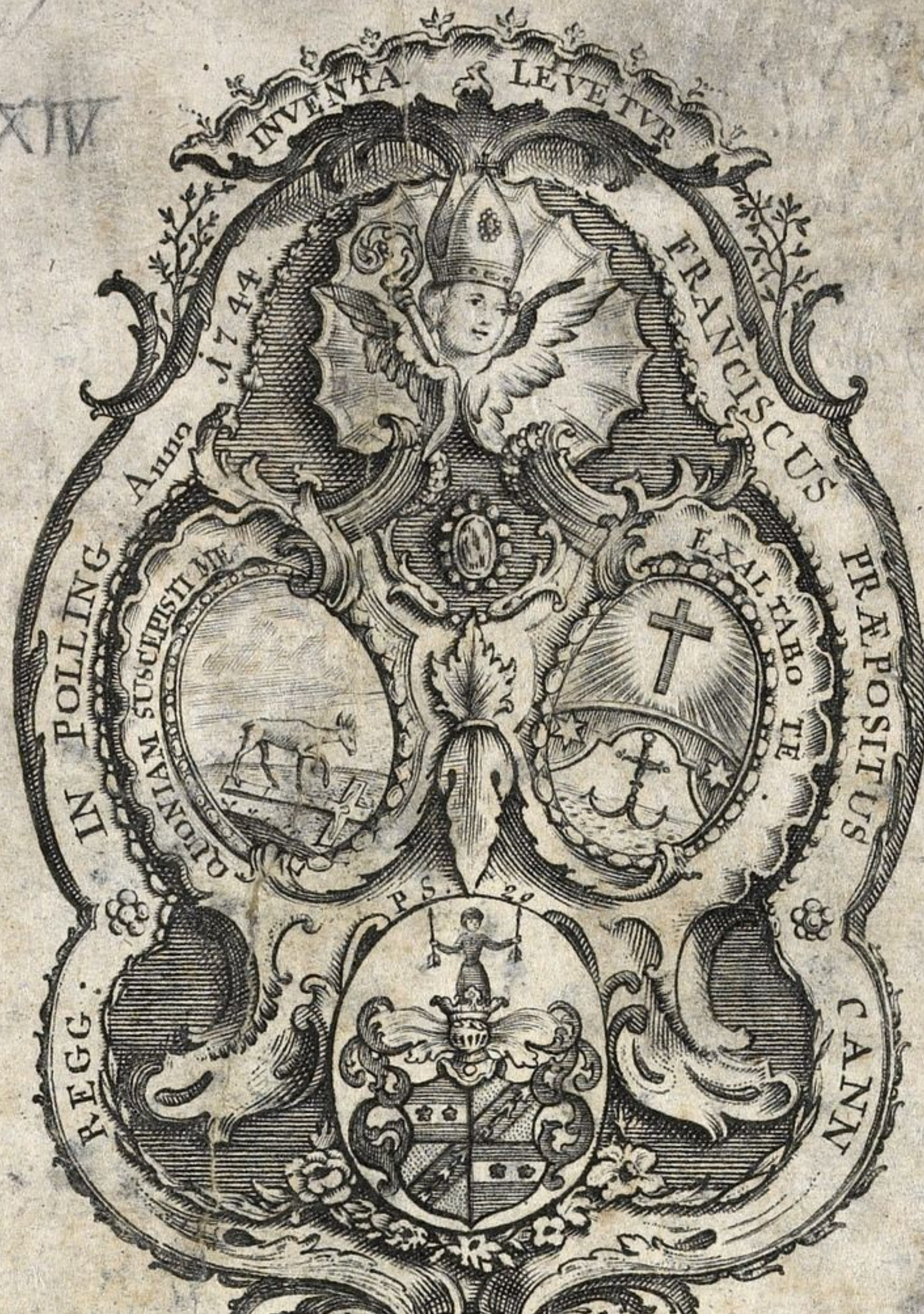

INVENTA LEVETUR
FRANCISCUS PRÆPOSITUS CANN
REGG. IN POLLING Anno 1744
QUONIAM SUSCEPISTI ME
EXALTABO TE
PS. 29
Jungwierth Sc. Mon.

Nach Bl. 101 neu paginiert:

Keine 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109
Bl. 272 doppelt als 272 a u. 272 b
Bl. 390 fehlt
Bl. 442 doppelt als 442 a und 442 b
Bl. 513 doppelt als 513 a u. 513 b
Bl. 543 fehlt
Bl. 572 fehlt.

זה השיר נכתב בתחלת הספר כ"י ש"ם פפערשע הזה עלה 2 ע"ב, שכתב ידו של הרב רבינו יהוספיה ז"ל: וזה הלשו.

אלקי קדם וכל הקדומות חדשות לפניו, יוצר הכל ומכל לפנין והכל גלוי במצפוניו, נחשכה כאורה כאין כיש כעבר כעתיד כרום כשפל, כקרוב כרחוק כאפס כשיהת כפתע כשהות

הוא אלקי עולם ה'

בראשית ברא אין ויש, מקור כל מפעל, תולאות כח המליא ופעל, שמו הגדול כל האליל, הוא אלקים על הארץ מתחת, ובשמים ממעל, ממית ומחיה מוריד שאול ויעל, ה' הוא הישר בעיניו יעשה, ומי יאמר לו מה תפעל, קדוש בכל קדושות, ספונות וגלויות ישנות וחדשות

אין קדוש כה'

גלה עמוקות, מני חשך אשר יהי אור ויאש חושך, הוציא לאור כל תעלומות וקץ שם לחושך במעייכות החכמה, מקור התבונה מושך

פעלך בקרב שנים ה'

דלה דלה נפלאות ונוראות, ובמחשבתו הכל חלב, הפליא לעשות עולמות מחייה לכלן ובמאמרו הכל יחילב. לא גרע ולא העדיף ה' לעולם כלב

וישב לעולם מלך ה'

הוא גדול ונורא וגבור נאדר בגבורה, לגדולתו וגבורתו אין חקר בלי לאות ותמורה, עוטה כשלמה אורה, קדוש ה' עזוז וגבור, אל גדול ונערץ

מה עמקו מחשבותיך מה גדלו מעשיך ה'

וראו שהוא שוכן שחקים, תפארת עטה תורה וחקים ה' אלקי ישראל, נה' דבקים, דבר ויקרא ארץ וכל עולמות הקים, ה' שומר ישראל, דרך רשעים יעות, ה' אוהב צדיקים

כי כן יבורך גבר ירא ה'

זכרו ושמו מפואר ומשובח לנצח נצחים ולעלמי עולמים, ראש דברו אלוהת, ראש וראשית לכל ראשית והוא חדש כל הקדומים, ואין לו סוף ותכלה ותמורה, יהיה כמו שהיה והוה סלה לעולם ועד אל עליון בגובה מרומים

ימלוך לעולם ה'

חי ומחיה כל ואין בלתו, הוד והדר לפניו ומושל על כל בגבורתו, יסוד כל יצורים מיסד וסובל כל בזרוע עוזו ותפארתו, חי כל העולמים והחיים והברכה נמשכים מאתו

להגיד כי ישר ה'

טוב ה' לכל וכל יכול, ועיני ה' משוטטות בכל, והוא כל, ובו הכל ונמלא בקרב כל, ומדותיו הנשגבות שגבו מכל, והוא עליון על כל, וזולתו אין יכולת ביד כל, כי הוא נותן כח ועזר לכל, ומברכתו מתברך הכל

מעתה ועד עולם יהו מבורך שם ה'

יי שמו היה והוה ויהיה לעולם, בלי ראשית כי הוא ושמו קדם לעולם, ובטרם היות שום עולם ועד אין סוף אחר כלות כל עולם, מבלעדיו אין אלקי נאור נשגב ונעלם, לא ישיגוהו רעיון ומחשב מכל ברואי עולם כי הוא לבדו משיג פליאותו, ואפס ותוהו נחשבו לו, כל הנבראים כלם עדותיו נאמנו מאוד

אדיר במרום ה'

כל שמותיו קדושים ומאחדים על אחדותו מעידים, אהיה יה יהי, אל, אלקים שדי, צבאות, יהיה, אדוני, וכל שמותיו הגדולים והנוראים יחד כולם מתאחדים, אחד הוא אלקינו ואין עוד, וצבא עליונים ותחתונים מודים

הודו לה', כי טוב להודות לה'

מי כה' אלקינו המגביה לשבת, הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו אל מקום חשבת בטרם הרים יולדו.

מעון אתה ה'

(ע"כ השיר)

המפתח

[זה נספח לתלמוד כ"י שם בביבליאטעק בראש הכתב יד].

ב"ה

להקל מהמתאווים לעיין בתלמוד בבלי כ"י זו הנקרא בפי כל

כ"י ש"ס פפערשע.

המפורסם בעולם מימי קדם

שימצאו בלי טורח מבוקשם, עשיתי לכבוד התורה ולומדה מראה מקום מסכתת וכל העניינים שהובאו בו:

בעז"ה פה מינכען יום שנכפל בו כ"ט כח אדר תרלד לפ"ק

עבד לעובדי ד' באמת, שלמה זלמן בן לא"א מ"ו הרבני המופלג החכם הכולל הצדיק המנוח מהו' שלום טויסיק זצ"ל אשר מנוחתו כבוד אצל קברי אבותיו בק"ק יעניקוי יא"ע.

מסכת	דף	עמוד
מלאכת המשכן.	1	b
[1]שיר.	2	b
סדר עולם.	4	a
שבת.	8	a
עירובין.	35	b
[2]פסחים	52	a
חגיגה	69	b
ראש השנה.	74	a
סוכה.	80	a
יומא.	88	b
[3]ביצה.	102	b
[4]שקלים	113	b
מגילה.	118	b
תענית.	126	a
מועד קטן.	133	a
[5]ברכות.	139	b
[6]יבמות.	158	b
כתובות.	182	a
קדושין.	202	a
[7]גיטין.	215	b
נדרים.	231	a
נזיר.	240	b
סוטה.	248	a
נדה.	258	b
[8]בבא קמא.	271	b
בבא מציעא.	294	a

מסכת	דף	עמוד
בבא בתרא.	314	a
[9]סנהדרין.	334	a
מכות.	358	a
שבועות.	362	a
הוריות.	370	a
ע"ז.	374	a
עדיות.	386	b
זבחים.	391	b
מנחות.	411	b
חולין.	432	a
בכורות.	456	b
ערכין.	469	a
תמורה.	477	a
מעילה.	484	a
כריתות.	487	b
תמיד.	495	b
[10]מדות.	498	b
קינין.	500	b
פיאה.	502	b
דמאי.	504	b
כלאים.	506	b
שביעית.	509	a
תרומות.	512	b
מעשרות.	515	a
מעשר שני.	516	b
חלה	518	b

מסכת	דף	עמוד
ערלה.	519	b
בכורים.	520	b
[11]כלים.	522	a
אהלות.	532	b
נגעים.	538	a
פרה.	544	b
טהרות.	548	b
מקואות.	552	b
[12]מכשירין.	556	a
זבים.	558	a
טבול יום.	559	b
ידים.	560	b
עוקצים.	562	b
אבות.	564	b
דרך ארץ.	565	b
פרקי בן עזאי.	566	b
כלה.	567	a
סופרים.	567	b
גרים.	571	a
[13]סדר תנאים ואמוראים		
[14]טופסי שטרות.	573	a
תקנות ר"ג מ"ה ותקנות ר"ת. יחוסו של רבינו יהוספיה ז"ל.	575	b

Gehört zu Cod. 95 hab. Talmud Bab.

1 אני העתקתי זה השיר בחבורי מלאכת שלמה.
2 מסכת ערבי פסחים ותמיד נשחט ומפרק אלו דברים נשמטו.
3 מעלה 103 עד עלה 110 טעה הסופר שעשה אותות הדפין במספר ז, כי כתב על כ"ד ע"ב אות הדף וגם טעה בעלה 513 על שני דפין עומד: וגם דלג דף 572 ולרשום שכח.
4 העתקתי עם כל שקלי' וטרי' בחבורי מלאכת שלמה עם פירוש ר"ש בדפוס קראטאשין.
5 אחר ברכות, קבלה! ובסוף העמוד כתב, ממתנה נחליאל, חנני אלקי' ונתן לי את זה, שלמה אולמאן שמח נפש עבדיך לפ"ק. (פרנס הי' בפפערשה כתב במאמר בוך מפפערשע ונקבר באויגסבורג.)
6 תלי דף חסר לארכו.
7 עלה 229 b כל פרק האומר התקבל מיותר.
8 שני דפין נרשמים 272.
9 פרקים האחרונים כך הם מסודרים: נגמר הדין עלה 342 a: ד' מיתות 343 b: אלו הן הנס' 347 a: אלו הן הנחנ' 348 b: בן סורר 350 a כל ישראל 351 a.
10 בג' פרקים אחרונים אינו כתוב סלק פרקא.
11 מפרק יא שם נרשם, שהוא בבא מציעא.
12 כתב שם, בכאן היה ראוי לכתוב נדה וכולי.
13 העתקתי בחבורי נוה שלום ח"א ובמלאכת שלמה על שקלים.
14 בחיבורי שם.

ב"ה

להקל מהמתאווים לעיין בתלמוד בבלי כ"י זו הנקרא בפי כל

כ"י ש"ס פפערשע.

המפורסם בעולם מימי קדם

שימצאו בלי טורח מבוקשם, עשיתי לכבוד התורה ולומדה מראה מקום מסכתת וכל העינינים שהובאו בו:

בעז"ה פה מינכען יום שנכפל בו כ"ט כח אדר תרל"ד לפק

עבד לעובדי ד' באמת, שלמה זלמן בן לא"א מ"ו הרבני המופלג החכם הכולל הצדיק המנוח מה"ו שלום טויסיק זצ"ל אשר מנוחתו כבוד אצל קברי אבותיו בק"ק יעניקוי יא"ע.

---

[1] אני העתקתי זה השיר בחבורי מלאכת שלמה דף ג ע"ב.

[2] מקצת מערבי פסחים ותמיד נשחט ומפרק אלו דברים נשמטו.

[3] מעלה 103 עד עלה 110 טעה הסופר שעשה אותות הדפין במספר ד כי כתב על לד' ע"ב אות הדף.

[4] אחר ברכות, קבלה! ובסוף העמוד כתב, ממתנה נחליאל, חנני אלקי' ונתן לי את זה, שלמה לולמאן שמה נפש עבדיך לפק. היה פרנס בפפערשה כתב באחר זוך מפפערשע ונקבר באויגסבורג.)

[5] אלי דף חסר לאורכו.

[6] עלה b 129 כל פרק האומר הקדבל מיותר.

[7] שני דפים נרשמים 272.

[8] פרקים האחרונים כך הם מסודרים: נגמר הדין עלה a 342: ד' מיתות b 343: אלו הן הנש' a 347: אלו הן הנחנ' b 348: בן סורר a 350: כל ישראל a 351.

[9] מפרק יא עם נרשם, שהוא בצא מליעא.

[10] כתב שם, בכאן היה ראוי לכתוב נדה וכולי.

[11] העתקתי בחבורי נוה שלום ח"א. ובחבורי מלאכת שלמה

* העתקתי בחבורי מ"ש

** שם שם

*** שם

הספר הזה מחזיק [illegible] עלים ועוד [illegible] עלים

86a

את הגמרא מכל התלמוד בבלי הנמצא בידינו שהם סדרי משנה ועשינו אחריו כתבים בזה זמן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ישעיה [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] בבקשת שני הכתובות הנ"ל ראיתי עליהם שום הוג [illegible]

נאם יצחק בן יוסף אברהם הלוי ז"ל [illegible]

[illegible]

פרק ג

[illegible]

פרק ד

[illegible]

פרק ה

[illegible]

ר' נחמיה

[illegible]

פרק א

כיצד היו מקרין את המשכן היה מבי
עשר יריעות של תכלת ושל ארגמן
ושל תולעת שני ושל שש על אות
המשכן ועשה עשר יריעות
[illegible] של שלשים ושתים דברי ר' נחמיה שהיה ר' נחמיה אומר חוט
[illegible]

פרק ב

[illegible]

ושמתם אותו [illegible] ארון [illegible] · וכן הוא אומר בפלשתים ואת כלי הזהב
אשר השיבותם לו אשם תשימו בארגז מצדו · ר' יהודה בן לקיש אומר שני
ארונות היו אחד היה [illegible] ואחד היה [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] שני לוחות הברית [illegible]

פרק ו'

[illegible]

פרק ז'

[illegible]

פרק ח'

[illegible]

פרק ט'

[illegible]

פרק י'

[illegible]

פרק יא

[illegible]

פרק יב

[illegible]

והסהדי ומומן על כלי הארון ע״כ ומשמרתם הארון [illegible] שלש
[illegible] שונין וגו׳ [illegible]
ש״כ [illegible] יוחני המשכן [illegible]
[illegible]

[illegible]

פרק יא

[illegible]

[illegible] תהלה לאל עולם [illegible]

אהר זדס וכל הדרוות חדשות [illegible]
[illegible] כדבר [illegible]
[illegible] האל אלהי עולם [illegible]

ב ראשית [illegible]
[illegible] קדוש בכל קדושות [illegible] ישנות וחדשות [illegible]
קדוש [illegible]

ג [illegible] ויהי אור [illegible] חושך [illegible]
[illegible]

ד [illegible] לעשות [illegible]
[illegible]
וישב לעולם [illegible]

ה [illegible] גדול ונורא [illegible]
[illegible] קדוש [illegible]
[illegible]

ו [illegible] אלהי ישראל
[illegible]
[illegible]

ז [illegible]

ח [illegible]

ט [illegible]

י [illegible]

כ [illegible]

מ [illegible]

ועד המבול אלף ושש מאות וחמשים ושש שנים · חנוך קנו את אדם וחוה והיה אחריו [illegible]
ומתושלח ומצא שנותיו עד המבול מן המבול ועד הפלגה
אברהם אבינו היה בפלגה בן מח שנה · אר' יוסי נביא גדול היה עבר שקרא את שם בנו פלג [illegible]

[illegible]

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

[illegible] ל׳ שנה · בשנת טו שנה לאסא מלך יהודה בעזרת הכושי והחזיר לאסא את כל הבזה אשר בזז שישק מלך מצרים [illegible]
שנת [illegible] והדד שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר הצבא · ויאמר הדד אל פרעה מלך מצרים שלחני ואלכה [illegible]
[illegible] ויהי שטן לישראל כל ימי שלמה ואת הרעה אשר הדד [illegible] ירבעם מלך כב שנים [illegible] ב׳ שנים · בשלשים [illegible] מלך [illegible] בן [illegible]
[illegible] בשנת שלשים ושבע [illegible] מלך אסא [illegible] מלך ישראל [illegible] מלך יהודה [illegible]
[illegible] בשנת [illegible] מלך מצרים [illegible]
[illegible] על ישראל [illegible] בשנת [illegible] לאסא [illegible]
[illegible] בשנת [illegible] מלך ישראל [illegible]
[illegible] ויקח אסא את הכסף ואת הזהב [illegible]
[illegible] המלך אסא אל בן הדד בן טברימון בן חזיון [illegible] ברית ביני ובינך ובין אבי ובין אביך [illegible]
בן הדד אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר לו על ערי ישראל ויך את עיון [illegible] ויחרל [illegible] · ובשמע [illegible] אל אסא מלך יהודה
[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

על יהודה

הנביא

6

[illegible] ישראל [illegible] כל [illegible] שנים שהיה המלך [illegible]

[illegible] בן יהואש בן יהואחז בן יהוא על ישראל [illegible] ששה חדשים [illegible] שופט את עם הארץ

סליק פירקא

[illegible] משה הוא [illegible] נביאים [illegible] נביאות [illegible]

[illegible] שלום בן תקות [illegible] אסתר [illegible] דבורה [illegible] אשה נביאה [illegible]

[illegible] נביאות שנתנבאו [illegible] יש נביאים [illegible]

[illegible] נביאים [illegible]

[illegible] נביאים [illegible] נבואה [illegible]

[illegible]

[illegible] אלו נביאים שלא נתנבאו לדורות [illegible]

[illegible] פסקה רוח [illegible] המזמות

סליק פירקא

[illegible] יהודה מלך [illegible] על ישראל [illegible]

שלום [illegible] זכריה [illegible]

[illegible] עשר שנים [illegible]

בשנת שתים לפקח מלך [illegible] בן עשרים וחמש [illegible] יותם במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם

[illegible] בשנת [illegible] לפקח [illegible] פקח בן רמליהו [illegible]

[illegible] ויאמר [illegible] ואמר [illegible] ופקח בן רמליהו מלך ישראל

[illegible]

[illegible] בשנת עשרים [illegible] פקח בן רמליהו [illegible] מלך אשור [illegible]

[illegible] בשנת עשרים ליותם בן עזיהו [illegible]

[illegible] מלך יהודה והושע מלך ישראל [illegible] מלך אשור [illegible] הושע [illegible]

[illegible] בשנת [illegible] מלך אשור [illegible]

[illegible]

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

[illegible]

סליק פירקא

נשלם סדר עולם תהלה לאל נערץ

תנן

התם שבועות שתים שהן ארבע ידיעות הטומאה שתים שהן ארבע יציאות השבת שתים שהן ארבע מראות נגעים שתים

[illegible]

יציאות

שבת שתים שהן ארבע
בפנים ושתים שהן ארבע
בחוץ כיצד העני עומד
בחוץ ובעל הבית בפנים
פשט העני ידו לפנים
ונתן לתוך ידו של בעל
הבית או שנטל מתוכה
והוציא העני חייב ובעל
הבית פטור

פשט בעל הבית את ידו
לחוץ ונתן לתוך ידו של
עני או שנטל מתוכה ו
והכניס בעל הבית חייב
והעני פטור

תניא

[illegible]

תנו

[illegible]

פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורין פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכניס שניהם פטורין

לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל ולא יכנס לא למרחץ ולא לבורסקי לא לאכול ולא לדין ואם התחילו אין מפסיקין

גמרא

מפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה · לא ייצא החייט במחטו סמוך לחשיכה שמא ישכח ויצא ולא הלבלר בקולמוסו ולא יפלה את כליו ולא יקרא לאור הנר · באמת אמרו החזן רואה היכן התינוקות קורין אבל הוא לא יקרא · כיוצא בו לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה״

אלו מן הה'ל' שאמרו
בעלית חנניה בן חזקיה
בן גרון נשעלו לבקרו
נמנו ורבו בית שמאי
על בית הילל ושמנה
עשר דבר גזרו בו ביום,
בית שמאי אומ'
אין שורין דיו וסמני
וכרשינין אלא כדי,
שישורו מבעוד יום
ובית הילל מתירין·
בית שמאי או' אין
נותנין אונין של פשתן
לתוך התנור
אלא כדי שיהבהבו
מבעוד יום ולא היגמ
ליורה אלא כדי שי'לקו
את העין ובית הילל
מתירין״

[illegible]

שמעון

[illegible]

תנו

[illegible]

תנו

[illegible]

בית שמאי או' אין פורס
מצודות חיה ועוף אל'
כדי שיצודו מבעוד יו'
ובית הילל מתירין ״
בית שמאי או' אין מוכר'
לנכרי ואין טוענין עמו
ואין מגביהין עליו אלא
כדי שיגיע במקום קרוב
ובית הילל מתירין ״
בית שמאי או' אין נותנ'
עורות לעבדן ולא כלים
לכובס נכרי אלא כדי
שיעשו מבעוד יום
ובכולם בית הילל מתירין
עם השמש ״ אמ'
רשב"ג היו של בית אבא
שהיו נותנין כלי לבן ש
שלהם לכובס נכרי עד
שלשה ימים קודם ה
השבת ושוין אלו ואלו
שטוענין קורות הבד
ועגולי הגת ״ אין
צולין בשר ובצל וביצה
אלא כדי שיצולו מ'
מבעוד יום ואין נותנין
את הפת לתנור התנור

[illegible]

[illegible]

ולא את החררה על גבי גחלים אלא כדי שיקרמו פניה ר' אליעזר או' כדי שיקרום התחתון שלה׃ משלשלין את הפסח לתנור עם חשכה ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד ובגבולין כדי שתאחז האור ברובו ר' יהודה או' בפחמין כל שהו׃

סליק פירקא

וכמה

[illegible]

הדרן עלך יציאות שבת

במה מדליקין

במה מדליקין ובמה אין מדליקין לא בלכש ולא בחוסן ולא בכלך ולא בפתילת האידן ולא בפתילת המדבר ולא בירוקה שעל פני המים׃

[illegible]

לא בזפת ולא בשעוה
ולא בשמן קיק ולא
בשמן שריפה לא באליי
ולא בחלב נחום המדי
או מדליקין בחלב מבו׳
מבושל וחכמ׳ או אח
מבושל ואחד שאינו
מבושל אין מדליקין
כו׳ אין מדליקין
בשמן שריפה ביום
טוב ר׳ ישמעאל או
אין מדליקין בעיטרן
מפני כבוד השבת
וחכמים מתירין בכל
השמנים בשמן
שומשמין בשמן רגי

מאי

אגוזים בשמן צנונות בשמן דגים בשמן פקו בעטרן ובנפט׳ ר׳ טרפו׳ או׳ אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד׳ כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן והיוצא מן העץ אינו מטמא טומאת אהלים אלא פשתן׳ פתיל הבגד שקפלה ולא הבהבה ר׳ אליעזר או׳ טמאה היא ואין מדליקין בה׳ ר׳ עקיבא או׳ טהורה היא ומדלי׳

תניא

גופא

כה לא יקוב אדם
שפופרת של ביצה וימ'
וימלאנה שמן ויתננה
על פי ביצ' הנר מפני ש
שתהא מנטפת ואפילו
היא של חרס ור' יהודה
מתיר ואם חברה ה
היוצר מתחלה מותר
מפני שהוא כלי אחד

הדר

לא ימלא אדם קערה
שמן ויתננה בצד הנר
ויתן ראש הפתילה
בתוכה בשביל שתהא
שואבת ור יהוד מתיר
המכבה את הנר
מפני שהוא מתירא
מפני גוים מפני לסטי
מפני רוח רעה ובשבי
החולה שישן פטור

תנא

מאי

תנו

[illegible]

כחס על הנר כחס על ה
השמן כחס על הפתילה
חייב ור' יוסי פוטר כולן
חוץ מן הפתילה מפני
שהוא עושה פחם"
על שלש עבירות נשי
מתות בשעת לידתן ע
על שאינן ה' זהירות
בנדה בחלה ובהדלקת
הנר" שלשה
דברים צריך אדם לומ'
בתוך ביתו ערב שבת :
עשרתם
עבהשכה עשרתם
ערבתם הדליקו את
הנר"

[illegible]

[illegible]

ספק חשיכה ספק אינה חשיכה אין מעשרין את הודאי ואין מטבילין את הכלים ואין מדליקין את הנרות אבל מעשרין את הדמאי ומערבין וטומנין את החמין

סליק פירקא

תנו [illegible]

[illegible]

הדרן עלך במה מדליקין

כירה

שהסיקוה בקש ובגבבא נותנין עליה תבשיל בגפת ובעצים לא יתן עד שיגרוף או עד שיתן את האפר

איבעיא [illegible]

היא [illegible]

[illegible]

[illegible]

איבעיא

[illegible]

בית שמאי או׳ אבל לא תבשיל ובית הילל אומ׳ חמין ותבשיל בית שמאי או׳ נוטלין אבל לא מחזי׳ ובית הילל אומרים אף מחזירין״

תנור שהסיקוהו בקש ובגבבא לא יתן בין מתוכו בין מ מעל גביו ׳כופח שהסי׳ שהסיקוהו בקש ובגבבא הרי הוא ככירים בגפת ובעצים הרי הוא כתנור׳

אין נותנין ביצ׳ בצד המיחם בשביל שתתגלגל ולא יפקיענה בסודרין ור׳ יוסי מתיר ולא יט׳ יטמיננה בחול ובאבק דרכים בשביל שתצלה ומעשה שעשו אנשי טבריא והביאו סילון

[illegible]

[illegible]

של צונן לתוך אמ' של
חמין ויאמרו להם חכמי'
בחמין שהוחמו בשב'
אסורין ברחיצה ובשתי'
בי"ט בחמין שהוחמו
בי"ט אסורין ברחיצה
ומותרין בשתיה
מולייר הגרופה שותין
ממנו בשבת אנטיכי
אע"פ שהיא גרופה אין
שותין הימנה
המיחם שפינהו אין נו'
נותנין לתוכו צונן בשבי'
שיחמו אבל נותן לתוכו
או לתוך הכוס כדי ליה'
להפשירן אילפס
והקדירה שהעבירן מרותחי'
לא יתן לתוכו תבלין
אבל נותן לתוך הקער'
או לתוך התמחוי
ר' יהודה או' לכל הוא
נותן חוץ מדבר שיש
בו חומץ וציר

[illegible]

[illegible]

אין נותנין כלי תחת הנר כדי לקבל בו את השמן ואם נתנהו מבעוד יום מותר ואין נאותין ממנו מפני שאינו מן המוכן · אין נותנין כלי מטלטלין נר חדש אבל לא ישן ר' שמעון או' כל הנירות מטלטלי' חוץ מן הנר הדולק בשבת · נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצו' ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה ·

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כירה שהסיקוה

במה טומנין

ובמה אין טומנין אין טומנין לא בגפת ולא בזבל ולא במלח ולא

איבעיא להו

[illegible]

[illegible]

איבעיא

[illegible]

ולא בכיר ולא בחול כו' לחין בין יבשין לא כתב' ולא בזגין ולא במוכין ולא בעשבים בזמן ש שהם לחין אבל טומני' כשהן יבשים טומנין בכסות ובפירות ובכנפי יונה בנסורת של חרשין ובנעורת של פשתן דקה ר' יהוד' אוס' בדקה ומתיר בגסה טומנין בשלחין ומד' ומטלטלין אותו בגיזי צמר ואין מטלטלין אותן כיצד עושה נוטל את הכסוי והן נופלות ר' א' ע' או טופה מטה על צדה ונוטל שמא יטול ואם יכול להחזיר וחכמים או' נוטל ומחזיר לא כסהו מבעוד יום לא יכסנו משתחשך כסהו ונתגלה מותר לכסותו

[illegible]

איתיביה

[illegible]

אמר

[illegible]

ממלא אדם קיתון של מים ונותן תחת הכר או תחת הכסת

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך במה טומנין

במה בהמה מאו

יוצאה ובמה אינה יוצאה יוצא גמל בח באפסר ונאקה בחטם ולובדקים בפרומביא והסוס בשיר וכל בעלי

השיר יוצאין ובמשכין בשיר ומזין עליהן וטוב במקומן׳ חמור יוצא במרדעת בזמן שהיא קשורה בו׳ הזכרים יוצאין לבובין והרחלות שחוזות כבולן וכבונות והעזים יוצאות צרורו

ר' יוסי אוסר בכולן חוץ מן הרחלים כבונות ר' יהודה אומר עזים יוצאות צרורות ליבש אבל לא לחלב · וכמה אינה יוצאה לא תצא גמל במטוטלת לא עקוד ולא רגול וכן שא' וכן כל שאר הבהמות לא יקשור גמלים זה בזה וימשוך אבל מכניס חבלים לתוך ידו ולמשוך ובלבד שלא יכרוך ·
אין חמור יוצא במרדע בזמן שאינה קשורה לו ולא בזוג אע"פ שהוא פקוק ולא בסולם שבצוארו ולא ברצועה שברגלו ואין התרנוגלין יוצאין בחוטין ולא ברצועה שברגליהם ״

ואין הזכרים יוצאין בעגל׳
שתחת האליה שלהם
ואין הרחלים יוצאין
חנונית ואין העגל יוצא
בגימון ולא פרה בעור
הקופד ולא ברצועה
שבין קרניה פרתו
של ר׳ אלעזר בן עזרי׳ היתה
יוצאה ברצוע׳ שבין קרני׳
שלא ברצון חכמים

סליק פירקא

הדרן עלך במה בהמה

טבילה

תניא

במה אשה

יוצאה ובמה אינה
יוצאה לא תצא האשה
לא בחוטי צמר ולא
בחוטי פשתן ולא בר
ברצועות שבראשה
ולא תטבול בהן עד שתר
שתרפם ולא בטוטפת
ולא בסרבטין בזמן ש
שאין תפורין ולא בכב׳
לרשות הרבי׳ ולא בעיר

של זהב ולא בקטלא
ולא בנזמים ולא בטבע
שאין עליה חותם ולא
במחט שאינה נקובה
ואם יצתה אינה חייב'
חטאת ׳ לא יצא
האיש בסנדל המסומר'
ולא במנעל יחיד בזמן
שאין ברגליו מכה ולא
בקמיע בזמן שאינו מן
המומח ולא בשריון ולא
בקסדא ולא במגפיים
ואם יצא אינו חייב
חטאת ׳ לא תצא
אשה לא במחט הנקוב'
ולא בטבעת שיש עלי'
חותם ולא בכוליאר
ולא בכובלת ולא בצלוחי'
של פלייטון ואם יצאת
חייבת חטאת דברי ר'
מאיר וחכמים פוטרין
בכובלת ובצלוחי' של
פלייטון ׳

תנו

[illegible]

לא יצא אדם לא בסייף ולא בקשת ולא בתריס ולא באלה ולא ברומח ואם יצא חייב חטאת ר' אליעזר או' תכשיטין הן לו וחכמ' או' אינן אלא לגנאי שנ' וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות וגו' בירית טהור ויוצאין בה בשבת כבלי' טמאין ואין יוצאין בהן אשה יוצאה בהמ' בחוטי שער בין משלה ובין משל חברתה ובין משל בהמה בטוטפת ובסרביטין בזמן שהן תפורין בכבול ובפאה נכרית בחצר במוך שבאזנ' ובמוך שבסנדל' ובמוך שהתקינה לנדתה

דרש

[illegible]

אמר

[illegible]

כו

[illegible]

תנא

בפלפל ובגלגל מלח ובכל
דבר שניתן לתוך פיו
ובלבד שלא יתכוין לכתחלה
בשבת ואם נפל לא יחזיר
שן תותבת שן של זהב
ר' מתיר וחכמים אוסרין
יוצאין בסלע שעל
גבי הצינית והבנות
יוצאות בחוטין ואפי'
בקסמים שבאזניהן
יוצאות ערביות רעולות
ומדיאות פרופות וכל
אדם אלא שדברו חכמי'
בהווה פורפת על האבן
ועל האגוז ועל המטבע
ובלבד שלא תפרוף
לכתחילה בשבת
הקיטע יוצא בקב שלו
דברי ר' מאיר ור' יוסי אוסר
ואם יש לו בית קיבול
כתיתים טמא סמוכות
שלו טמאין מדרס
ויוצאין בהן בשבת ונ'
ונכנסין בהן לעזרה כסא
וסמוכות שלו טמאין

אבוה

תני

[illegible]

[illegible]

מדרס ואין יוצאין בהן בשבת ואין נכנסין בהן בעזרה לוקטמין טהורין ואין יוצאין בהן׳ הבנים יוצאין בקשרים ובני מלכים בזגין וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה׳ יוצאין בביצת החרגול ובשן של שועל ובמסמר מן הצלוב משום רפואה דברי ר׳ מאיר וחכמים או׳ אף בחול אסור מפני דרכי האמורי׳

סליק פירקא

הדרן עלך. במה אשה

כלל גדול

מאי טעמא

אמרו בתורה בשבת כל השוכח עיקר שבת ועושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא אחת חטאת

[illegible]

תנן

[illegible]

מנא

[illegible]

[illegible]

היודע עיקר שבת ועושה
מלאכות הרבה בשבתות
הרבה חייב על כל
שבת ושבת · היודע
שהוא שבת ועושה
מלאכות הרבה בשבתות
הרבה חייב על כל אב
מלאכה ומלאכה ·
העושה מלאכות הרבה
מעין מלאכה אחת אינו חייב
אלא חטאת אחת ·
אלו הן אבות מלאכות
ארבעים חסר אחת
הזורע והחורש והמנכש
והקוצר והמעמר והדש
והזורה והבורר והטוחן
והמרקד והלש והאופה
והגוזז את הצמר
והמלבנו והמנפצו
והצובעו והטווהו
והמסך והעושה שתי
בתי נירין והאורג שני
חוטין והקושר והמתיר
והתופר שתי תפירות
והקורע על מנת לתפור
שתי תפירות והצד את
הצבי והשוחטו והמפשיטו
והמולחו והמעבדו
והממחקו והמחתכו
והכותב שתי אותיות

בעא [illegible]

איתמר [illegible]

אמר [illegible]

תנן [illegible]

[illegible]

והמוחק על מנת לכתוב
שתי אותיות והכות' והסות'
והמכבה והמבעיר והמכ'
בפטיש והמוציא מרשו'
לרשות הרי אלו אבות
מלאכות ארבעים חסר
אחת. ועוד כלל אחר
אמרו כל הכשר להצניע
ומצניעין כמוהו נשב'
ואינו חייב עליו חטאת
אלא המצניעו׳

המוציא תבן כמלא פי
פרה עצה כמלא פי גמל
עמיר כמלא פי טלה
עשבים כמלא פי גדי עלי
שום ועלי בצלים לחין
כגרוגרת יבשים כמלא פי
הגדי חייב ואין מצטרפי'
מפני שלא שוו שיעורי'׳

המוציא אוכלין
כגרוגרת מצטרפין מפני
ששוו שיעוריהן חוץ
מקליפיהן וגרעיני' ועוקצי'
וסובן ומורסנן ר' יהודה
או' חוץ מקליפי עדשים
המתבשלות עמהן׳

הדרן עלך כלל גדול

תנא

[illegible]

אמביניא

[illegible]

המוציא יין

יין כדי מזיגת כוס חלב כדי גמיעה דבש כדי ליתן על פי הכתית שמן לסוך אבר קטן מים כדי לשוף כהן את הקילור ושאר כל המשקין ר' שמעון או' כולן ברביעי' ולא אמרו כל השיעורי' הללו אלא למצניעיהן

המוציא חבל כל זמן כדי לעשות אזן לקופה גמי כדי לעשות תלאי לנפה ולכברה ר' יהודה או' כדי ליטול הימנו מנעל לקטן נייר כדי לכתוב עליו קשר מוכסי' והמוציא קשר מוכסין חייב נייר מחוק כדי לכרוך על פי צלוחית קטנ' של פלייטון עור כדי לעשו' קמיע קלף כדי לכתוב עליו פרשה קטנה ש שבתפלי' שמע ישראל דיו כדי לכתוב שתי אותיו' כחול כדי לכחול עין אחת זפת וגפרית כדי לעשו' נקב

[illegible]

בעא

[illegible]

קטנה שמע ישראל ...

[illegible]

קטן שעורה כדי
ליתן על פי נקב קטן חרסי
כדי ליתן על פיכור של
עורפי זהב ר' יהודה אומר
כדי לעשות פטפוט סומין
כדי ליתן על פי פיכור של
עורפי זהב כיר כדי לסוד
קטנה שבכנות ר'
יהודה או' כדי לסוד כילכול
ור' נחמיה או' כדי לסוד
אנדיפי · אדמה כחותם
המרצופין דברי ר' עקיבא
וחכמים כחותם האגרות
זבל וחול הדק כדי
לזבל קלח של כרוב דברי
ר' עקיבא וחכמים או' כדי
לזבל כרישא חול הגס כדי
ליתן על מלא כף סיד כדי
לעשות קולמוס ואם היה
עבה או מרוסס כדי לבשל
כביצה קלה טרופה ונתונה
באילפס · עצם כדי לעשו'
תרווד ר' יהוד' כדי לעשות
חף זכוכית כדי לגרוד בה
ראש הכרכר צרור אבן כדי
לזרוק בעוף ר' אליעזר בן
יעקב או' כדי לזרוק לבהמ'
חרס כדי ליתן פסים לחבירו
דברי ר' יהוד' ר' מאיר או' כדי
לחתות בהן את האור ר'
יוסי או' כדי לקבל רביעית
אמ' ר' מאיר אע"פ שאין ראי'
לדבר זכר לדבר לא ימצא
במכתתו חרש לחתות אש
מיקוד · אמ' לו ר' יוסי משם
ראיה לחשוף מים
מגבא

הדרן הוצאה

[illegible]

הדרן עלך המוציא יין

אר׳ עקיבא

מניין לע״ז שמטמאה במשא כנדה שנ׳ תזרם כמו דוה צא תאמר לו מה נדה מטמאה במשא אף ע״ז מטמאה במשא׃ מניין לספינה שהיא טהורה שנ׳ דרך אניה בלב ים׃ מניין לערוגה שהיא ששה על ששה טפחים שזורעין בתוכה חמשה זרעונין שנ׳ כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זירועיה תצמיח זרעה לא נא׳ אלא זירועיה׃ מניין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה שנ׳ והיו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה ומניין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שנ׳ ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים ומניין שקושרין לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח שנ׳ אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו׃

מניין לסיכה שהי' כשתי'
ביום הכפורים אע"פ שאין
ראיה לדבר זכר לדבר שנ'
ותבא כשמן כמים בקרבו /
וכשמן בעצמותיו·
המוציא עצים כדי לבשל
ביצה קלה ומצטרפין זה
עם זה קליפי אגוזי' וקליפ'
רמונים כדי לצבוע בהן בגד
קטן פי סבכה מי רגלים נתר
ובורית קמוניא ואשלג כדי
לכבס בהן בגד קטן פי סבכה
ר' יהוד' או' כדי להעביר את
הכתם   פלפלת כל שהו
ועטרן כל שהו מיני בשמי'
ומיני מתכות כל שהן מה
מאבני המזבח ומעפר המזב'
מקק ספרים ומקק מטפחותי'
כל שהן מצניעין אותן לגנז'
ר' יהוד' או' את המוציא /
משמשי ע"ז כל שהן שנ'
ולא ידבק בידך מאומה מן
החרם·   המוציא
קופת הרוכלים אע"פ שיש
בו מינין הרבה אינו חייב
אלא חטאת אחת זרעוני
גינה פחות מכגרוגרת ר' יהוד'
או' חמשה·

[illegible]

זרע קשואין שנים ר"ע אומ׳ שנים זרע פול המצרי עד שנים חגב חי כל שהו מת כגרוגרת צפורת כרמים בין חיה בין מתה כל שהו ר׳ יהודה או׳ את המוציא חגב חי טמא כל שהו מפני שמצניעין לקטן לשחק בו

[illegible]

הדרן עלך אר עקיבא

המצניע

המצניע לזרע ולדוגמא ולרפואה והוציאו בשבת חייב בכל שהו וכל אדם אין חייבין עליו אלא כשיעורו חזר והכניסו אינו חייב עליו אלא כשיעורו

[illegible]

המוציא אוכלין ונתנן על האסקופה בין שחזר והוציאן ובין שהוציאן אחר פטור מפני שלא עשה מלאכתו בבת אחת. קופה שהיא מלאה פירות ונתנה על האסקופה החיצונה אעפ' שרוב פירות מבחוץ פטור עד שיוציא את כל הקופה.

המוציא בין בימינו בין בשמאלו בתוך חיקו או על כתיפו חייב שכן משא בני קהת. לאחר ידו וברגלו ובפיו ובמרפקו באזנו ובשערו באפונדתו פיה למטה בין פונדתו לחלוקו ובחפת חלוקו במנעלו ובסנדלו פטור שלא הוציא כדרך המוציאין.

המתכוין להוציא לפניו ובא לו לאחר פטור לאחריו ובא לו לפניו חייב. באמת אמרו האשה החוגרת בסינר בין מלפניה בין מלאחריה חייב שכן ראוי להיות חוזר. ר' יהודה או' אף מקבלי פתקין.

המוציא ככר לרשות הרבים חייב הוציאוהו שנים פטורין לא יכול אחד להוציאה והוציאוהו שנים חייבין ור' שמעון פוטר.

אתמר

תניא

אמר

המוציא אוכלין פחות מכשיעור פטור את על הכלי מפני שהכלי טפילה את החי במטה פטור את על המטה שהמטה טפילה את המת במטה חייב וכן כזית מן המת וכזית מן הנבילה וכעדש מן השרץ חייב ור׳ שמעון פוטר ׃ הנוטל צפרניו זו בזו ובשיניו וכן שפמו וכן זקנו וכן הגודלת וכן הפוקסת וכן הכוחלת ר׳ אליעזר מחייב חטאת וחכמים אוסרין משום שבות והתולש מעציץ נקוב חייב מי שאינו נקוב פטור ור׳ שמעון פוטר בזה ובזה ״

הדרן עלך המוציא ״

כלך פירקא

הזורק

מרשות היחיד לרשות הרבים מרשות הרבים לרשות היחיד חייב מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים באמצע ר׳ עקיבא מחייב וחכמים פוטרין כיצד שתי גזוזטראות זו כנגד זו ברשות הרבים המושיט והזורק מזו לזו פטור היו שתיהן בדיוטא אחת

מכדי

תנו

הזורק פטור והמושיט חייב שכך היתה עבודת הלוים שתי עגלות זו אחר זו ברשו' הרבים מושיטין את הקרש' מזו לזו אבל לא זורקין / חולית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה טפחים ורחבן ארבע' הנוטל מהן והנותן על גבן חייב פחות מכן פטור״ הזורק ארבע אמות בכותל למעלה מעשרה טפחי' כזורק באויר למטה מעשר' טפחי' כזורק בארץ׳ הזורק אר' אמות בארץ חייב זרק לתו' ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות פטור זרק חוץ לארבע אמות חייב הזורק ארבע אמות בים פטור ואם היה רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו חייב וכמה הוא רקק מים פחו' מעשרה הזורק לתוך ארב' אמות חייב״ הזורק מן הים ליבשה ומן היבשה לים מן הים לספינה ומן ה הספינה לים ומן הספינה לחברתה פטור׳ ספינות קשורות זו בזו מטלטלין מזו לזו״ הזורק ונזכר לאחר שיצתה אבן מידו קלטה אחר או קלט' כלב או שנשרפה פטור

הזורק לעשות חבורה בין באדם בין בבהמה ונזכר עד שלא נעשה חבורה פטור זה הכלל כל חייבי חטאות אינן חייבין עד שיהא תחלתן וסופן שגגה תחילתן שגגה וסופן זדון תחילתן זדון וסופן שגגה פטורין עד שיהא תחילתן וסופן שגגה׃

סליק פירקא

הדרן עלך הזורק

כל שהוא

הבונה

כמה יבנה ויהא חייב כל שהוא המסתת והמכה בפטיש ובמעצד והמקדיח כל שהוא חייב זה הכלל כל העושה מלאכה ומלאכתו מתקיימת בשבת חייב רשב״ג אומ׳ אף המכה בקורנס על הסדן בשעת מלאכה חייב משום שהוא כמתקן מלאכה׃ החורש כל שהוא המנכש והמקרסם המזרד כל שהוא חייב המלקט עצים אם לתקן ומתקן כל שהוא אם להסיק כדי לבשל ביצה קלה׃

[illegible]

המלקט עשבים אם לתקן ומתקן כל שהו אם לבהמה כמלא פי הגדי הכותב שתי אותיות בין בימינו ובין בשמאל בין משם אחד ובין משתי שמות בין משתי סממניות בכל לשון חייב אמר ר' יוסי לא חייבו שתי אותיות אלא משום רושם שכך כותבין על קרשי המשכן לידע איזו היא בן זוגו אמר ר' יהודה מצינו שם קטן משם גדול שם משם שמעון נח מנחור דן מדניאל הכותב שתי אותיות בהעלם אחת חייב כתב בדיו בסם ובסיקרא בקומוס ובקנקנתום ובכל דבר שהוא רושם על שני כתלי זויות ועל שני לוחי פנקס והן נהגין זה עם זה חייב הכותב על בשרו חייב המסרט על בשרו ר' אליעזר מחייב חטאת וחכמים פוטרין

כתב במי פירות במשקין ובאבק דרכים ובכל דבר שאינו מתקיים פטור לאחר ידו ברגלו בפיו ובמרפקו כתב אות אחת סמוך לכתב וכתב על גבי כתב נתכוון לכתוב ח' וכתב שני זיינין אחת בארץ ואחת בקורה כתב על שני כותלי הבית על שני דפי פינקס ואינן נהגין זה עם זה פטור כתב אות אחת נוטריקון ר' יהודה בן בתירא מחייב וחכמים פוטרין הכותב שתי אותיות בשתי העלמות אחת שחרית ואחת בין הערבים רבן גמליאל מחייב וחכמים פוטרין

[illegible]

הדרן עלך הבונה

סליק פירקא

כי אתא

ר' אליעזר אומר

האורג שלשה חוטין בתחלה ואחד על האורג חייב וחכמים אומ' בין בתחלה בין בסוף שיעורו שני חוטין העושה שני בתי נירין בנירים בקירוס בנפה ובכברה ובסל חייב והתופר שתי תפירות חייב הקורע בחמתו ועל מתו והמקלקל על מנת לתקן שיעור המלבן והמנפץ והצובע והטווה שיעורו

[illegible]

והתניא

[illegible]

כמלא רוחב הבית כפור
ותאורג שני חוטין שיעורו
כמלא רוחב הבית ר'
יהודה או הצד צפור למגדל
וצבי לבית חייב וחכמים או
צפור למגדל וצבי לגינה ולחצר
ולביברין רשב"ג או לא כל
הביברין שוין זה הכלל מחוסר
צידה פטור ושאין מחוסר
צידה פטור צבי
שנכנס לבית ונעל אחד
בפניו חייב נעלו שנים פטורין
לא יכול אחד לנעול ונעלו
שניהם חייבין ור' שמעון
פוטר ישב אחד
על הפתח ולא מילאהו
ומילאהו השני וכא השני
ומילאהו השני חייב
ישב האחד על הפתח
ומילאהו ובא השני
וישב בצדו אע"פ שעמד
הראשון והלך לו הראשון
חייב והשני פטור הא למה
זה דומה לנועל את ביתו
לשומרו ונמצא צבי
שמור בתוכו

סליק פירקא

הדרן עלך ר' אליעזר אומר

שמנה

מתני'

שרצים האמורין בתורה
הצדן והחובל בהן חייב
ושאר שקצים ורמשים
החובל בהן פטור הצדן
לצורך חייב שלא לצורך
פטור חיה ועוף שברשותו
פטור והחובל בהן חייב

אין עושין הילמי אבל
עושה את מי מלח וטובל
כהן פתו ונותן לתוך התבשיל
אר׳ יוסי והלא הילמי בין
מרובה בין מועטת׳
ואלו הן מותרין נותן שמן
לכתחילה לתוך המים או
לתוך המלח׳ אין אומ׳
איזכיון בשבת לפי שאינו
בריאים אבל אוכל הוא את
יועזר אב׳ ושות׳ אבוכריאה׳
כל האוכלין אוכ׳ אד׳
לרפואה וכל המשקין הוא
שותה חוץ ממי דקלים
וכוס עיקרין מפני שהן
ירוקין אבל שותה מי דקלי׳
לצמאו וסך שמן דקלין
שלא לרפואה׳
החושש בשיניו לא יגמע
כהן את החומץ אבל מט

מטכל הוא כדרכו ואם התרפא נתרפא׳ החושש כמתניו לא יסוך יין וחומץ אבל סך הוא את השמן ולא שמן ורד בני מלכים סכין על גבי מכותיהם שמן ורד שכן דרכן לסוך בחול ר׳ שמעון אומ׳ כל ישראל בני מלכים הם׃

הדרן עלך שמנה שרצים׃

פרק מאימתי

ואלו קשרים

מאי קשר

ואלו הקשרים שחייבין עליהם קשר הגמלים וקשר הספנין וכשם שהוא חייב על קישורן כך הוא חייב על התירן ר׳ מאיר אומ׳ כל קשר שהוא יכול להתירו באחת מידיו אין חייבין עליו׃

[illegible]

ושנהל המות דוולו נשוי קיוו לה ... יולין ויוורת רבי ... וכתי ויבוזו ...

יש לך קשרים שאין חייבי׳
עליהן כקשר הגמלים
וכקשר הספנין קושרת
אשה מפתחי חלוקה
וקורי שבכה ושל פיסקיא
ורצועות מנעל וסנדל
ונודות יין ושמן וקדירה
של בשר ר׳ אליעזר בן יעקב
או׳ קושרין חבל בפני בהמ׳
בשביל שלא תצא כפסיק׳
אבל לא בחבל ור׳ יהוד׳ מתי׳
כלל אמ׳ ר׳ יהוד׳ כל קשר
שאינו של קיימא אין
חייבין עליו מקפלין
את הכלים אפי׳ ארבע וחמ׳
ומציעין את המיטות
מלילי שבת לשבת אבל לא
משבת למוצאי שבת ר׳
שמעון או׳ מקפלין את הכלי׳
ומציעין המיטו׳ מיום הכפור
לשבת וחלבי שבת קרבין
ביום הכפורים ולא של יום
הכפורים קרבין בשבת

סליק פירקא
כל כתבי

הקדש מצילין אותן מפני
הדליקה בין שקורין בהן
ובין שאין קורין בהן ואע״פ
שכתובין בכל לשון טעונין
גניזה ומפני מה אין קורין
בהן מפני בטול בית המדרש

[illegible]

הדרן עלך ואלו קשרים אורנמר

[illegible]

מצילין תיק של ספר עם
הספר ותיק התפילין עם התפי׳
ואע״פ שיש בתוכן מעות
ולהיכן מצילין אותן למבוי
שאינו מפולש בן בתירא או׳
אף למפולש ״
מצילין שלש סעודות
הראוי לאדם לאדם הראוי
לבהמה לבהמה כיצד נפלה
דליקה בלילי שבת מצילין
שלש סעודות שחרית מציל׳
מזון שתי סעודות במנחה
מזון סעודה אחת ר׳ יוסי או׳
לעולם מצילין מזון שלש
סעודות מצילין
סל מלא ככרות ואע״פ שיש
בו מאה סעודות ועיגול
של דבילה וחבית של יין
ואו׳ לאחרים באו והצילו
לכם ואם היו פיקחין עושי׳
עמו חשבון אחר השבת
להיכן מצילין אותן לחצר
המעורבת בן בתיר׳ או׳ את
לחצר שאינה מעורבת
ולשם הוא מוציא כל
תשמישו ולובש כל מה
שיכול ללבוש ועוטף כל

[illegible]

[illegible]

מה שיטול לינטות ר' יוסי אומ' שמנה עשר כלים וחוזר ולובש ומוציא וחוזר ולובש ומוציא ואו' לאחרי' באו והצילו עמי ר' שמעון בן ננס או' פורסין עור של גדי על גבי שידה ומגדל שלא אחז בהן את האור מפני שהוא מחריך ועושה מחיצה בכל הכלים בין מליאין ובין ריקנין בשביל שלא תעבור הדליקה ר' יוסי אומר בכלי חרש חדשים מלאים מים שאין יכולין לקבל האור והם מתבקעין ומכבין את הדליקה. נכרי שבא לכבות אין אומ' כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עליהן קטן שבא לכבות או' לו אל תכבה מפני ששביתתו עליהן כופין את הקערה על גבי הנר בשביל שלא יאחוז:

בעא

[illegible]

תניא

[illegible]

דהא

[illegible]

האור בקורה ועל יציאה של קטן ושל עקרב שלא ישך אמ' יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמ' חוששני לו מחטאת. נכרי שהדליק את הנר משתמש בו לאורו ישרא' ואם בשביל ישרא' אסור. מעשה ברג' וזקנים שהיו בספינה ועשה בו גוי כבש לירד בו וירדו אחריו זקנים:

סליק פירקא

כל הכלים

ניטלין בשבת ודלתותיהן עמהם ואעפ' שנתפרקו אינן דומין לדלתות הבית לפי שאינו מן המוכן. נוטל אדם קורנס לפצע בו את האגוזים קורדום לחתוך בו את הדבילה. מגירה לגור בה את הגבינה מגריפה לגרות את הגרוגרת ואת הרחת ואת המזלג ליתן עליה לקטן את הכוש ואת הכוש כיר לתחוב בו מחט של יד ליטול בה את הקוץ ושל סקאין לפתוח בה את הדלת

קנים של זתים אם יש קשר
בראשו מקבל טומאה כין
כך וכין כך ניטלין בשבת
ר' יוסי או' כל הכלים ניטלין
בשבת חוץ מן המסר גדול
ויתד של מחרישה כל הכלי'
ניטלין לצורך ושלא לצורך
ר' נחמיה או' אין ניטלין
אלא לצורך כל הכלים
הניטלין שבריהן ניטלין
ובלבד שיהו עושין מעין
מלאכתן שברי עריבה
לכסות בה את פי החבית
שברי זכוכית לכסות בה את
פי הפך ר' יהודה או' ובלבד
שיהו עושין מעין מלאכתן
שברי עריבה ליצוק לתוכן
מקפה ושל זכוכית ליצוק
לתוכן שמן האבן
שבקרויית אם ממלאין
ואינה נופלת אין ממלאין
בה זמורה שהיא
קשורה בטפיח ממלאין
בשבת פקק החלון ר' אליעזר
או' בזמן שהוא קשור
ותלוי פוקקין בו ואם לאו
אין פוקקין בו וחכמים או'
בין כך ובין כך פוקקין בו
כל כסוי הכלים שיש להן בית
אחיזה ניטלין בשבת אמ'
ר' יוסי במה דברים אמורים בכסוי הקרקעות
אבל בכסוי כלים ניטלין
בשבת

פרק פורקא

הדרן עלך כל הכלים השתא

איבעיא

מפנין

אפילו ארבע וחמש קופות של תבואה ושל תבן מפני האורחין וד[...] ומפני ביטול בית המדרש אבל לא האוצר · מפנין תרומה טהורה ודמאי ומעשר ראשון שניטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שנפדו [...] מפני שמאכל לעניים אבל לא את הטבל ולא מעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו ולא מעשר שני והקדש שלא נפדו ולא את הלוף ולא את החרדל רשב"ג מתיר בלוף מפני שהוא מאכל לעורבים · חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדים אם התקינו למאכל בהמה מטלטלין אותה ואם לאו אין מטלטלין אותה · כופין את הסל מפני האפרוחים שיעלו וירדו · תרנגולת שברחה דוחין אותה עד שתכנס · מדדין עגלים וסייחים והאשה מדדה את בנה ·

תנו רבנן

פשיטא

איתמר

[illegible]

אמ' ר' יהודה אימתי בזמן ש
שנוטל אחת ומניח אחת
אבל אם גורר אסור
אין מיילדין את הבהמה
ביו"ט אבל מסעדין ומילדי'
את האשה בשבת וקורין
לה חכמה ממקום ומחללין
עליה את השבת וקושרין
את הטבור ר' יוסי אומ'
אף חותכין וכל צרכי מ'
מילה עושין בשבת

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מפנין

איבעיא להו

[illegible]

ר' אליעזר אומ'

אם לא הביא כלי מערב שבת
מביאו בשבת מגולה
ובסכנה מכסהו על פי עדי'

[illegible]

[illegible]

ועוד אמ' ר' אליעזר כורתין עצי׳
לעשות פחמין ולעשות
ברזל כלל אמ' ר' עקיבא כל מלאכ׳
שאפשר לה לעשות מערב
שבת אינה דוחה את השבת
מילה שאי אפשר לעשות
מערב שבת דוחה את השבת
עושין כל צרכי מילה
בשבת מוהלין ופורעין ומו׳
ומוציצין ונותנין עליה
אספלנית וכמון לא שחק
לועס בשינייו ונותן לא
טרף יין ושמן נותן זה
בעצמו וזה בעצמו אינו
נותן חלוק לכתחילה אבל
כורך עליו סמרט ואם לא
הביא מערב שבת כורך על
ידו ועל אצבעו ומביא :
אפי׳ מחצר אחרת
מרחיצין את הקטן בין ל
לפני המילה ובין לאחר
המילה ומזלפין עליו מיד
אבל לא בכלי ר' אלעזר בן
עזריה או' מרחיצין ביום
שלישי שחל להיות בשבת
את המילה שנ' ויהי ביום
השלישי בהיותם כואבים

[illegible]

[illegible]

ספק אנדרוגינוס אין מחללי'
עליהם את השבת ור' יהודה
(מתיר) באנדרוגינוס · מי שהיו
לו שני תינוקות אחד לימול
בשבת ואחד לימול באחר
השבת ושכח ומל אחר את
של אחר השבת בשבת חייב
אחד לימול ערב שבת ואחד
שבת ושכח ומל את של ערב
שבת בשבת ר' אליעזר מחייב
חטאת ור' יהושע פוטר ·
קטן נימול לח' לשמנה
לתשעה לעשרה לאחד עש'
לשנים עשר לא פחות ולא
יותר כדרכו לשמנה נולד
בין השמשות של ערב שב'
נמול לעשרה יום טוב אחר
השבת שני ימים טובי' נמול
לשנים עשר · קטן חולה אין
מולין עד שיבריא ·

[illegible]

[illegible]

אלו הן ציצין המעכבין את המילה קטן החופה את העטר׳ ואינו אוכל את התרומה ואם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין מלו ולא פרע את המיל׳ כאילו לא מל׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ר׳ אליעזר השתא

[illegible]

ר׳ אליעזר או׳

תולין את המשמרת ביום טוב ונותנין לתלויה בשבת וחכמים או׳ אין תולין ואין נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין לתלויה ביום טוב׳ נותנין מים על גבי שמרים בשביל שיצלו ומסננין את היין בסודרין ובכפיפה מצרית ונותנין ביצה במסננת של חרדל ועושין מילה בשבת ר׳ יהודה או׳ בשבת בכוס ביום טוב בלוגין ובמועד בחבית ר׳ צדוק או׳ הכל לפי האורחין׳ אין שורין את החלתית בפושרין אבל נותן לתוך החמין

[illegible]

אין שורין את הכרשינין ולא שפין אותן אבל נותנן אותם לתוך הכברה או לתוך הכלכלה ׳ אין כוברין את התבן בכברה ולא יתננו על גבי מקום גבוה בשביל שירד המוץ אבל נוטל בכברה ונותן לתוך האיבוס ״ גורפין מלפני הפטם ומסלקין מן הצדדין מפני הריעי דברי ר׳ דוסא וחכמים אוסרין ונוטלין מלפני בהמ׳ זו ונותנין לפני בהמה זו בשבת ׳ הקש שעל גבי המיטה לא ינענע בידו אבל מנענע בגופו ואם היה מאכל בהמה או שהיה עליו כר או סדין מנענע בידו מכבש של בעלי בתי׳ מתירי׳ אבל לא כובשין ושל כובסין לא יגע בו ר׳ יהוד׳ או׳ אם היה מותר מערב שבת למחר מתיר את כליו ושומטן ״

סליק פירקא

הדרן עלך ר׳ אליעזר

אמ׳ רבא

נוטל

אדם את בנו והאבן בידו וכלכלה והאבן בתוכה ומטלטל תרומה׳

תנן

[illegible]

טהורה עם טמאה ועם החו
החולין ר' יהודה או מעלין
את המדומע כאחד ומאה
האבן שעל פי החבית מטה
על פי צדה והיא נפלה
היתה מן החבית מגביהה
ומטה על צדה והיא נופלת
היתה עליו כשלשה מהנה
במרטוט היה של עור
טתנין עליה מים עד שתכל
בית שמאי או מגביהי
מעל גבי השלחן עצמות
וקליפין ובית הלל אומ
מסלקין את הטבלא כולה
ומנערה מעבירין מ
מעל השלחן פירורין פחות
מכזית ושער של עפונין
ושל עדשים מפני שהוא
מאכל בהמה ספוג אם יש
לו בית אחיזה מקנחין ואם
לאו אין מקנחין ט'

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך נוטל

תנא חבות שנשרו

מיצילין

הימנה מזון שלש סעודו
דאו לאחרים באו והצילו
לכם ובלבד שלא יספג
אין סוחטין את הפירות
להוציא מהן משקין

[illegible]

ואם ייצאו מעינמן אסור׳
ר׳ יהודה אוׄ אם לאוכלין
היוצא מהן מותר ואם
למשקין היוצא מהן אסוׄ״
חלות דבש שרסקן
מערב שבת אם ייצאו מע
מעינמן אסוׄר ור׳ אליעזר
מתיר · כל שבא בחמין
מלפני שבת שורין בו בכל
שלא בא בחמין מלפני
שבת מדיחין אותו בחמין
בשבת חוץ מן המליח ישן
וקוליים האיספנין שהדחת
זו היא גמר מלאכתן״
שובר אדם את החבית
לאכול הימנה גרוגרות
ובלבד שלא יתכוין לעשו
כלי · אין ניקבין מגופה
של חבית דברי ר׳ יהוד ור׳
יוסי מתיר לא יקבנ מצד
ואם היתה נקובה לא יתן
הימנה שעוה מפני שהוא
ממרח אוׄר יהוד׳ מעשׂ בא
לפני רבן יוחנן בן זכאי וא
חוששין בו מחטאת״
נותנין תבשיל לתוך הבור
בשביל שיה׳ שמור ואת
היפים ברעים בשביׄ שיינטו
ואת הצונן בחמה בשביל
שיחמו מי שנשרו כליו במי׳
מהלך בהן ואינו חושש
הגיע לחצר החיצונה
שוטחן בחמין אבל לא
בנגד העם״

הרוחצין במי מערה ובמי טבריא ומתנגב אפי׳ בעשר אלונטי׳ בידו אבל עשרה בני אדם מתנגבין באלונטית פניהם ידיהם ורגליהם ומביאין אותן כנין ומשמשין אבל לא מתעמלין לא מתגרדין ואין יורדין לפילומא ואין עושי׳ אפיקטוין בשבת ואין מעצבי׳ את הקטן ואין מחזירין את השבר מי שנפרקה ידו או רגלו לא יטרפם בצונן אבל רוחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא׳

סליק פירקא

שואל אדם מחברו כדי יין וכדי שמן ובלבד שלא יאמר הלוני וכן אשה מחבירתה ככרות ואם אינו מאמינו מניח טליתו אצלו ועושה עמו חשבון לאחר השבת׳

וכן ערב פסחים בירושלם
שחל להיות בשבת מניח
טליתו אצלו ונוטל את פסחו
ועושה עמו חשבון אחר
יום טוב ״ מונה אדם
את אורחיו ואת פרפרותיו
מפיו אבל לא מפי הכתב
מפיס אדם עם בניו ועם
בני ביתו על השלחן ובלבד
שלא יתכוין לעשות מנה
גדולה עם מנה קטנה משום
קוביא ״ מטילין חלשים
על הקדשים ביום טוב אבל
לא על המנות לא ישכור
אדם פועלים בשבת ולא
יאמר לחברו לשכור לו פועלים
אין מחשיכין פועלים להביא
פירות אבל מחשיך הוא
לשמור ומביא פירות בידו
כלל אמר אבא שאול כל
שאני רשאי באמירה רשאי
אני לחשוך עליו ״
מחשיכין על התחום לפקח
על עסקי כלה ועל עיסקי
המת להביא ארון ותכריכין
גוי שהביא חלילין לא
יספוד בהן ישראל אלא

[illegible]

אם כן באו ממקום קרוב עשה גוי ארון וחפר לו את הקבר יקבר בו ישראל ואם בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית עושין כל צרכי המת הכין ומדיחין אותו ובלבד שלא יזיז בו אבר שומטין את הכר מתחתיו ומטילין אותו על גבי החול בשביל שימתין קושרין את הלחי לא כשביל שיעלה אלא בשביל שלא יוסיף וכן קורה שנשברה אותה סומכין בספסל ובארוכות המטה לא שתעלה אלא שלא תוסיף אין מעצמין את המת בשבת ולא בחול והמעמץ עם יציאת נפשו הרי זה שופך דמים

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך שואל

מאי מי

שהחשיך בדרך נותן כיסו לנכרי ואם אין עמו נכרי מניחו על החמור הגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלים הניטלין בשבת

[illegible]

[illegible]

איתיביה

[illegible]

ושאינן ניטלין משנה. מתיר חבלים והשקי נפלי' מתירין פקיעי עמיר לפני הבהמה ומפספסין את הכבין אבל לא את הדירין ואין מרסקין לא את השחת ולא את החרובי' לפני בהמה בין דקה ובין גסה ר' יהודה מתיר בחרוב' לדקה. אין אובסי' את הגמל ולא דורסין אבל מלעיטין ואין אובסין את העגלים אבל מלעיטין מהלקטין את התרנגולות ונותנין מים למורסן אבל לא גובלין ואין נותני' מים לפני דבורי' ולפני יונ' אבל נותנין מים לפני אווזי' ותרנגולין ולפני יוני הדרסי' מחתכין את הדלועי' לפני בהמה ואת הנבילה לפני הכלבים ר' יהוד' או' אם לא היתה נבילה מערב שבת אסור לפי שאינ' מן המוכן מפירין נדרים בשבת ונשאלין לנדרים שהן לצורך השבת.

אמר

[illegible]

אמר

[illegible]

פוקקין את המאור ומודדין את המטלית וקושרין את המקוה בגמי. ומעשה בימי אביו של ר' צדוק ובימי אבא שאול בן בטנית שפקקו את המאור בטפח וקשרו את המקור בגמי לידע אם יש בגיגית פותח טפח ואם לאו ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת.

סליק פירקא

הדרן עלך מי שהחשיך סליקא לה מס' שבת

תנן.

מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה ימעט ר' יהודה אומ' אינו צריך והרחב מעשר אמות ימעט ואם יש לו צורת פתח אע"פ שרחב מעשר אמות אינו צריך למעט.

אמות

הכשר מבוי בית שמאי אומ׳ לחי וקורה בית הילל אומ׳ או לחי או קורה ר׳ אליעזר אומ׳ לחיים משום ר׳ ישמעאל אמ׳ תלמיד אחד לפני ר׳ עקיבא לא נחלקו בית שמאי ובית הילל על מבוי שהוא פחות מארבע אמות שהוא או בלחי או בקורה על מה נחלקו מארבע ועד עשר שבית שמאי או׳ לחי וקור׳ ובית הילל או׳ או לחי או קורה׳ אמ׳ ר׳ עקיבא על זה ועל זה נחלקו׃

היה

אמר

איתמר

יתיב

הקורה שאמרו רחב' לקבל אריח ואריח חצי לבינה של שלשה טפחים דייה לקורה שתהא רחבה טפח כדי לקבל אריח לרחבו רחבה טרי לקבל אריח " ובריאה כדי לקבל אריח ר' יהודה או' רחב' אעפ' שאינה בריאה. הייתה של קש ושל קנים רואין אותה כאילו היא של מתכת · עקומ' רואין אות' כאילו היא פשוטה · עגו' רואין אותה כאילו היא מרובעת כל שיש בהיקפו שלשה טפחים יש בו רוחב טפח "

[illegible]

גופה

[illegible]

לחיים שאמרו גובהן עש'
עשרה טפחים ורחבן שש'
ועביין כל שהו ר' יוסי או'
רחבן שלשה טפחים"
בכל עושין לחיים ואפילו
בדבר שיש בו רוח חיים ור'
מאיר אוסר ומשום גולל
ור' מטהר וכותבין עליו גטי
נשים ור' יוסי הגלילי
פוסל· שיירא שחנת
בבקעה והקיפוה כלי בהמה
מטלטלי' בתוכה ובלבד ש'
שיהא גדר גבוה עשרה
טפחים

[illegible]

מתניתין

[illegible]

רבינא

[illegible]

ולא יהו פירצות יתירות על
הבניין כל פירצה שהיא עשר
אמות מותרת שהוא כפתח
יתר מכן עש אסור

מקיפין שלשה חבלין זה
למעלה מזה וכלבד שלא
יהא בין חבל לחבירו שלשה
שיעור חבלין ועוביין יתר
על טפח כדי שיהא בין הכל
עשרה ׳ ומקיפין בקנים
ובלבד שלא יהא בין קנה
לחבירו שלשה טפחים
כשירא דברי רבי יהודה
וחכמים לא דברו בשירה

תניא

תניא

[illegible]

אלית כהווה · כל מחייג שאינה של שתי וערב אינ מחייצה דברי ר׳ יוסי בר׳ יהוד׳ וחכמים או׳ אחד משני דברי׳ ארבעה דברי׳ פוטר׳ במחנה מביאין עצים מכל מקום ופטורין מרחיצת ידים מדמאי ומלערב ״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מבוי ״ לזמא

עושין פסין לבירות

ארבעה דיומדין נראין כב׳ כשמנה דברי ר׳ יהודה ר׳ מאי׳ או׳ שמנה נראין כששה עשר ארבעה דיומדין וי״א וארבעה פשוטין גובהן ע׳ עשרה טפחים רחבן ששה ועוביין כל שהו וביניהן כמלוא שתי של רבוקות של שלש שלש בקר דברי ר׳ מאי׳

[illegible]

בבא

ר' יהודה או' שתי דבוקות
של ארבע מזר השורות
ולא מותרות את נכנסת
ואחת יוצאת · מותר
להקריב לבור ומלבר שתהא
פרה ראשה ורובה כפנים
ושותה · מותר להקריב ·
להרחיק כל מה שהוא רוצה
ומלבר שירבה כפנים ר' יהוד
או' עד בית סאתים · אמרו לו
לר' יהודה לא אמרו בית
סאתים אלא כגנה ובקופת
אבל אם היה ריר או פחר
או חיצר או מוקצה אפילו
בית חמשת כורין אפי' בית
עשרה כורין מותר ·
כלל אמ' שמעון בן אלעזר
כל אויר שתשמישו לדיר
כגון דיר והחר מוקצה וחצר
אפי' בית חמשת כורין ,
ואפי' בית עשרת כורין מות
וכל דירה שתשמישה
לאויר כגון כורגנין שכשרו
בית סאתים מותר יותר
מבית סאתים אסור ר' יהוד
אומ' אסור אם היתה דרך
הרבים מפסקתה יסלקנה
לצדדין וחכמים או' אינו
צריך · אחד באר הרבי'
ובורהבים ובאר היחיד
עושין להן פסין אבל לבו
היחיד עושה לו מחיצה

גבוה עשרה טפחים דברי ר' עקיבא ר' יהודה בן בבא אומ' אין עושין פסין אלא לבאר הרבים בלבד ולשאר עושין חגורה עשר טפחים

ועוד א"ר יהודה בן בבא הגינה והקרפיף שהי' שבעי' אמה ושירים על שבעים אמה ושירים מוקפות גדר גבוה עשרה טפחים מטלטל בתוכה ובלבד שיהא שם שומירה או בית דירה או שתהא סמוכה לעיר ר' יהוד' או אפילו אין לה אלא בור שיח ומערה מטלטלין בתוכה ר' עקיבא או' אפי' אין בה אלא בור שיח ומערה מטלטלין בתוכה ר' עקיבא או' אפילו אין בה אחת מכל אלו מטלטלין בתוכה ובלבד שתהא שבעי' אמה ושירים על שבעים אמה ושירים:

[illegible]

ר׳ אליעזר או׳ אם היה ארוכה יתר על רחבה אפי׳ אחד אין מטלטלין בתוכה ר׳ יוסי או׳ אפי׳ ארכה כשנים ברחב׳ מטלטלין בתוכה ״ אמ׳ ר׳ אלעאי שמעתי מר׳ אליעזר אפי׳ הוא כית טר · וכן שמעתי ממנו באנשי החצר ששכח אחד מהם ולא עירב אסור מלהכניס ומלהוציא לו אבל להן מותר וכן שמעתי ממנו שיוצאין בעוקבלין בפסח וחזרתי על כל הת׳ תלמידיו ובקשתי לי חבר ולא מצאתי ״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך עושין פסין

רב מעברין

את הערי׳ בית נכנס ובית יוצא פגום נכנס ופגום יוצא היו שם גדודיות עשרה טפחים וגשרים ונפשות שיש לה בית דירה מוציאין את המדה כנגדן ועושין אותו כטבלא מרובעת כדי שיהא נשכר הזוית ״

[illegible]

נותנין קרפית לעיר דברי ר'
מאיר וחכמים או' לא אמ'
קרפית אלא לשתי עיירו'
בלבד אם יש לזו שבעים
אמה ושירים ולזו שבעי'
אמה ושירים עושה קרפית לשניה להיו'
כאחת וכן שלשה כפרים
המשולשים אם יש בשנ'
החיצונים מאה וארבע'
ואחת ושליש עושה
אמצעיתה שלשתן להיו'

אין מודדין אלא
בחבל של חמשים אמה
לא פחות ולא יותר ולא
ימדוד אלא כנגד לבו
היה מודד והגיע לגיא
או לגדר מבליעו וחוזר
למדתו והולך לו הגיע
להר מבליעו וחוזר
למדתו ובלבד שלא יצא
חוץ לתחום אם אינו יכו'
להבליעו בזו אמ' ר' דוסתאי
שמקדרין בהרים

אין מודדין אלא מן המומחה
המומחה ריבה למקום
ומיעט למקום אחר שו'
שומעין למקום שרבה

רבה לאחד ומיעט לאחר
שומעין למרובה ואפי׳ עבד
אפי׳ שפחה נאמנין לומר
עד כאן תחום שבת שלא
אמרו חכמים הדבר להחמי׳
אלא להקל׃

עיר של
יחיד ונעשית של רבים מערבי׳
את כולה ושל רבים ונעשית
של יחיד אין מערבין את
כולה אלא אם כן עשה לה
כעיר חדשה שביהודה
שיש בה חמשים דיורין
דברי ר׳ יהודה ר׳ שמעון אומ׳
של חצירות של שני בתי׳׃

מי שהיה במזרח בנו
ואמ׳ לבנו לערב לו במערב
או במערב ואמ׳ לבנו לערב
לו במזרח אם יש ממנו
ולביתו אלפים אמה ולה׳
ולעירובו יותר מכאן מות׳
לעירובו בביתו ואסור לעירו
לעירובו אלפים אמה
ולביתו יותר מכאן אסור
לביתו ולעירובו מותר׃

הנותן עירובו בעיבורה של עיר לא עשה ולא כלום · נתנו חוץ לתחום מה שנשכר הוא מפסיד

אנשי עיר גדולה מהלכין את עיר קטנה · אנשי עיר קטנה מהלכין את עיר גדולה · כיצד מי שהיה בעיר גדולה ונתן עירובו בעיר קטנה · מי שהיה בעיר קטנה ונתן עירובו בעיר גדולה מהלך את כולה וחוצה לה אלפים אמה · ר׳ עקיבא אומ׳ אין לו ממקום עירובו אלא אלפים אמה · אמ׳ להן ר׳ עקיבא אי אתם מודים בנותן עירובו במערה שאין לו ממקום עירובו אלא אלפים אמה · אמרו לו אימתי בזמן שאין בה דיורין אבל בזמן שיש בה דיורין מהלך את כולה וחוצה לה אלפים אמה · נמצא קל תוכה מגבה · ולמודד שאמרו נותנין לו אלפים אמה אפי׳ סוף מדתו כלה במערה ·

סליק פירקא

הדרן עלך מערבין · א״ר יוחנן

[illegible]

בכל

מערבין ומש־ ומשתתפין חוץ מן המים ומן המלח והכל ניקח בכסף מעשר חוץ מן המים ומן המלח · והנודר מן המזון מותר במים ובמלח · מערבין לנזיר ביין ולישראל בתרומה סומכוס אומר בחולין ולכהן בבית הפרס · ר׳ יהודה אומר אפילו בבית הקברות מפני שיכול לחוץ ולאכול ולילך · מערבין בדמאי ובמעשר ראשון שניטלה תרומתו ובמעשר שני והקדש שנפדו והכהנים בחלה ובתרומה אבל לא בטבל ולא במעשר שלא נטלה תרומתו ולא במעשר שני והקדש שלא נפדו ·

[illegible]

[illegible]

השולח את עירובו ביד
חרש שוטה וקטן או ביד
מי שאינו מודה בעירוב
אינו עירוב ואם אמ' לאחר
לקבלו הימנו הרי זה עירוב
נתנו באילן למעלה מעש'
טפחים אין עירובו עירוב
נתנו בבור אפילו עמוק
מאה אמה הרי זה עירו'
נתנו בראש הקונדס של
זמן שהוא תלוש ונעוץ
אפי' גבוה מאה הרי זה
עירוב נתנו במגדל
ונעל בפניו ואבד המפתח
הרי זה עירוב ר' אליע'
או' אם אין ידוע שה'
שהמפתח במקומו אינו
עירוב נתגלגל חוץ לתחו'
נפל עליו גל או נשרפ'
תרומה ונטמאת מבעו'
יום אינו עירוב משחשכ'
הרי זה עירוב ספק ר'
מאיר ור' יהודה או' הרי
זה עירוב חמר גמל ור'
יוסי ור' שמעון אומ' ספק
עירוב כשר אמ' ר' יוסי אב'
אנטולס העיר משום
חמשה זקנים שספק עירו'
כשר

[illegible]

מתנה אדם על עירובו ואו'
אם באו גוים מן המזרח
עירובי למערב ואם באו
למזרח עירובי למערב באו
מכאן ומכאן למקום
שארצה אלך לא באו
מכאן ומכאן הריני כבני
עירי ר' יהודה או' אם היה
אחד מהם רבו ילך אצל
רבו ואם היו שניהם רבותיו
למקום שירצה ילך ר'
אליעזר או' יום טוב הסמוך
לשבת בין מלפניה בין
מלאחריה מערב אדם
שני עירובין ואו' עירובי
בראשון למזרח בשני
למערב עירובי בראשון

[illegible]

למערב והשני למזרח
עירובי בראשון והשני
כבני עירי וחכמים או או
מערב לרוח אחת או אי
מערב כל עיקר מערב
לשני ימים או אינו מ
מערב כל עיקר · כיצד
יעשה מוליכו בראשון
ומחשיך עליו ונוטלו
ובא בשני מחשיך עליו
ואוכלו ובא לו ונמצא
משתכר בהליכתו ומשתכ
בעירובו נאכל בראשון
עירוב בשני אינו עירוב
לשני · אמ׳ להן ר׳
אי אתם מודים שהן שתי
קדושות · ר׳ יהודה
או ראש השנה שהיה
ירא שמא תתעבר מע׳
מערב אדם שני עירובי׳

[illegible]

[illegible]

ר׳ אומר ערובי בראשון לי למזרח ערובי בראשון לי למערב בשני למזרח ערובי בשני כבני עירי ערובי בשני בראשון כבני עירי ולא הודו לו חכמים ׳ ועוד אמר יהוד׳ מתנה אדם על הכלכל ביום טוב ראשון ותאכל בשני וכן ביצה שנולדה ביום טוב הראשון תאכל בשני ולא הודו לו חכמים ׳ ר׳ דוסא בן הרכינס אומ׳ העובר לפני התיבה ביום טו׳ של ראש השנה אומר החליצנו את יום ראש ה׳ החדש הזה אם היום אם מחר ולמחר הוא אומר אם היום אם אמש ולא הודו לו חכמים ׳

סליק פירקא

הדרן עלך בכל מערבין

מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה אין לו אלא ארבע אמות החזירוהו כאילו לא יצא הוליכוהו לעיר אחרת כאילו לא יצא ׳ נתנוהו בדיר או בסהר ר״ג ור׳ אלעזר בן עזריה או׳ מהלך את כולה ר׳ יהושע ור׳ עקיבא או׳ אין לו אלא ארבע אמות ״

[illegible]

מעשה שבאו מברנדיסי והפליגה ספינתן בים ר"ג ור' אלעזר בן עזריה הילכו את כולה ר' יהושע ור' עקיב' לא זזו משם מארבע אמו' לפי שרצו להחמיר על עצמן · פעם אחת לא נכנסו לנמל עד שחשיכה אמרו לו רבנן לר"ג מה אנו לירד אמ' להן מותר שכבר הייתי מסתכל בשפופרת שלי והיינו בתוך התחום עד שלא חשכ׳·

מי שיצא ברשות ואמרו לו כבר נעשה מעשה יש לו אלפים אמה לכל רוח אם היה בתוך התחום כאילו לא יצא וכל היוצאי' להציל חוזרין למקומן ·

מי שישב בדרך ועמד והרי הוא קרוב לעיר הואיל ולא היתה כוונתו לכך לא יכנס דברי ר' מאיר ר' יהודה אומ' יכנס · אמ' ר' יהודה מעשה היה ונכנס ר' טרפון בלא מתכוין ·

מי שישן בדרך ולא ידע עד שחשיכה יש לו אלפים אמה לכל רוח דברי ר' יוחנן בן נורי וחכמי' או' אין לו אלא ארבע אמו' ר' אליעזר אומ' והוא באמצען

[illegible]

ר' יהודה אומר לאיזה רוח שירצה ומורה ר' יהודה שאם מרד בו שאינו יכול לחזור בו · הין שנים מקיפין אותו של זה: בתוך אמותיו של זה מביאין ואוכלין באמצע ובלבד שלא יוציא זה מתוך שלו על חבירו · הרי שלשה האמצעי מובלע ביניהם הוא מותר עמהם והם מותרין עמו ושנים החיצונים אסורין זה עם זה · אמר שמעון למה הדבר דומה לשלש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים עירבו שתים עם האמצעית היא מותרת עמהן והן מותרות עמה ושתים החיצונות אסורות זו עם זו · מי שבא בדרך והיה ירא שמא תחשך והיה מכיר אילן או גדר ואמר שביתתו תחתיו · לא אמר כלום · שביתתי בעיקרו מהלך ממקום רגליו עד עיקרו אלפים אמה ומעיקרו עד ביתו אלפים אמה נמצא מהלך משתחשך אלפים או אינו מכיר או שאינו בקי בהלכה ואמר ש

[illegible]

[illegible]

שביתתי במקומי זכה לו ממקומו לכל רוח עגולה דברי ר' חנינא בן אנטיגנוס וחכ' וחכמים אומ' מרובעת כטבלא מרובעת כדי שיהא נשכר את הזויות וזהו שאמ' שאמרו העני מערב ברגליו ר' מאיר או' אנו אין לנו אלא עני ר' יהוד' או' אחד עני ואחד עשיר שלא יאמרו מערבין בפת אלא להקל על עשיר שלא יצ' ויערב ברגליו מי שיצא לילך לעיר שמערבין בה והחזירו חבירו הוא מותר לילך וכל בני העיר אסורין דברי ר' יהודה ר' מאיר או' כל שהוא יכול לערב ולא עירב הרי זה חמר גמל מי שיצא חוץ לתחומו אפי' אמה אחת לא יכנס ר' שמעון אליעזר או' שתים יכנס שלשה לא יכנס מי שהחשיך חוץ לתחום אפי' אמה אחת לא יכנס ר' שמעון או' אפי' חמש עשרה אמה יכנס שאין המשוחות ממיצעין את המדות מפני הטועין

פרק חמישי

[illegible]

הדרן עלך מי שהוציאוהו

ויתיב

הדר עם

הנכרי

בחצר או עם שאינו מודה בעירוב הרי זה אוסר עליו ר' אליעזר בן יעקב או' לעול' אינו אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה. אמ' רשב"ג מעש' בצדוקי אחד שהיה דר עמנו במבוי בירושלם וא' לנו אבא מהרו והוציאו את הכלים למבוי עד שלא יוציא ויאסר עליכם ר' יהוד' או' אומר בלשון אחרת מהרו ועשו צרכיכם במבוי עד שלא יוציא ויאסור עליכם. אנשי חצר ששכח אחד מהם ולא עירב אסור מלהכניס ומלהוציא לו ולהן שלהן

[illegible]

מותר לו ולהן נתנו לו רשות
הוא מותר והן אסורין היו
שנים אוסרין זה על זה ש׳
שאחד נותן רשות ונוטל
רשות ושנים נותנין רשות
ואין נוטלין רשות אימתי
נותנין כש׳ או מבעוד יום
ובה׳ או משתחשך״

מי שנתן רשותו והוציא
בין בשוגג בין במזיד הרי
זה אוסר מש׳ שוגג אינו אוסר׳

בעל הבית שהיה שותף
עם שכניו לזה ביין ולזה
בשמן צריכין לערב׳ ר׳
שמעון או אחר זה ואחר
זה אין צריכין לערב׳
ר׳ שמעון או אחר זה ואח׳
זה אין צריכין לערב׳

חמש חבורות ששבתו
בטרקלין אחד בש׳ או עירו׳
לכל חבורה וחבורה׳ ובה׳ או
עירוב אחד לכולן׳ ומודים
שאם היו מקצתן שרויין
בחדרים ובעליות צריכין
עירוב לכל חבור וחבורה״

[illegible]

[illegible]

האחין שאוכלין על שלחן
אביהם וישנים בבתיהם צריכי'
עירוב לכל אחד ואחד לפיכ'
אם שכח אחד מהם ולא
עירב מבטל את רשותו א'
אימתי בזמן שהן מוליכין
את עירובן למקום אחר
אבל אם היה עירובן בא
אצלן או שאין עמהן
דיורין אינן צריכין לערב'
חמש חצירו' שפתוחות
זו לזו ופתוחות למבוי ערבו
בחצירות ונשתתפו במבוי
מותרין בחצרות ואסורין
במבוי ואם נשתתפו
במבוי כאן וכאן מותרין
עירבו בחצירות ונשתתפו
במבוי ושכח אחד מבני
חצר ולא עירב מותרין
לכאן ולכאן ואם שכח
אחד מהן ולא נשתתף
מותרין בחצרות ואסורין
במבוי שהמבוי לחצרות
כחצר לבתים ·· שתי
חצירות זו לפנים מזו עירבה
פנימית ולא עירבה
החיצונה פנימית מותרת
וחיצונה אסורה החיצונה
ולא הפנימית שתיהן א'
אסורות ערבה זו לעצמה
וזו לעצמה זו מותרת
בפני עצמה וזו מותרת

[illegible]

[illegible]

וזו מותרת כפני עצמה ר' עקיבא אוסר את החיצונה מפני עצמה שדריסת הרגל אוסרתה וחכמי' או' אין דריסת הרגל אוסרתה"

שכח אחד מן החיצונה ולא עירב פנימית מותרת וחיצונה אסורה מן הפנימי' ולא עירב שתיהן אסורות

נתנו את עירובן במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה ולא עירב שתיהן אסורות

ואם היו של יחידים אינן צריכין לערב"

פרק מודה

[illegible]

הדרן עלך הדר

לחבא

[illegible]

[illegible]

חלון

שבין שתי חיצרות ארבעה על ארבע בתוך עשרה מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מארבעה על ארבעה או למעלה מעשרה מערבין שנים ואין מערבין אחד. כותל שבין שתי חיצרו גבוה עשרה ורחב ארבעה מערבין שנים ואין מערבי׳ אחד. היו בראשו פירו׳ אלו עולין מכאן ואוכלין ואלו עולין מכאן ואוכלין ובלבד שלא ירדו למטה. נפרץ הכותל עד עשר אמות מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד מפני שהוא כפתח יתר מיכן מערבי׳ אחד ואין מערבין שנים. חריץ שבין שתי חיצרות עמוק עשרה ורחב ארבעה מערבין שנים ואין מערבין אחד ואפי׳ מלא תבן או קש מלא עפר או צרורות מערבי׳ אחד ואין מערבין שנים נתן עליו נסר שרחב ארבעה טפחים וכן שתי גזוזטראות זו כנגד זו מערבין שנים ואם רצו מערבין אחד פחות מכאן מערבין שנים ואין מערבי׳ אחד. מתבן שבין שתי חיצרות גבוה עשרה טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד אלו מאכילין מיכן ואלו מאכי׳ מיכן נתמעט התבן מעשר טפחי׳ מערבי׳ אחד

[illegible]

אחד ואין מערבין שנים

כיצד משתתפין במבוי מניח את החבית ואו׳ הרי זו לכל בני מבוי מזכה להן על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים ועל ידי אשתו אבל אינו מזכה לא על ידי בנו ובתו הקטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו כנענים מפני שידן כידו׳

נתמעט האוכל מוסיף והמזכה אין צריך להודיע נתוספו עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע׳ כמה שיעורו בזמן שהן מרובין מזון שתי סעודות לכולן ובזמן שהן מועטין כגרוגרת כהוצאת שבת לכל אחד ואחד

אמ׳ ר׳ יוסי במ׳ד׳א׳ בתחלת ערוב אבל בשירי ערוב כל שהו לא אמרו לערב בחצרות אלא שלא ישכח את התינוקו׳

בכל מערבין ומשתתפין חוץ מן המים ומן המלח דברי ר׳ אליעזר ר׳ יהוש׳ או׳ ככר הערוב אפי׳ מאפה סאה והיא פרוסה אין מערבין בה ככר כאיסר והוא שלם מערבין בו

נותן אדם מעה לחנוני או לנחתום כדי שיזכה לו בערובו דברי ר׳ אליעזר וחכמי׳ או׳ אין זכין לו מעותיו ומודים בשאר כל אדם שזכין לו מעותיו שאין מערבין לאדם אלא מדעתו׳ במ׳ד׳א׳ בעירובי תחומין אבל בעירובי חצרות מערבין בין מדעתו ובין שלא מדעתו לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו

סליק פירקא

כיצד

משתתפין בתחומין מניח את החבית ואו׳ הרי זו לכל בני עירי ולכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה כל

שקבל עליו מבעוד יום
מותר משחשיכה אסור
ר"ש שאין מערבין משתחשך
וכמה ישהא מזון
שתי סעודות לכל אחד
ואחד לחול ולא לשבת
דברי ר' מאיר ר' יהודה אומ'
לשבת ולא לחול וזה וזה
מתכוונין להקל ר' יוחנן בן
ברוקא או ככר בפונדיון
מארבע סאין בסלע ר' שמ'
או שתי ידות לככר משלש
לקב חציה לבית המנוגע
וחצי חציה לפסול הגויה
אנשי חצר ואנשי מרפסת
ששכחו ולא עירבו כל
שגבוה עשרה טפחים
למרפסת פחות מיכן לחצר
חוליאת הבור והסלע ש
שגבהן עשרה טפחים למרפס'
פחות מיכן לחצר במה ד'
בסמוכה אבל במופלגת אפי'
גבוה עשרה טפחים לחצר
ואיזהו סמוכה כל שאינה
רחוקה ארבעה טפחים
הנותן את עירובו בבית שער
אכסדרה ומרפסת אין עירובו
עירוב והדר שם אין אוסר
עליו בית התבן ובית הבקר
ובית העצים ובית האוצרות
הרי זה עירוב והדר שם אוס'
עליו ר' יהודה או' אם יש
שם תפיסת יד של בעל
הבית אין אוסר עליו
המניח את ביתו והלך לשבות
בעיר אחרת אחד נכרי
ואחד ישראל אוסר דברי ר'
מאיר ר' יהוד' או' אינו אוסר
ר' יוסי או' נכרי אוסר ישרא'
אינו אוסר לפי שאין דרך
ישראל לבוא בשבת ר' שמע'
או' את המניח את ביתו והל'
לשבות אצל בתו באותה
העיר אינו אוסר שכבר הסיח דעתו
מלבו בור שבין שתי
חצירות אין ממלאין הימנו
בשבת אלא אם עשו לו
מחיצה עשרה טפחים בין
מלמטה בין מתוך אוגנו

אמ' רשב"ג או כש' מלמטה דבה או מלמעלה א"ר יהוד' לא תהא מחיצה גדולה מן הכותל שביניהן •

אמת המים שהיא עוברת בחיצר אין ממלין הימנה בשבת אלא אם כן עשו לו מחיצה גבוה עשר' טפ' בכניסה וביציאה א"ר יהוד' מעשה באמה של אבל שהיו ממלין ממנו על פי הזקנים בשבת אמרו לו מפני שלא היה בה כשיעו' גזוזטרא שהיא למעלה מן הים אין ממלין הימנה אלא אם כן עשו לה מחיצ' גבוה עשר' טפח בין מלמעל' בין מלמטה וכן שני גזוזטראות זו למעל' מזו עשו לעליונה ולא עשו לתחתונה שתיהן אסורו' עד שיערבו חצר שהי' פחות מארבע אמות אין שופכין לתוכה מים בשבת אלא אם כן עושין לה עוקה מחזקת סאתים מן הנקב ולמטן בין מבפני' בין מבחוץ אלא שמבחוץ צריך להחזירו להמור ומבפנים אין צריך לקמור ר' אליעזר בן יעקב או' ביב שהוא קמור ארבע אמו' ברשו' הרבי' שופכין מים לתוכו בשבת וחכמים או' אפי' גג אפי' חצר מאה אמה לא ישפך על פי הביב אבל שופך הוא לגג והן יורדי' לביב חצר ואכסדר' מצטרפי' לארבע אמו' שתי דיוטות זו כנגד זו מקצת עשו עוק' ומקצתן לא עשו עוק' את שעשו עוק' מותר' ואת שלא עשו עוק' אסורין•

פרק [illegible]

הדרן עלך כיצד משתתפין

[illegible]

כל

גגות העיר
רשות אחד
ובלבד שלא יהא גג גבוה
עשרה או נמוך עשר' דברי
ר' מאיר וחכמים או' אחד
אחד ואחד רשות בפני עצמו
ר' שמעון או' אחד גגו' ואח'
חצרות ואחד קרפיפות לכלי'
ששבתו בתוכן ולא לכלים
ששבתו בתוך הבית׃
גג גדול הסמוך לקטן הגדו'
מותר והקטן אסור׃
חצר גדולה שנפרצה
לקטנה הגדולה מותרת
והקטנה אסורה מפני שהיא
כפיתחה של גדולה׃
חצר גדולה שנפרצה לרשו'
הרבים המכניס מתוכה
לרשות היחיד ומרשות
היחיד לתוכה חייב דברי ר'
אליעזר וחכמים או' מתוכה
לרשות הרבים ומרשות
הרבים לתוכה פטור מפני
שהוא ככרמלית׃

[illegible]

חיצר שנפרצה משני רוחותי
וכן בית שנפרץ משני רוחות
וכן מבוי שניטל קורתו או
לחיו מותרין לאותה שבת
ואסורין לעתיד לבא ~~אם~~
~~אסורין לעתיד לבא הפריש~~
~~לא לאותה שבת~~ דברי ר'
יהוד' ר' יוסי או' אם מותרין
לאותה שבת מותרין לעתיד
לבא׳ הכונה עליה׳
על גבי שני כתים ולגשרים
המפולשין מטלטלין ת'
תחתיהם בשבת דברי ר' יהוד'
וחכמים אוסרין׳ ועוד
א"ר יהודה מערבין במבוי
המפולש וחכמים אוסרין׳

פרק מ"א

הדרן עלך כל גגות

המוצא

תפילין מכניסן זוג זוג רבן
גמליאל או' שנים שנים
במה דב' בישנות אבל בחדשות
פטור מצאן צבתים או
כרוכות מחשיך עליהן
ומביאן ובסכנה מכסן והול'
לו ר' שמעון או' נותן לחב'
וחברו לחברו עד שמגיע
לחצר החיצונה וכן בנו
נותן לחבירו וחבירו לחבירו
אפי' הן מאה׳ ר' יהודה או'
נותן אדם חבית לחבירו
וחבירו לחבירו אפי' לא חוץ
לתחום׳ אמרו לו לא תהל'
זו מרגלי בעליה׳

[illegible]

היה קורא בספר על האסקופה ונתגלגל הספר מידו גוללו אצלו · היה קורא בראש הגג ונתגלגל מידו עד שלא הגיע לעשרה טפחים גוללו אצלו משהגיע לעשרה טפחים הופכו על הכתב · ר' יהוד' אומ' אפי' אין מובדל מן הארץ אלא כמלא החוט גוללו אצלו · ר' שמעון אומ' אפי' בארץ גוללו אצלו שאין דבר של משום שבות עומד בפני כתבי הקודש ·

זיז שלפני החלון נותנין עליו ונוטלין הימנו בשבת · עומד ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד וברשות היחיד ברשות הרבים ובלבד שלא יוציא חוץ לארבע אמות ·

לא יעמוד אדם ברשות הרבים וישתין ברשות היחיד ברשות היחיד וישתין ברשות הרבים · וכן לא ירוק · ר' יהודה אומ' מי שנתלש רוקו בפיו לא יהלך ארבע אמות עד שירוק ·

לא יעמוד אדם ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד ברשות היחיד ברשות הרבים אלא אם כן הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה ·

[illegible]

וכן בגת · נוטלין מן המזחיל'
למטה מעשרה טפחים ומן
הצינור מכל מקום שותה ·
בור ברשות הרבים וחוליתו
גבוה עשרה טפחים חלון
שעל גביו שופכין לתוכה
מים בשבת · אילן שהוא מיסך על
הארץ אם אין נופו גבוה מן
הארץ שלשה טפחים לא
ישב עליהן · הדלת שבמוקצה
והחדקים שבפירצה ומחיצלות
אין נועלין בהן אלא אם
כן היו גבוהין מן הארץ ·
לא יעמוד אדם ברשות
היחיד ויפתח ברשו' הרבים
ברשות הרבים ויפתח ברשו'
היחיד אלא אם כן עשה
גבה
מחיצה עשרה טפחי' דברי
ר' מאיר · אמרו לו מעשה
בשוק של פטמין שהיו
בירושלים שהיו נועלין
ומניחין את המפתח בחלון
שעל גבי הפתח · ר' יוסי אומ'
שוק של צמרים היה ·
נגר שיש בראשו גלוסטרא
ר' אליעזר אוסר ור' יוסי מתיר
בבית
אמ' ר' אליעזר מעשה בכנסת
שבטבריא שהיו נוהגין בו היתר
עד שבא רג' והזקנים ואסרו
להן · ר' יוסי אומ' איסור נהגו
בו ובא רג' והזקנים והתירו
להם · נגר הנגרר נועלין בו
במקדש אבל לא במדינה
והמונח כאן וכאן אסור · ר'
אף
יהוד' או' המונח במקדש והנגרר
במדינה ·

[illegible]

מחזירי' ציר התחתו' במקד'
והעליו' כאן וכאן אמ' ר' יהוד'
או' העליו' במקד' והתחתו'
במדינה. מחזירין
רטיה במקדש אבל לא במדי'
בתחל' כאן וכאן אסור חותכי' יבל'
במקדש אבל לא במדינה
אם בכלי כאן וכאן אסו' כהן
שלקה באצבעו כורך גמי
במקדש אבל לא במדינה
אם להוציא דם כאן וכאן
אסור. בורקין מלח
על גבי הכבש שלא יחליקו
וממלין מבור הגולה בגלגל
בשבת מבור הגדול ומבור
הקר ביום טוב. שרץ
שנמצא במקדש כהן מוציא
בהמיינו שלא לשהות את
הטומאה דברי ר' יוחנן בן
ברוקה ר' יהוד' או' בצבת של
עץ שלא לרבות את הטומא'
מהיכן מוציאו מן ההיכל
ומבין האולם ולמזבח דברי
ר' שמעון בן ננס ור' עקיבא
או' מקום שחייבין על זדונו
כרת ועל שגגתו חטאת משם
מוציאין אותו ושאר כל
המקום כופין עליו פסכתר
ר' שמעון אומר כל מקום
שהתירו לך חכמים משלך
נתנו לך שלא התירו לך אלא
משום שבות.

סליק פירקא

הדרן עלך המוציא תפילין
וסליקא לה מסכת עירובין

מאי

[illegible]

אור לארבע עשר

בודקין את החמץ לאור הנר כל מקום שאין מכניסין בו חמץ אין צריך בדיקה ובמה אמרו שתי שורות במרתף מקום שמכניסין בו חמץ בית שמאי אומ׳ שתי שורות על פני כל המרתף ובית הלל או׳ שתי שורות החיצונות שהן העליונות

[illegible]

למדתנו רבי ר' ישמעאל שבשר שלשה ראשון בא לשלשה ראשון להביא דרש של עשו ולבנין בית המקדש ולשמו של משיח

[illegible]

אין חוששין שמא גררה חולדה מבית לבית וממקום למקום דאם כן מחצר לחצר ומעיר לעיר ואין לדבר סוף. ר' יהודה אומר בודקין לאור ארבעה עשר ובארבעה עשר שחרית ובשעת הביעור וחכמים אומרים לא בדק אור ארבעה עשר יבדוק ארבעה עשר לא בדק ארבעה עשר יבדוק בתוך המועד לא בדק בתוך המועד יבדוק לאחר המועד ומה שמשייר יניחנו בצנעה שלא יהא צריך בדיקה אחריו. ר' מאיר אומר אוכלין כל חמש ושורפין בתחלת שש ר' יהודה אומר אוכלין כל ארבע ותולין

[illegible]

[illegible]

כל חמשו ושורפין בתחלת
שש · אמ' ר' יהוד' שתי חלות
של תודה פסולות מונחות
על גג האיצטבה כזמן שהן
מונחות כל העם אוכלין /
ניטל אחת מהן תולין לא
אוכלין ולא שורפין ניטלו
שתיהן כל העם שורפין
רג' אומ' חולין נאכלין כל
ארבעה ותרומה כל חמש
ושורפין בתחלת שש · ר'
חנינא סגן הכהנים או' מימיהן
של כהני' לא נמנעו מלשרוף
את הבשר שנטמא בוולד
הטומאה עם הבשר שנטמא
באב הטומאה אעפ' שמוסי'
לו טומ' טמא על טומאתו ·

[illegible]

מאי טעמיה דר' יהודה רב הונא ורב הונא דאמרי תרוייהו כעין שלש משמרות שבתורה [illegible]

[illegible]

הודיע ר' עקיבא ואמר מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסל בטבול יום בנר שנטמא בטמא מת אע"פ שמוסיפין לו טומאה על טומאתו.
א"ר מאיר מדבריהם למדנו ששורפין תרומה טמאה עם הטהורה בפסח.

[illegible]

ולין שורפין ניטלו שתיהן התחילו כל השני שורפין ״ א״ר חנינא סגן הכהנים ״

אבל לר׳ יוסי אינה מן המדה
מודים ר׳ ליעזר ור׳ יהושע
ששורפין זו בעצמה זו בעצמה על
ודו בעצמה על מה נחלקו

[illegible]

על התלויה ועל הטמאה־
שר' ליעזר או תשרף זו
בעצמה וזו בעצמה ור'
יהושע או שתיהן כאחת

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך אור

[illegible]

[illegible]

כל שעה

שמותר לאכול מאכיל לבהמה ולחיה ולעופות ומוכרו לנכרי ומותר בהנאה עבר זמנו אסור בהנאתו ולא יסיק בו תנור וכירים ר׳ יהודה אומ׳ אין ביעור חמץ אלא שריפה וחכמ׳ או׳ אף מפרר וזורה לרוח או מטיל לים׳

[illegible]

חמץ של נכרי שעבר עליו
הפסח מותר בהנאה ושל
ישראל אסור משום שנ' ולא
יראה לך שאור ״
נכרי שהלוה את ישראל על
חמיצו אחר הפסח מותר
בהנאה וישראל שהלוה את
הנכרי על חמיצו אחר הפסח
אסור בהנאה ״ חמץ
שנפלה עליו מפולת הרי הוא
כמבוער רשב״ג או׳ כל שאין
הכלב יכול לחפש אחריו ״
האוכל תרומת חמץ בפסח
בשוגג משלם קרן וחומש
במזיד פטור מן התשלומין
ומדמי עצים ״ אלו
דברים שאדם יוצא בהן
ידי חובתו בפסח בחיטין
בשעורין בכוסמין בשבולת
שועל ובשיפון ויוצאין
בדמאי ובמעשר ראשון
שניטלה תרומתו ובמעשר
שני והקדש שנפדו והכהנים
בחלה ובתרומה אבל לא
בטבל ולא במעשר ראשון
שלא ניטלה תרומתו ולא
במעשר שני והקדש שלא
נפדו ״

[illegible]

חלות תורה ורקיקי נזיר
עשאן לעצמו אין יוצאין
בהן למכור בשוק יוצאין בהן

אילו ירקות שאדם
יוצא בהן ידי חובתו בפסח
בחזרת ובעולשין ובתמכה
ובחרחבינה ובמרור יוצאין
בהן בין לחין בין יבשין

[illegible]

אבל לא כמושין ולא שלוקין
ולא מבושלין ומצטרפין
לכזית ויוצאין בקלחן שלהן
ובדמאי ובמעשר ראשון
שניטלה תרומתו ובמעשר
שני והקדש שנפדו

אין שורין את המורסן לתרנגולין אבל חולטין · האשה לא תשרה את המורסן שתוליך בידה למרחץ אבל שפה היא בבשרה יבש ולא ילעוס אדם חיטין ויניח על גבי מכתו מפני שהן מחמיצות׃

[illegible]

אין נותנין את הקמח לתוך
חרוסת או לתוך חרדל ואם
נתן יאכל מיד ור' מאיר
אוסר · אין מבשלין את
הפסח לא במשקין ולא במי
פירות אבל סכין ומטבילין
אותו בהן · מי תשמישו
של נחתום ישפכו מפני
שהן מחמיצין

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך כל שעה

אילו עוברין בפסח

כותח הבבלי ושכר המדי וחומץ האדומי וזיתום המצרי ועמילן של טבחים וקולן של סופרים וזומן של צבעים ר' ליעז' אף תכשיטי נשים זה הכלל כל שהן ממין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אילו באזהרה ואין בהן משום כרת׃ בינק שבכריכי עריבה אם יש כזית במקום אחד חייב לבערו ואם לאו בטל במיעוטו וכן לעניין טומאה אם מקפיד עליו חוצץ ואם רוצה בקיומו הרי הוא כעריבה׃

תנו רבנן

שלשה דברים נאמרו בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגוף. מטמטם את הלב משום נסיובי דחלבא ומסמא את העינים משום מילחא ומכחיש את הגוף משום קומניתא דנהמא. תנו רבנן שלשה דברים ממעטין את הזבל וכופפין את הקומה ונוטלין אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם ואלו הן פת קיבר ושכר חדש וירק חי. [illegible] תנו רבנן שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין עיניו של אדם ואלו הן פת נקיה ובשר שמן ויין ישן. [illegible]

[illegible]

[illegible]

בצק החרש אם יש כיוצא בו שהחמיץ הרי זה אסור
כיצד מפרישין חלה בטומאה ביום טוב של פסח ר' אליעזר אומ' לא תקרא לה שם עד שתאפה ובן בתירה אומר תטיל לצונן. א"ר יהושע לא זה הוא חמץ שמוזהרין עליו בבל יראה ובל יראה ובל ימצא אלא מפרישתה ומנחת עד הערב ואם החמיצה החמיצה.
רג' או' שלש נשים לשות כאחד ואופות בתנור אחד זו אחר זו וחכמים או' שלש נשים עוסקין בבצק אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה ר' עקיבא או' לא כל הנשים ולא כל העצים ולא כל התנורין שוין זה הכלל תפח ותלטוש בצונן

[illegible]

59

[illegible]

שיאור ושרף והאוכלו פטור הדורך ושרף והאוכ׳ חייב כ׳ת׳ איזהו שיאור כקרני חגבים סידוק שנתערבו סדקיו זה בזה דברי ר׳ יהודה ר׳ שמעון אומ׳ זה וזה האוכלו חייב כרת ואיזהו שיאור כל שהכסיפו פניו כאדם שעמדו שערותיו׃

ארבעה עשר שחל להיות בשבת מבערין את הכל מלפני השבת דברי ר׳ מאיר וחכמים או׳ בזמנו ר׳ אלעזר בר צדוק או׳ תרומ׳ מלפני השבת וחולין בזמנו׃

ההולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ולאכול סעודת אירוסין בבית חמיו ונזכר שיש חמץ בתוך ביתו אם יכול לחזור ולבער ולחזור למצותו יחזור ויבער ואם לאו מבטלו בלבו להציל מן הגייס ומן הנהר ומן הליסטים ומן הדליקה ומן המפולת יבטלו בלבו לשבות שביתת הרשות יחזור מיד׃ וכן מי שיצא מירושלים ונזכר שיש בידו בשר הקדש אם עבר צופים שורפו במקומו ואם לאו חוזר ושורפו לפני הבירה מעצי המערכה׃

[illegible]

ועד כמה הן חוזרין ר' מאי' או' זה וזה בכביצה וחכמים או' בשר קדש בכזית וחמץ בכביצה׃

הדרן פירקא

[illegible]

הדרן עלך אלו עוברין

מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות עושין מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין ההולך ממקום שעושין למקום שאין עושין או ממקום שאין עושין למקום שעושין נותנין לו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך לשם ואל ישנה אדם מפני המחלוקת כיוצא בו המוליך פירות שביעית ממקום שכלו למקום שלא כלו או ממקום שלא כלו למקום שכלו חייב לבער ר' יהודה או' אומרי' לו צא והבא לך את אתה

מאי איריא ערבי פסחים אפי' ערבי שבתות וערבי ימים טובים נמי דתניא העושה מלאכה [illegible]

[illegible]

מתניתין

[illegible]

מקום שנהגו למכור בהמה דקה לגוים מוכרין מקום שנהגו שלא למכו אין מוכרין ובכל מקום אין מוכרין להם בהמ׳ גסה עיגלים וסייחים שלימים ושבורים ר׳ יהודה מתיר בשבורה בן בתירה מתיר בסוס ״ מקום שנהגו לאכול צלי בלילי פסחים אוכלי׳ מקום שנהגו שלא לאכול אין אוכלין · מקום שנהג׳ לאכול להדליק נר ביום הכפורים מדליקין מקום שנהגו שלא להדליק אין מדליקין · ומדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות האפלים ועל גבי החולים ״ מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב עושין מקו׳ שלא נהגו שלא לעשות אין עושין ובכל מקום תלמידי חכמים אין עושי׳ רשב״ג או׳ לעולם יעשה כל אדם עצמו כתלמיד חכם · וחכמים או׳ ביהודה היו עושין מלאכה ערבי פסחים עד חצות ובגליל אין עושין כל עיקר · הלילה בית שמאי אוסרי׳ ובית הילל מתירין עד הנץ החמה ״

[illegible]

[illegible]

ר' מאיר או' כל מלאכה שהתחילה בה קודם ארבע עשר גומרה בארבע עשר אבל לא יתחיל בה בתחילה בארבעה עשר ואעפ שיכו לגומרה · וחכמים או' שלש אומניות עושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות החייטין והספרים והכובסין ר' יהוד' או' אף הרצענין · מושיבין שובכין לתרנגולי בארבעה עשר ותרנגולת שברחה מחזירין אותה למקומה ואם מתה מושיבין אחרת תחתיה · גורפין מתחת רגלי הבהמה בארבע עשר ובמועד מסלקין לצדדי מוליכין ומביאין כלים מבית האומן ואעפ שאינן לצור המועד · ששה דברים עשו אנשי יריחו על שלשה מיחו ועל שלשה לא מיחו בידם מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע ופורצין לפני העומר ולא מיחו בידם · ואילו שמיחו בידם מתירין גמזיות של קדש של חרוב ושקמה ואוכלין מתחת הנשר בשבת ונותנין פיאה לירק ומיחו בידם חכמים · ששה דברים עשה חזקיהו המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו · גירר עצמות של אביו על מיטה של חבלים והודו לו וכיתת נחש הנחשת והודו לו גנז ספר רפואות והודו לו · קיצץ דלתות ההיכל ושגרם למלך אשור ולא הודו לו סתם את מימי גיחון ולא הודו לו עיבר ניסן בניסן ולא הודו לו ·

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מקום שנהגו

ערבי פסחים

ערבי פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך ואפי' עני שבישר' לא יאכל עד שיסב ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין ואפי' מן התמחוי״ מזגו לו כוס ראשון בית שמאי או' מברך על היום ואחר כך מברך על היין ובית הלל או' מברך על היין ואח׳ כך מברך על היום״

מאי איריא ערבי פסחים אפי' ערבי שבתות וימים טובים נמי דתניא לא יאכל אדם בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה כדי שיכנס לשבת כשהוא תאוה דברי ר' יהודה ר' יוסי אומ' אוכל והולך עד שתחשך

[illegible]

[illegible]

הביאו לפניו ירקות מטבל
בחזרת עד שמגיע לפרפר
את הפת הביאו לפניו מצה
וחזרת וחרוסת ושני תבשילי׳
אעפ שאין חרוסת מצוה
ר׳ אליעזר בן צדוק או׳ לעול׳
מצוה ובמקדש היו מביאין
לפניו פסח ׳
מזגו לו כוס שני וכאן הבן
שואל את אביו ואם אין
דעת בבן אביו מלמדו מה
נשתנה הלילה הזה מכל
הלילות שבכל הלילות אנו
אוכלין חמץ ומצה הלילה
הזה כולו מצה שבכ׳

[illegible]

[illegible]

הלילות אין אנו מטבלין אלא פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק ומבושל הלילה הזה כלו צלי. ולפי דעתו של אביו מלמדו מתחיל בגנות ומסיים בשבח ודורש מארמי אובד אבי עד שיגמור כל הפרשה כלה.

[illegible]

רבן גמליא' אומר כל שלא
אמ' שלשה דברים אילו
בפסח לא יצא ידי חובתו
אילו הם פסח מצה ומרור
פסח על שום שפסח המקו'
על בתי אבותינו במצריים
שנ' ואמרתם זבח פסח הוא
ליי' ׳ מרור על שום
שמררו המצריים את חיי
אבותינו במצריים שנ' וימררו
את חייהם בעבודה קשה
בחומר ובלבנים ״

מיצה על שנגאלו שנ׳

ויאפו את הבצק

בכל דור ודור חייב אדם

לראות את עצמו כאילו

יצא ממצרים שנ׳ והגדת

לבנך ביום ההוא וגו׳

לפיכך אנחנו חייבין להודו׳

להלל לשבח לפאר לרומ׳

להדר לברך לעלה ולקלס

למי שעשה ניסים לה׳

לאבותינו ולנו את כל

הנסים האלו הוציאנו

מעבדות לחירות ומשעב׳

לגאולה ונאמר לפניו

שיר חדש הללו יה׳

[illegible]

עד היכן הוא אומ׳ בש׳ אומ׳
עד אם הבנים שמחה הללו
וב״ה אומ׳ עד חלמיש למעינו
מים · וחותם בגאולה ר׳ טרפון
אומ׳ עד אשר גאלנו ולא הי׳
חותם ר׳ עקיבא אומ׳ עד כן יי׳ /
אלהינו יגיענו למועדים
ולרגלים אחרים הבאים
לקראתינו לשלום שמחים
בבנין עירך וששים בעבודתך
ונאכל שם מן הפסחים
אשר יגיע דמם על קיר מזב׳
לרצון ונודה לך שיר חדש
על גאולתינו ועל פדות
נפשינו בא״י גאל ישרא׳
מזגו לו כוס שלישי מברך
עליו ברכת מזונו רביעי גומר
את ההלל ואו׳ עליו ברכת
השיר בין הכוסות הללו אם
רוצה לשתות ישתה בין ׳
שלישי לרביעי לא ישתה
ואין מפטירין אחר הפסח
אפיקומן

[illegible]

[illegible]

אמ' ר' אליעזר מה אם שחיט'
שהיא משום מלאכה דוח'
את השבת אלו שמשום
שבות לא ידחו את השבת
אמ' לו ר' יהושע יום טוב יוכיח
שהתירו בו משום מלאכה
ואסור בו משום מלאכה שבות
אמ' לו ר' אליעזר מה זה יהושע
מה ראיית רשות למצוה
השיבו ר' עקיבא ואמ' הזאה
תוכיח שהיא מצוה והיא
משו' שבות ואינה דוחה
את השבת ואף אתה אל
תתמיה על אלו שאעפ' שהן
מצוה והן משום שבות לא
ידחו את השבת אמ' לו ר' א'
ועליה אני דן מה שחיטה
שהיא משום שבו מלאכה
דוחה את השבת הזאה שהי'
משום שבות אינו דין ש
שתדחה את השבת אמ' לו
ר' אליעזר עקיבא עקרת מה
שכתוב בין הערבים במועדו
בין בחול ובין בשבת אמ' לו
ר' עקיבא הבא לי מועד
לאילו כמועד לשחיטה
כלל אמ' עקיבא כל מלאכה
שאיפשר לעשות מע"ש
אינה דוחה את השבת
שחיטה שאי איפשי לעשות' מע"ש
דוחה את השבת

[illegible]

אי אילימא רבנן ונימי שעושכין דמטמי ליה חזיין לפסח קטן נמי היו חזי לחגיגה ...
שמו נשתת והיו ודקתני קיפו חל ...
והאי שעו ומנו ידעינן ... שמו כטומאה ...
כורכנה עשר ...
ליה קפין דתני ... תניא יהודה בן דורתי ...

[illegible]

אימתי מביאין עמו חגיגה
בזמן שבא בחול בטהרה
ובמועט בזמן שבא בשבת
או במרובה או בטומאה
אין מביאין עליו חגיגה׳
חגיגה היתה באה מן הבקר
מן הצאן מן הכבשים ומן
העזים מן הזכרים ומן הנקבו׳
ונאכלת לשני ימים׳׳
הפסח ששחטו שלא לשמו
בשבת חייב עליו חטא׳ ושא׳
כל הזבחי׳ ששחטן לשם
הפסח אם ראויין הן חייב
ואם אינן ראויין ר׳ אליעזר
מחייב חטאת ור׳ יהוש׳ פוט׳׳
א״ר אליעזר מה אם הפסח
שמותר לשמו כששינ׳ שמו
אינו דין שיהא חייב א״ל
ר׳ יהושע לא אם אמרת
בפסח ששינהו לדבר האסור
תאמ׳ בזבחים ששינ׳ לדבר
המותר א״ל ר׳ אליע׳ אמורי
צבור יוכיחו שהן מותרים
לשמן והשוחט לשמן חייב
א״ל ר׳ יהוש׳ לא אם אמרת
באימורי צבור שכן יש להן
קיצבה תאמר בפסח שאין
להן קיצב׳ ר׳ מאיר או׳ אף
השוחט לשום אימורי צבור
פטור׳׳ שחטו שלא
לאוכליו ושלא למנויו /
לערלים ולטמאים חייב
לאוכליו ושלא לאוכליו /
למנויו ושלא למנויו :

[illegible]

[illegible]

למולים ולערלים לטמאי' ולטהורים פטור שחטו ונמצא בעל מום חייב שחטו ונמצא טריפה בסתר פטור שחטו ונודע שמשכו הבעלים את ידם או שמתו או שנטמאו פטור מפני ששחט ברשו׳

סליק פירקא

הדרן עלך אלו דברים רבותי

כיצד צולין את

הפסח שפוד של רמון / תוחבו מתוך פיו ועד בית נקובתו ונותנין את כרעיו ואת בני מעיו דברי ר' יוסי הגלילי ר' עקיבא או' כמין בשולהוא זה אלא תולין חוצה לו אין צולין את הפסח לא בשפוד ולא על האסכלא אמר ר' צדוק מעשה ברבן גמליאל שא' לטבי עבדו צא וצלה לנו את הפסח על האסכלא נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו נטף מרוטבו על הסלת יקמוץ את מקומו

[illegible]

סכין שמן של תרומה אם
חבורת הכהנים יאכלו ואם
של ישראל אם חיהו ידיחנו
ואם יצלו הוא יקלוף את
החיצון ככו שמן של מעש
שני לא יעשה רמים על
בני חבורה לפי שאין מוכרי
מעשר שני בירושלם
חמשה דברים באין בטומא
ואין נאכלין בטומאה העמ
ושתי הלחם ולחם הפנים
וזבחי שלמי צבור ושעירי
ראשי חדשים הפסח
שבא בטומאה נאכל בטומא
שלא בא מתחלתו אלא
לאכיל נטמא הבשר והחלב
קיים אינו זורק את הדם
נטמא חלב ובשר קיים זורק
את הדם ובמוקדשין אינו
כן שאעפ שנטמא בשר
והחלב קיים זורק את הדם
נטמא קהל אורובו או
שהיו כהנים טמאין והקהל
טהורים יעשה בטומאה
נטמא מיעוט הקהל הטהו
עושין את הראשון והטמ
עושין את השני

חלוב בשעת שחיטה וחלוב בשעת זריקה יוחלוב בשעה שחיטה וחלוב בשעת זריקה יוין שוחטין וזורקין עליו עד שיהא חלוב בשעת שחיטה ועד שע' זריקה

[illegible]

הפסח שנזרק דמו ואחרכך
נודע שהוא טמא הציץ
מרצה נטמא טומאת הגוף
אין הציץ מרצה מפני שא'
שאמרו הנזיר ועושה פסח
הציץ מרצה על טומאת הדם
ואין הציץ מרצה על טומאת
הגוף נטמא טומאת התהום
הרי זה מרצה נטמא
שלם אורובו שורפין אותו
לפני הבירה ומעצי המערכ'
נטמא מיעוטו והנותר
שורפין אותו בחצרותיהן או
על גגותיהן מעצי עצמן
והצנועין שורפין אות'
לפני הבירה בשביל ליהנות
בעצי המערכה פסח
שיצא או שנטמא ישרף
מיד נטמאו בעלים או שמ'
שמתו תעובר צורתן ויצא
לבית השריפה ר' יוחנן בן ברו'
אומ' את זה ישרף מיד שאי'
לו אוכלין העצמות והגידי'
והנותר ישרפו לששה עשר
חל להיות בשבת ישרפו לי'
לשבעה עשר שאין דוחין
לא את השבת ולא את
היום טוב

כל הנאכל בשור הגדול
יאכל בגדי הרך וראשי
כנפים והסחוסין השובר
בפסח טהור הרי זה לוקה
את הארבעים אבל המותיר
בטהור והשובר בטמא
אינו לוקה את הארבעים
אבר שיצא מקצתו
חותך עד שמגיע לעצם
וקולף עד שמגיע לפרק
וחותך ובמוקדשין קוצץ
בקופיץ שאין בו משום
שבירת העצם מן האגף
ולפנים כלפנים מן האגף
ולחוץ כלחוץ החלונות
ועובי החומה כלפנים
שתי חבורות שהיו אוכלין
בבית אחת אלו אוכלין
והופכין פניהם אילך ואלו
הופכין את פניהם אילך
ואוכלין והמיחם באמצע
וכשהשמש עומד למזוג
קופץ את פיו עד שמגיע
אצל חבורתו ואוכל והכלה
הופכת פניה ואוכלת

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כיצד צולין

האשה

שהיא בבית בעלה שחטו

עליה אביה ושחטו עליה

בעלה תאכל משל בעלה

הלכה רגל ראשון לעשות

בבית אביה שחטו עליה

אביה ושחטו עליה בעלה

תאכל במקום שהיא רוצה

[illegible]

[illegible]

עבד של שני שותפין לא
יאכל משל שניהם חציו
עבד וחציו בן חורין לא
יאכל משל רבו · האומ'
יצא ושחוט עלי את הפסח
שחט גדי יאכל שחט טלה
יאכל מן הראשון שכח מה
אמ' לו רבו כיצד יעשה יקח
גדי וטלה ויאמר אם גדי
אמ' לי רבי גדי שלו וטלה
שלי ואם טלה אמ' לי רבי
טלה שלו וגדי שלי שכח
רבו מה אמ' לו שניהם
יצאו לבית השריפ' ופטורי'
מלעשות פסח שני ·
האומר לבניו הריני שוחט
את הפסח על מי שיעלה
מכם לירושלם כיון שהכני'
ראשון ראשו ורובו זכה
בחלקו ומזכה את אחיו
עמו לעולם נמנין עליו
עד שיהא בו כזית לכל אחד
ואחד · נמנין ומושכי'
את ידיהם ממנו עד שישחו'
ר' שמעון אומ' עד שיזרוק
עליו הדם · הממנה אחרים
על חלקו רשאים ליתן לו
את שלו הוא אוכל משלו
והן אוכלין משלהן ·

[illegible]

זב שראה שתי ראיות שוחטין עליו בשביעי ראה שלש שוחטין עליו בשמיני שלו · שומרת יום כנגד יום שוחטין עליו בשני ראיה שלה · שני ימים שוחטין עליה בשלישי והזבה שוחטין עליה בשמיני שלה · אין שוחטין את הפסח על היחיד דברי ר׳ יהודה ר׳ יוסי מתיר אפי׳ חבורה של מאה שאין יכולין לאכול כזית אין שוחטין עליהן ואין עושין חבורה של נשים עבדים וקטנים · האונן והמפקח בגל וכן מי שה׳ שהבטיחוהו להוציאו מבית האיסורין החולה והזקן שאינן יכולין לאכול כזית אין שוחטין עליהן כפני עצמן שלא יבאו לידי פסול אבל שוחטין עליהן עם אחרים לפיכך אם אירע בהן פסול פטורין מלעשות פסח שני חוץ מן המפקח בגל שהיה טמא מתחילתו · אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים · השומע על מתו והמלקט לו עצמות טובל ואוכל בקדשים · גר שנתגייר ערב פסחים בש׳ אומ׳ טובל ואוכל את פסחו לערב וב״ה או׳ הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר ·

כלות פירקא

הדרן עלך האשה

אמר

[illegible]

מה׳ שהיה טמא

או בדרך רחוקה ולא עשה את הראשון יעשה את השני ׳ שגג או נאנס ולא עשה את הראשון יעשה את השני אם כן למה נאמר או בדרך רחוקה אלא שאלו פטורין מהכרת ואלו חייבין בהכרת ׳

איזו היא דרך רחוקה מן המודעים ולחוץ וכמדתה לכל רוח דברי ר׳ עקיבא ר׳ אליעזר או׳ מאסקופת העזרה ולחוץ ׳ אמ׳ ר׳ יוסי לפיכך נקוד על ה׳ שברחוק לומר לך לא מפני שהיא רחוק ודאי אלא מאסקופת העזרה ולחוץ ׳

מה בין הראשון לשני הראשון ישנו בבל יראה ובבל ימצא והשני חמץ ומצה עמו בבית ׳ הראשון טעון הלל באכילתו והשני אינו טעון הלל באכילתו וזה וזה טעונין הלל בעשייתן ונאכלין צלי על מצה ומרורים ודוחין את השבת ׳ הפסח שבא בטומאה לא יאכלו ממנו זבין וזבות נדות ויולדות ואם אכלו פטורין ר׳ אליעזר או׳ אף ביאת המקדש ׳

מה בין פסח מצרים לפסח דורות פסח מצרים מקחו מבעשור וטעון הזייה באגודת אזוב על המשקוף ועל שתי המזוזות ונאכל בחפזון בלילה אחד ופסח דורות נוהג כל שבעה ׳

[illegible]

[illegible]

אמ׳ ר׳ יהושע שמעתי שתמו׳
הפסח קריב ותמורת הפסח
אינה קריב ואין לי לפרש
אמ׳ ר׳ עקיבא אני אפרש
הפסח שנמצ׳ קוד׳ שחיט׳
הפסח ירעה עד שיסתאב
וימכר ויבי׳ בדמיו שלמים
וכן תמורתו לאח׳ הפסח יבי׳
שלמי׳ וכן תמורתו׃
המפריש נקבה לפסחו או
זכר בן שתי שנים ירע׳ עד
שיסתאב וימכר ויפלו דמי׳
לנדב׃ המפרי׳ פסחו ומת
לא יביאנו בנו אחריו לשו׳
פסח אלא לשום שלמי׳׃
הפסח שנתערב בזבחים
ירעו עד שיסתאבו וימכרו
ויביאו בדמי היפה שבהן
ממין זה ובדמי היפ׳ שבהן
ממין זה ויפסיד המותר
מביתו נתערב בבכורו׳ ר׳ שמ׳
או׳ אם חבור כהנים יאכלו׃
חבור שאבד פסח׳ אמרו
לאחד צא ובקש ושחוט
עלינו הלך ומצ׳ ושחט והן
לקחו ושחטו אם שלו נשח׳
ראשון הו׳ אוכל משלו והן
אוכלין עמו ואם שלהן
נשחט ראשון הן אוכלין
משלהן והו׳ אוכל משלו׃
ואם אין ידוע איז׳ מהן נשח׳
ראשון או שניה׳ כאחד הו׳
אוכל משלו והן אוכלי׳ עמו
ושלהן יצ׳ לבי׳ השריפ׳ ופטו׳
מלעשו׳ פס׳ שני׃ א׳ להן
אם אחרתי שחטו עלי והלך
ומצ׳ ושח׳ והן לקחו ושחטו
אם שלה׳ נשחט ראשון הן
אוכלי׳ משלה׳ והוא אוכ׳
עמהן ואם שלו נשח׳ ראשו׳
הו׳ אוכל משלו והן אוכלין
משלהן ואם אין ידוע איז׳
מהן נשח׳ ראשו׳ או ששחט׳
כאחת הן אוכלין משלהן
והו׳ אוכל עמהן ושלו יצא
לבית השריפ׳ ופטו׳ מלעשו׳

משלהן

שניה

עשר ולששה עשר יוצאין לחמשה עשר יוצ׳

[illegible]

פסח שני · שהי חבורות שנתערבו פסחיהן אלו מושכין להן אחד אחד מאלו בא אחד אצל אלו וכך היו או׳ אם שלנו הוא הפסח הזה ידיך משוכות משלך ונמנינו על שלך · ובן חמש חבורות של חמש חמשה כ״א אדם ושל עשר עשרה נמשכין להן אחד מכל חבורה וחבור וכך היו או׳ · שנים שנתערבו פסחיהם זה עם זה זה מושך לו אחד וזה מושך לו אחר זה ממנה עמו אחר מן השוק וזה ממנה עמו אחר מן השוק בא זה אצל זה וזה אצל זה וכך הן אומ׳ אם שלי הוא הפסח ידיך משוכות משלך ונמני׳ על שלי ואם שלך הוא הפסח הזה [illegible] משוכות משלי ונמניתי על שלך ·

הדרן עלך מי שהיה טמא

וסליקא מסכת פסח שני ::

סליק פירקא

הכל

הכל חייבין

בראייה חוץ מחרש שוט וקטן וטומטום ואנדרוגינס נשים ועבדים שאינן משוחררין החיגר והסומא החולה והזקן ומי שאינו יכול לעלות ברגליו ·

[illegible]

[illegible]

איזהוא קטן כל שאינו יכו׳
לרכוב על כתפו של אביו ׳
ולהעלות מירושלם להר
הבית דברי בית שמאי ובית
הילל אומ׳ כל שאינו יכול
לאחוז בידו שלאביו לעלו׳
מירושלם להר הבית שנאמ׳
שלש רגלים תחוג לי בשנה
בית שמאי או׳ הראייה שתי
כסף וחגיגה מעה כסף ובית
הילל או׳ הראייה מעה כסף
וחגיגה שתי כסף׳׳
עולות במועד באות מן החול
והשלמים מן המעשר יום
טוב הראשון של פסח בית
שמאי אומ׳ מן החולין וב׳
הילל או׳ מן המעשר׳׳
ישרא׳ יוצאין ידי חובתן ׳
בנדרים ונדבות ובמעשר
בהמה והכהנים בחטאות
ואשמות בבכו׳ וחזה ושוק
אבל לא בעופות ובמנחות׳׳

[illegible]

[illegible]

מי שיש לו אוכלין מרובין
ונכסים מועטין מביא שלמי'
מרובין ועולות מועטין אוכלי'
מועטין ונכסים מרובין מביא
עולות מרובות ושלמי'
מועטין זה וזה מועט על
זה נאמ' איש כמתנת ידו
כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך.
מי שלא חג ביום טוב הראשו'
של חג חוגג. והולך כל הרג'
כלו' ויום טוב האחרון על
הרגל ולא חג אינו חייב
באחריותן ועליה נא' מעוו'
לא יוכל לתקון וחסרון לא
יוכל להימנות. זה הבא על
ערוה והוליד ממנה ממזר
ואם תאמר כגונב וכגוזל הא
הוא שיחזור ויתקן.

[illegible]

[illegible]

ר' שמעון בן יהודה או' אין קורין מעוות אלא למי שהיה מתוקן ונתעוות וזה ואיזה זה זה תלמיד חכם הפורש מן התורה היתר נדרים פורחין באויר ואין להם על מי שיסמכו הילכות שבת חגיגות ומעילות כהררין התלויין בשערה מקרא מועט והלכות מרובות הדינין והעבודות הטהרות והטמאות והעריות יש להן על מי שיסמכו והן הן גופה של תורה״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הכל חייבין״

הדא

אין דורשין בעריות בשלשה ולא במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה ביחיד אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו״

[illegible]

[illegible]

כל המסתכל בארבעה דברים
ראוי לו שלא בא לעולם
מה למעלן מה למטן מה
לפנים מה לאחור וכל שלא
חס על כבוד קונו ראוי לו
שלא בא לעולם

יוסף בן יועזר אומ' שלא לסמו'
יוסף בן יוחנן איש ירושל'
אומ' לסמוך יהושע בן
פרחיה אומ' שלא לסמוך
נתאי הארבלי אומ' לסמוך
יהודה בן טבאי אומ' שלא
לסמוך שמעון בן שטח אומ'
שלא לסמוך שמעיה אומ'
לסמוך אבטליון אומ' שלא
לסמוך

[illegible]

[illegible]

הילל ומנחם לא נחלקו יצ׳
מנחם ונכנס שמאי שמאי
או׳ שלא לסמוך הילל אומ׳
לסמוך הראשונים היו ו׳
נשיאים והשניים אבות
בית דין ׳ בית שמאי
או׳ מביאין שלמים אבל
לא עולות ואין סומכין
עליהן ׳ ובית הילל אומרים
מביאין שלמים ועולות
וסומכין עליהן ״
עצרת שחל להיות ערב
שבת יום טבוח אחר השבת
ובית הילל או׳ אין לה יום
טבוח ׳ ומודים שאם חלה

[illegible]

להיות בשבת שיום טבוח
אחר השבת ואין כהן מתלב׳
בכליו ומותרין בהספד ו׳
ובתענית שלא לקיים דברי
האומרים עצרת אחר השב׳
נוטלין ידים לחולין ׳
ולמעשר ולתרומה ולקדש
מטבילין ולחטאת אם
נטמאו ידיו ורגליו מטמיא
כל גופו ׳ הטובל לחולין
והוחזק למעשר לחולין ׳
אסור למעשר ׳ הטובל
למעשר והוחזק למעשר
אסור לתרומה ׳ הטובל
לתרומה והוחזק לתרומה
אסור לקדש ׳ הטובל
לקדש והוחזק לקדש ׳
אסור לחטאת ׳ הטובל
בחמור מותר בקל. טבל ולא
החזיק כאילו לא טבל׳

[illegible]

בגדי עם הארץ מדרס לפרושים בגדי פרושים מדרס לאוכלי תרומה בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש

יוסי בן יועזר היה חסיד שבכהונה והיתה מטפחתו מדרס לקדש יוחנן בן גודגדא היה אוכל על טהרת הקדש כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת׃

פרק פורקא

[illegible]

הדרן עלך אין דורשין לקדש

חומר בקדש מבתרומה

שמטבילין כלים בתוך כלים לתרומה אבל לא לקדש אחוריים ותוך ובית הצביטה בתרומה אבל לא לקדש הנושא את המדרס נושא את התרומה אבל לא את הקדש בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש ולא כמדת הקדש מדת התרומה שבקדש מתיר ומנגב ומטביל ואחר כך קושר ובתרומה קושר ואחר כך מטביל כלים הנגמרים בטהרה צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה הכלי מצרף את מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה הרביעי בקדש פסול והשלישי בתרומה׃

[illegible]

[illegible]

בתרומה אם נטמאת ידו
אחת חברתה טהור ובקדש
מטביל את שתיהן שהידו
מטמאה את חברתה לקדש
אבל לא לתרומה ׳ אוכל
אוכלין נגובים בידים
מסואבות לתרומה אבל
לא לקדש ׳ האונן והמחוס
כפורים צריכין טביל לקדש
אבל לא לתרומה ׳
חומר בתרומה שביהודה
נאמנין עמי הארץ על טהר
יין ושמן כל ימות השנה
ובשעת הגתות והבדים
והביאו לו חבית של יין של
תרומה לא יקבלנה ממנו אבל
מניחה לשנה הבאה ואם אמ׳
הפרשתי לתוכה רביעית של
קדש נאמן ׳ ׳ כדי יין ׳
וכדי המדומעות נאמנין
עליהם בשעת הגתות והבדי
וקודם לגתות שבעים יום
מן המודיעים ולפנים נאמנין
על כלי חרס מן המודיעים
ולחוץ אין נאמנין כיצד
הקדר שמוכר הקדרות שנכנ
לפנים מן המודיעים ולחוץ
אין נאמנין ׳ הלוקחין ייצ
אינו נאמן ׳׳ הגבאין
שנכנסו לתוך הבית וכן הגנבי
שנכנסו לתוך הבית וגנבו
והחזירו הכלים נאמנין לומר
לא נגענו בירושלם נאמנ
על הקדש ובשעת הרגל
אף על התרומה ׳ הפותח
את חבתו והמתחיל בעסתו
על גב הרגל ר׳ יהוד׳ או׳ יגמו
וחכמי׳ או׳ לא יגמור

[illegible]

משעבר הרגל מעבירין על טהרת עזרה ׳ עבר הרגל מו׳ הששי לא היו מעבירין מפני כבוד השבת ר׳ יהודה אומ׳ אף ליום החמשי מפני שאין ה׳ כהנים פנויין ״ כיצד מעבירין על טהרת העזרה ׳ מטבילין כל הכלים שהיו במקדש ואומ׳ להם הזהרו ואל תגעו בשלחן ״ כל הכלים יש להם שניים ושלשים שאם הראשנים נטמאו יביא שניים תחתם ״ כל הכלים שהיו במקדש טעו׳ טבילה חוץ ממזבח הזהב ומזבח הנחשת מפני שהן כקרקע דברי ר׳ אליעזר וחכמ׳ אומ׳ מפני שהן מצופין ״

סליק פירקא

הדרן עלך חומר בקדש ״

וסליקא לה מסכת חגיגה ״

ארבעה ראשי שנים הן באחד בניסן ראש השנה למלכי׳ ולרגלים באחד באילול ראש השנה למעשר בהמה ר׳ אלעזר ור׳ שמעון או׳ באחד בתשרי ״

למלכים

[illegible]

באחד בתשרי ראש השנה
לשנים ולשמיטין וליובלות
ולנטיעה ולירקות.
באחד בשבט ראש השנ'
לאילן דברי בית שמאי וב'
הילל או' בחמשה עשר בו.
בארבעה פרקים העול'
נידון בפסח על התבואה
בעצרת על פירות האילן.

[illegible]

[illegible]

ט בזי שלו

בראש השנה עוברי׳ לפניו כבני מרון שנ׳ היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם ובחג נדונין על המים׳

על ששה חדשים שלוחין יוצאין על ניסן מפני הפסח על אב מפני התענית ועל אלול מפני ראש השנה ועל תשרי מפני תקנת המועדות׳

[illegible]

[illegible]

מכלל דתרוייהו סבירא להו בניסן נברא העולם

על כסליו מפני חנוכה ועל אדר מפני פורים וכשהמקדש קיים יוצאין אף על אייר מפני פסח קטן· על שני חדשים מחללין את השבת על ניסן ועל התשרי שבהן שלוחין יוצאין לסוריא ובהן מתקנין את המועדות וכשהמקדש קיים מחללין אף על כולן מפני תקנת קרבן ״

[illegible]

[illegible]

בין שנראה בעליל בין שלא
נראה בעליל מחללין את ה'
השבת ר' יוסי או' אם לא נראה
בעליל אין מחללין עליו את
השבת ומעשה שעברו
עליה יותר מארבעים זוג
ועיכבם ר' עקיבא בלוד שלח
לו ר"ג אם מעכב אתה את
הרבים נמצאת מכשילן ל'
לעתיד לבא׃

[illegible]

אב ובנו שראו את החדש
ילכו לא מפני שמצטרפין
זה עם זה אלא שאם יפסל
אחד יצטרף האחר עם השני
ר׳ שמעון או׳ אב ובנו וכל
הקרובים כשרין לעדות החד׳.
אמ׳ ר׳ יוסי מעשה בטוביה
הרופא שראה את החדש
בירושלים הוא ובנו ועבדו
משוחרר וקבלו הכהנים אותו
ובנו ופסלו את עבדו וכשבאו
לפני ב״ד קבלו אותו ואת עבדו
ופסלו את בנו״

אילו הן הפסולין המשחק בקוביא ומלוה ברבית ומפריחי יונים וסוחרי שביעית ועבדים זה הכלל כל עדות שאין האשה כשירה לה אף הן אינן כשירין לה׳

מי שראה את החדש ואינו יכול להלך מרכיבין אותו על החמור ואפי׳ במטה ואם צודה להן נוטלין בידן מקלות ואם היתה דרך רחוקה נוטלין בידן מזונות שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש שנ׳ אלה מועדי ה׳ אשר תקראו אתם מקראי קדש׳

סליק פירקא

הדרן עלך ארבעה ראשי

אם אין מכירין אותו׳ משלחין עמו אחר להעידו בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אד׳ משקילקלו המינין התקינו שלא יהו מקבלין את העדות אלא מן המכירין׳ בראשונה היו משיאין משואות משקילקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין כיצד היו משיאין משואות מביאין כלונסות של ארז ארוכים וקנים ועצי שמן ונעורת של פשתן וכורכן במשיחה ועולין לראש ההר את האור מוליך ומביא מעלה ומוריד עד שרואה את חבירו ועושה כן בראש

[illegible]

הדרן עלך אם אין מכירין

למה

[illegible]

ההר השני וכן מראש ההר
השלישי · מאין היו משיאי
משואות מהר המשחה לסרטב
ומסרטב לגרופינא ומגרופינא
לחוורן ומחוורן לבית בילתי
ומבי בלתי לא היה זז משם
אלא מוליך ומביא מעלה
ומוליך כדי שיראו כל הגולה
כמדורת האש ״ חצר
גדולה היתה בירושלם ובית
יעזק היתה נקראת וכל העדים
היו מתקבצין שם מתכנסין
וב״ד היו בודקין אותן כדי
שיהו רגילין לבא · בראשונה
לא היו זזין משם כל היום
כלו התקין רג״ שיהו מהלכין
אלפים אמה לכל רוח ולא
אלו בלבד אמרו אלא החכמה
הבאה לילד והבא להציל מן
הגייס ומן הנהר ומן הדליקה
ומן המפולת הרי אלו כאנשי
העיר ויש להם אלפים אמה לכל
רוח · כיצד היו בודקין את
העדים זוג שבא ראשון בודקין
אותו ראשון ומכניסין את הגדול
שבהן ואו׳ לו כיצד ראית את
הלבנה לפני החמה או לאחר
החמה לצפונה או לדרומה
כמה היה גבוה ולאן היה נוטה
וכמה רוחב אם אמ׳ לפני החמה
לא אמ׳ כלום ואחר כך מכניסין
את השני אם נמצאו דבריה
מכוונין עדותן קיימת ושאר
כל הזוגות שואלין אותן ראשי
דברים לא שצריכין להם אלא
שלא ייצאו בפחי נפש כשם
שיהו רגילין לבא ״ ראש בית דין
אומר מקודש וכל העם אומ׳ מקודש
בין שנראה בזמנו בין שלא נראה
בזמנו ר׳ אלעזר בן צדוק אומ׳ אם
לא נראה בזמנו אין מקדשין
אותו שכבר קדשוהו בשמים ״
דמות צורות לבנה היה לו לר״ג
בטבלא ועל הכותל ·
שבהן מראה את ההדיוטות ואו׳
להן כזה ראיתם או כזה ראית״
מעשה שבאו שנים ואמרו
ראינוהו שחרית במזרח וערבית
במערב אמר ר׳ יוחנן בן נורי עדי
שקר הן וכשבאו ליבנה קבלן
ר״ג ועוד באו שנים ואמרו ראינוהו
בזמנו ובליל עבורו לא נראה
וקבלן ר״ג אמר ר׳ דוסא בן הרכינס עדי
שקר הן היאך מעידין על ה
האשה שילדה ולמחר כריסה בין שיניה
אמ׳ לו ר׳ יהושע רואה אני את דבריך

רבי יהושע שלח לו ר"ג גוזרני
עליך שתבא אצלי במקלך
ובמעותיך ביום הכפורי' שחל
בחשבונך הלך ר' עקיבא ומצא
מיצר אמ' לו יש לי ללמוד
שכל מה שעשה ר"ג עשוי שנ'
אלה מועדי יי' מקראי קדש
בין בזמנן בין שלא בזמנן
אין לי מועדו' אלא אילו
בא לו אצל ר' דוסא בן הרכינס
אמ' לו אם באין אנו לדון אחר
בית דינו של ר"ג צריכי' אנו לדון
אחר כל בד' ובד' שעמ' מימות
משה ועד עכשיו שנ' ויעל
משה ואהרן נדב ואביהוא
ושבעים מזקני ישראל למ' לא
נתפרשו שמותן של זקנים
ללמד שכל שלשה שעמדו
בב"ד על ישראל הרי אלו כבית
דינו של משה נטל מקלו
ומעותיו והלך ליבנה אצל
ר"ג ביום הכפורים שחל להיו'
בחשבונו עמד ר"ג ונשקו
בראשו אמ' בא בשלום רבי
ותלמידי רבי בחכמה ותלמידי
שקבלת את דברי"

סליק פירקא"

ראוהו בית דין וכל
ישראל נחקרו העדים ולא
הספיקו לומ' מקודש שחשיכה
הרי זה מעובר. ראוהו
בית דין בלבד יעמדו שנים ויעידו
בפניהם ויאמרו מקודש
מקודש ראוהו שלשה והן
בית דין יעמדו שנים וישיבו
מחבריהן אצל היחיד
ויעידו בפניהם ויאמרו
מקודש שאין היחיד נאמן
על פי עצמו. כל
השופרות כשרין חוץ משל
פרה מפני שהוא קרן אמר
ר' יוסי והלא כל השופרות
נקראו קרן שנ' והיה במשוך
היובל בקרן היובל כשמעכם
את קול השופר שופר של
ראש השנה של יעל פשוט
ופיו מצופה זהב ושתי
חצוצרות משני צדדי' שופר
מאריך וחצוצרות מקצרות
שמצות היום בשופר:
ובתעניות של זכרים כפופי'
ופיהם מצופה כסף ושתי

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך ראוהו בד׳

מתני׳

[illegible]

חיצוצרות משו׳ באמצע שופר מקיצר וחצוצרות מאריכות שמצות היום בחצוצרות ׳ שוה יובל לראש השנה לתקיע ולברכ׳ ר׳ יהוד׳ או׳ בראש השנה תוקעין בשל זכרים וביובלות תוקעין בשל יעלים ׳ שופר שנסדק פסול דיבק שברי שופר פסול ניק׳ והתמו אם מעכב את התקיע פסול ואם לאו כשר ׳ התוקע לתוך הבור או לתוך הדות או לתוך הפיטס אם קול שופר שמע יצא אם קול הברה שמע לא יצא ׳ היה עובר אחורי בית הכנסת או שהיה סמוך לבית הכנסת ושמע קול שופר או קול מגל׳ אם כיון לבו יצא ואם לאו לא ייצא אע״פ שזה שמע וזה לא שמע זה כיון לבו וזה לא כיון לבו ׳ והיה כאשר ירים ידו וגבר ישראל וגו׳ וכי ידיו של משה עושו׳ מלחמ׳ או שוברו׳ מלחמה אל׳ בזמן שישרא׳ מסתכלין כלפי מע׳ ומשעבדין לבן לאביה׳ שבשמי׳ היו מתגברין ואם לאו היו נופלין ׳ כיוצ׳ בדבר את אז׳ ויאמ׳ יי׳ אל משה עשה לך שרף וכי שרף ממית או מחיה אל׳ בזמן שישרא׳ מסתכלי׳ כלפי מעל׳ ומשעבדין לבן לאביהם שבשמים הם מתרפאי׳ ואם לאו הם נמקים ׳ חרש שוטה וקטן אינו מוציא׳ את הרבי׳ ידי חובתן זה הכלל כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא אחרים ידי חובתן ׳

סליק פירקא

יום טוב של ראש

השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעי׳ אבל לא במדינה ׳ משחרב בי׳ המקד׳ התקין רבן יוחנן בן זכאי ׳ שיהו תוקעין בכל מקו׳ שיש בו בית דין ׳

[illegible]

אמ׳ ר׳ אלעזר לא התקין רבן יוחנ׳ בן זכאי אלא ביבנה בלב׳ אמ׳ לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו ב״ד ״ ועוד זאת היתה ירושל׳ יתיר׳ על יבנה שכל עיר שרואה ושומע׳ וקרוב׳ ויכולה לבא תוקעי׳ בה וביבנה לא היו תוקעין אלא בב״ד בלבד ״ בראשונ׳ היה לולב נוטל במקדש שבעה ובמדינ׳ יום אחד משחרב בי׳ המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינ׳ שבע׳ זכר למקדש ושיהא יו׳ הנף כולו אסור ״ בראשונ׳ היו מקבלין עדו׳ החדש כל היום כולו פע׳ אחת נשתהו העדים לבא ונתקלקלו הלוי׳ בשיר התקינו שלא יהו מקב׳ את העדי׳ אלא עד המנחה ואם באו עדי׳ מן המנח׳ ולמע׳ נוהגין אותו היום קדש ולמח׳ קדש משחרב בי׳ המקד׳ התקי׳ רבן יוחנן בן זכאי שיהו מק׳ מקבלין כל היום כולו ״ אמ׳ ר׳ יהושע בן קרח׳ ועוד זא׳ התקין רבן יוחנן בן זכאי שאפי׳ ראש ב״ד בכל מקום שלא יהו הולכין אלא למקו׳ הוועד ״ סדר ברכות אומ׳ אבות וגבורו׳ וקדושת השם וכולל מלכיות עמהן ואינו תוקע קדוש׳ היום ותוקע זכרו׳ ותוקע שופרות ותוקע ואומ׳ עבו׳ והודא׳ וברכ׳ כהנים דברי ר׳ עקיבא

[illegible]

אמ' ר' יוחנן בן נורי אם אינו
תוקע למלכיות למה הו מזכיר
אלא אומ' אבו' וגבורו' ו...
וקדוש' השם וכולל מלכיו'
עם קדוש' השם ותוקע
זכרונו' ותוקע שופרו' ותוק'
ואומ' עבודה והודאה וברכ'
הכהנים אין פוחתין
מעשרה מלכיות מעשר'
זכרונות מעשרה שופרו'
דברי ר' עקיבא ר' יוחנן בן
נורי אמ' אם אמ' שלש
על שלש יצא ואין מזכי'
מלכיות וזכרונות ושופרות
של פורענות מתחיל בתור'
ומשלים בנביא ר' יוסי או'
אם השלים בתור' יצא
העובר לפני התיבה ביום טוב
של ראש השנה השני
מתקיע ובשעת ההלל
הראשון מקרא את ההלל
שופר של ראש השנה
אין מעבירין עליו את
התחום ואין מפקחין עליו ולא עולין
באילן ולא רוכבין על גבי
בהמה ולא שטין על פני
המים ואין חותכין אותו
בדבר שהו' משום לא תעש'
אבל לא בדבר שהו' משו'
שבו' ולא בדבר שהו' משו'
לא תעשה אבל אם רוצה
ליתן לתוכה מים או יין יתן

ואין מעכבין את התינוקו׳ מלתקוע אבל מתעסקי׳ בהן כדי שילמדו והמתעסק לא יצא והשומע מן המתעסק לא יצא ״ סדר התקיעות שלש של שלש שיעו׳ תק׳ כשלש תרועו׳ שיעו׳ תרועה כשלש יבבות ׳ תקע בראשונה ומשך בשנייה כשתי׳ אין בידו אלא אח׳ ׳ מי שבירך ואחר כך נתמנה לו שופר תוקע ומריע ותוקע שלש פעמי׳ ׳ כשם ששליח ציבור חייב כך כל יחיד ויחיד חייב ר״ש בג או׳ שליח ציבור מוציא את הרבים ידי חובתן ״

סליק פירקא

הדרן עלך יום טוב

וסליקא מסכת ראש השנה

סכה שהיא גבוה למעלה מעשרים אמה פסולה ור׳ יהודה מכשיר ושאינה גבוה עשרה טפח ושאין לה שלש דפנות ושחמתה מרובה מצילתה פסולה ״

סוכה ישנה בית שמאי
פוסלין ובית הלל מכשירין
ואיזו היא ישנה כל שעשאה
קודם של חג שלשים יום
ואם עשאה לשם חג אפי׳
מתחלת השנה כשירה
העושה סכתו תחת האילן
כאילו עשאה בתוך הבית
סוכה שעל גבי סוכה העליון
כשירה והתחתונה פסולה
ר׳ יהוד׳ או׳ אם אין דיורין
בעליונה התחתונה כשירה
פירס עליה סדין מפני
החמה או תחתיה מפני
הנשר או שפרס על גבי

[illegible]

ב קינות פסולה אם פירס
על גבי ניקליטי המטה כשר׳
הדלה עליו את הגפן
ואת הדלעת ואת הקיסוס
וסיכך על גביו פסולה אם
היה סיכוך הרבה מהן אלו
שקיצצן כשירה זה הכלל
כל דבר שמקבל טומאה
ואין גידולו מן הארץ אין
מסככין בו׳ חבילי
קש וחבילי זרדין אין מ
מסככין בהן ואם היו מותרי

[illegible]

כשירין וכולן כשירו׳
לרפנות מסככין
בנסרים דברי ר׳ מאיר
ר׳ יהודה ור׳ מאי׳ אוסר
נתן עליה נסר רוחב
ארבעה טפחי׳ כשירה
ובלבד שלא ישן תחתו׳
תקרה שאין עליה
מעזיבה ר׳ יהודה אומ׳
בית שמאי או׳ מפקפ׳
ונוטל אחת מבינתים
ובית הילל או׳ או נוטל
אחת מבינתים ור׳ מאי׳
או׳ נוטל אחת מבינתי׳
ואינו צריך לפקפק׳
המקרה סוכתו בשפודי׳
ובארוכות המטה אם
יש ריוח ביניהם כמות׳
כשירה׳

[illegible]

סוף פרק

החוטט בגדיש לעשו׳
לו סוכה אינה סוכה״
המשלשל כרפנות
מלמעלה למטה אם
גבוהות מן האר׳ שלש׳
טפחים פסולה מלמט׳
למעלה עשרה כשיר׳
ר׳ יוסי או׳ כשם שמלמט׳
למעלה עשר׳ טפחי׳
כך מלמעלה למטה
עשרה טפחים״ אם
הרחיק את הסיכוך מן
הדפנות שלשה טפחי׳
פסולה״ בית
שנפחת וסיכך על גביו
אם יש מן הכות׳ לסיכוך
ארבע אמות פסולה״
וכן חצר המוקפת
לאכסדרא׳ סוכ׳ גדול׳
שהקיפוה בדבר שאין
מסככין בו אם יש ת׳
תחתיה ארבע אמות
פסולה״ העושה
סוכה כמין צריף או ש׳
שסמכה לכותל ר׳ ליע׳
פוסל לפי שאין לה גג
וחכמים מכשירין״

[illegible]

[illegible]

מחיצלת הקנים גדולה עשאה לשכיבה מקבל טומאה ואין מסככין בה לסיכוך מסככין בה ואינה מקבלת טומאה ר׳ אליעזר או׳ אחת קטנה ואחת גדולה עשה לשכיבה מקבל טומא׳ ואין מסככין בה לסיכו׳ מסככין בה ואין מקבל׳ טומאה׳

פרק מרקא

[illegible]

הדרן עלך סוכה שהיא

תרגומה הישן

תחת המיט׳

לא ייצא ידי חובתו א״ר יהודה נוהגין היינו שר שהיינו ישנים תחת ה׳ המטה בפני הזקנים ולא אמרו לנו דבר אמ׳ ר׳ שמעון מעשה בטבי עבדו של ר״ג שהיה ישן תחת המטה אמ׳ להן ר״ג לזקנים ראיתם טבי עבדי שהוא תלמיד חכ׳ ויודע שהעבדים פטורין מן הסוכה לפיכך הוא ישן

[illegible]

מתניתין

תחת המטה לפי דבריו
למדנו שהישן תחת ה'
המטה לא יצ' ידי חובתו "
הסומך סכתו בכרעי
מיטה כשירה ר' יהודה
או' אם אינה יכול' לעמ'
מעצמה אסורה "
סוכה מדובלל' ושצילת'
מרובה מחמתה כשירה
המעובה כבית בית אעפ'
שאין כוכבי' נראין מתוכ'
כשיר' " העוש' סוכתו
בראש העג' או בראש
הספינה כשיר' ועולין לה
בי"ט בראש האילן או על
גבי גמל' ואין עולין לה
בי"ט " שתים בידי אד'
ואחת באילן כשירה ואי'
עולין לה בי"ט " העושה
סכתו בין האילנות ואילנו'
דפנו' לה " שלוחי מצוה
פטורין מן הסוכה חולי'
ומשמשיהן פטורין מן
הסוכה " אוכלין אכילת
עראי חוץ לסוכה מעש'
והביאו לר' יוחנן לטעו'
את התבשיל ולר"ג שתי
כותבות ודלי של מים
אמרו להם העלום
לסוכה וכשנתנו לר'
צדוק אוכל' בפחות מכ'
מכביצ' נוטל במפה
ואוכלו חוץ לסוכה ולא
בירך אחריו ר' או' ארב'
עשרה סעודו' חייב אדם

ספרים ותפילין ומזוזות הם ותגריהם ותגרי תגריהם וכל העוסקין במלאכת שמים לאתויי מוכרי תכלת פטורין מן הק"ש ומן התפלה ומן

התפילין ומכל מצות האמורות בתורה דברי ר' יוסי הגלילי שהיה ר' יוסי הגלילי אומ' כל העוסק במצוה פטור מן המצוה

מן הסוכה ביום וחייבין בלילה הולכי דרכים בלילה פטורין בלילה וחייבין ביום. הולכי לדבר מצוה פטורין בין ביום בין בלילה

לאכול בסוכה אחת ביום ואחת בלילה וחכמים או' אין לדבר קיצבה חוץ מלילי י"ט הראשון. ועוד א"ר אליעזר ישלים בלילי י"ט האחרון וחכמים או' אין לדבר תשלומין ועל זה נאמר מעוות לא יוכל לתקון. מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית בית שמאי פוסלין ובית הילל מכשירין אמרו להם בית הילל לבית שמאי לא כך היה מעשה אלא כשהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הילל לבקר את ר' יוחנן בן החורונית שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית ולא אמרו לו דבר אמרו להם משם ראיה אף הם אמרו לו אם כן היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימיך. נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה וקטן שאינו צריך לאמו חייב בסוכה. מעשה וילדה כלתו של שמאי הזקן ופיחת את המעזיבה וסיכך על גבי המטה בשביל הקטן. כל שבעה ימים עושה אדם סוכתו קבע וביתו עראי.

ירדו גשמים מאמתי מותר לפנות את הכלים משתסרח המקפה משל למה הדבר דומה לעבד שמוזג לו כוס לרבו וזה ושפך לו רבו קיתון מים על פניו"

הדרן פורקא

לולב הגזול

והיבש פסול ושל אשירה ושל עיר הנדחת פסול נקטם ראשו נפרצו עליו פסול נפרדו כשר ר' יהודה אומ' יאגדנו למעלה. ציני הר הברזל כשירין כל לולב שיש בו ארבעה טפחים כדי לנענע בו כשר"

הדס הגזול והיבש פסול של אשירה ושל עיר הנדחת פסול נקטם ראשו נפרצו עליו או שהיו ענביו מרובין מעליו ואם מיעטן כשר ואין ממעטין ביום טוב"

הדרן עלך הישן

קא פרוק

ערבה גזולה ויבשה פסולה של אשירה ושל עיר הנדחת פסולה נקטם ראשו נפרצו עליה והצפצפה פסולה כמושה או שנשרו מקצת עליה ושל בעל ושל הרי כשירה ר׳ ישמעאל או שלש הדסים ושתי ערבו׳ ולולב אחד ואתרוג אחד ואפי׳ שתי קטומים ואחד שאינו קטום ר׳ שמעון או אפי׳ שלשתן קטומי׳ ר׳ עקיבא או כשם שלולב אחד ואתרוג אחד כך הדס אחת וערב אחת ואתרוג הגזול והיבש פסול של אשירה ושל עיר הנדחת פסול ושל ערלה ושל תרומה טמאה פסול ושל תר׳ טהורה לא יטול ואם נטל כשר של דמאי בי׳ שמאי פוסלין ובי׳ הילל מכשירין של מעשר שני בירושלם לא יטול ואם נטל כשר ״

[illegible]

עלתה חזזית על רובו
ניטלה פיטמתו נקלפת
ונסדק ניקב וחסר כל שהו
פסול עלתה חזזית על
מיעוטו ניטל עוקצו ניק'
בה ולא חסר כשר
אתרוג כושי פסול אתרו'
המוסר פסול הירוק ככרתי
ר' מאיר מכשיר ור' יהוד'
פוסל   שיעור את'
אתרוג ר' מאיר או' כאגוז
ר' יהוד' או' כביצה ובגדול
כדי שיאחוז שתים בידו
אחת דברי ר' יהוד' ר' יוסי
או' אפי' אחת בשתי ידיו
אין אוגדין את הלולב
אלא ממינו דברי ר' יהודה
ר' מאיר או' אפי' בחוט
המשיחה אמ' ר' מאי' מעש'
ביקירי ירושלם שאין
אוגדין את לולביהן אלא
בגמוניו של זהב והיכן
היו מנענעין בהודו לה' ד'
תחלה וסוף ואנא ה' הושי'
נא דברי ב"ש וב"ה או' את
באנא ה' הצליחה נא אמ'
עקיבא צופה הייתי בר"ג ור'
יהושע שכל העם מנענע
את לולביהן והם לא נענעו
אלא באנא ה' הושיעה נא
בלבד   מי שבא בדרך
ואין בידו לולב כשיכנס
לביתו יטול על שלחנו

[illegible]

[illegible]

ולא נטל לשחרית יטול לבין הערבים שכל היום כולו כשר ללולב ׳ מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרין אותו עונה אחריה שאין או ותהא לו מאירה ואם גדול מקרא אותו ועונה אחריו הללויה ״ מקום שנהגו לכפול יכפול לפשוט יפשוט ׳ לברך אחריו יברך הכל כמנהג המדינה ״ הלוקח לולב מעם הארץ בשביעית נותן לו אתרוג במתנה לפי שאינו רשאי ליקחו בשביעית ״ בראשונה היה נוטל במקדש שבעה במדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיה ניטל במדינה שבעה ושיהא ׳ יום הנף כולו אסור ״ יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת כל העם מוליכין את לולביהן לבית הכנסת מערב שבת למחר כל אחד ואחד נוטל את שלו מפני שאמרו חכמים אין אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חבירו ״ ובשאר ימות השנה אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חבירו ׳ רבי יוסי יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ושכח והוציא את לולבו ברשות הרבים פטור מפני שהוציאו ברשות ״ מקבלת אשה מיד בנה ומיד בעלה את לולביהן ומחזירת למים בשבת רבי יהודה אומר בשבת מחזירין וביום טוב מוסיפין ובמועד מחליפין וכל קטן שיש בו דעת לנענע חייב לנענע בלולב

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך לולב הגזול

ושאר

לולב וערבה ששה ושבעה ההלל והשמחה שמונה סוכה וניסוך המי׳ החליל חמשה וששה׳ לולב שבעה כיצד יום הראשון של חג שחל להיות בשבת לולב שבע׳ ושאר כל הימים ששה׳ ערבה שבעה כיצד יום שביעי של ערבה שבעה ושאר כל הימים ששה״ מיצות לולב כיצ׳ כשב׳ כל העם מוליכין את׳ לולביהן להר הבית והחזני׳ מקבלין אותן מיד וסודרי׳ אותן על גב האיצטבא והזקנים מביאו׳ את שלה׳ בלשכה ומלמדין אותן לומ׳ כל מי שמגיע לולבו בידו הרי הוא לו במתנה׳ ולמחר משכימין ובאין לבית הכנסת והיו החזנין מזרקין לפניהם והיו ד׳ מחטפין ומכין איש את חבירו וכשראו ב״ד שבאו׳ לידי סכנה התקינו שיה׳ כל אחד ואחד נוטל בבי׳״ מיצוה ערבה כיצד מק׳ היה למטה מירושלם ושמו מוצא ויורדין לשם ומלקטין משם מורביות של ערב׳ ובאין וזוקפין אותן בצדי המזב׳ וראשיהן כפופין על גבי המזבח תקעו והריעו ד׳ ותקעו ובכל יום מקיפין את המזבח פעם אח׳ ואו׳ אנא יי׳ הושיע׳ נא אנ׳ והו הושיע׳ נא׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אני והו הושיעה נא אני והו הושיע׳ נא ואותו׳ היום היו מקיפין את׳ המזב׳ שבע פעמים״

[illegible]

כמעשהו מחול כך מ־
מעשהו בשבת אלא ש
שהיו מלקטין אותו מע'
שבת ומניחין אותן
בגימוניות של זהב כד'
שלא יכמושו ר' יוחנן בן
ברוקא או' חריות של דקל
היו מביאין וחובטין אות'
על גבי קרקע בצדי המזב'
ואותו היום נקר' יום חבוט
חריות מיד תינוקו' שומטי'
את לולביהן ואוכלין את
אתרוגיהן ההלל
והשמחה כיצד מלמ' שאד'
חייב בהלל ובשמחה ובכבו'
יט האחרון שלחג כשאר
כל ימי החג סוכ' שבע
כיצד גמר מלאכול לא
יתיר את סוכתו אבל מוריד
הוא את הכלים מן המנחה
ולמעלה מפני כבוד
יט האחרון שלחג ניסוך
המים שבעה כיצד צלוחי'
של זהב מחזק שלש לוגי'
היה ממלא מן מי השילו'
הגיעו לשער המים תקעו
והריעו ותקעו עלה לכבש
ופנה לשמאלו שני ספלי'
של זהב היו שם ר' יהוד' או'
של סיד היו אלא שהיו
מושחרין מפני היין ו...
ומנוקבין כמין שני חוטמי'
דקין אחד מעובה ואחד
מדק כדי שיהו שניהן כלין
בבת אחת מערבו של מים
ומזרחו של יין זה הוא ו
מערבו של מים עירה
של מים לתוך של יין ו
ושל יין לתוך של מים
יצא ר' יהוד' או' בלוג היה
מנסך כל שמונה ולמנסך

אוי לו הגבה ידיך שה שפעם אחת ניסך אחד על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהן. כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת אלא שהיה ממלא חבי של של זהב שאינה מקודש בערב שבת מן מי השילו ומניחה בלשכה נשפכה או נתגלתה היה ממלא מן מי הכיור שהמים והיין פסולין על גבי המזבח.

סליק פירקא

הדרן עלך לולב וערבה

אותמיר

החליל

החליל חמש ושש זה חליל של בית השואב שאינו דוחה לא שבת ולא יו״ט. מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו. יו״ט של חג יורדין לעזר נשי ומתקנין שם תקון גדול. מנורו של זהב היו שם וארבעה ספלי בראשיהם וארבעה סולמו לכל אחד ואחד וארבעים ילדים מפירחי כהונה ובידיהם כדי של מאה ועשרי לוג שהיו מטילין לכל ספל וספל. מבלאי מכנסי הכהנים ומהמייניהם היו מפקיעין ובהן מדליקין. לא היתה חצר בירושלם שלא היתה מאיר מאור של שואבה.

חסידים ואנשי מעשה
היו מרקדין לפניה׳ באבוקו׳
של אור ואו׳ לפניהם
שירות ותשבחות והלוי׳
בכנורות ובנבלים ובמצלת׳
ובחצוצרות ובכלי שיר
בלא מספר של חמש עשר
מעלות היורדות מעזרת
ישרא׳ לעזר׳ נשים כנגד
חמש עשר מעלו׳ שבתהל׳
שעליהן עומדין בשיר
ועמדו שני אנשים בשע׳
העליון היורד מעזרת
ישרא׳ לעזר׳ נשים ושתי
חצוצרות בידם והשאר
אחר אחר כששי׳ אחר
מקריב שנים והשיא אח
אחר עד קרא הגבר תקע
והריעו ותקעו הגיעו ל
לעזר׳ נשים תקעו והריעו
ותקעו תוקעין והולכין
עד שמגיעין לשער היוצ׳
למזרח הפכו פניה׳ למע׳
ואו׳ אבותי׳ במקום הזה
אחוריהם אל היכל י״י ופניה׳
קדמה ככית ראשון היו׳
ולא היו פניהם לבית אלא
אחוריהם אל היכל י״י ופניה׳
קדמה והם משתחוי׳ קדמ׳
לשמש ואנו ליה עינינו
ר׳ יהוד׳ או׳ היו שונין אות
ואו׳ אנו ליה וליה עינינו
אין פוחתין מאחת
ועשרים תקיעה במקדש
ואין מוסיפין מארבעים
ושמנ׳ בכל יום היו שם עשרי׳
ואח תקיעו׳ שלש לפתיח
שערי׳ ותשע לתמיד של
שחר ותשע לתמיד של
בין הערבים ובמוספי׳ היו
מוסיפין תשע ובער׳ שב
היו מוסיפין שש שלש
להבדיל את העם מן המלאכ
ושלש להבדיל בין קדש
לחול בער׳ שב׳ שבתוך
החג היו שם ארבעי׳ ושמנ׳
שלש לפתיח שערי׳ שלש
לשער העליון שלש לשע׳
התחתון שלש למלוי המי׳
שלש לגבי המזבח תשע

אמ׳ עצ שלא שאלת כל
נמו עלין דוד אמין שכ׳
ושאל ירונ׳ ואמתנה
של׳ וכו׳

לתמיד של שחר תשע
לתמי' של בין הערבים
ובמוספין היו מוסיפי' הש'
יום טוב של חג היו ש'
שלש עש' פרי' אלי' שני
עש' חטא אח' נשתיירו
שם ארב' עשר כבשים
לשמנ' משמרות ביום
ראשו' שש' מקריבי' שני'
שני' והשאר אחד אחד
בשלישי מקריבי' שני' שני'
והשאר אחד אחד
ברביעי שלש' מקריבין
שני' שני' והשא' אח' אח'
בחמישי שנים מקריבים
שנים שני' והשאר אחד
אח' בששי אחד מקריב
שנים והשאר אח' אח'
בשביעי כולן שוין
בשלשה פרקי' בשנה היו
כל המשמרות שוות באין
באימורי הרגלים ובחילוק
לחם הפנים בעצרת אומ'
הא לך מיצה הא לך חמץ
הא לך מיצה משמרה
קבוע מקריב תמידי' נדרי'
ונדבו' ושאר קרבנו' צבור
ומקריב על הכל יו"ט
הסמוך לשבת בין מלפני'
בין מלאחריה היו כל
המשמרות שוות בחילוק
לחם הפנים חל יום
אחד להיות בנתים שמינו
קבוע נוטל עשר חלות
והמתעכב נוטל שתים
ושאר ימות השנ' הנכנס
נוטל שש והיוצא נוטל
שש ר' יהוד' או' הנכנס
נוטל שבע והיוצ' נוטל
חמש הנכנסין חולקין
בצפון והיוצאין חולקי'
בדרום בילגה לעולם
חולק' בדרום טבעת' קבוע
וחלונה סתומה

סליק פירקא

ויהלו ומעלה עשירית לוקתני יותר וגו' ר' ליעזר בן יעקב היא דתניין שלש ולמעלה עשירית ר' ליעזר בן יעקב אומ' של
על גבי המזבח היו אומרי' למעלה ומעשיר' יותר על גבי המזבח והיו' על גבי המזבח יותר יותר' למעלה ומעשירית ויותר
טעו' ר' ליעזר בן יעקב מן דתקעיה לפתח שערי' למעלה עשיר' לזה לי דתקע הילך על גבי המזבח שרין. ורבנן
מן דאיכין ניסוך המים וניסוך היין על גבי המזבח לזה לי דתקע הילך למעלה עשירית שרין. ע' אותן ר' יוחנן בר
חנינה ונדרוואין יותר ותני' כרית ומה יוחנן הכהנים יתקעו מינייעות שיוזן תל יתקעו ווה תל יתקעו הכל לפי המוסף
תוקעין היו תפילה והוין יותר לה ונלמד שתוקעין על כל מוסף ומוסף. תמן ערב שבת שבתוך החג. הא שם יותר
ושוין ויום יותר ליתני שבת שבתוך החג ונשכח לה חמשין וחד יותר דייהו לפי שיוזן תוקעין לפתחת שערים בשבת יותר
רבין ומין הוינו דלין חש לימחיה חד דבל יותר תמן ועדייהו כהדין מעו ליתני שבת שבתוך החג היו שם יותרנו ושוב
ריש מ"ז תרתי שנו' ר' ליעזר בן יעקב ושנו' ר' יוחנן בר חנינה יותר יותר רמו לפי שיוזן תוקעין ולוליה הוא מים בשבת ד'
דכיני להו טומו ליתני עני ראש השנה שחל להיות בשבת דריכיו תלתה ותמן ומהן. דראש חדש ומוסף. דראש השנה
ערב שבת שבתוך החג. ומנצרך ליה לאשמועין כר' ליעזר בן יעקב יותר ומורין ליתני היו ולא ליתני היו ולא יתני
תנינן ושייר ומה שייר ההוא שייר ערב הפסח ומה ושנו ערב הפסח לא שיורין הוא והא ונמר' יהוד' היין דיונו ומייהו
של כת שלישי' לא יותר והכתוני' כי ישועה ונפני שהן ומעין והיו מוקיני דלא כהוי תמן סבר לה כהוי' תמן כהר
ופליגוליה כחדיו יותר ומה שייר דהוי שייר ערב הפסח שחל להיות בערב שבת דאסיק שתות ועייל שית

ויוין ומוספין על' ## האיכא ערב הפסח שחל להיות בשבת דוי לר' יהוד' חמשין וחד ומה ליהנן
חמשין ושבע קתני ומה דוויתיה בכל שנה ושנה ומה דוויתיה בכל שנה ושנה לא קתני
יותר ערב שבת שבתוך החג. ומה יותר בכל שנה ומנין דמיקלע יום טוב ראשון של חג בערב שבת לא ונשכחת להו ומה
ודקלעין עני בערב שבת יום הכפורים יותר הוי כוחד בשבת הילכך דחיינן ליה. ומה דחיין תש דתנינן חלכי שבו
קריבין ביום הכפורים ומה דיינו כהוינו בכל הוה ומינו יום הכפורים שחל להיות בערב שבת לא הייתה תוקע
וטנויוני שבת לא היינו ומבדילין ולאומרי דכי הכל הוא לא קשיין הוא רבנן היו יוחרים דתנינן יוחרים יותר אין בין עשי
לעשה. ואין בין ראש השנה לראש השנה אלא יומכנה יותר והתם והעשר חודשה תש ראש חדש שחל
להיות בערב שבת שיר של ראש חדש דוחה שיר של שבת ומה יותר לאוהוא דראש חדש ולא דשבת יותר כפר ומה דוח
לקדם יותר תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם יותר יוחנן לידע שהוקבע ראש חדש בזמנו והמה היימרין עברין והוא
הימרין יוחרינו עברין דתנינן חלבי תמיד מתנן מחיב כבש ולוטה לוגריה חלבי תמיד של בין הערבים מתנן ומה
וחציכבש ולוטה לוגעה של ראש חדש מתנן תחת תרכוה המזבח ולוטה ומה יוחנן לידע שהוקבע ראש חדש
בזמנו תרי הימרין עברין ורבנן דחדי כהיו חדי עביין דחדי כהוא חדי ותניי דתני רבה בר שמואל יסוד כשם שתוקעין
כשל שבת כפני עמוה ושל ראש חדש מפני עמוה כך יהו תוקעין על כל מוסף ומוסף. ומה ונב ומה תלמודא יו
יומי ומה קריו וברישי חדשים הנקשו על החדשים מן זה לזה ובראשי ומה חדשים מה ראשי וכתיב חדשיכם
יומה הו חדש שיש לו שני ראשין הוי ומה זה תשרי והוא ומה חדש חד ועד תנינן גבי הולו של ומעד ראשון
וזה הוא ומה הם ומה ומה כשב וזהו ומה ולראשונה ואמר ובשלישי וזה הוא ומה ומי יקח לו עם ונעצה מכל
וזה הוא ומה מע עשרים כבש בחמישי וגבו ומה הסיום וכבש שמו בששי וזה הוא ומה ימוטו כל ומוכרי ומה
יום חלה שבת להיות בתוך וזהן יומנו נרחה רב ספרא הוה ונעה להו כיון הומר' וכי מנין יומרו ומה
תמות ר' יוחנן בר חנינה תוטנו והוא יוחנן בר חנינה יותר קריו והילכת קיוה יותר רמנו ליוד שאומרי' ונקיע
רבנן דקסרי ונשו ר' יוחנן בר חנינה יותר ליוד שאומרה תקיעה ומה דריית לן תרי יומי היכי עבדין יומי יותר שני ידה
ורבן יותר שבמעי ירחה תנינן טותו ומה יום חלה שבת בתוך יוחת וזהן יומנו ירחה יותר יומרו בנהרדע
דהדליג דלונג יום הראשון מ' שמונה חוזרין לפרים ברגלים יומרו ומי שהקריב פרים הים לא יקריב
למחר יותר חוזרין הלילה לא ותני ר' היין ולא רבנן דתנינן פר המו משמרה טלו ומפיסין עליו דברי ר' ומה וחטאי
יותר יוחת ומשת ושוב וששה שלו שילשו כפרים יעשו יותר לא ר' היין ולא רבנן יותר תמה רבנן היין סוף סוף
לא פייסי מנין טוין יותר הוא דתני כל המשמרות שוות ומשלשות חוץ וששה המשמרות שששונות לא
ומשלשות טוין לא ר' יוחנן ולא רבנן יותר תמה רבנן ומה לא שלשו לא טילשו בפרי החג ומה קו' היו קו' ומה
שהקריב פרים לא יקריב יותר חוזרין הלילה להחר יותר לעזר הם שמונים פרים כנגד שבעים אומות פר יחידי כנגד אומה
יחידה גמשל למלך בשר ודם שעשו לו עבדיו סעודה יותר לאוהבו עשה לי סעודה כדי שאהנה ממך
יותר יוחנן ומה להם לאומות העולם שאיבדו ואינן יודעין מה איבדו שמקדש בית המקדש קיים מזבח מכפר עליהם
בשלשה פרקים כל' מאימורי רגלים וכן מה יותר רב חסדא וזה שאומר ברגלים תנו רבנן ומנין
שכל המשמרות שוות מאימורי רגלים תלמוד לומר כל אות נפשו ושרת בשם ה' יכול אפילו יחיד. תלמוד לומר כאחיו הלוים בין
כוחד שעריך לא אמרתי אלא בזמן שכל ישראל נכנסין בשער אחד ובחילוק לחם הפנים תנו רבנן
ומנין שכל המשמרות שוות בחילוק לחם הפנים תלמוד לומר חלק כחלק יאכלו יכול אף בחולין כן תלמוד לומר לבד ממכריו על האבות
יותר יכול אף בקרבנות וזהו ומה ועולות המקריב אותה תהיה ומה אף לחם הפנים יכולין חובות המוסף וחוב
הרגל ומה תלמוד לומר ומה על האבות זה מכרו ואבותי זה אבות בשבתות ומה שבתוך ומשנת ומה
יותר רב יותר סוכה ומה ומאחר דון רבה בר חנה יותר דתן ומאחר בן סוכה רב יותר סוכה ומאחר ומן תימה דיותר ערך.
רבה בר בר חנה יותר דתן ומאחר בן סוכה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם לא רב ורבה בר בר חנה כפלוגתא דרבנן ומה זו
ופליגי דתנן דברים שבין כוס ומזון בית שמאי אומרים מברך על היום ואחר כך מברך על היין שהיום גורם ליין שיבוא
וכבר קדש היום ועדיין יין לא בא. ובית הלל אומרים מברך על היין שהיין גורם לקדושה שתאמר דבר אחר ברכת היין תדירה
וברכת היום אינה תדירה לא רב דיותר כבית שמאי ורבה בר בר חנה דיותר כבית הלל יותר לך רב יותר דיותר יותר כבית הלל
ולא שהיין גורם לקדושה שתאמר ומה מה לא ודון לא ומדיין סוכה ורבה בר בר חנה יותר יותר דיותר יותר כבית שמאי
לא קיותר בית שמאי שהיום גורם לאין שיבוא ומה לא סוכ ומה לא יותר דון תמן משמר יותר הילך ומינה הילך
חוזין והוא הכי דחזין עיקר ומינה טפל וקתני הילך ומה לן חזין תיובתא דרב לרב תנאי היא דתניא הילך ומינה הוא
חוזין יותר שיהא יותר הילך חוזין הא לך ומינה דרש רב נחמן יותר הלכה כדברי רבנן ומשום סוכה ומה דון ומה יותר יותר
קסוכה רב ששת בריה דרב יהודה יותר סוכה ומאחר בן חזון ומשמר של ומנע שאר קרבנות ומה לאותה
פר העולה של יומו ושעיר עם ומקריב על הכל לאותה ומה לאותה קיימו לא ומה יום הסמוך ומה
לפניה ומה לאחריה רב יותר לפניה יום ראשון לאחריה יום שני יותר הכי היינו שבת שבתוך החג יותר לפניה יום
שני לאחריה יום ראשון ומה טעמו מן הן ומקדמי והן ומאחרי תביע להו רבנן ומה ליהו ומה יותר
חל יום טוב העתתו ומה עמידתיהו יותר יצחק בשם הגא דלותא ומה ולאו יותר יומי טוביה טב ומקריו
יותר יהודה ותני ומשמר ראשונה היינו עושה תמיד שחר ומוספין ומשמר הנכנס עושה תמיד של בין
הערבים ובזיכין ויהודה חולקין מוספין לא קתני היינו תנן לא יותר נחולק ולא קתני חולקין מוספין ותנוני
שומרי ומשמרה היוצאה עושה תמיד של שחר ומוספין ומשמר הנכנס עושה תמיד של בין הערבים ובזיכין
יותר סהם נוטלין שנים ומשמרה זו ושנים ומשמרה זו וחולקין בלחם הפנים ויהלו חולקין במוספין לא קתני
תימתו הנכנסין חולקין מצפון תנו רבנן הנכנסין חולקין מצפון ויוצאין בדרום כדי שיראו שהן נכנסי
היוצאין חולקין מצפון ויוצאין בדרום כדי שיראו שהן חולקין בלגה לעולם וכו' תנו רבנן ומעשה מרים
בת בלגה שנשתמדה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים כשנכנסו יוונים להיכל היא מבעטת על גבי המזבח
ואומרת לוקוס לוקוס עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואין אתה עומד עליהם בשעת הדחק וכששמעו חכמים
קבעו טבעתה וסתמו את חלונה ויש אומרים משום שהיתה ילכין ונכנס ישבב ואחיו תחתיו
ושרו נשים תחתיו יותר שכל שכיני הרעים לא שתכנו שהמשמרה לעולם הולך בדרום וישבב ואחיו מכנין שלו לא
ראו ומשמרת שהתחיכין ונשו הכי קשוה רבנן לעל משמרו יותר לגד וגוי משמרה ונשו ומה יקנס לעל משמר ומ
יותר היינו דאמר יותר ואי ולא רשע ואוי לשכנו יותר רשעה יותר דמות יותר הכי קשיין למה ומשמר יותר יותר יותר לרשע
אוי לשכינו טוב לצדיק טוב לשכינו

הדרן עלך החליל וסליקא לה מסכת סוכה

תנן

התם שבעת ימים קודם שריפת הפרה מפרישין כהן השורף את הפרה מביתו ללשכה שעל פני הבירה צפונה מזרחה ולשכת בית אבן היתה נקראת ולמה נקראת שמה בית אבן שכל מעשיה בכלי גללים בכלי אבנים ובכלי אדמה [illegible]

[illegible]

שבעת

ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול. רבי יהודה אומ' אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנ' וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו. אמרו לו חכמים אם כן אין לדבר סוף.

[illegible]

[illegible]

דתני מ״ר מילמדין אותו סדר יום הכפורים · פ״ב
שבעת הימים הוא זורק
את הדם ומקטיר את
הקטרת ומטיב את הנרו
ומקריב את הראש ואת
הרגל ושאר כל הימים
אם רצה להקריב מקריב
שכהן גדול מקריב חלק
בראש ונוטל חלק בראש
מסרו לו זקנים מזקני
ב״ד וקורין לפניו בסדר
היום ואו׳ לו אישי כהן
גדול קרא אתה בפיך
שמא שכחת או שמא
לא למדת ״

[illegible]

ערב יום הכפורים שחרי' מעמידין אותו בשער המזרח ומעבירין לפני' פרים אילים וכבשים כדי שיהא רגיל ומכיר בעבודה. וכל שבע' הימים לא היו מונעין ממנו מאכל ומשתה ערב יום הכפורים עם חשיכה לא היו מניחין אותו לאכול הרבה מפני שהמאכל הרבה מביא את השינה.

[illegible]

מסרוהו זקני ב"ד לזקני
כהונה והעלוהו לעליית
בית אבטינס השביעוהו
ונפטרו והלכו להם
ואמרו לו אישי כהן גדול
אנו שלוחי ב"ד ואתה
שלוחנו ושליח ב"ד
משביעין אותך במי
ששיכן את שמו בבית
הזה שלא תשנה דבר
ממה שאמרנו לך
והוא פורש ובוכה והן
פורשין ובוכין

[illegible]

[illegible]

אם הוא חכם דורש ואם
לאו תלמידי חכמים
דורשין לפניו ואם רגיל
להרות קורא ואם לאו
קורין לפניו באיוב בעזרא
ובדברי הימים זכריה בן
קבוטל או הרבה פעמים
קריתי לפניו בדניאל בקשו
להיות מתנמנם פרחי כהונה
מכין לפניו באצבע צרדה
ואו לו אישי כהן גדול
עמוד והפג אחת על
הריצפה ומעסיקין אותו
עד שהוא מגיע לזמן
שחיטה ויקירי ירושלם
לא היו ישינן כל הלילה כדי שישמע
כהן גדול קול הברה ולא תהא שינה חוטפתו

[illegible]

גמרא

[illegible]

בכל יום תורמין את המזבח בקריאת הגבר או סמוך לו בין לפניו בין לאחריו ביום הכפורים מחצות וברגלים באשמורת הראשונה ולא היתה קריאת הגבר מגעת עד שהיתה עזרה מלאה מישראל׃

סליק פירקא

הדרן עלך שבעת ימים והא

בראשונה כל מי שהוא רוצה לתרום את המזבח תורם בזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש וכל הקודם את חבירו בארבע אמות זכה ואם היו שניהם שוין א׳ להן הממונה הצביעו והן מוציאין אחת או שתים ואין מוציאין אגודל במקדש׃

[illegible]

השתא

[illegible]

מעש והיו שניהם שוין רצין ועולין בכבש ודחף אחד מהן את חבירו ונ׳ ונשברה רגלו וכיון שראו בד׳ שבאין לידי סכנה התקינו שלא יהו תורמין את המזבח אלא בפייס ארבע פייסו׳ היו שם וזה פייס ראשון פייס השני מי שוחט ומי זורק מי מדשן מזבח הפנימי ומי מדשן את המנורה ומי מעל׳ אברי׳ לכבש הראש והרגל ושתי הידי׳ העוקץ והרגל החזה והגר׳ ושתי הדפנו׳ הקרבי׳ והסל׳ והחבתים והיין שלשה עשר כהנ׳ זוכין בו אמ׳ בן עזאי לפני ר׳ עקיב׳ משו׳ ר׳ יהוש׳ דרך הלוכו היה קרב פייס השלישי חדשים לקטרת באו והפיסו והרביעי חדשים עם ישנים מי מעל׳ אברים מן הכבש למזבח תמיד קרב בתשעה בעשרה באחד עשר בשנים עשר לא פחות ולא יותר כיצד עצמו בתשעה בחג ביד אחד צלוחית של מים הרי כאן עשרה בין הע׳ הערבים באחד עש׳ הוא

[illegible]

איבעיא

[illegible]

[illegible]

עיצמו כתשעה ושנים
בידם שני גזירי עיצים
כשבת באחר עשר הוא
עיצמו כתשעה ושנים
בידם שני בזיכי לבונה
של לחם הפנים וכשבת
שבתוך החג ביד אחד
צלוחית של מים״
איל קרב באחד עשר
הבשר בחמשה הקרביים
והיין והסלת שנים שני״
פר קרב בעשרים
וארבע הראש והרגל
הראש באחד והרגל בב׳
בשנים העוקץ והרגל
העוקץ בשנים והרגל
בשנים החזה והגרה החזה
באחד והגרה בשלשה
שתי ידות בשנים ושתי
רפנות בשנים הקרביים
והיין והסלת בשלשה
שלשה במה דברים אמורים בקרבנות צבור
אבל בקרבנות יחיד אם
רצה להקריב מקריב ה׳
הפשיטן וניתוחן שוין
אלו ואלו שוין״

סליק פירקא

אמר להן

המ[מו]נה יצאו וראו אם
הגיע זמן שחיטה הגיע״
זמן הרואה או׳ ברקאי מתי׳
בן שמואל או׳ האיר על
פני המזרח עד שבחברון
והוא או׳ הן׳

[illegible]

הדרך עלך בראשונה

תניא

[illegible]

ולמה הוצרכו לכך שכן שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודמו שהאיר מזרח ושחטו את התמיד והוציאוהו לבית השריפה והורידו כהן גדול לבית הטבילה זה הכלל היה במקדש כל המסיך רגליו טעון טבילה וכל המטיל מים טעון קידוש ידים ורגלים׳ אין אדם נכנס לעזרה אפי׳ טהור עד שהוא טובל חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כהן גדול ומקדיש בו ביום כולן בקדש על בית הפרוה חוץ מזו בלבד׳ פרסו סדין של בוץ בינו לבין העם ופשט ירד וטבל ועלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו ורגליו והביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו קבל את הדם וזרקו נכנס להקטיר קטרת של שחר ולהטיב את הנרות׳

[illegible]

והקריב את הראש ואת החלבים ואת היין קטר של שחר היתה קריבה בין הדם לאברים של בין הערבים בין אברי' לנסכים אם היה כהן גדול זקן או אסטניס מחמין לו חמי' ומטילין לתוך הצונן כשביל שתפוג צינתו׃

הביאו לבית הפרוה ובקדש היה פרסו סדין של בוץ בינו לבין העם קידש ידיו ורגליו ופשט ר' מאיר או' פשט קדש ידיו ורגליו ירד וטבל עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי לבן לבש וקדש ידיו ורגליו׃ פילוסין של שנים עשר מנה. בין הערבים הינדוין של שמנה מאות זו' דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר בשחר היה לובש של שמנה עשר מנה ובין הערבים של שני עשר הכל שלשים מנה אלו הן משל צבור ואם רצה להוסיף מוסיף משלו׃

תניא [illegible]

מאן [illegible]

[illegible]

בא לו אצל פרו ופרו היה
עומד בין אולם למזבח
ראשו בדרום ופניו לה
למערב והכהן עומד
במזרח ופניו למערב
סומך שתי ידיו עליו
ומתודה וכך היה או' אנ
השם עויתי ופשעתי
לפניך אני וביתי אנא
השם כפר נא על העונו
ועל החטאים שעויתי
ושפשעתי ושחטאתי
לפניך אני וביתי כתוב
בתורת משה עבדך כי
ביום הזה יכפר עליכם
לטהר אתכם וגו' והן
או' אחריו ברוך שם כבו
מלכותו לעולם ועד
בא לו למזרח העזר' לצפו
המזבח הסגן מימינו ור
וראש בי' אב משמאלו
ושם שני שעירי' וקלפי
הית' שם ובה שני גורלו
של אשכרוע היו ועשא
בן גמלא של זהב בן
קטין עש' שני' עש' דד
לכיור שלא היו לו אלא
שנים אף הוא עשה
מוכני לכיור שלא יהו
מימיו נפסלין בלינה
מונבז המלך עשה כל
הידו' של כלים של יום
הכפורי' של זהב הילני
אמו עשתה נברש של
זהב שעל פתח היכל
ואף הי' עשת' טבל' של
זהב שפרש' סוטה כתוב
עליה נקנור נעשו נסי'
לדלתותיו היו מזכירין
אותו לשבח ואלו לגנאי
של בית גרמו לא רצו
ללמד על מעשה לחם

ויקדשין יואת הרבה ונולד ונלוטה ויקדשין יואת ונולטעלה · בעולם הזה ויקדשין יואת לעולם הבא ·

הדרן עלך אמ׳ להן

למה לו

טרף בקלפי · כי היכי דליו נמטן ונשקול · אמ׳ רבא קלפי של עץ היתה ושל חול היתה ואינה ומחזקת אלא שתי ידים · ומתקינו לה רבנן משלו אינה ומחזקת אלא שתי ידים כי היכי דליו נמטן ונשקול ...

[illegible]

הפנים של בית אבטינ׳ לא רצו ללמד על מעש׳ לחם הפנ׳ הקטרת׳ אגרו׳ בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצה ללמד בן קמצר לא רצ׳ ללמד על מעש׳ הכתב ע׳ הראשנים נא׳ זכר צדי׳ לברכה על אלו נא׳ שם רשעים ירקב׳

סליק פירקא

טרף בקלפי

והעלה שני גורלות אחד כתו׳ עליו לשם ואחד כתו׳ עליו לעזאזל אם של שם עולה בימינו הסגן או׳ לו אישי כהן גדול הגבה ימינך אם בשמא׳ עולה ראש בית אב או׳ לו אישי כהן גדול הגבה שמאלך נתנן על שני שעירים ואו׳ ליי׳ חטאת ר׳ ישמע׳ אומ׳ לא היה צריך לומר חטאת אלא ליי׳ והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד׳ קישר לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח ו׳ והעמידו כנגד בית שילוחו ולנשחט בית שחיטתו ובא לו אצל פרו שניה וסומך שתי ידיו עליו ומתודה׳

וכך היה אומ׳ אנא השם
עויתי פשעתי לפניך
אני וביתי ובני אהרן
עם קדושיך אנא הש׳
כפר נא על העונו׳
ועל הפשעי׳ ועל החטאי׳
שעויתי ושפשעתי לפני׳
אני וביתי ובני אהרן
עם קדושיך ככתו׳ בתור׳
משה עבדך כי ביום
הזה יכפר עליכם לטה׳
אתכם והן עונ׳ ברוך
שם כבוד מלכותו לעו׳
ועד שחט וקבל
במזרק את דמו נתנו
שממרס בו על הרובד
הרביעי שבהיכל כדי
שלא יקריש נטל
מחתה לראש המזבח
ופינה גחלים אילך
ואילך וחותה מן ה
המעוכלות הפנימי׳
ויורד ומניח על הרובד
הרביעי בכל יום חותה
בשל כסף ומערה
לתוך של זהב היום
חותה בתוך של זהב
ובה היה מכניס בכל
יום היה חותה בשל
ארבעה ומערה לתוך
שלשת קבין והיום
חותה בשל שלשת
קבין ובה היה מכניס

ר׳ יוסי או׳ בכל יום היה חותה בתוך שלש קבין היום חותה בתוך שלשת קבין ובזה״ב היה מכניס בכל יום היתה כבירה והיום היתה קלה בכל יום היתה קצרה והיום ארוכה בכל יום זהבה ירוק והיום אדום דברי מנחם בכל יום מקריב פרס ע׳ שחרית ופרס ערבית והיום מוציא מלא חפניו בכל יום דק והיו׳ דקה מן הדק בכל יום כהני׳ עולי׳ במזרחו של כבש ויורדין במערבו והיו׳ עולין באמצ׳ ויורד באמצע ר׳ יהודה או׳ לעו׳ כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצ׳ בכל יום כהן גדול מקד׳ ידיו ורגליו מן הכיור והיו׳ מן הקיתו׳ של זה׳ בכל יו׳ היו׳ שם ארבע מערכו׳ והיו׳ חמש דברי ר׳ מאי׳ ר׳ יוסי או׳ בכל יום שלש והיו׳ ארבע ר׳ יהוד׳ או׳ בכל יום שתי׳ והיום שלש״

הדרן עלך טרף בקלפי

סליק פירקא

הוציאו לו את הכף ואת המחתה חפן מלא חפניו ונתן לתוך הכף הגדול לפי גודלו והקטן לפי קוטנו׳

דכך היה מהו״ה נטל
את המחתה בימינ׳ ו
ואת הכף בשמאלו והי׳
מהלך בהיכל עד שמגי׳
לבין שתי הפרוכו׳ת
המבדילות בין הקדש
ובין קדש הקדשים
וביניהן אמה ר׳ יוסי
או׳ לא היתה שם אלא
פרוכת אחת בלבד שנ׳
והבדילה הפרוכת לכם
בין הקדש ובין קדש
הקדשים ׳ החיצונ׳
פרופה מן הדרום
ופנימי׳ מן הצפון ׳
מהלך ביניהן עד שמגי׳
לצפון הגיע לצפון הפ׳
פניו לדרום מהלך ל׳
לשמאלו עם הפרוכת
עד שמגיע לארון נתן
את המחתה בין שני הבדי׳
צבר את הקטר׳ על גבי
גחלים ונתמלא הבית
עשן ויצא ובא לו דרך
כניסתו ומתפלל תפלה
בבית החיצון ולא היה
מאריך בתפלתו שלא
להבעית את ישראל

מן׳ שניטל ארון אבן היתה שם מימות נביאים הראשונים ושתיה נקראת גבוה מן הארץ שלש אצבעות ובה היה נותן ״ נטל את הדם ממי שממרס בו נכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוין להזו לא למעל׳ ולא למט׳ אל׳ כמנגדית וכך היה מונה אח׳ אח׳ אחת ושתים אח׳ ושלש אח׳ וארבע אחת וחמ׳ אח׳ ושש אח׳ ושבע יצא והניחו על כן הזה שבהיכל הביאו לו את השעיר שחטו וקבל את דמו במזרק נכנס למקו׳ שנכנס ועמד במקום שעמד והזה ממנו אחת למעל׳ ושב׳ למטה ולא היה מתכוין להזו למעל׳ ולא למט׳ אלא כמנגדית וכך הי׳ מונה אח׳ ואחת אח׳ אח׳ ושתי׳ אח׳ ושלש אח׳ וארב׳ אח׳ וחמש אחת ושש אח׳ ושבע יצא והניחו על כן שני שבהיכל ר׳ יהוד׳ או׳ לא היה שם אלא כן אחד בלבד ״

[illegible]

נטל דם הפר והניח דם
השעיר והזה ממנו על
הפרכת שכנגד הארון
מבחוץ אחת למעלה
ושבע למטה ולא
היה מתכוין להזות לא
למעלה ולא למטה
אלא כמצליף וכן היה
מונה אחת אחת ואחת
אחת ושתים אחת
ושלש אחת וארבע
אחת וחמש אחת
ושש אחת ושבע
נטל דם השעיר והניח
דם הפר והזה הימנו
על הפרוכת שכנגד
הארון מבחוץ אחת
מלמעלן ושבע למטן
ולא היה מתכוין
עירה דם הפר לתוך
דם השעיר ונתן את
המלא בריקן ויצא
אל המזבח אשר
לפני ה' וכפר עליו זה
מזבח הזהב

[illegible]

[illegible]

התחיל מחטא ויורד
מהיכן הוא מתחיל
מקרן מזרחית צפונית
צפונית מערבית מערבית
דרומית דרומית מזרחית
מקום שהתחיל בחטאת
במזבח החיצון שם הי׳
גומר במזבח הפנימי
ר׳ אליעזר או׳ במקומו
הוא עומד ומחטא ו
ועל כולם הוא מתחיל
היה נותן ממטה למעל׳
חוץ מזו שהיתה לפניו
שהיה נותן מלמעלה
למטה הזה על
טהרו של מזבח שבע
פעמים ושירי הדם היה
שופך אל יסוד מערבי
של מזבח החיצון ושל
מזבח החיצון היה
שופך אל יסוד דרומי
אלו ואלו מתערבין
באמה ויוצאין לנחל
קדרון ונמכרין לגננים לזבל
ומועלין בהן
כל מעשה יום הכפורים
האמור על הסדר אם
הקדים מעשה לחבירו
לא עשה ולא כלום

[illegible]

[illegible]

הקדים דם השעיר לדם
הפר יחזור ויזה דם
השעיר אחר דם הפר
אם עד שלא גמר
מתנות שבפנים נשפך
הדם יביא אחר ויתחיל
ויחזור ויזה מבפנים וכן
בהיכל וכן במזבח הזהב
שכולן כפרה בפני עצמן
ר' אלעזר ור' שמעו' או'
ממקום שפסק משם הוא
מתחיל

סליק פירקא

הדרן עלך הוציאו לו

[illegible]

שני שעירי יום הכפורים

מיצותן שיהו שניהן
שוין במראה ובקומה
ובדמים ולקיחתן כאחת
אעפ שאינן שוין כ
כשירין לקח אחד
היום ואחד למחר
כשירין מת אחד היום
ואחד למחר כשירין
מת אחד מהם אם עד
שלא הגריל מת יקח
זוג לשני משהגריל מת
יביא שנים ויגריל על
עליהן כתחלה ואם
של שם מת זה שעלה
עליו הגורל לשם
יתקיים תחתיו אם של
עזאזל מת זה שעלה
עליו הגורל לעזאזל
יתקיים תחתיו והשני
ירעה עד שיסתאב
וימכר ויפלו דמיו ל
לנדבה שאין חטאת
צבור מתה ר' יהודה
או' תמות ועוד א"ר
יהודה נשפך הדם ימות
המשתלח מת המשתלח
ישפך הדם בא לו אצ'
שעיר המשתלח סומ'
שתי ידיו עליו ומתוד'
וכך היה או' אנא הש

עוו ופשעו וחטאו לפניך עמך ישראל אנא השם כפר נא על עונות ועל פשעי ועל החטאי שעוו ושפשעו ושחטאו לפניך עמך ישראל ככתוב בתורת משה עבדך כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכו לעולם ועד׃ מסרו למי שמוליכו הכל כשרין להוליכו אלא שעשו הכהנים קבע ולא היו מניחין את ישראל להוליכו׃ אמר ר׳ יוסי מעשה והוליכו אחר ערסלא ולה מיצפורי וישראל היה וכבש עושין לו מפני הבבליים שהתלשין בשערו אומ׳ לו טול וצא טול וצא מיקירי ירושל׳ מלוין אותו עד סוכה הראשונה עשר סוכות מירושלם ועד צוק תשעים ריס ושמנה ומחיצה לכל מיל על כל סוכה וסוכה אומר לו הרי מזון והרי מים ומלוין אותו מסוכה חוץ מאחרון שבהן שאין מגיע עמו לצוק אלא עומד מרחוק ורואה את מעשיו׃ מה היה עושה חולק לשון של זהורית חציו קושר בסלע וחציו קושר בין קרניו ודחפו לאחוריו ומתגלגל ויורד ולא היה מגיע לחצי ההר עד שנעשה אברים אברים בא וישב לו תחת סוכה האחרונה׃

עד שתחשך
מאימתי מטמא בגדים
משיצא מחומת
ירושלם ר' שמעון או'
משעת דחייתו לצוק
בא לו אצל הפר ואצל
שעיר הנשרפין קרען
והוציא את אמוריהן
נתנן באימוס והקטירן
על גבי מזבח קלען
במקלעות והוציאן לבית
השריפה מאימתי מטמ'
בגדים משיצאו לחומת
עזרה ר' שמעון או' משתצ'
את האור ברובן אמרו
לו לכהן גדול הגיע שעיר
למדבר מניין היו יודעי'
שהגיע שעיר למדבר
דירכאות היו עושין ודי'
ומניפין בסודרין ויודעי'
שהגיע שעיר למדבר
אמ' ר' יהוד' והלא סימן
גדול היה להן שלשה
מילין מירושלם עד בית חרודו
הולכין מיל וחוזרין מיל
ושוהין כדי מיל ויודעין
שהגיע שעיר למדבר

הדרן עלך הוציאו

פרק בא לו

בא לו כהן גדול לקרות אם רצה בבגדי
בוץ קורא ואם לאו
קורא באיצטלית לבן
משלו חזן הכנסת נוטל
ספר תורה ונותנו לראש
הכנסת וראש הכנסת
נותנו לסגן והסגן נותנו
לכהן גדול וכהן גדול
עומד ומקבל וקורא
עומד וקורא אחרי מות
ואך בעשור וגולל ספר
תורה ומניחו בחיקו
ואו' יותר ממה שקריתי
לפניכם כתו' ובעשור

של חומש הפקודים קורהו על פה ומברך עליה שמנה ברכות על התורה ועל העבודה ועל ההודאה ועל מחילת עון ועל המקדש בפני עצמו ועל ישראל בפני עצמן ועל הכהני בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה והשאר תפלה״ הרואה כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפין הרואה פר ושעיר שנשרפין אינו רואה כהן גדול כשהוא קורא ולא מפני שאינו רשאי אלא שהיתה דרך רחוקה ומלאכת שניהם שוה כאחת״

אם בבגדי בוץ קורא קידש ידיו ורגליו ופשט ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו ואת רגליו ויצא ועשה את אילו ואת איל העם ואת שבעת כבשים תמימים דברי ר׳ אליעזר ר׳ עקיבא או׳ עם תמיד של שחר היו קריבין ופר העולה ושעיר שנעשו בחוץ עם תמיד של בין הערבים״

קידש ידיו ורגליו ופשט
ירד וטבל עלה ונסתפג
הביאו לו בגדי לבן
ולבש וקידש ידיו ורגליו
נכנס להוציא את הכף
ואת המחתה קידש
ידיו ורגליו פשט ירד
וטבל עלה ונסתפג
הביאו לו בגדי זהב
ולבש קידש ידיו ורגליו
נכנס להקטיר את
הקטרת של בין הערבי'
ולהטיב את הנרות קד'
ידיו ורגליו ופשט ירד
וטבל עלה ונסתפג:
הביאו לו בגדי עצמו
ולבש ומלוין אותו
עד ביתו ויום טוב היה
עושה לאהביו שיצא
בשלום. כהן גדול
משמש בשמנה כלי'
וההדיוט בארבעה
בכתנת במכנסים במצנפ'
ובאבנט מוסיף עליו
כהן גדול חשן ואפוד
ומעיל וציץ ובאלו
נשאלין באורי' ותומי'
ואין נשאלין אלא
למלך ולאב בד' ולמי
שצורך צבור בו.

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך בא לו

יום הכפורים

אסור באכילה ובשתי'
וברחיצה ובסיכה.
ובנעילת הסנדל ובתשמי'
המטה והמלך והכלה
ירחצו את פניהם והחי'
תנעול את הסנדל
דברי ר' אליעזר.

אסור

[illegible]

וחכמים או' האוכל
ככותבת הגסה כמוה
וכגרעינתה והשותה
מלא לוגמיו חייב
האוכלין מיצטרפין
לכותבת וכל המשקין
מיצטרפין למלא לוגמיו
האוכל ושותה אין
מיצטרפין אכל ושתה
בהעלם אחד אין חייב
אלא חטאת אחד

[illegible]

אבל ועושה מלאכה
חייב שתי חטאות אכל
אכילה שאינן ראויין
לאכילה ושתה משקין
שאינן ראויין לשתייה
והשותה ציר ומורייס
פטור · תינוקות אין
מענין אותן ביום הכפו'
אבל מחנכין אותן לפני
שנה ולפני שנתים
בשביל שיהו רגילין
במצות

[illegible]

[illegible]

עוברה שהריחה מאכ'
אותה עד שתשוב נפש'
וחולה מאכילין אותו
על פי הבקיאין אם אין
שם בקיאין מאכי'
אותו על פי עצמו עד
שיאמר די מי שאחזו
בולמוס מאכילין אפי'
דברים טמאים עד
שיאורו עיניו מי
שנשכו כלב שוטה
אותו מחצר כבד שלו' — אין מאכילין

[illegible]

[illegible]

ור׳ מתיא מתיר׳ עוד
אר׳ מתיא בן חרש
החושש בפיו מטילין
סם בשבת מפני שספק
נפשות וכל ספק נפשו׳
דוחין את השבת׳
מי שנפלה עליו מפול׳
ספק הוא שם ספק אינו
שם ספק חי ספק מת
ספק ישראל ספק נכרי
מפקחין עליו מצאוהו
חי מפקחין עליו ואם
הגל מצאוהו מת
יניחוהו׳

[illegible]

חטאת ואשם ודאי מכפרין מיתה ויום הכפורים מכפרין עם התשובה תשובה מכפ׳ על עבירות קלות על עשה ועל לא תעשה ועל החמורות הוא תולה עד יום הכפורי׳ ויכפר״ עבירות שבין אדם לחבירו א׳ האו׳ אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה״ אחטא ויום הכפורים אין יום הכפו׳ מכפר״

השתא

[illegible]

עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה חבירו את זו דרש ר' אלעזר בן עזריה מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר

סליק מרקא

[illegible]

הדרן עלך יום הכפורים
וסליקא לה מסכת יומא

ביצה שנולדה ביום טוב בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים לא תאכל בית שמאי אומרים שאור בכזית וחמץ בככותבת ובית הלל אומרים זה וזה בכזית

[illegible]

במאי עסקינן אילימא בתרנגולת העומדת לאכילה מאי טעמייהו דבית הלל אוכלא דאפרת הוא אלא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים ומאי טעמא דבית שמאי [illegible]

[illegible]

ומודים שאם נשחט
שיחפור בדקר ויכסה
שאפר כירה מוכן הוא
כש"א אין מוליכ'
ין את הסולם משובך
לשובך אבל מטהו
מחלון לחלון וב"ה
מתירין ב"ש או' לא
יטול אלא א"כ נענע
מבעוד יום וב"ה או' עו'
עומד ואו' זה וזה אני
נוטל' זימן שחור'
ומצא לבנים לבנים
ומצא שחורים שנים
ומצא שלשה אסורי'
שלשה ומצא שנים
מותרין בתוך הקן ומצ'
לפני הקן אסורין ואם
אין שם אלא הם
הרי אלו מותרין

[illegible]

גמרא

[illegible]

בש או אין נוטלין
העלי לקרב ולא כשר
וכיוצא ובה מתירין
בש או אין מוסלקין
את התריכין ביום טוב
ובה מתירין את להחזי׳
בש או אין נותני׳
את העור לפני הדורס
ולא יגביהנו אלא אם
כן יש עמו כשר ובה
מתירין בש או
אין מוציאין לא את
הקטן ולא את הלולב
ולא את ספר תורה
לרשות הרבים ובה
מתירין

עלין בשר

השוחט

[illegible]

[illegible]

פשיטא

[illegible]

כ״ש או׳ אין מוליכי׳ חל׳
ומתנות לכהן בין שהור׳
מאמש בין שהורמו
מהיום וב״ה מתירין׳
אמרו להם כ״ש גזירה
שוה חלה ומתנ׳ מתנה
לכהן תרומה מתנה
לכהן כשם שאי׳ מוליכי׳
את התרומה כך אין
מוליכין את המתנות
אמרו להם ב״ה לא אם
אמרתם בתרומ׳ שאינו
זכאי בהרמתה תאמרו
במתנות שזכאי בהרמ׳
כ״ש או׳ תבלין נידוכי׳
במדוכה של עץ והמל׳
בפך ובעץ הפרור וב״ה
או׳ תבלין נידוכין כדרכ׳
במדוך של אבן והמל׳
נידוך במדוך של עץ׳
הבורר קיטנית בי״ט
כ״ש אומ׳ בורר אוכל
אוכל וב״ה או׳ בורר
כדרכו בחיקו ובתמחוי
אבל לא בטבלא ולא
בנפה אבל לא בכברה׳

[illegible]

מתניתין

[illegible]

[illegible]

רבי גמליאל ...
מדיח ושורה
בש או' אין משלחין
ביו"ט אלא מנות וב"ה
או' משלחין בהמה
חיה ועופות בין חיין בין
שחוטין " משלחין
יינות שמנים וסלתות
וקטניות אבל לא
תבואה ר' שמעון מתיר
בתבואה " משלחין
כלים בין תפורין בין
שאינן תפורין אע"פ
שיש בהן כלאים והן
לצורך המועד אבל
לא סנדל המסומר
ולא מנעל שאינו תפור
ר' יהודה או' אף
לא מנעל לבן מפני
שצריך אומן " זה
הכלל כל שנאותין
בו משלחין אותו
ביום טוב "

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך ביצה שנולדה

מתני׳

יום טוב שחל להיות ערב שבת לא יבשל בתחלה מיום טוב לשבת אבל מבשל הוא ליום טוב ואם הותיר הותיר לשבת ועושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת׳ בש״א שני תבשילין ובה״א תבשיל אחד ומודים בדג וביצה שעליו שהן שני תבשילין׳ אכלו או שאבדו לא יבשל עליו בתחלה ואם שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת״

חל להיות אחרי השבת בש״א מטבילין הכל מלפני השבת וב״ה אומ׳ כלים מלפני השבת ואדם בשבת׳ ושוין שמשיקין את המים בכלי אבן לטהרן אבל לא מטבילין ומטבילין מגב לגב ומחבורה לחבורה ביום טוב״

[illegible]

בש׳ או׳ מביאי׳ שלמי׳
ואין סומכין עליהן
אבל לא עולות וב״ה
או׳ מביאין שלמים
ועולות וסומכי׳ עליהן
בש׳ או׳ לא יחם
אדם חמין לרגליו
אלא אם כן ראויין
לשתייה וב״ה מתירין
ועושה מדורה [illegible]
להתחמם כנגדה
שלשה דברים רבן ג׳
גמליא׳ מחמיר כב״ש
אין טומנין את
החמין מיום טוב
לשבת ואין זוקפין
את המנורה ביום טו׳
ואין אופין פיתן
גריצות אלא רקיקין

אמ׳ רבן גמליא׳ מימי
של אבא לא היו אופי׳
פיתן גריצות אלא ר׳
רקיקין אמרו לו מה
נעשה לבית אביך ע׳
שהן מחמירין על
עצמן ומקילין לכל
ישרא׳ להיות אופין
פתן גריצות וחררין״
אף הוא אמ׳ שלש׳
דברים להקל מכבדין
בית המטות ומניחין
את המוגמר ביום טו׳
ועושין גדי מקולס
בלילי פסחים וחכמים
אוסרין״ שלש׳
דברים ר׳ אלעז׳ בן עזרי׳
מתיר וחכמים אוסרי׳
פרתו יוצאה ברצוע׳
שבין קרניה ומקרדין
את הבהמה ביום טוב
ושוחקין את הפלפלי׳
ברחים שלהם ור׳ יהוד׳
או׳ אין מקרדין את
הבהמה בי״ט מפנ׳
שהוא עושה חבורה
אבל מקרצפין וחכמי׳
או׳ אין מקרדין את
לא מקרצפין״

מתיב

[illegible]

הריחים של פלפלין טמאים משום שלשה כלים משום כלי קבול ומשום כלי מתכות ומשום כברה עגלה של קטן טמאה מדרס ונטלת בשבת ואינה נגררת אלא על גבי כלים ר' יהודה או' כל הכלים אינן נגררין חוץ מן העגלה מפני שהיא כובשת׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך יום טוב

[illegible]

אין צדין

דגים מן הביברין ביום טוב ואין נותנין לפניהם מזונות אבל צדין חיה ועוף מן הביברים ביום טוב ונותנין לפניהם מזונות רשב״ג אומר לא כל הביברים שוין זה הכלל מחוסר צידה אסור שאינו מחוסר צידה מותר מצודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב לא יטול מהן ביום טוב אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב׳

[illegible]

[illegible]

המפריש בגדי אחור
שהביא והם לפני לא
אמר מותרין הן אלא
שאין ראויין לקבל הזמנה
בהמה מסוכנת לא
ישחוט אלא אם ידע
שהיא [illegible] לאכול [illegible]
כזית [illegible] מבעוד יום
[illegible] אף אפי' כזית [illegible]
[illegible]
שחיטה בשרה לא [illegible]
ממנו [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] מומחה
[illegible] אם [illegible]
[illegible] ושחוט [illegible]
לא ישחוט ר' שמעון
אומ' [illegible] שאינו [illegible]
מערב יום אין זה מן
המוכן · [illegible]
נשמתה לא [illegible]
[illegible] · [illegible]
רשב"ג אומ' [illegible]
עליה [illegible]
[illegible]
[illegible] לא [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ר' יהודה אומ'
[illegible] בשר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
אין משחיטין את [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

לא יאמר אדם לחבירו שקול בדינר בשר אבל שוחט הוא ומחלק ביניהן״ אומר אדם לחבירו מלא כלי זה אבל לא במידה ר׳ יהוד׳ או׳ אם היה כלי של מדה לא ימלאנה׳ מעשה בשאול בן בטני שהיה ממלא מדותיו מערב יט׳ ונותנן ללקוחו ביט׳ אבא שאול אומ׳ את במועד עושה כן מפני בירורי המדות וחכמים או׳ את בחול עושה כן מפני מיצוי המדות׳ אומר אדם לחבירו תן לי בצי׳ ואגוזים במנין שכן דרך בעל הבית להיות מונה בתוך ביתו׳

פרק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך אין צדין

תנא

[illegible]

המביא

כדי יין ממקום למקום לא יביאם בסל ובקופה אבל מביא הוא על כתפו או לפניו״

[illegible]

המוליך את התבן לא
לא יפשיל את הקופה
לאחוריו אבל מביאה
בידו ׳ ומתחילין בערימ׳
התבן אבל לא בעצים
שבמוקצה ׳ אין
נוטלין עצים מן הסוכה
אלא מן הסמוך לה ׳
מביאין עצים מן
השדה מן המכונס ומן
הקרפף אפי׳ מן המפוזר
ואיזהו קרפית כל שסמו׳
לעיר דברי ר׳ יהודה ר׳
יוסי או׳ כל שנכנסין לו
בפותחת אפי׳ בתוך תחו׳
השבת ״ אין מבקעי׳
עצים מן הקורות ולא
מן הקורה שנשברה
ביו״ט ואין מבקעין לא
בקרדום ולא במגל
ולא במגירה אלא ב
בקופיץ ״ בית שהו׳
מלא פירות סתום ונפחת
נוטל ממקום הפחת
ר׳ מאיר או׳ אף פותח
כתחילה ונוטל ״
אין פוחתין את הנר
מפני שהוא עושה כלי
ואין עושין פחמין
ואין חותכין את הפתיל
לשנים ר׳ יהודה אומ׳
חותכה באור לשתי נרו׳ ״
אין שוברין את החרס
ואין חותכין את הנייר
לצלות בו מליח ואין
גורפין תנור וכירים אב׳
מכבשין ״

[illegible]

אין מיקיפין שתי חביות
לשפות עליהן את הקדר
ואין סומכין את הקדירה
בבקעת וכן בדלת. ואין
מנהיגין את הבהמה
במקל ביו"ט · ר' אליעזר
או' נוטל אדם קיסם מש
משלפניו לחצות בו
שיניו ומגבב מן החצר
ומדליק שכל שבחצר
מוכן הוא וחכמים אומ'
מגבב מלפניו ומדליק.
אין מוציאין את
האור לא מן העצים
ולא מן האבנים ולא מן
העפר ולא מן הרעפים
ולא מן המים ואין מלבני
את הרעפים ליצלות עליהם
ועוד אמ' ר' אליעזר עומד
אדם על המוקצה מערב
שבת בשביעית ואומר
מכאן אני נוטל למחר
וחכמים או' עד שירשום
ויאמר מכאן ועד כאן

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המביא

משילין

פירו
דרך
ארובה ביו"ט אבל לא
בשבת ומכסין את הפירו'
בכלים מפני הדלף וכן
כדי יין וכדי שמן
ונותנין כלי תחת הדלף
בשבת

[illegible]

כל שחייבין עליו משום שבות ומשום רשות ומשום מצוה בשבת חייבין עליו ביום טוב.

אילו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין על פני המים לא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין.

אילו הן משום רשות לא דנין ולא מקדשין ולא חולצין ולא מייבמין.

אילו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומה ומעשר כל אילו ביום טוב אמרו קל וחומר בשבת. ואין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד.

הבהמה והכלים כרגלי הבעלים המוסר בהמתו לבנו או לרועה הרי אילו כרגלי הבעלים. כלים המיוחדין לאחד מן האחין שבבית הרי אילו כרגליו ושאינן מיוחדין הרי אילו כמקום שהולכין.

השואל כלי מחבירו מערב יום טוב כרגלי שואל ביום טוב כרגלי משאיל.

האשה ששאלה מחברתה תבלין ומים ומלח לעיסתה הרי אילו כרגלי שתיהן. ר' יהודה פוטר במים מפני שאין בהן ממש.

הנחלת כרגלי הבעלים שלהבת בכל מקום גחלת הקדש מועלין בהן ונר ושלהבת לא נהנין ולא מועלין ״ בור של יחיד כרגלי יחיד ושל אנשי העיר כרגלי אנשי העיר ושל עולי בבל כרגלי הממלא״

מי שהיו פירותיו בעיר אחרת ועירבו בני העיר לבא אצלו לא יביאו לו מפירותיו ואם ואם עירב הוא הרי פירותיו כמוהו׳

המכניס אורחין לתוך ביתו לא יוליכו בידן מנות אלא אם כן זיכה להן אחר במנותיהן מערב יו״ט אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את הביאתי׳

הדרן עלך משילין פירות

וסליקא לה מסכת ביצה

סליק פירקא

באחד באדר

משמיעין על השקלים ועל הכלאים ובחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכין ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים ועושין כל צרכי רבים ומציינין את הקברים ויוצאין את על הכלאים׳

אר׳ יהוד׳ בראשונה היו עוקרין ומשליכין לפניהם משרבו עוברי היו עוקרין ומשליכין על הדרכים התקינו שיהו מפקירין כל השדה כולה״

בחמשה עשר בו שלחנו׳

תניא

הדרן עלך באחד באדר

שלחצות היו יושבין
במדינה בעשרי' וחמש
במקדש משישבו
במקדש התחילו למשכן
את מי ממשכנין לוים
וישר' גרי' ועברי' משוח
אבל לא נשים ועברים
וקטנים כל קטן שהתחי'
אביו לשקול על ידו שו'
אינו פוסק אין ממשכ'
את הכהנים מפני דרכי
שלום א"ר יהוד' הע'
בן בוכרי ביבנה כל כהן
ששוקל אינו חוטא
א"ל רבן יוחנן בן זכאי
לא כי אלא כל כהן ש'
שאינו שוקל חוטא
אלא שהכהנים דורשי'
מקרא זה לעצמן כל
מנח' כהן כליל תהיה לא
תאכל הואיל ועומר
ושתי הלחם ולחם הפני'
שלנו היאך נאכלין א"ע
פי שאמרו אין ממשכ'
נשים ועברי' וקטני' אם
שקלו מקבלין מידן הנכרי
והכותי ששקלו אין מ'
מקבלין מהן קיני זבין
וקיני זבות ויולדו' וחטאו'
ואשמו' זה הכלל כל שנידר
ונידב מקבלי' מהן כל שא'
נידר ונידב אי' מקבל' מהן
שמפו' על ידי עזר' שנ' לא
לכם ולנו לבנ' בי' אלהינו'
ואילו שחייבי' בקלבו' לוים
וישרא' גרים ועברים
משוחררי' אבל לא כהני'
ולא נשי' ולא קטנים
והשוקל על ידי כהן על
ידי אשה על ידי עב' על ידי
קטן פטו' ואם שקל על ידו
חברו שני קלבונו' הנות' כל'
ונטל שקל חוי' שני קלבונו'
השוק' ע"י עני ע"י שכנו ע"י
בן עירו פטו' ואם הלוו חוי'
האחי' והשותפי' שחייבי'
בקלבו' פטו' מן הקלבון וכמ'
הו' קלבו' מע' כסף דבר' ר' מאי'
וחכ' או' חצי מעה"

סליק פירקא

מצרפין

שקלים לדרכונות מפני משוי הדרך כשם שהיו שופרות במקדש כך היו שופרות במדינה · בני העיר ששלחו שקליהן ונגנבו או שאבדו או נתרמה תרומה נשבעין לגזברין אם לאו נשבעין לבני העיר ובני העיר שוקלין תחתיהן נמצאו או שהחזירום הגנבים אילו ואילו שקלים ואינן עולין להן לשנה הבאה · הנותן שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עצמו אם נתרמה תרומה מעל · השוקל שקלו ממעות הקדש אם נתרמה תרומה וקרבה בהמה ומעל · מדמי מעשר שני מדמי שביעית אוכל כנגדן · המכנס מעות ואמר הרי אלו לשקלי · שמאי או מותר נדבה ובה או מותר חולין · שוין מהן לשקלים שוין שמותר חולין או לחטאת · שוין שמותר נדר עשירית מהן לחטאת ושירי שמות חטאת · אר שמעון מה בין שקלים לחטאת · לשקלים יש להן קיצבה לחטאת אין להן קיצבה · ר׳ יהודה אומר אף לשקלים אין להן קיצבה כשעלו ישראל מן הגולה היו שוקלין דרכונות חזרו לשקול סלעים לשקול טבעים ובקשו לשקול דינרים · אר שמעון אעפכ ידיהן שוה · אבל חטאת זה מביא בסלע וזה מביא בשתים וזה מביא בשלש · מותר שקלים חולין · מותר עשירית האיפה חולין · מותר קיני זבין קיני זבות יולדות חטאות ואשמות מותריהן נדבה · מותר עולה לעולה · מותר מנחה למנחה · מותר שלמים לשלמים · מותר פסח לשלמים · מותר נזירין לנזירין · מותר נזיר לנדבה ·

[illegible]

סילעין

[illegible]

הדרן עלך מצרפין

אר אבהו

[illegible]

מות עניים לעניים מות
עני לאותו עני מותר
שבויים לשבויים מותר
שבוי לאותו שבוי מות
המתים למתי מות המת
ליורשיו ר׳ מאיר אומ׳
מותר המת יהא מונח
עד שיבא אליהו׳

בשלשה פרקי׳

בשנ׳
תורמי׳ את הלשכ בפרו
הפס בפרו׳ עצרת בפרו
החג הן גרונו׳ למעש
בהמ׳ דברי ר׳ עקיב בן עז
אי׳ בעשרי׳ ואח׳ בסיון
בעשרי׳ ותשע באב ר׳
אלע׳ ור׳ שמעו׳ או׳ באח
בניסן באחד בסיון
בעשרי׳ ותשע באלול
מפני מה אמרו בעשרי׳
ותשע ולא אמרו באח
בתשרי מפני שהו׳ יט
לפיכך הקדימוהו לעש
ותשע באלול׳
בשלש קופו׳ של שלש
שלש סאין תורמי׳ את
הלשכ וכתו׳ כהן אמ׳ ר׳
שמעון או׳ יוונית היה
כתו׳ כהן אלף בית גימ׳
אין התורם נכנס לא
בפרגוד האפות ולא
במנעל ולא בתפילין
ולא בקמיע שמ׳ יעני
ויאמרו בעון הלשכה
שמ׳ יעשיר ויאמרו
מתרומ׳ הלשכה שאד׳
צרי׳ לצאת ידי המקום
כדרך שצרי׳ לצאת ידי
הבריו׳ שנ׳ והייתם נקיים
מיי׳ ומישר׳ ואו׳ ומצא
חן ושכל טוב בעיני אלהי׳
ואדם״ של בית רג׳
נכנס שקלו בין אצבעו׳
וזורקו לפני התו׳ והתו׳
מתכוין ודוחפו׳ לקופ׳ אי׳
התור תו׳ עד שיאמר
להן אתרום והן או׳ לו׳
תרום תרו׳ תרו׳ שלש׳ פע׳
תר׳ את הראשונ׳ ומחפ׳
בקיטבליאו׳ ושניי׳ מחפה
בקיטבליאו׳ ושלישי׳ לא

הדרן עלך בשלשה פרקים

מה ראו

היה מחל׳ שמא׳ ישבר
ויתרו את רבר התרו תרם
את הראשון לשום ארץ
ישר׳ ושני׳ לשום כרכין
המוקף לה שלישי לשו׳
בבל ולשו׳ מדי ולשוב
מדינו׳ הרחוקות׳

סליק פירקא

התרומה מה היו עושין

בה תמידין ומוספין ד
ונסכיה׳ והעומר ושתי
הלחם ולח׳ הפנים וזבחי
שלמי צבו׳ וכל קרבנות
הצבו׳ שומרי ספיחים
בשביעי׳ נוטלין שכרן
מתרומ׳ הלשכ׳ ר׳ יוסי או׳
רצ׳ מתנד׳ שומ׳ חנ׳ אמרו
את או׳ אינן באין משל
צבו׳ פרה ולשו׳ של זהורי׳
שברא׳ שעיר המשתלח
לשו׳ שבין קרני׳ באין ׃
מתרומ׳ הלשכ׳ כבש פר׳
וכב׳ שעי׳ המשתל׳ ולשון
שבי׳ קרני׳ ואמת המים
וחומי׳ העיר ומגדלותיה
וכל צרכי העי׳ באי׳ משיר׳
הלשכ׳ אב׳ שאו׳ או׳ כבש
פר׳ כהני׳ גדולי׳ היו עושין
אותו משל עצמן׳
מות׳ שירי הלשכ׳ מה היו
עושי׳ כהן לוקחי׳ מהן יינו׳
שמני׳ וסלתו׳ והשכ׳ להקד׳
דברי ר׳ ישמ׳ ר׳ עקי׳ או׳ או׳
משתכרי׳ בהקד׳ את לא ד
בשל עניי׳ ׳ מותר התרומ׳
מה היו עושי׳ בה רקו׳ פחי׳
זהב ציפוי לבי׳ קדשי׳ הקדשי׳
ר׳ שמע׳ או׳ מותר פירות
לקייץ המזב׳ מותר תרומ׳
לכלי׳ שר׳ ר׳ חנינ׳ סג׳ הכהנ׳
או׳ מות׳ תרו׳ לקייץ המזב׳
מות׳ תרומ׳ לכלי׳ שרת ר׳
עקי׳ או׳ מות׳ נסכי׳ לקייץ
המזב׳ מות׳ תרו׳ לכלי׳ שר׳
וזה וזה לא היו מודי׳ בפירו׳
מות׳ הקטר׳ מה היו עושי׳
מפרישי׳ שכר האומנין
ומחללי׳ אות׳ על מעות
האומני׳ ונות׳ אות׳ בשכר
וחוזרי׳ ולוקחי׳ אות׳ מהן
מתרומ׳ חדש׳ ואם בא חד׳
בזמנ׳ לוקחי׳ אות׳ מתרומ׳

[illegible]

ר' יוחנן טעמיה והדין תניין ויוסט כההיא טוויה יוסף לא יקריב וחזקה [illegible]

[illegible]

הדרן עלך התרומה

ר' חזקיה

[illegible]

חדש ואם לאו לוקחי' אות' מתרו' ישנה" המקדי' נכסי' והיו בהן דברי' הראויי' לקרבנו' צבו' וצתנו לאומני' בשכרן דברי ר' עקי' א"ל בן עזאי אינ' הי' המיד' א"ל מפרישי' שכר האומני' ומחללין אות' על מעו' האומני' ונותנין אותן לאומני' בשכר' וחוזר' ולוקחי' אות' מהן מתרומ' הלשכ'" המקדי' נכסי' והיו בהמ' הראוי' לגבי המזב' זכרי' ונקבו' ר' א"יע' או' זכרי' ימכרו לצרכי' עולו' ונקבו' ימכרו לצרכי' שלמים ויבי' ברמיה' עולו' ושאר נכסי' יפלו לבדק הבי' א"ר עקי' רוא' אני את דברי ר' א"יע' מדברי ר' יהוש' שר' א"יע' השו' מידותי' ור' יהוש' חלק' א"ר פפייס שמעתי מדברי שניה' המקד' בפירוש כדברי ר' א"יע' המקד' סתם כדברי ר' יהוש'" המקד' נכסיו והיו בהן דברי' הראויין לגבי מזב' כגו' יינו' שמני' ועו' ר' א"יע' או' ימכרו לצרכי' אותו המין ויביאו ברמי' עולו' כשר לשום' ועורו' לכהנ' את' לשלשי' יום משערים את' הלשכ' המקבל עליו לספק סלתו' מארב' ועמדו משלש משל' ועמדו מארבע' שיר הקד' על העליונ' אם התליע' התליע' לו ואם החמיץ יין החמי' לו ואי' מקבלי' את מעו' עד שיה' מזב' מתרצה"

סליק פירקא

ואלו הן הממוני' שהיו במקד' יוחנן בן פנח' על החותמו' אחי' על הנסכ' מתי' בן שמו' על הפיסו' פתחי' על הקינן פתחי' זה מרדכי ולמ' נקר' שמו פתחי' על שפותח דברי' ודורשן ויודע שבעי' לשונות בן אחי' על חולי מעיין נחוני' איש חופר שיחי' גביני כרוז בן גבר על נעול שערי' בן ביבאי על הפקיע בן ארז על הצלצל הוגרס בן לוי על השיר בן גרם על לחם הפני' בי' אבטינס על מעש' הקטר' א"לעזר על הפרכ' פנחס על המלבוש' אי' פוחתי' משלש' גזברי' ומשבע' אמרכלי' אין עושין שרר' על הציבור בממו' פחו' משני' חוץ מאחיו'

[illegible]

ויולש כגריבהוא ומעשה כסף יותר

על חולי מעיין שאותו הכלי היכנו עליהן

ארב׳ חותמו היו במקדש וכתו׳ עליהן עגל זכר גדי וחוטא

בן עזאי או׳ ארמי׳ כתו׳ עליהן עגל רכר גדי חוטא דל וחוטא עשי׳ עגל משמש נסכי בקר של גדולים ושל קטני׳ של זכרים ושל נקבו׳ חוץ משל אילי׳ זכר משמש נסכי אילי׳ כלב׳ חוטא משמש נסכי של בהמו׳ של מיציר׳ כל מי שמבקש נסכים הולך אצל יוחנן בן פנחס שממונה על החותמות נותן לו מעו׳ ומקבל ממנו חותמו ובא לו אצל אחייה הממונה על הנסכים נותן לו חותמו ומקבל ממנו נסכים לערב באו זה אצל זה אחייה מוציא חותמות ומקבל ממנו לפי מעו׳ אם הותירו הותירו להקד׳ אם פחתו ישלם יוחנן מביתו שיד הקד׳ על העליונ׳ כל מי שאבד ממנו חותמו ממתינין לו עד הערב אם נמצא לו כדי חותמו נותן לו ואם לאו לא יהיה לו שכן הוא כתוב עליו מפני הרמאי׳

שתי לשכות היו במקדש אחת לשכת חשאות ואחת לשכת הכלים לשכת חשאים יראי חטא משלשלין לתוכה בחשאי ועניים בני טובים מתפרנסים ממנה בחשאי לשכת הכלים כל מי שמתנדב כלי זורקו לתוכה ואחת לשלשים יום הגזברים פותחין אותה כל כלי שמוצאים בו צורך לבדק הבית מניחין אותן והשאר נמכרין ונופלין לדמים לבדק הבית

פרק שלושה עשר

שלושה עשר שופרות ושלשה עשר שלחנות ושלש עשרה השתחואות היו במקדש של בית ר״ג ושל בית ר׳ חנניה סגן הכהנים היו משתחוים ארבע עשרה והיכן היתה היתרה כנגד לשכת דיר העצים שכן מסורת בידם מאבותיהם ששם ארון נגנז מעשה בכהן אחד שהיה מתעסק וראה הרצפה משונה מחברותיה בא ואמר לחבירו לא הספיק לגמור את הדבר עד שיצתה נשמתו וידעו ביחוד ששם ארון נגנז והיכן היו משתחוים ארבע בצפון וארבע בדרום שלש במזרח ושתים במערב

שהיא מזומנת על אוצר הפירות פנחס על המלבוש שהיה מלביש

אומר על השעת ... [illegible]

[illegible]

תנן ... [illegible]

הדרן עלך ואלו הן הממונין

תני

[illegible]

כנגד שלש שערי הסמוכין ד׳
למערב שער העליון שער
הדלק שע׳ הביכור שע׳ המים
ולמ׳ נקר׳ שע׳ המי׳ שבו היו מכני׳
צלוחי׳ של מים של ניסוך בחג
ר׳ אליעזר בן יעקב או׳ בו מים מפכין
עתידי׳ להיו׳ יוצאי׳ מתחת מפתן
הבית לעומת׳ כנגדן הסמוכין
למער׳ שע׳ יכניה שע׳ הקרבן
שע׳ הנשי׳ שע׳ השיר ולמה
נקר׳ שמ׳ שע׳ יכניה שבו יצא
יכני׳ בגלותו שבמזר׳ שע׳ ניקנור
ושני פשפשין היו לו אחד
מימינו ואח׳ משמאלו ושני׳
במער׳ שלא היה להם שם
שלש עשר שלחנו׳ היו במקד׳
שמנ׳ של שייש בבי׳ המטבחי׳
שעליה׳ מדיחי׳ את הקרביים
ושני׳ במערבו של כבש אחד
של שייש ואח׳ של כסף של
שייש נותני׳ עליו את האברים
של כסף נותני׳ עליו את כלי׳
שר׳ ושני׳ באולם מבפני׳ פתח
הבי׳ אחד של כסף ואח׳ של זהב
של כסף נותני׳ עליו לחם הפני׳
בכניסתו ושל זהב ביציאתן ד׳
שמעלין בקדש ולא מורידין
אותו של זה מבפני׳ שעלי׳ לח׳
הפני׳ תמיד׳ שלש עשרה
שופרו׳ היו במקד׳ וכתוב עליהן
תיקלי׳ חדתי׳ ותיקלי׳ עתיקי׳ קיני׳
וגוזלי׳ ועול׳ עצי׳ ולבונה וזהב
לכפו׳ וששה נדבה תיקלי׳ חדתין
שבכל שנה ושנ׳ תיקלי׳ עתיקי׳
מי שלא שקל אשתקד שוקל
שני׳ קינין הן תורי׳ וגוזלי׳ ועול׳
הן בני יונה ופרידן עולו׳ דברי׳ ר׳
יהוד׳ וחכמי׳ או׳ אחד חטא ואחד
לחטא׳ וגוזלי׳ ועול׳ אחד עולה
ואו׳ הרי עלי עצים לא יפחות
מקומיץ לבונ׳ זהב לא יפחות ד׳
מדינר זהב ששה נדבה מה היו
עושין בה לוקחין מהן עולו׳
בשר לשם ועורו׳ לכהני׳ זה מדרש
דרש יהוידע הכהן אשם הוא
אשם אשם לה׳ כל שבא מחמ׳
חטא ומחמ׳ אשמה ישקו בשר לשם
ועורו׳ לכהני׳ נמצאו שני כתובים קיימין
אשם לה׳ ואשם לכהן ואו׳ כסף ד׳
אשם וכסף חטאות לא יובא לבית ה׳ לכה׳
יהיו׳

סליק פרקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך שלש עשרה לא יערבא

[illegible]

הדרן עלך מעות שנמצאו ר' סימון

[illegible]

מעות

שנמצאו בין שקלים לנדבה
קרוב לשקלים שקלים קרוב לנדבה
מחצה על מחצה לנדבה בין קינין
לגוזלי עולה קרוב לקינין קינין לגוזלי
עולה מחצה על מחצה לגוזלי
עולה בין עצים ללבונה קרוב לעצים
לעצים קרוב ללבונה ללבונה מחצה על
מחצה ללבונה בין חולין למעשר
קרוב לחולין חולין קרוב למעשר
מעשר מחצה על מחצה למעשר
זה הכלל הולכין אחר הקרוב מחצה
על מחצה להחמיר ׃ מעות
שנמצאו לפני סוחרי בהמה
לעולם מעשר בהר הבית חולין
בירושלם בשאר ימות השנה חולין
בשעת הרגל הכל מעשר ׃ בשר
שנמצא בעזרה איברים עולות
וחתיכות חטאות בירושלם זבחי
שלמים זה וזה תעובר צורתו
ויצאו לבית השריפה נמצא בגבולים
איברים נבילות וחתיכות מותרות ובשעת
הרגל שהבשר מרובה את איברים
מותרות ׃ בהמה שנמצאת מירושלם
עד מגדל עדר וכמידתה לכל
רוח זכרים עולות ונקבות זבחי שלמים
ר' יהודה אומר הראויין לפסח פסח
קודם לרגל שלשים יום ׃
בראשונה היו ממשכנין את
מוצאיה עד שמביא נסכים מי
שהיו מניחין ובורחין התקינו
בית דין ~~וזה אחד מהן גוי שהעלה~~
צבור ׃ אמר ר' שמעון שבעה
דברים התקינו בית דין וזה אחד מהן
גוי שהעלה עולתו ממדינת הים
שלח עמה נסכים קריבין משלו
ואם לאו קריבין משל צבור
וכן גר שמת והניח זבחים ישלו
נסכים קריבין משלו ואם לאו
קריבין משל צבור ר' יהודה אומר
משל יורשים ושלימה היתה
קריבה על המלח ועל העצים
שיהו כהנים ניאותים שלא יהיו
מועלין באפרה ועל הקינין
הפסולות שיהו קריבין משל
צבור ר' יוסי אומר כל המפסיק
את הקינין הוא מפסיק את
הפסולות ׃

סליק פירקא

כל הרוקין הנמצאין
בירושלם טהורין חוץ
משל שוק העליון דברי ר' מאיר
וחכמים אומרים בשאר כל ימות השנה

באמצע טמאו׳ ושבצדדי׳ טהורי׳ ובשעת הרגל שבאמצע טהורין ושבצדדי׳ טמאי׳ מפני שהן מוע׳ מסלקין לצדדי׳ כל הכלי׳ שנמצ׳ בירושל׳ דרך ירידה לבית הטבילה טמ׳ ודרך עליה טהורי׳ שלא כדרך ירידת׳ עלייתן טמאי׳ דברי ר׳ מאי׳ ר׳ יוסי או׳ כולן טהו׳ חוץ מן הסל והמגרפ׳ והמרחיצ׳ והמיוחדין לקברו׳

סכי׳ שנמצ׳ באבכע׳ ובשל׳ עש׳ שוג׳ ומטבי׳ וקופיץ — בין כזה ובי׳ כזה שוג׳ ומטבי׳ חל׳ ארב׳ עש׳ להיו׳ בשב׳ שוחט נה מיד נמצא קשור לסכי׳ הרי זו כסכין

פרכ׳ שנטמאת בולד הטומא מטבילי׳ אות מבפנים ומכני׳ אות מיד ואת שנטמא באב הטומא מטבילין אותה ושוחטי׳ אות בחול מפני שיעור׳ הער׳ שמש ואם היתה חדשה שוחטי׳ אות על גב האיצטבה כדי שיראו העם את מלאכת׳ שהוא נאוה רשב״ג או׳ משום ר׳ שמעו׳ הסגן פרכ׳ עבי׳ טפ׳ ועל׳ שבעי׳ ושני׳ נירי׳ היה נאורג׳ ועל כל נימ׳ ונימ׳ עשרי׳ וארבע׳ חוטי׳ ארכ׳ ארבעי׳ אמ׳ ורחבה עשרי׳ אמ׳ ומשמני׳ ושתים ריבו׳ נעש׳ ושתי׳ עושין בכל שנ׳ ושלש מאו׳ כהני׳ מטבילי׳ אותה

בשר קדשי הקדש׳ שנטמא בין באב הטומ׳ ובין בולד הטומא בין בפני׳ ובי׳ בחו׳ בש׳ או׳ ישרת בפני׳ חו׳ משנטמ׳ באב הטומ׳ בחוץ ובה או׳ הכל ישרת בחוץ חוץ משנטמא בולד הטומא בפני׳ ר׳ ירמיה או׳ את שנטמ׳ באב הטומאה בין בפני׳ ובין בחוץ ישרת בחו׳ ואת שנטמ׳ בול׳ הטומ׳ בין בחוץ ובי׳ בפני׳ ישרת בפני׳ ר׳ עקיב׳ או׳ מקו׳ טומאתו שם שריפתו״

אמורי תמי׳ ניתני׳ מחיצי כבש ולמט׳ במזר׳ ושל מוספי׳ ניתני׳ מחיצי כבש ולמט׳ במער׳ ושל ראשי חד׳ מתח׳ כרכו׳ המזב׳ מלמט׳ השקל׳ והבכו׳ אי׳ נוהגי׳ אל׳ בפני הבי׳ אב׳ מעש׳ דגן גמעש׳ בכור׳ נוהגי׳ בין בפני הבי׳ ובי׳ שלא בפני הבי׳ המקדש שקלי׳ ובכורים הרי זה קדש ר׳ שמעון או׳ האו׳ בכורי׳ קדש אינו קדש״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כל הרוקין
ושלימא לה מסכת שקלים״

מגילה נקראת

באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר בחמשה עשר לא פחות ולא יותר · כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר ושאין מוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה ·

תניא

עיר ועיר ומדינה ומדינה

[illegible]

מי שהי' חל להיות כשני ו
בשבת כפרים ועיירות
גדולות קורין בו ביום
ומוקפין חומה למחר׳׳
חל להיות כשלישי ו
וברביעי כפרי׳ מקדימין
ליום הכניסה ועיירות
גדולות קורין בו ביום
ומוקפין חומה למחר׳׳
חל להיות בחמשי׳ בשבת
כפרים ועיירות גדולות
קורין בו ביום ומוקפין ו
חומה למחר׳׳

[illegible]

[illegible]

חל להיות בערב שבת
כפרים מקדימין ליום
הכניסה ועיירות גדולות
ומוקפין חומה בו ביום.
חל להיות בשבת
כפרים ועיירות גדולות
מקדימין ליום הכניסה
ומוקפין חומה למחר.
חל להיות אחר השב'
כפרים מקדימין ליום
הכניסה ועיירות גדולות
קורין בו ביום ומוקפין
חומה למחר.

[illegible]

[illegible]

איזהו עיר גדולה כל
שיש בו עשרה בטלנין
פחות מיכן הרי זו כפר
באילו אמרו מקדימין
ולא מאחרין אבל זמן
עיצי הכהנים והשער
באב וחגיגה והקהל מ
מאחרין ולא מקדימין
אע"פ שאמרו מקדימין
ולא מאחרין מותרין
בהספד ובתענית ומתנות
לאביונים א"ר יהודה
אימתי מקום שנכנסין
בשני ובחמישי אבל מקו
שאין נכנסין בשני
ובחמישי אין קורין אות
אלא בזמנה

[illegible]

פסקא

[illegible]

הדרן

[illegible]

קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנ׳ קורין אותה באדר השני׳ אין בין אדר הראשון לאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנו׳ לאביוני׳ אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד ואין בין שבת ליום הכפורים אלא שזה זדונו בהכרת וזה זדונו בידי אדם

אין בין המודר הנאה מחבירו ל' למודר ממנו מאכל' אלא דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש

אין בין נדרים לנדבות אלא שהנדרים חייב באחריותן ונדבות אינו חייב באחריותן

אין בין זב הרואה שתי ראיות לרואה שלש אלא קרבן

אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה

אין בין טהור מתוך הסגר
לטהור מתוך החלט אלא
תגלחת וצפורים
אין בין ספרים לתפלין
ומזוזות אלא שהספרים
נכתבין בכל לשון ותפלין
ומזוזות אין נכתבין
אלא אשורית רשב״ג
או את שאר ספרים
לא התירו שיכתבו אלא
יוונית״ אין בין כהן
משוח בשמן המשחה
למרובה בגדים אלא פר
הבא על כל המצות״
אין בין כהן המשמש
לכהן שעבר אלא פר
יום הכפורים ועשירית
האיפה״

ר״ל ומה תאמר זה
עלו ומעשה ידך
צריקים שבדורו
הדור ומעשין

שהיא

[illegible]

ויקרא

[illegible]

אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחי' זה הכלל כל שנידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו נידר ונידב אינו קרב בבמה' אין בין שילה לירושלם אלא שבשילה אוכלי' קדשי' ומעשר שני בכל הרואה ובירושלם לפנים מן החומה כאן וכאן קדשי קדשים לפנים מן הקלעים' קדושת שילה יש אחריה היתר קדושת ירושלם אין אחריה היתר'

סליק פירקא

[illegible]

תבוא

[illegible]

הדרן עלך מגלה נקראת

מתני'

הקורא את המגל' למפרע לא יצא קרא על פה קרא תרגום

[illegible]

קראה בכל לשון לא יצא
אבל קורין אות ללעוזו
בלעז והלועז ששמע
אשורית יצא · קראה
סירוגין ומתנמנם יצא
היה כותבה דורשה
ומגיהה אם כיון לבו יצא
ואם לאו לא יצא היתה
כתובה בסם ובסיקרא
ובקומוס ובקנקנתום
ועל הדיפתרא ועל הנייר
לא יצא עד שתהא כתובה
אשורית על הספר
ובדיו · בן עיר שהלך
לכרך וכן כרך שהלך
לעיר אם עתיד לחזור
למקומו קורא במקומו
ואם לאו קורא עמהם ·
מהיכן קורין אדם
המגילה ליצאת בה ידי
חובתו ר׳ מאיר או כולה
ר׳ יהוד׳ או מאיש יהודי
ר׳ יוסי או מאחר הדברים
האלה · הכל כשירין
לקרות את המגילה חוץ
מחרש שוטה וקטן ור׳
יהוד׳ מכשיר בקטן ·
אין קורין את המגילה
בלילה לא מוהלין ולא
טובלין ולא מזין וכן
שומרת יום כנגד יום לא
תטבול עד שיהא הנץ
החמה

נוטות

ובני בישנית יותנדין

ולעוזות

הכין עלי ונעת קריאה ופרוסי בפסו

משלחין דורשה ומגיה הכין כתבין שלה ומה קריה מותב

אי לבין דרין אקמין נדין

וכולן שעשו משעלה עמוד השחר כשר וכשר כל היום לקרוא את המגלה ולקרוא את ההלל ולתקיעת שופר ולנטילת לולב ולתפילת המוספין ולמוספין ולוידוי פרים ולוידוי חטאות שעירי יום הכפורים לסמיכה ולשחיטה ולתנופה ולהגשה ולקמיצה ולהקטרה ולמליקה ולקבלה ולהזיה ולהשקות סוטה ולהערפת העגלה ולטהר את המצורע. וכל הלילה כולו כשר לקצירת העומר ולהקטר חלבים ואימורים. זה הכלל כל דבר שמצותו ביום כשר כל היום ודבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה.

סליק פירקא

הדרן עלך הקורא את המגלה

הקורא את המגלה

עומד ויושב קרא אחד קראוה שנים יצאו ובמקום שנהגו לברך יברך שלא לברך לא יברך בשני ובחמישי בשבת במנחה קורין שלשה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא

והפותח והחותם בתורה
מברך לפניה ולאחריה
בראשי חדשים ובמועד
קורין ארבעה אין פוחתי
מהן ואין מוסיפי עליהן
ואין מפטירין בנביא
והפותח והחותם בתורה
מברך לפניה ולאחריה
זה הכלל כל שיש בו
מוסף ואין בו יום טוב
קורין ארבעה ביום טוב
חמשה ביום הכפורים
ששה ובשבת שבעה
אין פוחתין מהן אבל
מוסיפין עליהן ומפטי
בנביא והפותח והחות
בתורה מברך לפניה
ולאחריה
אין
פורסין על שמע ואין
עוברין לפני התיבה
ואין נושאין את
כפיהם ואין קורין
בתורה ואין מפטירין
בנביא ואין עושין
מעמד ומושב ואין
או ברכת אבלים ו
ותנחומי אבלים
וברכת חתנים ואין
מזמנין על המזון
בשם פחות מעשרה
והקרקעות תשעה
וכהן ואדם כיוצא
בהם
הקורא
בתורה לא יפחות
משלשה פסוקים לא
יקרא לתורגמן יותר
מפסוק אחד ובנביא
שלשה היו שלשתן
בשלשה פרשיות קורי
אחר אחד
מדלגין בנביא ואין
מדלגין בתורה ועד
כמה הוא מדלג עד
כדי שלא יפסיק
לתורגמן והמפטיר
בנביא הוא פורס על
שמע וה׳ והוא עובר
לפני התיבה אם היה
קטן אביו או רבו עוב׳
על ידו

תנא

גופא

קטן קורא ומתרגם אבל אין פורס על שמע ואינו עובר לפני התיבה ואין נושא את כפיו״ פוחח פורס על שמע ומתרגם ועובר ואינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא כפיו׳ סומא פורס על שמע ומתרגם. ר׳ יהוד׳ או׳ כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוס על שמע״ כהן שיש בידיו מומין לא ישא את כפיו ר׳ יהוד׳ או׳ מי שהיו ידיו צבועות סטו׳ לא ישא את כפיו מפני שהעם מסתכלין בו׳ האו׳ איני עובר לפני התיבה בצבועין. את בלבנים לא יעבור׳ האו׳ בסנדל איני עובר את ביחף לא יעבור״ העושה תפילתו עגולה סכנה ואין בה מצוה׳ נתנה על מצחו ועל פס ידו הרי זו דרך המינות. צפה זהב ונתנה על בית אונקלי שלו הרי זה דרך המינות׳ האו׳ יברכוך טובים הרי זה דרך המינו׳ האו׳ על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך מודים מודים משתקין אותו׳ המכנה בעריות משתקי׳ אותו״ האו׳ מזרעך לא תתן להעבי׳ למולך מזרעך לא תתן לאעברי׳ ד׳ באומית משתקין אותו בנזיפ׳ מעש׳ ראובן נקר׳ ולא מתרגם מעש׳ תמר ויהוד׳ נקר׳ ומתרגם מעש׳ עגל הראשון נקר׳ ומתרג׳ שני נקר׳ ולא מתרג׳ ברכ׳ כהני׳ מעשה ואמנו׳ נקר׳ ולא מתרגם״ אין מפטירין במרכב׳ ור׳ יהוד׳ מתי׳ ר׳ אליע׳ או׳ אין מפטי׳ בהודע את ירוש׳״

סליק פירקא

הדרן עלך הקורא

[illegible]

בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת בית הכנסת לוקחין בדמיו תיבה תיבה לוקחין מטפחות מטפחות לוקחין ספרים ספרים לוקחין תורה אבל מכרו תורה לא יקחו בהן ספרים ספרים לא יקחו בהן מטפחות מטפחות לא יקחו בהן תיבה תיבה לא יקחו בהן בית הכנסת בית הכנסת לא יקחו בהן את הרחוב וכן במותריהן אין מוכרין של רבים ליחיד מפני שמורידין אותו מקדושתו דברי ר' מאיר אמרו לו אם כן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי אימתי שירצו יחזירו דברי ר' מאיר וחכמים או מוכרין אותו ממכר לעולם חוץ מארבעה דברים למרחץ ולבורסקי ולטבילה ולבית המים

[illegible]

ר' יהודה אומ' מוכרין לאשר
חזרו והמלוה כל מי...
...
ועוד אמ' ר' יהודה בית
הכנסת שחרבה אין מ...
מספידין בתוכו ואין
מפשילין לתוכו חבלים
ואין פורסין לתוכו מ...
מצודות ואין שוטחין
על גגו פירות ואין עושין
אותו קפנדריא משום
והשמותי את מקדשיכם
את משהן שוממין ...
את מקדשי כדם עלו
בו עשבים לא יתלוש
מפני אגמת נפש
ראש חדש אדר שחל
להיות בשבת קורין
בפרשת שקלים חל
להיות בתוך השבת מ...
מקדימין לשעבר
ומפסיקין לשבת
הבאה

[illegible]

בשנייה זכור בשלישית
פרה אדומה ברביעית
החדש הזה בחמישית
חוזרין לכסדרן לכל מ-
מפסיקין לראשי חדשים
לחנוכה ולפורים ולתעניו
ולמעמדות וליום
הכפורים ׳ בפסח קורי
בפרשת מועדו שבתורת
כהנים ׳ בעצרת שבעה
שבועות בראש השנה
בחדש השביעי ביום
הכפורים אחרי מות ׳
ביום הראשון של חג
קורין בפרשת מועדות
שבתורת כהנים ושאר
כל ימי החג קורין בק׳
בקרבנות החג ׳ בחנכה
בנשיאים בפורים
ויבא עמלק בראשי
חדשים ובראשי חדשים
במעמדות במעשה
בראשית ׳ בתעניות
ברכות וקללות ואין
מפסיקין בקללות אלא אחד
קורא את כולן ׳

[illegible]

[illegible]

בשני ובחמישי ובשב
במנחה קורין כסדרן
ואין עולה להם מן ה
החשבון ו' וידבר משה
את מועדי ה' מצותן
שיהו קורין כל אחד
ואחד בזמנו

הלוך פירקא

[illegible]

הדרן עלך בני העיר
ושלימא מסכת מגילה

מאימתי

מזכירין גבורות גשמים
ר' אליעזר או' מיום טוב
הראשון של חג ר'
יהושע אומ' מיום טוב
האחרון אמ' ר' יהושע
הואיל ואין הגשמים
סימן ברכה בחג למה
הוא מזכיר

גמ'

היכא קאי דקתני מאימתי · תנא התם קאי דתנן מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים
ושואלין את הגשמים בברכת השנים והבדלה בחונן הדעת · ולתני התם ...
דשבקיה עד הכא ...

[illegible]

אמ׳ לו ר׳ אליעזר את אני
לא אמרתי לשאול אלא
משיב הרוח ומוריד
הגשם בעונו · אמ׳ לו אם
כן לעולם הוא מזכיר ·
אין שואלין את הגשמ׳
אלא סמוך לגשמים ר׳
יהודה אומר העובר
לפני התיבה ביום טוב
האחרון של חג האחרון
מזכיר הראשון אינו
מזכיר ביום טוב הראשו׳
של פסח הראשון מזכי׳
והאחרון אינו מזכיר ·

[illegible]

עד מתי שואלין את הגשמים ר' יהודה אומ' משיעבור את הפסח ר' מאיר או' עד שיצא ניסן שנ' ויורד לכם גשם יורה ומלקוש בראשון׳ בשלש במרחשון שואלין הגשמים רבן גמלי' או' בשבעה בו ר' יהושע ~~או' בשבעה~~ בחמשה עשר יום אחר החג כדי שיגיע האחרון שבישר' לנהר פרת״

[illegible]

[illegible]

הגיע שבעה במרחשו׳
ולא ירדו גשמים
התחילו היחידים מתעני׳
שלש תעניות אוכלין
ושותין משחשיכה
ומותרין בכל מלאכה
ברחיצה בסיכה ובנעיל
הסנדל ובתשמיש ה׳
המטה ׳ הגיע
ראש חדש כסליו ולא
ירדו גשמים ב״ד גוזרי׳
על הציבור שלש ת׳
תעניות אחרות ״

[illegible]

אוכלין ושותין מבעו׳
יום ואסורין בכל מלאכ׳
ברחיצה בסיכה ובנעילת
הסנדל ובתשמיש המטה
ונועלין את
המרחיצאות עברו
אלו ולא נענו בית דין
גוזרין עוד שבע שהן
שלש עשרה תעניות
על הציבור מה אילו
יתירות על הראשונות
שבאילו מתריעין
ונועלין את החנויות
בשני מטין עד שחשכ׳
בחמישי פותחין כל
היום מפני כבוד
השבת

עברו אלו ולא נענו
ממעטין במשא ומ
ובמתן באירוסין ובב
ובנישואין ובשאילה
שלום שבין אדם
לחבירו כבני אדם
הנזופים למקו היחידי׳
מתענין עד שיצא
ניסן יצא ניסן וירדו
גשמים סימן קללה
שנ׳ הלא קציר חטים
היום׳

סליק פירקא

הדרן עלך מאימתי

סדר תעניות
כיצד
מוציאין את התיבה
ברחובה של עיר ונותני׳
אפר מקלה על גבי ה
התיבה ובראש הנשי׳
ובראש אב בד וכל אחד
ואחד נוטל ונותן
בראשו

[illegible]

והזקן שבהן אומר
לפניהם דברי כיבושין
אחינו לא נאמר באנשי
נינוה וירא אלהים את
שקם ואת תעניתם
אלא וירא האלהים כי
שבו מדרכם הרעה
ובקבלה הוא אומר קרעו
לבבכם ואל בגדיכם
ושובו אל י״י אלהיכם.
עמדו בתפלה מורידין
לפני התיבה זקן ורגיל
ויש לו בנים וביתו ריקן
כדי שיהא לבו שלם
בתפלה ואומר לפניהם
עשרים וארבע ברכות
שמנה עשרה ברכות
ומור שבכל יום
ומוסיף עליהם עוד
שש.

ואת תעניתם

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך סדר תעניות ורמנהו

ומעה ראשונה ושנייה לשואל [illegible] להתענות ומדקדק יהודה אמר רב הכי קאמר סדר תעניות האילו האמורות [illegible]

[illegible]

תניא

[illegible]

אלו הן זכרונות ושופרות
אל ה' בצרתה לי · אשא
עיני וגו' ממעמקי קראת'
תפלה לעני כו' · ר' יהודה אומ'
לא היה צריך לומ' זכרונות
ושופ' אלא או' תחתי' רעב
כי יהיה בארץ · אשר היה
דבר ה' אל ירמי' על דברי
הבצרות · ואו' חותמיה' על
הראשונ' הו' או' מי שענ'
את אברה' אבי' בהר המור'
הו' יענ' אתכ' וישמ' קול
צעקתכ' ביו' הזה ב"א י"י
גוא' ישר' · על השנייה
הו' או' מי שענ' את אבו'
על ים סוף הו' יענ' אתכם
וישמ' קו' צעק' ביו' הזה
בא"י זוכ' הברית' · על
השלי' הו' או' מי שענה
את שמוא' במצפ' הוא
יענ' אתכ' ביו' הזה וישמ'
הו' צעקת' בא"י שומ' צעק'
על החמי' הו' או' מי שענ'
אליהו בהר הכרמ' הו' יענ'
אתכ' וישמ' קו' צעקתכ'
בא"י שומ' תפי' · על
הששי' הו' או' מי שענ'
את יונ' ממעי הדגה הו'
יענ' אתכ' וישמ' קו' צעק'
בא"י העונ' בעת צר' · על
השבי' הו' או' מי שענה
דוד ושלמ' בנו בירוש' הו'
יענ' אתכ' וישמ' צעקתכ'
ביו' הזה בא"י המרח' על
הארץ · מעש' בימי ר'
חלפת' בציפו' ובימי ר'
חנינ' בן תרדיו' בסיכני
שעבר לפני התיב' וגמ' כל
הברכ' כול' ולא ענו אחרי'
אמן · תקעו הכה' תקעו
מי שענ' את אבר' הריעו
בני אהר' הריעו מי שענ'
לאבו' על ים סו' וכו' וכן
על כל ברכ' וברכ' וכשבא
דבר לפני חכמי' לא היו

זכה קנה ליטול וזוגא קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות״ וכן עיר״ [illegible]

[illegible]

נוהגו אל׳ כשע׳ מזר׳ ובהר הבית״ שלש תעניו׳ ראשו׳ אנשי משמ׳ מתענין ולא משלימי׳ אנשי בית אב היו משלימי׳ אנשי בית אב לא היו מתענין׳ שלש תעניו׳ שניו׳ אנשי משמר מתעני׳ ומשלי׳ אנשי ב׳ אב מתעני׳ ולא משלימין״ אחרונו׳ אלו ואלו מתענין ומשלימי׳ דברי ר׳ מאי׳ וחכ׳ או׳ שלש תענ׳ ראשונו׳ אלו ואלו לא היו מתעני׳ אמצע׳ אנשי משמ׳ היו מתענ׳ ולא משלימין ואנשי ב׳ אב לא היו מתעני׳ שבע אחרונות אנשי משמ׳ מתענ׳ ומשל׳ אנשי ב׳ אב מתע׳ ולא משל׳״

אנשי משמר מותרין לשתו׳ יין בלילו׳ אבל אנשי ב׳ אב לא ביו׳ ולא בלילה״ אנשי משמ׳ ואנשי מעמד אסורי׳ לספר ולכבס ובחמיש׳ מותרין מפני כבו׳ השבת״ כל הכתו׳ במג׳ תענ׳ דלא ל׳ למספד לפניו אסו׳ ולאחריו מותר׳ ר׳ יוסי או׳ מין לפנ׳ כ׳ לאחרי׳ אסו׳ דלא להתענא בין לפנ׳ בין לאחרי מותר ר׳ יוסי או׳ לפניו אסו׳ לאחרי׳ מות׳ אין גוזרי׳ על הצבו׳ תענ׳ בתחל׳ בחמשי שלא להפקיע את השערי׳ אלא שלש תעניו׳ הראשונו׳ שני׳ וחמישי ושני שלש שניו׳ חמישי ושני וחמישי ר׳ יוסי או׳ כשם שאין הראשונות בחמשי כך אין שניות ולא אחרונו׳ אין גוזרי׳ תענית על הצבו׳ בראשי חדשים בחנוכ׳ ובפורי׳ ואם התחילו מפסיקי׳ דברי ר׳ ג׳ או׳ אין מפסיקי׳ או׳ ר׳ מאי׳ אעפ׳ שא׳ ר׳ ג׳ אם התחילו אין מפסיקין מוד׳ היה או׳ משלימין וכן תשע׳ באב שחל להיות בשבת״

סליק פירקא

פרק תעניות האילו

האמורי׳ ברביע׳ ראשנ׳ אבל צמחין ששינו מתריעי׳ עליה׳ מיד וכשפס׳ גשמי׳ בין גש׳ לגש׳ ארבע׳ יו׳ מתריעי׳ עליה׳ מיד מפני

מכת בצורת · ירדו לצמחין
ולא לאילן · לאילן ולא
לצמחין לזה ולזה אבל לא
לבורות ולשיחין ולא
למערות מתריעין עליהן
מייד וכן עיר שלא ירדו
עליהן גשמים כדכתיב
והמטרתי על עיר אחת
ועל עיר אחת לא אמטיר
אותה העיר מתרעת ומתענה
וכל סביבותיה מתענין
ולא מתריעין ר׳ עקיבא
אומ׳ מתריעות ולא
מתענות · וכן עיר
שיש בה דבר או מפולת
אותה העיר מתענה
ומתרעת וכל סביבותיה
מתענין ולא מתריעין
ר׳ עקיבא או׳ מתענין ולא
מתריעין ולא מתענין ·
איזהו דבר עיר שמוציא
חמש מאות רגלי יוצאו
ממנה כשלשה ימים
שלשה מתים זה אחר
זה הרי זה דבר פחות מכן
אין זה דבר · ועל
אילו מתריעין בכל מקום
על השדפון ועל הירקון
על הארבה ועל החסיל
ועל חיה רעה ועל החרב
מפני שהיא מכה מהלכה
מתריעין עליהן מייד ·
מעשה שירדו זקנים
מירושלם לעריהם וגזרו
תענית על שנראה
שדפון מלא תנור כבאה
באשקלון ועוד גזרו
תענית על שאכלו שני
תינוקין בעבר הירדן · ר׳
יוסי או׳ לא על שאכלו
אלא על שנראו · ועל
אלו מתריעין עליהן
בשבת על עיר שהקיפוה
גוים או נהר ועל ספינה
המטורפת בים ר׳ יוסי או׳
לעזרה ולא לצעקה
שמעון התימני או׳ אף
על הדבר ולא הודו לו
חכמים · על כל צרה
שלא תבא על הציבור

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מתריעין עליהן חוץ מרוב גשמים' מעש' ואמרו לו לחוני המעג' התפלל שירדו גשמים אמ' להן צאו והכניסו תנורי פסחים כדי שלא ימוקו התפלל ולא ירדו גשמים עג עוגה ועמד בתוכה אמ' לפניו רבונו של עולם בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז משם עד שתרחם על בניך התחילו גשמים מנטפי' אמ' לא כך שאלתי אלא גשמי בורות שיחין ומערות ירדו בזעף אמ' לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה ונדבה ירדו כתקנן עד שעלו ישר' להר הבית מפני הגשמ' אמרו לו כשם שהתפללת עליהן שירדו כך התפלל עליהן שילכו אמ' להן צאו וראו אם נמחת אבן טועין"

[illegible]

[illegible]

שלח לו שמעון בן שטח צריך אתה לגזור אבל מה אעשה שאתה מתחטא לפני המקום כבן שמתחטא לפני אביו ועושה לו רצונו עליך הכתוב אומר ישמח אביך ואמך ותגל יולדתיך היו מתענין וירדו להם גשמים קודם הנץ החמה לא ישלימו לאחר הנץ החמה ישלימו ר' יהודה או קודם חצות לא ישלימו לאחר חצות ישלימו מעשה שגזרו תענית בלוד וירדו להם גשמים קודם חצות אמ' להם ר' טרפון צאו ואכלו ושתו ובאו בין הערבים ואמרו הלל הגדול

סליק פירקא

בשלשה פרקים

בשלשה פרקים בשנה כהנים נושאין את כפיהם ארבעה פעמים ביום בשחרית במוסף ובמנחה ובנעילה שערים בתעניות

[illegible]

הדרן עלך סדר תעניות

[illegible]

ובמעמדות וביום
הכפורים ואילו הן ד
מעמדות לפי שנ' צו :
את בני ישר' וא' אל'
קרבני של אדם קרב'
והוא אינו עומד על
גביו התקינו נביאים
הראשונים עשרים
וארבע מעמדו ועל
כל משמר ומשמר
היה מעמד בירושלם
כהנים לוים וישרא'
הגיע זמן משמר
לעלות כהנים ולוים
עולין לירוש' ויש'
שבאותו מעמד
משמר מתכנסין ד
בעריהן וקורי' במעש'
בראשית ביו' הראשו'
קוראין בראשית ויהי
רקיע' בשני יהי רקיע
ויקוו המים' בשלישי
יקוו המים ויהי מאור'
ברביעי יהי מאורות
וישרצו המים' בחמ'
ישרצו המים ותוצא
הארץ' בששי ותוצ'
הארץ ויכלו השמים'
פרש' הגדול' קורי' אות'
בשנים הקטנה ביחיד
בשחרי' במוסף ובמנח'
קוראי' על פיה' כקוראי'
את שמע' ערב שבת
במנח' לא היו נכנסין
מפני כבוד השבת'
כל יום שיש בו הל'
אין בו מעמד שחרית
קרבן מוסף אין בו ד
בנעיל' קרבן עצים אי'
בו במנח' דברי ר' עקיב'
אמ' לו בן עזאי כך ר'
יהושע שונה קרבן
מוסף אין בו במנחה'

כר' יוסי ואילו האידנא ומאי טעמ' פרסי כהני ידייהו במנחתא בתעניתא כיון דסמוך לשקיעת החמה קא הוו פרסי כתפלת נעילה דמי ומלי עלוהו
ווהת שיכור אסור בנשיאות כפים ונפקא ומילי א"ר שמואל בר נחמני א"ר יהושע בן לוי למה נסמכה פרשת כהן לפרשת נזיר לומר לך מה נזיר אסור ביין
אף כהן המברך אסור ביין. לה ר' יונתן בריה דר' דרדי ואמרי לה ר' יהושע בר דרדי מה נזיר אסור בחרצן אף כהן אסור בחרצן
א"ר יצחק אמר קרא לשרתו ולברך בשמו מה כהן משרת אסור ביין אף כהן מברך אסור ביין. תנן משהוא אסור ביין תנן כהן משהוא ומטן ואתר כחריין
ואי מה כהן משרת מום פוסל בו אף כהן מברך מום פוסל בו הא איתקש לנזיר ומאי חזית דאקשת לקולא אקש לחומרא
לחומרא ואהדרנן דרבנן היא ולקולא' ואילו הן מעמדות
טעמ' תקינו מעמדות לפי שנ' צו את בני ישר' היאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו' ואיזי קיימי הכי קיימא ואילו הן מעמדות ואמי
התקינו נביאים הראשונים' תנו רבנן עשרים וארבע משמרות היו בארץ ישר' ושתים עשרה
מירחו שתים עשרה בירחו נפישי להו טובא אלא אימא שתים עשרה והן בירחו הגיע זמן המשמר הגיע זמן
המשמר עולה לירושלם וחציו המשמר עולה לירחו כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם' אמר רב יהודה אמר שמואל
כהנים לוים וישרא' מעכבין את הקרבן' במתניתא תנא כהנים ולוים וישרא' וכלי שיר מעכבין את הקרבן'
במאי קמיפלגי מר סבר עיקר שירה בפה ומר סבר עיקר שירה בכלי' אמר רב חמא בר חנינא משה תקן להם לישר' שמונה
משמרות ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר' בא שמואל והעמידן על ששה עשר' בא דוד והעמידן על עשרים
וארבעה שנ' בשנת הארבעים למלכות דוד נדרשו ונמצא בהם גבורי חיל ביעזר גלעד' מיתבי משה תקן להם לישר' שמונה ומשמרות
ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר בא דוד ושמואל והעמידן על עשרים וארבעה שנ' המה יסד דוד ושמואל הרואה
באמונתם המה יסד דוד ושמואל הרואה באמונתם מיסודן של שמואל הרואה העמידו על עשרים וארבעה משמרות' והתניא משה תקן להם
לישראל שש עשרה ושש משמרות שמונה מאלעזר ושמונה מאיתמר וכשרבו בני אלעזר על בני איתמר חלקום והעמידום
על עשרים וארבעה שנ' וימצאו בני אלעזר רבים לראשי הגברים מן בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית
אבות ששה עשר ולבני איתמר שמונה ואומ' בית אב אחד אחוז לאלעזר ואחוז אחוז לאיתמר' ואמרי ואמר וכי
תימא כי היכי דנפישי בני אלעזר המעטו בני איתמר ונעקרו ארבעה הוו והוו להו' תש' בית אב אחד אחוז
לאלעזר והאחוז אחוז לאיתמר הוסיפו רבא בר הסרין' אמר ליה רב חסדא תנאי היא ואמרי מאן הוא תנא'
תנו רבנן ארבע משמרות עלו מן הגולה ואלו הן ידעיה חרים פשחור ואימר עמדו נביאים והחלקום לעשרים
וארבעה בללום ונתנום בקלפי בא ידעיה ונטל חלקו וחלק חבירו שש בא חרים ונטל חלקו וחלק חבירו שש בא
פשחור ואימר כן נטלו וחלקו שש וכן התנו נביאים שביניהם אע"פ שיהויריב ראש המשמרות לא ידחה
ידעיה ממקומו אלא ידעיה עיקר ויהויריב טפילה' וישר' שבאותו משמר
ומאי א"ר יעקב א"ר יוחנן א"ר יוסי אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ שנ' ויאמר
ה' אלהים במה אדע כי אירשנה' אמר אברהם לפני הקב"ה רבונו של עולם שמא ח"ו ושלום חטאו לפניך אתה
עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה' אמר לו לאו' אמר לו רבונו של עולם במה אדע אמר לו קחה לי עגלה משולשת
אמר לפניו רבונו של עולם תינח בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים והתתן עליהם אמר לו
כבר תקנתי להם סדר קרבנות שקוראין בהן ומעלה אני עליהם כאילו הקריבו קרבן לפני ואני מוחל להם על כל
עונותיהם' תנו רבנן אנשי משמר מתפללין על קרבן אחיהם שיתקבל ברצון' ואנשי מעמד נכנסין
לבית הכנסת ויושבין ומתענין ארבע תעניות בשבת משני עד חמישי' בשני על יורדי הים ובשלישי על הולכי מדברות
ברביעי על אסכרה שלא תפול על התינוקות בחמישי על עוברות ומניקות שלא יפלו ומניקות שיניקו את בניהן
בערב שבת לא היו מתענין מפני כבוד השבת וחומר כשבת עצמה ומאחר כשבת ומאי טעמ' לא אמר ר' יוחנן
מפני העיתים ר' שמואל בר נחמני אמר מפני נשמה יתירה שיש בו באחד בשבת שלישי לבריאה ריש לקיש אמר מפני נשמה יתירה שיש בו
כיום וערב שבת ולאחריו שבת נשמה הוגיע של שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש' ביום
הראשון בראשית' תנו רבנן בראשית בשנים יהי רקיע באחד בשלשה' יהי רקיע ביום השני
פסוקי הוו ותנן הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים' ואלו בראשית בשנים חמשה פסוקים הוו רב אמר
דולג ושמואל אמר פוסק' רב אמר דולג מאי טעמ' לא אמר פוסק כל פסוקא דלא פסקה משה רבינו אנן לא פסקי'
ליה ושמואל אמר פוסקין ליה' ומי אמר שמואל הכי והאמר חנינא קרא אנא צער גדול היה לי אצל ר' חנינא הגדול ולא
התיר לי לפסוק פסוק אלא לתינוקות של בית רבן הואיל ולהתלמד עשויין' ושמואל אמר התם טעמא מאי משום
דלא אפשר הכא נמי לא אפשר' ושמואל אמר פוסק מאי טעמא לא אמר דולג גזירה משום נכנסין ויוצאין
מתיבי פרשה של ששה פסוקים קורין אותה בשנים של חמשה קורין אותה ביחיד ראשון שלשה והשני קורא
שנים ופרשה דו ואחת ופרשה אחת לפי שאין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקים' ואמאי לימא דולג לימא פוסק שאני התם דאית ליה רווחא'
בשחרית במוסף ובמנחה' איבעיא להו היכי קתני שחרית ומוסף נכנסין וקורין בספר ובמנחה קורין
על פיהם כקורין את שמע' או דילמא בשחרית קורין בספר במוסף ובמנחה קורין על פיהם כקורין את שמע'
תא שמע דתניא בשחרית ובמוסף נכנסין לבית הכנסת וקורין כדרך שקורין כל השנה ובמנחה יחיד קורין
אותה על פה' אמר ר' יוסי וכי היאך יחיד יכול לקרות על פה בציבור אלא כולן קורין על פה כקורין את שמע'
תש' דתניא בשחרית ובמוסף נכנסין לבית הכנסת וקורין בתורה' כל יום שיש בו' זה הפרש בין
זה לזה אלו דברי תורה ואלו דברי סופרים' זמן עצי כהנים' תנו רבנן למה הוצרכו זמן עצי
כהנים לומר שכשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה ועמדו אלו והתנדבו משלהם וכך התקינו נביאים
שביניהם שאפי' לשכה מליאה עצים יהו אלו מתנדבין משלהן שנ' והגורלות הפלנו על קרבן העצים ועשאום כהנים
לוים וישרא'' תנו רבנן מה היה זמן כהנים ועם עמהן אבות קציעות פעם אחת גזרה מלכות הרשעה
שמד על ישרא' שלא יביאו בכורים והושיבו פרדסיות על הדרכים כדרך שהושיבו ירבעם בן נבט שלא יעלו ישר'
לרגל מה עשו יראי חטא שבאותו הדור נטלו סלים מלאים בכורים וחיפום בקציעות והעלום על כתפיהם ונטלו להם
כיון שהגיעו לפרדסיות אמרו להם להיכן אתם הולכים אמרו להם לעשות שני עגולי דבילה במכתשת שלפנינו ומעלי
דו שעל כתפינו כיון שעברו מהם עטרום בסלים והביאום לירושלם' תנו הן הן בני סלמאי הנתופתי
תנו רבנן מה הן בני סלמאי פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על ישרא' שלא יביאו עצים למערכה והושיבו
פרדסיות על הדרכים כדרך שהושיב ירבעם בן נבט שלא יעלו ישרא' לרגל מה עשו יראי חטא שבאותו הדור הביאו
עציהם ועשו סולמות והניחום על כתפיהם והלכו להם כיון שהגיעו לפרדסיות אמרו להם להיכן אתם הולכין אמרו להם
להביא שני גוזלות מן השובך שלפנינו ובסולם שעל כתפינו כיון שעברו מהם פירקום ונתנום למערכה ועליהן ועל כיוצא בהן
נאמר זכר צדיק לברכה ועל ירבעם בן נבט וחביריו נאמר ושם רשעים ירקב' מעשה בן תנו רבנן בני פחת
בן יהודה הן הן בני דוד בן יהודה דברי ר' מאיר ר' יוסי אומ' הן הן בני יואב בן צרויה' מעשה במולו ט'
תנו רבנן בני ערח בן יהודה הן הן בני דוד בן יהודה דברי ר' יהודה ר' יוסי אומ' הן הן בני יואב בן צרויה' אמר מר
ולימא ליה וליתני לר' מאיר ולר' יהודה ולר' יוסי' לר' יהודה ליתני שם בני דוד בן יהודה' שני ר' מאיר
ליתני בני דוד בן יהודה משנייה' ולר' יוסי שם בני יואב בן צרויה לעולם ר' יוסי היא ותני תנוי ואיכא מר ור' יוסי'
מוחר כשבת לא היה' אמר רב קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי וגבי שנה הלל דחי דידיה ונמי
שנים נמי' דלא דחי דידיה אמר השתא לאו דידיה דחי דידיה לא כל שכן אמר הכי קאמינא לך לא לידחי אלא
דידיה אמר ר' יוסי' לא כל יום שיש בו מוסף ונעילה' דאי ארבעה ומעמד דשחרית היו אומרי' הלל
עמי דחי אלא לאו ומעמד דמוסף דידיה' עדי לא דחי אלא לאו דמנחה קרבן שמים דחי אלא לאו דנעילה ושאני
דידיה דחי דלאו דידיה לא דחי' שאני' מוחר כשבת וכו' וליתני עדי מוחר בניסן לא היה בו ומעמד שהיה
בהלל וקרבן מוסף וקרבן עצים' אמר רב אשי דאת אומרת הלל דראש חודש לאו דאורייתא הוא' דאמר יוחנן משום
ר' שמעון בן יהוצדק שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את ההלל שמונה ימי החג ושמונת ימי חנוכה ויום ראשון
של פסח ויום טוב הראשון של עצרת ובגולה עשרים ואחד יום תשעת ימי החג ושמונת ימי חנוכה ושני ימים
של פסח ושני ימים של עצרת' ובמקדש לא בעי לתכלי חייהו' והיו קורין בראש חודש ולא פסקינן שומעינן רקי
ודלוג' אמר מהנך טבעות מדיהם' תנו יחיד לא יתחיל ואם התחיל גומר' חמשה דברים'
נשתברו הלוחות ונען דהגיע בששה בחדש נתנו עשרת הדברות' ר' יוסי אומר בשבעה בו' ואין דאמר בששה שש
עלה וגזן דאמר בשבעה בשבעה נתנו ובשבעה עלה' דכתיב ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה וכתיב

קרבן עצים אין בו נ׳
בנעילה דברי׳ ר׳ עקיבא
להיות שונה כבן עזאי
זמן עצי הכהנים
והעם תשעה באחד
בניסן בני ארח בן יהוד׳
בעשרים בתמוז בני דוד
ארח בן יהודה בחמשה
באב בני פרעש בן יהוד׳
בשבעה באב בני יונדב
בן רכב בעשרה בו בני
סנאב בן בנימן בחמש׳
עשר בו בני זתוא בן
בנימן יהודה בעשרים
בו בני פחת מואב בן
יהודה ועמהם כהנים
ולוים וכל מי שטעה
שבטו ובני גונבי עלי
ובני קוצעי קציעות
בעשרים באלול בני
עדין בן יהוד׳ באחד בטב׳
שבו בני פרעו׳ שנייה
באחד בטבת לא היה בו
מעמד שהיה בו הלל
קרבן מוסף וקרבן עצי׳
חמש׳ דברי׳ ארעו את
אבותי׳ בשבע׳ עש׳ בתמו׳
וחמש׳ בתשעה באב
בחמ״ש בשבע׳ עש׳ בתמ׳
נשתברו הלוחות ובטי׳
והובקע׳ העיר ושרף
אפוסטומו׳ את התור׳
והועמד צלם בהיכל
בתשע׳ באב נגזר גזיר׳
על אבותינו שלא יכנ׳
לארץ וחר׳ הבי׳ בראשו׳
ובשני׳ ונלכדה ביתר
ונחרשה העיר״
משנכנס אב ממעטי׳
בשמח׳ שבת שחל
תשע׳ באב להיו׳ בתוכ׳
אסורי׳ לספר ולכבס
ובחמשי מותרי׳ מפני
כבוד השב׳ ערב תשע׳
באב לא יאכל אדם
שני תבשי׳ ולא יאכ׳
בשר ולא ישת׳ יין
רשב״ג או׳ ישנה דבר
ר׳ יהוד׳ מחייב בכפיית

ויחזק הרעב וג׳ ותבקע העיר · מיום התמיד · הובקעה העיר אותו בשבעה עשר הווי והכת׳ בד׳ בתשעה
לחדש וכת׳ ותבקע העיר · אמ׳ רבא לא קשיא כאן בראשונה כאן בשנייה דתניא בראשונה בתשעה לחדש הבקעה העי׳
בראשונה ובשנייה בשבעה עשר בו · אפוסטומוס שרף התורה · והעמיד צלם בהיכל ופליגי דכת׳ ומעת הוסר
התמיד ולתת שקוץ שומם · והכת׳ על כנף שקוצים · אמ׳ רבין תרי הוו ונפל חד על חבירו ואתעקר ידיה
ואשתכחיה דכת׳ עלויה [illegible] · בשל בתשעה באב · ויתן
דכת׳ ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן · ואמ׳ מר שנה ראשונה עשה משה משכ׳
שנייה הקים ושלח מרגלים וכת׳ ויסעו מהר ה׳ דרך שלשת ימים · א״ר חמא בר חנינא אותו היום
סרו מאחרי ה׳ וכת׳ והאספסוף · ויאמר מי יאכילנו בשר · וכת׳ עד חדש ימים · וכת׳ שלח לך אנשים
ותניא בעשרים ותשעה בסיון שלח משה מרגלים וכת׳ וישובו מתור הארץ מקץ ארבעים יום · [illegible]
[illegible] ותשאו כל העדה · אמ׳ רבה בר בר
חנה א״ר יוחנן אותו היום ליל תשעה באב היה · אמ׳ הקב״ה אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה
לדורות · חרב הבית בראשונה דכת׳ ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה · למלך
נבוכדנצר · וכת׳ ובחדש החמישי בעשור לחדש וכת׳ בחדש החמישי היא שנת תשע עשרה · וכת׳
[illegible] · ותניא אי אפשר לומר בשבעה שכבר נאמר בעשרה ואי אפשר לומר בעשרה שכבר נא׳
בשבעה הא כיצד בשבעה נכנסו גוים להיכל ואכלו ושתו וקלקלו בו שביעי ושמיני עד שפנה היום שנאמר
אוי לנו כי פנה היום · לעת הערב הציתו בו האור · ונשרף עם שקיעת החמה כעשירי לחדש והיינו דאמ׳ רבי
יוחנן בן זכאי אלמלי הייתי באותו הדור לא קבעתיו אלא בעשירי מפני שרובו של היכל נשרף בעשירי ורבנן
אתחלתא דפורענותא עדיף · בשנייה מנלן דתניא מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב · אמרו
כשחרב הבית בראשונה אותו היום תשעה באב היה ומוצאי שבת היה ומוצאי שביעית היה · ומשמרתו
של יהויריב היתה והלויים עומדים על דוכנן ואומ׳ שירה ומה שירה אומרים וישב עליהם את אונם וברעתם
הספיקו לומר יצמיתם ה׳ אלהינו עד שבאו גוים וכבשום · וכן בשנייה · נלכדה ביתר · ונחרשה העיר
תנו רבנן כשחרב · טורנוסרופוס הרשע את ההיכל וחרש את העיר [illegible] רבן גמליאל להריגה
יצא [illegible] בעל החוטם [illegible] שאל בעל החוטם מבקשים [illegible] בעל החוטם [illegible]
[illegible] לגביה [illegible]
תנו רבנן כשחרב בית הראשון [illegible] פרחי כהונה
השמים [illegible] של היכל
[illegible] בתות ומפתחות
[illegible] לפניך יהו מפתחות [illegible] לפניך [illegible]
[illegible] ישעיה [illegible]
[illegible] ועליהם [illegible]
[illegible] בשמחה · אמ׳ רב יהוד׳ בר׳ דרב שמואל בר שילת משמיה
דרב · כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה · כך משנכנס אדר מרבין בשמחה · אמ׳ רב פפא הילכך בר ישראל
דאית ליה דינא בהדי נכרי לישתמיט מיניה באב דריע מזליה · ולימציה נפשיה באדר דבריא מזליה · ונתתי
לכם אחרית ותקוה · אמ׳ רב יהוד׳ בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב · זה שדה של תפוחים ·
שבת שחל להיות
[illegible] אמ׳ רב [illegible]
ששת [illegible]
[illegible] השבת [illegible]
השמע [illegible]
לכבס [illegible] יאמ׳ ר׳ [illegible]
ותני׳ [illegible] תשעה באב [illegible]
תיובתא · [illegible] רבי יצחק בר יעקב [illegible] ר׳ יוחנן [illegible]
[illegible] שבת שחל להיות תשעה באב [illegible]
[illegible] ותני׳ שבת שחל להיות [illegible] תשעה באב [illegible]
להיות [illegible]
[illegible]
שבת [illegible] ר׳ [illegible]
להיות [illegible]
[illegible] ערב תשעה באב [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ערב תשע׳ באב [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ערב תשעה באב [illegible]
[illegible]
[illegible] תניא [illegible] ערב תשעה באב [illegible]
[illegible]
[illegible] ערב תשעה באב [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] תניא [illegible] ערב תשעה באב [illegible] אין [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] כל [illegible]
[illegible] תנו רבנן כל מצות הנוהגות באבל נוהגות בתשעה באב [illegible]
באכילה ובשתייה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה ואסור לקרות בתורה בנביאים ובכתובי׳
ולשנות במשנה במדרש ובתלמוד ובהלכות ובאגדות · אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות וקורא בקינות
באיוב ובדברים הרעים שבירמיה · ותינוקות של בית רבן בטלין דברי ר׳ מאיר · ר׳ יהוד׳ אומ׳ אף אינו קורא
במקום שאינו רגיל לקרות · אבל קורא הוא באיוב ובקינות ובדברים הרעים שבירמיה · ותינוקות של בית
רבן בטלין [illegible] לא יאכל בשר [illegible] תנו [illegible]
[illegible] בשר [illegible] יין [illegible] אמ׳ רבה [illegible]
[illegible] שלשה ימים [illegible]
ר׳ יהוד׳ [illegible]

המטה ולא הדרו ר"ל ו חכמים. אמ' רשב"ג לא היו ימי' טובי' לישר' כחמש עש' באב וכיום הכפורי' שבהן בנו' ישר' בכלי לבן שאולין כדי של' לבייש את מי שאין לו וכל הכלי' טעוני' טבילה וחולו' בכרמי' ומה היו אומ' בחור שא נא עיניך וראה מה שאתה בורר לך אל תתן עיניך בנוי ואל תתן עיניך במשפחה וכן הוא או' צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעיטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו ביום חתונתו זה מתן תור' וביו' שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו.

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך בשלשה פרקים וסליקא לה מסכת תענית

משקין

בית השלחין במועד ובשביעי' בין ממעיין שיצא בתחילה בין ממעיין שלא יצא בתחילה אבל אין משקי' לא ממי גשמים ולא ממי סילון ואין עושי' עוגיות לגפנים.

השתא

[illegible]

איתמר

[illegible]

ר׳ אליעזר בן עזריה אומ׳
אין עושין את האמה
בתחילה בשביעית במועד
ובשביעית וחכמים א׳
עושין את האמה בתחל׳
בשביעית ומתקנין את
המקולקלין במועד
ומתקנין את קלקולי
המים שברשות הרבים
וחוטטין אותן ומתקני׳
את הדרכים ואת הרחובו׳
ואת מקוות המים
ועושין כל צרכי הרבים
ומציינין על הקברות
ויוצאין על הכלאים
ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳
מושכין אמת המים
מאילן לאילן אבל לא
ישקה את כל השדה
זרעים שלא שתו לא
מפני המועד לא ישק׳
במועד וחכמי׳ מתירין
בזה ובזה
צדין
את האישות ואת
העכברים בשדה אילן
ובשדה לבן כדרכו
במועד ובשביעית
וחכמים א׳ בשד׳ אילן
כדרכו ובשדה לבן
שלא כדרכו

בשלמא

[illegible]

ומקרין את הפרצה ר'
במועד ובשביעית ר'
או' רואין את הנגעים
בתחילה להקל ולא ל'
להחמיר וחכמים אומ'
להקל ולא להחמיר ״
ועוד אר' מאיר מלקט
אדם עצמות אביו מפני
ששמחה הוא לו ר' אסי
או' אבל הוא לו לא יעור
על מתו ולא יספדנו ק'
קודם לרגל שלשים יום '
אין חופרין כוכין
וקברות במועד אבל
מחנכין כוכין ועושין
נברכת במועד וארון '
עם המת בחצר ר' יהוד'
או' אלא אם כן יש עמו
נסרין ' אין נושאין
נשים במועד לא בתולו'
ולא אלמנות אין מייב'
מפני ששמחה היא לו
אבל מחזיר את גרושתו
ועושה תכשיטיה
במועד ר' יהוד' או' אש'
לא תסוך מפני שניוול
הוא לה ״

[illegible]

[illegible]

ההדיוט תופר כדירכו והאומן מכליב ומסרגין את המיטות ר' יהוד' או' ממתחין · מעמידי' תנור וכירים וריחים במועד ר' יהוד' או' אין מכבשין את הריחים לכתחילה במועד ועושי' מעקה לגג ולמרפסת מעשה הדיוט ולא מעשה אומן · שפין את הסדיקין וּמעגילין אות' במעגיל' ביד וברגל אבל לא במחיצלים · הציר והצינורא והקור' והמנעול והמפתח שנשברו מתקנו' אותו במועד ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד כל כבשין שיכול לאכול מהן במועד כובשין ·

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך משקין

פתח

מי שהפך

את זיתיו ואירע בו אבל או אונס או שהטעוהו טוען קורה ראשונה ומניחו לאחר המועד דברי ר' יהודה ר' יוסי או' זולף וגומר כדרכו ״ וכן מי שהיה יינו בתוך הבור ואירעו אבל או אונס או שהטעוהו זולף וגומר כדרכו דברי ר' יהודה או' א עושה לו למורים כשביל שלא יחמיץ ״ מכניס אדם פירותיו מפני הגנבים ושולה פשתנו מן המישרה בשביל שלא תאבד ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד וכולן אם כוונו מלאכתן יאבדו ״ אין לוקחין בתים אבנים ועבדים ובהמה אלא לצורך המועד או לצורך המוכר שאין לו מה יאכל ״ אין מפנין מבית לבית אבל מפנה הוא לחצירו מפני ששמחה היא לו ״

אין מביאין כלים מבית האומן ואם חושש להם מפנן לחצר אחר. מחפין את הקציעות בקש ר' יהודה או' את מעבין. מוכרי פירות כסות וכלים מוכרין בצינעא לצורך המועד. הציידין והרשתות והגרוסות דורשין בצינעא לצורך המועד. ר' יוסי או' הם החמירו על עצמן.

הדרן עלך מי שהפך ישאר

סליק פירקא

ואלו

מגלחין במועד הבא ממדינת הים ומבית השביה והיוצא מבית האסורין ומנודה שהתירו לו חכמים וכן מי שנשאל לחכ' והותר והנזיר והמצורע שעלה מטומאתו לטהרתו.

ואילו מכבסין במועד
הבא ממדינת הים
ומבית השביה והיוצ׳
מבית האיסורין וה׳
והמנודה שהתירו לו
חכמים וכן מי שנשא׳
לחכם והותר ומטפחו׳
הידים ומטפחות
הספרים ומטפחות
הספג הזבין והזבות
והנדות והיולדו׳ וכל
העולין מטומאה
לטהרה הרי אילו מ׳
מותרין ושאר כל אד׳
אסורין״

ואילו כותבין במועד
קידושי נשים גיטין
ושוברין דייתיקי
מתנות ופרוזבולין
איגרות שום

ואגרות מזון שטרי
חליצה ומיאונין ושט'
בירורין וגזירות בי' דין
ואגרות של רשות״
אין כותבין שטרי חוב
במועד ואם לא איט'
מאמינו או אין לו
מה יאכל הרי זה יכתוב'
אין כותבין ספרים
תפילין ומזוזו' במועד
אין מגיהין אות אחת
אפי' בספרי העזרה ר'
יהוד' או' כתב אדם
תפילין ומזוזות לעצמו
וטווה על ירכו תכלת
לציציתו״

[illegible]

הקובר את מתו שלש ימים קודם הרגל בטלה ממנו גזירת שבעה שמנה ימים בטלה ממנו גזירת שלשים יום מפני שאמרו השבת עולה ואינה מפסקת הרגלים מפסיקין ואינן עולין ר' אליעזר אומר משחרב בית המקדש עצרת כשבת רבן גמליאל אומר ראש השנה ויום הכפורים כרגלים וחכמים אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא עצרת כרגלים וראש השנה ויום הכפורים כשבת׃

[illegible]

תנו רבנן אבל שלשה ימים הראשונים אסור להניח תפילין משלישי ושלישי בכלל ואילך מותר להניח תפילין ואם באו פנים חדשות אינו חולץ דברי ר' אליעזר ר'
יהושע אומ' אבל שני ימים הראשונים אסור להניח תפילין משני ושני בכלל ואילך מותר להניח ואם באו פנים חדשות חולץ · אמ' רב מתנה מאי טעמ'
דר' אליעזר דכתי' ויתמו ימי בכי אבל משה · אמ' רב גידל אמ' רב מאי טעמ' דר' יהושע דכתי' ואחריתה כיום מר · ור' יהושע נמי הכתי' ויתמו

[illegible]

אין קורעין ולא חולצין ולא מברין אלא קרובי של מת ואין מברין על המיטות זקופות ואין מוליכין לבית האבל בטבלא ולא באיסקוטלא בקינון אלא בסלין ואין אומ' ברכת אבלים במועד אבל עומדין בשורה ומנחמין ופוטרין את הרבים

ואילו קורעין ולא מתאחין הקורע על אביו ועל אמו ועל רבו שלמדו תורה ועל נשיא ועל אב בד' ועל שמועות הרעות ועל ברכת השם

[illegible]

[illegible]

ועל ספר תורה שנשרף ועל ערי יהודה ועל המקדש ועל ירושלים וקורע על המקדש ומוסיף על ירושלים. אין מניחין את המיטה ברחוב מפני שמרגיל את ההספד ולא של נשים לעולם מפני הכבוד.

[illegible]

נשים במועד מענות
אבל לא מטפחות ר'
ישמעאל אומ' הסמוכו'
למיטה מטפחות
בראשי חדשים
בחנוכה ובפורים
מענות ומטפחות
בזה ובזה אין מקוננות
נקבר המת לא מענות
ולא מטפחות איזה
הוא עינוי ואיזהוא

[illegible]

[illegible]

קינה עינוי כולן עונו׳ כאחד קינה אחת אומרת וכולן עונות אחריה שנ׳ ולמדנה בנותיכם נהי ואשה רעותה קינה אבל לעתיד לבא כולן עונו׳ כאחת שנ׳ בלע המות לנצח ומחה ה׳ אל׳ דמעה מעל כל פנים וגו׳

סליק פירקא

[illegible]

תניא

[illegible]

הדרן עלך ואלו מגלחין

וסליקא מסכת מועד קטן

תנא

מאימתי

קורין את שמע בערבי׳
משעה שהכהנים נכ׳
נכנסין לאכול בתרומתן
עד סוף האשמורה
הראשונה דברי ר׳ אליעז׳
וחכמים או׳ עד חצות
רבן גמליא׳ או׳ עד
שיעלה עמוד השחר.
מעשה שבאו בניו
מבית המשתה אמרו
לו לא קרינו את שמע
אמ׳ להם אם לא עלה
עמוד השחר חייבין
אתם לקרות׳

[illegible]

חכמים

[illegible]

ולא זו בלבד אמרו
אלא כל מה שאמרו חכמים
עד חצות מצותן עד
שיעלה עמוד השחר״
הקטר חלבים
ואברים ואכילת פסחים
מצותן עד שיעלה
עמוד השחר כל הנאכלין
לאום אחד
מצותן עד שיעלה
עמוד השחר״

[illegible]

[illegible]

אם כן למה אמרו חכמים עד חצות אלא להרחיק אדם מן העבירה · מאימתי קורין את שמע בשחרין משיכיר בין תכלת ללבן ·

[illegible]

שם תהיו תפלה נשמעת · אמר רבין בר רב אדא אמר רבי יצחק מניין שהקב"ה מצוי בבית הכנסת שנ' אלהים נצב בעדת אל · ומניין לעשרה שמתפללין ששכינה עמהם שנ' [illegible] · ומניין לשלשה שיושבין בדין ששכינה עמהן שנ' בקרב אלהים ישפט · ומניין לשנים שיושבין ועוסקין בתורה ששכינה עמהן שנ' אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וגו' [illegible]

[illegible]

ר' אליעזר או' משיכיר
בין תכלת ללבן לכרתי
עד הנץ החמה ר'
יהושע או' עד שלש
שעות שכן דרך בני
מלכים לעמוד בשלש
שעות הקורא
מכאן ואילך לא הפסי'
כאדם הקורא בתורה:

בש אר בערב כל אדם
יטו ויקראו ובבקר
יעמדו שנ בשכבך
ובקומיך ובה אר בש
אדם קורין כדרכן שנ
ובלכתך בדרך אם כן
למה נאמר ובשכבך
ובקומיך בשעה שבני
אדם שוכבין ובשעה
שבני אדם עומדין

[illegible]

אר' טרפון אני הייתי
בא בדרך והטתי לקרו'
כדברי ב"ש וסכנתי
בעצמי מפני הלסטים
אמרו לו כדי היית לחוב
בעצמך על שעברת
על דברי בית הלל
בשחר מברך שתים
לפניה ואחת לאחריה
ובערב מברך שתים
לפניה ושתים לאחריה
ארוכה ואחת קצרה
מקום שאמרו להאריך
אינו רשאי לקצר מקו'
שאמרו לקצר אינו
רשאי להאריך
לחתום אינו רשאי
שלא לחתום ושלא
לחתום אינו רשאי
לחתום

[illegible]

[illegible]

מזכירין יציאת מצרים בלילות אמ' ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא שנ' למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך ימי חייך הימים כל ימי חייך הלילות וחכמים אומ' ימי חייך העולם הזה כל להביא לימות המשיח

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מאימתי קורין

היה קורא

היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם כיון לבו יצא ואם לאו לא יצא בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב דברי ר' מאיר

[illegible]

ר׳ יהודה או׳ באמצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם׳

אילו הן הפרקים בין ברכה ראשונה לשניה ובין שניה לשמע ובין שמע לוהיה אם שמע בין והיה אם שמע לויאמר בין ויאמר לאמת ויציב ר׳ יהודה או׳ בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק״

א״ר יהושע בן קרחה למה קדמה פרשת שמע לוהיה אם שמע אלא כדי שיקבל עליו עול מלכות׳ והיה אם שמ׳ לויאמר שוהיה אם שמע נוהג ביום ובלילה ויאמ׳ אינו נוהג אלא ביום׳

הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא ר׳ יוסי או׳ לא יצא׳ קרא ולא דקדק באותיותיה ר׳ יוסי או׳ יצא ר׳ יהודה או׳ לא יצא׳ הקורא למפרע לא יצא קרא וטעה יחזור למקום שטעה״

האומנין קורין בראש האילן ובראש הנדבך מה שאינן רשאין לעשות כן בתפילה "

חתן פטור מק"ש בלילה ראשונה ועד מוצאי שבת אם לא עשה מעשה "

מעשה ברג' שנשא וקרא בלילה ראשונה שנשא אמרו לו תלמידיו לא למדתנו רבינו שחתן פטור מק"ש בלילה ראשונה אמ' להן איני שומע לכם לבטל ממני מלכות שמים אפי' שעה אחת "

רחץ בלילה ראשונה שמתה אשתו אמרו לו לא למדתנו שאבל אסור מלרחוץ אמ' להם איני כשאר בני אדם אסטניס אני "

וכשמת טבי עבדו קבל עליו תנחומין אמרו לו לא למדתנו שאין מקבלין תנחומין על העבדים אמ' להם אין טבי עבדי כשאר כל העבדים כשר היה "

חתן אם רוצה לקרות
את שמע לילה ר"א
ראשונה קורא רשב"ג
או' לא כל הרוצה
ליטול את השם יטול
סליק פירקא

הדרן עלך היה קורא

מוטל

מי שמתו

מוטל לפניו פטור
מקרית שמע ומן ה
התפילין נושאי המט
וחלופיהן וחילופי ח
חילופיהן

את שלפני המיטה
ואת שלאחר המיטה
את שלמיטה צורך
בהן ואת שאין למיטה
צורך בהן חייבין אילו
ואילו פטורין מן ה'
התפילה

קברו את המת וחזרו
אם יכולין להתחיל ול
ולגמור עד שלא יגיעו
לשורה יתחילו ואם
לאו לא יתחילו
העומדים בשורה
הפנימים פטורין
והחיצונים חייבין

נשים ועבדים וקטנים פטורין מקריאת שמע ומן התפילין וחייבין בתפילה ובמזוזה ובברכת המזון׳ בעל קרי מהרהר בלבו ואינו מברך לא לפניה ולא לאחריה ועל המזון מברך לאחריו ואינו מברך לפניו ר׳ יהודה או׳ מברך לפניהם ולאחריהם׳

מתניי

היה עומד בתפלה
ונזכר שהוא בעל קרי
לא יפסיק אלא יקצר
ירד לטבול אם יכול
לעלות ולהתכסות עד
שלא יעלה הנץ החמה
יעלה ויתכסה ויקרא
אבל לא יתכסה לא
במים הרעים ולא
במי המשרה עד
שיטיל לתוכו מים
וכמה ירחיק מהן ומן
הצואה ארבע אמות״

מתניי

[illegible]

זב שראה קרי ונדה שפלטה שכבת זרע והמשמשת וראתה נדה צריכין טבילה ור' יהוד' פוטר״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מי שמתו״ ורמנהו

תפילת

השחר עד חצות ור' יהוד' או' עד ארבע שעות׳ תפלת המנחה עד הערב ר' יהוד' או' עד פלג המנחה׳ תפלת הערב אין לה קבע ושל מוספין כל היום כולו ר' יהוד' או' עד שבע שעות

[illegible]

ר' נחוניא בן הקנה היה
מתפלל בכניסתו לבית
המדרש וביציאתו
היה מתפלל תפילה
קצרה אמרו לו תלמי'
מה מקום תפילה זו
אמ' להם בכניסתי
אני מתפלל תפילה
שלא יארע תקל' על
ידי וביציאתי אנ'
נותן הודאה על חלקי
רג' או' בכל יום
מתפלל אדם שמנה
עשרה ר' יהושע או'
מעין שמנה עשרה
ר' עקיבא או' אם
שגורה תפילתו בפיו
מתפלל שמנה עשר'
ואם לאו מעין שמנה
עשרה

מתניתין

ר' אליעזר או' העושה
תפלתו קבע אין תפלתו תח'
תחנונים ר' יהושע או'
המהלך במקום סכנה
מתפלל תפלה קצרה
ואו' הושע ה' את עמך
וכל פרשת העיבור יהיו
צרכיהם לפניך ב"א ה'
שומע תפלה
היה רוכב על החמור
ירד אם אינו יכול לירד
יחזור את פניו למזרח
ואם אינו יכול להחזיר
את פניו יכוין את לבו
כנגד בית קדשי הקדשים
היה מהלך בספינה או
באסדא יכוין את לבו
כנגד בית קדשי ה
הקדשים

מנהני

[illegible]

ר׳ אלעזר בן עזריה אומ׳ אין תפלת המוספין אל׳ בחבר עיר וחכמים או׳ בחבר עיר ושלא בחבר עיר ר׳ יהוד׳ או׳ משמו כל מקום שיש חבר עיר יחיד פטו׳ מתפיל׳ המוספין״

סליק פירקא

אין עומדין

להתפלל אלא מתוך כובד ראש חסידים הראשנים היו שוהין שעה אחת ומתפללי׳ כדי שיכוונו את לבם לאביהם שבשמים ואפי׳ המלך שואל בשלומו לא ישיבנו ואפי׳ נחש כרוך על עקבו לא יפסיק״

[illegible]

[illegible]

מזכירין גבורות גשמי'
בתחיית המתים ושואלין
את הגשמים בברכת
השנים והבדל בחונן
הדעת ר' עקיבא אומר
אומרה ברכה רביעית
בעצמה ר' אליעזר או'
בהודאה האו'
יברכוך טובים הרי זה
דרך מינות האו'
על קן צפור יגיעו
רחמיך ועל טוב יזכר
שמך מודים מודים
משתקין אותו"

[illegible]

העובר לפני התיבה וטעה יעבר אחר תחתיו ולא יהיה מסרב באותה שעה מהיכן הוא מתחיל מתחלת הברכה שטעה זה

העובר לפני התיבה לא יענה אחר הכהנים אמן מפני הטירוף ואם אין שם כהן אלא הוא לא ישא את כפיו ואם הבטחתו שנושא את כפיו וחוזר לתפלתו רשאי

המתפלל וטעה סימן רע לו אם שליח צבור הוא סימן רע לשולחיו לפי ששלוחו של אדם כמותו

באותה

הדרן עלך אין עומדין

תנו רבנן

אמרו עליו על ר' חנינ'
בן דוסא כשהיה מתפלל
על החולי' או זה חי וזה
מת אמרו לו מניין את
יודע אמ' להם יודע אני
אם שגור' תפלתי בפי יוד'
אני שמקובל ואם לאו
יודע אני שמטורת'

סליק פירקא

כיצד מברכין

על הפירות על פירות
האילן או' פרי העץ חו'
מן היין שעל היין הוא
או' בורא פרי הגפן ועל
פירות הארץ בורא פרי
האדמה חוץ מן הפת
שעל הפת מברך המוציא
לחם מן הארץ ועל
הירקות או' בורא פרי
האדמה ר' יהוד' או' בור'
מיני דשאים בירך על
פירות האילן בורא פרי
האדמ' יצא ועל כולן
פירות הארץ בורא פרי
העץ לא יצא ועל כולן
אם אמ' שהכל נהיה
בדברו יצא ועל כל דבר
שאין גדולו מן הארץ
שהכל נהיה בדברו"

על החומץ ועל הנובלות
ועל הגובאי או' שהכל
ר' יהוד' או' כל שהוא מין
קללה אין מברכין עליו'
היו לפניו מינין הרבה
ר' יהוד' או' אם יש ביניה
ממין שבעה עליו הוא
מברך וחכמים או' מברך
על אחר מהם שירצה
בירך על היין ש'
שלפני המזון פטר את
היין שלאחר המזון
בירך על הפרפראות
שלפני המזון פטר את
הפרפראות שלאחר
המזון בירך על הפת
פטר את הפרפראו' על
הפרפראות לא פטר
את הפת בש' או' את לא
מעש' קדרה

היו יושבין כל אחד
ואחד מברך לעצמו
הסבו כל אחד מברך
לכולן בא להם יין בתוך
המזון כל אחד ואחד
מברך לעצמו לאחר
המזון אחד מברך לכל
והוא או' על המוגמר
אע"פ שאין מביאין את
המוגמר עד לאחר
סעוד' הביאו לפניהם
שמן והדס ב"ש או' מבר'
על השמן ואחר כך מבר'
על ההדס וב"ה או' מבר'
על ההדס ואחר כך מבר'
על השמן אמ' ר"ג אני
אכריע שמן זכינו
לריחו וזכינו לסיכתו
והדס זכינו לריחו לסיכ'
לא זכינו

הביאו להם מליח ופת
עמו מברך על המליח
ופוטר את הפת מפני
שהפת טפילה לו זה
הכלל כל שהוא עיקר
ועמו טפילה מברך על
העיקר ופוטר את
הטפילה: אכל
תאנים וענבים ורמוני'
מברך אחריהם שלש
ברכות דברי ר"ג וחכמים
או' ברכה מעין שלש
ר' עקיבא או' אכל שלק
והוא מזונו מברך עלי' (אחריו)
שלש ברכות"

איתמר

מתניתי

השותה מים לצמאו או' שהכל נהיה בדברו ר' טרפון או' בורא נפשות רבות וחסרונן

סליק פירקא

הדרן עלך כיצד מברכין

מתני' שלשה שאכלו על שלחן אחד חייבין לזמן אכל דמאי ומעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפדו והשמש שאכל כזית והכותי מזמנין עליו

[illegible]

איתמר

[illegible]

אכל טבל ומעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו מעשר שני והקדש שלא נפדו והשמש שאכל פחות מכזית והנכרי אין מזמנין עליו׳ נשים ועבדים וקטנים אין מזמנין עד כמה מזמנין עד כזית ר׳ יהודה או׳ עד כביצה׳ כיצד מזמנין בשלשה אומ׳ נברך והם או׳ ברכו׳ בעשרה או׳ נברך א׳ה׳ אחד עשרה ואחד עשר רבוא׳ במאה או׳ נברך א׳היכו על המזון שאכלנו במאה׳

מתניתי

והכ או ברכו באלת הוא
או נברך יי אהי ישראל
באלת והכ או ברכו
ברכוא או נברך יי אהי
אהי ישרא יושב הכרו
על המזון שאכלנו
ברכוא והכ או ברכו
אחר רבוא ואחר עשר
כענין שהוא מברך כן
עונין אחריו ברוך יי
אהינו אהי צבאו יושב
הכרובי על המזו שאכל
ר יוסי הגלילי או לפי
רובהקהל הן מברכין הן
שנ במקהלות ברכו את
יי אהי ישרא
אר עקיב מה מינו
בבית הכנס אחר מרובין
ואחר מועטין או ברכו
את יי ר ישמעא או ואו
ברכו את יי המבורך

שלשה שאכלו כאחד אינן רשאין ליחלק וכן ארבעה וכן חמשה ששה נחלקין עד עשרה ועשרה אין נחלקין עד שיהיו עשרים. שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו הרי אילו מצטרפין לזימון ואם לאו אילו מזמנין לעצמן ואילו מזמנ' לעצמן ואין מברכין על היין עד שיתן לתוך מים דברי ר' אליעזר וחכמ' או' מברכין. סליק פירקא

הדרן עלך שלשה שאכלו — תני

אילו דברים

שבין ב"ש לב"ה בסעוד' ב"ש או' מברך על היום ואחר כך על היין וב"ה או' מברך על היין ואחר כך מברך על היום. ב"ש או' נוטלין לידים ואחר כך מוזגין את הכוס וב"ה או' מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין את הידים.

בש או מקנח במפה
ומניח על השלחן וב"ה
או מניח על הכסת·
בש או מכבדין את
הבית ואחר כך נוטלי
את הידים וב"ה או
נוטלין את הידים
ואחר כך מכבדין את
הבית· בש או
נר ומזון בשמים
והבדלה וב"ה או נר
ובשמים מזון והבדל·
בש או שברא
מאורי האש וב"ה או
בורא מאורי האש·
אין מברכין לא
על הנר ולא על
הבשמים של גוים
לא על הנר ולא על
הבשמים של מתים
לא על הנר ולא על
הבשמי' של ע"ז ואין
מברכין על הנר עד
שיאותו לאורו·
מי שאכל ושכח ולא
בירך בש או יחזור
למקומו ויברך וב"ה
או יברך במקומו שנז
עד אימת הוא מברך
עד שיתעכל המזון
במעיו·

[illegible]

הדרן עלך אלו דברים

מנהגו

[illegible]

בא להם יין אחר המזו' ואין שם אלא אותו כוס ב"ש או' מברך על היין ואחר כך מברך על המזון וב"ה או' מברך על המזון וא' ואחר כך על היין "

עונין אחר ישראל המברך אמן ואין עונין אחר הכותי המברך אמן עד שישמע כל הברכה "

סליק פירקא

הרואה מקום

שנעשו ניסים בו לישר' אומר ברוך שעשה ניסי' לאבותי' במקום הזה "

הרואה מקו' שנעקר ממנו ע"ז אומ' ברוך שעקר ע"ז מארצנו "

[illegible]

על הזיקים ועל הזועו
ועל הרעמים ועל
הרוחות ועל הברקים
או׳ ברוך שכחו וגבור׳
מלא עולם
על ההרים ועל הגבעו׳
על הימים ועל הנהרו׳
ועל המדברו׳ או׳ ברוך
עושה מעש׳ בראשי׳
ר׳ יהוד׳ או׳ על הים
הגדול הוא או׳ ברוך
שעשה את הים הגדו׳
בזמן שרואהו לפרקי׳

על הגשמים ועל ה'
בשורות טובות אומר
ברוך הטוב והמטיב
ועל בשורות רעות או'
ברוך דיין האמת
בנה בית חדש וקנה
כלים חדשים או' ברו'
שהחיינו וקיימנו ו'
והגיענו לזמן הזה

מברך על הרעה מעי
על הטובה ועל הטובה
מעין על הרעה
והצועק על מה ש
שעברה זו תפילת
שוא · היתה אשתו
מעוברת ואו' יהי רצון
שתל' אשתי זכ'
הרי זה תפלת שוא·
היה בא בדרך ושמע
צוחה ואו' יהי רצון
שלא יהא אילו בני ביתי
הרי זו תפיל' שוא·

הנכנס לכרך צריך ש
שתים אחת בכניסתו
ואחת ביציאתו בן ע
עזאי או' ארבע שתי'
בכניסתו ושתים
ביציאתו ועל מה
שעבר נותן הודאה
וצועק על מה שעתי'
להיות

[illegible]

חייב אדם לברך על ה
הרעה כשם שמברך
על הטובה שנ׳ ואהבת
את י״י אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך ובכל מאדך
היום על לבבך בשני
יצריך ביצר טוב וביצ׳
רע בכל נפשך אפי׳
הוא נוטל את נפשך
ובכל מאדך בכל ממונ׳
ד״א בכל מאדך
בכל מדה ומדה שהו׳
מודד לך בכל חר מוד
לו מאד מאד
לא יקל אדם את ראשו
כנגד שער בית המלח
שהוא מכוון כנגד
בית קדשי הקדשים

[illegible]

ולא יכנ' אדם להר הבית במקלו ובתרמילו ובפונדתו ובאבק שעל גבי רגליו ולא יעשנה קפנדריא ורקיקה מקו'

כל חותמי ברכו' שהיו במקדש היו או' עד העולם משקלקלו המינין ואמרו אין העולם אלא אחד התקינו שיהיו או' מן העולם ועד העולם

והתקינו שיהא אדם שואל בשלום חבירו בשם שנ' והנה בועז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ואו' ה' עמך גבור החיל ואו' אל תבוז כי זקנה אמך ואו' עת לעשות לה' הפרו תורתך

סליק פירקא

הדרן עלך הרואה

וסליקא מסכת ברכות

ואשור כוליה סדר מועד תהלה לאל ית׳ ויתב׳ שמו

[illegible]

יוהיה	הי	הין	יוו	יוו	יוה	יוות	יוו	יוה	יוהיה
הי	יוה	יהוה	יוהין	[illegible]	יולהים	עח	הוי		
חי	יודיר	עני	עניות	יודירים	יוים	וערין			
יה	והו	יורו	כיה	טהו	עח	חין	ויז	מן	יהיו
ות	יובן	רליה	יוהיה	עבין	היה	שמו	שדי	שוכן	
עד	עה	יויש	הלחוה	לעולם	עבי	יוגין	ערין	יה	
שוכן	שחדים	וה	יהוה	ויהין	יהין	והוה	וה	יה	
ורה	יוזין	יורין	יורין	יורין	[illegible]	סל	סל	וה	וה
וה וה וה וה	וה וה וה וה וה וה								

[illegible]

זה וזה ששנויה הוא פרק
הדר מוהרת ....

תנו רבנן מי שיש לו בית שער אכסדרה ומרפסת בחצר חבירו ... בית התבן ובית ה...

א"ר יהודה מעשה בבן נפח שהיו לו חמשה חצרות במושבו ... ועשה לפתחיהם ...

ושמואל אמ' ...

[illegible]

הדרן עלך הרואה
וסליקא מסכת ברכות
ואשור בוליה סדר מועד תהלה ל[illegible]

כתוב על חרש חדש בטהרה שמות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ישוב [illegible] [illegible] [illegible] על [illegible] עם זהב [illegible]
[illegible] ליהודה ויהודה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

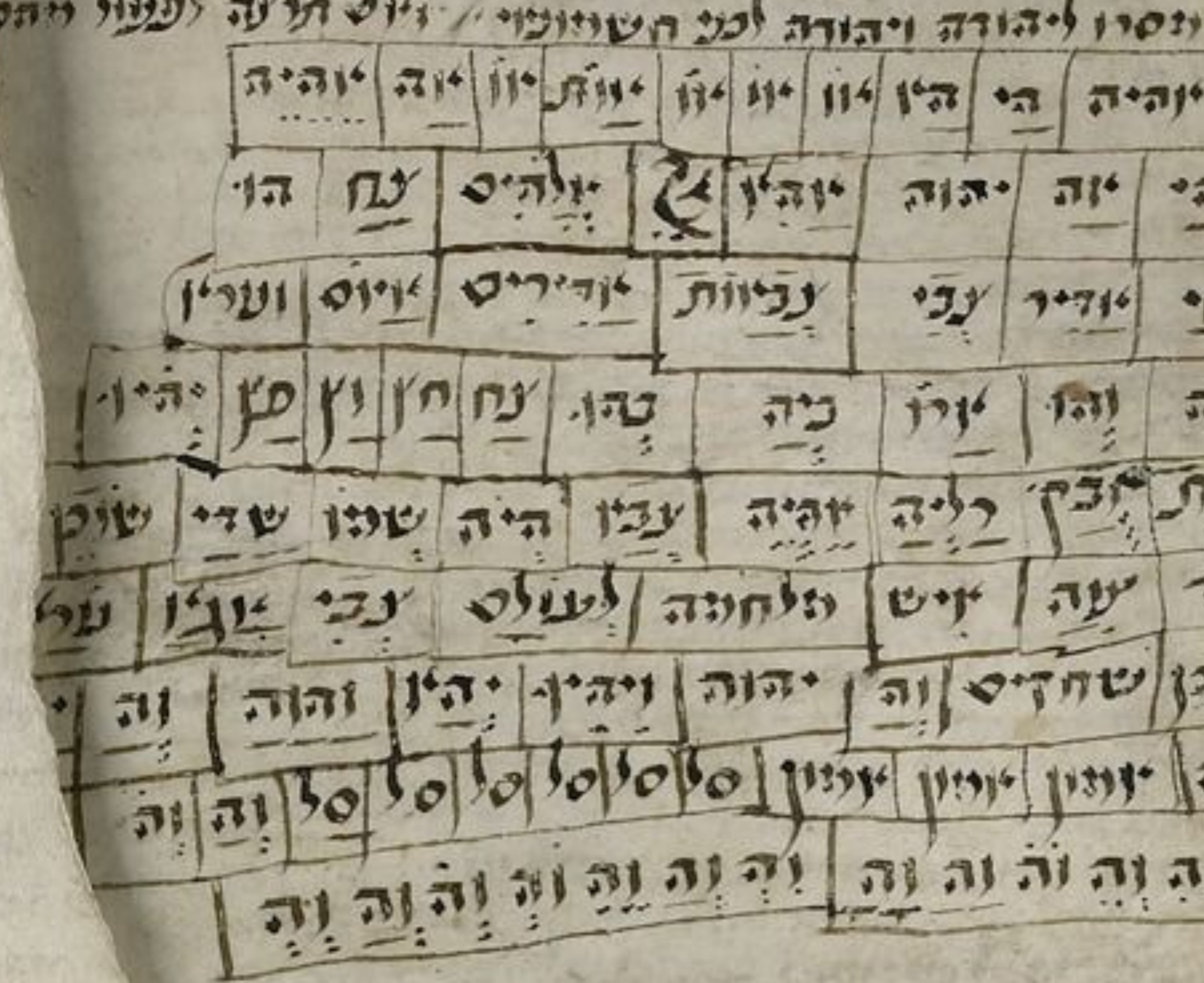
...ין שבת המקדש היא שאין כרת המקדש היא ומנין הל׳ יות שכתוב
...ורה משכת לעולם יגו׳ ומיו המורה מוקדש לעולם יולין ומצריך סריו תית
...ו יו׳ לר׳ עין לחלק דתנייה הכתובה ללוו ייעות תני׳ ר׳ יוסי ר׳ עין יוו לחלק יינו
...ין וחותהגין עהגת כרין ונחויה לורין ומשכות רבת חזינן כשכת לוה ל

[illegible]

הדרן עלך הרואה

וסליקא מסכת ברכות

ואשור כוליה סדר מועד תהלה ל[illegible]

חמש עשרה

נשים פוטרות צרותי׳
וצרות צרותיהן מן
החליצה ומן היבום
עד סוף כל העולם בתו
ובת בתו ובת בנו בת
אשתו ובת בתה ובת
בנה חמותו ואם חמיו
ואם חמותו אחותו
ואחות אמו ואחות
אשתו ואשת אחיו
מאמו ואשת אחיו
שלא היה בעולמו
וכלתו הרי אלו פוטרו
צרותיהן וצרות צר׳
צרותיהן עד סוף כל
העולם

וכולן שמתו או שמיאנו
או שנתגרשו או שיז
שנמיצאו איילונית
צרותיהן מותרות ואי
אתה יכול לומ' בחמותו
ובאם חמיו ובאם חמות
שנמיצאו איילונ' או
שמיאנו ״ כיצד
פוטרות צרותיהן היתה
בתו אחת מכל העריות
האילו נשואה לאחיו
ולו אשה אחרת ומת
כשם שבתו פטורה כך
צרתה פטורה ״

כיצד פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן הלכה הצרה ונשאת לאחיו השני ולו אשה אחרת ומתה שיצרת בתו פוטרה כך צרת צרתה פוטרה ואפי' הן מאה כיצד אם מתו צרותיהן מותרות היתה בתו או אחת מכל העריות האילו נשויא לאחיו

[illegible]

ולו אשה אחרת מת׳
מת׳ או נתגרשה ומ״א
ואחר כך מת ״אחיו״ צרתה
מותרת וכל היכולה
למאן ולא מאנה צרת׳
חולצת ולא מתייבמת׳
שש עריות חמורו׳
מאלו מפני שהן נשו׳
לאחרים צרותי׳ מותרו׳
אמו ואשת אביו וא׳
״ואחות אמו״
ואחותו מאביו ואשת
אחיו מאביו ואשת
אחי אביו ׃ בש׳ מתירי׳
את הצרות לאחים ובה׳
אוסרין ״ חליצו בש׳
פוסלין מן הכהונה ובה׳
מכשירין ״

[illegible]

[illegible]

צריכים בש מכשי וכה
פוסלין ואעפ שאילו
פוסלין ואילו מכשירין
לא נמנעו בש מלישא
נשים מבה ולא בה
מבש וכל הטהרות
שאילו מטהרין ואילו
מטמאין לא נמנעו
אילו מלעשות טהרות
על גב אילו׃

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך חמש עשרה

[illegible]

כיצד אשת
אחיו
שלא היה בעולמו שני
אחין ומת אחד מהן
ונולד להם אח ואחר
כך יבם השני את אשת
אחיו הראשונה יוצא
משום אשת אחיו
שלא היה בעולמו ושני
משום צרתה עשה בה
מאמר ומת השני
חוליצת ולא מתיבמת׃
שני אחין ומת
אחד ומת אחד מהן
ייבם את השני את
אשת אחיו ואחר כך
נולד להן אח ומת
הראשונה יוצא משו
אשת אחיו שלא היה
בעולמו

[illegible]

והשנייה משום ערוה
עשה בה מאמר ומתה
השנייה חולצת ולא
מתייבמת ר׳ שמעון ׳
או מייבם לאיזו שירצ׳
או חולץ לאיזו שירצ׳

כלל אמרו ביבמה
כל שאיסורה איסור
ערוה לא חולצת ולא
מתייבמת איסור מצו׳
ואיסור קדושה חולצת
ולא מתייבמת אחותה
כשהיא יבמתה או ׳
חולצת או מתייבמת
איסור מצוה שניות
מדברי סופרים איסור
קדושה אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט ממזרת
ונתינה לישראל בת
ישרא׳ לנתין ולממזר׳
מי שיש לו אח מכל
מקום זוקק את אשת
אחיו לייבום ואחיו ׳
לכל דבר חוץ ממי ׳
שיש לו מן השפחה
ומן הנכרית מי שיש
בן מכל מקום פוטר
את אשת אביו מן ׳
היבום וחייב על מכתו
ועל קללתו ובנו לכל
דבר חוץ ממי שיש לו
מן השפחה ומן הנכרי׳

[illegible]

מי שקדש אחת משתי אחיות ואינו יודע איזו קידש נותן גט לזו וגט לזו מת ולו אח אחד חולץ את שתיהן היה לו שנים אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאין מידם״

שנים שקידשו שתי אחיות זה אינו יודע לאיזו קידש וזה אינו יודע לאיזו קידש זה נותן שני גיטין וזה נותן שני גיטין מתו ולהן אח אחד זה חולץ לשתיהן וזה חולץ לשתיהן לזה אחד ולזה שנים היחיד חולץ את שתיהן והשנים אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאו׳ מידם לזה שנים ולזה שנים אחיו של זה חולץ לאחת ואחיו של זה חולץ לאחת אחיו של זה מייבם חלוצתו של זה ואחיו של זה מייבם חלוצתו של זה קדמו שנים וחלצו לא ייבמו שנים אלא אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו אין מוציאין מידם״

איבעיא

[illegible]

מיאנה בגדול לייבם ואם קדם הקטן זכה׳ הנטען על השפחה׳ ונשתחררה על הנכרית ונתגיירה הרי זה לא יכנוס ואם כנס אין מוציאין מידו׳ הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו אעפ׳ שכנס יוציא׳ המביא גט ממדינת הים ואמ׳ בפני נכתב ובפני נחתם לא ישא את אשתו מת הרגתיו הרגנוהו לא ישא את אשתו׳ ר׳ יהודה אומר הרגתיו לא תנשא את אשתו הרגנוהו תנשא אשתו׳ החכם שאסר האשה בנדר על בעלה הרי זה לא ישאנה׳ מיאנה או שחלצה בפניו ישאנה מפני שהוא ב״ד וכולן שהיו להם נשים ומתו מותרו׳ להנשא להן וכולן ש׳ שנישאו לאחרים ונתארמלו או נתגרשו מותרות להם וכולן מות׳ לבניהם ולאחיהם״

סליק פירקא

ארבעה אחי׳ שני׳ מהן נשואין לשתי אחיות ומתו הנשואי׳ את האחיות הרי אל׳

הדרן עלך כיצד אשת אחיו.

חוליצות ולא מתייבמות ואם קדמו וכנסו יוציאו ר׳ אלעזר או׳ בש׳ או׳ יקיימו ובה׳ או׳ יוציאו · היתה אחת מהן אסור לאחד איסור ערוה אסור בה ומותר באחות והשני אסור בשתיהן איסור מיצוה ואיסור קדושה חוליצות ולא מתייבמות היתה אחת מהן אסורה על זה איסור ערוה והשנייה אסורה על זה איסור ערוה האסו׳ לזה מותר לזה והאסור לזה מותר לזה וזו היא שאמ׳ אחותה כשהיא יבמתה או חוליצת או מתייבמת · שלשה אחין שנים מהן נשואין לשתי אחיות או אשה ובתה או אשה ובת בנה הרי אלו חוליצו׳ ולא מתיבמות ור׳ שמע׳ פוטר הייתה אחת מהן אסורה עליו איסו׳ ערוה אסור בה ומותר באחות׳ איסור מיצוה או איסור קדושה חוליצות ולא מתייבמות · שלשה אחין שנים מהן נשואי׳ לשתי אחיות ואח׳ מופנ׳ מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה מופנ׳ מאמר ואחר כך מת אחיו השני׳ בש׳ או׳ אשתו עמו והלה תיצא משו׳ אחות אשה ובה׳ או׳ מוציא את אשתו בגט ובחליצה

איבעיא להו

ואשת אחיו בחליצ׳ וזו הי׳ שאמרו אוי לו על אשתו אוי לו על אשת אחיו ״ שלש אחין שני מהן נשואי׳ לשתי אחיות ואחד נשוי נכרית ומת אחד מבעלי אחיות וכנס הנשוי נכרי׳ את אשתו ומת הראשונה יוצאה משו׳ יצרתה עשה בה מאמ׳ ומת נכרי׳ חוליצת ולא מתייבמת ״ שלש אחין שני מהן נשואין לשתי אחיות ואחד נשוי נכרי׳ ומת הנשוי נכרי׳ וכנס אחד מבעלי אחיו׳ את אשת ומת הראשונה יוצא׳ משום אחות אשה והשניי׳ משו׳ יצרת עש׳ בה מאמ׳ ומת נכרית חוליצ׳ ולא מתייבמת ״ שלש אחין שנים מהן נשואי׳ לשתי אחיו ואחד נשוי נכרית מת אחד מבעלי אחיו׳ וכנס נשוי נכרי׳ את אשתו ומת אשתו של שנ׳ ואח׳ כך מת הנשוי נכרי׳ הריזו אסור׳ עולמי׳ עלי׳ הואי׳ ונאסר׳ עליו שע׳ אחת ״ שלש אחין שני מהן נשואי׳ לשתי אחיו׳ ואחד נשוי נכרי׳ גירש אחד מבעלי אחיו׳ את אשתו ומת הנשוי נכרי׳ וכנס המגרש ומת זו הי׳ שאמרו שאם מתו או נתגרשו צרותיהן מותרו׳ וכולן שהיו להן קדושי׳ או גרושי׳ בספק הרי אלו חוליצות ולא מתייבמו׳ ״ כיצד ספק קדושי׳ זרק לה קדושיה

[illegible]

טעמא

[illegible]

פשיטא

[illegible]

[illegible]

ספק קרוב לה ספק קרו לו זה הוא ספק הרושי כיצד ספק גרושין כתב בכתב ידו ואין עליו עדי יש עליו עדים ואין בו זמן יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד זה הוא ספק גירושין ״

שלשה אחין נשואין לשלש נשים נכריו ומת אחד מהן ועשה בה השני מאמ׳ ומת הרי חוליצו ולא מתיבמו ע׳׳ ומת אחד מהם יבמה יבא עליה מי שעליה זיקת יבם אחד ולא שעליה זיק שני יבמין ר׳ שמע׳ או׳ מייב׳ לאיזו מהן שירצ׳ וחול׳ לשני׳

שתי אחין נשואין לשתי אחיו ומת אחד מהן ואחר כך מתה אשתו של שני הרי זו אסור עולמית הואיל ונאסר עליו שע׳ אח׳

שני שקדשו שתי נשי ובשעת כניסתן לחופ׳ החליפו את שלזה לזה ואת שלזה לזה הריהן חייבי׳ משו׳ אשת איש ואם היו אחי׳ משו׳ אשת אח ואם היו אחיו׳ משו׳ אשה אל אחותה ואם היו נדו׳ משו׳ נדה ומפרישי׳ אותן שלשה חדשי׳ שמא מעוברות הן ואם היו קטנו׳ ולא היו ראוי׳ לולד מחזירי׳ אותן מייד ואם היו ו כוהנת נפסלות מן ה הכהונה ׳

כלוק פירקא

החליפו

[illegible]

הדרן עלך ארבעה אחין

ארוסה

החולץ ליבמתו ונעברת והפילה ר׳ יוחנן אמ׳ צריכה חליצה מן האחין וריש לקיש אמ׳ אינה צריכה חליצה מן האחין

[illegible]

החולץ ליבמתו

ונמציא מעוברת וילדה בזמן שהולד של קיימא הו מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה אם אין הולד של קיימא הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה.

הכונס את יבמתו ונמצית מעוברת וילדה בזמן שהולד של קיימא יוציא וחייבין בקרבן אין הולד של קיימא יקיים ספק בן תשעה לראשון בן שבעה לאחרון יוציא והולד כשר וחייבין באשם תלוי.

איתמר

[illegible]

שומרת יבם שנפלו לה
נכסים מודים ב"ש וב"ה
שמוכרת ונותנת וקיים
מתה מה יעשו בכתובת'
ובנכסים הנכנסי' והיוצאי'
עמה ב"ש או' יחלוקו
יורשי הבעל עם יורשי
האב וב"ה או' נכסים
בחזקתן כתובה בחזקת
יורשי הבעל נכסים
הנכנסין והיוצאין עמ'
בחזקת יורשי האב
כנסה הרי היא כאשתו
לכל דבר ובלבד שתהא
כתובתה על נכסי בעל'
הראשון" מצוה
בגדול ליבם לא רצה
מהלכין על כל האחין
לא רצו חוזרין אצל
הגדול ואומ' לו עליך
המצוה או חלוץ או
יבם תלה בקטן עד
שיגדיל ובגדול עד
שיבא ממדינת הים
ובחרש ובשוטה אין
שומעין לו אלא אומ'
לו עליך מצוה או חלו'
או יבם" החולץ
ליבמתו הרי הוא כאחד
מן האחין בנחל' ואם
יש שם אב הנכסים
של אב"

[illegible]

איתמר

[illegible]

פשיטא

[illegible]

הכונס ליבמתו זכה
בנכסי אחיו ר' יהוד' או'
בין כך ובין כך אם יש
אב הנכסים של אב׳
החולץ ליבמתו הוא
אסור בקרובותיה והיא
אסורה בקרוביו הוא
אסור באמה ובאם אמ'
ובאם אביה בבתה ובבת
בתה ובבת בנה ובאחות
בזמן שהיא קיימת
והאחין מותרין והיא
אסור באביו ובאבי אבי
בבנו ובבן בנו ובאחיו
ובבן אחיו מותר
אדם בקרובת צרת חל'
חלוצתו ואסור בצרת
קרובת חלוצתו׳
החולץ ליבמתו ונשא
אחיו או אחותה ומת
זו חולצת ולא מתיבמ'
וכן המגרש את אשתו
ונשא אחיו את אחות
ומת הרי זו פטורה׳
שומרת יבם שקידש
אחיו את אחות מש'
ר' יהוד' בן בתיר' אמרו או'
לו המתן עד שיעשה
אחיך מעש' חליצו לה
או כנסו יכנ' את אשתו
מתה היבמ' יכנ' את אש
מת היבם מוציא את
אשתו בגט ואש' אחיו
בחליצה׳

היבמה לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיהו לה שלשה חדשים וכן ש' שאר כל הנשים לא י' ינשאו ולא יתארסו עד שיהו להן שלשה חדשים אחת בתולות ואחת בעולות ואחת אלמנות אחת גרושות אחת נשואות ואחת ארוסות ר' יהודה אומ' הנשואות יתארסו והארוסות ינשאו חוץ הארוסה שביהודה מפני שלבו גס בה ר' יוסי אומ' כל הנשים יתארסו חוץ מן האלמנה מפני הא־ האיבול ארבעה אחין נשואין לארבע נשים ומתו אם רצה הגדול שבהם לייבם את כולן הרשות בידו

מי שהיה נשוי שתי
נשים ומת ביאתה
או חליצתה של אחת
מהן פוטרת צרתה
היתה אחת מהן כשר'
ואחת פסולה אם
היה חולץ לפסולה
חולץ ואם מייבם
מייבם לכשרה׳
המחזיר את גרושתו
והנושא את חלוצתו
והנושא את קרובת
חליצתו יוציא והולד
ממזר דברי ר׳ עקיבא
וחכמים או׳ אין הולד
ממזר ומודין בנושא
את קרובת גרושתו
שהולד ממזר ואיזה
הוא ממזר כל שאר
בשר שהוא בלא יבא
דברי ר׳ עקיבא שמעון
התימני או׳ כל שחייבין
עליו כרת בידי שמים
והלכה כדברי ר׳ שמעו׳

ר' יהושע אומר כו'
שחייבין עליו מיתות
ב"ד א"ר שמעון בן עזאי
מצאתי מגילת יוחסין
בירושלים וכתוב בה
איש פלוני ממזר
מאשת איש לקיים
את דברי ר' יהושע
אשתו שמתה מותר
באחותה גירשה ומת'
מותר באחותה נשאת
לאחר ומתה מותר
באחותה יבמתו שמת'
מותר באחותה נישאה
לאחר ומתה מותר
באחותה:

סליק פירקא

הדרן עלך החולץ

רבן גמליא' ער

או' אין גט אחר גט ולא
מאמר אחר מאמר
ולא בעילה אחר בעיל'
ולא חליצה אחר חליצ'
וחכמי' או' יש גט אחר
גט ומאמר אחר מאמ'
אבל לא אחר הבעילה
ולא אחר החליצ' כלום
כיצד עש' מאמר
ביבמתו ונתן לה גט צריכ'
הימנו חליצ' עשה בה
מאמר וחליץ צריכה הימנ'
גט עש' בה מאמ' ובעל
הרי זו כמיצות נתן גט
ועש' בה מאמר צריכ'

[illegible]

גט חליצה נתן גט ו'
ובעל יצריכה גט וחליצ'
נתן גט וחליצה אין '
לאחר חליצה כלום
חלץ ועשה מאמר
ונתן גט ובעל או בעל
ועשה בה מאמר
נתן גט וחלץ אין '
לאחר חליצה כלום"
אחת יבמה אחת
ואחת שתי יבמו' כיצד
עשה מאמ' בזו ומאמ'
בזו יצריכו' שני גיטין
וחליצ' מאמ' לזו ובעל
את זו יצריכו' שני גיטי'
וחליצ' מאמ' לזו וגט
לזו יצריכ' גט וחליצה
מאמר לזו וחלץ לזו
הראשונ' יצריכ' גט גט
לזו וגט לזו יצריכות
חליצ' גט לזו ובעל את
זו יצריכ' גט וחליצ' גט
וחליצ' לזו ומאמ' לזו
יצריכ' גט וחליצ' גט לזו
וחלץ לזו אין לאח' חלי'
כלום' חלץ וחלץ או
חלץ ועש' מאמ' נתן גט
ובעל או בעל ובעל או
בעל ועש' מאמ' נתן גט
וחלץ אין לאחר חליצ'
כלום" בין יבם אחד
לשני יבמות בין שני יב'
ליבמ' אח' חלץ ועשה
מאמ' ונתן גט ובעל או
בעל ועש' מאמר ונתן
גט וחל' אין לאחר חליצ'
כלו' בין בתחל' בין באמצ'
בין בסו' הבעיל' בזמ' שהי'
בתחל' אין אחרי' כלום ר'
נחמי' או' אח' הבעי' ואח'
החליצ' בין בתחילה בין
באמצע בין בסוף אין
אחריהם כלום"
סליק פירקא

הדרן עלך רבן גמליא' מ"אי

[illegible]

[illegible]

הבא על יבמתו

בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון אפי' הוא שוגג והיא מזידה הוא מזיד והי' שוגגת הוא אנוס והי' לא אנוסה היא אנוסה והוא לא אנוס אחד המערה ואחד הגומר קנה ולא חלק בין ביאה לביאה. וכן הבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה או פסולות.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר פסול ולא חלק בין ביאה לביאה

אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מן האירוסין לא יאכלו בתרומה ר' אלעזר ור' שמעון מכשירין נתארמלו או נתגרשו מן הנשואין פסולות מן האירוסין כשירות כהן גדול לא ישא את האלמנה בין אלמנה מן האירוסין בין אלמנה מן הנשואין

תנא

[illegible]

בעיא

[illegible]

לא ישא את הבוגרת
ר' אלעזר ור' שמעון מ
מכשירין בבוגרת ולא
ישא את מוכת עץ
אירס את האלמנה
ונתמנה להיות כהן גדו'
יכנוס מעשה ביהושע
בן גמלא שקידש את
מרתא בת ביתוס ומינהו
המלך להיות כהן גדול
וכנסה. שומרת יבם
לכהן הדיוט ונתמנה
להיות כהן גדול אע"פ
שעשה בה מאמר לא
יכנוס כהן גדול שמת
אחיו אחר חולין ולא
מתיבם.

כהן הדיוט לא ישא ׳ את איילונית אלא אם כן יש לו אשה או בנים ר׳ יהוד׳ או׳ אעֿפֿ שיש אשה ובנים לא ישא את איילונית מפני שה׳ שהיא זונה האמורה בתורה ׳ וחכמים או׳ אין זונה אלא הגיורת וה׳ והמשוחררת ושנבעל׳ בעילת זנות׳
לא יבטל אדם מפרייה ורבייה אלא אם כן יש לו בנים בֿש או׳ שני ׳ זכרים ובֿה או׳ זכר ונקבה שנֿ זכר ונקבה בראם ״

[illegible]

נשא אשה ושהא עמה
עשר שנים ולא ילדה
אינו רשאי לבטל גירש
מותרת לינשא לאחר
ורשאי השני לשהות
עמה עשר שנים אם
הפילה מונה משעה
שהפילה

האיש מצווה על פריה
ורביה אבל לא האשה
ר' יוחנן בן ברוקה או' על שניהם
הוא או' ויברך אותם
אלהים ויאמר להם אלהים
פרו ורבו

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הבא על יבמתו ועבדי

אלמנה לכהן גדול

גרושה וחלוצה לכהן ד'
הדיוט הכניסה לו עבדי
מלוג ועבדי צאן ברזל
עבדי מלוג לא יאכלו
בתרומה עבדי צאן ברזל
יאכלו בתרומה ואלו הן
עבדי מלוג אם מתו מתו
לה אם הותירו הותירו
לה אע"פ שהוא חייב

[illegible]

במזונותן לא יאכלו בתרומה ואלו הן עבדי צאן ברזל אם מתו לו מתו לו אם הותירו הותירו לו והוא חייב באחריותן הרי אילו יאכלו בתרומה: בת ישראל שנשאת לכהן בין עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל הרי אילו יאכלו ובת כהן שנשא לישראל והכניסה לו בין עבדי מלוג בין עבדי צאן ברזל הרי אילו לא יאכלו בת ישראל שנשאת לכהן ומת והניחה מעוברת לא יאכלו עבדיה מפני שהעובר פוסל ואינו מאכיל דברי ר' יוסי אמ' לו מאחר שהעידת על בת ישר' לכהן את בת כהן לכהן ומת והניחה מעוברת לא יאכלו עבדיה בתרומה מפני שהעובר" העובר והייבום והאירוסין וה' והחרש ובן תשע שנ' ויום אחד פוסלי' ולא מאכילין ספק שהוא בן תשע שני' ויום אח' וספק שאינו ספק שהבי' שערו' וספק לא הביא נפל הבית עליו ועל בת אחיו ואינו יודע איזה מת ראשון חולץ ולא מתייבמת"

האונס והשוט והמפתה לא פוסלין ולא מאכילי' אם אינן ראויין לבא בישר' הרי אילו פוסלי' כיצד היה ישר' שבא על בת כהן תאכל בתרומה עיבר' לא תאכ' בתרומה נחתך העובר

[illegible]

שבמעיה תאכל · היה כהן שבא על בת ישרא׳ לא תאכל בתרומ׳ עיבר׳ לא תאכל ילדה תאכל נמצ׳ כחו של בן גדול משל אב · העבר פוסל משו ביאה ואינו פוסל משום זרע כיצד בת ישר׳ לכהן בת כהן לישרא׳ וילדה הימנו בן הרי זה עבד הית אם אביו בת ישרא׳ לכהן לא תאכל בתרומ׳ בת כהן לישר׳ תאכל בתרומה ·

ממזר פוסל ומאכיל כיצ׳ בת ישר׳ לכהן ובת כהן לישרא׳ וילד׳ הימנו בת והלכה הבת ונשא׳ לעבד או לנכרי וילד׳ הימנו בן הרי זה ממזר היתה אם אמו בת ישר׳ לכהן תאכל בתרומ׳ בת כהן לישר׳ לא תאכל בתרומה · כהן גדול פעמי׳ שהוא פוסל כיצד בת כהן לישר׳ וילד׳ הימנו בת והלכה הבת ונשאת לכהן וילד׳ הימנו בן הרי זה ראוי להיו׳ כהן גדול עומד ומשמש על גבי המזבח ומאכיל את אמו ופוסל את אם אמו וזאת אומר׳ לא כבני כהן גדול שהוא פוסלני מן התרומה ·

סליק פירקא

הערל וכל הטמאי׳

לא יאכלו בתרומ׳ נשיה׳ ועבדיהם יאכלו פצוע דכא וכרות שפכה הכם ועבדיהם אוכלין ונשיה׳ לא יאכלו

[illegible]

איתמר

[illegible]

כהן גדול פעמים שהוא פוסל · [illegible]

סיז כהן גדול שפוסלני מן התרומה ·

הדרן עלך אלמנה לכהן גדול ·

תניא

ר׳ אליעזר אומ׳ ומנין לערל שאינו אוכל בתרומה נאמר תושב ושכיר בפסח ונאמר תושב ושכיר בתרומה מה תושב ושכיר האמור בפסח ערל אסור בו. תושב ושכיר האמור בתרומה ערל אסור בו ר׳ עקיבא אומ׳ אינו צריך הרי הוא אומ׳ איש איש לרבות את הערל

[illegible]

ואם לא ירע משנעש׳
פיצוע דכא וכרות שפכ׳
הרי אילו יאכל ואיזה
הוא פיצוע דכא כ׳
שנפצעו הביצים של׳
אפי׳ אחת מהן וכרות
שפכה כל שנכרת הגיד
ואם נשתייר מעטרה
אפי׳ כחוט השערה
כשר פיצוע דכא וכרות
שפכה מותרין בגיורת
ומשוחררת ואינן א׳
אסורין מלבא בקהל
שנ׳ לא יבא פיצוע דכ׳
וכרות שפכה בקה׳ י״י

[illegible]

עמוני ומואבי אסורין
ואיסורן איסור עולם
אבל נקבותיהן מותרות
מיד מצרי ואדומי אינ׳
אסורין אלא עד שלשה
דורות אחד זכרים ואחד
נקבות ר׳ שמעון אומר
הנקבות מותרות אמ׳ ר׳
שמעון קל וחומר
הדברים ומה במקום
שאסר את הזכרי׳ איסו׳
עולם התיר את הנקבות
מיד מקום שלא אסר
את הזכרים אלא עד
שלשה דורות אינו דין
שיתיר את הנקבות מיד

אמרו לו אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה אמ' להן לא כי הלכה אני אומ'

ממזרין ונתינין אסורי' ואיסורן איסור עולם אחד זכרים ואחד נקבו'

א"ר יהושע שמעתי שהסריס חולץ וחולצי' לאשתו והסריס לא חולץ ולא חולצין לו ואין לי לפרש

א"ר עקיבא אני אפרש סריס אדם חולץ וחולצי' לאשתו שהיתה לו שעת הכושר סריס חמה לא חולץ ולא חולצין לאשתו שלא היתה לו שע' הכושר

[illegible]

ר׳ אליעזר אומ׳ לא
אלא סריס חמה חולץ
וחולצין לאשתו מפני
שיש לו רפואה סריס
אדם לא חולץ ולא
חולצין לאשתו שאין
לו רפואה העיד ר׳
יהושע בן בתירא על בן
מגוסת שהיה בירושל׳
סריס אדם וייבמו את
אשתו לקיים דברי ר׳
עקיבא׳ הסריס
לא חולץ ולא מייבם
וכן איילוני׳ לא חולצ׳
ולא מתייבמת הסריס
שחלץ ליבמתו לא
פסלה בעלה פסל׳ מפני
שהיא בעיל׳ זנות׳
סריס חמה כהן שנש׳
בת ישר׳ מאכילה
בתרומה

[illegible]

ר' יהודה או' טומטום

תניא אמ' ר' יוסי יהודה

ר' יוסי ור' שמעון או' ר' אנדרוגינוס כהן שנשא בת ישר' מאכיל בתרומ' ר' יהוד' או' טומטו שנקרע ונמצ' זכר לא יחלוץ מפני שהוא כסריס אנדרוגינוס נושא אבל לא נושא ר' אליעזר או' אנדרוגינוס חייבין עליו סקילה כזכר

סליק פירקא

יש מותרות

לבעליהן ואסורו' ליבמו' מותרו' ליבמיהן ואסורו' לבעליהן מותרו' לאילו ואילו ואסורות לאילו ואילו אילו מותרו' לבעליהן ואסו' ליבמיהן כהן הדיוט שנשא את האלמנ' ויש לו את כהן גדול חלל שנשא כשיר' ויש לו אח כשר ישרא' שנשא בת ישרא' ויש לו אח ממזר ממזר שנש' ממזר ויש לו אח ישרא' מותרו' לבעליהן ואסורו' ליבמיהן ואילו מותרו' ליבמיהן ואסורו' לבעליה' כהן גדו' שקדש את האלמ' ויש לו אח כהן הדיו' כש' שנש' חלל' ויש לו אח חל' ישר' שנש' ממזר' ויש לו אח ממזר ממזר שנש' בת ישר' ויש לו אח ישר' מותרו' ליבמיהן ואסורות לבעליהן אסורו' לאילו ולאילו כהן גדול שנשא אלמנ' ויש לו אח כהן הדיו' כשר שנש' חלל' ויש לו אח כשר ישרא' שנשא ממזר ויש לו אח ישרא' ממזר שנשא בת ישרא' ויש לו אח ממזר אסורו' לאילו ולאילו ושאר כל הנשי' מותרו' ליבמיהן :

גמרא

[illegible]

הדרן עלך הערל

מאי

[illegible]

גופא

[illegible]

ולבעליהן שניות
מדברי סופרים שניה לבעל
ולא שניה ליבם אסורה
לבעל מותרת ליבם שניה
ליבם ולא שניה לבעל
אסורה ליבם ומותרת
לבעל שניה לזה ולזה
אסור לזה ולזה אין לה
כתובה ולא פירות ולא מזונות
ולא בלאות והולד כשר
וכופין אותו להוציא אלמנה
לכהן גדול גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט ממזרת ונתינה
לישראל בת ישראל לממזר
ולנתין יש להן כתובה
בת ישראל מאורסת לכהן
מעוברת מכהן שומרת
יבם לכהן וכן בת כהן
לישראל לא תאכל בתרומה
בת ישראל מאורסת ללוי
מעוברת מלוי שומרת
יבם ללוי וכן בת לוי לישראל
לא תאכל במעשר בת
לוי ומאורסת לכהן מכהן
שומרת יבם לכהן וכן בת
כהן ללוי לא תאכל בתרומה
ולא במעשר בת
ישראל שנשאת לכהן תאכל
בתרומה מת ולה ממנו בן
תאכל בתרומה נשאת ללוי
תאכל במעשר מת ולה
ממנו בן תאכל במעשר
נשאת לישראל לא תאכל
בתרומה ולא במעשר מת
ולה ממנו בן לא תאכל
לא בתרומה ולא במעשר
מת בנה מישראל תאכל
במעשר מת בנה מלוי
תאכל בתרומה מת בנה מכהן
לא תאכל לא בתרומה ולא
במעשר בת כהן
שנשאת לישראל לא תאכל
בתרומה מת ולה ממנו בן
לא תאכל בתרומה נשאת
ללוי תאכל במעשר מת
ולה ממנו בן תאכל במעשר
נשאת לכהן תאכל בתרומה

הדרן עלך יש מותרות

[illegible]

מת ולה ממזר בן האכיל
בתרומה מת בנה מכהן
לא תאכל בתרומה מת
בנה מלוי לא תאכל
במעשר מת בנ' מישר'
חוזר' לבית אביה על זה
נאמר ושבה אל בית
אביה וגו'

פרק פורקא

האשה

שהלך בעלה למדינת
הים ובא ואמר לה
מת בעליך ונשא'
ואחר כך בא בעלה תצ'
מזה ומזה וצריכה גט
מזה ומזה ואין לה
כתובה לא פירות לא
בלאות ולא מזונות
על זה ועל זה ואם
נטלה מזה ומזה תחזי'
והולד ממזר מזה
ומזה ולא זה וזה זכאי
במציאת ולא במעש'
ידיה ולא בהפר
נדריה היתה בת ישרא'
נפסלה מן הכהונה בת
לוי מן המעשר בת כהן
מן התרומה ואין יורשי
של זה ויורשיו של זה
יורשין כתובתה ואם
מתו אחין של זה ואחי
של זה חולצין ולא מ'
מייבמין ר' יוסי אומ'
כתובתה על נכסי בעלה
הראשון ר' לעזר אומ'
הראשון זכאי במציאת'
ובמעשה ידיה ובהפר
נדריה ר' שמעון אומ'
ביאתה או חליצתה
מאחיו של ראשון
פוטרת צרתה ואין
הולד ממזר ואם נשא
שלא ברשות מותרת
לחזור לו

[illegible]

נשאת על פי ב״ד תצא
ופטור מן הקרבן שלא
על פי ב״ד תצא וחייבת
בקרבן יפה כחו של ב״ד
שפטרה מן הקרבן ׃
הורוה ב״ד להנש׳ והלכה
וקילקלה חייבת בקרבן
שלא התירוה אלא להנש׳ ״
האש׳ שהלך בעלה
ובנה למדינת הים באו
ואמרו לה מת בעליך
ואחר כך מת בניך ונשא
ואחר כך אמרו לה
חלוף הדברים תצ׳ והולד
ממזר הראשו׳ והאחרו׳
אמרו לה מת בניך
ואחר כך מת בעליך ׃
ונתיבמה ואחר כך אמ׳
לה חלוף הדברים תצא
והולד הראשו׳ והאחרו׳
ממזר ״ אמרו לה
מת בעליך ונתקדשה
ואחר כך בא בעל׳ מותר׳
להחזיר לו אע״פ שנתן
לה האחרון גט לא פסל׳
מן הכהונה זה מדרש
דרש ר׳ אלעזר בן מתיה
אשה גרושה מאישה
ולא מאיש שאינו ׃
אישה ״ מי שהלכה
אשתו למדינת הים
ואמרו לו מת אשתך
ונשא את אחות׳ ואחר
כך באת אשתו מותר׳
לחזור לו ומות׳ בקרוב׳
שנייה ושנייה מותר׳
בקרוביו ואם מתה
הראשונה
מותר בשנייה ״
אמרו לו מתה אשתך
ונשא את אחות׳ ואח׳
כך אמרו לו קיימת הית׳
ומת׳ הולד הראשון ׀
ממזר והאחרון אינו
ממזר ״ ר׳ אומ׳ כל שהו׳
פוסל על ידי אחרים
פוסל על ידי עצמו וכל
שאינו פוסל על ידי
אחרי׳ אינו פוסל על ידי

[illegible]

עצמו " אמרו לו :
מתה אשתך ונשא את
אחותה מאמה מתה
ונשא את אחותה מאבי
מתה ונשא את אחותה
מאמה מתה ונשא את
אחותה מאביה מותר
בראשונה ובשלישית
ובחמשית ופוטרות
צרותיהן ואסור בשניה
וברביעית ואין ביאת
אחת מהן פוטרת צרתה
אם בא על השנייה
לאחר מיתת הראשונה
מותר בשנייה וברביעית
ופוטרת צרותיהן ואסו'
בשלישית ובחמשית
ואין ביאת אחת מהן
פוטרת צרתה "
בן תשע שנים ויום אחד
הוא פוסל תחילה על ידי
אחין והאחין פוסלין
תחילה וסוף ' כיצד
בן תשע שנים ויום אחד
שבא על יבמתו פוסל על
ידי אחין באו עליה אחי'
ועשו בה מאמר ונתנו
גט או חליצו פסלו על
ידו " בן תשע שנים
ויום אחד שבא על
יבמתו ואחר כך בא אחיו
שהוא בן תשע שנים
ויום אחד עליה פסל על
ידו ר' שמעון אומר לא
פסל " בן תשע שנים
ויום אחד שבא על
יבמתו ואחר כך בא על
צרתה פסל על ידי עצמו
ר' שמעון או' לא פסל "
בן תשע שנים ויום אחד
שבא על יבמתו ומת
חולצת ולא מתייבמת
נשא אשה ומת הרי זו
פטורה " בן תשע
שנים ויום אחד שבא
על יבמתו משהגדיל
נשא אשה אחרת

אם לא ידע את הראשון
משהגדיל את השניה
או חולצת או מתייבמת
והראשונה חולצת ולא
מתייבמת ר׳ שמעון או
מיבם לאיזו שירצה
וחולץ לשניה אחד
שהוא בן תשע שנים
ויום אחד ואחד שהוא
בן עשרים שנה ולא
הביא שתי שערות״

סליק פירקא
נושאין על

האנוסה ועל המפותה
האונס והמפתה על
הנישאת חייב ברשות
אדם אנוס אביו ומפות
אביו אנוסת בנו ומפות
בנו ר׳ יהוד׳ אוסר באנוס
אביו ומפותת אביו״
גיורת שנתגיירו בניה
עמה לא חולצין ולא
מייבמין אפי׳ הורתו של
ראשון שלא בקדוש
והשני הורתו ולידתו
בקדושה וכן השפחה
שנשתחררו בניה עמה״
חמש נשי שנתער
בו ולדותיהן הגדילו
התערבו ונשאו נשים
ומתו ארבעה חולצין
לאחת ואחד מייבם
הוא ושלשה חולצין
לאחת ואחד מייבם
נמצאו ארבע חליצות
וייבום לכל אחת ואחת
האשה שנתערב
ולדה בולד כלתה הגדילו
התערבו ונשאו נשים
ומתו בני הכלה חולצין
ולא מייבמין שהו ספק
אשת אחיו ואשת אחי
אביו ובני הזקינה חולצי׳
ולא מייבמין שהו ספק
אשת אחיו ואשת בן

הדרן עלך האשה תנינא

[illegible]

תאומין מותר כשירין ז'
התערובות לבני היקיצה
חולצין ולא מייבמין ז'
שהוא ספק אשת אחיו
ואשת אחי אביו ולבני
הכלה אחד חולץ ואחד
מייבם כוהנת
שנתערב ולדה בולד
שפחתה הרי אוכלין
בתרומ' וחולקין חלק
אחד בגרן ואין מטמאי'
למתים ואין נושאין
נשים בין כשירות בין
פסולו' הגדילו התערובו'
ושחררו זה את זה
נושאין נשים הראויות
לכהונה ואינן מטמאין
למתים ואם נטמאו אי'
סופגין את הארבעי' ואי'
אוכלין בתרומה ואם
אכלו אין משלמי' קרן
וחומש ואין חולקי' על
הגרן ומוכרי' את התרומ'
והדמים שלהן ואין
חולקין בקדשי הקדשי'
המקדש ואין נותנין
להם קדשי' ואין מוציאי'
את שלהם מידיהם ופטו'
מן הזרוע והלחיים ומן
הקיבה ובכורן יהא רועה
עד שיסתאב ונותנין
עליהן חומרי ישראל
וחומרי כהנים מי
שלא שהת אחר בעלה
שלשה חדשים ונישאת
וילדה ואין ידוע אם
בן תשעה לראשון ואם
בן שבעה לאחרון היו לה
בנים מן הראשון ובנים
מן השני חולצין ולא
מייבמין וכן הוא לא חולץ
ולא מייבם היו לו אחין
מן הראשון ואחין מן
השני שלא מאותה
האם הוא חולץ או מיב'
והן אחד חולץ ואחד
מייבם היה אחד ישראל

[illegible]

הדרן עלך נושאין

מיצות

[illegible]

ואחר כהן נושא אש'
ראוייה לכהן ואין
מטמא למתים ואכ'
א מטמא אינו סופג
אתהארבעים ואינו
אוכל בתרומה ואם
אכל אינו משלם
קרן וחומש ואינו מ'
חולק על הגרן ומוכר
את התרומה והדמים
שלו אינו חולק בקדשי
המקדש ואין נותנין
לו קדשים ואין מוציא'
את שלו מידו ופטור
מן הזרוע ומן הלחיים
ומן הקיבה ובכורו יהא
רועה עד שיסתאב :
ונותנין עליו חומרי
כהנים וחומרי ישרא'
היו שניהם כהנים הוא
אונן עליהן והן אונני'
עליו הוא אינו מיטמא
להן והן אינן מיטמאי'
לו הוא לא יורש אותן
אבל הן יורשין אותו
ופטור על הכאתו ועל
קללתו שלזה ושלזה
במשמרו שלזה ושל
זה ואם היו שניהם
במשמר אחד נוטל
חלק אחד״

סליק פירקא

מיצות חליצה

בשלשה דיינין אפי'
שלשתן הדיוטות
חליצה במנעל חליצת'
כשירה באנפיליא :
חליצתה פסולה בסנד'
שיש לו עקב כשר
ושאין לו עקב פסול
מן הארכובה ולמטה
חליצתה כשירה מן
הארכובה ולמעלה
חליצתה פסולה״
חליצה בסנדל שאינו

שלו במנדל של עץ ׃ או בשל שמאל בימין חליצתה כשירה׳ חליצה בגדול שיכור להלך בו או בקטן של' שהוא חופה את רוב רגלו חליצתה כשירה חליצה בליל' חליצתה כשירה ור' אליעזר פוסל בשמאל חליצ' פסולה ור' אליעזר מכשיר״ חליצה ורקקה אבל לא קראת חליצתה כשירה קראת ולא רקק' חליצת' פסולה דברי ר' אליעזר ר' עקיבא או' חליצתה כשירה׳ אמ' ר' אליעזר כה יעשה כדבר שהו' מעשה מעכב אמ' לו ר' עקיבא משם ראיה כה יעשה לאיש דבר שהוא מעשה באיש׳ החרש שנחלץ ׃ והחרשת שחליצה׳ והחולצת לקטן חליצ' פסולה קטנה שחליצה תחלוץ משתגדיל׳ ואם לא חליצה חליצ' פסולה״

[illegible]

חליצה בשנים או בשלש
ונמצא אחד מהן קרוב
או פסול חליצתה פסולה
ר' שמעון ור' יוחנן הסנד'
מכשירין מעשה
שחלץ בינו לבינו
בבית האסורין בא מעש'
לפני ר' עקיבא והכשיר
מצות חליצה בא הו
ויבמתו לב"ד והן נותנין
עצה ההוגנת לו שנ'
וקראו לו זקני עירו ודברו
אליו והיא אומרת מאן
יבמי להקים לאחיו שם
בישראל לא אבה יבמי
והוא או' לא חפצתי
לקחתה ובלשון הקדש
היו או' ונגשה יבמתו
אליו לעיני הזקנים
וחלצה נעלו מעל רגלו
וירקה בפניו רוק הנראה
לדיינין וענתה ואמרה
ככה יעשה לאיש אשר
לא יבנה את בית אחיו
עד כאן היו מקרין וכי
וכשהקרא ר' הורקנוס
תחת האלה בכפר עיטם
וגמר את כל הפרשה
הוחזקו להיות גומרין
את כל הפרשה ונקרא
שמו בישראל בית חלוץ
מצוה ולא במצוה
בתלמידים ר' יהודה או
מצוה על כל העומדים
שם לומר חלוץ הנעל
חלוץ הנעל

סליק פירקא

[illegible]

בית שמואל

אר׳ אין ממאנין אלא ארוסות וכו׳ אר׳ ארוסות ונשואות׳ כמ״ש אומרים במה״ תש׳ אר׳ בבעל ד״ה ובהם כמ״ש אר׳ מפני ז׳ וכה׳ אר׳ מפני ושל״א ד׳ בפני כמ״ש אר׳ בפר׳ וכה׳ אר׳ בפר׳ ושל״א ד׳ בכר׳ אומרי׳ הם בה״ לפ״ש ממאנת והי״א ד׳ קטנה אפי׳ ארבעה׳ וחמשה פעמים אומר׳ להן כמ״ש אין בנות ישר׳ הפקר אלא ממאנת ומתנת עד שתגדיל ותמאן ותנשא״ אוהו קטנה שהשיאוה צריכה למאן כו׳ עד שהשיאתה אמה או אחיה לדעת השיאוה שלא מדעתה אינה צריכה למאן ר׳ חנינא בן אנטיגנוס אר׳ כו׳ התינוקת שאינה יכולה כו׳ אינה יודעת לשמור קידושיה אינה צריכה למאן ר׳ אליעזר אר׳ אין מעשה הקטנה כלום אלא במפותה בת ישר׳ לכהן לא תאכל בתרומה כו׳ כהן לישר׳ תאכל בתרומה״ ר׳ אליעזר בן יעקב אר׳ כו׳ עכבה שהיא מן האיש כאילו הוא אשתו וכו׳ עכבה שאינה מן האיש כאילו אינה אשתו״ הממאנת באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ח״א פסו׳ מן הכהונה נתן לה גט הו׳ אסור בקרובותיה

[illegible]

הדרן עלך מצות חליצה

[illegible]

[illegible]

שהחזירה

עליה

והיא אסורה בקרוביו ׃
ופסלה מן הכהונה נתן
לה גט והחזירה מאנה
בו ונשאת לאחר נתה
נתארמלה או נתגרשה
מותרת לחזור לו מאנה
בו והחזירה ונתן לה
גט ונתארמלה או נת
נתגרשה אסורה לחזו
זה הכלל גט אחר מיאו
אסורה לחזור מיאון
אחר גט מותרת ״

הממאנת באיש ונשא
לאחר ומאנה בו לאחר
ונגרשה לאחר ומיאנ
בו זה הכלל כל שיוצא
ממנו בגט אסורה
לחזור לו מיאון מותר
לחזור לו ״

המגרש את האשה
והחזירה מותרת ליבם
ר׳ אליעזר אוסר וכן
המגרש את החולצת
והחזירה ור׳ אליעזר
אוסר קטנה שהשיאה
ונתגרשה כיתומה
בחיי האב והחזיר׳ אסור׳
ליבם׳ שני אחין ׳
נשואין לשתי אחיות
קטנות מת בעלה של
אחת מהן תצא משום
אחות אשה וכן שתי
חרשות אחת גדולה
ואחת קטנה מת בעלה
של קטנה תצא משום
אחות אשה מת בעלה
של גדולה ר׳ אליעזר או
מלמדין את הקטנה
שתמאן בו ר״ג או׳ אם
מיאנה מיאנה אם לאו
תמתין עד שתגדיל ׃
ותצא הלזו משו׳ אחו
אשה ר׳ יהושע אומר
אילו על אשתו אילו
על אשת אחיו מוציא
את אשתו בגט ואת

[illegible]

אשת אחיו בחליצה׳

מי שהיה נשוי
לשתי יתומות קטנות
ומת ביאתה או חליצתה
של אחת מהן פוטרת
צרתה וכן שתי חרשות
קטנות וחרשת אין ביא
אחת מהן פוטר צרת׳
פיקחת וחרשת ביאת
הפיקחת פוטרת את
החרשת ואין ביאת
החרשת פוטרת את
הפיקחת גדולה וקטנה
ביאת הגדולה פוטרת
את הקטנה ואין ביאת
הקטנה פוטר את הגדול

מי שהיה נשוי
לשתי יתומות קטנות
ומת בא יבם על הראשונ׳
וחזר ובא על השנייה
או שבא אחיו על
השנייה לא פסל את
הראשונה וכן שתי
חרשות׳ קטנה
וחרשת בא יבם על
הקטנה וחזר ובא על
החרשת או שבא על
החרשת לא פסל את
הקטנה׳ בא יבם על
החרשת וחזר ובא על
הקטנה או שבא אחיו
על הקטנ׳ פסל את החרש׳
פיקח׳ וחרש׳ בא יבם
על הפיקח׳ וחזר ובא על
החרשת או שבא אחיו
על החרש׳ לא פסל את
הפיקחת׳ בא יבם על
החרשת וחזר ובא על
הפיקח׳ או שבא אחיו
על הפיקחת פסל את
החרשת׳ גדול׳ וקטנה
בא יבם על הגדול׳ וחזר
ובא על הקטנ׳ או שבא
אחיו על הקטנ׳ לא פסל
את הגדול׳ בא יבם על
הקטנה וחזר ובא על

[illegible]

הדרן עלך בית שמאי

[illegible]

הגדולה או שבא אחיו על הגדול פסל את הקטנ׳ ר׳ אליעז׳ או מלמדי׳ את הקטנ׳ שתמאן בו׳ יבם קטן שבא על יבמ׳ קטנ׳ יגדלו זה עם זה בא על יבמה ר׳ גדול — תגדילנו ״ היבמה שאמר׳ בתוך שלשים יו׳ לא נבעלתי כופי׳ אותו שיחלוץ לאח׳ שלשי׳ יום מבקשים ממנו ׳ שיחלוץ לה בזמן שהוא מוד׳ אפי׳ לאחר שנים עשר חדש כופי׳ אותו שיחלוץ לה המודרת הנייה מיבמ׳ בחיי בעל׳ כופין אותו שיחלוץ לה לאחר מיתת בעל׳ — מבקשי׳ ממנו שיחלוץ לה ואם נתכוונה אפי׳ בחיי בעל׳ מבקשי׳ ממנו שיחלוץ לה ״

סליק פירקא

חרש שנש׳ פיקח ופיק׳ שנש׳ חרש׳ אם רצ׳ יוצ׳ אם רצ׳ יקיים יקיים כשם שהוא כונס ברמיזה כך מוציא ברמיזה פיק׳ שנש׳ פיקח ונתחרש אם רצ׳ יוצי׳ אם רצה יקיים נשטת׳ לא יוצי׳ נתחרשה הוא או נשטה הוא לא יוציא עולמי׳ אמ׳ ר׳ יוחנן בן נורי מפני מה האש שנתחרש׳ תצ׳ והאיש המתחרש לא יוצי׳ אמרו לו אינו דומה האיש המגרש לאשה המתגרש׳ שהאשה יוצאה לרצונ׳ ושלא לרצונ׳ והאיש אינו מוציא אלא לרצונו׳ העיד ר׳ יוחנן בן ג׳ גודגדא על החרשת שהשיאה אביה שהיא יוצאה בגט ועל קטנה בת ישר׳ שנשא׳ לכהן

הדרן עלך חרש

תנא

שהי׳ יאוכל בתרומ׳ אמרו לו ר׳
את זו רכו׳ ית׳ מה׳ שני אחין
חרשי׳ נשואי׳ לשתי אחיות
פיקחו׳ או לשתי אחיו׳ חרשו׳
או לשתי אחיו׳ אחת פיקחת
ואח׳ חרש׳ או שתי אחיות
חרשו׳ נשואו׳ לשני אחין
פיקחי׳ או לשני אחי׳ חרשין
או לשני אחי׳ אח׳ פיקח ואח׳
חרש הרי אלו פטו׳ מן החליצ׳
ומן הייבו׳ ואם היו נכרי׳ יכנסו
ואם רצו להוציא יוציאו׳
שני אחין אחד חרש ואח׳
פיק׳ נשואי׳ לשתי אחיו׳ פיקח׳
מת חר׳ בעל פיקח׳ מה יעשה פיק׳
בעל פיקח׳ תצא משום אחו׳ אשה
מת פיק׳ בעל פיקחת מה יעשה חר׳
בעל פיקחת מוציא את אשתו בגט
ואת אשת אחיו אסורה לעול׳
שני אחי׳ פיקחי׳ נשואי׳ לשתי
אחיו׳ אח׳ פיקח׳ ואח׳ חרש׳ מת
פיק׳ בעל חרש׳ מה יעש׳ פיקח
בעל פיקח׳ תצ׳ משו׳ אחו׳ אש׳
מת פיק׳ בעל פיקח׳ מה יעשה
פיק׳ בעל חרש׳ מוציא את אשתו
בגט ואת אשת אחיו בחליצ׳
שני אחי׳ אח׳ פיק׳ ואח׳ חרש
נשואי׳ לשתי אחיו׳ אח׳ פיקח׳
ואח׳ חרש׳ מת חר׳ בעל חרשת
מה יעש׳ פיק׳ בע׳ פיקח׳ תצ׳ משו׳
אחו׳ אש׳ מת פיק׳ בעל פיקחת
מה יעש׳ חר׳ בעל חרש׳ מוציא
את אשתו בגט ואת אשת אחיו
אסור׳ לעולם׳ שני אחי׳ אח׳
חר׳ ואח׳ פיק׳ נשואי׳ לשתי נכריו׳
מת חרש בע׳ פיקח׳ מה יעש׳ פיק׳
בע׳ פיקח׳ או חולץ או מייב׳ מת
פיק׳ בע׳ פיקח׳ מה יעש׳ חר׳ בעל
פיקח׳ כונס ואין מוציא׳ לעול׳
שני אחי׳ פיקחי׳ נשואי׳ לשתי
נכריו׳ אח׳ חרש׳ ואח׳ פיקח׳ מת
פיק׳ בעל חרש׳ מה יעש׳ פיק׳ בע׳
פיקח׳ אם רצ׳ להוצי׳ יוצי׳ מת
פיק׳ בע׳ פיקח׳ מה יעש׳ פיק׳ בעל
חרש׳ או חול׳ או מייבם׳ שני
אחין אח׳ חר׳ ואח׳ פיקח נשואי׳
לשתי נכרי׳ אח׳ חרש׳ ואחת
פיקח׳ מת חר׳ בע׳ חרש׳ מה יעש׳
פיק׳ בעל פיקח׳ כונס ואם רצה
להוצי׳ מוצי׳ מת פיק׳ בע׳ פיקח׳

מה יעש חר׳ בעחרש׳ כונ׳ ואו׳
מוציא לעולם׳׳

כליך פירקא

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת

הים שלו׳ בינו לבינ׳ ושלו׳ בעו׳
באת ואמר׳ מת בעלי׳ תנשא
מת בעלי׳ תתיב׳ שלו׳ בינו לבינ׳
ומילחמ׳ בעול׳ קטט בינו לבינ׳
ושלו׳ בעול׳ באת ואמר׳ מת
בעלי׳ אינ׳ נאמנ׳ אל׳ אכ׳ בוכה
ובגדיה קרועי׳ אמרו לו אח
זו ואח זו תנש׳ ׳ בה׳ או׳ לא
שמענו אל׳ בבא מן הקיצ׳
כל׳כ׳ אמרו להן ב״ש אחד
הבא מן הקיצ׳ ואח הבא מן
הזתי׳ ואחד הבא ממדינ׳ היס
לא דברו בקיצ׳ אל׳ בהווה׳
וחזרו ב״ה להורו׳ כדברי ב״ש׳
ב״ש או׳ תנש׳ ותטול כתובה
וב״ה או׳ תנש׳ ולא תטו כתוב׳
אמרו להם ב״ש התרתם את
הערוה החמור׳ ולא תתירו
את הממו׳ הקל׳ אמרו להן
ב״ה מיצינו שאין האחין ׳
נכנסין לנחל׳ על פיה אמרו
להן ב״ש והלא מספר כתובת׳
מילמ׳ שהו׳ כותב שאם
תנשאי לאחר תטלי׳ מה
שכתו׳ ליכי חזרו ב״ה להודות
כב״ש׳׳ הכל נאמני׳ להעיד
חוץ מחמו׳ ובת חמו׳ ויצרת׳
ויבמת׳ ובת בעל׳ מה בין גט
למית׳ אל׳ שהכת׳ מוכיח׳
עד׳ או׳ מת ונישא׳ ובא אח
ואמ׳ לא מת הרי זו לא תצא
עד׳ אח׳ או׳ מת ושני׳ או׳ לא
מת אע״פ שניסת תיצא שני׳
או׳ מת ועד אח׳ או׳ לא מת
אע״פ שלא ניסת תנשא׳
אח׳ אומר׳ מת ואח׳ אומ׳ לא
מת זו שאמר׳ מת תנש וזו
שאמר׳ לא מת לא תנשא
אח׳ אומר׳ ואח׳ אומ׳ נהרג
ר׳ מאי׳ או׳ הואי׳ והן מכחישו׳
זו את זו הרי אילו לא ינשאו
ר׳ יהוד׳ ור׳ שמעו׳ או׳ הואיל

[illegible]

הדרן עלך האשה שהלכה

מאי

[illegible]

וזו וזו מורו' שאו' קיים הרי
אילו ינשאו' ˙ עד אח או מת
ועד אח או לא מת' אש' או
מת ואש' או לא מת הרי זו לא
תנש' ˙ האש' שהלכ' הי' ובעל'
למדי' הים בא' ואמר' מת בעלי'
תנש' ותטו' כתוב' ויצרת' אסור
הית' בת ישר' לכהן תאכ' בתרומ'
דברי ר' טרפו' ר' עקיב' או' לא זו
הדרך מוציאת' מידי עביר' עד
שתה' אסור' להנש' ואסורה
מלאכול בתרומ' ˙ אמר' מת
בעלי' ואח' כך מת חמי' תנשא
ותטו' כתוב' וחמות' אסור' הית' בת
ישר' לכה' תאכ' בתרו' דברי ר' טרפו'
ר' עקיב' או' לא זו הדרך מוציא'
מידי עביר' עד שתה' אסורה
להנש' ואסור' מלאכו' בתרומ' ˙
קידש אח' מחמש נשי' ואין
יודע לאיזו קידש וכל אחת
ואח' או' אותי קידש נותן גט
לכל אח' ואח' ומניח כתוב' ביניה'
ומסתלק דברי' ר' טרפו' ר' עקיב'
או' לא זו הדרך מוציא' מידי
עביר' עד שיתן כתוב' לכל אח'
ואח' ˙ גזל אח' מחמש בני
אד' ואי' יודע לאיז' גזל כל אח'
ואח' או' אותי גזל מניח גזיל'
ביניה' ומסתל' דברי ר' טרפון ר'
עקיב' או' לא זו הדרך מוציא'
מידי עביר' עד שיתן גזיל' לכל
אח' ואח' ˙ האש' שהלכ' היא
ובע' ובנ' למדי' הים ובא' ואמר'
מת בעלי' ואח' כך מת בני בני
ואח' כך מת בעלי' אינ' נאמנת
וחוששין לדבריה וחולצ' ולא
מתייבמ' ˙ ניתן לי בן במדי' הים
ואמר' מת בני ואח' כך מת בעלי'
נאמנ' בעלי' ואח' כך מת בני אי'
נאמנ' וחוששי' לדבריה וחולצ'
ולא מתייבמ' ˙ ניתן לי יבם
במדי' הים ואמר' מת בעלי' ואח'
כך מת יבמי נאמנ' יבמי ואח' כך
מת בעלי' אי' נאמנ' שאו' האש'
נאמנ' לומ' מת יבמי שאנשא
ולא מת אחותי שאכנס לביתה
ואי' האיש נאמן לומ' מת אחי
שאייבם את אשתו ולא מת
אשתי שאשא את אחותה ˙

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך האשה שהלך בעלה
וסליקא לה מסכת יבמות״

שבח ליהב תשבחות השוכן רמות

האשה שהל׳ בעל׳ ויצרת למד׳
הים באו ואמרו ל״ה מה
בעליך לא תנש׳ ולא תתיב׳ עד שהריע
שמ׳ מעוברת הי׳ יצרת הית׳ לה חמו׳ אינ׳
חושש׳ ייצא מר״א חושש׳ ר׳ יהושע׳
או אי׳ חושש״ שתי יבמו׳ זו אומר
מת בעלי׳ וזו או׳ מת בעל׳ זו אסורה
מפני בעל של׳ זו וזו אסו׳ מפני בעל׳
של׳ זו לזו עדי׳ ולזו אין עדי׳ את שיש
לה עדי׳ אסור׳ ואת שאין לה עדים
מותר׳ לזו בני׳ ולזו אי׳ בני׳ את שיש לה
בני׳ מותר׳ ואת שאי׳ לה בני׳ אסורה
נתייבמו׳ ומתו׳ היבמו׳ אסורו׳ לינש׳
ר׳ א״יעז׳ או׳ הואי׳ והותרו ליבמי׳ הותרו
לכל אדם״ אין מעידי׳ אל׳ על
הפרצוף פני׳ עם החוט׳ אע״פ שיש
סימני׳ בגופו או בכליו ואין מעידי׳
לאח׳ שלש׳ ימי׳ ואפי׳ ראוהו מגוי׳
ויצלו על היצליב והחי׳ אוכל׳ בו אין
מעידין עליו עד שתצ׳ נפשו ר׳ יהוד׳
בן בב׳ או׳ לא כל אד׳ ולא כל המקו׳ ולא כל
השעו׳ שוין״ נפל למים בין שיש לה
סוף בי׳ שאי׳ לה סו׳ אשת׳ אסו׳ אר״ מאי׳
מעש׳ באח׳ שנפ׳ לבו הגדו׳ ועל׳ לאח
שלש׳ ימי׳· אר׳ יוסי׳ מעש׳ בסומ׳ שיר׳
ליטול במעד׳ וירד׳ מושכו אחרי׳ ושה׳
כדי׳ שתצ׳ נפש והשיאו את נשותי׳
ושו׳ מעש׳ בעסי׳ באח׳ ששלשל׳ הו׳
לים ולא עלת׳ ביד׳ אל׳ רצלו אמ׳ חכמ׳
מן הארכוב׳ ולמ׳ על׳ תנש׳ מן הארכ׳
ולמט׳ לא תנש׳· אפי׳ שמעמן ד׳
הנשי׳ מתפלו׳ ד׳ יו׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אפי׳ שמ׳
מן התינ׳ או׳ הרי אנו הולכי׳ לספור
ולקבו׳ את אי׳ פלו׳ בין מתנו׳ בי׳ שאי׳
מתנו׳ ר׳ יהוד׳ בן בב׳ או׳ עד שיהא
מתכוי׳ וכגוי׳ אם היה מתכוי׳ אי׳ עדו׳
עדו׳״ מעידי׳ לאו׳ הבר ולאו׳ הילכ׳
ומשיאי׳ על פי׳ בת קול׳ ומעש׳ באח׳
שעמ׳ על ראש ההר וא׳ או פלו׳ בן אי׳
אי׳ פלו׳ ממקו׳ פלו׳ מת והלכו ולא
מצאו שם אד׳ והשי׳ את אשתו״
שו׳ מעש׳ בצלמו׳ באח׳ שא׳ אני אי׳
פלו׳ בן אי׳ פלוני׳ שנשכני נחש והרי
אני מת והלכו ולא הכירו והשי׳ את
אשתו״ אר׳ עקיב׳ כשירדתי
כשירדתי לנהרדע׳ לעיבו׳ השנ׳ מיצאני נחמיה
איש בית דלי׳ אמ׳ לי שמעתי שאין משיאין את
האשה בארץ ישר׳ על פי עד אח׳ אל׳ יהוד׳ בן אב׳
ונמתי לו כן הדברי׳ אמ׳ לי אמו׳ לה משמי אתב׳
יודעי׳ שהמדינ׳ זו משובשת בגייסות ומקובל אני מרבן גמלי׳
הזקן שמשיאין את האשה על פי עד אחד וכשבאתי ו
הרציתי דברים לפני רבן גמלי׳ ושמח לדבריי ואמ׳ מצינו
חבר ליהודה בן אבא מתוך הדברים מתו נזכר רבן גמליא׳
שנהרגו הרוגין בתל ארזא והשיא ר״ג הזקן את נשותיהן על פי עד
אחד והוחזקו להיות משיאין עד מפי עד אשה מפי אשה ואש׳
אש׳ מפי עבד ומפי שפחה״ ר׳ א״יעזר ור׳ יהושע או׳ אין מסי׳
את האשה על פי עד אחד ר׳ עקיב׳ או׳ לא על פי אש׳ ולא על פי קרובי׳ אמ׳
לו מעש׳ בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרי׳ וחלה אחד מהן והניחוהו בפונדק ובחזיר׳
אמ׳ לפונדקי׳ איו חברינו ונמ׳ להן מת וקברתי׳ והשיאו את אשתו אמרו לו לא תהא כפונדקי׳ א׳ להן לכשתחזיר׳
כפונדקי׳ נאמנת הפונדקי׳ שהוצ׳ יאה להן מקלו וספר תורה שהיה בידו״

סליק פירקא

בתולה

נשאת ליום רביעי וא
ואלמנה ליום חמשי ו
שפעמים בשבת בתי
דינין יושבין בעיירות
יום שני ויום חמשי ו
שאם היה לו טענת
בתולים היה משכים בא לבי די'
בתולה כתובתה
מאתים ואלמנה מנה
בתולה אלמנה גרושה
וחלוצה מן האירוסין
כתובתן מאתים ויש
להן טענת בתולים
הגיורת והשבויה והשפחה
שנפדו ושנתגיירו
ושנשתחררו פחותות
מבת שלש שנים ויום
אחד כתובתן מאתים
ויש להן טענת בתולים
גדול שבא על הקטנה
וקטן שבא על הגדולה
ומוכת עץ כתובת מאתים
דברי ר' מאיר וחכמים
או' מוכת עץ כתובתה
מנה

[illegible]

איבעיא

[illegible]

בתולה אלמנה גרושה
וחלוצה מן הנשואין
כתובתן מנה ואין להן
טענת בתולים הגיורת
והשבויה והשפחה
שנפדו ושנתגיירו
ושנשתחררו יתירות על
בנות שלש שנים ויום
אחר כתובתן מנה ואין
להן טענת בתולים׳
האוכל אצל חמיו ביהוד
שלא בעדים אין יכול
לטעון טענת בתולים
מפני שנתייחד עמה׳
אחד אלמנת ישר׳ ואחד
אלמנת כהנים כתובתן מנ׳
בד׳ של כהנים היו גובין
לבתולה ארבע מאות זוז
ולא מיחו בידן חכמים׳

מתניתין

[illegible]

הבתולה

הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא או׳ לא כי אלא עד שלא ארסתיך נאנסת והיה מקחי מקח טעות ר״ג ור׳ אליעזר או׳ נאמנת ור׳ יהושע או׳ לא מפיה אנו חיין אלא זו בחזקת בעולה עד שלא תארס והטעתו עד שתביא ראיה לדבריה ״

היא אומרת מוכת עץ אני והוא או׳ לא כי אלא דרוסת איש את ר״ג ור׳ אליעזר או׳ נאמנת ור׳ יהושע או׳ לא מפיה אנו חיין אלא הרי היא בחזק׳ דרוסת איש עד שתביא ראיה לדבריה ״

[illegible]

ראוה מדברת עם אחד
מה טיבו של זה איש
פלוני הוא וכהן הוא ר"ג
ור' אליעזר או' נאמנת ר'
יהושע או' לא מפיה
אנו חיין אלא הרי היא
בחזקת בעולה לנתין
ולממזר עד שתביא
ראיה לדבריה׃
היתה מעוברת מה
טיבו של עובר זה מאיש
פלוני וכהן הוא ר"ג ור'
אליעזר או' נאמנת ר'
יהושע או' לא מפיה
אנו חיין אלא הרי היא
בחזקת מעוברת מנתין
וממזר עד שתביא
ראיה לדבריה׃
א"ר יוסי מעשה בתינוק'
אחת שירדה
לשאוב מים מן המעין
ונאנסה

[illegible]

[illegible]

אמ׳ ר׳ יוחנן בן נורי אם
העיר רוב העיר משיאין
לכהונה הרי זו תנשא
לכהונה׳

סליק פירקא

הדרן עלך בתולה נשאת

[illegible]

סימן

האשה

שנתארמלה או נתגרשה
היא או׳ בתולה נשאתני
והוא או׳ לא כי אלא
אלמנה נשאתיך אם
יש עדים שיצאת בהינומ׳
וראשה פרוע כתובתה
מאתים ר׳ יוחנן בן ברוקה
או׳ את חילוק קליות
ראיה ומודה ר׳ יהושע
באומר׳ שדה זו של
אביך היתה ולקחתיה
ממך שהוא נאמן ש
שהפה שאסר הוא הפה
שהתיר אם יש עדים
שהיא של אביך והוא
או׳ לקחתיה ממך אינו
נאמן

[illegible]

[illegible]

העדים שאמרו כתב
ידינו הוא זה אבל אנוס׳
היינו קטנים היינו פסולי
עדות היינו הרי אילו
נאמנין אם יש עדים
שהוא כתב ידן או שהי׳
כתב ידן (יוצא) ממקום אחר
אין נאמנין ׳
זה אומ׳ זה כתב ידי וזה
כתב ידו של חבירי וזה
או׳ זה כתב ידי וזה כתב
ידו של חבירי הרי אלו
נאמנין ׳ זה או׳ זה
כתב ידי וזה או׳ זה כתב
ידי צריכין לצרף אחר
עמהם דברי ר׳ וחכמים
או׳ אין צריך לצרף
עמהן אחר אלא נאמן
אדם לומר זה כתב ידי ׳
האשה שאמרה
אשת איש הייתי וגרוש׳
הייתי אני נאמנ׳ שהפה
שאסר הוא הפה שהתי׳
אם יש עדים שהיתה
אשת איש והיא אומר׳
גרושה אני אינה
נאמנת ״

[illegible]

[illegible]

אמרה נשבתי וטהורה
אני נאמנת שהפה שאס׳
הוא הפה שהתיר ואם
יש עדים שנשבית
והיא אומרת טהורה
אני אינה נאמנת אם
משנשאת באו עדים
הרי זו לא תצא׳
שתי נשים שנשבו זא׳
אומרת נשבתי וטהורה
אני ואת אומ׳ נשביתי
וטהורה אני אין נאמנו׳
בזמן שהן מעידות זו
על זו הרי אילו נאמנות׳
וכן שני אנשים זה׳
או כהן אני וזה או כהן
אני אין נאמנין ובזמן
שהן מעידין זה על זה
הרי אילו נאמנין ר׳ יהוד׳
או אין מעלין לכהונה
על פי עד אחד אמ׳ ר׳ אלע׳
אימתי במקו׳ שיש עוררי׳
אבל במקום שאין עוררי׳
מעלין לכהונ׳ על פי עד
אחד רשב״ג משום ר׳
שמעון בן הסגן מעלין
לכהונ׳ על פי עד אחד״

[illegible]

האשה שנתחבשה בידי גוים על ידי ממון מותרת לבעלה על ידי נפשות אסורה לבעלה

עיר שכבשה כרקום כל כהנות שהיו שם פסולות אם יש עדים אפי' עבד אפי' שפחה הרי אילו נאמנין אין אדם מעיד על ידי עצמו

א"ר זכריה בן הקיצב המעון הזה לא זזה ידה מתוך ידי משעה שנכנסו גוים לירושלם עד שיצאו אמרו לו אין אדם מעיד על ידי עצמו

[illegible]

ואילו נאמנין להעיד בגודלן מה שראו בקוטנן נאמן אדם לומ' זה כתב ידו של אבא וזה כתב ידו של רבי וזה כתב ידו של אחי זכור הייתי בפלונית שיצתה בהינומא וראשה פרוע ושהיה איש פלוני יוצ' מבית הספר לטבול לתרומתו ושהיה חולק עמנו על הגרן שהמקו' הזה בית הפרס הוא ועד כאן היינו באין בשבת אבל אין נאמנין לומר דרך היה לפלוני במקום הזה מעמד ומספד הי' לפלוני במקום הזה"

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך האשה שנתארמלה הני

אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד'

[illegible]

[illegible]

גופא

[illegible]

הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחו אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה ישו להן קנס אשה שהן בהכרת אין בהן מיתת ב״ד ״ ואילו שאין להן קנס הבא על הגיורת ועל השפחה ועל השבויה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלש שנים ויום אחד ר׳ יהוד׳ או׳ שבויה שנפדת הרי היא כקדושתה אע״פ שהיא גדולה ״

[illegible]

מתקיף

[illegible]

[illegible]

הבא על בתו ועל בת
בתו ועל בת בנו ועל בת
אשתו ועל בת בנה אין
להן קנס מפני שמתחיי'
בנפשו שמיתתן מיתת
ב"ד וכל המתחייב בנפשו
אין משלם ממון שנא'
לא יהיה אסון ענוש
יענש" נערה
שנתארס' ושנתגרשה
ר' יוסי הגלילי או' אין
לה קנס ר' עקיב' או' יש
לה קנס וקנסה לעצמה"
המפתה נותן שלש'
דברים והאונס ארבעה
המפתה נותן בשת ופגם
וקנס מוסית עליה אונס
שנותן את היצער מה
בין אונס למפת' שהאונ'
א' נותן את היצער והמפת'
אינו נותן את היצער
האונס נותן מיד והמפת'
לכשיוציא האונס שות'
בעציצו והמפתה אם
רצה להוציא מוציא"

[illegible]

כיצד שותה בעציצו
אפי' חגרת או סומא
אפי' היא מוכת שחין
אם נמצא בה דבר
ערוה או שאינה
ראויה לבא בקהל אינו
רשאי לקיימה שנ'
ולו תהיה לאשה אשה
הראויה לו.

יתומה שנתארסה
ונתגרשה ר' אלעזר
או' האונס חייב
והמפתה פטור

איזו בשת הכל לפי
המבייש והמתבייש
פגם רואין אותה כאילו
שפחה נמכרת בשוק
כמה היתה יפה וכמה
היא יפה קנס שוה
בכל אדם וכל שיש
לו קיצבה מן התורה שוה
בכל אדם כל מקום
שיש מכר אין קנס
וכל מקום שיש קנס
אין מכר קטנה יש לה
מכר ואין לה קנס נער'
יש לה קנס ואין לה
מכר והבוגרת אין לה
מכר ואין לה קנס

[illegible]

האומר פתיתי בתו של פלוני משלם בשת ופגם על פי עצמו ואינו משלם קנס" האו׳ גנבתי משלם הקרן על פי עצמו ואין משלם תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה על פי עצמו" המית שורי את פלוני או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו" המית שורי עבדו של פלוני אינו משלם על פי עצמו" זה הכלל כל המשלם יותר על מה שהזיק אינו משלם על פי עצמו"

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך אלו נערות

[illegible]

נערה שנתפתתה בושתה ופגמה וקנסה של אביה והצער בתפוסה" עמדה בדין עד שלא מת האב הרי הן של אב" מת האב הרי הן של אחין" לא הספיקה לעמוד בדין עד שמת האב הרי הן של עצמה"

[illegible]

עמדה בדין עד שלא
בגרה הרי הן של אב
מת האב הרי הן של
אחין לא הספיקה
לעמוד בדין עד שבגר
הרי הן של עצמה ר'
שמעון או' אם לא
הספיק לגבות עד
שמת האב הרי הן של
עצמה מעשה ידיה
ומציאתה אע"פ שלא
גבתה מת האב הרי הן
של אחין"

מתני'

המארס את בתו וגרשה
אירסה ונתארמלה
כתובתה שלו השיאה
וגירשה השיאה ונתארמלה
כתובתה שלה ר' יהודה
או' הראשונה שלאב
אמרו לו משהשיאה
אין לאביה רשות בה
הגיורת שנתגיירה
בתה עמה ונתארסה
וזינתה הרי זו בחנק
אין לה לא פתח בית
האב ולא מאה סלע

[illegible]

היתה הורתה שלא
בקדושה ולידתה בקדושה
הרי זו בסקילה אבל
לא פתח בית האב ולא
מאה סלע. היתה הורתה
ולידתה בקדושה הרי
היא כבת ישראל לכל
דבריה. יש לה אב ואין
לה פתח בית האב
יש לה פתח בית האב
ואין לה אב הרי זו
בסקילה ולא נאמר פתח
בית האב אלא למצוה.
האב זכאי בבתו
בקדושיה בכסף בשטר
ובביאה וזכאי במציאתה
במעשה ידיה ובהפר
נדריה ומקבל את גטה
ואינו אוכל פירות
בחייה. נשאת יתר עליו
הבעל שאוכל פירות
בחייה וחייב במזונות
ובפרקונה ובקבורתה. ר׳
יהודה או׳ אפי׳ עני
שבישראל לא יפחות
משני חלילים ומקוננת.
לעולם היא ברשות האב
עד שתכנס לחופה.
מסר האב לשלוחי
הבעל הרי היא ברשות
הבעל.

מן הנשואין

[illegible]

[illegible]

הלכה שלוחי האב עם
שלוחי הבעל ר' יהודה אומ' ברשו'
האב מסרו שלוחי
האב לשלוחי הבעל
הרי היא ברשות הבעל
האב אינו חייב במזונו'
בתו זה מדרש דרש ר'
אלעזר בן עזריה לפני
חכמים בכרם ביבנה
הבנים יירשו והבנות
ייזונו מה הבנים אינם
יורשין אלא לאחר
מיתת אביהם אף הבנות
אין ניזונות אלא לאחר
מיתת אביהם ״ לא
כתב לה כתובה בתולה גובה
מאתים ואלמנה מנה
שהוא תנאי בית דין ״
כתב לה שדה שוה
מנה תחת מאתים זוז
ולא כתב לה כל נכסים
דאית לי אחראין
לכתובתיך חייב שהוא
תנאי בית דין ״ לא כת'
דאם תשתבאי אנה
אפרקינך ואותבינך
לי לאינתו חייב שהוא
תנאי ב"ד ובכהנת
אהדרינך למדינתיך
חייב שהוא תנאי ב"ד
נשבית חייב לפדות'

[illegible]

[illegible]

אמר

[illegible]

איתמר

[illegible]

אמ' ה' ר' יצ' וכתובתה
תורה את עצמך איט
רשאי · לקתה חייב
לרפאתה אמ' ה' ר' יצ'
ושכבתה תרפא את
עצמה רשאי ·
לא כתב לה בנין דיכרין
דיהון ליכי מנאי אנון
ירתון כסף כתובתיך
יתר על חולקהון דעם
אחיהון חייב שהוא
תנאי בד' · לא
כתב לה בנן נוקבן דיהו'
ליכי מינאי תהון יתב'
בביתי ומיתזנאן וכ'
מנכסאי עד דתילקחן
לגוברין חייב שהוא
תנאי בד' · לא כתב
לה את תהי יתב' בביתי
ומיתזנא מנכסאי
כל יומי מיגר ארמלו'
בביתי חייב שהו' תנאי
בד' · כך היו אנשי י'
ירושלם כותב' ואנשי
גליל היו כותבי' כאנשי
ירושל' ואנשי יהודה
היו כותבין עד שירצו
היורשי' ליתן ליך כתובתי'
לפיכך אם רצו היורשי'
מוהבין לה כתובתה
ופוטרין אותה ·

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך נערה שנתפתתה

פשיטא

[illegible]

אלמנה

שאמרו בתול׳ כתובת מאתים ואלמנה מנה אם רצה להוסיף מא׳ מנה יוסיף נתארמלה או נתגרשה בין מן הנישואין בין מן הארוסין גובה את הכל׳ ר׳ אלעז׳ בן עזרי׳ או׳ מן הנשואין גובה את הכל מן הארוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה ר׳ יהוד׳ או׳ רצ׳ כותב לבתול׳ שט׳ מאתי׳ והיא כותב׳ התקבלתי ממך מנ׳ ולאלמנ׳ מנ׳ והיא כותב׳ התקבלתי ממך חמשי׳ זוז ר׳ מאי׳ או׳ כל הפוחת לבתולה ממאתי׳ ולאלמנ׳ ממנ׳ הרי זו בעיל׳ זנות׳ נותנין לבתול׳ שנ׳ עש׳ חדש׳ משתבע׳ הבעל׳ לפרנס׳ את עצמ׳ וכשם שנותנין לאש׳ כך נותני׳ לאיש לפרנ׳ את עצמו ולאלמנ׳ שלשי׳ יום הגי׳ זמן ול׳ א׳ נשיאו אוכלו׳ משלו ואוכלו׳ בתרומ׳ ר׳ טרפון נותנין לה הכל תרומ׳ ר׳ עקיבא או׳ מחצ׳ חולי׳ ומחצ׳ תרומה׳

[illegible]

[illegible]

היבם אינו מאכיל בתרומה עשת שש חרשי׳ בפני הבע׳ וששחרשי׳ בפני היב׳ ואפי׳ כולם בפני הבע׳ ובפני היבם אינ׳ אוכ׳ בתרומה׳ זו משנה ראשנ׳ בד׳ שלאחרו׳ אמרו אין האשה אוכל בתרומה עד שתכנס לחופה׳ המקדיש מעש׳ ידי אשתו הרי זו עושה ואוכל׳ המותר ר׳ מאי׳ או׳ הקדש ר׳ יוחנן הסנדלר או׳ חולין׳ ואילו מלאכות שהאש׳ עוש׳ לבע׳ טוחנ׳ ואופ׳ ומכבס׳ ומבשל׳ ומניק׳ את בנה ומיצעת לו את המט׳ ועוש׳ בצמר הכניס׳ לו שפחה אח׳ לא טוחנ׳ ולא אופ׳ ולא מכבס׳ שתי׳ אינ׳ מבשל׳ ואינ׳ מניקה את בנה שלש אינ׳ מיצע׳ את המט ואינ׳ עוש׳ בצמר ארבע יושב׳ בקתדרא׳

[illegible]

ר' אליעזר או' אפי' הכניס'
לו מאה שפחות כופה
לעשו' בצמר שהבטל'
מביא' לידי זימה רשב"ג
או' את המדיר את אשתו
מל'עשות מל'אכ' יוציא
ויתן כתובה שהבטלה
מביאה לידי שיעמום
המדיר את אשתו
מתשמיש המטה
ב"ש או' שתי שבתות
ובה' או' שבת אחת
הת' מדים יוצאין
לת' לימוד תורה של'א
ברשות של'שים יום
הפועלים שתי בשבת
החמרין אחת בשבת
עונה האמורה בתורה
הטיילין בכל יום הה'
הפועלין שתים בשב'
החמרין אחת בשבת
הגמלים אח' לשלשי'
יום הספנין אחת לשש
חרשים דברי ר' אליע'

המורדת על בעלה פוחתין לה מכתובתה שבעה דינרין בשבת ר' יהודה או שבעה טרפעיקין עד מתי הו פוחת עד כנגד כתובה ר' יוסי או לעולם הוא פוחת והולך שאם תפול לה ירושה ממקום חוזר וגובה ממנה וכן המורד על אשתו מוסיפין על כתובתה שלשה דינרין בשבת ר' יהודה או שלשה טרפעיקין׃

המשרה את אשתו על ידי שליש לא יפחות משני קבין חטים בשב' או מארבעה קבין שעורין אמ' ר' יוסי לא פסק שעורין אלא ר' ישמעאל שהיה סמוך לאדום ונותן לה חצי קב קטנית וחצי לוג שמן וקב גרוגרות או מנה דבילה ואם אין לו פוסק עומתן פירות ממקום אחר ונותן לה מטה ומפץ ומחצלת ונותן לה כפה לראש וחגור למתני ונותן לה מנעלים ממועד למועד וכלים של חמשים זוז בימות הגשמים והיא מתכסה בלאותיה בימות החמה והשחקים שלה׃

נותן לה מעה כסף לצרכיה ואוכלת עמו לילי שבתו ואם אין נותן לה מעה כסף מעשה ידיה שלה

ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהוד שהן עשר סלעים בגליל או משקל עשר סלעים ערב ביהוד שהן עשרים סלעים בגליל ואם היתה מניקה פוחתין לה ממעשה ידיה ומוסיפין על מזונותיה במה דברים אמורים בעני שבישראל אבל במכובד הכל לפי כבודו

יו׳ יהושע בן לוי ומוסיפין לה יין שהיין יפה לחלב״

הדרן עלך אע״פי

פרק מציאת

מציאת האשה ומעשה ידיה לבעלה וירושתה הוא אוכל פירות בחייה בשתה ופגמה שלה ר׳ יהודה בן בתירא אומר בזמן שכותב לה שני חלקים ולו אחד שבגלל לו שני חלקים ולה אחד שלא נותן לה מיד שלה יוליקח בהן קרקע והוא אוכל פירות

המפריש מעות לחתנו ומת חתנו אמרו חכמים יש לו שיאמר לאחיו היתי רוצה ליתן ולך אי אפשר ליתן

מאי

[illegible]

פסקה להכניס לו אלף דינר הוא פוסק כנגדן חמשה עשר מנה ובנגד השום הוא פוסק פחות חומש שום במנה שוה מנה אין לו אלא מנה שום במנה היא נותנת שלשים ואחד סלע ודינר ובארבע מאות היא נותנת חמש מאות מה שחתן פוסק פוסק פחות חומש׃ פסקה להכניס לו כספים או כלים כלעה נעשה ששה דינר והחתן מקבל עליו עשרה דינר לקופה לכל מנה ומנה רשב״ג אומר הכל כמנהג המדינה׃

המשיא את בתו סתם לא יפחות לה מחמשים זוז פסק להכניסה ערומה לא יאמר הבעל לכשתבא לביתי אכסנה אלא מכסה ועודה בבית אביה וכן המשיא את היתומה לא יפחות לה מחמשים זוז ואם יש בכיס מפרנסין אותה לפי כבודה׃ יתומה שהשיאתה אמה או אחיה לדעתה וכתבו לה במאה או בחמשים זוז יכולה היא משתגדיל להוציא מה שראוי לינתן לה׃

[illegible]

[illegible]

ר' יהודה או' זה השיא
בתו ראשונה יתן לשני'
כדרך שנתן לראשונה
וחכמים או' פעמים
שאדם עני והעשיר
עשיר והעני אל'
שמין את הנכסים
ונותנין לה׳
המשליש מעות לבתו
והיא אומרת נאמן
עלי בעלי יעשו שליש
מה שהושליש בידו
דברי ר' מאיר ר' יוסי
או' וכי אינה אלא שד'
והיא רוצה למכור הרי
היא מכור מעכש' בד"א
בגדול' אבל בקטנ' אין
מעשה קטנ' כלום׳

סליק פירקא

הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את
אשתו מליהנות לו
עד שלשים יום
יעמיד לה פרנס יתר
מיכן יוציא ויתן כתו'
ר' יהודה או' בישראל
חדש אחד יקיים שני
יוציא ויתן כתובה׳
המדיר את אשתו
שלא תטעום אחד
מכל הפירות יוציא
ויתן כתובה׳

[illegible]

[illegible]

ר׳ יהודה או׳ בישר׳ אחד
אחד יקיים שנים יוצי׳
ויתן כתובה בעניות ב׳
שנים יקיים שלשה
יוציא ויתן כתובה׳

המדיר את אשתו
שלא תתקשט באחד
מכל המינין יוציא
ויתן כתובה ר׳ יוסי או׳
בעניות שלא נתן
קיצבה ובעשירות
שלשים יום׳

המדיר את אשתו
שלא תלך לבית אביה
בזמן שהוא עמה
בעיר אחת חדש אחד
יקיים שנים יוציא
ויתן כתובה ובזמן
שהוא בעיר אחרת רגל
אחד יקיים שלשה יוציא
ויתן כתובה׳

המדיר את אשתו
שלא תלך לבית האבל
או לבית המשתה יוציא
ויתן כתובה מפני
שנועל בפניה ואם היה
טוען משום דבר אחר
רשאי אם אמר לה
על מנת שתאמרי
לפלוני מה שאמרת
לי או מה שאמרת
לו או שתהא ממלאה
ומערה לאשפה יוציא
ויתן כתובה׳

[illegible]

ואילו יוצאות בלא
כתובה העוברת על דת
משה ויהודית ואיזהו
דת משה מאכילתו שאי'
מעושר ומשמשתו
נידה ואינה קוצה לו
חלה ונודרת ואינה
מקיימת ׳ ואיזוהי דת
יהודית יוצאה וראשה
פרוע וטווה בשוק
ומדברת עם כל אדם
אבא שאול אומ' את
המקללת יולדיו בפניו
ר' טרפון או' את הקולנית
ואיזו היא קולנית כל
שהיא בתוך ביתה
ושכניה שומעין את
קולה ׳ המקדש
את האשה על מנת
שאין עליה נדרים
ונמצאו עליה נדרים
אינה מקודשת כנסה
סתם ונמצאו עליה
נדרים תצא שלא
בכתובה על מנת שאין
בה מומין ונמצאו בה
מומין אינה מקודשת
כנסה סתם ונמצאו בה
מומין תצ' שלא בכתוב'
של' המומין הפוסלין
בכהנ' פוסל' בנשים
היו בה מומי' ועוד' בבית
אביה האב צריך להביא
ראיה שמשנתארסה
נולדו בה מומין אילו
ונסתחפ שדהו

והחזירה

[illegible]

נכנס לרשו׳ הבע׳ הבע׳ צרי׳ להבי׳ ראייה שעד שלא נתארס׳ היו בה מומי׳ אילו והיה מקחו מקח טעו׳ ודברי׳ ר׳ מאי׳ וחכ׳ או׳ במ״ד״א במומי׳ שבסתר אבל במומי׳ שבגלוי אי׳ יכול לטעון ואם יש מרח׳ באות העי׳ את במו שבסת׳ אי׳ יכול לטעון מפני שהיא בודקת קרובותיו׳ האי׳ שהיו בו מומין אין כופי׳ אותו להוצי׳ אמ׳ רשב״ג ב״ד״א במומי׳ קטני׳ אבל במומי׳ גדולי׳ כופי׳ אותו להוצי׳״ אילו שכופין אותו להוצי׳ מוכ׳ שחין ובעל פוליפו׳ והמקמ׳ והמצר׳ נחשת והבורסי בין שהיו בו עד שלא נשאו ובין משנשאו ואחרכך למדו כול׳ א״ר מאי׳ אע״פ שהתנ׳ בשע׳ קדושי׳ יכול הי׳ שתאמ׳ סבור׳ הייתי שאני יכול לקבל ועכש׳ איני יכול לקב׳ וחכ׳ או׳ מקבל׳ על כרח׳ חוץ ממוכ׳ שחי׳ מפני שהי׳ ממיק׳ ומעש׳ בציד׳ן בבורסי שמת והיה לו אח בורסי אמרו חכמ׳ יכול הי׳ שתאמר לאחי׳ הייתי יכול לקבל ולך איני יכול לקבל״

סליק פירקא

הדרן עלך המדיר

האשה שנפלו לה נכסי׳

עד שלא תתארס מודי׳ ב״ש וב״ה שמוכר׳ ונותנת וקיים נפלו לה משנתארס׳ ב״ש או׳ תמכו׳ וב״ה או׳ לא תמכור ואלו ואלו מודי׳ שאם מכר׳ ונתנה קיים

מאי

איבעיא

[illegible]

אמ׳ ר׳ יהוד׳ אמרו לפני ר״ג הואיל
וזכ׳ באש׳ לא יזכ׳ בנכסי׳ אמ׳ לה׳
על החדשי׳ אנו בושים אלא
שאתם מגלגלי׳ עלינו את הישני׳
נפלו לה משנשא אלו ואלו
מודי׳ שאם מכר׳ ונתנ׳ הבעל מוצי׳
מיד הלקוחו׳ עד שלא נשאת
ונשא׳ ר״שבג׳ או׳ אם מכר׳ ונתנ׳
קיים אמ׳ ר׳ חנינ׳ בן עקיב׳ אמרו לפני
ר״ג הואי׳ וזכ׳ באש׳ לא יזכ׳ בנכסי׳
אמ׳ לה׳ על החדשי׳ אנו בושי׳ אל׳
שאת׳ מגלגלי׳ עלי׳ את הישני׳
ר׳ שמעו׳ חולק בין נכסי׳ לנכסי׳ נכסי׳
הידועי׳ לבעל לא תמכור ואם
מכר׳ ונתנ׳ קיים נפלו לה כספי׳
וילקח בהן קרקע והו׳ אוכל פירות
פירו׳ התלושי׳ מן הקרקע ילקח
בהן קרק׳ והו׳ אוכל פירו׳ המחוברי׳
לקרקע אמ׳ ר׳ מאיר שמין אותן
כמה הן יפין בפירות. וכמה הן
יפין בלא פירות והמותר ילקח
בהן הרקע והוא אוכל פירות
וחכמים אומ׳ פירות המחוברין
בקרקע שלו והתלושי׳ שלה ילקח
בהן קרקע והו׳ אוכל פירו׳ ר׳ שמעו׳
או׳ מקו׳ שיפ׳ כחו בכניסת הורע
כחו ביציאת מקו׳ שהורע כחו
ביציאת יפה כח בכניסתה פירו׳
המחוברי׳ בקרקע בכניסתה שלו
ביציאת שלה והתלושי׳ מן הקרק׳
בכניסת שלה ביציאת שלו
נפלו לה עבדי׳ ושפחו׳ זקני׳ ימכרו
וילק׳ בהן קרק׳ והו׳ אוכל פירו׳ רשב״ג
או׳ לא תמכו׳ מפני שבח בי׳ אביה
נפלו לה זתי׳ וגפני׳ זקני׳ ימכ׳ לעצי׳
וילק׳ בה׳ קרק׳ והו׳ אוכל פירו׳ רשב״ג
או׳ לא תמכו׳ מפני שב׳ בי׳ אביה
המוציא הוצאו׳ על נכסי אשתו
הוציא הרב׳ ואכל קימע׳ קימע׳ ואכ׳
הרב׳ מה שהוציא הוצי׳ מה שאכ׳
אכ׳ הוציא ולא אכל ישבע כמ׳ הוצי׳
ויטול שומר׳ יב׳ שנפלו לה
נכסי מודי׳ בש׳ וב׳ה׳ שמוכר׳ ונות׳
וקיים מת׳ מה יעשו בכתובת׳ ובנכסי׳
הנכנסי׳ והיוצאי׳ עמה ב״ש אומ׳
יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי׳
האב וב״ה או׳ נכסי׳ בחזקתן כתוב׳
בחזק׳ יורשי הבע׳ נכסי׳ הנכנסין
והיוצאי׳ עמה בחזקת יורשי
האב

ארעא

[illegible]

שלח

[illegible]

הג"ה אחיו מע' ילך בהן קרקע
והו' אוכל' פירו' הת"לו ש"מן הקרק'
ילך בהן קרק' והו' אוכל פירו' ר"ד
המחוברי' בקרק' ר' מא"י או' שמי'
אותן כמ' הן יפי' בפירו' וכמ' הן יפי'
בל"א פירו' והמות' ילקח בהן קרק'
והו' אוכל פירו' וחכמי' או' פירות
המחוב' בקרק' שלו והתלו' שין מן
הקרק' כל' הקודם בהן זכ' קרב הו'
זכ' קרמ' הי' זכת' ילק' בהן קרק' והו'
אוכ' פירו' בגמ' הרי הי' כאשתו
לכל דבר וכל"ב שתהא כתובת' על
נכסי בעל' הראשון " לא יאמ'
לה הרי הי' כתובתי' מונחת ליך על
השולחן אלא כל נכסי' אחראין ל'
לכתובת' דבן ל"א יאמ' אדם הרי הי'
כתובתיך מונח' ליך על' השולחן
אל' כל נכסי' אחראין לכתובתך
גירש אין לה אל' כתובת' החזיר'
הרי הי' לו כבל' הנשי' ואין לה אל'
כתובתה

סליק פירקא

הכותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסיך הרי
זה אוכ' פירו' בחייה ואם מת' יורש'
אב' למ' כתב לה דין ודברי' אין לי
בנכסי' שאם מכר' ונתנ' קיים " כת'
לה דין ודברי' אין לי בנכסי' ובפירותי'
אין אוכ' פירו' בחיי' ואם מת' יורש ר'
יהוד' או' לעול' הו' אוכ' פירי' פירו' עד
שיכתו' לה דין ודברי' אין לי בנכסי'
ובפירותיה ובפירי פירותי' עד עול'"
כתב לה דין ודברי' אין לי בנכסי'
ובפירותי' ובפירי פירותי' בחייך ובמו'
אינו אוכ' פירו' בחיי' ואם מת' אינו
יורש' רשב"ג או' אם מת' יירשנה
מפני שהתנ' על מה שכתו' בתורה
וכל המתנ' על מה שכתו' בתורה תנאו
בטל " גמ' שמע' והני' איש ובעל
חוב ויורשי' והי' לו מלוה ופקדון ביד
אחרי' ר' טרפו' או' ינתנו לכושל שבה
ר' עקיב' או' אין מרחמין בדין אלא
ינתנו ליורשי' שכול' צריכי' שבוע'
ואין היורשי' צריכי' שבוע' " הניח
פירו' התלושי' מן הקרק' כל' הקודם
בהן זכ' זה. אשה יתר' על כתובתה
וכו' יתר' על' החוב מות' ר' טרפו' או'
ינתנו לכושל שבה' ר' עקי' או' אין מרחמ'
בדין אל' ינתנו ליורשי' שכול' צריכי'
שבוע' ואין היורשי' צריכי' שבוע'
המושיב את אשתו חנוני או

נתן או' ר' ... [illegible]

[illegible]

הדרן עלך האשה שנפלו לה

הגי

[illegible]

[illegible]

שמיע׳ אות׳ אפוטרופיא הריזה
משביע׳ כל זמן שירצ׳ ר׳ אליעזר או׳
אפי׳ על פילכ׳ ועל עיסת׳ ׳ כתב לה
נדר ושבוע׳ אין לי עליך אינו יכול
להשביע׳ אבל משבי׳ הו׳ את יורשי׳
ואת הבאי׳ ברשות׳ נד׳ ושבוע׳ אין לי
עלי׳ ועל יורשיי ועל הבאי׳ ברשותי׳
הו׳ אי׳ יכו׳ להשביע׳ לא הי׳ ולא יורשי׳
ולא הבאי׳ ברשות׳ אב׳ יורשי׳ משבי׳
אות׳ ואת הבאין ברשות׳ נדר ושבוע׳
אי׳ לי ולא ליורשי׳ ולא לבאי׳ ברשו׳
עליי ועל יורשיי ועל הבאי׳ ברשותי׳
אין משבי׳ אות׳ ואת יורשי׳ ואת הב׳
ברשות׳ הלכ׳ מקבר בעל׳ לבי׳ אביה
או שחזר׳ לבי׳ חמיה ולא נעשת׳
אפוטרופ׳ אי׳ היורשי׳ משביעין
אות׳ ואם נעשי׳ אפוטרופ׳ יורשין
משביעי׳ אות׳ על העתי׳ לבא ואין
משביעי׳ אות׳ על שעבר״ הפוגמ׳
כתובת׳ לא תפרע אל׳ בשבוע׳ עד
אח׳ מעיד שהי׳ פרוע׳ לא תפר׳ אל׳
בשבוע׳ מנכסי׳ משועבדי׳ ומנכסי׳
יתומי׳ לא תפרע אל׳ בשבועה ׳ ר׳
שמע׳ או׳ כל זמן שתובע׳ כתובת׳
יורשי׳ משביעי׳ אות׳ אינ׳ תובעת
כתובת׳ אי׳ יורשי׳ משביעי׳ אות׳״
הפוגמ׳ כיצ׳ הית׳ כתובת׳ אלף זוז ואמ׳
לה התקבלת׳ כתובתי׳ והי׳ אומר׳ לא
התקבלתי׳ ועד אח׳ מ׳ אל מצ׳ לא תפר׳
אל׳ בשבוע׳ עד אח׳ מעיד׳ שהי׳ ׳
פרוע׳ לא כיצ׳ אמ׳ לה התקבלת ׳
ועד אח׳ מעיד שהי׳ פרוע׳ לא תפר׳
אל׳ בשבוע׳ נכסי׳ משועבדי׳ כיצד
מכריח כל׳ לאחרי׳ והי׳ נפרעת מן
הלקוחו׳ לא תפר׳ אל׳ בשבוע׳ מנכסי׳
יתומי׳ כיצ׳ מת והני׳ כל׳ נכסיו לפני
יתומי׳ והי׳ נפרע׳ מן היתומים לא
תפר׳ אל׳ בשבוע׳ ׳ והנפרע׳ שלא
בפניו כיצ׳ הל׳ למדינ׳ הים והי׳ נפרע׳
שלא בפניו לא תפר׳ אל׳ בשבועה
ר׳ שמעו׳ או׳ כל זמ׳ שתובע׳ כתובת׳
יורשי׳ משביעי׳ אות׳ אינ׳ תובע׳ כתוב׳
אי׳ יורשי׳ משביעי׳ אות׳ ׳ הוציא
גט ואין עמ׳ כתוב׳ גוב׳ כתובת׳ כתוב׳
ואין עמ׳ גט הי׳ או׳ אבד גיטי והוא או׳
אב׳ שוברי וכן בע״ח שהוצי׳ שט׳
חו׳ ואי׳ עמו פרוזבו׳ הרי אלו לא
יפרעו׳ רשב״ג או׳ מן הסכנ׳ ואילך
אש׳ גוב׳ שלא בגט ובע״ח גוב׳ שלא
בפרוזבול״

[illegible]

הדרן עלך הכותב לאשתו

מרדכי

[illegible]

מתניתין

[illegible]

שני גיטי ושתי כתובות
גוב שתי כתובו שתי כתו
וגט אח או כתוב ושני
גיטי או כתוב וגט ועירי
מית אינגוב אל כתובה
אח שהמגר את אשתו
והחזיר על מנת כתובתה
הראשונ החזיר״ קטן
שהשיאו אבי כתובתה
קיימ שעל מנ כן קיימ
וכן גר שנתגייר ואשתו
עמו כתובת קיימ שעל
מנת כן קיימה״

סליק פירקא

מי שהיה

נשוי שתי נשי ומת
הראשונה קודמת
לשניה ויורשי הראשו
קודמין ליורשי שניה
נשא את הראשו ומת
שני ומתה הו שני ויורשי
קודמי ליורשי הראש
מי שהיה נשוי ז
שתי נשי ומתו ואחר
כך מת הו והיתו מבקשי
כתוב אמן ואי שם אל
כדי שתי כתובו חולקי
בשו אם היה שם מות
דינר אילו נוטלי כתוב
אמן ואלו נוטלי כתוב
אמן ואם אמ יתומין
הרי אנו מעלין על
נכסי אבינו אם נכסי
אבינו יתר דינר כדי
שיטלו כתובת אמ אי
שומעי להן אל שמי
את הנכסי בבר היו
שם נכסי בראוי אינו
כבמוחזק ר שמעון
או אפי שיש שם נכסי
שאי להן אחריות אי
כלו עד שיהו שם נכסי
שיש להן אחריו יתר
על שתי כתובו דינר
מי שהי נשוי שלש

[illegible]

הדרן עלך מי שהיה נשוי ארבע

[illegible]

נשים ומת כתובה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין שם אלא מנה חולקין בשוה היו שם מאתים של מנה נוטלת חמשים של מאתים ושל שלש מאות שלשה שלשה של זהב היו שם שלש מאות של מנה נוטלת חמשים של מאתים מנה ושל שלש מאות ששה של זהב וכן שלשה שהטילו לכיס פחתו או הותירו כך הן חולקין

מי שהיה נשוי ארבע נשים הראשונה קודמת לשנייה והשנייה קודמת לשלישית והשלישית קודמת לרביעית הראשונה נשבעת לשנייה והשנייה נשבעת לשלישית והשלישית לרביעית והרביעית נפרעת שלא בשבועה אמר בן ננס וכי מפני שהיא אחרונה נשכרה את היא לא תפרע אלא בשבועה היו כולן יוצאות ביום אחד כל הקודמת לחברתה אפילו שעה זכתה וכך היו כותבין בירושלים שעות היו כולן יוצאות בשעה אחת ואין שם אלא מנה חולקין בשוה

מי שהיה נשוי שתי נשים ומכר את שדהו וכתבה ראשונה ללוקח דין ודברים אין לי עמך השנייה מוציאה מיד הלוקח והראשונה מיד השנייה והלוקח מיד הראשונה וחוזרות חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם וכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב

פרק אלמנה ניזונת

אלמנה ניזונת מנכסי יתומים ומעשה ידיה שלהן ואין חייבין בקבורתה נכסי מלוג אלא יורשיה יורשי כתובתה [illegible] כן מן האירוסין מוכרת שלא בבית

ר' שמעו' או' מן הנשואי' מוכרת שלא בב"ד מן האירוסין לא תמכור אלא בב"ד לפי שאין לה מזונות לא תמכור אלא בב"ד׳׳

מכרה כתובתה או מקצ' משכנה כתובתה או מקצ' נתנה לאחר או מקצתה לא תמכו' את השאר אלא בב"ד וכותבת למזונו' מכרתי וגרושה לא תמכור אלא בב"ד׳׳

אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכר' שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה׳׳

היתה כתובתה מנה ומכרה שוה מנה ודינר במנה מכרה בטל אפי' היא אומרת אני אחזיר את הדינר ליורשין רשב"ג אומ' מכרה קיים עד שיה' שם כדי שתשתייר בשדה בית תשעת קבין ובגינה בית חצי קב וכדברי ר' עקיב' בית רובע׳׳

[illegible]

איבעיא

[illegible]

היתה כתובתה ארבע
מאות ומכרה לזה
במנה ולזה במנה
אחרון יפה מנה ודינר
במאות של אחרון
מכרה בטל ושלכלם
מכרה קיים "
שום הדיינין שפיחתו
שתות או הותיר שתות
מכרן בטל רשב"ג או'
מכרן קיים אכ' מה
כח ב"ד יפה אבל אם
עשו אגרת בקרות אפי'
מכרו שוה מנה במאתים
במאתים או שוה
מאתים במנה מכרן
קיים " הממאנת
והשנייה והאילונית
אין להן לא כתובה
ולא פירות מזונות
ולא בלאות אם
מתחילה נשא לשם
אילונית יש לה כתובה
אלמנה לכהן גדול
גרוש וחלוצה לכהן
הדיוט ממזר ונתינה
לישר' בת ישר' לנתין
ולממזר יש להן
כתובה "

סליק פירקא

הנושא

את האשה ופסקה
עמו כדי לזון את בתה
חמש שני' חייב לזונ
חמש שנים

[illegible]

הדרן עלך אלמנה ניזונית

איתמר

נשאת לאחר ופסק
עמו כדי לזון את בתה
חמש שנים חייב לזונ׳
חמש שנים לא יאמ׳
הראשון לכשתבא
אצלי אזונה אלא
מוליך מזונותיה
אחריה למקום שהי׳
אמה וכן לא יאמרו
שניהם הרי אנו זנין
אותה זה נותנ׳ לה
דמי מזונות מתו
בנותיו ניזונו׳ מנכסי׳
בני חורין והיא ניזונ׳
מנכסים משועבדים
מפני שהיא כבעלת
חוב הפיקחין היו
כותבין על מנת שאזו׳
את בתך חמש שנים
כל זמן שאת עמי׳
אלמנה שאמרה אי
אפשי לזוז מבית
בעלי אין היורשין
יכולין לומ׳ לכי לבית
אביך ואנו זנין אותך
שם אלא זנין אות׳
בבית בעלה ונותני׳ לה
מדור לפי כבודה׳

איבעיא

אמר א׳ אי אפשי לזון
מבית אבא יכולין
היורשין לומ׳ אם את
אינ׳ לינו יש לך מזונו׳
אם היתה טוענת מפנ׳
שהי׳ ילדה והם ילדים
זני אות׳ והי׳ בבי׳ אביה
כ׳ זמן שהיא בבית
אביה גובה כתובת׳ לעו׳
וכל זמ׳ שהי׳ בבי׳ בעלה
אינ׳ גוב׳ כתובת׳ יתר מעשרי׳
וחמש שנ׳ שיש בעשרי׳
וחמ׳ שנ׳ שתעש׳ טוב
כנג׳ כתוב׳ דברי ר׳ מאי׳
שא׳ משו׳ רשב״ג וחכמ׳
או׳ כל זמן שהי׳ בבית
בע׳ גוב׳ כתובת׳ לעולם
וכל זמן שהי׳ בבי׳ אביה
אינ׳ גוב׳ כתובת׳ יתר
מעשרי׳ וחמש שנים
מתה יורשיה מזכירי׳
כתובתה עשרי׳ וחמש
שנה״

סליק פירקא

הדרן עלך הנושא את האשה ורמינהו

שני דייני

גזירות היו בירושלם
אדמון וחנן בן אבשלו׳
חנן או׳ שני דברים
ואדמון שבעה״

איתיביה

מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות חנן או' תשבע בסוף ולא תשב' בתחיל' נחלקו עלי' בני כהני' גדולי' תשבע בתחל' ובסוף אמ' רבי דוסא בן הרכינס כדבריה' אמ' רבן יוחנן בן זכאי יפה אמ' חנן לא תשבע אלא בסוף

מי שהלך למדינ' הים ועמד אחר ופרנס את אשתו חנן או' איבד את מעותיו נחלקו עליו בני כהני' גדו' ואמרו ישבע כמה הוציא ויטול אמ' רבי דוסא בן הורקינ' כדבריה' אמ' רבן יוחנן בן זכאי יפ' אמ' חנן הניח מעותיו על קרן הצבי

ארמון או שבנה מי שמת והניח בנים ובנות בזמן שהנכסים מרובי' הבנים יירשו' והבנות יזונו בזמן שהנכסי' מועטי' הבנו' יזונו' והבני' ישאלו על הפתחים ארמון או' בשביל שאני זכר הפסד' ר"ג או' רוא' אני את דברי ארמון

הטוען את חבירו כדי שמן והודה לו בקנקני' ארמון או' הואי' והוד' ממין הטענ' ישבע וחכמי' או' אין הודאה בכך אמ' ר"ג רוא' אני את דברי ארמון

מתניתין

[illegible]

הפוסק מעו לחתנו ופש
לו את הרגל אמרו חכמי
השכ עד שתלבין ראש
ארמון או יכולה היא
שתאמ אילו פסקתי אני
לעצמי אה יושבת עד
שילבי ראשי אנא פסק
עלי מה שאני יכול לעשו
עליה כער או כנו אופטו
אמ רג רוא אני את דברי
ארמון ׳ העורר על השו
והו חתו עליה כער ארמו
או השני נוח לי והראשו
קש הימנו וחכ או אבד
את זכותו ׳ מי שהלך
למדינ הים ואבדה דרך
שדהו ארמו או ילך
בקיצר וחכמי או יקח לו
דרך במא מנה או יפרח
באויר ״ המוציא שטר
חוב על חבירו והלה הוציא
שמכר לו ארמו או אילו
הייתי חייב לך היה לך
ליפרע את שלך כשמכר
את השד וחכמי או זה
היה פיקח שמכר לו את
השד מפני שיכו למשכ
עליו ׳ שני שהוציא
שטר חוב זה על זה ארמו
או אילו הייתי חייב לך
כיצ אתה לוה ממני וחכמ
או זה גובה שטר חובו
וזה גוב שטר חובו ״

[illegible]

201

[illegible]

שלש ארצו׳ לנשואין יהוד׳ ועבר הירדן והגליל אין מוציאי׳ מעיר לעי׳ ולאמכרך לכרך אבל באותה הארץ מוציאי׳ מעי׳ לעי׳ ומכרך לכר׳ אב׳ לא מעי׳ לכרך ולא מכר לעיר מוציאין מנוה הרע לנוה היפה אבל לא מנו׳ היפ׳ לנוהרע רשב״ג׳ או את לא מנו׳ הרע לנו׳ היפ׳ מפני שהנוה יפה בודק״ הכל מעלין לארץ ישר׳ ואין הכל מוציאי׳ הכל מעלי׳ לירושל׳ ואין הכל מוציאי׳ אח׳ האנשי׳ ואח׳ הנשי׳ נשא אשה בארׄ ישרא׳ וגירשה׳ בקפוטקי׳ נותן לה ממעו׳ אר׳ ישר׳ רשב״ג נש׳ אש׳ בקפוטקיא וגרש בקפוט׳ נות׳ לה ממעו׳ קפוטקיא נשא אשה בקפוטקיא וגירש בארץ ישר׳ נותן לה ממעו׳ ארץ ישראל רשב״ג׳ או׳ נותן לה ממעו׳ קפוטקיא״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך שני דייני גזירות

וסליקא לה מסכת כתובות

מאי

האשה נקנית

בשלש דרכים וקונה
את עצמה בשתי דרכי'
נקנית בכסף בשטר
ובביאה בכסף ב"ש או'
בדינר ובשוה דינר
וב"ה או בפרוטה ובשוה
פרוטה וכמה היא
פרוטה אחד משמונה
באיסר האיטלקי
וקונה את עצמה בגט
ובמיתת הבעל

[illegible]

היבמ׳ נקנית בביאה
וקונה את עצמה
בחליצה ובמיתת
היבם׳ עבד עברי
נקנה בכסף ובשטר
וקונה את עצמו :
בשנים וביובל ו
ובגרעון כסף יתירה
עליו אמה העבריה
שהיא קונה את
עצמה בסימנין
הנרצע נקנה ברציעה
וקונה את עצמו ביובל
ובמית האדון׳

[illegible]

[illegible]

עבד כנעני נקנ' בכסף
ובשטר ובחזק' והוצה
את עצמו' בכסף על
ידי אחרים ובשטר
על ידי ע' מו דברי ר'
מאיר וחכמ' או בכסף
על ידי עצמו ובלבד
שיהא הכסף מש
אחרים " בהמה
גסה נקנת במסיר והדק'
בהגבהה דברי ר' וחכמ'
או בהמה גסה נקנ'
במשיכה "

[illegible]

ספר

[illegible]

[illegible]

נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף בשטר ובחזקה ושאין להן אחריות אין נקנין אלא במשיכה נכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש לה אחריות בכסף בשטר ובחזקה וזוקקין את הנכסים שיש להן אחריות לישבע עליהן

כביאה

[illegible]

בשטר

[illegible]

כל הנעשה דמים
באחר כיון שזכה זה
מתחייב זה בחליפין
כיצד החליף שור
בפרה או חמור בשור
כיון שזכה זה נתחייב
זה בכפת ורשות הדיוט
בחזקה כיון שזכה זה
נתחייב זה בחליפין רשות
הגבוה בכסף ורשות
ההדיוט בחזקה אמירתו
לגבוה כמסירה להדיוט

כל מיצות הבן על האב
האנשים חייבי' והנשי'
פטורות. כל מיצות
האב על הבן אחד
האנשי' ואחד הנשי'
חייבין. כל מיצוה
עשה שהזמן גרמא
נשים פטורין ושאין
הזמן גרמא נשים
חייבות

ברייתא

[illegible]

כל מיצות לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שאין הזמן גרמא אחד נשים ואחד אנשים חייבין חוץ מבל תקיפו ובל תשחי׳ ובל תטמא למתים

[illegible]

[illegible]

והסמיכות והתנופות והגשות והקמיצות והקטרות והמליקות והקבלות וההזאות נוהגין באנשים ואין נוהגין בנשים

מנלן

[illegible]

[illegible]

חוץ ממנחת סוטה והנזירות מפני שהן מציפות׳ כל מצוה שאינה תלויה בארץ נוהג בין בארץ בין בחוצה לארץ

[illegible]

[illegible]

ושהיא תלויה בארץ
אין נוהגת אלא בארץ
חוץ מן הערלה
והכלאים ר' אליעזר א'
את החדש

[illegible]

כל העושה מיצוה
אחת מטיבין לו
ומאריכין לו ימיו
ונוחל את הארץ וכל
שאינו עושה מיצוה
אחת אין מטיבין לו
ואין מאריכין ימיו
ואינו נוחל את האר'

מתני'

[illegible]

וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה אין זה מן הישוב והמחזיק בשלשתן עליו הכתוב או החוט המשולש לא במהרה ינתק׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך האשה נקנית

השתא

[illegible]

האיש מקדש בו ובשלוחו האשה מתקדשת בה ובשלוחה האב לאיש האיש מקדש את בתו כשהי׳ נערה בו ובשלוחו

[illegible]

[illegible]

האו׳ לאשה התקדשי
לי בתמר זו התקדשי
לי בזו אם יש באחת
מהן שוה פרוטה
מקודשת ואם לאו
אינה מקודשת בזו ׳
ובזו ובזו אם יש בכלן
שוה פרוטה מקודש׳
ואם לאו אינ׳ מקודש׳
היתה אוכלת ראשונה
ראשונה אינ׳ מקודש׳
עד שיהא באחת מהן
שוה פרוטה ׳
התקדשי לי בכוס של
יין ונמצא של דבש
של דבש ונמצא של
יין בדינר של כסף ׳
ונמצא של זהב של
זהב ונמצא של כסף

איתמ׳

[illegible]

[illegible]

על מנת שאני עשיר
ונמצ׳ עני עני ונמצא
עשיר אינה מקודשת
ר׳ שמעו׳ או׳ אם הטע׳
לשבח מקודשת׳׳
על מנת שאני כהן
ונמצ׳ לוי לוי ונמצא
נתין נתין ונמצ׳ ממזר
ממזר ונמצ׳ נתין בן
עיר ונמצא בן כרך בן
כרך ונמצ׳ בן עיר על
מנת שביתי רחוק מן
המרחץ ונמצא קרוב
קרוב ונמצ׳ רחוק ע׳מ׳
שיש לי בת או שפח׳
מגודלת ואין לו אין
לו ויש לו אינ׳ מקודש׳
ובכול׳ אע׳׳פ׳ שאמרה
בלבי היה להקדיש לו
אעפ׳׳כ מקודש׳ וכן הי׳
שהטעתו׳׳

[illegible]

האו' לשלוחו צא וקד' לי אש' פלונ' במקו' פלו' והלך וקדש' במקו' אח' אינ' מקודש' הרי היא במקו' פלו' והלך וקדש' במקו' אחר מקודשת'

המקדש את האש' על מנת שאין עליה נדרי' ונמצ' עליה נדרי' תיצא שלא בכתובה' על מנת שאין עליה מומין ונמצ' בה מומי' תיצא שלא בכתובה' שכל המומין הפוסלי' בכהני' פוסלין בנשים'

המקדש שתי נשי' בשוה פרוט' או אשה אח' בפחו' משו' פרוט' אע"פ ששלח סבלונו' לאחר מיכן אינה' מקודשת

שבי חכמת קידושין
הראשונה שילוה
ובן קטן שקידש
המקדש אשה ובתה או
אשה ואחותה באחת
אינן מקודשות
ומעשה בחמש נשי'
ובהן שתי אחיות
וליקט אדם אחד
כלכלה של תאנים
שלהן היתה ושל שביעית
היתה ואמר הרי כולכם
מקודשות לי בכלכלה זו
וקבל אחת מהן על כולם
ואמ' חכמ' אין אחיות
מקודשות המקד'
בחלקו בין קדשי קדשי'
בין קדשים קלים אינה
מקודשת

הרוויה לביוה ונכס
התקדש לו ויאמרו
חכמי אין אחיות
מקודשו'

לענין זה
שליח

במעשר שני בין
שוג' בין מזי' לא קיד'
דברי ר' מאי' ר' יהודה
או' במזי' קידש בשוג'
לא קידש ובהקדש
במזי' קידש בשוג' לא
קידש דב' ר' מאיר ר'
יהוד' או' בשוג' קידש
במזיר לא קידש
המקד' בערל' ובכלאי
הכרם בשור הנסקל
בעגל' ערופ' בציפורי
מיצורע בשער נזיר
ופטר חמור ובש' בחל'
וחולין שנשח' בעז'
אינ' מקודשת מכרם
וקידש בדמיה' מקודש'
המקדש בתרומה
ובמע"ש ובמתנ' במי'
חטא' ובאפר חטאת
הרי זו מקודש' אע"פ
שהי' ישר'

סליק פירקא

מנלן

האומר לחבירו

צא וקדש לי אשה
פלו' והלך וקדשה לעצמו
מקודשת לשני וכן
האומר לאשה הרי את מקודשת
לי לאחר שלשים
יום ובא אחר וקדשה
בתוך שלשים מקודשת
לשני בת ישראל לכהן
תאכל בתרומה מעכשיו
ולאחר שלשים יום
ובא אחר וקדשה בתוך
שלשים יום מקודשת
ואינה מקודשת בת
ישראל לכהן לא תאכל
בתרומה האומר לאשה
הרי את מקודשת לי
על מנת שאתן לך
מאתים זוז הרי זו מקודשת
ויתן על מנת שאתן לך
מכאן ועד שלשים
יום נתן לה בתוך שלשים
יום הרי זו מקודשת
ואם לאו אינה מקודשת

הדרן עלך האיש מקדש

תנא

[illegible]

ע"מ שיש לי מאתי
זוז מקודש' ויש לו
ע"מ שאראיך מאתי
זוז הרי זו מקוד' ויראנ
ואם הרא' איצ' שולח
אינ' מקודש' על מנת
שיש לי בית כור עפר
הרי הי' מקוד' ויש לו
ע"מ שיש לו במקום
פלו' אם ישלו כאותו
מקו' מקודש' אם לאו
אינ' מקוד' ע"מ שאראי'
בי' כור עפ' הרי זו מקוד'
ויראנ' ואם הראה
בבקע' אינ' מקודשת
ר' מאי' או' כל תנאי
שאי' כתנאי בני גד
ובני ראובן אינו תנאי
ש' ויאמ' מש' אליה'
אם יעברו בני גד ובני
ראובן אתכם ואם
לא יעברו חלוצי' ר'
חנינ' בג' או' צרי' היה
הדבר לאמרו שאלמ'
כן יש' במשמ' שאת
בארץ ישר' לא ינחלו

[illegible]

המקדש את האשה ואמר כסבור הייתי שהיא כהנת והרי היא לויה לויה והרי היא כהנת עניה והרי היא עשירה עשירה והרי היא עניה הרי זו מקודשת מפני שלא הטעתו · האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר שימות בעליך לאחר שימות אחותך לאחר שיחלוץ ליך יבמיך אינה מקודשת וכן האומר לחבירו אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי לא אמר כלום · האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאדבר עליך לשלטון ואעשה עמיך כפועל דבר עליה לשלטון ועשה עמה כפועל מקודשת ואם לאו אינה מקודשת · על מנת שירצה אבא רצה האב מקודשת ואם לאו אינה מקודשת מת האב הרי זו מקודשת מת הבן מלמדין את האב לומר איני רוצה ·

קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתיה בא אחד ואמר אני קדשתיה נאמן זה אומר אני קדשתיה וזה אומר אני קדשתיה שניהם נותנין גט ואם רצו אחד נותן גט ואחד כונס ·

קידשתי את בתי הקט׳ קידשתי וגירשתי
כשהי׳ קטנ׳ והרי הי׳ קטנ׳ נאמן
קידשתיה וגירשתי׳ כשהי׳ קטנ׳ והרי
הי׳ גדול׳ אי׳ נאמן נשבי׳ ופדיתיה
בין שהי׳ קטנ׳ בין שהי׳ גדול׳ אינו
נאמן · מי שא׳ בשע׳ מית׳ יש לי
בנ׳ נאמן יש לי אחי׳ אינו נאמן׳
המקד׳ את בתו סת׳ אין הבוגר׳ בכלל׳
מי שיש לו שתי כיתי בנו׳ משתי
נשי׳ וא׳ קידשתי את בתי הגדול׳ ואי׳
יודע אם גדול׳ שבקטנ׳ אם גדולה
שבקטנו׳ אם קטנ׳ שבגדולו׳ שהיא
גדול׳ מן הגדול׳ שבקטנו׳ ר׳ יוסי או׳
כולן מותרו׳ חוץ מן הגדול׳ שבגדו׳
קידשתי את בתי הקטנ׳ ואי׳ יודע
אם קטנ׳ שבקטנו׳ אם קטנ׳ שבגדו׳
אם גדול׳ שבקטנו׳ שהי׳ קטנ׳ מן
הקטנ׳ שבגדולו׳ כולן אסורו׳ דב׳ ר׳
מאי׳ חוץ מן הגדול׳ שבגדולות ר׳
יוסי או׳ כולן מותרו׳ חוץ מן הקטנ׳
שבקטנו׳ · האו׳ לאש׳ קידשתי׳ והי׳
אומר׳ לא קידשתני הו׳ אסו׳ בקרובו׳
והי׳ מותר׳ בקרובי׳ · קידשתני והוא
או׳ לא קידשתיך הו׳ מות׳ בקרובותי׳
והי׳ אסור׳ בקרובי׳ · קידשתיך והי׳
או׳ לא קידשת אל׳ בתי הוא אסור
בקרובות גדול׳ וגדול׳ מותר׳ בקרובי׳
קידשתי את בתך והי׳ או׳ לא קידשת
אל׳ אותי׳ אסו׳ בקרובו׳ קטנ׳ וקטנ׳
מותר׳ בקרובי׳ ומותר בקרובו׳ גדול׳
וגדול׳ אסור בקרובי׳ ·

חוץ מן הקטנ׳ שבקטנות

[illegible]

כל מקו׳ שיש קדושין ואין עבירה הולד הולך אחר הזכר ואיזו זו כהנ׳ לויי׳ וישר׳ שנישאו לכהן וללוי ולישר׳ וכל מקו׳ שיש קדושין ויש עביר׳ הולד הולך אחר הפגו׳ שבשניה׳ ואיזו זו זו אלמנ׳ לכהן גדול גרושה וחלוצ׳ לכהן הדיו׳ ממזר ונתינ׳ לישר׳ ובת ישר׳ לממזר ולנתין וכל מי שאי׳ לה עליו קדושי׳ ויש לה קדושי׳ על אחרי׳ הולד ממזר ואיזו זו זו הבא על אחת מכל עריו׳ הכתובו׳ בתור׳ וכל מי שאין לה קדושין לא עליו ולא על אחרי׳ הולד כמוה ואיזו זו זו ולד שפחה ונכרית׳ ר׳ טרפו׳ או׳ יכולין הן ממזרי׳ ליטהר כיצד ממזר נוש׳ שפ׳ שפחה הולד עבד שחררו נמצ׳ הבן בן חורין ר׳ אליע׳ או׳ הרי זה עבד וממזר׳

הדרן עלך האומר מאי

[illegible]

סליק פירקא

עשרה יוחסין עלו מבבל כהני׳ לויי׳ וישר׳ חללי׳ גרי׳ וחרורי׳ ממזרי׳ ונתיני׳ שתוקי׳ ואסופי׳ כהני׳ לויי׳ וישר׳ מותרין לבא זה בזה לויי׳ וישר׳ חללי׳ גרי׳ וחרורי׳ מותרין לבא זה בזה גרי׳ וחרורי׳ ממזרי׳ ונתיני׳ שתוקי׳ ואסופי׳ מותרין לבא זה בזה׳ אילו הן השתוקי׳ כל שהו׳ מכיר את אמו׳ ואי׳ מכיר את אביו אסופי׳ כל שנאסף מן השוק ואינו מכיר לא את אביו ולא אמו׳ אב׳ שאול היה קור׳ לשתוקי׳ בדוקי׳ ״

[illegible]

כל האסורין לבא בקהל מותרי' לבא זה בזה ור' יהוד' אוס' ר' אליע' או' ודאן בודאן מותר ודאן בספיקן וספיקן בודאן אסור ואילו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותי' הנוש' אש' כהנ' צרי' לבדוק אחריה ארבע אימהו' שהן שמנ' אמה ואם אמה ואם אבי אמה ואמ' ואם אביה ואמ' ואם אביה ואמ' לוים וישר' מוסיפין עליהן אח' אחת' אין בודקין לא מן המזב' ולמע' ולא מן הדוכן ולמעל' ולא מן הסנהדרין ולמעל' כל שהוחזקו אבותיו משוטרי הרבים וגבאי צדק' ומש' אין לכהונה ואין צרי' לבדוק אחרי' ר' יוסי או' את מי שהיה חתו' בערכי הישנ' של צפורי ר' חנינ' בן אנטיג' או' את מי שהיה מוכתב בסרטיא של מלך בת חלל פסול' מן הכהונ' לעול' ישר' שנש' חלל' בתו כשר' לכהונ' וחלל' שנש' בת ישר' בתו פסול' לכהונ' ר' יהוד' או' בת גר זכר כבת חלל זכר' ר' אליע' בן יעק' או' ישר' שנש' גיור' בתו כשר' לכהונ' וגר שנש' גיור' בתו פסול' לכהונ' אחד גרי' ואח' עבדי' משוחר' אפי' עד עשרה דורו' עד שתה' אימן מישר'

גמרא

ר' יוסי או' אף גר שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה · האו' בני זה ממזר אינו נאמן ואפי' שניה' מודי' על העובר שבמעיה ממזר הוא אין נאמנין ר' יהוד' או' נאמנין · מי שנתן רשו' לשלוחו לקדש את בתו והלך הוא וקדשה אם שלו קדמו קדושיו קדושין ואם של שלוחו קדמו קדושיו קדושין אם' ידוע שניה' נותני' גט ואם רצו אחד נות' גט ואחד כונס · וכן האש' שנתנה רשו' לשלוח לקדש והלכ' הי' וקדש' את עצמ' אם שלה קדמו קדושי' קדושין ואם של שלוח קדמו קידו' קידושין אין ידוע שניהם נותנין גט אם רצו אחד נותן גט ואחד כונס · מי שיצ' הוא ואשתו וב' למדינ' הי' ובא הוא ואשתו ובניו וא' אש' שיצא' עמי למדינ' הי' זו הי' ואלו בניה אין צרי' להבי' ראי' לא על האש' ולא על הבנים מתה ואלו בניה צרי' להבי' ראי' על הבנים ואין מבי' ראי' על האשה · אש' נשאתי במדינ' הי' הרי הי' זו ואילו בני' מבי' ראי' על האש' ועל הבנים ·

לא יתייחד איש אחד עם שתי נשי
אבל אשה אחת מתייחד עם שני אנש
ר' שמע' או' את איש אחד מתייחד
עם שתי נשי בזמ' שאשתו עמו
וישן עמהן בפונדקי מפני שאשתו
משמרתו · מתיחד אד' עם אמו ועם
בתו וישן עמהם בקירוב בשר הגדילו
זה ישן בכסותו וזו ישנה בכסותה · לא
ילמד רווק סופרי וכן לא תלמד אשה
סופרי · ר' אלע' או' אף מי שאין לו
אשה לא ילמד סופרי · ר' יהודה או' לא
ירעה רווק בהמ' ולא ישנו שני רווקי
בטלי' אחת וחכמ' מתירין כל שעסקו
עם הנשי' לא יתיחד עם הנשים · לא
ילמד אדם את בנו אומנו' מן הנשי'
ר' מאי' או' לעול' ישלמד אדם ללמד
את בנו אומנו' נקיה ויתפלל למי
שהעושר והנכסי' שלו שאין לך
אומנו' שאין בו עניים ועשירי' ולא
עניו ועשירו מן האומנות אלא לפי
זכותו של אדם ·

ר׳ שמעון בן אלעז׳ או׳ הראית מימיך
ארי סבל צבי קייץ שועל חנוני זאב
גורר צרירו׳ והלא דברי׳ קו׳ ומה אילו
שלא נבראו שלא לשמש את קונם
הריהן מתפרנסין שלא בצער אני ׳
שנבראתי לשמש את קוני אינו דין
שתהא פרנסתי שלא בצער ומי גרם
לי להיות מתפרנס בצער הוי או׳ חטאי
לפי שהרעתי מעשי הפחתי פרנסתי ״
אבא אוריין איש צידן או׳
משו׳ אבא גורי׳ לא ילמד אד׳ את
בנו חמר גמל ספן קדר רועה וחנוני ׳
שאומנותן אומנות ליסטין ׳

ר' יהוד' או' משמו החמרין רובן רשעי'
הגמלין רובן כשרין הספנין רובן חסידי'
טוב שברופאי' לגהינ' והכש' שבטבחי'
שותפו של עמלק ״ ר' נהוראי
או' מני' אני כל אומנו' שבעול' ואיני
מלמ' את בני אלתור' שאד' אוכ' שכר'
בעול' הזה והקרן קיימ' לו לעולם הבא
ושאר כל האומניו' אינן כן שאם יכנ'
אד' לידי חולי' או לידי זקנ' או לידי'
מיד' של יסורין ואינו יכול לעסוק
במלאכתו הרי הו' מת ברעב אבל התור'
אינ' כן אל' משמרתו מכל רע בנערותו
ונותנ' לו אחרי' ותקו' בזקנותו בנערותו
מהו או' וקווי יי' יחליפו כח וגו' בזקנו'
מהו או' עוד ינובון בשיב' דשני' ורענ'
יהיו' וכן הו' או' באברה' אבינו ואברה'
זקן בא בימי' ויי' ברך את אברה' בכל״

ומיצינו שקיים אברה' אבי' את כל התור' כול' עד שלא ניתנ' שנ' עקב אשר שמ' אברה' בקולי וישמ' משמ' מצו' חקו' ותורותי׃

סליק פירקא

הדרן עלך עשרה יוחסין
וסליקא מסכ' קדושין תה"ל

המביא גט

ממדינ' הים צרי' שיאמ' בפני נכתב ובפני נחתם ר"ג או' אף המביא מן הרקם ומן החגר ר' אליע' או' אף מכפר לודי' ללוד וחכ' או' אינו צריך שיאמ' בפני נכת' ובפני נחת' אל' המבי' גט ממדי' הים והמוליך׃ המבי' גט ממדי' למדי' במדינ' הים צרי' שיאמ' בפני נכת' ובפני נחתם רשב"ג או' אפי' מהגמ' להגמ' ר' יהוד' אומ' מרקם למזרח ורקם במזר' מאשקלון לדרו' ואשקלון בדרו' מעכו לצפון ועכו בצפון ר' מאי' או' עכו כאר' ישר' לגטין׃

מאי טעמ' רבה אמ' לפי שאין בקיאין לשמה ורבא אמ' לפי שאין עדי' מצויין לקיימו ...

[illegible]

המבי גט בארץ ישר
אינו צרי שיאמ׳ בפני
נכת׳ ובפני נחת׳ אם יש
עליו ערער יתקיים
בחותמיו המבי
גט ממדינ׳ הים ואינו
יכול לומ׳ בפני נכ׳ ובפנ׳
נחת׳ אם יש עליו עדי׳
יתקיי׳ בחותמיו אחד
גיטי נשי׳ ואחד שחרו׳
עבדי׳ שוו במוליך
ובמבי׳ וזו אח׳ מן הדרכי׳
ששוו גיטי נשים
ובשחרו׳ עבדים

כל הגט שיש עליו עד
כותי פסו חוץ מגיטי
נשי׳ ושחרורי עבדים
ומ׳עש שהביאו לפני
ר״ג לכפר עותני גט אש׳
והיו עדיו עדי כותי
והכשיר

בבל

[illegible]

דרש

[illegible]

כל השטרות העולין
בערכאו' של גוי' אעפ
שחותמיהן גוים כשרי
חוץ מגטי נשי' ושחו
עבדי' ר' שמע' או' את
כשרין לא הוזכרו אל
בזמ' שנעשו בהדיוט"
האו' תנו גט זה
לאשתו ושט' שחרור
זה לעבדו רצה לחזור
בשניהם יחזור דברי ר'
מאי' וחכמ' או' בגיטי
נשי' אבל לא בשחרו'
עבדי' לפי שזכין לו
לאד' שלא בפניו ואי
חבין לו אלא בפניו
שאם רצ' שלא לזון
את עבדו רשאי שלא
לזון את עב' אשתו
אינו רשאי"

[illegible]

אמ׳ להן ר׳ מאי והלא הו׳ פוסל את עבדו מן התרומ׳ אמרו לו מפני שהו׳ קניינו האו׳ תנו גט זה לאשת ושטר שחרור זה לעבדו ומת לא יתנו לאחר מית׳ תנו מנה לפלו׳ ומת יתנו לאחר מיתה

סליק פירקא המביא גט

[illegible]

הדרן עלך המביא

הא

מביא גט ממדינ׳ הים ונ׳ בפני נכת׳ אבל לא בפני נחת׳ בפני נחת׳ אבל לא בפני נכת׳ בפני נכת׳ חציו ובפ׳ נחת׳ חציו כשר׳ בפ׳ נכת׳ כולו ובפ׳ נחת׳ חציו פסול׳ אח׳ או׳ בפ׳ נכת׳ ואח׳ או׳ בפ׳ נחת׳ פסול׳ שני׳ או׳ בפני׳ נכת׳ ואחר או׳ בפנ׳ נחת׳ פסו׳ ור׳ יהוד׳ מכשי׳ אחר או׳ בפ׳ נכת׳ ושני׳ או׳ בפניגו נחת׳ כשר׳

[illegible]

איתמר

נכת' ביום ונחת' ביום
נכת' בליל' ונחת' בליל'
נכת' בליל' ונחת' ביו' כש'
נכת' ביום ונחת' בליל' פסו'
ור' שמע' מכשי' שהיה
ר' שמע' או' כל גיטין
שנכתבו ביום ונחתמו
בליל' פסו' חוץ מגיטי
נשים ‍״ בכל כותבי'
בדיו בסם ובסיקר' בקומו'
ובקנקנתו' ובכל דבר
שהו' מתקיי' ואין כות'
לא במשקין ולא במי
פירו' ולא בכל דב' שאי'
מתקיי' ועל הכל כותבי'
על העל' של זית ועל
הקרן של פרה ונותן לה
על יד של עבד ונותן
לה את העב' ר' יוסי הגלי'
או' אין כותבין בדבר
שיש בו רוח חיים ״
אין כות' במחוב' לקרק'
כת' על המחוב' תלשו
וחתמו ונתנו לה כשר
ור' יהוד' פוס' עד שתה'
כתיבתו וחתימ' בתלוש ״

ההוא

[illegible]

ר׳ יהוד׳ בן בתיר׳ או׳ אין
כותבין לא על הנייר
מחוק ולא על הדיפתר
מפני שהו׳ יכו׳ לזייף
וחכ׳ מכשירין׳ הכל
כשרי׳ לכתו׳ את הגט
אפי׳ חשק׳ האש׳ כותב
את גיט׳ והאיש כות׳ את
שוברו׳ שאין קיו׳ הגט
אלא בחותמיו׳ הכל
כשרי׳ להבי׳ את הגט
חוץ מחשו׳ וסומא
ונכרי׳ הכל הקטן והגדי׳
חרש ונתפקח סומא
ונתפת׳ שוט׳ ונשתפה
נכרי ונתגיי׳ פסול אבל
פק׳ ונתחרש פיתח ונסתמ׳
וחזר ונתפתח שפוי׳
ונשתט׳ וחזר ונשתפ׳
כש׳ זה הכלל כל שתחל׳
וסופו ברעת׳ כשר׳
את הנשי׳ שאי׳ נאמנו׳
לומ׳ מת בעלך נאמנו׳
להבי׳ גיטן חמות׳ ובת
חמות׳ צרת׳ ויבמת׳ ובת
בעל׳ ומה בין גט למית׳
בת׳ מוכי׳ והאש׳ עצמ׳
מביא גיט ובלב׳ שהי׳
צריכ׳ לומ׳ בפני נכתב
ובפני נחתם׳
סליק פירקא

הדרן עלך המביא גט

אלא

[illegible]

כל הגט שנכת' שלא לשו' אש' פסול כייצד היה עובר בשוק ושמע קול סופרים מקרין איש פלו' מגר' פלו' ממקו' פלו' וא' זה שמי וזה שם אשתי פסו' לגרש בו יתר על כן כת' לגר' את אשתו ונמלך מיצאו בן עירו וא' לו' שמי כשמ' ושם אשתי כשם אשתך פסו' לגר' בו יתר מכן יש לו שתי נשי' ושמותי' שוות כת' גט לגר' את הגדול' לא יגרש בו את הקטנ' יתר מיכן א' ללבלר כתו' ואיזו שארצ' אגרש פסו' לגר' בו׃ הכות' טופ' גטין צרי' שיניח מקו' האי' ומקו' האשה ומקו' הזמן שטרי מיקח צריך שיני' מקו' הלוקח ומקו' המוכר ומקו' השו' ומקו' המע' ומקו' הזמן מפני התק' ור' יהוד' פוסל בכול' ור' אלע' מכשי' בכולן חוץ מגטי נשי' שנ' וכתב לה לשמ'׃ המבי' גט ואבד הימנו מיצאו לאלת' כש' ואם לאו פסו' מיצא בחפיס או בדלוסקמ' ומכירו כש'׃ המבי' גט והניחו זקן או חול' נות' לה בחזק' שהו' קיי' בת ישר' הנשוא' לכהן והל' בעל' למדי' הים אוכל' כתרו' בחזק' שהו' קיים׃

[illegible]

השול׳ חט׳א ממדי׳ הים מקרי׳
אות׳ בחזק׳ שהו׳ קיים ״ שלט׳
רבי׳ א׳ר א׳ע בן פרט׳ לפני חכמ׳
וקיימו את דבריו על עיר שהי׳
כרקו׳ ועל כפינ׳ המיטרפ׳ בים ועל
היוצ׳ לידון שהן בחזק׳ קיימין ׳
אבל עיר שכבש׳ כרקום וספינה
שאבד׳ בים והיוצ׳ ליהרג נותני׳
עלי׳ חומ׳ חיים וחומ׳ מתים בת׳
ישר׳ לכהן ובת כה׳ לישר׳ לא תאכ׳
בתרומ׳ ״ המבי׳ ג׳ט בא׳ר ישר׳
וחל׳ הרי זה משל׳ ביד אחר אם
א׳ טול׳ הימנ׳ חפץ פלו׳ לא ישלח
ביד אחר שאין רצו׳ שיה׳ פקדו׳
ביד אחר ׳ המבי׳ ג׳ט ממדינת
הים וחל׳ ע׳ש׳ בב׳ד שליח ומשל׳
ויאו׳ בפניה׳ נכ׳ נכ׳ ונכ׳ נחת׳ ואין
השלי׳ האחרו׳ יצרי׳ לומ׳ בפני נכת׳
ונכ׳ נח׳ אל׳ או׳ שליח ב׳ד אני ״
המלו׳ מע׳ את הכהן ואת הלוי
ואת העני׳ להיו׳ מפריש עליהן
מחלקן מפרי׳ עליה׳ בחזק׳ שהן
קיימי׳ ואין חוששי׳ שמ׳ מת כהן
או לוי או שמ׳ העשי׳ העני מה
יצרי׳ ליטו׳ רשו׳ מן היורשי׳ ואם
הלו׳ בפני ב׳ד אין יצרי׳ ליטו׳ רשו׳
מן היורשין ״ המניח פירות
להיו׳ מפרי׳ עליה׳ תרומ׳ ומעשרו׳
מעו׳ להיו׳ מפרי׳ עליה׳ מעש׳ ע׳ני
מפרי׳ עליה׳ בחזק׳ שהן קיימ׳ ואם
אבדו הרי זה חוש׳ מעת לעת רב
ר׳ א׳ע בן שמוע ׳

אמרו

[illegible]

מאי

[illegible]

הדרן עלך כל הגט

[illegible]

[illegible]

ר' יהוד' או' בשלש פרקי' בודקי' את היין בקירוב של מוצ' החג ובהוצ' סמדר ובשע' כניס' מים לבוסר"

סליק פירקא

השולח גט

לאשתו והגיע בשלי' או ששלח אחרי' שלי' וא"ל גט שנתתי לך בט' הו' הרי זה בטל ואם משהגיע גט לידה אינו יכול לבטל" בראשו' היה עוש' ב"ד במקו' אח' ומבטלו התקין ר"ג הזקן שלא יהו עושין כן מפני תקון העול'" בראשו' היה משנ' שמו ושמ' שם עירו ושם עיר התקין ר"ג הזקן שיה' כות' איש פלו' וכל שם שיש לו אשה פלני' וכל שם שיש לה מפני תקון העולם"

[illegible]

אין אלמנ׳ נפרע׳ מנכסי׳
יתומין אלא בשבועה
ונמנעו מלהשביעה
התקין ר״ג הזקן שתהא
נודר׳ ליתומים כל מה
שירצו וגובה כתובתה
והעדי׳ חותמי׳ על הגט
מפני תקון העולם׳
הלל התקין פרוסבל
מפני תקון העולם׳
עבד שנשב׳ ופדאו׳ אם
לשום עבד ישתעבד
לשום בן חורין לא ישתעבד׳ ר״שבג׳ או כך ובין
כך ישתעבד׳ עבד
שעשאו רבו אפותיקי
לאחרי׳ ושחררו שור
הדין אין העבד חייב
כלו׳ אל׳ מפני תקו׳ העול׳
כופין את רבו ועושה
אותו בן חורין וכותב
שטר על דמיו ר״שבג׳
או אינו כותב אלא
משחרר׳

מי שחציו עב' וחציו
בן חורין עו' את רבו
יום אח' ואת עצמו
יום אחד דברי ב"ה ב"ש
או' תקנתם את רבו ואת
עצמו לא תקנתם
ליש' שפח' אינו יכול
ליש' בת חורי' אי' יכול
יבטל והלא לא נברא
העול' אל' לפרי' ורבי'
שנ' לא תהו בראה לשבת
יצר' אלא מפני תקון
העול' כופין את רבו
ועוש' אותו בן חורין
וכות' שטר על חצי
דמיו וחזרו ב"ה להורו'
כב"ש

אמר

איתמר

[illegible]

איבעי'

[illegible]

המוכר עבדו לגוי או לחוצ' לארץ יצא בן חורין ואין פודין את השבויין יותר על כדי דמיהן מפני תקון העו' ואין מבריחין את השבו' מפני תקון העול' רשב"ג או' מפני תקנ' השבויין ואין לוקחי' ספרי' תפלי' ומזוזות מן הגוי' יתר על כדי דמיהן מפ' תקו' העולם. המוציא את אשתו משו' שם רע לא יחזיר משו' נדר לא יחזיר ר' יהוד' או' כל נדר שידעו בו רבי' לא יחזיר ר' מאי' או' כל נדר שיצרי' חקיר' חכם לא יחזי' ושאין צרי' חקיר' חכם יחזיר.

ת"ר

[illegible]

אמ' צעו' לא אסרוה

אל' מפני זה אמ' ר' יוסי בר'

יהוד' מעש' בציידן כא'

שא' לאשתו קונם אם

אינו מגרשיך וגירשה

והתי' לו חכמ' שיחזירנ'

מפני תקון העולם

המוציא את אשתו משו'

אילוני' ר' יהוד' או' לא

יחזיר וחכ' או' יחזיר

נישא' לאחר והיו לה

בני' והיא תובע כתובתה

אמ' ר' יהוד' או' לה שתיקת'

יפ' ליך מדבוריך

המוכר את עצמו ואת

בניו לגוים אין פודין

אותו אבל פודי' את בניו

לאחר מית אביהן

המוכר שדהו לנכרי

לוקח מבי' בכורי' מפני

תקון העולם

סליק פירקא

הדרן עלך השולח גט לאשתו

מפני

[illegible]

הניזקין שמין

להן בעידית בעל חוב בבינונ׳ וכתובת אשה בזיבורי׳ מפני תקו׳ הע׳ ר׳ מאי׳ או׳ כתובת אשה בבינונית׳ אין נפרעין מנכסי׳ משועב׳ במקו׳ שיש נכסים בנ׳ חורין ואפי׳ הן זבורין אין נפרעי׳ מנכסי יתומי׳ אל׳ מן הזיבורית אין מוציאין לאכול פירו׳ ולשבח הקרקע׳ ולמזון אש׳ והבנו׳ מנכסי׳ משוע׳ מפני תקון העולם׳

[illegible]

המוצ׳ מיציא לא ישב׳
מפני תקון העולם׳
יתומי׳ שסמכו אינ׳
בעל הבי׳ או שמינ׳ להן
אביה׳ אפוטרופו׳ חייב׳
לעשר פירותי׳ אפוטרו׳
שמינהו אבי יתו׳ ישבע
מינהו ב״ד לא ישב׳ אב׳
שאול או חילות הדברי׳
המטמ׳ והמדמ׳ והמנסך
בשוג׳ פטור במזיד חיי׳
הכהני׳ שפיגלו במקדש
מזידי׳ חייבין׳

תניא

ה״ד

אבא

אתרגנול

העיד ר׳ יהוש׳ בן גודגד׳
על החרש׳ שהשיאה
אביה שהיא יוצא׳ בג״ט
ועל הקטנ׳ בת ישר׳ שניש׳
לכהן שאוכל׳ בתרומ׳ ואם
מת׳ בעל׳ יורש׳ ועל המרי׳
הגזול׳ שבנאו בבירה׳
שנוטל׳ דמיו מפני תק׳
השבין ועל חטא הגזול׳
שלא נודע לרבי׳ שהי׳
מכפר׳ מפני תקו׳ המזב׳״
לא היה סיקריקון ׳
ביהוד׳ בהרוגי המלחמ׳
מהרוגי המלחמ׳ ואילך
יש בה סיקריקון כיצד
לקח מסיקר׳ וחזר ולקח
מבע׳ הב׳ מקחו בטל׳
מבע׳ הב׳ וחזר ולק׳ מסיקרי׳
מקחו קיים ׳מן האיש
וחזר ולק׳ מן האש׳ מקח
בטל׳ מן האש׳ וחז׳ ולק׳
מן האי׳ מקחו קיים זו
משנ׳ ראשנ׳ בד׳ שלאח׳
אמרו הלוק׳ מסיקריקו׳
נותן לבעל׳ רביע אימתי׳
בזמן שאין בידן ליקח
אבל יש בידן ליקח הן
קודמ׳ לכל אדם״

[illegible]

ר' הושיב כר' וזמנו עד
שאם שהת כפני היקר'
שני עש' חר' כל הקודם
ליקח נותן לבעלי' רביע
בקרקע' חרש רומז
ונרמז או הופץ ונקפץ
במטלטלין' הפעוטו'
מקחן מקח וממכרן
ממכר במטלטלין'
אלו דברי' אמרו מפני
דרכי שלו' כהן קורא
ראשון ואחריו לוי
ואח' ישר' מפני דרכי
שלו' מערבי' בבית ישן
מפני דרכי שלום בור
שהו' קרו' לאמ' מתמל'
ראשו' מפני דר' שלו'
מצודו' חיה ועופות
ודגי' יש בהן משו' גזל
מפני דר' שלו' ר' יוסי או'
גזל גמור'

[illegible]

מציא חשוק יש בהן משום גזל מפני דרכי שלו ר יוסי או גזל גמו עני המנקת בראש הזי מה שתחתי גזל מפני דרכ שלו ר יוסי או גזל גמו אין ממחין ביד עניי גוים בלקט שכח ופיא מפני דר שלום משאל אשה לחברת החשור על השבי נפה וכבר רחי ותנו אבל לא תבור ולא תטחן עמה אשת חבר משאל לאשת עם האר נפ וכבר וכורר וטוחנ עמ ומרקד עמ בזמ שהי טמא ולא בזמ שהי טהור אבל משתטיל המי לא תגע עמ לפי שאין מחזיקי ידי עוב עביר וכול לא אמ אל מפ דרכי שלו ומחזי ידי גוי בשביעי אבל לא ידי ישר ושוא בשלומ מפ דר שלו

סליק פירקא

הדרן עלך הנזקין

האומ׳ התקבל גט ל׳ זה לאשתו או הולך

גט זה לאשתו ר״צ להחזיר יחזי׳ האש׳ שאמ׳ התקבל לי גיטי ר״צ להחזיר לא יחזיר לפיכך אם אמ׳ הבעל אי אפשי שתקב׳ לה אל הולך ותן לה ר״צ להחזיר יחזי׳ רשב״ג׳ או אף האו׳ טול לי גיטי ר״צ להחזי׳ לא יחזיר ״ האשׁ שאמר התקבל לי גיטי ׳ צריכ׳ שתי כיתי ער׳ שני שיאמ׳ בפנינו אמר ושני שיאמ׳ קבל וקרע אפי׳ הן הראשני׳ והן האחרו׳ או אחד מן הראשני׳ או אחד מן האחרוני׳ ואחר מיצטר׳ עמה נער׳ המאורס׳ הי׳ ואביה מקבלין את גיט׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אין שתי ידי׳ זוכו׳ כאח׳ אל׳ אביה מקב׳ את גיט׳ בלבד וכל שאינ׳ יכו׳ לשמו׳ את גיט׳ אינ׳ יכו׳ להתגרש ״

קטנ׳ שאמ׳ התקבל לי גטי אינו גט עד שיגיע ליד׳ לפיכ׳ אם ר״צ הבעל להחזי׳ יחזי׳ שאין הקטן עוש׳ שלי׳ אבל אם אל׳ אבי׳ צא והתקבל גט לבתו קטנ׳ ר״צ להחזי׳ לא יחזיר ״ האו׳ תן גט זה לאש׳ במקו׳ פלו׳ ונת׳ לה במקו׳ אחר פסו׳ הרי הי׳ במקו׳ פלו׳ ונת׳ לה במקו׳ אחר כשר ׳ האש׳ שאמ׳ התקב׳ לי גטי במקו׳ פלו׳ וקב׳ במקו׳ אחר פסו׳ ור׳ אלעז׳ מכשי׳ הבא לי גטי ממקו׳ פלו׳ והביאו לה ממקו׳ אחר כשר ׳

הכ' ליגטי אוכל' בתרומ' עד שיגיע גט
ליד' התקב' ליגטי אסור לאכו' בתרו' מייד
התקב' ליגטי במקו' פלו' והק' במקו' אחר
אוכל' בתרו' עד שיגי' גט לאותו מקו' ור'
אלע' אוס' מייד · האו' כתבו גט ותנו לאש'
גרשוה כתבו אגר' ותנו לה הרי אלו יכת'
ויתנו פיטרו' פרנס' עשו לה כנימוס
עשו לה כראוי לא אמ' כלו · בראשנה
היו או' היוצ' בקולר וא' כתבו גט לאש'
הרי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומ' אף המפ'
והיוצ' בשייר' ר' שמע' שזורי או' אף
המסוכן · מי שהי' מושלך בבור ואמ'
כל השומ' קולו יכתו' גט לאשת' הרי אלו
יכתבו ויתנו הכרי' שא' כתבו גט לאשת'
ריצ' לשחק בה ומעש' בכרי' שא' כתבו גט
לאשתו ועל' לגג ונפ' ומת אמ' רשב"ג
אם מעצמו נפ' הרי זה גט ואם הרוח
דחתו אינו גט · א' לשני' תנו גט לאש'
או לשלש' כתבו גט ותנו לאשת' הרי אלו
יכתבו ויתנו א' לשלש' תנו גט לאשתו
יאמרו לאחרי' ויכתבו מפני שעשא'
ב"ד דב' ר' מאי' וזו הלכ' העל' חנני' איש
אונו מבי' האסורי' מקובלני כשא' לשל'
תנו גט לאשתו שיאמ' לאחרי' ויכתבו
ויתנו לה מפני שעשא' ב"ד אמ' יוסי
נומינו לשלי' אף אנו מקוב' שאפי' א'
לב"ד הגדו' שבירוש' שילמדו ויכתבו
ויתנו לה א' לעשר' כתבו גט לאשתו
אחד כות' ושני' חות' כולכ' כתובו אחד
כות' וכולן חותמ' לפיכ' אם מת אח' מהן
הרי הגט בטל'

סליק פירקא

הדרן עלך האומ' התקבל

מאי

מי שאחזו קורדיקוס ואמ' כתבו גט לאשתו לא אמ' כלום אמ' כתבו גט לאשתו ואחזו קורדיקו' וחזר ואמ' אל תכתבו אין דבריו האחרונים כלום נשתתק ואמרו לו נכתוב גט לאשתך והרכין בראשו בודקין אותו שלש פעמים אם אמר על לאו לאו ועל הן הן הרי אלו יכתבו ויתנו אמרו לו נכתוב גט לאשתך ואמ' להם כתבו ואמרו לסופר וכתב ולעדים וחתמו אף על פי שכתבוהו וחתמו ונתנו לו וחזר ונתנו לה הרי זה גט בטל עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתומו

זה גטיך אם מתי זה גטיך מחולי זה זה גטיך לאחר מיתה לא אמר כלום מהיום אם מתי מעכשיו אם מתי הרי זה גט זה גטיך מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט ואם מת חולצת ולא מתייבמת

זה גטיך מהיום אם מתי
מחליזה ועמ׳ והלך בשוק
וחל׳ ומת אומרי׳ אותו אם
מחמ׳ חולי הראשו׳ מת הרי
זה גט ואם לאו אינו גט ״
לא תתיחד עמו אל׳ על פי
עד׳ אפי׳ על פי עבד על פי
שפחה חוץ משפחתה מפני
שלב׳ גס בשפחת׳ מה היא
באותן הימי׳ ר׳ יהו׳ או׳ כאש׳
איש לכל דברי׳ ר׳ יוסי או׳
מגורש׳ ואינ׳ מגורשת ״
הרי זה גיטי׳ עמ׳ שתתני לי
מאתי׳ זוז הרי זו מגורשת
והי׳ תתן עמ׳ שתתני לי מיכן
עד שלשי׳ יום נתנ׳ לו בתוך
שלשי׳ יום מגורש׳ ואם לאו
אינ׳ מגורש׳ א׳ רשב״ג מעש׳
בציידן באח׳ שא׳ לאש׳ הרי
זה גיטי׳ עמ׳ שתתני לי א׳
איצטליתי׳ ואבד׳ איצטליתו
ואמ׳ חכמי׳ תתן לו את דמי׳ ״
הרי זה גיטי׳ עמ׳ שתשמשי
את אב׳ עמ׳ שתניקי את
בני כמ׳ הי׳ מניקתו שתי׳
שני׳ ר׳ יהוד׳ או׳ שני׳ עשר
חדש מת הבן או מת האב
הרי זה גט ״ זה גיטי׳ עמ׳
שתשמשי את אב׳ שתי׳
שני׳ עמ׳ שתניקי את בני
שתי שני׳ מת הבן או שא׳
האב אי אפשי שתשמשי׳
שלא בהפקר׳ אינו גט ״

חמש

אלם

רש״בג או כזה גט · כלל אמ׳ רש״בג כל עכב שאינ׳ הימנ׳ הרי זה גט׳ הרי זה גיטי אם לא באתי מיכן עד שלשי׳ יום והיה הול׳ מיהוד׳ לגליל והגי׳ לאנטיפטרס וחזר ביט תנאו״ הרי זה גיטי אם לא באתי עד שלש׳ יום והיה הול׳ מגלי׳ ליהוד׳ והגי׳ לכפ׳ עותני וחזר בטל תנאו׳ הרי זה גיטי אם לא באתי מכן עד שלשי׳ יום והגי׳ לעט וחזר בטל תנאו׳ הרי זה גיטיך כל זמן שאעכו׳ מכנגד פניך שלשי׳ יום והיה הולך ובא הול׳ ובא הואיל ולא נתיחד עמ׳ הרי זה גט״ הרי זה גיטי׳ אם לא באתי מיכן עד שני׳ עשר חד׳ ומת כתו׳ שני׳ עש׳ חד׳ אינו גט״ מעכש׳ אם לא באתי מיכן ועד שני׳ עש׳ חד׳ ומת כתו׳ שני׳ עש׳ חד׳ הרי זה גט׳ כתבו אם לא באתי מיכן ועד שני׳ עש׳ חד׳ כתבו גט ותנו לאשתו כתבו ונתנו בתו׳ שני׳ עש׳ חד׳ אינו גט כתבו ותנו גט לאש׳ אם לא באתי כתו׳ שני׳ עש׳ חד׳ כתבו בתו׳ שני׳ עש׳ חד׳ ונתנו לאח׳ שני׳ עש׳ חד׳ אינו גט ר׳ יוסי׳ או׳ כזה גט״

מתקף

א רבא

[illegible]

כתבו לאח שני עש׳ חד ומית
אם הגט קדם את המית הרי
זה גט ואם המית קדם׳ אין
הגט אינו גט ואם אין ידוע
זהו שאמרו מגורש ואינ׳
מגורשת׳׳

סליק פירקא

הזורק גט לאשתו
והי׳ בתוך ביה
או בתו׳ חיצר׳ הרי זו מגורש׳
זרקו לה תוך ביתו או תוך
חיצרו אפי׳ הי׳ עמ׳ במט׳ אינ׳
מגורש׳ לתו׳ חיק׳ או לתו׳ קלת׳
הרי זו מגורש׳ ׳ אל׳ לה כנסי
שט׳ חובזה או שמיצאתו
מאחוריו קורא והרי הי׳צ׳ט
עד שיאמ׳ לה היגטיך׳׳ — אינו גט
נתן ביד׳ והי׳ ישינ׳ נעור׳ קור׳
והי׳צ׳ט אי׳גט עד שיאמר
היגטיך׳ הית׳ עומד׳ בר׳ה
וזרקו לה גט בר׳ה קרוב לה
מגורש׳ קרו׳ לו אינ׳ מגורש׳
מחצ׳ על מחצ׳ מגורש׳ ואינ׳
מגורש׳ וכן לענין קדושין
ולענין החוב אל׳ בעל חובו
זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב
למלו׳ זכ׳ המלו׳ קרו׳ ללו׳ הלו׳
חייב מחצ׳ על מחצ׳ יחלוקו׳׳
הית׳ עומד׳ על ראש הגג
וזרקו לה כיון שהגי׳ לאויר
הגג מגורש׳ הו׳ מלמעלה
והי׳ מלמטה וזרקו לה כיון
שיצ׳ מרשו׳ הגג ונמחק או
נשרף הרי זו מגורש׳׳

למימר

[illegible]

הדרן עלך מי שאחז

מנהני

[illegible]

לתוך

[illegible]

ישן

כש׳ אופט׳ או׳ את אש׳ כג׳ט וכה׳ אוס ואיזהו ג׳ט ישן כל שנתיח׳ עמ׳ אחר שכת׳ לה׳ כת׳ ג׳ט לשם מלכו׳ שאי׳ הוג׳ לשם מלכו׳ מדי׳ לשם מלכו׳ יון לבנין ג׳בי׳ לחורבן הב׳י הי׳ במזר׳ וכת׳ במע׳ר במע׳ר וכתב במזר׳ תי׳צ מזה ומזה ויצ׳ריכ׳ ג׳ט מזה ומזה ואין לה לא כתוב׳ ולא פירו׳ ולא מזונו׳ ולא בלאו׳ לא על זה ולא על זה ואם נט׳ל מזה ומזה תחזיר׳ והולד ממז׳ מזה ומזה ולא זה וזה מטמאי׳ לה ולא זה וזה זכאי׳ לא במציאתה ולא במעש׳ ידי׳ ולא בהפר נדריה היתה בת ישר׳ נפסל׳ מן הכהונ׳ בת לוי מן המעש׳ בת כהן מן התרומ׳ אין יורשיו של זה ויורשיו של זה יורשי׳ כתובת׳ מתו אחיו של זה חוליצי׳ ולא מיבמין׳ שנה שמו ושמ׳ שם עירו ושם עי׳ר תי׳צ מזה ומזה וכל הדרכי׳ האלו בה׳ כל העריו׳ שאמרו צרותיהן מותרו׳ הלכו הצרו׳ האלו ונשאו ונמצאו אלו אילוניות תי׳צ מזה ומזה וכל הדרכי׳ האלו בה׳ הכונ׳ יבמתו והלכ׳ צרת׳ ונשא׳ לאחר ונמצא׳ זו אילוני׳ תי׳צ מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה׳ כתב סופר וט׳ע ונתן ג׳ט לאש׳ ושובר לאי׳ט ונתנו זה לזה ולאח זמן הרי זה ג׳ט יוי׳צ מתח ידי האיש ושובר מתח ידי האש׳ תי׳צ

מזה ומזה וכל הדרכי׳ האלו
בה ר׳ א׳ ע׳ או אם לא את ייצ
איננו גט ואם לא אח זמן ייצ
הרי זה גט לא כל הימנו מן
הראשו׳ לאבד זכיתו של
שני׳ כת׳ לגר׳ את אשתו
ונמלך בש׳ או פסל מן הכהנ׳
וכה׳ או אע״פ שנת׳ על תנאי
ולא נעש׳ תנאי לא פסל מן
הכהנ׳ ״ המגר׳ את אשתו
ולנ׳ עמו כפונדקי׳ בש׳ או או׳
צריכ׳ הימנו גט שני וכה׳ או
צריכ׳ הימ׳ גט שני א״ר יהוד׳
אימ׳ בזמן שנתגרשה מן /
הנשואי׳ ומודי׳ שאם נתגרש׳
מן האירוסי׳ שאינ׳ צרי׳ הימ׳
גט שני לפי שאין לבו גס בה
כנס׳ בגט קרח ת״צ מזה ומזה
כל הדרכי׳ האלו בה ״ גט קרח
הכל משלימי׳ עלי׳ רב׳ בן ננס
ור׳ עקי׳ או׳ אין משלי׳ עליו
אל קרובי׳ הראויין להעד כמקו׳
אחר איזהו גט קרח כל ש
שקשריו מרובי׳ מעדיו ״

סליק פירקא

הדרן עלך הזורק

איבעיא

המגרש את אשתו
וא׳ לה הרי
מותר׳ לכל אד׳ אלא לפלו׳
ר׳ א׳ ע׳ מתי׳ וחכ׳ אוס׳ כיצד
יעש׳ יטלנו הימנ׳ ויחזו׳ וית׳
לה כפני שני ויאמ׳ לה הרי
את מותר׳ לכל אד׳ ואם כתבו
בתוכו אע״פ שחזר ומחקו
פסול ״

בעינה

[illegible]

הרי את מותר לכל אד אלא לאב ולאביך ולאחי ולאחיך ולעבד ולנכרי ולכל מי שאין לו עליה קדושי כשר הרי את מגורש לכל אד אלא אלמנ לכג גרוש וחלוצ לכה ממזר ונתינ לישר בת ישר לנתין ולממזר ולכל מי שיש לה עליו קדושי אפי בעביר פסו גופו שלגט הרי את מותר לכל אד ר יהוד או ודין הוא דיהוי ליכי מינאי ספר תרוכין ואגר שבוקי וגופו שלגט שחרו הרי את בן חורין והרי את לעצמך שלש גיטין פסו ואם ניס הולד כש כת בכת ידו ואין עליו עדי יש עליו עדי ואין בו זמ יש בו זמ ואין בו אל עד אחד הרי אלו שלש גיטי פסו ואם ניס הולד כשר ר אלע או אעפ שאין עליו עדי אל שנת לה בפני עדי כש וגוב מנכסי משועב שאין העדי חותמ על הגט אל מפני תקון העול שני ששלחו שני גיטי שוין ונתערבו נותן שניה לזו ושניה לזו לפיכך אם אבד אחד מהן השני בטל חמש שכתבו כלל בתוך הגט איש פלו מגרש פלנית ופלו ופלו עדי מלמט כולן כשרי וינתן לכל אח ואחת

איבער

[illegible]

אתקין

[illegible]

על מנת שתבעלי

ורבנן סברי לא צריך

היה כות טופס לכל אח ואח
והעדי מלמט את שהעריב
נקראין עמו כשר ׳ שני גטי
שכתבן זה בצד זה ושני עדי
עברי באין מתחת זה לתחת זה
ושני עדי׳ גוונים מתח זה לתח
זה את שהעדי הראשו נקר
עמו כשר ׳ עד אח עברי ועד
אח יוני ׳ ועד אח יוני ועד אח
עברי באין מתח זה לתחת זה
שניה פסולין ׳׳ שייר מקצ
הגט וכתבו כדת שני והעריב
חותמי מלמט כשר חת עדי
בין בראש הדת מן הצד ומאח
בגט פשוט פסול ׳׳ היית
סופו שלזה בצד סופו שלזה
את שהעדי נקראי עמו כשר
ראשו שלזה בצד ראשו
שלזה והעד באמצ שניהם
פסולי ראשו שלזה בצד
סופו שלזה והעדי באמצע
את שהעדי נקר בסופו כשר ׳׳
גט שכתבו עברית ועדיו
יוונית יווני ועדיו עברי עד
אח עברי ועד אח יווני עד
אח יווני ועד אח עברי כשר
כת סופר ועד כשר איש פלו
עד כש בן איש פלו עד כשר
איש פלו בן איש פלו ולא כת
עד כשר וכך היו נקיי הדעת
שבירושל כותבי כת חניכתו
וחניכת כשר ׳׳

גט מעושה בישר' כש' כגוי' פסו'
ובגוים חובטו' אותו ואו' לו
עש' מה שישר' או' לך "
ריצ' שם בעיר מקודש' הרי
זו מקודש' מגורש' הריזו ,
מגורש' וכלב' שלא תה שם
אמתל' איזוהי אמתל' גירש
פלו' את אשתו על תנאי ,
וקדושי כס קרו להספלו זהו
אמתל' בש' או לא יגר אד'
את אש' אל' אכ' מיצא בה
ערו דבר ש' כי מיצ בה ערו
דבר ובה' או אפי' הקריחה
תבשי' ענ כי מיצ בה ערות
דבר ר' עקי' או' אפי' מיצ'
אחר נא הימנ' ענ' אם לא
תמיצ' חן בעיניו "

סליק פירקא

הדרן עלך המגרש

האומ' התקבל גט זה
לאשתו או
הולך גט זה לאשתו ריצה
לחזו' יחזור " האש' שא'
התקב' ליגטי אםריצ' להחזי'
לא יחזיר לפיכ' אם אל' הבע'
אי אפשי שתקבל לה אל'
הולך ותן לה ואםריצ' להחזי'
יחזיר רשב"ג או' אומרת
טול לי גטי אם ריצ' להחזיר
לא יחזי' האש' שאמר'
התקב' ליגטי צריכ' שתי
כתי' עדי' שני שאמרו בפני
אמר'

ושני שאמ׳ כפני קהל וקרע
אפי׳ הם הראשני׳ והם האחרו׳
או אח׳ מן הראשני׳ או אח׳
מן האחרוני׳ ואח׳ מיצטרת
עמה׳ נער המאורס היא
ואבי׳ מקבלי׳ את גיטה ר׳ יהוד׳
או׳ אין שתי ידי׳ זוכו׳ כאחת
אל׳ אבי׳ מקב׳ את גט׳ כלבר
וכל שאינ׳ יכול לשמר את
גטה אינ׳ יכול להתגרש׳
קטנ׳ שאמר׳ התקב׳ לי גיטי
אינו גט עד שיגי׳ גט לידה
לפיכ׳ אם רצ׳ הבע׳ להחזי׳ יחז׳
שאי׳ הקטן עש׳ שלי׳ אבל
אם אמ׳ לו אבי׳ צא והתקב׳ גט
לבתי קטנ׳ רצ׳ להחזי׳ לא
יחזיר׳ האו׳ תנו גט לאש׳
במקו׳ פלו׳ ונתנו לה במקום
פלו׳ אחר פסו׳ הרי הי׳ במקו׳
פלו׳ ונת׳ לה במקו׳ אחר כש׳
האש׳ שאמר׳ התקבל לי
גיטי במקו׳ פלו׳ והבי׳ ממקו׳
אחר פסו׳ ור׳ אלע׳ מכשי׳
הבא לי גטי ממקו׳ פלו׳ והבי׳
לה במקו׳ אחר כש׳ ואוכל
בתרומ׳ עד שיגיע גט ליד׳
התקב׳ לי גטי אסור לאכול
בתרומ׳ מיד התקב׳ לי גיטי
ממקו׳ פלו׳ אוכל בתרו׳ עד
שיגי׳ גט לאותו מקום ור׳
אלע׳ אוס׳ מיד׳ האו׳ כתבו
גט ותנו לאש׳ גרשו׳ ותנו לה
הרי אלו יכתבו פיטרו׳ פרנסו׳
עשו לה כנימו׳ עשו לה כרת
עשו לה כראוי לא א׳ כלו׳

תנו אגרת

תנן

גמרא

בראשנ' היו או' היוצ' בקולר ויא' כתבו גט ותנו לאשתו הרי אלו יכת' ויתנו חזרו לומ' את המפל' והיוצ' בשייר' ר' שמע' שזורי או' את המסוכן · מי שהיה מושל' בבור ויא' כל השומ' קולו יכת' גט לאשתו הרי אלו יכת' ויתנו · הבריא שא' כתבו גט לאש' ר"צ לשחק בה · מעש' בברי' אח' שא' כתבו גט לאש' ועל' לגג ונפ' ומת א' רשב"ג אם מעצמו נפ' הרי זה גט ואם לאו אין זה גט ·
א' לשני' כתבו ותנו גט לאש' הרי אלו יכת' ויתנו · א' לשלש' כתבו גט ותנו לאשתו יאמרו לאחרי' שיכת' מפני שעשאן ב"ד דבר' ר' מאי' ואיזו הלכ' העל' חנני' איש אונו מבית האיסורי' מקובלני כאו' לשלש' תנו גט לאשתו שיאמ' לאחרי' ויכת' ויתנו לה מפני שעשאן ב"ד א"ר יוסי מינו לשלי' את אנו מקובלין שאפי' א' לב"ד הגדו' שבירושל' שילמ' ויכתבו ויתנו לה · א' לעשר' כתבו גט לאש' אחד כות' ושני' חות' · כלכם כתובו אחד כות' וכול' חות' לפיכ' אם מית ר' אחד מהן הרי זה גט בטל ·

סליק פירקא

הדרן עלך האומ' התקבל
וסליקא מסכת גיטין ת'ל'ית

כל כינויי

נדרי' כנדרי' וחרמים
ושבועו' כשבועות'
ונזירו' כנזירות' האו'
לחבי' מודר אני ממך
מורחק אני ממ' שאיני
אוכל לך שאיני טוע'
לך אסו' מנוד' אני לך
ר' עקי' היה חוכך בזה
להחמי' בנד' רשעי' נדר
בנזי' בקרבן ובשבו' כנדרי
כשרי' לא א' כלו' כנדבת'
נדר בנזי' ובקרבן
האו' קונם קונח קונס
הרי אלו כינויים לקרבן
חרק חרך חרף הרי אלו
כינויי' לחרם נזיק נזיח
פזיח הרי אלו כינויים
לנזירו' שבותה שקוק'
נדר במוהי הרי אילו
כינויים לשבועה

[illegible]

לא חולין שאוכל לך
לא כשר ולא דכי טהור
טמ׳ נות׳ פיגו׳ אסור ׳
כאימר׳ כדירים כעצי׳
כאישי׳ כמזבח כהיכל
כירושל׳ נדר באח׳ מכל
משמשי המזב׳ אע״פ
שלא הזכי׳ קרבן הרי
זה נדר בקרבן ר׳ יהוד׳
או׳ האו׳ ירושל׳ לא א׳
כלום ״ האו׳ קרבן עול׳
מנח׳ חטא׳ תוד׳ שלמי׳
שאיני אוכל לך אסו׳
ר׳ יהוד׳ מתיר ״ קרבן
כקרבן הקרבן שאוכל
לך אסו׳ לקרבן לא אוכ׳
לך ר׳ מאי׳ אוס׳ ׳ האו׳
לחבי׳ קונ׳ פי מדב׳ עמ׳
וידי עוש׳ עמך ורגלי
מהלכ׳ לך אסור ״

סליק פירקא

מאן

[illegible]

הדרן עלך כל כנויי נדרים

טעמא

ואלו מותרי׳ חולי׳ שאוכ׳ לך כבש חזי כעו׳ כעורו לבוכין כנכלו׳ כטרי׳ כשקיצי׳ כחל׳ אהרן וכתרומתו מותר׳ ·

האו׳ לאשתו הרי את עלי כאימ׳ פותחי׳ לו פת׳ ממקו׳ אחר שלא יקל ראשו לכך ·

קונ׳ שאני ישן שאני מדב׳ שאני מהלך האו׳ לאשתו קונ׳ שאני משמש הרי זה בלא יחל דברו ·

שבועה שאיני ישן שאיני מדב׳ שאיני מהלך אסור ·

הרבן לא אוכל לך הא קרב׳ שאוכ׳ לך לקרב׳ לא אוכ׳ לך מות׳ שבוע׳ לא אוכל לך השבוע׳ שאוכ׳ לך לא שבוע׳ לא אוכ׳ לך אסו׳ זה חומר בשבועה מבנדרי׳ וחומ׳ בנדרי׳ מבשבועו׳ כיצד קונם סכה שאני עוש׳ לול׳ שאני נוט׳ תפלין שאני מני׳ בנדרי׳ אסו׳ ובשבועו׳ מות׳ שאי׳ נשבעי׳ על המיצות ·

יש נדר בתוך נדר ואין שבוע׳ בתו׳ שבוע׳ כיצ׳ הריני נזי׳ אם אוכ׳ הרני נזי׳ אם אוכל הרני נזי׳ אם אוכ׳ ואכל חייב על כל אח׳ ואח׳ · שבוע׳ שלא אוכ׳ שבוע׳ שלא אוכ׳ שבוע׳ שלא אוכ׳ ואכל אי׳ חייב אל׳ אחת ·

סתם נדרי׳ להחמי׳ ופירוש׳ להקל כיצ׳ א׳ הרי הו׳ עלי׳ כבש׳ מליח וכיין נס׳ אם של שמי׳ נדר אסור אם של עז׳ נדר מותר ·

אם כח׳ אסו׳ הרי הו׳ עלי כחרב אם חר׳ של שמי׳ נדר אסו׳ ואם של כהני׳ נדר מות׳

[illegible]

ואם כת' אסו' הרי הו' עלי כמעש

אם מעשר בהמ' נדר אסור אם

של דגן מותר ואם אסו' הרי הוא

עלי כתרומ' אם כתרומ' הלשכה

נדר אסו ואם של גרן מות' ואם

סת' אסו' רב' ר' מאי' וחכ' או' סתם

תרומ' ביהוד' אסור ובגלי' מותר

שאין אנשי הגלי' מכירי' את תרו

הלשכ' סת' חרמין ביהודה

מותרי' ובגלי' אסורי' שאי' אנשי

הגלי' מכירי' את חרמי כהני' נדר

בחרם וא' לא נדרתי אל' כחרמו

של ים נדר כקרבן וא' לא נדר' אל'

בקרבנו' מלכי' הרי עצמי קרב' וא'

לא נדר' אל' כעצ' שהנחתי לי להיו

נודרכו קונ' אשתי נהני' לי וא' לא

נדרתי אל' מאשתי הראשונה

שגרשתי על כולן נשאלי' עליה

ואם נשאלו ענשי' אות' ומחמי'

עליהן רב' ר' מאי' וחכ' או' פותחין

לה פת' ממקו' אחר ומלמדי' אות'

שלא ינהגו קל' ראש בנדרים״

תני

[illegible]

הדרן עלך ואלו מותרין

[illegible]

סליק פירקא

ארבעה נדרים התירו

חכ' נדרי זרוזי'

נדרי הבאי נדרי שגגו' נדרי אונסי'

נדרי זירוזי' כיצ' היה מוכ' חפץ

לחבי' א' קונ' שאני פוח' לך מן הסלע

והל' או' קונ' שאני מוסיף לך על

השקל שניה' רוצי' בשלש' דינרין

ר' אליע' בן יעק' או' את הרוצ' להדי'

את חבי' שיאכ' אצלו יאמ' כל נדר

שאני עתי' לידור הרי הו' בט' ובלב'

שיה' זכור בשע' הנדר״

[illegible]

[illegible]

נדרי הבאי א׳ אם לא ראי׳ בדרך
זו כעולי מיצרי׳ אם לא ראיתי נח׳
בקור בית הבד ״ נדרי שגגו׳
אם אכלתי ושתיתי ונזכ׳ שאכ׳
ושת׳ שאיני אוכ׳ ושאיני שות׳
ושכח ואכ׳ ושת׳ א׳ קונ׳ אשתי
נהני׳ לי שגנב׳ את כיסי ושהכת
את בני ונוד׳ שלא היכתו ונודע
שלא גנב׳ רא׳ אותן אוכלי׳ תאנ׳
וא׳ הרי הן עליכו׳ קרבן נמצאו
אביו או אחיו והיו עמה׳ אחרים
כש׳ או הן מות׳ ומה שעמה׳ אסו׳
וכה׳ או אלו ואלו מות׳ ״ נדרי
אונסי׳ הדירו חבי׳ שיאכ׳ אצלו
וחלה׳ או שחל׳ בנו או שעיכבו
נהר הרי אלו נדרי אונסין ״
נודרי׳ להרגי׳ ולחרמי׳ ולמוכ׳ שהי׳
תרומ׳ אעפ׳ שאינ׳ של תרו׳ שהי׳
של בי׳ המלך אעפ׳ שאינ׳ שלה
כש׳ או׳ בכל נדר נודרין חוץ
משבוע׳ וכה׳ או׳ את כשבוע׳ ״
כש׳ או׳ לא יפת׳ לו כנדר וכה׳ אומ׳
יפת׳ כש׳ או׳ במ׳ שהדירו וכה׳ או׳
את במ׳ שאי׳ מדירו ״ כיצ׳ אמ׳
לו א׳ קונ׳ אשתי ובני נהני׳ לי כש׳
או׳ אשתו מות׳ ובניו אסו׳ וכה׳
או׳ אלו ואלו מותרי׳ ״ הרי
נטיעו׳ האלו׳ קרבן אם אינ׳ נקיצ׳
וטלי׳ זו קרבן אם אינ׳ נשרפ׳ יש
להן פדיו׳ הרי נטיעו׳ הללו קרבן
עד שיקיצ׳ טלי׳ זו קרב׳ עד שתשר׳
אין להן פדיון ״ הנודר מיורדי
הים מות׳ ביושבי יבש׳ ביוש׳ יבש׳
אסו׳ ביורדי הים

[illegible]

[illegible]

שיורדי הים בכלל יושבי היבש לא כאלו ההולכי מעכו ליפו אל שדרכו לפרש ״ הנוד מרואי החמ׳ אסו את בסומין של נתכון זה אל כמי שחמ׳ רוא אותו ״ הנוד משחו הראש אסו בקרחי׳ ובבע׳ שיבו׳ ומות בנשי׳ ובקטני׳ שאין נקראין שחורי הראש אל אנשי׳ ״ הנדר מן הילודי׳ מות בנולדי׳ ר׳ מאי׳ מתי׳ את בילודי׳ וחכ׳ או׳ לא נתכון זה אל למי שדרכו להיולד ״ הנוד משובתי׳ שב׳ אסור בישר׳ ואסו׳ בכותי׳ מאוכלי׳ השום אסו׳ בישר׳ ואסו׳ בכותי׳ מעולי׳ ירושל׳ אסו׳ בישר׳ ומות בכותים ״ קונ׳ שאיני נהנה לבני נח מותר בישר׳ ואסו׳ באומות שאני נהנ׳ לזרע אברה׳ אסו׳ בישר׳ ומות באומו׳ שאני נהנ׳ לישר׳ לוק׳ ביותר ומוכ׳ בפחו׳ שישר׳ נהני׳ לי לוק׳ בפחו׳ ומוכ׳ ביותר ואין שומעי׳ לו ׳ שאני נהנ׳ והן לי יהנ׳ לאומו׳ ׳ קונם שאני נהנ׳ לערלי׳ מות׳ בערלי׳ ישר׳ ואסור במולי׳ אומו׳ העול׳ שאין הערל קרוי׳ אל לשם הגוי׳ שנ׳ כי כל הגוים ערלי׳ ואו׳ והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם ואו׳ פן תשמחנ׳ בנו׳ פלשתי׳ פן תעלוזנ׳ בנו׳ הערלי׳ ׳ ר׳ אלע׳ בן עז׳ או׳ מאוס ערל שנתגנו בה רשעי׳ שנ׳ כל הגוי׳ ערלים ״ ר׳ ישמע׳ או׳ גדול מיל׳ ששלש עשר׳ בריתו׳ נכרתו עליה ״ ר׳ יוסי הגלילי או׳ גדול מיל׳ שהי׳ דוח׳ שבת החמור׳ ״ ר׳ יהוש׳ בן קרח׳ או׳ גדול מיל׳ שלא נתל׳ למש׳ עליה מלא שעה ״

והא

[illegible]

מאן

[illegible]

ר׳ נחמי׳ או׳ גדול מ״ל שדוח׳ את הנגעי׳

ר״א גדול מ״ל שכל המיצות כולן שעש׳ אברה׳ אבינו לא נקר׳ שלם עד שמל ש״נ התהל׳ לפני והיה תמים

ר״א גדול מ״ל שאילולי הי׳ לא ברא הק׳ בה׳ את עולמו ש״נ כה אמר י״י אם לא בריתי יומ׳ ולי׳ חקו׳ שמי׳ וארץ לא שמתי

סליק פירקא

הדרן עלך ארבע נדרי

מאן

אין בין המודר הנא׳ מחבי׳ למודר הימנו ד׳ מאכל אל׳ דריס׳ הרגל׳ וכלי׳ שאין ע׳ עושי׳ בה׳ אוכל נפ׳

המודר מאכל מחבי׳ לא ישאילנו נפ׳ וכבר רחי׳ ותנו׳ אבל משאיל לו חלוק וטלת ונזמים וטבע׳ וכל דב׳ שאין עושי׳ בו אוכ׳ נפ׳ מקו׳ שמשכירין כיוצ׳ בהן אסורין

המודר הנא׳ מחבי׳ שוק׳ את שקלו ופורע את חובו ומחזיר לו את אבידו מקו׳ שנוטלי׳ עליה שכר תפול הנא׳ להקדש ומקרי׳ לו את קיני זבי׳ וקיני זבו׳ וקיני יולדו׳ ותורם את תרומותי׳ ומעש׳ את מעשרותי׳ לדעתו ומלמ׳ מדרש הלכו׳ ואגדו׳ לא ילמדנו מקר׳ אבל מלמ׳ הו׳ את בניו מקר׳ וזן את אשתו ואת בניו אעפ׳ שהו׳ חייב במזו׳ ולא יזון את בהמתו בין טמא׳ בין טהור׳ ר׳ א״יע׳ או׳ זן את הטמאה ואינו זן את הטהורה

אמרו לו מה בין טמא לטהור א' להן
שטהור נפש' לשמי' וגופ' שלו' וטמא
נפש' וגופ' לשמי' אמרו לו את הטמא
נפש' לשמי' וגופ' שלו שאם ירצה
הרי מוכר לגוים או מאכיל לכלבים"

המודר הנא' מחבי' נכנס לבקרו
עומ' אבל לא יושב ומרפאו רפואת
נפש אבל לא רפוא' ממון ורוחץ עמו
באמבטי גדול אבל לא כמט' ר' יהוד' או'
בימות החמ' אבל לא בימות הגשמי' מפני
שהו' מהנהו ומסב עמו על המט' ואוכ'
עמו על השלח' אבל לא מן התמחוי
אבל אוכ' עמו מן התמחוי החוזר לא
יאכל עמו מן האבוס שלפני הפועלי'
לא יעש' כאומן עמו דב' ר' מאי' וחכמ'
או' יעש' הו' ברחוק ממנו"

המודר הנא' מחבי' לפני שביעית לא
יורד כתו' שדהו ואינו אוכ' מן הפירו'
ומן הנוטו' בשביעי' לא ירד כתו' שדהו
אבל אוכ' הו' מן הנוטו' נדר ממנו מאכ'
לפני שביעי' יורד כתו' שדהו ואי' אוכ'
מן הפירו' ובשביעי' יורד ואוכל"

המודר הנא' מחבי' לא ישאילנו ולא
ישא' ממנו ולא ילוינו ולא ילו' הימנו
ולא ימכ' לו ולא יקח ממנו א"ל השאיל'
פרתך א"ל אינ' פנוי' א' קונ' שדי שאני
חורש בה לעול' אם היה דרכו לחרו' הו'
אסו' וכל אד' מות' ואם אין דרכו לחרו'
הו' וכל בני אד' אסורין"

מתיבי

תני

המודׄ הנאׄ מחבׄי ואין לו מה יאכׄ הולׄ
אצל החנוני ואו׳ לו איש פלוׄ מודׄ הנאׄ
ממני ואיני יודׄ מה אעשׄ נותן לו ובא
ונוטׄ מזה ״ היה ביתו לבנוׄ וצריו ׳
לצרור שדהו לקיצור הולׄ אצל הפועלׄ
ואו׳ איש פלו׳ מודר הנאׄ ממני ואיני ׳
יודע מה אעשׄ והן עושׄ עמו ובאין ׳
ונוטלׄ שכרן מזה ׳ היו מהלכׄ בדרך
ואין לו מה יאכׄ נותׄ לאחׄ מה מתנׄ והלׄ
מותׄ בה אם אין עמה אחר מניח על
הסלע או על גדר אחׄ ואו׳ הרי הן מופקׄ
לכל מי שיחפוץ והלׄ נוטׄ ואוׄ ר׳ יוסי
אוסר ״

סליק פירקא

השותפין

שנדׄ הנאׄ זה מזה אסורי׳ ליכנס לחצׄ
ר׳ אלעׄ בן יעקׄ או׳ זה נכנׄ לתוך שלו וזה
נכנׄ לתוׄ שלו ושניה׳ אסו׳ להעמיׄ רחים
ותנוׄ ולגדל תרנגולׄ היה אחׄ מהן מודׄ
הנאׄ מחבׄי לא יכנׄ לחצׄ ר׳ אלעׄ בן יעקב
או׳ יכול הו׳ לומׄ בתוׄ שלי אני נכנׄ ואיני
נכנׄ בתוׄ שלך כופין את הנודר שימכו׳
את חלקו ״ היה אחר מן השוק מודר
באחׄ מהן הנאׄ לא יכנׄ לחצׄ ר׳ אלעׄ בן ׳
יעקׄ או׳ יכול הו׳ לומׄ לו לתוך של חברך
אני נכנׄ ואיני נכנׄ לתוׄ שלך ״ המודר
הנאׄ מחבׄי ויש לו מרחׄ ובית הבד מושכׄ
בעיר אם יש לו בהן תפיס יד אסוׄ אין ׳
לו בהן תפיׄ יד מותר

הדרן עלך אין בין המודר

האו לחכי קונ׳ לביתך שאני נכנ׳ שדך שאני לוק׳ מת או שמכרן לאחר מותר
קונ׳ לבי׳ זה שאני נכנ׳ שד׳ זו שאני לוק׳ מת או שמכרן לאח׳ אסור ״ הריני
עלי׳ חרם המוד׳ אסו׳ הריאת עלי חר׳ הנודר אסו׳ הריני עלי׳ ואת עלי׳ שניה׳ אסו׳
ושניה׳ מותרי׳ בדבר של עולי׳ בבל׳ ואסורי׳ בדבר של עולי׳ אות׳ העי׳ ואיזהו דבר
של עולי׳ בבל כגו׳ הר הבי׳ והעזרו׳ והבאר שבאמצ׳ הדרך ואיזהו דבר של אותה
העיר כגו׳ הרחב׳ והמרחץ ובי׳ הכנס והתיב׳ והספרי׳ והכות׳ חלקו לנשי׳ יהוד׳ או אח
כות׳ לנשי׳ ואחד כות׳ להדיוט מה בין כות׳ לנשי׳ לכות׳ להדיו׳ שהכות׳ לנשי׳ אי׳
צרי׳ לזכו׳ והכות׳ להדיו׳ צרי׳ לזכו׳ וחכ׳ או׳ אחד זה ואח׳ זה צרי׳ לזכו׳ לא דברו
לנשי׳ אל׳ בהוה ר׳ יהוד׳ או׳ אין אנשי גליל׳ צריכי׳ לכתו׳ שכבר כתבו אבותם על
ידיהן ״ המוד׳ הנא׳ מחבי׳ ואין לו מה יאכ׳ נותן לאח׳ משו׳ מתנ׳ והלה מות׳
בה׳ מעש׳ באח׳ בבי׳ חורון שהיה אביו מודר הנא׳ ממנו והיה משי׳ בנו א׳ לחבי׳
הרי החצ׳ והסעוד׳ נתוני׳ לך במתנ׳ ואינן לפניך אל׳ כדי שיבא אב׳ אל׳ אם שלי
הם הרי מוקדשי׳ לשמי׳ אל׳ לא נתתי לך את שלי שתקדיש׳ לשמי׳ אל׳ ולא
נתת לי את שלך אל׳ שתה׳ את׳ ואביך אוכלין ושותי׳ ומתריצי׳ זה לזה ויה׳ עון
תלוי בראשו ואמ׳ חכמ׳ כל מתנ׳ שאינ׳ שאם הקדיש׳ תה׳ מקוד׳ אינ׳ מתנה ״

סליק פירקא

הדרן עלך השותפין ״ הנודר תנא

מן המבושל מות׳ בצלי׳ ובשלוק א׳ קונ׳ תבשי׳ שאני טוע׳ אסו׳ במעש׳ קדיר רך
ומות׳ בעב׳ ומות׳ בביצ׳ טורמיט׳ ובדלע׳ המוטמ׳ ״ הנוד׳ ממעש׳ קדיר׳ אינו
אסו׳ אל׳ במעש׳ רתחת׳ ״ א׳ קונ׳ יורד לקדיר׳ שאני טוע׳ אסו׳ בכל מתבשל
בקדיר׳ מן הכבוש אינו אסו׳ אל׳ מן הכבו׳ של ירק כבו׳ שאני טוע׳ אסור
בכל הכבושי׳ מן השלוק אי׳ אסו׳ אל׳ מן השלו׳ של בש׳ שלוק׳ שאני טוע׳
אסו׳ בכל השלוקי׳ מן הצלי׳ אינו אסו׳ אל׳ מן הצלי׳ של בש׳ דב׳ ר׳ יהוד׳ צלי׳
שאני טוע׳ אסו׳ בכל הצלויין ״ מן המליח אי׳ אסו׳ אל׳ מן המלי׳ של דג מלי׳
שאני טוע׳ אסו׳ בכל המלוחין ״ דג דגי׳ שאני טוע׳ אסו׳ בהן בין קטני׳
בין גדולי׳ בין מלוחי׳ בין תפלי׳ בין חיים בין מבוש׳ ומות׳ בטרית טרופ׳ וציר׳ ״

הנוד׳ מן היצחנ׳ אסו׳ בטרית טרוף מות׳ בציר ובמורייס״
הנוד׳ מן החלב מות׳ בקם ר׳ יוסי אוס׳ מן הקם מות׳ בחלב אבא
שאו׳ או׳ הנוד׳ מן הגבינ׳ אסו׳ בה בין מליוח בין תפל׳ הנודר
מן הבש׳ מות׳ ברוטב ובקופ׳ ר׳ יהוד׳ אוס׳ או׳ ר׳ יהוד׳ מעשה
ואסר׳ ר׳ טרפו׳ בביצי׳ שנתבשלו עמו אמרו לו וכן הדב׳ אימ׳
בזמ׳ שא׳ בש׳ זה עלי׳ שהנוד׳ מן הדב׳ ונתערב באחר יש בו
בנ״ט אסו׳ הנוד׳ מן היין מות׳ בתבשיל שיש בו טע׳
יין א׳ קונ׳ יין זה שאני טוע׳ ונתן לתבשי׳ אם יש בו בנ״ט
אסור״ הנוד׳ מן הענבי׳ מות׳ ביין מן הזיתי׳ מותר
בשמן א׳ קונ׳ זית׳ וענבי׳ אלו שאני טוע׳ אסו׳ בהן ובויוצא
בהן׳ הנוד׳ מן התמרי׳ מות׳ בדבש תמרי׳ מן סיתווניו
מות׳ בחלב סיתווניו ר׳ יהוד׳ בן בתי׳ או׳ כל ששם תולדתו
קרוי׳ עליו ונדר הימנו אסו׳ את כיוצ׳ ממנו וחכ׳ מתירין״
הנוד׳ מן היין מות׳ ביין תפוחי׳ מן השמן מות׳ בשמ׳
שומשמין מן הדבש מות׳ בדבש תמרי׳ מן החומץ מות׳
בחומץ סיתווניו׳ מן הכרישין מות׳ בקפלוטו׳ מן הירק׳
מות׳ בירקו׳ שד׳ מפני שהן שם לווי״ מן הכרוב
אסו׳ באספרגוס מן האיספרגו׳ אסו׳ בכרוב מן הגריסי׳ אסו׳
במקפ׳ ר׳ יוסי מתי׳ במקפ׳ מות׳ בגריסי׳ מן המקפ׳ אסו׳ בשום
ר׳ יוסי מתי׳ מן השום מות׳ במקפ׳ מן העדשי׳ אסו׳ באשישי׳
ר׳ יוסי מתי׳ מן האשישין מות׳ בעדשי׳״ חטה חטין
שאני טוע׳ אסו׳ בהן בין קמח בין פת גרוי׳ גריסין ד׳
שאני טוע׳ אסו׳ בה בין חיין בין מבושלין״

[illegible]

ר' יהוד' או' קונ' גריס או חטה שאני טוע' מותר לכוס חיים"

סליק פירקא

הדרן עלך הנודר והא

[illegible]

הנודר מן הירק מות' בדלועי' ר' עקי' אוס' אמרו לו לר' עקי' והלא או' אד' לשלוחו קח לנו ירק והו' או' לא מיצא' אל' דלועין א' להן וכן הדבר או' שמ' או' הו' לא מיצא' אל' קטנית' אל' שהדלועין בכלל ירק ואין קטני' בכלל ירק ואסו' בפול המצ' לח ומות' ביבש" הנוד' מן הדגן אסו' בפול המיצרי יבש דב' ר' מאי' וחכ' או' אין אסו' אל' מחמש' המינין' ר' מאי' או' הנוד' מן התבוא' אין אסור אל' מחמש' המינין אבל הנודר מן הדגן אסו' בכל ומות' בפירות האילן ובירק" הנודר מן הכסו' מות' בשק וביריע' ובחמיל' א' קונ' צמר עולה עלי' מות' לכסו' בגיזי צמר פשת' עול' עלי' מות' לכסו' באנייצי פשתן ר' יהוד' או' הכל לפי הנודר טען והזיע והיה רוחו קש' א' קונ' צמ' ופשת' עול' עלי' מות' לכסו' ואסו' להפשיל לאחריו"

הנוד' מן הבי' מות' בעלייה דב' ר' מאי' וחכ' או' עליי' בכלל הבית' הנודר מן העליי' מות' בבית" הנודר מן המט' מות' בדרגש דב' ר' מאי' וחכ' או' דרגש בכלל מטה הנוד' מן הדרגש מות' במטה" הנוד' ליכנס בעיר מות' בתחום' של עיר ואסו' ליכנס לעיבור אבל הנוד' מן הבי' אינו אסו' אל' מן האגף ולפנים"

[illegible]

הדרן עלך הנודר מן הירק

קונ׳ פירו׳ האלו עלי׳ קונ׳ הן לפי קונס הן על פי אסו׳ בחילופי׳ ובגידוליה׳ שאני אוכ׳ שאני טוע׳ מות׳ בחילופ׳ ובגידולי׳ ברב׳ שזרעו כל׳ אבל ברב׳ שאי׳ זרעו כל׳ אפי׳ גידולי׳ גידולי׳ אסו׳ ״ האו׳ לאשת׳ קונ׳ מעש׳ ידיך עלי׳ קונ׳ הן לפי קונ׳ הן על פי אסו׳ בחילופ׳ ובגידו׳ שאני אוכ׳ ושאני טוע׳ מות׳ בחילופ׳ ובגידו׳ ברב׳ שזר׳ כל׳ אבל ברב׳ שאין זרעו כל׳ אפי׳ גידו׳ גידו׳ אסורין ״ שאת עוש׳ איני אוכ׳ עד הפס׳ שאת עוש׳ איני מתכס׳ עד הפס׳ עשתה לפני הפס׳ מות׳ להתכסו׳ ולוכ׳ לאח׳ הפס׳ שאת עוש׳ עד הפס׳ איני אוכ׳ שאת עוש׳ עד הפס׳ איני מתכס׳ עשת׳ לפני הפס׳ אסו׳ לוכ׳ ולהתכסו׳ לאחר הפס׳ ״ שאת נהני׳ לי׳ עד הפס׳ אם את הולכ׳ לבי׳ אביך עד החג׳ והלכ׳ לפני הפס׳ אסור בהנאתו עד הפס׳ ולאח׳ הפס׳ בלא יחל דב׳ ׳ שאת נהני׳ לי׳ עד החג׳ אם את הולכ׳ לבי׳ אביך עד הפס׳ הלכ׳ לפני הפס׳ אסו׳ בהנאתו עד הפס׳ החג׳ ומותר׳ לילך אח׳ הפסח ״

סליק פירקא

קונם יין שאני טועם היום אינו אל׳ עד שתחשך

שבת זו אסו׳ בכל השב׳ ושב׳ שעברה חדש זה אסו׳ בכל החד׳ וחדש להבא שנ׳ זו אסו׳ בכל השנ׳ ורא׳ השנ׳ לעתי׳ לבא שבוע זו אסו׳ בכל השבו׳ והשביעית שעב׳ ׳ ואם א׳ יום אח׳ שב׳ אח׳ חד׳ אח׳ שנ׳ אח׳ שבו׳ אחת אסו׳ מיום ליום עד הפס׳ אסו׳ עד שיגיע עד שיהא יאסו׳ עד שיג׳ עד פני הפס׳ ר׳ מאי׳ אומ׳ עד שיגיע ר׳ יוסי אומ׳ עד שיצא ״

עד הקיצ׳ עד הבציר עד המסיק אינו אסו׳ אל׳ עד שיגיע זה הכל׳ כל שזמנו
קבוע א׳ עד שיגיע אסו׳ עד שיגיע עד שיה׳ אסו׳ עד שיצ׳ וכל שאין זמנו
קבו׳ בין שא׳ עד שיה׳ בין שא׳ עד שיגיע אינו אסו׳ אל׳ עד שיגיע״ עד
הקיץ עד שיה׳ הקיץ עד שיתחילו העם להכני׳ בכלכלו׳ עד שיעבר הקיץ עד
שיקפילו המקיצועו׳ עד הקיצ׳ עד שיתחילו העם לקיצ׳ קיצ׳ חטים אבל לא
קיצ׳ שעורי׳ הכל לפי מקו׳ נדרו אם היה בהר בהר אם היה בבקעה בבקע׳״

עד הגשמי׳ עד שיהו הגשמי׳ עד שתרד רביע׳ שניה רשב״ג או׳ עד
שיגיע זמנ׳ של רביע׳ עד שיפסקו גשמי׳ עד שיצ׳ ניסן כולו דבר׳ ר׳ מאיר ור׳
יהוד׳ או׳ עד שיעבר הפסח״ קונ׳ יין שאני טוע׳ השנ׳ ונתעבר׳ השנ׳
אסו׳ בה ובעיבור עד ראש אדר אסו׳ עד ראש אדר הראשון עד סוף אדר הראשון ר׳ יהוד׳ או׳ קונ׳
יין שאני טוע׳ עד שיה׳ הפס׳ אי׳ אסו׳ אל׳ עד לילי׳ הפס׳ עד שע׳ שדרך בני אד׳
לשתו׳ יין״ א׳ קונ׳ בש׳ שאני טוע׳ עד שיה׳ היצום אינו אסו׳ אל׳ ער ליל׳
היצום שלא נתכון זה אל׳ עד שע׳ שדרך בני אד׳ לאכו׳ בש׳ ר׳ יוסי בנו או׳ א׳
קונ׳ שום שאני טוע׳ עד שתה׳ שב׳ אינו אסו׳ אל׳ עד לילי שבת שלא נתכון
זה אל׳ עד שע׳ שדרך בני אד׳ לאכו׳ שום״ האו׳ לחבי׳ קונ׳ שאני נהנ׳ לך ו
אם אין את בא ונות׳ לבניך כור אחד של חטין ושתי חביו׳ של יין הרי זה
יכו׳ להפ׳ את נדרו שלא על פי חכ׳ או׳ לו כלו׳ אמרת לי אל׳ מפני כבודי וזהו
כבודי וכן האו׳ לחבי׳ קונ׳ שאת נהנ׳ לי אם אין את בא ונות׳ לבני כור אחד
של חטין ושתי חביו׳ של יין ר׳ מאי׳ או׳ אסו׳ עד שיתן וחכ׳ או׳ את זה יכו׳
להפר את נדרו שלא על פי חכ׳ או׳ הרני כאילו התקבלתי״ היו מסרבין
בו לשא׳ את בת אחותו וא׳ קונ׳ שהי׳ נהני׳ לי הרי זו מותר׳ להנ׳ לו שלא
נתכון אל׳ לאישו׳ היה מסרב בחבו׳ שיאכ׳ אצלו וא׳ קונ׳ לביתך שאני נכנס
טיפ׳ צונן שאני טוע׳ לך מות׳ ליכנ׳ לביתו ולשתו׳ ממנו טפת צונן שלא
נתכון זה אל׳ לשום אכיל׳ ושתיה״

סליק פירקא

ר׳ אליעזר או׳ פותחי׳ לאד׳ בכבו׳ אביו ואמו וחכ׳
אוסרי׳ א׳ר׳ צדוק עד שפותחי׳ לו
בכבו׳ אביו ואמו יפתחו לו בכבו׳ המקו׳ וא׳כ׳ אין נדרי׳ ומודי׳
חכ׳ לר׳ אליע׳ בדב׳ שבין אביו ואמו לבינו שפותחי׳ לו בכבו׳
אביו׳ ועו׳ א׳ר׳ אליע׳ פותחי׳ בנול׳ וחכ׳ אוס׳ כיצ׳ א׳ קונ׳ שאני
נהנ׳ לאיש פלו׳ ונעש׳ סופ׳ או שהיה משי׳ בנו בקרו וא׳ אלו
היתי יודע שהי׳ סופ׳ או שהי׳ משי׳ בנו בקרו׳ לא היתי נודר
קונ׳ לבי׳ זה שאני נכנ׳ ונעש׳ בי׳ הכנס׳ וא׳ אילו היתי יודע
שהו׳ נעש׳ בית הכנס׳ לא היתי נוד׳ ר׳ אליע׳ מתי׳ וחכ׳ אוס׳״
ר׳ מאי׳ או׳ יש דברי׳ שהן כנול׳ ואינ׳ כנול׳ ואין חכ׳ מודי׳ לו״

הדרן עלך קונם יין

מאי

ועוד א״ר מאי׳ פותחי׳ לו מן הכתו׳ בתו׳ ואו׳ לו אילו היית יורע שאת עוכר על לא תקו׳ ולא תטו׳ ועל לא תשנ׳ את אחי׳ בלבב׳ ואהב׳ לרע׳ כמוך וחי אחיך עמ׳ שמ׳ ועני׳ ואין את יכו׳ לפרנסו א׳ אילו הייתי יודע שהו׳ כן לא היתי נודר הרי זה מותר״ פותחי׳ לו לא״ר בכתוב׳ אש׳ ומעש׳ באחר שנדר מאשתו והית׳ כתובת׳ ארב׳ מאו׳ דוז׳ ובא לפני ר׳ עקי׳ וחייבו ליתן לה כתובת׳ א״ל רבי שמנ׳ מאו׳ ריג׳ הניח לי אב׳ ונטל אחי ארב׳ מאו׳ ואני ארב׳ מאו׳ לא דייה שתטו׳ הי׳ מאתי׳ ואני מאתי׳ א״ל ר׳ עקי׳ אפי׳ את׳ מוכר שער ראשך את נות׳ לה כתובת׳ וא״ל אילו הייתי יודע שהו׳ כן לא הייתי נודר והתירו ר׳ עקי׳״ פותחין בימים טובי׳ בראש׳ בשנ׳ היו או׳ אותן הימי׳ מותרי׳ ושאר הימי׳ אסורי׳ עד שבא ר׳ עקי׳ ולימד שהנדר שהותר מקצ׳ הותר כלו׳ כיצ׳ א׳ קונ׳ שאני נהנ׳ לכול׳ הותר אחד מהן הותרו כלם׳ הותר האחרון האחרון מות׳ וכולן אסורי׳ שאני נהנ׳ לזה ולזה קרבן ולזה קרבן יצרי׳ פתח לכל אחד ואחד״ קונ׳ יין שאני טוע׳ שהיין רע לעיים אמרו לו והל׳ המיושן יפ׳ לעיני׳ הותר במיושן ולא במיושן בלבד הותר אל׳ בכל היין׳ קונ׳ בצל שאני טוע׳ שהבצל רע ללב׳ אמ׳ לו והל׳ הכופרי יפ׳ ללב׳ הות׳ בכופרי ולא בכופרי בלב׳ הותר אל׳ בכל הבצל מעש׳ היה והתירו ר׳ מאי׳ בכל הבצלי׳״ פות׳ לו לא״ר בכבו׳ עצמו ובכבו׳ בניו או׳ לו אילו היית׳ יודע שלמחר או׳ על׳ יר כך ווסתו׳ של פלו׳ שמגרש את נשיו ועל בניו יהו׳ או׳ בני גרוש׳ הן מה ראת׳ אימן להתגרש וא׳ אילו הייתי יודע שכן לא היתי נודר הרי זה מותר״ קונ׳ שאני נוש׳ את פל׳ני׳ כעור׳ והרי הי׳ נאה שחורה והרי הי׳ לבנ׳ קיצור׳ והרי הי׳ ארוכ׳ לא מפני שהי׳ כאור׳ ונעשי׳ נא׳ שחור׳ ונעשי׳ לבנ׳ קיצור׳ ונעשי׳ ארוכ׳ אל׳ שהנדר טעות׳״ ומעש׳ באח׳ שנדר מבת אחותו הנא׳ והכניסו׳ לבית ר׳ ישמע׳ ויפוה א״ל מזו נדרת׳ א״ל לאו והתירו ר׳ ישמע׳ וא׳ בנו׳ ישר׳ נאו׳ הן אל׳ שהעניו׳ מנוולתן וכשמית ר׳ ישמע׳ היו בנו׳ ישר׳ נושאו׳ קינ׳ ואומ׳ בנו׳ ישר׳ על ר׳ ישמע׳ בכינה וכן הו׳ או׳ בשאול בנו׳ ישר׳ על שאול בכינ׳ המל׳בישכן שני׳ עם ערני׳ המע׳ עדי זהב על למשכן״ סליק פירק

נערה המאורס׳ אבי׳ ובעל׳ מפירין נדריה׳ היפר אבי׳ ולא היפר הבעל׳ היפ׳ הבעל ולא היפר האב אינו מופר ואי׳ צרי׳ לומ׳ שאם קיים אחד מהם״ מת׳ האב לא נתרוקנ׳ רשו׳ לבעל׳ מת הבע׳ נתרוקנ׳ רשו׳ לאב בזה יפ׳ כח האב מכח הבעל׳ בדבר אחר יפ׳ כח הבע׳ מכח האב שהבעל מיפר בבגר ואין האב מיפ׳ בבגר״ נדר׳ והי׳ ארוס׳ נתגרש׳ בו ביום נתארס בו ביום אפי׳ למאה אבי׳ ובעל׳ האחרון מפירי׳ נדרי׳ זה הכלל׳ כל שלא יצת׳ לרשו׳ עצמ׳ שע׳ אח׳ אבי׳ ובעל׳ האחרון מפירין נדריה״

הדרן עלך ר׳ אליעזר״ היוצא

דרך תלמי' חכם עד שלא היתה כתו יוצא
מביתו או' לה כל נדרי' שנדרת כתו ביתי
הרי הן מופרין וכן הבעל עד שלא
תיכנס לרשותו או' לה כל נדרי' שנדרת
עד שלא תיכנס לרשותי הרי הן מופרי'
אם משתיכנס לרשותו אינו יכו' להפר״
בוגר' ששהת שני' עשר חדש
ואלמנ' שלשי' ר' א'יע' או' הואיל ובעלה
חייב במזונותי' יפר וחכ' או' אין הבעל
מיפר עד שתכנס ברשותו״
שומר' יבם בין יבם אחד בין שני יבמין
ר' א'יע' או' יפר ר' יהוש' או' לאחד ולא
לשני ר' עקי' או' לא לאחד ולא לשנים
א"ר א'יע' ומה אם אש' שקנהו לעצמו
הריהו מיפר נדריה אש' שהקנו לו מן
השמי' אינו דין שיפר נדרי' א"ל ר' עקיב'
לא אם אמרת באש' שקנהו לעצמו
שאין לאחרי' רשו' בה תאמ' באש' שהקנו
לו מן השמי' שיש בה רשו' לאחרי' א"ל
ר' יהוש' עקיב' דבריך בשני יבמין מה את
משיב על יבם אח' א"ל אין היבם גמור
לאיש' כמו שהארוס גמור לאישה״
האו' לאשתו כל נדרי' שתדורי
מיכן עד שאבא ממקו' פלו' הרי הן קיימי'
לא א' כלו' הרי הן מופרין ר' א'יע' או' מופ'
וחכ' או' אינו מופר״

[illegible]

תני

[illegible]

אר׳ א״ע אם היפר נדרי׳ שבאו לכלל ׳
איסו׳ לא יפר נדרי׳ שלא באו לכל׳ איסור
אמרו לו איש׳ יקימנו ואיש׳ יפירנו את
שבא לכלל הקם בא לכלל הפר לא בא ׳
לכלל הקם לא בא לכלל הפר״

הפר׳ נדרי׳ כל היום ויש בדבר להקל ו׳ד׳
להחמיר כיצד נדר׳ בלילי שבת מיפר
בלילי שבת וביום השבת עד שתחשך
נדר׳ עם חשיכ׳ מיפר עד שלא תחשך
שאם לא היפר וחשכה אינו יכול להפ׳״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך נערה המאורסה

נדרי׳

אלו נדרים שמפר נדרים
שיש בה ענוי
נפש אם ארחץ אם לא ארחץ אם
אתקשט אם לא אתקשט״

[illegible]

אֹר יוסי אין אלו נדרי ענוי נפֿ ואלו הן נדרי ענוי נפֿ קונֹ פירו' העול' עלי הרי זה יפר פירו' המדינ' זו עלי יבי' לה ממדינ' אחר " פירו' חנוני זה עלי לא היה יכו' להפר ויכול הי' ליהנו' כלקט שכח' ופא' קונֹ כהני' לויים נהנין לי' יטלו על כרחו כהני' ולוים אלו יטלו אחרי' " קונם שאני עוש' על פי אבֹ ועל פי אביך על פי אחי על פי אחיך אין יכו' להפר שאני עוש' לפיך אינו יכו' להפר ר' עקיבֹ או' יפר שמ' תעדית עליו יותר מן הראוי לו ר' יוחנן בן נורי או' יפר שמ' יגרשנה ותה' אסור' לחזור לו " נדר' אשתו וסבור שנדר' בתו וסבור שנדר' אש' נדר' בנזיר וסבו' שנדר' בקרבן בקרבֿ וסבו' שנדר' בנזי' נדר' מן התאני' וסבו' שנדר' מן הענבי' מן הענבי' וסבו' שנדר' מן התאני' הרי זה יחזו' ויפר " אמר' קונֹ תאני' וענבי' אלו שאני טועם קיים לתאני' טלו קיים היפר לתאני' אינו מופ' עד שיפר את לענבים " אמר' קונֹ תאנ' שאני טועם' וענב שאני טועם' הרי אלו שני נדרי' " יודע אני שיש נדרי' אבל איני יודע אם יש מפירי' יפר יוד' אני שיש מפירי' אבֹ איני יוד' שזה נדר ר' מאי' או' לא יפר וחכֹ או' יפר " המודר הנא' מחתנו והו' רוצ' לתת לבתו מעות או' לה הרי אלו המעו' נתונ' לך במתנ' ובלבֹ שלא יה' רשו' לבעליך בהן אלא כל מה שאת נושא' ונותנ' לפיך "

מתני׳

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה ... נדר אלמנ׳ וגרוש׳ יקו׳ עליה כיצד אמר׳ הרני נזיר׳ לאח שלשי׳ יום אע״פ שנשא׳ בתו׳ שלשי׳ יום אינו יכו׳ להפר׳ נדר׳ והי׳ ברשו׳ הבע׳ והיפר לה א׳ הריני נזיר׳ לאח שלשי׳ יום אע״פ שנתארמ׳ או נתגרש׳ בתו׳ שלשי׳ הרי זה מופר׳ נדרה בו ביום ונתגרש׳ בו ביום והחזיר׳ בו ביום אין יכו׳ להפר׳ זה הכל׳ כל שיצא׳ לרשו׳ עצמה אפי׳ שע׳ אח אין יכול להפר׳ ׃ תשע נערו׳ נדריה׳ קיימי׳ בוגר׳ והיא יתומ׳ נער׳ בוגר׳ והי׳ יתומ׳ נער׳ שלא בגר׳ והי׳ יתומ׳ בוגר׳ ומת אביה נער׳ בוגר׳ ומת אבי׳ נער׳ נער׳ שלא בגר׳ ומת אבי׳ נער׳ שמת אבי׳ ומשמת אבי׳ בגר׳ בוגר׳ ואבי׳ קיים נערה בוגר׳ ואבי׳ קיים ר׳ יהוד׳ או׳ את המשי׳ בתו קטנ׳ ונתארמ׳ או נתגרש׳ וחזר׳ אצלו ועדיין הי׳ נער׳ ׳ קונ׳ שאני נהני׳ לאבא ולאביך אם עוש׳ אני על פיך שאני נהני׳ לך אם עוש׳ אני על פי אב׳ ואביך הרי זה יכו׳ להפר׳ ׃ בראשונה היו או׳ שלש נשי׳ יוצאו׳ ונוטלו׳ כתוב׳ האומר׳ טמא׳ אני לך השמי׳ ביני לבינך ונטול׳ אני מן היהודי׳ חזרו לומ׳ שלא תה׳ אש׳ נותנ׳ עיני׳ באח ומקלקל׳ על בעל׳ אל׳ האו׳ טמא׳ אני לך תבי׳ ראי׳ לדבריה השמים ביני לבינך יעשו דרך בקש׳ נטול׳ אני מן היהודי׳ יפר חלקו ותהא משמשתו ותה׳ נטול׳ מן היהודים ׃ סליק פירק

איבעי׳

הדרן עלך אלו נדרים

וסליקא מסכת נדרים ת׳ל יה

[illegible]

כל כינוי

נזירו׳ כנזירו׳ האו׳ אהא הרי זה נזיר או אהא נווה נזיר נזיק נזיח פזיק הרי זה נזי׳ הרני כזה הריני מסלסל הרי אני מכלכל הרי עלי לשלח פרע הרי עלי לצפרי׳ ר׳ מאי׳ או נזיר וחכ׳ או׳ אינו נזיר״ הריני נזיר מן החרצני׳ ומן הזגים ומן התגלח ומן הטומא׳ הרי זה נזיר וכל הדקדוקי׳ בנזירו׳ עליו׳ הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דליל׳ כמי שעקר דלתו׳ עזה וכמי שנקרו פלשתי׳ יאת עיניו הרי זה נזיר שמשון׳ מה בין נזי׳ עול׳ לנזי׳ שמשון נזיר עול׳ הכביד בשערו מיקל בתער ומבי׳ שלש בהמו׳ ואם נטמ׳ אינו מבי׳ קרבן״ סתם נזירו׳ שלשי׳ יום א׳ הריני נזי׳ אח׳ גדול הריני נזי׳ אח׳ קטנ׳ אפי׳ מיכן ועד סוף העול׳ נזי׳ שלשי׳ יום הריני נזי׳ יום אח׳ א׳ הריני נזי׳ שע׳ אח׳ הריני נזיר שלשי׳ יום ושע׳ אח׳ נזי׳ שעה אח׳ שלשי׳ ואחר יום שאין ימ׳ נזורים שעות״ הריני נזיר כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הרי נזיר לעול׳ ומגלח אחד לשלשי׳ יום ר׳ או׳ אין זה מגל׳ אח׳ לשלשי׳ יום׳

[illegible]

מאי

[illegible]

מתני

[illegible]

[illegible]

ואיזהו שמגלח את לשלשי יום האומ' הרי עלי נזירו' כשער ראשי וכעפ' הא' וכחול הים' הריני נזי' מלא הבית או מלא הקופ' בודקין אותו אם א' אח' גדול נזרתי נזיר שלשי' יום ואם א' סת' נזרתי רואין את הקופ' כאילו הי' מלאה חרדל ונזיר כל ימיו' הריני נזיר מיכן ועד מקו' פלו' אומרי' כמ' ימי' מיכן ועד מקום פלו' פחו' משלשי' יום נזי' שלשי' יו' ואם לאו כמנין הימים' הריני נזי' כמנין ימו' החמ' השנ' מונ' נזירו' כמנין ימו' השנ' אר' יהוד' מעש' היה כיון שהשלים מת'

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כל כינוי נזירות' כ"ש

הריני נזיר מן הגרוגר' ומן הדבל' כ"ש או' נזי' ובה' או' אינו נזיר אר' יהוד' את כשאמרו ב"ש לא א' אל' כאו' הרי הן עלי קרבן' אמר אמר פר' זו הריני נזיר אבל אני עומדה אמר הדלת הזו הריני נזיר אם אפתח' אני ב"ש או' נזיר ובה' או' אינו נזיר' אר' יהוד' את כשאמ' ב"ש לא אמרו אל' כאו' פר' הריזה קרבן אם עומד' היא' מוזגו לו את הכוס וא' הריני נזי' הימנו הרי זה נזיר ומעש' באשה אח' שהית' שכור' ומוזגו לה את הכוס ואמר' הריני נזירה הימנו וא' חכמי' לא נתכונ' זו אל' לומ' הרי הו' עלי קרבן'

[illegible]

הריני נזי׳ ע״מ שאה שות׳ יין ומטמ׳ למתי
הריזה נזי׳ ואסו׳ בכולן ׳ יודע אני שיש
נזירו׳ אבל אינו יודע שהנזיר אסו׳ ביין
אבל סבור היתי שחכמי׳ מתירין בו מפני
שאני יכול לחיות אל׳ מן היין מפני :
שאני קוכר את מתיי׳ הרי זה מותר ור׳
שמע׳ אוסר ״ הריני נזיר ועלי
לגלח נזיר אם היו פקחין מגלחין זה
את זה ואם לאו מגלחין נזירי׳ אחרי׳ הרי׳
נזי׳ ועלי׳ לגלח חיצי נזי׳ ושמע חברו וא׳
ואני ועלי׳ לגלח חיצי נזי׳ זה מגלח נזיר
שלם וזה מגל׳ נזי׳ שלם דב׳ ר׳ מאי׳ וחכ׳
או׳ זה מגל׳ חיצי נזיר וזה מגל׳ חיצי נזי׳ ״
הריני נזי׳ כשיה׳ לי בן ונולד לו בן
הרי זה נזי׳ בת טומטו׳ ואנדרוגי׳ אין
זה נזי׳ ואם א׳ כשארא׳ לי נולד אפי׳
נולד לו בת טומטו׳ ואנדרוגי׳ הרי זה
נזי׳ הפיל׳ אשתו אין זה נזיר ר׳ שמע׳
או׳ יאמ׳ אם היה בן קיים׳ הריני נזיר
חוב׳ ואם לאו הריני נזי׳ נדב׳ חזר׳ ויולד׳
הרי זה נזי׳ ר׳ שמע׳ או׳ יאמ׳ א׳ הראשו׳
בן קיים׳ הראשנ׳ חוב׳ וזו נדב׳ ואם לאו
הראשנ׳ נדב׳ וזו חובה ״ הריני
נזי׳ ונזיר שיה׳ לי בן התחיל מונ׳ את
שלו ואח׳ כך נולד לו בן משלים את
שלו ואח׳ כך מונ׳ את של בנו הריני נזי׳
ושיה׳ לי בן ונזי׳ התחיל מונ׳ את שלו
ואח׳ כך מונ׳ את של בנו הריני נזיר
וכשיה׳ לי בן ונזי׳ התחי׳ מונ׳ את שלו
ומונ׳ את של בנו ואח׳ כך משלי׳ את שלו ״
הריני נזי׳ כשיה׳ לי בן ונזי׳ מא׳ יום נולד
לו בן עד שבעי׳ לא הפסיד כלו׳ לאחר
שבעי׳ סותר את שבעי׳ שאין תגלחת
פחו׳ משלשי׳ יום ״ סליק פירק

הדרן עלך הריני נזיר

[illegible]

מי שא׳ הריני נזי׳ מגלח ליום שלשי׳ ואח׳ ואם

גילח ליום שלשי׳ לא יצ׳ מי שנזר שתי נזיריו׳ מגלח את הראשנ׳ ליום שלשי׳ מגל׳ את השני׳ ליום ששים ואם גילח את הראשנ׳ ליום שלשי׳ מגלח את השני׳ ליום ששי׳ חסר אח׳ יצ׳ וזו עדו׳ העיד ר׳ פפו׳ על מי שנדר שתי נזיריו׳ שמגל׳ את הראשנ׳ ליו׳ שלשי׳ ואת השני׳ ליום ששי׳ ואח׳ ואם גלח את הראשנ׳ מגל׳ את השני׳ ליום ששי׳ ואם גלח ליום ששי׳ {חסר} אח׳ יצ׳ שיום שלשי׳ עול׳ לו מן המניין״

מי שא׳ הרני נזי׳ ונטמ׳ ליו׳ שלש׳ סות׳ את הכל ר׳ אליע׳ או׳ אינו סות׳ אל׳ א׳ שבע׳ הריני נזי׳ שלשי׳ ונטמ׳ ליום שלשי׳ סות׳ את הכל הריני נזיר מ״א יום ונטמ׳ ליום מ״א סות׳ את הכל ר׳ אליע׳ או׳ אינו סות׳ אל׳ שלשי׳ נטמ׳ ביו׳ מ״א ואח׳ סות׳ שלשי׳ ר׳ אליע׳ או׳ אינו סות׳ אל׳ שלשי׳ שבע׳״ מי שנזר והוא בבי׳ הקברו׳ אפי׳ הו׳ שם שלשי׳ יום אי׳ עול׳ מן המניין ומבי׳ קרבן טומא׳ ר׳ אליע׳ או׳ לא בו ביום שנ׳ והימי׳ הראשו׳ יפלו כי טמ׳ עד שיהו ימי׳ ראשנים״

מי שנזר נזירו׳ מרוב׳ והשלי׳ נזירותו ובא לארץ בש״ה או׳ שלשים ימי נזיר ובה׳ או׳ נזי׳ מתחו׳ ומעש׳ בהילני המלכ׳ שהלך בנ׳ למלחמ׳ ואמר׳ אם יבא בני ממלחמ׳ בשלו׳ אה׳ נזיר שבע שני׳ בא בנ׳ ממלחמ׳ הית׳ נזיר׳ שבע שני׳ על׳ לארץ הורוה ב״ה שתה׳ נזיר׳ שבע שני׳ לסות שבע שני׳ נטמא׳ ונמצא׳ נזירה עשרי׳ ואח׳ שנה א׳ יהוד׳ לא היתה נזיר׳ אל׳ ארב׳ עשר׳ שנ׳״

[illegible]

הדרן עלך מי שא׳ יתיב

מי שהיו שתי כיתי עדי׳ מעידי׳ אותו
אלו מעידי׳ שנזר שתי׳ ואלו מעידי׳
שנזר חמש כש׳ או נחלק׳ עדות ואי׳
כאן נזי׳ וב״ה או׳ יש בכלל׳ חמש שתי׳
והא נזי׳ שתי׳ ״ סליק פירקא

מי׳ שא׳

הריני נזי׳ ושמע חברו
וא׳ ואני ואני כול׳ נזירי׳
הותר הראשו׳ הות׳ כולן הות׳ האחרון
האחרו׳ מות׳ וכול׳ אסורי׳ ׳ הריני נזי׳
ואמ׳ פי כפיו ושערי כשערו הריזה נזי׳
הריני נזי׳ שמע׳ אשתו ואמ׳ ואני מפ׳
של׳ ושלו קיים הריני נזיר׳ ושמ׳ בעלה
וא׳ ואני אין יכו׳ להפר ׳ הריני נזי׳
ואת׳ ואמר אמן מפר לה ושלו קיים ׳
הריני נזיר׳ ושמע בעל׳ וא׳ אמן
אין יכו׳ להפר ״ האש׳ שנדרה
בנזי׳ והית׳ שות׳ יין ומטמא למתי׳ הרי
זו סופג׳ את הארבע׳ היפ׳ לה בעל׳ והי׳
לא ידע׳ שהיפר לה בעל׳ והית׳ שותה
יין ומטמא למתי׳ אינ׳ סופג׳ את הארב׳
ר׳ יהוד׳ או׳ תספוג מכת מרדות ״
האש׳ שנדר׳ בנזי׳ והפרי׳ את בהמתה
ואח׳ כך הפר לה בעל׳ אם שלו היתה בהמ׳
תצ׳ ותרע׳ בעדר ואם שלה היתה בהמ׳
חטא׳ תמו׳ ושלה תקרב עול׳ ושלמים
יקרבו שלמי׳ ונאכלי׳ יום אחד ואינן
טעו׳ לחם היו לה מעו׳ סתומי׳ יפלו לנדב׳
מעו׳ מפורשי׳ דמי חטא׳ יפלו לים
המלח לא נהנין ולא מועלין ״

רמי עול' יבי' עול' ומועלין בהן רמי'
שלמי' יבי' שלמי' נאכלי' ליום אח' ואי'
טעו' לחם' נזרק עלי' אח' מן הדמי'
אין יכו' להפר ר' עקי' או' אפי' נשחט
עליה אחר מן הבהמו' אין יכו' להפר
בד"א בתגלח' טהור אבל בתגלח' טמא'
יפר שיכול' לומ' אי אפשי באש מנזיר
ר' או' את בתגלח' טהור יפר שיכו' לומ'
אי אפשי באש מגולח׳׳
האיש מדיר את בנו בנזי' והאשה אינ'
מדר' את בנה מי"ח או שמיחו קרובים
גלח או שגלחוהו קרובי' או שהית' לו
בהמ' מופרש' החטא' תמו' והעול' תקרב
עול' ושלמי' יקרבו שלמי' ונאכלי' ל"יום
אחר ואינ' טעונין לחם היו מעו' סתו'
יפלו לנדב' מעו' מפורשי' דמי חטאת
יפלו ליב המל' לא נהנין ולא מועלי'
דמי עול' יבי' עול' ומועלין בהן דמי
שלמי' יבי' שלמי' ונאכלי' ליום ולילה
אחר ואינן טעונין לחם׳׳
האיש מגל' על נזירו' אביו ואין האש'
מגלח' על נזירו' אביה כיצ' מי שהיה
אביו נזיר והפרי' מעו' סתם לנזירותו
ומת הריני' נזי' עמ' שאגלח על מעו'
אבא א"ר יוסי הרי אלו יפלו לנדבה׳׳

[illegible]

ראיזהו שמגלח על נזירו אביו מי ;
שהי' הו' ואביו נזירו והפרי' אבי' מעו'
סתם על נזירותו ומת זהו שמגלח
על נזירו אביו׳ סליק פירקא

כש אר

הקדש טעו' הקד'
ובה' או אינן הקד'
כיצ' א' שורו שחו' שיצ' מביתו ראשו'
יהא הקד' ויצא לבן בש או הקדש
ובה' או אינן הקד' דינר שלזהב
שיעל בידו ראשו הרי הו' הקד' עלה
של כסף בש או הקד' ובה' או אינן הקד'
חבית של יין שתעל' בידו ראשו הרי
הו' הקד' עלה של שמן בש או הקד'
ובה' או אינן הקדש׳ מי שנדר
בנזי' ונשאל לחכ' ואסרו מונ' משע'
שנדר נשאל לחכ' והתירו והיתה לו
בהמ׳ מופרש' תינ' ותרע' בעדר אמרו
להן בה' לבש אי אתם מודי' שהקדש
טעו' הו' תינ' ותרע' בעדר אמרו להן
בש אי אתם מודי' במי שקר' לתשיעי
עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד
עש' עשירי שהקדי' אמרו לה' בה'
לא השבט קדשו מה אלו טע' והני'
השבט על השמיני' או על שני עש'
לא עש' כלו' אלא הכתו' שקדש את
העשירי ואת אחד עשר" מי
שנדר בנזי' והלך להבי' את בהמתו
ומיצ'גנוב אם עד שלא נגנב נדר
נזי' אם משנגנב בהמ׳ נדר אי' נזיר
זו טעו' טע' נחו' המדי כשעלו נזי'
מן הגול ומיצאו בית המקדש חרב
א' להן נחו' המדי אילו הייתם יודעים
שבית המקד' חרב הייתם נודרים אמרו
לו לאו והתירן נחו' המדי'

[illegible]

מאי

[illegible]

הרין עלך מי שאמ׳ [?] מאי

[illegible]

[illegible]

וכשבא דבר אצל חכמי' אמרו כל
שנדר עד שלא חרב בית המקד' נזיר
משחרב בית המקד' אינו נזיר" היו
מהלכין בדרך ויא' בא כנגדן א' אחד
מהן הריני נזי' שזה איש פלו' נזיר
הריני נזי' שאינו הו' נזי' הריני נזיר
שאחד מכם נזי' שאין אח' מכם נזי'
ששניכ' נזירי' שכולכ' נזירי' ב"ש או'
כולן נזירי' וב"ה או' אין נזי' אלא מי
שלא נתקיימו ד' דבריו ר' טרפון או'
אין אחד מהן נזי' הרתיע לאחוריו
אינו נזי' ר' שמע' או' ויאמ' אם היה
כדבריו הריני נזי' חובה ואם לאו הריני
נזי' נדבה" רא' את הכוי וא' הריני
נזי' שזה חיה הריני נזי' שזה אין
חיה הריני נזי' שזה בהמ' הריני נזיר
שזה אין בהמ' הריני נזי' שזה חיה
ובהמ' הריני נזי' שאין זה לא חי' ולא
בהמ' הריני נזי' שאחד מכם נזיר
ששניכ' נזירי' שכולכ' נזירי' הרי כול'
נזירים"

סליק פירקא

הדרן עלך ב"ש או' — היוצא

[illegible]

שלשה מינין אסורין בנזי'
הטומא' והתגלח'
והיוצ' מן הגפן וכל היוצ' מן הגפן
מיצטרפי' זה עם זה ואין חייב עד
שיאכ' מן הענבי' כזית משנ' ראשנ'
עד שישת' רביעי' יין ר' עקי' או' אפי'
שרה פתו ביין ויש בה כדי לצרף
חייב" וחייב על היין בפני עצמ'
ועל הענבי' בפני עצמן ר' אלע' בן עזר'
או' אינו חייב עד שיאכל שני חרצ'
וזג ואלו הן חרצני' ואלו הן זגי' אלו
החיצוני' זגין אלו הפנימי' דב"ר ר' יהוד'

חרצן

יתיב

[illegible]

ר׳ יוסי או׳ כדי שלא תטע בזג. של
בהם׳ החיצו׳ זג והפנימי עינבל״
סתם נזירו׳ שלשי׳ יום גלח או ד
גלחוהו לסטין סות׳ שלשי׳ יום נזי׳
שגלח בין בזוג בין בתער או שספס׳
כל שהו חייב נזי׳ חופף ומפספ׳ אבל
לא סורק ור׳ ישמע׳ או׳ לא יחוף ב
באדמ׳ מפני שמשר את השער״
נזי׳ שהו׳ שות׳ יין כל היום כולו אינו
חייב אל׳ אח׳ אמרו לו אל תשת׳ אל
תשת׳ והו׳ שות׳ חייב על כל אח׳ ואח׳
היה מגל׳ כל היו׳ אינו חיי׳ אל׳
אח׳ אמרו לו אל תגל׳ אל תגלח והו׳
מגל׳ חייב על כל אח׳ ואחת״
היה מטמ׳ למתי׳ כל היום אינו חייב
אל׳ אח׳ אמרו לו אל תטמ׳ אל תטמ׳
ונטמ׳ חיי׳ על כל אח׳ ואחת׳
שלש׳ מינין אסו׳ בנזי׳ הטומ׳ והתגלח
והיוצ׳ מן הגפ׳ חומר בטומ׳ ובתגלח
מביוצ׳ מן הגפן שהטומא׳ והתגלח
סותרי׳ והיוצ׳ מן הגפ׳ אי׳ סותר׳ חומ׳
ביוצ׳ מן הגפ׳ מטומ׳ ותגלח׳ שהיוצ׳
מן הגפ׳ לא הות׳ מכללו וטומאה
ותגלח׳ הות׳ מכללן כמת מצו׳ וחומ׳
בטומ׳ מתגלח׳ שהטומ׳ סותר׳ את הכל
וחייבי׳ עלי׳ קרבן והתגלח׳ אינ׳ סותר
אל׳ עד שלשי׳ יום ואין חייבין עליה
קרבן״ תגלח׳ הטמא׳ כיצ׳ היה
מזה בשלישי ומגל׳ בשביעי ומביא
קרבנותיו בשמיני ואם גלח בשמיני
מבי׳ קרבנותי׳ בו ביו׳ דב׳ ר׳ עקי׳ אל׳ ר׳
טרפו׳ מה בין זה למצור׳ א׳ לו שזה
טהרתו בימי׳ ומצור׳ טהרתו ~~תלויה~~

[illegible]

בימי' ומיצור טהרתו תלוי' בתג'לחתו
ואינו מבי' קרבנותיו אל'א'כ מעורב
שמש' הג'לח הטהר' כיצ' היה
מבי' שלש בהמו' חטא' עול' שלמי'
ושוחט את השלמי' ומג'ל' עליה' רב'
ר' יהוד' ר' א'ע או' לא היה מג'ל' אלא
על החטא' שחטא' קודמ' בכל' מקום
ואם ג'לח על' אח' משלש' יצא'"
רש"בג' או' הבי' שלש בהמו' ולא פי'
הראוי' לחטא' תקר' חטא' לעו' תקר'
עול' לשלמי' תקרב שלמים"
היה נוטל' שער ראשו ומשל' תחת
הדוד ואם ג'לח במדינ' לא היה משל'
תחת הדוד ר' מאי' או' הכל' משלחין
תח' הדוד חוץ מן הטמ' שבמדינ' כל'ב'"
היה מבש' את השלמי' או שולק
וכהן נוטל' את הזרוע בשל' מן האיל
וחל' מיצ' אח' מן הסל' ורקיק מיצ' אח'
ונתן על' כפי הנזי' ומניפן ואחר כך הות'
בנזיר לשתו' ביין ולהטמ' למתים ר'
שמע' או' כיון שנזרק עליו אחד מן
הרמי' הותר הנזי' לשתות יין ולהטמ'
למתים" ג'לח על' זבח ונמיצ'
פסו' תג'לחתו פסול' וזבחיו לא עלו לו
ג'לח על' החטא' שלא לשמ' ואח' כך
הבי' קרבנו' לשמ' תג'לחתו פסול' וזבחיו
לא עלו לו ר' שמע' או' אותו הזבח
לא על' לו אבל' שאר זבחי' עלו לו
ואם ג'לח על' שלשתן ונמיצ' אחד
מהן כש' תג'לח' כשר' ויבי' שאר זבחי'

איתם

[illegible]

א אביי

[illegible]

[illegible]

מי שנזרק עליו אחד מן הדמים ונטמא ר' אליעזר אומ' סותר את הכל וחכמים אומ' יביא שאר קרבנותיו ויטהר אמרו לו מעשה במרים התרמודית שנזרק עליה אחד מן הדמים ובאו ואמרו לה על בתה שהיא מסוכנת והלכה ומצאה שמתה אמרו חכמים תביא שאר קרבנותיה ותטהר.

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך שלשה מינין בשלמא

[illegible]

כהן גדול ונזיר אין מטמאין לקרובים אבל מטמאין למת מצוה

היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה ר' אליעזר אומ' יטמא כהן גדול ואל יטמא נזיר וחכמים אומ' יטמא נזיר ואל יטמא כהן הדיוט אמר להם ר' אליעזר יטמא כהן שאינו מביא קרבן על טומאתו ואל יטמא נזיר שמביא קרבן על טומאתו אמרו לו יטמא נזיר שאין קדושתו קדושת עולם ואל יטמא כהן שקדושתו קדושת עולם.

[illegible]

על אלו טמאו הנזי׳ מגל׳ על המת
ועל כזי׳ מן המת ועל כזי׳ נצל ועל
מלא תרווד רקב ועל השדר׳ ועל הגלג׳
ועל אבר מן המת ועל אבר מן החי
שיש עלי׳ בשר כראוי ועל חיצי קב
עצמו׳ ועל חיצי לוג דם ועל מגען
ועל משאן ועל אהילן ועל עצם
כשעור׳ ועל מגעו ועל משאו על
אלו הנזיר מגל׳ ומזה בשלי׳ ובשבי׳
וסותר את הקודמין ואינו מתחיל
עד שיטהר ויבי׳ קרבנו׳

אבל הסככו׳ והפרעו׳ בבי׳ הפר׳ וארץ
העמי׳ והגול׳ והרופק ורביעי׳ דם ואהל
ורוב׳ עצמו׳ וכלי׳ הנוגעי׳ במת וימי
ספרו וימי גמרו על אלו אין הנזיר
מגלח ומזה בשלי׳ ובשבי׳ ואי׳ סות׳
את הקודמין התחי׳ מונ׳ מיד וקרבן
אין לו באמת ימי הזב והזב׳ וימי
הסגרו של מצור׳ הרי אלו עולי׳ לו
ר׳ אלע׳ או׳ משו׳ ר׳ יהוש׳ כל טומ׳ מן
המת שהנזי׳ מגל׳ עליה חייבין עלי׳
על ביא׳ מקד׳ וכל טומ׳ מן המת שאי׳
הנזי׳ מגל׳ עליה אין חייבי׳ עלי׳ על
ביא׳ מקד׳ א׳ר מאי׳ לא תהא זו קל׳ מן
השרץ׳

אר' עקי' רנתי לפני ר' ט' מה אם ע' צ
כשעור שאינו מטמ' את האד' באהל
הנזי' מגל' על מגע ועל משאו רביע'
דם שהו' מטמ' את האד' באהל אינו דין
שיה הנזי' מגל' על מגע' ועל משא'
א' לי מה זה עקי' אין כאן מקו' וכשבא'
והרציתי את הדברי' לפני ר' יהוש' א'
לי יפ' אמר' אלא כן אמרו הלכה

סליק פירקא

שני נזירין

שאמ' להן אח' ראיתי אח' מכם שנטמ' ואיני יוד' איז' מכם מגלחי' ומבי' קרבן טומ' וקרבן טהרה ואו' אם אני טמ' קרבן טומ' שלי וקרב' טהר' שלך ואם אני טהו' קרבן טהר' שלי וקרבן טומ' שלך סופרי' שלשי' יום ומבי' קרבן טהר' ואו' אם אני הוא טמ' קרבן טומ' שלי והקרבן טהר' שלך זה קרבן טהרתי ואם אני הוא טהו' קרבן טהר' שלי והקרבן טומ' שלך זה הקרבן טהרתך מת אחד מהן יבקש אח' מן השוק שידור כנגדו נזירו ויאמ' אם טמ' אני הרי אתה נזי' מיד ואם טהו' אני הרי את' נזיר אחר שלשי' יום סופרי' שלשי' יום ומבי' קרבן ואו' אם אני הו' הטמ' קרב' טומ' שלי והקרבן טהר' שלך ואם אני הטהו' קרבן הטהר' שלי והקרבן טומ' בספק סופרי' שלשי' יום ומביאין קרב' טהר

מתיב

הרי עלי' כהן גדול ונזיר קתני

הדרן עלך שני נזירין קתני

ואו׳ אם אני טמ׳ הרבן טומא׳ שלי
וקרבן טהו׳ שלך וזה הקרבן טהרתי
ואם אני טהו׳ הקרבן טהו׳ שלי והקרבן
טומ׳ בכספ׳ זה קרבן טהרתך א״ל בן זומ׳
ומי שומע׳ לו שידור כשרי נזירות
אל׳ מביא חטא׳ העוף ועול׳ בהמ׳ ואו׳
אם טמ׳ היתי חטא׳ מחובתי והעול׳
נדב׳ ואם טהו׳ הייתי העולה מחובתי
והחטא׳ בספק כופ׳ שלשי׳ יום ומבי׳
קרבן טהו׳ ואו׳ אם טמ׳ הייתי הע׳
הראשנ׳ נדב׳ וזו חוב׳ ואם טהו׳ היתי
הראשנ׳ חוב׳ וזו נדב׳ וזה שאר קרבני״
א״ר יהוש׳ נמיצ׳ זה מביא קרבנותיו ו
מחוציו׳ אבל הודו חכ׳ לדברי בן זומ׳״
נזי׳ שהי׳ טמ׳ בספק ומוחל׳ בספק
אוכ׳ בקרשי׳ אחר ששי׳ ואחר יום
ושות׳ יין ומטמ׳ למתי׳ אחר מיאה
ועשרי׳ יום שתגלח הנזירות את
תגלח הנזי׳ בזמ׳ שהו׳ ודאי ובזמן
שהו׳ ספק אינו רוחה״

כליך פירקא

הנרים

אין להן נזירו׳ נשי׳
ועברי׳ יש לה נזי׳
חומר בנשי׳ מבעברי׳ שהרי כופה
את עברו ואי׳ כופ׳ את אשתו״ חומ׳
בעברי׳ מבנשי׳ שהרי מפר נדרי אש׳
ואינו מפר נדרי עברו״ הפ׳ לאשת׳
הפר עולמי׳ הפ׳ לעברו יצ׳ לחירו׳ השלי׳
את נזירו׳ עבר מכנגר פניו ר׳ מאיר
או׳ לא ישת׳ ר׳ יוסי או׳ ישתה״

נזי׳ שגלח ונו׳ד שהו׳ טמ׳ אם טומ׳ ידוע׳ סות׳ ואם טומ׳ תהום איני סותר אם עד שלא גלח בין כך ובין כך סותר כיצד ירד לטבול במער׳ ונמיצ׳ מת צף על פי המער׳ טמ׳ משוקע בקרק׳ המער׳ ירד להקר טהו׳ ליטה׳ מטומ׳ המת טמ׳ שחזק׳ טמא׳ טמ׳ וחזק׳ טהו׳ טהו׳ שרגלי׳ לדבר״ המוצ׳ מת בתחל׳ מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו מיצ׳ שנים נוטל׳ ואת תפוס׳ ומ׳ מיצ׳ שלש׳ אם יש בין זה לזה מארב׳ אמו׳ ועד שמנה׳ כמלא מטה וקוברים הריזה שכונ׳ קברו בודק ממנו ולהלן עשרי׳ אמ׳ מיצ׳ אחד בסות׳ עשרי׳ אמ׳ בודק הימנ׳ הימנ׳ ולהלן עשרי׳ אמ׳ שרגלי׳ לדבר שאלו מתחל׳ מיצ׳ נוטלו ואת תפוסתו״ כל ספק נגעי׳ בתחל׳ טהור עד שלא נזקק לטומ׳ משנזקק לטומ׳ ספקו טמ׳ בשבע׳ דרכי׳ בודקי׳ את הזב עד שלא נזקק לטומ׳ במאכ׳ במשת׳ במש׳ בקפיצ׳ בחולי׳ ובמראי׳ ובהרהור ומשנזקק לטומ׳ אין בוד׳ אותו אונסו וספקו ושכב׳ זרעו טמאין שרגלי׳ לדבר״ המכ׳ את חבי׳ ואמדוהו למית׳ והיקל ממה שהיה ולאחר מיכן הכביד ומת חייב ר׳ נחמי׳ פוט׳ שרגלי׳ לדבר״ נזי׳ היה שמו׳ כדברי ר׳ נהוראי׳ שנ׳ ומורה לא יעל׳ על ראשו נא׳ בשמשו׳ מורה ונא׳ בשמוא׳ מורה מה מורה האמורה׳ בשמשו׳ נזי׳ את מורה האמו׳ בשמוא׳ נזי׳ אל׳ ר׳ יוסי׳ והל׳ אין מורה אל׳ מורה של בש׳ ורב׳ ומתירגמי׳ ומרות איניש׳ לא תה׳ עלוהי׳ אל׳ ר׳ נהוראי׳ והל׳ כבר נא׳ איך אלך ושמ׳ שאול והרגני שהיה עליו מורה של כו׳״ סליק פירק

הדרן עלך הגוים וסליק מס׳ נזיר תל׳ ית׳

מכדי

המקנא

לאשתו ר' אליעזר או' מקנ' לה על פי שנים ומשק' לה על פי עד אחד או על פי עצמו ר' יהוש' או' מקנ' על פי שני' ומשק' על פי שני' כיצ' מקנ' לה א' לה בפני שני' אל תדב' עם איש פלו' ודברה עמו עדי' מותר' לבית' ומותר' לאכו' בתרומ' נכנס' עמו לבי' הסתר ושהת' עמו כדי טומ' אסור' לביתה ואסור' לאכו' בתרומ' ואם מת חולצ' ולא מתיבמ'

אלו אסורו' לאכו' בתרומ' האומר' טמא' אני ושבאו לה עדים שטמא' והאומרת איני שותה או שאי' בעל' רוצ' להשקותה

מאי

אר' שמו'

[illegible]

ושבא עלי׳ בעל׳ בדרך
כי״צ עושה לה מוליכ׳
לב״ד שבאותה העיר
ומוסרין לה שני תלמ׳
חכמי׳ שמא יב׳ עליה
בדרך ר׳ יהוד׳ או׳ בעל׳
נאמן עליה״
היו מעלין אות׳ לב״ד
הגדו׳ שבירושלם
ומאיימי׳ עלי׳ כדרך
שמאיימי׳ על עד׳
נפשו׳ אומ׳ לה בתי
הרב׳ יין עושה הרבה
שחוק עוש׳ הרב׳ ילדו׳
הרב׳ שכני׳ רעי׳ עושי׳
עשי למען שמו
הגדול שנכת׳ בקדוש׳
שימח׳ על המים ואו׳
לפניה דברי׳ שאינה
כדי לשומען הי׳ וכל
משפחו׳ בית אביה״

דרש

[illegible]

מתקית

[illegible]

אם אמר טמא אני
שוברו כתובתה ויוציא
ואם אמר טהור אני
מעלין אותה לשערי
המזרח ולשער ניקנור
ששם משקין את
הסוטות ומטהרין את
היולדות ומטהרין את
המצורעין וכהן אוחז
בבגדיה אם נקרעו
נקרעו ואם נפרמו נפרמו
עד שמגלה את לבה
וסותר את שערה ר' יהודה
או' אם היה לבה נאה לא
היה מגלהו ואם היה
שערה נאה לא היה סותרו
היתה מכוסה לבנים מכסה
שחורים היו עליה כלי
זהב קטלאות נזמים וטבעות
מעבירים ממנה כדי לנוולה
ואחר כך מביא חבל המצרי
וקושרו למעלה מדדיה

[illegible]

וכל הרוע לראו' יבא ׳
ויר׳א חוץ מעבדי' ושפ'
מפני שלב' גס כהן וכל
הנשי' מותרו' לראות ע'
וצוכרו כל הנשי' ולא
תעשנ' כזמתכנה ׳
במד' שאד' מודד בה
מודדין לו הי' הישט'
עצמ' לעביר' המקוב
מנוול הי' גילת עצמ'
המקו' מגל' אותה ירך
התחי' בעביר' ואחר כך
בטן לפיכ' ילק' ירך תחל'
ואחר כך בטן ושאר
כל הגוף לא פלט ׳
שמשון הלך אחר עיני'
לפיכ' נקרו פלש' את
עיניו ׳ אבשלו' נתגא'
בשערו לפיכך נתלה
בשערו ׳

[illegible]

ר' אחא

[illegible]

א רב

[illegible]

ולפי שבעל עשר
פלגשי אביו נתלו כו' ׳
עשר נכליו ע׳נ ויסבו
עשר נערי נושאי כלי
יואב ויכו את אבשלו׳
וימת ולפי שגנב שלט
גניבו׳ לב אביו ולב ב״ד
ולב כל אנשי ישראל
לפיכך נתקעו בו שלש
שבטי׳ ע׳נ ויקח יואב
שלש׳ שבטים בכפו
ויתקעם בלב אבשלו׳״
וכן לענין טובה
מרים המתינה לו למש׳
שע׳ אח׳ ע׳נ ותתיצב
אחתו מרחו׳ לפיכך ׳
נתעככו לה ישר׳ שבע׳
ימי׳ במדבר ע׳נ והעם
לא נסע עד האסף ׳
מרים״ יוסף
זכה בעצמו׳ אביו אין
באחיו גדול ממנו ע׳נ
ויעל יוסף לקבור את
אביו מי לנו גדו׳ מיוסף
שלא נתעסק בו אלא
משה שאין בישר׳
גדו׳ ממנו

[illegible]

שנ׳ ויקח משה את עצמות יוסף עמו
ומי לנו גדול ממשה שלא נתעסק בו
אלא המקום שנ׳ ויקבר אותו בגיא ׳

הדרן עלך המקנא תניא

סליק פירקא

היה מביא

את מנחה
בתוך כפיפ׳
מיצרי׳ וצורת׳ על ידיה כדי ליגעה ׳
כל המנחו׳ תחלתן וסופן
בכלי שר׳ וזו תחלת׳ בכפיפ׳ המיצרית
וסופ׳ בכלי שרת ׳ כל המנחו׳ טעו׳
שמן ולבונ׳ וזו אינ׳ טעונ׳ לא שמן
ולבונה ׳ כל המנחו׳ באו׳ מן
חטין וזו באה מן השעורין ומנחת
העומר אע״פ שבאה מן השעורין
היא באה גרש וזו באה קמח ור״ג אומ׳
או׳ כשם שמעשיה מעש׳ בהמ׳ כך
קרבנ׳ מאכל בהמה ׳
היה מבי׳ פיילי של חרש ונות׳ לתוכ׳
חיצי לוג מים מן הכיור ר׳ יהוד׳ אומ׳
כשם שממעט בכתב כך ממעט
במים נכנס להיכל ופנ׳ לימינו ומקו׳
היה שם אמ׳ על אמ׳ וטבלא של
שייש וטבע׳ היתה קבוע׳ בה ומגביה
ונוטל עפר מתחתיה ונותן כדי
שיראה על המים שנ׳ ומן העפר
אשר יהי׳ בקרק׳ המשכן יקח הכהן
ונתן אל המים ׳

והאיכא

בא לו לכתו' את המגל' מאיזה מקו'
הו' כותב מאם לא שכב איש אותה
ואת כי שטי' תח' אישך ואין כותב
והשביע הכהן את האש' ואמ' הכהן
לאש' אל' כות' יתן י"י אות' ובאו המי'
המאררי' האל' במעיך ולא היה כות'
ואמר' האש' אמן אמן או' ר' יוסי
לא היה מפסיק ר' יהוד' או' כל עצמ'
לא היה כותב אל' יתן י"י אותך וגו'
ואין כות' ואמר' האש' אמ' אמ'.
אין כותב לא על הלוח ולא
על הנייר ולא על הדיפתר' אלא על
המגל' שנ' בספר ואין כות' לא בקומו'
ולא בקנקנתו' ולא בכל דבר שהוא
רושם אל' בדיו שנ' ומח' כתב שיכול
לימחו' על מה או' אמן אמן על
האל' אמן ועל השבוע' אמן אב
איש זה אמן אב איש אחר אמן
שלא שטיתי ארוס' ונשוא' ושומ'
יבם וכנוס' אמן שלא נטמאתי ואם
נטמאתי יבאו בה ר' מאי' או' אמן
שלא נטמאתי אמן שלא אטמ'.
הכל שוין שאין מתנה עמה
על קוד' שנתארס' ולא על מאחר
שנתגרש' נסתר' לאחר ונטמאת'
ואחר כך החזיר' לא היה מתנ' עמה
זה הכלל כל שתבעל ולא תהא
אסור' לו ולא היה מתנ' עמה.

סליק פירקא

היה נוטל את מנחת' מתו'
כפיפ' של מיצרי' ונותנ'
לתוך כלי שר' ונותנ' מתוך ידה וכהן
מכני' יד' תחתי' ומניפ' הניפ' והגיש' קמ'
והקטי' והשאר נאכ' לכהנים.

הדרן עלך היה מביא אל

היה משק׳ ואחר כך מקרי׳ את מנחת׳
ר׳ שמע׳ או׳ מקרי׳ ואחר כך משק׳ ש׳נ׳
ואחר ישק׳ את האש׳ את המי׳ אם
האש׳ השק׳ ואחר כך הקריב את׳
מנחת׳ כשיר׳ ׃ עד שלא נמחקה
מגי׳ל אמר איני שות׳ מגלת׳ נגנזת׳
ומנחת׳ מתפזר׳ על הדשן אין
מגילת׳ כשיר׳ להשקו׳ בה סוט׳ אחר
נמחק׳ מג׳ל ואמר׳ טמא׳ אני המים
נשפכין ומנחת׳ מתפזר׳ על בית׳
הדשן נמחק׳ מגי׳ל ואמר׳ איני שות׳
מערערין אות׳ ומשקי׳ אותה בעל
כרחה׳ ׃ אין מספק׳ לשתו׳ עד
שפניה׳ מוריקו׳ ועיניה׳ בולטו׳ והי׳
מתמלא׳ גידין והם או׳ הוציאוה׳
שלא תטמ׳ את העז׳ ׃ אם יש
לה זכו׳ תול׳ לה יש זכו׳ תו׳ל שנ׳ אח׳
יש זכו׳ תול׳ שתי שני׳ יש זכו׳ תו׳לה
שלש שני׳ ׃ מיכן א׳ בן עזאי חייב
אד׳ ללמו׳ את בתו תור׳ שאם תשת׳
תדע שהזכו׳ תל׳ת לה׳ ׃ ר׳ א׳ל׳יע׳ אומ׳
כל המלמ׳ את בתו תור׳ כאילו מלמד׳
תפלות ׃ ור׳ יהוש׳ או׳ רוצ׳ אש׳ בקב
ותפלו׳ מתשע קבין ופרישו׳ חסיד
שוט׳ ורשע ערו׳ אש׳ פרוש׳ ומכו׳
פרושין העול׳ הרי אלו מכלי העול׳ ׃
ר׳ שמע׳ או׳ אין זכות תולה
במי׳ המרי׳ ואם את׳ או׳ כן רזכו׳ תול׳
במים המרי׳ מרח׳ את מים לפני כל
הנשי׳ ושותו׳ ומוציו׳ את׳ שם רע על
הטהור׳ ששתו שאומרו׳ טמאות׳
היו אל׳ שתלת׳ להן זכו׳ ׃ ר׳ או׳ אין
זכו׳ תול׳ במי׳ המרי׳ ואין יולד׳ ואין
משכח׳ אל׳ מתנונ׳ והולכ׳ לכות מתה׳
באות׳ מיתה׳ ׃

[illegible]

נטמ' מנחת' עד שלא קידש' בכלי הרי
הי' ככל המנחו' ותפד' משקידש' בכלי
הרי הי' ככל המנחו' ותישרפ' · ואלו
שמנחות' שרו' ונשרפו' האו' טמא'
אני ושבאו לה עדי' שנטמא' והאו'
איני שות' ושבעל' אין רוצ' להשקות'
ושבעל' בא עלי' בדרך וכל הנשואות
לכהני' מנחותיה' נשרפו' · בת ישרא'
שנשא' לכהן מנחת' נשרפ' · כהנת
שנשא' לישר' מנחת' נאכל' · מה בין
כהן לכהנ' מנח' כהן אינ' נאכל' כהנה
נאכל' · כהנ' מתחלל' כהן אינו מתחל' ·
כהנ' מיטמא' למתי' ואין כהן מטמ'
למתי' · כהן אוכל בתרו' בקדשי קדש'
ואין כהנ' אוכל' בקדשי קדשים ·
מה בין איש לאש' האיש פורע ופור'
ואין האש' פורע' ופורמ' · האיש מדי'
את בנו בנזי' ואין האש' מדר' את בנה
בנזיר · האיש מגלח על נזירו' אביו
ואין האש' מגלח' על נזירו' אביה ·
האיש מקד' את בתו ואין האש' מקדש'
את בתה · האיש מוכר את בתו ואין
האש' מוכר' את בת' · האיש נסקל
ערום ואין האש' נסקל' ערומ' · האיש
נתל' ואין האש' נתלית · האיש נמכ'
בגניב' ואין האש' נמכר' בגניבתה ·

סליק פירקא

הדרן עלך היה נוטל · מישתא

[illegible]

ארוסה ושומר' יבם לא שות'
ולא נוטל' כתובת'
שנ' אשר תשטה אש' תח' איש' פרט
לארוס' ולשומר' יבם · אלמנה
לכהן גדו' ממזר' ונתינ' לישר' בת ישר'
לנתין ולממזר לא שותו' ולא נוטל'
כתובתן · ואלו לא שותו' ולא נוט'
כתוב' האומר' טמא' אני ושבאו לה

[illegible]

ערי שה׳ טמא והאומ׳ איני שות׳
וא׳ בעל׳ אני משך ושבעל׳ אינו רוצ׳
להשקות ושבעל׳ בא על׳ ברך נוטל׳
כתובה ואינ׳ שות׳ ״ מתו בעליהן
עד שלא ישתו ב״ש או׳ נוטלו׳ כתוב׳
ולא שותו׳ וב״ה או׳ לא שותות ולא
נוטלו׳ כתובתן ״ מעוברת חבי׳ ומנק׳
חבירו לא שותו׳ ולא נוטלו׳ כתובתן
דב׳ ר׳ מאי׳ וחכ׳ או׳ יכול הוא להפריש
ולהחזיר לאחר זמן האילוני׳ והזקינ׳
ושאינ׳ ראוי׳ לולד לא שותות ולא
נוטלו׳ כתובתן ר׳ א״ע או׳ יכול הוא
לישא אש׳ אחר׳ ולפרו׳ ולרבו׳ הימנ׳
וכן שאר כל הנשי׳ או שותו׳ או לא
נוטלו׳ כתובתן ״ אשה כהן
שות׳ ומותר׳ לבעל׳ ואשת סריס על
ידי כל העריו׳ מקנין חוץ מן הקטן
וממי׳ שאינו איש ״ ואלו
שב״ד מקנין להן למי שנתחרש
בעל׳ או נשטה או שהיה חבוש בבי׳
האסורין ולא להשקות אמרו אלא
לפוסל׳ מכתוב׳ ר׳ יוסי או׳ את לפוסל׳
מכתובה ולהשקות לכשיצ׳ בעלה
מבית האסורין ישקנה״

סליק פירקא

כשם שהמים בודקין אותה

כך המים בודקין אותו ש׳נ׳ ובאו :
ובאו כשם שאסור׳ לבעל׳ כך אסור׳
לבועל׳ ש׳נ׳ ונטמא׳ ונטמא׳ דברי ר׳
יהוש׳ כך היה דורש ר׳ זכרי׳ בן הקצ׳
ר׳ או׳ שני פע׳ האמו׳ בפרש׳ ונטמא׳
אם נטמא׳ אחד לבע׳ ואח׳ לבועל׳

במאי

הדרן עלך ארוסה

למאן

[illegible]

בו ביום דרש ר' עקי' כל כלי חר' אשר
יפו' מהם אל תוכו וגו' אינו או' טמ' אל'
יטמ' לטמ' אחרי' ולל'מד על ככר שני
שהו' מטמ' את השלי' אל' ר' יהושע
גוחנ' בן זכאי יגל' עפ' מעיניך שהיה
או' עתי' דור אחר לטהר את ככר
השלישי שאין לו מקר' מן התורה
והל' ר' עקי' תלמידך מבי' לנו מקרא
מן התור' שהו' טמ' וכל אש' בתו' יטמ'

בו ביום דר' ר' עקי' ומדותם מחוץ
לעיר את פא' קדמ' אלפי' באמ' מקר'
אח' או' מקיר העיר וחוצ' אלת אמה
סבי' אי אפש' אלת אמ' שכב' נא' אלפי'
ואי אפש' לומ' אלפי' שכבר נא' אלת
למ' נא' אלת אמ' ולמ' נא' אלפי' אמ'
אלת אמ' מגרש ואלפי' תחו' שבת
ר' ליע' בנו של ר' יוסי הגלי' או' אלת
אמ' מגרש ואלפי' אמ' שדו' וכרמי'

בו ביו' דרש ר' עקי' אז ישי' מש'
ובני ישר' את השיר הזא' ליי' ויאמרו
לאמ' שאין ת"ל לאמ' מה ת"ל מלמ'
שהיו ישר' או' שיר אחריו של מש'
על כל דבר ודבר כקוראין את ההלל
אשיר ליי' כי גא' גא' לכך נא' לאמר
ר' נחמי' או' כקוראין את שמע ולא
כקוראי' את ההלל

בו ביום דרש
ר' יהוש' בן הורקנ' שלא עבד איוב
את המקו' אל' מאהב' שנ' הן יקטלני
לו איחל ועדיין הדב' שקול לו אני
מיצפ' או' אין אני מיצפ' כשהו' אומ'
עד אגוע לא אסי' תמתי ממני מלמ'
שמאהב' עש' אל' ר' יהוש' מי יגלה
עפ' מעיני' רב' יוח' בן זכ' שהיית דורש
כל ימיך שלא עב' איוב את המקו' אל'
מירא' שנ' איש תם וישר ירא אלהי' וסר
מרע והלא יהוש' תלמי' תלמידך א'
שמאהב' עשה

סליק פירקא

הדרן עלך כשם שהמים

משקינא

לה ונסתר׳ אפי׳ שמע מעות הפורח יוצי׳ ויתן כתו׳
רב׳ ר׳ אליע׳ ר׳ יהוש׳ או׳ עד שישאו ויתנו בה מוזרו

כלבג׳ א׳ עד אחד אני ראיתי׳ שנטמא׳ לא הית׳ שות׳ ולא׳ ע׳ אל׳ אפי׳
עבר ואפי׳ שפח׳ הרי אלו נאמני׳ את מקטיבת׳ חמות׳ וכת חמות׳ יצרת׳
ויבמת׳ וכת׳ בעל׳ הרי אלו נאמני׳ ולא לפוסל׳ מכתובת׳ אל׳ שלא תשתה׳
ומה אם עד׳ ראשנ׳ שאין אוסרת׳ איסו׳ עול׳ אינ׳ מתקיי׳ בפחו׳ משני׳ עד׳
האחרונ׳ שאוסר׳ איסו׳ עול׳ אינו דין שלא תתקיי׳ בפחו׳ משני׳ ת״ל ועד
ר״ל אין בה כל מין ומין שיש בה קו׳ לעדו׳ הראשנ׳ מעת׳ מה אם עדות׳
האחרונ׳ שהי׳ אוסרת׳ איסו׳ עול׳ והרי הי׳ מתקיי׳ בעד אחד עדו׳ הראשנ׳
שאין אוסר׳ איסו׳ עול׳ אינו׳ שתתקיי׳ בעד אח׳ ת״ל כי מצ׳ בה ערו׳ דבר וכתב
לה ספר ולהלן הו׳ או׳ על פי שני עדי׳ או על פי שלש׳ עדי׳ יקו׳ דבר מה להל׳
רב׳ האמו׳ על פי שני עדי׳ אף כאן רב׳ האמו׳ כאן על פי שני עדים׳
עד או׳ נטמא׳ ועד או׳ לא נטמא׳ אשה אומר׳ נטמא׳ ואש׳ או׳ לא
נטמא׳ לא הית׳ שות׳ עד או׳ נטמא׳ ושני׳ או׳ לא נטמא׳ לא הית׳ שות׳
שני׳ או׳ נטמא׳ ואחד או׳ לא נטמא׳ לא הית׳ שות׳ סליק פירקא

שהיה

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך משקינא׳ פרשת ואלו נאמרין בכל לשון

פרש׳ סוט׳ ווידוי מעשר וק״ש ותפיל׳ וברכ׳ המזון ושבוע׳ העדו׳ ושבועת הפקדון׳ ואלו נאמרין בלשון הקדש מקר׳ בכורי׳ וחליצה ברכות׳ והללו׳ ברכ׳ כהני׳ וברכ׳ כהן גדו׳ ופרש׳ המלך ופרש׳ כהן גדו׳ עגלה ערופה ומשו׳ מלחמ׳ בשע׳ שהו׳ מדב׳ אל העם׳ מקר׳ בכורי׳ כיצד וענית ואמר׳ לפני יי׳ אלהיך וגו׳ ולהלן הו׳ או׳ וענו הלוי׳ ואמרו אל כל איש ישר׳ קול רם מה ענייה האמור׳ להל׳ בלשו׳ הקד׳ אף כאן בלשון הקדש׳

[illegible]

תפלה

[illegible]

[illegible]

חלוק׳ כיצ׳ וענת׳ ואמר׳ ככה יעשה לאיש ולהלן הו׳ או׳ וענו הלוי׳ מה ענייה האמור להלן בלשו׳ קדש את כאן בלשו׳ קדש׳ ברכו׳ וקללו׳

כיצ׳ כיון שעברו ישר׳ את הירדן ובאו להר גריזי׳ ולהר עיבל שבשמרו׳ ושבצד שכם ושבאיצל אלוני מור׳ שנ׳ הלא המ׳ בעבר הירדן ולהלן הו׳ או׳ ויעבר אבר׳ ער׳ מקו׳ שכם וגו׳ מה אילון האמו׳ להלן שכם את אילון האמו׳ כאן שכם׳

שש׳ שבטי׳ עלו להר גריזים וששה שבטו׳ עלו להר עיבל והכהנ׳ והלוי׳ והארון עומדי׳ למט׳ באמיצע׳ הכהנ׳ מקיפי׳ את הארון והלוי׳ את הכהנ׳ וישר׳ את הלוים מיכן ומיכן שנ׳ וכל ישר׳ וזקניו ושופטיו עומדי׳ מזה ומזה לארון נגד הכהני׳ והלוי׳ נושאי ארון ברי׳ ייי׳ כגר כאזר׳ חציו אל מול הר עיב׳ כאשר צו׳ משה עבד ייי׳

תניא

[illegible]

דרש

[illegible]

הפכו פניה כלפי הר גריזי׳ ופתחו
בברכ׳ ברוך האיש אשר לא יעשה
פסל ומ׳ והיו אלו ואלו עונ׳ ואו׳
אמן ׳ הפכו פניה כלפי הר עיב׳
ופתחו בקלל׳ ארור האיש אשר
יעשה פסל ומסכ׳ תועב׳ ית׳ והיו אלו
ואלו עונין ואו׳ אמן עד שהיו
גומרי׳ ברכו׳ וקללו׳ ואחר כך הביאו
את האבני׳ ובנו את המזב׳ וסדוהו
בסיד וכתבו עליהן את דברי התור׳
הזא׳ בשבעי׳ לשון שנ׳ באר היטב
ונטלו את האבני׳ ובאו ולנו :
במקומן ״ ברכ׳ כהני׳ כיצד
במדינ׳ או׳ אות׳ שלש ברכו׳ ובמקד׳
ברכ׳ אח׳ במקד׳ או׳ את השם ככתו׳
ובמדינ׳ בכינויו ׳ במדינ׳ נושאין
את כפיהן כנגד כתפיהן ובמקדש
על גבי ראשיהן חוץ מכהן גדול
שאינו מגבי׳ ידיו למעל׳ מן הציץ
שנ׳ וישא אהרן את ידיו אל העם
ויברכם ״ ברכ׳ כהן גדו׳ כיצד
חזן הכנס׳ נוט׳ ספ׳ תור׳ ונותנו לראש
הכנס׳ וראש הכנס׳ לסגן והסג׳ נות׳
לכ״ג וכ״ה גדו׳ עומ׳ ומקב׳ וקור׳ עומ׳
וקור׳ אחרי מות ואך בעשו׳ וגולל
את התור׳ ומניח בחיקו ואו׳ יותר
ממה שקראתי לפניכ׳ כתו׳ מכעשו
שכתוב׳ הפקודים ״

קראהו על פה ומבר' על' שמנ' ברכו'
על התור' ועל העבוד' ועל ההודיי' ועל
מחילה העון ועל המקדש ועל ישר'
ועל הכהני' ועל שאר התפלה ״
פרש' המל' כיצ' מוצאי יט' הראשו'
של חג בשמיני במוצאי שביעית
עושי' לו בימ' של עץ בעזר' ויושב
עליה שנ' מקץ שבע שני' במועד
שנ' השמט' בבא כל ישר' וגו' ׳
חזן הכנס' נוטל ספ' תור' ונות' לראש
הכנס' וראש הכנס' נותנו לסגן והסגן
נותנו לכהן גדו' וכה' גדו' נותנו למלך
והמלך עומ' ומקבל ספ' תור' וקורא
ויושב ״ אגריפס המלך
עמד וקבל וקר' ושבחוהו חכמים
וכשהגיע ללא תוכל תוכל לתת
עליך איש נכרי זלגו עיניו דמעו'
אמרו לו אל תתיר' אגריפס אחינו
אתה ׳ וקור' מתחיל אלה הדברים
עד שמע והיה אם שמוע עשר
תעשר וכי תכלה לעשר ברכו' והללו'
ופרש' המלך עד שהו' את הפרש'
כולה ׃

שאלו

בזמן

ברכ׳ שכהן גדול מכיר בר המלך מכיר אל׳ שהו׳ נותן של רגלים תחת מחיל׳ עון ״ סליק פירקא

הדרן עלך ואלו נאמרי׳

משוח מלחמ׳ בשע׳ שהוא מדבר אל העם בלשו׳ הקדש היה מדבר שנ׳ והיה כקרבכם אל המלחמ׳ ונגש הכהן זה כהן משיח ודבר אל העם בלשו׳ הקדש׳ ואמר אליהם שמע ישר׳ אתם קרבי׳ היום ל׳ למלחמ׳ על אויביכ׳ על אויבי׳ ולא על אחיכם לא יהוד׳ על שמעון ולא שמע׳ על בנימן שאם תפלו בידם ירחמו׳ עליכ׳ כמ׳ שנ׳ להלן ויקומו אנשי׳ אשר נקבו בשמו׳ ויחזיקו בשביה וכל מערומיה הלבישו מן השלל וילבישום וינעילום ויאכילום וישקו׳ ויסכום וינהלו׳ בחמורי׳ לכל כושל ויביאו׳ ירחו עיר התמרי׳ וישו׳ שומרון׳ על אויביכ׳ אתם הולכי׳ שאם תפלו בידם לא ירחמו עליכם׳ אל ירך לבבכם מפני צהל׳ הסוסי׳ וצחצות חרבו׳ אל תיראו מפני הגפ׳ תריסין ושפע׳ הלגיון׳ ואל תחפזו מפני קול הקרנו׳ ואל תעריצו מפני קול הצוחה׳ כי יי׳ אלהיכ׳ הן באין בניצחון בש׳ ודם ואתם באי׳ בניצחונו של הקב׳ פלשתי׳ באו בניצחו׳ של גלית לפיכך סופו שנפ׳ בחרב והם נפלו עמו׳ בני עמון באו בניצחונו של שובך מה היה סופו שנפל בחרב והם נפלו עמו ואתם אי אתם כן אל׳ כי יי׳ אלהיכ׳ ההול׳ עמכ׳ זה מחנה הארון׳ ודברו השוטרי׳ אל העם לאמ׳ מי האיש אש׳ בנ׳ בית חדש אחד הבונ׳ בית ואח׳ הבונ׳ בית התבן ובית הבקר בית העצי׳ ובי׳ האוצרו׳ אח׳ הבונ׳ ואח׳ הלוק׳ ואח׳ היורש ואח׳ הנות׳ לו במתנה ״ מי האיש אשר ארש אש׳ ולא לקח׳ אח׳ המארס את הבתול׳ ואח׳ המאר׳ את האלמנ׳ ואפי׳ שומר׳ יבם ואפי׳ שמע׳ שמת לו אחיו במלחמ׳ חוזר ובא לו ״

כל אלו שומעין את דברי כהן מערכי מלחמ' וחוזרין ומספקין מים ומזון ומתקני' את הדרכי' ״ ואלו שאין חוזרין הבונ' בית שער ואכסדר' ומרפס' והנוט' ארב' אילני סרק והמחזי' את גרוש' אלמנ' לכהן גדול גרוש' וחלוצ' לכהן הדיוט ממזר' ונתינ' לישר' בת ישרא' לממזר ולנתין לא היו חוזרין ר' יהוד' או' את הבונ' בית על מכונו לא היה חוזר ר' אליע' או' את הבונ' בית לבנים בשרון לא היה חוזר ״ ואלו שאין זזין ממקומן הבונ' בית וחנכו הנוטע כרם וחללו והנוש' ארוסתו והכונס את יבמתו שנ' נקי יהיה לביתו שנה אחת נקי זה ביתו יהיה זה כרמו ושמח את אשתו אשר לקח להבי' יבמתו אין מספיקי' מים ומזון ואין מתקני' את הדרכי' ״ ויספו השוטרי' ודברו אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך הלבב שאינו יכול לעמו' בקשרי המלחמ' ולראו' החרב שלופ' ור' יוסי הגלי' או' הירא ורך הלבב זה המתיר מן העבירו' שבידו לפיכ' תלה לו התור' את כל אלו שיחזו' בגללן ור' יוסי או' אלמנ' לכהן גדו' גרוש' וחלוצ' לכהן הדיו' ממזר' ונתינ' לישר' בת ישר' לממזר ולנתין זה הירא ורך הלבב ״ והיה ככלו השוטרי' לדבר אל העם בעקיבו של עם מעמידי' זקיפי' מלפניה' ואחרי' מאחוריה' וכשילין של ברזל בידיה' וכל הרוצ' לחזור הרשו' בידו לקפח את שוקיו שתחיל' ניסה נפיל' שנ' וינס ישר' לפני פלשתי' ויפלו חללי' בהר הגלבוע ״ בד"א במלחמ' הרשו' אבל במלחמ' מצו' הכל יוצאין אפי' חתן מחדרו א"ר יהוד' בד"א במלחמ' מצו' אבל במלחמ' חוב' הכל יוצאי' אפי' חתן מחדרו ״

סליק פירקא

הדרן עלך משוח מלחמה

עגלה ערופ׳ בלשו׳ הקד׳

נאמר שנכ׳ ימצ׳ חלל וגו׳ ויצאו זקניך ושופטיך שלש׳ מב״ד הגדו׳ של ירושל׳ היו יוצאין ר׳ יהוד׳ או׳ חמש׳ זקניך שני׳ ושופטי׳ שני׳ ואין ב״ד שקול מוסיפי׳ עליהן עוד אחד״ נמצ׳ טמון בגל או תלוי באילן או צף על פני המי׳ לא היו עורפי׳ ע״ג בארמ׳ ולא טמון בגל נופל ולא תלוי באילן כשר ולא צף על פני המים ולא היו עורפין ע״ג בארמ׳ ולא טמון בגל׳ נמצ׳ סמו׳ לספר או לעיר שיש בה גוי׳ או לעיר שאין בה ב״ד לא היו מודדין אות׳ ואין מודדין אלא לעיר שיש בה ב״ד״ נמציא מכוון בין שתי עירו׳ שתיה׳ מבי׳ שתי עגלו׳ דב״ר א״לע׳ ואין ירושל׳ מביא עג׳ ערופ׳ נמצ׳ ראשו במקו׳ אחר וגופו במקו׳ אחר מוליכין אותו הראש במקו׳ אצל הגוף דב״ר ר׳ א״לע׳ ר׳ עקי׳ או׳ הגוף אצ׳ הראש׳ מאין היו מודדי׳ ר׳ א״לע׳ אומ׳ מטיבורו ר׳ עקי׳ או׳ מחוטמו ר׳ א״לע׳ או׳ ממקו׳ שנעש׳ חלל מצוארו׳ נפטרו זקני ירושל׳ והלכו לה׳ זקני אות׳ העיר מביאין עגלת בקר אשר לא עוב׳ בה ואשר לא משכ׳ בעול ואין המום פוסל בה ומורידי׳ אות׳ אל נחל איתן איתן כמשמעו קש׳ אע״פ שאי׳ אינ׳ כשר״

מאיר

לימא

במאי

[illegible]

עורפי' אות' בקופיץ מאחורי' ומקומ'
אסו' מלזרע ומליעב' ומות' לסרו'
שם פשתן ולנקר שם את האבני'

זקני' אות' העיר רוחיצי' את ידיה'
במי' על מקו' עריפת' של עג' ואו'
ידינו לא שפכ' את הדם הזה ועינינו
לא ראו וכי על' לבינו עלת' שזקני' ו
ב"ד שפכי דמי' הן אל' שלא בא לידי'
ופטרנוהו ולא ראינוהו' הכהני' או'
כפר לעמך כו' שאין לה' לומ' ונכפר
לה' הדם ומה ת"ל ונכפ' לה' הדם אלא
רוח הק' מבשרתן אם עשי' כן ונכפ'
לה' הדם' נמצ' ההורג עד שלא :
תערף העג' תצ' ותרע' בעדר
ומשנת' ערפ' העג' תקבר במקומה
שעל' הספק באת מתחילת' כפרה
ספק והלכ' לה ונערפ' העג' ואחר
נמצ' ההורג הרי זה יהרג' עד או'
ראיתי ועד או' לא ראיתי אש' אומ'
ראיתי ואש' או' לא ראיתי לא היו
עורפי' עד או' ראי' ושני' או' לא ראי'
היו עורפין שני' או' ראינו ואח' או'
לא ראיתם לא היו עורפין' משרבו
הרצחני' בטל עג' ערופ' משבא אל'
בן דנאי ותחינ' בן פרישו' היה נקרא
חזרו לקרותו בן הרוצחן' משרבו
הנואפי' פסקו המי' המאררי' ורבן יוח'
בן זכאי הפסיקו' ש' לא אפקד על
בנותיכ' כי תזנינ' ועל כלותיכ' כי תנאפנ'
משמת יוסף בן יועז' איש צרידה
ויוס' בן יוח' איש ירוש' בטלו
אשכולו' ש' אין אשכול לאכול בכור
נפשי איותה'

[illegible]

[illegible]

יוחנ׳ כהן גדו׳ העביר הודא׳ מעשר
ואת הו׳ ביטל את המעוררין ואת
הנוקפין עד ימיו היה פטיש מכה
בירוש׳ ל׳ כל ימיו אין אד׳ צריך לישא
על דמאי ׳ משבטל סנהד׳ בטל
שיר מן המשתאו׳ שנ׳ בשיר לא
ישתו יין ׳ משמתו נביאי׳ בטלו
אורי׳ ותומי׳ ומשחרב בית המקד׳
בטל השמיר ונפת צופי׳ ופסקו
אנשי אמנ׳ שנ׳ הושיע׳ ה׳ כי גמר
חסיד וגו׳ רשב״ג או׳ משו׳ ר׳ יהושע
בן הסגן מיום שחר׳ בי׳ המקד׳ אי׳ לך
יום שאין בו קללה ולא ירד טל לברכ׳
וניטל טע׳ הפירות ׳ ר׳ שמע׳ או׳
הטהר׳ נטל׳ את הטע׳ ואת הריח :
המעשרו׳ נטלו את שומן הדגן הונ׳
והכשפי׳ כילו את הכל ׳ בפולמוס
אספסיינו׳ גזרו על עטרו׳ כלו׳ ושלא
ילמ׳ את בנו חכמ׳ יוונית ׳ בפולמו׳
האחרון גזרו שלא תצ׳ כל׳ באפריון
בתוך העיר ורבותי׳ התירו שתצ׳ כלה
באפריון בתוך העיר ׳ משמת ר׳
מאי׳ בטלו מושלי׳ משמת
בן עזאי בטלו השקדני׳ משמת בן
זומ׳ בטלו הדרשנין משמ׳ ר׳ עקי׳
בטי׳ כבוד תור׳ משמ׳ ר׳ חנינ׳ בטלו
אנשי מעש׳ משמ׳ ר׳ יוסי קטנתן
פסקו החסידי׳ ולמ׳ נקר׳ שמו קטנת׳
שהיה קטנת׳ של חסידי׳ משמ׳ רבן
יוחנן בן זכאי בטל זיו החכמ׳ משמ׳
רג׳ הזקן בט׳ כבוד תור׳ ומת הטהרה
והפרישו׳ משמ׳ ר׳ ישמע׳ בט׳ זיו
כהונ׳ משמ׳ ר׳ בטל ענ׳ ויראת חטא׳

[illegible]

משרבו

[illegible]

מאן

[illegible]

[illegible]

ר' אליע' או' מיום שחר' בי' המקד' בושו חברי' ובני' חורי' וחפו ראש' נדלדלו אנשי מעש' במעשיה' וגברו בעלי' זרוע וגברו בעלי' לשון הרע ואין דו"ש ואין מבק' ועל מה לנו להשע' על אבינו שבשמים · ר' יהוש' או' מיום שחר' בי' המקד' שרו חכימיא למהוי' כספרי' וספרי' כתלמידיא ותלמידי' כעמי' ועמי' כעמ' ועמ' אזל וכול' אין דור' ואין מבק' ועל מה לנו להשע' על אבינו שבשמי'·

בעקבו' המשיח חוצפא יסגא הגפן תתן פרי' והיין ביוקר והמלכ' תה' מינית ואין תוכח' בית וועד יהי' לזנו' והגליל יחרב והגבליל ישם ואנשי הגלי' יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו וחכמ' סופרי' תסרחנה ויראי' חט' ימאסו והאמ' תה' נעדרת נערי' ילבינו פני זקני' וזקני' יעמדו מפני הקטני' בן מנבל אב בת קמ' באמ' כל בחמות אויבו אי' אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן לא יתבייש מאביו ועל מה לנו להש' על אבינו שבשמים·

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך עגלה ערופה
וסליק מס' סוטה תה' ית'

שמאי או׳ כל

הנשי׳ דיין שעתן ׃ הילל או׳ מפקי׳ לפקי׳ אפי׳ לימי׳ הרב׳ וחכמ׳ או׳ לא כדברי זה ולא כדברי זה אל׳ מעת לעת ממעט׳ על יד מפקיד לפקיד ומפקי׳ לפקיד ממעטת על יד מעת לעת ״

כל אש׳ שיש לה וסת דייה שעת׳ והמשמ׳ בעדי׳ הרי זו כפקידה ממעט׳ על יד מעת לעת ועל יד מפקיד לפקידה ״

כיצד דייה שעת׳ הית׳ יושב׳ במט׳ ועסוקה בטהרו׳ פרש׳ וראת׳ הי׳ טמא׳ וכולן טהורי׳ אע״פ שאמרו מטמ׳ מעת לעת אינ׳ מונה אל׳ משעה שראת׳ ״

ורבנן

ת״ר

[illegible]

ר' אליעזר אומר ארבע נשים
דיין שעתן בתולה
ומעוברת ומניקה וזקינה
אמר ר' יהושע אני לא
שמעתי אלא בתולה
אבל הלכה כר' אליעזר.
איזוהי בתולה כל
שלא ראתה דם מימיה
אף על פי שנשואה מעוברת
משיודע עוברה ומניקה
משתגמול את בנה
נתנה בנה למניקה וגמלתה
אומתה ר' מאיר אומ'
מטמאה מעת לעת
וחכמים אומ' דייה שעתה.

[illegible]

מתיבי

[illegible]

ת"ר

[illegible]

איזוהי דייה כל שעב׳
עלי׳ שלש עונו׳ כמו׳
לזקנת׳ ר׳ א׳ע׳ או׳ כל
אש׳ שעברו עליה
שלש עונו׳ דיי׳ שעת׳
ר׳ יוסי או׳ מעוברת
ומניק׳ שעב׳ עליהן
שלש עונו׳ דיין שע׳
במה אמרו דיי׳
שעת׳ בראייה הראשנ׳
אבל בשניה מטמא׳
מעת לעת׳ ואם ראת׳
את הראשנ׳ מאונס
את השני׳ דיי׳ שעת׳
ואעפ׳ שאמרו דיה
שעת׳ צריכה להיות
בודק׳ חוץ מן הנדה
והיושב׳ על דם טוהר
ומשמש׳ בעדי׳ חוץ
מן היושב׳ על דם
טוהר ובתול׳ שדמי׳
טהורי׳ פעמי׳ צריכה
בודק׳ שחרי׳ וערבית
ובין השמשו׳ ובשע׳
שעומד׳ לשמש את
ביתה׳

[illegible]

יתירו עליהן כוהנות בשע שהן אוכלות בתרומ׳ ר׳ יהודה אומ׳ את כשעת עברתן מלאכול בתרומ׳

סליק פירקא

הדרן עלך שמאי או׳

[illegible]

כל היד

המרב׳ לבדוק בנשים משבחת ובאנשים תקיצץ החרשת וה׳ והשוטה והסומה׳ ושנטרפ׳ דעתה אם יש להן פקחות מתקנו׳ אותהן אוכלו׳ בתרומ׳ דרך בנו ישר׳ משמשות בעדי׳ אחד לו ואחד לה היצנועו׳ מתקינו׳ להן שלישי להתקי׳ את הבית

מאי

[illegible]

איבעיא

[illegible]

נמצ׳ על שלו טמאי׳
וחייבי׳ בקרבן נמצא
על שלה אותיו טמאי׳
וחייבי׳ בקרבן נמצא
על שלה לאחר זמן
טמאי׳ בספק ופטורי׳
מן הקרבן ״
איזהו אחר זמן כדי
שתרד מן המטה
ותדיח את פני׳ ואחר
כך מטמ׳ מעת לעת
ואינ׳ מטמא את
בועל׳ ומודי׳ חכמ׳ לר׳
עקי׳ ברוא׳ כתם שמטמ׳
את בועלה ״
כל הנשי׳ בחזק׳ טהר׳
לבעליה׳ הבאין מן
הדרך נשיהם להם
בחזק׳ טהר׳ ב״ש אומ׳
צריכ׳ שני עדי׳ על כל
תשמי׳ ותשמי׳ או
תשמש לאור הנר
ב״ה או׳ דיה שני עדי׳
כל הלילה ״

למה

תניא

[illegible]

חתיכה

[illegible]

מאי

[illegible]

משל משלו חכמ'
באשה החדר והפרוז'
והעלייה דם החדר
טמא נמצא בפרוזדו'
ספקו טמ' שחזקתו
מן המקור "
חמש דמי' טמאין
באשה האדו' והשחו'
וכקרן כרכו' וכמימי
אדמ' וכמזוג. ב"ש או'
את כמימי תילתן
וכמימי בשר צלי
ב"ה מטהרין "
הירוק ר' עקביא בן
מהללא' מטמ' וחכ'
מטהרין א"ר מאיר
אם אינו מטמ' משו'
כתם מטמ' משו'
משק' ר' יוסי או' לא
ולא כך "

[illegible]

איזהו אדו' כרם המד'
שהו' כחרת עמוק ו
מיכן טמ' ריה' מיכן
טהו' ומהן כרכום
כברור שיש בו וכמימי
אדמ' מכהע' כי' כרם
ומיצית מים וכמזג
שני חלקי' מי' ואחד
מן היין השרוני

סליק פירקא

הדרן עלך כל היד

המפלת חתיכ'

אם יש עמ' דם טמא
ואם לאו טהורה ר'
יהוד' או' בין כך ובין
כך טמאה
המפל' כמין קליפה
כמין שעורה כמין
עפר כמין יבחושין
אדומין תטיל למים
אם נמוחו טמא'

אמ' רב

[illegible]

לימא

[illegible]

המפלת כמין דגים וחגבי' שקצי' ורמשי' אם יש עמהם דם טמ' ואם לאו טהורה ׃ המפל' כמין בהמ' חיה ועוף בין טמאי' בין טהורים אם זכר תשב לזכר אם נקב' תשב לנקב' אם אינו ידוע תשב לזכר ולנקב' דברי ר' מאיר וחכמי' או' כל שאין בו מצור' אד' אינו ולד ׃

בעא

תניא

המפלת שפיר מלא מים מלא דם מלא גנינים אינה חוששת ואם היה מרוקם תשב לזכר ולנקב׳

המפלת כנדל או שליא תשב לזכר ולנקבה שליא בבית הב׳ טמא לא שהשליא ולד אלא שאין שליא בלא ולד ר׳ שמעון או נימוק הולד עד שלא יצא

המפל׳ טומטום ואנדרוגי׳ תשב לזכר ולנקבה אנדרוגינוס וזכר תשב לזכר ולנקב׳

[illegible]

טומטום ונקב׳ תש׳
לנקב׳ כלבר׳
יצא מחות׳ או מכור
לכשיצ׳ רובו הרי זה
כילור״ יצא
כדרכו משיצ׳ רוב
ראשו איזהו רוב
ראשו משיצא
פרחתו׳ המפ׳
ואין ידוע מה הפי׳
תשב לזכר ולנקב׳״
אין ידוע אם ולד
הוא תשב לזכ׳ ולנק
ולנד׳״ המפ׳
יום ארבעים אינה
חושש לולד
יום ארבעי׳ ואחד
תשב לזכר ולנקבה
ולנדה׳

[illegible]

[illegible]

ר׳ שמעון או׳ יום
ארבעים ואחד
תשב לזכר יום שמוני
ואחד תשב לזכר
ולנקב׳ ולנד׳ שהזכר
נגמר לארבעי׳ ואחד
נקב׳ לשמוני׳ ואחד
וחכמי׳ או׳ אחד בריא׳
זכר ואחד בריא׳ נקב׳
זה וזה לארבעים
ואחד

הדרן עלך פירקא

ת״ר

[illegible]

הדרן עלך המפלת

בנות כותים

נדות מעריסתן הכות׳
מטמאין משכב
התחתון כעליון מפני
שהן בועלי נדו׳ והן
יושבו׳ על כל דם
ואין חייבין עליהן
על ביאת מקדש ואין
שורפין עליה את
התרומ׳ מפני שטמ׳
בספק

[illegible]

אבעיא

בנות יצרוקין בזמן
שנהגו ללכ בדרכי
אבותיהן הרי אילו
ככותיות פרשו ללכ
בדרכי ישר' הרי הן
כישר' ר' יוסי אומ' ן
לעולהן כישר' עד
שיהו מפרשי' ללכ
בדרכי אבותיהן"
דם נכרי' ודם טהור
של מיצורעת ב"ש
מטהרי' וב"ה או' כרוק
וכמימי רגלי' דם יולד'
שלא טבל' ב"ש או'
כרוק וכמימי' רגליה
וב"ה או' מטמא' לח
ויבש' ומודי' ביולד'
בזוב שמטמ' לח ויב'
המקש' נידה
קישת שלש' ימים
בתו' אחד עש' ושפת
מעת לעת ויולד' הרי
זו יולד' בזוב דברי ר'
אליעזר

תנן

ר' יהוש' או' ליל' ויום
בלילי שבת ויומו /
ששפת מן הצער
ולא מן הדם "
כמ' היא קישויה ר'
מאי' או' אפי' ארבעי'
וחמשי' יום ר' יהוד'
או' דייה חדשה ר'
יוסי ור' שמע' או' אין
קישוי יותר משתי
שבתות "
המקש' בתוך שמני'
של נקב' כל דמי' ש
שהי' רואה טהורי'
עד שיצ' הולד ור'
א'יע' או' טמ'/ אמרו
לו' א'יע' מה אם
במקו' שהחמי' בזב
השופי' היקל בזב
הקושי' במקו' שהיקל
בזב השופי' אינו די
שנקל בדם הקושי'
א' להן דיו לבא מן
הדין להיו' כנדו' ממה
היקל עלי' מדם הזיב
אבל טמא שום נד' "

[illegible]

265

[illegible]

כל אחד עשר בחזק' טהר' ישב' ולא בדק' שגגה ובאתנס הזיד ולא בדק' הרי זו טהור' הגיע שע' וכת' ולא בדק' הרי זו טמאה" ר' מאי' או' אם הית' במחבא הגי' שע' וכת' ולא בדק' הרי זו טהור שהרר' מסלק' את הדמים אבל ימי הזב והזב' ושומר' יום כנגד יום הרי הן בחזק' טומאה"

סליק פירקא

ארב

[illegible]

הדרן עלך בנות כותים

אר'

[illegible]

יוצא דופן אין יושבי' עליו ימי טוב' וימי טהר' אין חייבין עליו קרבן ר' שמעון או' הרי זה כילוד" כל הנשי' מטמאו' בבי' החיצו' ע' דם יהי' דב' בבשר אלא זה וזה הרי אינו מטמ' עד שתצ' ראשו' לחוץ' היה אוכל בתרו' והרגיש שנזדעזעו אבריו אוחז באמ' ותופ' ובולע התרו' מטמאו' כל שהן אפי' כעי' החרדל ובפחו' מיכן" תינוק' בת יום אח' מטמא בנדה בת עשר' ימי' בזיב' " תינו' בן יום אחד מטמ' בזיב' מטמ' בנגעי' מטמא טב' מת וזוק' ליבום ופוטר מן הייבום"

תר'

[illegible]

ומאכלת בתרומה ופוסלת מן התרומה
ונוחל ומנחיל והורגו חייב והרי
אלו לאביו ולאמו ולכל הרוכיו
כחתן שלם ׃ בת שלש שני
ויום אחד מתקדשת בביאה ואם בא
עליה יבם קנאה וחייבין עליה משום
אשת איש ומטמאה את בועל
לטמא משכב תחתון כעליון ׃
נשאת לכהן תאכל בתרומה בא עליה
אחד מן הפסולין פסלה מן הכהונה בא
עליה אחד מן העריות האמורות בתורה
מומתין על ידה והיא פטורה פחות מיכן
כנותן אצבע בעין ׃ בן
תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו
קנאה ואינו נותן גט עד שיגדיל
ומיטמא בנדה לטמא משכב תחתון כעליון
ופוסל ואינו מאכיל ופוסל את הבהמה
מעל גבי המזבח ונסקלת על ידו
ואם בא על אחת מכל עריות האמורות
בתורה מומתין על ידו והוא פטור ׃
בת אחת עשרה שנה ויום אחד
צריכה בדיקה בת שתים עשרה שנה
ויום אחד נדריה קיימין ובודקין כל
שתים עשרה שנה ׃ בן
שתים עשרה שנה ויום אחד נדריו
נבדקין בן שלש עשרה שנה ויום
אחד נדריו קיימין ובודקין כל שלש
עשרה שנה ׃

הגיע לזמן הזה אע"פ שאמרו
יודעין אנו לשם מי נדרנו ולשם
מי הקדשנו אין נדריהן נדר ואין
הקדשן הקדש לאחר הזמן הזה
אע"פ שאמרו אין יודעין לשם מי
נדרנו ולשם מי הקדשנו אין נדריה'
נדר והקדשן הקדש'
משל משלו חכמי' באשה פגה
בוחל וצמל פגה עוד תינוק' בוחל
אלו ימי הנעורי' בזו ובזו אביה
זכאי במעש' והפר נדריה צמל כי'
שבגר' ורשו' בה אין לאביה
איזהו סימניה ר' יוסי הגלילי
או' משיעלה הקמט תחת הדד ר'
עקי' או' משיטפו הדדין בן עזאי
או' משישחיר הפטומת ר' יוסי
או' כדי שיהא נותן ידו על העוקץ
והוא שוקע וחוזר לאיטו

בת עשרים שנה שלא הביאה
שתי שערות תביא ראיה שהיא
בת עשרי' והיא איילונית חולצת
ולא מתייבמת׃
בן עשרי' שנה שלא הביא שתי
שערות יביא ראיה שהוא בן
עשרים והוא סריס לא חולץ ולא
מייבם אלו דברי ב"ה וב"ש אומ'
זה וזה בן שמנ' עשרה שנה ור'
אליעזר או' הזכר כדברי ב"ה והנקב'
כדברי ב"ש שהאשה ממהרת
לבא לפני האיש׃

סליק פירקא

בא סימן התחתו'

ע"ד

שלא בא העליון או חולצת או
מתייבמת בא העליון עד שלא
בא התחתון אעפ שאי אפשר
ר מאי' או לא חולצת ולא מתיבמ'
וחכמי' או' או חולצת או מתייבמת
מפני שאמרו חכמי' אפשר
לתחתון לבא עד שלא בא העליון
אבל אי אפשר לעליון לבא עד
שלא יבא התחתון׃

הדרן עלך יוצא דופן אעפ

[illegible]

כיוצא בו כל כלי חרס שהו׳ מכניס מוציא׳ ויש שהו׳ מוציא׳ ואינו מכני׳ כל אבר שיש בו צפורן יש בו עצם ויש שיש בו עצם ואין בו צפורן׳ כל המטמ׳ מדרס מטמ׳ טמ׳ מת ואינו מטמ׳ מדרס׳ כל הראוי לדון דיני נפשו׳ ראוי לדון דיני ממונו׳ ואין ראוי ויש שהו׳ ראוי לדון דיני ממונו׳ ואין ראוי לדון דיני נפשות״ כל הכשר לדון כשר להעיד ויש שהו׳ כשר להעיד ואינו כשר לדון״ כל שהוא חייב במעשרו׳ מטמ׳ טומ׳ אוכלי׳ ויש שמטמ׳ טומ׳ אוכלין ואינו חייב במעשר׳ כל שחייב בפא׳ חייב במעשר ויש שהו׳ חייב במעשר ואינו חייב בפאה״ כל שחייב בראשי׳ הגז חייב במתנו׳ ויש שהו׳ חייב במתנות ואינו חייב בראשי׳ הגז״

ויש שהוא מטמא טמ׳ מת

[illegible]

כל שיש לו ביעור יש לו שביעית ויש שיש לו שביעית ואין לו ביעור׃ כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו קשקשת׃ כל שיש לו קרנים יש לו טלפים ויש שיש לו טלפים ואין לו קרנים׃ כל הטעון ברכה לאחריו טעון ברכה לפניו ויש שטעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו׃ תינוקת שהביאה שתי שערות חייבת בכל מצות האמורות בתורה חולצת או מתייבמת וכן תינוק שהביא שתי שערות חייב בכל מצות האמורות בתורה וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדיברו חכמים בלשון נקייה׃ תינוקת שהביאה שתי שערות אית׳ … לריאה ר׳ יהודה או עד שירבה השחור על הלבן׃ שתי שערות האמורות בפרה ובנגעים והאמורות בכל מקום כמה יהא שיעורן כדי לכופן לראשן דברי ר׳ ישמעאל ר׳ אליעזר אומר כדי לקרוץ בצפורן ר׳ עקיבא אומר כדי שיהיו ניטלות בזוג׃

מאן

[illegible]

הרוא' כתם הרי זו מקולקל' וחוש'
משו' זוב דב' ר' מאי' וחכ' או' אין
בכתמי' משו' זוב ‧‧ הרוא'
יום אח' עשר בין השמשו' תחל' נד'
וסות נד' תחל' זיב' וסו' זיב' יום ארבע'
לזכ' ויום שמני' לנקב' בין השמש'
לכולן הרי אלו טועו' א"ר יהושע
עד שאת' מתקינ' את השוטו' באו
ותקנו את הפיקחות ‧‧

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך בא סימן

[illegible]

רם הנדה ובשר המת
מטמ' לחין
ומטמאין יבשין אבל הזוב והדמע
והרוק והשרץ והנבל' ושכב' זרע
מטמאי' לחי' ואין מטמאי' יבשי'
אם יכולי' לשרו' ולחזור לכמו' שה'
שהיו מטמאי' לחי' ומטמ' יבשין
וכמ' הי' שרייתן בפושרי' מעת לע'
ר' יוסי או' בשר המת שיבש אם
אינו יכו' לשרו' ולחזו' לכמו' שהיה
טהור ‧‧ השרץ שנמצ' במבוי
למפרע עד שיאמ' בדקתי את
המבוי הזה ולא היה בו שרץ בשע'
הכיבוד וכן הכתם שנמצ' בחלוק
מטמ' למפרע עד שיאמ' בדקתי
את החלוק הזה ולא היה בו כתם ‧

[illegible]

וכן בשע׳ הכיבוס ומטמ׳ בין לח בין יבש ר׳ שמע׳ או׳ היבש מטמ׳ למפרע והלח אינו מטמ׳ אל׳ עד שע׳ שהו׳ יכול להיו׳ לח׳׳

כל הכתמין הבאי׳ מרקם טהורי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ טמ׳ מפני שהן גרי׳ וטועי׳ והבאי׳ מן הגוים טהורין מבין ישר׳ ומבין הכותים ר׳ מאי׳ מטמ׳ וחכ׳ מטהרי׳ שלא נחשדו על כתמיהן׳׳

כל הכתמי׳ הנמצ׳ בכל מקו׳ טהורי׳ חוץ מן הנמצאי׳ בחדרי׳ ובסבכ׳ בית הטמאות׳׳

בי׳ הטמאו׳ שלכותי׳ מטמאי׳ באה׳ מפני שקוברין שם את הנפלים ר׳ יהוד׳ או׳ לא היו קוברי׳ שם אה הנפלי׳ אל׳ משליכין והחי׳ גוררתו׳׳

נאמני׳ לומ׳ קברנו שם את הנפלי׳ או לא קברנו נאמנין על הבהמ׳ אם ביכר׳ אם לא ביכר׳ נאמני׳ על ציון הקברו׳ אבל אין נאמני׳ לא על הסככות ולא על הפרעו׳ ולא על בי׳ הפרס זה הכל׳ דבר שהן חשודין בו אין נאמני׳ עליו׳׳

סליק פירקא

הדרן עלך דם הנדה

אמ

הרואה כתם על בשרה כנגד התורפ׳ טמ׳ שלא כנגד התורפ׳ טהור׳ על עקב ועל גודל טמא על שוקיה ועל פרסותיה מבפנ׳ טמא מבחו׳ טהור על הצדדי׳ מ״ט ומ״כ׳׳

ראת על חלוק מן החגור ולמט'
טמא מן החגור ולמע' טהור״
ראת על בי' יד של חלוק אם הגיע
כנג' תרפ' טמא' ואם לאו טהור
הית' פושטתו ומתכס' בו בליל' כר
מקו' שימצ' בו דם טמ' מפני שהו'
חוזר וכן בפיליון״ תול' בכל דב'
שהי' יכול להתלו' שחט' בהמ' חיה
ועות ונתעסק' או שישב' מצד
העסוקי' בכהן והרג מאכול' הרי זו
תול' בה' ועד כמ' תול' הי' ר' חנינא בן
אנטיגנ' או' עד כגריס שלפול אע'
פי שלא הרג תול' בכנ' ובכעל' אם
יש בה מכה ויכול' להיגלע ולהוצי'
דם הרי זו תול' בה״ מעש'
באשה אחת שבאת לפני ר' עקיב'
ואמר' לו ראיתי כתם א' לה בתך
שמא מכ' היתה אמר' לו הן א' לה
שמ' יכול להיגלע ולהוציא דם
אמר' לו הן וטיהר' ר' עקי' ראה
תלמידיו מסתכלין זה בזה א' להן
מה לדבר קש' בעיניכ' לא אמרו
חכמי' בדבר להחמי' אל' להקל
שנ' אשה כי תהי' זבה דם יהי' זובה
בבשר' ולא כתם״ העד
שהיה נתון תח' הכר ונמצ' עליו
דם אם עגול טהור אם משו' טמ'
דב' ר' אלעזר' בר' צדוק״

סליק פירקא

האשה

שהי' עוש' צרכיה וראת' דם ר' מאיר או' אם עומד' טמא' ואם יושבת' טהור ר' יוסי או' בין כך ובין כך טהו'

תניא

הדרן עלך הרואה כתם

מאי

איש ואש' שעשו צרכיהן בתוך
הספל ונמצ' דם על המים ר' יוסי
מטהר ור' שמע' מטמ' שאי' דרך
האיש להוציא דם אל' שחזק' דמי'
מן האשה׳ השאיל' חלוקה
לנכרי' או לנד' הריזו תול' בה׳ שלש
נשי' שלבשו חלוק אח' או שישבו
על הספסל ונמצ' עליו דם כולן
טמאו' ישבו על ספסל של אבן
או על האיצטב' שבמרחץ ר' נחמי'
מטה' שהי' ר' נחמי' או' כל דבר
שאי' מקבל טומ' אינו מקב' כתמי'׳
שלש נשי' שהיו ישנו' במט'
ונמצ' דם תח' אח' מהן כלן טמאו'
בדק' אח' מהן ומצא' טמ' הי' טמא'
ושתיה' טהורו' ותולו' זו בזו אם
לא היו ראוו' לראו' או רואין
אותן כאילו הן ראויות׳
שלש נשי' שהיו ישינו' במטה
אח' ונמצ' דם תח' האמצעי' כולן
טמאו' תח' הפנימי' שתי הפנימיו'
טמאו' והחיצונ' טהור תח' החיצו'
שתי החיצו' טמאו' והפני' טהו'
אימתי בזמ' שעברו דרך מרגלו'
המט' אבל עלו שלשתן דרך עליו
כלן טמאו' בדק' אחת מהן
ומצא' טהור הי' טהור' ושתי' טמ'
שתי' ומצאו טהו' הן טהורו'
והשלישי' טמא' שלשתן ומצאו
טהו' כולן טמאו' למ' הדבר דומ'
לגל טמ' שנתערב בשני גלי' טהו'
בדקו אח' מהן ומצאו טהו' הוא
טהו' ושני' טמאין שני' ומצאו
טהו' הן טהורי' והשלישי' טמ'

[illegible]

שלשתן ומיצאו טמ׳ טהו׳ כולן טמאו׳ רב׳ ר׳ מאיר
שהיה ר׳ מאו׳ או׳ כל רב׳ שבחוק׳ טומ׳ לעול׳ הי׳ בחזקת
טומ׳ עד שתודע לך טומ׳ וחכ׳ או׳ בודק עד שמגיע
לסלע או לבתולה״ שבעה סמנין מעבירין על
את הכתם אלו הן רוק תפל ומי גריסי׳ ומי רגלי׳ ונת׳
ובורי׳ קמוני׳ ואשלג׳ הטבילו ועש׳ על גביו טהרו׳
העביר עליו שבע׳ סממנין ולא עבר הרי זה צבע
הטהר׳ טהורו׳ ואין צרי׳ להטביל עבר או שריח הרי
זו כת׳ וטהרו׳ טמאו׳ וצריך להטביל״ איזהו
רוק תפל כל שלא טעם כלו׳ מבערב מי גריסי׳ לעיס׳
גריסי׳ של פול חלוה׳ נפש מי רגלי׳ שהחמיצו וצרי׳
לכבס׳ שלש פעמי׳ על כל הבו ודבר העבירן שלא
כסדרן או שהעבי׳ שבעתן כאחת לא עש׳ ולא כלום״
כל אש׳ שיש לה וסת דיי׳ שעת׳ אלו הן וסתו׳
מפהק ומעטש׳ פי כרס׳ ושפולי מעיה ושופע כמין
צמרמורי׳ אוחזין אות׳ וכן כיוצ׳ בהן וכל שתקבע
לה שלש פעמ׳ הרי זו וסת״ הית׳ למודה
להיו׳ רוא׳ בתחל׳ הוסת כל הטהרו׳ שעש׳ בתו׳ הווס׳
טמאו׳ בסות הווס׳ כל הטהרו׳ שעש׳ טהורו׳ ר׳ יוסי
או׳ כ׳ את הימי׳ והשעו׳ וסתות״ הית׳ למוד׳
לראו׳ עם הנץ החמ׳ אינו אסו׳ אל׳ עד שתנץ החמ׳
ר׳ יהוד׳ או׳ כל היום שלה״ הית׳ למוד׳ להיות׳
רוא׳ יום חמש׳ ושינת יום עשרי׳ זה וזה אסורין
שינ׳ שלש׳ פעמי׳ יום עשרי׳ הותר יום חמש׳ עש׳
וקבע לה יום עשרי׳ שאין האש׳ קובע׳ לה ווסת
עד שתקבענ׳ שלש׳ פע׳ ואינ׳ מטהר׳ מן הווס׳ עד
שתעקר ממנ׳ שלש׳ פעמים״

איתיבי [illegible]

תניא [illegible]

בשי בבתולי כגפני יש גפן שיינ אדום וישגפן שיינ שחור ויש גפן שיינ מרוב וישגפן שיינה מועט ר׳ יהוד׳ או׳ כל גפן שיש בה יין ושאין בה יין דו טרוקי׳

הדרן עלך האשה א רב

סליק פירקא

תינוקת

שלא הגיע זמנ לראות וניסה

בש או׳ נותני׳ לה ארבע לילו׳ ובה או׳ עד שתחי׳ המכה׳ הגיע זמנ לראו׳ וניסת בש או׳ נותנין לה ליל הראשון ובה או׳ עד מוצאי שבת ארבע לילו׳ ראת ועוד בבי אביה בש או׳ נותני׳ לה בעיל׳ מיצו׳ ובה או׳ כל הלילה׳ שלה׳

נרה שברק עיצמ׳ יום שביעי שחרי׳ ומיעת טהור ובין השמשו׳ לא הפריש׳ ולאחר ימי׳ ברק ומיעה טמ׳ הריזו בחוק טהר׳ ברק עיצמ׳ ביום השביעי שחרי׳ ומיעת טמ׳ ובין השמשו׳ לא הפריש׳ ולאחר ימים ברקה שהו׳ הרי הי׳ בחוק טומ׳ ומטמאה מעת לעת ומפקי׳ לפקי׳ ואם יש לה וסת די׳ שעת׳ ר׳ יהוד׳ או׳ כל שלא הפריש׳ בטהר׳ מן המנח ולמע׳ הריזו בחוק טומ׳ וחכ׳ או׳ אפי׳ לנדת ברק עיצמ׳ שחרי׳

[illegible]

ומיעת טהו׳ ובין השמשות לא
הפריש ולאחר ימי׳ בדק עיצמ׳ ומיצ
טמ׳ הריזו בחזק טהרה״ הזב
והזב שבדקו עיצמן יום ראשון
ומיצ׳ טהו׳ יום שביעי ומיצאו טהו׳
ושאר כל הימי׳ לא בדקו ר׳ אליע׳ או׳
הרי הן בחזק׳ טהר׳ ור׳ יהוש׳ או׳ אין
להן אל׳ יום ראשו׳ ויום שבי׳ בלבד
ור׳ עקי׳ או׳ אין לה אל׳ יום שביעי״
הזב והזב׳ והנד׳ והיולד׳ והמצור׳
שמתו מטמ׳ במש׳ עד שימוק
הבשר׳ נכרי שמת טהו׳ מלטמ׳
במש׳ ב״ש או׳ כל הנשי׳ מתו נדות
וב״ה או׳ אין נד׳ אל׳ שמת׳ נד׳״
האש׳ שמת׳ ויצ׳ ממנ׳ דם רביעית
מטמ׳ משו׳ כתם ומטמ׳ באהל ר׳ יהוד׳
או׳ אינ׳ מטמ׳ משו׳ כתם מפני
שנעקר משמת׳ ומוד׳ ר׳ יהו׳ ביוש׳
על המשבר ומת׳ ויצ׳ ממנ׳ דם שהו׳
מטמ׳ משו׳ כתם א״ר יוסי לפיכ׳ אי׳
מטמ׳ באהל״ בראשנ׳ היו אומ׳
היושב׳ על דם טוהר מער׳ מי׳ לפס
חזרו לומ׳ הריהו במגע טמ׳ מת׳
ומודי׳ שאם אוכל׳ בתרומ׳ במעש׳
וקוצ׳ לה חל׳ ומקפ׳ והור׳ לה שב־

[illegible]

ואם נפל מרוק׳ או מרדם טהו׳ על ככר
של תרומ׳ שהי׳ טהו׳ שכש׳ או יצריכ׳
טביל׳ באחרונ׳ וכה׳ או אינ׳ יצריכ׳ טביל׳
באחרונ׳׳ הרוא׳ יום אח׳ עש׳ וטבל׳
לערב ושמש כש׳ מטמ׳ משכ׳ ומוש׳
וחיי׳ בקרבן וכה׳ פוט׳ מן הקרבן טבל׳
יום שלאחריו ושמש את ביתו ואח׳
כך ראת׳ כש׳ או מטמ׳ משכ׳ ומוש׳
ופטו׳ מן הקרבן כה׳ או הרי זה גרגר׳
ומורי׳ ברוא׳ כה׳ אח׳ עש׳ וטבל׳ לער׳
ושמש שהן מטמאי׳ משכ׳ וחייבי׳
בקרבן טבל׳ יום שלאחריו ושימש׳
הרי זה תרבו׳ רע׳ ומגע׳ וטביל׳ תלויין׳׳

סליק פירקא

הדרן עלך תינוקת וסליק מסכת נדה ואשרי בדרך בשים תל׳

[illegible]

ארבעה

אבות נזיקין השור [והבור]
המבעה וההבער לא
הרי המבעה כהרי ה
השור לא זה וזה
שיש בהן רוח חיים
כהרי האש שאין בהן
רוח חיים לא זה וזה
שדרכו לילך ולהזיק
כהרי הבור שאי' דרכו
לילך ולהזיק הצד ה
השוה שבהן שדרכו
לילך ולהזיק ושמירת
עליך וכשהזיק חב
המזיק לשלם תשלו'
נזק במיטב הארץ

[illegible]

מאי

[illegible]

כל שחבתי בשמירתו
הכשרתי את נזקו הז
הכשרתי במקצ נזקו
חבתי בתשלומי נזקו
כהכשר כל נזקו
נכסים שאין בהן מעיל
נכסים שהם של בני
ברית ונכסים המיוחדי
חוץ מרשו המיוחדת
למזיק ורשו הניזק
והמזיק כשהזיק חב
המזיק לשלם תשלו
נזק במיטב הארץ

שום כסף ושוה כסף
בפני ב״ד ועל פי עדים
בני חורין ובני ברית
והנשים בכלל הנזק
והמזיק בתשלומין
חמשה תמין וחמש
מועדין הבהמה אינ׳
מועדת לא ליגח ולא
ליגוף לא לישוך ולא
לרבוץ ולא לבעוט

[illegible]

השן מועדת לאכול
את הראוי לה הרגל
מועדת לשבור בדרך
הילוכה שור המועד
ושור המזיק ברשו'
הניזק והאדם
הזאב והארי והדוב
והנמר והברדלס והנח'
אין מועדין

[illegible]

[illegible]

ר' אליעזר או' בזמן ש/
שהן תרבות מועדין
והנחש מועד לעולם
מה בין תם למועד
שהתם משלם חצי
נזק מגופו ומועד
משלם נזק שלם מן
העלייה

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ארבעה אבות

כיצד הרגל

מועד לשבר בדרך הלוכ/
הבהמה מועדת לשבר
דרך הילוכ להלך כדרכ/
ולשבר היתה מבעטת
או שהיו צרורות מנתזי/
מתחת רגליה ושיברה
את הכלים משלם חצי
נזק

[illegible]

דרסה על הכלי ושברו
ונפל הכלי על אחר
ושברו על הראשון
משלם נזק שלם ועל
האחרון משלם חצי
נזק · התרנגולין
מועדין להלך כדרכן
ולשבר היה דלי קשו'
ברגליו או שהיה
מהדס ושובר משל'
חצי נזק · כיצד
השן מועדת לאכול
את הראוי לה הבהמ'
מועדת לאכול פירו'
וירקות אכלה כסות
אוכלי' משלם חצי נז'
במ"א ברשות הניזק
אבל ברשו' הרבי' פטור
ואם נהנית משלמת
מה שנהנית "
כיצד משלמת מה
שנהנית אכלה מתוך
הרחבה משלמת מה
שנהנית מצדי הרחב
משלמת מה שהזיקה
מפתח החנות משלם
מה שנהנית מתוך
החנות משלם מה
שהזיקה "

הכלב והגדי שקפצו
מראש הגג ושברו
את הכלים משלמי'
נזק שלם מפני שהן
מועדין. הכלב
שנטל את החררה
והלך לו לגדיש אכל
את החררה והדליק
את הגדיש על החרר'
משלם נזק שלם ועל
הגדיש משלם חצי
נזק. איזהו תם
ואיזהו מועד מוע'
שהעידו בו שלשה
ימים. תם שיחזור בו
שלשה ימים דברי ר'
יהוד' ר' מאיר או' מוע'
שהעידו בו שלשה
פעמים ותם שהתינו'
משמשים בו.
שור המזיק ברשות
הניזק כיצד נגח נשך
נגף רבץ ברשו' הרבי'
ר' טרפון או' נזק שלם
וחכמים אומ' חצי
נזק.

[illegible]

אמ׳ להם ר׳ טרפון ומה
אם במקום שהקל על
השן ועל הרגל ברשו׳
הרבים החמיר עליהם
ברשו׳ הניזק ל׳שלם
נזק שלם מקום
שהחמיר על הקרן
ל׳שלם חיצי נזק אינו
דין שנחמיר עליו
ברשות הניזק ל׳שלם
נזק שלם אמרו לו
דיו לבא מן הדין להיו׳
כנדון מה ברשו׳ הרבי׳
חיצי נזק אף
ברשו׳ הניזק חיצי נזק
אמ׳ להם אני לא אדון
קרן מקרן אני אדון
קרן משן ורגל ומה
שהקל על שן ורגל
ברשו׳ הרבים החמיר
בקרן מקום שהחמיר
עליו ברשות הניזק
אינו דין שנחמיר
אפליו בקרן אמרו
לו דיו לבא מן הדין
להיות כנדון מה ברשו׳
הרבים חיצי נזק אף
ברשות הניזק חיצי נזק

[illegible]

ארב מועד לעולם בין ע״י
שוגג. בין מזיד בין ער בין
ישן סימא את עין חבירו
ושיבר את הכלים משלם
נזק״

הדרן עלך כיצד הרגל

פתח

כלו״ק פירקא

המניח את הכד
ברשות
הרבים ובא אחר ונתקל בו
ושיברו פטור ואם הזיק בע׳
חבית חייב בנזקו נשבר כדו
ברשו׳ הרבים והוחלק אחר
במים או שלקה בחרסיה חיי׳
ר׳ יהוד׳ או׳ במתכוי׳ חייב :
כשאין מתכוין פטור׳
השופך את המים ברשות
הרבים והוזק בהן אחר חייב
בנזקו ׳המצניע את הקוץ
ואת הזכוכית והגודר גדר
בקוצים וגדר שנפל ברשו׳
הרבים והוזק בהן אחר
חייב בנזקו ״ המוצי׳
תבנו וקשו לרשו׳ הרבי׳ לזבלי׳
והוזק בהן אחר חייב וכל
הקודם בהן זכה ׳ ההופך
את הגלל לרשות הרבים
והוזק בהן אחר חייב בנזקו׳
רשב״ג או׳ כל המקלקלין ׳
ברשות הרבים שהזיקו חייבי׳
וכל הקודם בהן זכה׳
שני קדרין שהיו מהלכין
זה אחר זה נתקל הראשון
ונפל ונתקל השני בראשו
הראשון חייב בנזקו של :
שני ׳ זה בא בחביתו וזה בא
בקורתו׳ נשברה כדו של זה
בקורתו של זה פטו׳ שלזה
רשו׳ להלך ולזה רשו׳ להלך׳
היה בעל קורה ראשו׳ ובע׳
חבית אחרון נשברה חבית
פטור ואם עמד בעל קורה
חייב ואם אמ׳ לו לבעל חבי׳
עמוד פטור״ היה בעל
חבית ראשון ובעל קורה

לא הכיר הכיר סימן

[illegible]

אמאי פטור

[illegible]

אחרון נשברה חבית בהור
חייב ואם עמד בעל חבית
פטור ואם אמ' לו לבעל
קורה עמוד חייב וכן זה
בא בכדו וזה בא בקורתו
שנים שהיו מהלכין
ברשות הרבים אחד רץ
ואחר מהלך או שהיו
שניהם רצין והזיקו זה
את זה שניהם פטורין
המבקיע ברשות היחיד
והזיק ברשות הרבים ברשו'
הרבים והזיק ברשו' היחיד
ברשות היחיד והזיק ברשו'
היחיד אחר חייב
שני שוורים תמין שחבלו
זה בזה משלמין חצי נז'
שניהם מועדין משלמי'
במותר נזק שלם אחד תם
ואחד מועד מועד בתם
משלם במותר נזק שלם
תם במועד משלם חצי נז'
וכן שני אנשים שחבלו
זה בזה שניהם משלמין
במותר נזק שלם אדם
במועד ומועד באדם משל'
במותר נזק שלם אדם
בתם ותם באדם משלם
במותר חצי נזק ר' עקיבא
או' אף תם באדם משלם
במותר נזק שלם
שור שוה מנה שנגח
שור שוה מאתים ואין
הנבילה יפה כלום נוטל את
השור שור שוה
מאתים שנגח שור שוה
מאתים ואין הנבילה יפה
כלום אמ' ר' מאיר על זה נאמ'
ומכרו את השור החי וחצו
את כספו אמ' לו ר' יהוד' וכן
הלכה קיימת ומכרו את
כספו ולא קיימת וגם את
המת יחצון ואיזה זה זה

[illegible]

[illegible]

השור שוה מאתים שנגח שור שוה מאתים והנבילה יפה חמשים זה נוטל חצי החי וחצי המת וזה נוטל חצי החי וחצי המת

יש חייב על מעשה שורו ופטור על מעשה עצמו חייב על מעשה עצמו ופטור על מעשה שורו שורו שבייש פטור והוא שבייש חייב שורו שסימא את עין עבדו והפיל את שינו פטור והוא שסימא את עין עבדו והפיל את שינו חייב שורו שחבל באביו ובאמו חייב והוא שחבל באביו ובאמו פטור שורו שהדליק את הגדיש בשבת חייב והוא שהדליק בשבת פטור מפני שנידון בנפשו

שור שהיה רודף אחר שור אחר והוזק זה אומר שורך הזיק וזה אומר לא כי אלא בסלע לקה המוציא מחבירו עליו הראיה

[illegible]

[illegible]

היו שנים רודפין אחר
אחר זה או שורך הזיק
וזה או שורך הזיק
שניהם פטורין היו
שניהם של איש אחד
שניהם חייבין היה אחד
גדול ואחד קטן הניזק
או גדול הזיק והמזי׳
או קטן הזיק אחד
תם ואחד מועד הניזק
או מועד הזיק והמזי׳
או תם הזיק המוציא
מחבירו עליו הראיה׳
היו הניזקין שנ׳
אחד גדול ואחד קטן
והמזיקין שנים אחד
גדול ואחד קטן הניז׳
או גדול הזיק את
הגדול וקטן את הקטן
והמזיק או לא כי אל
קטן את הגדול וגדול
את הקטן׳ אחד תם
ואחד מועד הניזק
או מועד הזיק את
הגדול ותם הקטן ו
והמזיק או לא כי אל
תם את הגדול ומועד
את הקטן המוציא
מחבירו עליו הראי׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המניח את הכד

אמרי

[illegible]

שור שנגח

ארבעה וחמשה שו
שוורים זה אחר זה
ישלם לאחרון שבהן
ואם יש בו מותר יחזיר
לשלפניו ואם יש בו
מותר יחזיר לשלפני
פניו והאחרון אחרון
נשכר דברי ר' מאי' ור'
שמעון או' שור שוה
מאתים שנגח לשור
שוה מאתים ואין
הנבילה יפה כלום זה
נוטל מנה וזה נוטל
מנה חזר ונגח אחר
שוה מאתים נוטל
האחרון נוטל מנה
ושלפניו זה נוטל חמשי'
זוז וזה נוטל חמשים
זוז חזר ונגח שור
אחר שוה מאתים
האחרון נוטל מנה
ושלפניו חמשי' זוז
ושנים הראשונים
דינר זהב׳ שור
שהוא מועד למינו
ואינו מועד לשאינו
מינו מועד לאד' ואי'
מועד לבהמה מועד
לקטנים ואינו מועד
לגדולים למין שהוא
מועד לו משלם נזק
שלם ולמין שאי' מוע
לו משלם חיצי נזק
אמרו לו לר' יהודה
הרי זה מועד לשבתו'
ואינו מועד לימות
החול אמ' להם לשבתו'
ישלם נזק שלם ולימו'
החול ישלם חיצי נזק

איתמר

אימתי הוא תם מי׳ :
שיחזור בו שלשה
ימי שבתות״
שור של ישר׳ שנגח
לשור של הקדש וד׳
ושור של הקדש שנג׳
לשור של ישר׳ פטור
שנ׳ שור רעהו ולא ׳
שור של הקדש׳
שור של ישר׳ שנגח
שור של נכרי פטור
ושל נכרי שנגח שור
של ישרא׳ בין תם בין
תם בין מועד משלם
נזק שלם   שור
של פיקח שנגח שור
של חרש שוט וקטן
חייב ושור של חרש
שוטה וקטן שנגחו
מעמידין לו אפוטרו׳
ומעידין כהן בפני ׳
אפוטרופוס נתפקח
החרש ונשתפ׳
השוטה והגדיל הקטן
חוזר לתמותו דברי ר׳
יהוד׳ מאיר ר׳ יוסי או׳
הרי הו׳ בחזקתו״
שור האיצטדין אינו
חייב מיתה שנ׳ כי יגח
שור ולא שיגחוהו׳

[illegible]

שור שנגח את האד
ומת מועד משלם
כופר ותם פטור מן
הכופר זה וזה חייבין
מיתה וכן בבן או בבת
נגח עבד או אמה
נותן שלשים סלע
בין שהוא יפה מאה
זהבים בין שאינו יפ
אלא דינר זהב״
שור שהיה מתחכך
בכותל ונפל על האד
נתכוון להרוג את
הבהמה והרג אד
האדם לנכרי והרג את
בן ישרא׳ לנפלים
את בן קיימא פטור
שור האשה שור
היתומין האפוטרופ׳
שור המדבר שור
הקדש שור הגר
שמת ואין לו יורשי׳
הרי אלו חייבי׳ מיתה
ר׳ יהוד׳ או׳ שור המדב׳
שור הקדש שור הגר
שמת ואין לו יורשי׳
פטורין מן המיתה
לפי שאין להן בעלי׳

תניא

[illegible]

איתיביה

[illegible]

[illegible]

שור שהוא יוצא ליסקל והקדישו בעליו אינו מקודש ואם שחטו בשרו אסור ואם עד שלא נגמר דינו הקדישו בעליו מוקדש ואם שחטו בשרו מותר מסרו לשומר חנם לשואל ולנושא שכר ולשוכר נכנסו תחת הבעלים ויצא והזיק מועד משלם נזק שלם ותם משלם חצי נזק קשרו בעליו במוסירה ונעל בפניו כראוי ויצא והזיק אחד תם ואחד מועד חייב דברי ר' מאיר ר' יהודה או' תם חייב ומועד פטו' שנ' ולא ישמרנו בעליו ושמור הוא זה ר' אליעז' או' אין לו שמיר' אלא סכין

[illegible]

סליק פורקא

הדרן עלך שור שנגח ארבעה אמן

שור שנגח את הפרה ונמצא עוברה בצידה ואין ידוע אם עד שלא נגחה ילדה ואם משנגח' ילדה משל' חצי נזק לפר' ורביע לולד

[illegible]

רכן פרה שנגחה את
השור ונמצא ולדה
בצידה ואינו יודע אם
עד שלא נגחה ילדה
אם משנגחה ילדה משלם
חצי נזק מן הפרה
ורביע נזק מן הולד.
הקדר שהניח קדרותיו
לחצר בעל הבית שלא
ברשות ושברתן בהמתו
של בעל הבית פטור
ואם הוזק בהן בעל הבית
חייב ואם הכניס ברשות
בעל החצר חייב.
הכניס פירותיו לחצר
בעל הבית שלא ברשות
ואכלתן בהמתו של
בעל הבית פטור ואם
הוזקה בהן בעל פירות
חייב ואם הכניס ברשות
בעל החצר חייב.
הכניס שורו לחצר
בעל הבית שלא ברשות
ונגחו שורו של בעל
הבית או נשכו כלבו
של בעל הבית פטור
נגח הוא שורו של בעל
הבית חייב.

נפל לבורו והבאיש
את מימיו חייב היה
אביו או בנו לתוכו
משלם את הכופר
ואם הכניס ברשות
בעל החצר חייב ר'
או בכולן אינו חייב
עד שיקבל עליו בעל
הבית לשמור ׃
שור שהיה מתכוין
לחבירו והכה את
האשה ויצאו ילדיה
משלם דמי ולדות
ואדם שהיה מתכוין
לחבירו והכה את
האשה ויצאו ילדיה
משלם דמי ולדות
שמין את האשה כמה
היא היתה יפה עד
שלא ילדה וכמה היתה
יפה משילדה אמר
רשב"ג אם כן משהאשה
ילדה היא משבחת אלא
שמין את הולדות
כמה הן יפין ונותנין
לבעל אין לה בעל
נותנין ליורשיו היתה
שפחה ונשתחררה או
גיורת פטור ׃

פטור

בראשון

החופר בור ברשות היחיד ופתחו לרשו' הרבים או ברשות הרבים ופתחו לרשו' היחיד או ברשות היחיד לרשו' היחיד אחר חייב·

החופר בור ברשות הרבי' ונפל לתוכו שור או חמור חייב אחד החופר בור שיח ומערה חריצו' ונעיצו' אם כן מה ת"ל בור מה בור שיש בו כדי להמית עשרה טפחי' אף כל שיש בו כדי להמי' עשרה טפחים היו פחותים מעשרה טפחי' ונפל לתוכו שור או חמור ומת פטור ואם הוזק בו חייב בור של שני שותפין ועבר עליו הראשון ולא כיסהו השני ולא כסהו השני חייב כסהו הראשון ובא השני ומצאו מגולה ולא כסהו השני חייב כסהו כראוי ונפל לתוכו שור או חמור ומת פטור

[illegible]

נפל לפניו מקול ה
הכרייה חייב לאחוריו
מקול הכרייה פטור
נפל לתוכו שור וכליו
ונשתברו חמור וכליו
ונתקרעו חייב על
הבהמה ופטור על
הכלים נפל לתוכו
חרש ושוטה וקטן
חייב בן או בת עבד
או אמה פטור
אחד השור ואחד כל
הבהמה לנפילת הבור
ולהפרשת הר סיני
ולתשלומי כפל ולהשי
אבידה לפריקה ו
ולחסימה ולכלאים
ולשבת וכן חיה ועוף
כיוצא בהן ואם כן למה
נאמר שור או חמור
אלא שדבר הכתוב
בהווה

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך שור שנגח את הפרה

הכונס צאן
לדיר ונעל בפניה
כראוי ויצתה והזיקה
פטור לא נעל בפניה
כראוי ויצתה והזיקה
חייב

[illegible]

פשיטא

נפריצה בלילה או ד
שפריצוה ליסטי' ויצאה
והזיקה פטור הוציאו'
ליסטין הליסטי' חייבי'

הניחה בחמה או ו
שמסרה לחרש ושוט
וקטן ויצאה והזיקה
חייב · מסר לרוע' נכנ'
רועה תחתיו נפל' לגנה
ונהנית משלמת מה
שנהנית ירדה כדירכה
והזיק' מה שהזיק' כיצ'
משלמת מה שהזיקה
שמין בית סאה באותו
שדה כמה היתה יפה
וכמה היא יפה ר' שמע'
או אכלה פירו' גמורין
משלמ' פירו' גמורי' אם
סאה סאה אם סאתים
סאתים ·

המגדיש
בתוך שדה שלחבירו
שלא ברשו' ואכלתן
בהמתן של בעל הבית
פטור ואם הוזקה בהן
בעל הגדיש חייב ואם
הגדיש ברשות בעל
השדה חייב ·

השולח את הבעירה
ביד חרש שוטה וקט'
פטו' מדיני אדם וחיי'
בדיני שמים שילח
ביד הפיקח הפיקח חיי'

מתני

מאי

אחר הביא את האור
ואחר הביא את העצים
המביא את העצי' חיי'
אחר הביא את העצי'
ואחר הביא את האור
המביא את האור חייב
בא אחר וליבה המלבה
חייב ליבתה הרוח כולן
פטורין ׳ השולח
את הבעירה ואכלה
עצים או אבנים או
עפר חייב שנ' כי תיצא
אש ומיצאה קוצים
ונאכל גדיש או הקמה
או השדה שלם ישל'
המבעיר את הבעירה׳
עיברה גדר שהי' גבוה
ארבע אמות או דרך
רשו' הרבי' או נהר פטו'
המדליק בתוך שלו
עד כמה תעביר הדלק'
ר' אלעזר בן עזריה או'
רואין אות' כאילו היא
באמיצע בית כור ר'
אלעזר או' שש עשר'
אמה כנגד רשו' הרבים
ר' עקיבה או' חמשי' אמ'
ר' שמעון או' שלם
ישלם המבעיר את
הבעירה הכל לפי
הדליקה ׳

[illegible]

אמ׳ רב

[illegible]

המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר׳ יהודה או׳ ישל׳ כל מה שבתוכו וחכמי׳ או׳ אינו משלם אלא גדיש של חיטין או גדיש של שעורין היה גדי׳ כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו חייב עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור ומודי׳ חכמי׳ לר׳ יהוד׳ במדליק את הבירה שהו׳ משלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים גץ שהיה יוצא מתחת הפטיש ויצ׳ והזיק חייב גמל שהיה טעו׳ פשתן ועבר ברשו׳ הרבי׳ ונכנ׳ פשתנו בתוך החנו׳ ודלק בנרו של חנוני והדלי׳ את הבירה בעל הגמל חייב הניח החנוני נרו מבחוץ החנוני חייב ר׳ יהוד׳ או׳ בנר חנוכה פטור

סליק פירקא

הדרן עלך הכונס

ואילו

ומדת תשלומי כפל נוהגת בין בגנב בין בטוענת גנב ומדת תשלומי ארבעה וחמשה [illegible]

[illegible] הטוען טענת גנב בפקדון ומשלם תשלומי כפל [illegible]

[illegible]

תניא

[illegible]

מרובה

מרובה מדת תשלומי כפל ממידת תשלומי ארבעה וחמשה שמידת תשלומי כפל נוהגת בין בדבר שיש בו רוח חיים ובין בדבר שאין בו רוח חיים ומדת תשלומי ארבעה וחמשה אינה נוהגת אלא בשור ושה בלבד שנ׳ כי יגנוב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל ולא הטובח והמוכר אחר גנב משלם תשלומי ארבעה וחמשה גנב על פי שנים וטבח ומכר על פיהם או על פי שנים אחרים משלם תשלומי ארבעה וחמשה׳׳

מתיבי

גנב ומכר בשבת גנב
ומכר לע"ז גנב ומכר
ביום הכפורים גנב ד
משל אביו וטבח ומכ'
ואחר כך מת אביו גנב
וטבח ומכר ואחר כך
הקדיש משלם תשלומי
ארבעה וחמשה גנב
וטבח לרפואה או לכלבי'
השוחט ונמצא טריפ'
השוחט חולין בעזרה
משלם תשלומי ארבע'
וחמשה ור' שמעון פוט'
בשנים אילו גנב על פי
שנים וטבח ומכר על
פיהם נמצאו זוממין
משלמין את הכל גנב
על פי שנים וטבח ומכר
על פי שנים אחרים
אילו ואילו נמצאו ז
זוממין הראשני' משל'
תשלומי כפל והאחרוני'
משלמין תשלומי ‫:
שלשה'

גופא

אחד מן האחרונים
זוממם בטלה ערו׳ שני׳
אחד מן הראשונים
זוממם בט׳ כל העדות
שאם אין גניבה אין
טביחה ואין מכירה׳
גנב ע׳ פי שנים
וטבח ומכר ע׳ פי עד
אחד או ע׳ פי עצמו
משלם תשלומי כפל
ואינו משלם תשלומי
ארבע׳ וחמש׳ גנב וטב׳
בשבת גנב וטבח לע״ז
גנב משל אביו ומת
אביו ואחרכך טבח
ומכר גנב והקדיש
ואחרכך טבח ומכר
מש׳ תשלומי כפל
ואינו מש׳ תשלומי
ארבע׳ וחמשה

ר' שמעון או קדשים
שהוא חייב באחריות
משלם תשלומי ארבע
וחמשה ושאינו חייב
באחריותן פטור
מכרו חוץ מאחד מן
ממאה בו או שהיה
לו משותפו אינו
משלם תשלומי ארבעה
וחמשה גנב מרשות
הבעלים וטבח ומכר
חוץ מרשותן או שה
שגנב חוץ מרשותן
וטבח ומכר ברשותן

מתניתין

[illegible]

או שגנב וטבח ברשו'
חוץ מרשותו משלם
תשלומי ארבעה
וחמשה אם גנב וטב'
ומכר ברשותו פטור
היה מושכו ויוצא
ומת ברשות הבעלים
פטור הגביהו או
שהוציאו מרשות
הבעלים ומת חייב
נתנו לבכורות בנו או
לבעל חובו או לשומ'
חנם או לשואל או
לנושא שכר והיה
מושכו ויוצא ומת
ברשות הבעלים פטור
הגביהו או שהוציאו
חוץ מרשו' הבעלים
חייב

[illegible]

אין מגדלין בהמה דקה
בארץ ישראל אבל
מגדלין בסוריא וב
ובמדברות שבארץ
ישראל אין מגדלין
תרנגולין בירושלם
מפני הקדשים ולא
הכהנים בארץ ישראל
מפני התרומות אין
מגדלין חזירים בכל
מקום ולא יגדל אדם
את הכלב אלא אם
כן היה קשור
בשלשלת׳

מתיב

[illegible]

[illegible]

אין פורשין נשבין ליונים אלא אם כן היה רחוק מן היישוב שלשים ריס״

[illegible]

תניא

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך מרובה

החובל

בחבירו חייב עליו משו׳ חמשה דברים בנזק בצער בריפוי בשבת ובושת. כיצד סימא את עינו וקיטע את ידו שיבר את רגלו רואין אותו כאילו הוא עבד נמכר בשו׳ שמין אותו כמה הו׳ יפה וכמה היה יפה״ צער כוואו בשפוד או במסמר ואפי׳ על צפרניו מקום שאינו עושה חבורה אומרי׳ כמה אדם רוצה כיוצ׳ בו ליטול להיו מיצטע׳ כך״

אמאי

[illegible]

תניא

[illegible]

[illegible]

מתניתין

[illegible]

ריפוי הכהו חייב לרפו׳
עלו בו צמחין אם
מחמת המכה חייב ׳
שלא מחמת המכה
פטור חייתה ונסתרה
חייב לרפותו חייתה כל
צרכה אינו חייב לרפו׳
שכת רואין אותו
כאילו הוא שומר
קישואין שכבר נתן
לו דמי ידו ורגלו׳
בושת הכל לפי המבי׳
והמתבייש׳
המבייש את הערום
והמבייש את הסומא
והמבייש את הישן
חייב וישן שבייש
פטור נפל מן הגג
והזיק וביש חייב על
הנזק ופטו׳ על הבוש׳
שנ׳ ושלחה ידה וגו׳
והחזיקה במבושיו
לעולם אינו חייב באר
על הבשת עד שיהא
מתכוין׳ והחומר
באדם מבשור אדם
משלם נזק צער ריפוי
ובשת ומשלם דמי ולדו׳
ושור אינו משלם אלא
נזק ופטור מדמי
ולדות׳

[illegible]

איתמר

[illegible]

[illegible]

מתני'

[illegible]

המכה אביו ואמו ו
לא עשה בו חבורה
והחובל בחבירו ביום
הכפורים חייב בכולן
ר' יהוד' או' אין לעברי
בושת חרש
שוטה וקטן פגיעתן
רעה החובל בהן חיי'
והן שחבלו באחרים
פטורין העבד
והאשה פגיעתן רעה
החובל בהן חייב והן
שחבלו באחרי' פטורי'
אבל משלמי' לאחר
זמן נתגרש האשה
ונשתחרר העבד
חייבין לשלם
המכה אביו ואמו ו
עשה בהן חבורה
והחובל בחבירו בשב'
פטור מכולן מפני
שנידון בנפ' החובל
בעבד כנעני שלו פטו'
מכולן התוקע
לחבירו נותן לו סלע
ר' יהוד' או' משום ר'
יוסי הגלילי מנה
סטרו נותן לו מאתי'
זוז לאחר ידו נותן לו
ארבע מאו' זוז

[illegible]

זה הכלל הכל לפי כבודו אמ' ר' עקיבא
אפי' עניים שבישר'
רואין אותו כאילו
הן בני חורין שירדו
מנכסיהן שהן בני
אברהם יצח' ויעקב
ומעשה באחד שפרע
את ראש האשה בשו'
ובאת לפני ר' עקיבא
וחייבו ליתן לה ארבע
מאות זוז אמ' רבי תן לי
זמן ונתן לו זמן שמר'
עומד' על פתח חצירה
ושיבר את הכד בפניה
ובו כאיסר שמן וגילת'
את ראשה והיתה
מטפחת ומנחת ידה
על ראשה העמיד
לה עדים ובא לפני ר'
עקיבא אמ' ר' לזו אני
נותן ארבע מאו' זוז
אמ' לא אמרת כלום
שהחובל בעצמו אע"פ
שאינו רשאי פטור
ואחרים שחבלו בו חייבי'
כיוצ' בו הקוצץ נטיעו'
אע"פ שאינו רשאי
פטור ואחרי' שקיצצו
נטיעותיו חייבין

איבעיא

ואעפ׳ שהוא נותן לו
אינו נמחל לו עד ש
שיבקש ממנו שנ׳
השב את אשת האיש
כי נביא הוא ומניין
שאם לא מחל לו הו
אכזרי שנ׳ ויתפלל
אברהם אל האלהים״
האו׳ סמא את עינו
קטע את ידו שבר את
רגלו חייב על מנת
לפטור חייב קרע את
כסותו ושבר את כדו
חייב על מנת לפטור
פטור עשה כן באיש
פלוני על מנת לפטור
חייב בין בגופו בין
בממונו״

סליק פירקא

הדרן עלך החובל בחבירו

[illegible]

הגוזל עצים

עצים ועשאן כלים
צמר ועשאן בגדים
משלם כשעת הגזילה
גזל פרה מעוברת
וילדה רחל טעונה
וגזזה משלם כשעת
הגזילה דמי פרה
העומדת לילד ודמי
רחל העומדת ליגזז
גזל פרה ונתעברה
אצלו וילדה רחל
ונטענה אצלו וגזזה
משלם כשעת הגזילה
זה הכלל כל הגזלנין
משלמין כשעת הגזילה
גזל בהמה והזקינה
עבדים והזקינו משלם
כשעת הגזילה ר' מאיר
או' בעבדים או' לו הרי
שלך לפניך
גזל מטבע ונסדק פירות
והרקיבו יין והחמיץ
משלם כשעת הגזילה
מטבע ונפסל תרומה
ונטמאת חמץ ועבר
עליו הפסח בהמה
ונעברה בה עבירה
או שנפסלה מעל גבי
המזבח או שהיתה יוצאה
ליסקל או' לו הרי שלך
לפניך

[illegible]

נתן לאומנין לתקן
וקילקלו חייבין לשלם
נתן לחרש שידה
תיבה ומגדל לתקן
וקילקל חייב לשלם
הבנאי שקבל עליו
את הכותל לסתור
ושיבר את האבנים
או שהזיק חייב לשלם
היה סותר מיצד אחד
ונפל מיצד אחר פטור
ואם מחמת המכה
חייב· נתן צמר
לצבע והקדיחו יורה
נותן לו דמי צמרו
צבעו כאור אם השבח
יתר על היציאה נותן
לו את היציאה· אם
היציאה יתר על השבח
נותן לו את השבח
לצבוע לו אדום
וצבעו שחור שחור
וצבעו אדום ר׳ מאיר
או׳ נותן לו דמי צמרו
ר׳ יהוד׳ או׳ אם שבח
יתר על היציא׳ נותן לו
את היציא׳ ואם היציא׳
יתיר על השבח נת׳ לו
את השבח׳

ואם הוסיף לה צפר
משלו הגוזל את
חבירו שוה פרוטה
ונשבע לו יוליכנו
אחריו אפי׳ למדי
ולא יתן לא לבנו ולא
לשלוחו אבל נותן
לשליח ב״ד ואם מת
יחזיר לבניו נתן לו
את החומש ולא נתן
לו את הקרן מחל לו
על החומש ולא מחל
לו על הקרן נתן לו
את הקרן ולא נתן לו
את החומש מחל
לו על הקרן ולא מחל
לו על החומש מחל
על זה ועל זה חוץ
מפחות שוה פרוטה
בקרן אין צריך לילך
אחריו מחל לו על זה
ועל זה חוץ משוה
פרוטה הרי זה צריך
לילך אחריו

נתן לו את הקרן ונשבע לו על חומש הרי זה משלם חומש על חומש עד שיתמעט הקרן משוה פרוטה וכן בפקדון שנ׳ או בפקדון או בתשומת יד או עשק את עמיתו או מצא אבידה וכחש בה ונש׳ ונשבע על שקר הרי זה משלם קרן וחומ׳ ואשם בכסף שקלים

היכן פקדוני ואמ׳ לו אבד אשביעך ואמ׳ אמן והעדים מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן

[illegible]

הודה מעצמו משלם קרן הודה׳ וחומש ואשם׳ היכן פקדוני ואמ׳ לו נגנב משבי׳ ואמ׳ אמן והעדים מעידין אותו שגנבו משלם תשלומי כפל ואם הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם׳ הגוזל את אביו ונשבע לו ומת הרי זה משלם קרן וחומש ואשם לבניו או לאחיו ואם אינו רוצה או שאין לו לווה ובעלי חובין באין ונפרעין׳

[illegible]

[illegible]

האומ׳ לבנו קונם שאי אתה נהנה ל[י] בחיי ואם מת יירשנו בחייו ובמותו ואם מת לא יירשנו ויחזי׳ לבניו או לבני׳ לאחיו ואם אינו רוצה או שאין לו לוה ובעלי חובין באי׳ ונפרעין :

הגוזל את הגר ונשבע לו ומת הרי זה משלם קרן וחומ׳ לכהנים ואשם למזב׳ שנ׳ ואם אין לאיש גואל היה מעלה את הכסף ואת האשם ומת הכסף ינתן לבניו ואשם עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה :

[illegible]

[illegible]

נתן לו את הכסף לאנשי
משמר ומת אין ה'
היורשין יכולין להוציא
מידן שנ' ואיש אשר
יתן לכהן לו יהיה.
נתן את הכסף ליהויריב
ואשם לידעיה יצא
אשם ליהויריב וכסף
לידעיה אם קיים האשם
יקריבוהו בני ידעיה
ואם לאו יחזור ויביא
אשם אחר שהמביא
גזילו עד שלא יביא
אשמו יצא המביא
אשמו עד שלא יבי'
גזילו לא יצא נתן
את הקרן ולא נתן את
החומש אין החומש
מעכב״

סליק פירקא

[illegible]

הגוזל

ומאכיל את בניו וה'
והניח לפניהם פטורי'
מלשלם אם היה דבר
שיש בו אחריות
חייבין לשלם״

[illegible]

הדרן עלך הגוזל עציב אמ

[illegible]

אין פורטין לא מתיב
המוכסין ולא מכיס
של גבאין ואין נוטלי
מהן צדקה אבל נוטל
הוא מתוך ביתו או
מתוך השוק׳
נטלו מוכסין חמורו
ונתנו לו חמור אחר
נטלו ליסטין כסותו
ונתנו לו כסות אחרת
הרי אלו ש׳ שלו מפני
שהבעלים מתייאשי׳
מהן׳ המציל מן הגוי
ומן הנהר ומן הליסטי׳
אם נתייאשו הבעלים
הרי אילו שלו וכן נחי׳
של דבורים אם נתייא׳
הבעלים הרי אלו שלו׳
א״ר יוחנן בן ברוק׳
נאמנת אשה וקטן
לומר מכאן יצ׳ נחיל
זה ומהלך בתוך שדה
חבירו להציל את נחילו
ואם הזיק משלם מה
שהזיק אבל לא יקוץ
את סוכו על מנת ליתן
לו דמים ר׳ ישמעא׳ בנו
של ר׳ יוחנן בן ברוקא
או׳ קוצץ ונותן לו
דמים״

[illegible]

המוכר כליו וספריו כיר
אחר ויצא לו שם גניב
בעיר ישב ליקח כמה
נתן ויטול ואם לאו :
לא כל הימנו שאני או
מכרם לאחר ולקח זה
הימנו זה בא
בחביתו של יין וזה בא
בכדו של דבש נסדקה
חבי' של דבש ושפך
זה את יינו והציל הדבש
לתוכה אין לו אלא
שכרו ואם אמ' אני :
איציל את שלך ואתה
נותן לי את שלי חייב
ליתן לו שטף
נהר את חמורו וחמור
חבירו שלו יפה מנה
ושל חבירו מאתים והני'
זה את שלו והציל את
של חבירו אין לו אלא
שכרו ואם אמ' איציל
את שלך ואתה נותן לי
דמי' שלי חייב

[illegible]

[illegible]

הגוזל שדה מחבירו /
ונטלוה מסיקין אם מכ'
מדינ' הי' או' לו הרי שלך
לפניך ואם מחמ' הגזלן
חייב להעמי' לו שדה'
שטפנהר או' לו הרי :
שלך לפניך'

הגוזל את חבירו או שלוה
הימנו או שהפקיד לו
בישוב לא יחזיר לו :
במדבר על מנת ליצאת
במדבר יחזיר לו במדב'

האו' לחבירו גזלתי'
הלויתני הפקדת אצלי
ואיני יודע אם החזרתי
לך אם לא החזרתי לך
חייב לשלם אבל אם
אמ' איני יודע אם הלוי'
אם הפקדת אצלי אם לא
הפקדת אצלי פטור
מלשלם"

הגונב
טלה מן העדר והחזירו
ומת או נגנב חייב באחריו
לא ידעו בעלים לא :
בגניבתו ולא בחזירתו
ומנו את הצאן ושלימ'
היא פטור"

[illegible]

[illegible]

אין לוקחין מן הרועי' צמ'
חלב וגדיי' ולא משומר'
פירו' עצי' ופירות אבל
לוקחי' מן הנשי' כלי צמ'
ביהוד' וכלי פשתן בגליל
ועגלי' בשרון וכלן שאמ'
הטמין אסור ולוקחין
ביצי' ותרנגלין בכל מקו'
מוכין שהכוב' מוציא
הרי אלו שלו ושהסורק
מוציא הרי אלו של בעל
הבית כובס נוטל שלשה
חוטין והן שלו יתר על כן
הרי אלו של בעל הבית
אם היה שחור על גבי
הלבן נוטל את הכל והן
שלו החייט ששייר
את החוט כדי לתפור בו
ומטלית שהיא פחות משלש
על שלש הרי אלו של
בע' הבי' מה שהחרש מוציא
במעצד הרי אלו שלו
ובכשיל של בע' הבי' ואם
היה עושה אצל בע' הבית
אף הנסורת של בע' הבי'

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הגוזל ומאכיל

וסליק מסכת בבא קמא

למה

שנים

אוחזין בטלית זה אומ' אני מצאתי' וזה אומ' אני מצאתיה זה אומ' כול' שלי וזה או' כולה שלי זה ישבע שאי' לו בה פחו' מחצי' וזה ישב' שאין לו בה פחו' מחצי' ויחלוקו' זה או' כולה שלי וזה או' חצי' שלי האו' כול' שלי ישב' שאי' לו בה פחו' משלש' חלק' ד' או' חצי' שלי ישבע: שאי' לו פחו' מרביע זה נוטל שלש' חלקי' וזה נוטל רביע'

[illegible]

היו שנ׳ רוכבי׳ על גבי
בהמ׳ או אחר רוכב ואח׳
מנהג זה או׳ כול׳ שלי
וזה או׳ כול׳ שלי זה ישב׳
שאין לו בה פחו׳ מחיצ׳
וזה ישב׳ שאין לו בה
פחו׳ מחיציה ויחלוקו
בזמ׳ ששניה׳ מודי׳ או
שיש להן עדי׳ חולקין
בלא שבועה׳
היה רוכב על גבי בהמ׳
וראה את המציא׳ ואמ׳
לחבירו תנה לי נטל׳ וא׳
אני זכיתי בה זכה בה
ואם משנתנה לו אמ׳
אני זכיתי בה תחיל׳ לא
אמ׳ כלום׳׳

[illegible]

[illegible]

ראה את המציאה ונפל
לו עליה ובא אחר והחזי'
בה מי שהחזיק בה זכה
בה ראה אותם
ריצין אחר מציאה אחר
צבי שבור אחר גוזלו'
שלא פירחו וא' זכה לי
שדי זכה לו

[illegible]

היה יצבירין כדרכו אתו
שהיו הגוזלי' מפרחין
ואׄ זכת לו שדו לא א
כלום מציא' בנו
ובתו הקטני' מציא' עבדו
ושפחתו הכנעני' ומציא'
אשתו הרי אלו שלו
מציא' בנו ובתו
הגדולי' מציא' עבדו
ושפחתו העברי' מציא'
אשתו שגירש אע"פ
שלא נתן לה כתובתה
הרי אלו שלהן

איתמר

מתניתין

איתמר

מצא׳ שטרי חוב אם יש
בה אחריו׳ נכסי׳ לא יחזי׳
מפני שב״ד נפרעי׳ מהן
אין בהן אחריו׳ נכסים
יחזיר שאין ב״ד נפרעי׳
מהן דברי ר׳ מאי׳ וחכמ׳
או׳ בין כך ובין כך לא
יחזיר שב״ד נפרעי׳ מה׳
מציא גיטי נשים
ושחרורי עבדי׳ דיאתי׳
מתנ׳ ושוברי׳ הרי זה
לא יחזי׳ שאני׳ או׳ כתו׳
היו ונמל׳ עליה׳ שלא
ליתנן׳ מצ׳ איגרו׳
שום ואגרו׳ מזו׳ שטרי
חליצ׳ ומיאוני׳ ושטרי
בירורי׳ וכל מעש׳ ב״ד
הרי זה יחזיר׳
מצ׳ בחפים או בדליוסקמ׳
תכרי׳ של שטרות או
אגוד׳ של שטרו׳ הרי
זה יחזיר׳

[illegible]

וכמ׳ אגוד׳ של שטרו׳ שלש׳ הקשורי׳ זה בזה ר״שבג׳ או׳ אחר הלוה משלש׳ יחזיר ללוה׳ שלש׳ הלווי׳ מן האח׳ יחזי׳ למלוה׳ מ״צ שט׳ בין שטרו׳ ואינו יודע מה טיבו יה׳ מונ׳ עד שיבא אליהו ואם יש עמה׳ סימפו׳ יעש׳ מה׳ שבסימפון״

[illegible]

הדרן עלך שנים אוחזין וכמה

[illegible]

סליק פירקא אלו

מציאו׳ שלו ואלו חייב להכריז אלו מצי׳ שלו מ״צ פירו׳ מפוזרי׳ מעו׳ מפוזרו׳ כריכו׳ בר׳ הרבי׳ עיגו׳ דביל׳ וככרו׳ של נחתו׳ ומחרוזו׳ של דגי׳ וחתיכו׳ של בשר וגיזי׳ צמ׳ הלהוחי׳ ממדינתן ועניבי׳ פשתן ולשונו׳ של ארגמן הרי אלו : שלו׳ ר׳ יהוד׳ או׳ כל דבר שיש בו שינוי חייב להכריז כ״צ מ״צ עיגול ובתוכו חרש ככר ובתו׳ מעו׳ ר׳ שמעו׳ בן אלעזר או׳ כל כלי אנפורי׳ אינו חייב להכריז״

[illegible]

ואלו חייב להכרי׳ מצ׳
פירו׳ בכלי או כלי כמות
שהו׳ מעו׳ בכיס או כיס
כמו׳ שהו׳ צבורי פירות
וצבורי מעו׳ שלשה
מטבעו׳ זה על גב זה
כריכו׳ בר״הי׳ וככרו׳ של
בע״הבי׳ וגיזי צמ׳ הלקו׳
מבי׳ האומן כדי יין וכד׳
שמן חייבי׳ להכריז ׃

מצ׳ אחר הגפ׳ או
אחר הגדר גוזלות
מקושרי׳ או בשבילין
שבשדו׳ הרי זה לא
יגע ׃ ואם נט׳ לא יחזי׳
מצ׳ כלי באשפ׳ מכו׳
לא יגע בו מגול׳ נוטל
ומכריז ׃ מצ׳ בגל או
בכותל ישן הרי אלו
שלו ׃ מצ׳ בכותל חד׳ מחיצ׳
ולחו׳ שלו מחיצ׳ ולפני׳
של בע״הבי׳ ואם הי׳
משכי׳ לאחר אפי׳ מצ׳
בתו׳ הבי׳ הרי אלו שלו׳
מצ׳ בחנו׳ הרי אלו שלו
בין התיב׳ ולחנוני הרי
אלו של חנוני ׃ לפני
השולח׳ הרי הו׳ שלו בי׳
הכס׳ לשולחני הרי אלו
של שולחני

[illegible]

לק׳ פירו׳ מחבי׳ או ששל
לוחבי׳ פירו׳ ומי׳ כתוכ׳ן
מע׳ הרי אלו שלו ואם
היו צרורי׳ נוט׳ ומכריז׳
את השלמ׳ הית׳ בכל כל
אלו ולמ׳ יעת׳ לומ׳ לך
מה שמ׳ל מיוחד שיש
בה סימני׳ ויש לה תובע
את כל דב׳ שיש בה סימ׳
ויש לו תובעי׳ חיי׳ להכרי׳
עד מתי חיי׳ להכרי׳ עד
כדי שידעו בו שכניו׳
דב׳ ר׳ מאי׳ ר׳ יהוד׳ אומ׳
שלש רגלי׳ ואח׳ רגל
האחרון שבע׳ ימי׳ כדי
שילך לביתו שלשה
ויחזו׳ שלש׳ ויכריז יום
אחד׳ אמ׳ את האבד׳
ולא א׳ את סימני׳ הרי
זה לא יתן׳ והרמאי
אע׳פ שא׳ את סימ׳ הרי
זה לא יתן׳ שנ׳ עד דרוש
אחי׳ אותו דרשיהו אם
רמאי הו׳ אם אי׳ רמאי׳
כל דברי׳ שעוש׳ ואוכ׳
יעש׳ ויאכ׳ ושאי׳ עוש׳
ואוכ׳ ימכ׳ שנ׳ והשבותו
ראה היא תשיב׳ לו ומה
יה׳ בדמי׳ ר׳ טרפו׳ אומ׳
ישתמ׳ בהן לפיכך אם
אבד׳ אי׳ חיי׳ באחריות׳

[illegible]

[illegible]

ר' עקי' או' לא ישחוט
כהן לפי כך אם אברו איצ
חיו באחריותן׳
מי שאינ בקי' קור כהן אח
לשלשי יום ואם אינו
יוד' לקרו גוללן אב' לא
ילמ' כהן כתחיל' ולא
יקר' אחר עמו מיצ כסו
מנער אח לשלשי' יו
ושוטח לצרכ' אבל לא
לכבודו כלי כס' וכלי נחש
משתמ' כהן לצרכ' אב'
לא כלי זה וכלי זכוכית
לא יגע בהן עד שיבא
ליהו׳ מיצ שק או קופ'
וכל דב' שאי' דרכו ליטו
הרי זה לא יטו איזהו
אבר מיצ חמו' או פר'
רועי' בדרך אין זו אבר'
חמו' וכליו הפוכין פר'
רוע' בין הכרמי' הרי זה
אבי' החזיר וברח החזי'
וברח אפי' ארב' וחמ' פע'
חייב עד השב תשיבם
היה בט' מן הסלע לא
יאמ' לו תן לי סלע אל'
נותן לו שכרו אם יש
בר' מתנ' כפני בר' אין
שב כפני מי יתנה לו
קורב׳

[illegible]

מיצא כרפ׳ או׳ חייב בה
היה בבי׳ הקברו׳ אל יטמ׳
אל׳ אביו היטמא או
שא׳ל׳ אל תחזי׳ אל ישמ׳
לו פרק וטען פרק וטע׳
אפי׳ ארב׳ וחמ׳ פעמים
חייב ש׳נ׳ עזו׳ תעז׳ הלך
ויש׳ לו ואמ׳ הואי׳ ועל׳
מיצו׳ אם ריצית לפרוק
פרו׳ פטו׳ ש׳נ׳ עמו׳ אם
היה זק׳ או חול׳ חייב׳
מיצו׳ מן התור׳ לפרק
אבל לא לטעו׳ ר׳ שמע׳
או׳ את לטעון ר׳ יוסי
הגל׳ או׳ אם היה עלי׳
יתר על׳ משאו אין
זקוק לו ש׳נ׳ תח׳ משאו
משאוי שיכו׳ לעמוד
בו׳ אבדתו ואבד׳
אביו שלו קודמ׳ אבד׳
אבי׳ ואבד׳ רבו של רבו
קודמ׳ לשל אבי׳ שאבי׳
מביאו לחיי העול׳ הזה
ורבו שלימ׳ חכמ׳ מבי׳
לחיי העול׳ הבא ואם
אביו חכ׳ שקו׳ כנג׳ רבו
אבד׳ אביו קודמ׳ היה
אביו ורבו בבי׳ השבי
פוד׳ את רבו ואח״כ פוד׳
את אביו ואם אביו חכ׳
פוד׳ את אבי׳ ואח״כ פוד׳
את רבו״

סליק פירקא

המפקיד

איׄצ חכׄי בהמׄ אוכליׄם ובׄ
ונגנבו אׄו שאׄב שילם
ולא רׄיצ לישׄב שהריׄ
אמרו שׄום חׄנ נשבע
ויׄריׄצ נמׄיצ הגׄנׄב משלׄ
תשלׄו כפל טבח ומכר
משלׄ תשלׄו ארבׄ וחמׄ
למי הׄו משלׄ למי שׄ
שהפקרׄו שׄלׄו נשבע
ולא רׄיצ לשלׄ נמׄיצ הגׄנׄ
משלׄ תשלׄו כפל טבח
ומכׄ משלׄ תשלׄו ארבׄ
וחמׄ למי הׄו משלׄ לבעׄ
הפקרׄו ׳ השוכׄ פׄרׄ
מחכׄי והשאׄיל לאחר
ומתׄ כדרכׄ ישׄב השוכׄ
שמתׄ כדרכׄ והשואׄל
משלׄ לשוכׄ אׄר יוסי
כיׄצ הׄל עשׄ פׄחׄו בפרׄ
שׄל זה אׄל תחזׄי פרה
לבעלׄי הראשונׄי ״
אׄ לשנׄי גזלתׄי אׄח מכם
מנׄ ואיׄני יוׄד איזה אׄו
אבׄי שׄל אׄח מכם הפקׄ
איצלי מנׄ ואׄי יוׄד איזׄ
נותׄ לזה מנׄ ולזה מנה
שהוׄד מפׄי עצמוׄ ׳
שנׄי שהופקׄ איצׄל אׄד
אׄח זה מנׄ וזה מאתים
זה אׄו מאתׄי שׄלׄי וזה
אׄו מאתׄי שׄלׄי נותׄ לזה
מנׄ ולזה מנׄ והשאׄ יׄה
מונׄ עד שיבׄ אליהו אׄר
יוסי אׄכ מה הפסׄי הרמׄאׄ
אׄל הכל יׄה מונח עד
שיבא אליהו ״

[illegible]

[illegible]

וכן שני כלי׳ אח יפ׳ מנ׳
ואח יפ׳ אלת זוז וזה או׳
יפ׳ שלי וזה או׳ יפ׳ שלי
נות את הקט׳ לאח מה
ומתוך הגדו משל דמי
קטן לשני והשאר יה
מונ׳ עד שיבא אליהו
א״ר יוסי א״כ מה הפסיד
הרמאי אל׳ הכל יה׳ מונ׳
עד שיב׳ אליהו ׳
המפקי׳ פירו׳ אצל חבי׳
אפי׳ הן אובדי׳ הרי זה
לא יג׳ בהן רשב״ג או׳
ימכר בב״ד מפני השב
אביד׳ לבעלי׳ ׳ המפקי׳
פירו׳ אצ׳ חבי׳ הרי זה לא
יוציא לו חסרונו׳ לחיטין
ולאור׳ תשע חצאי קבי
לכור לשעורין ולדוחן
תשע קבי׳ לכור לכוסמי׳
ולזרע פשת׳ שלש כא׳
לכור הכל לפי המד׳ הכל
לפי הזמן א״ר יוחנ׳ בן
נורי מה איכפ׳ להן לעכב׳
אוכלי׳ בין מהרבה בין
מקימע׳ לא יוציא׳ חסרו׳
אל׳ לכור בלבד׳ ר׳ יהוד׳ או׳
אם היתה מרובה לא לו יוציא
מפני שהן מותירו׳ ׳ יוציא
לו שתו׳ לוין ר׳ יהוד׳ או׳
חומש

[illegible]

[illegible]

יוציא לו שלש לוגי שמ'
למאה לוג ומחצ' שמרי'
לוג ומח' כל'. ואם היה
שמן מזוקק לא יוציא לו
שמרי' קנקני' ישני' לא
יוציא לו בל'. ר' יהוד' אמ'
אף המוכ' שמן מזוקק
לחבי' כל ימות השנ' הרי
זה מקב' עלי' לוג ומחצ'
שמרי' למא'. המפקי'
חבית אצ' חבירו ולא ייח'
לה הבע' מקו' וטלטל' ונשבר'
אם מתו' ידו נשבר' לצור'
חייב לצרכ' פטו' ואם
משהניח' בין לצרכ' ובי'
לצרכה פטו' ייחדו לו
בעלי' מקו' וטלט' ונשב'
בין מתו' ידו ובי' משהני'
לצרכו חייב לצרכ' פטו'
המפקי' מעו' אצל
חבי' צררן והפשילן
לאחוריו או שמסרן
לבנו ולבתו הקטני' ונע'
בפניה שלא כראוי חייב
שלא שימ' כדרך השומ'
ואם שימ' כדר' השומר
פטו'. המפקי' מעות
אצל שולחן צרורי' לא
ישתמ' בהן לפיכ' אם
אבדו אי' חייב באחריו'
מותרי' ישתמ' בה' לפיכ'
אם אבדו חיי' באחריו'
אצל בע' הבי' בין כך ובין
כך לא ישתמ' בהן לפיכ'
אם אבדו אינו' באחרי'

[illegible]

[illegible]

חנוני כבעל הבית דברי ר' מאיר ר' יהודה או' חנוני כשולחני׳ השולח יד בפקדון בית שמאי או' ילקה בחסר ויתר ובית הלל או' כשעת הוצאה ר' עקי' או' כשעת התביעה׳ החושב לשלוח יד בפקדון בית שמאי מחייבין ובית הלל או' אינו חייב עד שישלח בו יד היטה את החבית ונטל הימנה רביעית ונשברה אינו משלם אלא דמי רביעית הגביה ונטל הימנה רביעית ונשברה משלם דמי כולה׳

סליק פירקא

הזהב

קונה את הכסף הכסף אינו קונה את הזהב הנחשת קונה את הכסף הכסף אינו קונה את הנחשת מעות הרעות קונות את היפות היפות אינן קונות את הרעות אסימון קונה את המטבע מטבע אינו קונה אסימון מטלטלין קונין את המטבע ומטבע אינו קונה את המטלטלין זה הכלל כל המטלטלין קונין זה את זה׳

[illegible]

הדרן עלך המפקיד

מתני

[illegible]

מ״צ משך ממנו פירו׳
ולא נתן לו מעו׳ אינו
יכו׳ לחזו׳ בו נתן לו מע׳
ולא משך ממנו פירות
יכו׳ לחזו׳ בו אבל אמרו
חכמ׳ מי שפרע מדור
המבול הו׳ עתי׳ ליפרע
ממי שאי׳ עומ׳ בדבו׳
ר׳ שמע׳ או׳ מי שהכס׳
בידו ידו על העליונ׳״
האונא׳ ארבע׳ כסת
מעשרי׳ וארב׳ כס׳ לסל׳
שתות למקח עד מתי
מות׳ להחזו׳ בכדי שירא׳
או לקרובו הור׳ ר׳ טרפו׳
בלוד האונא׳ שמנ׳ כס׳
מעשרי׳ וארבע׳ כסת
לסלע שלי׳ למק׳ שמח׳
תגרי לוד אלה כל היו׳
מות׳ להחזו׳ אמרו לו אב׳
יני׳ לנו ר׳ טרפו׳ את מקו׳
וחזרו לדברי חכמי׳״
אח׳ הלוק׳ ואח׳ המוכר
יש לה׳ אונא׳ה כשם
שאונא׳ להדיוט כך
אונא׳ לתגר ר׳ יהוד׳ או׳
תגר אין לו אונא׳ מי
שהוטל עליו ידו על
העליונ׳ רצ׳ או׳ לו תן לי
מה שאנתני״

עד כמה תהא הסלע חסרה
ולא יהא בה אונאה ר'
מאי' או' ארבע איסרות
איסר לדינר ר' יהוד' או' ארב'
פונדיונו' פונדיון לדינ'
ר' שמעו' או' שמונה
פונדיו' שני פונדיונו'
לדינ' עד מתי מות'
להחזי' בכרכי' עד שיראה
לשולחני בכפרים עד
ערבי שבתו' ואם היה
מכיר אפי' לאחר שנים
עש' חוזר מקבלה הימנו
ואין לו עליו אלא תרעו'
ונותנה למעשר שני ואינו
חושש שאינו אלא נפש
רעה ׳ האונאה ארבע'
כסף והטענה שתי כסף
וההודאה שוה פרוטה חמש
פרוטות הן ההודאה שוה
פרוט' ואשה מתקדשת בשוה
פרוטה והנהנה מן ההקדש
שוה פרוטה מעל המוצא
מציאה שוה פרוטה חייב להכריז
והגוזל מחבירו שוה פרוטה
ונשבע לו יוליכנו לו
אחריו אפי' למדי ׳

חמש חומשי' הן האוכ'
תרומ' ותרומ' מעשר
ותרומ' מעש' של דמא'
והחל והבכורי' מוסי'
חומש והפוד' נטע
רבעי ומעשר שנ'
שלו מוסיף חומש
והפודה את הקדשו
מוסי' חומ' והנהנ' מן
ההקדש מוסי' חומש
שוה פרוט' מוסי'
חומ' והגוזל מחבי' שו'
פרוט' ונשבע לו מוסי'
חומש [illegible] אלו
דברי' שאי' לה' אונאה
העבדי' והשטרו' והקרק'
וההקדשות אין בהן
תשלו' כפ' ולא תשלו'
ארב' וחמ' שומר חנ'
אי' נשב' נוש' שכר
אי' משל' ר' שמעו'
קדשי' שחיי' באחריו'
יש להן אונאה שאי'
חיי' באחריות אין לה
אונאה

ר' יהוד' או' את המוכר
ספר תור' כהמ' ומרגלי'
אין להן אונא' אמרו
לו לא אמרו אל' אלו

כשם שאונא' במק'
וממכ' כך אונא' בדברי'
לא יאמ' לו בכמ' חפץ
זה והו' אינו רוצ' ליקח
היה בן תשוב' לא יאמ'
לו זכו' מעשיך הראש'
אם היה בן גרי' לא יאמ'
לו זכו' מעש' אבותיך
שנ' וגר לא תונה ולא
תלחצנו אין
מערבי' פירו' בפירו' חד'
בחדשי' ואין צרי' לומ'
חדשי' בישני' באמת
ביין התירו לערב קש'
ברך מפני שמשביחו
אין מערבי' שמרי' יין
ביין אבל נותן לו את
שמריו מי שנתערב
מים ביינו לא ימכרהו
בחנו' אלא אכ' מודיעו
ולא לתגר אעפ' שמודי'
שאינו אל' לרמו' בו
מקו' שנהג' להטי' מי'
ביין יטילו"

התגר נוט' מחמ' גרנו' ונות' לתוך מגורה אח' מחמ' גתו' ונות' לתוך פיטס אח' ובלב' שלא יתכוי' לערב ר' יהוד' או' לא יחלק חנוני קליו' ואגוזי' לתינוקו' מפני שמרגיל' לבא אצלו וחכמ' מתירי' ולא יפחו' את השע' וחכמ' או' זכור לטוב ולא יבור את הגריסי' דברי אב' שאול וחכ' מתי' ושוין שלא יבו' על פי המגו' שאינו אל' כגונ' את העין ואין מפרכסי' לא את האד' ולא את הבהמ' ולא את הכלים"

סליק פירקא

הדרן עלך הזהב

איזהו נשך

ואיזהו תרבי' איזהו
נשך המלו' סל' בחמ'
דינ' וסאתי' חטי' בשל'
אסו' מפני שהו' נשך
איזהו תרבי' המרבה
בפירו' כיצ' לק' הימנו
חטי' מדינ' זה' אכור
וכן השער עמדו חטי'
בשלשי' דינ' א"ל תן
לי חטיי שאני מוכר'
ולוק' בהן יין א"ל הרי
חטיך עשויו' עלי
בשל' דינ' והרי לך
אצלי בהם לך יין ויין
ויין אין לו
המלו' את חבי' לא ידו'
בחצרו חנם ולא ישכ'
ממנו בפחו' מפני
שהו' רבי' מרבין על
השכר ואי' מרבי' על
המכר כיצ' השכי' לו
את החצ' בפחו' ואמ'
אם מעכש' את נותן
לי הרי הו' שלך בעש'
סלעי' לשנ' ואם של
חו' בחו' מכל' בחדש
מותר

[illegible]

אין מרבי' ע' השכר
כיצ' מכ' לו את השדה
ואמ' אם מעכשי' את
נותן לו הרי היא שלך
באלף זוז ואם לגורן
בשנים עשר מנה אסור
מכר לו את השדה ונתן
לו מקצת דמים ואמ'
אם [illegible] נות'
לו הרי היא שלך באלף
אימת שתרצה הבא
מעו' וטול את שלך
אסו' הלוהו על שדהו
ואמ' אם אי אתה נותן לו
מכאן ועד שלש הרי
אילו שלו וכן היה ביתוס
בן זונ' עושה על פי חכמ'
אין מושיבין חנוני
למחצית שכ' אלא אם
נות' לו שכרו כפועל
אין מושיבין תרנגולי'
למחצ' ואין שמין
עגלי' וסייחי' אלא אם
נותן לו שכר עמלו ומזונו
אבל מקבלי' עגלי' וסייחי'
למחצ' ומגדלי' אות'
עד שיהו משולשין
וחמו' עד שתהא טוענ'
שמין פר' וחמו' וכל
דבר שהוא עושה ואוכ'
מקו' שנהגו לחלוק את
הולד מיד חולקי' [illegible]
יכו' חכמ' לעכב עליו

[illegible]

[illegible]

מקו' שנהג' לגד' יגד'
רשב"ג או' שמי' עגל
עם אמו וסייח עם
אמו ומפרי' על שד'
ואי' חושש משו' רבי'
אין מקבלי' צא' ברז'
מן הגוי' ולווין מהן
ומלוי' אות' ברבי' וכן
בגר תוש' מלו' ישר'
מעו' של נכרי מדע'
הנכרי אבל' מדע'
ישר' אין פוסקין
על הפירו' עד שיצ'
השע' היה הו' תחיל'
לקוצרי' פוס' עמו על
הגדי' עד שיהו' לו על
העביט של ענבי' ועל
המעט' של זתי' ועל
הביצי' של יוצר ועל
הסיד מי שישקיענ'
בכבש' פוס' עמו על
הזב' כל ימו' השנה ר'
יוסי או' אי' פוס' עמו
על הזבל עד שיה' לו
זבל באשפתו וחכמ'
מתירי' פוס' עמ' כשע'
הגבו' ר' יהוד' או' אע"פ
שלא פס' עמו יכו' הו'
לומ' לו תן לי כזה או
תן לי מעותי'

[illegible]

[illegible]

מלו׳ אד׳ לאריסי׳ חטי׳
בחיטי׳ לזרע אב׳ לא
לאכו׳ שהי׳ ר״ג מלוה
את אריסי׳ חטי׳ ביוק׳
והוזלו או כזו׳ והוקר
ונוט׳ מהן כשע׳ הזו׳
לא שהלכ׳ כן אלא
שרצ׳ להחמיר על
עצמו״ לא יאמ׳
אד׳ לחבי׳ הלויני כור
ואני נות׳ לך לגר׳ אב׳
או׳ לו עד שיבא בני
או עד שאמצ׳ מפת׳
והילל׳ אוס׳ וכן היה
היל׳ או׳ לא הלו׳ אש׳
ככר לחברתה עד
שתעשנו דמים
שמ׳ יוקרו החיטין
ונמצ׳ באו׳ לידי רבי׳״
או׳ אד׳ לחבירו נכש
עמי ואנכ׳ עמך אב׳
לא יאמ׳ לו נכ׳ עמי
ואעדור עמך עדו׳
עמי ואנכ׳ עמך כל
ימי גריד אח׳ כל ימי
רביע׳ אח׳ ולא יאמ׳
לו חרוש עמי בגרי׳
ואני עמך ברביע׳״

[illegible]

רג׳ או׳ ישרבי׳ מוקדם
וישרבי׳ מאוחר כיצ׳
נתן עיני׳ ללות הימנו
והיה משלחלו ואו׳
בשבי׳ שילוינו זו היא
ריבי׳ מוקדמת לוה
הימנו מעו׳ ויחזי׳ לו
מעותי׳ היה משל׳ לו
רא׳ בשבי׳ שהלוני
מעותיו שהיו בטלות
אצלי׳ ר׳ זו הי׳ ריבית
מאוחר ר׳ שמע׳ או׳
יש רבי׳ דברי׳ לא יאמ׳
לו דע אם בא איש
פלו׳ ממקו׳ פלוני׳
אלו עוברי׳ בלא תעש׳
המלו׳ והלו׳ והערב
והעדי׳ וחכמ׳ או׳ את
הסופ׳ עוברי׳ עלבילית
לו ועל בל תת מאתו
ועל לא תהי׳ לו כנושׁ
ועל לא תשימו׳ עלי׳
נשך ולפני עור לא
תתן מכשו׳ ויראת
מאלהי׳ אני ה׳

סליק פירקא

הדרן עלך איזהו נשך

חזרו

השוכר את

האומנין והטעו זה את זה אין לה זה על זה אלא תרעומת שכר את החמר ואת הקרר להביא פריפרין וחלילין לכלה או למת פועלים להעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שאבד וחזרו בהן מקום שאין אדם שם שוכר עליהן או מטעה

השוכר את האומן וחזרו בהן ידן על התחתונה וכן כל המשנה ידו על התחתונה וכל החוזר בו ידו על התחתונה

השוכר את החמור להוליכה בהר והוליכה בבקעה בבקעה והוליכה בהר אפילו זו עשר מילין וזו עשר מילין ומתה חייב

השוכר את החמור להוליכה בהר והוליכה בבקעה אם החליקה פטור אם הוחמה חייב בבקעה והוליכה בהר אם הוחלקה חייב אם הוחמה פטור ואם מחמת המעלה הוחמה חייב

השוכר את הפרה
לחרו' בהר וחר' בבקע'
ונשבר הקנק פטו' בבקע'
וחרש בהר ונשב' הקנק
חייב לדוש בקטנית
ודש בתבוא' פטו' בתב'
ודש בקטני' חייב ש'
שהקטני' מחלקת׃
השוכ' את החמו' להבי'
עלי' חיטי' והבי' שעורי'
תבוא' והביא תבן חייב
שהנפח קש' כמשאו
להבי' לתך' חיטי' והבי'
שעורי' פטו' ואם הוסי'
על משאו חייב כמה
יוסי' על משאו ויהא
חייב סומכו' או' משו'
ר' מאי' סא לגמ' ושלש
קבי' לחמו'׃ כל האומנ'
שומ' שכר הן וכל שא'
טול את שלך והב' מע'
שומו' לי ואשמו' לך
שומ' שכ' שמו' לי ואו'
הנח לפני שומר חנם
הלוהו על המשכון
שומ' שכר יהוד' או'
הלוהו מע' שומ' חנם
הלו' פירו' שומ' שכר
אב' שאו' או' מות' לאו'
להשכ' משכנו של עני
להיו' אח' עליו והולך
מפני שהוא כמשיכ'
אבידה׃

[illegible]

הדרן השוכר את האומנין

פשיט

[illegible]

המעבי חבי ממקום למקו ושבר את שום חנם ואת שומ שכר ישבע רבי מאיר ר יהוד או שומ חנ ישב נוש שכ ישל ר יוס או זה וזה ישב ותמיהני אם יכולי זה וזה לישבע"

סליק פירקא

השוכר את

הפועלי ואמ לה להשכי ולהערי מקו שנהגו שלא להשכי ושלא להערי אי יכו לכופן מקו שנהגו לזון יזון לספק במתיק יספק במתי הכל כמנה המדי מעש בר יוחנ בן מתיה שא לבנו צא ושכור לנו הל ופס עמה לזון אותן וכשבא לפני אבי אל בני אפי את עוש להן כסעור שלמ בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמה שהן בני אברה יצח ויעק אל עד שלא יתחי במלאכ צא ואמ לה אל עמ שאי לכם עלי אל פת וקטני כלב ר"שבג או לא היה צרי לומ אל הכל כמנהג המדינה"

[illegible]

[illegible]

ואלו אוכלין מן התור׳
העוש׳ במחובר לקרקע
בשעת גמר מלאכה
ובתלוש מן הקרק׳ עד
שלא נגמר מלאכתו מש
בדבר שגדולו מן הארץ
ואלו שאין אוכלין מן
התור׳ העוש׳ במחובר
לקרק׳ בשעה שאין גמר
מלאכ׳ ובתלו׳ מן הקרק׳
מאחר שנגמר׳ מלאכת׳
ובדבר שאין גדולו מן
הארץ היה עוש׳
בידיו אבל לא ברגליו
ברגליו אבל לא בידיו אפי׳
על כתפו הרי זה אוכל ר׳
יוסי בר יהוד׳ או׳ עד
שיעש׳ בידיו וברגליו
היה עוש׳ בתאנים לא
יאכ׳ בענבים בענבים לא
בתאנים אב׳ מונע את
עצמו עד שמגיע למקו׳
יפו׳ ואוכל וכול׳ לא אמ׳
אל׳ בשעת מלאכ׳ אבל
מפני השב אבד׳ לבעל׳
אמ׳ הפועל׳ אוכלין
בהל׳ מאומן לאומן
ובחזירת מן הגת ובחמור
כשהוא פורק אוכל פוע׳
קישו׳ ואפי׳ בדינ׳ כותב׳
ואפי׳ בדינר

[illegible]

ר' אלע' חסמ' או' לא יאכ'
פוע' יותר משכרו וחכמ'
מתירי' אב' מלמדי' את
האד' שלא יהי' רעבתן
ויה' סות' את הפת' בפניו
קוצץ אד' על עצמו
על בנו ובתו הגדו' על
עבדו ושפחתו הגדולי'
מפני שיש בהן דעת
אבל אינו קוצץ על
בנו ובתו הקטני' ולא
על עבדו ושפחתו הקטני'
כנעני' ולא על בהמתו
מפני שאין בה' דעת
השוכר את הפועלי'
לעשו' בנטע רבעי שלו
הרי אלו לא יאכלו אם
לא הודיען פודה
ומאכילן נתפרדו עג'
עגוליו נתפתחו חביו'
הרי אלו לא יאכלו
ואם לא הודיען מעש'
ומאכילן שומרי
פירו' אוכלין מהלכו'
מדינ' אבל לא מן
התורה

[illegible]

ארבעה שומרין הן שומ
חנם והשואל נושא שכר
והשוכר נשבעין על
השבור ועל השבויה
ועל השבו המתה
ומשלמי את האבידה
ואת הגניבה׳
זאב אחד אינו אונס
שני זאבים אונס ר׳ יהוד
או׳ בשעת משלחת
זאבים אף זאב אחד
אונס שני כלבים אינו
אונס ידוע הבבלי אומ
משום ר׳ מאיר מרוח
אחת אינו אונס משתי
רוחות אונס״
הליסטים הרי זה אונס
הארי והדוב והנמר
והנחש הרי אילו אונס
אימתי בזמן שבאו
מאליהן אבל הוליכן
למקום גדודי חיה וליסטים
אינו אונס׳

[illegible]

[illegible]

מת כדרכ׳ הרי זה אונ׳ סיגף ומת אין זה אונ׳ עלה לראשי צוקין ונפל הרי זה אונ׳ הע׳ לראשי צוקי׳ ונפ׳ אי זה אונ׳ ״ מתנה שומ׳ חנ׳ להיו׳ פטור משבוע׳ והשוא׳ להיו׳ פטו׳ מל׳של׳ נוש׳ שכ׳ והשוכר להיו׳ פטורין מל׳שב׳ ומל׳שלב׳ ״ כל המתנ׳ על מה שכתו׳ בתור׳ תנאו בטל וכל תנאי שי׳ש מעשה בתחילתו תנאו בטל וכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו והתנה עלי׳ בתחלתו תנאו קיים ״

סליק פירקא

[illegible]

השואל את

הפר ושא׳ בעליה עמ׳ השוא׳ את הפר ושכ׳ בעלי׳ עמ׳ שא׳ בעלי׳ או שכר ואח״כ שא׳ את הפר ומת פטו׳ ע׳ אם בעל׳ עמ׳ לא ישל׳ ״

[illegible]

הדרן על׳ השוכ׳ את הפועלי׳ ״ מדקתני

[illegible]

[illegible commentary]

אמ׳ שא׳ את הפ׳ר ואח

כך שא׳ את הבע׳ או

שכר ומת׳ חייב שנ׳

בעליו אין עמו של׳

ישל׳ השוא׳ את

הפר שא׳ חציו יום

ושכר חציו יום שא׳

היו׳ ושכ׳ למח׳ שא׳

אח׳ ושכ׳ אחת ומתה

המשאי׳ או׳ שאול

מת׳ מתו שהית׳ שאול

מת׳ בשע׳ שהית׳ שאו׳

והל׳ או׳ איני יוד׳ חייב

השוכ׳ או׳ שכור מת׳

ביום שהית׳ שכו׳ מת׳

בשע׳ שהית׳ שכו׳ מת׳

והל׳ או׳ אי׳ יוד׳ פטו׳

זה או׳ שאול מת׳ וזה

או׳ שכור מת׳ ישבע

השוכ׳ שהשכור מת׳

זה או׳ אי׳ יוד׳ וזה או׳

איני יוד׳ יחלוקו׳

השוא׳ את הפר׳ ושלח

לו ביד בנו ביד עב׳ ביד

שלוח או ביד בנו או

ביד עבד׳ או ביד שלו׳

של שוא׳ ומת׳ פטו׳

אמ׳ שוא׳ שלח לי ביד

בני ביד עבדי ביד שלו׳

או ביד בנך או ביד עב׳

ביד שלוח ואמ׳ הן

ושלח׳ ומת׳ חייב וכן

בשע׳ שהו׳ מחזיר׳

[illegible commentary]

[illegible]

הבכורו׳ פר׳ בחמור
ר׳ לי׳ מכן המוכ׳ שלח
מחלי׳ דה אי׳ כע׳ שלית
מוכ׳ יד׳ דה׳ ודה׳ אומר
משל׳ כח׳ דל׳ יחלוקו׳
ה׳ לו׳ שני עבר אח
חמ׳ זה זכר ה׳ שני
עבר׳ זה זכר ואחת
ה׳ לו כז׳ זכר ה׳ לי
ה׳ שני זכר ודה זל בבכר
המוכ׳ זה חט מכר וה׳
אנו אומר אר׳ לו אל
חמ׳ זה או זכר זה או
חט ישכ׳ המוכ׳ שהחט
מכ׳ זה אי אמ׳ ודה
או אי׳ דה׳ יחלוקו׳
המוכ׳ זה לעבדי׳ ונעשו
פחר מ׳ בעי לפ׳ ודה׳
אלו של במ׳ זה מ׳ עש
הבעי׳ לבא׳ זה או זכר
זכר׳ לו וזה אי׳ אריצ׳
זכר׳ יחלוקו׳ שש
נה דיתי ונתגלתו שר
חבי דה או דיתי זכרלו
וזה אי אריצי זכר יוה
יחלוקו׳ המשכי
כי לחבי בימי הגשם
אי ימו להוציאו מן
הזה ונער הפס׳ ובימי
החם׳ שר עשר יו׳ והפרפי
את ימי החם׳ ואין ימו
הגשם שני ימי וחדש

[illegible]

[illegible]

מעש

[illegible]

ובחטיו את כרכי ואת
עיירו שני עשר חדש
רשב"ג חנו של נחתום
ושל יצבעי של שני
המשכי בי לחב המשכי
חיי ברל ובנג' ובמנעו
ובכל רב שהו מעש
אומן אבל רב שאינו
מעש אומ' השוכר
עש והזב של בעהבי
ואי לשוב אל היוצ מן
התנו ומן הכירי בלב
המשכי בי לחב לשנ
נתעבר השנ נתעבר
למשכר השכיר לו
לחרשי' נתעבר השנ
נתעב' למשכי מעש
באח ששכ מרח לחב
בשני עש זהוב לשנ
ריב זה לחר ובא מעש
לפני רשב"ג ולפני ר
יוסי ואמרו יחלק את
חר העיבו" המשכי
בו לחבי ונפ חיו להעמי
לו בי אחר היה קט לא
יעשנו גדו לא יעש
קט את לא יעש שני
ולא יפחו מן החלונו
ולא יוכו עליהן את
מרע שניהן

כליק פירקא

הדרן עלך השואל

הנא

[illegible]

המקבל שדה

מחבי׳ מקו׳ שנה לקיצו׳
יקיצו׳ לעקו׳ יעקו׳ ולחרו׳
אחרי׳ יחרו׳ הכל כמנה׳
המדינ׳ כשם שחולק׳
בתבוא׳ כן חולקי׳ בתב׳
ובקש כש׳ שחולקי׳
ביין כך חולקי׳ בזמורו׳
ובקני׳ שניה׳ מספקי׳
את הקני׳ ׳ המקבל
שד׳ מחבי׳ והיא בית
השלחי׳ או בי׳ האיל
יבש המעיין ונקיצץ
האיל אין מנכ׳ לו מן
חכי׳ ואם אל׳ חבורו לי
שד׳ בי השלחי׳ זה או
שד׳ בי׳ האיל זה יבש
מעיי׳ ונקיצ׳ האיל מנכ׳
לו מן חכירו׳
המקב׳ שד׳ מחב׳ והכי׳
אומרי׳ אות׳ כמ׳ הר׳
ראוי׳ לעשו׳ ונות׳ לו
שכך כת׳ אם אוביר
ולא אעביר אשל׳
במיטב׳ ״ המקב׳
שד׳ מחבי׳ ולא רצה
לנכש ואל׳ מה איכפ׳
לך אני נות׳ לך חכיר׳
לא א׳ ולא כלו׳ מפני
שיוצי׳ לו׳ לו למחר
את יוצ׳ הימנ׳ ומעל׳
לפני עשבים ״

[illegible]

המקב' שד' מחבי' ולא
עשת אם יש בה כדי
להעמי' כרי חייב
ליטפל בה אמ' ר' יהודה
ומה קיצב' בכרי' אלא
אם יש בה כדי נפלי'
המקב' שד' מחבירו
ואכל' חגב או נשדפ'
אם מכ' מדינ' היא מנכ'
לו מן חכורו ואם אי'
מכ' מדינ' אין מנכ' לו
מן חכו' ר' יהוד' או' אם
קבל' הימנו במעו' בי'
כך ובין כך אין מנכ'
לו מן חכורו
המקב' שד' מחבי' בעש'
כורי' חטי' ולקת' נותן
לו מתוכ' אם היו חטיה
יפו' לא יאמ' לו הרני
לוק' מן השוק אלא נות'
לו מתוכ' המקב' שד'
מחבי' לזרע' שעורין
לא יזרע' חיטי' חטי'
לא יזרע' שעו' רשב"ג
אוס' קטני' יזרע' תבוא
תבוא' לא יזרע' קטניה
ורשב"ג אוסר'

[illegible]

[illegible]

המקב' שד' מחבי' לשני'
מועטו' לא יזרענ' פ'
פשתן ואין לו בקור'
שקמ' קבל' הימנו' שב'
שני' זו' זורענ' שנ' ראשו'
פשת' ויש לו בקור' שקמ'
המקב' שד' מחבי'
לשב' שני' בשב' מאו'
זוז אין שביעית מן
המנין שכיר יום
גוב' כל הלי' שכי' לילה
גוב' כל היו' שכי' שעו'
גוב' כל הלי' וכל היום
שכי' שב' שכי' חודש
שכי' שנ' שכי' שבוע
יצא ביום גוב' כל היום
יצ' בליל' גוב' כל הלילה
וכל היום אח' שכ'
אד' ואחד שכר בהמ'
ואח' שכ' כלי' יש בהן
משו' ביומו תת' שכרו
משו' לא תלין פעול'
שכי' אתך עד בקר
אימתי בזמ' שתבעו
אב' לא תבעו אי' עוב'
עליו המחהו אצל חנוני
ואצ' שולחני אי' עוב'
עליו שכי' בזמ' נשב'
ונוט' עבר זמנו אינו
נשב' ונוטל גר תוש'
יש בו משו' ביומ' תת'
שכ' ואין בו משו' לא
תלי' פעו' שכי' את' עד
בקר

[illegible]

[illegible]

המלוה את חבירו לא ימשכנו
אלא בב"ד ולא יכנס לביתו
ליטול משכונו שנאמר בחוץ
תעמוד. היו לו שני כלים
נוטל אחד ומניח אחד מחזיר
את הכר בלילה ואת
המחרשה ביום ואם מת
אין מחזיר ליורשיו רשב"ג
אומר אף לעצמו אינו
מחזיר אלא עד שלשים
יום ומשם ואילך מוכרן בב"ד
אלמנה בין שהיא ענייה
בין שהיא עשירה אין ממשכנין
אותה שנאמר לא תחבול בגד
אלמנה. החובל את
הרחיים עובר משום לא
תעשה וחייב משום שני
כלים שנאמר לא תחבול רחים
ורכב ולא רחים ורכב בלבד
אלא כל דבר שעושין בו
אוכל נפש שנאמר כי
נפש הוא חובל

סליק פירקא

הבית והעליה

של שנים שנפלו שניהם
חולקין בעצים ובאבנים
ובעפר ורואין אילו הן
אבנים הראויות להשתבר
אם היה אחד מהן מכיר
מקצת אבניו נוטל ועולות
לו מן החשבון
הבית והעלייה של שנים
נפחתה העלייה ואין בעל
הבית רוצה לתקן הרי בעל
העלייה יורד ודר למטה
עד שיתקן לו את העלייה
ר' יוסי אומר התחתון נותן
את התקרה והעליון את

את המעזיבה" הבי והעלי של שנים שנפ׳ א׳ בעהעלי׳ לבע הבי׳ לבנו והו׳ א׳ ר׳ ריע׳ הריבעהעלי׳ כונ׳ את הבי׳ ויש׳ בתוכו עד שית׳ לו ויציאותי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אח זו ה׳ כתו׳ של חכ׳ יצרי׳ לעלו׳ לו׳ שב׳ אל׳ בע הע׳לי׳ כונ׳ את הבי׳ ואת העלי׳ ומקר׳ את העלי׳ ויוש׳ בבי׳ עד שיתן לו יציאו׳ וכן בי׳ הבר שהו׳ בנוי בכל וגינ׳ אחר על גביו ונפח הריבע הגינה יורד וזורע למט עד שיעש׳ לבי׳ הבר כיפי׳ הכות והאילן שנפ׳ לרשו׳ הרבי׳ והזיקו פטו׳ לשל נתנו לו זמן לסתור את הכות ולקוץ את האילן ונפל לתו׳ הזמן פטור ולאח׳ הזמ׳ חייב״

הדרן עלך המקבל

מרקתני

מי שהיה כתלו סמו׳ לגינ׳ חבי׳ ונפ׳ ואמ׳ פנ׳ את אבניך אל הגינ׳ אין שומ׳ ע׳ לו ואם משקב׳ על׳ אל הי׳ל׳ יציאותי׳ך ואני נוט את שלי או׳ שומע׳ לו׳ השוכ׳ את הפוע׳ לעשות כתבן ובקש אל תן לי שכ׳ ואל׳ טול מה שעשי׳ בשכרך אין שומע׳ לו ואם משקב׳ עלי׳ אל הולך את שכרך ואני נוט את שלי׳ אין שומעין״ המוציא זבלו לרשו׳ הרבי׳ המוציא מוציא והמזבל מזבל אין

[illegible]

הדרן עלך הבית והעליה
וסליקא לה בבא מציעא״

ואין שורין טיט ברה״ר ואי׳
לובנין לבני׳ אבל גובלי׳ טי׳
ברה״ר אבל לא לבני׳״
הבונ׳ ברה״ר והמבי׳ אבנ׳
ב׳ רה״ר המבי׳ מבי׳ והבונ׳
בונ׳ ואם הזי׳ משלם
מה שהזי׳ רשב״ג אומ׳
את נותן את מלאכ׳
לפני שלשי׳ יום״
שתי גינו׳ זו על גב זו
והירק ביניה׳ ר׳ מאי׳
אומ׳ של עליון ר׳ יהוד׳
אומ׳ של תחתו׳ אמ׳ ר׳ מאי׳
מה אם ירצ׳ העליון
ליטו׳ את עפרו אי׳ כא׳
ירק אמ׳ ר׳ יהוד׳ מה
אם ירצ׳ התחתו׳ למלא
גנתו עפר אין כא׳ ירק
אמ׳ מאי׳ וכי מאחר
ששניה׳ יכולי׳ למחו׳ זה
על זה ירק זה מניין היה
ר׳ שמעו׳ אומ׳ כל שהעליון
יכו׳ לפשו׳ ידו וליטו׳
הרי הו׳ שלו והשאר
של תחתון״

סליק פירקא

[illegible]

השותפין

שרצו לעשו' מחיצ'
לעשו' בחצר בונין
את הכותל באמצע
מקו' שנהגו לבנות
גויל גזי' כפיסי' לבינ'
בוני' הכל כמנה' המדינ'
בגויל זה נותן שלש
טפחי' וזה נותן שלש
טפחי' בגזי' זה נותן
טפחיי' ומחצ' וזה נות'
טפחיי' ומח' בכפיסין
זה נות' טפחיי' וזה נות'
טפחיי' בלבני' זה נותן
טפ' ומחצ' וזה נותן
טפ' ומח' לפיכ' אם נפ'
הכות' המקו' והאבנים
של שניהם

[illegible]

[illegible]

וכן בגינ׳ מקו׳ שנהגו
לגדו׳ מחייבין אותו
אל׳ אם רצ׳ כונס לתוך
שלו ובונ׳ ועוש׳ לו
חזי׳ מבחוץ לפיכך
אם נפל הכות׳ המקו׳
והאבני׳ של שניה׳
ואם עשו מדע׳ שניה׳
כונ׳ את הכות׳ באמצ׳
ועושי׳ לו חזי׳ מכאן
ומכאן לפיכך אם
נפל הכותל המקום
והאבני׳ של שניה׳

[illegible]

[illegible]

המקיף את חבי' משל
רוחותיו וגדר את
הראשנ' ואת השניה
ואת השלישית אין
מחייבי' אותו ר' יוסי
או' אם עמ' וגדר
את הרביעי' מגלגלי'
עליו את הכל'
כותל חצ' שנפ' מחייב'
אותו לבנותו עד ארב'
אמו' בחזק' שנתן עד
שיבי' ראי' שלא נתן

[illegible]

[illegible]

מארב' אמ' ולמע' אין
מחייבי' אותו סמך לו
כות' אח' אעפ' שלא
נת' על' את התקרה
מגלגלי' עליו את הכל
בחזק' שלא נתן עד
שיבי' ראי' שנתן
כופי' אותו לבנו' בי' שע'
ודל' לחצר רשב"ג או'
לא כל חצרו' ראויות
לבי' שער. כופי' אותו
לבנו' לעיר חומ' דלת'
ובריח רשב"ג או' לא כל
עיירו' ראויו' לחומ'
וכמ' יהא בעי' ויהא כאנשי
העי' שנים עשר חד' ואם
קנה בה בית דירה הרי הוא
כאנשי העי' מיד

[illegible]

[illegible]

אין חולקי' את החצ'
עד שיה בה תשע קבי'
אר' אמו' לזה וארב'
אמו' לזה ולא את
השד' עד שיהא בה
תשע' קבי' לזה ותשע'
קבי' לזה. ר' יהוד' או'
תשע' חיצאי קבי' לזה
ולא את הגינ' עד שי'
בה חיצי קב לזה וחיצי
קב לזה ר' עקי' או' בית
רובע ולא את הטרקלי'
ולא את המורן ולא
את השובך ולא את
המרחץ ולא את בית
הבד עד שי' בהן כדי
לזה וכדי לזה אימתי
בזמ' שאין שניהם
רוצין

[illegible]

[illegible]

אבל נומן ששניהם רוצי' אפי' פחו' מכן יחלוקו ובכתבי הקדש אעפ' ששניה' רוצי' לא יחלוקו"

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך השותפין

פתח

לא יחפור אדם בור סמו' לבו' של חבי' ולא שיח ולא מער' ולא אמת המי' ולא נברכ' הכובסי' אל' אכ' הרחי' מכותלו של חבי' שלש טפחי' ויסד בסיד

[illegible]

[illegible]

איבעי

[illegible]

מרחיקי' את הגפ' ואת
הזבל ואת המלח ואת
הסיד ואת הסלעי' מכת'
שלחבי' של' טפחי' או
סר בכי' מרחי' את הזרע
ואת המחרישה ואת
מי רגלי' מן הכות' שלש
טפחי' " מרחי' את
את הרחי' שלשה מן
השכב שה' ארב' מן הרכ'
ואת התנו' שלש מן
מן הכלי' שה' ארב' מן
השפ' לא יעמיד אד'
תנו' בתו' הבי' אל' אכ'
יש על גבי' גוב' ארבע
אמו' היה מעמי' בעלי'
עד שיה' תחתי' מעזיב
שלש' טפ' ובכיר' טפ'
ואם הזי' משל' מר'
שהזי' ר' שמעו' או לא
אמרו כל השיעורין
האלו אל' אם הזי' פטו'
מלשלם "

[illegible]

לא יפתח אדם חנותו של
נחתומין ושל צבעין
תחת אוצרו של חבירו
ולא רפת בקר באמ' ביין
התירו אב' לא רפת בקר
חנו' שבחצר יכו' למחו'
בידו ו'ל' לו איני אוכ'
לישן לא מקו' הנכנסי'
ולא מקו' היוצאי' אב'
עושה כלי' ויוצא ומוכר
בתוך השוק אב' איני יכו'
למחו' בידו ו'ל' לו
איני אוכ' לישן לא
מקול הפטיש ולא מקו'
התינוקו' / מי שהיה
כותלו סמוך לכות' חבירו
לא יסמוך לו כות' אחר
אלא אכ' הרחי' ממנו
ארב' אמו' והחלונו' בין
מלמעל' בין מלמט' בין
מכנגד ארב' אמ'
מרחי' את הסולם מן
מן השוב' ארב' אמ' כדי
שלא תקפוץ הנמייה
ואת הכות' מן המזחיל'
ארב' אמ' כדי שיה' זוק'
את הסול' מרחיקי' את
השוב' מן העי' חמשי'
אמ' ולא יעשה אד' שובך
בתו' שלו אלא אכ' יש לו
חמשי' אמ' לכל רוח ר'
יהוד' או' בי' ארב' כורי'
כמלא שג' היוצ' ואם ליקח
אפי' בי' רובע הרי הוא
בחזקתו'

נוטע הנמיע בתוך חמש אמ׳ הריהו לבע השוב
חוץ מחמשי אמ׳ הרי הו׳ של מוציאו בין
שני שורנט הרו לזה שלו הרו לזה שרו
מקיע על מה שניה יחלוקו ׃ מרחיקי
את האיל מן העיר עשרי וחמ׳ אמ׳ והחרו
והשקמ׳ חמשי אמ׳ אב׳ שאו׳ או׳ אי׳ כר׳
חמשי אמ׳ ואם העיר קדמ׳ קוצץ ואי׳ נותן
דמי׳ ואם האיל קד׳ קוצ׳ ונות׳ דמי׳ ספק
זה קד׳ ספ׳ זה קד׳ קוצ׳ ואינו נות׳ דמי׳ ״
מרחיקי גורן קבועה מן העי׳ חמשי אמ׳
ולא יעש׳ אדם גורן קבוע׳ בתו׳ שלו אא״כ
יש לו חמשי׳ אמה לכל רוח ומרחיק
מנטיעו׳ של חבירו ומניח כבדי שלא יזי׳ ׃
מרחי׳ את הנבלות ואת הקברו׳ מ׳ ואת
הבורסקי מן העיר חמשי אמ׳ אי׳ עושי׳
בורסקי אל׳ למזרח העי׳ ר׳ עקי׳ או׳ לכל רוח הו׳
עושי׳ חוץ מן המערב ומרחי׳ חמשי אמ׳ ״

הדרן עלך לא יחפור

אמ׳ ר׳

[illegible]

מרחי׳ את המשר׳ מן
הירק ואת הכרישי׳ מן
הבצלי׳ ואת החרדל
מן הדבורי׳ ר׳ יוסי
מתי׳ בדבורי׳ בחרדל׳
מרחיקי׳ את האילן
מן הבור עשרי׳ וחמ׳
אמ׳ והחרו והשקמ׳
בין מלמעל ובין מן
הצד אם הבור קדם
קוצ׳ ונות׳ דמים אם
האיל׳ קד׳ לא יקוץ ר׳
יוסי או׳ אעפ׳ שהבו׳
קד׳ לאיל׳ לא יקוץ
שזה חופ׳ בתו׳ שלו
וזה נוט׳ בתו׳ שלו׳
לא יטע אד׳ איל׳ כמו׳
לשד׳ חבי׳ אל׳ אם כן
הרחי׳ ממנו ארב׳ אמ׳
אח׳ גפני׳ ואח׳ כל האיל׳
אם היה גד׳ בינתי׳ זה
זה סומ׳ לגד׳ מכא׳ וזה
סומ׳ לגד׳ מכאן היו
שורשי׳ יוצאי׳ לתו׳
שד׳ חבי׳ מעמיק של׳
טפחי׳ כדי שלא יעכ׳
את המחרש׳ היה חופ׳
בור שיח ומער׳ קוצ׳
ויורד והעצי׳ שלו׳
איל׳ שהו׳ נוט׳ לתוך
שד׳ חבי׳ קוצץ מלא
המרדע על גבי המחר׳
החרו׳ והשקמ׳ כנגד
המשקול בי׳ השלחי׳
כל האיל׳ כנג׳ המשקו׳
אב׳ שאו׳ או׳ כל אילן
כרק כנג׳ המשקול׳
איל׳ שהו׳ נוט׳ לרשו׳
הרבי׳ קוצ׳ כדי שיהא
הגמל עוב׳ ברוכבו ר׳
יהוד׳ או׳ טעו׳ פשתן
או זמורו׳ ר׳ שמעון

[illegible]

או כל האילן כנגד המשקולת מפני הטומאה.

סליק פירקא

חזקת הבתים

והבורו' והשיחין והמערו' מרחיצאו' ושובכו' ובי' הבדי' ובי' השלחי' והעבדי' כל שהו' עו'ש' פירו' תדי' חזק' שלש שני' מיו' ליו' שד' הבע' חזקת' של' שני' ואינה מיו' ליו' ר' שמע' או' של' חדשי' בראשנ' ושל' חדשי' באחרונ' ושני' עש' חו' באמצע' שהן שמנ' עש' חדש ר' עקי' או' חו' אח' בראש' וחו' אח' באחרו' ושני' עש' חו' באמצ' שה' ארב' עש' חדש' א"ר ישמע' במ"א בשדה הלבן אבל בשד' האיל' כנס את תבו'א ומסק את זיתיו וכנס את' קייצו הרי אלו של' שנים.

[illegible]

שלש ארצו׳ לחזקה
יהוד׳ ועב׳ הירד׳ והגלי׳
היה ביהוד׳ והחזיק
בגלי׳ בגליל והחזיק
ביהוד׳ אינ׳ חזק׳ עד
שיהי׳ עמו במדינ׳ אר׳
יהוד׳ לא אמ׳ שלש
שני׳ אל כדי שיהא
באספמי׳ ויחזי׳ שנ׳
וילכו ויודיעו שנה
ויבא לשנ׳ האחר׳
כל חזק׳ שאין עמה
טענ׳ אינ׳ חזק׳ כיצד
אמ׳ לו מה את עושה
בתו׳ שלי׳ החזקתי בה
של שני׳ שלא אמ׳ לי
אדם דבר מעול׳ אינה
חזק׳ שמכרת לי ונ׳
ושנתת לי במתנ׳ אבי׳
מכר׳ לי נתנ׳ לי במתנ׳
הרי זו חזק׳ והבא משו׳
ירושה אי׳ צרי׳ טענ׳
האומני׳ והשותפין
והאריסי׳ והאפוטרו׳
אין להם חזק׳ ולא לאי׳
חזק׳ בנכסי אשת׳ ולא
לאש׳ בנכס׳ בע׳ ולא
לאב בנכסי הבן ולא
לבן בנכס׳ האב במ״א
במחזי׳ אב׳ בנות׳ מתנ׳
והאחי׳ שחלק׳ והמחזי׳
בנכס׳ הגר נע׳ וגדר
ופרץ בפניו כל שהו
הרי זו חזקה

שני מעידין אותו
שאכלה שלש שנים
נמצאו זוממין
משלם לו את הכל
שני בראשונ' ושני
בשניה ושני בשלי'
משלשין ביניהם
שלשה אחין ואחד
מצטרף עמה הרי
אלו שלש עדיות
והן עדו' אחת"
אלו דברי' שיש להן
חזק' היה מעמיד בהמ'
בחצר וכן תנו' וכירים
וריחי' ומגדל תרנגולי'
ונתן זבלו בחצר אינ'
חזק' אבל עשה מחיצ'
לבהמתו גבו' עשרה
טפחים"

[illegible]

וכן לחב׳ וכן לבכורים
וכן לר״ו והמ׳ הרשות אל׳
בתו׳ הבי׳ ועש׳ מקו׳
מ׳לזבח׳ עבורה שורש
טפח׳ הכי׳ נאו׳ לשתה
הרי׳ הרחוקה״
המרזב אין לו חזקה
ויש למקומו חזקה
המזחיל׳ יש לה חזקה
סולם המצרי אין לו
חזקה ולצורי יש לו
חזקה חלון המצרי ויש
לו חזקה ולצורי יש
לו חזקה כל שאין ראש
של אד׳ יכו׳ ליכנס
לתוכ׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אם
יש לה מלבן אע״פ
שאין ראשו של אד׳
יכו׳ ליכנ׳ לתוכ׳ הרי זו
חזקה״ זיז עד
טפ׳ יש לו חזקה ויכול
למחו׳ פחו׳ מטפ׳ אין
לו חזקה ו׳ ויכו׳ למחו׳״

אי׳

[illegible]

[illegible]

לא יפת' אדם חלונו
לחצ' השותפי' לק' בית
בחצ' אחר לא יפתחנו
לחצ' השותפי' אל' אם
רצ' בונ' כנ' עלי' על גבי
ביתו לא יפתחנ' לחצ'
השותפי' אל' אם רצ'
בונ' חדר לפני' מביתו
ובונ' עלי' על גבי ביתו
ופותח' לתו' ביתו"
לא יפתח אד' לחצר
השותפי' פת' כנג' פת'
חלו' כנג' חלו' היה קט'
לא יעשנו גדו' אח'
לא יעש' שני' אבל
פות' הו' לר' הר' פת' כנג'
פת' חלו' כנג' חלון היה
קט' עוש' אותו גדו'
אח' עוש' אותו שני'"
אין עושי' חלל' תח'
רשו' הרבי' בורו' שיחו'
ומערו' ר' אליע' מתיר
כדי שתה' עגל' מהלכ'
וטעונ' אבני' אין
מוציאי' זיזי' וגזוזט'
לר' הר' אל' אם רצה
כונ' לתו' שלו ומוציא'
לק' חצ' וכה זיזי' וגזוז'
הרין זו בחזקת"
סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך חזקת הבתים

[illegible]

המוכר

את הבי'
לא מכ'

את היציע אע"פ שהו' פתו'
לתוכו ולא את החדר
שלפני' הימנו ולא את הגג
בזמ' שיש לו מעקה גבוה
עשרה טפחי' ר' יהוד' או'
יש לו צורת הפת' אע"פ שאי'
גבו' עשר' אי' מכור ולא
את הבור ולא את הדות
אע"פ שכת' לו עומק' ורומ'
ואין צרי' לומ' ליקח לו
דרך ומו' ר' עקיב' אומ'
צרי' ליק' לו דרך ומוד' ר'
עקי' בזמ' שא' חו' מאלו
שאין צרי' לו דרך מכר'
לאחר ר' עקי' או' אי' צרי'
ליקח לו דרך וחכמי' או'
צרי' ליקח לו דרך"

המוכ' את הבי' מכ' לו את
לו את הדלת אב' לא את
המפת' מכר את המכתש'
קבוע' אבל לא המטלטל'
מכר את האצטרובו' אב'
לא את הקלת מכר תנור
מכר כירי' ובזמ' שא' הו'
וכל מה שבתוכו הרי כולן
מכורין

המוכר את
החצ' מכר את בתי' בורו' שיחי'
ומערו' אבל לא את המטלט'
ובזמ' שא' הו' וכל מה
שבתוכ' הרי כול' מכורי' בי'
כן ובין כך לא מכר את
המרחץ ולא את בי' הבד שבתוכ'"

[illegible]

ר' אליעזר אומ' המוכר את החצר
לא מכר אלא אוירה של חצר"
המוכר את בית הבד מכר את
הים ואת הממל ואת הבתו'
אבל לא מכר את העכירים
ולא את הגלגל ולא את הקורה
ובזמן שאמ' הוא וכל מה
שבתוכו הרי כולן מכורין ר'
אליעז' אומ' המוכר את בית הבד
מכר את הקורה: המוכר
את המרחץ לא מכר את הנסרים
ולא את הספסלים ולא את
הוילאות ובזמן שאמ' הוא
וכל מה שבתוכו הרי כולן
מכורין בין כך ובין כך לא מכר
לא את המעריות של מים
ולא את האוצרות של עצים"
המוכר את השדה מכר
את האבנים שהן לצרכה ואת
הקנים שבכרם שהן לצרכו
ואת התבואה שהיא מחוברת
לקרקע ואת מחיצת הקנים
שהיא פחותה מבית רובע ואת.
השומר שאינו עשוי בטיט
ואת החרוב שאינו מורכב ואת
בתולת שקמה אבל לא מכר
לא את האבנים שאינ' לצרכה
ולא את הקנים שבכרם שאינ'
לצרכו ולא את התבואה
התלושה מן הקרקע בזמן שאמ'
הי וכל מה שבתוכה הרי כול'
מכורין בין כך ובין כך לא מכ'
לא מחיצת הקנים שהיא בית
רובע ולא את השומר ה—
העשוי בטיט ולא את החרוב
המורכב ולא את סדן
השקמה"

לא את הבור ולא את
הדות ולא את השובך
בין חרבין בין ישובין
וצריך ליקח לו דרך דב׳ ר׳
עקי׳ וחכמ׳ או׳ אי׳ צרי׳
ליק׳ לו דרך מכר לאח׳
ר׳ עקי׳ או׳ אי׳ צרי׳ ליק׳
לו דרך וחכמ׳ או׳ צרי׳
ליק׳ לו דרך ומודה ר׳
עקי׳ בזמ׳ שאו׳ חוץ
מ[illegible] שצרי׳ ליקח
לו דרך׳ במה דב׳ במוכ׳
אב׳ בנות מתנ׳ נות׳ כול׳
האחי׳ שחלקו כו משר
זכו בכול המחזי׳ בנכסי
הגר החזי׳ במשר׳ החזיק
במשר׳ החזי׳ בכול המקרי׳
את השד׳ הקדי׳ את
כולו ר׳ שמעו׳ או׳ המקדי׳
את השד׳ לא הקדי׳ אל׳
חרו׳ המורב׳ וכר׳ השקמ׳

סליק פירקא

המוכר את

הספינ׳ מוכר את התורן
ואת העוגין ואת כל
המנהיגי׳ אות׳ אב׳ לא
מכ׳ לא את העבדי׳ ולא
את המרצופי׳ ולא את
האנתיקי׳ ובזמ׳ שאו׳
הו׳ לו׳ היא וכל מה שבתוכ׳ הרי
כול׳ מכורין״

הדרן עלך המוכר את הבית

[illegible]

מכר את הקרון לא מכ' את הפרדות מכר את הפרדו' לא מכר את הקרון מכ' את הצמד לא מכ' את הבקר מכ' את הבקר לא מכ' את הצמ' ר' יהוד' או' הדמי' מודיעי' כיצ' או' מכו' לי צמדך במאתי' זוז הדב' ידוע שאי' הצמ' במאתי' זוז וחכמ' או' אין לדמי' ראיה "

המוכ' את החמו' לא מכ' את כליו נחו' המדי או' מכ' את כ' ר' יהוד' או' פעמי' מכורי' ופעמ' שאי' מכורי' כיצ' היה החמו' עליו ואו' מכו' לי חמורך זו כלי' מכו' חמורך הו' מ' אין כליו מכורין " המוכ' את החמו' מכ' את הסיח מכ' את הפר' לא מכר את בנ' מכ' אשפו' מכ' את זיבל' מכ' בור מכר מימיו מכ' שובך מכ' יונים מכר כוור' מכר רבורים "

[illegible]

[illegible]

הלוק פירו שוב מפרי
בריכ ראשוב פירו כחר
נוט שלש נחירין ׃
ובמזר חלו רבש מניח
שתי חלו יתים לקוין
מני שתי גרופיות״
הקונ שני אילני בתו
שד של חבי הרי זה
לא קנ קרק ר׳ מאיר
או קנ קרק הגדי לא
ישפ והעול מן הגזע
שלו ומן השורשין
של בע הבי ואם מתו
אין לו קרקע׳ קנה
שלש קנ קרק הגדילו
ישפ העול מן השורשי
שלו ואם מתו יש לו
קרק׳ המוכ את הרא
בבהמ גס לא מכ את
הרגלי׳ מכ את הרגלי
לא מכ את הראש מכ
את הקנ מכ את הכבד
לא מכ את הקנה׳׳

[illegible]

ערב׳ מרו׳ במוכ׳ מכ׳
לו חיטי׳ יפו׳ ונמציאו
רעו׳ הלוק׳ יכו׳ לחזו׳
בו רעו׳ ונמציאו יפו׳
המוכ׳ יכול לחזור בו
רעו׳ ונמי׳ רעו׳ יפות
ונמי׳ יפו׳ אין אחד
מהן יכו׳ לחזור בו
שחומתי׳ ונמי׳ לבנ׳
לבנ׳ ונמיצא׳ שחומתי׳
עיצי׳ של זי׳ ונמיצאו
של שקמ׳ של שקמ׳
ונמי׳ של זית יין
ונמי׳ חומץ חומץ
ונמי׳ יין שניה׳ יכולי׳
לחזו׳ בהן ״ המוכ׳
פירו׳ לחבי׳ משך ולא
מדד קנה מדד ולא
מש׳ לא קנ׳ ואם היה
פיקח שוכ׳ את מקומו
הלוק׳ פשת׳ מחבי׳ הרי
זה לא קנ׳ עד שיטלט׳
ממקו׳ למקו׳ ואם היה
מחובר לקרק׳ ותלש
כל שהו קנה ״

[illegible]

המוכ׳ יין ושמן לחבי׳
והוקרו או שהוזלו׳
עד שלא נתמלא המד׳
למוכ׳ משנתמל׳ המד׳
ללוק׳ היה סרסו׳ ביניה׳
נשבר׳ החבי׳ נשברה
לסרסו׳ הרכנ׳ ומייצה
הרי הי׳ של מוכ׳ חייב
להטית לו שלש טפי׳
והחנוני אינו חייב
להטית לו שלש טיפי׳
ר׳ יהוד׳ או׳ ע״ש עב׳
חשכ׳ פטור׳
השולח את בנו אצל
החנוני ומרד לו באיס׳
שמן ונת׳ לו את האיס׳
החנוני חיי׳ ר׳ יהוד׳ פוט׳
שע״מ כן שילחו ומודי׳
חכ׳ לר׳ יהוד׳ בזמ׳ שהיצלוח׳
ביד תינו׳ ומדד החנוני
לתוכ׳ החנוני פטו׳
הסיטו׳ מקנח את מדו׳
אח׳ לשלשי׳ יו׳ בעה״ב
אח׳ לשנ״ע ע״ש חדש
רשב״ג או׳ חילו׳ הדברי׳
החנוני מקנח מדותיו
פעמי׳ בשב׳ וממח׳ את
משקלותיו פע׳ אחת
בשב׳ ומקנח מאזנים
על כל משק׳ ומשקל׳

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ארשב"ג כ"א כלח׳
אבל בי"ב א׳ יצרי וחוי׳
דהכ"ע לו טפח היה
שוקי לו עין בעין׳
בית לו בית מי אחד
לעשר בין ואחד
לעשרי ביבש׳
מקו׳ שנהגו למחוד
בדק לא ימור בגסה
בגס לא ימור בדקה
למחוק לא יגדו לגדו
לא ימחוק״
כליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המוכר את הספינה

המוכר פירות
לחבי׳ ולא צמחו אפי׳
זרע פשתן אינו חייב באחריותו
רשב"ג אומ׳ זרעוני גינה
שאינן נאכלין חייב
באחריות׳ המוכר
פירות לחבי׳ הרי זה מקבל
עליו רובע טנופת לסאה

איתמר

[illegible]

[illegible]

בה״א מקב עלי עש מתריעו
למא מרתח שלין מקבל
עליו עש קיספאו למאה
קנקני בשרו מקב עלי עש
פיטספאו למא״ המוכ
יין לחבי והחמיץ אי חייב
באחריו ואם ידוע שיינו
מחמ׳ הרי זה מק׳ טעו ואם
אל יין מבוסם אני מוכ לך
חייב להעמי לו עד העצר
ויישן משל אשתק ומיושן
משל של שני״ המוכ
מקו לחבי לבנו לו בית וכן
המקב מחבי לבנו לו בית
חתנו לבנו ובי ארמלו לבתו
בונ ארב אמ׳ על שש רב׳
ר׳ עקי׳ ר׳ ישמע׳ או רפ׳ בק
הי׳ זו והרוצ׳ לבנ לעשו
רפ׳ בק בונ ארב אמ׳ על
שש בי קטן שש על שמנ
גדו שמנ על עש׳ טרקלי׳
עש׳ על עש׳ רומו כחיצי
ארכו וכחיצי רחבו ראי לדב
רשב״ג או הכל כבניי היכ׳
מי שיש לו בו לפני מבותו
של חבי נכנ בשע׳ שדרך
בני אד׳ נכנ׳ ויוצ׳ בשעה
שבני אד׳ יוצא׳ ואינו
מכני את בהמתו ומשק׳
מבורו אל ממל׳ ומשקה
מבחוץ זה נועל ופותח
וזה נועל ופותח״ מי
שיש לו ג׳נ לפני מגינתו
של חבי נכנ בשע׳ שבני
אד׳ נכנ׳ ויוצ׳ בשע שבני
אד׳ יוצא׳ ואינו מכניס
לתוכ תגרי׳ ולא יכנ מתוכ
לשד׳ אחר והחיצו׳ זורע
את הדרך״

[illegible]

נתנו לו דרך מן הצד מירע׳ שניה׳ בכב׳ בשע׳ שהו רוע׳ ריוע׳ בשע׳ שהו ורוע׳ ומכנ׳ לתוכ׳ תגרי׳ ולא יכנ׳ מתוכ׳ לתוך אחר׳ וזה וזה אינן רשאין לזורע׳ ׳ מי שהית דרך רבי׳ עובר בתו׳ שדהו נטל׳ ונת׳ להם מן הצד מה שנת׳ נת׳ ושלו לא הגיעו דרך היחי׳ ארב׳ אמו׳ ודרך הרבי׳ שש עש׳ אמ׳ דרך המל׳ אין לה שיעו׳ ודרך הקבר אין לה שיעו׳ המעמ׳ דייני צפרי׳ אמ׳ בי׳ ארבע קבין ׳ המוכ׳ מקום לחבי׳ לעשו׳ לו קבר וכן ׳ המקב׳ מחבי׳ לעשו׳ לו קבר עוש׳ תוכ׳ של מער׳ ארבע אמו׳ על שש ופות׳ לתוכ׳ שמנ׳ כוכין שלש׳ מכאן ושלש׳ מכא׳ ושני׳ מכנג׳ די והכוכין ארכן ארב׳ אמות ורומ׳ שבע׳ ורחב׳ שש׳ ר׳ שמעו׳ או׳ עוש׳ תוכ׳ של מער׳ ארב׳ אמו׳ שש׳ על׳ שמנ׳ ופותח לתוכ׳ שלשה עש׳ כוך ארבע׳ מכא׳ וארב׳ מכא׳ ושלש מכנג׳ ושני׳ אח׳ מימין הפתח ואח׳ מן השמאל ועוש׳ חצר על פת׳ המער׳ שש על שש ׳ כמלא׳ המיט׳ וקוברי׳ לתוכה שתי מערו׳ אח׳ מכא׳ ואח׳ מכא׳ ר׳ שמעו׳ או׳ ארבע לארב׳ רוחותי׳ רשב״ג או׳ הכל לפי הסלע ״

סליק פירקא

הדרן עלך המוכר פירות

האומ׳ לחבי׳ בית כור עפר

אני מוכ׳ לך היו שם נקעי׳ עמוקי׳ יות׳ מעשר׳ טפחי׳ או סלעי׳ גבוהי׳ עשר׳ טפח

תנן

[illegible]

איז נמדדו׳ עמ׳ פחות
מכן נמדדו׳ עמ׳ ואם אמ׳
כבי כור אפי׳ היו שם נקעי׳
עמוקי׳ יות׳ מעשר טפחי׳
אוכלעי׳ גבוהי׳ גות׳ מעש׳
טפחי׳ אוכלעי׳ גבוהי׳ יות׳
מעשר טפ׳ הרי אלו נמד׳
עמ׳ ׳ בית כור עפ׳ אני ז
מוכלך מיד בחבל פיח׳ כל
שהו׳ יצב הותי׳ כל שהו׳ יחזי׳
ואם אמ׳ הן חס הן ית׳ אפי׳
פיח׳ רובע לא הגיעו יתר
מכן יעש׳ חשבו מהן מחזי׳
לו מעו׳ ואם ר׳צ׳ יחזיר לו
את הקרק׳ ולמ׳ אמרו יחזי׳
מעו׳ ליפו׳ כחו של מוכר
שאם שייר בשר בי׳ תשע׳
קבי׳ ובגנ׳ בי׳ חיצי קב ובדברי׳
ר׳ עקי׳ בי׳ רובע מחזי׳ לו את
הקרק׳ ולא את הרובע בלבד
הו׳ מחזי׳ לו אל׳ את המות׳״
מיד בחבל הן חסר הן יתר
ביטל הן חס הן ית׳ מד׳ בחב
הן חס הן ית׳ מיד ביטל מד׳
בחב׳ את הן חס ואת הן ית׳
כרב בן ננס בסימני׳ ובמיצרי׳
פחו משתו הגיעו׳ ית׳ משתו׳
יצבה״ ׳ האו׳ לחבי׳ חיצי
שדי׳ אני מוכלך משמני׳
ביציה ונוטו׳ חיצי שדהו ׳
חיצי׳ בדרום אני מוכר לך
משמני׳ ביציה ונוטו׳ חיציה
בררו׳ ומקב׳ עליו מקו׳ הגדר
וחריץ ובן חרי׳ כמ׳ הו׳ חרי׳
שש׳ טפחי׳ ובן חרי׳ שלש׳״

סליק פירקא

הדרך עלך האומר מאי

[illegible]

[illegible]

יש נוחלין

ומנחילין נוחלין ולא
מנחילין מנחילין ולא
נוחלין לא נוחלין ולא
מנחילין ואלו נוחלין
ומנחילין האב את הבנים
והבנים את האב והאחים
מן האב נוחלין ומנחי'
האיש את אמו
והאיש את אשתו ובני
אחיות נוחלין ולא
מנחילין האשה את בנה
והאשה את בעלה ואחי
האם מנחילין ולא
נוחלין והאחים מן האם
לא נוחלין ולא מנחי'

[illegible]

[illegible]

סדר נחלו' כך הי' איש כי
ימו' ובן אין לו והעברת'
את נחל' לבתו בן קודם
לבת ויוצאי ירכו שלבן
קודמי' לבת בת קודמת
לאחי' ויוצאי ירכ' של
בת קוד' לאחי' אחי' קוד'
לאחי האב כל יוצא'
ירכ' של אחי' קודמין
לאחי האב זה הכלל
כל הקוד' בנחל' יוצאי
ירכו קוד' והאב קודם
לכל יוצאי ירכו
בנו' צלפח' נטלו שלש'
חלקי' בנחל' חלק אביה'
שהיה מיוצאי מצרי'
וחלקו עם אחיו בנכסי
חפר ושהי' בכור נוטל
שני חלקים

[illegible]

[illegible]

אחד הבן ואחד הבת
בנחלה אלא שהבן נוטל
פי שנים בנכסי האב
ואינו נוטל פי שנים
בנכסי האם והבנות
נזונות מנכסי האב ואינ׳
נזונות מנכסי האם׃
האומר איש פלוני בני
בכורי לא יטול פי שנים
איש פלוני בני לא ירש
עם אחיו לא אמר כלום
שהתנה על מה שכתו׳
בתורה המחלק נכסיו
על פיו ריבה לאחד ומיעט
לאחד והשוה להן
את הבכור דבריו קיימי׳
ואם אמר משום ירוש׳
לא אמר כלום כת׳ בין בתחל׳
בין באמצע בין בסוף
משום מתנה דבריו קיימ׳׃

[illegible]

[illegible]

האו איש פלו׳ יירשני
במקו׳ שיש בת בתי
תירשני במקו׳ שיש
בן לא אמ׳ כלו׳ שהתנה
על מה שכתו׳ בתורה
ר׳ יוחנן בן ברוקא או׳ אם
א׳ על מי שהו׳ ראוי
ליו׳ ש׳ דבריו קיימין
ועל מי שאינו ראוי
ליורשו אין דבריו
קיימין ׳ הכות׳
נכסיו לאחרים והניח
את בניו מה שעשה
עשוי אבל אין רוח
חכמ׳ נוח הימנו רשב״ג
או׳ אם לא היו בניו
נוהגין כשורה זכור
לטוב ״

[illegible]

האו׳ זה בני נאמן זה
אחי אינו נאמן ליטו׳
עמו בחלקו מת יחזרו
נכסי׳ למקומן נפל׳ לו
ירוש׳ ממקום אחר
ירשו אחיו עמו מי
שמת ונמצ׳ דייתיקי
קשור׳ לו על ירכו הרי
זו אינ׳ כלו׳ זיכ׳ בה לאח׳
בין מן היורשין ובין
שאין מן היורשין
דבריו קיימין
הכות׳ נכסיו לבניו צרי׳
שיכתו׳ מהיום ולאחר
מיתה דב׳ ר׳ יהוד׳ ר׳ יוסי
או׳ אינו צרי׳ הכות׳ נכ׳
לבנו לאחר מותו האב
אינו יכו׳ למכו׳ מפנ׳
שהן כתובי׳ לבן והבן
אינו יכו׳ למכ׳ מפנ׳
שהן ברשו׳ האב מכ׳
האב מכורי׳ עד שימו׳
האב מכר הבן אין
ללוק׳ עד שימו׳ האב׳

היא בתלוש ומאכיל
לכל מי שירצה ומה
שהניח תלוש הרי הן
של יורשין"

הניח בני' גדולי' וקטני'
אין הגדולי' מתפרנסי'
על הקטני' ולא הקטני'
נזוני' על הגדולי' אל'
חולקי' בשוה נשאו
גדולי' ישאו קטנים
ואם אמרו הקט' הרי
אנו נושאים כדרך
שנשאתם את' אין
שומע' להם אל' מה
שנתן להם אביהם נתן'

הניח בנו' גדולו' וקטנו'
אין הגדולו' מתפרנסו'
על הקטנו' ולא הקטנו'
נזונו' על הגדולו' אל'
חולקו' בשוה וזה חומ'
בבנו' מבני' שהבנו' נזונו'
על הבני' ואינ' נזונות
על הבנים"

סליק פירקא

מי שמת

הדרן עלך יש נוחלין

וכמה

והניח בני׳ ובנו׳ בזמן
שהנכסי׳ מרובי׳ הבנים
ירשו והבנו׳ יזונו נכסי׳
מועטי׳ הבנו׳ יזונו והבני׳
ישאלו על הפתחי׳
אדמון או׳ בשבי׳ שאני
זכר הפסדתי א׳ ר׳ גמליא׳
אני את דברי אדמון׳
הניח בני׳ ובנו׳ וטומטו׳
בזמ׳ שהנכסים מרובי׳
זכרי׳ דוחי׳ אותו אצל
הנקבו׳ נכסי׳ מועטין
נקבו׳ דוחו׳ אותו אצל
זכרים היא׳
אם ילד׳ אשתי זכר
יטול מנה ילדה זכר
יטו׳ מנה׳ נקב׳ מאתי׳
ילד׳ נקב׳ נוטל מאתים
ילד׳ זכר ונקב׳ זכר נוט
מנה ונקב׳ מאתי׳ טומט
אינו נוט׳ אם א׳ כל
מה שתלד אשתי יטו׳
הרי זה יטול ואם אין
שם יורש אלא הו׳ יורש
את הכל׳

שלח

הניח בני׳ גדולי׳ וקטני׳ והשביחו גדולים מן הנכסי׳ השביחו לאמצ׳ ואם אמרו ראו מה הניח לנו אבינו הרי אנו עושין ואוכלין השביחו לעצמן וכן האשה שהשביחה מן הנכסי׳ השבי׳ לאמצ׳ ואם אמר׳ ראו מה הני׳ לי בעלי וכן האשה שהשביח הרי אני עוש׳ ואוכל׳ השביחה לעצמה׃ האחין או השותפי׳ שנפ׳ אח׳ מהן לאומנות נפל לאמצ׳ חל ונתרפא נתרפ׳ משל עצמו׃

[illegible]

האחי' שעשו מקצ'
שושבינו' בחיי אביהן
חזר' שושבינו' חזרה
לאמ' מפני שה' שושבי'
נגבי' בב"ד אבל השולח
לחבי' כדי יין וכדי שמ'
אין נגבין בב"ד מפני
שהן גמילו' חסדי'׳
השול' כלוצו' לבי' חמי'
שלח שם מא' מנ' ואכ'
שם סעוד' חת' אפי' בדינ'
אחד אין נגבין לית
אכל שם סעודת חתן
בדינ' נגבין כלוצות
מרובי' שתבי' לבי' בעל
הרי אלו נגבי' כלוצו'
מועטי' שהשמ' כבית
אמ' הרי אלו אי' נגבי'׳
שכיב מרע שכתב
כל נכסי' ושייר קרקע
כל שהו מתנתו מתנ'

[illegible]

[illegible]

לא שייר קרקע כל שהו
אין מתנתו מתנה׳
לא כתב בה שכיב מרע
הוא או שכיב מרע הייתי
והן אומ׳ בריא היה צריך
להביא ראיה ששכיב מרע
היה דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳
המוציא מחבירו עליו
הראיה׳ המחלק
נכסיו על פיו ר׳ אליעזר
או׳ אחד בריא ואחד
מסוכן נכסים שיש להם
אחריות נקנין בכסף ובשטר
ובחזקה ושאין להם אחריות
אין נקנין אלא במשיכה
אמרו לו מעשה באימן
של בני רוכל שהית׳ חולה
ואמרה תנו כבינתי לבתי
ומתה וקיימו חכמ׳ את
דבריה אלה בני רוכל
תקברם אימן ר׳ אליעזר או׳
בשבת דברי׳ קיימ׳ מפני
שאין יכו׳ לכתוב אבל לא
בחול ר׳ יהושע או׳ בשבת
אמרו ק״ו בחול כיוצ׳
בו זוכין לקטן ואין זכין
לגדו׳ דב״ר אליעזר ר׳
יהושע או׳ לקטן אמרו
ק״ו לגדול׳

[illegible]

נפל הבי' עלי' ועל אמו
על מורישי' והית עלי'
כתוב אשי' ובח יורשי'
האב או הבן מת ראש'
ואחכן מת האב וב"ח
או האב מת ראשון
ואח כך מת הבן ב"ש
או יחלוקו וב"ה או'
נכסי' בחזקתן'
נפל עליו הבית ועל
אשתו יורשי' הבע' או'
האש' מת ראשו' ואח'
כך מת הבע' יורשי'
האש' או הבע' מת'
ראשו' ואח כך מתה
האש' ב"ש או יחלוקו
וב"ה או' נכסי' בחזקתן
וכתוב' בחזק' יורש' הבע'
נכסי' הנכנסי' והיוצאי'
עמ' בחזק' יורש' האב
נפ' הבי' עלי' ועל' אמו
א"ו וא"ו מודי' שיחלוקו
א"ר עקי' מודה אני בזה
שהנכסי' בחזקת' אלכן
עזאי' על החלוקי' אנו
מיצטערי' אל' שבאת
לחלו' עלי' את השוין'

סליק פירקא

שלחו

הדרן עלך מי שמת

מנהני

גט פשוט עדיו
מתוכו מקוש'
עדי' מאחריו פשו' שכת'
עדי' מאחרי' מקוש' שכ'
עדי' מתוכו שניה' פסו'

רחבני כג׳ או מקושר
שכתבו עדיו מתוכו
כש׳ מפני שיט׳ לעשו׳
פשו׳ רשבג׳ או הכל
כמנה המדינ׳ ״ גט
פשו׳ עדיו בשני מקומ׳
בשל׳ש׳ פשו׳ שכתו׳ בו
שני עדי׳ שניה פסו׳
כתו׳ בו זוזי מא׳ ריהימן
סלע תלתי׳ אי׳ לו׳ אלמ׳נ׳
ראיצו׳ ונמחקו אי׳ פחו׳
משני סלעי׳ דרכונות
ראיצו ונמחק אי׳ פחו
משני כתו׳ בו מלמעל׳
מנ׳ ומלמט׳ מאתי׳ מלמע׳
מאתי׳ ומלמט׳ מנ׳ הכל
הו׳ל אחר התחתו׳ ואכ׳
למ׳ כותבי׳ את העליון
שאם תמחק אות אח׳
מן התחתון ילמד מן
העליון ״ כותבי׳ גט
לאיש אעפ׳ שאין :
אשתו עמו ושובר לאש׳
אעפ׳ שאי׳ בעל׳ עמה
ובלב׳ שיה׳ מכיר והבע׳
נות׳ שכר כותבי׳ שטר
ללוו אעפ׳ שאין מלו׳
עמו ואין כותב׳ למלו׳
עד שהלו׳ יה׳ עמו והלו׳
נות׳ שכ׳ כות׳ שט׳ למוכ׳
אעפ׳ שאי׳ הלוק׳ עמו
אין כות׳ ללוק׳ עד שיה׳
המוכ׳ עמ׳ והלוק׳ נות׳ שכר ״

[illegible]

אין כות' שט' אירוס'
ונישואי' אל' מדעת
שניה' והחת' נות' שכר
אין כותבי' שט' אריסו'
וקבלנו' אל' מדע' שני'
והמקבל נות' שכ' שט'
בירורי' וכל מעש' ב"ד
אין כותבין אל' מדע'
שניה' ושניה' נות' שכ'
רשב"ג או' שניה' כותבי'
שני' לזה בעצמו ולזה
בעצמו "
מי שפרע מקצ' חובו
והישליש את שט' או'
אם לא נתתי לך מכאן
עד יום פלו' תן לו את
שטרו הגי' הזמן ולא
נת' ר' יוסי או' ית' ר' יהוד'
או' לא יתן " מי
שנמחק שטר חובו
מעמי' עליו עדי' ובא
לפני ב"ד והן עושי' לו
קיום איש פלו' בן איש
פלו' נמח' שטרו ביום
פלו' ופלו' ופלו' עדיו
מי שפרע מקצ' חובו
ר' יהוד' או' יחלי' ר' יוסי
או' יכתו' שובר או' ר' יהוד'
נמצ' זה צרי' להוגת
שוברו מן העכב'
אמ' ר' יוסי כך יפה לו ולא
ירע כחו של זה "
שני אחין אחד עני
ואח' עשי' הניח' אבי'
מרח' ובי' הכר עשאן
לשכ' השכ' לאמצ' "

[illegible]

[illegible]

עשאן לעצמו הרי עשוי
או לעני קח לך עבדי ודרחיש
בבי המדרש קח לך ותני ועש
בבי הכר · שני שהיו בעי'
שם אחד יוס' בן שמע' ושם
אחד יוס' בן שמע' אי' יכולי'
להוציא שט' חוב זה על זה
ולא אחד יכול להוציא עליה'
שט' חוב נמצ' לאחד בין
שטרותיו שטרו של יוסף
בן שמע' פרוע שטרו'
שניה' פרועי' כיצד יעשו
ישלישו אם היו משולש'
יכתבו סימן אם היו מסימנין
יכתבו כהן · האו' לבנו
שטר בין שטרותיי פרוע
ואיני יוד' איזה שטר כולן
פרועי' נמצ' לאחד שם שני'
הגדו' פרו' והקט' אי' פרוע
המלו' את חבי' ע"י ערב לא
יפרע מן הער' ואם אמ'
ע"מ שאפרע ממי שארצ'
יפרע מן הער' רשב"ג או'
אם יש נכסי' ללוה בין כך
ובין כך לא יפר' מן הערב
כיוצ' בו א' רשב"ג הערב
לאשה בכתובת' והיה בע'
מגרש' ידירנ' הנא' שמא
יעשו קנוני' על נכסי של'
ויחזי' את אשתו
המלו' את חבי' בשטר גוב'
מנכסי' משועב' ע"י עדים
גוב' מנכסי' בני חורי' הע'
שהוציא' את חיתום שט'
גוב' מנכסי' בני חורי' מעש'
בא לפני ר' ישמע' וא' גוב'
מנכסי' בני חורין

[illegible]

[illegible]

אל"ר שמע' בן ננס א'
ג"ב לא מנכסי משוע
ולא מנכסי בני חורין
אל"ר ישמע' למי אמ'
לו והרי שהיה חונק
את אח בשוק ומצאו
חבי' ואל' הנחלו ואני
נות לך פטן שלא על
אמונתו הלוהו ואיז
ערב שהו' חייב אל'
הלוהו ואני נות חייב
שעל' אמונתו הלוהו
אר' ישמע' הרוצה
שיתחכ' יעסק בדיני
ממונו' שאין מקיצוע
בכל התור' כול' גדו' מהן
שהן כמעיין נובע
והרוצ' לעסוק בדיני
ממונו' ישמ' את שמע'
בן ננס

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך גט פשוט
וסליק מס' בבא בתרא

דיני ממונות

בשלש' גזילו' וחבלו'
בשלש' נזק וחצי נז'
תשלומי כפל ותשלו'
ארב' וחמש בשלש'
האונס והמפת' והמוציא
שם רע בשלש' דברי
ר' מאיר

רח

אטו

[illegible]

[illegible]

וחכמי' או' המוציא שם
רע בעשרי' ושלשה
מפני שיש בו דיני
נפשו' מכות
בשלש' משו' ר' ישמ'
אמרו בעשרי' ושלש'
ועיבו' החד' ועיבו' השנ'
בשלש' דבר' מאיר
רשב"ג או' בשלשה
מתחילין ובחמשה
נושאי' ונות' וגומרין
בשבעה ואם גמרו
בשלש' מעובר

[illegible]

סמיכ׳ זקני׳ ועריפ׳ עגל׳
בשלש׳ דב׳ ר׳ שמע׳ ר׳
יהוד׳ או׳ בחמש׳ החליצ׳
והמיאונין בשלשה׳
נטע רבעי ומעש׳ שני
שאין דמיו ידועין ׳
בשלש׳ ההקדשו׳ כשל׳
הערכין המטלטלין ׳
בשלש׳ ר׳ יהוד׳ או׳ ׳
ואחד מהן כהן ובקרק׳
תשע׳ וכהן ואד׳ כיוצ׳
בהן ׳ דיני נפשות
בעשרי׳ ושל׳ הרובע
והנרב׳ בעשרי׳ ושלש׳
שנ׳ והרגת את האש׳
ואת הבהמ׳ ואו׳ ואת
הבהמ׳ תהרוגו׳

שור הנסקל בעשרי׳
ושלש׳ ע״ג השו׳ יסק׳
וכב בעליו יומ׳ במית׳
בעלי׳ כך מית׳ השור
הארי והזאב הדוב
והנמ׳ הברדלס והנח׳
מיתת׳ בעשרי׳ ושלש׳
ר׳ אליעז׳ או׳ כל הקודם
להרגן זכ׳ ר׳ עקיב׳ או׳
מיתת׳ בעש׳ ושלש׳
אין דני׳ לא את השב׳
ולא את נבי׳ השקר
ולא את כהן גדו׳ אל׳
בבי׳ של שבעי׳ ואח׳
ואין מוציאי׳ למלחמ׳
הרשו׳ אל׳ על פי ב״ד
של שבעי׳ ואחד ואי׳
מוסיפי׳ על העיר ועל
העזרו׳ אל׳ על פ׳ ב״ד של
שבעי׳ ואחד

ואין עושי' סנהדראו
לשבטי' אל' ע"פ ב"ד של
שבעי' ואח' ואי' עושי'
עיר הנדח אל' ע"פ ב"ד
של שבעי' ואח' ואין
עושי' עיר הנדח בספר
ולא שלש עיר הנדח
אבל עושין אחת או
שתים סנהדרי'
גדול' הית' של שבעי'
ואח' וקטנ' של עשרי'
ושלש מניין לגדול'
שהי' של שבעי' ואח'
ש"נ אספ' לי' שבעי' אי'
מזק' ישר' ומשה ע"ג
גביה' הרי שבעי' ואח'
ר' יהוד' או' שבעי'ם
ומניין לקטנ' שהיא
של עשרי' ושלש ש"נ
ושפטו העד' והצילו
העד' עד' שופט ועד'
מיצל' הרי עשרי' מנין
לעד' שהו' עשר' ש"נ
עד מתי לעד' הרעה הז'
יצאו יהוש' וכל"ב

[illegible]

ומנין להבי' עו' שלש
ממשמ' עצ לא תהיה
אחרי רבי' לרעו' שומ'
אני שאו' היה עמה
לטוב אכ מה ת"ל אחר
רבי' להטו לא כהטיית
לטוב הטייתך לרעה
הטיית לטוב עפ' אח
לרע עפ' שני' אין כו'
שהו' מוסיפי' עו' אח'
הרי עשרי' ושל' וכמה
יה' בעיר ותהא ראוייה
לסנהדרי מאה ועשרי'
ר' יהוד' או' מאתים
ושלשי' כנגד שרי'
עשרות"

כליק פרקא

כהן גדול דן

ודנין אותו מעיד
ומעידי' אותו חולץ
וחולצי' לאשתו ומייבמ'
לאשתו אבהו' אינו
מייב' מפני שאסור
באלמנ' מת לו מת
אינו יוצ' אח' המיט'
אבל הם נכסים והוא
נגל' נגלי' והוא נכסה
ויוצ' עד פת' העי' דברי
ר' מאי' ר' יהוד' או' אי'
יוצ' מן המקד' משו'
שנ' ומן המקד' לא יצ'"

[illegible]

הדרן עלך דיני ממונות דן

[illegible]

[illegible]

כשהו' מנח' אחרי' דרך
כל העם עוברי' בזה אח
זה הו' וממונ' ממיצעו
בינו לבין העם כשהו'
מתנח' מן אחרי' כל הע'
אומ' לו אני כפרתך והו'
או' לה' תתברכו מן השמ'
וכשמברי' אותו כל הע'
מסובי' על הארץ והו'
מיסב על הספסל'
מלך לא דן ולא דנין
אותו לא מעיד ולא
מעידי' אותו לא חולץ
ולא חולצין לאשתו
ולא מייב' את אשתו
ר' יהוד' או' אם רצ' לחלו'
ולייב' זכו' לטו' אמ' לו
אם רצ' לחלוץ אין
שומעי' לו ואי' נושאי'
את אלמנתו ר' יהוד' או'
נוש' המ' אלמ' של
מלך שכן מצינו בדוד
שנש' אלמנתו של
שאו' שנ' ואתנ' לך את
נשי אדוניך בחיקך
מת לו מת אינו יוצ' מפת'
פלטירי' שלו ר' יהוד'
או' רצ' ליצא אח' המט'
יוצ' שכן מצינו בדוד
שנ' והמ' דוד הלך אח'
אחרי המטה אמ' לא
היה דב' אל' לפייס את
העם

[illegible]

[illegible]

וכשהן מברי׳ אותו כל
העם מסובי׳ על גבי קרק׳
והוא מיסב על גבי דרגש׳
וכשיוצא למלחמ׳ הרשו׳
ע״פ בד׳ של שבעים ואח׳
ופורץ לעשו׳ לו דרך
ואין ממחי׳ בידו דרך
המל׳ אין לו שיעו׳ כל
העם בוזזי׳ ונות׳ לפניו
והוא נוט׳ חלק בראש׳
לא ירב׳ לו נשי׳ אל׳ שמ׳
עשר׳ ר׳ יהוד׳ או׳ מרב׳
הו׳ לו ובלב׳ שלא יהו
מסירו׳ את לבו ר׳ שמע׳
או׳ אפי׳ אח׳ ומסיר את
לבו לא ישא׳ הא׳ אכ׳ למ׳
נא׳ לא ירב׳ לו נשי׳ אפי׳
כאביגיל׳ ולא ירב׳
לו סוסי׳ אל׳ כדי רכבו
ופרשיו׳ וכס׳ וזהב׳ לא
ירב׳ לו אל׳ כדי לית׳ אספני׳
וכות׳ לו ס״ת לשמו
יוצ׳ למלחמ׳ מוציאה
עמו נכנ׳ מכניס׳ עמו
יושב בדין והוא עמו מס׳
והו׳ כנגדו ש״נ והית׳ עמו
וקר׳ בו כל ימי חייו׳
אין רוכבי׳ על סוסו ואי׳
יושבי׳ על כסאו ואין
משתמשי׳ בשרביטו
ואין רואי׳ אותו ערום
ולא כשהוא מסתפר
ולא בבי׳ המרחץ שנ׳
שום תשי׳ עליך מלך
שתה׳ אימתו עליך׳

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך כהן גדול

דיני ממונות

בשלשה זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד ושניהם בוררין להם עוד אחד דברי ר' מאיר וחכמ' או' שני דייני בוררין להן עוד אחד זה פוסל דיינו של זה וזה פוסל דיינו של זה דברי ר' מאי' וחכ' או' אימתי בזמן שמבי' עליהן ראייה שהן קרובי' או פסולי' אבל אם היו כשרין או מומחין אינו יכול לפוסלן זה פוסל עדיו של זה וזה פוסל עדיו של זה דברי ר' מאי' וחכ' או' אימתי בזמן שמבי' עליה' ראי' שהן קרובי' או פסולין אבל אם היו כשרי' אינו יכול לפוסלן אמ' לו נאמן עלי אבא נאמן עלי אביך נאמנין עלי שלש רועי בקר ר' מאי' או' יכול לחזור בו וחכמ' או' אינו יכול לחזור בו היה חייב לו שבועה א' לו דור לי בחיי ראשך ר' מאי' או' יכול לחזור בו וחכ' או' אינו יכול לחזור בו

מאי

זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד [illegible]

[illegible]

ואלו הן הפסו' המשח'
בקובי' והמלו' בריבית
ומפריחי יונ' וסוחרי
שביעי' אר' שמעון
מתחל' לא היו קורין
אות' אל' סור' אוספי ע'
שביעי' משרבו האנסי'
חזרו להרות' סוח' שבי'
אר' יהוד' אימת' בזמן
שאין לו אומנו' אחר
אב' יש לו אח' שלא הו'
הרי זה כשר

ואלו הן הקרובים אחיו
ואחי אביו ואחי אמו
ובעל אחותו ובע' אחו' אביו ובעל אחו'
אמו ובע' אמו וחמיו
וגיסו הם ובניה' וחתניה'
וחורגו לבדו אר' יוסי
זו משנ' ר' עקיב' אבל
משנ' ראשונ' דודו ובן
דודו וכל הראוי לירוש
וכל הקרו' לו באות' שע'
היה קרו' ונתרחק כשר
ר' יהוד' או' אפי' מת' בתו
ויש לו בני' הימנ' הרי
זה קרוב'

האוהב
והשונ' איזהו האוהב
זה שושבינו השונא
כל שלא דבר עמו
שלש' ימי' באיב' אמ' לו לא
נחשד' ישר' על כך"

[illegible]

כיצ' בודקי' את העדי'
היו מכניסי' אותן
ומאיימין עליהם
ומוציאי' אות לחוץ
ומשיירין הגדו' שבהן
ואו' לו אמור היא' את'
יוד' שזה חייב לזה ממו'
אם א' הוא אלי שהו'
חייב לו ואיש פלו' א'
לי שהו' חייב לו לא
א כלו' עד שיאמר
בפנינו הוד' לו שהוא
חייב לו מאתי' זוז ואח'
כך מכניסי' את השני
ובודקי' אותו נמצאו
דבריה' מכוונ' נושאי'
ונות' בדב' שני' או' זכיי
ואח' או' חייב זכיי שני'
או' חיי' ואח' או' זכיי
חייב' אח' או' זכיי ואח'
או' חיי' או אפי' שנים
מזכי' או שני' מחייבין
ואח' או' אי' יוד' יוצ' פטו'
הדיינ' גמרו את הדב'
היו מכניסי' אות' הגדו'
שבדיינ' או' איש פלו'
את' חיי' מנין כשיצא
לא יאמ' אני מזכ' וחבי'
מחייבי' ומה אעשה
שחבריי רבו עלי' על
זה נא' לא תל' רכי' בעמ'

[illegible]

כל זמן שה׳ מבי׳ ראי׳ סותר את הדין אמרו לו כל ראיו׳ שיש לך הב׳ מכאן ועד שלשי׳ יום הביא בתו׳ שלשי׳ סות׳ לאחר שלשי׳ אי׳ סות׳ א׳ ר״שב״ג מה יעש׳ לא מצא בתו׳ שלשי׳ ומצ׳ לאח שלשים·

אמרו לו הב׳ עדי׳ הבא ראי׳ אין לי עדי׳ אין לי ראי׳ ולאח זמ׳ מצ׳ עדי׳ ומצ׳ ראי׳ הרי זה אינ׳ כלו׳ א״ר ר״שבג׳ מה יעש׳ לא היה יודע שיש לו עדי׳ אין לי ראי׳ ומצא ראיה אל הבא עדי׳ וא׳ אין לי עדי׳ הב׳ ראי׳ וא׳ אי׳ לי ראי׳ ר״א שנתחייב אחרכו איש פלו׳ ופל׳ והעידוני או שהוצי׳ ראי׳ מתו׳ אפונדתו הרי זו אינ׳ כלום״

סליק פירקא

אחד דיני ממו׳

ואח דיני נפש בדריש׳ ובחקיר׳ ש׳ משפט אח׳ יהי׳ לכ׳ מה בין די׳ ממוני׳ לדיני נפשו׳ דיני ממו׳ בשלש׳ דיני נפשו׳ בעשרי׳ ושלש׳

הדרן עלך דיני ממונות ודיני

דיני ממו' פות' בין לזכו'
בין לחוב ד"י נפש' פותח
לזכו' ואין פותח' לחוב
דיני נפש' מטין על פי
אח' לזכו' ע"פ שני' לחו'
דיני ממו' מחזירי' בין
לזכו' בין לחוב ודי' נפש'
מחזירי' לזכו' ואי' מחזי'
לחוב' דיני ממו' הכל
מלמ' זכו' וחוב ודי' נפש'
הכל מלמ' זכו' ואי' הכל
מלמ' חוב" דיני
ממו' המלמ' חוב מלמ'
זכו' המלמ' זכו' מלמד
חוב דיני נפש' המלמ'
חוב מלמ' זכו' המל' זכו'
אינו יכו' ללמ' חוב"
דיני ממו' דני' ביו' וגומ'
בליל' ודיני נפשו' דנין
ביום וגומרי' ביום"
דיני ממו' גומ' בו ביום
בין לזכו' ובין לחוב דיני
נפשו' גומ' בו ביו' לזכו'
וביום שלאחרי' לחוב
לפיכ' אין דני' לא בע"ש
ולא בער' יו"ט" דיני
ממו' הטמאו' והטהרו'
מתחילי' מן הגדו' ודיני
נפש' מתחילי' מן הצד
הכל כשרי' לדון דיני
ממו' ואין הכל כשרין
לדון דיני נפשות אל'
כהני' לוי' וישר' המשי'
לכהונה"

סנהדרי היתה כחצי גורן
עגול כדי שיהו רואי
זה את זה ושני סופרי
דיינים עומדי' לפניהם
אחד מימין ואחד משמאל
כותבי' דברי מחייבין
ודב' מזכין ר' יהוד' או'
שלש היו אחד כותב
דב' מחייבי' ואחד כות'
דברי מזכין והשלישי
כות' דברי מחייבי' ודבר'
מזכין' שלש שורו'
של תלמ' חכ' יושבין
לפניה' כל אחד ואחד
מכיר את מקומו
הוצרכו לסמוך סומכי'
מן הראשונ' ואחד מן
הרא' השניה בא לו
לראשונ' ואחד מן
השלישי' באלו לשני'
בוררי' עו' אחד מן הקהל
ומושיבי' אותו לשלישי'
ולא היה יושב במקום
של ראשון אלא יושב
במקו' שהו ראוי לו
כיצד מאיימי' על עדי
נפש היו מכניסי' אות'
ומאיימי' עליה' שמא
תאמ' מאומד ומשמוע
מפי עד מפי אד' נאמן
שמענו או שמא אין
את' יודעי' שלא כדיני
ממו' דיני נפ' דיני ממו'
אד' נות' ממו' ומתכפר
לו דיני נפ' דמו ודם
זרעותיו תלוין בו עד
סוף כל העולם

[illegible]

שכן מיציצו בקין שנ׳ קול דמי אחי׳ צועקים אלי מן האדמ׳ אי׳ או דם אחי׳ אל׳ דמי׳ אחיך דמו ודם זרעיותיו י״ד תלויין בו עד סוף כל׳ הד׳ דמי׳ אחי׳ שהיה דמו מושלך על העיצי׳ ועל האבני׳ לפיכ׳ נבר׳ אד׳ יחידי בעול׳ ללמד׳ שכל המאבד נפ׳ אח׳ מעל׳ עליו כאילו איבד עול׳ מל׳ וכל המקיים נפש אח׳ מעל׳ עליו כאילו קיים עול׳ מל׳ ומפני שלו׳ הבריו׳ שלא יאמ׳ אד׳ לחבי׳ אבא גדול מאביך ושלא יהו המינ׳ או׳ רשויות הרב׳ בשמי׳ ולהגי׳ גדול של מל׳ מל׳ המל׳ הקב׳ שאד׳ טובע מא׳ מטבע׳ בחות׳ אח׳ וכול׳ דומי׳ זה לזה ומל׳ מל׳ המל׳ הק׳ טובע כל אד׳ בחותמו של אד׳ הראשו׳ ואין אח׳ דומ׳ לחבי׳ לפיכ׳ כל אח׳ ואח׳ חייב לומר בשבילי נבר׳ העול׳ שמ׳ תאמ׳ מה לנו ולצרה הזא׳ והל׳ כב׳ נא׳ והוא עד או ראה או ידע וגו׳ ושמ׳ תאמ׳ מה לנו לחו׳ בדמו של זה והל׳ כב׳ נא׳ ובאבד רשעי׳ רנה״

כלוך פורקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך דיני ממונות

מתני'

[illegible]

היו בודקין אותו

בשבע חקירו' באיזו שבוע באיזו
שנ' באיזו חדש בכמ' בחדש באיזו
יום באיזו שע' ובאיזו מקום
ר' יוסי או' באיז' יו' ובאיזו שע'
ובאיזו מקו' מכירי' אתם אותו
התרית' אותו העובד ע"ז את
מה עבד ובמה עב' כל המרב'
בבדיקו' הרי זה משובח
מעש' ובדק בן זכאי בעוקצי
תאני' אין בין חקירו' לבדיקו'
אל' שבחקירו' אחד או' איני יוד'
ואפי' שני' או' אין אנו יודעי'
עדות' בטל' אחד חקירו' ואחד
בדיקו' בזמ' שמכחי' זה את
זה עדות' בטל' אחד או'
בשני' בחד' ואחד או' בשליש
בחד' עדות' קיימ' שזה יודע
בעיבו של חדש וזה לא ידע אחד
או' בשליש בחד' ואחד או'
בחמש' עדות' בטיל' אחד
או' בשתי שע' ואחד או' בשל'
עדות' קיימ' אחד או' בשליש'
ואחד או' בחמש' עדות' בטיל'
ר' יהוד' או' עדות' קיימ' אחד
או' בחמ' ואחד או' בשב' עדו'
בטל' שבחמ' חמה במזרח
ובשב' חמ' במערב ואחר
כך מכניסי' את השני ובודקי'
אותו אם נמצאו דבריה'
מכוונ' פותחי' בזכו' א' אחד
מן התלמ' יש לי ללמד עליו
זכו' מעלי' אותו ומושיבין
אותו ביניה' ולא יורד משם
כל היום כולו ואם יש ממש
בדבריו שומעי' לו ואפי' הו'
או' יש לי ללמ' על עצמו זכו'
שומעי' לו ובלב' שיש ממש
בדבריו מצאו לו זכות
פטרוהו ואם לאו מעבירי'
אותו למח' היו מזווגי' זוגו'

[illegible]

[illegible]

דוגו היו ממעטי' במא' ולא היו שותי' יין כל היום ונושאי' ונות' בכל הלילה ולמחרת משכימי' ובאי' לב"ד המזכה או' אני מזכה ומזכה אני במקו' המחייב או' אני מחייב ומחייב אני במקו' המלמ' חוב מלמ' זכו' אבל מלמ' זכו' אינו יכו' לחזו' ולל' חוב טעו בדבר שני סופ' הדיינ' מזכירי' אות' מיכנאו לו זכו [ ] ואם לאו עומדי' למנין שנים עשר מזכי' ואחד עשר מחייבי' זכאי שנים עשר מחייבי' ואחד עשר מזכי' אפי' עשרי' ושנים מזכי' או מחייבי' ואחד או' איני יודע יוסיפו הדיינין ועד כמה מוסיפי' שנים שנים עד שבעי' ואחד שלשים וששה מזכין ושלשים וחמש מחייב' זכאי שלשים וששה מחייבי' ושלשים וחמש מזכי' דנין אלו כנגד אלו עד שיראה אחד מן המחייבי' את דברי המזכין

הדרן עלך היו בודקין

סליק פרקא

גמר הדין מוציאין אותו לסקול

כי הסקיל היתה חוץ לב"ד שנ' הוצא את המקלל אחד עומד על פתח ב"ד והסודרי' בידו והסוס רחוק ממנו כדי שיהא רואהו אם אחד יש' לי ללמ' עליו זכו' והלה מניף בסודרין והסוס רץ ומעמידו ואפי' הוא או' יש לי ללמ' עלי' עצמי זכו' מחזירין אותו אפי' ארבע וחמש פעמים וכלבד שיש ממש בדבריו

[illegible]

מיצאו לו זכו׳ פטרוהו ואם
לאו יוצ׳ ליסקל והכרוז יוצ׳
לפניו איש פלו׳ בן איש פלו׳
יוצ׳ ליסקל על שעבר עביר׳
פלוני׳ ופלו׳ ופלו׳ עדיו וכל
מי שיודע לו זכו׳ יבא וילמד
עליו ״ היה רחו׳ מבי׳ הסקי׳
כעשר אמו׳ אומ׳ לו התודה
שכן דרך כל המומתין
להתודו שכל המתודה יש לו
חלק לעול׳ הבא שכן מצי׳
בעכן שא׳ל יהוש׳ בני שי׳
נא כבו׳ ליי׳ אלהי׳ ישר׳ ותן
לו תודה והגד נא לי מה עשי׳
אל תכחד ממני ויען עכן
את יהוש׳ ויאמ׳ אמנ׳ אנכי
חטא׳ ליי׳ אלהי׳ ישר׳ וכזאת
וכזא׳ עשי׳ ומניין שכפר
לו וידויו ש׳נ׳ ויאמ׳ יהוש׳
מה עכרתני יעכרך יי׳ היו׳
הזה היו׳ הזה את עכור ואי׳
את עכור לעול׳ הבא ואם
אינו יוד׳ להתודו׳ אומ׳ לו
אמו׳ תהא מית׳ כפר׳ על כל
עונו׳ חוי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אבהיה
יוד׳ שהו׳ מזומ׳ או׳ תהא מית׳
כפר׳ על כל עונו׳ חוץ מעון
זה אמרו לו אב׳ יה׳ כל אד׳
או׳ כן כדי לנקו׳ עצמו ״
היה רחו׳ מבי׳ הסקי׳ ארב׳ אמ׳
מפשי׳ את בגדי׳ האי׳ מכסין
אותו פרק אח׳ מלפני׳ והאשה
מלפני׳ ומלאחרי׳ דבר׳ ר׳ יהוד׳
וחכמ׳ או׳ האי׳ נסק׳ ערו׳ ואין
האשה נסקל׳ ערומ׳ ״

[illegible]

ב"ה סקיל' היה גבו' שתי קומ'
אח' מהן העד' דוחפו מע'
מתניו נהפ' ע' לבו הופכו
ע' מתניו ואם מת בה יצ'
ואם לאו עד' שני נוטל את
האבן ונותנ' ע' לבו אם מת
בה יצ' ואם לאו רגימתו
בכל ישר' שנ' יד העדי' תהי'
בו בראשנ' להמי' ויד כל
העם באחרונ' כל הנסקלי'
נתלין דבר' ר' א' וחכ' או' א'
נתל' אל' המגדף והעוב' ע"ז
האיש תולי' אותו פני כלפי
העם והאשה פני' כלפי העץ
דבר' ר' א' וחכ' או' האי' נתל'
ואין האשה נתלי' א' להן ר'
א' והלא שמע' בן שטח
תל' שמני' נשי' באשקלון
אמרו שמני' נשי' תל' ואין
דנין שני' ביו' אחד
כיצ' תולי' אותו משקעין
את הקור בארץ והעץ יוצ'
הימנו מקיפ' שתי ידיו זו
ע' גבי זו ותול' אותו ר' יוסי
יוסי' או' הקור מוטה ע'
הכות' ותול' בו כדר' שהטבח
עושי' ומתירי' אותו מייד
ואם לאו עוב' עליו בל"ת
תעש' שנ' לא תלין נבל' ע'
העץ כי קב' תקבר' ביו' ההו'
כי קלל' א"הי' תלוי' כלו' מפני
מה זה תלוי מפני שבירך
את השם ונמצ' שם שמי'
מתחלל' א"ר מאי' כשע'
שאד' מיצטע' שכינ' מה
לשו' אומ' קלני מראשי
קלני מזרועי אם כך הקב"
מיצטע' על דמ' של רשעי'

[illegible]

[illegible]

ק"ו על דמם של צדיקים שנשפך
ולא זו בלבד אמרו אלא כל
המלין את מתו עובר עליו
בלא תעשה הלינו לכבודו
להביא לו ארון ותכריכים אינו
עובר עליו ולא היו קוברין
אותו בקברות אבותיו אלא
שתי קברות היו מתוקנין
לבית דין אחת לנהרגין ולנחנקין
ואחת לנסקלין ולנשרפין
נתעכל הבשר היו מלקטין
את העצמות וקוברין אותן
במקומן והקרובין באין
ושואלין בשלום הדיינין
ובשלום העדים כלומר שאין
בלבנו כלום שדנתם דין אמת
ולא היו מתאבלין אבל אוננין
שאין אנינות אלא בלב

[illegible]

הדרן עלך נגמר הדין

פרק ארבע מיתות

ארבע מיתות
נמסרו לב"ד סקילה שריפה
הרג וחנק ר' שמעון או' שריפה
סקילה חנק הרג זו מצות
הנסקלין

[illegible]

מיצות הנשרפין היו׃ משקעי׳ אותו בזבל עד ארכובותיו ונותני׳ סודרין קשה לתוך רכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומדליק את הפתיל וזורק לתוך פיו ויורד בתוך מעיו וחומר את בני מעיין ר׳ יהודה או׳ את הוא אם מת בידן לא היו מקיימין בו מיצו׳ שריפא׳ אל׳ פותח את פיו בצבת שלא בטובתו ומדליק את הפתיל וזורק לתוך פיהו ויורד לתוך בני מעיו אמ׳ ר׳ אלעזר בר׳ צדוק מעש׳ בבת כהן שזינתה והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה אמ׳ לו מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי׃

מיצו' הנהרגי' היו מתיזי'
את ראשו בסייף כדרך
שהמלכו' עושי' ר' יהוד'
או' ניוול הוא זה אלא
מניחי' את ראשו על
הסדן וקוצ' בקופיץ א'
לו אין מיתה מנוולת
מזאת ׃ מיצות
הנחנקי' היו משקעין
בזבל עד ארכובותיו
סודרי' קשי' לתו' הרכ'
וכורך על צוארו זה
אצלו וזה מוש' אצל'
עד שנפשו יוצ' ׃
אלו הן הנסקלי' הבא
על האם ועל אשת
אב ועל הכל' ועל הזכו'
ועל הבהמ' והאשה
המביא' את הבהמה
והמגדף והעובד ע"ז
והנות' מזרעו למולך
ובע' אוב וידעו' והמחל'
את השב' והמקלל אבי'
ואמו הבא על נערה
המאורס' והמסי' והמדי'
והמכשף ובן סורר
ומורה ׃

הבא על האם חייב עלי׳
משו׳ אש׳ אב ומשום
אם ר׳ יהוד׳ או׳ אינו
חייב אל׳ על האם בלב
הבא על אש׳ אב חיי׳
עלי׳ משו׳ אשת אב
ומשו׳ אש׳ איש בין
לחיי אביו ובין לאחר
מית׳ אביו בין מן ה
הארוסי׳ ובי׳ מן הנשוא׳
הבא על כלתו חיי׳ עלי׳
משו׳ כלתו ומשו׳ אשת
איש בין בחיי בנו בין
לאח׳ מית׳ בנו בין מן
הנשואין ובין מן
הארוסין״ הבא
על הזכור ועל הבהמה
והאש׳ מביאה את
הבהמ׳ אם אד׳ חוטא
בהמ׳ מה חטא׳ אל׳ לפי
שבא׳ לאד׳ תקל׳ על יד׳
לפיכ׳ א׳ הכתו׳ תסקל
ד״א שלא תהא בהמ׳
עובר׳ בשוק ויאמרו
זו הי׳ שנסקל איש פלו׳
על ידה״

המגדף אינו חייב עד
שיפרש את השם אמר
ר' יהושע בן קרחה בכל יום
דנין את העדים בכינוי
יכה יוסה את יוסה נגמ'
הדין לא היו הורגין
בכינוי אלא מוציאין
את כל האדם חוץ ואו'
לגדול שבהן אמור מה
ששמעת בפירוש והוא
או' והדיינין עומדין על
רגליהן וקורעין ולא
מאחין והשני או' את
אני כמוהו והשלישי
או' את אני כמוהו
העובד עז' אחד העובד
ואחד הזובח ואחד המקטי'
ואחד המנסך אחד המשתחו
ואחד המקבלו עליו לאלוה
והאומ' לו אלי אתה אבל
המגפף והמנשק והמכבד
והמרביץ והמרחיץ והסך
המלביש והמנעיל עובר
בלא תעשה הנודר בשמו
והמקיים עובר בלא תעש

הפורש עצמו לבעל
פעור והזור אב למרקולי
זו היא עבודתו הנותן מזרעו
למולך אינו חייב עד
שימסור למולך ויעביר
באש כלאוב זה פיתום
המדבר משחיו וידעני
המדבר בפיו הרי אילו
בסקילה והנשאל בהן
באזהרה המחלל את
השבת בדבר שחייבים על
זדונו כרת ועל שגגתו חטאת
המקלל אביו ואמו אינו
חייב עד שיקללם בשם
קללם בכינוי ר' מאיר מחייב
וחכמים פוטרין הבא
על נערה המאורסה אינו
חייב עד שתהא נערה בתולה
מאורסה והיא בבית אביה
באו עליה שנים הראשון
בסקילה והשני בחנק
המסית זה הדיוט והמסית
את ההדיוט אמר לו יש יראה
במקום פלוני כך אוכלת וכך
שותה כך מטיבה וכך
מריעה כל חייבי מיתות
שבתורה אין מכמינין
עליהם חוץ מזו אמר לשנים
הן עדיו והן מביאין אותו
לבית דין וסוקלין אותו

[illegible]

אמ' לאחד והו' אומ' יש
לי שחברי רוצי' בכך אם
יהיה ערו' או' יטו' לדמם
בפניה אל מכמינין לו
עדי' לאחורי הגד' והו'
או' לו היא נניח את אלהי'
שבשמי' ונלך ונעבוד
עצי' ואבני' אם חוזר בו
מוטב ואם א' כך היא
חובתינו כן יפה לנו
העומדי' מאחורי הגד'
מביאי' אותו לבד' וסוקלי'
אותו · האומ'
אעבו' ואלך ואעבוד
נלך ונעבו' האו' אזבח
אלך ואזב' נלך ונזבח
אקטי' אלך ואקטיר
נלך ונקטי' אנסו' אלך
ואנסוך נלך וננסוך
אשתחו' אלך ואשתחו'
נלך ונשתחו' המדיח
זהו האו' נלך ונעב' ע"ז

[illegible]

[illegible]

המכשת העו׳ש׳ מעש׳
ולא האוחז את העינ׳
ר׳ עקי׳ או׳ משו׳ר׳ יהו׳ש׳
שנ׳ לוקט׳ קישואי׳
אח לוקט פטור ואח׳
לוקט חייב העשה
מעש׳ חייב והאוחז
את העינ׳ פטור״

סליק פירקא

אלו הן

הנשרפין הבא על
אש׳ ובתה ובת כהן יש
בכלל אש׳ ובת בתו ובת
בנו ובת בתה ובת אשתו
ובת בתה ובת בנה חמותו
ואם חמותו ואם חמי׳״
ואלו הן הנהרגין
הרוצ׳ ואנשי ע׳ הנדח
רוצ׳ שהכ׳ את רעהו
באבן או בברזל כבש
עליו לתוך המים או
לתו׳ האור ואינו יכו׳
לעלו׳ משם ומת חייב
דחפו לתו׳ המים או
לתו׳ האור ויכו׳ הו׳ לעלו׳
משם ומת פטור״

[illegible]

הדרן עלך ארב׳ מיתו׳ הבא

[illegible]

[illegible]

שיס' בו את הכל' שיס'
כו את הנחש פטור
השיך בו את הנחש ר'
יהוד' מחייב וחכ' פוט'
המכ' את חבירו בין
באבן בין באגרוף
ואמדוהו למית' והק'
ממה שהיה ולאחר
מיכן הכביד ומת חייב
חייב ר' נחמי' או' פטור
שרגל' לדבר"
נתכוון להרוג את הבהמ'
והרג את האד' לנכרי
והרג את ישר' לנפלים
והרג את בן קיימ' פטור"
נתכון להכותו על מתנ'
ולא היה כדי להמי' על
מתניו והל' לה על לבו
והיה בה כדי להמי' על
לבו ומת נתכוו להכו
על לבו והיה בה כדי
להמי' והל' לה על מתנ'
ולא היה בה כדי להמי'
על מתניו ומת נתכון
להכו את הגדו ולא הי'
בו כדי להמי' את הגדו
והל' לה על הקט ומת
נתכון להכו את הקטן
והיה בה כדי להמי' את
הקטן והל' לה על
הגדו ולא היה בה כדי
להמי' את הגדו ומת
פטור"

[illegible]

[illegible]

אבל נתכוון להכותו על
מתניו והיה בה כדי
להמי' על מתניו והלכה
לה על לבו ומת נתכוון
להכותו את הגדו' והיה
בה כדי להמי' את הגדו'
והלכ' לה על הקט' ומת
חייב ר' שמעון או' אפי'
נתכוון להרוג את זה
והרג את זה פטור'
רוצח שנתער' באחרי'
כול' פטורי' ר' יהוד' או'
כונסי' אותן לכיפ' וכל
חייבי מיתו' שנתערבו זה
בזה ידונו בקל' הנסקלי'
בנשרפי' ר' שמעו' ידונו
בסקיל' שהשריפ' חמור'
וחכ' או' ידונו בשריפה
שהסקיל' חמור'
א"להן ר' שמע' אילו לא
היתה שריפ' חמור' לא
ניתנ' לבת כהן שזינת'
אמ' לו אילו לא היתה
סקי' חמור' לא ניתנה
למחרף ומגדף ולעובד
ע"ז הנהרגי' בנחנקין ר'
שמע' או' בסייף וחכמ'
בחנק"

[illegible]

[illegible]

מי שנתחייב שתי מיתות בית דין נידון בחמורה עבר עבירה שיש בה שתי מיתות נידון בחמורה ר' יוסי או' נידון בזיקה הראשונה שבאת עליו מי שלקה ושנה בית דין מכניסין אותו לכיפה ונותנין לו לחם צר ומים לחץ הגונב את הקסוה והמקלל בקוסם והבועל ארמית הקנאין פוגעין בהן כהן ששימש בטומאה אין אחיו הכהנים מביאין אותו לבית דין אלא פרחי כהונה מוציאין אותו חוץ לעזרה ומפציעין את מוחו בגזירין וזר ששימש במקדש ר' עקיבא אומ' בחנק וחכמים אומרים בידי שמים

סליק פירקא

אלו הן הנחנקין

המכה אביו ואמו וגונב נפש מישראל וזקן ממרא על פי בית דין ונביא השקר והמתנבא בשם עבודה זרה והבא על אשת איש וזוממי בת כהן ובועלה

[illegible]

הדרן עלך אלו הן הנשרפין המכה

[illegible]

[illegible]

המכ׳ אביו ואמו איני חייב עד שיעשה כהן חבור׳ זה חומ׳ במקלל מבמכ׳ שהמקלל אחר מית׳ חייב והמכ׳ לאחר מית׳ פטו׳ וגוב נפ׳ מישר׳ אינו חייב עד שיכניס׳ לרשותו ר׳ יהוד׳ או׳ עד עד שיכניסנו לרשותו וישתמ׳ בו שנ׳ והתעמר בו ומכרו והגונ׳ את בנו ר׳ יוחנ׳ בן ברוק׳ מחייב וחכ׳ פוטרין גנב את׳ שחיציו עבד וחיציו בן חורי׳ ר׳ יהוד׳ מחיי׳ וחכ׳ פוטרין׳ זקן ממרא על פי ב״ד שנ׳ כי יפלא ממך דב׳ למשפט וגו׳ ושלש׳ בתי דינין היו שם אחד על פתח הר הבי׳ ואח׳ על פתח העזר׳ ואח׳ בלשכ׳ הגזי׳ באין לזה שעל פת׳ הר הבית׳ ואו׳ כך דרשתי וכך דר׳ חבריי כך למדתי וכך למדו חבריי אם שמעו אמרו לה׳ ואם לאו׳ באו׳ ואלו באי׳ ללשכ׳ הגזי׳ שמשם תורה יוצא לישר׳ שנ׳ מן המקום ההו׳ אש׳ יבח׳ יי׳ חזר לעירו ושנ׳ ולימ׳ כדר׳ שהו׳ למ׳ פטו׳ אם הור׳ לעשו׳ חייב שנ׳ והאי׳ אש׳ יעש׳ וגו׳

[illegible]

אינו חייב עד שיורה לעשו׳ הת׳למי׳ שהורה לעשו׳ פטו׳ נמצ׳ חומרו קולו׳ חומ׳ בדב׳ סופרים מבדבתור׳ האו׳ אין תפלי׳ לעבו׳ על דבתור׳ פטור חמש חמש טוטפות להוסי׳ על דברי סופרי׳ חייב׳ אין ממיתי׳ אותו לא בב״ד שבעירו ולא בב״ד שביבנה אל׳ מעל׳ אותו לב״ד הגדו׳ שבירושל׳ ומשמרין אותו עד הרגל׳ וממיתי׳ אותו ברגל׳ שנ׳ וכל ישר׳ ישמעו ויראו דברי ר׳ ר׳ עקי׳ ר׳ יהודה או׳ אין מעני׳ דינו של זה אל׳ ממיתין אותו מיד׳ וכותבין ושולחי׳ בכל׳ המקומו׳ איש פלו׳ בן איש פלו׳ נתחייב מית׳ בב״ד׳ ונביא השקר המתנב׳ מה שלא שמ׳ ומה שלא נא׳ לו אבל׳ הכוב׳ את נבואת׳ והמוות׳ על דב׳ הנבי׳ ונבי׳ שעב׳ על דב׳ עצמו מית׳ בידי שמי׳ שנ׳ אנכי אדרוש מעמו׳ והמתנב׳ בש׳ ע״ז ואו׳ כך אמרה ע״ז אפי׳ כוון את ההלכה לטמ׳ את הטמ׳ ולטהר את הטהור׳

[illegible]

הבא על אשת איש כיון שנכנסה לרשות הבעל מן הנישואין אע״פ שלא נבעלה ובא עליה הרי זו בחנק וזוממי בת כהן ובועלה כל הזוממין מקדימין לאותה מיתה חוץ מזוממי בת כהן ובועלה

הדרן עלך ... הנחנקין

מנלן

[illegible]

הלך פירקא

בן סורר ומורה

מאימתי נעשה בן סורר ומורה משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה שנ׳ כי יהיה לאיש בן סורר ומורה בן ולא בת בן ולא איש קטן פטור שלא בא לכלל המצות מאימתי הוא חייב משיאכל טרטימר בשר וישתה חצי לוג יין האיטלקי ר׳ יוסי אומר מנה בשר ולוג יין אכל בחבורת מצוה אכל בעיבור החדש אכל מעשר שני בירושלים אכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים אכל טבל ומעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפדו אכל דבר שהוא מצוה ודבר שהוא מעבירה אכל כל מאכל ולא אכל בשר שתה כל משקה ולא שתה יין אינו נעשה בן סורר ומורה עד שיאכל בשר וישתה יין

[illegible]

[illegible]

מ״ע דוללי וסובא א״ע פ׳
שאין ראי׳ לדבר זכ׳ לדב׳
אלתהי׳ בסובאי׳ ריין בזול
בש׳ למו׳ · הגב׳ משל
אביו ואכ׳ ברשו׳ אביו
איננו נעש׳ בן סור ומור׳
עד שיגנוב משל אבי׳
ויאכ׳ ברשו׳ אחרים ר׳
יוסי או׳ עד שיגנו׳ משל
אביו ומשל אמו ·
היה אביו רוצ׳ ואמו או׳
רוצ׳ אמו רוצ׳ ואביו
איננו רוצ׳ איננו נעשה
בן סור ומור׳ עד ששניה׳
רוצי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אם לא
הית׳ אמו ראו׳ לאביו
אי׳ נעש׳ בן סור ומור׳ ·
היה אח׳ מהם גידם או
חיגר או אילם או סומ׳
או חרש איננו נעש׳ בן
סור׳ ומור׳ שנ׳ ותפשו בו
ולא׳ ותפשו בו ולא גדמי׳
והוציאו אותו ולא
חיגרי׳ ואמרו ולא אלמי׳
בנינו זה ולא סומי׳ איננו
שומ׳ בקולי׳ לא חרשי׳
מתרין בו בפני שלשה
ומלקי׳ אותו חז׳ וקלקל
נדון בעשרי׳ ושלשה
ראינו נסק׳ עד שיהו שם
שלש׳ ראשני׳ שנ׳ בננו
זה זהו שלקה בפניכ׳ ·
ברח עד שלא נגמ׳ דינו
ואח׳ כך הקית זקן התחתו׳
פטור ·

משלאחרי׳ ואכל
ברשות אחרים
משלאחרי׳ ואכל
ברשות אבין

דה״א אבר׳ והלכה
דשרשה בהרא

[illegible]

[illegible]

ואם משנגנבו ריצו ברח ואחר כך הקיפו זקן התחתון בן סורר ומורה חייב׳ בן סורר ומורה נידון על שם סופו ימות זכאי ואל ימות חייב שמיתתן של רשעים הנייה להם והנייה לעולם ושל צדיקים רעה להם ורעה לעולם פיזור לרשעים הנייה להם והנייה לעולם ולצדיקים רעה להם ורעה לעולם״

הבא במחתרת נידון על שם סופו היה בא במחתרת ושיבר את החבית אם יש לו דמים חייב אם אין לו דמים פטור׳ אלו הן שמצילין אותן בנפשן הרודף אחר חבירו להורגו ואחר הזכור ואחר הנערה המאורסה אבל הרודף אחר בהמה והמחלל את השבת והעובד עבודה זרה אין מצילין אותן בנפשן״

סליק פירקא

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר״

[illegible]

הדרן עלך בן סורר ומורה

[illegible]

[illegible]

ואלו הן שאין להם
חלק לעולם הבא האו
אין תחיית המתים מן
התור' ואין תורה מן
השמים ואפיקורו
ר' עקי' או' אף הקורא
בספרי החיצוני' והלוחש
על המכה ואומ' כל
המחלה אשר שמתי
במצרים לא אשים
עליך כי אני ה' רופאך
אבא שאו' או' אף
ההוגה את השם
באותיותיו

[illegible]

[illegible]

שלש מלכי' וארבע הדיוטו' אין להן חלק לעולם הבא שלשה מלכי' ירבעם ואחאב ומנשה ר' יהודה או' מנשה יש לו חלק לעולם הבא ש' ויתפלל אליו ויעתר לו וישיבהו ירושל' למלכותו אמרו לו למלכותו השיבהו ולא לחיי העולם הבא השיבו ארבע הדיוטו' בלעם ודואג והאדומי ואחיתופל וגחזי

[illegible]

[illegible]

דור המבול אין להן חלק לעולם הבא שנ' לא ידון רוחי באדם לעולם לא דין ולא רוח׳ אנשי סדום אין להם חלק לעולם שנ' ואנשי סדו' רעים וחטאי' ליי' רעי' בעול' הזה וחטאי' לעולם הבא אבל עומדין בדין ר' נחמי' או' אלו ואלו אינן עומדין בדין שנ' על כן לא יקומו רשעי' במשפט וחטאי' בעד' צדיקים אמרו לו אינן עומדי' בעד' צדיקי' אבל עומ' בעדת רשעים

[illegible]

דור הפלגה אין להם
חלק לעולם הבא שנ'
ויפץ ה' אותם משם
על פני כל הארץ ויפ'
ה' אותם בעולם הזה ומש'
הפיצם ה' לעול' הבא'
אנשי סדום אין להם
חלק לעול' הבא שנ'
ואנשי סדו' רעי' וחטאי'
לה' מאד רעי' בעולם
הזה וחטאי' לעול' הבא'
מרגלי' אין לה' חלק
לעול' שנ' וימותו האנש'
מוציי' דבה' האר' וגו'

[illegible]

דור המדבר אין להם חלק
לעול' הבא ואין עומדי'
בדין שנ' במדבר הזה
יתמו ושם ימותו דברי
ר' עקי' ר' אליעזר או' עליה'
הו' או' אספו לי חסידיי
וכו' כר' עקי' עדת
קרח אינן עתי' לעלות
שנ' ותכס עליהם הארץ
ויאבדו מתוך הקהל לעו'
דברי ר' עקי' ר' אליעזר
עליה הכתו' או' ויאבדו
ה' ממית ומחיה מוריד
שאול ויעל

[illegible]

עשר השבטים אינן
עתידין לחזור שנא׳
וישליכם אל ארץ אחרת
כיום הזה מה היום
הולך ואינו חוזר אף
הן הולכין ואינן חוזרין
דברי ר׳ עקיבא ר׳ אליעזר או׳
מה היום מאפיל ומאיר
אף הן שאפילה להן
כך עתיד ליאור להן
אנשי עיר הנדחת אין
להן חלק לעולם הבא
שנ׳ יצאו אנשים בני
בליעל מקרבך וידיחו
את יושבי עירם לאמר

ואינן נהרגין עד
שיהו מדיחה מאותה
העיר ומאותו השב
ועד שידיח רובה ,
ושידיחוה אנשים
הדיחוה נשים וקטני
או שהודח מיעטה
או שהיו מדיח חוצה
לה הרי אלו כיחידים
צריכי שני עדי והתרא
לכל אח ואח זה חומר
ביחידי מבמרובים
שהיחידי בסקיל לפיכ
ממונ פלט והמרובים
בסייף לפיכך ממונם
אבד

[illegible]

הכה תכה את יושבי
העיר ההיא לפי חרב
החמרת והגמל העובר
ממקו׳ למקו׳ הרי אלו
מיצילין אותה שנ׳
החרם אותה ואת כל
אשר בה ואת בהמתה
לפי חרב מיכן אמרו
צדיקי׳ נכסי שבתוכה
אבודין ושבחוצ׳ לה
פלטים ושל רשעים
בין בתוכה בין בחוצה
לה אבודין ״

[illegible]

ואת כל שללה תקבץ
אל תוך רחובה ואמ'
אין לה רחוב עושין
לה רחוב והיה רחובה
חוצה לה מוציאין אות
לתוכה ע"ג אל תוך
רחובה

ושרפת באש את

העיר ואת כל שללה

ולא שלל שמי' מכא

אמרו חכמי' ההקדשו'

שבתוכה יפדו ותרומו'

ירקבו ומעשר שנ'

וכתבי הקדש יגנזו

כליל לה' א"ר שמעון

א' הקב"ה אם עושה

אתה דין בעיר הנדחת

מעל' אני עליך כאילו

את מעל' עולה

[illegible]

והית תל עול' לא תבנ' עוד · לא תבנ' עוד לא תעש' אפי' גנו' ופרדסי' דברי ר' יוסי הגלילי · ר' עקי' או' לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית גנו' ופרדסין ·

לא ידבק בידך מאום' מן החרם למען ישו' י'י מחרון אפו שכל זמן שרשעי' בעולם חרון אף בעולם ·

[illegible]

[illegible]

אברו רשעי מן העול
נסתלק חרון אפו מן
העולם״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כל ישרא׳
וסליקא מס׳ סנהדרין ת״ל

קנ גרוש וחלוצ׳ אין יו׳ יעש׳ וכו׳

בי׳ צד׳ העריב נעשי׳ זומ׳מין מעידי׳

אנו על׳ איש פל׳ שהו׳ בן גרו׳
או חלוצ׳ אין או׳ יעש׳ זה בן
גרוש׳ בן חלוצ׳ תחתיו אל׳א
לוק׳ את הארבעים ״ מעידי׳
אנו על׳ איש פל׳ שחייב
גלו׳ אין או׳ יגל׳ זה תחתי׳
אל׳ לוק׳ את הארבעים ׳
מעידי׳ אנו בפל׳ שגירש
את אשתו ולא נת׳ לה כתוב׳
והל׳ בין היו׳ ובין מחר סופו
ליתן לה כתובת׳ אומדין כמ׳
אד׳ רוצ׳ ליתן בכתוב׳ של זו
שאם נת׳ אלמ׳ או נתגרש׳
ואם מת׳ ירשת׳ בעל׳
מעידין אנו את האיש פל׳
שחייב לחבי׳ אלף׳ זוז על מנ׳ לתת
לו מכאן ועד׳ עש׳ שנ׳ והו׳
או׳ בתו׳ שלשי׳ יום ונמצא׳
זוממ׳ אומדין כמ׳ אד׳ רוצ׳
ליתן ויה׳ בידו׳ אלף זוז בין
ליתנ׳ לו מכאן ועד שלשים
ובין מכא׳ ועד עשר שנ׳ ״
מעידין אנו את איש פלוני׳
שחייב לחבירו מאתים זוז
ונמצ׳ זומ׳ הרי אלו לוקי׳ ומשל׳
שלא השם המביא לידי מכו׳
מביא לידי תשלומ׳ דבר׳ ר׳ מאי׳
וחכ׳ או׳ כל המשל׳ אי׳ לוק׳ ׃
מעידין אנו את איש פל׳
שהו׳ חייב מכו׳ ארב׳ ונמצא
זוממ׳ לוקי׳ שמנ׳ משו׳ לא
תענ׳ ברע׳ עד׳ שקר ומשום
ועשית׳ לו כאש׳ זמ׳ לעשו׳
דבר׳ ר׳ מאי׳ וחכ׳ או׳ אין לוקי׳
אל׳ ארבעים ״ משלשי׳
בממון ואין משלש׳ במכו׳
כיצ׳ העידו׳ שחייב מלק׳ ארב׳
ונמצ׳ זומ׳ לחבי׳ מאתי׳ זוז
ונמצ׳ זומ׳ משלשי׳ ביניהן

[illegible]

הדרן עלך כיצד העדים

מתני'

העידו שחייב מלקות ארבעים ונמצאו זוממים כל אחד ואחד לוקה אתה ארבעים ׳

אין העדים נעשים זוממין עד שיזומו את עצמם כיצד מעידין אנו את איש פלו' שהרג את הנפש אמ' להן היאך אתם מעידין שהרי נהרג זה או ההורג היה עמנו ׳ במקום פלו' אין אלו זוממין אבל אמ' להן היאך את מעידין שהרי עמנו הייתם במקום פלו' הרי אלו זוממין ונהרגין על פיהם ׳

באו אחרים והזימום באו אחרים והזימום אפי' הן מאה יהרגו ר' יהודה או' אסטסית היא זו ואין נהרגין אלא כת ראשונה בלבד ׳ אין העדים נעשין זוממין עד שיגמר הדין שהרי הצדוקין או' עד שיהרג הנידון שנ' נפש בנפש אמ' להן והלא כבר נאמ' ועשית לו כאשר זמם לעשות לאחיו והרי אחיו קיים אם כן למה נאמ' נפש בנפש הא אין נהרגין עד שיגמר הדין ״

על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יומת המת אם מתקיימת עדות בשנים למה פרט לך הכתוב בשלשה אלא להקיש שלשה לשנים מה שלשה מזימין את השנים אף שנים מזימין את השלשה ומנין שאפי' מאה עדים ר' שמעון או' מה שנים אינן נהרגין עד שיהו שניהם זוממים אף שלשה אינן נהרגין עד שיהו שלשתן זוממין ומנין שאפי' הן מאה תלמוד לומר עדים ר' עקיבא או' לא בא הכתוב השלישי אלא להחמיר עליו לעשות דינו מורה כאילו אם כך ענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה על אחת כמה וכמה ישלם שכר לעושי מצוה כעושי מצוה ׳ מה שנים נמצא אחד מהם קרוב או פסול עדותן בטילה אף שלשה נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן בטילה מנין אפי' מאה תלמוד לומר עדים אמ' ר' יוסי במה דברים אמורים בדיני נפשות אבל בדיני ממונות תתקיים העדות בשאר ר' או' אחד דיני נפשות ואחד דיני ממונות שהתרו בהן אבל במה שלא התרו בהן מה יעשו שני אחים שראו באחד שהרג את הנפש ׳

היו שני רואי׳ אותו מחלון זה
ושני רואי׳ מחלון זה ואחד מתרה
בו באמצע בזמ׳ שמקצת רואי׳ אלו
את אלו הריהן עדו׳ אחת ואם לאו
שתי עדיו׳ לפיכ׳ אם נמצ׳ אחת מהן
זוממ׳ הו׳ והן נהרגי׳ ושני׳ פטורה
ר׳ יוסי או׳ לעול׳ אין נהרגי׳ עד שיה׳
שני עדי׳ מתרין בו׳ על פי שנים
עדי׳ ר״א ש׳ את׳ כעדי׳ שומ׳ מפי
המתורגמ׳ ״ מי שנגמר די׳ וברח
ובא לפני׳ אותו׳ אין סותרי׳ את דינו
כ׳ מקו׳ שיעמ׳ שני׳ ויאמ׳ מעידי׳
אנו את א׳ פלו׳ שנגמ׳ דינו בב״ד
של פלו׳ ופלו׳ עדיו הרי זה נהרג ״
סנה״ד נוהג׳ בין בארץ בין בחוצ׳
לאר׳ סנה״ד ההורג׳ אחד בשבו׳ נקרא׳
מחבלני׳ ר׳ אלעז׳ בן עזרי׳ או׳ אחת
לשבעי׳ שנ׳ ר׳ טרפו׳ ור׳ עקי׳ או׳ אילו
לא היינו בסנה״ד לא נהר׳ אד׳ מעול׳
רשב״ג או׳ אף הם היו מרבי׳ שופכי
דמי׳ בישרא׳ ״

סליק פירקא

אלו הן הגולין ההורג את
הנפש בשגג׳ הי׳ מעגי׳
במעגיל ונפל עליו והרגהו היה
משלש׳ בחבית ונפ׳ עלי׳ והרגו או׳ הי׳
יורד בסול׳ ונפ׳ עלי׳ והרגו הרי זה גול׳
אבל היה מושך מעגיל ונפל
עליו והרגו היה דול בחב׳ ונפס׳ החבל
ונפל עלי׳ והרגו היה עול׳ ונפל עליו
היה עול בסול׳ ונפ׳ עליו והרגו הרי
זה גול׳ זה הכל׳ כל שבדרך ירידו׳ גול׳ (בגליון: אינו)
שלא בדרך ירידתו אי׳ גול׳ ״ נשמ׳
הברזל מקתו והרג׳ ר׳ או׳ אינו גולה
מן העץ המתבקע ר׳ או׳ גול וחכמ׳
או׳ אי׳ גול׳ ׳ הזור׳ אבן לרה׳ והרג׳
הרי זה גול׳ ר׳ אלע׳ בן יעק׳ או׳ אם
משיצת׳ האבן מידו הוציא הל׳ את
ראשו וקבל׳ הרי זה פטור ׳ זרק
האבן לחצירו והרג׳ אם יש רשות
לניזק להכנס לשם גול׳ ואם לאו אי׳
גול׳ שנ׳ ואש׳ יבא את רעהו ביער
למה יער שיש רשו׳ לניזק ולמזיק
ליכנ׳ לשם יצא׳ חצ׳ בע הב׳ שאין
לניזק רשו׳ ליכנ׳ לשם ׳ אב׳ שאול

[illegible]

אי מה חטיב עיצי רשאי את כל
רשוי ייצ אב המכ את בנו והרודה
את תלמידו ושלי בד׳ האב
גול עי הבן והבן גול עי האב הכל
גולין עי ישר׳ וישר׳ על ידיהן חוץ
מגר תוש׳ גר תוש׳ גול עי גר תוש׳
הסום׳ אי גול דבר׳ יהוד׳ ר׳ מאי׳
אי גול׳ השונ׳ אי גול׳ ר׳ יוסי או׳
השונ׳ נהרג מפני שהוא כמועד ר׳
שמע׳ או׳ יש שוג׳ גול ויש שוגג
שאי׳ גול׳ כל שיכו׳ לומ׳ לדעת
הרג אי גול׳ שלא לדע׳ הרג הרי זה
גול להיכן גולי׳ לערי מקל׳ לשלש
שבעב׳ הירדן ולשל׳ שבאר׳ כנען
שנ׳ את של׳ הערי׳ האל׳ עד שלא
נבחרו של׳ כאר׳ ישר׳ לא היו של׳
שבעב׳ הירדן קולטו׳ שנ׳ שש—
ערי מקל׳ תהיינ׳ עד שיהו ששתן
קולטו׳ כאחת מכוונין להן דרך
מזו לזו שנ׳ תכי׳ לך הדרך מוסרין
לו שני תלמ׳ חכ׳ שמא יהרגנו
בדרך וידברו אליו ר׳ מאי׳ או׳ הו׳
מדב׳ על פי עצמו שנ׳ וזה דבר
הרוצ׳ ר׳ יוסי בר׳ יהוד׳ או׳ בתחל׳
אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין
לערי מקל׳ וב״ד שולח ומבי׳ אותו
משם מי שנתחייב מית׳ הרגוהו
ומי שלא נתחייב מית׳ פטרו מי
שנתחייב גלו׳ מחזי׳ אותו למקומ׳
שנ׳ והשי׳ העד׳ אחד משוח
בשמן המשח ואחד מרוב׳ בגדי׳
ואחד שעב׳ ממשיחתו מחזיר
את הרוצ׳ ר׳ יהוד׳ או׳ את משו׳
מלחמ׳ מחזי׳ את הרוצ׳ לפיכך
אמהותיה׳ של כהני׳ הן מספקות
להם מחי׳ וכסו׳ כדי שלא יתפללו
על בניה׳ שימותו נגמ׳ דינו
ומת כהן גדו׳ הרי זה אינו גול׳ אם עד
שלא נגמ׳ דינו מת כהן גדו׳ אחר
ומינו אחר תחתיו ולאחר מיכ׳ נגמ׳
דינו חוזר במית׳ של שני נגמ׳ דינו
מבלא כהן גדו׳ או׳ הרוצ׳ מיש׳ לעול׳
הורג בלא כהן גדו׳ וכה׳ גדו׳ שהרג
אינו יוצ׳ משם לעול׳ אינו יוצ׳

[illegible]

משום עיר מיקלט ולא לעיר אחר
ויוצ' ממנו ולא לעדו נפט אפי' כל
ישר' צריכין לו אפי' שר הצב' כיואב
בן צרוי' אי' יוצא משם לעולם שנ'
שמ' שם תה' דירתו ושם תה' מיתתו
ושם תה' קבורתו' כשם שהעי'
קולט ר' ז' כך תחומ' קולט רוצח
שיצ' חו' לתחו' ומצאו גוא' הדם ר'
יוסי הגלי' או' מצוה ביד גוא' הד' ורש'
ביד כל אד' ר' עקי' או' רשו' ביד גוא'
הדם וכל אד' חייבי' עליו' איל' שהו'
עומ' בתו' התחו' וענפו נוט' חוץ לתחו'
או עומ' חו' לתחו' וענפו נוטה בתוך
התחו' הכל הול' אח' הענף הרג באותה
העי' גול' משכונ' לשכונ' וכן לוי שגול
מעי' לעיר' רוצ' שגל' לעי' מקלט
ורצו אנ' העי' לכבו' יאמ' להן רוצח
אני ויאמ' אמרו לו אעפ"כ יקבל מהן
דב' הרוצ' מעלי' היו של לוי' דבר'
ר' יהוד' ר' מאי' לא היו מעלות שכר
חוץ לכרו' שהי' בה רב' ר' מאי' ר' יהוד'
או' אף חוץ לכרו' שהי' בה'

סליק פירקא

אלו הן הלוקין הבא על

אחותו ועל אחו' אבי'
ועל אחו' אמו ועל אחו' אשתו ועל
אש' אחיו ועל אש' אחי אביו
ועל הנד' אלמ' לכהן גדו' גרוש' וחלו'
לכהן הדיו' ממזו' ונתינ' לישר' בת
ישר' לנתי' ולממז' אלמ' וגרו' חייב
עלי' משו' שני שמו' גרוש' וחלוצ'
אין חייבי' עלי' אל' משו' שם אחד
בלבד' הטמ' שאכל את הקדש
והבא למקד' טמ' והאוכ' חלב ונותר
ופיגו' וטמ' השוח' ומעל' בחו' והאוכ'
והאוכ' חמ' בפס' והאוכ' והעוש' מלאכ'
ביו' הכפו' והמפט' את השמ' והמפט'
את הקטר' והסך בשמן המשחה
חייבי' לאוי' האוכ' נבלו' וטרפו'
ושק' ורמש' אוכ' טבל ומע' ראשון
שלא נטל תרומ' ומעש' שני והקד'
שלא נפדו' כמ' יאכ' מן הטב' ויה'
חייב ר' שמע' או' כל שהו וחכ' או'
כזית'

הדרן עלך אלו הן הגולין

חייבי

א׳ להן ר׳ שמע׳ א׳ אתם מור׳ לי
באוכ׳ נבל׳ כל׳ שהו׳ חייב אמרו לו
מפני שהו׳ כברייה א׳ להן אף חט׳
אח׳ כבריית׳ ׳ האוכל בכורי׳ עד
שלא קר׳ עליה׳ קד׳ קדשי׳ חו׳ לקלע׳
קדשי׳ קלי׳ ומעש׳ שני חו׳ לחומ׳
והשובר את העצ׳ בפס׳ טהו׳ הרי
זה לוק׳ ארבעי׳ אבל בטהו׳ והשובר
בטמ׳ אי׳ לוק׳ ארבעי׳ ׳ הנוט׳ אם
על בני׳ ר׳ יהוד׳ או׳ לוק׳ ואי׳ משלח
וחכ׳ או׳ משל׳ ואי׳ לוק׳ זה הכלל כל
מיצו׳ בלא תעש׳ שיש בה קום עש׳
אין חייבי׳ עליה ׳ הקורח קרחה
והמקי׳ פא׳ ראשו והמשחי׳ פאת
זקנו והשור׳ שריט׳ אח׳ על המת
שר׳ שריט׳ אח׳ על חמש׳ מתי׳ או
חמש׳ שריטו׳ על מת אח׳ חייב על
כל אח׳ ואח׳ חייב על הרא׳ שתי׳ אח׳
מכאן ואח׳ מכא׳ ועל הזק׳ שתי׳ מ
מיכן ושתי׳ מיכן ואח׳ מלמטן ר׳
אליע׳ או׳ אם נטלו כולו כאח׳ אינו
חיי׳ אל׳ אח׳ ואי׳ חייב עד שיטלנ׳
בתער ר׳ אליע׳ או׳ אפי׳ לקטו במלקט
או ברהיטני׳ חייב ׳ הכות׳ כתובת
קעק׳ כת׳ ולא קיעקע קיעקע ולא
כתב אי׳ חייב עד שיכתו׳ ויקעקע
בדיו ובכל דב׳ שהו׳ רושם ר׳ שמע׳
בן יהוד׳ או׳ משו׳ ר׳ שמע׳ אי׳ חיי׳
עד שיכתו׳ את הש׳ שנ׳ וכתב קעק׳
לא תתנו בכם אני ה׳ ׳ נזיר
שהי׳ שות׳ ביין כל היו׳ אי׳ חיי׳ אל׳
אח׳ אמ׳ לו אל תשת׳ והו׳ שותה
חייב על כל אח׳ ואח׳ היה מטמ׳
למתי׳ כל היו׳ אינו חייב אל׳ אחת
אמרו לו אל תטמ׳ אל תטמ׳ חייב
על כל אח׳ ואחת

[illegible]

היה מגלח כל היום כולו אינו חייב
אלא אחת אל תגלח אל תגלח והוא
מגלח חייב על כל אחת ואחת היה
לובש כלאים כל היום אינו חייב אלא
אחת אל תלבש אל תלבש והוא פושט
ולובש חייב על כל אחת ואחת יש
חורש אחת וחייב עליו משום שמונה
לאוין החורש בשור וחמור והן מוקדשין
וכלאים בכרם ושביעית ויום טוב וכהן ונזיר
אבית הטומאה חנניה בן חכינאי אומר
הלובש כלאים אמרו לו אינו השם
אמר להם אף זה אינו השם"

כמה מלקין אותו ארבעים חסר אחת
שנאמר במספר ארבעים מנין שהוא סוכם
את הארבעים ר' יהודה אומר ארבעים
שלמים והיכן הוא לוקה כנגד כתפיו'

אין אומדין אותו אלא במכות הראויות
להשתלש אמדוהו לקבל ארבעים לוקה
מקצת ואמרו אינו יכול לקבל ארבעים
פטור אמדוהו לקבל שמונה עשרה משלקה
אמרו יכול הוא לקבל ארבעים פטור"

עבר עבירה שיש בה שני לאוין
אמדוהו אומד אחד לוקה ארבעים ופטור
ואם לאו לוקה ומתרפא וחוזר ולוקה'

כיצד מלקין אותו כופת ידיו על
העמוד אילך ואילך וחזן הכנסת אוחז בבגדיו
אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו נפרמו
עד שמגלה את לבו והאבן נתונה
מאחוריו חזן הכנסת עומד עליה
ורצועה של עגל בידו כפולה אחד
לשנים ושנים לארבעה ושתי רצועות
עולות ויורדות בה ידה טפח ורחבה טפח
ומגעת עד פי כרסו ומכה אותו שליש
מלפניו ושתי ידות מאחוריו ואינו
מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מוטה
שנאמר והפילו השופט והמכה מכה בידו אחת
ובכל כחו"

[illegible]

[illegible]

והזהר הזהר אם לא תשמ'
לעשו' והפלא ה' מכותך
להחל המקרא מת על ידו
פטור' הוסיפו לו רצועה
אח' ומת הרי זה גולה על
ידו נתקלקל בין ברעי ובין במי'
פטו' ר' יהוד' או' האיש במ'
ברעי והאשה במי' כל
חייבי כריתו' שלקו נפט'
מידי כריתן שנ' ונקלה
אחיך לעיניך משלקה הרי הו'
אחיך דבר' ר' חנינ' בנ' ג' אמ'
ר' חנינ' בנ' ג' מה אם העובר
עבירה אחת נפשו אחת נוטל
עלי' העושה מצוה אחת על
אחת כמ' וכמ' שתנתן לו נפש
ר' ישמע' או' במקומו הו'
למד' שנ' ונכרת הנפשו' ואו'
אשר יעשה אותם האדם וחי
בהם הא כל היושב ולא
עבר נותני' לו שכר הרבה
מעש' כעוש' מצוה ר'
שמע' בר' או' הרי הו' או'
רק חזק לבלתי אכל הדם
ומה הדם שנפ' של אד'
חתה ממנו הפור' ממנו
מקבל שכר גזל ועריות
שנפ' של אדם מתאוה
להן ומחמדתן הפורש
מהן על אחת כמ' וכמ'
שיזכה לו ולדורו' עד סוף
כל הדורו' ר' חנינ' בן עק'
או' רצ' המקו' לזכו' את יש'
לפיכ' הרבה לה' תור' ומצו'
שנ' ה' חפ' למע' צד' יגדיל
תור' ויאדיר

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך אלו הן הלוקין

וסליקא מסכת מכות

שבועות

שתי שהן ארבע ידיעו' הטומאה שתי' שהן ארב' יציאו' שבת שתי' שהן ארב' מראו' נגעי' שתים שהן ארבע' כל שיש בה ידיעה בתחלה וידיע' בסוף והעל' בינתי' הרי זה בעול' ויורד יש בה ידיע' בתחל' ואין בה ידיע' בסוף שעי' הנעש' בפני' ויום הכפורי' תולה עד שיודע לו ויביא' בעול' ויורד אין בה ידיע' בתחל' אבל יש בה ידיע' בסוף שעיר הנעש' בחוץ ויום הכפורי' מכפר שנ' מלבד חטא' הכפורים

מכרי

[illegible]

גמ'

[illegible]

[illegible]

במתניתין

[illegible]

על מה שזה מכפר זה
מכפר מה פנימי אינו
מכפ' אלא על דב' שיש
בו ידיע' את חיצו' אינו
מכפ' אל' על דבר שיש
בו ידיע' ועל שאין בה
ידיע' לא בתחל' ולא בסו'
שעירי רגלי' ושעירי
ראשי חדש' מכפרי' דברי
ר' יהוד' ר' שמע' או' שעי'
רגלי' מכפרי' אבל לא
שעי' ראשי חדשי' ועל
מה שעי' ראשי חדשי'
מכפ' על טהו' שאכ' טמ'
ר' מאי' או' כל השעירי'
כפרתן שוה על טומא'
מקד' וקדשיו" היה
ר' שמע' או' שעי' ראש'
חדשי' מכפר על טהו'
שאכל טמ' ושל רגלי'
מכפרי' על שאין בה
ידיע' לא בתחלה ולא
בסוף ושל יום הכפורים
מכפ' על שאין בה ידיע'
בתחל' אבל יש בה ידיע'
בסוף אמרו לו מה הן
שיקרבו זה בזה א' להן
יקרבו אמ' לו הואי ואי
כפרתן שוה היאך הן קרבי'
א' להן כול' באי' לכפ' על
טומא' מקד' וקדשיו"

אשכחן

[illegible]

ר׳ שמע׳ בן יהוד׳ או׳ משמו שעירי ר״ח מכפ׳ על טהו׳ שאכ׳ טמ׳ מוסית עליהן של הרגלי׳ שהן מכפרין על טהו׳ שאכ׳ טמ׳ ועל שאין בה ידיע׳ לא בתחו׳ ולא בסוף ומוסי׳ עליהן של יום הכפו׳ שהן מכפ׳ על טהו׳ שאכ׳ הטמ׳ על שאין בה ידיע׳ לא בתחו׳ ולא בסוף ועל שאי׳ בה ידיע׳ בתחל׳ אבל יש בה ידיע׳ בסוף״ אמרו לו מה הן שיקרבו זה בזה א׳ להן הן אמרו לו אב׳ יהו של יום הכפו׳ קריבי׳ ברא׳ חד׳ אל׳ של ראש חד׳ היאך קריבין ליום הכפו׳ לכפר כפרה שאינ׳ שלהן אמ׳ להן כולן באין לכפ׳ על טומ׳ מקד׳ וקד׳ שיו׳ ועל זדון טומא׳ מקד׳ וקדשיו״ שעיר הנעש׳ בפני׳ ויום הכפורי׳ מכפ׳ על עבירו׳ שבתור׳ הקלו׳ והחמורו׳ הזדונו׳ והשגגו׳ הודע ולא הודע עשה ולא תעש׳ כריתו׳ ומיתו׳ ב״ד שעי׳ המשתל׳ מכפ׳ אח׳ ישר׳ ואח׳ כהני׳ ואח׳ כהן משיח ומה׳ ישר׳ לכהני׳ ולכהן משי׳ אל׳ שהפר מכפ׳ על הכהני׳ על טומ׳ מקד׳ וקדשיו

[illegible]

ר' שמע' או' כשם שדם
השעי' הנעש' בפני' מכפ' על
הכהני' ישר' כך דם הפר מכפ'
על הכהני' וכש' שוידוי של
שעי' המשתל' מכפ' על ישר'
כך וידוי של פר מכפ' על
הכהנים'

סליק פירקא

ידיעות הטומאה

שתי' שהן ארב' נטמ' וידע
ונעל' ממנו טומ' וזכור לקדש
נעל' ממנו קד' וזכור לטומא'
נעלמו זה וזה ואכל את הקד'
ולא ידע ומשאכל ידע הרי
זה בעול' ויורד נטמ' וידע
ונעלם ממנו טומ' וזכור למקדש
נעלם ממנו מקד' וזכ' לטומ'
נעלמו ממנו זה וזה ונכנס
למקד' ולא ידע ומשיצ' ידע
הרי זה בעול' ויורד
אחד הנכנ' לעזר' ואחד הנכנס
לתוספ' העזר' שאין מוסיפי'
על העי' ועל העזרות אלא
במלך ונביא ובאורי' ותומי'
ובסנהדרין של שבעי' ואח'
ובשתי תודו' ובשיר ובב"ד
מהלכין ושתי תודו' אחריה'
הפנימי' נאכל' והחיצו' נשרפ'
כל שלא נעשי' בכל אילו
הנכנס לשם אין חייבין
עליה'

[illegible]

הדרן עלך שבועות שתים

[illegible]

נטמ׳ בעזר׳ ונעלמ׳ טומא׳
וזכו׳ למקדש נעל׳ ממנו מקד׳
וזכור לטומ׳ נעלמו ממנו
זה וזה והשתחו׳ או ששה
כדי השתחוא׳ בא לו באחור׳
חייב בקיצר׳ פטו׳ וזהו׳ מיצו׳
עש׳ שבמקד׳ שאין חייבין
עליה · איזוהי׳ מיצות עשה
שבנד׳ שחייב עלי׳ הי׳ משמ׳
עם הטהו׳ ואמ׳ לו נטמית׳
ופירש חייב שייציאתו הנא׳
לו כביאתו ״ ר׳ אליעזר
או׳ השרץ ונעל׳ ממנו על
העלם שרץ הו׳ חייב ואינו
חייב על העל׳ מקד׳ ר׳ עקי׳ או׳
ונעל׳ ממנו והו׳ טמ׳ על העל׳
טומ׳ הו׳ חייב ואינו חייב על
העל׳ מקדש ר׳ ישמעא׳ או׳
ונעל׳ ממנו שני פע׳ לחייב
על העל׳ טומא׳ ועל העלם
מקדש ״

סליק פירקא

שבועות שתים

שהן ארבע שבוע׳ שאוכ׳
ושלא אוכל שאכלתי
ושלא אכלתי שבוע׳ שלא
אוכל ואכל כל שהו חייב
דברי ר׳ עקיבא ״

הדרן עלך ידיעות הטומאה למימרא

[illegible]

אמרו לו לר' עקי' היכן מצינו
באוכל כל שהו חייב שזה חוי'
א' להן ר' עקי' היכן מצינו
במדבר מביא קרבן שזה מדבר
ומביא קרבן ' שבוע' שלא
אוכל ואכל ושת' אי' חייב א'
אח' שבוע' שלא אוכ' ושלא
אשת' ואכל ושת' חייב שת'
שבוע' שלא אוכל ואכל פת
חיטין פת שעורין פת כוסמי'
אינו חייב אל' אח' שבוע' שלא
אוכל פת חיטין פת שעורי' פת
כוסמין ואכל חייב על כל אח'
ואחת' שבוע' שלא אשתה
ושת' משקי' הרב' אינו חייב א'
אח' ' שבוע' שלא אשת' יין
ושמן ודבש ושת' חייב על כל
אח' ואח' ' שבוע' שלא את'
ואכל אוכלין שאינן ראויין
לאכי' ושת' משקי' שאי' ראוי'
לשתייה' פטור" שבוע'
שלא אוכל ואכל נבילו' וטרפו'
שקיצי' ורמשי' חייב ור' שמעון
פוטר אם' קונם אשתי נהנית לי
אם אכלתי היום והוא שאכ'
נבילו' וטרפו' שקיצי' ורמשי'
הרי אשתו אסורה"

[illegible]

שבוע שלא יוכל ואכל

את דברי של עצמן ואת דברי
של אחרי׳ ואת דברי׳ שיש בה
ממש ואת דברי׳ שאין בהן
ממש כיצ׳ א׳ שאתן לפלוני
ושלא אתן שנתתי ושלא
נתתי שאישן ושלא אישן
שישנתי ושל׳ ישנתי שאזרו׳
צרור לים ושלא אזרו׳ שזרק׳
ושלא זרקתי ר׳ ישמע׳ או׳ אי׳
חייב אל׳ על העתי׳ לבא שנ׳ להר׳
או להטיב אל׳ ר׳ עקי׳ אכ׳ אין
לי אל׳ דברי׳ שיש בהן הרעה
והטב׳ דברי׳ שאין בהן הרעה
והטב׳ מנין אל׳ מריבוי׳ הכתוב
אל׳ אם ריב׳ הכ׳ לכך ריבה הכ׳
לכך ׳ נשב׳ לבט׳ את המיצ׳
ולא ביטל פטו׳ לקיי׳ את המיצ׳
ולא קיים פטו׳ שהיה בדין שהו׳
חייב כדברי׳ ר׳ יהוד׳ בן בתיר׳ א׳
ר׳ יהוד׳ בן בתיר׳ מה אם דבר
הרשו׳ שאינו מושבע עליו
מהר סיני הרי הו׳ חייב על׳ מיצו׳
שהו׳ מושבע עליה מהר סיני
אינו דין שיה׳ חייב עליה
אמ׳ לו לא אם אמרת בשבו׳
הרשו׳ שעש׳ לאו כהן תאמ׳
בשבוע׳ מיצוה שלא עשה
לאו כהן ״ שבוע׳ שלא
אוכל ככר זו שבוע׳ שלא
אוכלנ׳ שבוע׳ שלא אוכלנ׳
ואכל׳ אינו חייב אל׳ אח׳ וזו
היא שבוע׳ ביטוי שחייבין
על זדונ׳ כרת ועל שגגתה
קרבן עולה ויורד ״

שבוע׳ שוא חייבין על זדונ׳ מכו׳ ועל שגגת׳ פטו׳ ׳איזוהי׳ שבוע׳ שוא נשבע׳ לשנות את הידוע לאד׳ כיצ׳ אמ׳ על עמו׳ של אבן שהו׳ של זהב ׳ועל איש שהו׳ אשה ועל אש׳ שהו׳ איש נשב׳ על דב׳ שאי׳ אפש׳ לו׳ אם לא ראיתי גמל פורח באויר ואם לא ראו׳ נח׳ כקור׳ כו׳ הכר א׳ לעדים בואו והעידוני שבוע׳ שלא בעיון נשבע׳ לבט׳ את המיצו׳ שלא לעשו׳ סוכ׳ ושלא ליטול לולב שלא להני׳ תפילין הי׳ שבוע׳ שוא שחייבי׳ על זדונ׳ מכות ועל שגגת׳ פטו׳ שבוע׳ שאוכל ככר זו׳ שבוע׳ שלא׳ אוכלנ׳ הראשנ׳ שבוע׳ בטוי והשני׳ שבוע׳ שו׳ אכל עבר על שבוע׳ שוא אכל לא עב׳ על שבוע׳ ביטוי׳ שבוע׳ ביטוי׳ נוהג׳ באנשים ובנשי׳ בקרובי׳ וברחוקי׳ בכשרי׳ ובפסו׳ בפני בד׳ ושלא בפני בד׳ מפי׳ עצמן וחייבי׳ על זדונן מכו׳ ועל שגגתן קרבן עולה ויורד׳ שבוע׳ שוא נוהג׳ באנשי׳ ובנשי׳ ברחוקי׳ ובקרובי׳ בכשרי׳ ובפסו׳ בפני בד׳ ושלא בפני בד׳ מפי עצמן וחייבין על זדונ׳ מכו׳ ועל שגגת׳ פטור׳ אח׳ זו ואח׳ זו המושב׳ מפי אחרי׳ חייב לא אכלתי היום ולא הנחתי תפילי׳ משביעני ואמ׳ אמן חייב׳

סליק פירקא

הדרן עלך שבועות שתים

[illegible]

שבועת העדות נוהגת באנשים ולא

בנשים ברחוקים ולא בקרובים בכשרים ולא בפסולין ואינה נוהגת אלא בראויין להעיד בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו ומפי אחרים אינן חייבין עד שיכפרו בו בבית דין דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בין מפי עצמו בין מפי אחרים אינן חייבין עד שיכפרו בבית דין וחייבין על זדון שבועה ועל שגגת העדות ואינן חייבין על שגגתה ומה הן חייבין על זדון השבועה קרבן עולה ויורד ״ שבועת העדות כיצד אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אנו יודעים לך עדות או שאמרו אין אנו יודעים לך עדות משביע אני עליכם ואמרו אמן חייבין השביע עליהם חמש פעמים חוץ לבית דין ובאו לבית דין והודו פטורין כפרו בבית דין חייבין על כל אחת ואחת אמר רבי שמעון מה טעם מפני שהן יכולין לחזור ולהודות השביע עליהם חמש פעמים בפני בית דין אינן חייבין אלא אחת אמר רבי שמעון מה טעם מפני שאינן יכולין לחזור ולהודות ״ כפרו שניהם כאחת חייבין בזה אחר זה הראשון חייב והשני פטור כפר אחד והודה אחד הכופר חייב היו שתי כתי עדים כפרה הראשונה ואחר כך כפרה השניה שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולה להתקיים בשתיהן ״ משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שבועה שאין אנו יודעין לך עדות אינן חייבין אלא אחת שבועה שאין אנו יודעים לך עדות שיש לך ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה חייבין על כל אחת ואחת

[illegible]

משבי׳ אני עליכ׳ אם לא תבאו ותעידוני שיש לי ביד פל׳ חיטין ושעו׳ וכוסמ׳ שבו׳ שיא׳ אני יודע׳ לך עדו׳ אין חייבי׳ אל׳ אחת׳ שבוע׳ שאין אני יודע׳ שיש לך ביד פל׳ חיטי׳ ושעו׳ וכוסמי׳ חייבי׳ על כל אח׳ ואח׳ ׳ משביע אני עליכ׳ אם לא תבאו ותעידוני שיש לי ביד פל׳ נזק וחיצי נזק תשלומי כפל ותשלו׳ ארב׳ וחמש שאנס פל׳ ופית׳ את בתי ושהכני בני ושחבל בי חברי ושהדלי׳ גדישי ביום הכפו׳ הרי אלו חייבין׳

משבי׳ אני עליכ׳ אם לא תבאו ותעידוני שאני כהן שאני לוי שאני בן גרוש׳ שאיני בן חלוצ׳ שאיש פל׳ כהן שאיש פל׳ לוי שאינו בן גרוש׳ שאינו בן חלוצ׳ שאנס איש פל׳ את בתו שחבל בו חבירו שחבל בו בנו ושהדלי׳ את גדישו בשבת הרי אלו פטו׳״

משבי׳ אני עליכ׳ אם לא תבאו ותעידוני שאמ׳ איש פל׳ ליתן לי מאתים זוז ולא נתן הרי אילו פטורין שאין חייבין אלא על תביע׳ פקדון״

משביע אני עליכ׳ כשתדעון לי עדו׳ שתבאו ותעידוני הרי אלו פטורי׳ מפני שקדמ׳ שבוע׳ לעדות״

עמד בבית הכנס׳ ואמ׳ משבי׳ אני עליכ׳ אם אתם יודעין לי עדות שתבאו ותעידוני הרי אלו פטורי׳ א׳ לשני׳ משביע אני עליכם אם אתם יודעי׳ לי עדות שתבאו ותעידוני והן יודעי׳ לו עדו׳ עד מפי עד או שהיה אחד מהן קרו׳ או פסול הרי אלו פטורין שילח ביד עבדו או שא׳ להן הנתבע משביע אני עליכ׳ אם את׳ יודעי׳ לו עדות שתבאו ותעידו הרי אלו פטורי׳ עד שישמעו מפי התובע״ משבי׳ אני עליכ׳ מיצו׳ אני עליכ׳ אוסרכם הרי אלו

[illegible]

[illegible]

חייבין בשמי׳ ובארץ הרי אלו
פטורין באל״ת דל״ת יו״ד ה״א בשרי
מצבאות ברחו בחנן בארך אפי׳
ורב חסר ובכל הכנויין הרי אלו
חייבין ״ המקלל בכולן חייב
דברי ר׳ מאי׳ וחכמי׳ פוט׳ המקלל
עצמו וחבירו בכולן עובר בלא
תעש׳ יכבה י״ו וכן יכבה אלהי׳ זו
היא אלה הכתוב האמור בתורה
אמ׳ אל יככה ויברכך וייטיב לך
ר׳ מאי׳ מחייב וחכ׳ פוטרין ״

סליק פירקא

שבועת הפקדון

נוהגת באנשי׳ ובנשי׳ ברחוקים
ובקרובי׳ בכשרי׳ ובפסולים
בפני ב״ד ושלא בפני ב״ד מפי
עצמו ומפי אחרי׳ איננו חייב
עד שיכפור בו בב״ד דברי ר׳ מאי׳
וחכמ׳ או׳ בין מפי עצמו בין
מפי אחרי׳ כיון שכפר חייב וחייב
על זדון שבוע׳ ועל שגגת עם
זדון הפקדון ואינו חייב על
שגגת ומה חייב על זדונ׳ אש׳
בכסת שקלים ״ שבועת
הפקדון כיצ׳ א״ל תן לי פקדון
שיש לי בידך שבוע׳ שאין לך
בידי או שא״ל אין לך בידי
משביעני וא׳ אמן חייב ׳

[illegible]

מנהני

[illegible]

הדרן עלך שבועת העדות רב

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך שבועת הפקדון היבי

[illegible]

השבי׳ עליו חמש פעמ׳ בין בפני
ב״ד בין שלא בפני ב״ד וכפ׳ חייב על
כל אח ואח א״ר שמע׳ מה טעם
מפני שהו׳ יכו׳ לחזור ולהודות היו
חמש תובעי׳ וא״ל תן לנו פקדון
שיש לנו בידך שבוע׳ שאין לכם
בידי או׳ חיי׳ א׳ אח שבוע׳ שא׳
לך בידי ולא לך ולא לך חייב על
כל אח ואח ר׳ אלע׳ או׳ עד שיאמ׳
שבוע׳ באחרונ׳ ר׳ שמע׳ או׳ עד
שיאמ׳ שבוע׳ לכל אח ואחד
תן לי פקדו׳ ותשו׳ יד וגזל ואבידה
שיש לי בידך שבוע׳ שאין לך
בידי כלו׳ פק׳ ותשו׳ יד וגז׳ ואב׳ חיי׳
על כל אח ואח תן לי חיטי׳ ושעו׳
וכוסמ׳ שיש לי בידך שבו׳ שאין
לך בידי חיטי׳ ושעו׳ וכוס חיי׳ על
כל אח ואח ר׳ מא׳ או׳ אפי׳ חיטה
ושעור׳ וכוסמ׳ חיי׳ על כל אח ואח
אנסת ופתית את בתי וא׳ לא
אנסתי ולא פתיתי משביעני וא׳
אמן חיי׳ ור׳ שמע׳ פוט׳ שאינו
משל׳ קנס על פי עצמו א״ל
אע״פ שאי׳ משל׳ קנ׳ על פי עצמ׳
משל׳ בש׳ ופג׳ ע״פ עצמו׳ גנבת
את שורי והו׳ או׳ לא גנבתי משבי׳
וא׳ אמן פטו׳ המי׳ שורך את שורי
והו׳ או׳ לא המי׳ משביע׳ וא׳ אמ׳
חיי׳ המי׳ שורך את עבדי והו׳ או׳
לא המי׳ משביע׳ וא׳ אמן פטור
א״ל חבלת בי ועשי׳ בי חבור והוא
או׳ לא חבלתי ולא עשיתי בך חבור
משביענ׳ וא׳ אמן חייב א״ל עב׳ דו
הפלת את שני וסמית את עיני
והו׳ או׳ לא הפלתי ולא סמיתי
משביענ׳ וא׳ אמן פטו׳ זה הכל
כל המשל׳ על פי עצמו חייב
שאי׳ משל׳ ע״פ עצמו פטור״

סליק פירקא

שבועת הדיינין

הטענ׳ שתי
כסף וההודא׳ בשו׳ פרוט׳ ואם
אין הודא׳ ממין הטענ׳ פטו׳ כיצ׳
שתי כסף יש לך בידי אין לך

בירי אל׳ פרוט׳ שתי כסף ופרוט׳
יש לי בידך אין לך בידי אל׳ פרו׳
חייב מנ׳ לי בידך אין לך בידי
פטו׳ מנה לי בידך אין לך בידי
אל׳ חמשי׳ חייב מנה לאב׳ בידך
אין לך בידי אל׳ חמשי׳ דינ׳ פטו׳
שהו׳ כמשי׳ אביד׳ · מנ׳ לי בידך
אל׳ הן למח׳ אל׳ תנהו לי נתתיו
לך פטו׳ אין לך בידי חיי׳ מנ׳ לי
בידך אל׳ הן אל׳ אל תתנהו לי
אל׳ בפני עדי׳ למח׳ אל׳ תנהו לי
נתתי׳ לך חייב מפני שיצרי׳ ליתן
לו בעדי׳ · ליטר׳ זהב לי בידך אין
לי בידי אל׳ ליטר׳ כסף פטו׳ דינר
זהב לי בידך אין לך בידי אל׳ דינ׳
כסף וטריסי׳ ופונדיון ופרוט׳ חיי׳
שהכל מין מטבע אחד כור תבוא׳
לי בידך אין לי בידי אלא לתך
פטו׳ כור קטנ׳ פירו׳ לי בידך אי׳
לך בידי אל׳ קטנית חיי׳ שהקטני׳
בכלל פירו׳ · טענ׳ חיטין והוד׳
לו בשעורין פטו׳ ורג׳ מחייב
הטוען כדי׳ שמן והוד׳ לו בקנקני׳

קטנית

ארמון או הודאיל והוד׳ ממין
הטענ׳ ישבע וחכ׳ או׳ אין הודא׳
מן הטענ׳ א׳ רג׳ רואה אני את
דברי ארמון · טע׳ כלי׳ וקרקע׳
הוד׳ בכלי׳ וכפ׳ בקרק׳ בקרקע׳ וכפר
בכלי׳ פטו׳ הוד׳ מקצ׳ הקרקע׳ פטו׳
מקצ׳ כלי׳ חייב שהנכסי׳ שאין
זוקקין את הנכסים שיש להן

להן אחריו

אחריו לישבע עליהן ואין
נשבעי׳ על טענ׳ חרש שוטה
וקטן ואין משביעי׳ את הקטן
אבל נשבעו׳ לקט׳ ולהקד׳ ·
ואלו דברי׳ שאין נשבעי׳ עליה׳
העבדי׳ והשטרות והקרקעות
וההקדשו׳ ואין בהן תשלו׳ כפל
ולא תשלו׳ ארב׳ וחמ׳ שומ׳ חנ׳
אינו נשב׳ נוש׳ שכ׳ אינו משל׳
ר׳ שמע׳ או׳ קדשי׳ שחייב
באחריות נשבעי׳ עליה ושאי׳
חיי׳ באחריות אין נשבעי׳ עליה
ר״מ או׳ יש דברי׳ שהן כקרקע

ואינן כקרקע ואין חכמורי לו כיצ עשר גפני טעו׳ מסרתי לך הלה או׳ אינן אל׳ חמש ר׳ מאי׳ מחיי׳ שבוע׳ וחכ׳ או׳ כל המחוב׳ לקרקע הרי הו׳ כקרקע׳ אין נשבעי׳ אל׳ על דבר שבמידה ושבמשקל ושבמנין אל׳ ביה מלא מסרתי לך כיס מל׳ מסרתי לך והל׳ או׳ איני יודע אלא מה שהנחת את נוטל פטו׳ זה או׳ עד הזיז וזה או׳ עד החלון חייב׳ המלו׳ את חבי׳ על המשכון ואל׳ סלע הלויתי׳ עליו שקל היה שוה והל׳ או׳ לא כי אלא סלע הלויתני עליו סלע הי׳ שו׳ פטו׳ סלע הלויתי׳ עלי׳ שקל היה שוה והל׳ או׳ לא כי אל׳ כל הלויתני על שלש דינ׳ היה שו׳ חייב סל׳ הלויתני עליה שתי׳ היה שוה והל׳ או׳ לא כי אל׳ סלע הלויתיך עליו וסלע היה שו׳ פטו׳ סלע הלוית׳ עליו ושתי׳ הי׳ שו׳ והל׳ או׳ לא כי אל׳ סלע הלויתי׳ עלי׳ וחמש דינ׳ היה שו׳ חיי׳ מי נשב׳ מי שהפקדו׳ אצלו שמ׳ ישבע זה ויוציא׳ הל׳ את הפקדון׳

סליק פירקא

כל הנשבעין

שבתור׳ נשבעי׳ ולא משלמי׳ ואלו נשבעי׳ ונוטלין השכיר והנגזל והנחבל ושכנגדו חשו׳ על השבועה׳ שכי׳ כיצ׳ אל׳ תן לי שכ׳ והו׳ או׳ נתתי שיש לי בידך והו׳ או׳ לא נטלתי הרי זה נשב׳ ונוט׳ ר׳ יהוד׳ או׳ עד שתה׳ שם מקצ׳ הודא׳ כיצד אל׳ תן לי שכרי חמשים דינ׳ שיש לי בידך והו׳ או׳ התקבלת מהן דינ׳ זהב׳ הנגזל כיצד היו מעידי׳ אותו שנכנס לתוך למשכנו שלא ברשו׳ ואל׳ תן לי כליי שנטלת והו׳ או׳ לא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך שבועת הדיינין מצלן

[illegible]

נטלתי הרי זה נשב׳ ונוט׳ ר׳ יהוד׳
או׳ עד שתה׳ שם מקצ׳ הודאה
כיצ׳ א׳ל נטלת שת׳ והו׳ או׳ לא
נטלתי אל אח׳ ׳ הנחבל כיצ׳
מעידי׳ אותו שנכנס לתוך ביתו
וייצ׳ חבול וא׳ל חבלת בי ועשית
בי חבור והו׳ או׳ לא חבלתי ולא
עשיתי בך חבור הרי זה נשבע
ונוט׳ ר׳ יהוד׳ או׳ עד שתהא שם
מקצ׳ הודא׳ כיצ׳ א׳ל חבלת בי
שת׳ והו׳ או׳ לא חבלתי בך אל
אח׳ ׳ שכנג׳ חשוד על השבו׳
כיצ׳ אח׳ שבוע׳ העדו׳ ואח׳ שבו׳
הפקדו׳ ואפי׳ שבוע׳ שו׳ היה אח׳
מהן משח׳ בקובי׳ ומלו׳ בריבית
ומפריחי יוני׳ וסוחרי שביעי׳
שכנגדו נשב׳ ונוט׳ היו שניה׳
חשודי׳ חזר׳ שבוע׳ למקומ׳ה ר׳
יוסי או׳ יחלוקו ׳ וחנוני על
פנקסו כיצ׳ לא שא׳ל כתוב על
פנק׳ שאת׳ חייב לי מאתים זוז
א׳ל א׳ל תן לבני כאת׳ חיטי׳ תן
לפועלי׳ כלע מע׳ והו׳ או׳ נתתי
והן או׳ לא נטלנו הו׳ נשב׳ ונוט׳
והן נשבעי׳ ונוט׳ ׳א בן ננ׳ כיצ׳
אלו ואלו באי׳ לידי שבו׳ שוא
אל׳ הו׳ נוט׳ בלא שבו׳ והן נוט׳
בלא שבוע׳ה ׳ א׳ לחנוני
תן לי בדינ׳ פירו׳ ונתן לו וא׳ל
תן לי הדינ׳ וא׳ל נתתיו לך ונתת׳
באונפלי ישב׳ בעל הבית שנתן
לו את הדינ׳ נתן לו את הדינ׳
וא׳ל תן לי הפירו׳ וא׳ל נתתי לך
והולכת לתו׳ ביתך ישבע׳ חנוני
ר׳ יהוד׳ או׳ כל שהפירו׳ בידו
ידו על העליונה ׳ א׳
לשולחני תן לי בדינ׳ מע׳ ונת׳
לו ונתתו באונפלי ישבע׳ בעל
הבי׳ שנתן לו את הדינ׳ נתן לו
את הדינ׳ א׳ לו תן לי את המע׳
וא׳ל נתתי לך והשלכת לתוך
כיסך ישב׳ שולחני ר׳ יהוד׳ או׳
אין דרך שולחני ליתן :

איסר עד שיטו את דירו ׳ כשם שאמרו הפוגמ׳ כתובת׳ לא תפרע אלא בשבוע׳ והנפרע׳ שלא בפ׳ בפניו לא תפרע אלא בשבו׳ ער׳

אח׳ מעיד׳ שהי׳ פרוע׳ לא תפרע אלא בשבוע׳ מנכסי׳ משועב׳ ומנכסי׳ יתומי׳ לא תפרע אלא בשבוע׳ וכן היתום׳ לא יפרעו אלא בשבוע׳ שלא

פקדנו אב ושלא אמ׳ לנו אב ושלא מיצ׳ בין שטרו׳ של אב׳ ששט׳

זה פרוע׳ א׳ר׳ יוחנ׳ בן ברוקה אפי׳ נול׳ הבן לאח׳ מית׳ האב הרי זה נשב׳ ונוט׳ א׳ר׳ שב׳ג׳ אם יש עדי׳ כשא׳ האב בשע׳ מית׳ שטר זה אינו

פרוע׳ הו׳ נוט׳ שלא בשבוע׳ ׳ ואלו נשבעי׳ שלא בטענ׳ השותפין והאריסי׳ והאפוטרו׳ והאש׳ הנושא׳ ונותנ׳ בתו׳ הבי׳ וכן הבי׳ אל׳ מה

את טוענני רצונו׳ שתשב׳ לי חייב חלקו׳ השותפי׳ והאריסי׳ אי׳ יכו׳ להשביען נתגלגל׳ לו שבוע׳ ממקו׳ אחר מגלגלי׳ עליו את הכל

והשביעי׳ משמט את השבועה״

הדרן סליק פירקא

ארבעה שומרי׳ הן שומ׳ חנ׳ והשוא׳ נוש׳ שכ׳ והשוכ׳ שומ׳ חנ׳ נשב׳ על הכל והשוא׳ משל׳ את הכל

נוש׳ שכ׳ והשוכ׳ נשבעי׳ על השבור ועל השבוי ועל המת ומשלמ׳ את האבד׳ ואת הגניב׳״ א׳ לשומ׳ חנ׳ היכן שורי א׳ל׳ מת והוא

שנשבר או נשב׳ או נגנ׳ או אבד נשבר והו׳ שמת או נשב׳ או נגנב או אבד נשב׳ והו׳ שמת או נשבר או נגנב או אבד נגנ׳ והו׳ שמת או נשבר או נשב׳ או אב׳ אבד והו׳ שמת או נשבר או נשב׳ או נגנ׳

משביעני ו׳א׳ אמן פטו׳ ׳ היכן שורי א׳ל׳ אבד משבי׳ וא׳ אמן והעדי׳ מעידי׳ אותו שאכלו משל׳ את הקרן הוד׳ מעצמו משלם

קרן וחומ׳ ואש׳ ׳ היכן שורי א׳ל׳ נגנ׳ משביע׳ וא׳ אמן והעדים מעידי׳ אותו שגנ׳ משל׳ תשלו׳ כפ׳ טב׳ ומכ׳ משל׳ תשלו׳ ארב׳

וחמ׳ הוד׳ מעצמ׳ משל׳ קרן וחומ׳ ואש׳ ״ א׳ לאח׳ מן השוק היכן שורי שגנבת׳ והו׳ או לא גנבתי משבי׳ וא׳ אמן והעדי׳ מעי׳

אותו שגנבו משל׳ תשלו׳ כפ׳ טב׳ ומכ׳ משל׳ תשלו׳ ארב׳ וחמ׳ הוד׳ מעצמ׳ משל׳ קרן וחומ׳ ואש׳ ר׳א׳ עדי׳ שממשמשין ובאין ואמ׳

גנבתי אבל לא טבח ולא מכרתי אי׳ משל׳ אלא קרן ׳ א׳ לשוא׳ היכן שורי א׳ל׳ מת והו׳ שנשבר או נשב׳ או נגנ׳ או אב׳ נשב׳ והו׳

שמת או נשבר או נגנ׳ או אב׳ נשבר והו׳ שמת או נשב׳ או נגנ׳ או אב׳ נגנב או אב׳ והו׳ שמת או נשב׳ אבר והו׳ שמת או נשב׳

או נשבר או נגנ׳ משבי׳ וא׳ אמן פטו׳ היכן שורי א׳ל׳ איני יודע מה את כח והו׳ שמת או נשבר או נשב׳ או נגנ׳ או אבד משביעני

וא׳ אמן חייב׳ ׳ א׳ לנוש׳ שכ׳ או לשוכ׳ היכן שורי א׳ל׳ מת והו׳ שנשבר או נשב׳ או נגנ׳ או אבד נשבר או שמת א׳ נשב׳

והו׳ שמת או נשבר משבי׳ וא׳ אמ׳ פטו׳ ׳ היכ׳ שו׳ א׳ל׳ מת או ׳ נשבר או נשב׳ והו׳ שנגנ׳ או אב׳ משבי׳ וא׳ אמן חייב׳ ׳ היכן שורי

א׳ל׳ נגנ׳ או אב׳ והו׳ שמת או נשב׳ משבי׳ וא׳ אמ׳ פטו׳ והו׳ אב׳ אב׳ והו׳ שנגנב׳ משבי׳ וא׳ אמ׳ פטו׳ זה הכל׳ כל המשנ׳ מחובה

לחוב׳ מפטו׳ לפטו׳ ומפטו׳ לחוב׳ פטו׳ מחוב׳ לפטו׳ חייב״

[illegible]

סליק פירקא

ארבע שומרין

הדרן עלך כל הנשבעין

מאן

[illegible]

הדרן עלך ארבע שומרין

וסליקא לה מסכת שבועות

הורו בית דין

א שמוא

לעבור על אח' מכל מצו' האמורו' בתור' והולך היחי' ועש' שוגג על פיה' בין שעשו ועש' עמהן בין שעשו ועש' אחריה' בין שלא עשו ועש' הרי זה פטור מפני שתל' בב"ד" הורו ב"ד וידע אח מהן שטעו או תלמי' שהו ראוי להורא' והל' ועש' על פיה' בין שעשו ועש' עמה' בין שעשו ועש' אחריהם

[illegible]

בין שלא עשו ועש' הרי זה מן
מתחיי' מפני שלא תל' בב"ד זה
הכלל התול' בעצמו חייב והתולה
בב"ד פטור " הורו ב"ד וידעו
שטעו וחזרו בהן בין שהביאו
כפרתן בין שלא הביאו כפרתן
והלך ועש' על פיה' ר' שמעון פוט'
ר' לעז' או' ספק איזהו ספק ישב
לו בתו' ביתו חיי' הלך לו למדינת
הים פטו' א"ר עקי' מוד' אני בזה
שהו' קרוב לפטו' מן החוב' א"ל בן
עזאי מה שינ' זו מן היוש' בביתו
א"ל שהיוש בביתו אפש' היה לו
שישמ' וזה לא הי' לו שישמע "
הורו ב"ד לעקו' את כל הגוף
אמרו אין נדה בתור' אין שבת
בתור' אין ע"ז בתור' הרי אלו פטו'
הורו לבט' מקצ' ולקיי' מקצ' הרי
אלו חייבי' כיצ' אמרו יש נדה
בתור' אב' הבא על שומ' יום פטו'
יש שב' בתו' כתור' אב' המוציא
מרה"י לר' הר' פטו' יש ע"ז בתור
אבל המשתחו' פטו' הרי אלו חייב'
ש' ונע' ונעל' דבר רב' ולא כל הגוף "
הורו ב"ד וידע אח' מהן שטעו
א"ל הן טועי' את' או שלא היה
מו' של ב"ד שם או שהי' אח' מהן
גר' או ממזר או נתין או זקן שלא
היה ראוי לבנ' הרי אלו פטו' שנ'
כא' עד' ונא' להלן עד' מה עדה
האמו' להלן כול' ראויין להורא'
את עד' האמור כאן ראויין
להוראה "

הורו ב״ד שוגגין ועשו כל הקהל שוגגי׳ מביאי׳ פר מזידין ועשו שוגגי׳ מביאי׳ כשב׳ או שעירה. שוגגי׳ ועשו מזידי׳ הרי אלו פטו׳ ׳

הורו ב״ד שוגגי׳ ועשו כ״ר או רובן על פיה׳ מבי׳ פר ובצע׳ ׳ מביאי׳ פר ושעי׳ רב״ר מאי׳ ר׳ יהוד׳ או שני׳ עש׳ שבטי׳ מביאי׳ שני׳ עש׳ פרי׳ ובצ׳ שני׳ עש׳ פרי׳ ושני׳ עש׳ שעי׳ ור׳ שמע׳ או׳ שלש׳ עש׳ פרי׳ ובצ׳ שלש׳ עש׳ פרי׳ ושלש׳ עש׳ שעי׳ פר ושעי׳ לכל שבט פר ושעי׳ לב״ד ׳

הורו ב״ד ועשו שבע׳ שבטי׳ או רובן על פיהם מביאי׳ פר ובצע׳ מבי׳ פר וש׳ רב״ר מאי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ שבע׳ שבטים שחטא מבי׳ שבע׳ פרי׳ ושא׳ שבט׳ שלא׳ מבי׳ על ידיה׳ פר פר שאת׳ אלו שלא׳ חט׳ מביא׳ ע״י החוט׳ ר׳ שמע׳ או׳ שמנ׳ ובצ׳ שמנה פרי׳ ושמנ׳ שעי׳ פר ושעי׳ לכל שבט פר ושעי׳ לב״ר ״

הורו ב״ר של אח׳ מן השבטי׳ ועש׳ אותו השבט על פיה׳ אותו השבט הו׳ חייב ושא׳ כל השבטי׳ פטו׳ רב״ר׳ יהוד׳ וחכ׳ או׳ אין חייב אל׳ על הוריי׳ ב״ר הגדו׳ בלב׳ שנ׳ ער׳ ישרא׳ ולא׳ ער׳ אותו השבט ״

סליק פירקא

הורה כהן משי׳ לעצמו שוגג ועש׳ שוגג מבי׳ פר שוג׳ ועש׳ מזיד מזיד ועש׳ שוג׳ פטו׳ שהוריית כהן משי׳ לעצמ׳ כהוריי׳ ב״ר לצבו׳ ״ הור׳ כפני עצמו ועש׳ בפני עצ׳ נתכפ׳ לו בפני עצמו

הדרן עלך הורו ב״ד אמ׳

הור' עם היצבו' ועש' עם הציבו'
בתלמ' לו עם הציבור אין בד
חייבי' עד שיורו לבט' מק' צ ולקי'
מקיצ וכן המשי' ולא בעצ' אל
שיורו לבטל מקיצ ולקי' מקיצ
אין חייבי' אל על העל' דבר עם
שגג' מעש' וכן המשי' ולא בעצ'
אל על העל' דב' עם שגג' מעש'
ואין חייבין אל' דבר שזדונו כר'
ושגגתו חטא וכן המשיח ולא
בעצ' אל' על דבר שזדונו כרת
ושגגתו חטא אין חייבי' על עש'
ועל לא תעש' שבמקדש ואין
מביאין אשם תלוי על עש' ועל
לא תעש' שבנד' ומביאין אש'
תלוי על עש' ועל לא תע' שבנד'
ואיזו היא מצו' עש' שבנד' פרוש
מן הנד' לא תעש' אל תבא אל
הנדה אין חייבי' על שמיע'
קול ועל בטוי שפ' ועל טומ' מקד'
וקדשיו והנשי' והמשי' כיוצ'
בה' ר' יוסי הגלי' או' הנשי'
חייב בכולן חוץ משמיע' קול ש
שהמלך לא דן ולא דנין אותו ולא
מעי' ולא מעידי' אותו כל
המיצ' שבתור' על זדונו כרת ועל
שגגתו חטא' היחי' כשב' ושעי'
והנשי' שעי' ומשיח ובי"ד פר
ובעצ' פר ושעי' מביאין
שעיר ובי"ד פר ושעי' פר לעו'
ושעי' לחטאת

אש תלוי היחו' והנשי' חייבין
והמשי' וב"ד פר ושעי' פטו' אש
ודאי יחיד נשי' משיח חייבין
וב"ד פטו' שמיע' ביטוי וטומא'
מקד' והקדשי' ב"ד פטורי' והיחיד
והנשי' והמשי' חייבי' אל' שא'
המשי' חייב על' טומא' מקדש
וקדשיו דב"ר שמעון מה הן
הן חייבי' קרבן עול' ויור' ר' אליע'
או' הנשי' מבי' שעיר"

סליק פירקא

הדרן עלך הור' כהן משיח השתא

כהן משיח שחטא

ואחר כך עבר ממשיחותו ו
ונשי' שחט' ואחר כך עב' מגדול'
משי' מבי' פר ונשי' מבי' שעי'
כהן משי' שעב' ממשיח
ואחר כך חט' משי' מביא פר
וכן נשי' שעבר מגדול' ואחר
חט' משיח מבי' פר ונשי' כהדיו'"
חטאו עד שלא נתמנו
ונתמנו הרי הן כהדיוטות ר'
שמע' או' אם נודע להן עד
שלא נתמנו חייבי' משנתמנו
פטורין איזהו נשיא זה
המלך על' מכל מיצו' ית' אלהיו ו
שאין על גביו אלא ית' אלהיו
איזהו משי' ולא מרוב' בגדי'"

אין בין כהן משיח בשמן
המשחה למרובה בגדים אל'
פר הבא על כל המצות.
אין בין כהן המשמש לכהן
שעבר אלא פר יום הכפורי'
ועשירית האיפה זה וזה
שוין בעבודת יום הכפורים
ומשמשין בשמנה כלים
דבר שאין על הבתולה
ואסורין על האלמנה ואין
מטמ' לקרוביהן ולא פורעי'
ולא פורמין ומחזירין את
הרוצח אלא שכהן גדול
פורם מלמטה וכהן הדיוט
מלמעלה. כהן גדול מקריב
אונן ואינו אוכל וההדיוט
לא מקריב ולא אוכל כל
התדיר מחבירו קודם את
חבירו וכל המקודש מחבירו
קודם את חבירו פר משיח
ופר עדה עומדין פר משי'
קודם לפר העדה לכל מעש'

[illegible]

האיש קודם לאשה להחיו' ולהשיב אבדה אשה קודמת לאיש לכסות ולהוציאה מבית השבי ובזמן ששניהם עומדין בקלקלה האיש קוד' לאשה כהן קודם ללוי לוי קודם לישרא' וישר' לממז' וממז' לנתין ונתין לגר וגר לעבד משוחרר אימתי בזמן ששניהם שוין אבל אם היה ממזר תלמי' חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר ת"ח קודם לכהן גדו' ע"ה

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כהן משיח

וסליקא מסכת הוריות

[illegible]

[illegible]

לפני אידיהן

של גוים שלשה ימים אסור לישא וליתן עמהם להשאילם ולשאול מהם להלוותן וללוות מהן לפורען ולפרוע מהן ר' יהודה אומר נפרעין מהן מפני שמיצר׃ אמרו לו חכמים אע"פ שמיצר עכשיו שמח הוא לאחר זמן׃

[illegible]

[illegible]

ר' ישמעא' או' שלשה
לפניהם ושלשה
לאחריהם אסור
וחכמים אומ' לפני
אידיהן אסו' לאח'
אידיהן מותר
אלו הן אידיה' של
גוים קלנד' וסטורנ'
וקרטסים ויום גינוס'
של מלכי' ויום הלידה
ויום המית' דברי ר'
מאיר

[illegible]

[illegible]

וחכמים אומ' כל
מיתה שיש בה
שריפה יש בה עז'
ושאין בה שריפ'
אין בה עז' יום
תגלחת זקנו ובלורי'
יום שעלה בו מן
הים ויום שיצא
מבית האיסורין
ויום שעש' משתה
לבנו אינו אסור
אלא אותו היום
ואותו האיש
בלבד ׳

תניא

[illegible]

עיר שיש בה ע"ז חוצ
לה מותר היה חוצ
לה ע"ז תוכ לה מותר
מהו לילך לשם בזמ
שהדרך מיוחדת
לאותו אסור ואם
היה יכול להלוך
ממקו' אחר מותר
עיר שיש בה
ע"ז והיו בה חנויות
מעוטרות ושאינן
מעוטרות זה היה
מעש' בבית שאן
ואמרו חכמים
המעוטרות אסורו'
ושאינן מעוטרות
מותרות.

איבעיא

אלו דברים שאסור
למכור לגוים
איצטרובלין ובנות
שוח ופטוטרות
ולבונה והתרנגול
לבן ר' יהודה מתיר
למכור לגוים תרנגו'
לבן בין התרנגולי'
בזמן שהוא בפני
עצמו קוטעו אצב'
ומוכר לו לפי שאי'
מקריבין חסר לע"ז
ושאר כל הדברים
סתמן מותר ופירו'
אסור ר' מאיר או'
את דקל טב חצב
ובהלב אסור למכור
לגוים

איצטרובלין

מקום שנהגו למכור
בהמה דקה לגוים
מוכרין מקום
שנהגו שלא למכור
אין מוכרין ואל
ישנה ארם מפני
המחלוקת ובכל
מקום אין מוכרין
ואל ישנה ארם
מפני המחלוק ובכל
מקום אין מוכרין
אותה בהמה גסה
עגלים וסייחין
שלימים ושבורים
ר' יהוד' מתיר בשבור
ובן בתירה מתיר
בסוס

[illegible]

אין מוכרין דובים
ואריות ולא כל דב׳
שיש נזק לרבים
אין בונין עמה׳
בסילקי גרדום
איצטריבא ובימה
אבל בונין דימסיאו׳
ומרחיצאות הגיעו
לכפה שמעמידין
בה ע״ז אסור לבנות׳
אין עושי׳ תכשי׳
לע״ז קרטלאו׳ נזמי׳
וטבעו׳ ר׳ א״ע׳ אומ׳
בשכרו מותר אין
מוכרין להן במחובר
לקרקע אבל מוכר
הוא מה שהיקצץ
ר׳ יהו׳ או׳ מוכר הוא ע״מ
מנת לקוץ׳ אין
משכירין בתי׳ בא״י
ישר׳ ואין צריך
לומ׳ שדות ובסורי׳
משכירין להם בתי׳
אבל לא שדו׳ ובחו׳
לארץ מוכרין בתי׳
ומשכי׳ שדו׳ דברי
ר׳ מאיר

[illegible]

[illegible]

ר׳ יוסי או׳ בארץ ישר׳ משכירין להם בתים אבל לא שדו׳ בסוריא מוכרין בתי׳ ומשכירין שדות ובחוצה לארץ מוכרין אלו ואלו את במקו׳ שאמרו להשכיר לא לבית דירה אמרו מפני שמכניס עו׳ שנ׳ לא תביא תועבה אל ביתך ובכל מקו׳ לא ישכור לו את המרחץ מפני שהו׳ נקרא על שמו׳

סליק פורקא

אין מעמידי׳

בהמ׳ בפונדקאות של גוים מפני שחשודין על הרביעה לא תתייח׳ עמהן אשה מפני שחשודין על העריות לא יתייח׳ אדם עמהן מפני שחשודי׳ על שפי׳ רמים׳

[illegible]

הדרן עלך לפני אידיהן ורמונהי

[illegible]

בת ישר' לא תילד את הנכרית אבל נכרית מילדת את בת ישר' ״ בת ישר' לא תניק בנה של נכרית אבל נכרי' מניקה בנ' של בת ישר' ברשותה ״

מתרפאין ריפוי ממון אבל לא רפוי נפשו' ואין מסתפרי' מהן בכל מקו' דברי ר' מאיר וחכמים או' ברה"ר מותר אבל לא בינו לבינו ״

אלו דברי' של גוים אסורין ואיסורן איסור הנאה היין והחומץ של גוים שהיה מתחלתו יין וחרש הדרני ועורו' לבובין רשב"ג אומ' בזמן שהקרע שלו עגול אסור משוך מותר ״

[illegible]

בשר שנכנס לע"ז מותר והיוצא אסור מפני שהוא כזבחי מתים. ההולכי' לתרפות אסור לשא' ולתת עמהן והבאין מותר. נודות הגוים וקנקניהם ויין ישר' כנוס בהן אסורי' ואיסורן איסור הנאה דברי ר' מאיר וחכמ' או' אין איסורן איסור הנאה. החרצנין והזגין של גוים איסורן איסור הנאה דברי ר' מאיר וחכמ' או' לחי' אסורין ויבשין מותרין.

[illegible]

המורייס וגבינת
בית אונקי אסורין
ואסורן איסור הנאה
דברי ר' מאיר וחכמ'
או' איסורן איסור
הנאה ״ א"ר
יהוד' שאל ר' ישמע'
את ר' יהוש' כשהיו
הולכין בדרך אל'
מפני מה גבינת
בית אונקי אל' מפני
שמעמידין אותה
בקיבת נבלה אמ' לו
והלא קיבת עולה
חמורה מקיב' נבלה
ואמרו כהן שדעתו
יפה שורפה חייה
ולא הודו לו אלא
אמרו לא נהני ולא
מועלין ״

אמ׳ מפני שמעמידין
אותו בקיבת עגלה של ע״ז
א״ל אם כן למה לא אסרוה
בהנאה השיאו לדבר
אחר. א״ל ישמעאל
אחי היאך את קורא
כי טובים דודיך מיין
או כי טובים דודיך
מיין. אמ׳ כי טובים
דודיך מיין. א״ל
אין הדבר כן שהרי חבירו
מלמד עליו לריח
שמניך טובים.

[illegible]

אלו דברים שלגוים
אסורין ואין אסורן
אסור הנאה חלב
שחלבו גוי ואין ישר׳
רואהו והפת והשמן
של גוים והשלקות
ר׳ ובית דינו התירו
את השמן וכבשים
שדרכן לתת בהן יין
וחומץ וטרית טרופ׳
וציר שאין בה דגה
והחלין וקורט של
חילתית ומלח
סלקונטרית הרי אלו
אסורין ואין אסורן
אסור הנאה׳

[illegible]

[illegible]

ואלו הן שמותרין
באכילה חלב שחלבו
גוי וישר׳ רואהו והדב׳ ש
והדבדבניות אע״פ
שמנטפות אין בהם
הכשר משק׳ וכבשי׳
שאין דרכן לתת בהם
יין וחומ׳ ותרי׳ שאינ׳
טרוף וציר שיש
בה דגה ועלה של
חילתית וזיתי׳ גלוסקאו׳
המגולגלין ר׳ יוסי או׳
השלחין אסו׳ החגבי׳
הבאו׳ מן הסלול אסו׳
החגבי׳ הבאי׳ מן ההפתק
מותרי׳ וכן לתרומ׳

סליק פירקא

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך אין מעמידין א׳

כל הצלמים אסורין מפני שהן נעבדין פע׳ אח׳ בשנ׳ דברי ר׳ מאי׳ וחכמ׳ או׳ אינו אסור אל׳ כל שיש בידו מקל או צפור או כדור ר׳ שמ״ע או׳ את כל שיש בידו כל דבר׳

המוצא שברי צלמים הרי אלו מותרין מצא תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין מפני שמוציא כהן נעבד׳ מצא כלים ועליהן צורת חמה צור׳ לבנה צורת דרקון יוליכם לים המלח ר׳ שמ״ע או׳ שעל המכובדי׳ אסורין ושעל המבוזין מותרין״ ר׳ יוסי או׳ שוחק וזורה לרוח או מטי׳ לים׳ אמרו לו את הו׳ נעש׳ זבל וכתו׳ לא ידבק בידך מאומה מן החרם״

שאל פרקולוס בן פלוספו׳ את ר״ג בעכו שהיה רוחץ במרחץ של אפרודיטי אל׳ כתו׳ בתור׳ לא ידב׳ בידך מאום׳ מן החרם מפני מה את רוחץ במרחץ של אפרודיטי אל׳ אין משיבי׳ במרחץ כשיצ׳ אל׳ אני לא באתי בגבול הי׳ באת בגבולי׳ אין או׳ נעש׳ מרחץ נוי לאפרודיטי אל׳ נעש׳ אפרודיטי נוי למרחץ״

[illegible]

ר"א אם נותנין לך ממון הרבה איזה
נכנס לבית ע"ז שלך ערום ובעל קרי
ומשתין בפניה זו שעמדות על הכיב
ומשתינין כל העם בפניה לא נא
אלא אלהים את שנוהגין בו משו'
אלוה אסור ואת שאינו נוהג משום
אלוה מותר. הגוים שעובדין
את ההרי' ואת הגבעו' הם מותרי' ומה
שעליהן אסורין ש"נ לא תחמוד כסף
וזהב עליה' ולקחת לך ר' יוסי הגלי' או'
אלהיה' על ההרי' ולא ההרי' אלהיהם
אלהיה' על הגבעו' ולא הגבעו' אלהיהם
מפני מה אשיר' אסור מפני שיש
בה תפיס ידי אדם וכל תפיס ידי אדם אסו'
אמ' ר' עקי' אני אוכי' ואדון לפניו
כל מקום שאתה מוצא הר גבו' וגבעה נשא
ועץ רענן דע שיש שם ע"ז.
מי שהיה ביתו סמוך לע"ז ונפל אסו'
לבנות כיצ' יעש' כונס לתוך שלו
ארבע אמו' ובונה היה שלו ושל ע"ז
נדון מחצה על מחצה אבניו ועציו ועפרו
מטמאין כשרץ ש"נ שקץ תשקצנו
ר' עקי' או' כנדה ש"נ תזרם כמו דוה צא
תאמ' לו מה נדה מטמא' במשא את
ע"ז מטמא' במשא. שלש
בתי' הן בי' שבנאו מתחל' לע"ז הרי
זה אסור כיירו וכיירו לע"ז וחידש
נוטל מה שחידש הכני' לתוכו ע"ז
והוציא' הרי זו מותר.

שלש אבנים הן אבן שחצבה מתחלה
לבימוס הרי זו אסור' סייד וכייר לעז'
וחידש נוטל מה שחידש העמיד
עליהן עז' ונטלה הרי זו מותרת׳
שלש אשירות הן אילן שנטעו
מתחלה לשם עז' הרי זה אסור גירעו
ופיסלו לשם עז' והחליף נוטל מה
שהחליף העמיד תחתיו עז' ונטלה
הרי זה מותר׳ איזהו אשיר'
כל שיש תחתיו עז' ר' שמעו' או' כל
שעובדין אות' ומעשה בציידן באילן
שהיו עובדין אותו ומצאו תחתיו
גל אמ' להן ר' שמעון בדקו את הגל
הזה בדקוהו ומצאו בו צורה א' לה'
ר' שמע' הואיל וליצור' הן עובדין
נתיר להן את האילן׳ לא ישב
בצל' ואם ישב טהור לא יעבור
תחתי' ואם עבר טמ' היתה גוזל' את
הרבי' ועבר תחתי' טהו' זורעין תחתי'
ירקו' בימו' הגשמי' אבל לא בימו'
החמ' וחזרין לא בימו' החמה ולא
הגשמי' ר' יוסי או' אף לא ירקות
בימו' הגשמי' מפני שהנמייה
נושר' עליהן והווי' להן לזבל׳

[illegible]

בטל הימנה עיצ׳ אסורין כהנא׳ הסי׳
כהן את התנור אם חדש יותץ אם
ישן יוצן אפה בו את הפת הפת׳ אסו׳
כהנא נת׳ ערב׳ באחרו׳ ואחרו׳ באחרו׳
כולן אסורו׳ כהנא׳ ר׳ ש׳ יע׳ או׳ יוליך
הנא׳ לים המלח אמרו לו אין פודין
לע״ז״ בטל הימנ׳ מר אסור
כהנא ארג בו את הבגד אסור כהנא
נת׳ ער׳ באחרו׳ ואחרו׳ באחרו׳ כלן אסו׳
כהנא׳ ר׳ ש׳ יע׳ או׳ יוליך הנא׳ לים המ׳
אמרו לו אין פודין לע״ז״ כ״צ
מבטל קירב׳ וזירר בטל ממצ׳ מק׳
או שרבי׳ אפי׳ על הרי זו בטל שיפה
ליצרכ׳ אסור שלא ליצרכ׳ מותרת

[illegible]

הדרן עלך כל הצלמים בשלמ׳

[illegible]

פירקא ר׳ ישמעא׳ סליק

או׳ שלש׳
אבני׳ זו
בצד זו בצד מרקולי׳ אסורו׳ שתים
מותרו׳ וחכמ׳ או׳ שנרא׳ עמו אסו׳
ואת שאינו נרא׳ עמו מותרו׳
מצא בראשו מע׳ או כסו׳ או כלים
מותרין פרכילי׳ ענבים ועטרות של
שבלין יינו׳ שמני׳ וסלתות וכל דבר
שמוצ׳ בו קרב לגבי מזב׳ אסור

[illegible]

ע״ז שיש בה גינה או מרחץ נהני
מימנה שלא בטובה ואין נהני מימנ
בטובה היה שלה ושל אחרים נהנין
מימנה בטובה ושלא בטובה״
ע״ז של נכרי מיד ושל ישרא׳ אינה
אסור עד שתעבד׳ נכרי מבטל
ע״ז שלו ושל חברו וישר׳ אינו מבט
ע״ז של נכרי״ המבטל ע״ז מבט
תשמישיה ביטל משמשיה הן - :
מותרין והיא אסורה כיצד מבטל
קוטע ראש אזנה ראש חוטמ׳ ראש
אצבעה פחתה אע״פ שלא חסר בטל׳
רק בפניה השתין בפניה גרר׳ או
זרק בה את הצואה הרי זו אינה בטלה
מכר או מישכנה ר׳ אליעזר או ביטל
וחכמ׳ או לא ביטל״ ע״ז
שהניחו עובדיה בשע׳ שלו׳ מותר
בשעת מלחמה אסור׳ בימוסי׳ של
מלכים הרי אלו מותרין מפני ש ע״ז
שמעמידין אותה בשע׳ שהמלכי׳
עוברין״

שאלו את הזקני׳ ברומי׳ אם אין ׳
רצונו בע״ז מפני מה אינו מבטלה
אמרו להם אם לדבר שאין העולם
צריך לו היו עובדין היה מבטל הרי
הן עובדין לחמ׳ וללבנה ולכוכבי׳
ולמזלות יאבד עולמו מפני השוטי׳
אמ׳ להן א״כ יאבד דבר שאין ׳
העול׳ צריך לו ויקיים דבר שהעולם
צרי׳ לו אמ׳ להן את אנו מחזיקין ׳
ידי עובדי׳ של אלו יאמרו הדעו׳
שהן אלהו שהרי לא בטלו׳

לוקחין גת מעוט מן הגוי אעפ׳ ׳
שהו׳ נוטל בידו ונותן לתוך התפוחי׳
ואי׳ עוש׳ יין נס׳ עד שירד לתו׳ הבור
ירד כבר מה שבבור אסור והשאר
מותר׳ דורכין עם הגכרי בגת
אבל לא בוצרין עמו וישר׳ שהו
עוש׳ פירותיו בטומא׳ לא דורכי׳ ולא
בוצרין עמו אבל מוליכי׳ עמו חבי׳
לגת ומביאין עמו מן הגת׳
נחתו׳ שהו׳ עוש׳ לחמו בטומא׳ לא
לשין ולא עורכי׳ עמו אבל מוליכי׳
עמו פת לפלטר׳

נכרי שנמצ׳ עומד בצד הבו׳ של יין
אם יש לו מלו׳ עליו אסו׳ ואם אין לו
מלו׳ עליו מות׳ נפ׳ לבו׳ ועל׳ מודדו בקנ׳
ההיז את היצר׳ בקנ׳ או שהי׳ מטפח
על פי חבי׳ המרותח כל אלו היה מעש׳
ואמ׳ ימכר ור׳ שמע׳ מתי׳ בשת׳ נטל
את החבי׳ וזרק׳ בחמתו לבור זה היה
מעש׳ והכשירו׳ ״ המטהר יינו
של נכרי ונתנו ברשו׳ בבי׳ שהו׳ פתוח
לר״ה בעיר שיש בה גוי׳ וישר׳ מותר
בעיר שכול׳ גוי׳ אסו׳ עד שיהא שב
שומר ואין השומ׳ יצרי׳ להיו׳ יושב
ומשמ׳ אע״פ שנכנ׳ ויוצ׳ מות׳ ר׳
שמע׳ בן א״ע או׳ כל רשו׳ הגוים אח
היא׳ המטהר יינו של נכרי ׳
ונתנו ברשותו והל׳ כות׳ לו שקבלתי
ממך מעו׳ מות׳ אבל אם רוצ׳ ישר׳
להוציא׳ ואי׳ מניחו לו עד שיתן לו
את מעותיו וזה היה מעש׳ בבי׳ שא
ואסרו חכמים ״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ר' ישמעא' מאי

[illegible]

השוכר

את הפועל לעשות עמו ביין נסך שכרו אסו' שכרו לעשות עמו מלאכה אחרת אעפ' שא' העבר לי יין נס' ממקו' למקום שכרו מותר"

השוכ' את החמו' להבי' עלי' יין נס' שכר' אסו' שכר' לישב עלי' אעפ' שהני' לגינו עלי' שכ' מותר" יין נסך שנפ' על גבי ענבים ידיח והן מותרו' אם היו מבוקעו' אסור נפ' על גבי תאני' או על גבי תמרי' אם יש בה' כנ"ט אסור ומעשה בביתו' בן זונין שהיה מבי' גרוגרו' בספינה ונשבר' חבי' של יין נס' ונפ' על גביה ובא מעש' לפני חכמ' והתירו'

[illegible]

זה הכלל כל שאין
בהנאתו בנ"ט אסו' כל
שאין בהנאתו בנ"ט
מות' כגון חומץ שנפ'
לתוך הגריסין"
נכרי שהי' מעבי' לישר'
כדי יין ממקו' למקו'
אם היה בחזק' המשתמ'
מותר ואם הודיע:
שהו' מפליג כדי:
שישתום ויסתו' ויצו'
רש"בג או' כדי שפתח
את החבי' ויגוף ותיגו'
המגי' ויצו' בקרון
או בספינה והלך לו
בקפנדרי' ונכנ' למדינ'
ורחץ מות' ואם הודי'
שהו' מפליגו' כד' [illegible]
שישתו' ויסתו' ויגוב
רש"בג או' כדי שיפת'
את החבי' ויגוף ותיגו'
הי' אוכ' עמו על השלח'
ולגין על השלח' ולגי'
על הדלופקי והניחו
ויצ' מה שעל השלח'
אסו' מה שעל הדלופ'
מותר'

איתיביה

ואם לא היה מוזג ושותה את שיעור
הדלוקין אסו' חביו' פתוחו' אסו' סתומו'
מותרו' כדי שיפתח ויסתום ותיגוף"
בלש' שלגוי' שנכנס לעיר בשע' שלו'
חביו' פתוחו' אסורו' סתומו' מותרו' לפי
שאין להן פנאי לנסך" האומני'
של ישר' ששלח להן נכרי חבי' של
יין נס' בשכרן מות' לומ' לו תנ' לנו את
דמי' ואם לרשותו אסור"
המוכר יינו לנכרי פסק עד שלא מד'
דמיו מותרין מדד עד שלא פסק
דמיו אסורי' נטל את המשפך ומד'
לתוך צלוחי' שלנכרי וחזר ומד' לתו'
צלוחי' של ישר' אם יש בו עכבת יין
אסו' המער' מכלי אל כלי המע' ממנו
מות' את שעיר לתוכו אסור"
יין נס' אסו' ואוס' בכל שהו יין ביין ו
מים במים במשהו יין במים ומים
ביין בנ"ט זה הכלל מין במינו במש' הו
ושלא במינו בנותן טעם"

[illegible]

ואלו אסורין ואסורן אסו׳ בכל שהו

יין נס׳ ועז׳ ועורו׳ לבובי׳ ויצפרי׳ מיצור

ושער נזיר ופטר חמו׳ ובש׳ בחל׳ ושו׳

הנסק׳ ועגל׳ ערופ׳ וחולי׳ שנשחטו

בעזר׳ הרי אלו אסורי׳ ואסו׳ בכל שהו״

יין נס׳ שנפ׳ לבו׳ כלו׳ אסו׳ בהנא׳

רשב״ג או׳ ימכר כלו׳ לגוי׳ חוץ בדמי׳

יין נס׳ שבו״ גת של אבן שזפתה

גוי׳ מנגב׳ והי׳ טהור׳ ושל עץ ר׳ או׳ ינג׳

וחכמ׳ או׳ יקלף את הזפ׳ ושל חר׳ אעפ׳

שקלף את הזפ׳ הריזו אסורה״

הלוק׳ כלי׳ תשמי׳ מן הגוי׳ את שדרכו

להטבי׳ יטבי׳ להגעיל יגעי׳ ללבנו באו׳

ילבנו באור השפוד והאסכל׳ מלבנן

באור והסכין שפ׳ והי׳ טהורה״

פרק פורקא

[illegible]

הדרן עלך השוכר וסליקא מסכת ע״ז

פ א שמאי או' כל הנשי' דיין שעתן הלל או' מפקיד לפקיד אפי' לימי' הרב' וחכמים או' לא
כדברי זה ולא כדב' זה אל' מעת לעת ממעט על יד פקיד לפקיד ומפקי' לפקי' ממעט על
יד מעת לעת על' שיש בה וסת ריי' שעת המשמש בעדי' הרי זו מפקיד ממעט על יד ומפקי' לפקיד
שמאי' או' מקב לחל' הלל' או' מקביי' וחכ' או' לא כדברי זה ולא כדברי זה אל' קב ומחצ' חייב בחל'
משהגדילו המדו' אמרו חמש רבעי' חייבי' בחל' ר' יוסי או' חמש פטו' חמש ועוד חייבין הלל' או'
מלא הין מים שאובי' פוסלי' את המקו' שחיי' אד' לומ' כלשון רבו שמאי' או' תשע קבין וחכמ' או' לא
כדב' זה ולא כדב' זה אל' עד שבאו שני ג' גרדיי' משער האשפו' שבירוש' והעידו משום שמעיה
ואבטליון ששלש לוגי' מים פוס' את המקו' וקיימו חכמ' את דבריהם ולמ' מזכירי' דברי ב"ש וב"ה
לבטל ללמ' להורו' הבאין שלא יה' אד' עומ' על דבריו שהרי אבו' העול' לא עמ' על דבריה'
ולמ' מזכי' דברי יחי' בין המרובין הואי' ואין הלכ' אל' כדברי המרובין שאם ירא' ב"ד יכול לבטל
דב' ב"ד חבי' א' א"כ גדו' ממנו בחכמ' ובמנין היה ממנו גדו' בחכמ' אבל לא במנין במנין אבל לא
בחכמ' א' עד שיה' גדו' ממנו בחכמ' ובמנין א"ר יהוד' א"כ למ' מזכי' דברי יחי' לבטל שאם יאמ' אד' כך מקובל
לו כדברי פלו' שמעת ב"ש או' רובע עצמו' מן העצמי' בין משני' בין משלש וב"ה או' רובע
עצמו' מן הגוי' מרוב המנין שמאי' או' אפי' מעצם אחד כרשיני' תרומ' ב"ש או' שורין ושפין
בטהר' ומאכילי' בטומ' וב"ה או' שורי' בטהר' ושפי' ומאכי' בטומ' שמאי' או' יאכלו עדיין ר'
עק' או' כל מעשיה' בטומ' הפורט סלע של מעש' שני בירוש' ב"ש או' בכל סל' מעו' וב"ה או'
בשקל כסף בשק' מעו' הדנין לפני חכמי' או' בשלש' דינ' כסף וברביעי' כסף וברביעי' מעו' ר' טרפו' או'
ארבע אספרי' שמאי' או' יניח בחנו' ויאכ' כנגד כסא של כל' שניטלו' רפניו ב"ש מטמא וב"ה
מטה' שמאי' או' את מלבן של כס' טמ' כס' שקבע בעריב' ב"ש מטמ' וב"ה מטה' שמאי' או' את
שעשוי' אלו דברי' שחזרו ב"ה להורו' כדב' ב"ש האשה שבא' ממדינ' הים ואמר' מת בעלי'
הנש' מת' בעלי' תתייב' ב"ה או' לא שמענו אל' בבא' מן הקציר ב"ש או' אחד בא' מן הקצי' ואחד
בא' מן הזתי' ואחד בא' ממדי' הים לא דברו בקציר אל' בהווה וחזרו ב"ה להורו' כדב' ב"ש ב"ש או'
הנש' ותטול כתוב' וב"ה או' תנש' ולא תטול כתוב' אמ' להן ב"ש התרת' את הערו' חמור' לא תתירו את
הממו' הקל' אמ' לה ב"ה מיצי' שאין האחי' נכנ' לנחל' על פיה אמ' לה ב"ש והל' מספ' כתוב' נלמד
שהו' כות' לה שאם תנשאי' לאחר תטלי' מה שכתו' לכי וחזרו ב"ה להורו' כדב' ב"ש מי שחציו
עבד וחציו' בן חורין עוב' את רבו יום אחד ואת עצמו' יום אחד אמ' לה ב"ש תקנת' את רבו ואת עצמ'
לא תקנת' לישא שפח' אי' יכו' בת חורי' אי' יכול יבט' והל' לא נבר' העול' אל' לפרי' ורבי' שנ' לא תהו
ברא לשב' יצר' אל' מפני תקון העול' כופי' את רבו ועוש' אותו בן חורי' וכות' שט' על חצי דמיו
וחז' ב"ה להורו' כדב' ב"ש כלי חר' מציל על הכל כדב' ב"ה ב"ש או' אי' מיצי' אל' על האוכ' ועל'
המשקי' ועל כלי חרס אמ' לה ב"ה מפני מה אמ' לה ב"ש מפני שהו' טמ' על גב עם האר' ואין כלי
טמ' חוצ' אמ' לה ב"ה והל' טהרת' אוכלי' משקי' שבתו' כהן אמ' לה ב"ש כשטהרתו אוכלי' ומשקי'
שבתוכו עצמ' לא טהרתו אל' כשטהרת' את הכלי טהרת' לכולו וחזרו ב"ה להורו' כדב' ב"ש
פ ב ר' חנינ' סגן הכהני' העיד ארבע דברי' מימיה' של כהני' לא נמנעו מל' שרוף את
הבש' שנטמ' בוולד הטומ' עם הבשר שנטמ' באב הטומ' אע"פ שמוסיפין לו
טומ' על טומאתו הוסי' ר' עקי' וא' מימיה' של כהני' לא נמנע' מלהדלי' את השמן שנפס' בטבו'
יום בנר שנטמ' בטמ' מת' אע"פ שמוסי' לו טומ' על טומאתו א"ר חנינ' סגן הכהני' מימי' לא
ראי' עור יוצ' לבי' השריפ' א"ר עקי' מדבריו למד' משהפשיט את הבכו' ונמצ' טריפ' שיאותו
הכהני' בעורו וחכמ' או' לא ראינו ראי' אל' יוצ' לבי' השריפ' את הו' העי' על כפר קטן שהיה בצד
ירוש' והי' בו זקן אח' ומלו' לכל בני כפר וכות' בכת' ידו ואחרי' חותמי' ובא מעש' לפני חכמ' והתירו
ולפי' דרכו למדנו שהאשה כותב' את גיט' והאיש כות' את שוב' שאין קיו' הגט אל' בחותמיו

ועל המוחט שנמצא בבשר שהסכין והידי׳ טהורו׳ והבשר טמ׳ אם נמצא בפרש הכל טהו׳׳ שלש׳
דברי׳ אר׳ ישמע׳ לפני חכמ׳ בכרם ביבנ׳ ביצ׳ טריפ׳ שהי׳ נתונ׳ על גבי ירק של תרומ׳ שהי׳ חבור אם היתה
כמין כובע אינ׳ חבור ועל שבול שבקציר וראשו מגי׳ לקמ׳ אם נקצר עם קמ׳ הרי זו תזרע ואם לאו
לא תזרע׳׳ שלש׳ דברי׳ אמרו לפני ר׳ ישמע׳ ולא אמ׳ בהם אסו׳ והית׳ ופרשן יהוש׳ בן מתתי׳ המופ׳
מורס׳ אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנ׳ ליחה פטור היצד נחש בשבת אם כמתכוי׳ שלא ישכנו פטור
ואם לרפוא׳ חייב ועל אלפסי׳ ארנוני׳ שהן טהורו׳ באהל המת וטמאו׳ במשא זב טהורו׳ מפני שלא נגמ׳
מלאכתן׳׳ שלש׳ דברי׳ אר׳ ישמע׳ ולא הוד׳ לו ר׳ עקי׳ב השום והבוסר והמלילו׳ והכוס שריסקן מבעו׳ יום
אם יגמור של ישמע׳ או יגמו׳ משתחשך ור׳ עקי׳ או׳ לא יגמור׳׳ שלש׳ דברי׳ אמרו לפני ר׳ עקי׳
שני׳ משו׳ ר׳ אליע׳ יוצא׳ אש׳ בעיר זהב ומפרי׳ יוני׳ פסולי׳ מן העדו׳ אחד משו׳ ר׳ יהוש׳ השרץ בפיו ׃
החולד׳ ומהלכ׳ על גב ככרו׳ של תרומ׳ ספ׳ נגע ספ׳ לא נגע ספקו טהור שלש׳ דברי׳ אר׳ עקי׳ על
שני׳ הודו לו ועל אחד לא הודו לו סנדל של סיידין שהו׳ טמ׳ מדרס ועל שירי תנו׳ ארבע׳ שהיו או׳
שלש׳ והודו לו ועל אחד לא הודו לו על כס שניטלו שני מחפניו זה בצד זה שר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳
מטהרי׳׳ הוא היה או׳ האב זוכ׳ לבנו בנוי בכח בעושר ובחכמ׳ ובשני׳ ובמספ׳ הדורו׳ הוא הקץ קור׳
הדורו׳ מראש אע״פ שנ׳ ועבדו׳ וענו׳ אות׳ ארב׳ מאו׳ שנ׳ ודור רבי׳ ישובו הנ׳ כי לא של׳ עון האמרי
ער הנה׳ אתה מו׳ אמ׳ חמש׳ דברי׳ של שני׳ עשר חדש משפט דור המבו׳ שני׳ עש׳ חד׳ משפט
איוב שני׳ עש׳ חד׳ משפ׳ המצרי׳ שני׳ עש׳ חד׳ משפ׳ גוג לעתי׳ שני׳ עש׳ חד׳ רש׳ בגיה׳ מפס׳ עד עצ׳׳

פ״ג

כל המיטמאי׳ באהל שנחלקו והכני׳ בתוך הבי׳ ר׳ דוס׳ בן ארכינ׳ מטה׳ וחכמ׳ מטמא׳
כיצד הנוג׳ בכשני חצאי זיתי׳ מן הנבל׳ או נושאן ובמת הנוג׳ בכחצי זית ומאהיל
על כחצי זית או נוג׳ בכחצי זית ובחצי זי׳ מאהיל עליו ר׳ דוס׳ בן ארכינ׳ מט׳ וחכמ׳ מט׳ אבל
הנוג׳ בחצי זי׳ או מאהיל על כחצי זי׳ ר״א מאהיל עליו ועל כחצי זי׳ או מאהיל על כן כחצי זית ר״א
מאהיל עלי׳ ועל כחצי זי׳ טהו׳ אמ׳ מאי׳ את בזה ר׳ דוס׳ בן ארכינ׳ מט׳ וחכ׳ מט׳ הכל טמ׳
חוץ מן הנוג׳ עם המשא והמש׳ עם אהל זה הכלל כל שהו׳ משו׳ אח׳ טמ׳ משני שמו׳ טהו׳ אוכל
פ׳ אי׳ מצטרפת מחללי׳ מעש׳ שני על אסימון רב׳ר׳ דוס׳ וחכמ׳ אוסרי׳ מטבילי׳ ידי׳ לחטא׳ רב׳
ר׳ דוס׳ וחכמ׳ או׳ אם נטמאו ידיו נטמ׳ כל גופו מעי אבטי׳ והעלה של ירק של תרו׳ ר׳ דוס׳ מתיר לזרים
וחכ׳ אוסרי׳ חמש רחלו׳ גזוזו׳ מנ׳ מנ׳ ופרס חייבו׳ בראשי׳ הגז רב׳ר׳ דוס׳ וחכ׳ או׳ חמ׳ רחלו׳ גזוזות כל
שהן׳׳ כל החוצלו׳ טמאו׳ טמ׳ מת רב׳ר׳ דוס׳ וחכ׳ או׳ מדרס כל הקליעו׳ טהורו׳ חו׳ משל גונגילי׳
רב׳ר׳ דוס׳ וחכ׳ או׳ כולן טמאו׳ חו׳ משל צבעי׳׳ הקלע שבי׳ קיבול של ארוג טמא של עור ר׳ דוסא
בן הרכינ׳ מטה׳ וחכ׳ מטמ׳ נפסק בי׳ אצב׳ שלו טהור בי׳ הפקיע שלו טמא השבוי שלו אוכל בתרומ׳
רב׳ר׳ דוס׳ וחכמ׳ או׳ יש שבוי אוכל ויש שבוי שאינ׳ אוכל כיצ׳ האש׳ שאמר׳ נשביתי וטהור׳ אני
אינ׳ אוכל׳ בתרומ׳׳ ארב׳ ספיקו׳ ר׳ יהוש׳ מטמ׳ וחכ׳ מטהרי׳ כיצ׳ הטמ׳ עומ׳ והטהו׳ עובר הטהו׳
עומ׳ והטמ׳ עוב׳ הטומ׳ ברה״י והטהר׳ ברה״ר ספק נגע ספ׳ לא נגע ספ׳ האהי׳ ספ׳ לא האהי׳ ספ׳ הסיט ספ׳
לא הסי׳ ר׳ יהוש׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטה׳׳׳ ארב׳ דברי׳ ר״ג מטמ׳ וחכ׳ מטהרי׳ כסוי טני של מתכו׳ של
בעה״ב׳ ותלוי המגררו׳ וגולמי כלי מתכו׳ וטבלא שנחלק׳ לשני׳ אח׳ גדו׳ ואח׳ קטן הגדו׳ טמ׳ והקטן
טהור׳׳ שלש׳ דב׳ ר׳ צדו׳ מטמ׳ וחכ׳ מטה׳ מסמר של שלחן וארון של גרוסו׳ של אבן השחז
ר׳ צדו׳ מטמ׳ וחכ׳ מטה׳׳ שלש׳ דב׳ ר״ג מחמי׳ כדב׳ ב״ש אין טומני׳ את החמין מי״ט לשבת
ואין זוקפי׳ את המנור׳ בי״ט ואין אופי׳ פיתין גריצי׳ אלא רקיקי׳ א״ר״ג מימיה׳ של בי׳ אבא לא היו
אופי׳ פיתי׳ גריצי׳ אלא רקיקי׳ אמרו לו מה נעש׳ לבי׳ אביך שמחמירי׳ לעצמ׳ ומקילי׳ לכל ישר׳
להיו׳ אופי׳ פיתי׳ גריצי׳ וחררין׳ אף הו׳ אמ׳ שלש׳ דברי׳ להקל מכבדי׳ בין המטו׳ ומני׳ את המוגמ׳
בי״ט ועושי׳ גדי מקולס בלילי פסחי׳ וחכמ׳ אוסרי׳׳ פר׳ יוצא ברצוע׳ שבין קרני׳ ומקרדי׳ את הבהמ׳
בי״ט וטוחני׳ את הפלפלי׳ בי״ט ברחיי׳ שלה׳ ר׳ יהוד׳ או׳ אין מקרדי׳ את הבהמ׳ בי״ט מפני שהו׳ עוש׳

חכו' אבל מקריצפי' וחכמ' או' אין מקרדי' ואת אין מקריצפין ׳
פ' ד׳ אלו דברי' מקולי' בש ומחומ' בה ביצ' שנולד' ביט בש או' תאכ' ובה או' לא
תאכל ׳ בש או' שאור בכזי' וחמ' בככותב' ובה או' זה וזה בכזי' ׳ השוח חיה ועוף
ביט בש או' יחפו' בדקר ויכס' ובה או' לא ישחו' אא"כ היה לו עפר מוכן מבעו' יוב ומודי' שאם
שחט שיחפו' בדקר ויכס' ׳ בש או' הפקר לעניי' הפק' ובה או' אי' הפק' עד שיפקי' את לעשירי'
כשמט' ׳ כל עומרי' השד' של קב אח של ארבע קבי' ושכחו בש או' אינ' שכח ובה או' שכח
כרם רבעי' בש או' אין לו חומ' ואין לו ביעו' ובה או' יש לו פרט ויש לו עוללו' ועניי' פודי' לעצמ'
ובה כלו לגת חבי' של יין מגולגלין בש או' אין צריכ' לנקב ובה או' צריכ' ומודי' שאם ניקב וסתומ'
שמרי' שהי' טהו' ׳ הסך שמן טהו' ומטמ' ירד לטבו' בש או' אעפ' שמינטפת טהו' ובה או' כדי
סיכ' אבר קטן אם היה שמן מתחי' בש או' כדי סיכ' אבר קטן ובה או' משק' טופ' מטפיח ׳
האש' מתקדש' בדינ' ובשו' דינ' כרב' בש ובה או' בפרוט' ובשו' פרוט' וכמ' הי' פרוט' אחד משמנה
באיס' האיטל' ׳ בש או' פוט' אד' את אשתו בגט ישן ובה אוס' ואיזהו גט ישן כל שנתייחד
עמ' מאחר שנתנו לה ׳ המגר' את אשתו ולנ' עמ' בפונד' בש או' אינ' צריכ' הימנו גט שני ובה
או' צריכ' הימנו גט שני ׳ אימתי' בזמ' שנתגרש' מן הנשואי' ומודי' שאם נתגרש' מן הארוסין
שאינ' צריכ' גט שני מפני שאין לבו גס בה ׳׳ בש מתירי' את הצרו' לאחין ובה אוסרי' שלש
אחי' שני' מהן נשואי' שתי אחיו' ואחד מופנ' מת אח מבעלי' אחיו' ועש בה מופנ' ואחכך מת
אחיו השני' בש או' אשתו עמו ותל' ובה או' משו' אחו' אש ובה או' מוציא את אשתו בגט ואת
אשתו' בחליצ' זו הי' שאמרו אוי לו על אשתו אוי לו על אש אחיו ׳׳
המדי' את אשתו
מתשמי' המט' בש או' שתי שבתו' ובה או' שב' אח' ׳ המפי' אור לשמני' ואחר כך בש או' פוט' מן
הקרבן ובה מחייבין ׳ סדין בציציו' בש פוטרי' ובה מחיי' ׳ כלכל שבת בש פוט' ובה מחייבי' ׳ מי
שנדר בנזירו' מרוב' השלי' נזירו' ואחר כך בא לארץ בש או' נזי' שלשי' יוב ובה או' נזי' כתחי' ׳ מי
שהיו לו שתי כתי' עדי' מעידו' אותו אלו מעי' שנדר שתי' ואלו מעידי' שנדר שלש בש או'
נחלק' עדותן ואין כאן עדו' נזירו' ובה או' יש בכלל שלש שתי' שיה נזי' שתי' ׳ אדם שהו'
נתון תח' הסדק בש או' אי' מבי' את הטומ' ובה או' אד' חלל הו' והיצר העליו' מבי' את הטומ' ׳
פ' ה׳ ר' יהוד' או' שש דברי' מקולי' בש ומחומרי' בה' דם נבלו' בש מטהרין ובה
מטמ' ׳ ביצ' נבל' אם יש כיוצ' בה נמכר' בשוק מותר' ואם לאו אסור' כדברי
בש ובה אוסרי' ומודי' בביצ' טריפ' שהי' אסו' מפני שגידל' באיסור ׳ דם נכרי' ודם טהר' של
מצורע' בש מטה' ובה מטמ' כרוק' וכמימי' רגליה ׳ אוכלין פירו' שביעי' (בטוב) ושלא בטוב' רברי
בש ובה או' אין אוכלי' בטוב' החמי' בש או' צרור' עומד' ובה או' אעפ' שאינ' צרורה ׳׳
ר' יוסי או' שש דברי' מקולי' בש ומחומרי' בה' העוף עול' עם הגבינ' על השלחן ואינו נאכל
דבר' בש ובה או' לא עול' ולא נאכל ׳׳ תורמין זתי' על השמן וענבי' על היין כרב' בש ובה
או' אין תורמין ׳ ארב' אמו' שבכרם בש או' קידש שור' אח' ובה או' קיד' שורו' ׳ המעסה
בש פוט' ובה מחייבין ׳ מטבילי' בחרדלי' כרב' בש ובה או' אין מטבילין ׳ גר שנתגייר
כערבי' פסחי' בש או' טובל ואוכ' לערב ובה או' הפורש מן הערל' כפור' מן הקבר ׳ ר' שמע
או' שלש דברי' מקולי' בש ומחומ' בה ׳ קהלת אינ' מטמא את הידי' כדברי' בש ובה או' מטמ'
את הידים ׳ מי חטא שעשו' מצותן מטמ' את הקינח בש מטה' ובה מטמאי' וכן למעש'
ר' אע' או' שני דברי' מקולי' בש ומחומ' בה' דם יולד' שלא טבל' בש או' כרוק' וכמימי' ׳
רגליה ובה או' מטמ' לח ויבש ומודי' ביולד' בזוב שהי' מטמ' לח ויבש ׳׳ ארבעה אחין
שני' מהן נשואין שתי אחיו' הרי אלו חולצו' ולא מתיבמו' אם קדמו וכנסו יוציאו' ר' אלע'
או' בש או' יקיימו' ובה או' יוציאו' ׳׳
עקבי' בן מהללאל העיד ארבעה דברי' אמרו לו

חזור בך מארב' דברי' שהית' או' ונעשה אב בד' בישר' א' להן מוט' לי להיקר' שוט' כל ימי'
ולא ליעשו' רשע שע' אח' לפני' שלא יהו או' בשבי' שרר חזר בו'' הו' היה מטמא
שיער פקוד ודם הירוק וחכ' מטהרין'' הו' היה או' אין משקי' את הגיור' ולא את
המשוחרר' וחכ' או' משקי' אמרו לו מעש' בכרכמי' שפח' משוחרר' שהיתה
בירוש' והשקוה שמעי' ואבטל' א' לה' דוגמ' השקו' ונדוהו ומת בנדויו
וסקלו בד' את ארונו'' א"ר יהוד' ח"ו שעקבי' נתנד' שאין עזר' ננעל'
על כל אד' בישר' בירא' חטא כעקבי' בן מהללאל ואת מי נידו
א' ע' בן הנך שפקפק בנטיל' ידי' ובשמת שלחו בד' והניחו
אבן גדול על ארונו' ללמדך שכל המתנד' ומת בנ'
סוקלין את ארונו'' כשע' מיתתו א' לבנו :
בני חזור בך מארב' דברי' שהייתי או' אמ' לו
ואת למ' לא חזרת בך אמ' לו אני שמע'
מפי המרובי' והן שמעו מפי :
המרובין אני עמד' בשמועת'
והן עמדו בשמועתם
אבל את שמע' מן
היחיד ולא מן
המרובין
מוט
להנ'
דברי יחו'
ולאחוז דברי
המרובין אמ' אבא
פקו' עלי' לחביריך אמ' לו
אני מפק' אמ' שמ' עול מיצא
בי אמ' לאו מעשיך יקרבוך :
מעשיך ירחקוך''

פ ו

ר' יהוד' בן בב' העיד שממאנין
את הקטנו' ושמשיאו' את האש'
על פי עד' ושנסקל תרנגו' בירוש' על שהרג את
הנפ' ועל היין בן ארבעי' יום שנתנסך על גבי המזבח
ועל תמי' של שח' שקרב בארב' שעו'' העיד ר' יהושע בן
נחוני' בן אלנתן איש כפ' בבלי' אבר מן הע' המת שהו' טמ' שר' יע'
או' לא אמרו אל' אבר מן החי אמרו לו ק"ו מה אם החי שהו' טהור
אבר הפור' ממנו טמ' אינו דין שיה' אבר הפורש מן המת טמ' א' לה לא אמ'
אל אבר מן החי בלבד'' ר"א מרוב מגרי' טומ' החיי' מטומ' המתי' שהחי עושה
משכ' לטמ' אד' לטמ' בגדי' על גביו' ולטמ' אוכלי' ומשקי' בה שהמת אינו מטמ'
בן הבש' הפור' מן החי ר' יע' מטמ' ר' יהוש' ור' נחוני' מטה' עיצ' כשעור הפור' מאבר מן

מן
החי
ר' נחוני'
מטמא ר'
יע' ור' יהושע
מטהרין
אמרו לו לר' יע'
מה ראית לטמ' כזי'
בש' הפור מאבר מן :
החי א' להן מיצי' שאבר
מן החי כמת שלם מה המת
כזי' בש' הפורש ממנו טמיא
את אבר מן החי כזי' בש' הפורש
ממנו אמרו לו אב טימאת כזיה
בש' הפור' מן המת שכן טמאה עיצב
עיצ' כשעור הפורש ממנו תטמ' כזיה
פ' בשר הפור' מאב' מן החי שכן :
טיהרת עיצב כשעור הפור' ממנו''
אמרו לו לר' נחוניא מה
ראית לטמ' עיצ' כשעור' ה'
הפור' מאבר מן החי אמ'
להן מיצינו שאבר מן
החי כמת מה המת
עיצ' כשעו' הפורש
ממנו טמ'
אמרו לו לא
אם טמאת
עיצב
כשעו'
ד

כט
כשע'
הפרש
מן המת
שכן טומא'
כזי' כשר הפור
מן המת שכן :
טומ' כזי' כש' הפור
ממנו עיצב כשעור
הפורש מיאבר מן החי
שכן טיהרת כזי' כש' הפור
ממנו'' אמרו לו לר'
יע' מה ראית לחלק מירתך
או טמ' שניה או טהו' כשניה אמ'
לה מרוב טומ' בשר מטומ' עיצמו :
שהבשר צוהג בנבלו' ובשרצי' משכ'
כעיצמו ר"א אבר שיש עליה
בשר כראוי מטמ' במגע ובמשא
ובאהל חסר בש' טמ' עיצ' טהו''
ר"א אבר שיש על' כשר
אמרו לו לר' נחוניא מה
ראית לחלק מירתך
או טמ' בשניהם או
טהו' בשניה' א' לה
מרוב טומאה
העיצמ' מטומ'
הבשר
שהבש'
פורש
מן

החי טהו' אבר מן החי הפורש ממנו הא' כברי' טמ' ״ ר' א' כזי' בשר מטמ' במגע ובמש' וכרוב
עצמו' מטמאי' במגע ובמשא ובאהל חסר בשר טה' חסר רוב עצמו' אעפ' שטהורין מלטמא
באהל מטמ' במגע ובמשא ״ ר' א' כל בשר המת שהו' פחו' מכזי' רוב בניינו של מת אעפ' שאי'
בהן רוב טבעין אמרו לו לר' יהוד' מה ראית לטהר בשניה אלה אם לא נאמרת במה
מפני שיש שם רוב ורובע וזכ האמרו בחי שאין ברוב ורובע ורקב'

פ' ז

העיד ר' יהוש' ור' צדוק על פריון פטר חמור שמת שאין כאן לכהן
כלו' שר' א' יע' או' חייבי' באחריו' שלכן בחמש סלעים שלכן וחכמי'
או' אין חייבי' באחריותו בפריון מעשר שני ״ העיד ר' צדו' על ציר חגבי' טמאי' שהו'
טהו' שמשנ' לא שנ' חגבי' טמאי' שכבשן עם חגבי' טהורי' לא פסלו את צירן ״
העיד ר' צדו' הזוחלי' שרבו על הנוטפין שהן כשירין ומעש' היה בבירת הפלי'
ובא מעש לפני חכמ' והתירו ״ העי' ר' צדו' על הזוחלי' שקילחן בעלי אגוז
כל שהן כשרי' מעשה היה הל' ובא מעש' בלשכת הגזי' והכשירו ״
העי' ר' יהוש' ור' יקים על קלל של חטא שנתנו על גבי השרץ שהו' טמא
שר' א' יע' מטהר העי' ר' פפוס על מי שנזר שתי נזירו' שאם גילח
את הראשנ' יום ששי' מגלח את השניי' יום ששי' ואם גילחו ששי'
חסר אח' יצ' שירב שלשי' על מן המנין ״ העיד ר' יהושע ור'
פפייס על וולד שלמי' שיקרב שלמי' א' ר' פפייס אני מעיד על
שהיה' לנו פר' של זבחי שלמי' ואכלנוה בפסח ואכלנו וולדה
כחג ״ הן העידו על ארובו' של נחתומי' שהן טמאו'
שר' א' יע' מטה' הן העידו על תנו' חיתכו חוליו' ונתן חול בין
חולי' לחולי' שהו' טמ' שר' א' יע' מטהר הן העי' שמעבר
את השנ' על תנאי ״ מעש ברג' שהל' ליטול רשות
מהגמון שבסורי' ושה' לבא ועיברו את השנ' על
מנת שירצ' רג' וכשבא א' להן רוצ' אני ונמצא'
השנ' מעוברת ״ העי' ר' מנח' בן סיגניי על
שקלי' זתי' שהו' טמ' ועל יצבעונין שהו' טהו'
שהיו או' חלות הרברי' ״ העי' ר' יוחנ'
בן גוגד' על החרש' שהשי' אביו' שיוצ' בגט
ועל קטנ' בת ישר' שנשאת לכהן
שהי' אוכל' ואם מתה
בעל' יורש' ועל המריט
שבנאו בבירה שיהו
את רמיו ועל
החטא הגדולה
שלא נודע
למעליבם
שמכפר'
מפני
תקון
מזבח ״

העי' ר' יהוש' בן בתיר' על רב נבלו' שהו' טהו' ׳ העי' ר' שמע' בן בתירה
על אפר חטא שנג' טבו' יום במקיצתו שיטמ' את כלו' ׳ הוכית ר'
עק' וא' הסלת והקטר' והלבונ' והגחלי' שנג' טבו' יום במקיצת' שפסל את כלן ״ העי' ר' אבא
ור' יהוד' הכהן על הקט' בת ישר' שנשא' לכהן שאוכל' בתרומ' כיון שנכנס' לחפ' אעפ' שלא נבעל'
העי' ר' יוסי הכהן ור' זכרי' בן הקצב על תינו' שהורהנ' באשקלון ורחקו בני משפח' ועדיה
מעידי' אות' שלא נסתר' ולא נטמא' אמרו לה' חכמ' אם מאמינ' אתם שהורהנ' האמינו
שלא נסתר' ושלא נטמ' ואם אי את' מאמינ' שלא נסתר' ולא נטמא' אל תאמינו
שהורהנה ״ העי' ר' יהוש' ור' יהוש' בן בתיר' על אלמנ' עיס' שהי'
א' להן ר' ג' הבלנו עדות' אבל מה נעש' שהרי א' רבן יוחנן בן זכ' שלא להושי'
ב' ר' על כך שהכהני' שומעי' לכם לרחוק אבל לא לקרוב ׳ העי' יוסף
בן יועזר איש צריד' על איול' הקמצ' דכן ועל משקי' בי מטבחייא
דכן ועל דיקרב למית' מסאב וקרו לי' יוסף שריא ״ העי'
ר' עק' משו' ר' נחוני' איש מדלי' שמשיאי' את האש על פי עד אחד ״
העי' ר' יהוש' על העצמו' שנמצ' בדיר העצי' טמ' אמרו חכמ' מלקטי'
עצם עצ' טהו' ״ אר' אלי' שמע' כשהיו בונין בהיכל עושין
קלעי' להיכל וקלעי' לעזרו' אל' שבהיכ' בוני' מבחוץ ובעזרו'
מבפני' ׳ אר' יהוש' שמע' שמקריבי' אעפ' שאין בית
ואוכלין קדשי' אעפ' שאין קלעי'
קדשי' קלי' ומעש' שני אעפ'
שאין חומ' שהקדושה
ראשונ' קדש' לשע'
וקדש' לעתיד
לבא ״
אר'
:
יהוש'
מקובלני
מרבן יוחנן בן
זכאי ששמ' מרבו ורבו מרבו הל' למש' מסיני שאין אליהו בא לא לטה' ולא לרחק ולקרב
אל' לרחק את הקורבין בזרוע ולקר' את המרוחקי' בזרו' משפח' הית' בעב' הירדן וריחק' בת ציון
בזרוע ועו' אח' הית' וקירב' בת ציון בזרו' כגו' אלו אליהו בא לטמ' ולטה' לרחק ולקר' ר' יהוד' או'
לקר' אבל לא לרחק ר' שמע' או' להשוו את המחלוקו' וחכ' או' לקר' ולא לרח' אלא לעשו' שלו'
לעול' ש' הנה אנכי שול' לכם את אליהו הנבי' לפני בוא יום י' הגדו' והנור' וגו' והשיב לב אבו' על
בני' ולב בני' על אבותם ״

סליק עדיות ופירקי' שמנה
וסליק סדר ישועות הש' לצו' א' למושעות
בנלך ואע'

למה

[illegible]

כל הזבחים
שנזבחו שלא לשמ'
כשרין אלא שלא
עלו לבעלים לשם
חוב' חוץ מן הפסח
וחטאת הפס' בזמנו
והחטא' בכל זמן.
ר' אליע' או' אף
האשם הפס' בזמנו
והחטאת והאשם
בכל זמן.
אמ' ר' אליעזר החטא'
באה על חטא והאש'
בא על חטא מה
חטאת פסול שלא
לשמה אף האשם
פסול שלא לשמו.
יוסף בן חוני או'
הנשחטי' לשם פסח
ולשם חטא' פסולין.

[illegible]

ורמינהי

[illegible]

אשכחן

[illegible]

לשנוי יוסף בן חוני

[illegible]

[illegible]

שמעון אחי עזרי׳
או׳ שחטן לשם גבו׳
מהן כשרין לשם
נמוך מהם פסולין ׃
כיצד קדשי קד׳
ששחטן לשם קד׳
קלי׳ פסולין קדשים
קלין ששחט לשם
קדשי קדשי׳ כשרי׳
הבכור והמעשר
ששחטן לשם
שלמי׳ כשרי׳ שלמ׳
ששחט לשם בכור
ומעשר פסולין ׃
הפסח ששחטו
שחרי׳ בארב׳ עשר
שלא לשמו ר׳ יהוש׳
מכשי׳ כאלו נשחט
בשלשה עשר בן
בתיר׳ פוסל כאילו
נשח׳ בין הערבים ׃

[illegible]

תש

[illegible]

ותניא

[illegible]

[illegible]

א שמע׳ בן עזא׳
מקובלני מפי שבע׳
ושני זקן ביום שה
שהושיבו את ר׳ אלע׳
בן עזרי׳ בישיב׳ שכ׳
הזבחי׳ הנאכל׳ שנזב׳
שלא לשמן כשרי׳
חוץ מן הפסח והחט׳
ולא הוסיף בן עזא׳
אלא העולה ולא
הודו לו חכמים׃

הפסח והחטאת
ששחטן שלא
לשמן קבל והלך
וזרק שלא לשמן
או לשמן ושלא
לשמן או שלא
לשמן ולשמן פסו׳

איתיביה

[illegible]

אמר

[illegible]

[illegible]

כיצד לשמן ושלא לשמן לשם פסח ולשם שלמי׳ שלא לשמן ולשמן לש׳ פס׳ח ולשם שלמי׳ ולשם פסח שהזבח נפסל בארבע דברים בשחיטה בקיבול בהלוך ובזריקה ר׳ שמעון מכשיר בהלוך שהיה או׳ אי אפשר שלא בשחי׳ ושלא בקבול ושלא בזריק׳ אבל אפשר שלא בהלוך שוחט בצד המזב׳ וזורק״

אמר

[illegible]

וקבלה

[illegible]

[illegible]

ר' אליעזר אומ' המהלך במקו' שצריך להלך מחשבה פוסל במקו' שאין צריך להלך אין מחשב' פוסלת׃

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כל הזבחים

כל הזבחים

שקיבל דמן זר ואונן טבול יום ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים ערל וטמא יושב על גבי כלים על גבי בהמה על גבי רגל חבירו פסל

זר

[illegible]

מתני'

[illegible]

[illegible]

קיבל בשמאל פסל
ור' שמעו' מכשיר'
נשפך על הריצפה
פסול · נתנו על
הכבש שלא כנגד
היסוד נתן את הנית'
למעלה למט' ואת
הניתנין למטה לד
למע' ואת הניתנין
בפנים בחוץ ואת
הניתנין בחוץ בפנים
פסול ואין בו כרת'

השוחט את
הזבח לזרוק דמו ו
בחוץ או מקיצת
דמו בחוץ להקטיר
אימוריו בחוץ או
מקצ' אימוריו בחוץ

[illegible]

לאכול כשרו חוץ
אוכזית מבשרו בחוץ
או לאכול כזית מעור
האליה בחוץ פסול
ואין בו כרת לזרוק
דמו למחר או מקצ
דמו למחר להקטיר
אימוריו למחר או
לאכול כזית מעור
האליה למחר פגול
וחייבין עליו כרת
זה הכלל כל השוחט
והמקבל והמהלך
והזורק לאכול דבר
שדרכו לאכול
ולהקטיר דבר שדרכו
להקטיר חוץ למקומו
פסול ואין בו כרת
ובלבד שיקרב המתי
במיצותו

מתיבי

[illegible]

מתיבי

[illegible]

כיצד קרבה המתיר
במיצותיו ששחט
בשתיקה קיבל והילך
וזרק בשתיקה או
ששחט חוץ לזמנו
וקבל והילך וזרק חו
בשתיקה או ששח
וקבל והלך וזרק חוץ
לזמנו זהו שקרב
המתיר כמיצותו׳
כיצד לא קרב
המתיר כמיצותו שח
חוץ למקומו קבל
הלך וזרק חוץ לזמנ
או ששחט חוץ
לזמנו קבל הלך וזרק
חוץ למקומו או
ששחט וקבל והלך
וזרק חוץ למקומו׳

חוץ לזמנו

גופא

תנן

[illegible]

מתני

הפסח והחטאת
ששחטן שלא
לשמן קבל והלך
וזרק חוץ לזמנו או
ששחטן שלא
לשמן חוץ לזמנן
קבל והלך וזרק
שלא לשמן או
ששחט קבל והלך
וזרק שלא לשמן
זהו שלא קרב המתי׳
כמיצותו לאכו׳
כזית בחוץ כזית
למחר כזית למחר
כזית בחוץ כחיצי זי׳
בחוץ כחיצי זית למחר
כחיצי זית למחר
כחיצי זית בחוץ
פסול ואין בו כרת

[illegible]

[illegible]

א״ר יהוד׳ זה הכלל כל שמחשבת הזמן קדמ׳ למחשב׳ המקום פיגול וחייבין עליו כרת כל שמחשבת המקו׳ קדמ׳ למחשבת הזמן פסול ואין חייבין עליו כרת וחכמ׳ אומ׳ זה וזה פסול ואין בו כרת לאכול חצי זית ולהקטיר חצי זית כשר שאין אכיל׳ והקטר׳ מיצטרפין׃

הדרן עלך כל הזבחי׳ שקבל׳

[illegible]

טעם

[illegible]

כל פירקא

כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשירה שהשחיטה כשיר׳ בזרים בנשים ובעבדים ובטמאין אפי׳ בקדשים קדשים ובלבד שלא יהו טמאין נוגעין בבשר לפיכך הן פסו׳ במחשב׳ וכולן שקיבלו את הדם חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל קיבל הכש׳ ונתן לפסול יחזור לימינו קבל בכלי קדש ונתן לכלי חול יחזיר לכלי קדש נשפך מן הכלי על הריצפה ואספו כשר נתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד נתן את הניתנין למטן למעלן ואת הניתנין למעל׳ למטה ואת הניתנין בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים אם יש דם הנפ׳ יחזור הכשר ויקבל׳

השוחט את הזבח לאוכל ולהקטיר דבר שאי׳ דרכו להקטיר כשר ור׳ אליעזר פוסל לאוכל דבר שדרכו לאוכל ולהקטיר דבר שדרכו להקטי׳ פחו׳ מכזית כשר

ששחטו

[illegible]

לימא

[illegible]

[illegible]

לאוכל בחוצ' כזית כשר שאין אכיל והקטר מיצטרפת״ השוחט את הזבח לאכול כזית מן העור ומן הרוטב מן הקיפה ומן האלל מן העצמות ומן הגידין מן הקרנים מן הטלפים כשר ואין חייבי' עליה' משום פגול נותר וטמא״ השוחט את המוקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ לא פיגל המולק את התרין לאכול ביציהן בחוץ לא פיגל חלב מוקדשי' וביצי תרין אין חייבין עליו משו' פגול נותר וטומאה׳ שחטו על מנת להניח דמו או אימוריו למח' או להוציאן לחוץ ר' יהוד' פוסל וחכ' מכשירי' על מנת ליתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד וליתן את הניתנין למעל' למטה ואת הניתנ' למט' למעל' ואת הניתנין בפני' בחוץ ואת הנית' בחוץ בפני' שיאכלוהו טמאין ושיקריטהו טמאי' שיאכ' ערלי' ושיקריטהו ערלים לשבר עצמו' הפסח לאכל ממנו נא ולערב דמו בדם הפסולין כשר׳

[illegible]

שאין מחשב פוסל אלא כחוץ לזמנו : וחוץ למקומו והפס והחטאת שלא לשמן ״

הדרן עלך כל הפסולין

תנ״ר

[illegible]

סליק פירק בית שמאי

או׳ כל הניתנין על מזבח החיצון שנת׳ במתנה אחת כיפר ובחטא׳ שתי מתנו׳ ובה׳ או׳ את חטאה שנתנה מתנה אחת כיפר ׳ לפיכך אם נתן את הראשנה׳ כתיקנה ואת השניי׳ חוץ לזמנה כיפר ואם נתן את הראשנ׳ חוץ לזמנה ואת׳ השניה חוץ למקומ׳ פיגל וחייבין עליו כרת ״ כל הניתני׳ על מזבח הפנימי ׳ אם חיסר אחת מן המתנות לא כיפר לפיכך אם נתן כולן כתיקנן ואח שלא כתיקנה פסול ואין בו כרת ״

תניא

[illegible]

[illegible]

אלו דברים שאין חייבין עליהן משו' פגול הקומץ והקטו' והלבונה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנח' נסכים והדם והנסכי' הבאין בפני עצמ' דברי ר' מאיר וחכמי' או' את הבאין עם הבהמה ולוג שמן של מצורע ר' שמע' או' אין חייבין עליו משום פיגול ור' מאיר אומ' חייבין עליו משום פיגול שדם האשם מתירו וכל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליו משו' פגול׳ העולה דמה מתיר את בשרה למזבח ועו' לכהנים עולת העוף דמה מתיר את בשרה למזבח לכהנים׳

תניא

[illegible]

אמ'

[illegible]

[illegible]

פרים הנשרפין :
ושעירים הנשרפין
רמן מתיר את אימוריה
ליקרב ר' שמע' או'
כל שאינו על מזבח
החיצון כשלמי' אין
חייבין עליו משום
פיגול קדשי :
גוים אין חייבי' עליה
משו' פגול נות' וטמ'
והשוחטין בחוץ :
פטור דברי ר' שמע'
ור' יוסי מחייב דברי'
שאין חייבין עליהן
משו' פגול חייבין
עליהן משום נותר
ומשו' טמא חוץ מן
הדם ונומו ר' שמע'
מחייב בדבר שדרכו
להאכל אבל העצי'
והלבונ' והקטר' אין
חייבי' משו' טומא'
לשום שש' דברי'
הזבח נזבח לשם זבח
לשם זובח לשם הש'
לשם אישים לשם
ריח לשם ניחח והחט'
לשם חטא א"ר יוסי

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך ב״ש או׳ וניתני

את מי שהיה כלט לשם אחר מכל אלו כשר שהוא תנאי כנ׳ המחשב הולך אחר העובד.

סליק פירקא

איזהו מקומן

של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון. פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזיה על בין הבדים ועל הפרכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון ואם לא נתן לא עכב.

[illegible]

אשכחן

[illegible]

אשכחן

[illegible]

[illegible]

פרים הנשרפי' ושע' הנשרפין שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזייה על הפרכת ועל מזב' הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזב' החיצון אם לא נתן לא עכב אלו ואלו נשרפין אבית הדשן

חטאות הציבור והיחיד אלו הן חטא' הציבור והיחיד שעירי ראשי חדש' ושל מועדו' שחיט' בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות כיצד עלה בכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומי' מזרחי' מזרחי' צפו'

דבר

[illegible]

לישנא

[illegible]

עולה

צפוני מערבי מער'
דרומית שירי הדם
היה שופך על יסוד
דרומית ונאכלין
לפנים מן הקלעים
לזכרי כהונ' בכל מאכ'
ליום ולילה עד
חצות. העולה
קדשי קדשי' שחיט'
בצפון וקבול דמה
בכלי שר' בצפון ודמ'
טעון שתי מתנות
שהן ארבע וטעונ'
הפשט ונתוח וכליל
לאישים. זבחי
שלמי צבור ואשמו'
אלו הן אשמו' אש'
גזילות אשם מעילו'
אשם שפח' חרופה
אשם נזיר אשם
מצורע אשם תלוי
שחי' בצ' וקי' דמ' בכל'
שר' בצ' ודמן טעון
שתי מתנו' שה' ארב'
ונאכ' לפני' מן הקלע'
לזכרי כה' בכל מאכ'
ליום ולילה עד חצו'

[illegible]

התורה ואיל׳ צויר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעז׳ ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות״

המורם מהם כיוצא בהן אלא שהמורם נאכל לכהני׳ לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם״

שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד״

המורם מהן כיוצא בהן אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם״

הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלב׳ שית׳ כנגד היסוד״ שינה באכילתן הבכור נאכל לכהני׳ והמעש׳ לכל אדם ונאכלין בכל העיר בכל מאכ׳ לשני ימי׳ ולילה אחד״

הפסח אינו נאכל אינו נאכ׳ אלא בלילה ואינו נאכל אל׳ עד חצות ואינו נאכל אלא למנוייו ואינו נאכל אלא צלי״

[illegible]

הדרן עלך איזהו מקומן א״ר

[illegible]

סליק פירקא

קדשי׳ קדשי׳ ששחטן בראש המזבח ר׳ יוסי או׳ כאלו נשחט בצפון ר׳ יוסי בר׳ יהוד׳ או׳ מחצי המזב׳ ולצפון כצפון כחצי המזבח ולדרום כדרו׳ המנחות היו נקמיצות בעזרה׳

ונאכלות לפנים מן הקלעי' לזכרי כהונ' בכל מאכל ליום ולילה עד חצות ״ חטאת העוף היתה נעשת על קרן דרומית מערבית וככל מקו' היתה נעש' כשר אלא זה היה כשר מקומ' ושלש' דברים היתה אותה קרן משמשת מלמט' ושלשה מלמעלן מלמטן חטא' העוף ושירי הדם ומלמעל' נכוך היין והמים ועולת העוף כשהי' רבה במזרח ׳ כל העולי' למזב' עולין דרך ימין ומקיפין דרך שמאל חוץ מן העול' לשלשה דברי' אלו שהיו עולין ויורדי' על העקב ״ חטאת העוף כיצד היתה נעש' היה מולק את ראשה ממול ערפה ואינו מבדיל ומזה מדמה על קיר המזב' שירי הדם היה מתמיצה על יסוד המזב' ואין למזבח אלא דמה וכול' לכהנים ״

עולת העוף כיצד היתה נעשת עלה לכבש ופנה לסובב בא לו לקרן דרומית מזרחי' היה מול' ק' את ראש' ממול ערפה ומבדיל ׳ ומיצה את דמה על קיר המזבח נטל את הראש והקיף בית מליק' למזבח וספגו במלח וזרקו על גבי האישים ׳ בא לו לגוף והסיר את המוראה ואת הנוצ' ואת בני מעיים היוצאין עמן והשליכן לבי' הדשן ׳ שיסע ולא יבדיל ואם הבדיל כשר סופגו במלח וזורקו על גבי האישים ״

לא הכיר את המוראה ואת הנוצה
ואת בני מעיים היוצאין עמ' ולא
ספגן במלח כל ששינה בה מאחר
שמיצה את דמה כשרה · הבדיל
בחטאת ולא הבדיל בעולה פסל
מייצה דם הראש ולא מייצה דם הגוף
ולא מייצה דם הראש כשרה ·
חטאת העוף שמלקה שלא לשם
או לשמה ושלא לשמ' או שלא
לשם' ולשמה פסולה עולת העוף
כשיר' ובלבד שלא עלה לבעלים
לשם חובה · אחד חטאת
העוף ואחד עולת העוף שמלקן
ושמייצה דמן לאכל דבר שדרכו
לאוכל ולהקטיר דבר שדרכו להקטי'
חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ
לזמנו פגול וחייבין עליו כרת ובלב'
שיקרב המתיר כמיצותו · כיצ'
קרב המתיר כמיצותו מלק בשתיקה
ומייצה הדם חוץ לזמנו ומיצ'
הדם בשתיק' או שמלק ומייצ' הדם
חוץ לזמנו זהו שקרב המתיר
כמיצותו · כיצד לא קרב המתי'
כמיצותו מלק חוץ למקומו ומייצ'
הדם חוץ לזמנו או שמלק חוץ
לזמנו ומייצה הדם חוץ למקומו
חטאת העוף שמלק' שלא לשמה
ומייצה הדם חוץ לזמנו או שמלק
חוץ לזמנו ומייצה הדם שלא לשמ'
או שמלק ומייצה הדם שלא לשמ'
זהו שלא קרב המתיר כמיצותו ·

לאוכל כזית בחוץ כזית למחר כזי׳ למחר כזית בחוץ כחיצי זית בחוץ כחיצי זית למחר כחיצי זית למחר כחיצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת אמ׳ יהוד׳ זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשב׳ מקום פגול וחייבין עליו כרת ואם מחשבת המקום קדמ׳ למחשב׳ הזמן פסול ואין בו כרת׳ לאוכל כחיצי זית ולהקטיר כחיצי זית כשר שאין אכילה והקטר׳ מיצטרפין״

כליק פירקא

חטאת

העוף שעשא׳ למטה כמעש׳ חטאת לשם חטאת כשיר׳ כמעש׳ חטאת לשם עולה כמעשה עולה לשם חטאת פסול כמעשה עולה לשם עולה עשאה למעל׳ כמעש׳ כולן פסול׳ עולת העוף שעשא׳ למעל׳ כמעש׳ עולה לשם עולה כשר כמעש׳ עולה לשם חטאת כשרה ובלבד שלא עלת לבעליכ׳ לשם חובה כמעשה חטא׳ לשם עולה כמעש׳ חטאת לשם חטא׳ פסול עשא׳ למטה כמעשה כולן פסולה״ וכולן אין מטמאין בבית הבליע׳ ומועלין בהן חוץ מ׳ מחטא׳ העוף שעשא׳ למט׳ כמעש׳ חטאת לשם חטאת״

הדרן עלך קדשי קדשי׳

דשני

עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת ר' אליעזר אומ' מועלין בה ר' יהושע או' אין מועלין בה. אמ' ר' אליעזר ומה אם חטאת שאין מועלין בה לשמה כשישנה את שמה מועלין בה עולה שמועלין בה לשמה כששינה את שמה אינו דין שימעלו. אמ' לו ר' יהושע לא אם אמרת בחטאת ששינה את שמה לשם עולה שכן שינה את שמה לדבר שיש בו מעילה תאמר בעולה ששינה את שמה לשם חטאת שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמ' לו ר' אליעזר והרי קדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים יוכיחו שכן שינה את שמן לדבר שאין בו מעילה ומועלין בהן את אתה אל תתמה על העולה שאף על פי ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה שימעלו בה. אמ' לו ר' יהושע לא אם אמרת בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים שכן שינה את שמן לדבר שיש בו איסור והיתר תאמר בעולה ששינה את שמה לדבר שכולו היתר.

כל הפסולין שמלקו מליקתן פסולה ואינן מטמאין בבית הבליעה. מלק בשמאל או בלילה שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אינן מטמאין בבית הבליעה. מלק בשמאל בסכין מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן שיבשה גפה שנסמית עינה ושנקטעה רגלה מטמא בבית הבליעה. זה הכלל כל שהיה פסולה בקדש

[illegible]

הדרן עלך חטאת העוף מאי

[illegible]

אינו מטמ' בגדי' אבית הבליע' וכו' שלא היה פסול בקדש מטמא בבי' הבליעה" מלק ונמצא טריפה ר' מאי' או אינ' מטמ' בבית הבליע' ר' יהוד' או מטמ' בבי' הבליע' א"ר מאי' מה אם נבל' בהמ' שמטמא במגע ובמש' שחיטת' מטהר' טריפתה מטומאת' נבל' העוף שאינ' מטמא במגע ובמש' אינו דין שתהא שחיטת' מטהר' טריפת' ומטומאת' את מליקת' שהי' מכשרת' לאכיל' תטהר טריפת' מטומאת' ור' יוסי או' דייה כנבל' בהמ' שחיטת' מטהרת' אבל לא מליקתה"

סליק פירקא

כל הזבחי' שנתערבו בחטאו' המתות או בשור הנס' אפי' אחת בריבוא ימותו כלם : נתערבו בשור שנעבר בו עבירה או שהמית את האד' או על פי ע' אחד או על פי הבעל' ברובע ונרבע במוקצ' ונעבד באתנן ובמחיר בכלאים ובטריפו' ויוצ' דופן ירעו עד שיסתאבו ויביא בדמי יפה שבהן מאותו המין נתערבו בחולין ימכרו החולין לצריכי אותו המין' קדשים בקדשי' מין במינו יקרב לשם מי הוא קדשי' בקדשי' מין בשאינו מינו ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי יפה שבהן ממין זה ובדמי יפה שבהן ממין זה ויפסיד המותר מביתו נתערבו בבכור ובמעשר הכל יכולי' להתערב חוץ מן החטא' והאשם"

[illegible]

[illegible]

אשם שנתערבו בשלמי׳ ר׳ שמע׳ או׳ שניה׳ ישחטו בצפו׳ ויאכלו כחמור שבהן אמרו לו אין מביא׳ קדשי׳ לבית הפסול נתערבו חתיכו׳ בחתיכו׳ קדשי׳ קדשי׳ בקדשי׳ קלים הנאכלין ליום אחד יאכלו כחמור שבהן׳ אברי חטאת שנתערבו בנאכלין לשני ימים ולילה אחד יאכלו כחמור שבהן׳

אברי חטאת שנתערבו באברי עולה ר׳ אליע׳ או׳ יתן למעל׳ ורוא׳ אני את בשר חטאת כאילו הן עצי׳ וחכמי׳ או׳ תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה׳׳ אברים באברי בעלי מומין ר׳ אליע׳ או׳ אם קרב ראש אחד מהן יקרבו כל הראש׳ כרעיו של אחד מהן יקרבו כל הכרעי׳ וחכ׳ או׳ אפי׳ קרבו כולן חוץ מא׳ מהן יצא לבית השריפ׳ ׳ דם שנתער׳ במים אם יש בו מראית דם כשר נתערב ביין רואין אותו כאילו הו׳ מים ׳ נתערב בדם הבהמ׳ או בדם החי׳ רואין אותו כאילו הוא מים ר׳ יהוד׳ או׳ אין דם מבטל דם נתערב בדם פסול ישפך לאמ׳ בדם התמציות ישפך לאמה ר׳ אליע׳ מכשיר אם לא נמלך ונתן כשר׳ דם בדם בעלי מומין שפך לאמ׳ כוס בכוסות ר׳ אליע׳ או׳ אם קרב כוס אח׳ יקרבו כל הכוסו׳ וחכ׳ או׳ אפי׳ קרבו כולן חו׳ מאחד מהן ישפ׳ לאמה׳׳

[illegible]

הניתנין למעל׳ שנתערבו בניתנין למטה ר׳ אליע׳ או׳ יתן למעל׳ ורואה אני את התחתונ׳ למעל׳ כאילו הן למטה וחכמ׳ או׳ ישפך לאמה נתן למעל׳ ולא נמלך כשר״ הניתנ׳ במתנ׳ אחת שנתערבו בניתנ׳ במתנ׳ אחת ינתנו במתנ׳ אחת מתן ארבע במתן ארב׳ ינתנו במתן ארבע מתן אחת במתן ארב׳ מתן ארב׳ במתנה ר׳ אליע׳ או׳ ינתנו במתן ארב׳ ר׳ יהוש׳ או׳ ינתנו במתנ׳ אחת אל׳ ר׳ אליעזר הרי הוא עובר על בל תגרע אל׳ ר׳ יהוש׳ הרי הוא עובר על בל תוסיף אל׳ ר׳ אליע׳ לא נא׳ בל תוסיף אלא כשהוא בעצמו ועוד אמ׳ ר׳ יהושע כשנתת עברת על בל תוסיף ועשיתו בידך כשלא נתת עברת על בל תגרע ולא עשיתו בידך׳ הניתנ׳ בפנים שנתערבו בניתנין בחוץ ישפכו לאמ׳ נתן בחוץ וחזר לפנים כשר בפנים וחזר ונתן בחוץ ר׳ עקי׳ פוסל וחכמ׳ מכשירי׳ שר׳ עקי׳ או׳ כל דמים שנכנסו לכפר בהיכל פסול וחכמ׳ או׳ חטאת בלבד ר׳ אליע׳ או׳ את האש׳ עג׳ כחטאת וכא׳ שם״ חטאת שקיבל׳ דמ׳ בשתי כוסו׳ ויצא אחד מהן לפנים ר׳ יוסי הגלילי מכשיר בחיצון וחכמ׳ פוסל׳ אמ׳ ר׳ יוסי הגלי׳ מה אם במקו׳ שמחשב׳ פוסל בחוץ לא עשה את המשואר מוצ׳ מקו׳ שאין המחשב׳ פוסל אינו דין שלא נעשה את המשואר כנכנס נכנס לכפר אע״פ שלא כיפר פסל דברי ר׳ אליעזר ר׳ שמע׳ או׳ עד שיכפר

[illegible]

ר' יהוד' או' אם הכניס שוגג כשר ׳
כל דמים הפסולין שניתנו על
גבי המזבח לא הורצה הציץ אלא
על הטמא שהציץ מרצה על
הטמא ואינו מרצה על היוצא ׳׳

סליק פירקא

הדרן עלך כל הזבחים ראוי

המזבח מקדש את הראוי לו ׳

ר' יהוש' או' כל הראוי לאישים
אם עלה לא ירד שנ' היא העולה
על מוקד' מה עולה שהיא ראויה
לאישים אם עלתה לא תרד את כל
שהוא ראוי לאישים אם עלה לא
ירד ר"ג או' כל הראוי למזבח אם על'
לא ירד שנ' היא העולה על מוקדה
על המזבח מה עולה שהי' ראויה
למזבח אם עלת' לא תרד את כל
שהוא ראוי למזבח אם עלה לא
ירד ׳ אין בין דברי ר"ג לדברי ר' יהוש'
אלא הדם והנסכים שר"ג או' לא
ירדו ׳ ר' שמע' או' הזבח כשר
והנסכים פסולי' או הנסכים כשרין
והזבח פסול ואפי' זה וזה פסול הזבח
לא ירד והנסכי' ירדו ׳ ואלו
אם עלו לא ירדו הלן והיוצ' והטמ'
ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו
ושקיבלו פסולין וזרקו את דמן ר'
יהוד' או' שנשחט בלילה ושנשפך
דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים
אם עלת תרד ר' שמע' או' לא תרד
שהיה פסול בקדש ׳׳

תניא

שר' שמע' או' כל שפסולו בקדש
הקדש מקבלו כל שאין פסולו בקד
אין הקדש מקבלו ואלו שלא היה
פסולן בקדש הרובע והנרבע והמוקצ'
והנעבד והאתנן והמחיר והכלאים
והטרפ' והיוצא דופן ובעלי מומין
ר' עקי' מכשיר בבעלי מומין ר'
חנינ' סגן הכהני' או' דוחה הייד
אבא את בעלי מומין מעל גבי
המזבח כשם שאם עלו
לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו
וכולן שעלו חיין על ראש המזבח
ירדו עולה שעלת חיה לראש
המזבח תרד שחטה בראש המזב'
יפשיט וינתח במקומה
ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי
קדשי' ובשר קדשים קלים ומותר
העומר ושתי הלחם ולחם הפנים
ושירי מנחו' והקטרת הצמיר
שבראשי כבשים ושער שבזקן
תיישים והעצמות והגידין והקר
והטלפים בזמן שהן מחוברין
יעלו שנ' ועשית עולותיך הבשר
והקטיר הכהן את הכל המזבחה
פירשו לא יעלו שנ' ועשי' עולותי'
הבשר והדם וכולן שפקעו מעל
גבי המזבח לא יחזיר וכן גחלת
שפקעה מעל גבי המזבח לא
יחזיר איברים שפקעו
מעל גבי המזבח קודם חצות
יחזיר ומועלין בהן אחר חצות
לא יחזיר ואין מועלין בהן

[illegible]

הדרן עלך המזבח מקדש מצלן

כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש מקדש כשם שהמזב׳ והכבש מקדשין את הראוי להן כך הכלי׳ מקדשין כלי הלח מקדש את הלח ומידת היבש מקדש׳ את היבש אין כלי הלח מקד׳ את היבש ולא מדות היבש מקדשו׳ את הלח׳ כלי הקדש שניקבו אין עושין בהן מעין מלאכתן שהיו עושי׳ והן שלמין מקדשי׳ ואם לאו אין מקד׳ וכלן אין מקדשי׳ אלא בקדש׳

סליק פירקא

כל התדיר

את חבירו קוד׳ את חבי׳ התמידין קודמי׳ למוספין מוספי שבת קוד׳ למוספי ראש חדש מוספי ראש חד׳ קוד׳ למוספי ראש השנה שנ׳ מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמי׳ תעשו את אלה׳ כל המקודש מחבירו קוד׳ את חבירו דם חטא׳ קודם לדם עולה מפני שהו׳ מרצ׳ איברי עולה קודמין לאיב״רי חטא׳ מפני שהן כליל לאישים חטא׳ קודמ׳ לאשם מפני שדמ׳ נתן על ארב׳ קרנות ועל היסוד׳ אשם קוד׳ לתודה ואיל נזי׳ מפני שהו׳ קד׳ קדשי׳ תוד׳ ואיל נזיר קוד׳ לשלמי׳ מפני שהן נאכלי׳ ליום אחד וטעוני׳ לחם השלמי׳ קוד׳ לבכור מפני שהן טעונין מתן ארבע ונסכי׳ ותנופ׳ חזה ושוק׳ הבכור קוד׳ למעשר מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים׳ המעש׳ קוד׳ לעופו׳ מפני שהו׳ זבח ויש בו קד׳ קדשי׳ דמו ואימוריו״

[illegible]

העופות קודמין למנחו' מפני שהן מיני דמים מנח' חוטא
קודמין למנחה נדבה מפני שהיא באה על חטא חטאת
העוף קודם לעולה העוף וכן בהקדשה׃ כל
החטאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם
מצורע מפני שהוא בא להכשיר׃ כל האשמות
שבתורה באין בני שתים ובאין בכסף שקלים חוץ מאש'
נזיר ואשם מצורע שהן באין בני שנתן ואינן בכסף
שקלים׃ וכולן הכהנ' רשאין לשנו' באכילתן
לאכלן צלויין שלוקין ומבושלין ולתת לתוכן תבל'
חולין ותבלי תרומ' דברי ר' שמע' ר' מאיר או' לא יתן
לתוכן תבלי תרומ' שלא יביא את התרומ' לידי פסול׃
כשם שהן קודמין בהקרבתן כך קודמין באכילתן
שלמי' של אמש ושלמי' של יום של אמש קודמין
לשל יום שלמי' של אמש וחטא' ואשם של יום של
אמש קודמין לשל יום דברי ר' מאיר וחכמ' או' חטאת
קודם' מפני שהי' קדשי קדשים׃ א"ר שמעו' אם
ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה אי אתה צרי' לשא'
מה הוא אלא מותר רקיקי מנחו' ישר' ולוג שמן של
מצורע אם ראית שמן שהוא ניתן על גבי האישים
אין אתה צרי' לשאול מה הו' אלא מותר רקיקי מנחה
כהנים ומנח' כהן משיח שאין מתנדבין שמן ר' טרפון
או' מתנדבין שמן׃

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך כל התדיר

[illegible]

דם חטאת שניתזו על הבגד הרי זה טעון כיבוס אע"פ שאין הכתוב מדבר אלא בנאכל' שנ' במקום קדוש תאכל אחד הנאכלו' ואחד הפנימית טעונה כיבוס שנ' תורת החטאת תורה אחת לכל החטאות' חטאת פסולה אין דמה טעון כיבוס בין שהיתה לה שעת הכושר בין שלא היתה לה שעת הכושר ואיזו היא שהיתה לה שע' הכושר שלנה ושנטמאת ושיצאת ואיזו היא שלא היתה לה שעת הכשר שנשחט חוץ לזמנה וחוץ למקומו' ושקבלו פסולין וזרקו את דמה' ניתז מן הצואר על הבגד אינו טעון כיבוס נשפך על הריצפה ואספו אין טעון כיבוס אלא הדם שבכלי וראוי להזאה"

נתז על העור עד שלא הופשט אינו טעון כיבוס ומשהופשט טעון כיבוס דברי ר' יהוד' ר' א'עזר או' את מעד משהופשט אין טעון כיבוס אלא מקום הדם ודבר שהוא ראוי לקבל טומאה וראוי לכיבוס אחד הבגד ואחד העור טעונין כבוס במקום קדוש ושבירת כלי חרס במקום קדוש ומריקה ושטיפה בכלי נחש' במקום קדוש זה חומר בחטאת מקדשי הקדשים'

[illegible]

בגד שיצא חוץ לקלעים נכנס ומכבסו במקום קדוש בטמא חוץ לקלעים קרעו ונכנס ומכבסו במקום קדוש ״ כלי חרש שיצא חוץ לקלעים נכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש נטמ׳ חוץ לקלעים נוקבו ונכנ׳ ושוברו במקום קדוש ״

כלי נחשת שיצא חוץ לקלעים נכנס ומורקו ושוטפו במקום קדו׳ בטמ׳ חוץ לקלעים פוחתו ונכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש ״

אחד שבשל בו ואחד שעירה לתוכו רותח אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קל׳ טעונין מריקה ושטיפ׳ ר׳ טרפון או׳ אם בישל בו מתחלת הרגל יבשל בו כל הרגל וחכמ׳ או׳ עד זמן אכילה מריקה ושטיפה מריקה כמריקת הכוס ושטיפה כשטיפת הכוס מריקה ושטיפה בצונן השפוד והאסכלה מגעילן בחמין ״ בישל בו קדשים וחולין או קדשי קדשים וקדשים קלים אם יש בהן כדי בנותן טעם הרי הקלים נאכלין כחמורין שבהן ואין טעונין מריק׳ ושטיפה ואינן פוסלין במגע׳

[illegible]

רקיק שנגע ברקיק וחתיכה בחתיכה לא כל הרקיק ולא כל החתיכ׳ אסורין אין אסור אלא מקום שבלע״

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך דם חטאת

מתני׳

[illegible]

טבול יום ומחוס׳ כפורים אינן חולקין בקדשים לאכול לערב אונן נוגע ואינו מקריב ואינו חולק לאכול לערב׳ בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין בעלי מומי׳ שאינן קבועין חולקין ואוכלין אבל לא מקריבין כל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר וכל שאין לו בבשר אין לו בעורות ואפי׳ טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים אינו חולק בבשר שנ׳ המקריב את דם השלמים׳ כל שלא זכה בעורה לא זכה בבשר שנ׳ עולת איש עולה שעל׳ לאיש״

[illegible]

עולה שנשחטה שלא לשמה
אעפ׳ שלא עלת לבעלים שורה
לכהנים אחר עולת האיש ואחד
עולת האשה עורותיהן לכהנים״
עורות קדשים קלין לבעלים
ועורות קדשי קדשים לכהנים ק״ו
ומה עולה שלא זכו בבשרה זכו
בעורה קדשי קדשים שזכו בבשרן
אינו דין שיזכו בעורן אין המזבח
מוכיח שאין לו עור מכל מקום״
כל הקדשים שאירע בהן
פסול קודם להפשטן אין עורותיה׳
לכהנים לאחר הפשטן עורותיהן
לכהנים׳ א״ר חנינא סגן הכהני׳
מימי לא ראיתי עור יוצא לבית
השריפה׳ א״ר עקי׳ מדבריו למדנו
שהמפשיט את הבכור ונמצא
טרפה יאותו הכהנים בעורו וחכמ׳
או׳ אין לא ראיתי ראיה אלא יוצא
לבית השריפה״

פרים הנשרפין ושעירין הנשרפין בזמ׳ שנשרפין כמיצותן נשרפין בבית הדשן ומטמ׳ בגדים ואם אינן נשרפין כמיצותן נשרפין בבי׳ הביר ואין מטמאין בגדים׳ היו סובלין אותו במוטות ויצאו הראש׳ חוץ לעז׳ והאחרונים לא יצאו חוץ לחומת העזרה הראשנים מטמאין בגדים והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו יצאו אלו ואלו מטמאין בגדי׳ ר׳ שמעון או׳ אלו ואלו אין מטמאין עד שיצת האור ברובו נתך הבשר אין השורת מטמ׳ בגדים׳

סליק פירקא

הדרן עלך טבול יום בשלם השוחט

והמעלה בחוץ
חייב על השחיט
וחייב על העלייה. ר' יוסי הגלילי או'
שחט בפנים והעלה בחוץ חייב
שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור
שלא העלה אלא דבר פסול אמרו
לו את השוחט בפנים והעל' בחוץ
כיון שהוציאו פסלו. טמא
שאכל קדש טמ' ובין קדש טהור
חייב. ר' יוסי הגלי' או' טמ' שאכ' טהו'
חייב וטמ' שאכל טמ' פטור שלא
אכל אלא דבר טמא אמרו לו את
טמ' שאכל טהו' כיון שנגעו טמאו
טהור שאכל טמ' פטו' שאינו חייב
אל' על טומ' הגות. חומר בשחיט
מבעלייה ובעלייה מבשחיט חומר
בשחיט' שהשוחט להדיוט חייב
והמעלה להדיוט פטור. וחומר
בעלייה שני שאחזו בסכין פטורין
אחזו באבר והעל' חייבין חזר והעל'
וחזר והעל' חייב על כל עלי' ועלי'
דברי ר' שמע' ר' יוסי או' אינו חייב
אלא אח' ואינו חייב עד שיעלה
לראש המזבח. ר' שמע' או' אפילו
העל' על הסלע או על האבן חייב.
אחד קדשי' כשרין ואח' קדשי'
פסולי' שהיה פסולן בקדש והקריבן
בחוץ חייב. המעלה כזית מן
העול' בחוץ ומן האימורין חייב:
הקומץ והלבונ' והקטר' ומנח' כהני'
ומנח' כהן משיח ומנחת נסכים

[illegible]

שהקריב מאחת מהן כזית בחוץ /
פטור חייב ר' אליעז' פוטר עד שיקרי'
את כולו וכולן שהקריבו בפנים
ושייר מהן כזית והקריבן בחוץ חייב
וכולן שחסרו כל שהן והקריב' בחוץ
פטור / המקריב קדשי' ואימורי'
בחוץ חייב מנח' שלא נקמצה :
והקריב' בחוץ פטור קמצה וחזר
קומצה והקריבה בחוץ חייב
הקומץ והלבונה שהקרי' אחד מהן
בחוץ חייב ור' א'עזר פוטר עד שיקרי'
את השני' אחד בפנים ואחד בחוץ
חייב' שני בזיכי לבונה שהקריב
אחד מהן בחוץ חייב ור' א'ע' פוטר
עד שיקריב את השני אחד בפנים
ואחד בחוץ חייב הזורק מקצת
דמים בחוץ חייב ר' א'עזר או' אף
המנסך מי החג בחג בחוץ חייב ר'
א'ע' נחמי' או' שירי הדם שהקריבן
בחוץ חייב' המולק את העוף
בפני' והעלה בחוץ חייב אחר מלק
בחוץ והעל' בחוץ פטור ואחר
השוחט את העוף בפנים והעלה
בחוץ פטו' שחט בחוץ והעל' בחוץ
חייב נמצ' דרך הכשרו בפני' פטורו
בחוץ ודרך הכשרו בחוץ פטורו
בפנים ר' שמע' או' כל שחייבי' עליו
בחוץ חייבין על כיוצא בו בפנים
שהעל' בחוץ חוץ מן השוחט בפני'
ומעלה בחוץ' חטא' שקבל
דמה בכוס אחד נתן בחוץ וחזר ונתן
בפנים בפנים וחזר ונתן בחוץ חייב
שכולו ראוי לבא בפנים'

[illegible]

מתני׳

קבל רמה בשני כוסו נתן שניהם
בפנים פטור שניהם בחוץ חייב
אחד בפנים ואחד בחוץ פטור
אחד בחוץ ואחד בפנים חייב על
החיצון והפנימי מכפר למה הדב׳
דומה למפריש חטאתו ואבדה
והפריש אחרת תחתיה ואחר כך
נמצאת הראשנ׳ והרי שתיהן
עומדות שחט שתיהן בפנים
פטור שתיהן בחוץ חייב אחת
בפנים ואחת בחוץ פטור אחת
בחוץ ואחת בפנים חייב על החיצו׳
והפנימית מכפרת. כשם שדמה
פוטר את בשרה כך פוטר את
כשר חברתה׳ סליק פירק

הדרן עלך השוחט אמ׳

פרה ששחט חוץ מגית
וכן שעי׳ המשתלח
שהקריבו בחוץ פטור שנ׳ ואל פתח
אהל מועד לא הביאו כל שאינו
ראוי לבא אל פתח אהל מועד
אין חייבין עליו׳ הרובע
והנרבע והמוקצה והנעבד האתנן
והמחיר והכלאים והטרפ׳ והיוצ׳
דופן שהקריבן בחוץ פטור שנ׳ לפני
משכן ה׳ כל שאינו ראוי לבוא
לפני משכן ה׳ אין חייבין עליו׳
בעלי מומין בין בעלי מומין
קבועין שהקריבן בחוץ פטור

בין בעלי מומין עוברין

[illegible]

ר' שמע' או' בעלי מומין קבועין ׳
פטור בעלי מומין עוברין בלא תעש'׳
תורין שלא הגיע זמנן ובני
יונה שעבר זמנן שהקריבן בחוץ
פטור ר' שמע' או' בני יונה שעבר
זמנן פטור ותורין שלא הגיע זמנ'
בלא תעשה׳ אותו ואת
בנו ומחוסר זמן ר' שמע' או' הרי זה
בלא תעשה שהיה ר' שמע' או' כל
שהוא ראוי לבא לאחר זמן הרי
זה בלא תעשה ואין בו כרת וחכמ'
או' כל שאין בו כרת אינו בלא תעש'׳
מחוסר זמן בין בגופו בין
בבעליו איזהו מחוסר זמן בבעליו
הזב והזבה והיולדת והמצורע ׳
שהקריבו חטאתם ואשמם בחוץ :
פטורין עולותיהן ושלמיהן בחוץ
חייבין׳ המעלה מבשר חטאת
מבשר קדשי קדשים מבשר קדשי'
קלין ומותר העומר ושתי הלחם
ולחם הפנים ושירי מנחות והיוצק
והבולל והפותת והמולח והמניף ׳
והמגיש והמסדר את השלחן ׃
והמטיב את הנרות והקומץ והמקב'
דמים בחוץ פטור אין חייבין לא
משום זרות ולא משום טומא' ולא
משו' מחוסר בגדים ולא משום
מחוסר כפורים ולא משום רחוץ
ידים ורגלים׳ עד משהוקם
המשכן היו הבמות מותרו' ועבודה
בבכורות׳

[illegible]

מי שהוקם המשכן נאסרו הבמות
ועבודה בכהנים · קדשי קדשים
נאכלין לפנים מן הקלעים וקדשי'
קלין בכל מחנה ישר' · באו לגלגל
הותרו הבמות · קדשי קדשי' נאכלי'
לפנים מן הקלעים וקדשים קלין
ומעשר שני בכל מקום · באו
לשילה נאסרו הבמות ולא היה
שם תקרה אלא בית של אבנים
מלמטן ויריעות מלמעלן והיא
היתה מנוחה · קדשי קדשי' נאכלין
לפנים מן הקלעים וקדשים קלין
ומעשר שני בכל הרואה · באו
לנוב וגבעון הותרו הבמות · קדשי
קדשי' נאכלין לפנים מן הקלעים
וקדשי' קלין ומעשר שני בכל
ערי ישר' · באו לירושלם
ונאסרו הבמות ולא היה עוד להן
היתר והיא היתה נחלה · קדשי
קדשים נאכלין לפנים מן הקלע'
קדשים קלין ומעשר שני לפנים
מן החומה · כל הקדשים
שהקדישן בשעת איסור במו' בחוץ
הרי אלו בעשה ולא תעש וחייבין
עליהן כרת · בשע' היתר הבמות
והקריבן בשעת איסור הרי אלו
בעשה ולא בלא תעשה וחייבין עליה
כרת · הקדיש בשעת איסור במות
והקריבן בשע' היתר הבמות הרי אלו
בעשה ואין בהן לא תעשה ·

[illegible]

אלו קדשים קריבין במשכן קדשי׳
שהקריבן למשכן קרבנות צבור
קריבין במשכן וקרבנות יחיד בבמ׳
קרבנות יחיד שהקדישן
למשכן יקרבו במשכן ואם הקריב
בבמה פטור מה בין במת יחיד
לבמת צבור סמיכה ושחיט׳ צפון
ומתן סביב והנפ׳ והגשה ר׳ יהוד׳
או׳ אין מנחה בבמה ואין כיהון
וכלי שרת וריח ניחח ומח׳ יצה׳
לדמים ורחיצת ידים ורגלים
אבל הזמן והנותר והטמ׳ שוין
בזה ובזה׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך פרת חטאת
וסליקא מס׳ זבחים תל׳ יה

למה

כל המנחות שנקמיצו

שלא לשמן כשרות אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות · מנחת חוטא ומנחת קנאות שנקמיצו :
שלא לשמן נתן בכלי הלך והקטיר שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן פסולין · כיצד לשמן ושלא לשמן לשם מנחת חוטא ולשם מנח׳ נדבה · שלא לשמן ולשמן לשם מנחת נדבה ולשם מנח׳ חוטא · אחד מנחת חוטא ואחד כל המנחות שקמיצן זר ואונן וטבול יום ומחוסר כפורים ושלא רחוץ ידים ורגלים ערל וטמא · יושב על גבי כלי ועל גבי בהמה · על גבי רגלי חבירו פסל · המיץ בשמאל פסל · בן בתירא או׳ יחזור ויקמיץ בימין ·

חטאת

בשלם

קמיץ ועלה בידו צרור או גרגיר
מלח או קורט של לבונה פסל מפני
שאמרו החסר והיתר פסול׳
איזהו יתר שקמיצו מבוריץ חסר
שקמיצו בראשי איצבעותיו׳ כיצד
יעשה פושט איצבעותיו על פס
ידו רבה שמנה חסר לבונת פסול׳״
הקומיץ את המנח׳ לאכול
שיריה בחוץ או כזית משיריה
בחוץ להקטיר קומיצה בחוץ או
להקטיר לבונתה בחוץ פסול ואין בו
כרת׳ לאכול שיריה למחר או כזי׳
משיריה למחר להקטיר קומיצה
למחר או כזית מקומיצה למחר
או להקטיר לבונתה למחר פגול ואין
וחייבין עליו כרת״ זה הכלל
כל הקומיץ הנותן בכלי המוליך :
והמקטיר לאכול דבר שדרכו לאכו׳
ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר חוץ
למקומו פסל ואין בו כרת״

[illegible]

חוץ לזמנו פגול
וחייבין עליו וכלבד
שיקרב המתיר
כמיצותו ׳ כיצד
לא קרב המתיר
כמיצותו קמץ בשתיק
נתן בכלי והילך והקט
חוץ לזמנו או שקמ׳ ׳
חוץ לזמנו ונתן בכלי
והלך והקטיר חוץ
לזמנו זהו שקרב
המתיר כמיצותו ׳
כיצד לא קרב
המתיר כמיצותו
קמץ חוץ למקומו
נתן בכלי והלך והקטי׳
חוץ לזמנו או קמץ
חוץ לזמנו נתן בכלי
והלך והקטיר חוץ
למקומו מנחת
חוטא ומנח קנאות
שקמצן שלא לשמ׳
נתן בכלי והילך
והקטיר חוץ לזמנו
או שקמץ חוץ לזמ׳

איתיביה

[illegible]

מתיבי

[illegible]

[illegible]

נתן בכלי והלך והקטי׳ שלא לשמו ׳ או שקמץ ונתן בכלי ׳ והלך והקטיר שלא לשמו והו שלא ׳ קרב המתי׳ כמיצותו׳׳ לאכל כזית בחוץ כזית למחר כזית למחר כזית בחוץ כחצי זית כחו׳ כחצי זית למחר כחצי זית למח כחצי זית בחוץ פסול ואי׳ בו כרת אמ׳ ר׳ יהוד׳ זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמ׳ למחשב׳ המקו׳ פגול וחייבין עליו כרת ואם מחש׳ המקו׳ קדמ׳ למחשב׳ הזמן פסול ואין בו כרת לאכול כחצי ׳ זית ולהקטיר כחצי׳ זית כשר שאין אכיל׳ והקטרה מיצטרפין כאחד׳׳

סליק פירקא

[illegible]

למה

הקומץ

אה״ה מנח׳ לאכ׳ שיר׳ ולהקטיר

קומיצה למחר מודה ר׳ יוסי בזה שהוא פגול וחייבין עליו כרת״ להקטיר לבונתה למחר פגול וחייבי׳ עליו כרת ר׳ יוסי או׳ פסול ואין בו כרת׳ אמרו לו מה שנה זו מן הזבח א׳ להן שהזבח דמו ובשרו ואימוריו אחד והלבונה אינה מן המנחה״ שחט שני כבשי׳ לאכול אחת מן החלות למחר הקטיר שני בזיכין לאכל אחד מן הסדרין למחר ר׳ יוסי או׳ אותה החלה ואות׳ הסדר שחשב פגול וחייבין עליו כרת והשני פסול ואין בו כרת וחכמ׳ או׳ זה וזה פגול וחייבין עליו כרת״ נטמ׳ אחת מן החלו׳ או אחד מן הסדרי׳ ר׳ יהוד׳ או׳ שניה ייצאו לבית השרפ׳ שאין קרבן צבור חלוק וחכ׳ או׳ הטמא׳ בטומאתו והטהור יאכל״ התוד׳ מפגלת את הלחם והלחם אינו מפגל את התוד׳ כיצד שחט את התודה לאכול מהן למחר הן והלחם מפוגלין לאכול מן הלחם למחר הלחם מפוגל והכבשים אינן מפוגלין׳

יולי׳ יוס׳ עד שיפגל שניה יופ׳

[illegible]

הזבח מפגל את הנסכי' משקדשו
בכלי דברי ר' מאיר הנסכים אינן
מפגלין להקריב הנסכים למחר
הנסכים מפוגלין והזבח אינו מפוג'
פיגל ולא כלבונה כלבונה
ולא כקומץ ר' מאיר או' פגול וחיי'
עליו כרת וחכמ' או' אין בו כרת עד
שיפגל בכל המנח' ומודים חכמים
במנח' חוטא ובמנחת קנאו' שאם
שי' פיגל בקומץ שהוא פיגו'
וחייבין עליו כרת שהקומץ הוא
מתיר׃ שחט אחד מן
הכבשים לאכול שתי חלות למחר
הקטיר אחד מן הבזיכין לאכול
ממנו למחר הוא מפוגל וחבירו
כשר לאכול מחבירו למחר שניה'
כשרין׃

סליק פירקא

ת"ש

[illegible]

הדרן עלך הקומץ

הקומץ את המנחה לאכול דבר
שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר
שאין דרכו להקטי' כשר ר' אליעזר
פוסל׃

[illegible]

לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטי׳ דבר שדרכו להקטיר פחו׳ מכזית כשר לאכול כחיצי זית ולהקטיר כחיצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מיצטרפין ״

לא יצק ולא בלל ולא פתת ולא מלח ולא הניף ולא הגיש או שפתת פתיתין מרובות ולא משחן כשירות ״

לימא

גופא

[illegible]

נתערב קומצ' בקומץ
חברתה במנחת כ'
כהנים במנחת כהן
משיח במנחת נסכי'
כשרה ר' יהוד' אומ'
מנחת נסכים ומנח'
כהן משיח פסולה
שזו בלילתה עבה
וזו בלילתה רכה והן
בולעות זו מזו׃
שתי מנחות שלא
נקמצו ונתערבו אם
יכול לקמוץ מזו
בפני עצמ' ומזו בפני
עצמ' כשרות ואם
לאו פסולות׃

[illegible]

תנן

[illegible]

[illegible]

קומץ שנתערב במנחה שלא נקמצה לא יקטיר ואם הקטיר זו שנקמצה עלתה לבעלים וזו שלא נקמצה לא עלתה לבעלים׳ נתערב קומצה בשיריה או בשיריה של חברתה לא יקטיר ואם הקטיר לא עלה לבעלים׳

[illegible]

ורמינהי

[illegible]

ת״ש

[illegible]

[illegible]

נטמא הקומץ והקריבו הציץ מרצ' על הטמא ואין הציץ מרצה על היוצא נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמד' ר' ליע' או כשירה כמדת' ר' יהוש' או פסולה שלא בכלי שרת פסול ור' שמע' מכשיר

מתקית

[illegible]

איתיביה

[illegible]

אב הקטיר קומצה
פעמים כשירה׃
מיעוטו ממעט
את רובו עשרון
מעכב את רובו
השמן ממעט את
רובו הסלת
והשמן מעכבין זה
את זה הקומץ׃
והלבונה מעכבין
זה את זה שני
שעירי יוה״כ מעכבין
זה את זה שני כבשי
עצרת מעכבין זה
את זה שני סדרין
מעכבין זה את זה
הסדרין והבזיכין
מעכבין זה את זה׃

איתמר

תניא

שני מינין שבנזיר
ושלשה שבפרה
וארבעה שבתורה
וארבעה שבלולב
מעכבין זה את זה
שבע הזאו׳ שבפרה
מעכבו׳ זו את זו ״
שבע הזאות
שבין הבדי׳ ושעל
בין הפרכות ושעל
מזבח הזהב מעכבו׳
זו את זו ״
שבעה קני מנורה
מעכבין זה את זה
ושבעה נרותיה
מעכבו׳ זו את זו
ואפי׳ פסוק אחד
מעכבן ואפי׳ אות
אחת מעכבת ״

מתיבי

פשיטא

[illegible]

ארבע פרשיות שבתפלין מעכבות זו את זו ואפי' כתב אחד מעכב ארבע ציציות מעכבות זו את זו שארבעתן מיצוה אחת ר' ישמעאל או' ארבעתן ארבע מיצות׃

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הקומץ

לימא התכלת

התכלת אינה מעכבת את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת׃

[illegible]

תפלה של יד אינה מעכבת של ראש ושל ראש אינה מעכבת את של יד׳ והכלת והשמן אין מעכבין את היין ולא היין מעכבן המתנות שעל מזב׳ החיצון אינן מעכב׳ זו את זו׳ הפרים והאילים והכבשים אינן מעכבין זה את זה׳ הפרים מעכבין את הנסכים ואין הנסכים מעכבי׳ את הפרים אר׳ שמע׳ אם היו להם פרים מרובין ולא היו לה׳ נסכים יביא פר אח׳ ונסכיו ואל יקרבו כלם בלא נסכים׳

א׳ אביי

א׳ רב

הפר והאילי והכבשי'
והשעיר אינן
מעכבין את הלחם
ולא הלחם מעכב
את הכבשים—
והכבשים אינן
מעכבין את הלחם
דברי ר' עקיבא אמ'
שמע' בן ננס לא
כי אלא כבשים—
מעכבין את הלחם
והלחם אינו מעכ'
את הכבשי' שכן
מצינו שכשהיו
ישר' במדב' ארבעי'
שנה קרבו כבשים
בלא לחם את כאן
יקרבו בלא לחם׳

תני

תניא

אר׳ שמע׳ הלכה
ככן נגס אבל אין
הטעם כדבריו של
האמור בחומש :
הפקודים קרב
במדבר והאמור
בתורת כהנים לא
היה קרב במדבר
ומשבאו לארץ
קרבו אילו ואילו
ומפני מה אני או׳
יקרבו כבשים בלא
לחם שהכבשים
מתירין את הלחם
עצמ׳ ולא הלחם
בלא כבשים שאין
לו מי יתירנו׳
התמידין אינן
מעכבין את המוספי׳
ולא המוספי׳ מעכב׳
את התמידין ולא
המוספין מעכבי׳ זה
את זה״

לא הקריבו כבש׳ בבקר יקריבו בין הערבים א׳ר שמע׳ אימתי בזמ׳ שהיו אנוסין או שוגגי׳ אבל אם היו מזידי׳ ולא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים לא הקטירו קטורת בבקר יקטירו בין הערבים א׳ר שמע׳ וכולה היתה קריבה בין הערבים שאין מחנכין את המזב׳ אלא בקטר׳ הסמי׳ ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר ולא את השלחן אלא בלח׳ הפנים בשבת ולא את המנו׳ אלא בשבע נרותיה בין הערבי׳

[illegible]

אל

[illegible]

מתיב

[illegible]

[illegible]

חביתי כהן גדול לא היו באין חיצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו מקריב מחצה בבקר ומחצה בערב וכהן שהקריב מחצה בשחרית ומת ומינו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרונו של ראשון אלא מביא עשרון שלם וחוצהו מקריב מחציה ומחציה אבד נמצאו שני חציאין קרבין ושני חציאין אבודין לא מינו כהן אחר תחתיו משל מי היתה קריבה ר' שמע' או' משל צבור

[illegible]

תניא

[illegible]

ר' יהוד' או' משל יורשין ושלימ' היתה קריבה

תנו

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך התכלה

כל המנחות

באות מצה

חוץ מחמש שבתודה ושתי הלח שהן באות חמץ דברי ר׳ מאיר השאור בורר להן מתוכן ומחמיצ׳ ר׳ יהוד׳ או׳ את היא אינה מן המחובר אלא מבי׳ את השאור ונותנו לתוך המדה וממלא את המדה אמרו לו את היא היתה יתירה או חסרה״

כל המנחות נילושו׳ בפושרין. ומשמרן שלא יחמיצו ואם החמיצו שיריה עובר בלא תעשה ש׳נ׳ כל המנחה אשר תקריבו לי״י לא תעשה חמץ חייב על עשיתה ועל עריכתה ועל אפיתה״

יש טעונו׳ שמן ולבונה שמן ולא לבונה לא שמן ולא לבונה׳ מנחת הסלת והמחב׳ והמרחש׳ והחלות והרקיקין מנחת כהני׳ ומנח׳ כהן משיח ומנח׳ גוים ומנח׳ נשים ומנח׳ העומר״

יבא

תנן

מנחת נסכים טעונ' שמן ואינן טעונ' לבונה לחם הפני' טעון לבונ' ואין טעון שמן לחם שתי הלח' ומנחת חוטא ומנח' קנאות אינן טעונ' לא שמן ולא לבונה"

חייב על שמן בפני עצמו ועל לבונ' בפני עצמ' נתן עליה שמן פסלה לבונה ילקטנה נתן שמן על שיריה אינו עובר בלא תעש' נתן כלי על כלי לא פסלה"

יש טעונ' הגשה ואין טעונה תנופה תנופ' ולא הגשה הגשה ותנופ' לא הגשה ולא תנופה'

ואלו טעונ' הגשה ואין טעונ' תנופ' הסלת והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת כהנים ומנח' כהן משיח ומנחת גוים ומנחת נשים ומנחת חוטא ר' שמע' או' מנחת כהני' ומנח' כהן אין בהן הגש' לפי שאין בהן קמיצ' וכל שאין בהן קמיצ' אין בהן הגשה"

מתניתי'

א"ר אמי

ואלו טעונין תנופ׳ ואין טעו׳ הגש׳
לוג שמן של מצורע ואשמו ׳
והבכורים כרברי ר׳ אליעזר בן יעקב
ואימורג שלמי יחיד וחזה ושוק
שלהם אחד אנשי׳ ואחד נשים
בישר׳ אבל לא באחרי׳ ושתי הלח׳
ושני כבשי עצר׳ כיצד הוא עוש׳
נותן שתי הל׳ח׳ על גבי שני כבשי׳
ומניח שתי ידיו למט׳ ומוליך
ומבי׳ למעל׳ ומוריד ש׳נ׳ אשר הונף
ואשר הורם ״
תנופה
היתה במזרח והגש׳ במערב תנופ׳
קודמות להגשו מנחת העומר
ומנח׳ קנאות טעונ׳ הגש׳ ותנופה
לחם הפנים ומנח׳ נסכי׳ אינ׳ טעו׳
לא הגש׳ ולא תנופה׳
ר׳ שמע׳ או׳ שלשה מינין טעוני׳
שלש מצות שתים בכל אחד
ושלישית אין בהן ואלו הן ׳
זבחי שלמי יחיד וזבחי שלמי ׳
צבור ואשם מצורע׳ זבחי שלמי
יחיד טעוני׳ סמיכה חיים ״

והתנופה שחוטין ואין בהן תנופה
חיין ושחוטין ואין בהן סמיכה
אשם מצור' טעון תנופ' וסמיכה
חי ואין בו תנופ' שחוט'
האו' הרי עלי במחב' לא יבי' במרחש'
במרחשת לא יביא במחב' ומה
בין מחבת למרחשת מרחש' יש
לה כיסוי ומחבת אין לה כיסוי דברי
ר' יוסי הגלילי ר' חנינא בן גמלי'
או' מרחשת עמוקה ומעשיה
רכין מחבת צפה ומעשיה עבין'
קשין" הרי עלי בתנור לא
יביא מאפה מאפה כופח ומאפ'
רשפים ומאפה יורות ערביים ר'
יהוד' או' אם רצה להביא מאפה
כופח יביא' הרי עלי מנח' מאפה
לא יביא מחיצ' חלות ומחיצ' רקיקי'
ר' שמע' מתיר מפני שהוא קרבן
אחד"

סליק פירקא

הדרן עלך כל המנחות

ר׳ ישמעא׳ או׳ העומר היה בא

בשבת משלש ובחול מחמש וחכ׳ או׳ אחד שבת ואחד חול משלש היה בא ר׳ חנינא סגן הכהנים או׳ בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל ובקופה אחת ובחול בשלש בשלש מגלו׳ ובשלש קופות וחכמים או׳ אחד חול ואחד שבת בשלש ובשלש קופות ובשלש מגלות׃

מיצות העמר להבי׳ מן הקרוב לא בכר הקרוב לירושל׳ מבי׳ אין מכל מקום מעשה שבא העומר מגגות צריפין ושתי הלח׳ מבקעת עין סוכר׃ כיצד היו עושין בר׳ יוציאין מערב י״ט ועושין אותו כריכו׳ במחובר לקרקע כדי שיהא נוח לקיצור׳ כל עיירות הסמוכו׳ לשם מתכנסו׳ לשם כדי שיהא נקצר בעסק גדול׳ כיון שחשיכה או׳ להם בא השמש או׳ הן בא השמש מגל זה או׳ הן קופה זו או׳ הן בשבת או׳ להן שבת זו או׳ הן אקצר או׳ לו קיצר שלש פעמ׳ על כל דבר ודבר

[illegible]

והז או׳ לו הן הן שלש פעמ׳ וכל כך
למה מפני ביתוסין שהיו או׳ אין
קציר העומר במוצאי י״ט׳
קצרוהו נתנוהו בקופות והביאוהו
לעזרה ומהבהבין בו את האור
כדי לקיים בו מיצות קלי דברי ר׳ מאי׳
וחכמ׳ או׳ בקנים ובקולחות חובטין
אותו כדי שלא יתמעך נתנוהו
לאבוב ואבוב היה מנוקב כדי
שיהא האור שולט בכולו׳
שטחוהו בעזרה והרוח מנשב׳ בו
נתנוהו לרחים של גריסו׳ ומוציאי׳
ממנו עשרון שהיה מנופה בשלש
עשרה נפה והשאר נפד׳ לכל אדם
וחייב בחלה ובמעשרות בא לו
לעשרון ונתן עליו שמנו ולבונתו
יצק ובלל הניף והגיש קמץ והקטי׳
והשאר נאכל לכהנים׳׳
משקרב העומ׳ היו יוצאי׳ ומוציאי׳
על שוק ירושלם שהיה מלא קמח
וקלי שלא ברצון חכמי׳ דברי ר׳ מאי׳
ר׳ יהוד׳ או׳ ברצון חכמי׳ היו עושין׳
משקרב העומ׳ הותר החדש מיד
הרחוקין מותרין מחצות ולהלן
הוא או׳ מפני שהיו יודעין שאין
ב״ד מתעצלין בו׳׳

[illegible]

העומר מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש · אין מביאין מנחות ובכורים ומנחות כהנים קוד' לעומ' ואם הביא פסול · קודם לשתי הלחם לא יביא ואם הביא כשר ·

החיטין והשעורין והכוסמין ושבולת שועל ושיפון הרי אלו חייבין בחלה ומיצטרפין זה עם זה ואסורין בחדש מלפני העומר העומר מתירן ואם לאו אסורין עד שיבא עומר הבא ·

קוצרין בית השלחין ושבעמקים אבל לא גודשין אנשי יריחו היו קוצרין ברצון חכמי' וגודשין שלא ברצון חכמים ולא מיחו בידם חכמי' קוצר לשחת ומאכיל לבהמ' א"ר יהוד' אימתי בזמן שהתחיל עד שלא הביא שליש ר' יהוד' או' אף יקצר ויאכיל משהביא שליש ·

קוצרין מפני הנטיעות ומפני בית האבל ומפני בית המדרש ולא יעשו אותן כריכות אלא מניחן צבתים · מיצות העומר להביא מן הקמה לא מצא מביא מן העומרים ·

[illegible]

מיניתו להביא מן ה
הלח לא מיצא מן
הלח יבי' מן היבש'
מיניתו לקיצ' בלילה
ואם קיצר ביום כשר
ודוחה את השבת'

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ר' ישמע' א' רב

אלו מנחות

נקמיצות ושיריהן
לכהנים מנחת הסלת
והמחבת והמרחש'
והחלות והרקיקין
מנחת גוים ומנחת
נשים מנח' העומר
מנחת חוטא ומנח'
קנאות ר' שמע' או'
מנחת חוטא של
כהנים נקמצ' והקומץ
קרב בעצמו ושירים
קרבין בפני עצמן
מנחת כהנים
ומנח' כהן משיח
למזבח ואין בהן
לכהנים

[illegible]

[illegible]

זה יפה כח מזבח
מכח כהנים שתי
הלחם ולחם הפנים
נאכלין לכהנים ואין
למזבח בהן כלום.
יפה כח כהנים מכח
מזבח׳ כל המנחו׳
הנעשו׳ בכלי טעונו׳
שלשה מתנו׳ שמן
יציקה ובלילה מתן
שמן קוד׳ לעשיית׳
חלות בוללן דברי ר׳
וחכמ׳ או׳ סלת החלו׳
טעונו׳ בליל׳ והרקיקי׳
משיחה׳ כיצד
מושחן כמין כי :
ושאר השמן נאכל
לכהנים׳ כל
המנחו׳ הנעשות
בכלי טעונו׳ פתית
מנח׳ ישר׳ כופל אחד
לשנים ושנים
לארבעה ואינו
מבדיל מנחת כהן
משיח לא היה
מכפלה

למעוטי

[illegible]

א רב

[illegible]

ר' שמע' או' מנחת חוטא ומנחת כהן משיח אין בהן פתית' מפני שאין בהן קמייצה וכל שאין בהן קמייצ' אין בהן פתיתה וכולן פתיתין כזתין׃

כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וחמש מאו' בעיטה שיפה ובעיט' בחטים ר' יוסי או' בבצק׃

כל המנחות באות עשר חוץ מלחם הפנים וחבתי כהן גדול שהן באות שתים עשרה דברי ר' יהוד' ר' מאיר או' כולן באות שתים עשרה חוץ מחלות תודה ונזירות שהם באות עשר׃

העומר היה בא עשרון משלש סאין שתי הלחם שני עשרונים משלש סאין׃

לחם הפנים עשרים
וארבעה עשרונות
מן עשרים וארבע
סאין' העמר
היה מנופה בשלש
עשרה נפה שתי
הלחם בשתי עשר
ולחם הפני באחת
עשר ר' שמע' אומ'
לא היה קיצבה אל'
סלת כל צרכה מנופ
היה מביא ע' ולוקח
סלת ואפית אותה
שתים עשרה חלו'
שני עשרוני יהיה
החלה האח' שהוא
מנופ כל צרכה''

סליק פירקא

כל קרבנות

הציבור והיחי' באין
מן הארץ ומן חוצ
לארץ מן החדש
ומן הישן חוץ :
מעומר ושתי הלח
שאינן באין אלא
מן החדש ומן הארץ'
וכלן אינן באי' אלא
מן המובחר

אתמ'

הדרן עלך התודה היתה' מתני'

[illegible]

ואיזהו מובחר שלהם מכמס ומזוחא אלפא לסלת שניה
להם הפריים בבקעה כל הארצות היו כשרות אלא
מכאן היו מביאין   אין מביאין לא מבית הזבלים
ולא מבית השלחין ולא מבית האילן ואם הביא כשר
כיצד הוא עושה נרה שנה ראשונ' ובשניה זורעה קודם
לפסח שבעים יום והיא עשה סלת מרובה   כיצד
בודק הגיזבר מכניס ידו לתוכה עלה בה אבק פסול עד
שינפיהו אם התליעה פסולה   תקוע אלפא לשמן
אבא שאול או' שניה לה רגב בעבר הירדן כל הארצות
היו כשרו' אלא מכאן היו מביאין ולא היו מביאין לא
מבית הזבלין ולא מבית השלחין ולא מן הנזרעין
ביניהן ואם הביא כשר   אנפיקינון אין מביאין ואם
הביא כשר פסול ואין מביאין מן הגרגרין שנשורו
במים ולא מן הכבושין ולא מן השלוקין ואם הביא
פסול   ואין מביאין שלשה זתים ובהם שלשה שמנים
הזית הראשון מגרגרו בראשו הזית כותש ונותן לתוך
הסל ר' יהוד' או' בביבות הסל זה ראשון טוען בקורה ר'
יהוד' או' באבני' זה שני חוזר וטוחן וטוען זה שלישי
הראשון למנור' והשאר למנחות   זית השני מגרג
בראש הגג כותש ונותן לתוך הסל ר' יהוד' או' באבני' זה
שני חוזר וטוחן וטוען זה שלישי למטרה והשאר
למנחות   שלישי עוטנו בבית עד שלוקה
ומעלהו ומנגבו בראש הגג כותש ונותן לתוך הסל
ר' יהוד' או' בביבות הסל זה ראשון טוען בקורה ר' יהוד'
או' באבנים זה שני חוזר וטוחן וטוען זה שלישי הראשו'
למנור והשאר למנחות   הראשון שבראשון
והראשון שבשני שוים השלישי שבראשון והראש'
שבשלישי שוין

[illegible]

השלישי שבשלישי אין למטה הימנו · על המנחות
היה בדין שיטעו שמן זית זך מה מנור שהן לאכיל
אינו דין שיטעו שמן זית זך כתית למאור ואינו זך
כתית למנחות · מאין היו מביאין אותה תקוע
ועלוטיים אלפא לזית שניה להן בית רימה וכית לבן בהר
ובפרסיגיא כבקע · כל הארצות היו כשרות אלא מכאן
היו מביאין אין מביאין לא מבית הזבלים ולא מבית
השלחין ולא ממה שנזרע ביניה ואם הביא כשר אין
מביאין ישן דברי ר' וחכ' מכשי' · אין מביאין לא
מתוק ולא מעשן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין
מביאין מן הדליות אלא ולא מן הרגליו ומן הכרמי' העבו'
ולא היו כונסין אותו בחיצבי' גדולי' אלא בחביות הקטנ'
ואינו ממלא חביה עד פיה כדי שיהא ריחו נודף
אינו מבי' מפיה מפני הקימחון ולא משוליה מפני
השמרים אלא מבי' משלישית ומאמצעית כיצד
הוא בודק הגזבר יושב והקנה בידו זרק הגיד והקיש
בקנה ר' יוסי בר' יהוד' אומ' יין שיש בו קמחון פסול ש'נ
תמימים יהיו לכם ונסכיהם ·

סליק פירקא

הדרן עלך כל קרבנות

תניא שתי מדות של יבש היו במקדש
ראשון עשרון וחיצי עשרון ר'
מאיר או' עשרון עשרון וחיצי עשרו'
עשרון מה היה משמש שבו היה
מודד לכל המנחות

[illegible]

ולא היה מודד בשל שלש לפר
בשל שנים לאיל אלא מודדן עשרו
וחצי עשרון מה היה משמשט
מודד מנחת כהן גדול מחיצה בבקר
ומחיצה בין בערבים·
שבע מדות של לח היו במקדש הין
וחצי הין שלישית ההין ורביעית
ההין ולוג וחצי לוג ורביעית הלוג
ר' אע' בר' צדוק או' שנתות ההין
כהין עד כאן לפר ועד כאן לאיל
ועד כאן לכבש ר' שמע' או' לא היה
שם הין וכי מה היה הין משמש
אלא מדה יתיר' של לוג ומחיצה היה
שם שבה היה מודד למנח' כהן גדו'
לוג ומחיצ' בבקר ולוג ומחיצה בין
הערבים· רביעית מה היתה
משמשת רביעי' מים למצור' ורביעי'
שמן לנזיר חצי' לוג מה היה משמ'
חצי לוג מים לסוטה וחצי לוג שמן
לתודה מלוג היה מודד לכל המנחו'
ואפי' מנח' של עשרון נותן לה
ששים לוג ר' אלע' בן יעקב או' אפי'
מנחה של ששים עשרון אין לה
אלא לוגה ע' למנח' ולוג שמן·
ששה לפר וארבעה לאיל
ושלשה לכבש שלשה ומחיצה
למנורה וחצי לוג לכל נר ונר·

[illegible]

מערבין נסכי פרים עם נסכי אילים
ונסכי כבשים של יחיד בנסכי כבשים
של צבור ושל היום בשל אמש ׳
אבל אין מערבין נסכי כבשי׳ בנסכי
פרים ואילים ואם בללן אלו בפני ׳
עצמן ואלו בפני עצמן ונתערבו
כשירים אם א׳ עד שלא בלל פסול
הבא עם העומר אע״פ שמנחתו
פסולה לא היו נסכי׳ פסולין ׳
כל מידו׳ שבמקדש אין נגדשות
חוץ משל כהן גדול שהיתה גדושה
בתוכה מידות הלח בירוציהן קדש
מדות היבש בירוציהן חול ר׳ עקיב׳
או׳ מדות הלח קדש לפיכך בירוציה׳
קדש מדו׳ היבש חול לפיכ׳ בירוציה׳
חול ר׳ יוסי או׳ לא מן השם הו׳ זה
אלא שהלח והיבש איט נעכר ׳
כל קרבנו׳ היחיד והצבור טעונין
נסכים חוץ מן הבכור ומעשר ופסח
וחטא׳ ואשם אלא שחטאתו של
מצורע ואשמו טעו׳ נסכים ׳
כל קרבנו׳ הצבור אין בהן סמיכה
חוץ מן הפר הבא על המצו׳ ושעיר
המשתלח ר׳ שמע׳ או׳ את שעירי
ע״ז ׳ כל קרבנות היחיד טעו׳ סמיכ׳
חוץ מן הבכור והמעשר והפסח
והיורש סומך ומביא נסכיו ומימר״

[illegible]

הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן סומא ונכרי והעבד והאשה והשליח סמיכה שירי מיצוה על הראש בשתי ידים במקום שסומכין שוחטין ותכף לסמיכ׳ שחיטה׃ חומר בסמיכה מבתנופ׳ וחומר בתנופה מבסמיכה׃ חומר בתנופה שאחד מניף לכל החוברים ואחד אין סומך לכל החוברים חומר בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות יחיד ובקרבנות צבור בחיין ובשחו׳ ובדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין כן בסמיכה׃

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך שתי מדות

מתני׳

שתי הלחם נילושות אחת אחת ונאפו׳ אחת אחת לחם הפני׳ נילוש אח׳ אח׳ ונאפה אח׳ אח׳ שתי׳ שתים ובדפוס היה עוש׳ אותן וכשהוא רודן נותנן לדפוס כדי שלא יתקלקלו׃

[illegible]

[illegible]

אחר שתי הלחם ואחד לחם הפנים
לישתן ועריכתן בחוץ ואפייתן
מבפנים ר' יהוד' או' כל מעשיה בפני
ר' שמע' או' לעול' הוי רגיל לומר
שתי הלחם ולחם הפני' כשרו' בעזרה
וכשרות אבית פגי'.

חביתי
כהן גדול לישתן ועריכתן מבפנים
ודוח' את השבת טחינה והרקד' אינ'
דוחה את השב' כלל או' עקיב' כל
מלאכ' שאפשר לעשו' מערב שב'
אינה דוחה את השבת ושאי' אפש'
לעשות מע"ש דוח' את השבת ״

כל המנחו' יש בהן מעש' כלי בפני'
ואין בהן מעש' כלי בחוץ שתי הלח'
ארכ' שבעה ורחב' ש' ארבע' וקרנו'
ארבע' אצבעות לחם הפנים ארכו
עשר' ורחבו חמש' וקרנותיו שבע
אצבעו' ר' יהוד' או' כימן שלא תטע'
זד"ו יה"ז בן זומא או' ונתת על השלח'
לחם הפנים שיה' כלו פנים ״

השלחן ארכו עשר ורחבו חמשה
לחם הפני' ארכו עשר' ורחבו חמש'
נותנ' ארכו כנגד רחבו של שלחן
קופל טפחים מכאן וטפחיים ומחיצ'
מכאן נמצ' ארכו ממלא רחבו של
שלחן דברי' ר' יהוד' ר' מאיר אומ'
שלחן ארכו שנ' עשר ורחבו שש'
לחם הפני' ארכו עשר' ורחבו חמש'
נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן
קופל טפחיי' מכאן וטפחים ריוח
באמצע כדי שתה' הרוח מנשבת
בו ״ אבא שאול או' שם היו נותנין
שני בזיכי לבונ' של לחם הפנים

[illegible]

אמרו לו והלא נא' ונתת על המערכ'
לבונ' זכה והלא נא' ועליו מטה
מנשה. ארבע' סניפין של זהב
היו בראשיה' כדי שיהו סומכין בהם
שנים מסדר זה ושנים מסדר זה
עשרי' ושמונה קנים כחצי קנ' חלול
ארבע' עשר לסדר זה וארבע' עשר
לסדר זה לא סידור הקנים ולא
נטילתן דוחה את השב' אלא נכנס
מע"ש ושומטן ונותנן לארכו של
שלחן. כל הכלי' שהיו במקדש
ארכן לרחבו של בית. שני שלחנו'
היו באולם מבפני' על פתח הבי' אח'
נותנין עליו הלחם בכניסתו ואחד
של זהב ביציאתו שמעלי' בקדש
ולא מורידין ואחד של זהב מבפני'
שעליו לחם הפני' תמיד.

ארבע' כהני' נכנסי' שנים בידן שני
סדרין של לחם המערכ' ושני' בידן
שני בזיכין וארבע' מקדימי' לפניה'
שני' ליטול שני סדרי' ושני' ליטול
שני בזיכין הנכנסין עומדי' בצפון
והיוצאין עומדי' בדרום ופניהם
לצפון אלו מושכי' ואלו מניחין
טפחו של זה כנגד טפחו של זה שנ'
לפני ה' תמיד. ר' יוסי או' אפילו
אלו נוטלין ואלו מניחין את זו היתה
תמיד. הלכו ונתנו על שלחן של
זהב שהיה באולם הקטירו הבזיכי'
והחלו' מתחלקו' לכהנים. חל
יום הכפורי' להיו' בשב' החלו' מתחלקו'
לערב חל להיו' ערב שבת שעיר
של יום הכפורי' נאכל לערב

והנאכלין אוכלין אותו כשהוא חי מפני שדעתן יפה׃ סידר את
הלחם בשבת ואת הבזיכין אחר השבת הקטיר את הבזיכין בשבת׳
פסולה ואין חייבין עליה משו׳ פיגול נותר וטמ׳ סידר את הלחם ואת
הבזיכין לאחר השבת פסול ואין חייבין עליה משום פגול נותר
וטמא סדר את הלחם ואת הבזיכין לאחר השבת והקטיר את
הבזיכין בשבת פסולה כיצד יעשה יניחנה לשבת הבא שאפי׳
היא על השלחן ימים אין בכך כלום׳ שתי הלחם אין נאכלין
לא פחות משני ולא יתר על שלשה כיצד נאפות ערב יו״ט נאכלות
ביו״ט לשנים ואם חל יו״ט אחר השבת נאכלו׳ לשלשה לחם הפנים
לתשעה לעשר לאחד עשר לא פחו׳ ולא יותר כיצד נאפות בערב
שבת נאכלו׳ לעשר׳ שני ימים טובי׳ של ראש השנה נאכלות לאחד
עשר ואין דוחה לא את שבת ולא את יו״ט ר״שבג״א משו׳ ר׳ שמע׳
בן הסגן דוחה את יום טוב׳ סליק פירקא

הדרן עלך שתי הלחם

המנחות והנסכים שנטמאו בכלי עד שלא קדשו בכלי יש להן פדיון
משקדשו בכלי אין להן פדיון העופות והעצים והלבונה וכלי שרת
אין להן פדיון שהרי לא נא׳ אלא בבהמ׳׳ האו׳ הרי עלי
במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה׳
האו׳ הרי עלי שני עשרונ׳ להביא בכלי אחד והביא בשני כלים
בשני כלים והביא בכלי אחד מה שהביא הביא וידי נדרו לא יצא
אלו להביא בכלי אחד והביא בשני כלים בשני כלים והביא בכלי
אחד הרי אלו פסולין׳ הרי עלי שני עשרוני׳ להביא בכלי
אחד והביא בשני כלים אמרו לו בכלי אחד נדרת הקריבן בשני כלי׳
פסולין בכלי אחד כשרין׳

הרי עלי שני עשרונים להבי׳ בשני
כלים אמרו לו בשני כלים טריך
הביאן בשני כלים כשרין נתנן לכלי
אחד כשתי מנחות שנתערבו׳

הרי עלי מנחה מן השעורים
יביא מן החטים קמח יביא סלת
בלא שמן ובלא לבונה יביא שמן
ולבונה חיצי עשרון יביא עשרון
שלם וחיצי יביא שנים ר׳ שמעון ׳
פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבי׳

מתנדב אדם מנחה ששים
עשרנים ומביא בכלי אחד ואם א׳
הרי עלי ששים ואחד מביא ששי׳
בכלי אחד ואחד בכלי אחר שכן ׳
מיצינו שהיצבור מביאין ביום טוב
הראשון של חג להיות בשבת ששי׳
ואחד דיו ליחיד שיהא פחות מן
היצבור אחד א׳ר שמע׳ והלא :
אלו לפרים ואלו לאלים ואין נכי׳
מזה על זה אלא על ששי׳ יכולין
ליבלל אמרו לו בששים נבללין
בששי׳ ואחד אין נבללין אמ׳ להן
כל מדת חכמי׳ כן בארבעי׳ סאה הוא
טובל בארבעי׳ סאה חסר קורטוב
אינו טובל אין מתנדבין לוג שני׳
וחמשה אבל מתנדבין שלשה
וארבעה וששה ומששה ולמעל׳
מתנדבין יין ואין מתנדב׳
שמן דברי ר׳ עקי׳ ר׳ טרפון אומ׳
מתנדבין שמן״

א"ר טרפון מה מצינו ביין שהוא בא חובה ובא נדבה אף שמן שהו' בא חובה בא נדבה א"ל ר' עק' אם אמרת ביין שכן קרב עם חובתו בפני עצמו תאמ' בשמן שאינו קרב עם חובתו בפני עצמו : אין שנים מתנדבין עשרון אחד אבל מתנדבין עול' ושלמי' ועוף אפי' פרידה אחת"

הדרן עלך המנחות" פשיט

סליק פירקא" הרי

הרי עלי עשרון יביא אחד עשרונות יביא שתים פרשתי ואיני יודע מה פרשתי יביא ששים עשרון' הרי עלי מנחה יביא איזו שירצה ר' יהוד' או' יביא מנח' סלת שהיא מיוחדת שבמנחו' מנחה מן המנח' יביא אחת מנחות מן המנחו' יבי' שתים פרשתי ואיני יודע מה פרשתי יבי' מנח' של ששים עשרון ר' או' יביא מנחות של עשרונות מאחד ועד ששים' הרי עלי עצים לא יפחות משני גזירין לבונ' לא יפחו' מן הקומץ חמש' הקמיצין הן האו' הרי עלי לבונ' לא יפחו' מן הקומץ המתנדב מנח' יביא עמה קומץ : לבונה והמעלה את הקומץ בחוץ חייב שני כזיתין טעו' שני קומצי'" הרי עלי זהב לא יפחו' מדינר זהב' כסף לא יפחו' מדינר כסף נחש' לא יפחו' ממעה כסף פרשתי ואיני יודע מה פרשתי יבי' כיום מרובה"

הרי עלי עולה יביא כבש ר׳ אלעזר בן
עזריה או׳ יביא תור או בן יונה׳ פירשתי
מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי ׳
יביא פר ועגל איל גדי טלה פירשתי
ואיני יודע מה פירשתי מוסיף עליה
או בן יונה׳ הרי עלי תודה או ׳
שלמי׳ יביא כבש פירשתי מן הבקר
ואיני יוד׳ מה פירשתי יביא פר ופרה
עגל ועגלה איל ורחל שעי׳ ושעיר
גדי וגדיה טלה וטלאה׳
הרי עלי שור יביא הוא ונסכיו במנ׳
עגל יביא הוא ונסכיו במאתי׳ כבש
יביא הוא ונסכיו בסלע שור במנה
יביא במנה חוץ מנסכיו עגל בחמ׳
יביא בחמש חוץ מנסכיו איל בשתי׳
יביא בשתים חוץ מנסכיו כבש ׃
בסלע יביא בסלע חוץ מנסכיו שור
במנה והביא שנים במנה לא יצא
ואפי׳ שור במנה חסר דינר וזה במנ׳
חסר דינר שחור והביא לבן לבן והבי׳
שחור גדול והבי׳ קטן קטן והבי׳ גדו׳
יצא ר׳ או׳ לא יצא׳ שור
זה עולה ונסתאב ריצה יביא בדמיו
שנים שני שורי׳ אלו עול׳ ונסתאבו
אם רצה יביא בדמיהן אחד ור׳
אוסר׳ איל זה עולה ונסתאב אם
רצה יביא איל בדמיו ור׳ אוסר הא׳
אחד מכבשי הקדש היו לו שנים
גדו׳ שבהן הקדש שלשה בינוני׳ ׳
שבהן הקדש פירשתי ואיני יודע
מה פירשתי או שא׳ לי אבא הגדול
שבהן הקדש׳׳

הרי עלי עולה יקריבנה במקדש ואם הקריבה בבית חוניו לא יצא שאקריבנה בבית חוניו יקריבנה במקדש ואם הקריבה בבית חוניו יצא ר' שמע' או' אין זו עולה׳

הריני נזיר אגלח במקדש ואם גלח בבית חוניו לא יצא הריני נזיר שאגלח בבית חוניו יגלח במקדש ואם גלח בבית חוניו יצא ר' שמע' או' אין זה נזיר׳

הכהנים ששמשו בבית חוניו לא ישמשו למקדש שבירושלם ואין צריך לומ' לדבר אחר שנ' אך לא יעלו כהני במות אל מזבח יי' בירושלם כי אם אכלו מצות בתוך אחיהם׳ הרי הן כבעלי מומין חולקין ואוכלין ולא מקריבין׳ נאמ' בעולת העוף אשה ריח ניחח ובמנחה אשה ריח ניחח לומ' לך אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים׳

סליק פירקא

הדרן עלך הרי עלי

וסליקא מסכת מנחות

הכל

[illegible]

הכל שוחטי׳

ושחיטתן כשירה חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו את שחיטתן וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן כשירה׳ שחיטת נכרי נבלה ומטמאה במשא׳ השוחט בלילה וכן הסומא ששחט שחיטתו כשירה׳

[illegible]

א׳ רבא

[illegible]

גמרא

[illegible]

השוחט בשבת וביום
הכפורי' אע"פ שמתחייב
בנפשו שחיטתו
כשירה.
השוחט במגל יד
בצור ובקנה שחיט'
כשירה. הכל
שוחטין לעולם
שוחטין ובכל
שוחטין חוץ ממגל
קציר והמגירה.
והשינים והצפורן
מפני שהן חונקין.
השוחט במגל
קציר דרך הליכתה
ב"ש פוסלין וב"ה
מכשירין אם
החליקו שיניה הרי
זו כסכין.

[illegible]

השוחט מתוך הטבע ושייר בה מלא החוט על פני כולה כשרה ר׳ יוסי ב״ר יהוד׳ או׳ מלא החוט על פני כולה׳

השוחט מן הצדדי׳ שחיטתו כשירה המולק מן הצדדין מליקתו פסולה׳

השוחט מן העורף שחיטתו פסולה המולק מן העורף מליקתו כשרה׳

השוחט מן הצואר שחיטתו כשרה׳

[illegible]

המולק מן היעואר מליקתו פסול שכל העורת כשר למליקה וכל היעואר כשר לשחיטה׳
נמיצא כשר בשחיט׳ פסול במליקה כשר במליק׳ פסו׳ בשחיט׳
כשר בתרין פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסו׳ בתרין
תחלה היציהוב שבזה ושבזה פסול׳׳

א רב

נבלה

הכשר בפרה פסול בעגלה כשר בעגלה פסול בפרה ׳ הכשר בכהנים פסול בלוים כשר בלוים פסול בכהנים ׳ טהור בכלי חרש טמא בכל הכלים טהור בכל הכלים טמא בכלי חרש ׳ טהור בכלי עץ טמא בכלי מתכות טהור בכלי מתכות טמא בכלי חרש ׳

השוחט

הכל

[illegible]

החייב כשקריב

המריס פטור

במתודין והחייב

במתודין פטור במריס

התמד עד

שלא החמיץ אינו

נחת בכסת מעשר

ופוסל את המקוה

משהחמיץ נחה

בכסת מעשר ואינו

פוסל את המקוה

[illegible]

אל אביי

[illegible]

מאי

[illegible]

האחין והשותפין כשחייבין בקלבון פטורין ממעשר בהמ' וכשחייבין במעשר בהמה פטורין מן הקלבון כל מקו' שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר כל מקום שיש מיאון אין חליצה וכל מקום שיש חליצ' אין מיאון כל מקום שיש תקיעה אין הבדלה וכל מקום שיש הבדלה אין תקיעה

כיצד יום טוב שחל להיות ערב שבת תוקעין ולא מבדילין במוצאי שבת מבדילין ולא תוקעין וכיצד מבדילין המבדיל בין קדש לקדש ר' דוסא אומ' בין קדש חמור לקדש הקל.

סליק פירקא

השוחט

אחד בעוף ושנים בבהמה ייצא שחיטתו כשירה ורובו של אחד כמוהו ר' יהודה או' עד שישחט את הורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי בבהמה שחיטתו פסולה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה שחיטתו כשרה.

הדרן עלך הכל שוחטין השוחט

[illegible]

השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשיר' שנים אוחזין בסכין ושוחטין אפי' אחד למעלה ואחד למטה שחיטתן כשרה' התיז את הראש בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר כשרה' היה שוחט והתיז שני ראשין בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר אחד כשרה בד"א בזמן שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך אבל אם הוליך והביא אפי' כל שהו אפילו באיזמל כשר' נפלה סכין ושחטה אע"פ ששחט' כדרכה פסולה ש' וזבחת ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל נפל סכין והגביהה נפלו כליו והגביהן השחיז את הסכין ועת ובא חבירו ושחט אם שהה כדי שחיטה פסולה"

תנן

[illegible]

מתיב

[illegible]

ר׳ שמעון או׳ אם שהה כדי ביקור״
שחט את הושט ופסק את הגרגרת או
שפסק את הגרגרת ואחר כך שחט
את הושט או שחט אחד מהן והמתין
לה עד שמתה או שהחליד את הסכין
תחת השני ופסקו ר׳ ישבכב או׳ נבילה ר׳
עקיב׳ או׳ טריפה כלל א״ר ישבכב משו׳
ר׳ יהושע כל שנפסלה בשחיטה נבילה
כל ששחיטתה כראוי ודבר אחר גרם
לה ליפסל טריפ׳ והודה לו ר׳ עקיב׳״
השוחט בהמה חיה ועוף ולא
יצא מהן דם כשרין ונאכלין בידים
מסואבות לפי שלא הוכשרו בדם ר׳
שמעון או׳ הוכשרו בשחיטה
השוחט את המסוכנת ר״ג או׳ עד
שתפרכס ביד וברגל ר׳ אליעזר או׳ דייה
אם זינקה א״ר שמעון השוחט
בלילה ולמחר השכים ומצא כתלים
מלאים דם כשרה שזינק׳ וכמידת
ר׳ אליעזר וחכמ׳ או׳ עד שתפרכס או
ביד או ברגל או עד שתכשכש בזנב
אחד בהמ׳ דקה ואחד בהמ׳ גסה בהמ׳
דקה שפשטה ידה ולא החזיר׳ פסול׳
שאינה אלא הוצאת נפש בלבד״
בר״א שהיתה בחזקת מסוכנת אבל
אם היתה בחזקת בריאה אפי׳ אין בה
אחד מכל הסימנין הללו כשרה״

השוחט לנכרי שחיטתו כשרה ור'
אליעזר פוסל א"ר אליעזר אפי' שחט'
לאכול נכרי מחיצר כבד שלה פסול'
שסתם מחשבת נכרי לע"ז א"ר יוסי
ק"ו ומה במקום שמחשבה פוסלת
במוקדשין אין הכל הולך אלא אחר
העובד מקום שאין מחשבה פוסל'
בחולין לא יהא הכל הולך אל' אחר
השוחט׃ השוחט לשום
הרים לשום גבעות לשום ימים
לשום נהרות לשום מדברו' שחיט'
פסולה שנים אוחזין בסכין ושוחט
אחד לשום אחד מכל ואחד לשום
דבר כשר שחיטתו פסולה׃

אין שוחטין לא לתוך ימים ולא
לתוך נהרות. ולא לתוך כלים אבל שוח
הוא לתוך אוגן של מים ובספינה על
גבי כלים אין שוחטין לגומא אבל
עושה גומא בתוך ביתו בשביל שיכנס
הדם לתוכה ובשוק לא יעשה כן שלא
יחקה את המינין״ השוחט
לשום עולה לשום שלמים לשום
אשם תלוי לשום פסח לשום תודה
שחיטתה פסולה ור׳ שמעון מכשיר
שנים אוחזין בסכין ושוחטין. אחד
לשום אחד מכל אלו ואחד לשום
דבר כשר שחיטתו פסולה״
השוחט לשום חטאת לשום אשם
ודאי לשום בכור לשום מעשר
לשום תמורה שחיטתו פסולה״

היכי

האי

[illegible]

זה הכלל דבר הנידר ונידב השוחט לשם פסול ושאינו נידר ונידב השוחט לשם כשר

סליק פירקא

רב נחמן

[illegible]

הדרן עלך השוחט

אלו טריפות

בבהמה נקובת הוושט ופסוקת הגרגרת ניקב קרום של מוח ניקב הלב לבית חללו נשברה השדרה ונפסק החוט שלה ניטלה הכבד ולא נשתייר הימנה כלום

אמ׳

[illegible]

אמ׳

[illegible]

[illegible]

ריאה שניקבה או
שחסרה ר' שמעון
או' עד שתינקב לבית
הסימפונות ניקבה
הקיבה ניקבה המרה
ניקבו הבקין הכרס
הפנימי שניקבה או
שנקרעה רוב החיצון
ר' יהוד' או' בגדולה
טפח ובקטנה ברובה
המסס ובית הכוסות
שנקבו לחוץ נפלה
מן הגג נשברו רוב
צלעותיה ודרוסת
הזאב

[illegible]

תנא

[illegible]

רב

[illegible]

[illegible]

ר' יהוד' אומ' דרוסת הזאב בדקה ודרוסת הארי בגסה דרוסת הנץ בעוף הדק ודרוס' הגץ בעוף הגסה זה הכלל כל שאין כמוהו חיה טרפה׃

ואלו כשרות בבהמה נקבה הגרגרת או שנסדקה עד כמה תחסר רשב"ג אומ' כאיסר האיטלקי׃

ההיא

[illegible]

ר' יצחק

[illegible]

נפחתה הגלגלת ולא ניקב קרום של מוח ניקב הלב אבל לא לבית חללו נשברה השדרה ולא נפסק החוט שלה ניטלה הכבד ונשתייר הימנו כזית המסס ובית הכוסות שנקבו זה לתוך זה ניטל הטחול ניטלו הכליות ניטל לחי התחתון ניטל האם שלה וחרותה בידי שמים הגלודה ר' מאי' מכשיר וחכמ' פוסלי'

[illegible]

ואלו טריפו׳ כעות
נקובת הושט ופסוק׳
הגרגרת היכת׳ חולד׳
על ראשה מקום
שעוש׳ אותה טריפ׳
ניקב הקורקבן ניקבו
הרקין בפלה לאור
ונחמרו בני מעיה
אם ירוקין פסולה
אם אדומין כשרה
דרסה וטרפ׳ בכותל
או שריצצה בהמה
ועדיין היא מפרכס׳
ושהתה מעת לעת
ושחט כשרה״

[illegible]

ואלו כשרות בעות
ניקבה הגרגרת או
שנסדקה היכתה
חולדה על ראשה
מקום שאינה עושה
טרפה ניקב הזפק
ר' יה' אפי' ניטל
ויצאו בני מעיה
ולא ניקבו

[illegible]

נשתברו גפיה

נמרטו כנפיה

יהודה אומר אם ניטלה

הנוצה פסולה

אוחזת דם

והמושטת

והמצוננת ושאכלה

הרדופני ושאכלה

צואת תרנגולים

או ששתתה מים

הרעים כשרה

[illegible]

[illegible]

אכלה סם המות או
שהכישה נחש
מותרת משום
ואסורה משום
סכנת נפשות׳
סימני בהמה וחיה
נאמרו מן התורה
וסימני העוף לא
נאמרו׳

[illegible]

תניא

[illegible]

אבל אמרו חכמים
כל עוף הדורס טמא
כל שיש לו אצבע
יתירה וזפק וקורקבנו
נקלף טהור ר' אלעזר
בר' צדוק או' כל עוף
החולק את רגליו
טמא ובחגבים כל
שיש לו ארבע רגלי'
וארבע כנפים קרסולי'
וכנפיו חופין את
רובו

ר' יוסי או' יש ושמן חגב וכרגין כל שיש לו סנפיר וקשקשה ר' יהוד' או' קשקשין וסנפיר אחד אלו הן קשקשין הקבועין בו וסנפירין הפורח בהן״

סליק פירקא

הדרן עלך אלו טריפות

אמ' בהמ' המקש' הב' לילד הוציא' עובר את ידו והחזיר מותר באכילה״

[illegible]

המוציא את ראשו אע״פ שהחזירו
הרי זה כילוד חותך מעובר שבמעי'
מותר באכילה מן הטחול ומן הכליו'
אסור באכילה זה הכלל דבר שגופ'
אסור ושאינו גופה מותר״
המבכרת המקשה לילד מחתך אבר
אבר ומשליך לכלבים יצא רובו
הרי זה יקבר ונפטרה מן הבכורה
בהמ' שמת עוברה בתוך מעיה
והושיט הרועה את ידו ונגעבו בין
בבהמ' טמאה בין בבהמ' טהורה
טהור ר' יוסי הגלילי או' בטמאה
טמא ובטהורה טהור׳
האשה שמת ולדה בתוך מעיה
ופשטה חיה ידה ונגעה בו החיה
טמאה טומא' שבעה והאשה
טהורה עד שיצא הולד״

[illegible]

תנן

[illegible]

[illegible]

ראשכחן

[illegible]

טריפה

[illegible]

בהמ׳ המקשה לילד ר׳ יהודה א׳ עובר את ידו וחתכה ואחר כך שחט את אמו הבשר טהור שחט את אמו ואחר כך חתכה הבשר מ׳ מ׳ ע׳ נבלה דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ מגע טרפה שחוטה מה מצינו בטריפה ששחיטתה מטהרת את שחיטה בהמ׳ תטהר את האבר אלהן ר׳ מאי׳ לא אם טיהרה שחיט׳ טריפה אותה דבר שגופ׳ תטהר את אבר דבר שאין גופה מנין לטריפ׳ ששחיטתה מטהרת בהמ׳ טמאה אסורה באכיל׳ מה בהמ׳ טמא׳ אין שחיטת׳ מטהרת את טריפ׳ לא תטהרת׳ שחיטתה לא אמרת בבהמ׳ טמא׳ שלא היה׳ לה שעת הכושר טול מה שבאת הרי שנולד׳ טריפ׳ מן הבטן מנין לא אם אמרת בבהמ׳ טמא׳ שכן אין במינה שחיטת׳ תאמ׳ בטריפ׳ שיש במינה שחיטת׳ בן שמנה חי אין שחיטתו מטהרתו לפי שאין במינו שחיטתו׳

השוחט את הבהמ׳ ומיצא בה בן שמנ׳
חי או מת או בן תשעה מת קורע
ומוציא את דמו מיצא בה בן תשע׳
חי טעון שחיט׳ וחייב באותו ואת ב׳
בנו דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ שחיטת
אמו מטהרתו ר׳ שמעו׳ שזורי או׳
אפי׳ בן חמש שנים וחורש בשדה
שחיט׳ אמו מטהרתו קרעה ומיצא
בה בן תשעה חי טעון שחיטה לפי
שלא נשחט אמו׳ בהמה
שנחתכו רגליה מן הארכוב ולמט׳
מן הארכוב ולמעלה פסולה וכן
שניטל צומת הגידין נשבר העצם
מן הרוב הבשר קיים שחיטתו מטהר׳
אם לאו אין שחיטתו מטהרתו׳
השוחט את הבהמ׳ ומיצא בה
שיליא נפש היפה תאכל׳ ואינה
ואינה מטמאה לא טומא׳ אוכלין
ולא טומא׳ נבילות חושב עליה
מטמא טומא׳ אוכלין אבל לא
טומאת נבילות׳

איבעיא

שליא שיצתה מקצתה אסורה
באכילה סימן הולד באשה וסימן
ולד בבהמ׳ המבכרת שהפילה שליא
ישליכנה לכלבים ובמוקדשי׳ תקבר
ואין קוברין אותה בפרשת דרכים
ואין תולין אותה באילן משום
דרכי האמורי״

סליק פירקא

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ

בפני הבית ושלא בפני הבית בחולי׳
ובמוקדשין כיצד השוחט אותו
ואת בנו חולין בחוץ שניהם כשרין
והשני סופג את הארבעים קדשים
בחוץ הראשון חייב כרת ושניהם
פסולין ושניהם סופגין את הארבעי׳
חולין בפנים שניהם פסולין
והשני סופג את הארבעים״
קדשים בפנים הראשון כשר ופטו׳
והשני סופג את הארבעי׳ ופסול
חולין וקדשי׳ בחוץ הראשון
כשר ופטור והשני סופג את
הארבעי׳ ופסול קדשים וחולין
בחוץ הראשון חייב כרת ופסול
והשני כשר ושניהם סופגי׳ את
הארבעים״

הדרן עלך בהמ׳ המקשה ״ תנו

חולין וקדשים בפנים שניהם פסולין והשני סופג את הארבעי׳ קדשים וחולין בפנים הראשון כשר ופטור והשני סופג את הארבעי׳ ופסולין ׳חולין בחוץ ובפנים הראשון כשר ופטור והשני סופג ארבעים קדשים בחוץ ובפנים הראשון חייב כרת ושניה פסול ושניה סופג׳ את הארבעים׳ חולין בפני׳ ובחוץ הראשון פסול ופטור והשני סופג את הארבעי׳ וכשר קדשי׳ בפנים ובחוץ הראשון כשר ופטור והשני סופג את הארבעי׳ ופסול׳

השוחט ונמצאת טרפה השוחט לע״ז השוחט פר חטאת ושור הנסקל ועגל ערופ׳ ר׳ שמעו׳ פוטר וחכמי׳ מחייבין השוחט ונתנבל׳ בידו הנוחר והמעקר פטור משו׳ אותו ואת בנו׳

שנים שלקחו פרה ואת בנה איזה שלקח ראשון ישחוט ואם קדם השני זכה שחט פרה ואחר כך שחט שני בניה סופג שמנים שחט שני בניה ואחר כך שחט סופג ארב׳ שחט׳ ואת בתה ואת בת בתה סופ׳ שמני׳ שחט את בת׳ סופ׳ שמוני׳ וארבעי׳ סומכוס או׳ משו׳ ר׳ מאיר סופג שמנים׳

בארבעה פרקים בשנה המוכר בהמה לחבירו צריך להודיעו אמה מכרתי לשחוט ואלו הן ערב יו"ט האחרון של חג. וערב יו"ט הראשון של פסח וערב עצרת. וערב ראש השנה. וכדברי ר' יוסי הגלילי אף ערב יום הכפורים בגליל. א"ר יהודה אימתי בזמן שאין לו ריוח אבל יש לו ריוח אינו צריך להודיע ומודה ר' יהוד' את במוכר את האם לחתן ואת הבת לכלה שהוא צריך להודיע בידוע ששניהם שוחטין ביום אחר ״

בארבעה פרקים אלו משחיטין את הטבח בעל כרחו אפי' שור שוה אלף דינר ואין ללוקח אלא דינר כופין אותו לשחוט לפיכך אם מת מת למוכר ׳ יום אחד האמור באותו ואת בנו יום הולך אחר הלילה ׳ את זו דרש ר' שמע' בן זומא נאמ' במעשה בראשי' יום אחד ונאמ' באותו ואת בנו יום אחד מה יום אחד האמור במעשה בראשי' יום הולך אחר

פרק

הלילה את יום אחד האמו׳ באותו
ואת בנו היום הולך אחר הלילה׳׳

פירקא הדרן עלך אותו ואת בנו

כיסוי

כיסוי הדם נוהג בארץ ובחוצה לארץ בחולין אבל לא במוקדשי׳ ונוהג בחיה ובעוף במזומן ובשאינו מזומן ונוהג בכוי מפני שהוא ספק ואין שוחטין אותו בי״ט ואם שחטו אין מכסין את דמו׳׳ השוחט את הטריפה וכן השוחט ונמצאת טריפה השוחט לע״ז השוחט חולין בפנים וקדשים בחוץ חיה ועוף הנסקלין ר׳ מאיר מחייב וחכמי׳ פוטרין׳ השוחט ונתנבלה בידו הנוחר והמעקר פטור מלכסות׳׳

חרש שוטה וקטן ששחטו ואחרים רואין אותן חייב לכסו׳ בינן ובין עצמן פטורין מלכסות׳ וכן לענין אותו ואת בנו ששחטו ואחרים רואין אותן אסור לשחוט אחריה׳ וחכמ׳ אוסרין׳ ומורים חכמים שאם שחט שאינו רופא את הארבעים׳׳

במוקדשין

כבשים

[illegible]

שחט מיאה חיות
במקום אחד כיסוי
אחד לכולן מיאה
עופות במקום אחד
כיסוי אחד לכולן
חיה ועוף במקום
אחד כיסוי אחד
לכולן ר' יהודה או'
שחט חיה יכסנה
ואחר כך ישחוט עוף
שחט ולא כיסה
וראהו אחר חייב
לכסות כסהו ונתגלה
פטור מלכסות כסהו
הרוח חייב לכסות
דם שנתערב
במים אם יש בו
מראית דם חייב
לכסות נתערב ביין
רואין אותו כאילו
הוא מים נתערב
בדם הבהמה או בדם
החיה רואין אותו
כאילו הוא מים ר'
יהוד' או' אין דם
מבטל דם

[illegible]

[illegible]

דם הניתז ושעל
הסכין חייב לכסות
א״ר יהוד׳ אימתי בזמ׳
שאין שם דם אלא
הוא אבל יש דם
שלא הוא פטור
מלכסות׳ במה
מכסין ובמ׳ אין מכסי׳
מכסין בזבל הדק
ובחול הדק ובסיד
ובחרסי׳ בלבנ׳ ובמגופ׳
שכתשן אבל אין
מכסין לא בזבל הגס
ולא בלבנה במגופ׳
שלא כתשן ר׳ יהוד׳
או׳ לא יכפ׳ עליו את
הכלי כלל א׳ רשב״ג
כל דבר שמגדל צמח
מכסין בו וכל דבר
שאי׳ מגדל צמחין
אין מכסין בו״

[illegible]

הדרן עלך כיסוי הדם

במוקדשין

[illegible]

כליק פירקא

גיד הנשה

נוהג בארץ ובחוצ׳
לארץ בפני הבית
ושלא בפני הבית

[illegible]

[illegible]

בחולין ובמוקדשי׳
ונוהג בבהמ׳ ובחיה
בירך של ימין ובירך
של שמאל ואינו
נוהג בעוף מפני
שאין לו כף ונוהג
בשליל וחלבו
מותר
יוסר׳ // דתני׳ ר׳ מאיר ר׳ יהודה
אומ׳ אי׳ נוהג בשליל וחלבו מותר

תש

[illegible]

רבותינו

[illegible]

[illegible]

הטבחים אין נאמנ׳ על גיד הנשה דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ אומ׳ נאמנין עליו ועל החלב׳ שולח אדם ירך לנכרי וגיד הנשה בתוכה מפני שמקומו ניכר׳ הנוטל גיד הנשה יצרי׳ שיטול את כלו ר׳ יהוד׳ אומ׳ יקיים בו מיצו׳ בטיל׳

[illegible]

גופא

[illegible]

תנו

[illegible]

[illegible]

האוכל מגיד הנש׳
כזית סופג את הארב׳
אכלו ואין בו כזית
חייב אכל מזה כזית
ומזה כזית סופג ד׳
שמנים ר׳ יהוד׳ אומ׳
אינו סופג אלא
ארבעים ירך
שנתבשל בה גיד
הנשה אם יש בו
בנותן טעם הרי זו
אסור כיצד משערי׳
אות בבשר בלפת

[illegible]

גיד הנשה שנתבשל עם הגידין בזמן שמכירו בנותן טעם אם אין מכירו כולן אסורין והרוטב בנותן טעם וכן חתיכה של נבלה וחתיכה של דג טמא שנתבשלו עם חתיכות בזמן שמכירן בנותן טעם אין מכירן כלן אסורו' והרוטב בנותן טעם נוהג בטהור ואינו נוהג בטמא ר' יהודה או' את בטמאה

[illegible]

אֹר יהוד' והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה ועדיין בהמ' טמאה מותרת להן אֹל בסיני נאמ' אלא שנכתב במקומו״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך גיד הנשה הא

כל הבשר

אסור לבשל בחלב חוץ מבשר דגים וחגבים ואסורה להעלותו עם הגבינ' על השלחן חוץ מבשר דגים וחגבים / הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים / העוף עולה עם הגבינ' על השלחן ואינו נאכל כדברי בש וכה' אומ' אינו עולה ולא נאכל / אֹר יוסי זו מקולי בש ומחומרי בה״

[illegible]

בעי

[illegible]

באיזה שלחן אמרו
שלחן שאוכל עליו
אבל בשלחן שסודר
עליו את התבשיל ׳
נותן זה כיצד זה ואי׳
חושש ׳
יערר אדם בשר
וגבינה במטפח׳ אח׳
ובלבד שלא יהיו
נוגעין זה בזה רשב״ג
או׳ שני אכסניאין
אוכלין על שלחן
אחד זה בשר וזה
גבינה ואין חוששין ״
טיפ׳ חלב שנפל׳
על החתיכה אם יש ו
בה כנותן טע׳ באות׳
חתיכה נ׳ער אר׳
הקדיר׳ את יש בה
בנותן טעם באותה
קדיר׳ אסורה ״

[illegible]

[illegible]

הכחל קורעו ומוציא
את חלבו לא קרעו
אינו עובר עליו
הלב קורעו ומוציא
את דמו לא קרעו
אינו עובר עליו
המעלה את העוף עם
הגבינה על השלחן
אינו עובר בלא
תעשה בשר
בהמה טהורה בחלב
בהמה טהורה אסור
לבשל בהנאה בשר
בהמה טהור בחלב בהמה
טמאה או בשר בהמה
טמאה בחלב בהמה
טהורה מותר לבשל
ומותר בהנאה ר' עקי'
או' חיה ועוף אינן
מן התורה שנ' לא
תבשל גדי בחלב
אמו לא תבשל לא
תבשל שלש פעמי'

ואסור

[illegible]

אמרה

[illegible]

כתנאי

[illegible]

פרט לחיה ולעוף ולבהמ' טמא' ר' יוסי הגלילי או' נאמ' לא תאכלו כל נבלה ונא' לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שהוא אסור משום נבלה אינו דין שיה' אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם' קיבת הנכרי ושל נבלה הרי זו אסו' המעמיד בעור של קיבה אם יש בה בנות טעם הרי זו אסורה כשירה שינקה מן הטריפה קיבת' אסור' טריפה שינקה מן מכשירה קיבת' מותר' מפני שכנוס במעי'

מתניתי'

[illegible]

חומר בחלב מבדם
ובדם מבחלב שהחל'
מועלין בו וחייבין
עליו משום פגול
נותר וטמא מה
שאין כן בדם
חומר בדם שהדם
נוהג בבהמ' בחיה
ובעוף בין טהורין
בין טמאין וחלב
אינו נוהג אלא
בבהמ' טהור' בלבד
סליק פירקא

[illegible]

מנהני

[illegible]

הדרן עלך כל הבשר

סליק פירקא

תנינא

העור והרוטב
והקיפ'
והאלל והעצמות
והגידין והקרנים

[illegible]

מתקית

והטלפים מיצטרפי׳
לטמא טומא׳ אוכלי׳
אבל לא טומא׳
נבלות׳ כיוצא בו
השוחט בהמ׳ טמא׳
לנכרי והיא מפרכס׳
מטמא׳ טו׳ אוכלי׳
אבל לא טו׳ נבלות
עד שתמות או עד
שיתיז את ראשה
רובה ל׳טמא׳ טומא׳
אוכלין ממה שרבה
לטמא טו׳ נבלות
ר׳ יהוד׳ או׳ האלל
המכונס אם יש כזית
במקום אחד חייבין
עליו׳ אלו
שעורותיה׳ כבשרן
עור האדם עור חזיר
של ישוב ר׳ יוסי או׳
את עור חזיר של בר
עור חטרת גמל הרך
ועור ראש עגל הרך

מתקית

עור בית הפרסות ועור בית הכושיה ועור השליל ועור שלתחת האליה ועור האנקה והכח והלטאה והחומט ר' יהוד' או' הלטאה כחולד וכלן שעבדן או שהלך בהן כדי עבדה טהורין חוץ מעור האדם ר' יוחנ' בן נורי או' שמנה שרצי' יש להן עורו'

המפשיט בבהמ' ובחיה בטמא' ובטהו' בדקה ובגס' לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיפשיט את כל החזה המרגיל כולו חיבור לטומ' ליטמא ולטמא עור שעל הצואר ר' יוחנ' בן נורי או' אינו חיבור וחכמ' או' חיבור עד שיפשיט את כולו

[illegible]

עור שיש עליו כויה
בשר הנגע מע״ב
הוציא ממנו ובשע׳
שנכנגרו טמא ה״י
עליו כשני חיצ״י
זתים מטמאי׳ כמש׳
אבל לא במג״ע דברי
ר׳ ישמע׳ ר׳ עקיב׳ או׳
לא במג״ע ולא במש׳
ומורה ר׳ עקי׳ בכשני
חיצאי זתים שה״ן
תחובין כהיסם והסיט
שהוא טמא׳ מפני
מה ר׳ עקיב׳ מטהר
מפני שהעור מבטל׳
קולית חמת קולי׳
המוקדשין הנוגע
כהן בין נקובי׳ בין סתו׳
טמא קולית הנבלה
וקולית השרץ הנוגע
בהן טהור נקבו משה
מטמאין במש׳ מנין
שאת במג״ע תל׳ ו״ה
והנוגע והנושא את׳
שבא לכלל מג״ע בא
לכלל משא׳

[illegible]

[illegible]

ביצת השרץ המ
ח המרוקמת טהור׳
נקבה כל שהו׳ טמא׳
עכבר שחציו שרץ
וחציו אדמ׳ הנוגע
בבשר טמא באדמ׳
טהור ר׳ יוסי או׳ את
הנוגע באדמ׳ שכנג׳
הבשר טמא׳
האבר והבשר
המדולדלין בבהמ׳
מטמאין טומאת
אוכלין במקומן
וצריכין הכשר נשח׳
הבהמ׳ הוכשרו רמי׳
דברי ר׳ מאי׳ ר׳ שמע׳
או׳ לא הוכשרו
מתה הבהמה צריך
הכשר האבר מטמ׳
משום אבר מן החי
ואינו מטמ׳ משום
אבר מן הנבל׳ דברי
ר׳ מאיר ר׳ שמעון
מטהר״

[illegible]

[illegible]

האבר והבשר המדולדלין באדם טהורה מת האדם בשר טהור והאבר טמא מן אבר מן החי ואינו מטמא משו' אבר מן המת דברי ר' מאיר ר' שמעון מטהר

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך העור והרוטב

טעמן

הזרוע

והלחיים והקיבה נוהגין בין בארץ בין בחוצה לארץ בפני הבית ושלא בפני הבית

[illegible]

בחולין אבל ל'א כמוהדשין שהיה
כדין ומה חולין שאינן חייבין בחז
ושוק וחייבין במתנה' הקדשי' שחיי'
בחזה ושוק אינו דין שחייבין בכ'
במתנו' ת'ל' ואתן אותם לאהרן הכה'
ולבניו לחק עולם אין לך בהם אל'
מה שאמור בענין ״ כל הקדשי'
קדם מום קבוע להקדשן ונפדו חיי'
בבכורה ובמתנות ויוצאין לחולין
ליגזז וליעבד ולדן וחלבן לאחר
פדיונן מותר ושוחטן בחוץ פטור
ואין עושין תמור' ואם מתו יפדו
חוץ מן הבכור ומן המעשר ״
כל שקדם הקדשן את מומן או
מום עובר להקדשן ולאחר מיכן
נולד להן מום קבוע ונפדו פטורין
מן הבכורה ומן המתנות ואינן
יוצאין לחולין להיגזז ולהעבד
ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן
ושוחטן בחוץ חייב ועושין תמור'
ואם מתו יקברו ״ בכור
שנתערב במאה בזמן שמאה
שוחטין את כלן פוטרין את כלן ״

אחר שוחט את טלו אין פוט׳
לו אלא אחר השוחט לכהן
ולנכרי פטור מן המתנות
והמשתתף עמהן יצרי שירשו
ראם א׳ חוץ מן המתנות פטור
מן המתנות אם א׳ מכור לי בני
מעיה של פרה ודולקח ממנ׳
במשקל נותני לכהן העלה לו
מן הדמים והיו כהן מתגור׳
ונתנן לכהן אינו מנכה לו מן
הדמים״ גר שנתגייר
והיתה לו פרה נשחטת אם עד
שלא נתגייר פטור ואם
משנתגייר חייב ספק פטור
שהמוציא מחבירו עליו
הראיה״ איזהו זרוע מן
הפרק של ארכובה עד כב של
יד והוא של נזיר וכנגדו ברגל
שוק ר׳ יהוד׳ או׳ שוק מן הפרק
של ארכובה עד סובך של רגל
איזוהי לחי מן הפרק של לחי
עד פרקה של גרגרת״

סליק פירקא

הדרן עלך הזרוע

[illegible]

ראשית

הגז נוהג בארץ
ובחוצה לארץ
בפני הבית ושלא
בפני הבית בחולי'
אבל לא במוקדש
חומר בזרוע ובלח'
ובקבה מבראשית
הגז שהזרוע והלח'
והקבה נוהגי' בבקר
ובצאן במרובה
ובמועט וראשית
הגז אינו נוהג אל'
ברחלים ואינו
נוהג אלא במרוב'
וכמ' הוא מרובה
בש"א שתי רחלי'
שנ' יחיה איש עגל'
בקר ושתי צאן
ובה"א חמש שנ'
חמש צאן עשויות
חמש רחלות גוזזו'
מנה מנה ופרס
חייבות בראשית
הג"ז דברי ר' דוסא
וחכמ' או' חמש
רחלות גוזזות כל
שהן"

[illegible]

מזוזה

[illegible]

והתנן

[illegible]

ומה נותן לו משקל חמש
סלעים ביהודה שהן עשר
בגליל מלובן יצואי ולא צבוע
וטווי כדי לעשות ממנו בגד
קטן כל שהוא שנ' תתן לו שיהא לו כדי
מתנה. לא הספיק ליתנו
לו עד שנצבע פטור לבנו ולא
צבעו חייב הלוקח גז צאנו
של נכרי פטור מראשית הגז
הלוקח גז צאנו של חבירו אם
שייר המוכר המוכר חייב ואם
לאו לוקח חייב. היו לו
שתי מינין כחופות ולבנות
מכר לו כחופות אבל לא לבנות
זכרים אבל לא נקבות זה נותן
לעצמו וזה נותן לעצמו

סליק פירקא

כי אתא

הדרן עלך ראשית הגז

שילוח הקן נוהג
בארץ
ובחוצה לארץ בפני הבית
ושלא בפני הבית בחולין אבל
לא במוקדשין חומר בכיסוי
הדם מבשילוח הקן שכיסוי
הדם נוהג בחיה ובעוף במזומן
ובשאינו מזומן ושילוח הקן
אינו נוהג אלא בעוף ואינו
נוהג אלא בשאינו מזומן

איזהו דבר שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקיננו בפרדס אם קיננו בבית כגון יוני הרדיסיאות פטור מלשלח ״ עוף טמא פטור מלשלח עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור וטהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור מלשלח ״ קורא זכר ר׳ אליעזר מחייב וחכמ׳ פוטרין היתה מעופפת בזמן שכנפיה נוגעות בקן חייב לשלח אין כנפיה נוגעות בקן פטור מלשלח אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת חייב לשלח שנ׳ קן קן מכל מקום ״ היו שם אפרוחים מפריחים או ביצים מוזרות פטור מלשלח שנ׳ והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחים בני קיימא את ביצים בני קיימא יצאו מוזרות מה הביצים צריכין לאמן את אפרו׳ צריכין לאמן יצאו מפורחין ״ שלחה וחזרה שלח וחזרה אפי׳ ארבעה וחמש פעמ׳ חייב לשלח שנ׳ שלח תשלח מכל מקום אמ׳ הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חייב לשלח שנ׳ שלח תשלח מכל מקום את האם ואת הבנים תקח לך ״

ר׳ חייא

בעי

[illegible]

נטל את הבנים והחזירן לקן ואחרכך חזרה האם פטור מלשלח״ הנוטל אם על הבנים ר׳ יהוד׳ או׳ לוקה ואינו משלח וחכמ׳ או׳ משלח ואינו לוקה ׳ זה הכלל כל מיצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין חייבין עליה״ לא יטול אדם אם אפי׳ לטהר בה את המיצורע ומה אם מיצוה קלה שהיא כאיסור אמרה תורה למען ייטב לך והארכת ימי׳ קו״ו על מיצות חמורות שבתורה״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך שלוח הקן
וסליקא מס׳ חולין ת״ל

הלוקח

עובר חמורו של נכרי והמוכר לו אע"פ שאינו רשאי והמשתתף עמו והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פטור מן הבכורה אבל לא באחריו והכהנים והלוים פטורין מק"ו אם פטרו את ישר' במדבר דין הוא שיפטרו את עצמן. פרה שילדה כמין חמור וחמור כמין סוס פטור מן הבכורה שנ' פטר חמור פטר חמור שני פעמים עד שיהא הולד חמור והנולד חמור.

תש

רב מרדי

ומה הם באכילה׃ בהמה טהור׳ שילד׳ כמין בהמה טמא׳ מותר וטמאה׃ שילדה כמין בהמ׳ טהורה אסור שכל היוצא מן הטמא טמא ומן הטהור טהור דג טמא ׳ שבלע דג טהור מותר דג טהור שבלע דג טמא ׳ אסור באכילה לפי שאינו גידולין ׳ חמורו שלא׳ בכרה וילדה שני זכרים נותן טלה אחד לכהן זכר ונקב׳ ומפריש טלה והו׳ לעצמו״

שאל

פריך

[illegible]

שתי חמוריו שלא
ביכרו וילדו שני זכרי׳
נותן שני טלאים
לכהן זכר ונקב׳ נותן
טלה אחר לכהן
שני זכרים נותן טלה
אחד לכהן ומפריש
טלה אחר והוא
לעצמו שני זכרים
ושני נקבות אין כאן
לכהן כלום / אחת
ביכרה ואחת שלא
בכרה וילדו שני זכרי׳
נותן טלה אחד זכר
ונקבה מפריש טלה
והוא לעצמו ש״נ
ופטר חמור תפדה
בשה מן הכבשי׳ זכר
ונקבה גדול והקטן /
תמים ובעל מום ופוד׳
בו פעמ׳ הרבה נכנס
לדיר להתעשר
ואם מת נהנה בו

תש

הכל

[illegible]

אין פודין לא בעגל ולא בחיה ולא בשחוט ולא בטרפה ולא בכלאים ר' אליע' מתיר בכלאים מפני שהוא שה ואוסר בכוי מפני שהו' ספק נתנו לכהן אין הכהן רשאי לקיימו עד שיפריש שה תחתיו״

המפריש פדיון פטר חמור ומת ר' אליע' או' חייבין באחריותו כחמשים סלעי' של בן וחכמ' או' אין חייו' באחריותו כבמעשר שני״ העיד ר' יהוש' ור' צדוק על פדיון פטר חמור שמת שאין כאן לכהן כלום מת פטר חמור ר' אליע' או' יקבר וחכמ' או' אינו צריך ליקבר ועלה לכהן׳

איתיביה

[illegible]

לא רצה לפדו' עורפו
בקופיץ מאחורין
וקוברו מיצ' פדיה
קודם למיצות עריפ'
שנ' ואם לא תפדה
וערפתו מיצ' יעוד
קודם למיצות פדיה
שנ' אשר לא יעדה
והפדה מיצות יבום
קודם למיצות חליצ'
בראשונה שה' יו'
מתכוונין לשם מיצ'
אמרו מיצות ייבום
קודם למיצות חליצ'
עכשיו שאין מתכווני'
לשם מיצוה מיצות
חליצ' קודם למיצות
יבום. גאולה באדון
קודם לכל דבר שנ'
ואם לא יגאל ונמכר
בערכך

סליק פירקא

[illegible]

מתני'

[illegible]

הלוקח עובר

פרתו של נכרי
והמוכר לו אע"פ
שאינו רשאי
והמשתתף לו והמקבל
ממנו

הדרן עלך הלוקח עובר

[illegible]

[illegible]

והנותן לו בקבלה פטור מן הבכור׳
עכ בישר׳ אבל לא באחרי׳ והכהני׳
והלוים חייבין לא נפטרו מבכור
בהמה טהורה אלא מפדיון הבן
ומפטר חמור ׳ כל הקדשים
שקדם מום קבוע להקדשן ונפדין
בבכורה ובמתנות ויוצאין לחולין
ליגזז ולעבד וולדן וחלבן מותר לאחר
פדיונן והשוחטן בחוץ פטור ואין
עושין תמורה ואם מתו יפדו חוץ
מן הבכור והמעשר וכל שקדם
הקדשן את מומן או מום עובר
להקדשן לאחר מכן נולד להן מום
קבוע להקדשן ונפדו פטורין מן
הבכורה ומן המתנות ואינן יוצאין
לחולין ליגזז וליעבד וולדן וחלבן
אסור לאחר פדיונן והשוחט׳ בחוץ
חייב ועושין תמורה ואם מתו
יקברו ׳ המקבל צאן ברזל מן
הגוי ולדות פטורין וולדי ולדו׳ חייבי׳
העמידו ולדות תחת אמותיהן וולדו׳
פטורין וולדי ולדות חייבין רשבג
או׳ ואפי׳ עד עשרה דורו׳ פטורין
שאחריותן לגוי׳׳

[illegible]

רחל שילדה מין עז ועז שילדה
מין רחל פטו׳ מן הבכור ואם יש
בו מקיצת סימנין חייב״
רחל שלא בכרה וילדה שני זכרי׳
ויצאו שני ראשיהן כאחת ר׳ יוסי
הגלילי או׳ שניה לכהן שנ׳ הזכרים
ליי׳ וחכמ׳ או׳ אי אפשר ליצמצם
אלא אחד לו ואחד לכהן ר׳ טרפו׳
או׳ הכהן בורר לו את היפה ר׳ עקי׳
או׳ משמנין ביניהן והשני ירעה
עד שיסתאב וחייב במתנות ור׳
יוסי פוטר ואם מת אחד מהן ר׳
טרפון או׳ יחלוקו ור׳ עקי׳ או׳ המוצי׳
מחבירו עליו הראיה זכר ונקבה
אין כאן לכהן כלום׳ שתי
רחלין שלא בכרו וילדו שני זכרי׳
נותן שניהם לכהן זכר ונקבה אחד לו
ואחד לכהן ר׳ טרפון או׳ הכהן׳
בורר לו את היפה ר׳ עקי׳ או׳ משמנ׳
ביניהן והשני ירע׳ עד שיסתאב
וחייב במתנ׳ ור׳ יוסי פוטר מת׳
אחד מהן ר׳ טרפון או׳ יחלוקו ר׳
עקי׳ או׳ המוציא מחבירו עליו
הראיה״ שתי נקבות וזכר או׳
שני זכרים ושתי נקב׳ אין כאן
לכהן כלום׳

למימרא

[illegible]

אחת בכרה ואחת שלא בכר' וילדו שני זכרים אחד לו ואחד לכהן ר' טרפון או' הכהן בורר לו את היפה ר' עקי' או' משמנין ביניהן והשני ירעה עד שיסתאב וחייב במתנו' ור' יוסי פוטר שר' יוסי או' כל שחליפיו ביד כהן פטור מן המתנו' ור' מאיר מחייב מת אחד מהן ר' טרפון או' יחלוקו ר' עקי' או' המוציא מחבירו עליו הראיה זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום / יוצא דופן והבא אחריו ר' טרפון או' שניה' ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומם לבעלים ר' עקי' או' שניה' ירעו עד אינן בכור הראשון משו' שאינו פטר רחם והשני משום שקדמו אחר״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הלוקח עובר · מיכאן

הלוקח

בהמ' מן הגוי ואין יודע אם בכרה אם לא בכרה ר' ישמעא' או' עז בת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק רחל בת שתים ודאי לכהן מכאן ואילך ספק וחמור בת שלש שנים ודאי לכהן מכא ואילך ספק״

[illegible]

[illegible]

אל ר' עקי' אילו בולד בלבד נפטר
כדרכך אלא כך אמרו סימן ולד
בבהמ' דקה טינוף ובגסה שיליא
ובאשה שפיר ושיליא · זה הכלל
כל שיודע שבכורה אין כאן לכהן
כלום וכל שיודע שלא ביכר הרי
זה לכהן ואם ספק יאכל במומו ·
לבעלים · ר' אליעזר בן יעקב אומ'
בהמ' גסה ששפעה חררת דם הרי זו
תקבר ופטור מן הבכורה · רשב"ג או'
הלוקח בהמ' מניק' מן הגוי אין חו'
חוששין שמא מת בנה של אחרת
היה בכנה להניק עדרו וראה את המבכר'
מניקה אין חוששין שמא בנה של
זו בא אצל זו ושל זו בא אצל זו ·
ר' יוסי בן המשולם או' השוחט
את הבכור עושה מקום לקופיץ
מכאן ומכאן ובלבד שלא יזיזנו ממקומו
וכן תולש את השער לראות מקום
מום ·

כי

תנן

[illegible]

שער בכור בעל מום שנשר והני'
בחלון ואחר כך שחטו עקביא בן
מהללא' מתיר וחכמי' אוסרין /
דברי ר' יהוד' אמ' ר' יוסי לא בזה
התי' עקביא בן מהללא' אלא
שער בכור בעל מום שנשר והניח
בחלון ואחר כך מת עקבי' בן מהל
מתיר וחכמים אוסרין ' צמר
המדולדל בבשר את שהוא נרא'
עם הגיזה מותר ואת שאינו נרא'
עם הגיזה אסור"

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הלוקח בהמ' [illegible]

עד כמה ישר' חייבין
להטפל בבכו'
בבהמ' דקה שלשי' יום ובגסה חמשי'
יום ר' יוסי או' בדקה שלש' חדשים:
אמ' הכהן בתוך הזמן תנהו לי הרי
זה לא יתנו לו ואם היה בעל מום
ואמ' לו שיאכל מותר ובשעת
המקדש ואמ' תן לי ואקריבנו אם
היה תמים מותר"

[illegible]

הככור נאכל שנה כשנה בין תמים
ובין בעל מום שנ׳ לפני יי׳ אלהיך
האכלנו שנה נולד לו מום בתוך ...
שנתו רשאי לקיימו כל שני עשר
חדש לאחר שנתו אינו רשאי
לקיימו אלא שלשים יום׃
השוחט את הבכור והרא׳ את מומו
ר׳ יהוד׳ מתיר הואיל ונשחט שלא
על פי מומחה אסור מי שאינו
מומחה וראה את הבכור ונשחט על
פיו הרי זה יקבר וישלם מביתו׃
דן את הדין זיכה את החייב חייב
את הזכאי טימא את הטהור וטהר
את הטמא מה שעש׳ עשוי וישל׳
ואם היה מומחה לב״ד פטור מלשלם׃
ומעשה בפרה שניטלה האם
שלה והאכילה ר׳ טרפון לכלבים ובא
מעש׳ לפני חכמים והתירוה׳ אמ׳
תודוס הרופא אין פרה וחזירה
יוצאת מאלכסנדריא של מצרים
שאין חותכין האם שלה שלא תלד
אמ׳ טרפון הלכה חמורך טרפון
אמ׳ ר׳ עקי׳ טרפון פטור אתה
שמומחה לב״ד אתה וכל המומחה
לב״ד פטור מלשלם׃ הנוטל
שכרו לראות את הבכורו׳ אין שוחט׳
על פיו אלא אם כן היה מומחה׃
כיבנה שהתירו לו חכמים שיהא
נוטל ארבע איסרות לבהמה דקה
ששה לגסה בין תם ובין בעל מום׃

איכא

תניא

הנוטל שכרו לדון דינו בטל להעיד עדותו בטלה להזות ולקדש מימיו מי מערה ואפרו אפר מקלה ואם היה כהן מטמאהו מתרומתו מאכילו ומשקהו וסכו אם היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שכרו כפועל׃ החשוד על הבכור אין לוקחין ממנו בשר צבאים ולא עורו שאינן עבודין ר׳ אליעזר אומ׳ לוקחין ממנו עורו של נקבה אין לוקחין ממנו צמר מלובן ויצאוי אבל לוקחין ממנו טווי ובגדים׃ החשוד על השביעית אין לוקחין ממנו פשתן ואפי׳ סרק אבל אין לוקחין ממנו טווי וארוג׃ החשוד להיות מוכר תרומ׳ לשם חולי׳ אין לוקחין ממנו אפי׳ מים ומלח דברי ר׳ יהודה ר׳ שמע׳ אומ׳ יש בו זיקת תרומ׳ ומעשרות אין לוקחין ממנו׃ החשוד על השביעית חשוד על המעשרות החשוד על המעשרות אינו חשוד על השביעית׃ החשוד על זה ועל זה חשוד על הטהרות ואינו חשוד על זה ועל זה׃ זה הכלל החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו׃

הדרן עלך עד כמה הבאתן

סליק פירקא

כל פסולי המוקדשין

נמכרין באיטליז ונשחטין באיטלז ונשקלין בליטרא׳

חוץ מן הבכור ומן המעשר

שהנאתן לבעלים פסולי המוקד'
הנמכרין להקדש ושוקלין מנה כנגד
מנה בבכור / כ״ש או׳ לא ימנה
ישר׳ עם הכהן בבכור וכה׳ מתירי׳
אפי׳ זני׳ / בכור שאחזו דם אפי׳ מת
אין מקיזין לו את הדם דברי ר׳ יהוד׳
וחכמ׳/ או׳ מקיזין אותו במקו׳ שאין
עושין בו מום ואם עשה בו מום
הרי זה לא ישחט עליו׳ ר׳ שמעו׳
או׳ יקיז אפי׳ במקום שהוא עשה
בו מום / המצורם אוזן בכור הרי
זה לא ישחוט עולמית דברי ר׳ מאי׳
וחכמ׳/ מתירין כשיולד לו מום
אחר ומעש׳ בזכר של רחלי׳ זקן
ושערו מדולדל וראהו קסדור
אחד וא׳ מה טיבו של זה ואמרו
לו בכור זה ואינו נשחט אלא א״כ
היה בו מום נטל פיגיון ועירב
באזנו ובא מעשה לפני חכמים
והתירו ראה שהתירו הלך ועירב
באזני בכורו׳ הרבה ואסרו׳ פעם
אחת היו משחקין בשרה וקשרו
זנבי טלאים זה בזה ונפסקה זנבו
של אחד מהן והרי הו׳ בכור ובא
מעש׳ לפני חכמים והתירו ראו
שהתירו הלכו וקשרו זנבי בכורות
אחרים ואסרו׳

זה הכלל כל שהוא לדעתו אסור
שלא לדעתו מותר ״ היה בכור
רודפו בועטו ועשה בו מום הרי
זה ישחט עליו׳ כל המומין
הראויין לבא בידי אדם רועי ישר׳
נאמנין ורועין כהני׳ אין נאמנין
רשב״ג או נאמן על של עצמן ר׳
מאיר או החשוד על הדבר לא
דנו ולא מעידו ״ נאמן הכהן
לומ׳ הראיתי בכור זה ובעל מום הוא
הכל נאמנין במומי מעשר׳
בכור שנסמית עינו ושנקטעה ידו
ושנשברה רגלו הרי זה ישחט על
פי שלשה בני הכנסת ר׳ יוסי אומ׳
אפי׳ יש שם עשרי׳ ושלשה אינו
נשחט אלא על פי מומחה ״
השוחט ונודע שלא הראהו מה
שאכלו אכלו ויחזיר להם הדמים
ומה שלא אכלו הם יחזירו לו את
הבשר והוא יחזיר להם את הדמי׳
מכרוהו לגוים או הטילוהו לכלבים
ישלמו לו דמי טרפה ״

כלך פירקא

הדרן עלך כל פסולי

ואמאי

מאי

על אלו

מומי' שוחט את הבכור

נפגמה אזנו מן הסחוס אבל מן העור נסדקה אע"פ שלא חסרה נקבה הגי' כרשינה או שיבשה איזוהי יבשה כל שתנקב ואינה מוציאה טפה ר' יוסי בן המשול' או יבשה שתהא נפרכת' ריס שעל עין שניקב שנפגם שנסדק הריבעינו הבלול חלזון נחש ענב איזהו הבלול לבן הפוסק בשירה ונכנס בשחור ונכנס בלבן אינו מום שאינו מום בלבן' חוורור ומים הקבועין איזהו חוורור הקבוע כל ששהא שמנים יום ר' חנינא בן אנטיגנוס או בודקין אותו שלש' פעמים בתוך שמנים יום אלו הן מים הקבוע' אכל לח ויבש של שלחין אכל את היבש ואחר כך את הלח אינו מום עד שיאכל את היבש אחר הלח'

חוטמו שנקב שנפגם שנסדק שפמו שנקבה שנסדקה חוטיו החיצונות שנפגמו ושנגממו הפנימיות שנע' ר' חנינ' בן אנטיג' בודקין מן המתאימה ולפני' ולא את המתאימה"

נפגם הזובן והעיריה של נקבה
במוקר שיין נקבה הזבב בין העג׳
אבל לא מן הספק או שראש
זנב מפסיל את העצם או שיש
בשר מן חוליא לחוליא מלא
אצבע׳ אין לו ביצים או אין
לו אלא ביצה אחת ר׳ ישמעאל
יש לו שני כיסין יש לו שני ביצין
אין לו אלא כיס אחד אין לו אלא
ביצה אחת ר׳ עקי׳ או מושיבו על
הרגיזו וממעך אם יש ביצ׳ סוף
ליצאת ומעש׳ באחד שמיעך
ולא יצא ונשחט ונמצא רבוקה
בין בכסלים והתיר ר׳ עקי׳ ואסר ר׳
יוחנן בן נורי בעל חמש רגלים או
שאין לו אלא שלש ושרגליו
קלוטות כשל חמור והשחול
והכסול איזהו שחול שנשמט
ירכו וכסול שאחת מירכותיו
גבוהה מחברתה׳ נשבר
עצם ידו או עצם רגלו מומין
אלו מנה אילא בכנה והורו לו
חכם׳ ועוד שלשה הוסיף אמרו
לא שמענו את אלו שגלגל עינו
כשל אדם ופיו דומה כשל חזיר
ושניטל רוב המדבר בלשונו בד׳
שלאחריהן אמרו הרי אלו מומי׳

[illegible]

מעשה שהלחי העליון התחתון שותר על העליון ושאל רבן גמליאל לחכמים ואמרו הרי זה מום · אזן הגדי שהיתה כפולה אמרו חכמים בזמן שהוא עצם אחד מום ואינו עצם אחד אינו מום · רבי חנינא בן גמליאל אומר זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר ושאין בה שלש חוליות הרי זה מום · רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר את שיבלת בעינו ושנפגם עצם ידו ורגלו ושנפסקה עצמו כפיו · עין אחת גדולה ואחת קטנה אזנו אחת גדולה ואחת קטנה במראה אבל לא במדה · רבי יהודה אומר אחת מביציו גדולה כשתים באחרת ולא הודו לו חכמים · זנב העגל שאינה מגעת לערקוב אמרו חכמים כל מרבית עגלים כן כל זמן שהן מגדלות הן נמתחות ואיזהו ערקוב שאמרו רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר בערקוב שבאמצע הרגל · על אלו מומין שוחטין את הבכור ופסולי המוקדשין נפדין עליהן ·

ואלו שאין שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה · חוורור והמים שאינן קבועין וחוטיו הפנימיות שנפגמו ושנשממו ובעלי גרב ובעלי ילפת ובעלי יבלת וזקן וחולה ומזוהם ושנעבדה בו עבירה ושהמית אדם על פי עד אחד או על פי הבעלים · וטומטום ואנדרוגינוס לא במקדש ולא במדינה · רבי שמעון אומר אין לך מום גדול מזה · וחכמים אומרים אינו בכור אלא נגזז ·

סליק פירקא · מומין

אלו בין קבועין בין עוברין פוסלים באדם יתר עליהם האדם הכילון ·

[illegible]

הדרן עלך על אלו מומין ·

[illegible]

והלפתם והמקבן ושראשו שקוט וכקיפס
ובעלי חטרות ר' מכשיר וחכמ' פוסלין׳
הקרח פסול ואיזהו קרח כל שאין לו שטה
שער מקפת מן אוזן לאוזן ואם יש לו הרי
זה כשר אין לו גביניו או אין לו אלא גבין
אחד זהו גבן האמור בתורה ר' דוסא אומר
שגביניו שוכבי' ר' חנינא בן אנטיגנו' או' שיש
לו שני גבין ושתי שדראות׳ החרום פסול
איזהו חרום הכוחל שתי עיניו כאחת שתי
עיניו למעלה ושתי עיניו למטה עינו אחת
למעלה ועינו אחת למטה רואה את החדר
ואת העלייה כאחת שכי שמש והגירם והצירן
ושנשרו ריסי עיניו פסול מפני מראו' העין׳
עיניו גדולו' כשל עגל או קטנה כשל אווז
גופו גדול מאבריו או קטן מאבריו חוטמו
גדול מאבריו או קטן מאבריו העומם והעומע
ואיזהו עומם כל שאזניו קטנות עומע כל ש
שאזניו רומות לספוג׳ שפתו העליונה
שורפת על התחתונה והתחתונה שורפת על
העליונה הרי זה מום ושנטלו שיניו פסו' מפני
מראית העין׳ דדיו שוכבים כשל אשה
כריסו צבה וטבורו יוצא נכפה אפי' אחת לימי'
רוח קצרית באה עליו והמשוכן ובעל גרב
אין לו ביצים או אין לו אלא ביצה אחת זהו
מרוח אשך האמור בתורה ר' ישמעא' אומ'
שנמרחו אשכיו ר' עקיב' או' שהרוח באשכיו
ר' חנינא בן אנטיגנוס או' שמראיו חשוכין׳

המקיש בקרסוליו ובארכובותיו ׳ הפקס והעיקל איזהו עיקל כל המקית פרסותיו ואין ארכובותיו נוקשות פיקא יוצא מגודלו עקבו יוצא לאחוריו פרסותיו רחבות כשל אווז איצבעותיו מורכבות זו על גבו זו או קלוטו׳ עד הפרק כשר למטה מן הפרק וחתכ׳ כשר היתה בו יתרת וחתכה אם יש עצם פסול ואם לאו כשר יתר בידיו ׳ וברגליו שש ושש עשרי׳ וארבע ר׳ יהוד׳ מכשיר וחכמ׳ פוסלין השולט בשתי ידיו ר׳ פוסל וחכמ׳ מכשירין ׳ הכושי והגיחור והלווקן והקיפ׳ והננס והחרש ׳ והשוטה והשיכור ובעלי נגעים טהורין פסו׳ באדם ומכשירין בבהמ׳ ״ ואלו כשירין באדם ופסולין בבהמ׳ אותו ואת בנו וטריפה ויוצא דופן והנעשית נשים בעביר׳ פסול עד שירצה הנאה והמיטמא למתים פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטמ׳ למתים ״

סליק פירקא

הדרן עלך מומין אלו

אם

סליק פירקא ״ יש

יש בכור לנחלה ואינו בכור לכהן ׳ בכור לכהן ואינו בכור לנחלה ויש בכור לנחלה ולכהן ויש שאינו

[illegible]

בכור לא לנחלה ולא לכהן׳ איזהו בכו׳
לנחלה ואינו בכור לכהן הבא אחר נפלים
ושיצא ראשו חי ובן תשעה שיצא מת
והמפלת כמין חיה בהמ׳ ועוף דברי ר׳ מאיר
וחכמ׳ או׳ עד שיהא בו מצורת האדם׳
המפלת סנדל או שליא או שפיר מרוקם
והיוצא מחותך הבא אחריהם בכור לנחלה
ואינו בכור לכהן׳ מי שלא היו לו בנים
ונשא אשה שכבר ילד׳ עודה שפח׳ ונשתחר׳
עודה נכריה ונתגייר׳ ומשבאת לישר׳ ילדה
בכור לנחל׳ ואינו בכור לכהן ר׳ יוסי הגלילי או׳
בכור לנחל׳ ולכהן שנ׳ פטר רחם בישר׳ עד
שיפטרו רחם בישר׳׳ מי שהיו לו בנים
ונשא אשה שלא ילדה נתגיירה מעוברה
נשתחררה מעוברת וילדה והיא כהנת ולויה
וילדה ואשה שכבר ילד׳ וכן מי שלא שהת׳
אחר בעלה שלשה חדשים ונישאת וילד׳ ואין
ידוע אי בן תשע׳ לראשון או בן שבעה
לאחרון בכור לכהן ואינו בכור לנחלה׳
איזהו בכור לנחל׳ ולכהן המפל׳ שפיר מלא
מים מלא דם מלא גנינים והמפלה כמין
דגים וחגבי׳ שקצים ורמשים והמפלת יום
ארבעי׳ הבא אחריה בכור לנחל׳ ולכהן
יוצא דופן והבא אחריו שניהם אינן בכור
לא לנחל׳ ולא לכהן ר׳ שמעון או׳ הראשון
לנחל׳ והשני לכהן לחמש סלעים׳ מי
שלא בכרה אשתו וילד׳ שני זכרי׳ נותן חמ׳
סלעים לכהן מת אחד מהם בתוך שלשי׳
יום האב פטור מת האב והבני׳ קיימין ר׳ מאי׳
או׳ אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו
פטורין ר׳ או׳ נתחייבו׳ זכר ונקבה אין כאן לכהן
כלום׳׳

[illegible]

[illegible]

שתי נשים שלא בכרו וילדו שני זכרי' נותן עשר סלעי' לכהן מת אחד מהן בתוך שלשי' יום אין כאן לכהן אלא אחד נתן יחזיר לו חמשה סלעים ואם לשני כהנים נתן אינו יכול להוציא מידם זכר ונקבה או שני זכרים ונקבה נותן חמש סלעי' לכהן ואם שתי נקבות וזכר אחד או שתי נקבות ושני זכרי' אין כאן לכהן כלום אחת בכרה ואחת לא בכרה וילדו שני זכרים נותן חמש סלעים לכהן מת אחד מהן בתוך שלשים האב פטור מת האב והבנים קיימין ר' מאיר או' אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו פטורין ר' יהוד' או' נתחייבו נכסי האב זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום שתי נשי' של שני אנשים שלא בכרו וילדו שני זכרים זה נותן חמש סלעי' לכהן וזה נותן חמש סלעי' לכהן מת אחד מהן בתוך שלשי' אם לכהן נת' יחזיר להם חמש סלעי' ואם לשני כהנים נתנו אינן יכולין להוציא מידם זכר ונקבה האבות פטורין והבנים חייבין לפדות את עצמן שתי נקבות וזכר או שני זכרי' ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום אחת בכרה ואחת לא בכרה של שני אנשים וילדו שני זכרים זה שבכרה אשתו נותן חמש סלעים לכהן זכר ונקב' אין כאן לכהן כלום מת הבן בתוך שלשים יום אע"פ שנתן לכהן יחזיר לאחר שלשי' יום אע"פ שלא נתן יתן מת ביום שלשים כיום שלפניו ר' עקי' או' אם נתן לא יטול ואם לא נתן לא יתן מת האב בתוך שלשי' יום בחזקת שלא נפדה עד שיביא ראיה שנפדה לאחר שלשי' יום בחזקה שנפדה עד שיביא ראיה שלא נפדה

הוא לפרות ובני לפרוה הוא קודם לבנו ר' יהוד' או' בנו קודמו שזה מיצותו על אביו וזה מיצוה בנו עליו׃ חמש סלעי' של בן במנה צורי וכלן נפדין בכסף ובשוה כסף חוץ משקלים׃
אין פודין לא בעבדים ולא בשטרות ולא בקרקעות ולא בהקדשות כתב לכהן שהו' חייב להת לו חמש סלעי' חייב ליתן לו ובנו אי' פדוי לפיכך אם רצה הכהן ליתן לו במתנה רשאי'
המפריש פדיון בנו ואבד חייב באחריותו ש' יהיה לך ותפדה הבכור נוטל פי שנים בנכסי האב ואינו נוטל פי שנים בנכסי האם׃ ואינו נוטל בראוי כבמוחזק׃ ואלו שאין חוזרין ביובל הבכורה והיורש את אשתו והמייב את אשת אחיו והמתנה דברי ר' מאיר וחכמי' או' המתנה כמכר ר' אליעז' או' כולן חוזרין ביובל ר' יוחנן בן ברוק' או' היורש את אשתו יחזיר לבני המשפח' וינכה מהם את הדמים׃

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך יש בכור

[illegible]

מעשר בהמ'

נוהג בארץ ובחוצה לארץ בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין אבל לא במוקדשין ונוהג בבקר ובצאן ואין מתעשרי' מזה על זה בכבשי' ובעזים ומתעשרין מזה על זה בחדש ובישן ואין מתעשרין מזה על זה שהיה דין ומה החדש והישן שאין כלאי' זה בזה אין מתעשרין מזה על זה כבשי' ועזי' שהן כלאים זה בזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה׳ מעשר בהמ' מיצטרפת במה' רגל בהמ' מיצטרפת רועה וכמ' רגל בהמה רועה ששה עשר מיל׳

[illegible]

[illegible]

היה בין אלו לאלו שלשים ושנים
מיל אין מיצטרפין היה לו באמיצע
מביא ומעשרן באמיצע ר׳ מאיר
או הירדן מפסיק למעשר בהמ׳

הלוקח ושניתן לו במתנה פטור
ממעשר בהמ׳ האחין והשותפ׳
שחייבין בקילבון פטורין ממעשר
ושחייבין במעשר בהמ׳ חייבי׳ בקילב׳
חלקו חזרו ונשתתפו חייבין בקילבון
ופטורין ממעשר בהמ׳ הכל
נכנסין לדיר להתעשר חוץ מן
הכלאים והטרפה ויוצא דופן ומחוס׳
זמן והיתום ואיזהו יתום כל שמתה
אמו או שנשחטה ר׳ יהוש׳ או אפי׳
נשחטה אמו והשלח היים אין זה
יתום שלש גרנות למעשר
בהמ׳ בפרוס פסח ובפרוס עצר׳ ובפרוס
החג ב׳ והן גרנו׳ שלמעשר בהמה
דברי ר׳ עקיב׳ בן עזאי או בעשרים
ותשעה באדר באחר בניסן בעשרים
ותשעה באלול ר׳ שמ׳ לעזר ור׳ שמע׳
או באחר בניסן בעשרי׳ ותשע׳ באלו׳
ולא אמרו באחר בתשרי מפני שהו׳
יו״ט ואי אפשר לעשר לפיכך הקדימו׳
בעשרים ותשעה באלול
ר׳ מאיר או באחר באלול ראש השנ׳
למעשר בהמ׳ בן עזאי או האלולין
מתעשרין בפני עצמן

שלשים

אבוה

[illegible]

[illegible]

כל העולין מאחר מתשרי עד תשרי
ותשעה הרי אלו מיצטרפין חמשה
לפני ראש השנה וחמשה לאחר
ראש השנה אינן מיצטרפין חמש'
לפני הגרן וחמש' לאחר הגרן הרי
אלו מיצטרפין א"כ למה נאמרו
שלש גרנות למעשר בהמ' שעד
שלא הגיע הגרן מותר למכור
ולשחוט ואם שחט פטור·
כיצד מעשרן כונסן לדיר ועושה
להן פתח קטן כדי שלא יהו שנים
יכולין ליצאת כאחד ומונה אחד
שני שלש' ארבעה חמשה ששה
שבע שמנ' תשע עשירי יוצא
בסיקרא ואו' הרי זה מעשר לא סקרו
בסיקר ואו' הרי זה מעשר ולא מנאו
בשבט או שמנאן רבוצין או עומד'
הרי אלו מתעשרין היה לו מאה
נוטל עשרה עשרה נוטל אחד
אחר הרי זה מעשר ר' יוסי בר' יהוד'
או' קפץ אחד מן המנוין הרי אלו
פטורין מן המעשרין לתוכן הרי
אלו ירעו עד שיסתאבו ויאכלו
במומן לבעלים·

תני

[illegible]

תניא

[illegible]

[illegible]

יצאו שנים כאח׳ מונה אותן שנים
ומנאן אחר תשיעי ועשירי מקולק׳
קרא לתשיעי עשירי ולעשירי
תשיעי שלשתן מקודשין התשיעי
נאכל במומו והעשירי מעשר
והאחד עשר קרב שלמים ועושה
תמורה דברי ר׳ מאיר א״ר יהוד׳ וכי
יש תמורה עושה תמורה אמרו
משום ר׳ מאיר אם היה תמורה לא
היה קרב׳ קרא לתשיעי עשירי
ולעשירי עשירי ולאחד עשר
עשירי אין אחד עשר מקודש זה
הכלל כל שלא נעקר שם עשירי
ממנו אין אחד עשר מקודש׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך מעשר בהמ׳
וסליקא מס׳ בכורות ת״ל

[illegible]

הכל [illegible]

מעריכין ונערכין
נודרים ונידרין כהני׳
לוים וישראלים נשי׳
ועבדים טומטום
ואנדרוגינוס נודרין
ונידרין ומעריכין
אבל לא נערכין:
שלא נערך אלא
הזכר ודאי ונקבה
ודאית. חרש
שוטה וקטן נידרין
ונערכין אבל לא
מעריכין ולא נודרין
לפי שאין בהן דעה
פחות מבן חדש נדר
אבל לא נערך
הנכרי ר׳ מאיר אומ׳
נערך אבל לא מעריך

[illegible]

[illegible]

ר' יהודה או' מעריך
אבל לא נערך וזה
וזה מודין שנודרין
ונדרים׳ היוצא
והיוצא ליהרג לא
נודר ולא נערך ר'
חנינא בן עקביא או'
נערך מפני שדמיו
קיצובין אבל לא
נודר מפני שאין
דמיו קיצובין ר' יוסי
או' נודר ומעריך
ומקדיש ואם הזיק
חייב בתשלומין׳
האשה שהיא
יוצאה ליהרג אין
ממתינין לה עד
שתלד ישבה על
המשבר ממתינין
לה עד שתלד׳

[illegible]

גופא

[illegible]

א רב

[illegible]

[illegible]

האשה שמתה נהנין בשערה כהם שהיא אסורה בהנאה׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך הכל מעריכין מצלן

אין בערכין פחו׳ מסלע ולא יתר מחמש׳ סלעים כיצד נתן סלע והעשיר אינו נותן כלום פחות מסלע והעשיר נותן חמשי׳ סלעי׳ היו בידו חמש׳ סלעי׳ ר׳ מאי׳ או׳ אינו נותן אלא אחת וחכמ׳ או׳ נותן את כלם׳ אין בערכין פחות מסלע ולא יתר על חמשים סלע אין פתח בטומאה פחות משבעה ולא יתר על שבעה עשר אין בנגעים פחות משבוע אחד ולא יתר על שלשה שבועות׳ אין פוחתין פחות מארבעה חדשי׳ מעוברין בשנ׳ ולא נרא׳ יתר על שמנה׳

[illegible]

פחות

[illegible]

שתי הלחם נאכלות אין פחות משנים ולא יתר על שמנה שלש לחם הפנים אין נאכל פחות מתשע ולא יתר על אחד עשר · אין קטן נימול פחות משמנה ולא יתר על שנים עשר יום · אין פוחתין מעשרים ואחת תקיעות במקדש ואין מוסיפין על ארבע ושמנה אין פוחתין משני נבלי ואין מוסי על ששה אין פוחתין משני חלילי ואין מוסיפין על שנים עשר ובשני עשר יום בשנה החליל מכה לפני המזבח בשחיטת פסח ראשון ובשחיטת פסח שני ובי"ט הראשון של פסח ובי"ט של עצרת ובשמנה ימי החג. ולא היה מכה באבוב של נחשת אלא באבוב של קנה מפני שקולו ערב ולא היה מחליק אלא באבוב יחידי מפני שהוא מחליק יפה · ועבדי כהנים היו דברי ר' מאי' ר' יוסי או' משפחת בית פגריב ובית צפריא ומעמאום היו משיאין לכהנה ר' חנינ' בן אנטיגנו' או' לוים היו ״

[illegible]

אין פוחתין מששה טלאים המבוקרין בלשכת הטלאים כדי לשבת ולשני ימים טובים של ראש השנה ומוסיפין עד עולם מתשע כנורות ומוסיפין עד עולם ואין והצילצל לבד אין פוחתין משנים עשר לוים העומדים על הדוכן ומוסיפין עד לעולם אין הקטן נכנס לעזרה לעבודה אלא בשעה שהלוים כשיר ולא היו אומ׳ בנבלים ובכנורות אלא בפה כדי ליתן תבלין בנעימה ר׳ אליע׳ בן יעקב אומ׳ אין עולין למנין ולא לדוכן אלא בארץ היו עומדין וראשיהן בין רגלי הלוים וצוערי הלוים היו ניקרין

ובשתי חצוצרות ומוסיפין עד [illegible]

גופא

[illegible]

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך אין בערכין

יש בערכין להקל ולהחמיר בשדה אחוזה להקל ולהחמיר בשור מועד שהמית את העבד להקל

[illegible]

ולהחמיר באונס ובמפתה ובמוציא
שם רע להקל ולהחמיר ·

יש בערכין להקל ולהחמיר כיצד
אחד שהעריך את הנאה שבישר'
ואת הכעור שבישר' נותן חמשי'
סלע ואם א' הרי דמיו עלי נותן
את שויו · בשדה אחוזה
להקל ולהחמיר כיצד אחד המקדי'
בחולת המחוז ואחד המקדיש
גנן בפרדסות סביסטוס נותן זרע
חומר שעורים חמשים שקל
כסף בשדה מקנה נותן שויו ר'
א"ע אחד שדה אחוזה ואחד
שדה מקנה מה בין שדה אחוזה
לשדה מקנה שבשדה אחוזה
הוא נותן חומש ובשדה מקנה
אינו נותן חומש ·

בשור המועד שהמית את העב'
להקל ולהחמיר כיצד אחד
שהמית את הנוה שבעבדים
ואת הכעור שבעבדים נותן
שלשים סלע ·

המ"ה בן חורין נותן
את שוויו אבל בזה
ובזה נותן נזק שלם׳

באונס במפתה
להקל ולהחמיר
כיצד אחד שאנס
ופתה גדול שבכהונ׳
וקטנה שבישר׳ נות׳
חמש׳ סלע ובשה׳
ופגם הכל לפי המבייש
והמתבייש״

ובמוציא שם רע
להקל ולהחמי׳ כיצ׳
שהוציא שם רע
על גדול שבכהונה
ועל קטנ׳ שבישר׳
נותן מאה סלע
נמצא האומ׳ בפיו
חמור יותר מן העוש׳
מעש׳ שכן מצינו
שלא נתחתם גזר
דין על אבותינו
אל׳ על לשון הרע
שנ׳ וינסו אותי זה
עשר פע׳ ולא שמ׳
בקולי״

סליק פרקא

תני

בעא

הדרן עלך יש בערכין

השג יד בעדר והשנים כנידר והערכין כנערך והערך כזמן

הערך · השג יד בנודר כיצד עני שהעריך את העשיר נותן ערך עני עשיר שהעריך את העני נותן ערך עשיר · אבל בקרבנות אינו כן הרי שא׳ קרבנו של מצורע זה עלי אם היה מצורע עני מביא קרבן עני עשיר מביא קרבן עשיר · ר׳ או׳ אני את בערכין כן וכי מפני מה עני שהעריך את העשיר נותן ערך עני שאין העשיר חייב כלום אבל עשיר שא׳ ערכי עלי ושמע עני וא׳ מה שא׳ זה עלי נותן ערך עשיר היה עשיר והעני עני והעשי׳ נותן ערך עשיר ר׳ יהוד׳ או׳ עני והעשיר וחזר והעני נותן ערך עני · אבל בקרבנות אינו כן · אפי׳ מת אביו והניח לו רבוא וספינתו בים ובא לו בריבואות אין להקדש בהן כלום ״

והשנים כנידר כיצד ילד שהעריך את הזקן נות׳ ערך זקן וזקן שהעריך את הילד נותן ערך ילד ״

הערכין בנערך כיצד העריכו פחות מבן חמש ונעש׳ יתר על בן חמש פחות מבן עשרי׳ ונעש׳ יתר על בן עשרי׳ נותן כזמן הערך ״ יום שלשים מלמטה הימנו שנת חמש ושנת עשרי׳ מלמטה הימנה ע׳ו׳ ואם מבן ששי׳ שנ׳ ומע׳ אם זכר והיה ערכך הרי אנו למדין בכלן משנת ששי׳ מה שנת ששי׳ מלמט את שנת חמש מלמטה הימנה ״ היך אם עש׳ שנה ששים כלמט׳ הימנה להחמיר נעש שנ׳ חמש ושנת עשרי׳ כלמטה הימנה להקל ת״ל שנה שנ׳ לג״ש מה שנה האמור בשנת ששים כלמטה המנה את שנה האמו׳ בשנ׳ חמש כלמט׳ הימנ׳ בין להקל ובין להחמיר · ר׳ א״ע או׳ עד שיהו יתרות על השנים חרש או יום אחר ·

סליק פירקא

האומן

משקלי עלי נותן משקלו אם כסף כסף ואם זהב זהב מעשה באמה של רומטיא שאמרה משקל בתי

הדרן עלך השג יד מאי

[illegible]

עלי ועלתה לירושלם ושקלוה
ונתנה משקלה זהב׳ משקל
ידי עלי ר׳ יהוד׳ או׳ ממלא חבית
מים ומכניסה עד מרפיקו ושוקל
בשר חמור וגידין ועצמות ונותן
בתוכה עד שתתמלא א״ר יוסי
היאך אפשר לכוין בשר כנגד בשר
ועצמות כנגד עצמות אלא שמין
את היד כמ׳ היא ראויה לשקול״
דמי ידו עלי שמין אותו כמה
הוא שוה ביד וכמ׳ בלא יד וזה חומ׳
בנדרי׳ מבערכין וחומר בערכין
מבנדרים כיצד ערכי עלי ומת
יתנו יורשי׳ דמי עלי ומת לא יתנו
יורשים שאין דמים למתים״
ערך ידי וערך רגלי עלי לא אמר
ערך ראשי וכבדי עלי נותן ערך
כלו זה הכלל דבר שהנשמ׳ תלויה
בו נותן דמי כלו״ חצי ערכי
עלי נותן חצי ערכו דמי חציי עלי
נותן דמי כלו זה הכלל כל דבר
שהנשמ׳ תלויה בו נותן דמי כלו״
האו׳ ערכו של פלוני עלי ומת
הנודר והנידר יתנו יורשין
דמיו של פלוני עלי ומת הנודר
יתנו היורשין מת הנידר לא
יתנו היורשין שאין דמים
למתים״ שור זה עולה
ובית זה קרבן מת השור ונפל הבי׳
פטור מלשלם״ שור זה עלי
עולה ובית זה קרבן מת השור ונפל
הבית חייב לשלם״

[illegible]

חייבי ערכין ממשכנין אותן חייבי חטאות ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי עולות ושלמי' ממשכנין אותן ואע"ג שאין מתכפר לו עד שיתרצ' שנ' לרצונו כופין אותו עד שיאמ' רוצ' אני וכן בגיטי נשי' כופין אותו עד שיאמ' רוצה אני

הדרן עלך האומ' מאי

סליק פירקא

שום היתומין שלשים יום ושום ההקדש ששים יום ומכריזין בבקר ובערב המקדיש את נכסיו והיתה עליו כתובת אשה ר' אליע' או' כשיגרש' ידור הנאה ר' יהוש' או' אינו צריך כיוצא בדבר אתה או' רשב"ג אומ' את הערב לאשה בכתובתה והיה בעל' מגרשה ידור הנאה שמא יעשו קינוני' על נכסיו ויחזיר את אשתו המקדיש את נכסיו והיתה עליו כתוב' אשה ובעל חוב אין האשה יכולה לגבות כתובתה מן ההקדש ולא בעל חוב את חובו אלא הפודה פודה על מנת ליתן לאשה כתובתה ולבעל חוב את חובו הקדיש תשעים והיה חובו מאה מנה מוסיף עוד מנה ופודה את הנכסי' האלו על מנת ליתן לאשה כתובתה ולבעל חוב את חובו אע"פ שאמרו חייבי ערכין ממשכנין אותן נותנין לו מזון שלשים יום וכסו' שני' עשר חדש מטה מוצע' וסנדליו ותפיליו לו אבל לא לאשתו ולבניו

[illegible]

ואם היה אומן נותנין לו שני כלי אומנות מכל מין ומין חרש נותני לו שני מעצדין ושתי מגירות ר' אליעזר או' אם היה איכר נותנין לו צמדו חמר נותנין לו חמורו ׳ היה לו מין אחד מרובה ומין אחד ממועט אין אומרי' למכור מן המרובה וליקח מן הממועט אל' נותנין לו שני מינין מן המרובה וכל שיש לו מן הממועט המקדי' את נכסיו נותנין לו את תפיליו ״

אחד המקדיש את נכסיו ׃ ואחד המעריך את עצמו אין לו לא בכסות עצמו ולא בכסות אשתו ובניו ולא בצבע שצבעו לשמן ולא בסנדלים חדשי' שלקח לשמן אע"פ שאמרו עבדים נמכרין בכסותן לשבח שלא הלקח לו כסות לשלשי' זוז ויפה משכח הוא מנה וכן פרה אין ממתינין אותה לאיטליס משכח וכן מרגלית אין מעלין אותה לכרך משכחה היא אין להקדש אלא מקומו ושעתו ״

משנה

[illegible]

הדרן עלך שום היתומ' ורמנהו

סליק פירקא

אין מקדישין לפני היובל פחו' משתי שנים ולא גואלין אחר היובל פחו' משנה אין מחשבין חדשים להקדש אבל הקדש מחשב' חדשי' ״

המקדיש שדהו בשנת היובל נותן בבית זרע חומר שעורים חמישים שקל כסף ׳

[illegible]

היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחי׳
אינן נמדדין עמה פחות מכן נמד׳
עמה הקדיש שתי שנים או שלש
שנים לפני היובל נותן סלע ופונדיון
לשנה׳ אם א׳ הריני נותן דבר
שנה בשנה אין שומעין לו אלא
נותן כולו כאחד אחד בעלי׳ ואחד
כל האדם ׳ומה בין בעלי׳ לכל אדם
שהבעלים נותנין חומש וכל אד׳
אין נותנין חומש׳ הקדישה
ונגאלה אינה יוצאה מידו ביובל
גאלה בנו יוצאה לאביו ביובל גא׳
או אחר מן הקרובי׳ וגאלה מידו
יוצאה ביובל לכהנים גאלה אחד
מן הכהנים והרי היא תחת ידו לא
יאמ׳ הואיל והרי היא יוצאה לכהני׳
ביובל הרי היא תחת ידי והרי היא
שלי אלא יוצאה מתחת ידו ומת׳
ומתחלקת לכל אחיו הכהנים״
הגיע היובל ולא נגאלה הכהני׳ נכנסי׳
לתוכה ונותנין את דמיה דברי ר׳
יהוד׳ ר׳ שמעון או׳ נכנסי׳ ולא נותני׳
ר׳ אלעזר או׳ לא נכנסין ולא נותנין
אלא נקרית שדה רטושין עד
היובל השני הגיע יובל שני ולא
נגאלה נקרית שדה רטושי׳ עד
יובל השלישי לעולם אין הכהנים
נכנסין לתוכה עד שיגאל אחר׳
הלוקח שדה מאביו ומת אביו
ואחר כך הקדישה הרי היא כשדה
מקנה דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ ור׳ שמע׳
או׳ הרי היא כשדה אחוזה שנ׳ ואם
את שדה מקנתו אשר לא משדה
אחוזתו יקדיש שדה שאינה ראוי׳
להיות שדה אחוזה יצתה זו שהיא
ראויה להיות שדה אחוזה״
שדה מקנה אינה יוצאה לכהנים

[illegible]

בזמן שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו הכהנים והלוים מקדישין לעולם וגואלין לעולם בין לפני היובל בין לאחר היובל״

סליק פירקא

הדרן עלך אין מקדי׳

המקדיש שדהו בשעה שאין היובל אומ׳ לו פתח אתה ראשון שהבעלים נותנין חומש וכל אדם אין נותנין חומש ומעשה באחד שהקדיש שדהו מפני רעתה ואמרו לו פתח אתה ראשון ואמ׳ הרי היא שלי באיסר אר׳ יוסי לא א׳ זה אלא בביצה״ שהקדיש נפרה כו׳ בכת אמרו לו הגיעך נמצא מפסיד איסר ושדהו לפניו׳ א׳ אחד הרי היא שלי בעשרים ואחר או׳ בעשרים ואחד אחר או׳ בשלשי׳ ואחר או׳ בארב׳ ואחר או׳ בחמשים חזר בו של חמשי׳ ממשכנין אותו מנכסיו עד עשר חזר בו של שלשי׳ ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של עשרי׳ ממשכנין מנכסיו עד עשר׳ של עשר מוכרין אותה בשויה ונפרעין משל עשר את המותר״ הבעלים או׳ בעשרים וכל אדם בעשרי׳ הבעלי׳ קודמי׳ מפני שהן מוסיפין חומש׳ א׳ אחד הרי היא שלי בעשרי׳ ואחד הבעלים נותנין עשרי׳ ושש בעשרי׳ ושתים בעלים נותנין עשרי׳ ושבע בעשרי׳ ושלש בעלי׳ נותנין עשרי׳ ושמנה בעשרי׳ וארבע בעלי׳ נותנין עשרי׳ ותשע בעשרי׳ וחמש בעלי׳ נותנין שלשים שאין מוסיפין חומש על עילויו של זה א׳ אחד בעשרי׳ ושש אם רצו הבעלים ליתן עשרי׳ ואחד ריבר הבעלי׳ קודמין ואם לאו אומ׳ לו הגיעך׳ מחרים מצאנו ומבקרו מעבדיו ומשפחו הכנענים ומשדה אחוזה ואם החרים את כולן אינן מוחרמין דברי ר׳ לע׳ אר׳ לעזר בן עזרי׳ מה אם לגבוה אין אדם רשאי להחרים את כל נכסיו על אחת כמ׳ וכמ׳ שיהא אדם חס על נכסיו׳ המחרים בנו ובתו ועבדו ושפחתו הכנענים ושדה מקנתו אינן מוחרמין לפי שאין אדם מחרים דבר שאינו שלו״ הכהני׳ והלוים אין מחרימין דברי ר׳ יהוד׳ ר׳ שמע׳ או׳ הכהני׳ אין מחרי׳ שהחרם שלהן ואין הלוים מחרימין שאין החר׳ שלהן״

[illegible]

חרמי כהנים אין להם פריון אלא נותנן לכהנים ר'
יהודה בן בתירא או' סתם חרמים לברק הבית. שנ' כל חרם
קדש קדשים ליי' וחכמ' או' סתם חרמים לכהנים שנ'
קדש קדשים ליי' כשדה החרם לכהן ואם כן למה נאמ'
כל חרם קדש קדשי' ליי' שחל על קדשי קדשים
ועל קדשים קלין. מחרים אדם את הקדשיו
בין קדשי קדשים ובין קדשי' קלין אם נדר נותן ר'
דמיהן ואם נדבה נותן את ... שור זה עולה
או כמה אדם רוצה בשור זה להעלותו עולה
שאינו ראשי הבכור בין תם בין בעל מום מחרימ'
אותו וכיצד פודין אותו או' כמ' אדם רוצה ליתן בן
בבכור זה ליתנו לבן בתו או לבן אחותו. ר'
ישמעא' או' כתוב אחד או' הקדש וכתוב אחד אומ'
אל הקדש ואי אפשר לומ' את הקדש שהרי כבר נאמ'
אל הקדש ואי אפשר לומ' אל הקדש שהרי כבר
נא' הקדש הכיצד מקדישהו הקדש עלוי ואי
אתה מקדישו הקדש מזבח.

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המקדיש

המוכר שדהו בשעת היובל אינו מותר
ליגאל פחות משתי שנים שנ'
במספר שני תבואות ימכר לך היתה שנת שדפון
וירקון או שביעית אינ' עולה לו מן המנין ניר'
או הוביר עולה לו מן המנין ר' אליעז' או' אם מכרה
לפני ראש השנה מלאה פירות הרי זה אוכל ממנ'
שלש תבואות בשתי שנים.

[illegible]

מכרה לראשון במנה ומכר ראשו׳
לשני במאתים אל׳א עם הראשון
ע״נ לאשר מכר לו מכרה הראשון
במאתים ומכרה ראשון לשני :
במנה אינו מחשב אל׳ עם האחרון
ע״נ לאיש כתובה לא ימכו׳ ברחוק
ויגאל בקרוב ברעה ויגאול ביפה
ולא ילוה ויגאל לחיצאין ובהקד׳
מותר בכלן וזה חומר בהדיוט :
מבהקדש המוכר בית בבתי ער־י
חומ׳ הריזה גואל מיד וגואל כל
שנים עשר חדש הרי זה כמין
רבית ואינה רבית ״ מה המוכ׳
יגאל כנו מת הלוקח יגאל מיד
בנו אין מונין שנה אלא משע׳
שמכר ע״נ עד מלאת לו שנ״ת תמי׳
להביא את חדש העיבור ר׳ אומ׳
ליתן שנה ועיבורה׳ הגיע
יום שני עשר ולא היה חלוט לו
אחר הלוקח ואחר הנותן לו התקי׳
הילל הזקן שיהא חולש את־
מעותיו ללשכה ויהא שובר־
את הדלת ונכנס מתי שירצ׳ הלז
יבא ויטול מעותיו ״ כל שהו׳
לפנים מן החומ׳ הרי הוא כבת־י
ערי חומ׳ חוץ מן השדו׳ ר׳ מאיר
או׳ את השרית בית הבנוי בחומ׳
ר׳ יהוד׳ או׳ אינו כבתי ערי חומה ר׳
שמעו׳ או׳ כותל החיצון הו׳ חומתו׳׳
עיר שנגרתיה חומותיה ושאו׳
מוקפ׳ חומ׳ מימות יהוש׳ בן נון אינ׳
כבתי ערי חומה

ואלו הן בתי ערי חומה שלש חצירות
של שני שני בתים מוקפת חומה
מימות יהושע בן נון כגון קצרה
הישנה שבציפורי וחקרה של גוש
חלב ויודפת הישנה וגמלא
וחדיד ואונו וגדור וירושלם וכן
כיוצא בהן. בתי החצרים
נותנין להן כח יפה שבבתי ערי
חומה וכח יפה שבשדות נגאלין
מיד וכל שנים עשר חדש כבתים
ויוצאין ביובל ובגרעון כסף כשדה.
ואלו הן בתי החצרים שתי
חצרות של שני שני בתים אף על פי
שהן מוקפות חומה מימות
יהושע בן נון הרי הן כבתי החצרים.
ישראל את אבי אמו לוי כסדר
הזה אינו גואל וכן לוי שירש
את אבי אמו ישראל אינו גואל
כסדר הזה שנאמר כי בתי ערי הלוים
היא אחוזתם עד שיהא ערי
הלוים ולוים דברי רבי וחכמים אומרים אין
הדברים הללו אמורין אלא בערי
הלוים. אין עושין שדה
מגרש ולא מגרש שדה אמר רבי אלעזר
ברבי שמעון בערי הלוים אבל בערי ישראל
אבל עושין מגרש שדה ושדה
מגרש ומגרש עיר ולא עיר
מגרש שלא יחריבו את ארץ
ישראל.

וקדש ערי חומה

[illegible]

הכהנים והלוים מוכרי׳ וגואלין לעולם נו׳ גאולת עולם תהיה להם׳

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המוכר
וסליק מס׳ ערכין ת״ל

הא גופא

[illegible]

הכל ממירין אחד אנשי׳ ואחד נשים לא שאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר מומר וסופג את הארבעים · הכהנים ממירין את שלהן וישר׳ ממירי׳ את שלהן הכהנים אין ממירין לא בחטאת ולא באשם ולא בבכו׳ א״ר יוחנן מפני מה אין ממירין את בבכור א״ר עקי׳ חטאת ואשם מתנה לכהן

[illegible]

[illegible]

מנלן

מתני'

ט' בכור מהו נותנו לכהן מה חטאת ואשם אין ממירין כהן את בכור ל׳ ימירו בו׳ אל׳ ר׳ יוחנן בן נורי מה לי אינו מימר שאין זכין בו אין בחייהן הא׳ תמ׳ ככבור ישור שכן זכין בו בחייו ׳ אל׳ ר׳ יוחנן עה״כ והלא בבכור נא׳ והיה הוא ותמורתו אין קדושה חלה עליו בבית הבעלים את התמורה בבית הבעלים ״

ממירין מן הצאן על הבקר ומן הבקר על הצאן מן הכבשי׳ על העזי׳ ומן העזים על הכבשים מן הזכרי׳ על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים מן התמימין על בעלי מומין ומן בעלי מומין על התמימין שנ׳ לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב׳

[illegible]

ואיזהו טוב ברע כל שיקדש
הקדש את מומו / ממירין
אחד בשנים ושנים באחד ומאה
באחד ואחד במאה ר' שמעו' או'
אין ממירין אלא אחד באחד
שנ' והיה הוא ותמורתו יהיה קדש
מה הוא מיוחד אף תמורתו
מיוחדת / אין ממירי' לא
אברין בעוברין ולא עוברי' באברי'
בשלימין ולא שלימין בהן ר'
יוסי או' ממירין אברין בשלמין
ולא שלמין בהן אמ' יוסי והלא
במוקדשין האו' רגלה של זו עולה
הרי זו עולה אף כשיאמ' רגלה
של זו עולה תחת זו תהא כולה
תמורה תחתיה

תנו

[illegible]

מתיבי

[illegible]

אין המרומע מדמע אלא לפי
חשבון ואין המחומץ מחמיץ
אלא לפי חשבון ואין המיב
שאובין פוסלות את המקוה
אלא לפי חשבון ואין מי חטא
נעשי׳ מי חטאת אלא עם מתן
אפר ואין בית הפרס עושה בית
הפרס ואין תרומ׳ אחר תרומ׳
ואין התמורה אחר עושה תמורה
ואין הולד עושה תמורה ר׳ יהוד׳
או׳ הולד עושה תמורה אמ׳ להם הקדש
עושה תמור׳ ואין הולד ולא
תמורה עושה תמורה״
השותפות והמנחות אין עושי׳ של
נא׳ אלא בהמה הציבור והשותפין
אינן עושין תמורה שנ׳ לא
יחליפנו היחיד עשה תמור׳ ואין
הציבור והשותפין עושין תמורה״

מתני׳

איתיביה

[illegible]

קדשי בדק הבית אין עושין תמור'
א"ר שמעון והלא מעשר בכלל
היה ולמה יצא להק' לך מה מעשר
קרבן יחיד את כל קרבן יחיד יצאו
קרבנות צבור ומה מעשר קרבן
מזבח את כל קרבן מזבח יצאו
קרבנו' בדק הבית

כלה פירקא

[illegible]

הדרן עלך הכל ממירין וכללא

יש בקרבנות היחיד שאין
בקרבנות הצבור ויש
בקרבנו' הצבור שאין בקרבנו' היחי'
קרבנות היחיד עושין תמור' קרבנו'
צבור אין עושין תמורה קרבנות
היחיד נוהגין בין בזכרים בין בנקבות
וקרבנות צבור אין נוהגין אל' בזכרי'

[illegible]

[illegible]

קרבנות צבור חייבין באחריות

ובאחריות נכסיהן וקרבנות צבור

אין חייבין באחריות ולא באחריו׳

נכסיהן אבל חייב באחריות נכסיהן

משקרב לגבי מזבח ״ יש

בקרבנות הצבור מה שאין כן ׳

בקרבנות היחיד שקרבנות הצבור

דוחין את השבת ואת הטומאה

וקרבנות היחיד אינן דוחין את

השבת ואת הטומאה א״ר מאיר

והלא חבתי כהן גדול ופר יום הכפו׳

קרבנות יחיד הן ודוחין את השבת

ואת הטומאה אלא שזמנן קבוע ״

חטאת יחיד שכפרו בעלי׳

מתה ושל צבור אינה מתה ר׳

יהוד׳ או׳ תמות ר׳ שמעון או׳ מה

מצינו בולד חטאת ובתמור׳ חטא׳

ובחטאות שמתו בעליה ביחיד

דברים אמורי׳ ולא בצבור א״ר

חטאת שכפרו בעליה ושעברה

שנתה ביחיד אמורי׳ ולא בצבור ״

חומר בקדשים מבתרומה

חומר בקדשים שהקדשי׳ עושין

תמור׳ ואין תמורה עושה תמור׳

הצבור והשותפין מקדישי׳ אבל

לא ממירין ומקדישין אברין ׳

ועוברין אבל לא ממירין ״

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

חומר בתמורה מבקדשים שהתמור' חלה על בעל מום קבוע ואינה יוצאה לחולין ליגזז וליעבד ר' יוסי בר' יהוד' או' עשה שוגג כמזי' בתמורה ולא עשה שוגג כמזיד במוקדשין ר' אליע' או' הכלאים והטרפה ויוצא דופן וטומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין׃

[illegible]

הדרן עלך יש בקרבנות

[illegible]

כליק פירקא

אלו קדשים שוולדותיהן ותמורותיהן כיוצא בהן וולד שלמים ותמורתו וולדהן וולד וולדן עד סוף כל הדורות הרי הן כשלמים וטעונין סמיכ' ונסכים ותנופה חזה ושוק ר' אליעזר אומ' וולד שלמים לא יקרב שלמים וחכמ' או' יקרב שלמים א"ר שמע' לא נחלקו על וולד וולד שלמי' ועל וולד תמורה שלא יקרב על מה נחלקו על הוולד שר' אליעזר אומ' לא יקרב וחכמ' או' יקרב העיד ר' יהוש' ור' פפייס על וולד שלמים א"ר פפייס אני מעיד שהיתה לנו פרה של זבחי שלמים ואכלנוה בפסח ואכלנו וולד שלמים בחג׃

[illegible]

[illegible]

ולד תודה ותמורתה ולד ולדה עד
סוף כל העולם הרי אלו כתודה ולכך
שאין טעונין לחם / התמורה
וולדה וולד ולדה עד סוף כל העולם
הרי אלו כעולה וטעונין הפשט
ונתוח וכליל לאישים // המפרי'
נקבה לעולה וילדה זכר ירעה עד
שיסתאב וימכר ויביא בדמיו עול'
ר' אליעזר או' הוא עצמו יקרב עולה /
המפריש נקבה לאשם תרעה
עד שתסתאב ותמכר ויבי' בדמיה
אשם ואם קרב אשמו נפלו דמין
לנדבה ר' שמעון או' תמכר שלא
במום // התמורת אשם וולד
תמורה ולדן וולד ולדן עד סוף כל
העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו
ויפלו דמיהן לנדבה ר' אליעזר אומ'
ימותו ר' אלע' או' יביא בדמיה עולות.
אשם שמתו בעליו ושכפרו בעליו
ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו
דמיו לנדבה ר' אליע' או' ימות ר' אלע'
או' יביא בדמיה עולה והלא את
נדבה ועולה היא ומה בין דברי ר'
אלע' לחכמ' אלא בזמן שהיא בא
חובה כומך ומביא עליה נסכים
ונסכיה משלו ואם היה כהן עבודה
ועורה שלו //

[illegible]

[illegible]

[illegible]

הדרן עלך אלו קדשים

[illegible]

ובזמן שהיא באה נדבה אינו סומך עליה ואינו מביא עליה נסכים ונסכיה משל ציבור אע״פ שהיא של כהן עבודת׳ ועורה של אנשי משמר׳ תמור׳ הבכור והמעש׳ ולדן וולד ולדן עד סוף כל העולם הרי הן כבכור ומעשר ויאכלו במומן לבעלים ומה בין הבכור ומעשר לבין כל הקדשי׳ נמכרין באיטלים ונשחטין באיטל׳ ונשקלי׳ בליטר׳ חוץ מן הבכור ומן המעש׳ ובאין בחוצ׳ לארץ חוץ מן הבכור והמעשר שאם באו תמימי׳ יקרבו ויש להן פדיון ולתמורותיה׳ פדיו׳ חוץ מן המעשר שאם באו תמימ׳ יקרבו ואם בעלי מומין יאכלו במומן א״ר שמעון מה טעם שהבכור והמעשר יש להן פרנסה ושאר כל הקדשי׳ אע״פ שנולד בהן מום הרי אלו בקדושתם״

סליק פירקא

ולד חטאת

ולד חטאת ותמור׳ חטא׳ וחטאת שמתו בעל׳ ימותו שעברה שנתה ושאבדה ונמצאת בעלת מום אם כפרו בעלים תמות ואינה עושה תמור׳ ולא נהנין ולא מועלין בה ואם עד שלא כפרו הבעלי׳ תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אחרת ועושה תמור׳ ומועל׳ בה״

[illegible]

המפריש חטאתו ואבדה ומפריש אחרת תחתיה ואחר כך
נמצאת הראשנה והרי שתיהן עומדות הראשנה תמות
מעות אחרות תחתיה ואחר כך נמצאת׃ המפריש מעה
לחטאת ואברו והפריש אחרות תחתיהן ואחר כך נמצאו
המעות ילכו לים המלח׃ המפריש מעות לחטאתו
והפריש מעות אחרו תחתיהן ולא הספיק ליקח בהן חטאת
עד שנמצאו מעות הראשונות יביא מאלו ומאלו חטא׳
והשאר יפלו לנדבה׃ המפריש מעות לחטאתו
ואבדו והפריש חטאת תחתיהן ולא הספיק להקריבה עד
שנמצאו המעות והרי חטאת בעלת מום תמכר ויביא
מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדבה׃ המפריש
חטאת ואבדה והפריש מעות תחתיה ולא הספיק ליקח בהן
חטאת עד שנמצאת חטאתו והרי היא בעלת מום תמכר
ויביא בדמין מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדבה׃
המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ולא הספי׳
להקריבה עד שנמצאת הראשונה והרי שתיהן בעלות מום
ימכרו ויביאו מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדבה׃
המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ולא הספיק
להקריב עד שנמצאת הראשנה והרי שתיהן תמימות אחת
תקרב חטאת והשניה תמות דברי ר׳ וחכמ׳ או׳ אין חטאת מתה
אלא חטאת שנמצאת מאחר שכפרו בעלים ואין המעו׳ הולכו׳
לים המלח אלא מעו׳ שנמצאו מאחר שנתכפרו בעלים׃
המפריש חטאתו ונמצאת בעלת מום מוכרה ויביא בדמי׳
אחרת ר׳ אלעזר בר׳ שמעון או׳ אם קרבה שניה עד שלא
נשחטה ראשונה תמות שהרי כפרו בעלים׃

הדרן סליק פירקא

הדרן עלך ולד חטאת

כיצד מערימין על הבכו׳ מבכרת שהיתה מעוברת או׳ מה שבמעיה של זו עולה אם זכר אם נקבה זבחי שלמי׳ ילדה זכר יקרב עולה אם נקבה זבחי שלמי׳ ילדה נקבה תקרב שלמי׳ ילדה זכר ונקבה הזכר יקרב עולה והנקב׳ תקר׳ שלמים ילדה שני זכרים אחד מהן יקרב עולה והשני ימכר לחייבי עולה ודמיו חולין ילדה שתי נקבות אחת מהן תקרב שלמ׳ והשנייה תמכר לחייבי שלמי׳ ודמיה חולין ילדה טומטום ואנדרוגינס רשב״ג או׳ אין קדוש חלה עליהן ״ האו׳ ולד של זו עולה והיא שלמי׳ דבריו קיימי׳ היא שלמי׳ וולדה עולה היא׳ זו ולד שלמים דברי ר׳ מאי׳ א״ר יוסי אם לכן נתכוון הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחת דבריו קיימין ״

[illegible]

הדרן עלך כיצד מערימין

[illegible]

ואם משאת המורה [illegible]ה במלך וא׳
תמורת שלמים ה[illegible] תמור׳ עולה
הרי זו תחת זו תמו[illegible] זו חליפת זו
תמור׳ זו מחוללת [illegible] זו תמור׳
ואם היה הקדש בעל מום יוצ׳ לחולין
ויצריך לעשות דמין הרי זו תחת
חטאת ותחת עולה לא אמ׳ כלום
תחת חטאת זו ותחת עולה זו תחת
חטאה ותחת עול[illegible] לי בבית
היה לי דברים קיימ[illegible]א על בהמה
טמא׳ על בעל מום הרי אלו עול׳
לא אמ׳ כלום שאין הרי אלו תחת
עולה ימכרו ויביא כדמיהן עולה

סליק פירקא

כל האסורין לגבי מזבח
אסורין בכל שהן
הרובע והנרבע והמוקצ׳ והנעבד
והאתנן והמחיר והכלאי׳ והטרפה
ויוצא דופן איזהו מוקצה מוקצה
לע״ז הוא אסור ומה שעליו מותר
ואיזהו נעבד כל שעובדין אותו
וכל מה שעליו אסור וזה וזה מות׳
באכילה ואיזהו אתנן האו׳ לזונה
הי ליך טלה זה בשכריך אפי׳ הן
מאה כולן אסורין וכן האו׳ לחבירו
הילך טלה זה והולך שפחתך אימ׳
עבד ר׳ או׳ אינו אתנן וחכמי׳ או׳
הרי זה אתנן

[illegible]

[illegible]

ואיזהו מחיר כלב האו׳ לחבירו הי׳
לך טלה זה תחת כלב וכן שני שותפ׳
שחלקו אחד נטל עשר ואחד נט׳
תשעה וכלב שכנגד הכלב אסור
ושעמ׳ הכלב מותר ׳ אתנן הכלב
ומחיר הזונה הרי אלו מותרין שנ׳
שניהם ולא ארבעה וולדותיהן ׳
מותרין שנ׳ הם ולא וולדותיהן ״
נתן להם כספי׳ הרי אלו מותרין יינ׳
שמנים וסלתו׳ ומי׳ שכיוצא כהן ׳
קרב על המזבח אסור ״ נתן לה
מוקדשין הרי אלו מותרין עופו׳ הרי
אלו אסורין שהיה בדין ומה אם
המוקדשין שהמום פוסל בהן אין
אתנן ומחיר חל עליהן עוף שאין
המום פוסל בו אינו דין שלא יהא
אתנן ומחיר חל עליו ת״ל לכל נדר
להביא את העוף ״ כל האסורי׳
מעל גבי מזבח ולדותיהן מותרין
ר׳ אליעזר או׳ ולד טרפה לא יקרב
לגבי מזבח ר׳ חנינא בן אנטיגנס
או׳ כשרה שינקה מן הטרפה פסול
מעל גבי המזבח ׳ כל הקדשים
שנעשו טרפ׳ אין פורין אותן

[illegible]

הדרן עלך כל האסורין ובללא

לפי שאין פודין את הקדשים
להאכילן לכלבים ״

פרק פירקא

יש בקדשי מזבח מה שאין
בקדשי בדק הבית ויש
בקדשי בדק הבית שאין בקדשי מזב׳
שקדשי מזבח עושין תמורה וקדשי
בדק הבית אין עושין תמורה׳ קדשי
מזבח חייבין עליהן משום פגול
ונותר וטמא חלפן וולדן אסור
לאחר פדיונן והשוחטן בחוץ חייב
ואין נותנין לאומנין בשכרן מה
שאין כן בקדשי בדק הבית׳ יש
בקדשי בדק הבית שאין בקדשי
מזבח יש בקדשי בדק הבית שסתם
הקדשות לבדק הבית חל על הכל
ומועלין עליהן בגידוליהן ואין
בהן הנאה לכהנים מה שאין כן
בקדשי מזבח אחד קדשי מזבח
ואחד קדשי בדק הבית אין משנין
אותן מקדוש לקדוש ומקדישין
אותן הקדש עילוי ומחרימין
אותן ואם מתו יקברו ר׳ שמעון או׳
קדשי בדק הבית אם מתו יפדו ״
ואלו הן הנקברין קדשים שהפילו
יקברו הפילו שליא תקבר שור
הנסקל ועגלה ערופה וצפרי מצורע
ושער נזיר ופטר חמור ובשר
בחלב וחולין שנשחטו בעזרה ר׳
שמעון או׳ חולין בעזרה ישרפו
וכן חיה שנשחטה בעזרה ״

[illegible]

ואלו הן הנשרפין חמץ בפסח ׳ ישרת ורבם׳ טמאה והערל וכלאי הכרם את שדרכן לישרת ישרפו ואת שדרכן ליקבר יקבר ומדליקין בפת ובשמן של תרומה ׳׳ כל הקדשי׳ שנשחטו חוץ לזמנן ׳ וחוץ למקומן הרי אלו ישרפו׳ אשם תלוי ישרת ר׳ יהוד׳ או׳ יקבר חטא׳ העוף הבאה על הספק תשרת ר׳ יהוד׳ או׳ יטילנה לאמה׳ כל הנשרפין לא יקברו וכל הנקברין לא ישרפו ר׳ יהוד׳ או׳ אם רצה להחמיר על עצמו לשורפן אחר הנקברין רשאי אמרו לו אינו מותר לשנות׳

[illegible]

הדרן עלך יש בקדשי׳ מזבח
וסליק מסכת תמורה

פרק קדשי׳ קדשים

קדשי׳ קדשים ששחטן בדרום מועלין בהם שחטן בדרום וקבל דמן בצפון בצפון וקבל דמן בדרום שחט בליל וזרק ביום ביום וזרק בלילה או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן מועלין בהן כלל אמ׳ ר׳ יהושע כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהני׳ מועל׳ בה׳׳

קתני

[illegible]

[illegible]

איזוהי שהיתה לה שעת היתר
לכהני' שלנה ושנטמאה ושיצאת
חוץ לקלעי' ואיזוהי שלא היתה לה
שעת היתר לכהנים שנשחט' חוץ
למקום ושקבלו פסולין וזרקו את
דמה׳ בשר קדשי' קדשי' שיצא
לפני זריק' דמים ר' אליע' או' מועלין
בו ואין חייבין עליו משום פגול
נותר וטמ' ר' עקי' או' אין מועלין בו
וחייבין עליו משום פגול נות' וטמ'
אמ' ר' עקי' והרי המפריש חטאתו
ואבד' והפריש אחר תחתיה ואחר
כך נמצאת ראשונה והרי שתיהן
עומדו' לא כשם שדמ' פוטר את
בשרה כך הוא פוטר את חברת' מן
המעיל' דין הוא שיפטר את של
עצמ'׳ אימורי קדשי' קלין שיצאו
לפני זריק' דמים ר' אליע' או' אין מועל'
בהן ואין חייבי' עליהן משום פגול
נותר וטמ'׳ יש מעשה
דמים בקדשי קדשים להקל
ולהחמיר ובקדשים קלים כולו
להחמיר כיצד קדשי' קדשי' לפני
זריקת דמים מועלין בהן באימורי'
ובבשר אחר זריקת דמי' מועלין
באימורין ואין מועלין בבשר ועל
זה ועל זה חייבין משום פגול
נותר וטמא נמצא מעשה דמי'
בקדשי קדשי' להקל ולהחמיר׳
ובקדשי' קלים כולו להחמיר כיצד
בשר קדשים קלין לפני זריקת דמים
אין מועלין בהן ובאימורין ואין
חייבין עליהן משום פגול נותר וטמ'
לאחר זריקת דמים מועלין באימורי'
ואין מועלין בבשר׃

[illegible]

ועל זה ועל זה חייבין עליהן משו' פגול נותר וטמ' נמצא מעשה רמים בקדשים קלים טלו להחמיר

פרק ב

חטאת העוף

מועלין בה משהוקדשה נמלקה הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה הוזה דמה חייבין עליה משום פגול נותר וטמ' ואין בה מעי' עולת העוף מועלין בה משהוקדש' נמלקה הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינ' מיצה דמה חייבין עליה משום פגול נותר וטמא ומועלין בה עד שתצא לבית הדשן פרים הנשרפין ושעירין הנשרפין מועלין בהן משהוקדשו נשחטו הוכשרו ליפס' בטבול יום ובמחוסר כפורי' ובלינה הוזה דמן חייבין עליהן משו' פגול נותר וטמ' ומועלין בהן בבית הדשן עד שיתיך הבשר העולה מועל' משהוקדשה נשחטה הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוס' כפורי' ובלינה נזרק דמה חייבין עליה משו' פגול נותר וטמ' ואין מועלין בעורה אבל מועל' בבשר עד שתצא לבית הדשן חטאת ואשם וזבחי שלמי צבור מועל' בהן משהוקדשו נשחטו הוכש' ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורי' ובלינה נזרק דמן חייבי' עליהן משו' פגול נות' וטמ' ואין מועלין בבשר אבל מועל' באימוריהן עד שיצאו לבית הדשן שתי הלח' מועל' בהן משהוקדשו קרמו בתנור הוכש' ליפסל בטבול יום ובמחוס' כפורי' ובלינה ולשחוט עליהן את הזבח נזרק דמן של כבשי' חייבין עליהן משו' פגול נותר וטמ' ואין בהן מעילה לחם הפני' מועלין בו משהוקדש קרם בתנור הוכש' ליפסל בטבול יום ובמחוס' כפורי' ובלינה ולהסדיר את על גבי השלחן קרבו הבזיכין חייבי' עליו משו' פגול נותר וטמא ואין בו מעילה המנחו' מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי שרת הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוס' כפו' ובלינה קרב הקומ' חייבין עליהן משו' פגול נותר וטמ' ואין מועלין בשיריהן אבל מועלין בקומץ עד שיצא לבית הדשן הקומץ והלבונ' והקטרת ומנח' כהני' ומנח' כהן משיח ומנח' נסכים מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוס' כפו' ובלינ' וחייבין עליה משו' נותר וטמ'

[illegible]

זה הכלל כל דבר שיש לו מתירין אין חייבין עליו משום פגול נותר וטמא וכל שאין לו מתירין כיון שקדש בכלי חייבין עליו משום נותר וטמא ופגול אין ט׳

הדרן עלך חטאת

העוף

מאי [illegible]

פ״ק ולד חטאת פירקא

ולד חטאת וחטאת שמתו בעליה ומותר שאבדה ושעברה שנתה ושנמצאת בעלת מום אם משכפרו בעלים תמות ואינה עושה ולא נהנין ולא מועלין ואם עד שלא כפרו בעלים תרעה עד שתסתאב ותמכר ויקח בדמיה אחרת ועושה תמורה ומועלין בה המפריש מעות לנזירותו לא נהנין ולא מועלין מפני שהן ראויין לבא כלן שלמים מת והיו לו מעות סתומין ילכו לנדבה מפורשין דמי חטאת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יביא עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביא שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם ר׳ שמעון או׳ הדם קל בתחלתו וחמור בסופו נסכים חמורין בתחלתן וקלים בסופן דם בתחלה אין מועלין נסכים בתחלה מועלין בהן ירדו לשיתין אין מועלין בהן דישון מזבח הפנימי והמנורה לא נהנין ולא מועלין המקדיש דישון בתחלה מועלין בו תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן לא נהנין ולא מועלין ר׳ שמעון או׳ תורין שלא הגיע זמנן מועלין בהן בני יונה שעבר זמנן לא נהנין ולא מועלין חלב המוקדשין וביצי התורין לא נהנין ולא מועלין בד״א בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית הקדיש תרנגולת מועלין בה ובביצתה חמור מועלין בה ובחלבה כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית לבדק הבית ולא למזבח לא לבדק הבית ולא למזבח מועלין בו כיצד הקדיש בור מלא מים אשפה מלאה זבל שובך מלא יונים אילן מלא פירות שדה מלא עשבים מועלין בהן ובמה שבתוכן אבל אם הקדיש בור ואחר כך נתמלא מים אשפה ואחר כך נתמלאת זבל שובך ואחר כך נתמלא יונים שדה ואחר כך נתמלאת עשבים אילן ואחר כך נתמלא פירות מועלין בהן ואין מועלין במה שבתוכן

[illegible]

ר' יוסי או' המקדיש ... דה וראתה אילן מועלין
בהן ובגידוליהן מפני שהן גידולי הקדש״
ולד המעושר׳ לא ייגק מן המעושרת ואחרים
מתנדבין כך ולד מוקדשין לא יינק מן המוקדש
ואחרי׳ מתנדבין כך הפועלין לא יאכלו מן הגרוגר׳
של הקדש וכן פרה לא תאכל מכרשיני הקדש״
שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש ושל
הקדש באין בשל הדיוט לא נהנין ולא מועלין נה׳
בצלוחי׳ מועלין בהן ערבה לא נהנין ולא מועלי׳
ר׳ לעזר בר׳ צדוק או׳ נוהגין היו הזקנים שנהנין
ממנה בלולביהן קן שבראש אילן של הקדש
לא נהנין ולא מועלין ושבאשרה יתיז בקנה
המקדיש את החורש מועלין בכולו והגיזברין
שלקחו עצי׳ מ׳עלין בעצים ואין מועלין לא
בשפוי ולא בנוייה״

סליק פירקא

קדשי המזבח מיצטרפין זה עם זה למעי׳
ולחייב עליהן משו׳ פגול נותר
וטמ׳ קדשי בדק הבית מיצטרפין זה עם זה אחד
קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית מיצטרפין זה
עם זה למעילה חמש׳ דברים בעול׳ מיצטרפי׳
זה עם זה הבשר והחלב והסלת והיין והשמן
והלחם והתרומ׳ מעשר של דמאי החלה
והביכורי׳ מיצטרפין זה עם זה וכל הטהרות מיצטר׳
זו עם זו וכל השרצים מיצטרפין זה עם זה דם
השרץ ובשרו מיצטרפין בכעדשה״

כלל אר׳ יהוש׳ כל שטומאתו ושיעורו שוין מיצט׳ וכל שטומאתו ולא שיעורו שיעורו ולא טומאתו לא טומאתו ולא שיעורו אין מיצטרפין ״

הפגול והנותר אין מיצטרפין זה עם זה השרץ והנבל׳ ובשר המת אינן מיצטרפין זה עם זה לטמא אפי׳ בקל שבשניהם ׳ האוכל שנטמ׳ באב הטומאה ושנטמ׳ בולד הטומא׳ מיצטרפין זה עם זה בקל שבשניהן ׳ כל האוכלין מיצטרפין זה עם זה לפסול את הגוייה כבחצי פרס וכמזון שתי סעודות וכביצה לטמא טומא׳ אוכלין וכגרוגרת להוצאה שבת וככותבת ביום הכפורים ׳ כל המשקין מיצטרפי׳ זה עם זה לפסול את הגוייה ברביעית וכמלא לוגמ׳ ביום הכפורים ׳ הערלה וכלאי הכרם מיצטרפי׳ זה עם זה אר׳ שמעון מה טעם מפני שהן ראויין ליטמ׳ במשכב ״

פירקא כליק

הדרן עלך קדשי מזבח

תנא

הנהנה

מן ההקדש שוה פרוטה אע״פ שלא פגם מעל דברי ר׳ עקי׳ וחכ׳ או׳ כל דבר שיש לו פגם לא מעל עד שיפגום ושאי׳ בו פגם כיון שנהנה מעל כיצד נתנה קטלא בצוואר טבעת בידה שתה בכוס של זהב כיון שנהנה מעל לבש כיס בטלית ביקע בקרדום לא מעל עד שיפגו׳ נהנה מן החטאת כשהיא חיה לא מעל עד שיפג׳ וכשהיא מתה כיון שנהנה לא מעל ׳ נהנ׳ בחצי פרוטה ופגם בחצי פרוטה ובחצי פרוטה במקו׳ אחר לא מעל עד שיהנה שוה פרוטה או יפגום בשוה פרוט בדבר אחר ׳ אין מועל אחר מועלין במוקדשין אלא בהמ׳ וכלי שרת בלבד ״

כיצד רכב על גבי בהמ׳ ובא חבירו ורכב ע״ג כולן מעלו שתה כוס של זהב ובא חבירו ושתה כולן מעלו תלש מן החטאה ובא חבירו ותלש כולן מעלו ר׳ או׳ כל דבר שיש לו פ״ג אין לו מועל אחר מועל״ נטל אבן או קורה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לחבירו הוא מעל וחבירו לא מעל בנא בתוך ביתו הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה כשוה פרוטה״ נטל פרוטה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לבלן אע״פ שלא רחץ מעל שהרא או׳ לו הרי המרחץ פתוח לפניך הכנ׳ ורחוץ״ אכילתו ואכיל׳ חבירו הנאתו והנא׳ חבירו הנאתו ואכיל׳ חבירו מיצטרפין זה עם זה ואפי׳ לזמן מרובה״

פרקא השליח / הדרן עלך הנהנה מן ההקדש

שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו שלי׳ מעל׳ כיצד א״ל תן בשר ונתן כבד כבד ובש׳ ונתן בשר השלי׳ מעל׳ א״ל תן להן חתיכה חתיכה והוא או׳ להן טלו שתי׳ והן נטלו שלש שלש כלן מעלו׳ א״ל הבא לי מן החלון או מן הדלוסקמ׳ והביא לו אע״פ שא״ל בעל הבית לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעל הבית מעל אבל א״ל מן החלון השליח מעל׳ שלח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו שליחותו בעל הבית מעל לא עשו שליחותן שליח מעל׳

שלח ביד פקח ונזכר אם עד שלא הגיע אצל חנווני חנו׳ מעל לכשיצ׳ כיצד יעשה נוטל פרוט׳ או כלי ויאמ׳ פרוט׳ של הקדש בכל מקו׳ שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף׳ נתן לו פרוט׳ וא״ל הבא לי בחציה פתילו׳ והלך והביא לו בכול פתילו׳ או שא״ל הבא לי בכולה נרות או בכול פתילות והלך והביא לו בחצי׳ נרות ובחציה פתילו׳ שניה׳ מעל׳ אבל א״ל הבא לי בחציה נרו׳ ממקו׳ פלוני ובחצי׳ פתילו׳ ממקו׳ פלו׳ והלך והביא לו נרו׳ ממקום פתילו׳ ופתילו׳ ממקו׳ נרות השליח מעל״ נתן לו שתי פרוטו׳ וא״ל לך והבא לי אתרו׳ מאחת ומאח׳ רימון שניהן מעלו ע״ר יהוד׳ או׳ בעל הבי׳ לא מעל שאו׳ לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע׳

נתן לו דינר זהב וא״ל לך והבא לי חלוק והלך והביא לו בשלש חלוק ובשלש טלית שניהן מעלו ר׳ יהוד׳ או׳ בעל הבית לא מעל שהוא או׳ לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע׳ המפקיד מעו׳ אצל שולחני אם צרורין לא ישתמש בהן לפיכך אם הוציא מעל אם מותרין ישתמ׳ בהן לפיכך אם הוציא לא מעל׳ אצל בעל הבי׳ בין כך ובין כך לא ישתמש

כהן לעיקר אם הוציא מעל חצוצי כבעל הבית דברי ר' מאיר ר' יהוד'

או כשולחני / נפלה פרוטה של הקדש בתוך כיסו או שאמ'

פרוטה בכיס זה הקדש כיון שהוציא את הראשו' מעל דברי ר'

והחכמ' או' עד שיוציא את כל הכיס ומודה ר' עקי' לחכמ' באו'

פרוטה מן כיס זה הקדש שמוציא והולך עד שיוציא כל'.

[illegible]

סליק פירקא

הדרן עלך השליח שעשה וסליקא מסכת מעילה תה"ל

מסכתא

[illegible]

שלשים

ראש פרק

בתורה הבא

על האם ועל אשת האב ועל הכ'

הבא על הזכר ועל הבהמ' והאש'

המביאה את הבהמ' עליה הבא

על אשה ובתה ואשת איש הב'

על אחותו ועל אחו' אביו ועל אחו'

אמו ועל אחו' אשתו ועל אשת

אחיו ועל אשת אחי אביו ועל

הנדה והמגדף ועובד ע"ז והנותן

מזרעו למולך ובעל אוב והמחל'

את השבת וטמ' שאכל את הקדש

והבא למקדש טמ' והאוכל חלב

ודם ונותר ופגול והשוחט ומעל'

בחוץ והאוכל חמץ בפסח והעו'

מלאכ' ביום הכפורי' והמפטם

את השמן והמפט' את הקטרת,

[illegible]

והסך שמן המשחה והפכח והמיל׳ מיצות עשה / על אלו חייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת ועל לא הודע שלה אשם תלוי / חוץ מן המטמ׳ מקדש וקדשיו שהוא בעולה ויורד דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ אומ׳ את המגדף שנ׳ תורה אחת יהיה לכם לעושה בשגגה יצא מגדף שאינו מעשה /

מתני׳

יש מביאות קרבן ונאכל ומביאות קרבן ואינו נאכל ואלו מביאות קרבן ונאכל המפלת כמין בהמה חיה ועוף דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ אומ׳ עד שיהא בו מצורת אדם המפל׳ סנדל או שליא או שפיר מרוקם והיוצא מחותך וכן שפחה שהפילה קרבן ונאכל /

ואלו מביאות קרבן ואינו נאכל המפלת ואינה יודעת מה הפילה וכן שתי נשים שהפילו אחת ממין הפטור ואחת ממין חובה

שפיר

אר' יוסי אימתי בזמן שהלוזה למזרח וזה למערב אבל אם היו שתיהן עומדות מביאות הרבן ונאכל׳ ואלו שאין מביאות המפלת שפיר מלא מים מלא דם מלא גנינים המפלת כמין דגים וחגבים שקצים ורמשים המפלת יום ארבעים ויוצא דופן ר' שמעון מחייב ביוצא דופן״

המפלת לאור שמנים ואחד בש' פוטרין מן הקרבן וב"ה מחייבי' אמרו להן ב"ה לב"ש מאי שנא אור ליום שמנים ואחד מיום שמנים ואחד אם שיוה לו לטומ' לא ישוה לו להרבן אמרו להן ב"ש לא אם אמרתם במפלת יום שמנים ואחד שכן יצא לשעה שהיא ראויה להביא קרבן האמ' במפלת לאור שמני' ואחד שלא יצא בשע' שהיא ראויה להבי"א קרבן׳

תנא

אמרו להן בה והרי המפלת יום שמיני ואחר שחל להיות בשבת תוכיח שהרי שלא יצא כשעד' שהיא ראויה להביא קרבן וחייב בקרבן אמרו להן כש לא אם אמר' ביום שמיני ואחר שחל להיות בשבת שאעפ שאינו ראוי לקרב' יחיד ראוי לקרבן צבור תאמרו במפלת לאור שמנים ואחד שאין לילה ראויה לא לקרבן יחי' בין לקרבן צבור' הדמים אינן מוכיחין שהרי המפל' בתוך מלאת דמיה טמאין ופטור מן הקרבן ״ האשה שיש עליה ספק חמש לידות ספק חמש זיבות מביא' קרבן ואוכלת בזבחים ואין השאר עליה חובה'

[illegible]

חמש לידות ודאות חמש זיבות
ודאות מביאה קרבן אחד ואוכל
בזבחים והשאר עליה חוב׳ חמש
זיבות ודאות מביאה קרבן אחד
ואוכלת בזבחים והשאר עליה
חובה מעשה שעמדו קינין
בירושלם בדינרי זהב א׳ רשב״ג
המעון הזה לא אלין הלילה
עד שיהו בדינר בכס׳ לבר׳ ולימד
אשה שיש עליה חמש זיבות
וודאות חמש לידו׳ ודאו׳ מביא
קרבן ואוכלת בזבחי׳ ואין השאר
עליה חובה ועמדו קינין ברובע
בריבעתיים׳

סליק פירקא

[illegible]

ארבעה מחוסרי כפורי׳ ארבעה מביאין
על הזדון כשגגה ואלו הן מחוס׳
כפורי׳ הזב והזבה והיולד׳ והמצורע
ר׳ אליע׳ בן יעקב או׳ גר מחוסר כפורי׳
עד שיזרק הדם עליו ונזיר ליינו
ולתגלחתו ולטומאתו׳ ואלו
מביאין על הזדון כשגגה הבא על
השפחה ונזיר שנטמא ועל שבועת העדות ועל
שבועת הפקדון׳ חמשה מביאין
על הזדון כשגגה עבירות הרבה
חמשה מביאין קרבן על ויורד
ואלו מביאין קרבן אחד על עבירו׳
הרבה הבא על השפחה ביאו׳ הרבה
ונזיר שנטמא טמאות הרבה והמקנ׳
לאשתו על ידי אנשים הרב׳ והמצור׳
שנתנגע נגעים הרבה׳
הביא צפרים ונתנגע לא עלו לו
עד שיביא חטאתו ר׳ יהוד׳ או׳ עד
שיביא אשמו׳ האשה
שהפילה ולד׳ הרבה כתוך שמנים
נקבה וחזרה והפילה נקבה והפיל׳
תאומים ר׳ יהוד׳ או׳ מביאה על
הראשון ואינה מביאה על השני
מביאה על השלישי ואינ׳ מביא׳
על הרביעי״ ואלו מביאין
קרבן עולה על שמיע׳ הקול וביטוי
שפתים וטומא׳ מקדש וקדשיו
והיולדת והמצורע״ מה בין
שפחה לבין העריות שאין שוה
להן לא בעונש ולא בקרבן

[illegible]

שכל העריות בחטאת והשפחה
באשם כל העריות נקבה ושפחה
בזכר כל העריות אחד האיש ואחד
האשה שוין במכות ובקרבן ובשפח׳
לא השוה את האיש לאשה במכ׳
ולא את האשה לאיש בקרבן כל
העריות עשה כהן מערה כגומר
וחייב על כל ביאה וביאה החמיר
בשפח׳ שעשה בה מזיד כשוגג׳
איזוהי שפחה כל שה׳ שפחה
וחציה בת חורין שנ׳ והפדה לא נפד׳
או חופשה לא נתן לה דברי ר׳ עק׳
ר׳ ישמע׳ או׳ איזוהי שפחה ודאי
כל העריות מפורשו׳ משוייר אין
לנו אלא מי שחציה שפח׳ וחציה
בת חורין׳ כל העריות אחד גדול
ואחד קטן הקטן פטור אחד ער
ואחד ישן הישן פטור אחד שוגג
ואחד מזיד השוגג בחטא׳ והמזי׳
בהכרת״

כליה פירקא

[illegible]

תניא [illegible]

תני [illegible]

הדרן עלך ארבעה מחוסרי

אמרו לו אכלת חלב מביא
חטאת עד או אכל
ועד או לא אכל אשה אומר׳ אכל
מביא אשם תלוי עד או׳ אכל והוא
או׳ לא אכלתי פטור שנים או׳ אכל
והוא או׳ לא אכלתי ר׳ מאיר מחייב
אמ׳ ר׳ מאיר ק״ו ומה אם הביאוהו שני׳

[illegible]

[illegible]

ל' ר' מיתה חמורה לא יביאוהו לידי
קרבן הקל אמרו לו לא אם ידיעה
לומר מזיד היה / אכל חלב וחלב
בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת
אכל חלב ודם פגול ונותר בהעלם
אחד חייב על כל אחת ואחת זה
חומר במינין הרבה יותר ממין אחד
וחומר במין אחד ממינין הרבה
שאם אכל כחצי זית אחד בהעלם
אחד ממין אחד חייב משני מינין
פטור / כמה ישהא האוכלן מלאות
קליות דברי ר' מאיר וחכמ' או' עד
שישהא מתחלתו ועד סופו כדי
אכיל' פרס / אכל אוכלין טמא'
ושתה משקין טמאין ושת' רביע'
יין ונכנס למקדש ושהא כדי אכיל
פרס חייב ר' ע' או' אם הפסיק בה
או שנתן מים להוכה כל שהו פטור /
יש אוכל אוכלין אכילה אחת
וחייב עליה ארבע חטאות ואשם
אחד טמא שאכל את החלב והיה
נותר מן המוקדשין ביום הכפורים
ר' מאיר או' אם שבת והוציאו חייב
אמרו לו אינה השם / יש בא ביאה
אחת וחייב עליה שש חטאות
הבא על בתו חייב עליה משו' בתו
ואחותו ואחות אחיו ואשת אחיו
אביו ואשת איש ונדה / הבא על בת
בתו חייב עליה משום בת בתו וכלתו

[illegible]

[illegible]

ואשתו ואשת אחיו ואשת אחי
ואשת איש ונדה ר' יוסי או' אם עבר
זקן ונשא חייב עליה משו' אשה
אב ובזקהבא על כת אשתו ועל בת
בתה " הבא על חמותו חייב עליה
משום אחותו וכלתו ואשת אחי
אמו ואשת איש ונדה וכן הבא
על חמותו חייב עליה על אם חמו
ועל אם חמיו ר' יוחנן בן נורי או' הבא
על חמותו חייב עליה משו' חמותו
ואם חמיו אמרו לו ש'ב אחד הן א"ר
עקי'ב שאלתי את רש"בג ואת ר' יהוש'
באיטליס של עימעום שהלכו ליקח
בהמ' למשתה בנו הבא על אחותו
ועל אחות אביו ועל אחות אמו
חייב על כל אחת ואחת או אחת על
כלן אמ' לו זו לא שמעתי אבל
שמעתי הבא על חמש נדות בהעל'ם
אחד שחייב על כל אחת ואחת
ורואה אני שהדברים קל וחומ' "
ועוד שאלו ר' עקי' השוחט חמשה
זבחים בחוץ בהעל'ם אחד חייב על
כל אחת ואחת או' לא שמעתי
א"ר עקי'ב שמעתי באוכל מזבח
אחד בחמשה תמחויין שחייב
על כל אחת ואחת משום מעילה
ורואה אני שהדברים קל וחומר "

[illegible]

א"ל ר' עקי' אם הלכה נקבל ואם דין הו'
יש תשובה. א"ל השב. א"ל לא אם
אמרת במעגל שכן עשה בה המאכי'
כאוכל ואת המבהה כבהה ועירר
את המעגל לזם/ מרוב האם/ בטהר
שאין בו אחת מכל אלו. א"ר
עקי' שאלתי את ר' אליע' בעושה
מלאכו' הרבה בשבתות הרבה מעין
מלאכ' אחת בהעלם אחד מהו חייב
אחת על כולן או חייב על כל אחת
ואח' א"ל חייב על כל אחת ואחת
מק"ו ומה נדה שאין בה הוציאות
הרב' וחטאו' הרבה חייב על כל אחת
ואח' שבת שיש בה הוציאות הרבה
וחטאו' הרבה אינו דין שחייב על כל
אחת ואח' אמרתי לו לא אם אמר'
בנדה שכן יש' בה שתי אזהרו' שהו'
מוזהר על הנדה והיא מוזהר' עליו
האם/ בשבת שאין בה אלא אזהרה
אחת א"לי הקטט' יוכיחו שאין בהן
אלא אזהרה וחייב על אחת ואחת
אמרתי לו לא אם אמרת בקטנה
שאין בהן עכשיו אמ' יש בהן לאח'
זמן האם/ בשבת שאין בה לא עכש'
ולא לאחר זמן א"לי הבא על
הבהמ' יוכיח אמרתי לו הבהמ' ד'
כשבת.

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך אמרו לו

ספק אכל חלב וספק לא אכל ספק יש בו כזית ספק אין בו כשיעור וספק אין בו כשיעור חלב ושומן לפניו ואכל אחד מהן ואינו יודע איזו מהן אכל אשתו ואחותו עמו בבית שגג באחד מהן ואינו יודע באיזו מהן שגג שבת ויום חול ועשה מלאכה באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן עשה מביא אשם תלוי ׃

כשם שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחת כך על לא הודע שלה אינו חייב אלא אשם תלוי ׃

אם היתה ידיעה בינתים כשם שהוא מביא חטאת על כל אחת ואחת כך מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת ׃

כשם שאם אכל חלב ודם ונותר בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת כך על לא הודע שלהן מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד ׃

חלב ונותר לפניו ואכל אחד מהן ואינו יודע איזה מהן אכל אשתו נדה ואחותו בבית שגג באחת מהן ואינו יודע באיזו מהן שגג שבת ויום הכפורים לפניו ועשה מלאכה בין השמשות ואינו יודע באיזו מהן עשה ר' א' מחייב חטאת ור' יהושע פוטר ׃

איתמר

[illegible]

איתיביה

[illegible]

[illegible]

אר׳ יוסי לא נחלקו על׳ העוש׳ מלאכ׳
בין השמשו׳ שהוא פטור שאני
או׳ מקיצת מלאכ׳ עש׳ היום ומקצ׳
מלאכ׳ עשה למחר על׳ מה נחלקו
על׳ העוש׳ מלאכ׳ בתוך היום ואינו
יודע אי בשבת עשה או ביום
הכפורי׳ עש׳ או על׳ העשה ואינו
יודע מעין מלאכ׳ עשה שר׳ אליעזר
מחייב חטאת ור׳ יהוש׳ פוטר · אר׳
יהוד׳ פוט׳ היה ר׳ יהוש׳ את מאשם
תלוי · ר׳ שמע׳ שזורי או׳ לא נחלקו
על׳ דבר שהוא משו׳ שם אחד שהו׳
חייב על׳ מה נחלקו על׳ דבר שהוא
משו׳ שני שמו׳ שר׳ אליע׳ מחייב חט׳
ור׳ יהוש׳ פוטר המיהני אספטר ר׳
יהושע אמ׳ למה נא׳ אשר חטא בה
פרט למתעסק ״

כליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ספק אכל תני

[illegible]

רב שחיט בכהמ׳ ובחיה
ובעופו׳ בין טמאין בין
טהורין דם הנחיר׳ דם העקירה דם
הקזה שהנשמ׳ מל׳ יוצא בו חייבין
עליו · דם הטחול דם הלב דם
ביצים דם שרצי׳ דם חגבי׳ דם תמצי׳
אין חייבין עליו ר׳ יהוד׳ מחייב׳ בדם
התמצי׳ ור׳ עקי׳ מחייב על׳ ספק
מעילו׳ אשם תלוי וחכמ׳ פוטרין
ומוד׳ ר׳ עקי׳ כשאין מבי׳ מעילתו
עד שיתודע לו שמבי׳ עמ׳ אשם
תלוי ״

[illegible]

א״ר טרפון מה לזה מביא שתי אשמו׳
אלא יביא מעיל׳ וחומשה ויביא
אשם בשני סלע׳ ויאמ׳ אם ודאי
מעלתי זו מעילתי וזה אשמתי
ואם ספק מעילתי המעות נדבה
ואשם תלוי שממין שהוא מבי׳
על הודע מביא על לא הודע א״ל
ר׳ עקי׳ נראין דבריך במעיל׳ מעוטה
הרי שבא לידו ספק מעיל׳ במאה
מנה לא יפה לו שיביא אשם במא׳
מנה הא מודה ר׳ עקיב׳ מחייב אש׳
תלוי׳ אכל את השני׳ מביא אשם
ודאי׳ אחר״ אכל את הראשו׳ ובא
אחר ואכל את השנייה זה מבי׳ אש׳
תלוי וזה מביא אשם תלוי דברי ר׳
עקי׳ ר׳ שמע׳ או׳ שניהם מביאין
אשם אחר״ חתי׳ של חולב
וחתי׳ של חולין אכל את אחת מהן
ואינו יודע איזו מהן אכל מבי׳ אש׳
תלוי אכל את השנייה מבי׳ חטא׳
ואשם ודאי אכל אחר את הראשו׳
ובא אחר ואכל את השני׳ זה מבי׳
אשם תלוי וזה מבי׳ אשם תלוי
חתיכה של חלב וחתי׳ של קדש
ואכל את אחת מהן ואינו יודע איז׳
מהן אכל מבי׳ חטאת ר׳ עקי׳ או׳ את
מבי׳ אשם תלוי אכל את השנייה
מבי׳ שתי חטא׳ ואשם ודאי״
אכל אחר את הראשו׳ ובא אחר
ואכל את השניה זה מביא חטא׳
וזה מבי׳ אשם תלוי ר׳ עקי׳ או׳ זה
וזה מביאין אשם תלוי ר׳ שמעון
או׳ זה מבי׳ חטא׳ וזה מביא חטא׳
ושניה׳ מביאין אשם

ר׳ יוסי או׳ שניה מביאין אשם אחר

חתיכ׳ של חלב וחתיכ׳ של חלב נות׳

אכל את אחת מהן ואין ידוע איזו

מהן אכל מבי׳ חטא׳ ואשם תלוי אכ׳

השניה מבי׳ שלש חטאות׳

אכל אחד את הראשנה ובא אחר

ואכל את השניה זה מביא חטאת

ואשם תלוי וזה מבי׳ חטאת ואשם

תלוי ר׳ שמע׳ או׳ זה מבי׳ חטא׳ וזה

מבי׳ חטאת ושניה מביאין חטאת

אחת ר׳ יוסי או׳ חטאת שהיא באה

על חטא׳ אין שני׳ מביאין אותה״

הדרן עלך דם שחיטה / במאי

סליק פירקא

המביא

אשם תלוי ונוד׳ לו שלא חטא

אם עד שלא נשחט נודע לו ייצא

וירע׳ בעדר דברי ר׳ מאי׳ וחכמי׳ או׳

ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו

לנדבה ר׳ אלי׳ע׳ או׳ יקרב שאם אינו

בא על חטא זה בא על חטא אחר

הדם ישפך והבשר ישרף נזרק הדם

והבשר קיים יאכל ר׳ יוסי או׳ אפי׳ הדם

בכוס יזרק והבשר יאכל אשם ודאי

אינו כן אלא אם בא עד שלא נשח׳

ייצא וירעה בעדר ואם משנשחט

הרי זה יקבר נזרק הדם הבשר ייצא

לבית השרפה״ שור הנסקל אינו

כ׳ אם עד שלא נסקל ייצא משנסק׳

מותר בהנאה׳ עגלה ערופ׳ אינ׳

כן עד שלא נערפ׳ תיצא ותרע׳ בעדר

משנערפ׳ תקבר במקומ׳ שעל ספק

באה כפרה כפיק׳ והלכה לה״

ר׳ אליעזר א׳ מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל שעה שירצה הויא היה נקרא אשם חסידים אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום הכפורי׳ אותו יום א׳ אילו היו מניחין אותי הייתי מביא אלא היו או׳ לי המתן עד שתכנס לבית השרפה / שור הנסקל אינו כן אם עד שלא נסקל ייצא משנסקל מותר בהנאה כספק וחכמ׳ או׳ אין מביא אשם תלוי אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת׳ חייבי חטאות ואשמות ודאין / שעבר עליהן יום הכפורי׳ וחייבי אשמות תלויין פטורין מי שבאת לידו ספק עבירה ביום הכפורים אפי׳ עם חשיכה פטור שכל היום מכפר׳ האשה שיש עליה חטאת העוף הספק ועבר עליה יום הכפורי׳ חייבת להביא עליה אחר יום הכפורי׳ מפני שמכשרה לוכל בזבחי׳ חטאת העוף הבאה על הספק אם משנמלקה נודע הרי זו תקבר׳ המפריש שתי סלעים לאשם ולקח כהן שני אילים לאשם אם היה אחד מהן יפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה׳ לקח כהן שני אלים לחולין / אחד יפה שני סלעים ואחד יפה עשר׳ זוזין היפה שני סלעי׳ יקרב לאשמו והשני למעילהו

אחר לאשם ואחר לחולין אם היה
של אשם יפה שני סלעים יקרב
לאשמו ויביא עמה סלע וחומש׳
המפריש חטאתו ומת לא
יביאנה בנו אחריו לא יביאנה מחט
על חטא אפי׳ על חלב שאכל היו׳
שנקרבנו על חטאתו עד שיהא
קרבנו לשם חטאתו מביאו׳ מהקד׳
כשב שעיר ומהקדש שעיר כשב
ומהקדש כשבה ושעי׳ תורין ובני
יונה ומהקדש תורין ובני יונה
עשירית האיפה׳ כיצד
הפריש לכשבה או לשעירה העני
יביא עות העני יביא עשירי׳ האיפה
העשיר יביא עות העשיר יבי׳ שעי׳
או כשבה׳ הפריש כשבה
ושעירה ונסתאבו אם רצה יביא
בדמיהן עות הפריש עות ונסתאב
לא יביא בדמיו עשירי׳ האיפה׳
ר׳ שמעון או׳ כבשים קודמין
לעזים בכל מקום יכול מפני שהן
מובחרין ת״ל אם כבש יביא קרבנו
מלמד ששניהם שקולין׳
תורין קודמין לבני יונה בכל מקו׳
יכול מפני שהן מובחרין מהן ת״ל
ובן יונה או תור לחטאת מלמד
ששניהם שקולין׳

[illegible]

האב קודם לאם בכל מקום יכול מפני
שכבוד האב קודמין לכבוד האם
ת״ל איש אמו ואביו תיראו מלמד
ששניהם שקולין אבל אמרו חכמ׳
האב קודם לאם בכל מקו׳ מפני שהוא
ואמו חייבין בכבוד אביו ״

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך המביא אשם
וסליקא מסכ׳ כריתות ת״ל

מתני׳ **בשלשה** מקומות הכהנים עומדים בית המקדש בבית
אבטינס ובבית הניצוץ ובבית המוקד׳ בבית
אבטינס ובבית הניצוץ היו עליות והרובין שומרי׳ שם בית המוקד
כיפה ובית גדול היה ומוקף רובדין של אבן וזקני בית אב ישנים שם
ומפתחות העזרה בידם פירחי כהונה איש כסתו בארץ לא היו ישנים
בבגדי קדש אלא פושטין ומקפלין ומניחין אותן תחת ראשיהם
ומתכסין בכסו׳ עצמן אירע קרי באחד מהן יוצא והולך לו במסבה
ההולכת תחת הבירה והנרות דולקו׳ מכאן ומכאן עד שהוא מגיע
לבית הטביל׳ ומדורה היתה שם ובית כס׳ של כבוד וזה היה כבודו מצאו
נעול יודע שיש שם אדם מצאו פתוח יודע שאין שם אדם ירד
וטבל עלה ונסתפג ונתחמם כנגד המדור׳ בא וישב לו אצל אחיו
הכהני׳ עד שהשערי׳ נפתחין ויוצא והולך לו ״

[illegible]

איש הר הבית היה מחזר על כל משמר ומשמר ואבוקו׳ דולקו׳ לפניו
וכל משמר ומשמר שאינו עומד ואומ׳ לו איש הר הבית שלום
עליך ניכר שהוא ישן וחובטו במקלו ורשו׳ היה לו לשרוף את
כסותו והן או׳ מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפין שישן על
משמרו א״ר אליעזר בן יעקב פעם אחת מיצאו אחי אימא ישן ושרפו
את כסותו׳ מי שהוא רוצה לתרום את המזבח משכי׳ וטובל
עד שלא יבא הממונה וכי באיזו שעה בא לו הממונה לא כל
העתים שוות פעמ׳ שבא מקרות הגבר או סמוך לו מלפניו או
מאחריו והממונה בא ודפק עליהן והן פותחין לו ואמ׳ להן מי
שטבל יבא ויפיס הפיס זכה מי שזכה״ נטל את המפתח ופתח
את הפשפש ונכנס מבית המוקד לעזרה ונכנסו אחריו ושתי
אבוקו׳ של אור בידיו נחלקו לשתי כתות אלו הולכין באכסדרה
דרך המזרח ואלו הולכין באכסדרה דרך המערב היו בודקין והולכי׳
עד שמגיעין למקו׳ עושי חביתין הגיעו אלו לאלו ואו׳ שלום
הכל שלום העמידו עושי חביתין לעשו׳ חביתין׳ מי שזכ׳ לתרום
את המזבח הוא יתרו׳ את המזבח או׳ לו הזהר שמא תגע בכלי
עד שתקדש ידיך ורגליך מן הכיור והרי המחתה נתונה במקצוע
בין כבש למזבח במערבו של כבש אין אדם נכנס עמו ולא נר
בידו אלא הולך לאור המערכה׳ לא היו רואין אותו ולא
שומעין את קולו עד שהיו שומעין קול העץ שעש׳ בן קטין
מוכני לכיור והיו או׳ הגיע קדש ידיו ורגליו מן הכיור נטל מחתת
הכסף והלך לראש המזבח ופנה את הגחלי׳ הלך והילך וחתה מן
הפנימיות המאוכלות וירד הגיע לרצפה הפך פניו לצפון והלך
למזרחו של כבש כעשר אמות צבר את הגחלים על גבי הרצפה
רחוק מן הכבש שלשה טפחי׳ מקום שנותנין מוראת העוף ודשו׳
מזבח הפנימי והמנורה״

ראוהו אחיו שירד והן רצו ובאו ומהרו וקידשו ידיהם ורגליהם מן הכיור נטלו המגריפות ואת הצינורות ועלו לראש המזבח · האברים והפדרים שלא נתאכלו מבערב סונדין אותן לצידי המזבח אם אין הצדדין מחזיקין סודרין אותם בסובב על הכבש · התחילו מעלין אפר על גבי התפוח ותפוח היה באמצע המזבח פעמים עליו שלש מאות כור וברגלים לא היו מדשנין אותו מפני שהוא נוי למזבח מימיו לא נתעצל כהן מלהוציא את הדשן · התחילו מעלין בגזירין לסדר אש המערכה וכי כל העצים כשרין למערכה הין כל העצים כשרין חוץ מעצי זית ושל גפן אבל באלו רגילים במורביות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שמן · סדר את המערכה גדולה מזרחה וחזיתה מזרח וראשי גזירין הפנימין היו נוגעין בתפוח וריוח היה בין הגזירין שהיו מציתין את האליתא משם בררו עצי תאנה יפים לסדר את המערכה השנייה לקטרת מכנגד קרן מערבית דרומית משוך מן הקרן כלפי הצפון ארבע אמות כעמר חמש סאין גחלים ובשבת כאומר שמנה סאין גחלים ששם היו נותנין שני בזיכי לבונה של לחם הפנים האברים והפדרים שלא נתאכלו מבערב מחזירין אותן למערכה הציתו שתי מערכות באש וירדו ובאו להם ללשכת הגזית ·

סליק פירקא

[illegible]

הדרן עלך ראוהו אחיו · אמר

להן הממונה באו והפיסו מי שוחט ומי זורק ומי מדשן את מזבח הפנימי ומי מדשן את המנורה ומי מעלה אברים לכבש הראש והרגל ושתי הידים העוקץ והרגל החזה והגרה ושתי רגלים הקרביים והסלת והחבתין והיין ופיסו מי שזכה זכה · אמר להן יצאו והביאו טלה מלשכת טלאים והרי לשכת טלאים היתה במקצוע צפונית מערבית וארבע לשכות היו שם לשכת טלאים ואחת לשכת החותמות ואחת לשכת המוקד ואחת לשכה שעושין בה לחם הפנים · נכנסו ללשכת הכלים והוציאו משם תשעים ושלשה כלי כסף וכלי זהב השקו את התמיד בכוס של זהב אע״פ שהוא מבוקר מן הערב מבקרין אותו לאור האבוקות · אמר להן צאו וראו אם הגיע זמן שחיטה אם הגיע הרואה אומר ברקאי מתיא בן שמואל אומר האיר כל פני המזרח עד שהוא בחברון והוא אומר הן · מי שזכה בתמיד מושכו והולך בבית מטבחיים והזוכין באברין הולכין אחריו בית המטבחים היה בצפונו של מזבח ועליו שמונה עמודים ננסין ורביעין של ארז על גביהן ואונקלות של ברזל היו קבועין בהן ושלשה סדרים היו בכל אחד ואחד שבהן תולין ומפשיטין ושלחנות של שיש בין העמודים ·

מי שזכה בדישון מזבח הפנימי והמנורה היו מקדימין וארבעה כלים בידם הטני והכוז ושני מפתחות הטני דומה לתרקב של זהב מחזיק קבין וחצי והכוז דומה לקיתון של זהב ושני מפתחות אחד יורד לאמת שחי ואחד פותח כיון · בא לו לפשפש צפוני ופשפשין שני היו לו לשער הגדול אחד בצפון ואחד בדרום לא נכנס בו אדם מעולם ועליו ·

מפורש על ידי יחזק׳ ויאמ׳ אלי השער הזה יהיה סגור לא יפתח ואיש לא יבא בו כי ייי׳ אל׳
ישר׳ בא בו והיה סגור׳ נטל את המפתח ופתח את הפשפש נכנס להה״א ומהה״א להיכל
עד שהוא מגיע לשער הגדול העמיד לשער הגדול העביר את הנגר ואת הפותחין ופתחו
לא היה השוחט שוחט עד ששמע קול שער שנפתח׳ מיריחו היו שומעין קול שער
הגדול שנפתח מיריחו היו שומעין קול מגריפ׳ מיריחו היו שומעין את החליל מיריחו
היו שומעין קול הצלצל מיריחו היו שומעין קול גביני כרוז מיריחו היו שומעין קול
העץ שעשה בן קטין לכיור מיריחו היו ש׳ מריחין ריח פטום הקטרה׳ מי שזכה בדשון
מזבח הפנימי נכנס ונטל את הטני והניחו לפניו היה חופן ועונן לתוכו ובאחרונה כיבר
את השאר לתוכו והניחו ויצא׳ מי שזכה בדשון המנו׳ ומצא שתי נרות מזרחין
דולקו׳ מדשן את השאר ומניח את אלו במקומן מיצאן שכבו מדשנן ומדליקן מן
הדליקן ואחר כך מדשן את השאר ואבן היתה לפני המנו׳ ובה שלש מעלו׳ שעליה
הכהן עומד ומטיב את הנרות הניח את הכוז על מעלה שנייה ויצא׳

סליק פירקא

לא היו כופתין את הטלה אלא מעקידין אותו
שזכו באברים אוחזין בו וכך היה עקידתו
ראשו לדרום ופניו למערב של שחר היה נשחט על קרן
צפונית מערבי׳ על טבעת שנייה של בין הערבי׳ היה נשחט
על קרן צפוני׳ מזרחית על טבעת שנייה שחט השוחט
קבל המקבל בא לו לקרן מזרחי׳ צפונית נתן למזרח צפונה
מערבי׳ דרומי׳ נותן מערבה דרומה שירי הדם היה שופך על
יסוד הדרומי׳ לא היה שובר בו את הרגל אלא נוקבו
מתחת ערקובו ותולה בו היה מפשיט ויורד עד שמגיע
לחזה חתך את הראש ונתנו למי שזכה בו חתך את הכרעים
ונתנן למי שזכה בהן מרק את הפשט קרע את הלב והוציא
את דמו חתך את הידים ונתנן למי שזכה בהן עלה לרגל
הימנית ונתנה למי שזכה בה ושני ביצים עמו׳ קרעו
ונמצא כולו גלוי לפניו נטל את הפדר ונתנו על בית השחיטה
הראש מלמעלן נטל את הקרבים ונתנן למי שזכה בהם להדיחן
מדיחין בבית מדיחים כל צרכה הקרבים מדיחין אותן שלש
פעמ׳ במעט על השלחנ׳ של שיש שבין העמודי׳ נטל
את הסכין והפריש את הריאה מן הכבד ואצבע הכבד מן
הכבד לא היה מזיזה ממקומ׳ נקב את החזה ונתנו למי שזכ׳
בו עלה לדופן הימנית היה חותך ויורד עד השדר׳ לא היה נוגע
בשדר׳ עד שהוא מגיע לשתי צלעו׳ רכות חתכה ונתנה למי
שזכה בה והכבד תלויה בה׳ בא לו לגרה והניח בה
שני צלעו׳ מכאן חתכה ונתנה למי שזכה בה והקנה והלב והריאה
תלויין בה ובא לו לדופן השמאלי׳ והניח בה שתי צלעו׳ רכו׳
למעלן ושתי צלעו׳ רכות מלמטן וכך היה מניח בחברתה
ונמצא מניח בשנייה שתים למעלן שתי׳ מלמטן חתכ׳ ונתנ׳
למי שזכה בה והשדרה עמ׳ והטחול תלוי בה והיא היתה

הנא

ירושל׳ מעזיבה
יצחק בן יוכבד
[illegible]

[illegible]

גדולה אלית של ימין קורין אותה גדולה שהכבד תלויה בה׳ בא לו לעוקץ
חותכו ונתנו למי שזכה בה האליה ואצבע הכבד ושתי כליות עמו נטל
את הכבד רגל השמאלית ונתנה למי שזכה בה נמצא כלם עומדים
בשורה והאברים בידם׳ הראשון בראש וברגל הראש בימינו
וחוטמו כלפי זרועו וקרניו בין אצבעותיו ובית שחיטתו מלמעלה
והפדר נתון עליה הרגל של ימין בשמאלו ובית עורה לחוץ׳ השני
בשתי ידים בימינו ושל שמאל בשמאלו ובית עורן לחוץ׳ השלישי
בעוקץ וברגל העוקץ בימינו האליה מדולדל בין אצבעותיו אצבע הכבד
ושתי כליות עמו הרגל של שמאל בשמאלו ובית עורו לחוץ׳
הרביעי בחזה ובגרה החזה בימינו והגרה בשמאלו וצלעותיה בין אצבעותיו
החמישי בשתי דפנות של ימין בימינו ושל שמאל בשמאלו ובית עורן
לחוץ׳ הששי בקרביים הנתונים בבזך וכרעים על גביהן מלמעלן׳
השביעי בסלת והשמיני בחבתין והתשיעי ביין הלכו ונתנום מחצי כבש
ולמטה מערבו ומלחו וירדו ובאו להם ללשכת הגזית לקרות את שמע׳

סליק פירקא

הדרן עלך לא היו כופתין

אמר להן

הממונה ברכו ברכה אחת והן ברכו וקראו
עשרת הדברים ושמע והיה אם שמוע
ויאמר וברכו את העם שלש ברכות אמת
ויציב ועבודה וברכת כהנים ובשבת מוסיפ׳
ברכה אחת למשמר היוצא׳ אמר להן
חדשים לקטרת בואו והפיסו מי מעל
והפיסו זכה מי שזכה חדשים עם ישנים
באו והפיסו מי מעלה הפיסו זכה מי שזכה
אברים מן הכבש למזבח ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳
מעלה אברים לגבי כבש מעלה אותן לגבי
מזבח׳ מהרום לחזני היו מפשיטין
אותן את בגדיהן לא היו מניחין עליהן
אלא מכנסים בלבד וחלונות היו שם וכתוב
עליהן תשמיש כליהם׳ מי שזכה
בקטרת היה נוטל את הכף והכף דומה להרק
של זהב מחזיק שלשה קבין והבזך בתוכו
מלא וגדוש מקטרת וכיסוי היה לו כמין
מטוטלת היתה עליו למעלן׳ מי
שזכה במחתה נטל מחתת הכסף ועלה
לראש המזבח ופינה את הגחלים והלך
וחתה מן המאוכלות ומן הפנימיות וירד
ועירן לתוך של זהב נתפזר ממנה כקב
גחלים היה מכבדן לאמה ובשבת כופה עליה
פסכתר ופסכתר היה כלי גדול מחזקת לתך
ושתי שרשרות היו בה אחת שהוא מושך
ויורד ואחת שהוא אוחז בה מלמעלה
בשביל שלא תתגלגל׳ שלשה דברים
היתה להן משמשת כופין אותה על גבי
גחלים ועל השרץ בשבת ומורידין בה
את הדשן מעל גבי המזבח׳ הגיע בין
האולם ולמזבח נטל אחד את המגריפה
וזורקה בין האולם ולמזבח אין אדם שומע

קול חבירו בירושלם מקול המגריפה ושלש
דברים היתה משמשת כהן ששומע את
קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסין להשתחוו
והוא רץ ובא וכן לוי ששומע את קולה
יודע הכהנים נכנסין לדבר בשיר והוא רץ
ובא במעמד היה מעמיד טמאים בשער
המזרח.

סליק פירקא א' להן הממונ'

החלו

עולין במעלות האולם מי
שזכו בדשון מזב' הפנימי
והמנור' היו מקדימי' לפניהם מי שזכה
בדשון המזב' הפנימי נכנס ונטל את הטני
והשתחוה ויצא. מי שזכה בדישון
המנורה נכנס מצא שתי נרות מזרחיים דולק'
מדשן את המזרח ומניח את המערבי
דולק שממנו מדליק את המנורה בין
הערבים מצאו שכבה מדשנו ומדליקו
ממזבח העולה נטל את הכוז ממעל שני'
והשתחוה ויצא. מי שזכה במחתה צבר
את הגחלי' על גבי המזבח רידדן בשולי
המחתה השתחוה ויצא. מי שזכ' בקטר'
נטל את הבזך מתוך הכף ונותנו לאוהבו
או לקרובו נתפזר ממנו לתוכו ונתנו לו
בחפניו ומלמדין אותו הזהר שלא תתחיל
מלפניך שלא תכוה התחיל מרדד ויוצא לא
היה עד שהממונה או' לו אישי כהן גדול
הקטר פירשו העם והקטיר והשתחוה ויצא.
בזמן שכהן גדול נכנס להשתחוו' שלש'
אוחזין בו אחד בימינו ואחד בשמאלו
ואחד באבני' טובו' וכיון ששמע הממונ'
קול רגליו של כהן שהוא יוצא הגביה לו
את הפרוכת והשתחוה ויצא ונכנסו אחיו
הכהנ' והשתחוו ובאו ועמדו על מעלות
האולם עמדו הראשני' לדרום אחיהם
הכהנ' וחמשה כלים בידם הטני ביד אחד
והכוז ביד אחד המחת' ביד אחד הבזך ביד
אחד וכף וכיסוי ביד אחד וברכו את העם
ברכה אחת אלא שבמדינ' או' אותה שלש
ברכות ובמקדש ברכ' אחת במקדש או' את
השם ככתבו ובמדינ' בכנויו במדינ' הכהנ'

כפיהן כנגד כתפותיהן ובמקדש על גבי ראשיה'
חוץ מכהן שאינו מגביה את ידיו למעלה
מן הציץ שנ' וישא אהרן את ידיו אל העם
ויברכם. בזמן שכהן גדול רוצ' להקטיר
היה עולה לכבש והסגן בימינו הגיע למחצי'
הכבש אחז הסגן בימינו והעלהו הושיט
הראשון הראש והרגל וסמך עליה' וזרקן
הושיט השני לראשון שתי ידים ונתנן
לכהן וסמך עליהן וזרקן נשמט השני והלך
לו וכן היו מושיטין לו כל שאר האברים
וסומך עליהן וזורקן ובז' שהו' סומך ואחרי'
זורקין. בא לו להקיף את המזבח מהיכן
הוא מתחיל מקרן דרומ' מזרחי' מזרחי' צפוני'
צפוני' מער' מער' דרומית. נתנו לו יין לנסך
הסגן עומ' על הקרן והסודרין בידו ושני כהני'
עומדין על שלחן חלבים ושתי חצוצרות
בידן תקעו והריעו ותקעו ובאו ועמדו אצל
בן ארזה אחד מימינו ואחד משמאלו
שחה לנסך הניף הסגן בסודרין והקיש בן
ארזה בצלצל ודברו הלוים בשיר. הגיעו
לפרק תקעו והשתחוו על כל פרק תקיעה ועל
כל תקיעה השתחויה. זהו סדר עבוד' התמי'
לעבוד' בית אלהינו שיבנה במהר' בימינו.
השיר שהלוים היו או' בבית המקדש ביום
הראשון היו או' ליי' הארץ ומלואה תבל
ויושבי בה. בשני היו או' גדול יי' ומהולל
מאד בעיר אלהינו הר קדשו. בשלישי
היו או' אלהים נצב בעד' אל בקרב אלהי' ישפוט.
ברביעי היו או' אל נקמות יי' אל נקמ' הופי'.
בחמשי היו או' הרנינו לאלהים עוזנו הריעו
לאלהי יעקב. בששי היו או' יי' מלך גאות
לבש לבש יי' עוז התאזר אף תכון תבל בל
תמוט. בשבת היו אומרים מזמור שיר ליום
השבת ליום שכולו שבת מנוחה לחיי
העולמים.

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש

בית אבטינס ובית הניצוץ ובבית המוקד
והלוים בעשרים ואחד מקום חמש על חמשה
שערי הר הבית ארבעה על ארבע פנותיו מתוך
חמשה על חמשה שערי העזרה ארבעה על
ארבע פנותיו מבחוץ אחד ללשכת הקרבן
ואחד ללשכת הפרכת ״ איש הר הבית
היה מחזר על כל משמר ומשמר ואבוקות
דולקות לפניו כל משמר שאינו עומד אומר
לו איש הר הבית שלום עליך ניכר שהוא ישן
חובטו במקלו ורשות היה לו לשרות כסותו
והן אומ׳ מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה ובגדיו
נשרפין שישן לו על משמרו ר׳ אליעזר בן
יעקב אומ׳ פעם אחת מצאו את אחי אימא
ישן ושרפו את כסותו ״ חמשה שערים
היו להר הבית שני שערי חולדה מן הדרום
משמשין כניסה ויציאה וקיפונוס מן המערב
משמש כניסה ויציאה טדי מן הצפון לא
היה משמש כלום שער מזרחי עליו שושן
הבירה צורה שבו כהן השורף את הפרה
וכל מסעדיה יוצאין להר המשחה ״
שבעה שערים היו בעזרה בצפון ושלשה
בדרום ואחד במזרח שבדרום שער הדלק
שני לו שער הקרבן שלישי לו שער המים
שבמזרח שער ניקנור שתי לשכות היו לו
אחת מימינו ואחת משמאלו ואחת לשכת
פנחס ואחת לשכת בן עושה חמתין ״
שבצפון שער ניצוץ היה כמין אכסדרה
היה ועלייה בנויה על גבו שהכהנים שומרים
מלמעלן ולוים מלמטן ופתח היה לו לחול
שני לו שער הקרבן שלישי לו שער בית
המוקד ״ ארבע לשכות היו בבית המוקד
פתוחות לטרקלין שתים בקדש ושתים בחול
וראשי פספסין מבדילין בין קדש לחול
ומה היו משמשות מערבית דרומית היא היתה
לשכת טלה קרבן דרומית מזרחית היא היתה
לשכת עושי לחם הפנים מזרחית צפונית בה
גנזו בית חשמונאי אבני מזבח ששקצום
מלכי יון צפונית מערבית בה יורדין לבית
הטבילה ׳ שני שערים היו לבית המוקד אחד
פתוח לחול ואחד פתוח לעזרה אמ׳ ר׳ יהודה
מי שהוא פתוח לעזרה פשפש קטן היה לו
שבו נכנסין לבלוש את העזרה ״ בית
המוקד כיפה בית גדול היה ומוקף רובדין
של אבן וזקני אבות ישנין שם ומפתחות
העזרה בידם פרחי כהונה איש כסותו בארץ
ומקום היה שם אמה על אמה וטבלה של שיש
וטבעת היתה קבועה בה הגיע זמן הנעילה
הגביה את הטבלא מן הטבעת נטל את
המפתחות מן השלשלת ונעל הכהן מבפנים
ובן לוי ישן לו מבחוץ גמר מלנעול החזיר
את המפתחות לשלשלת ואת הטבלה למקומה
ונתן כסותו עליה וישן אירע קרי באחד מהן
יוצא והולך לו במסיבה ההולכת תחת הבירה
והנרות דולקות מכאן ומכאן שהוא מגיע
לבית הטבילה ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳ במסיבה
ההולכת תחת החיל יוצא והולך לו בטדי ״

הדרן עלך בשלשה מקומות

הר הבית היה חמש מאות אמה
על חמש מאות אמה רובו מן
הדרום שני לו מן המזרח שלישי לו מן
המזרח המערב מקום שהיה רובו מרובה
שם היה רוב תשמישו כל הנכנסין ׳
להר הבית נכנסין דרך ימין ומקיפין ויוצאין
דרך שמאל חוץ ממי שאירעו דבר
שהוא מקיף לשמאל מה לך מקיף ומהלך
לשמאל אבל השכן בבית הזה ינחמך
שני מנודה השכן בבית הזה יתן בלבבם
ויקרבוך דברי ר׳ מאיר אמר לו ר׳ יוסי עשיתה
כאילו עברו עליו את הדין אלא השכן בבית הזה
יתן בלבך ותשמע לדברי חבריך ויקרבוך
לפנים ממנו סורג גבוה עשרה טפחים
ושלש עשרה פרצות היו שם שפרצום
מלכי יון וחזרו וגדרום וגזרו כנגדן
שלש עשרה השתחויות ׳ לפנים ממנו
החיל עשר אמות ושתים עשרה אמות היו
שם רום מעלות חצי אמה כל המעלות שהיו
שם רום חצי אמה ושלח חצי אמה כל המעלות

הצפון והיצון מן

שהיו שם רום חוצי אמ׳ ושילחה חוצי אמה
חוץ משל אולם כל הפתחו׳ שהיו שם גובהן
עשרי׳ ורחבן עשר אמות חוץ משל אול׳
כל הפתחין שהיו שם היו להם דלתות חוץ
משל אולם כל השערי׳ שהיו שם שקופו׳
חוץ משערי טדי שהיו שתי אבני׳ מוטות
זו על גב זו וכל השערי׳ שהיו שם נשתנו
להיו׳ של זהב חוץ משערי נקנור מפני
שנעש׳ בהן נס וי״א מפני שנחשתן מצהי׳
כל הכתלים שהיו שם היו גבוהים חוץ
מכותל מזרחי שהכהן השורף את הפרה
עומד בהר המשח ומתכוין ורואה פתחו
של היכל בשע׳ הזיית הדם ׳ עזרת
נשים היתה ארך מאה ושלשים וחמש
וארבע לשכו׳ היו במקצועותיו של ארבע׳
אמ׳ ולא היו מקורו׳ וכך הן עתידו׳ להיות
שנ׳ ויוציאני אל החצר החיצונה ויעבירני
אל ארבע מקצועי החצר והנה חצר
במקצוע החצר חצר במקצוע החצר
בארבע מקצועו׳ החצר חצרו׳ קטורות
ואין קטורו׳ אלא מקורות ׳ ומה היו
משמשו׳ דרומי׳ מזרחי׳ היא היתה לשכת
נזירי׳ ששם נזירי׳ מבשלין את שלמיהן
ומגלחין את שערותיהן ומשליכין תחת
הדוד ומזרחי׳ צפוני׳ היא היתה לשכת דיר
ששם כהנים בעלי מומין מתליעין בעצי׳
כל עץ שנמצ׳ בו תולעת פסול לגבי מזבח
צפוני׳ מערבי׳ היא היתה לשכת מצורעין
מערבית דרומי׳ שכחתי מה היתה משמש׳
אבא שאול או׳ ששם היו נותנין יין ושמן
והיא היתה נקרא׳ לשכת בית שמניא׳
חלק היתה בראשונ׳ והקיפוה גזוזטרא
שהנשי׳ רואות מלמעלן והאנשי׳ מלמט
כדי שלא יהו מעורבין וחמש עשרה
מעלו׳ עולו׳ מתוכה לעזר׳ ישר׳ כנגד חמש
עשר׳ מעלו׳ שבתהלים שעליהן הלוים
עומדי׳ בשיר ׳ ולא היו ארוכות אלא מוקפו׳
כחצי גרן עגול ולשכות היו תחת עזר׳ ישר׳
ופתוחו׳ לעזרת נשים ששם הלוים נותנין
כנורו׳ ונבלים ומצלתים כל כלי השיר ׳׳

עזרת ישר׳ היתה ארך מאה ושלש׳ וחמש
על רוחב אחד עשרה וכן עזר׳ כהני׳ היתה
ארך מאה ושלשי׳ וחמש על רוח׳ אחד
עשר׳ וראשי פספסין היו מבדילין בין
עזרת ישר׳ לעזר׳ כהנים ר׳ אליעז׳ בן יעקב או׳
מעלה גבוה היתה אמ׳ והדוכן נתון עלי׳ וכן
שלש מעלו׳ של חצי חצי אמ׳ נמצ׳ עזר׳
כהני׳ גבוה משל ישר׳ שתי אמו׳ ומחצה ׳
כל העזרה היתה ארך מאה ושמנים
ושבע על רוחב מאה ושלשי׳ וחמש
ושלש עשר׳ השתחואו׳ היו שם אבא
יוסי בן חנן או׳ כנגד שלש עשר׳ שערי׳
הדרומיים סמוכין למערב שער העליון
שער הדלק שער הבכורו׳ שער המים
ולמ׳ נקר׳ שמו שער המים שבו מכניס צלוחי׳
של מים של ניסוך בחג ר׳ אליעז׳ בן יעק׳ או׳
המים מפכין ועתידין להיות יוצאי׳ מתחת
מפתן הבית ׳ לעומתן בצפון סמוכין
למערב שער יכניה שער הקרבן שער
הנשי׳ ושער השיר ולמ׳ נקר׳ שמו שער
יכניה שבו יצא יכניה בגלותו שבמזרח
שער נקנור ושני פשפשין היו לו אחד
בימינו ואחד בשמאלו ושני במערב ׳׳

היה שלשי׳ ושני׳ על
שלשי׳ ושנים על אמ׳
וכנס אמה זה היסוד נמצא שלשים על
שלשי׳ עלה חמש וכנס אמה זה סובב
נמצא עשרים ושמנה על עשרי׳ ושמנ׳
מקום הקרנ׳ אמה מזה ואמ׳ מזה נמצא
עשרים וארבע ושש על עשרים ושש ׳׳
מקום הילוך רגלי הכהנים אמה
מזה ואמ׳ מזה נמצא עשרים וארבע
על עשרי׳ וארבע מקום המערכה ׳ א״ר
יוסי מתחל׳ לא היה אלא עשרי׳ ושמנה
כונס ועולה במדה זו עד שנמצא מקום
המערכה עשרי׳ על עשרי׳ וכשעלו בני
הגולה הוסיפו עליו ארבע אמו׳ מן הצפון
וארבע אמו׳ מן המערב עשרי׳ אמה על

והאריו' שתים עשרה ארך כשתי' עשרה
רחב רבי' יכול שאינו אלא שתים עשר
בשתים עשר' כשהוא או' אל ארבע רבעיו
מלמד שמן האמצע הוא מודד שתים
עשרה אמה לכל רוח' החוט של סיקרא
התחתונה היה חוגרו באמצע להבדיל בין
דמים העליוני' לדמים התחתונים והיסוד
היה מהלך על פני כל הצפון ועל פני כל
מערב אוכל ברום אמה אחת ובמזר' אמ'
אחת ובקרן מערבי' דרומי' היו שני נקבים
כמין שני חוטמין דקין שהדמים נתונין
על יסוד מערבי ועל יסוד דרומי יורדין בה
ומתערבין באמ' ויוצאין לנחל קדרון
למטה ברצפה באותה קרן מקום היה שם
אמ' על אמ' וטבלא של שיש וטבעת
היתה קבועה ויורדין לשית ומנקי' אותו
כבש היה לדרומו של מזבח שנים
ושלשי' על רחב ששה עשר ורבוב' היתה
במערבו שם היו נותנין פסולי חטאת העוף
אחד אבני הכבש ואחד אבני המזבח
מבקעת בית הכרם חופרין למט' מן הבתו'
ומביאין משם אבנים שלמו' שלא הונח
עליהן ברזל שהברזל פוסל בנגיע' בפגימ'
לכל דבר נפגמ' אחת מהן היא פסול' וכולן
כשירו' מלבנין אותן פעמי' בשנה אחת
בפסח ואחת בחג והיכל פעם אחת ר' או'
בכל ערב שבת מלבנין אותן במפה מפני
הדמים' ולא היו סדין אותן בכפיס של
ברזל שמא יגע ויפסול שהברזל נברא
לקצר ימיו של אדם והמזבח נברא להארי'
ימיו של אדם אינו דין שיונח המקצר
על המאריך' וטבעו' היו לצפונו של
מזבח ששה סדרים של ארבע ארבע
וי"א ארבע על שש שעליהן שוחטין
הקדשים' בית המטבחי' היה לצפו' של
מזבח ועליו שמנה עמודי' ננסי' ורביעי'
של ארז על גביהן ואונקליו' של ברזל
היו קבו' בהן ושלשה טפחים היו לכל
אחד ואחד שבהן תולין ומפשיטין
ושלחנו' של שיש בין העמודים

הכיור היה בין האולם ולמזבח משוך כלפי
הדרום בין האולם ולמזבח עשרי' ושתי'
אמות ושתי' עשרה מעלו' היו שם רום
מעלה חצי אמה ושילח חצי אמה אמ'
רובד שליש אמה רובד שליש העליונה
אמה אמה רובד ארבע ר' יהוד' או' העליונ'
אמ' אמ' רובד חמש' פתח של אולם
גבהו ארבעי' אמ' ורחבו עשרי' אמ' אמלתראו'
של מילה היו שם על גבי התחתונה עורף
על העליונה הפתח אמ' מזה ואמ' מזה
ושל מעלה הימנה עורף עליה אמה מזה
ואמ' מזה נמצא העליונ' שלשים ונדבך
של אבני' היה בין כל אחת ואחת וכלונסו'
של ארז היו קבועו' מכתלו של היכל לכות'
של אולם כדי שלא יבעט ושרשרו' של
זהב היו קבועו' בתוך בית האולם שבהן
פרחי כהונה עולין ורואין העטרו' שבחלונו'
שנ' והעטרות תהיה לחלם ולטובי' ולידעי'
ולחן בן צפניה' וגפן של זהב היה עומד
על פתחו של היכל ומודלה על גבי הכלונסו'
וכל מי שהוא מתנדב עלה או גרגיר או
אשכול מביא ותולה בה' אמ' ר' אלעזר בר'
צדוק מעשה היה ונמנו עליה שלש :
מאו' כהנים"

של היכל גבהו עשרים
אמה ורחבו עשר אמ'
וארבע דלתות היו לו שתי' מבפני' ושתים
מבחוץ שנ' שתים דלתות להיכל ולקדש
החיצונו' נפתחו' לתוך הפתח לכסות עוביו
של כותל הפנימי' נפתחות לתוך הבית לכסו'
אחר הדלתות שכל הבית טוח בזהב חוץ
מאחורי הדלתות ר' יהוד' או' בתוך הפתח היו
עומדו' ודומין אסקפא מיט' היו נכלפות
אחוריהן אלו שתי' אמות ומחצה ואלו
שתי' אמות ומחצ' חצי אמה ומזוזה
מכאן וחצי אמה ומזוזה מכאן שנ' שתים
שתי' דלתות לדלתו' שתים מוסבות דלתות
ושתי' לדלת אחת ושתים דלתות לאחרת'

שני פשפשין היו לו לשער הגדול אחה
בצפון ואחת בדרום שבדרו׳ לא נכנס בו אד׳
מעולם ועליו הוא מפור׳ על ידי יחזקאל
ויאמ׳ אלי זה השער יהיה סגור ולא יפת׳
ואיש לא יבא בו כי ייי אלהי׳ ישר׳ ״ נטל
את המפתח ופתח את הפשפש ונכנס
להתא ומן התא להיכל ר׳ יהוד׳ או׳ בתוך
הפשפש היה הולך עד שמגיע שעומד בין
שני השער׳ ופתח את החיצונ׳ מבפנים
ואת הפנימיו׳ מבחוץ ״ שלשי׳ ושמנ׳
התאין היו שם שחמשה עשר בדרו׳ וחמש׳
עשר בצפון ושמנה במערב שבצפון /
ושבדרו׳ חמשה על חמשה וחמשה על
גביהן ושל מערב שלש׳ על גבי שלשה
ושנים על גביהן ושלש׳ פתחים היה לכל
אחד ואחד על התא אשר על גבו ובקרן
מזרחית צפוני׳ היו חמשה פתחי׳ אחד על
התא מימין ואחד על התא שעל גביו ואח׳
למסיבה ואחר לפשפש ואחר להיכל /
התחתונה חמשה ורובד שש ואמצעי׳
שש ורובד שבע והעליונה שבע שנ׳ ב
והיציע התחתונה חמש באמ׳ רחב והתא
שש באמ׳ רחב והשלישי׳ ומסיב היתה
עולה מקרן מזרחי׳ צפו׳ לקרן צפו׳ מער׳
שבהן היו עולין לגגות התאין / היה
עולה במסב׳ ופניו למער׳ הולך על פני כל
הצפון עד שהוא מגיע לצפון והטר פניו
למזרח היה מהלך בדרום עד שהו׳ מגיע
לפתח של עלייה שפתח של עליי׳ בפתח
לדרום ובפתח של עליה היו שתי כלונסו׳
של ארז שבהן היו עולין לגגה של עלי׳
וראשי פספסין מבדילין בין קדש לקדש
הקדשים ולולים היו פתוחין בעליה בין
קדש הקדשים שבהן משלשלין את
האומנין בתיבות כדי שלא יזונו עיניהם
מבית קדשי הקדשים והיכל מאה
על מאה ועל רום מאה האוטם שש
אמו׳ וגבהו ארבע׳ אמות וכיור מאת׳ בדייק
ואמה התרה ואמ׳ מעזיב ואמ׳ כותל עורב
ר׳ יהוד׳ או׳ כותלה עורב עולה במדה אלית

ארבע אמות היה מעקה / מן המזרח
למערב מאה אמ׳ כותל האולם חמש והאול׳
אחת עשר כותל ההיכל שש ותוכו ארבעי׳
אמה טרקסין עשרי׳ אמה לבית קדש ב
הקדשי׳ כותל שש והתא שש וכותל התא
חמש ״ מן הצפון לדרום שבעים אמה
כותל במסבה חמש והמסבה שלש כותל
התא חמש והתא שש כותל ההיכל שש
והתא שש וכותל התא חמש ובית הורדת
המים שלש אמו׳ והכותל חמש אמות
והאולם עודף עליו חמש עשרה אמה מן
הצפון וחמש עשר אמ׳ מן הדרום היא נקר׳
בית החלפות ששם גונזין את הסכינין ההיכ׳ ל
צר מאחריו רחב לפניו ודומ׳ לארי שנ׳ הוי
אריאל אריאל מה הארי הזה צר מאחריו
ורחב מלפניו את היכל צר מאחריו ורחב
מלפניו ״

העזר׳ היתה אורך
מאה ושמנים
ושבע על רחב מאה ושלשים וחמש מן
המזרח למער׳ מאה ושמני׳ ושבע ודריסה
רגלי ישר׳ אחת עשרה אמ׳ מקום דריסת
הכהני׳ אחת עשרה אמה המזבח שלשים
ושתי׳ בין האול ולמזבח עשרי׳ ושתי׳ אמה
ההיכל מא׳ אמה ואחת עשר׳ אמה מאחורי
הכפרת ״ מן הצפון לדרום מאה ושלש׳
וחמש הכבש והמזבח שתי׳ וששי׳ ומן המזב׳
לטבעו׳ שמנה אמות מקו׳ הטבעות עשרי׳
וארבע מן הטבעו׳ לשלחנו׳ ארבע משלחנו׳
לננסין ארבע מננסין לכותל העזרה שמנ׳
אמו׳ והמותר בין כבש לכותל מקום הננסין ״
שש לשכו׳ היו בעזרה שלש בצפון
ושלש בדרו׳ שבצפון לשכ׳ המלח לשכת
הפרוה לשכת המדיחים לשכת המלח שש
היו נותנין מלח לקרבן לשכת פרוה שבה היו
מולחין עורו קדשי׳ ועל גגה היה בית הטבל
לכהן גדול ביום הכפורים לשכת מדיחין ששם
היו מדיחין קרבי קדשי׳ משם מסבה עולה

...ות ישוד הגבו׳
...בור כל׳ גבורות השליט כל ווהשלות
...ת נשכוון ·

לגג בית הפרוה ׳ ושכרוים לשכת הגולה
לשכתגוית לשכ׳ העץ או׳ ר׳ אליע׳ שכחתי מה
היתה משמש׳ אבא שאול או׳ לשכת כהן
גדול היה׳ אחר שהיהן וגג שלשתן שוה ׳
לשכת הגולה שם היה בור הגולה והגלגל
נתון עליו משם היו מספיקין מים לכל
העזרה ״ לשכת הגזית שם היתה
סנהדרי גדול שלישית יושב׳ ודנה את הכהנ׳
כהן שנמיצא בו פסול לובש שחורי׳ ויוצ׳
והולך לו ושלא נמיצ׳ בו פסול לובש לבנים
ומתעטת לבנ׳ ונכנס ומשמש עם אחיו
הכהנים ויום טוב היו עושין שלא נמיצא
בזרעו של אהרן ״

סליק לה מס מדות תל

חטאת העוף נעשית למטן ׳
וחטא׳ בהמ׳ למעלן עול
העוף נעשית למעלן ועולת בהמ׳ למטן
אם שינה בזה ובזה פסל ׳ סדר קינין כך הו׳
החובה אחד חטאת ואחד עול בנדרי׳ ונדבו׳
כולן עולות איזהו נדר האו׳ הרי עלי עולה
ואיזוהי נדבה האו׳ הריזו עולה מה בין
נדרי׳ לנדבות אלא שהנדרי׳ מתו או נגנבו
חייב באחריותן ״ חטאת שנתערבה
בעול׳ ועולה שנתער׳ בחט׳ אפי׳ אחד
בריבוא ימותו כולן חט׳ שנתערבה בחובה
אין כשר אלא מניין חטאות שבחובה וכן
עולה שנתע׳ בחובה אין כשר אלא מניין
עולות שבחוב׳ בין שהחוב׳ מרוב׳ ונדב׳ מועט
בין שנדבה מרוב׳ וחובה מועט׳ בין ששהיה
שוות ״ בד״א בחובה ובנדב׳ אבל חובות
שנתער׳ מזו על זו אחת לזו ואח׳ לזו שתים
לזו ושתי׳ לזו שלש לזו ושלש לזו מחיצה
כשר ומחיצ׳ פסול אחת לזו ושתי׳ לזו שלש
לזו ועשר לזו מועט כשר בין משם אחד
בין משתי שמות בין מאשה אחת בין ב
משתי נשים ׳ וכיצד משם אחד ליר׳ ולי׳
זיבה וזיבה משם אחר משני שמות לידה
וזיבה ״ וכיצד משתי נשים על זו ליר׳
ועל זו לידה על זו זיבה ועל זו זיבה
משם אחר משני שמות על זו ליר׳ ועל
זו זיבה ׳ ר׳ יוסי או׳ את שתי נשים שלקחו
קיניהן לכהן לאיזו שירצ׳ כהן יקריב חטא׳
ואיזו שירצה יקריב עול בין משם אחד
בין משני שמות ״

סליק פירק חטאת העוף

קן סתומ׳ שפרח ממנה גוזל לאויר
או שפרח לבית המיתות או ב
שמת אחד מהן יקח זוג לשני פרח בין
המרובו׳ פסול ופוסל אחר כנגדו ׳ כיצד
שתי נשי׳ לזו שני קינין ולזו שני קינין
פרח מזו לזו פוסל אחד בהליכתו חזר
פוסל אחר בחזרתו פרח וחזר פרח וחזר
לא הפסיד כלום שאפי׳ הן מעורבות אין
פחו׳ משנים ׳ לזו אחת לזו שתי׳ לזו של׳
לזו ארבע לזו חמש לזו שש לזו שבע
פרח מן הראשו׳ לשנייה לשלישי׳ לרביע׳
לחמישי׳ לששית לשביע׳ וחזר פוס׳
אחר בהליכתו ואחר בחזרתו הראשנה
והשניה אין בהן כלום ׳ השלישית יש
לה שלש והששי׳ יש לה ארבע והשביעי׳
יש לה שש פרח וחזר פוסל אחר בהליכה
ואחר בחזרתו ׳ והשלישי׳ והרביעי׳ אין
להן כלום החמשי׳ יש לה אחד והששית
יש לה שתים והשביעי׳ יש לה חמש
פרח וחזר פוסל אחר בהליכ׳ ואחר בחזרה
החמשי׳ והששי׳ אין להן כלו׳ והשביעית
יש לה ארבע וי״א שביעי׳ לא הפסיד׳ כלו׳
ואם פרח מן המתות לכלן הרי כול׳ ימותו ׳
קן סתומ׳ וקן מפורש׳ פרח מן הסתומ׳
למפורש׳ יקח זוג לשני חזר ופרח מן ד
המפורשו׳ לסתומ׳ ראשון הרי כלן ימותו ״
חטאת מכאן ועול מכאן וסתומה
באמיצ׳ מן האמיצע לעדרין אחר הילך
ואחר הילך לא הפסיד כלום אלא יאמר
זה שהלך אצל חטאה חטאה וזה שהלך

אוכל עולה עולה חזר לאמצע האמצעי׳ ימותו אלו יקרבו חטאו׳ ואלו יקרבו עולו׳ חזר עוד ופרח מן האמצעיים ליצדדין הריטלין ימותו׳ אין מביאין תורין כנגד בני היונה ולא בני יונה כנגד תורין כיצד האשה שהביאה חטאתה תור ועולת׳ בן יונה תכפול ותביא עולת׳ תור וכן יונה לחטאת תכפול ותביא עולתה בן יונה בן עזאי או׳ הולכי׳ אחר ראשון האשה שהביא חטאת׳ יביאו היורשי׳ עולתה׳׳

סליק פירקא קן סתום

ברא בכהן נמלך אבל בכהן שאינו נמלך אח׳ לזו ואחת לזו שתי׳ לזו ושתים לזו שלש לזו ושלש לזו עשה כולן למע׳ מחצ׳ כשר ומחצ׳ פסול כולן למטה מחצה כשר ומחצ׳ פסול חציין למע׳ וחציין למטה המרוב׳ כשר זה הכלל כל מקום שאתה יכול לחלוק את הקינין עד שיהיו אחת בין מלמעלן בין מלמטן המרוב׳ כשר׳ חטאת לזו ועול׳ לזו עשה כולן למע׳ מחצ׳ כשר ומחצ׳ פסול חציין למע׳ וחציין למט׳ שתיהן פסולו׳ שאני או׳ חטאת הריבה למע׳ ועולה למטה׳ חטא׳ ועולה סתום׳ ומפורשת עשה כלן למע׳ מחצ׳ כשר ומחיצה פסול כולן למטה מחצ׳ כשר ומחצ׳ פסול חציין למע׳ וחציין למטה אין כשר אלא סתום׳ והיא מתחלקת ביניהן׳׳ חטאת שנתער׳ בחובה אין כשר אלא ממנין חטאת שבחובה חובה שנתער׳ בעול׳ מחיצה כשר ומחצ׳ פסול עולה שנתער׳ בחוב׳ מניין שבחובה כשר׳׳ האשה שאמר הרי עלי קן כשאלד זכר ילדה זכר מביאה שתי קינין אחת לנדרה ואחת לחובתה נתנתן לכהן הכהן צריך לעשות פרידין שלש למעלן ואחת למטן לא עש׳ כן אלא עשה שתי׳ למעלה ושתי׳ למטה ולא צריך להביא פרידה ויקריבנה למעלה ממין אחד ומשני מינין תביא ארבע הבע׳ נדרה צריכה להביא עוד חמש פרידין ממין אחד ומשני מינין תבי׳ שש נתנתן לכהן ואין ידוע מה נתנה לו הלך הכהן ועשה ואין ידוע מה עשה צריכה להביא עוד ארבע פרידין לנדרה ושתים לחובתה בן עזאי או׳ שתי חטאות א״ר יהושע זהו שאמרו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבע׳ כיצד קולו שבע׳ שתי קרניו שתי חצוצרות שתי שוקיו שתי חלילין עורו לתוף מעיו לנבלי׳ בני מעיו לכנורות׳ וי״א את צמרו לעשות תכלת׳ ר׳ חנינא בן עקשיא או׳ זקני עמי הארץ כל זמן שהם מזקינים דעתן מיטרפ׳ עליהן שנ׳ מסיר שפה לנאמני׳ וטעם זקנים יקח׳ אבל זקני תורה כל זמן שמזקינין דעתם מתיישבת שנ׳ בישישים חכמ׳ וארך ימים תבונה׳׳

סליק מס׳ קינין וסדר קדשי׳ תהל׳ לצ יה

אני שלמה בר׳ שמשון ז״ל

[illegible] ב[illegible] הנסחת זרק״ה׳ כל הששת סדרים וסיימתים בשתים עשרה לירח כסלו שנת מאה ושלש׳ לאלף ששי היוצר יאריך ימיו ושנותיו וירבה גבולו כתלמידים ויזכה זרעו וזרע זרעו להגות בו עד תום כל הדורות׳ אאס״ו

ברוך יי׳ וברוך יוצרי וברוך אלהי ישעי שזכני לכך

ברכות והודיות ותשבחות שירות וזמירות הללות וחזוזות רע ותהלות והשתחויות לשוכן הגבו׳ והקדוש בכל קדושות הנורא בכל יורא המוזר בל עז הנשגב בכל גדולות הגבור בכל גבורות השליט בכל ממשלות העוזר בכל עזרות הרחמן בכל רחמנות הימל בכל היות משכונו׳

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדי
ותלמוד תורה ואלו דברים שאדם עושה אותם אוכל פירותיהם בעולם
הזה והקרן קיימת לעולם הבא כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת שלום בין אדם
לחבירו ותלמוד תורה כנגד כולם ״ ב אין פוחתין לפאה מששים אע״פ שאמרו
אין לפאה שיעור הכל לפי גודל השדה ולפי רוב העניים ולפי הענוה ״ ג נותנין
פאה מתחלת השדה ומאמצעה ר׳ שמע׳ או׳ ובלבד שיתן בסוף כשיעור ר׳ יהוד׳ או׳ אם
שייר קלח אחד סומך לו משום פאה ואם לאו אינו נותן אלא משום הבקר ׳ ד
כלל אמרו בפיאה כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחד
ומכניסו לקיום חייב בפאה התבואה והקיטנית בכלל הזה ״ ה ובאילן האוג והחרו׳
והאגוזין והשקדים והגפני׳ והרימונים והזתים והתמרי׳ חייבין בפיאה ״ ו לעול׳
הוא נותן משם פאה ופטור מן המעשרו׳ עד שימרח מאכיל לבהמ׳ ולחיה ולעופו׳
ופטור מן המעשרו׳ עד שימרח ונוטל מן הגרן וזורע ופטור מן המעשרות עד
שימרח דברי ר׳ עקי׳ כהן ולוי שלקחו את הגורן המעשרו׳ שלהן עד שימרח
הגזבר ״

פר׳ ב

ואלו מפסיקין לפאה הנחל והשלולית ודרך הרבי׳ ודרך
היחיד ושביל הרבים ושביל היחיד הקבוע בימות החמ׳ ובימות
הגשמים הבור והניר וזרע אחר הזורע לשחת והקוצר לשחת מפסיק דברי ר׳ מאי׳
וחכמ׳ או׳ אין מפסיק אלא אם כן חרש ״ ב אמת המים שאינה יכול להקצ ר
כאחת ר׳ יהוד׳ או׳ מפסקת וכל ההרים אשר במעדר יעדרון אע״פ שאין הבקר יכול
לעבור בכליו הוא נותן פאה לכל ״ ג הכל מפסיק לזרעים ואינו מפסיק לאילן
אלא גדר אם היה שער כותש נותן פאה לכל ׳ ד ולחרובין כל הרואין זה את
זה א׳ ר״ג נוהגין היו בית אבא נותנין פאה אחת לזתים שהיו להם בכל רוח ולחרובין
כל הרואין זה את זה ר׳ אליע׳ בר׳ צדוק או׳ משמו אף לחרובין שהיו להן בכל העיר ״
ה הזורע את שדהו מין אחד אע״פ שהוא עושה שתי גרנות נותן פאה אחת זרעה
שני מינין אע״פ שהוא עושה גרן אחת נותן שתי פיאות הזורע שדהו שני מיני
חיטין אם עשאן גרן אחת נותן פאה אחת שתי גרנות נותן שתי פיאות ׳ ו
מעשה שזרע ר׳ שמע׳ איש המצפה לפני ר״ג ועלו ללשכת הגזית ושאלו א׳ נחום
הבבלי מקובל אני מר׳ מיישא שקבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים
הלכה למשה מסיני הזורע את שדהו שני מיני חיטין אם עשאן גרן אחת נותן פיאה
אחת שתי גרנות נותן שתי פיאות ׳ ז שדה שקצרוה גוים שקצרוה לסטים
קרסמוה נמלים שברתה רוח או בהמ׳ פטורה קצר חציה וקצרו ליסטי׳ חציה פטור
שחובת פאה בקמה קצרו ליסטים חציה וקצר חציה נותן פאה למה שקצר קצר
חציה ומכר חציה הלוקח נותן פאה לכל קצר חציה והקדיש חציה הפודה מיד הגזבר
נותן פאה לכל ״

פר׳ ג

מלבנות התבואה שבין הזיתים בש׳ או׳ פאה מכל
אחת ואחת ובה׳ או׳ מאחת על הכל ומודי׳ שאם היו ראשי
השורות מעורבין שהוא נותן פאה מאחת על הכל ״ ב המנמר את שדהו
ושייר קלחין לחין ר׳ עקי׳ או׳ פאה לכל אחד ואחד וחכמ׳ או׳ מאחד על הכל ומודים
חכמ׳ לר׳ עקי׳ בזורע שבת או חרדל בשלשה מקומו׳ שהוא נותן פאה מכל אחד
ואחד ״ ג המחליק בצלים לחים לשוק ומקיים יבשין לגרן נותן פאה לאלו

לעצמן ולאלו לעצמן וכן כרם המדל נותן מן המשואר על מה
ששייר והמחליק באחת ידו נותן מן המשואר על הכל ׃ ד׳ האמהות של בצלים חייב
בפאה ר׳ יוסה פוטר מלבנות הבצלים שבין הירק ר׳ יוסי או׳ פאה מכל אחת ואחת וחכמ׳
או׳ מאחת על הכל אחים שחלקו נותנין שתי פיאות חזרו ונשתתפו נותנין פאה אח׳
שנים שלקחו את האילן נותנין פאה אחת לקח זה צפונו וזה דרומו זה נותן פאה
לעצמו וזה נותן פאה לעצמו ׳ ה׳ המוכר קולחי אילן בתוך שדהו נותן פאה
מכל אחד ואחד א״ר יהוד׳ אימתי בזמן שלא שייר בעל השדה אבל אם שייר בעל
השדה הוא נותן פאה לכל ׳ ו׳ ר׳ אליע׳ או׳ קרקע בית רובע חייב בפאה ר׳ יהושע או׳
בעושה סאתים ר׳ טרפון או׳ ששה על ששה טפחים ור׳ יהוש׳ בן בתירא או׳ כדי לקצור
ולשנות והלכה כדבריו ׳ ז׳ ר׳ עקי׳ או׳ הקרקע כל שהו חייב בפאה ובכורים ולכתוב
עליו פרוזבול ולקנו׳ עמו נכסים שאין להם אחריות בכסף ובשטר ובחזקה ׃ ח׳
שכיב מרע שכתב נכסיו לאחרי׳ שייר קרקע כל שהו מתנתו קיימ׳ לא שייר קרקע
כל שהו אין מתנתו קיימת׳ הכותב נכסיו לבניו וכתב לאשתו קרקע כל שהו איבד
כתובתה ר׳ יוסי או׳ אם קבלה עליה אע״פ שלא כתב לה איבדה כתובתה׳ ט׳ הכות׳
נכסיו לעבדו יצא בן חורין שייר קרקע כל שהו לא יצא בן ח׳ חורין ר׳ שמעון או׳
לעולם הוא בן חורין שייר קרקע כל שהו לא יצא בן עד שיאמ׳ כל נכסיי נתונין
לפלוני עבדי חוץ מאחד מריבוא שבהן ׳

פר׳ ד׳

הפיאה ניתנת
במחובר לקרקע בדלית ובדקל בעל הבית מוריד ומחלק
לעניים ר׳ שמע׳ או׳ את בחליקי אגוזים אפי׳ תשע׳ ותשעה אומרי׳ לחלק ואחד
או׳ לבוז לזה שומעין שא׳ כהלכה׳ ב׳ ובדלית ובדקל אינו כן אפי׳ תשעים
ותשעה או׳ לבוז ואחד או׳ לחלק לזה שומעין שא׳ כהלכה׳ ג׳ נטל מקצת הפא׳
וזרק על השאר אין לו בה כלום נפל עליה פירס טליתו עליה מעבירין אותה ממנו
וכן בלקט וכן בעומר השכחה׳ ד׳ הפאה אין קוצרין אותה במגלו׳ ואין עוקרין
אותה בקרדומות כדי שלא יכו איש את רעהו שלש הובעיות ביום בשחר ובחצות
ובמנחה ר״ג או׳ לא אמרו אלא כדי שלא יפחותו ור׳ עקי׳ או׳ לא אמרו אלא כדי
שלא יוסיפו של בית נמר היו מלקיטין על החבל ונותנין פאה מכל אומן ואומן׳
ה׳ נכרי שקצר את שדהו ואחר כך נתגייר פטור מן הלקט ומן השכחה ומן הפא׳
ר׳ יהוד׳ מחייב בשכחה שאין שכח׳ אלא בשעת העימור ׳ ו׳ הקדיש קמה ופדה
קמה חייב עומרי׳ ופדה עומרים חייב הקדיש קמה ופדה עומרים פטורה שבשעת
חובתה היתה פטורה׳ ז׳ כיוצא בו המקדיש פירותיו עד שלא באו לעונת
המעשרו׳ ופדאן חייבין ומשבאו לעונת המעשרו׳ ופדאן חייבין הקדישן עד
שלא נגמרו ונגמרו ביד הגזבר ואחר כך פדאן פטורין שבשעת חובתן היו פטורין ׃
ח׳ מי שליקט את הפאה וא׳ הרי זה לפלו׳ עני ר׳ אליע׳ או׳ זכה לו וחכ׳ או׳ יתננה לעני
הנמצא ראשון הלקט והשכח׳ והפאה של נכרי חייב במעשרו׳ אלא א״כ הפקיר ׃
ט׳ איזהו לקט הנושר בשעת הקציר היה קוצר קצר מלא ידו תלש מלא קומצו
הכהו הקוץ נפל מידו לארץ הרי של בעל הבי׳ תוך היד ותוך המגל לעניים אחור
היד ואחור המגל לבעל הבית ראש היד וראש המגל ר׳ שמע׳ או׳ לעניים ר׳ עקי׳ או׳
לבעל הבית׳ י׳ חורי הנמלי׳ שבתוך הקמה הרי הן של בעל הבית ושל אחר הקוצ׳ רי׳

העליונים לעניים והתחתונ' לבעל הבית ר' מאיר או' הכל לעניים שספק לקט לקט'

פר' ה

גדיש שלא ליקט תחתיו כל המגעות בארץ הרי הן של עניים הרוח
שפזרה את העומרים אומדין אות' כמה לקט היא ראויה לעשות
ונותן לעניים רשב"ג או' נותן לעניים כדי נפילה' ב' שבולת שבקציר וראשה
מגעת לקמה אם נקצרת עם הקמה הרי של בעל הבית ואם לאו הרי של עניים
שבולת של לקט שנתערב' בגדיש מעשר שבול' אחת ונותן לו' ג' אמ' ר' אליעזר
היאך העני הזה מחליף דבר שלא בא ברשותו אלא מזכה העני בכל הגדיש
ומעשר שבול' אחת ונותן לו' ד' אין מגלגלין בטופח דברי ר' מאיר וחכמים
מתירין מפני שאפשר' ה' בעל הבית שהיה עובר ממקום למקו' וצריך ליטול לקט
שכח' ופאה ומעשר עני וכשיחזור לביתו ישלם דברי ר' אליע' וחכמ' או' עני היה באות'
שעה' ו' המחליף עם העניים שלו פטור של עניים חייב שנים שקבלו את
השדה באריסו' זה נותן לזה חלקו מעשר עני וזה נותן לזה חלקו מעשר עני המקב' ל
שדה לקצור אסור בלקט בשכח' בפאה ובמעשר עני אמ' ר' יהוד' אימתי בזמ' שקבל'
ממנו למחצ' לשליש ולרביע אבל אם אמ' לו שליש מה שאתה קוצר שלך מותר
בלקט שכח' ופאה ואסור במעשר עני' ז' המוכר את שדהו המוכר מותר והלוק'
אסור לא ישכור אדם פועל על מנת שילקט בנו אחריו' ומי שאינו מניח את
העניים ללקט או שהוא מניח את אחד ואת אחד לאו או שהוא מסייע את אחד
מהן הרי זה גוזל את העניים על זה נא' אל תשיג גבול עולם' ח' העומר
ששכחוהו פועלי' ולא שכחו בעל הבית בעל הבית ולא שכחוהו פועלים עמדו
עניים בפניו או שחפוהו בקש הרי זה אינו שכחה" ט' המעמר לאכוריו'
ולכומסו' ולחררא ולעומרי' אין לו שכח' ומימנו ולגרן יש לו שכח' המעמר לגדיש
יש לו שכח' וממנו ולגרן אין לו שכחה זה הכלל כל המעמר למקו' שהוא גמר
מלאכה יש לו שכחה וממנו ולגרן אין לו שכחה למקום שאינו גמר מלאכ' אין
לו שכחה וממנו ולגורן יש לו שכחה"

פר' ו

כש' או' הבקר
לעניים הבקר וב"ה או' אינו הבקר עד שיבקר את לעשי'
כשמט' כל עומרי השדה של קב קב ואחת של ארבע' קבין ושכחו בש' או' אינו
שכחה וב"ה או' שכחה' ב' העומר שהוא סמוך לגפא ולגדר ולבקר ולכלים
ושכחו בש' אינו שכח' וב"ה או' שכחה' ג' ראשי השורו' העומר שכנגדו מוכי' ח
העומר שהחזיק להוליכו אל העיר ושכחו מודין שאינו שכחה" ד' אלו הן
ראשי השורו' שנים שהתחילו באמצע השורה זה פניו לצפון וזה פניו לדרום
ושכחו לפניהם ולאחריהם שלפניה' שכחה ושלאחריה' אינו שכחה היחיד
שהתחי' מראש השור' ושכח לפניו ולאחריו שלפניו אינו שכח' ושלאחריו
שכחה מפני שהוא' בלא תשוב זה הכלל כל שהוא בלא תשוב שכחה וכל
שאינו בלא תשוב אינו שכחה' שני עמרי' שכחה שלשה אינן שכחה
שני צבורי זתים והחרובין שכח' ושלשה אינן שכחה שני הוצני פשתן שכחה
אינן שכחה שני גרגרים פרט ושלשה אינן פרט שני שבלים לקט ושלשה
אינן לקט כדברי ב"ה ועל כלם ב"ש או' שלשה לעניים וארבע' לבעל הבית' ו'
העומר שיש בו סאתי' ושכחו אינו שכחה שני עומרי' ובהן סאתים ר"ג לבעל הבית

וחכמ׳ או׳ א׳ ר״ג וכי מרוב העומרים ייפה כחו של בעל הבית או הורע כחו א׳ לו ייפה
כחו א׳ להן ומה את כנים שהוא עומר אחת וכן סאתי׳ ושכחו אינו שכח׳ שני עמרים
וכהן סאתים אינו דין שלא יהו שכח׳ אמרו לו לא אם אמרת בעומר שהו׳ בגדיש
תאמ׳ בשני עומרי׳ כברכות ׳ ז׳ קמה שיש בה סאתי׳ ושכחה אינה שכחה אין בה
סאתים אם ראויה היא לעשות סאתים אפי׳ היא של טופח רואין אותה כאילו היה
עבייה של שעורים ׳ ח׳ קמה מצלת את העומר ואת הקמה והעומר אינו מצי׳
לא את הקמה ולא את העמר איזוהי קמה שמצל׳ את העומר כל שאינה שכחה
אפי׳ קלח אחד ׳ ט׳ סאה תבואה עקורה וסאה שאינה עקור וכן באילן והשום
והבצלים אינן מצטרפין לסאתים ר׳ יוסי אם באת רשות העני באמצ׳ אינן מצטרפ׳
ואם לאו הרי אלו מצטרפין ׳ י׳ התבואה שנתנה לשחת או לאלומ׳ וכן באגודי
השום ואגו׳ השום והבצלים אינן מצטרפין לסאתים ר׳ יהוד׳ או׳ אין להם שכחה
וכל הטמונים בארץ כגון הלוף והשום והבצלים ר׳ יהוד׳ או׳ אין להם שכחה וחכמ׳ או׳
יש להם שכחה ׳ יא׳ הקוצר בלילה והמעמר והסומא יש להם שכחה אם היה
מתכוין ליטול את השכח הגס אין לו שכחה אם א׳ הרי אני קוצר על מנת שאני
שוכח אני אטול יש לו שכחה׳׳

פר׳ ז׳

כל זית שיש לו שם כזית נטופ׳
בשעתו ושכחו אינו שכח׳ בד״א
בשמו ובמעשיו ובמקומו ׳
בשמו שהוא שפכני או ביישני במעשיו שהוא עושה הרבה במקומו שהוא
עומ׳ בצד הגת או בצד הפרצה ושאר כל הזתים שני שכחה שלשה אינן שכחה ר׳
יוסי או׳ אינן שכחה לזתים ׳ ב׳ זית שנמצא עומד בין שלש שורות של שני
מלבנין ושכחו אינו שכח׳ בד״א בזמן שלא התחיל בו אבל התחיל בו אפי׳ כזית נטופ׳
בשעתו ושכחו יש לו שכח׳ כל זמן שיש לו תחתיו יש לו בראשו ר׳ מאיר או׳ משתהל׳
המחבא׳ ג׳ איזהו פרט הנושר בשע׳ הבצירה היה בוצר עוקץ את כל האשכול
הוסבך בעלים נפל לארץ ונפרט הרי הן של בעל הבית המניח כלכלה תחת הגפן ׳
בשעה שהוא בוצר הרי זה גוזל את העניים על זה נא׳ אל תשיג גבול עולים ׳ ד׳
המדל בגפני׳ כדרך שהוא מדל בתוך שלו כך הוא מדל בשל עניים דברי ר׳ יהוד׳ ר׳ מאי׳
או׳ בשלו הוא רשאי ואינו רשאי בשל עניים ׳ ה׳ איזהו עולל כל שאין לה
לא כתף ולא נטף אם ספק לעניים עוללו׳ שבארכוב אם נקצרת עם האשכול הרי
של בעל הבית ואם לאו הרי היא של עניים גרגר יחידי ר׳ יהוד׳ או׳ אשכול וחכמ׳ או׳
עוללת׳׳ ו׳ כרם שכולו עוללת ר׳ אליע׳ או׳ לבעל הבית ר׳ עקי׳ או׳ לעניים א״ר אליע׳
כי תבצר לא תעולל אם אין בציר מניין עוללות א״ל ר׳ עקי׳ וכרמך לא תעולל אפי׳
כולו עוללו׳ א״כ למה נא׳ כי תבצר לא תעולל אין לעניים בעוללות קודם הבציר ׳
ז׳ כרם רבעי בש׳ או׳ אין לו חומש ואין לו ביעור וב״ה או׳ יש לו בש׳ או׳ יש לו פרט
ויש לו עוללות והעניים פורין לעצמן וב״ה או׳ כולו לגת ׳ ח׳ המקדיש את כרמו
עד שלא נודעו העוללות אין העוללות לעניים משנודעו העוללו׳ העוללו׳ לעניים
ר׳ יוסי או׳ יתנו שכר גידולין להקדש איזוהי שכח׳ בעריס כל שהו׳ יכול לפשוט
את ידו וליטלה ובדוגליות משיעבור הימנה׳׳

פר׳ ח׳

מאימתי כל
כל אדם מותרין בלקט משילכו הנמושות
ובפרט ובעול׳
משהלכו העניים בכרם ויבאו ובזיתים משתרד רביע שניה ר׳ יהוד׳ והלא יש שאין

מוסקין זיתיהן אלא לאחר רביעה שניה אלא כדי שיהא העני יוצא ולא יהא מבי'
אלא בארבע איסרות ׃ ב׳ נאמנין על הלקט ועל השכח' ועל הפאה בשעתן
ועל מעשר עני בכל שנתן וכן לוי נאמן לעולם אין נאמנין אלא על דבר שכך
בני אדם נוהגין כן ׃ ג׳ נאמנין על החטין אין נאמנין לא על הקמח ולא על
הפת נאמנין על הסעור' של אורז ואין נאמנין עליו בין חי בין מבושל נאמנין על
הפול ואין נאמנין על הגריס' בין חיים בין מבושלין נאמנין על השמן לומר של
מעשר עני הוא ואין נאמנין עליו לום' של זיתי נקות הוא ׃ ד׳ נאמנין על הירק
החי ואין נאמנין על המבושל אלא א״כ היה דבר ממועט שכן דרך בעל הבית להיות מוצי'
מלפניו ׃ ה׳ ׃ אין פוחתין לעניים בגורן מחצי קב חטין וקב שעורין ר׳ מאיר אומ'
חצי קב זב וחצי קוסמין וקב גרוגר' או מנה דבלה ור׳ עקי' או' פרס חצי לוג יין ור׳ עקי'
או' רביעיה רביעית שמן ור׳ עקי' או' שמיני' בשאר כל הפירות א׳ אבא שאול כדי
שימכרם ויקח בהם מזון שלש סעודות ׃ ו׳ מדה זו אמור' בכהנים ובלוים ובישר'
היה מציל נותן מחצ' ונוטל מחצה היה לו דבר ממועט נותן לפניה' ומחלקין ביניה' ׃
ז׳ אין פוחתין לעני העובר ממקום למקו' מככר בפונדיון מארבע סאין בסלע לן
נותנין לו פרנס לינה שבת נותנין לו מזון שלש סעודות מי שיש לו מזון שתי סעו'
לא יטול מן התמחוי מזון ארבע עשר' לא יטול מן הקופה והקופ' נגבית בשנים
ומתחלקת בשלשה ׃ ח׳ מי שיש לו מאתים זוז לא יטול לקט שכח' ופא' ומעשר
עני היו לו מאתים חסר דינר אפי' אלף נותנין לו באחת הרי זה יטול היו ממושכנין
לכתוב' אשתו או לבעל חובו הרי זה יטול אין מחייבין אותו למכור את ביתו ואת
כלי תשמישו ׃ ט׳ מי שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהן הרי זה לא יטול
כל מי שאינו צריך ליטול ונוטל אינו מת מן הזקנה עד שיצטרך לבריות וכל מי
שהוא צריך ליטול ואינו נוטל אינו מת מן הזקנה עד שיפרנס לאחרים משלו
על זה נא' ברוך הגבר אשר יבטח בי״י והיה י״י מבטחו וכן דיין שלוקח שוחד ומטה
את הדין אינו מת מן הזקנה עד שיהו עיניו כהו' ש' ושחד לא תקח כי השחד וגו'

חסלת פיאה

פרקים שמנה ׃

הקלים שבדמאי השית'
והרימים והעוזרדין ובנות שוח ובנו' שקמה ונובלו'
התמרה והגפנן והנצפה וביהודה האוג והחומץ והכסבר ר׳ יהוד' או' כל השיתין פטורו'
חוץ משלה ריפיא וכל הרימין פטורין חוץ מרימי שקמנה כל בנות שקמה חוץ מן
המסוטפות ׃ ב׳ הדמאי אין לו חומש ואין לו ביעור ונאכל לאונן ונכנס לירושל'
ויוצא ונפדה ונאכל ומאכילין את מיעוטו בדרכים ונותנין אותו לעם הארץ ואוכל
כנגדו ואוכל ומחללין אותו כסף על כסף נחשת על נחשת כסף על נחשת ונחשת
על כסף ונחשת על פירות ובלבד שיחזור ויפדה את הפירות דברי ר׳ מאיר וחכמ' או'
יעלו הפירות ויאכלו בירושלם ׃ ג׳ הלוקח לזרע ולבהמ' קמח לעורות ושמן לנר
שמן לסוך בו את הכלים פטור מן הדמאי מכזיב ולהלן פטור מן הדמאי חלת
עם הארץ והמדומע והלקוח בכסף מעשר ושירי מנחות פטורין מן הדמאי שמן
ערב ב״ש מחייבין וב״ה פוטרין ׃ ד׳ הדמאי מערבין בו ומשתתפין בו מברכין
עליו ומזמנין עליו מפרישין אותו ערום ובין השמשו' ואם הקדים מעשר שני
לראשון אין בכך כלום שמן שהגרדי סך בו באצבעותיו חייב בדמאי ושהסורק

נותן כעמר פטור מן הדמאי׃

פר׳ ב

אלו דברים מתעשרין דמאי בכל מקום הדבלה והתמרי׳ והחרובין והאורז והכמון והאורז שבחוצה
לארץ כל המשתמש ממנו פטור׳ ב׳ המקבל עליו להיות נאמן מעשר את שהוא
אוכל ואת שהוא לוקח ואת שהוא מוכר ואינו מתארח אצל עם הארץ ר׳ יהוד׳ או׳
את המתארח אצל עם הארץ נאמן אמרו לו על עצמו אינו נאמן כיצד יהא נאמן
על אחרים׳ ג׳ המקבל עליו להיות חבר אינו מוכר לעם הארץ לח ויבש ואינו
לוקח ממנו לח ואינו מתארח אצל עם הארץ ולא מארחו עמו בכסותו ר׳ יהודה או׳
אף לא יגדל בהמ׳ דקה ולא יהיה פרוץ בנדרים ובשחוק ולא יהיה מטמ׳ למתי׳ ומשמ׳
בבית המדרש אמרו לו לא באו אלו בכלל׳ ד׳ הנחתומין לא חייבו אותם חכמים
להפריש אלא כדי תרומ׳ מעשר וחלה החנוונין אינן רשאין למכור הדמאי כל
המשפיעין במדה גסה רשאין למכור דמאי ואלו הן המשפיעין במדה גסה כגון
הסיטונ׳ ומוכרי תבואה׳ ה׳ ר׳ מאיר או׳ את שדרכו להמדד בדקה ומדדו בגסה
טפילה דקה לגסה איזוהי מדה גסה ביבש שלש׳ קבין ובלח דינר ר׳ יוסה או׳ סלי תאנ׳
וסלי ענבי׳ וקופות של ירק כל זמן שהוא מוכרן אכסרא פטור׳

פר׳ ג׳

מאכילין את העניים דמאי ואת אכסניא דמאי רב״ג או׳ היה
מאכיל את פועליו דמאי גבאי צדקה בש׳ או׳ נותנין את המעושר לשאינו מעשר
ואת שאינו מעשר למעשר נמצאו כל אדם אוכלין מתוקן וחכמ׳ או׳ גובין סתם
ומחלקין סתם והרוצה לתקן יתקן׳ ב׳ הרוצה לחזוק עלי ירק להקל ממשאו לא
ישליך עד שיעשר הלוקח ירק מן השוק ונמלך להחזיר לא יחזיר עד שיעשר
שאינו מעשר אלא מנין היה עומד ולוקח מאה טעון אחר יפה ממנו מותר
להחזיר מפני שלא משך׳ ג׳ המוצא פירות בדרך ונטלן לאוכלן ונמלך להצניע
לא יצניע עד שיעשר אם מתחלה נטלן בשביל שלא יאבדו פטור וכל דבר שאינו
רשאי למוכרן דמאי לא ישלח לחבירו דמאי ר׳ יוסי מתיר בודאי ובלבד שיודיעו׳
ד׳ המוליך חטין לטחון כותי או לטחון עם הארץ בחזקתן למעשרות ולשביעי׳
לטחון הנכרי דמאי המפקיד פירותיו אצל הכותי ואצל עם הארץ בחזקתן למעשרו׳
ולשביעית ואצל הנכרי כפירותיו ר׳ שמעון או׳ דמאי׳ ה׳ הנותן לפונדקית מעשר
את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל הימנה מפני שהיא חשודה לחלות את המתהלך
ר׳ יהוד׳ או׳ רוצה היא להתן את כתה וכושה מחתנה גמורה ר׳ יהוד׳ בנותן לחמורתו
שביעית שאינה חשודה להאכיל את כתה שביעית׳

פר׳ ד׳

הלוקח פירות ממי שאינו נאמן על המעשרות ושכח לעשרן
שואלו בשבת ואוכלו על פיו חשכה מוצאי שבת לא יאכל עד שיעשר׳ ב׳
לא מצאו אל אחר שאינו נאמן על המעשרו׳ מעשרין הן אוכל על פיו חשכה
מוצאי שבת לא יאכל עד שיעשר׳ ג׳ תרום׳ מעשר דמאי שחזרה למקומ׳ ר׳ שמע׳
שזורי או׳ את בחול שאלו ואוכלו על פיו׳ ד׳ המדיר את חבירו שיאכל אצלו והוא
אינו מאמינו על המעושרו׳ אוכל עמו שבת ראשונ׳ אעפ׳ שאינו מאמינו על המעש׳
ובלבד שיאמ׳ לו מעשרין הן ובשבת שניה אעפ׳ שהוא נודר הימנו הנייה
לא יאכל עד שיעשר׳ ה׳ ר׳ אליעז׳ או׳ אין אדם צריך לקרו׳ שם על מעשר עני
של דמאי וחכמ׳ או׳ קורא שם ואינו צריך להפריש׳ ו׳ מי שקרא שם לתרומת

מעשר של דמאי ד' דמעשר עני של ודאי לא יטלם בשנת אם היה כהן או עני

לומודים לאכל אצלו יבאו ויאכלו ובלבד שיודיעם׳ ז' האו' למי שאינו נאמן על

המעשרות קח לי ממי שהוא נאמן וממי שהוא מעשר אינו נאמן מאיש פלו' הרי

זה נאמן הלך ליקח ממנו אמ' לו לא מצאתיו ולקחתי לך מאחר שהוא נאמן אינו נאמ׳

ח' הנכנס לעיר ואינו מכיר אדם שם ואמ' מי כאן נאמן ומי כאן מעשר אמ' אחד אני

איני נאמן איש פלו' נאמן הרי זה נאמן הלך ולקח הימנו אמ' מי כאן מוכר ישן

אמ' מי ששילחך אצלו אעפ' שהם כגומלי' זה את זה הרי אלו נאמנין׃ ט'

החמרים שנכנסו לעיר א' אמ' אחד מהם שלי חדש ושל חברי ישן שלי אינו מתוקן ושל

חברי מתוקן אינן נאמנין ר' יהוד' או' נאמנין׃ **פר' ה'** הלוקח

מן הנחתום כיצ' מעשר נוטל כדי תרומ' מעש' וחלה

ואו' אחד ממאה במה שיש כאן הרי כיצד זה מעשר ושאר מעשר סמוך לו זה

שעשיתי מעשר עשוי הוא תרומ' מעשר עליו והשאר חלה ומעשר שני בצפונו

או בדרומו ומחולל על המעות׳ ב' הרוצה להפריש תרומ' ותרומ' מעשר

כאחד נוטל אחד משלשי' ושלשה ושליש ואו' אחד ממאה במה שיש כאן ד'

הרי בצד זה חולין והשאר תרומ' על הכל מהחולין שיש כאן הרי כצד זה מעשר

ושאר זה מעשר סמוך לו זה שעשיתי מעשר עשוי תרומ' מעשר עליו ומעשר

שני בצפונו או בדרומו ומחולל על המעות׳ ג' הלוקח מן הנחתום מעשר מן

החמה על הצוננת ומן הצוננת על החמ' אפי' מטפוסין הרבה דברי ר' מאיר ר' יהודה

אוסר שאני או' חטין של אמש היה משל אחר ושל היום היו משל אחר ר' שמע'

אוסר בתרומ' המעשר ומתיר בחלה׃ ד' הלוקח מן הפלטר מעשר מכל טפוס

וטפוס דברי ר' מאיר ור' יהוד' או' מאחת על הכל ומודה ר' יהוד' בלוקח מן המנפול שהו'

מעשר מכל אחד ואחד׳ ה' הלוקח מן העני וכן העני שנתנו לו פרוסות פת

או פלחי דבילה מעשר מכל אחד ואחד ובתמרי' ובגרוגרו' בולל ונוטל׳ אמ' ר' יהוד'

אימתי בזמן שהמתנה מרובה אבל בזמן שהמתנה ממועטת מעשר מכל אחד

ואחד׳ ו' הלוקח מן הסיטון וחזר ולקח ממנו שנייה לא יעשר מזה על זה

אפי' משתי קופות אפי' משתי עיירו' בעל הבית שהיה מוכר ירק בשוק בזמ' שמבי'

לו מגנותיו מעשר מאחד על הכל מגנות אחרות מעשר מכל אחת ואחת׳

ח' הלוקח טבל משני מקומות מעשר מזה על זה אעפ' שאמרו אין אדם רשאי

למכור טבל אלא לצורך׃ ט' מעשרין משל ישר' על גוים ומשל גוים על

ישר' ושל ישר' על של כותים ושל כותים על של כותים ר' איע' אוסר משל כותים

על של כותים׃ י' עציץ נקוב הרי הוא כארץ תרם מן הארץ על עציץ ומן

ומעציץ נקוב על הארץ תרומתו תרומ' ומשאינו נקוב על הנקוב תרומ' ויחזור

ויתרום ומן הנקוב על שאינו נקוב תרומ' ולא תאכל עד שיוציא עליה תרומה

ומעשרות׳ יא' תרם מן הדמיי על הדמיי תרם מן הדמאי על הודאי תרומה

ויחזור ויתרום מן הודאי על הדמאי תרומה ולא תאכל עד שיוציא עליה תרומ'

ומעשר׳ המקבל שדה מישר' מן הנכרי ומן הכותי חולק

לפניהם החוכר שדה מישר' תורם ונותן לו אמ' ר' יהוד' אימתי

בזמן שנתן לו מן אותה שדה או מאותו המין אבל נתן לו משדות אחרו' או ממין

אחר מעשר ונותן לו׳ ב׳ החוכר שדה מן הנכרי מעשר ונותן לו ר׳ יהוד׳ או׳ את
המקבל שדה אבותיו מן הגוי מעשר ונותן לו׳ ג׳ כהן ולוי שקבלו שדה מישר׳ כשם
שחולקין בחולין כך חולקין בתרום׳ ר׳ ליע׳ או׳ המעשרות שלהן שעל כן באו׳ ד׳
ישר׳ שקבל שדה מכהן ולוי המעשרו׳ לבעלים ר׳ ישמע׳ או׳ הקרתני שקבל שדה
מירושלמי נותן מעשר שני לירושלמי וחכמ׳ או׳ יכול הוא הקרתני לעלות ולאכלו
בירושלם׳ ה׳ המקבל זתים לשמן כשם שחולקין בחולין כך חולקין בתרום׳ ר׳ יהוד׳
או׳ שקבל מכהן ומלוי זתים לשמן או למחיצת שכר המעשרו׳ לבעלים׳ ו׳
בש׳ או׳ לא ימכור אדם את זיתו אלא לחבר בה׳ או׳ אף למעשר וצנועי בה הוו נוהגי׳
כדברי בש׳ ז׳ שנים שבצרו את כרמיהם לתוך גת אחת אחד מעשר ואחד שאי׳
מעשר המעשר מעשר את שלו וחלקו בכל מקום שהוא׳׳ ח׳ שנים שקבלו
את השדה באריסו׳ או שירשו או שנשתתפו יכול הוא שיאמ׳ לו טול אתה חטין
שבמקום פלו׳ ואני חטין שבמקום פלו׳ יין שבמקו׳ פלו׳ ואני יין שבמקום פלו׳ אבל
לא יאמ׳ לו טול אתה חטין ואני שעורין טול אתה יין ואני אטול את השמן׳
ט׳ חבר ועם הארץ שירשו את אביהם עם הארץ יכול הוא לומ׳ טול אתה חטין
שבמקום פלו׳ ואני חטין שבמקו׳ פלו׳ יין שבמקו׳ פלו׳ ואתה ואני יין שבמקום פלו׳
אבל לא יאמ׳ לו טול אתה חטין ואני שעורין טול אתה הלח ואני אטול את
היבש׳ י׳ גר וגוי שירשו את אביהם גוי יכול הוא לומ׳ לו טול אתה יין נסך
ע״ז ואני מעות אתה יין נסך ואני פירות אם משבאו לרשות הגר אסור׳ י״א
המוכר פירות בסוריא ואמ׳ משל ארץ ישר׳ הן חייב לעשר מעושרין הן נאמן ד
שהפה שאסר הוא הפה שהתיר אם ידוע שיש לו שדה בסור׳ לחייב לעשר׳׳
י״ב עם הארץ שא׳ לחבר קח לי גלוסקיא אחת לוק׳ סתם ופטור אם א׳ זו שלי וזו
של חברי ונתערבו חייב לעשר אפי׳ הן מאה׳

פר׳ ז׳

המזמין את
חבירו שיאכל אצלו והוא אינו מאמינו על המעשרו׳
או׳ מערב שבת מה שאני עתיד להפריש למחר הרי מעשר סמוך לו זה שעשוי
למעשר עשוי תרומ׳ מעשר עליו ומעשר שני בצפונו או בדרומו ומחולל על
המעות׳ ב׳ מזגו לו את הכוס או׳ מה שאני עתיד לשייר בשולי הכוס הרי
הרי הוא מעשר ושאר מעשר סמוך זה שעשיתי עשוי תרומ׳ מעשר עליו ומעש׳
שני עליו בפיו ומחולל על המעות׳ ג׳ פועל שאינו מאמין לבעל הבית נוטל
גרוגרת אחת ואו׳ זו ותשע הבאות אחריה עשויות תרומ׳ מעשר על התשע׳ שאני
אוכל וזו עשויה תרומ׳ מעשר עליהן ומעשר עני באחרונה ומחולל על המעות׳
ד׳ וחוסך גרוגרת אחת רשב״ג או׳ לא יחסוך מפני שהוא ממעט את מלאכ׳
של [בעל] בית ור׳ יוסי או׳ יחסוך מפני שהוא תנאי ב״ד׳ ה׳ הלוקח יין מבין הכותים
או׳ שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומ׳ ועשרה מעשר ראשון ותשע
מעשר שני מיחל ושותה׳ ו׳ היו לו תאנים של טבל בתוך ביתו והוא ב
בבית המדרש או בשדה או׳ שני תאנים שאני עתיד להפריש הרי הן תרומ׳ ועשר
מעשר ראשון ותשע מעשר שני׳ ז׳ היו דמאי או׳ מה שאני עתיד להפריש
הרי הוא מעשר ושאר המעשר סמוך לו מה שעשיתי מעשר תרומ׳ מעשר עליו ז
ומעשר שני בצפונו או בדרומו ומחולל על המעות׳ ח׳ היו לפניו שני ד׳

כלכלות של טבל יאמ׳ מעשרו׳ זו בזו הראשנ׳ מעשרת של זו בזו ושל זו בזו הראשנ׳
מעושרות מעשרותיהן מעשר כלכל׳ בחברתה קרא שם אחר ׳ ט׳ מאה טבל
מאה חולין נוטל מאה ואחת מאה טבל מאה מעשר נוטל מאה ועשר מאה טבל
ותשעים מעשר תשעים טבל ושמונים מעשר לא הפסיד כלום זה הכלל כל זמן
שהטבל מרובה לא הפסיד כלום ׳ י׳ מי שהיו לו עשר שורות של עשר
כדי יין ואמ׳ שורה החיצונה אחת ואינו יודע איזוהי נוטל שתי חביות לוכסן חיצי יא׳
שורה החיצונה אחת מעשר ואין ידוע איזוהי נוטל ארב׳ חביות מארבע זויו׳ שור
אחת מעשר ואין ידוע איזוהי נוטל שורה אחת לופ׳נן חיצי שור׳ אח׳ מעשר
ואין ידוע איזוהי נוטל שתי שורו׳ לוכסן חבית אחת מעשר ואין ידוע איזוהי נוטל
מכל חבית וחבית׃

חסלת דמאי מסכת כלאים

א׳ החטין והזונין אינן כלאים זה בזה והשעורין ושבלת שועל הכוסמין והשיפון
הפול והספיר והפרקין והטופח ופול הלבן והשעועית אינן כלאים זה בזה׃ ב׳
הקישות והמלפפון אינן כלאים זה בזה ר׳ יהוד׳ או׳ כלאים זה בזה חזרת וחזרת גלים
עולשי׳ ועולשי שדה כרישים וכרישי שדה כוסבר וכוסבר שדה חרדל וחרדל מיצרי
דלעת ודלע׳ מיצרית והרמוצ׳ ופול המצרי והחרוב אינן כלאים זה בזה׃ ג׳ הלפת
והנפוס והכרוב והתרובתור התרדין והלעונין הוסית ר׳ עקי׳ השום והשומנית והבצל
והבצלצול התורמוס והפלוסלוס אינן כלאים זה בזה ׳ ד׳ ובאילן האגסים
והקרוסטמילין והפרישין והעוזרדין אינן כלאי׳ זה בזה התפוח והחזרר האפרסקי׳
והשקדים והשזיפין והרימים אע״פ שדומי׳ זה לזה כלאי׳ זה בזה׳ ה׳ הצנון
והנפוס החרדל והלפסן ודלעת יונית עם המיצרי׳ והרמוצה אע״פ שדומין זה לזה
כלאי׳ זה בזה׳ ו׳ הזאב והכלב כלב הכופרי והשועל והעזים והצבאים היעלים
והרחלים הסוס והפרד הפרד והחמור החמור והערוד אע״פ שדומין זה לזה כלאי׳ זה
בזה׳ ז׳ אין מביאין אילן באילן וירק בירק ולא ירק באילן ולא אילן בירק
ר׳ יהוד׳ מתיר ירק באילן ׳ ח׳ אין נוטעין ירקו׳ בתוך סדן של שקמ׳ אין מרכיבי׳
פיגם על גבי קידה לבנה מפני שהוא ירק באילן אין נוטעין יחור של תאנה בתוך
החיצוב שתהא מקרו אין תוחבין זמור׳ של גפן לתוך האבטיח שתהא זורקת
מימיה לתוכו מפני שהיא אילן בירק אין נותנין זרע דלעת לתוך החלמית שתהא
משמרתו מפני שהוא ירק בירק׳ ט׳ הטומן לפת וצנונות תחת הגפן אם
היו מקצת העלין מגולין אינו חושש לא משו׳ כלאים ולא משו׳ שביעית ולא משו׳
מעשרות וניטלין בשבת הזורע חטה ושעור׳ כאחת הרי זה כלאים ר׳ יהוד׳ או׳ אינן
כלאים עד שיהו שני חטין ושעור׳ או חטה ושתי שעורין או חטה ושעורה
וכוסמת׃

פר׳ ב

כל סאה שיש בה רובע זרע ממין אחר ימעט ר׳ יוסה או׳ יבור בין ממין אחד בין משני
מינין ר׳ שמע׳ או׳ לא אמרו אלא אי ממין אחד וחכמ׳ או׳ כל שהוא כלאים בסאה
מצטרף לרובע ׳ ב׳ בד׳א תבואה בתבואה וקטנית בקטנית ם תבואה בקטנית
וקטנית בתבואה באמת אמרו זרעוני גנה שאינן נאכלין מצטרפין אחד מעשרים

וארבעה בנופל לבית סאה ר' שמע' כשם שאמרו להחמיר את להקל הפשתן בתבוא'
מיצטרף אחד מעשרים וארבע בנופל לבית סאה' ג' היתה שדהו זרועה חטין
ונמלך לזורע' שעורין ימתין לה עד שתתליע ויופך ואחרכך יזרע אם צמחה לא
יאמ' אזרע וה ואחרכך הופך ואחרכך יזרע וכמה יהא חורש כתלמי הרביע' אבא
שאול או' כדי שלא ישייר רובע לבית סאה' ד' זרועה ונמלך לנטוע' לא יאמ'
אטע ואחרכך אופך אלא אופך ואחרכך דזרע נוטע נטיעה ונמלך לזורעה לא
יאמ' אזרע ואחרכך אשרש אלא משרש ואחרכך זורע אם רצה גומם עד פחות
מטפח וזורע ואחרכך משרש' ה' היתה שדהו זרוע' קנבס או לוף לא יהא
זורע ובא על גביהן שאינן עושין אלא לשלש שנים' ו' תבואה שעלו
בה ספחי אסטס וכן מקום הגרנות שעלו בהן מינין הרבה וכן תלתן שהעלה מיני ז'
עשבים אין מחייבין אותן לנכש נוכש או כוסח או' לו עקור את הכל חוץ ממין
אחד' ז' הרוצה לעשות שדהו משר משר כש' או' שלשה תלמים של
פתיח וכה' או' מלא העול השרוני וקרובין דברי אלו להיות כדברי אלו' ח'
היה ראש תור חטין נכנס להוך של שעורי' מותר מפני שהוא נראה כסוף שדהו
שלו חטין ושל חבירו מין אחר מותר לסמוך לו תלם של פשתן ולא תלם ממין אח'
ר' שמע' או' אחד זרע פשתן ואחד כל המינין ר' יוסה או' את באמצ' שדהו מותר
לבדוק בתלם של פשתן' ט' אין סומכין לשדה תבואה חרדל מזריע ז'
אבל סומכין לשדה ירקות חרדל והריע סומך לבור ולניר ולגפא ולדרך ולגדר שהו'
גבוה עשר' טפחים ולחריץ שהוא עמוק עשר' ורחב ארבעה ולאילן שהוא מיסך
על הארץ ולסלע שהוא גבוה עשר' ורחב ארבעה' י' הרוצה לעשות
שדהו קרחת מכל מין עושה עשרים וארבעה קרחות לבית סאה מקרחה לבית רובע
וזורע לתוכה כל מין שירצה היתה קרחת אחת או שתים זורען חרדל שלש לא
יזרעם חרדל מפני שהוא נראה כשד' חרדל דברי ר' מאיר וחכמ' או' תשע קרחות
מותרו' ועשר אסורות ר' אליע' בן יעקב או' אפי' כל שדהו בית כור לא יעשה בתוכה
חוץ מקרחה אחת' יא' כל שהוא בתוך בית רובע עולה במדת בית רובע
אכלת הגפן והקבר והסלע עולין במדת בית רובע תבואה בתבואה בית רובע ירק
בירק ששה טפחים תבואה בירק וירק בתבואה בית רובע ר' אליע' או' ירק בתבואה
ששה טפחים' יב' תבואה נוטה על גבי תבואה וירק על גבי ירק ותבואה
על גבי ירק וירק על גבי תבואה הכל מותר חוץ מדלע' יונית ר' או' את הקישו' ופול
המצרי ורואה אני את דבריהם מדבריי'

פר' ג'

ערוגה שהיא ששה על ששה טפח' זורעין בתוכה
חמשה זרעונין ארבעה בארבע' רוחות ואחת באמצע היה לה גובל גבוה טפ'
זורעין בתוכה שלש' עשר שלשה על כל גובל וגובל ואחד באמצע לא יטע
ראש הלפת בתוך מפני שהו' ממלאהו ר' יהוד' או' ששה באמצע' ב' כל
מין זרעים אין זורעין בערוגה כל מין ירקו' זורעין בערוגה החרדל והאפונים
השופין מין זרעים אפונים הגמלונין מין ירק גובל שהוא גבוה טפח ונתמעט
כשר שהיה כשר מתחלתו התלם ואמת המים שהן עמוקין טפח זורעין לתוכן
שלשה זרעונין אחד מכאן ואחד מכאן ואחד באמצע' ג' היה ראש תור

ירק נכנס לתוך שדה ירק אחר מותר מפני שהוא נראה סוף שדהו היתה שדהו זרועה
ירק ובקש ליטע בתוכה שורה של ירק אחר ר' שמע' או' עד שיהא התלם מפולש מרא'
השדה ועד סופו ר' עקי' או' אורך ששה טפחים לרוחב מלאו ר' יהוד' או' רוחב כמלא רוח
הפרסה׳ ד' הנוטע שתי שורות של קישואין שתי שורו' של דילועין שתי שורו'
של פול המיצרי מותר שורה של קישואין שור' של דלועין שור' של פול המיצרי ׳
אסור שורה של קישואין ר' אליע' מתיר וחכמ' אוסרין ׳ ה' נוטע אדם קישות
ודלעת לתוך גומ' אחת ובלבד שתהא נוטה זו לצד זו וזו נוטה לצד זו׳ ו' היתה
שדהו זרועה בצלים ובקש ליטע בתוכה שורו' של דלועין ר' ישמע' או' עוקר שתי ש
שורות ונוטע שורה אחת ומניח קמת בצלים במקו' שתי שורות ועוקר שתי
שורה אחת ומניח ר' עקי' או' עוקר שתי שורות ונוטע שתי שורו' ומניח קמת בצלים
במקום שתי שורות ועוקר שתי שורות וחכמ' או' אם אין בין שורה לחברתה שתים עשר
אמ' לא יקיים זרע שביניהם׳ ז' דלעת בירק כירק ובתבואה נותנין לה בית רובע
היתה שדהו זרועה ובקש ליטע לתוכה זרע דלועין נותנין לה עבודתה ששה טפחים
ואם הגדיל יעקר מלפניה ר' יוסי או' נותנין לה עבודתה ארבע אמות׳ ח'
אמרו לו התחמור הזה מן הגפן א' להם מצינו שזו חמורה מן הגפן שלגפן יחידי'
נותנין לה עבודתה ששה טפחי' ולדלעת יחידי' בית רובע ר' מאיר משו' שמע' או'
כל שלש דלועין לבית סאה לא יביא זרע לתוך בית סאה ר' יוסה בן החוטף אפרתי'
או' משו' ישמע' כל שלשה דלועין לבית כור לא יביא זרע לתוך בית כור׳

פר' ד'

קרחת הכרם כש' או' עשרים וארב' אמות וכה' או' שש עשר' אמ'
מחול הכרם כש' או' שש עשר' אמה וכה' או' שתים עשרה אמה
ואיזוהי קרחת הכרם כרם שחרב מאמצעו אם אין שם שש עשר' אמ' לא יבי' זרע
לשם היה שם שש עשר' אמה נותנין לה עבודתה וזורע את המותר׳ ב'
ואיזוהי מחול הכרם בין כרם לגדר אם אין שם שתים עשרה אמ' לא יביא זרע לשם
היה שם שתי' עשרה אמ' נותנין לו עבודתו וזורע המותר׳ ג' ר' יהוד' או' אין
זה אלא גדור הכרם איזהו מחול הכרם בין שני כרמי' איזהו גדר שהוא גבוה עשרה
טפחי' וחריץ שהוא עשרה ורחב ארבעה׳ ד' מחיצת הקנים אם אין בין קנה
לחבירו שלש' טפחים כדי שיכנס הגדי הרי היא כמחיצה וגדר שנפרץ עד עשר
אמות הרי הוא כפתח יותר מיכן כנגד הפרצ' אסור נפרצו בו פרצות הרבה אם העומד
מרובה על הפרוץ מותר אם הפרוץ מרוב' על העומד כנגד הפרצה אסור׳ ה'
הנוטע שורה של חמש גפנים כש' או' כרם וכה' או' אינו כרם עד שיהא שתי השורו'
לפיכך הזורע ארבע אמו' שבכרם כש' או' קירש שורה וכה' או' קירש שתי שורות׳
ו' הנוטע שתים כנגד שתים ואחת יוצאה זנב הרי זה כרם שתים כנגד שתי' ואחת
באמצע אינו כרם עד שיהו כשתי' כנגד שתים ואחת יוצאה זנב׳ ז' הנוטע
שתים כנגד שתים שור' אחת בתוך שלו שורה אחת בתוך של חבירו ודרך היחיד
ודרך הרבים באמצע וגדר שהוא נמוך מעשרה טפחי' הרי אלו מצטרפות גבוה
מעשרה טפחי' אינן מצטרפות ר' יהוד' או' אם ערסן מלמעל' הרי אלו מצטרפות׳
ח' הנוטע שתי שורות אם אין ביניהן שמונה אמו' לא יביא זרע לשם היו
שלש אם אין בין שורה לחברתה שש עשרה אמ' לא יביא זרע לשם ר' אליע' בן יעקב

או׳ משום חנניה בן חכינאי אפי׳ חרבה האמיצעית ואין בה שורה לחברתה שש עשר׳
אמ׳ לא יביא זרע לשם שאילו מתחלה נטען לא היה מותר בשמנה אמות ״ ט׳
הנוטע את כרמו על שש עשר׳ שש עשר׳ אמה מותר להביא זרע או׳ ר׳ יהודה מעשה
בצלמ׳ שנטע את כרמו שש עשר׳ על שש עשרה אמ׳ והיה הופך שיער שתי שורות
ליצד אחד וזורע את הניר ובשנה האחר׳ היה הופך את השער למקום הזרע וזורע את
הבור ובא מעש׳ לפני חכמים והתירו ר׳ מאיר ור׳ שמע׳ או׳ את הנוטע את כרמו על שמנ׳
שמנה אמות׳

פר׳ ה׳

כרם שחרב אם יש בו כדי ללקט עשר גפני׳
לבית סאה ונטועות כהלכתן הרי זה נקרא כרם דל

כרם שהוא נטוע ערבוביא אם יש בו לכוין שתים כנגד שלש הרי זה כרם ואם לאו ב׳
אינו כרם ר׳ מאיר או׳ הואיל והוא נראה כתבנית כרמי׳ הרי זה כרם ״ ג׳ כרם שהוא
נטוע על פחו׳ מארבע אמות ר׳ שמע׳ או׳ אינו כרם וחכמ׳ או׳ כרם ורואין את האמיצע׳
כאילו אינן׳ ג׳ חריץ שהוא עובר בכרם עמוק עשר׳ ורחב ארבעה ר׳ ליע׳ בן יעק׳
אומ׳ אם היה מראש מן הכרם ועד ראשו הרי זה נרא׳ כבין שני כרמים וזורעין בתוכו
ואם לאו הרי הוא כגת הגת שבכרם עמוק עשרה ורחבה ארבעה ר׳ ליע׳ או׳ זורעי׳ בתוכ׳
וחכמ׳ אוסרין שומירה שבכרם גבוהה עשר׳ ורחבה ארבעה׳ זורעין בראשה ואם היה
שיער כותש אסור׳ ד׳ גפן שהיא נטוע׳ בגת או בנקע נותנין לה עבודת׳ ארבע
אמות וזורע את המותר ר׳ יוסי או׳ אם אין שם ארבע אמו׳ לא יביא זרע לשם והבית
שבכרם זורעין בתוכו ״ ה׳ הנוטע ירק בכרם או המקיים הרי זה מקדש ארבעי׳ וחמש
גפנים אימתי בזמן שהן נטוע׳ ארבע על ארבע או חמש על חמש היו נטוע׳ שש על
שש או שבע על שבע הרי זה מקדש שש עשר׳ אמה לכל רוח עגולות ולא מרובעו׳ ״
ו׳ הרואה ירק בכרם ואו׳ כשאגיע לו אלקטנו מותר כשאחזור אלקטנו אם הוסיף
במאתים אסור׳ ז׳ היה עובר בכרם ונפלו ממנו זרעו׳ או שיצאו עם הזבלים
או עם המים הזורע וסערתו הרוח לאחריו מותר וסייעתו הרוח לפניו ר׳ עקי׳ או׳ אם
עשבי׳ גופך ואם אביב ינפץ ואם הביא דגן תדלק׳ ח׳ המקיים קוצים בכרם ר׳ ליע׳
או׳ קידש וחכמ׳ או׳ לא קידש אלא דבר שכמוהו מקיימין האירוס והקיסום ושושנת
המלך וכל מין זרעו׳ אינן כלאים בכרם הקנבס ר׳ טרפון או׳ אינן כלאים וחכ׳ או׳ כלאים
והקנרס כלאים בכרם ״

פר׳ ו׳

איזהו עריס הנוטע שור׳ של
חמש גפנים בצד גדר שהיא גבוה עשר׳ טפחי׳
או בצד חריץ שהוא עמוק עשר׳ ורחב ארבעה נותנין לו עבודתו ארבע אמו׳ ב״ש או׳
מודדין ארבע אמו׳ מעיקר גפני׳ ולשדה ובה׳ או׳ מן הגדר ולשדה א״ר יוחנן בן נורי
טועים כל האומ׳ כך אלא אם יש שם ארבע אמו׳ מעיקר גפני׳ נותנין לו את עבודתו ב׳
וזורע את המותר וכמ׳ היא עבודת הגפן ששה טפחי׳ לכל רוח ור׳ עקי׳ או׳ שלשה׳
ב׳ עריס שהוא יוצא מן המדרגה ר׳ ליע׳ בן יעק׳ או׳ אם עומד בארץ ובוצר את כולו
הרי זה אוסר ארבע אמו׳ בשדה ואם לאו אינו אוסר אלא כנגדו׳ ר׳ ליע׳ או׳ את ד׳
הנוטע אחת בארץ ואחת במדרגה אם גבוה עשרה טפחים אינה מיצטר׳ עמה״
ג׳ המדלה את הגפן על מקצת אפיפירות לא יביא זרע תחת המותר אם הביא לא
קידש ואם הילך החדש אסור וכן המדל׳ על מקצת אילן סרק ״ ד׳ המדלה את
הגפן על מקצ׳ אילן מאכל מותר להביא זרע אל תחת המותר ואם הילך החדש יחזיר״

ה׳ מעשה שהלך ר׳ יהושע אצל ר׳ ישמע׳ לכפר עזיז והראהו גפן שהוא מודלה
על מקצת אילן מאכל מותר להביא זרע אל תחת המותר ואם הילך החדש יחזירנו׳
ה תאנה פ׳ א״ל מה אני להביא זרע אל תחת המותר א״ל מותר והעלהו משם לבית
המגניא והראהו גפן שהוא מודלה על מקצת הקורה כתוך סרן של שקמה וכי קורות
הרבה א״ל תחת קורה זו אסור והשאר מותר׳ ו׳ איזהו אילן סרק כל שאינו
עושה פירות ר׳ מאיר או׳ הכל אילן סרק חוץ מן הזית ומן התאנה ר׳ יוסי או׳ כל שאין
כמוהו נוטעין שדות שלמות הרי זה אילן סרק״ ז׳ פסקי עריס שמנה אמות
ועוד כל מדות שאמרו חכמ׳ בכרם אין בהם ועוד חוץ מפסקי עריס שחרב
באמצע ונשתיירו בו חמש גפני׳ מכאן וחמש גפנים מכאן אם יש שם שמנה
אמו׳ לא יביא זרע לשם שמנה ועוד נותנין לו כדי עבודתו וזורע את המותר׳
ח׳ עריס שהוא יוצא מן הכותל מתוך קרן וכלה נותנין לו עבודתו וזורע את
המותר ר׳ יוסה או׳ אם אין שם ארבע אמות לא יביא זרע לשם הקנים היוצאים
מן העריס חס עליהן לפוסקן כנגדן מותר עשאן כדי שיהלך עליהם החדש אסור״
ט׳ הפרח היוצא מן העריס רואין אותו כאילו מטוטלת תלויה בו כנגדו אסור
וכן בדלית המותח זמורה מאילן לאילן תחתיה אסור ספקה בחבל או בגמי תחת
הסיפוק מותר עשאו כדי שיהלך עליו החדש אסור״

פר׳ ז׳

המבריך את הגפן בארץ אם אין עפר על גבה שלש
טפחים לא יביא זרע עליה אפי׳ הבריכה בדלעת או בסילון הבריכה בסלע אע״פ שאין
עפר על גבה אלא שלש אצבעות מותר להביא זרע עליה הארכובה שבגפן אין
מודדין אלא מן העיקר השני׳ ב׳ המבריך שלש גפנים ועיקריהן נראין ר׳
א״ע בר צדוק או׳ אם יש ביניהם מארבע אמו׳ עד שמנה הרי אלו מצטרפות ואם
לאו אין מצטרפין גפן שיבשה אסור׳ ואינה מתקדשת ר׳ מאיר או׳ את צמר גפן
אסור ואינו מקדש ר׳ א״ע או׳ את על גבי הגפן אסור ואינו מתקדש״ ג׳ אלו
אסורין ולא מקדשין מותר חורבן הכרם מותר מחול הכרם מותר פסקי עריס מותר
אפיפיירות אבל תחת הגפן ועבורת הגפן וארבע אמו׳ שבכרם הרי אלו מקדשות׳
ד׳ המסכך גפנו על גבי תבואתו של חבירו הרי זה קידש וחייב באחריותו ר׳ יוסה
או׳ מעשה באחר שזרע את כרמו בשביע׳ ובא מעשה לפני ר׳ עקי׳ וא׳ אין אדם מקדש
דבר שאינו שלו״ ה׳ האנס שזרע את הכרם ויצא מלפניו קוצרו ואפי׳ במועד
ועד כמ׳ הוא נותן לפועלים עד שליש יתר מיכן קוצר כדרכו והולך אפי׳ לאחר המועד
ומאמתי נקרא אנס משישקע״ ו׳ הרוח שעילעלה את הגפנים על גבי תבואה
יגדור מיד ואם ארעו אונס מותר תבוא׳ שהיא נוטה תחת הגפן וכן בירק מחזיר ואינו
מקדש מאמתי תבואה מתקדש׳ משתשליש וענבים משיעשו כפול לבן תבואה
שיבשה כל צרכה וענבי׳ שבשלו כל צרכן אינן מתקדשות׳ ז׳ עציץ נקוב מקדש
בכרם ושאינו נקוב אינו מקדש בכרם ר׳ שמע׳ או׳ זה וזה אסורין ולא מקדשין
המעביר עציץ נקוב בכרם אם הוסיף מאתים אסור״

פר׳ ח׳

כלאי הכרם אסורין מלזרע ומלקיים ואסורין בהנייא
כלאי זרעים אסורין מלזרע ומלקיים ומותרין באכיל׳ כלאי בגדים מותרין בכל דבר ואינן
אסורין אלא מללבש כלאי בהמ׳ מותרין לגדל ולקיים ואינן אסורין אלא מלהרביע

כלאי בהמ' אסורין זה עם זה' ב' בהמה עם בהמ' וחיה עם חיה בהמ' עם חיה וחיה
עם בהמ' טמאה עם טמאה וטהור' עם טהורה טמאה עם טהור' וטהורה עם טמאה
אסורין לחרוש ולמשוך ולהנהג' ג' המנהיג סופג את הארבעים והיושב
בקרון סופג את הארבעים ר' מאיר פוטר היושב בקרון והשלישית שהיא קשורה
לריצועות אסורה' ד' אין קושרין את הסוס לא בצדי ולא לאחר הקרון ולא
הלובקס לגמלים ר' יהוד' או' כל הנולדים מן הסוס אע"פ שאביהן חמור מותרין זה
עם זה וכל הנולדי' מן החמור אע"פ שאביהן סוס מותרין זה עם זה אבל הנולדי' מן
הסוס עם הנולדים מן החמור אסורין זה עם זה' ה' הפרוטיות אסורות והרמך
מותר ואדני השדה חיה ר' יוסה או' מטמות באהל כאדם הקופד וחולדת הסניים חייה
וחולדת הסניים ר' יוסה או' שמי מטמ' כזית במשא וכעדשה במגע' ו' שור בר
מין בהמ' ר' יוסי או' מין חיה כלב מין חיה ר' מאיר או' מין בהמ' החזיר מין בהמ' הערוד
מין חיה הפיל והקוף מין חיה ואדם מותר עם כולן לחרוש ולמשוך"

פר' ט'

אין אסור משום כלאים אלא צמר ופשתן ואינו מטמא
בנגעים אלא צמר ופשתן אין הכהנים לובשין לשמש בבית
המקדש אלא צמר ופשתן צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן זה עם זה אם רוב
מן הגמלים מן מותר ואם רוב מן הרחלים אסור מחיצה למחיצה אסור וכן הפשתן
והקנבס שטרפן זה עם זה" ב' השירים והכלך אין בהן משו' כלאים אבל אסורי'
מפני מראית העין הכרים והכסתות אין בהם משו' כלאים ובלבד שלא יהא בשרו
נוגע בהן אין עראי לכלאים לא ילבש לכלאים על גבי עשרה אפי' לגנוב את המכס'
ג' מטפחות הידים ומטפחות הספרי' מטפחות הספג אין בהן משו' כלאים ר' אליע'
אוסר ומטפחו' הספרים אסורות משום כלאים' ד' הכריכי המתים ומרדעת החמור
אין בהם משום כלאים לא יתן את המרדעת על כתיפו אפי' להוציא עליה את הזבל"
ה' מוכרי כסות מוכרין כדרכן לא יתכוונו בחמ' מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים
והצנועין מפשילין במקל' ו' תופרי כסות תופרין כדרכן ובלבד שלא יתכוונו
בחמה מפני החמ' ובגשמים מפני הגשמים והצנועין תופרין בארץ" ז' הבירסין
והברדסין והדלמטיקין ומנעלות הפינון לא ילבש כהן עד שיבדוק ר' יוסה או' הבאין
מחוף הים וממדינת הים אינן צריכין בדיקה מפני שחזקתן בקנבס ומנעל של זרב
אין בו משום כלאים' ח' אין אסור משו' כלאים אלא טווי וארוג, שנ' לא
תלבש שעטנז דבר שהוא שוע וטווי וארוג ונוז ר' שמעון בן אלע' נלוז ומליז הוא
אביו שבשמים עליו' ט' הלבדין אסורין מפני שהן שועין פית של צמר
בשל פשתן אסור מפני שחוזרין לארג רבי משיחו' של ארגמן אסורות מפני
שהוא מולל עד שהוא קושר לא יקשור סרק של צמר בשל פשתן לחגור בו את
מתניו אע"פ שהרצועה באמצע אותות הגרדיים ואותות של כובסים אסורין
משום כלאים' י' התוכף תכיפה אחת אינו חיבור ואין בה משום כלאים
והשומטה בשבת פטור עשה שתי ראשיה בצד אחד חיבור ויש בה משו' כלאי'
והשומטה בשבת חייב ר' יהוד' או' עד שישלש השק והקופה מצטרפין לכלאי'

חסלת כלאים מס' שביעית

ער' אימתי
חורשין שד'

האילן ערב שביעית כ״ש או׳ כל זמן שהוא יפה לפרי וח״כ או׳ עד עצרת וקרובין דברי אלו
להיות כדברי אלו׳ ב איזהו שדה האילן כל שלשה אילנות לבית סאה אם ראויין
לעשו׳ ככר דבלה של ששים מנה באיטלקי׳ חורשין כל בית סאה בשבילן פחות מיכן
אין חורשין להם אלא האורה ופלו חוצה לו׳ ג אחד אילן סרק ואחד אילן
מאכל רואין אותן כאילו הן תאנים אם ראויין לעשו׳ ככר דבלה שלששים מנה באיטלקי
חורשין כל בית סאה בשבילן פחו׳ מיכן אין חורשין להם אלא צרכן׳ ד היה
אחד עושה ככר דבילה ושנים עושין אין חורשין להם אלא צרכן עד
שיהו משלשה ועד תשעה היו עשר מעשר ולמעלן בין עושין ובין שאינן עושין
חורשין כל בית סאה בשבילן שנ׳ בחריש ובקציר תשבת׳׳ ה אין צריך לומר
חריש וקציר של שביעי׳ אלא חריש של ערב שביעית שנכנס בשביעית וקציר של
שביעית שהוא יוצא עם מוצאי שביעית ר׳ ישמע׳ או׳ מה חריש רשות את קציר
רשות יצא קציר העומר׳׳ ו שלשה אילנו׳ של שלשה אנשים הרי
אלו מיצטרפין וחורשין סאה בשבילן וכמ׳ יהא ביניהם רשב״ג או׳ כדי שיהא הבקר
עובר בכליו׳׳ ז עשר נטיעות מפוזרו׳ בתוך בית סאה חורשין כל בית סאה עד
ראש השנה היו עשויות שורה ומוקפו׳ עטרה אין חורשין להם אלא צרכן׳׳ ח
הנטיעו׳ והדילועין מיצטרפין לתוך בית סאה רשב״ג או׳ עשרה דילועין לבית סאה
חורשין כל בית סאה עד ראש השנה עד אימתי נקראו נטיעות ר׳ אלעזר בן עזריה או׳
עד שיחולו ר׳ יהוש׳ או׳ עד תשע שנים ר׳ עקי׳ או׳ נטיעה כשמה אילן שנפגם והוציא
חליפין מטפח ולמטן כנטיעה מטפח ולמע׳ כאילן דברי ר׳ שמעון׳׳

פר׳ ב

עד אימתי חורשין בשדה הלבן ערב שביעי׳ עד שתכלה הלח׳ ה
כל זמן שבני אדם חורשין ליטע מקשאות ומדלעו׳ א״ר שמע׳
נתת תורה כל אחד ואחד לעצמו אלא בשדה הלבן עד הפסח ובשדה האילן עד
עצרת׳ ב מזבלין ומעדרין במקשאות ובמדלעו׳ עד ראש השנה וכן בבית
השלחין מזבלין מפרקין ומאבקין ומעשנין עד ראש השנה ר׳ שמעון או׳ אף נוטל
הוא את העלה מן האשכול בשביעית׳ ג מסקלין עד ראש השנ׳ מקרסמין
מזרדין מפסלין עד ראש השנה ר׳ יהוש׳ או׳ כזירודה ובפיסולה של חמישית כך של
ששית ר׳ שמע׳ או׳ כל ז׳ זמן שאני רשאי בעבור האילן רשאי אני בפיסולו׳ ד
מזהמין את הנטיעו׳ וכורכין אותן וקוטמין אותן ועושין להם בתים ומשקין אותן
עד ראש השנה רא״ע בר׳ צדוק או׳ אף משקה הוא את הנוף בשביעית אבל לא עד
העיקר׳ ה סכין את הפגין ומנקבין אותן עד ראש השנה פגי ערב שביעית
שנכנסו לשביעי׳ של שביעית שיצאו למוצאי שביעית לא סכין ולא מנקבין אותן
ר׳ יהוד׳ או׳ מקום שנהגו לסוך אין סכין מפני שהיא עבודה מקום שלא נהגו לסוך סכין
ר׳ שמע׳ מתיר באילן מפני שהוא רשאי בעבוד׳ האילן׳׳ ו אין נוטעין ואין
מרכיבין ואין מבריכין ערב שביעי׳ פחות משלשים יום לפני ראש השנה ואם נטע
או הבריך או הרכיב יעקר ר׳ יהוד׳ או׳ כל הרכבה שאינה קולטת לשלשה ימים שוב
אינה קולטת ר׳ יוסי ור׳ שמע׳ או׳ לשתי שבתות׳ ז האורז והדוחן הפרגין ו
והשומשמין שהשרישו לפני ראש השנה מתעשרין לשעבר ומותרין בשביעית
ואם לאו אסורין בשביעית ומתעשרין לשנה הבאה׳ ח ר׳ שמעון שזורי

או' פול המיצרי שזרעו לזרע כתחל' כיוצא בהן ר' שמעון או' אפונין הגמלונין כיוצא
בהן ר' א' או' אפונין הגמלונין שהירמלו לפני ראש השנה׳ ט' המעלים הכרוכים
ופול המיצרי שמנע מהם מים שלשים יום לפני ראש השנה מתעשרין לשעבר מותר'
בשביעית ואם לאו אסורין בשביעית ומתעשרין לשנה הבאה״ י' ושל בעל
שמנע מהן שתי עונות דברי ר' מאי' וחכמ' או' שלש׳ יא' הדילועין שקיימן
לזרע אם הקשו לפני ראש השנה ונפסלו מלאכל ארם מותרין לקיימן בשביעי' ואם
לאו אסורין להיימן בשביעית התמרות שלהן אסורו' בשביעית ומרביצין בעפר לבן
דברי' ר' ישמע' ר' א' בן יעק' אומ' ממרסין באורז אבל לא מכסחין״

פר' ג'

מאמתי מוציאין זבלים לאשפתות משיפסקו עוכרי עבודה
דברי' ר' מאי' ר' יוסי או' משיכש המתוק ר' יוסה או' משקשר
עד כמה מזבלין עד שלש שלש אשפתות לבית סאה של עשר עשר משפלות של
לתך לתך מוסיפין על המשפלות ואין מוסיפין על האשפתות ר' שמעון או' את על
האשפתות״ ב' עושה אדם את שדהו שלש שלש אשפתות לבית סאה יתר
מיכן דברי ר' שמעו' וחכמ' אוסרין עד שיעמיק שלש או עד שיגביה שלשה עש'
אדם את זבלו אוצר ר' מאיר אוסר עד שיעמיק שלשה או עד שיגביה שלש' היה
לו דבר מעט מוסיף עליו והולך ר' אלעזר בן עזריה אוסר עד שיעמיק שלשה או
עד שיגביה שלשה או עד שיתן על הסלע״ ג' המדייר את שדהו ועושה סהר
לבית סאתים עוקר שלש רוחות ומניח את האמצעית נמצא מדייר בית ארבעה
סאין רשב"ג או' בית שמנה סאין היתה שדהו בית ארבע סאין משייר ממנו מקצה
מפני מראית העין ומוציא מן הסהר ונותן לתוך שדהו כדרך המזבלין״ ד' לא
יפתח אדם מחצב בתחלה לתוך שדהו עד שיהו בו שלשה מורביות שהן שלש על
שלש על רום שלש שיעורם עשרי' ושבע אבנים״ ה' גדר שיש בו עשר אבני'
של משוא' שנים שנים הרי אלו ינטלו שיעור גדר עשרה טפחי' פחות מיכן מחצ'
וגוממו עד פחות מן הארץ טפח׳ ו' בד"א מתוך שלו אבל מתוך שלחבירו מה
שהוא רוצה ייטול בד"א בזמ' שלא התחיל בו מערב שביעית אבל אם התחיל' בו
מערב שביעית מה שהוא רוצה יטול״ ז' אבנים שזיעזען המחריש' או
שהיו מכוסות ונתגלו אם יש בהם שתים של משואי שנים שנים הרי אלו ינטלו
המסקל את שדהו נוטל את העליונות ומניח את הנוגעות בארץ אם יש תחתיהן
סלע אוקש הרי אלו ינטלו׳ ח' אין בונין מדריגות על פי הגאיות ערב שביעי'
משיפסקו גשמים מפני שהוא מתקינו לשביעית אבל בונה הוא בשביעית
משפסקו גשמים מפני שהוא מתקינן למוצאי שביעית לא יסכור בעפר אבל
עושה הוא חייץ כל אבן שהוא יכול לפשוט את ידו וליטל׳ הרי זו תינטל׳ ט'
אבני כתף באו' מכל מקום והמקבלין מביא מכל מקום ואלו הן אבני כתף כל שאי'
יכולה להנטל באחת יד דברי' ר' מאיר ר' יוסי או' אבני כתף כשמן כל שהן ניטלות
שנים ושלש על הכתף״ י' הבונה גדר בינו לבין ר"ה מותר להעמיק עד הסלע
מה יעש' בעפר יצברו בר"ה ויתקינו דברי' ר' מאיר יהוש' ר' עקי' או' כדרך שאין מקלק'
בר"ה כך לא יתקן מה יעשה בעפר יצברו לתוך שדהו כדרך המזבלין וכן החופר בור
ושיח ומערה״

פר' ד'

בראשונה היו או' מלקט אדם

עצים ועשבים מתוך שלו כרוך שהוא מלקט מתוך של חבירו הגס הגס משרבו עוברי
עבירה התקינו שיהא זה מלקט מתוך שלזה שלא בטובה ואין צריך לומ׳ שיקצץ להם
מזונות׳ ב שדה שנתקווצה תזרע מוצאי שביעית שדה שנטייבה או שנדיירה
לא תזרע למוצאי שביעית. בש׳ או׳ אין אוכלין פירותיה שביעית בטובה ובה׳ או׳ בטובה
ושלא בטובה ר׳ יהוד׳ חילות הדברים זו מקולי בש׳ ומחומרי בה׳״ ג חוכרין נירין
מן הגוים בשביעית אבל לא מישר׳ ומחזקים ידי גוים בשביעית אבל לא ידי ישר׳ ו
ושואלין בשלומן מפני דרכי שלום׳ ד המדל בזתים בש׳ או׳ יגום ובה׳ או׳ ישרש
ומודים במחליק עד שיגום ואיזו הי המדל אחד או שנים והמחליק שלשה זה בצד
זה בד״א מתוך שלו אבל מתוך של חבירו את המחליק ישרש׳ ה המבקיע ז
בזית לא יחפהו בעפר אבל מכסהו באבני׳ או בקש הקוצץ קורות שקמה לא יחפהו
בעפר אבל מכסהו באבנים או בקש אין קוצצין בתולת שקמ׳ בשביעית מפני שהיא
עבודה ר׳ יהוד׳ או׳ כדרכה אסור אלא או מגביה עשרה טפחי׳ או גוזם מן הארץ״
ו׳ המזנב בגפנים והקוצץ בקנים ר׳ יוסי הגלילי או׳ ירחיק טפח ר׳ עקי׳ או׳ קוצץ ב
כדרכו בקרדום במגל ובמגירה ובכל מה שירצה אילן שנפשח קושרין אותו בשביעי׳
לא שיעל אלא שלא יוסיף׳ ז מאמתי אוכלין פירות האילן בשביעי׳ הפגין
משהזריחו אוכל בהן פתו בשדה האילן כונס לתוך ביתו וכן בשאר שני שבוע חייב
במעשרות״ ח זיתים שהכניסו רביעית לסאה פוצע ואוכל בשדה הכניסו חצי לוג
כותש וסך בשדה וכונס לתוך ביתו וכן כיוצא בהן ובשאר שני שבוע חייבין במעשרות
ושאר כל פירות האילן כעונתן למעשרו׳ כך עונתן לשביעית״ ט מאמתי אין ו
קוצצין האילן בשביעית בש׳ או׳ כל האילן משיוציא ובה׳ או׳ החרובין משישלשלו
והגפני׳ משיגרעו והזתים משינציצו ושאר כל האילנות משיוציאו וכל האילן כיון
שבא לעונת המעשרות מותר לקוצו וכמ׳ יהא בזית ולא יקוצצנו רובע רשב״ג או׳
הכל לפי הזית״

פר׳ ה

בנות שוח שביעית שלהן שני׳ שהן
עושו׳ לשלש שנים ר׳ יהוד׳ או׳ הפרסיות שביעית
שלהן מוצאי שביעית שעושה לשתי שנים אמרו לו לא אמרו אלא בבנות שוח״
ב הטומן את הלוף בשביעית ר׳ מאיר או׳ לא יפחות מסאתים על גובה שלשה
טפחים וטפח אחד עפר על גביו וחכמ׳ או׳ לא יפחות מארבע קבין על גובה טפח וטפח אחר
על גביו וטומנו במקום דריסת האדם׳ ג לוף שעברה עליו שביעי׳ ר׳ ליעז׳ או׳ אם
לקטו עניים את עליו לקטו ואם לאו אין לעניים עמו חשבון״ ד לוף של ערב
שביעית שנכנס לשביעית וכן בצלים הקייצנים וכן פואה של עדית בש׳ או׳ עוקרין
אותה בחרופיות של עץ ובה׳ או׳ בקרדומות של מתכת ומודי׳ בפואה של צלעית
שעוקרין אותה בקרדומות של מתכת״ ה מאמתי מותר אדם ליקח לוף במוצאי
שביעית ר׳ יהוד׳ או׳ מיד וחכמ׳ או׳ משירבה החדש׳ ו אלו כלים שאין האומן
רשאי למוכרן בשביעית מחרישה וכל כליה העול והמזרה והדקר אבל מוכר הוא
מגל יד ומגל קציר זה הכלל כל שמלאכתו לעבירה אסור לאסור ולהתיר מותר״
ז היוצר מוכר חמש כדי שמן וחמש עשר כדי יין שכן דרכו להביא המבקר אם
הביא יתר מכן והותיר לגוים בארץ ולישרא׳ בחוצה לארץ״ ח בש׳ או׳ לא ז
ימכור לו פרה החורשת בשביעית ובה׳ מתירין מפני שהוא יכול לשחטה ומוכר לו

פירות אפי' כשעת הזרע ומשאיל לו סאתו אע"פ שהוא יודע שיש לו גורן ופורט
לו אע"פ שיודע שיש לו פועלים וכולן בפירוש אסורין׳ ט משאלת אשה לחברתה
החשודה על השביעי' נפה וכברה ורחיים ותנור אבל לא תבור ולא תטחון עמה אשת
חבר משאלת לאשת עם הארץ נפה וכברה וכוררת וטוחנת ומרקדת עמה אבל
משתטיל את המים לא תגע אצלה שאין מחזקין ידי עוברי עבירה וכולן לא אמרו
אלא מפני דרכי שלום אבל מחזיקים ידי גוים בשביעי' אבל לא ידי ישר' ושואלין
בשלומן מפני דרכי שלום׳׳

פר' ו

שלש ארצות לשביעית כל
שהחזיקו עולי בבל מארץ ישר' ועד כזיב לא נאכל ולא
נעבד כל שהחזיקו עולי מצרים מכזיב ועד הנהר ועד אמנה נאכל אבל
לא נעבד מהנהר ומאמנה לפנים נאכל ונעבד׳ ב עושין בתלוש בסוריא אבל
לא במחובר דשין וזורין ודורכין ומעמרין אבל לא קוצרין ולא בוצרין ולא מוסקין
כלל אמ' ר' עקי' כל שכיוצא בו מותר בארץ עושין אותו בסוריא׳׳ ג בצלים שירדו
עליהן גשמים וצמחו אם היו העלין שבהן שחורין אסורין הוריקו הרי אלו מותרי'
ר' חנינה בן אנטיגנס או' אם יכולין להתלש בעלין שלהן אסורין כנגד כן מוצאי שבי'
מותרין׳ ד מאימתי מותר אדם ליקח ירק במוצאי שביעית משיעשה כיוצא בו
עשה הבכיר מותר האפל ר' הת' ליקח ירק במוצאי שביעית מיד׳׳ ה אין מוציאי'
שמן שרפה ופירות שביעית מהארץ לחוצה לארץ א"ר שמע' שמעתי שמוציא
לסוריא ואין מוציאין לחוצה לארץ׳ ו אין מביאין תרומ' מחוצ' לארץ
לארץ א"ר שמע' שמעתי בפירו' שמביאין בסורי' ואין מביאין בחוצה לארץ׳׳

פר' ז

כלל גדול אמרו בשביעי' כל שהוא מאוכל אדם ומאכל בהמ'
וממין הצובעין ואינו מתקיים בארץ לו שביעי' ולדמיו שביעי'
יש לו ביעור ולדמיו ביעור׳ ב ואיזה זה עלה הלוף השוטה ועלה הדנדנא
העולשין והכרשין והרגילא ונץ החלב ומאוכל בהמ' החוחין והדרדרין וממין הצובעי'
ספיחי אסטיס וקוצא יש לו שביעי' ולדמיו שביעית אין לו ביעור ולא לדמיו ג
ביעור׳׳ ד איזה זה עיקר הלוף השוטה ועיקר הדנדנא העיקרבנין והחלבינין ג
והבוכריא וממין הצובעין הפואה והארכפה יש להן שביעי' ולדמיהן שביעית אין
להן ביעור ולא לדמיהן ביעור׳ ה ר' מאיר או' דמיהן מתבערין עד ראש השנה
אמרו להן אין ביעור הו' לדמיהן׳׳ ו הקליפי רמון והנץ שלו קלפי אגוזים והגלעני'
יש להן שביעי' ולדמיהן שביעית הצבע צובע לעצמו לא יצבע בשכר שאין עושי'
סחורה בפירות שביעי' לא בבכורות ולא בתרומו' ולא בנבלות ולא בטרפו' ולא בשקצי'
ולא ברמשים לא יהא לוקח ירקות שדה ומוכר בשוק אבל הוא לוקט ובנו מוכר על
ידו לקח לעצמו והותיר מותר למוכרו׳ ז לקח בכור למשתה בנו או לרגל ולא
צריך לו מותר למוכרו צדי חיה ועופות ודגים שנתמנו להם מינים טמאין מותר
למוכר' ר' יהוד' או' את מי שנתמנה לו לפי דרכו לוקח ומוכר ובלבד שלא הה א
אומנתו לכך וחכמ' אוסרין׳׳ ח לולבי זרדין והחרובין יש להן שביעית ולדמי'
שביעית לולב האלה והבוטנא והאטדין יש להן שביעי' ולדמיהן שביעית אין ר
להן ביעור ולא לדמיהן ביעור אבל לעלין יש ביעור מפני שהן נושרין מאביהן׳׳
ט הוורד הכופר והקטף והלוטם יש להם שביעי' ולדמיהן אין להם ביעור ולא

יש להן שביעית ולדמיהן שביעית
יש להן ביעור ולדמיהן ביעור׳
ג ועוד כלל אחר אמרו כל שאינו
מאוכל אדם ומאוכל בהמה וממין
הצובעין ומתקיים בארץ יש לו

לרמ׳הן ביעור אבל לעלין יש ביעור ר׳ שמע׳ אין לקטף שביעית מפני
שאינו פרי ׳ ורד חדש שכבשו בשמן ישן ילקט את הורד וישן בחדש חייב
בביעור החרובין חדשים שכבשן ביין ישן וישנים בחדש חייבין בביעור זה הכלל כל
שהוא בנותן טעם חייב לבער מין בשאינו מינו ומין במינו כל שהוא השביעי׳ אוסר
כל שהוא במינה ושלא במינה בנותן טעם״

פר׳ ח

כלל גדול
אמרו בשביעית כל המיוחד לאוכל אדם אין עושין
ממנה מלוגמ׳ לאדם ואין צריך לומ׳ לבהמ׳ וכל שאינו מיוחד לאוכל אדם עושין ׳
ממנה מלוגמ׳ לאדם אבל לא לבהמ׳ וכל שאינו מיוחד לא לאוכל אדם ולא לאוכל
בהמ׳ חשב עליו אוכל אדם ואוכל בהמ׳ נותנין עליו חומרי אדם וחומרי בהמ׳ חשב עליו
לעצים הרי הוא כעצי׳ כגון הסאה והאיזוב והקורנית ׳ ב׳ שביעי׳ נתנה לאכילה
ולשתיה ולסיכה לאכול דבר שדרכו לאכול ולסוך דבר שדרכו לסוך לא יסוך יין וחומץ
אבל סך הוא את השמן וכן בתרומ׳ ומעשר שני קל מהן שביעי׳ שניתנה להדלק הנר״
ג׳ אין מוכרין פירות שביעי׳ לא במדה ולא במשקל ולא במנין לא תאני׳ במנין
ולא ירק במשקל ב״ש או׳ את לא אגודות וב״ה או׳ את שדרכו לאוגדו בבית אוגדו אותו
בשוק כגון הכרשין ונץ החלב ׳ ד׳ האו׳ לפועל הילך איסר זה לקט לי ירק היום
שכרו אסור לקח מן הנחתום בכר כשאלקוט ירקות שדה ואביא לך מותר שר׳ לקח
ממנו סתם לא ישלם לו אחר שביעי׳ שאין פוסקין חוב משביעית ״ ה׳ אין נותני׳
לא לבייר ולא לבלן ולא לספר ולא לספן אבל נותן הוא לבייר לשתות ולכולן הוא
נותן מתנת חנם״ ו׳ התאנים של שביעי׳ אין קוציצין אותן במוקצה אבל קוצץ
הוא בחרבה אין דורכין ענבי׳ בגת אבל דורך הוא בעריבה ואין עושין זתים בבד
ובקוטבי אבל כותש ומכניס לבודידא ר׳ שמע׳ או׳ את טוחן הוא בבית הבד ומכניס
לבודידא״ ז׳ אין מבשלין ירק של שביעי׳ בשמן של תרומ׳ שלא יביאנו
לידי פסול ר׳ שמע׳ מתיר האחרון אחרון נתפס בשביעי׳ והפרי עצמו אסור״ ח׳
אין לוקחין עבדים וקרקעו׳ ובהמ׳ טמאה בדמי שביעית ואם לקח יאכל כנגדן אין
מביאין קיני זבין וקיני זבות ויולדו׳ מדמי שביעי׳ ואם הביא יאכל כנגדן אין
סכין כלים בשמן של שביעית ואם סך יאכל כנגדן״ ט׳ עור שסכו בשמן ׳
של שביעי׳ ר׳ אליע׳ או׳ ידלק וחכמ׳ או׳ יאכל כנגדן אמרו לפני ר׳ עקי׳ או׳ היה ר׳ אליע׳
עור שסכו בשמן של שביעי׳ ידלק אמ׳ להן שתקו לא אומר לכם מה ר׳ אליע׳ או׳ בו״
י׳ ועוד אמרו לפניו או׳ היה ר׳ אליעזר האוכל פת כותים כאוכל בשר חזיר א׳ להן שתקו
לא אומר לכם מה ר׳ אליע׳ או׳ בו״ יא׳ מרחץ שהסקה בתבן ובקש של שביעי׳ מות׳
לרחוץ בה ואם כמתחשב הוא הרי זה לא ירחוץ״

פר׳ ט

הפיגם והירבוזין והשוטין והחלגלוגות כסבר שבהרים כרפס
שבנהרות גרגיר של אפר פטורין מן המעשרו׳ ונלקחין מכל
אדם בשביעית שאין כיוצא בהם נשמר ר׳ יהוד׳ או׳ ספיחי חרדל מותרין שאין ׳
נחשדין עליהן עוברי עבירה ר׳ שמע׳ או׳ כל הספיחין מותרין חוץ מספיחי כרוב שאין
כיוצא בהן בירקו׳ שדה וחכמ׳ או׳ כל הספיחין אסורין ׳ ב׳ שלש ארצות לביעור
יהוד׳ ועבר הירדן והגליל ושלש שלש ארצו׳ לכל אחת ואחת גליל העליון וגליל
התחתון ועמק מכפר חנניה ולמעלן כל שאינו מגדל שקמים גליל העליון מכפר

חנניה ולמטן כל שהוא מגדל שקמים גליל התחתון ותחום טבריא והעמק ושפילת לודה
בשפילת הדרום וההר שלה כהר המלך מבית חורון ועד הים מדינה אחת׳׳ ג׳ ולמה
אמרו שלש ארצו׳ שיהו אוכלין בכל אחת ואחת עד שיכלה האחרון שבה ר׳ שמע׳ או׳
לא אמרו שלש ארצות אלא ביהוד׳ ושאר כל הארצות כהר המלך וכל ארצות אחת
לזתים ולתמרים׳׳ ד׳ אוכלין על המובקר אבל לא על השמור ר׳ יוסה או׳ את על
השמור אוכלין על הטפיחין ועל הליפרא אבל לא על הסיתווניה ר׳ יהוד׳ מתיר כל זמן
שבכרו עד שיכלה הקיץ׳ ה׳ הכובש שלשה כבשים בחבית אחת ר׳ ליעזר או׳
אוכלין על הראשון ר׳ יהוש׳ או׳ את על האחרון רג׳ או׳ כל שכלה מינו מן השד׳ יבער
מן מינו החבית ר׳ שמע׳ או׳ כל הירק אחד לביעור אוכלין ברגילה עד שיכלו הגירגרות
מבקעת בית נטופה׳׳ ו׳ המלקט עשבים לחים עד שיבש המתוק המגבב ביבש
ביבש עד שתרד רביע׳ שניה ר׳ עקי׳ או׳ בכולן עד שתרד רביעה שנייה׳ ז׳ כיוצא
בו המשכיר בית לחבירו עד הגשמים עד שתרד רביע׳ שנייה עד אימתי העניים נכנסי׳
לפרדיסות עד שתרד רביע׳ שניה׳ מאמתי נהנין ושורפין בתבן ובקש של שביעית
משתרד רביע׳ שניה׳׳ ח׳ מי שהיו לו פירות שביע׳ בזמן הזה והגיעה עונת
הביעור מחלקן מזון שלש סעודו׳ לכל אחד ואחד עניים אוכלין אחר הביעור אבל
לא עשירים דברי׳ יהוד׳ ר׳ יוסי או׳ אחד עניים ואחד עשירי׳ אוכלין אחר הביעור׳׳
ט׳ מי שהיו לו פירות שביעית שנפלו לו ירוש׳ או שנתנו מתנה לו ר׳ ליע׳ או׳
ינתנו לאוכליהן וחכמ׳ או׳ אין החוטא נשכר אלא ימכרו לאוכליהן ודמיהן י׳
יתחלקו לכל אדם האוכל עסת שביעית עד שלא הורמ׳ חלתה חייב מיתה׳׳

פר׳ י׳

שביעית משמט׳ את המלוה בשטר ושלא בשטר הקפת החנות
אינה משמטת ואם עשאה מלוה הרי זו משמטת ר׳ יהוד׳ או׳
הראשון הראשון משמט שכר שכיר אינו משמט ואם עשאה מלוה הרי זו משמט
ר׳ יוסי או׳ כל מלאכה שהיא פוסק׳ בשביעית משמטת ושאינה פוסק׳ בשביע׳ אינה
משמטת׳ ב׳ השוחט את הפרה וחלקה בראש השנה אם היה החדש מעובר
משמט ואם לאו אינו משמט האונס והמפתה והמוציא שם רע וכל מעשה ב״ד
אינן משמיטין המלוה על המשכון והמוסר שטרותיו לב״ד אינן משמיטין׳׳
ג׳ פרוסבול אינו משמט וזה אחד מן הדברי׳ שהתקין הילל הזקן כשרא׳ כשנמנעו
העם מלהלוות זה את זה ועברו על מה שכתוב בתור׳ שנ׳ השמר לך פן יהיה דבר עם
לבבך בליעל לאמ׳ קרבה שנ׳ השבע שנ׳ השמט׳ ורעה עינך באחי׳ האביון ולא תתן לו
וקר׳ עליך אל יי׳ והיה בך חטא התקין הילל פרוזבול׳׳ ד׳ זהו גופו של פרוזבול
מוסר אני לכם פלו׳ ופלו׳ הדיינין שבמקו׳ פלו׳ שכל חוב שיש לי עליו שאגבנו כל זמ׳
שארצה והדיינין חותמין מלמטן או העדים׳׳ ה׳ פרוזבול המוקדם כשר
והמאוחר פסול שטרי חוב המוקדמין פסולין והמאוחרין אחר לוה מחמש׳ כותבין
פרוזבול לכל אחד ואחד חמשה לוין מאחד אינו כותב אלא פרוזבול אחד לכולן׳׳
ו׳ אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע אלא א״כ מזכהו בתוך שדהו כל שהוא היתה
לו שדה ממושכנת בעיר כותבין עליה פרוזבול ר׳ חוצפית או׳ כותבין לאיש על נכסי
אשתו וליתומין על נכסי אפוטרופוס׳ ז׳ כוורת דבורי׳ ר׳ ליע׳ או׳ הריהיא כקרקע
וכותבין עליה פרוזבול ואינה מקבל טומאה במקומ׳ והרודה ממנה בשבת פטור המחזיר

חוב בשביעית יאמ׳ להן משמט אני אעפ״כן יקבל הימנו שנ׳ וזה דבר השמטה ׳ ח
וכיוצא בו רוצח שגלה לעיר מקלט ורצו אנשי העיר לכבדו יאמ׳ להם רוצח אני אמרו
לו אעפ״כ יקבל מהן שנ׳ וזה דבר הרוצח ״ ט המחזיר חוב בשביעית רוח חכמ׳ נוחה
הימנו הלווה שנתגיירו בניו עמו לא יחזיר ואם החזיר רוח חכמ׳ נוחה הימנו כל י
המיטלטלין נקנין במשיכה וכל המקיים את דבריו רוח חכמ׳ נוחה הימנו ״

חסלת שביעית ״ מסכת תרומות

חמשה לא יתרומו ואם תרמו (אין) תרומתן תרומ׳ החרש והשוטה והקטן והתורם את
שאינו שלו ונכרי שתרם את של ישר׳ אפי׳ ברשות אין תרומתן תרומה ״ ב
חרש המדבר ואינו שומע לא יתרום ואם תרם תרומתו תרומ׳ חרש שדברו חכמים בכל
מקום שאינו שומע ולא מדבר ״ ג קטן שלא הביא שתי שערות ר׳ יהוד׳ או׳
תרומתו תרומ׳ ר׳ יוסה או׳ אם עד שלא בא לעונת נדרים אין תרומתו תרומ׳ ומשבא ד
לעונת נדרים תרומתו תרומה ״ ד אין תורמין זיתים על שמן ולא ענבים על
היין ואם תרמו בש״א תרומ׳ עצמן יש בהן וב״ה או׳ אין תרומתן תרומה ״ ה אין
תורמין מן הלקט ומן השכח׳ ומן הפיאה ומן ההבקר ולא ממעשר ראשון שניטלה
תרומתו ולא ממעשר שני והקדש שנפדו ולא מן החייב על הפטור ולא מן הפטור
על החייב ולא מן התלוש על המחובר ולא מן המחובר על התלוש ולא מן החדש
על הישן ולא מן הישן על החדש ולא מפירות הארץ על פירות חוצה לארץ ולא
מפירות חוצה לארץ על פירו׳ הארץ ואם תרמו אין תרומתן תרומה ״ ו חמשה
לא יתרומו ואם תרמו תרומתן תרומ׳ האילם והשכור והערום והסומא ובעל קרי לא
יתרומו ואם תרמו תרומתן תרומה ״ ז אין תורמין לא במניין ולא במדה ולא
במשקל אבל תורם הוא את המדוד ואת השקול ואת המנוי ואין תורמין לא בסל
ולא בקופה שהן של מדה אבל תורם הוא חציין או שלישן לא יתרום בסאה שחצי׳
מדה ״ ח אין תורמין על זתים הנכתשין (שמן) ולא יין של ענבים הנדרכות ואם תרם
תרומ׳ ויחזור ויתרום הראשונה מדמע בפני עצמ׳ וחייבין עליה חומש אבל לא שני׳ ״
ט ותורמין זתים הנכבשין (שמן על) ויין של ענבים לעשותן צימוקין מי שתרם שמן על
זתים לאכיל׳ וזתים של זתים לאכיל׳ ויין של ענבים וענבי׳ על ענבים לאכילה ונמלך
עליהן לדורכן אין צריך לתרום ״ י אין תורמין מדבר שנגמרה מלאכתו על
דבר שלא נגמר׳ מלאכתו ולא מדבר שלא נגמר׳ מלאכתו על דבר ש נגמרה
מלאכתו ואם תרם תרומתו תרומה ״

פר׳ ב

אין תורמין מן א
הטהור על הטמא ואם תרמו תרומתן תרומה
באמת העיגול של דביל שנטמא מקצתו תורם מן הטהור שבו על הטמא שיש בו ו
וכן אגודה של ירק וכן ערימ׳ היו שני עיגולין שתי אגודו׳ שתי ערימות אחת טמא
ואחת טהורה לא יתרום מזה על זה ר׳ אליע׳ או׳ תורמין מן הטהור על הטמא ״
ב אין תורמין מן הטמא על הטהור ואם תרם שוגג תרומתו תרומ׳ מזיד לא עשה
ולא כלום וכן בן לוי שהיה לו מעשר טבל היה מפריש עליו והולך שוגג מה שעש׳
עשוי מזיד לא עשה כלום ר׳ יהוד׳ או׳ אם היה יודע בו מתחלה אעפ״י שהוא שוגג
לא עשה כלום ׳ ג המטביל כלים בשבת שוגג ישתמש בהן מזיד לא ישתמ׳

כהן המעשר והמבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל הנוטע בשבת שוגג יקיים
מזיד יעקר ובשביעית בין שוגג בין מזיד יעקור׳ ד אין תורמין ממין על
שאינו מינו ואם תרם אין תרומתו תרומ׳ כל מין חיטין אחד כל מין תאנים וגרוגרות
ודבילה אחת והתורם מזה על זה כל מקו׳ שיש כהן תורם מן היפה וכל מקו׳ שאין כהן
תורם מן המתקיים ר׳ יהוד׳ או׳ לעולם הוא תורם מן היפה׳ ה תורמין בצל קטן
שלם אבל לא חצי בצל גדול ר׳ יהוד׳ או׳ לא כי אלא חצי בצל גדול וכן היה ר׳ יהוד׳ או׳
תורמין בצלים מבני מדינה על הכופרי׳ אבל לא מן הכופרים על בני המדינה מפני
שהוא מאכל פוליטיקוס״ ו תורמין זיתי שמן על זיתי כבש ולא זיתי כבש
על זיתי שמן ויין שאינו מבושל על המבושל ולא מן המבושל על שאינו מבושל
זה הכלל כל שהוא כלאים בחבירו לא יתרום מזה על זה אפי׳ מן היפה על הרע וכל
שאינו כלאים בחבירו תורם מן היפה על הרע אבל לא מן הרע על היפה ואם תרם מן
הרע על היפה תרומתו תרומ׳ חוץ מן הזונין על החטין שאינן אוכל והקישות
והמלפפון מין אחד ר׳ יהוד׳ או׳ שני מינין״

פר׳ ג

התורם קישות ונמצאת מרה אבטיח ונמצ׳ סרוח תרומה
ויחזור ויתרום התורם חבית של יין ונמצא׳ של חומץ אם ידוע שהית׳ של חומץ עד
שלא תרמה אינה תרומ׳ ואם משתרמ׳ החמיצה הרי זו תרומ׳ ואם ספק תרומ׳ ויחזור
ויתרום הראשונ׳ אינה מדמעת בפני עצמ׳ ואין חייבין עליה חומש וכן השניה״
ב׳ נפלה אחת מהן להוך החולין אינה מדמעין נפל׳ שניה למקו׳ אחר אינה מדמעת
נפלו שתיהן למקו׳ אחר מדמעו׳ כקטנה שבשתיהן״ ג׳ שותפין שתרמו זה
אחר זה ר׳ עקי׳ או׳ תרומת שניהם תרומ׳ וחכ׳ או׳ אין תרומת השני תרומ׳ ואם לא תרם
הראשון כשיעור תרומ׳ השני תרומה״ ד׳ בד״א כשלא דבר אבל הירשה את בן
בתו או את עבדו או את שפחתו לתרום תרומ׳ תרומ׳ ביטל אם עד שלא תרם ביטל
אין תרומתו תרומ׳ ואם משתרם ביטל תרומתו תרומ׳ הפועלים אין להם רשו׳ לתרום
חוץ מן הדורכו׳ מפני שהן מטמאין את הגת מיד׳ ה׳ האו׳ תרומ׳ הכרי זה בתוכו
ומעשרותיו בתוכו ר׳ שמע׳ או׳ קרא שם וחכמ׳ או׳ עד שיאמ׳ בצפונו או בדרומו ר׳
אלעזר חסמא או׳ האו׳ תרומ׳ הכרי ממנו עליו ר׳ אליע׳ בן יעקב או׳ האו׳ עישור מעש׳
זה עשוי תרומ׳ עליו קרא שם״ ו׳ המקדים תרומ׳ לבכורים מעשר ראשון
לתרומ׳ ומעשר שני לראשון אע״פ שהוא עובר בלא תעשה מה שעשה עשוי
ובלבד שנ׳ מלאתך ודמעך לא תאחר״ ז׳ ומנין שיקדמו ביכורים לתרומ׳ זה
קרוי תרומ׳ וראשית וזה קרוי תרומ׳ וראשית אלא יקדמו הבכורים שהן בכורים לכל
ותרומ׳ לראשון שהיא ראשי׳ ומעשר ראשון לשני שיש בו ראשית״ ח׳
המתכוין לומ׳ תרומ׳ ואמ׳ מעשר מעשר ואמ׳ תרומ׳ עולה ואמ׳ שלמים שלמי׳ ואמ׳ עולה
שאני נכנס לבית זה ואמ׳ לבית זה שאני נהנה לזה ואמ׳ לזה לא אמ׳ כלום עד שיהא פיו
ולבו שוין״ ט׳ הנכרי והכותי תרומתן תרומ׳ ומעשרותיהן מעשר והקדשן
הקדש ר׳ יהוד׳ או׳ אין לנכרי כרם רבעי וחכמי׳ או׳ יש לו תרומ׳ הנכרי מדמע׳ וחייבין
עליה חומש ר׳ שמע׳ פוטר״

פר׳ ד

המפריש מקצת תרומ׳ ומעשרות מוציא ממנו תרומ׳ עליו
אבל לא למקו׳ אחר ר׳ מאיר או׳ את מוציא הוא תרומ׳ ומעשרות״ ב׳ מי

שהיו פירותיו במגורה ונתן סאה לבן לוי וסאה לעני מפריש עד שמונה סאין ואוכלן
דברי ר' מאיר וחכ' או' אינו מפריש אלא לפי חשבון ״ ג' שיעור תרומה עין יפה
אחת מארבעים בש"ש או' משלשים והבינונית מחמשים והרעה מששים תרם ועלה
בידו אחד מששים תרום' ואין צריך לתרום חזר והוסיף חייב במעשרות עלה בידו
מששים ואחד תרום' ויחזור ויתרום כמו שהוא למוד במידה ובמשקל ובמניין ר' יהוד'
או' אף שלא מן המוקף ״ ד' האו' לשלוחו צא ותרום תורם כדעתו של בעל הבית
אם אינו יודע דעתו של בעל הבית תורם בבינונית אחד מחמשים פיחת עשרה או הוסיף
עשרה תרומתו תרום' ואם נתכוון להוסיף אפי' אחד אין תרומתו תרומה ״ ה' המרבה
בתרום' ר' ליע' או' אחת מעשרה כתרום' מעשר יתר מיכן יעשנו תרום' מעשר אבל
לא למקו' אחר ר' ישמע' מחיצה חולין ומחיצה תרום' ר' טרפון ור' עקי' או' עד שישייר
שם חולין ״ ו' בשלשה פרקי' משערין את הכלכלה בבכורות ובכיפות ובאמיצע
הקיץ המונה משובח והמודד משובח ממנו והשוקל משובח משלשתן ״ ז' ר' מאיר
או' תרום' עולה במאה ואחד ר' יהוש' או' במאה ועוד זה אין לו שיעור ר' יוסה בן משלם
או' ועוד קב למאה סאה שתות למדמע ״ ח' ר' יהוש' או' תאנים שחורות מעלות
את הלבנות והלבנות מעלות את השחורות עיגולי דבילה מעלין את הקטנים והקטנים
מעלין את הגדולים העיגולין מעלין את המלבנין והמלבנין מעלין את העיגולין ר'
ליע' אוסר ר' עקי' או' כידוע מה נפלה אין מעלות זו את זו וכשאינו ידוע מה נפלה
מעלות זו את זו ״ ט' כיצד חמשים תאנים שחורו' וחמשים תאנים לבנות נפלה
שחורה שחורות אסורו' והלבנות מותרות נפלה לבנה לבנות אסורו' שחורו' מותרות
כשאינו ידוע מה נפל' מעלות זו את זו ובזו ר' ליע' מחמיר ור' יהושע מיקל ״ י'
ובזו ר' ליע' מיקל ור' יהוש' מחמיר בדורס ליטרא קציעות על פי הכד ואין ידוע איזו
היא ר' ליע' או' רואין אותן כאילו הן פרודות והתחתונות מעל' את העליונות ר' יהוש'
או' רואין לא תעלה עד שיהא שם מאה כד' ״ יא' סאה תרום' שנפל' על פי
מגורה וקפאה ר' ליע' או' אם יש בקיפוי העלה באחד ומאה ר' יהוש' או' לא תעלה
סאה תרום' שנפלה על פי מגורה יקיפנה ואם כן למ' אמרו תרום' עולה באחד ומאה
אם אינו ידוע אם בלולות הן או לאיין נפלה ״ יב' שתי קופו' שתי מגורות
שנפל' סאה תרום' בתוך אחד מהן ואין ידוע לאיזו מהן נפל' מעלות זו את זו
שמע' או' אפי' הן שתי עיירות מעלות זו את זו ״ יג' א"ר יוסי מעשה בא לפני
ר' עקי' בחמשים אגודו' של ירק שנפלה אחת לתוכן חציה תרום' ואמרתי לפניו על
לא שהתרום' עולה בחמשים ואחד אלא שהיו שם מאה ושני חציאים ״

פרק ה'

סאה תרום' טמאה שנפל' לפחות ממאה חולין או למעשר
ראשון או למעשר שני או להקדש בין טמאין ובין טהורין
ירקבו ואם טהור' היתה אותה סאה ימכרו לכהני' בדמי תרום' חוץ מדמי אותה סאה
ואם למעשר שני או להקדש נפלה הרי אלו יפדו ואם טמאין היו אותן החולין
יאכלו ניקודין או קליות או ילושו במי פירות או יתחלקו לעיסות כדי שלא יהא
במקו' אחד כביצה ״ ב' סאה תרום' טמאה שנפל' למאה חולין טהורין ר' ליעזר
או' תירום ותשרף שאני או' תרום' שנפל' היא תרום' שעלתה וחכמ' או' תעלה ותאכל
ניקודין או קליות או תילוש במי פירות או תתחלק לעיסות כדי שלא יהא במקום

אחר כביצה ״ ג׳ סאה תרו׳ טהורה שנפלה למאה חולין טמאין הע׳ ויאכ׳
ניקורין או קליות או תילוש במי פירות או תתחלק לעסיות כדי שלא יהא במקו׳ אחד
כביצה ״ ד׳ סאה תרו׳ טמאה שנפלה למאה סאה תרו׳ טהו׳ ב״ש אוסרין וב״ה
מתירין אמרו להן ב״ה לב״ש הואיל וטהורה אסור׳ לזרים וטמאה אסורה לכהנים
מה הטהור׳ עולה את הטמאה עול׳ ׳ אמרו להן ב״ש לא אם העלו החולין הקלין
שמותרין לזרים את הטהור׳ תעלה התרו׳ החמורה האסורה לזרים את הטמא׳ לאחר
שהודו ר׳ א״ע או׳ תירום ותשרף וחכמ׳ או׳ אבדה במיעוטה ׳ ה׳ סאה תרו׳ טמא
שנפל׳ למאה הגביהה ונפלה למקו׳ אחר ר׳ א״ע או׳ מדמעת כתרו׳ ודיי וחכמ׳ או׳ אינ׳ ה
מדמעת אלא לפי חשבון ׳ ו׳ סאה תרו׳ שנפלה לפחות ממאה ונדמעו ונפל
מן המדומע למקו׳ אחר ר׳ א״ע או׳ מדמעת כתרו׳ ודאי וחכ׳ או׳ אין המדומע ז
מדמע אלא לפי חשבון ואין המחומץ מחמיץ אלא לפי חשבון ואין מים שאו׳ כין
פוסלין את המקוה אלא לפי חשבון ״ ז׳ סאה תרו׳ שנפל׳ למאה הגביה ונפל׳
אחרת הגביהה ונפלה אחר׳ הריזו מותרת עד שתרבה תרו׳ לחולין ״ ח׳ סאה
תרו׳ שנפלה למאה ולא הספיק להגביה׳ עד שנפלה אחר׳ הריזו אסורה ור׳ שמעון
מתיר ״ ט׳ סאה תרו׳ שנפלה למאה וטחנן ופחתו כשם שפחתו החולין כך
פחתה התרו׳ מותר סאה תרו׳ שנפלה לפחות ממאה וטחנן והותירו כשם שהותירו
החולין כך הותירה התרו׳ אסור אם ידוע שהחיטין של חולין יפו׳ משל תרו׳ מותר
סאה תרו׳ שנפלה לפחו׳ ממאה ואחר כך נפלו שם חולין אם שוגג מותר ואם מזיד
אסור ״

פר׳ ו׳

האוכל תרו׳ שוגג משלם קרן וחומש
אחר האוכל ואחר השות׳ ואחר הסך אחר
תרו׳ טמאה ואחר טהור׳ משלם חומשה וחומש חומשה ואינו משלם תרומה
אלא חולין מתוקנין והן נעשין תרו׳ והתשלומין תרו׳ ואם רצה למחול אינו מוחל ״
ב׳ בת ישר׳ שאכלה תרו׳ ואחר כך נשאת אם תרו׳ שלא זכה בה כהן אכל׳ משל׳
קרן וחומש לעצמ׳ ואם תרו׳ שזכה בה כהן אכלה משלמ׳ קרן וחומש לעצמה
מפני שאמרו האוכל תרו׳ שוגג משלם קרן לבעלים וחומש למי שירצה ״
ג׳ המאכיל את פועליו ואת אורחיו תרו׳ הוא משלם את הקרן והן משלמין
את החומש דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ הן משלמין קרן וחומש והוא משלם להן דמי
סעודתן ״ ד׳ הגונב תרו׳ ולא אכלה משלם תשלומי כפל דמי תרו׳ אכלה
משלם שני קרנים וחומש קרן וחומש מן החולין וקרן מדמי תרו׳ גנב תרומת
הקדש ואכלה משלם שני חמשים וקרן שאין בהקדש משלם תשלומי כפל ״
ה׳ אין משלמין מן הלקט מן השכחה ומן הפיאה ומן ההבקר ולא ממעשר
ראשון שנטלה תרומתו ולא ממעשר שני והקדש שנפדו שאין הקדש פודה
את הקדש דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ מתירין באילו ״ ו׳ ר׳ א״ע או׳ משלמין ממין
על שאינו מינו ובלבד שישלם מן היפה על הרע ר׳ עקי׳ או׳ אין משלמין אלא
ממין על מינו ׳ ז׳ לפיכך אם אכל קישואים של ערב שביעית ימתין ד
לקישואין של מוצאי שביעי׳ משלם להם ממקום שר׳ א״ע מיקל משם ר׳ עקיב׳
מחמיר ש״נ ונתן לכהן את הקדש כל שהוא ראוי להעשות קדש דברי ר׳ א״ע ר׳
עקי׳ או׳ ונתן לכהן את הקדש קדש שאכל ״

פר׳ ז

האוכל תרומ׳ מזיד משלם את הקרן ואינו משלם את החומש
והתשלומין חולין אם רצה הכהן למחול מוחל׳ ב בת כהן
שניסת לישר׳ ואחר כך אכלה תרומ׳ משלמת את הקרן ואינה משלמ׳ את החומש
ומיתתה בשריפ׳ ניסת לאחד מן הפסולין משלמ׳ קרן וחומש ומיתת׳ בחנק דברי ר׳ מאיר
וחכמ׳ או׳ זו וזו משלמות את הקרן ואינן משלמות את החומש ומיתתן בשריפה״
ג המאכיל את בניו קטנים ואת עבדיו בין גדולי׳ ובין קטנים האוכל תרומ׳ חוצה
לארץ והאוכל תרומ׳ פחות מכזית משלם את הקרן והתשלומין חולין אם רצה
הכהן למחול ימחול״ ד זה הכלל כל המשלם קרן וחומש והתשלומין תרומ׳
אם רצה הכהן למחול אינו מוחל וכל המשלם את הקרן אינו משל׳ את החומש
התשלומין חולין ואם רצה הכהן למחול ימחול״ ה שתי קופות אחת של
תרומ׳ ואחת של חולין שנפלה סאה של תרומ׳ לתוך אחת מהן ואין ידוע לאיזו
מהן נפל הרי או׳ לתוך של תרומ׳ נפלה שתי קופות ואין ידוע איזוהי של תרומה
ואיזוהי של חולין אכל את אחת מהן פטור והשניה נוהג׳ בה כתרומ׳ וחייב׳ בחלה
דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי פוטר אכל אחר את השניה פטור אכל אחד את שתיהן משלם
כקטנה שבשתיהן״ ו נפלה אחת מהן לתוך החולין אינה מדמעתן והשניי׳
נוהג׳ בה כתרומ׳ וחייבת בחלה דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי פוטר נפלה שנייה למקו׳ אחר אינה
מדמעתן והשניה נפלו שתיהן למקו׳ אחד מדמעו׳ כקטנה שבשתיהן זרע את אחת
מהן פטור ובשנייה נוהג׳ בה כתרומ׳ וחייבת בחלה דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי פוטר זרע
אחר את השניה פטור זרע אחד את שתיהן בדבר שזרעו כלה מותר ובדבר שאין
זרעו כלה אסור״

פר׳ ח

האשה שהית׳ אוכלת בתרומ׳
באו ואמרו לה מת בעליך או גרשיך וכן
העבד שהיה אוכל בתרומ׳ ובאו ואמרו לו מת רבך או שמכרך לישר׳ או נתנך מתנ׳
או עשאך בן חורין וכן כהן שהיה אוכל בתרומ׳ ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצ׳
ר׳ אליע׳ מחייב קרן וחומש ר׳ יהוש׳ פוטר היה עומד על גבי המזבח ונודע שהו׳ בן
גרושה או בן חלוצה ר׳ אליע׳ או׳ כל קרבנות שהקריב על גבי המזבח פסולין ר׳ יהושע
מכשיר נודע שהוא בעל מום עבודתו פסולה״ ב וכולן שהית׳ תרומ׳ לתוך
פיהן ר׳ אליע׳ או׳ יבלעו ר׳ יהוש׳ או׳ יפלטו אמרו לו נטמאתה ונטמאה התרומ׳ ר׳ אליע׳
או׳ יבלעו ור׳ יהוש׳ או׳ יפלוטו אמרו טמ׳ היית וטמאה היתה תרומ׳ או נודע שהוא
טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו או מעשר שני והקדש שלא נפדו או
שטעם טעם פשפש לתוך פיו הרי זה יפלוט״ ג היה אוכל באשכול ונכנס מן
הגינה לחצר ר׳ אליע׳ או׳ יגמור ר׳ יהוש׳ או׳ לא יגמור חשכה לילי שבת ר׳ אליעזר או׳
יגמור ר׳ יהוש׳ או׳ לא יגמור״ ד יין של תרומ׳ שנתגלתה ישפך ואין צריך
לומ׳ של חולין שלשה משקין אסורין משו׳ גילוי המים והיין והחלב ושאר כל
המשקין מותרין כמ׳ ישהו ויהו אסורין כדי שתצא הרחש ממקו׳ קרוב וישתה״

ע׳ ושתה הנחש

ה שיעור המים המגולין כדי שתאבד בהן המרה ר׳ יוסי או׳ בכלים כל שהן ובקרקע
ארבעים סאה״ ו ניקורי תאנים וענבים וקישואין ודילועין והאבטיחים
והאמלפפונות אפי׳ הן ככר גדול אחד גדול ואחד קטן אחד תלוש ואחד מחובר
כל שיש בו לחה אסור ונשיכת נחש אסורה מפני סכנת נפשו׳ המשמרת של יין אסו׳

משום גילוי ור' נחמיה מתיר ״ ז' חבית של תרומה שנולד לה ספק טומאה ר' אליעז'
או' אם היתה מונחת במקו' התורפה יניחנה במקו' המוצנע ואם היתה מגולה יכסנה ר'
יהוש' או' אם היתה מונחת במקום המוצנע יניחנה במקו' התורפה ואם היתה מכוסה
יגלנה ר"ג או' אל יחדש בה כל דבר ״ ח' חבית שנשברה בגת העליונה ובתחתונה
חולין טמאי' מודה ר' אליע' ור' יהוש' ש אם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל
ואם לאו ר' אליע' או' תרד ותטמא ואל יטמאנה בידים ״ ט' וכן חבית של שמן
שנשפכה מוד' ר' אליע' ור' יהוש' שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל ואם
לאו ר' אליע' או' תרד ותבלע ואל יטמאנה בידיו ״ י' על זו ועל זו אמ' ר' יהוש' לא זו היא
תרום' שאני מוזהר עליה מלטמאה אלא מלאכלה היה עובר ממקו' למקום וככרות של
תרום' בידו אמ' לו נכרי תן לי אחת מהן ואטמ' ואם לאו אטמא את כולן ר' אליע' או' יטמא
את כולן ואל יתן לו אחת מהן ר' יהוש' או' יניח לפניו אחת על הסלע ״ יא' וכן
נשים שאמרו להן גוים תנו לנו אחת מכם ונטמ' ואם לאו הרי אנו מטמאין את כלכם
יטמ' את כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישר' ״

פר' ט

הזורע
תרום' שוגג יופך מזיד יקיים ואם הביאה שליש
בין שוגג בין מזיד יקיים ובפשתן מזיד יופך ״ ב' וחייבת בלקט ובשכח ובפיאה ועניי ישר'
ועניי כהנים מלקטין ועניי ישר' מוכרין את שלהן לכהני' בדמי תרום' והדמים שלהם
אמ' ר' טרפון לא ילקטו אלא כהנים טהורים ״ ג' וחייבת במעשרו' ובמעשר עני
ועניי ישר' ועניי כהני' נוטלין ועניי ישר' מוכרין את שלהן לכהני' בדמי תרום' והדמים
שלהן החובט משובח והדש כיצד יעשה תולה קפיפו' בצוארי בהמ' ונותן לתוכן מאותו
המין נמצא לא זומם את הבהמ' ולא מאכיל את התרומה ״ ד' גידולי תרום' תרום'
וגידולי גידולין חולין אבל הטבל ומעשר ראשון וספחי שביעי' ותרום' חוצה לארץ
והמדומע והבכורים גידוליהן חולין גידולי הקדש ומעשר שני חולין ופודה אותן
בדמי זרען ״ ה' מאה לגינה של תרום' ואח' של חולין כולן מותרין בדבר שזרעו
כלה אבל בדבר שאין זרעו כלה אפי' מאה של חולין ואח' של תרום' כולן אסורין ״
ו' הטבל גידוליו מותרין בדבר שזרעו כלה אבל בדבר שאין זרעו כלה גידולי גידולי'
אסורין' איזהו דבר שאין זרעו כלה כגון הלוף והשום והבצלים ר' יהוד' או' השום
כשעורין ״ ז' המנכש עם הנכרי בחסיות אע"פ שפירותיו טבל אוכל מהן עראי
שתילי תרום' שנטמאו ושתלן טהרו מלטמ' ואסורין מלאכול עד שיגום את האוכל
ר' יהוד' או' עד שיגום וישנה ״

פר' י

בצל שנתנו לתוך
עדשים אם שלם מותר ואם חתכו בנותן
טעם ושאר כל התבשיל בין שלם בין מחותך בנותן טעם ר' יהוד' מתיר בצחנא שאינו
אלא להטיל את הזוהמא ״ ב' תפוח שריסקו ונתנו לתוך העסה וחמיצה הרי זו
אסור' שעורין שנפלו לתוך הבור של מים אע"פ שהבאישו מימיו מותרין ״ ג'
הרודה פת חמה ונתנה על פי חבית של יין של תרומ' ר' מאיר אוסר ור' יהוד' מתיר ור' יוסי
מתיר בשל חיטין ואוסר בשל שעורין מפני שהשעורין שואבות ״ ד' תנור
שהסיקו בכמון של תרומ' ר' מאיר אוסר ור' יהוד' מתי' ואפה בו את הפת מותר שאין בו
טעם כמון אלא ריח כמון ״ ה' הלתן שנפלה לתוך הבור של יין בתרומה
ומעשר שני אם יש בו בזרע כדי ליתן טעם אבל לא בעץ ובשביעי' ובכלאי הכרם והקד'

אם יש בזרע ובעץ כדי ליתן טעם ״ ו׳ מי שהיו חבילי תלתן של כלאי הכרם
ידלקו היו לו חבילי תלתן של טבל כותש ומחשב כמה זרע יש בהן ומפריש מן הזרע
ואין צריך להפריש מן העץ ואם הפריש לא יאמ׳ אכתוש ואטול את העץ ואתן את
הזרע אלא נותן את העץ עם הזרע ״ ז׳ זיתי חולין שכבשן עם זיתי תרומ׳ פיצועי
חולין עם פיצועי תרומ׳ פיצועי חולין עם שלמי תרומ׳ או במי תרומ׳ אסור אבל שלמי
חולין עם פיצועי תרומ׳ מותר ״ ח׳ דג טמא שכבשו עם דג טהור וכל גרב שהוא
מחזיק סאתים אם יש בו משקל סאתים עשר׳ זוז ביהוד׳ שהן חמש סלעים בגליל
דג טמ׳ צירו אסור ר׳ יהוד׳ או׳ רביעית בסאתים ור׳ יוסי או׳ אחד משששה עשר בו ׳
ט׳ כל הנכבשין זה עם זה מותרין אלא עם החיסו׳ של חולין ושל תרומ׳ אסור אבל
חיסות של חולין עם ירק של תרומ׳ מותר ״ י׳ ר׳ יוסי או׳ כל הנשלקין עם התרדין
אסורין מפני שהן נותנין את הטעם ר׳ שמע׳ או׳ כרוב של בעל הבית אסור מפני שהוא
בולע ר׳ עקי׳ או׳ כל המתבשלין זה עם זה מותרין אלא עם הבשר ר׳ יוחנן בן נורי או׳ כבד
אוסרת ואינה נאסר׳ מפני שהיא פולטת ואינה בולעת ״ יא׳ ביצה שנתבשלה
בתבלין אסורין אפי׳ חלמון שלה אסור מפני שהוא בולע מי כבשין ומי שלקו׳ של
תרומ׳ אסורין לזרים ״

פר׳ יא׳

אין נותנין דבילה וגרוגרות
לתוך המורייס מפני שהוא מאבדן אבל נותנין
היין למורייס אין מפטמין את השמן אבל עושין את היין אנומלין אין מבשלין
יין של תרומ׳ מפני שהוא ממעיטו ר׳ יהוד׳ מתיר מפני שהוא משביחו ״ ב׳ דבש
תמרי׳ ויין תפוחים וחומץ סתוונית ושאר כל מיני פירות של תרומ׳ ר׳ אליע׳ מחייב קרן וחומ׳
ור׳ יהוש׳ פוטר ר׳ אליע׳ מטמ׳ משום משקה א״ר יהוש׳ לא מנו חכמי׳ שבעה משקין כמונ׳
בשמים אלא אמרו שבע׳ משקין טמאין ושאר כל המשקין טהורין ״ ג׳ אין עושין
תמרים דבש ולא תפוחי׳ יין ולא סיתוונית חומץ ושאר כל מיני פירות אין משנין אותן ו׳
מברייתן בתרומ׳ ובמעשר שני אלא זיתים וענבים בלבד אין סופגין את הארבעים
משום ערלה אלא זיתים וענבים בלבד ואין מביאין בכורים משקין אלא על היוצא מן
הזיתים ומן הענבים ואין מטמ׳ משו׳ משקה אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים ואין
מקריבין על גבי המזבח אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים ״ ד׳ עוקצי תאנים
וגרוגרו׳ והכליסין והחרובים של תרומ׳ אסורין לזרים ״ ה׳ גלעיני תרומ׳ בזמן שהו׳
מכנסן אסורות ואם השליכן מותרו׳ וכן עצמות הקדשים בזמן שהוא מכנסן אסורין
ואם השליכן מותרין המורסן מותר סובין של חדשו׳ אסורות ושל ישנו׳ מותרות ונוהג
בתרומ׳ כדרך שהוא נוהג בחולין המסלת קב או קבים לסאה לא יאבד השאר אלא יניחנו
במקום המוצנע ״ ו׳ מגורה שפינה ממנה חיטי תרומ׳ אין מחייבין אותו להיות יושב
ומלקט אחת אחת אלא מכבד כדרכו ונותן לתוך החולין ״ ז׳ וכן חבית של שמן
שנשפכה אין מחייבין אותו להיות יושב ומטפח אלא נוהג בה כדרך שהוא נוהג בחולין ״
ח׳ המערה מכד לכד ונוטף שלש טפין נותן לתוך החולין הרכינה ומיצת הרי זו
תרומ׳ כמ׳ יהא בתרומ׳ מעשר של דמאי ויוליכנה לכהן אחר משמנה לשמינית ״
ט׳ כרשיני תרומ׳ מאכילין אותן לבהמ׳ ולחיה ולתרנגולין ישר׳ ששכר פרה מכהן ו׳
הרי זה יאכילנה כרשיני תרומ׳ כהן ששכר פרה מישר׳ אע״פ שמזונותיה עליו לא יאכיל׳
כרשיני תרומ׳ ישר׳ ששם פרה מכהן לא יאכילנה כרשיני תרומ׳ וכהן ששם פרה מישר׳

מאכילה כרשיני תרומ׳ ׳ י׳ מדליקין בשמן שריפה בבתי׳ ל׳כ כנסיות ובבתי מדרשות
ובמבואות האפלים ועל גבי החולים ברשו׳ כהן בת ישר׳ שנשאת לכהן והיא למודה
לבא אצל אביה מדליק׳ ברשותה מדליקין בבית המשתה אבל לא בבית האבל דברי ר׳
יהוד׳ ר׳ יוסי או׳ בבית האבל אבל לא בבית המשתה ר׳ מאיר אוסר כאן וכאן ר׳ שמעון
מתיר כאן וכאן ״

חסלת תרומות ״ מסכת מעשרות

כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשרות
ועוד כלל אחר אמרו כל שהוא תחלתו אוכל וסופו אוכל אע״פ שהוא שומר—ו
להוסית אוכל חייב קטן וגדול וכל שאין תחלתו אוכל אבל סופו אינו חייב עד שיעש׳
אוכל״ ב׳ מאמתי פירות חייבין במעשרו׳ התאנים משיבחלו הענבי׳ והאבשים
משהבאישו האוג והזיתי׳ משיארימו וכל האדומין משיאדימו הרימוני׳ משימסו
התמרי׳ משיטילו שאור האפרסקין משיטילו גידים והאגוזים משיעשו מגורה ר׳
יודה או׳ האגוזים והשקדים משיעשו מגור קליפה ׳ ג׳ החרובין משינקדו וכל
השחורין משינקדו האגסין והקרוסטמלין הפרישין והחזרדין משיקרחו וכל הלבנים
משיקרחו ההלגן כדי שהמיצה התבוא והזיתים משיכניסו שליש ״ ד׳ ובירק
הקישואין והדילועין והאבטיחין והאמלפפונות התפוחין והאתרוגין חייבין גדולים
וקטנים ר׳ שמעון פוטר את האתרוגין בקטנן החייב בשקדים המרים פטור במתוקים
החייב במתוקים פטור במרים״ ה׳ ואיזהו גרנן למעשרו׳ הקישואין והדילוע׳
משיפקסו ואם אינם מפקס משיעמיד ערימה אבטיח משישלק אם אינו משלק
משיעשה מוקצה ירק הנאגד משיאגד אם אינו אוגד משימלא את הכלי אם—
אינו ממלא את הכלי עד שילקט כל צרכו כלכלה משיחפה ואם אינו מחפ׳ משימל׳
את הכלי אם אינו ממל׳ את הכלי משילקט כל צרכו בד״א במוליך לשוק אבל במוליך
לביתו אוכל מהן עראי עד שהוא מגיע לביתו״ ו׳ הפרד והצימוקין והחרובין
משיעמיד ערימה הבצלים משיקפלו ואם אינו מקפל משיעמיד ערימה התבואה
משימרח ואם אינו ממרח משיעמיד ערימ׳ הקטניה משיכבור ואם אינו כובר עד
שימרח אע״פ שמרח נוטל מן הקוטעין ומן הצדדין וממה שבתוך התבן ואוכל״
ז׳ היין משיקפה אע״פ שקיפה קולט מן הגת העליונה ומן הצינור ושותה השמן
משירד לעוקה אע״פ שירד נוטל מן העקל ומן הממל ומבין הפצים ונותן לחמיטה
ולתמחוי אבל לא יתן לקדרה ולאילפס שהן מרותחין ר׳ יהוד׳ או׳ לכל הוא נותן חוץ
מדבר שיש בו חומץ וציר ״ ח׳ העיגול משיחליקנו מחליקין בתאני׳ ובענבים
של טבל ר׳ יודה אוסר המחליק בענבים לא הוכשר ר׳ יודה או׳ הוכשר גרוגרו׳ משידוש
ומגורה משיעגיל היה דש בחבית ומעגל במגורה נשברה החבית ונפתחה המגורה
לא יאכל מהן עראי ור׳ יוסי מתיר ״

פר׳ ב

היה עובר
בשוק ואמ׳ טלו לכם תאנים אוכלין פטורין לפיכ׳
אם הכניסו לבתיהן מתקנים ודאי טלו והכניסו לבתיכם לא יאכלו מהן עראי לפי כך
אם הכניסו לבתיהן אין מתקנין אלא דמאי״ ב׳ היו יושבין בשער או בחנו׳ ואמ׳
טלו לכם תאנים אוכלין פטורין ובעל השער ובעל החנות חייבין ר׳ יהוד׳ פוטר עד שי׳

שיחזיר את פניו או עד שישנה את מקו׳ ישיבתו ״ ג׳ המעלה פירות מן הגליל
ליהודה או עולה לירוש׳ אוכל מהן עד שהוא מגיע למקו׳ שהוא הולך וכן בחזיר׳ ר׳
מאיר או׳ עד שמגיע למקו׳ השביתה והרוכלין המחזירין בעיירו׳ אוכלין עד שהן
מגיעין למקום הלינה ר׳ יהוד׳ או׳ בית הראשון הוא ביתו ״ ד׳ פירות שתרמן
עד שלא נגמרה מלאכתן ר׳ אליע׳ אוסר מלאכול מהן עראי וחכמ׳ מתירין חוץ מכלכל
תאנים כלכל תאנים שתרמה ר׳ שמע׳ מתיר וחכמ׳ אוסרין ״ ה׳ האו׳ לחבירו הילך
איסר זה ותן לי חמש תאנים לא יאכל עד שיעשר דברי ר׳ מאיר ר׳ יודה או׳ אוכל אחת
אחת פטור ואם צירת חייב א״ר יודה מעשה בגינת וורדים שהית׳ בירושלם והיו
התאינה נמכרו׳ מארבע ומשלש באיסר ולא הופרש תרומ׳ ומעשר מעולם ״ ו׳
האו׳ לחבירו הילך איסר זה בעשרי׳ תאנים שאבור לך בורר ואוכל באשכל שאבור לי
מגרגר ואוכל ברמון שאבור לי פורט ואוכל באבטיח שאבור לי סופת ואוכל אבל אם
אל׳ בעשרים תאנים אלו בשני אשכלות אלו בשני אבטיחין אילו אוכל כדרכו פטו׳
מפני שקנה במחובר לקרקע ״ ז׳ השוכר את הפועל לקיצות בתאנים אל׳ על מנת
לאכל תאנים פטור על מנת שאוכל אני ובני או שיאכל בני בשכרי הוא אוכל פטור
ובני אוכל חייב על מנת שאוכל בשעת הקיציעה אוכל פטור לאחר הקיציעה אוכל
חייב שאינו אוכל מן התורה פטור ושאינו אוכל מן התורה חייב ״ ח׳ היה עושה
בלופסין לא יאכל בבנות שבע בבנות שבע לא יאכל בלופסין אבל מונע ע״ הוא את
עצמו עד שיגיע למקום היפות ואוכל המחליף עם חבירו זה לאכל וזה לאכול זה
לקיצות וזה לקיצות זה לאכל וזה לקיצות חייב ר׳ יודה או׳ המחליף לאכל חייב ולקיצות
פטור ״

פר׳ ג׳

המעביר תאנים בחצרו לקיצות את בניו ובני
ביתו אוכלין ופטורין והפועלין שעמו ש׳ בזמן
שאין להם עליו מזונות הרי אילו לא יאכלו ׳ ב׳ המוציא פועליו לשדה בזמן
שאין להם עליו מזונות אוכלין אחת אחת מן התאנה אבל לא מן הסל ולא מן הקופ׳
ולא מן המוקצה ״ ג׳ השוכר את הפועל לעשו׳ בזיתים אל׳ על מנת שאוכל זיתים
אוכל אחד אחד פטור ואם צירת חייב לנכש בבצלי׳ אל׳ על מנה לאכל ירק מקרטם
עלה עלה ואוכל ואם צירת חייב ״ ד׳ מצא קציעות בדרך אפי׳ בצד שדה קציעות
וכן תאנה שהיא נוטה לדרך ומצא תחתיה תאנים מותרות משום גזל ופטורות מן
המעשרות הזיתים והחרובין חייבין מצא גרוגר׳ אם דרסו רוב אדם חייב ואם לאו
פילחי דבילה חייב שידוע שבמדבר גמור החרובין עד שלא כנסן לראש הגג מוריד
מהן לבהמ׳ פטור מפני שהוא את המותר ״ ה׳ איזוהי חצר שהיא חייבת במעש׳
ר׳ ישמעא׳ או׳ חצר הצורית שהכלים נשמרים בתוכה ר׳ עקי׳ או׳ כל שאחד פות׳ ואחד
נועל פטור ר׳ נחמיה או׳ כל שאין אדם בוש לאכל בתוכה חייבת ר׳ יוסה או׳ כל שנכנ׳
לה ואין או׳ מה אתה מבקש פטורה ר׳ יהוד׳ או׳ שתי חצרות זו לפנים מ״זו הפנימית
חייבת והחיצונה פטורה ״ ו׳ הגגות פטורין אע״פ שהן של חייבת בית שער
אכסדרה ומרפסת הרי אילו כחצר אם חייבת חייבין ואם פטורה פטורין ״ ז׳
הצריפין והבורגנין והאלקטיות פטורין סוכת גניסר אע״פ שיש בה ריחים ותרנגו׳
פטורה סוכת היוצרים הפנימית חייבת והחיצונה פטור׳ ר׳ יוסי או׳ כל שאינה דירת
החמ׳ ודירת הגשמים פטורה סוכת החג בחג ר׳ יהוד׳ מחייב וחכמ׳ פוטרין ״ ח׳

התאנה שהיא עומדת בחצר אוכל אחת אחת ופטור ואם צירף חייב ר' שמע' או' אחת
בימינו ואחת בשמאלו ואחת בפיו עלה לראשה ממלא חיקו ואוכל׳ ט' גפן
שהיא נטועה בחצר נוטל את כל האשכל וכן ברימון וכן באבטיח דברי ר' טרפון ר' עק'
או' מגרגר באשכל ופורט ברמון וסופת באבטיח כוסבר שהיא זרועה בחצר מקרטם
עלה עלה ואוכל ואם צירף חייב הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר אם היו נשמרין
חייבין׳ י' התאנה שהיא עומד' בחצר ונוטה לגינה אוכל פטור עומדת בגינה
ונוטה לחצר אוכל אחת אחת פטור ואם צירף חייב עומ' בארץ ונוטה חוצ' לארץ
או בחוצ' לארץ ונוטה לארץ הכל הולך אחר העיקר ובעי' מקלט הכל הולך אחר
הנוף ובירושל' הלך אחר הנוף׳

פר' ד'

הכובש השולק המולח
בשדה חייב הפוצע זתים המכמיר
השרף פטור באדמה
פטור הסוחט זיתים על בשרו פטור אם סחט ונתן לתוך ידו חייב המקפה להבשיל
פטור ולקדרה חייב מפני שהוא כאוצר קטן׳ ב' תינוקות שטמנו תאנים לשבת
ושכחו לעשרן לא יאכלו' למוצאי שבת עד שיעשרו כל'לת שבת בש' פוטרי'
ובה' מחייבין ר' יהודה או' אף הלוקט כלכלה לשלח לחבירו לא יאכל' עד שיעשר׳
ג' הנוטל זתים מן המעטן טובל אחד אחד במלח ואוכל ואם מלח ונתן לפניו
חייב ר' אליע' או' מן המעטן הטהור חייב מן הטמ' פטור מפני שהוא מחזיר את
המותר׳ ד' שותין על הגת בין על החמין בין על הצונן ופטור דברי ר' מאיר וחכמ'
או' על החמין חייב על הצונן פטור׳ ה' המקלף בשעורין מקלף אחת אחת
ואוכל אם קילף ונתן לתוך ידו חייב המולל מלילות של חטין מנפח מיד ליד
ואוכל ואם נפח ונתן לתוך חיקו חייב כוסבר שזרעה לזרע ירקה פטור זרע' לירק
מתעשר זרע וירק אלא ר' אליע' או' השבת מתעשר זרע וירק וזירין וחכמים אומ'
אינו מתעשר זרע וירק אלא השחלים והגרגיר בלבד׳ ו' רבן ג' או' התמרות
של הלבן ושל חרדל ושל פול הלבן חייבו' במעשרות ר' אליע' או' הצלף מתעשר
תמרות ואביונות וקפריס ר' עק' או' אין מתעשר אלא אביונות מפני שהוא פרי׳

פר' ה'

העוקר שתלים מתוך שלו ונוטע בתוך שלו פטור לקח
במחובר לקרקע לקט לשלח לחבירו ר' אלעזר בן עזרי' או' אם
יש כיוצא בהן נמכרין בשוק הרי אלו חייבין׳ ב' העוקר צנונות מתוך שלו
ונוטע בתוך שלו לזרע חייב מפני שהוא גורן בצלים שהשרישו בעלייה טהרו מ'ד
מלטמא עליהם מפולת והם מגולים הרי אלו כנטועים בשדה׳ ג' לא ימכור
אדם את פירותיו משבאו לעונת המעשרות למי שאינו נאמן על המעשרות ואם בכרו
נוטל את הבכורות ומוכר את השאר׳ ד' לא ימכור אדם את תבנו ואת גפתו
ואת זגין למי שאינו נאמן על המעשרות להוציא מהן משקין ואם הוציא חייב
חייב במעשרות ופטור מן התרומ' שהתורם כלבו על הקוטעין ועל הצדדין ועל
מה שבתוך התבן׳ ה' הלוקח שדה ירק בסוריא אם עד שלא בא לעונת
המעשרות חייב משבא לעונת המעשרות פטור ולקט פרכו והולך ר' יהוד' או'
אף ישכור פועלים וילקט א' רשב"ג בר"א בזמן שקנה קרקע אבל שלא בא לעונת
המעשרות פטור ר' או' אף לפי חשבון׳ ו' המתמר ונתן מים במרה ומצא כרי
מרהו פטור ר' יהוד' מחייב מצא יתר על מרהו מוציא עליו ממקו' אחר לפי חשבון׳

ז חררי הנמלים שלנו בער הערים/ החייבת הרי אלו חייבין שידוע שמרבי הגמור היו

גוררין כל הלילה" ח שום בעל בכי ובצל של רכפא והגריסין והקלקין ועדשים

המיצריות. ר' מאיר או' את הקרקס ר' יוסי או' את הקוטנים פטורין המעשרו' ונלקחין מכל

אדם בשביעי' זרעי לות העליון זרע כרישין זרע בצלים זרע לפת. ויענטת. ושאר זרעי

גינה שאינן נאכלין פטורין מן המעשרות. ונלקחין מכל אדם בשביעית. שאע"פ ר'

שאביהן תרום/ הרי אלו יאכלו"

חסלת מעשרות" מעשר שני

אין מוכרין אותו ולא שוקלין כנגדו ולא יאמ/ אדם לחבירו בירושלם הילך יין ותן לי ז

שמן וכן שאר כל הארץ הפירות אבל עהנין זה לזה מהנת חנם ב מעשר בהמה

אין מוכרין אותו תמים וחי ולא בעל מום חי ושחוט ואין מקדשין בו את האשה הבכור

מוכרין אותו תמים וחי ובעל מום חי ושחוט ומקדשין בו את האשה אין מחללין ג

מעשר שני על אסימון ולא על המטבע שאינו יוצא ולא על המעות שאינן

ברשותו" ג הלוקח בהמ/ לזבחי שלמי' וחייה לבשר תאוה יצא העור לחולין

אע"פ שהעור מרובה על הבשר כדי יין סתומי' מקום שדרכן לימכר סתומות יצא ו

קנקן לחולין האגוזין והשקדי' יצאו קליפיהן לחולין התמיד עד שלא החמיצין אינו

נלקח בכסף מעשר" ד הלוקח חיה לזבחי שלמים ובהמ/ לבשר תאוה לא

יצא העור לחולין כדי יין פתוחו' או סתומות מקום שדרכן לימכר פתוחו' לא יצ' קנקן

לחולין סלי האגים וסלי ענבים עם הכלי לא יצאו דמי הסלים לחולין" ה הלוקח

מים ומלח ופירו' מחוברין לקרקע או פירות שאינן יכולין להגיע לירושל' לא קנה

מעשר הלוקח פירו' שוגג יחזרו דמים למקומן מזיד יעלו ויאכלו במקומן אם אין

מקדש יר[קב]ו" ו אין לוקחין עבדים ושפחות ובהמ/ טמאה מדמי מעשר שני ד'

ואם לקח יאכל כנגדן אין מביאין קיני זבין וקיני זבות וקיני יולדו' חטאות ואשמו' מדמי

מעשר שני ואם הביא יאכל כנגדן"

פר' ב

מעשר שני

נתן לאכיל' ולשתייה ולסיכ' ולרחיצ' לאכול דבר

לאכול ולסוך דבר שדרכו לסוך לא יסוך יין וחומץ אבל סך הוא את השמן אין ו

מפטמין שמן של מעשר שני ואין לוקחין בדמי מעשר שני שמן מפוטם אבל

מפטם את היין נפל לתוכו דבש ותבלין והשביחו השבח לפי חשבון דגי' שנתבשלו עם

הקפלוטות של מעשר שני והשביחו השבח לפי חשבון עסה של מעשר שני ב'

שאפאה והשביח השבח לשני זה הכלל כל ששבחו נכר השבח לפי חשבון וכל שאין

שבחו ניכר השבח לשני" ג' ר' שמע' או' אין סכין שמן של מעשר שני ד'

בירושלם וחכמי' מתירין אמרו לו לר' שמע' אם הקל בתרום/ לא נקל במעשר שני הקל

אלהן מה אם לא הקל בתרומ/ חמורה מקו' שהקל בכרשינין וכהלהן נקל במעש' שני

הקל שלא הקל בכרשינין ובהלהן" ג תלתן של מעשר שני האכל' יצמחונים

ושל תרום/ ב"ש או' כל מעשיה בטהר' חוץ מחפיפתה וב"ה או' כל מעשיה בטומאה

חוץ משרייתה" ד כרשיני מעשר שני יאכלו יצמחונין ונכנסין לירוש' ויוצאי'

בטמאו' ר' טרפון או' יתחלקו לעיסות וחכמ/ או' יפדו ושל תרומ/ ב"ש או' שורין ושפין

בטהר' ומאכילין בטומאה וב"ה או' שורין בטהר' ושפין ומאכילין בטומאה ב"ש או' יאכל

ויין ושמן יוצא ולא
יחליפן יוצא

יצריך ר׳ עקי׳ או׳ כל מעשיהם בטומאה ״ ה מעות חולין ומעות מעשר שני
שנתפזרו מה שליקט ליקט למעשר שני עד שישלים והשאר חולין אם בלל וחפן
לפי חשבון זה הכלל המתלקטין למעשר והנבללין לפי חשבון ״ ו סלע ש—
מעשר שני ושל חולין שנתערבו מביא בסלע מעות ואו׳ סלע של מעשר שני בכל
מקו׳ שהוא מחוללת על המעות האלו ובורר את היפה שבהן ומחללן עליה מפני
שאמרו מחללין כסף על נחשת מדוחק לא שיקיים כן אלא חוזר ומחללן על
הכסף ״ ז ב״ש או׳ לא יעשה אדם סלעיו דינרי זהב וב״ה מתירין א״ר עקי׳ אני
עשיתי לר״ג ור׳ יהוש׳ את כספן דינרי זהב ״ ח הפורט סלע ממע׳ מעשר שני
ב״ש או׳ בכל הסלע מעות וב״ה או׳ שקל כסף ושקל מעות ר׳ מאיר או׳ אין מחללין כסף
ופירות על כסף וחכמ׳ מתירין ״ ט הפורט סלע של מעשר שני בירושלם ב״ש
או׳ בכל הסלע מעות וב״ה או׳ שקל כסף בשקל מעות הדנים לפני חכמ׳ או׳ שלש דינר׳
כסף בדינר מעות ר׳ עקי׳ או׳ בשלשה דינרי׳ כסף וברביעית כסף ורביעי׳ מעות ר׳ טרפון
או׳ ארבעה איסטרי כסף שמאי או׳ יניחנה בחנות ויאכל כנגדה ״ י מי שהיו
מקצת בניו טמאי׳ ומקצתן טהורי׳ מניח את הסלע ואו׳ מי שהטהורי׳ שותים סלע
זו מחוללת עליו נמצאו טמאים וטהורי׳ שותים מכד אחד ״

פרק ג

לא יאמ׳ אדם לחבירו העל את הפירות האלו לירושלם לחלק
אלא או׳ לו העלם שנאכלם ושנשתם בירושלם אבל נותנין
זה לזה מתנת חנם ״ ב אין לוקחין תרומ׳ בכסף מעשר שהוא ממעט באכיל׳
ר׳ שמעון מתיר א״ל להן ר׳ שמע׳ מה אם הקל בזבחי שלמים שהוא מביאן לידי פיגול
ונותר וטמא לא נקל בתרומ׳ א״לו לא אם הקל בזבחי שלמים שכן מותרין לזרים נקל
בתרומ׳ שהיא אסורה לזרים ״ ג מי שהיו לו מעות בירושלם וצריך להם
ולחבירו פירות או׳ לחבירו הרי המע׳ האלו מחוללין על פירותיך נמצא זה אוכל
פירותיו בטהר׳ והלה עושה צרכו במעותיו ולא יאמ׳ כן לעם הארץ אלא בדמאי ״
ד פירות בירושלם ומע׳ במדינה וא׳ הרי המעות ההן מחוללין על הפירו׳ האלו
מעות בירושלם ופירות במדינה או׳ הרי המעות האלו מחוללין על פירות ההן ו
ובלבד שיעלו הפירות ויאכלם בירושלם ״ ה מעות נכנסות בירושלם ויוצאות
ופירות נכנסין ואינן יוצאין רשב״ג או׳ את הפירו׳ נכנסין ויוצאין ״ ו פירות
שנגמרה מלאכתן ועברו בתוך ירושלם יחזור מעשר שני שלהם ויאכל בירושלם
ושלא נגמרה מלאכתן סלי ענבים וסלי תאנים למוקצה ״ ז ב״ש או׳ יחזור
מעשר שני שלהם ויאכל בירושלם וב״ה או׳ יפדה ויאכל בכל מקום ר׳ שמעון בן יהוד׳
משו׳ ר׳ יוסי או׳ לא נחלקו ב״ש וב״ה על פירות שלא נגמרה מלאכתן שיפדה מעשר
שני שלהם ויאכל בכל מקו׳ על מה נחלקו על פירות שנגמרה מלאכתן שב״ש אומ׳
יחזור מעשר שני שלהן ויאכל בירושלם וב״ה או׳ יפדה ויאכל בכל מקום והדמאי ׃
נכנס ויוצא ונפדה ״ ח אילן שהוא עומד בפנים ונוטה לחוץ כלחוץ בתי הבריכ׳
שפתחיהן לפנים ב״ש או׳ הכל כלפנים וב״ה או׳ מכנגד החומ׳ ולפנים כלפנים מכנגד
החומ׳ ולחוץ כלחוץ ״ ט הלשכות בנויות בקדש ופתוחות לחול תוכן חול
וגגותיהן קדש בנויות בחול ופתוחו׳ לקדש תוכן קדש וגגותיהן חול בנויות בקדש וב׳
ובחול ופתוחו׳ לקדש ולחול תוכן וגגותיהן מכנגד הקדש ולקדש קודש מכנגד החול

ולחול חול׳׳ ד׳ מעשר שני שנכנס לירושלם ונטמ׳ בין שנטמא באב הטומאה
בין שנטמא בולד הטומאה בין בפנים בין בחוץ ב״ש או׳ יפדה הכל ויאכל בחוץ בפני׳
חוץ משנטמ׳ באב הטומאה בחוץ ב״ה או׳ הכל יפדה ויאכל בחוץ חוץ משנטמא
בולד הטומאה בפנים׳׳. י״א הלוקח בכסף מעשר שני יפדה ר׳ יהוד׳ או׳ יקבר
אמרו לו לר׳ יהוד׳ מה אם מעשר שני עצמו שנטמא הרי הוא נפדה הלקוח בכסף
מעשר שני שנטמ׳ אינו דין שיפדה א׳ להם לא אם אמרתם במעשר שני עצמו /
שכן הוא נפדה טהור ברחוק מקום תאמרו בלקוח מעשר שני שאינו נפדה טהור
ברחוק מקום׳׳ י״ב צבי שלקחו בכסף מעשר ומת יקבר על ידו עורו ר׳ שמעון
או׳ יפדה לקחו חי ושחטו ונטמא יפדה ר׳ יוסי או׳ יקבר לקחו שחוט ונטמא הרי הו׳
כפירות׳׳ י״ג המשאיל קנקניו למעשר אע״פ וגפן לא קנה מעשר ולת להו׳
סתם עד שלא גפן לא קנה מעשר משגפן קנה מעשר עד שלא גפן עולו׳ באחד
ומאה משגפן מקדשו׳ בכל שהן עד שלא גפן תורם מאחת על הכל משגפן תורם
מכל אחת ואחת׳׳ י״ד ב״ש או׳ מפתח ומערה לגת וב״ה או׳ מפתח ואינו צריך
לערות ב״א במקום שדרכן לימכר סתומות אבל במקו׳ שדרכן לימכר פתוחות לא
יצאת קנקן לחולין ר׳ שמע׳ או׳ אבל אם רצה להחמיר על עצמו למכור במד׳ יצא
קנקן לחולין ר׳ שמע׳ או׳ את האו׳ לחבירו חבית זו אני מוכר לך חוץ מקנקנה יצא
קנקן לחולין׳׳

פר׳ ד׳

המוליך פירות מעשר שני ממקום
היוקר למקו׳ הזול או ממקו׳ הזול למקו׳ היוקר
פודה כשער מקומו המביא פירות מן הגרן פודין מעשר שני כשער הזול כמות
שהחנוני לוקח ולא כמות שהו׳ מוכר כמות שהשלחני פורט ולא כמות שהו׳ מצטרת
ואין פודין מעשר שני אכסרה את שאין דמיו ידועין יפדה על פי שלש כגון היין
שקסס ופירו׳ שהרקיבו ומעו׳ שהחלידו׳׳ ב׳ בעל או׳ בסלע ואחר או׳ בסלע בעל
קודם מפני שהוא מוסיף חומש בעל הבי או׳ בסלע ואחר או׳ בסלע ואיסר את של
סלע ואיסר קודם מפני שהוא מוסיף על הקרן הפו׳ מעשר שני שלו מוסיף עליו
חמשו בין שהוא שלו בין שנתן לו במתנה׳׳ ג׳ מערימין על מעשר שני /
כיצד או׳ אדם לבנו ולבתו הגדולי׳ לעבדו ג׳ לשפחתו העברים הילך מעות האלו ופדו׳
לך מעשר זה אבל לא יאמ׳ כן לבנו ולבתו הקטני׳ לעבדו ולשפחתו הכנענים מפני
שהן בידו׳׳ ד׳ היה עומד בגרן ואין מעות בידו או׳ לחבירו הרי פירות האלו
נתונין לך במתנה חוזר ואו׳ הרי הן מחוללין על מעות שבבית׳׳ ה׳ משך
הימנו מעשר בסלע ולא הספיק לפדות עד שעמד בשתים נותן לו סלע ומשתכר
בסלע וסלע של מעשר שני שלו משך הימנו מעשר שני בשתים ולא הספיק
לפדותו עד שעמד בסלע נותן לו סלע וסלע של מעשר שני שלו אם היה עם הארץ נותן לו
מדמאי׳׳ ו׳ הפודה מעשר שני ולא קרא שם ר׳ יוסי או׳ דיו ר׳ יהוד׳ או׳ צריך
לפרש היה מדבר עם האשה על עסקי גטה וקדושיה נותן לה גיטה וקידושיה ולא
פירש ר׳ יוסי או׳ דיו ר׳ יהוד׳ או׳ צריך לפרש׳ ח׳ המניח איסר ואכל עליו חציו /
והלך למקום אחר והרי הוא יוצא בפונדיון אוכל עליו עוד איסר המניח פונדיון ־
ואכל עליו חציו והלך למקום אחר והרי יוצא באיסר אוכל עליו עוד פלג המניח
איסר של מעשר שני ואוכל עליו אחד עשר איסר ואחד במאה באיסר ב״ש או׳ (

עתן ו׳ סלע

הכל עשרה וכה נודיאו אחד עשר וכרמיאו עשרה ״ ט כל המעות הנמיצאות
הרי אלו חולין אפי׳ דינרי זהב עם הכסף ועם המעו׳ מיצא בתוכן חרש וכתו׳ עליו מעשר
הרי זה מעשר ״ י׳ המוציא כלי וכתו׳ עליו קרבן ר׳ יהוד׳ או׳ אם של חרש הוא שו
חולין ומה שבתוכן קרבן ואם היה של מתכת הוא קרבן ומה שבתוכו חולין אמרו לו
אין דרך בני אדם להיות כונסין חולין לקרבן ״ יא המוציא כלי וכתו׳ עליו קו׳ף
קרבן מ׳ם מעשר ד׳ל׳ת ד׳מאי ט׳י׳ת טבל ת׳ו תרומ׳ שבשעת הסכנה היו כותבין ת׳ו תחת
תרומ׳ ר׳ יוסי או׳ כולן שמותיו הן א׳ר יוסי אפי׳ מיצא חבית והיא מליאה פירות וכתוב
עליה תרומ׳ הרי אלו חולין שאני או׳ אשתקד היתה מליאה פירות ופינה: יב
האו׳ לבנו מעשר שני בזוית זו ומיצא בזוית אחרת הרי אלו חולין היה שם מנה ומיצ׳
מאתים השאר חולין מאתים ומיצא מנה הכל חולין ״

פר׳ ה׳

כרם רבעי מציינין אותו בקוזזות אדמ׳ של ערלה בחרסית
ושל קברות בסיד וממחו ושופך א׳ ר׳ש׳ב׳ג׳ ב׳ר׳א כשביעית
והצנועין מניחין את המעו׳ ואו׳ כל הנלקט מזה מחולל על המעות האלו ״
ב׳ כרם רבעי היה עולה לירושל׳ מהלך יום אחד לכל איזה תחומה אילת מן הדרום
עקרבה מן הצפון לוד מן המערב וירדן מן המזרח ומשרבו הפירות התקינו שיה׳
נפדה סמוך לחומה ותנאי היה הדבר אימתי שירצו יחזור הדבר לכמות שהיה ר׳
יוסי או׳ משחרב בית המקדש היה התנאי זה שיכנה בית המקדש יחזור הדבר לכמות
שהיה ״ ג׳ ב׳ש׳ או׳ אין לו חומש ואין לו ביעור וב׳ה׳ או׳ יש לו ב׳ש׳ או׳ יש לו
פרט ויש לו עוללות והעניים פורין לעצמן וב׳ה׳ או׳ כולו לגת ״ ד׳ כיצד פורין
נטע רבעי מניח את הסל על פי שלשה ואו׳ כמה אדם רוצה לפדות לו בסלע על
מנת להוציא יציאו׳ מביתו מניח את המעות ואו׳ כל הנלקט מזה מחולל על
המעו׳ האלו מכאן ומכאן כאין בסלע: ה׳ ובשביעית פודהו כשוין אם היה
הכל מופקר אין לו אלא שכר לקיטה הפודה נטע רבעי שלו מוסיף עליו חמישו׳
בין שהוא שלו בין שנתן לו במתנה ״ ו׳ ערב יו׳ט׳ הראשון של פסח של
רביעית ושל שביעית היה ביעור כיצד היה ביעור נותנין תרומ׳ ותרומ׳ מעשר לבעלי׳
ומעשר ראשון לבעליו ומעשר שני והבכורים מתבערין בכל מקום ר׳ שמעון או׳
הבכורים נתנין לכהנים כתרומ׳ התבשיל ב׳ש׳ או׳ צריך לבער וב׳ה׳ או׳ הרי אלו כמבוער ״
ז׳ מי שהיו לו פירות בזמן הזה והגיעה שעת הביעור ב׳ש׳ או׳ צריך לחללן
על הכסף וב׳ה׳ או׳ אחד שהן כסף ואחד שהן פירות ״ ח׳ א׳ר׳ יהוד׳ בראשונה
היו שולחין אצל בעלי בתים שבמדינה מהרו והתקינו פירותיכם עד שלא הגיע
שעת הביעור עד שבא ר׳ עקי׳ ולימד שכל הפירות שלא באו לעונת המעשרו׳
פטורין מן הביעור ״ ט׳ מי שהיו פירותיו רחוקין ממנו צריך לקרות להם שם
מעשה בר׳ג׳ וזקנים שהיו באים בספינה א׳ ר׳ג׳ עישור שאני עתיד למוד נתון ר׳
ליהושע ומקומו מושכר לו עישור אחר שאני עתיד למוד לעקי׳ בן יוסף כדי
שיזכה בו לעניים ומקומו מושכר לו א׳ר יהוש׳ עישור שאני עתיד למוד נתון
לאלעזר בן עזריה ומקומו מושכר לו נתקבלו זה מזה שכר ״ י׳ במנחה בי׳ט׳
היו מתודים כיצד היה הוידוי ביערתי הקדש מן הבית זה מעשר שני ונטע רבעי
וגם נתתיו ללוי זה מעשר לוי וגם נתתיו זו תרומ׳ ותרומ׳ מעשר לגר ליתו׳ ולאלמנ׳

זה מעשר עני והלקט והשכחה והפאה אע״פ שאינן מעכבין את הוידוי מן הבית
וחלה ״ יא ככל מצותך אשר צויתני הא אם הקדים מעשר שני לראשון
אינו יכול להתודות. ולא עברתי ממצותיך לא הפרשתי ממין על שאינו מינו
לא מן התלוש על המחובר ולא מן המחובר על התלוש לא מן החדש על הישן
ולא מן הישן על החדש לא שכחתי מלברכך ומלהזכיר שמך עליו ״ יב
לא אכלתי באני ממנו הא אם אכלו באנינה אינו יכול להתודות ולא בערתי
ממנו בטמא הא אם הפרישו בטומאה אינו יכול להתודות ולא נתתי ממנו למת
לא לקחתי ממנו ארון ותכריכין למת לא נתתיו לאוננים אחרים שמעתי בקול
יי׳ אלהי הבאתיו לבית הבחירה ככל אשר צויתני ששמעתי ושמחתי בו ״ יג
השקיפ׳ ממעון קדשך מן השמים עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה
שהבטחתנו השקיפ׳ ממעו׳ קדש׳ מן השמ׳ וברך את עמך את ישר׳ בבנים ובבנו׳ ואת
האדמ׳ אשר נתת לנו בטל ובמטר ובוולדות בהמ׳ ואשר נשבע׳ לאבותי׳ ארץ זבת
חלב ודבש כדי שתתן טעם בפירות ״ יד מיכן אמרו ישר׳ וממזרין מתודין
אבל לא גרים ולא עבדים משוחררין שאין להן חלק בארץ ר׳ מאיר או׳ אף
לא כהנים ולוים שלא נטלו חלק בארץ ר׳ יוסי או׳ יש להם ערי מגרש ״ טו
יוחנן כהן גדול העביר הודיית המעשר אף הוא ביטל את המעוררין ואת הנוקפין
עד ימיו היה מכה פטיש בירושל׳ ובימיו אין אדם צריך לישאל על הדמאי ״

חסלת מעשר שני ״ מסכת חלה

חמשה דברים חייבין בחלה החטין והשעורין והכוסמין והשבלת שועל ושיפון הרי
אלו חייבין בחלה ומצטרפין זה עם זה ואסורין בחדש מלפני העמר ומלקצור מלפני
הפסח ואם השרישו קודם העמר העמר מתירן ואם לאו אסורין עד שיבא העמר
הבא ״ ב האוכל מהם כזית מצה בפסח יצא ידי חובתו כזית חמץ חייב בה כרת
נתערב אחד מהן בכל המינין הריזה עובר בפסח הנודר מן הפת ומן התבואה אסור
בהן דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ הנודר מן הדגן אינו אסור אלא מהם וחייבין בחלה
ובמעשרות ״ ג אלו חייבין בחלה ופטורין מן המעשרות הלקט והשכחה
והפיאה וההבקר ומעשר ראשון שניטל תרומתו ומעשר שני והקדש שנפדו
ומותר העומר והתבואה שלא הביא שליש ר׳ אליע׳ או׳ פטורה מן החלה ״ ד
אלו חייבין במעשרות ופטורין מן החלה האורז והדוחן הפרגין והשומשמין
והקטניות ופחות מחמשת רבעים בתבואה הספגנין והדבשנין והאסקריטין וחלת
המשרת והמדומע פטורין מן החלה ״ ה עיסה שתחלתה וסופה סופגנין
פטורה מן החלה תחלתה סופגנין וסופה עיסה או אפלית חייבת בחלה וכן
הקנובקאות חייבות ״ ו המעיסה ב״ש פוטרין וב״ה מחייבין החליטה ב״ש מחייבי
וב״ה פוטרין חלות תודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו פטור למכור בשוק
חייב ״ ז נחתום שעשה שאור לחלק חייב בחלה ונשים שנתנו לנחתום
לעשות להם שאור אם אין באחד מהם כשיעור פטורה מן החלה ״ ח עיסת
הכלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה חייבת בחלה ומערבין בה ומשתתפין בה
ומברכין עליה ומזמנין עליה ונעשית בי״ט ויוצא בה ידי חובתו בפסח בין כך ובין

כן מטמיאה טומאת אוכלין ״ ט׳ החלה והתרומ׳ חייבין עליהן מיתה וחומש ואסו׳
לזרים והן נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין רחיצת ידים והערב שמש ואינן
ניטלין מן הטהור על הטמ׳ ואינם ניטלין אלא מן המוקף ומן הדבר הגמור האומ׳
כל גרני תרומ׳ וכל עיסתי חלה לא א׳ כלום עד שישייר מקצת ״

פר׳ ב

פירות חוצה לארץ שנכנסו לארץ חייבין בחלה יצאו מיכן
לשם ר׳ אליעז׳ מחייב ור׳ עקי׳ פוטר ״ ב׳ עפר חוצה
לארץ שבא בספינה לארץ חייב במעשרו׳ ובשביעי׳ א״ר יהוד׳ אימתי בזמ׳ שהספינ׳
גוששת עיסה שנילושה במי פירו׳ חייבת בפירות בחלה ונאכלת בידים מסואבות ״
ג׳ האשה יושבת וקוצה חלתה ערומ׳ מפני שיכולה לכסות את עצמה אבל לא
מי שאינו יכול לעשו׳ עיסתו בטהרה יעשנה קבין שכשם שהוא קורא לטהורה כך
הוא קורא לטמאה לזו קורא חלה בשם ולזו קורא חלה בשם אבל קביים אין להם
חלה לשם ״ ד׳ העושה עיסתו קבין ונגעו זה בזה פטורין מן החלה עד שישוכו
ר׳ אליע׳ או׳ את הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה ״ ה׳ המפריש חלתו קמח
אינה חלה וגזל ביד כהן העיסה עצמ׳ חייבת בחלה והקמח אם יש בו כשיעור חייב
בחלה ואסורה לזרים דברי ר׳ יהוש׳ אמרו לו מעשה וקפשה זקן זר א׳ להם אתקלקל
לעצמו והיתקן לאחרים ״ ו׳ חמשת רבעים קמח חייבין בחלה הן ושיאורן וסובן ומורסנ׳
חמשת רבעים חייבין ניטל מורסנן מתוכן וחזר לתוכן הריאלו פטורין ״ ז׳ שיעור
החלה אחד מעשרים וארבעה העוש׳ עיסה לעצמו העוש׳ למשתה בנו אחד מעשרי׳
וארבעה נחתום שהוא עושה למכור בשוק וכן האשה שהיא עושה למכור בשוק
אחד מארבעי׳ ושמנה נטמאת עיסתה שוגג׳ או אנוסה אחד מארבעים ושמנה
נטמא׳ מזידה אחד מעשרי׳ וארבעה כדי שלא יהא חוטא נשכר ״ ח׳ ר׳ אליע׳ או׳
ניטלת מן הטהור על הטמא כיצד עיסה טהור ועיסה טמאה נוטל כדי חלה מעיסה
שלא הורמה חלתה ונותן פחות מכביצה באמצע כדי שיטול מן המוקף וחכמי׳
אוסרין ״

פר׳ ד

שתי נשים שעשו שני קבין ונגעו זה
בזה אפי׳ הן ממין אחד פטורין ובזמ׳ שהן
של אשה אחת מין במינו חייב ושלא במינו פטור ״ ב׳ איזהו מין במינו החטין
אינן מצטרפו׳ עם הכל אלא עם הכוסמין השעורין מצטרפו׳ עם הכל חוץ מן
החטין ר׳ יוחנן בן נורי או׳ שאר מינין מצטרפין זה עם זה ״ ג׳ שני קבין וקב
אורז או קב תרומ׳ באמצע אינן מצטרפין דבר שניטל חלתו באמצע מצרפן
שכבר נתחייב בחלה ״ ד׳ קב חדש וקב ישן שנגעו זה בזה ר׳ ישמע׳ או׳ יטול
מן האמצע וחכמ׳ אוסרין הנוטל חלה מן הקב ר׳ עקי׳ או׳ חלה וחכמ׳ או׳ אינה חלה ״
ה׳ שני קבין שניטלה חלתן של זה בפני עצמו ושל זה בפני עצמו חזר ועשאן
אחת ר׳ עקי׳ פוטר וחכמ׳ מחייבין נמצא חומרו קולו ״ ו׳ נוטל אדם כדי חלה
מעיסה שלא הורמה חלתה לעשותה בטהרה להיות מפריש עליה והולך חלת דמאי
עד שתסרח שחלת דמאי ניטל מן הטהור על הטמא ושלא מן המוקף ״ ז׳
ישר׳ שהיו אריסין לגוים בסוריא ר׳ אליע׳ מחייב פירותיהן במעשרות ובשביעית ורג״
פוטר רג״ או׳ שתי חלות בסוריא ור׳ אליע׳ או׳ חלה אחת אחזו קולו של רג״ וקולו של ר׳
אליע׳ חזרו לנהוג כרג״ בשתי דרכים ״ ח׳ רג״ או׳ שלש ארצות לחלה מארץ

ישר' ועד כזיב חלה אחת מכזיב ועד הנהר ועד אמנס שתי חלות אחת לאור ואחת
לכהן של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור מן הנהר ועד אמנס ולפני שתי
חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבל
יום אוכלה ר' יוסי או' אינו צריך טבילה ״ ט ואסור לזבין ולזבות לנדות וליולדות
ואוכלת עם הזר על השלחן וניתנה לכל כהן ״ י ואלו ניתנין לכל כהן החרמים
והבכורו' ופדיון הבן ופדיון פטר חמור והזרוע והלחיים והקיבה וראשית הגז ושמן
שריפה וקדשי המקדש והבכורים ר' יהוד' אוסר בבכורים כרשיני תרומ' ר' עקי' מתיר
וחכמ' אוסרין ״ יא ניתאי איש תקוע הביא חלות מביתר ולא קבלו הימנו
אנשי אלכסנדריא הביאו חלותיהן מאלכסנדריא ולא קבלו מהם אנשי צבועין
הביאו בכורים קודם לעצרת ולא קבלו מהם מפני הכת' בתורה וחג הקציר בכורי
מעשיך אשר תזרע בשדה ״ יב בן אנטיגנס העלה בכורות מבבל ולא קבלו
ממנו יוסף הכהן הביא בכורי יין ושמן ולא קבלו ממנו אף הוא העלה את בניו ואת
בני ביתו לעשו' פסח קטן בירושל' והחזירוהו שלא יקבע הדבר חובה אריסטון הבי'
בכורין מאספמיא וקבלו ממנו מפני שאמרו הקונה בסוריא כקונה בפרוורי שבירושל'
יג עשרי' וארבע מתנות נתנו לכהנים עשר במקדש וארבע בירושלם ועשר
בגבולין אלו עשר שבמקדש חטאת וחטאת העוף אשם ודאי ואשם תלוי וזבחי
שלמי צבור ולוג שמן של מצורע ומותר העומר ושתי לחם ולחם הפנים ושירי מנחו'
יד אלו ארבע שבירושלם הבכורות והבכורים והמורם מתודה ומאיל נזיר
ועורות הקדשים ״ טו אלו עשר שבגבולין תרומ' ותרומ' מעשר וחלה וראשית
הגז והמתנו' ופדיון הבן ופדיון פטר חמור ושדה אחוזה ושדה חרמים וגזל הגר כל
כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מתנה ״

הסלת חלה ״ מסכת ערלה

הנוטע לסייג ולקורות פטור מן הערלה ר' יוסי או' פט' אפי' הפנימי למאכל והחיצון
לסייג הפנימי חייב והחיצון פטור ״ ב עץ שבאו אבותינו לארץ ומצאו נטוע
פטור נטעו אע"פ שלא כבשו חייב הנוטע לרבים חייב ר' יהוד' פוטר הנוטע ברה"ר והנכרי
שנטע והגזלן שנטע והנוטע בספינה והעולה מאליו חייב בערלה ״ ג אילן
שנעקר והסלע עמו ששטפו נהר והסלע עמו אם יכול לחיות פטור ואם לאו חייב נעקר
הסלע מצדו זיעזעו המחריש' או שזיעזעו ועשאו עפר אם יכול לחיות פטור ואם
לאו חייב ״ ד אילן שנעקר ונשתייר בו שרש פטור וכמה יהא בשרש רשב"ג או'
משום ר' אלעזר בן יהוד' א' כן כמלא מחט של מיתון ״ ה אילן שנעקר ובו
בריכה והיא חייה ממנה וחזרה הזקינה להיות כבריכה הבריכה שנה אחר שנה ונפסקה
מונה משעה שנפסקה סיפוק גפנים סיפוק על גבי סיפוק אע"פ שהבריכה בארץ מותר ר'
מאיר או' מקום שכחה יפה מותר מקום שכחה רע אסור בריכה שנפסקה והיא מליאה
פירות אם הוסיפה במאתים אסור ״ ו נטיעה של ערלה ושל כלאי הכרם שנתערבו
הרי זה לא ילקוט ואם ליקט יעלה באחד ומאתים ״ ז העלין והלולבין ומי גפנים
והסמדר מותרין בערלה וברבעי ובנזיר ואסור באשירה ר' יוסי או' הסמדר אסור מפני
שהוא פרי ר' אלעזר או' המעמיד בשרף הערלה אסור א"ר יהוש' שמעתי בפירוש שהמעמיד

בשרת העלין ובשרת העיקרין מותר בשרת העלין ובשרת העיקרין ב׳ הפגן אסור מפני
שהוא פרי ״ ח׳ פגהודלות והחרצנין והזגין והתמר שלהן קליפי רמונים והנץ שלה
קליפי אגוזים והגלעינין אסורין בערלה ובאשירה ובנזיר ומותרין ברבעי והנובלות כולן
אסורות ״ ט׳ ר׳ יוסי אומ׳ נוטעין יחור של ערלה ואין נוטעין אגוז של ערלה מפני
שהוא פרי ואין מרכיבין בכפוניות של ערלה ״

פ׳ ב׳

התרומ׳ ותרומ׳ מעשר של דמאי החלה והבכורים עולין באחד
ומאה ומיצטרפין זה עם זה וצריך להרים הערלה וכלאי הכרם
עולין באחד ומאתים ומיצטרפין זה עם זה ואינו צריך להרים ר׳ שמע׳ או׳ אינם
מיצטרפין ר׳ אליע׳ או׳ מיצטרפין בנותן טעם אבל לא לאסור ״ ב׳ התרומ׳ מעלה
את הערלה והערלה את התרומ׳ כיצד סאה תרומ׳ שנפל׳ למאה ואחרכך נפלו שלש
קבין ערלה או שלשה קבין של כלאי הכרם זו היא שהתרומ׳ מעלה את הערל׳ והערלה
מעלה את התרומ׳ ״ ג׳ הערלה מעלה את הכלאים והכלאים את הערלה והערלה
את הערל׳ כיצד סאה ערלה שנפלה למאתים ואחרכך נפלה סאה ועוד ערל׳ או סאה
ועוד של כלאי הכרם זו היא שהערלה מעל׳ את הכלאים והכלאים את הערל׳ והערל׳
את הערלה ״ ד׳ כל המחמץ והמתבל והמדמע בתרומ׳ ובערלה ובכלאי הכרם
אוסר ב״ש או׳ את מטמ׳ וב״ה או׳ לעולם אינו מטמא עד שיהא בו כביצה דוסתאי
איש כפר יתמא היה מתלמידי ב״ש וא׳ שאלתי את שמאי הזקן וא׳ לעול׳ אינו מטמ׳
עד שיהא בו כביצה ״ ה׳ ולמה אמרו כל המחמץ והמתבל והמדמע להחמיר
מין במינו להקל ולהחמיר מין בשאינו מינו להחמיר מין במינו כיצד שאור של
חטין שנפל לתוכו עיסת חיטין ויש בו כדי לחמץ בין שיש בו לעלות באחד ומאה
ובין שאין בו לעלות באחד ומאה אסור אין בו לעלות באחד ומאה בין שיש בו כדי
לחמץ ובין שאין בו כדי לחמץ אסור ״ ו׳ להקל ולהחמיר מין בשאינו מינו
כיצד גריסים שנתבשלו עם עדשים ויש בהם בנותן טעם בין שיש בהן לעלו׳ באחד
ומאה בין שאין בהם אסור אין בהם נותן טעם בין שיש בהם לעלות באחד ומאה ובין
שאין בהם לעלות באחד ומאה מותר ״ ז׳ שאור של חולין שנפל לתוך עיס׳
ויש בו כדי לחמץ ואחרכך נפל שאור של תרומ׳ או שאור של כלאי הכרם ויש בו כ
די לחמץ אסור ״ ח׳ שאור של חולין שנפל לתוך עיסה וחימיצה ואחרכך
נפל שאור של תרומ׳ או שאור של כלאי הכרם ויש בו כדי לחמץ אסור ור׳ שמע׳
מתיר ״ ט׳ התבלין שנים ושלשה שמו׳ ממין אחד או משלשה מינין אסור
ומיצטרפין ר׳ שמע׳ או׳ שני שמות ממין אחד או שני מינין משם אחד אינן
מיצטרפין ״ י׳ שאור של חולין ושל תרומ׳ שנפלו לתוך עיסה לא בזה כדי
להחמיץ ולא בזה כדי להחמיץ ונצטרפו וחמיצו ר׳ אליע׳ או׳ אחר אחרון אני בא
וחכמ׳ או׳ בין שנפל איסור בתחלה בין שנפל איסור בסוף לעול׳ אינו אוסר עד שיה׳
בו כדי לחמץ ״ י״א יועזר איש הבירה היה מתלמידי ב״ש וא׳ שאלתי את ר״ג
הזקן עומד בשער המזרח וא׳ לעול׳ אינו אוסר עד שיהא בו כדי לחמץ ״ י״ב
כלים שסכן בשמן טמא ואחרכך בשמן טהור או שסכן בשמן טהור ואחרכך
בשמן טמא ר׳ אליע׳ או׳ אחר האחרון ״ י״ג שאור של תרומ׳ ושל כלאי
הכרם שנפלו לתוך עיסה לא בזה כדי לחמץ ולא בזה כדי לחמץ נצטרפו וחימיצו

אסור לזרים ומותר לכהנים ר׳ שמעון מתיר לזרים ולכהנים ״ יו׳ תבלין של תרומ׳
ושל כלאי הכרם שנפלו לקדירה לא באלו כדי לתבל ולא באלו כדי לתבל ונצטרפו ו
ותיבלו אסור לזרים ומותר לכהנים ר׳ שמע׳ מתיר לזרים ולכהנים ״ טו׳ חתיכה
של קדשי הקדשים ושל פגול ושל נותר שנתבשל עם החתיכות אסור לזרים
ומותר לכהני׳ ר׳ שמע׳ מתיר לזרים ולכהנים ״ יו׳ בשר קדשי הקדשי׳ ובשר קדשי׳
קלים שנתבשלו עם בשר התאוה אסור לטמאים ומותר לכהנים ״

פר׳ ג

בגד שצבעו בקליפי ערלה ידלק נתערב באחרי׳ כולם ידלקו דברי
ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ יעלו באחד ומאתים ״ ב׳ הצובע מלא
הסיט בקליפי ערלה וארגו בבגד ואין ידוע איזו היא ר׳ מאיר או׳ ידלק הבגד וחכמ׳ או׳
יעלה באחד ומאתים ״ ג׳ האורג מלא הסיט מצמר הבכור בבגד ידלק הבגד
משער נזיר ומפטר חמור בשק ידלק השק ובמוקדשין מקדשין כל שהן ״ ד׳
תבשיל שבשלו בקליפי ערלה ידלק נתערב באחרים יעלה באחד ומאתים ״ ה׳
תנור שהסיקו בקליפי ערלה ואפה בו את הפת תדלק הפת נתערבה באחרות תעלה
באחד ומאתים ״ ו׳ מי שהיו לו חבילי תלתן של כלאי הכרם ידלקו נתערבו באחר׳
כולם ידלקו דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ יעלו באחד ומאתים ״ ז׳ שהיה ר׳ מאיר או׳
שדרכו לימנות מקדש וחכמ׳ או׳ אינו מקדש אלא ששה דברים בלבד ר׳ עקי׳ אומר
שבעה ״ ח׳ ואלו הן אגוזי פרך ורימוני באדן וחביות סתומות וחלפי תרדין וקולסי
אכרוב ודלעת יוונית ר׳ עקי׳ או׳ את ככרות של בעל הבית הראוי לערל ערלה הראוי
לכלאי הכרם כלאי הכרם ״ ט׳ נתפצעו האגוזים נתפרדו הרימונים נתפתחו החביו׳
נתחתכו הדלועין נתפתחו הככרות יעלו באחד ומאתים ״ י׳ ספק ערל׳ בארץ
ישר׳ אסור ובסוריא מותר ובחוצה לארץ יורד ולוקח ובלבד שלא יראנו לוקט כרם
שהוא נטוע ירק וירק נמכר חוצה לו בארץ ישר׳ אסור בסוריא מותר ובחוצה לארץ
יורד ולוקח ובלבד שלא ילקט ביד החדש אסור מן התורה בכל מקום והערלה הלכה
והכלאים מדברי סופרים ״

חסלת ערלה

מסכת בכורים

יש מביאין בכורים וקורין מביאין ולא קורין ויש שאינן מביאין הנוטע בתוך שלו
והבריך בתוך של יחיד או לתוך של רבים והמבריך מתוך של יחיד או מתוך של
רבים לתוך שלו הנוטע לתוך שלו והבריך לתוך שלו ודרך היחיד ודרך הרבים
באמצע הרי אינו מביא ר׳ יהוד׳ או׳ כזה מביא ״ ב׳ איזו טעם אינו מביא
משום שנ׳ ראשית בכורי אדמתך תביא עד שיהו כל הגידולין מאדמתך האריסין
והחכירות והסקריקון והגזלן אין מביאין מאותו הטעם משום שנ׳ ראשית בכורי
אדמתך ״ ג׳ אין מביאין בכורים חוץ משבעת המינין ולא מפירות
שבעמקים ולא מתמרים שבהרים ולא מזיתי שמן שאינו מן המובחר ואין מביאי׳
בכורים קודם לעצרת אנשי צבועין הביאו בכורים קודם לעצר׳ ולא קבלו מהם מפני
שכתו׳ בתורה וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה ״ ד׳ אלו מביאין ו
ולא קורין הגר מביא ואינו קור׳ שאינו יכול לומ׳ אשר נשבעת לאבותינו לתת לנו
ואם היתה אמו מישר׳ מביא וקורא וכשהוא מתפלל בינו לבין עצמו או׳ אלהי

אבות ישר׳ וכשהוא בבית הכנסת או׳ ה׳ אלהי אבותיכם ואם אמו היתה מישר׳ או׳ ה׳ אלהי
אבותינו ״ ה׳ ר׳ אליע׳ בן יעקב או׳ האשה בת גרים לא תנשא לכהונה עד שתהא
אמה מישר׳ אחד גרים ואחד עבדים משוחררים אפי׳ עד עשר׳ דורות עד שתהא אמו
מישר׳ האפוטרופוס העבד והשליח והאשה והטומטום והאנדרוגינוס מביאין ולא
קורין שאינן יכולין לומר האדמ׳ אשר נתת לי ה׳ ״ ו׳ הקונה שני אילנו׳ בתוך של
חבירו מביא ואינו קורא ר׳ מאיר או׳ מביא וקורא יבש המעיין נקצץ האילן מביא
ואינו קורא ר׳ יהוד׳ או׳ מביא וקורא מן החג ועד חנוכה מביא ואינו קורא ר׳ יהודה
בן בתיר׳ או׳ וקורא ״ ז׳ הפריש בכוריו ומכר את שדהו מביא ואינו קור׳ והשני
מאותו המין אינו מביא ממין אחר מביא וקורא ר׳ יהוד׳ או׳ אף מאותו המין מביא
וקורא ״ ח׳ הפריש את בכוריו נבזזו נימקו נגנבו אבדו או שנטמאו מביא
אחרים תחתיהם ואינו קורא והשניים אין חייבין עליהן חומש נטמאו בעזר׳ מביא
ואינו קורא ״ ט׳ ומנין שהוא חייב באחריותן עד שיביאם להר הבית הרי שהני׳
שנ׳ ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה׳ אלהיך מלמ׳ שהוא חייב באחריותן עד
שיביאם להר הבית הרי שהביא ממין אחד וקרא וחזר והביא ממין אחר הרי זה
מביא ואינו קורא ״ י׳ אלו מביאין וקורין מן העצרת ועד החג משבעת המינין :
מפירות שבהרי׳ ומפירות שבעמקים ומזיתי שמן ומשמן ומעבר לירדן ר׳ יוס׳
הגלילי או׳ אין מביאין בכורי׳ מעבר לירדן שאינה ארץ זבת חלב ודבש ״ יא׳
הקונה שלשה אילנו׳ בתוך של חבירו מביא וקורא ר׳ מאי׳ או׳ אפי׳ שנים קנה אילן
וקרקע מביא וקורא ר׳ יהוד׳ או׳ את בעלי אריסות והחכורו׳ מביאין וקורין ״

פר׳ ב

התרום׳ והבכורים חייבין עליהן מיתה וחומש ואסורין לזרים
והן נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין רחיצת ידים והערב
שמש הרי אלו בתרום׳ ובכורים מה שאין כן במעשר ״ ב׳ יש במעשר ובכורי׳
מה שאין כן בתרום׳ שהמעשר והבכורי׳ טעונין הבאת מקום וטעונין וידוי ואסורין
לאונן ור׳ שמע׳ מתיר וחייבין בביעור ור׳ שמעון פוטר ואסורין כל שהן מלאכול ג׳
בירושלם וגדוליהן אסורין לזרי׳ ולבהמ׳ ר׳ שמעון מתיר הרי אלו במעשר ובכורים
מה שאין כן בתרום׳ ״ ג׳ יש בתרום׳ ובמעשר מש׳כ בבכורים שהתרום׳ והמעשר
אוסרין את הגרן ויש להן שיעור ונוהגין בכל הפירות בפני הבית ושלא בפני הבית
ובאריסין ובחכורות ובסיקריקון ובגזלן הרי אלו בתרום׳ ובמעשר מה שאין כן ו
בבכורים ״ ד׳ יש בבכורים מה שאין כן בתרום׳ ובמעשר שהבכורים נקנין ד׳
במחובר לקרקע ועוש׳ אדם כל שדהו בכורים וחייב באחריותן וטעונין קרבן ושיר
והנופה ולינה ״ ה׳ תרומ׳ מעשר שוה לבכורים בשתי דרכים ולתרומ׳ בשתי דרכים
ניטלת מן הטהור על הטמא ושלא מן המוקף כבכורים ואוסרת את הגרן ויש לה
שיעור כתרומה ״ ו׳ אתרוג שוה לאילן בשתי דרכים ולירק בדרך אחד
שוה לאילן בערלה וברבעי ובשביעית ולירק בדרך אחד שבשעת לקיטתן עישור
דברי ר״ג ר׳ אליע׳ או׳ שוה לאילן בכל דבר ״ ז׳ דם מהלכי שתים שוה לדם בהמ׳
להכשיר את הזרעים ודם השרץ אין חייבין עליו ״ ח׳ כוי יש לו דרכי׳ שוה
לחיה ויש לו דרכים שוה לבהמ׳ ויש בו דרכים שאינו שוה לא לבהמ׳ ולא לחיה ״
ט׳ כיצד שוה לחיה דמו טעון כיסוי כדם חיה ואין שוחטין אותו בי״ט ואם

שחטו אין מכסין את דמו וחלבו מטמא טומאת נבילה כחיה וטומאתו בספק ואין
פודין בו פטר חמור ׃ י׳ כיצד שוה לבהמה חלבו אסור כחלב בהמה ואין חייבין
עליו כרת ואינו נלקח בכסף מעשר מלאכול בירושלם וחייבין בזרוע ובלחיים ובקיבה
ר׳ אליעזר פוטר שהמוציא מחבירו עליו הראיה ׃ י״א כיצד אינו שוה לא לחיה
ולא לבהמה אסור משום כלאים עם החיה ועם הבהמה הכותב חיתו ובהמתו לבנו לא
כתב לו את הכוי א׳ הריני נזיר שזה חיה ובהמה הרי זה נזיר ושאר כל הדרכים שוין
לחיה ולבהמה וטעון שחיטה כזה וכזה ומטמא משום נבילה ומשום אבר מן החי ׃

פר׳ ג׳ כיצד מפרישין את הבכורים יורד אדם לתוך שדהו ורואה
תאנה שביכרה אשכול שביכר רמון שביכר וקושרן בגמי ואו׳
הרי אלו ביכורין ר׳ שמע׳ או׳ אעפ״כ חוזר וקורא אותם בכורים מאחר שיתלשו מן
הקרקע ׃ ב׳ כיצד מעלין את הביכורין כל עיירו שבמעמד מתכנסות לעירו
של מעמד ולנין ברחובה של עיר ולא היו נכנסין לבתים ולמשכים היה הממונה או׳
קומו ונעלה ציון אל יי׳ אלהינו ׃ ג׳ הקרובין מביאין התאנים והענבים והרחוקין
מביאין גרוגרות וצמוקין והשור עולה עמהם וקרניו מצופות זהב ועטרה של זית
בראשו והחליל מכה לפניהם עד שהיו מגיעין לירושלם הגיעו קרוב לירושלם שלחו
לפניהם ועטרו את הבכורים ׃ ד׳ הפחות והסגנין והגזברין יוצאין לקראתן ולפי
כבוד הנכנסין היו יוצאין וכל בעלי אומניות עומדין מפניהם ושואלין בשלומן
ואו׳ אחינו אנשי מקום פל׳ באתם בשלום ׃ ה׳ החליל מכה לפניהם עד שמגיע
להר הבית אפי׳ אגריפס המלך נוטל הסל על כתיפו ונכנס עד שמגיע לעזרה הגיע
לעזרה ודברו הלוים בשיר ארוממך יי׳ כי דליתני ולא שמחת אויבי לי הגוזלות שעל
גבי הסלים היו עולות ומה שבידם היו נותנין לכהנים ׃ ו׳ עודהו הסל על כתפו קורא
מהגדתי היום ליי׳ אלהיך עד שהוא גומר כל הפרשה ר׳ יהודה או׳ ארמי אובד אבי ׃
הגיע לארמי אובד אבי מוריד הסל מכתפו ואוחזו בשפתותיו וכהן מניח את ידיו
תחתיו ומניפו וקורא מארמי אובד אבי עד שהוא גומר את כל הפרשה כולה
ומניחו בצד המזבח והשתחוה ויצא ׃ ז׳ בראשונה כל מי שהוא יודע לקרות
קורא וכל מי שאינו יודע לקרות מקרין אותו נמנעו מלהביא התקינו שיהו מקרין
את שהוא יודע ואת מי שאינו יודע ׃ ח׳ העשירים מביאין בכוריהם
בקלתות של כסף ושל זהב והעניים בכלי נצרי של ערבה קלופה הסלים והביכורים
ניתנין לכהנים ׃ ט׳ ר׳ שמע׳ בן ננס או׳ מעטרין את הבכורים חוץ משבעת המינין
ר׳ עקיבה או׳ אין מעטרין את הבכורים אלא משבעת המינין ׃ י׳ ר׳ שמעון או׳
שלש מדות בבכורים הבכורים ותוספת הבכורים ועיטור הבכורים תוספת בכורים מין
במינו ועיטור הבכורים מין בשאינו מינו תוספת הבכורים נאכלת בטהרה ופטורה מן
הדמאי ועיטור הבכורים חייב בדמאי ׃ י״א אימתי אמרו תוספת הבכורים
כבכורים בזמן שהיא באה מן הארץ ואם אינה באה מן הארץ אינה כבכורים ולמה
אמרו הבכורים כנכסי כהן שהוא קונה מהם עבדים וקרקעות ובהמה טמאה ובעל חוב
נוטלן בחובו והאשה בכתובתה וכספר תורה ר׳ יהודה או׳ אין נותנין אלא לחבר בטובה
וחכמ׳ או׳ נותנין אותו לאנשי משמר והם מחלקין ביניהם כקדשי מקדש ׃

פר׳ ד׳ אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים ויש בו דרכים שוה

לנשים ויש דרכים שאינו שוה לא לאנשי׳ ולא לנשים ״ ב׳ שוה לאנשים
מטמ׳ בלובן כאנשים ונושא אבל לא נישא כאנשים ״ ג׳ כיצד שוה לנשים
מטמ׳ באודם כנשים ואינו מתיחד עם האנשים כנשים ואין חולק עם הבני׳ כנשים
ואינו חולק בקדשי׳ מקדש כנשים ופסול לעדות כנשים ולא נבעל בעבירה
כנשים ואינו זוקק ליבום כנשים ״ ד׳ כיצד שוה לאנשי׳ ולנשים חייבין על
מכתו ועל קללתו כאנשים וכנשים חייבין על נזקין בין ניזק ובין מזיק כאנשי׳
וכנשים והורגו שוגג גולה ומזיד נהרג כאנשי׳ וכנשי׳ ויורשת עליו דם טוהר
כאנשים וכנשי׳ ונוחל בכל הנחלות כאנשי׳ וכנשים ואם א׳ הריני נזיר שזה
איש ואשה הרי זה נזיר ״ ה׳ אינו שוה לא לאנשים ולא לנשים אין חייבין
על טומאתו ואין שורפין על טומאתו ואינו נערך לא כאנשים ולא כנשים
ואינו נמכר בעבד עברי לא כאנשים ולא כנשים ואם א׳ הריני נזיר שאין זה לא
איש ולא אשה הרי זה נזיר ר׳ יוסי או׳ אנדרוגינוס בריא בפני עצמו הוא ולא
יכלו חכמ׳ להכריע עליו אם איש הוא או אשה היא אבל טומטום אינו כן פע׳
שהוא איש ופעמים שהוא אשה ״

חסלת בכורים וסליק סדר זרעים הל׳

אבות הטמאות השרץ ושכבת זרע וטמא מת ומצורע במי כפרו
ומי חטאת שאין בהן כדי הזייה הרי אלו מטמאין אד׳
וכלים במגע וכלי חרס באויר ואין מטמאין במשא ״ ב׳ למעלה מהם
נבלה ומי חטאת שיש בהם כדי הזייה שהן מטמאין את האדם במשא ולטמא
בגדים וחשוכי בגדים במגע ״ ג׳ למעלה מהם התחון הבועל נדה שהוא מטמ׳
משכב תחתון כעליון ולמעל׳ מהם זובו של זב ורוקו ושכבת זרעו ומימי רגליו
ודם הנדה שהן מטמאין במגע ובמשא למעל׳ מהן מרכב שהוא מטמא תחת
אבן מסמא למעל׳ מן המרכב משכב שהוא מטמ׳ ששוה מגעו למשאו למעל׳
מן המשכב הזב שהזב עוש׳ משכב ואין משכב עושה משכב ״ ד׳ למעלה
מן הזב זבה שהיא מטמאה את בועלה מן הזבה מצורע שהוא מטמא בביאה
למעל׳ מן המצורע עצם כשעורה שהוא מטמ׳ טומאת שבעה חמור מכולם
המת שהוא מטמ׳ באהל מה שאין כולם מטמאין ״ ה׳ עשר טמאות
פורשות מן האדם מחוסר כפורי׳ אסור בקדש ומותר בתרומ׳ ובמעשר חזר להיות טבול
יום אסור בקדש ובתרומ׳ ומותר במעשר חזר להיות בעל קרי אסור בשלשתן ״
ו׳ חזר להיות בועל נדה מטמ׳ משכב תחתון כעליון חזר להיות זב שראה שתי
ראיות מטמ׳ משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן ״ ז׳ חזר
להיות מצורע מוסגר מטמא בביאה ופטור מן הפריעה ומן הפרימ׳ ומן התגלחת

ומן היצפרין היה מוחלט חייב כבולין ׃ ח׳ פירש ממנו אבר שיש עליו בשר
כראוי מטמ׳ במגע ובמשא ואינו מטמ׳ באהל׳ אם יש עליו בשר כראוי מטמ׳ במגע
ובאהל׳ ׃ ט׳ שיעור בשר לעלות ארוכה ר׳ יהוד׳ או׳ אם יש במקום אחד להקיפו
כחוט ערב יש בו לעלות ארוכה ׃ י׳ עשר קדושות הן ארץ ישר׳ מקודש מכל
הארצות ומה היא קדושתה שמביאין ממנה העומר והבכורים ושתי הלחם מה
שאין כן מביאין מכל הארצות עירות מוקפות חומה מקודשות ממנה שמשלחין
מתוכם מצורעים ומסבבין לתוכן מת עד שירצו ואם יצא אין מחזירין אותו ׃
יא׳ לפנים מן החומה מקודש מהם שאוכלין שם קדשים קלים ומעשר שני הר
הבית מקודש ממנה שאין זבין וזבות נדה ויולדת נכנסין לשם החיל מקודש ממנו
שאין גוים וטמאי מתים נכנסין לשם ׃ יב׳ עזרת הנשים מקודש הימנו שאין
טבול יום נכנס לשם ה׳ח ואין חייבין עליה חטאת עזרת ישר׳ מקודש הימנה שאין
ישר׳ נכנס לשם וחייבין עליה חטאת עזרת כהני׳ מקודש הימנה שאין ישר׳ נכנס
(מחוסר כפורים)
לשם אלא בשעת צרכם לסמיכה ולשחיט׳ ולתנופה ׃ יג׳ בין האולם ולמזבח
מקודש הימנה שאין נכנס לשם בעלי מומין ופרועי ראש נכנסין לשם ההיכל
מקודש ממנו שאין נכנס לשם אלא רחוצי ידים ורגלים ׃ יד׳ בית קדשי הקדש
מהם שאין נ׳ נכנס לשם אלא כהן גדול ביום הכפורים בשעת העבודה א״ר יוסי בה׳
דברים בין האולם ולמזבח שוה להיכל שאין בעלי מומין ופרועי ראש ושתויי יין
ושלא רחוצי ידים ורגלים נכנסין לשם ופורשין בין האולם ולמזבח בשעת הקטרה ׃

פר׳ ב

כלי עץ וכלי עור כלי עצם וכלי זכוכית פשוטים טהורים מקבליה׳
טמאים נשברו טהרו חזר ועשה מהם כלים מקבלים טומאה
מכאן ולהבא כלי חרס וכלי נתר טומאת שוה מטמא ומטמ׳ באויר ומיטמאין
מאחוריהן ואין מטמאין מגבהן ושבירתן זו היא טהרתן ׃ ב׳ הדקין שבכלי
חרס קרקרותיהן ודפנותיהן זו היא יושבין שלא מסומכין שיעורן כדי סיכת קטן ו
ועד לוג מלוג ועד סאה ברביעית מסאה ועד סאתים בחצי לוג מסאתים ועד ג׳ ועד
ה׳ סאין בלוג דברי ר׳ ישמע׳ ר׳ עקי׳ או׳ אני איני נותן בהן מדה אלא הדקין שבכלי
חרס קרקרותיהם ודופנותיה׳ יושבין שלא מסומכין שיעורן כדי סיכת קטן ועד
קדירות דקות מקדירה רקות ועד חבית לודיה ברביעית מלודיות ועד לחמיות בחצי
לוג מלחמיות ועד חצבים גדולים בלוג רבן יוחנן בן זכאי או׳ חצבים גדולי׳ שיעור׳
בשני לוגין הפכים הגליליים החביות שיעור קרקרות כל שהן ולא להם דפנות ׃
ג׳ הטהורים שבכלי חרס טמא שאין לה לזבין ומחתה פרועה ואבו׳ של קלאים
וסילונית אעפי׳ כפופין ואעפי׳ מקבל׳ והכבב שעשאו לכל הפה וטפיח שהתקינו לענבי׳
וחבית של שייטין וחבית דפונה כשולי׳ המחץ המטה והכסא והספסל והשלחן וספיג
ומנור של חרס הרי אלו טהורין זה הכלל כל שאין לו תוך בכלי חרס אין לו אחוריים ׃
ד׳ פנס יר׳ שיש בו בית קיבול שמן טמא ושאין בו טהור מגופת יוצרים שהוא פותח
בה טהרה ושהוא גומר בה טמאה משפך של בעלי בתים טהור ושל רוכל טמ׳ מפני
שהוא של מדה דברי ר׳ יהוד׳ בן בתירה ור׳ עקי׳ או׳ מפני שהוא מטהו על ידו ומריח
ללוקח ׃ ה׳ כסוי כדי יין וכדי שמן וכסוי חבית נירות טהורות אם התקינן
להשמיש טמאין כסוי הלפס בזמן שהוא נקוב ויש לו חדוד טהור ואם אינו נקוב

ואין לו חזור טמא מפני שהיא מסננת להוט את הירקו׳ ר׳ א״ע בר׳ צדוק או׳ מפני שהיא
שופכת עליו את הרונקי ״ ד׳ גיסטרא שנמצאת ככבשן עד שלא נגמרה מלאכתו
טהורה ומשנגמרה מלאכתו טמא׳ שיטרוס ר׳ א״ע בר׳ צדוק או׳ מפני שהיא שופכת
מטהר ור׳ יוסי מטמא מפני שהוא כמוציא פרוטות ״ ז׳ הטמאים שבכלי
חרס טבלא שיש בה ליזכין ומחתה שלימה וטבלא שהיא מלאה קערות נטמאה
אחת מהן כשרין לא נטמאו כלן אם יש לה ליזכי עדה נטמאה אחת נטמאו כולן
וכן בית תבלין של חרס וקלמרים המתאימו׳ בית תבלין של עץ אם נטמא אחת מהן
במשקה לא נטמ׳ חבירו ר׳ יוחנן בן נורי או׳ חולקין את עוביו המשמש לטמא טמ׳ לטהור
טהור אם יש לו ליזכי עדה נטמ׳ אחת מהן נטמ׳ חבירו ״ ח׳ הלפיד טמא ובית שקעו שוט
מטמא באויר המסרק של עריצור ר׳ א״ע מטהר וחכמ׳ מטמאין ״

פר׳ ג׳

שיעור כלי חרס ליטהר העשוי לאוכלין שיעורו כזיתי׳ למשקין
כמוציא משקה העשוי לכך ולכך מטילין אותו לחומרו כזיתים ״

ב׳ חבית שיעורה כגרוגרת דברי ר׳ ישמע׳ ר׳ יהוד׳ או׳ כאגוזים ור׳ מאיר או׳ כזיתים הלפס
והקדרה שיעורן כזיתים הפך והטפי שיעורן כמוציא שמן הפך׳ העריצור שיעורו כמוציא
מים ר׳ שמע׳ או׳ שלשתן כרעונין ״ ג׳ נר שיעורו כמוציא שמן ר׳ א״ע או׳ כפרוטה
קטנה נר שנטל פיו טהור של אדמה שחופק פיו כפתיל טהור ״ ד׳ חבית שניקבה
ועשאה כופת ונשבר אם יש במקום הזפת מחזיק רביעי׳ טמאה מפני שלא בטל שם
כלים מעליה חרס שניקב ועשאו כופת אע״פ מחזיק רביעית טהור מפני שבטל שם
כלים מעליו ״ ה׳ חבית שנרועעה וטפלה אע״פ שאם הוא נוטל את הגלליב
וחרסים נופלין טמאים מפני שלא ניטל שם כלי מעליה היה שם חרס מחזיק רביעית
כולה מטמאה במגע ובנגרה מטמא׳ באויר ״ ו׳ הטופל כלי חרס הבריא ר׳ מאי׳
ור׳ שמע׳ מטמאין וחכמי׳ או׳ הטופל את הבריא שהיא טהו׳ ואת הרעוע טמא וכן
בחירוק קירויא ״ ז׳ יבלה שטופלין בה את הפטסין הנוגע בה טמא מגופ׳ חביה
אינה חבור והנוגע בטיפולו של הטר טמא ״ ח׳ מיחם שטפלו בחמר ובחרסית
הנוגע בחמר טמא ובחרסי׳ טהור קומקומס שניקב ועשאו נופה ר׳ יוסי מטהר לפי
שאינו יכול לקבל את החמין כיונן וכן היה או׳ בכלי זפת כלי נחשת שזפתן טהורין
ואם ליין טמאין ״ ט׳ חבית שניקבה ועשאה בזפת בערכה טמאה יותר מערכה
טהור׳ זפת שנטפה על החביה הנוגע בה טהור משפך של עץ ושל חרס שפקקן בזפ׳
ר׳ א״ע בן עזריה מטמ׳ ור׳ עקי׳ מטמ׳ בשל עץ ומטהר בשל חרס ור׳ יוסי מטהר בשניה׳ ״

פר׳ ד׳

החרס שאינו יכול לעמוד מפני אזנו או שהיה בו חידור והחדור
מכריעו טהור נטלה האזן נשבר החדור טהור ר׳ יהוד׳ מטמיא

חביה שנפחתה והיא מקבלת על דופניה או שנחלקה כמין שתי עריבו׳ ר׳ יהוד׳ מטהר
וחכמ׳ מטמאין ״ ב׳ חבית שנרועעה ואינה יכולה להיטלטל בחצי קב גרוגר׳
טהור וכן גיסטרא שנרועעה ואינה מקבלת משקין אע״פ שמקבלת אוכלין טהורה
שאין שירים לשירים ״ ג׳ ואיזהו גיסטרא כל שניטלו אזניה והיו בה חדודים
יוצאין כל המקבל עמו כזיתים מטמ׳ במגע כנגדו מטמ׳ באויר היתה מוטה של עדיה
במין קתידרי׳ כל המקבל עמה כזיתים מטמ׳ במגע ואין כנגדו כאויר שולי הקורפיו שולי
הקופים והעירנים אע״פי אע״פ שאינן יכולין לישב שלא מכומכין טמאין שלכן ״

נעשו מתחילתן ׃ ד׳ כלי חרס שיש לו שלש ספיות הפנימית עורפות הכל טהור
החיצונה עורפ׳ הכל טמא האמצעית עורפ׳ ממנה ולחוץ טהור ממנה ולפנים טמ׳
היו שוות ר׳ יהוד׳ או׳ חולקין את האמצעית וחכמ׳ או׳ הכל טהור כלי חרס מאמתי ו
מקבלין טומא׳ משיצרפו בכבשן והוא גמר מלאכתן ׃

פרק ה׳

תנור תחלתו ארבעה ושיריו ארבע׳ דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ בד״א
בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהו ושיריו ברובו משתגמר
מלאכתו איזהו גמר מלאכתו משיסיקנו כדי לאפות בו סופגנין ר׳ יהוד׳ או׳ משיסיק
את החדש כדי לאפות בישן כיפגנין ׃ ב׳ כירה תחלתה שלשה ושיריה שלשה
משתגמר מלאכתה איזהו גמר מלאכתה משיסיקנה כדי לבשל עליה ביצה קלה
שבביצים טרופה ונתונה באילפס הקופה שעשאו לאפיה שיעורו כתנור עשאו לבשל
שיעורו ככירה האבן היוצא מן התנור טפח ומן הכיר׳ שלש אצבעו׳ חיבור היוצא
מן הכופח עשאו לאפייה שיעורו כתנור עשאו לבישול שיעורו ככירה א״ר יהוד׳ לא
אמרו טפח אלא בין התנור לכותל היו שני תנורין סמוכין זה לזה נותן לזה טפח ולזה
טפח והשאר טהור ׃ ג׳ עטרת הכירה טהור׳ עטרת התנור בזמ׳ שהיא גבוהה
ארבעה מטמ׳ במגע אבל לא באויר במשא פחות מיכן טהורה אם חיבר׳ לו אפי׳
על שלשה אבנים טמאה בית הפך ובית התבלין ובית הנר שבכיר׳ מיטמאין במגע ואין
מיטמאין באויר דברי ר׳ מאיר ור׳ שמעון מטהר ׃ ד׳ תנור שהוסק לאחוריו או
שהוסק שלא לדעתו טמא או שהוסק מבית האומן טהור מעשה שנפלה דליקה
בתנורי כפר סיגנא ובא מעש׳ ליבנה וטימאן רבן ג׳ ׃ ה׳ מוספת התנור של בעלי
בתים טהור ושל נחתומין טמא מפני שהוא סומך עליו את השפוד ר׳ יוחנן הסנדל
או׳ מפני שהוא אופה בו כשהוא נדחק כיוצא בו מוספת יורה של שלקי זיתים טמא
ושל צבעים טהור ׃ ו׳ תנור שנתן בו עפר עד חציו מן העפר ולמטה מטמא
במגע מן העפר ולמע׳ מטמא באויר נתנו על פי הבור או על הדות ונתן שם אבן ר׳
יהוד׳ או׳ אם מסיק מלמטן והוא ניסוק מלמעלן טמא וחכמ׳ או׳ הואיל ניסק מכל
מקום טמא ׃ ז׳ תנור שנטמ׳ כיצד מטהרין אותו חולקו לשלשה וגורר את
הטפיל׳ עד שיהא בארץ ר׳ מאיר או׳ אין צריך לגרור את הטפילה ולא עד שיהא
בארץ אלא ממעטו מבפני׳ ארבעה טפחים ר׳ שמע׳ או׳ צריך להסיעו ׃ ח׳
חלקו לשנים אחד גדול ואחד קטן גדול טמ׳ והקטן טהור חלקו לשלש׳ אחד גדו׳
כשנים הגדול טמא והשני קטני׳ טהורין ׃ ט׳ חיתכו חוליות לרחבו פחות
מארבע׳ טפחים טהור מירחן בטיט מקבל טומא׳ משיסיקנו כדי לאפות בו סופגנ׳
הרחיק ממנו את הטפילה ונתן חול או צרור בינתיים כזה אמרו הנדה והטהור׳ אופות
בו והוא טהור ׃ י׳ תנור שבא מחותך מבית האומן עשה לו לימודים ונתנן
עליו והוא טהור נטמ׳ סילק את הלימודים החזירן לו טהור מירחו בטיט מקבל
טומאה אינו צריך להסיקו שכבר הוסק ׃ י״א חיתכו חוליות ונתן חול בין חולי׳
לחוליא ר׳ אליע׳ מטהר וחכמ׳ מטמאין וזהו תנורו של עכנאי יורות הערביים שהו׳
חופר בארץ וטח בטיט אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו טמ׳ ואם לאו טהור וזהו
תנורו של בן דינאי ׃ י״ב תנור של אבן ושל מתכת טהור משו׳ כלי אבן וטמא
משו׳ כלי מתכות ניק׳ נפגם נחלק נסדק עשה לו טפילה או מוספת של טיט טמא כמה

יהא נכנס כדי שיצא בו האור וכן בכירה ״ יג׳ כירה של אבן ושל מתכת טהור׳
משום כלי אבן וטמאה משום כלי מתכות ניקבה נפגמ׳ נסדקה עשה לה פטפוטים
טמאה מירחה בטיט בין מבפנים בין מבחוץ טהור׳ ר׳ יהוד׳ או׳ מבפנים טמאה מבחוץ
טהורה ״

פר׳ ו׳

העושה שלש פטפוטין בארץ וחברן בטיט
להיות שופת עליהן את הקדרה טמאה קבע שלש
מסמרין בארץ להיות שופת עליהן את הקדרה אע״פ שעשה בראשו מקום שתהא הקדרה
יושבת טהורה ״ ב׳ העושה שתי אבנים כירה וחברן בטיט טמאה ר׳ יהוד׳ מטהר
עד שיעשה שלישי׳ או עד שיסמוך בכותל אחת בטיט ואחת שלא בטיט טהור׳ ״
ג׳ האבן שהיה שופת עליה ועל התנור עליה ועל הכירה עליה ועל הכפוח טמא
עליה ועל האבן עליה ועל הסלע עליה ועל הכותל טהור׳ זו היתה כירת נזירים
שבירושלים שנגד הסלע כירת הטבחין שהוא נותן אבן בצד אבן נטמ׳ אחת מהן
נטמאו כולן ״ ד׳ שלש אבנים שעשאן שתי כירים נטמא׳ אחת מהן מן ה
החיצונה האמצעי׳ המשמשת לטמא טמא המשמ׳ לטהור טהור נטלה טהור הוחלט׳
האמצעית לטומאה נטלה הטמאה הוחלטה לטהור׳ נטמאו שתים החיצונות אם
היתה האמצעי׳ גדולה נותן לזו כדי שפיתה מיכן ולזו כדי שפיתה מיכן והשאר טהור
אם היתה קטנה הכל טמא ניטלה האמצעית אם יכול לשפות עליה כוורה גדול׳ טמא׳
החוורה טמאה מירחה בטיט מקבל׳ טומאה משיכיקנה כדי לבשל עליה את הביצ׳ ״
ה׳ שתי אבני׳ שעשאן כירה ונטמאו סמך לזו אבן אחת מיכן ולזו אבן אחת
מיכן חיצונה של זו טמא׳ וחיצונה של זו טהור ניטלו טהרות חזרו אלו לטומאתן ״

פר׳ ז׳

הקלתות של בעלי בתים שנפחתה פחות משלשה טפחי׳ טמאה
שהיא מסיק מלמטה וקדרה בשולה מלמעל׳ יתר מיכן טהורה
נתן אבן או צרור טהור׳ מירחה בטיט מקבל טומא׳ מיכן ולהבא זו היתה תשובת ר׳
יהוד׳ בתנור שנתנו על פי הבור או על פי הרות ״ ב׳ דיכון שיש בו בית קיבול קדירו׳
טהור משו׳ כ׳רה וטמא משום כלי קבול היצרדין שלו הנוגע בהן אינו טמא משו׳ כירה
הרחב שלו ר׳ מאיר מטהר וחכמ׳ מטמאין וכן הכופה את הסל ועשה עליו גב כירה ״
ג׳ כירה שנחלקה לארכה טהורה לרחבה טמאה טפח שנחלקבין לארכו בין
לרחבו טהור חיצר הכירה כזמן שהיא גבוהה שלש אצבעו׳ מטמאה במגע ובאויר
פחותה מיכן מטמאה במגע ואינה מטמאה באויר כיצד משערין אותה ר׳ ישמע׳
או׳ נותן את השפוד מלמטן למעלן וכנגדו מטמאה באויר ר׳ אלע׳ בן יעק׳ או׳ נטמא׳
החיצר לא נטמאת הכירה ״ ד׳ היתה מופרשת מן הכירה בזמן שהיא גבוהה
שלש אצבעות מטמ׳ במגע ובאויר פחותה מיכן או שהיתה חלקה טהור פטפוטי
כירה של שלש אצבעות מטמאין במגע ובאויר פחות מיכן כל שהן טמאין ד
ואפי׳ הן ארבעה ״ ה׳ ניטל אחת מהן מטמאין במגע ואין מטמאין באויר
דברי ר׳ מאיר ר׳ שמע׳ מטהר ״ ו׳ עשה שנים זה כנגד זה מטמאין במגע ואין
מטמאין באויר דברי ר׳ מאיר ור׳ שמע׳ מטהר ״ ח׳ היו משוכין מן השפה בתוך
בתוך שלש אצבעו׳ מטמאין במגע ובאויר חוץ לשלש אצבעו׳ מטמאין במגע
ואין מטמאין באויר דברי ר׳ מאיר ור׳ שמע׳ מטהר ״ ט׳ כיצד משערין אותו
רשב״ג או׳ נותן את הכנה בינתים מן הכנה ולחוץ טהור מן הכנה ולפנים מקום הכנה
טמא ״

ז׳ היו גבוהין שלש אצבעות ושלש ולמטן מטמאין במגע ובאויר ושלש ולמעלן מטמאין במגע ואין מטמ׳ באויר דברי ר׳ מאיר ור׳ שמעון מטהר ״

פר' ח׳

תנר שחיצצו בנסרים או ביריעות ונמצא השרץ במקו' אחד
הכל טמא כוורת פחותה ופקוקה בקש ומשולשלת לאויר
התנור השרץ בתוכה התנור טמא השרץ בתנור אוכלין שבתוכה טמאין ר' אליעזר
מטהר אמ' ר' אליע' אם הצילה במת החמור לא תציל בכלי חרס הקל שאין חולקין כלי
חרס ׃ ב׳ היתה שלימ' וכן הקופה וכן החמת השרץ בתוכה התנור טהור השרץ
בתנור אכלין שבתוכה נקבו העשוי לאכלין שיעורו כזיתים העשוי למשקין שיעורן
במשקין העשוי לכך ולכך מטילין אותו לחומרו בכונס משקה ׃ ג׳ כרירה
שהיא על פי התנור ושוקעת לתוכו ואין לה גפים השרץ בתוכה התנור טמא השרץ
בתנור כלים שבתוכה טמאין שאין מצילין מיד כלי חרס אלא כלים ׃ חבית שהי'
מלאה משקין טהורין ונתונה למטה מנחושתו של תנור השרץ בתנור החבית
והמשקין טהורין היתה כפויה ופיה לאויר התנור השרץ בתנור משקה טופח שבשולי
החבית טהור ׃ ד׳ קדירה שהיא נתונה בתנור השרץ בתנור הקדרה טהורה שאין
כלי חרס מטמ' כלים היה בה משקה טופח טמא וטימאה הרי זה או' מטמאין לא
טימאוני ואתה טימאתני ׃ ה׳ תרנגול שבלע את השרץ ונפל לאויר התנור
טהור ואם מת טמא השרץ שנמצא בתנור הפת שבתוכו שנייה שהתנור תחלה ׃
ו׳ תרנגול שבלע את השרץ ונפל לאויר התנור טהור ואם מת טמא השרץ ׃
כיה שאור מוקף צמיד פתיל ונתון לתוך התנור השאור והשרץ בתוכו והקרין ביניהם
התנור והכיה טמא והשאר טהור ואם היה כוית מן המה התנור והכיה טמ' והשאר
טהור ואם יש בו פותח טפח הכל טמא ׃ ז׳ השרץ שנמצא בעין של תנור בעין
של כירה מן השפה הפנימית ולחוץ טהור ואם היה באויר אפי' כוית מן המה טהור
ואם יש פותח טפח הכל טמא ׃ ח׳ נמצאת מקום הנחת העצים ר' יהודה
או' מן השפה החיצונה ולפנים טמא וחכמ' או' מן השפה הפנימי' ולחוץ טהור
ר' יוסי או' מכנגד שפיתת הקדירה ולפנים טמ' מכנגד שפיתה ולחוץ טהור ׃
ט׳ נמצא מקום ישיבת הבלן מקום ישיבת הצבע מקום ישיבת שולקי זיתים
טהור אין טמא אלא מן הסתום ולפנים ׃ י׳ תנור וכבשן שיש בו בית שפיתה
טמא ושל עושי זכוכית אם יש בו בית שפיתה טמא הכבשן של סיידין ושל זגגין
ושל יוצרים טהורה הפורנה אם יש לה ליזבין טמאה ר' יהודה או' אם יש לה
אסטגיאה רה' או' אם יש לה כפיות ׃ יא׳ מגע טמא מת שהיו אוכלין ומשקי'
לתוך פיו הכניס ראשו לאויר תנור טהור טימאהו וטהור שהיו אוכלין ומשקין
לתוך פיו הכניס ראשו לאויר תנור טמ' נטמאו ׃ יב׳ היה אוכל דבילה בידים
מסואבות הכניס ידו לתוך פיו ליטול את הצרור ר' מטמ' ור' יהודה מטהר ר' יוסי אומ'
אם הפך טמא ואם לא הפך טהור היתה פונדיון לתוך פיו ר' יוסי או' אם ליצמאו
טמא ׃ יג׳ האשה שנטלת חלב מדדיה ונפל לאויר התנור טמא שהמשקה
מטמ' לרצון ושלא לרצון היתה גורפתו והכה הקוץ ויצא ממנה דם או שנכווה
ונתנה אצבעה לתוך פיה נטמאת ׃

פר' ט׳

מחט או טבעת שנמצאו בנחושתו של תנור נראו' אבל
לא יוצאים אם אופה את הבצק הוא נוגע בהן טמ' באיזה
בצק אמרו בבצק הבינוני נמצאו בטפילת התנור מוקף צמיד פתיל בטמא טמאין

וכטהור טהורין נמצאו במגופת החבית מצדה טמאין מכנגד פיה טהורין נראין לתוך
אבל לא לאוירה טהורין שוקעין לתופה והתחתיהן כזל׳ע השום טהורין ׳׳ ב׳
חבית שהיא מלאה משקין טהורין ומנקת בתוכה מוקפת צמיד פתיל ונתונה באהל
המת בש׳ או׳ החבית והמשקין טהורין ומינקית טמאה וב׳ה או׳ את מניקית טהור׳ חזרו
ב׳ה להורות כדברי ב׳ש ׳׳ ג׳ השרץ שנמצ׳ למטה מנחושתו של תנור טהור
שאני או׳ חי נפל ועכשיו מת מחט שנמצאו למטה מנחושתו של תנור טהורין
שאני או׳ שם היו עד שלא בא התנור נמצאו באפר מהלה טמ׳ שאין לו במה יתלה ׳׳
ד׳ ספוג שבלע משקין טמאין ונגוב מבחוץ ונפל לאויר התנור טמא שסוף
משקה ליצאת וכן בגפת חדשה אבל בישנה טהור אם ידוע שיוצא ממנה משקין
אפי׳ לאחר שלש שני׳ נטמא ׳׳ ו׳ הגפת והזוגין שנעשו בטהרה והלכו עליהן
טמאין ואחר כך יצאו מהן משקין טהורין שמתחלתן נעשו בטהרה טש שבלע את
היעיניר׳ מלמד שבלע את הרדקן לבנה שבלע את הטבעת והיו טהורין נכנסו לאהל
המת הסיטון הזב נטמאו נפלו לאויר התנור טמאוהו נגע כהן בכר של תרומ׳ טהור ׳׳
ז׳ קדירה שהיתה נתונה על פי התנור ומוקפת צמיד פתיל ונסדק מן התנור לקדירה
שיעורו כמלא פי מרדע שלא נכנס ר׳ יהוד׳ או׳ נכנס נסדקה הקדירה שיעור׳ כמלא
פי מרדע נכנס ר׳ יהוד׳ או׳ שלא נכנס היה שבל אין רואין אותו ארוך אלא שיעורו
כמלא פי מרדע נכנס ׳׳ ח׳ תנור שניקב מעינו שיעורו כמלא כוש נכנס ויוצא
דולק ר׳ יהוד׳ או׳ שלא דולק ניקב מצדו שיעורו כמלא כוש נכנס ויוצא שלא דולק
ר׳ יהוד׳ או׳ דולק ר׳ שמע׳ או׳ מן האמצע נכנס ומן הצד נכנס וכן היה או׳ במגופ׳ החבית
שנקבה שיעור כמלא מיינה שנייה של שיפון מן האמצע נכנס מן הצד אינו
נכנס וכן היה או׳ בחצבים גדולים שניקבו שיעורן מלא מיינה שניה של קנה מן
האמצע נכנס ומן הצד אינו נכנס בד״א בזמן שנעשו ליין אבל אם נעשו לשאר
משקין אפי׳ כל שהן טמאין בד״א בזמן שלא נעשו בידי אדם אבל נעשו בידי
אדם אפי׳ כל שהן טמאין ׳׳ ט׳ ניקבו העשוי לאוכלין שיעורו בזיתי׳ העשוי
למשקין שיעורו במשקין העשוי לכך ולכך מטילין אותו לחומרו בצמיד
פתיל ובכונס משקה ׳׳

פר׳ י׳

אלו כלים מצילין בצמיד פתיל כלי
גללים כלי אבנים כלי
אדמה כלי חרס וכלי נתר עצמות הדג ועורו עצמות חיה שבים ועור וכלי עץ
הטהורי׳ מצילין בין מפיהם בין מצדיהם בין יושבין על שוליהם בין מוטין על
צדיהם היו כפויין על פיהם מצילין כל שתחתיהן עד התהום ר׳ אליע׳ מטמא פר׳
הכלים מצילין חוץ מכלי חרס שאינו מציל׳ אלא על אוכלין ומשקין וכלי חרס ׳׳
ב׳ במה מקיפין בסיד ובגיבסם בזפת ובשעוה בטיט ובצואה בחמר ובחרסים ובכל
דבר המתמרח אין מקיפין לא בבעץ ולא בעופרת מפני שהוא פתיל ואינו צמי׳
אין מקיפין לא בדבלה שמנה ולא בבעק שנילוש במי פירות שלא יביאנו לידי
פסול ואם הקיף הציל ׳׳ ג׳ מגופת החבית המחולחלה ואינה נשמטת ר׳
יהוד׳ או׳ מצלת וחכמ׳ או׳ אינה מצלת היה בית אצבע שלה שוקע לתוכה השרץ
בתוכה החבית טמא השרץ בחבית אוכלין שבתוכה טמאים ׳׳ ד׳ הכרור והכעכד
של גמי שנתן על פי חבית אם מירח מן הצדדין לא הציל עד שימרח ממט׳ למעל׳

וכן חתיכה של גפת ושל זגין ר׳
שמעון מטהר בשני זה ׳׳ ה׳
חרסים שנשתמשו בהן משקין
טמאין ונפלו לאויר הנסך התנור
טהור שכונ׳ משקה ליציאות ׳׳
וכן

וכן כמטלת של כגר היתה של צייר או של עור הסרה מן המשיח מירח מן העירדין
היציל״ ה׳ חבית שנתקלפה והזפת שלה עומדת וכן קבויים של מורייס שגפתן
עם השפה ר׳ יהוד׳ או׳ אינן מצילין וחכמ׳ או׳ מצילין״ ו׳ חבית שניקבה וסתמוה
שמרים הצילה פקקה בזמור עד שימרח מן הצדדין היו שתים עד שימרח מן הצדדין
וכין זמורה לחברתה נסר שהוא נתון על פי התנור מירח מן הצדדין הציל׳ היו שנים
עד שימרח מן הצדדין וכין נסר לחבירו עשאן כסנים או כשוגמים אינו צרי׳ למרח
מן האמצע״ ז׳ תנור ישן בתוך החדש וסריד׳ על פי הישן אם ניטל הישן ד׳
וכריד׳ על פי הישן אם אין בין החדש לכריד׳ פותח טפח כל שכסריד׳ טהור״
ח׳ לפסים זו בתוך זו ושפתותיהם שוות השרץ בעליונה או בתחתונ׳ היא טמא׳ וכולן
טהורות היו בכונס משקה השרץ בעליונה והתחתונה עורפ׳ היא והתחתונה טמאה
והעליונה העודפ׳ כל שיש בה משקה טופח טמאה״

טלן טהורות נתחתונה היא טמאה וכלן טהורו׳ השרץ בעליונה

סליק פירקא וסליק לה בבא קמא דמס׳ כלים״

״ בבא מציעא ״

כלי מתכות פשוטיהן טהורין ומקבליהן טמאין נשברו טהרו חזר
ועשה מהם כלים חזרו לטומאתן הישנה רשב״ג או׳ לא לכל טומא׳
אלא לטומאת נפש״ ב׳ כל כלי מתכות שיש לו שם בפני עצמו טמא חוץ מן
הדלת והנגר והמנעול והפותה שתחת הציר והציר והקורה והצנור שנעשו לקרקע״
ג׳ העושה כלים מן העשת מן החררה ומן הסובב של גלגל ומן הטטים ומן ד׳
הצינורים ומן כני הכלים ומאגני כלים מאוזני כלים ומן השחולת ומן הגרורת טהורין
ר׳ יוחנן בן נורי או׳ את מן הקיציע׳ משברי כלים מן הגרוטא ומן המסמרות שנעשו
מכלים טמאי׳ ומן המסמרות כש״ מטמאין וב״ה מטהרין״ ד׳ ברזל טמ׳ שבללו
עם ברזל טהור אם רוב מן הטמ׳ טמ׳ אם רוב מן הטהור טהור מחצה על מחצ׳ טמא
וכן מן החלמא ומן הגללים והקלוסטרא טמאה ומצופה טהור הפין והפורנ׳ טמאין
הקלוסטרא ר׳ יהוש׳ או׳ שומט׳ מפתח זה ותולה בחבירו בשבת ר׳ טרפון או׳ הרי ככל
הכלים״ ה׳ עקרב של פרומביא טמאה ולחיים טהורין ר׳ י״ע או׳ מטמ׳ בלחיים
וחכמ׳ או׳ אין מטמא אלא עקרב ובשעה חיבורן הכל טמא״ ו׳ פיקה של מתכת ר׳
עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ומצופה טהורה הכוש והעימה והמיקל וסימפוניה וחליל
של מתכת טמאין ומצופין טהורי׳ וסימפוניה אם יש בה קיבול כנפים בין כך ובין כך
טמאה״ ז׳ קרן עגולה טמאה ופשוטה טהור אם היה מצופה שלה של מתכ׳
טמא׳ הקב שלה ר׳ טרפון מטמ׳ וחכ׳ מטהרין ובשעה חיבורן הכל טמא״ ח׳
קסירה טמאה ולחיים טהורין אם יש בהן בית קיבול מים טמאין כל כלי המלחמה
טמאין הכידון והניזין והמגפות והשרון טמאין כל תכשיטי אשה טמאין עיר
של זהב קטליות נזמים וטבעות טבעת בין שיש עליה חותם ובין שאין עליה חותם
ונזמי האף״ ט׳ הקטלא שחליות שלה של מתכת בחוט של פשתן או של
צמר נפסק החוט החליות טמאו׳ שכל אחת ואחת כלי בפני עצמ׳ חוט של מתכת
וחליות של אבנים טובו׳ ושל מרגליות ושל זכוכית נשתברו חליות והחוט בפני עצמו

קיים טבלא ושירי קסדא כמולא יצואר קטנה ר׳ אליע׳ או׳ אף טבעת אחת טמא שכן
תולין בצואר ׃ ׳ ניב שהוא עשוי לקדירה מלמטן וכערשה מלמעלן ונפסק
כקדירה טמא משו׳ כלי קיבול וכערשה טמא כפני עצמו צינורה טהור העשוי כמין ׃
אשכול ונפרך טהור ׃

פרק פירקא

טבעת אדם טמא׳ טבעת בהמ׳ והכלים ושאר כל הטבעות
טהורות קורת החיצים טמאה ושל אסירים טהור הקולר טמא שלשלת שיש בה נעילה
טמאה העשויה לכפית טהורה שלשלת של עיטוטת טמאה ושל בעלי בתי׳ טהורה
א״ר יוסי אימתי בזמן שהיא כמפתח אחד אבל אם היו שם שנים או שקשר חלזון
בראשה טמאה ׃ ב׳ הני מאזנים של ברוקו טמ׳ מפני אונקיות ושל בעלי בתי׳ אם
יש בו אונקיות טמא אונקלי של כתפים טהורה ושל רוכלים טמאה ר׳ יהוד׳ או׳ של ׃
רוכלים שלפניו טמאה ושלאחריו טהורה ׃ ג׳ אונקלי של דרגש טמאה ושל
גליטים טהור של שידה טמא ושל איקון טהורה של שלחן טמא של מנורה העץ
טהור זה הכלל המחובר לטמ׳ טמ׳ והמחובר לטהור טהור וכלם אחת אחת בפני עצמן
טהורות ׃ ד׳ כיסוי טינא של מתכ׳ של בעלי בתים ר״ג מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין של
רופאים טמ׳ הדלת של מגדל ושל בעלי בתים טהור ושל רופאים טמאה היתיכי טמאי׳
והפרכים טהורין ׃ ה׳ עקרב בית הבד טמא אנקלי שבכתלים טהור ׃ ו׳ מסמר
הגרע טמא ושל אבן השעות ר׳ צדוק מטמ׳ מסמר הגרדי טמא וארון של גרוסו׳ ר׳ צדו׳
מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין היתה עגלה שלו של מתכת טמאה ׃ ז׳ מסמר שהתקינו להיות
פותח בו את החכיה ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין עד שיצרפנו מסמר השלחני טהור ור׳
צדוק מטמא ׃ ח׳ שלשה דברים ר׳ צדוק מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין מסמר השולחני
וארון של גרוסו׳ ומסמר של אבן השעו׳ ר׳ צדוק מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ׃ ט׳
ארבעה דברים ר״ג מטמ׳ וחכ׳ מטהרין כסוי טני של מתכת של בעלי בתים ותלוי המגרדו׳
וגלמי כלי מתכו׳ וטבלה שנחלק לשנים מורים חכמ׳ לר״ג בטבלה שנחלקה לשנים
אחד גדול ואחד קטן שהגדול טמ׳ והקטן טהור ׃ י׳ דינר שנפסל והתקינו לתלו׳
בצואר קטנה טמא סלע שנפסל והתקינה להיו׳ שוקל בה טמאה עד כמ׳ הפסל ויהא
רשאי לקיימ׳ עד שני דינרין פחו׳ מיכן יקוץ ׃ יא׳ האולר והקלמוס והמטלטלו׳
והכירון והכן והכנה טמאין וכל גלמי כלי עץ טמאים חוץ משל פירשע ר׳ יהוד׳ אומ׳
גרופית של זית טהור עד שתישלק ׃

פרק פירקא

הסית והסכין והפגיון והרומח מגל
יד ומגל קציר השחור וזוג של ספרים שנחלקו הרי אלו טמאי׳ ר׳ יוסי או׳ הסמוך ליד
טמא הסמוך לראש טהור מספרת שנחלק לשנים ר׳ יהוד׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ׃
ב׳ הליגרפין שניטלה כפה טמא מפני שנה נטלה שנה טמאה מפני כפה מכחול
שניטל הכת טמ׳ מפני הזכר ניטל הזכר טמ׳ מפני הכת מכתב שניטל הכותב טמ׳ מפני
המוחק ניטל המוחק טמ׳ מפני הכותב ומלכיטר שניטל כפה טמאה מפני המזלג ׃
ניטל המזלג טמא מפני הכת וכן השן של מעדר שיעור כולן כדי לעשו׳ מלאכתן ׃
ג׳ חרחור שנפגם טמ׳ עד שינטל רובו נשבר מקופו טהור קרדום שניטל עשפו
טמ׳ מפני בית בקעו ניטל ביקוע טמא מפני עשפו נשבר מקופו טהור ׃ ד׳ ׃
מגריפה שניטלה כפה טמאה מפני שהיא כקורנס דברי ר׳ מאיר וחכמים מטהרין

מגירה שניטלו שיניה ונשתיירה אחת כינתים טהו׳ נשתייר בה מלא הסיט במקום אחד
טמאה המעצד והאיזמל והמפלס והמקדח שנפגמו טמאין ניטל חיסומן טהורין וכולן
שנחלקו לשנים טמאין חוץ מן המקדח והרוקני בפני עצמ׳ טהורה ״ ה׳ מחט
שניטל חרירה או עוקיצה טהו׳ אם התקינה למתח טמא׳ של שקאין שניטל חרירה
טמאה מפני שהוא כותבת בה ניטל עוקיצה טהו׳ ושל מיתח בין כך ובין כך טמאה ״
ו׳ מחט שהעלת חלודה אם מעכב את התפירה טהו׳ ואם לאו טמאה צינורה ש
שפשטה טהו׳ כפפה חזרה לטומאתה ״ ז׳ עץ המשמש את המתכת טמא
מתכת המשמשת את העץ טהו׳ כיצד פותחת של עץ והפין שלה של מתכת אפילו
אחת טמאה פותחת של מתכת וחפין שלה של עץ טהורה טבעת של מתכת וחותם
שלה של אלמוג טמאה טבעת של אלמוג וחותם שלה של מתכת טהו׳ השן שבטבעת
שבפותחת שבמפתח טמאה בפני עצמ׳ ״ ח׳ הקרומים האשקלונים שנשברו ו
ואונקלי שלהם קיימת הרי אלו טמא׳ המעביר המזרה והמגוב וכן מסרק של ראש ו
שניטל אחת משיניהן ועשאן של מתכת הרי אלו טמאין ועל כולן א״ר יהוש׳ דבר
חדש חדשו סופרים ואין לי מה אשיב ״ ט׳ מסרק של פשתן שניטלו שיניו
ונשתייר שתים טמא ואחת טהור וכולן אחת אחת בפני עצמן טמאות ושל צמר
שניטלו שיניו ואחת בנתים טהור נשתיירו בו שלש במקו׳ אחד טמא היתה החיצונה
אחת מהן טהור ניטלו ממנו שתים ועשאן למלקטת טמאו אחת והתקינה לנר או
למתח טמאה ״

סליק פירקא

כלי מתכו׳ כמה שיעורן
הדלי כדי למלא׳ כיקומתמוק מריאחס בו
את המיחם כדי לקבל כלעים הלכים כדי לקבל קיתוניות כדי לקבל פרוטות מדה היין כיין
מדה השמן כשמן ר׳ ש״א טלן בפרוטות ר׳ עק׳ או׳ המחוסר חטפה והמחוסר
לטישה טהור ״ ב׳ מקל שעשה בראשו מסמרכמין חזינה טמא סימרו טמא
ר׳ שמע׳ או׳ עד שיעשה בו שלש שורין וכולן שעשאן לנוי טהורות עשה בראשו
מניקות וכן בדלת טהורה היתה כלי וחברה לו טמאה מאמתי היא טהורתו בש׳ אומ׳
משיחבל וב״ה או׳ משיחבר ״ ג׳ הקנתור של כניי והרקוב של חרש הרי אלו
טמאין יתדות אהלים יתדות המשוחות טמאו׳ שלשלת של משוחות טמאה
העשויה לעצים טהור׳ שלשלת דלי גדול ארבעה טפחים ושל קטן עשרה חמור
של נפחים טמא מגירה שעשה שנים להוך הדלת טמאה עשאן מלמטן למעלה
טהו׳ וכל הכיסין טהורין חוץ משל מיחם ״ ד׳ הטמאים שבעגלה העול של
מתכת והקטרב והכנפים המקבלות את הרצועה והברזל שתחת צוארי בהמ׳ הזומ׳
והמוחג והמחויות העיבכיל והצינירה ומסמר המחבר את כולם ״ ה׳ הטהורים
שבעגלה העול והמיצופה והכנפים העשויות לנוי השופרו׳ המשמיעות את הקול ו
האכר שבצואר צוארי בהמ׳ והסובב של גלגל הטפין והצפויין ושאר כל המסמרו׳ טהורי׳
הכלי׳ בהמ׳ של מתכת טמאין של שעם טהורין הסית מאמתי מקבל טומאה
משישופם והסכין משישחזנה ״ ו׳ כיסוי טני של מתכת שעשה בו מראה ר׳ יהוד׳
מטהר וחכמי׳ מטמאין מראה שנשברה אם אינה מראה את רוב הפנים טהורה ״
ז׳ כלי מתכות מטמאין ומטהרין שבורין דברי ר׳ א״ע ר׳ יהוש׳ או׳ אינן מטהרין אלא
שלמין כיצד היזה עליהן ונשברו בו ביום התיכן וחזר והיזה עליהן שנייה בו ביום הר׳

אלו טהורין דברי ר׳ א״ע ר׳ יהוש׳ או׳ אין הויה פחות משלישי ושביעי״ ח׳ מפתח
ארכובה שנשבר מתוך ארכובתו טהור ר׳ יהוד׳ מטמ׳ מפני שהוא פותח ט מבפנים ושלגם
שנשבר מתוך גמו טהור היה בו חפין ונקבין טמא ניטלו חפין טמא מפני נקבים טמא
מפני חפין ניטלו חפיו ונקביו או שפריצן זה לתוך זה טהור המסננת שלחרדל שנפרצו
בה שלשה נקבים מלמטה זה לתוך זה טהור והאפרכס של מתכת טמאה״

סליק פירקא

כלי עץ כלי עור כלי עצם כלי זכוכית פשוטיהן
טהורי׳ ומקבליהם טמאין נשברו טהרו חזר
ועשה מהם כלים מקבלין טומאה מיכן ולהבא השידה והתיבה והמגדל וכוורת הקש
וכוורת הקנים ובור ספינה אלכסנדרית שיש להם שולים והם מחזיקי׳ ארבעים סאה
בלח שהם כוריים ביבש הרי אלו טהורין ושאר כל הכלים בין מקבלין בין שאין מקבלין
טמאין דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ דוגית ועגלה וקסטות המלכים ועריבת העבדן ובור ספינה
קטנה והארון אע״פ מקבלין טמאין שאינן עשויין ליטלטל אלא במה שבתוכן וד׳
ושאר כל הכלים המקבלין טהורין ושאינן מקבלין טמאין אין בין דברי ר׳ מאי׳ לדברי
ר׳ יהוד׳ אלא עריבת בעל הבית״ ב׳ אריבות של נחתומין טמאות ושל בעלי
בתים טהורות סירקן או כירכמן טמאין דף של נחתומין שקבעו בכותל ר׳ א״ע מטהר
וחכמ׳ מטמאין סירוד של נחתומין טמא של בעלי בתים טהור גיפפו מארבע רוחותיו
טמא נפרץ מרוח אחת טהור ר׳ שמע׳ או׳ אם התקינו להיות קורץ עליו טמא וכן ה׳
המערוך טמא״ ג׳ ים נפה של כלים טמא של בעלי בתים טהור ר׳ יהוד׳ או׳ אף
של גרדת טמ׳ מפני שהבנות יושבות בפיכי וגרדות״ ד׳ כל התלויים טמאים חוץ
מתלוי נפה וכברה של בעל הבית דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ כלן טהורין חוץ מתלוי נפרד
של פרהיב והלוי כברת הגרנות והלוי מגל יד והלוי מקל הבלשים מפני שהן מסייעין
בשעת המלאכה זה הכלל העשוי לסייע בשעת המלאכה טמא העשוי טהור״
ה׳ רחת של גרוסות טמאה ושל אוצרות טהורה של גיתות טמאה ושל גרנות
טהורה זה הכלל העשוי לקבלה טמא לכינוס טהור״ ו׳ ניבלי השרה טמאים
ניבלי בני לוי טהורים כל המשקין טמאין ומשקה בית מטבחיא טהורין כל הספרים
מטמאין את הידים חוץ מספר העזרה המרכות טהור הבטנים והניקטימון והאירוס
הרי אלו טמאין ר׳ יהוד׳ או׳ האירוס טמא מושב מפני שהאלייה יושבת עליו מצודת
החלדה טמאה ושל עכברים טהורה״

סליק פירקא

כל כלי עץ שנחלק לשנים טהור חוץ
משלחן הכפול והמחוי המזנון והאפיפורין של בעלי בית ר׳ יהוד׳ או׳ את המגס וקור
הבבלי כיוצא בהן כלי עץ מאמתי מקבלין טומא׳ המטה והעריסה משישופם
בעור הדג גמר שלא לשוף טמאה ר׳ מאיר או׳ המטה משיקשור בה שלש בתים״
ב׳ הסלים של עץ משיחסום ויקנב ושל תמרה אע״פ שלא קינב מבפנים טמא
שכן מקיימין כלכלה משיחסום ויקנב ויגמור את התלויה ובית הלגינין ובית הטסו
אע״פ שלא קינב מבפנים טמא שכן מקיימין״ ג׳ הקנונים הקטנים והקלתות
משיחסום ויקנב הקנונים הגדולים משיעשה שני דורים לרחב שלהם ים נפה וכבר
וכת של מאזנים משיעשה דור אחד לרחב שלהם הקופה משיעשה שתי צפירות
לרחב שלה והערק משיעשה בו צפירה אחת״ ד׳ כלי עור מאימתי מקבלין ו

טומאתה הטורמל משיחבוב ויקנב ויעשה היתורן ר׳ יהוד׳ או׳ משיעש׳ את הקיחות׳״
ה׳ הפר והכסה של עור משיחתום ויקנב ר׳ יהוד׳ או׳ משיפרם וישייר בהם פחות
מחמשה טפחים ״ ו׳ פטליה טמאה ותפינה טהור הכגמוה של עלים שהורה
ושל גמרים טמאות חוהל שהוא נתן לתוכו ונוטל מתוכו טמא ואם אינו יכול עד
שיקרענו או עד שיתרנו טהור״ ז׳ תיא של ווריגרנות ושל הולכי דרכי ושל
עושי פשתן טמאה אבל של צבעים ושל נפחים טהורה ר׳ יוסי או׳ אף של גורפי
כיוצא בהן זה הכלל כל העשוי לקבלה טמא מפני הזיעה טהור׳ ח׳ המלקוט
של כבר והחותם שלו תמרה של רכובים והמנפח הרי אלו טהורין כסוי הכבא טמא
כסוי קמטרא טהור כסוי תבה כסוי טני והמכבש של חרש כסא שתחת התבה והקמרון
שלה והאנגיל של ספר בית הנגר בית המנעל בית המזוזה תיק נבלים תיק כנרו
והאימום של גודלי מינפות והמרכות של זמר ורכיבת של אליה וגמונית העני
וסמוכי המטה וטפס של תפלה והאמום של עושה פוזה הרי אלו טהורין זה הכלל
אמ׳ יוסי כל המשמשי משמשין של אדם בשעת מלאכה ושלא בשעת מלאכה
טמא וכל שאינו אלא בשעת מלאכה טהור״ ט׳ תיק הסית והסכין והפגיון
תיק מספרת ומספרים והתער תיק מכחול ובית הכחול תיק מכתב ותרוונק תיק של טבלה
ופקורטיה בית החיצים בית הפגושות הרי אלו טמאין תיק סימפוניא כזמן שהוא
נותנו מלמעלה טמא מצידו טהור תיק חלילים ר׳ יהוד׳ מטהר מפני שהוא נותנן
מצידו חפוי האלה והקשת והרומח הרי אלו טהורין זה הכלל העשוי להיק טמ׳ לחפוי
טהור״

כליך פירקא

כל כלי בעלי בתי׳ שיעו׳
ברימוני׳ ר׳ אליע׳ או׳ כמשהן ב׳
קופות הגננין שיעורן כאגודות של ירק של בעלי בתי׳ כתבן כבלנים כגבבה ר׳ יהוש׳
כולן כרימונים ״ ב׳ החמת שיעורה כפקעיות של שתי אם אינה מקבלת
של שתי אע״פ מקבלת של ערב טמאה כיס קערות שאינו מקבל קערות אע״פ מקבל
המחויים טמא כיס הרעי שאינו מקבל משקין אע״פ מקבל הראוי טמא ר״ג מטהר
מפני שמקיימין אותו הכלים של פת שיעורן בככרות של פת אפפירות שעשה לה
קנים מלמטה למעל׳ לחיזוק טהור׳ עשה לה גפים כל שהן טמאה ר׳ שמעון או׳ אם
אינה יכולה לינטל בגפים טהורה״ ג׳ הרימונים שאמרו שלשה אוחזים
זה בזה רשב״ג או׳ בנפה ובכברה כדי שיטול ויהלך ובקופה כדי שיפשיל לאחוריו
ושאר כל הכלי׳ שאינן יכולין לקבל רימונים כגון רובע וחצי רובע הקטנים הקטנ׳
שיעורן ברובן דברי ר׳ מאיר ר׳ שמע׳ או׳ בזיתים נפרצו שיעורן שיעורן טהו׳ נגמרו
שיעורן כמה שהן ״ ד׳ הרימון שאמרו לא גדול ולא קטן אלא בינוני ולמה
הוזכרו רמוני בדן שיהיו מקדשין כל שהן דברי ר׳ מאיר ר׳ יוחנן בן נורי או׳ לשער
בהן את הכלים ר׳ עקי׳ או׳ לכך ולכך הוזכרו לשער בהן את הכלים ושיהיו מקדשין כל
שהן אמ׳ ר׳ יוסי לא הוזכרו רימוני באדן וחצירי גבע אלא שיהיו מתעשרין ודאי
בכל מקום ״ ה׳ בביצה שאמרו לא גדולה ולא קטנה אלא בינונית ר׳ יהוד׳ או׳
מביא גדולה שבגדולות וקטנה שבקטנות ונותן לתוך המים וחולק את המים אמ׳
יוסי וכי מה מודיעני איזוהי גדול ואיזוהי קטנה אלא הכל לפי דעתו של רואה״
ו׳ כגרוגרת שאמרו לא גדולה ולא קטנה אלא בינונית ר׳ יהוד׳ או׳ הגדולה שבארץ

ישר׳ היא הביצונית שבמדינות ״ ז׳ כזית שאמרו לא גדול ולא קטן אלא בינוני
זה אגורי כשעורה שאמרו לא גדולה ולא קטנה אלא בינונית זו מדברית ״ ח
כעדשה שאמרו לא גדול ולא קטנה אלא בינונית זו מצרית כל המטלטלין מביאין
את הטומאה בעובי המרדע ולא גדול ולא קטן אלא בינוני איזה הבינוני כל שהקיפו
טפח ״ ט׳ האמה שאמרו באמה הבינונית שתי אמו׳ היו בשושן הבי׳ אחת
של קרן מזרחי׳ צפונית ואחת של קרן מזרחי׳ דרומית שעל קרן מזרחית צפונית
היתה יתירה על של משה חצי אצבע ושעל קרן מזרחו׳ דרומית היתה יתירה עליה
חצי אצבע נמצאת יתירה על של משה אצבע ״ י׳ ולמה אמרו אחת גדולה
ואחת קטנה אלא שהאומנין נוטלין בקטנה ומחזירין בגדולה כדי שלא יביאו
לידי מעילה ר׳ מאיר או׳ כל האמות היו בינוניות חוץ ממזבח הזהב והקרן הסובב
והיסוד ר׳ יהוד׳ או׳ אמת הבניין ששה טפחים ושל כלים חמשה ״ יא׳ ויש
שאמרו מדה רבה מדת הלח והיבש שיעורן באיטלקי זו מדברי׳ ויש שאמרו הכל
לפי מה שהוא אדם הקומץ את המנח׳ מלא חפניו והחופן את השוה כמלא לוגמיו
ביום הכפורים במזון שתי סעודות לעירוב מזונו לחול אבל לא לשבת דברי ר׳ מאי׳
ר׳ יהוד׳ או׳ לשבת אבל לא לחול ואלו ואלו מתכוונין להקל ר׳ שמע׳ או׳ משתי ידות
לככר משלש לקב ר׳ יוחנן בן ברוק׳ או׳ מככר בפונדיון מארבע סאין בסלע ״ יב׳
ויש שאמרו מדה גסה מלא תרווד רקב כמלא תרווד גדול של רופאים וגריס נגעים
כגריס הקלקי האוכל ביום הכפורי׳ ככותבת גסה כמוה וכגרעיניה וצרורות יין ושמן
שיעורן כפיקה גדול שלהן ומאור שלא נעש׳ בידי אדם שיעורו כמלא אגרוף
גדול והוא אגרופו של בן אבטיח אמ׳ ר׳ יוסי ישנו כראש גדול של אדם ושנעש׳ בידי
אדם שיעורו כמלא מקדח גדול של לשכה שהוא כפונדיון וכסלע הנרוני׳ וכמל׳
נקב שבעול ״ יג׳ כל שבימים טהור חוץ מכלב המים מפני שהוא בורח
ליבשה דברי ר׳ עקי׳ העושה כלים מן הגדל שבים וחבר להם מן הגדל בארץ אפי׳
משיחה דבר שהוא מקבל טומאה טמא ״ יד׳ יש במה שנברא ביום הראשון
טומאה בשני אין בו טומאה בשלישי יש בו טומאה ברביעי ובחמשי אין בהן
טומאה חוץ מכנת חצי רביעית הנעמיה המצופה אמ׳ יוחנן בן נורי מה שנה כנת
העו׳ מכל הכנפים וכל מה שנברא ביום הששי טמא ״ טו׳ העוש׳ כלי קבול
מכל מקום טמא העוש׳ משכב ומושב מכל מקום טמא העושה כיס מכל מקום
מעור המינה ומן הנייר טמא ומן הרמון והאלון והאגוז שחקקום תינוקו׳ למוד
בהן את העפר או שהתקינו לכת מאזנים טמא שיש להן מעשה ואין להן מחשב׳ ״
טז׳ קני מאזנים והמחוט שיש בהן בית קיבול מתכת והאיכל שיש בה בית
קבול מעות וקנה של עני שיש בו בית קיבול מים ומקל שיש בה בית קיבול ומזוזה
ומרגליות הרי אלו טמאין ועל כלם א׳ רבן יוחנן בן זכאי אוי לי אם אמר אוי לי
אם לא אמר ״ יז׳ החתית העורפים טמאה ושל נפחים טהור משחו׳ שיש
בה בית קיבול שמן טמאה ושאין בה טהור פינקס שיש בה בית קיבול שעוה טמא
ושאין בה טהור מחצלת הקש ושפופרת הקש ר׳ עקי׳ מטמ׳ ור׳ יוחנן בן נורי מטהר
ר׳ שמע׳ או׳ אף של פקועו׳ כיוצא בהן מחצלת הקנים ושל חילת טהורה שפופר׳
הקנה שחתכ׳ לקבל טהור עד שיוציא את כל הככי ״ סליק פירקא

השידה כ״ש או נמדדת מכפנים וכ״ה או נמדדת מבחוץ מודים אילו שאין עובי הרגלי׳
ועובי הלביזבזין נמדד ר׳ יוסי או׳ מודים שעובי הרגלים ועובי הלביזבזין נמדד וביניה׳
אינו נמדד ר׳ שמע׳ שזורי או׳ אם היו הרגלים גבוהות טפח אין ביניהם נמדד ואם
לאו ביניהם נמדד ״ ב׳ המיכנה שלה בזמן שהיא נשמטת אינה חיבור לה
ואינה נמדדת עמה ואינה מיצלת עמה כאהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן
שיש בתוכה מעות ואם אינה נשמטת חיבור לה ונמדדת עמה ומיצלת עמה כאהל
המת וגוררין אותה בשבת בזמן שיש בתוכה מעו׳ הקמרון שלה בזמן שהוא קבוע
חיבור לה ונמדד עמה ואם אינו קבוע אינו חיבור ואינו נמדד עמה כיוצ׳ מודדין
אותו ראש תור ר׳ יהוד׳ או׳ אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמ׳ טהורה ״ ג׳ השידה
והתבה והמגדל שניטלה אחת מרגליהן אע״פ מקבלין טומאה טהורין ושאינן
מקבלין טהורין כדרכן ר׳ יוסי מטמ׳ נקליטי המטה והחמור וחפוי טהורין אין טמ׳
אלא מטה ומלבן ומלבני בני לוי טהורין ״ ד׳ מלבן שנתנו על לשונות ר׳ מאיר ור׳ יהודה
מטמאין ור׳ יוסי ור׳ שמעון מטהרין א״ר יוסי מה שנה זה ממלבני בני לוי שמלבני
בני לוי טהורין ״ ה׳ מטה שהית׳ טמאה מדרס ניטלה קצרה ושתי כרעים טמא׳
ארוכה ושתי כרעים טהור׳ ור׳ נחמיה מטמ׳ גרר שני לשונות לוכסן גרר שני כרעים
טפח על טפח לוכסן או שמיעט׳ פחות מטפח טהורה ״ ו׳ מטה שהית׳
טמאה מדרס נשבר׳ ארוכה ותקנה טמאה מדרס נשברה שניה ותקנה טהרה מן המדר׳
אבל טמאה מגע מדרס לא הספיק להקן את הראשנה עד שנשברה שניה טהורה ״
ז׳ הכרע שהיתה טמאה מדרס וחברה למטה כולה טמאה מדרס לא פרש׳ היא
טמאה מדרס והמט״ה מגע מדרס היתה טמאה טומא׳ שבעה וחברה למטה כולה
טמא טומאת שבעה והמטה טמאה טומא׳ ערב היתה טמאה טומא׳ ערב וחברה
למטה כל׳ טמאה טומאת ערב פירשה היא טמאה טומאת ערב והמטה טהו׳ וכן
השן של מערר ״ ח׳ תפלה ארבעה כלים התיר הציצה הראשונה ותקנה טמא׳
טמא מת וכן שניה וכן שלישי׳ התיר את הרביעית טהור מטמאמה אבל טמאה
מגע טמא מת חזר לראשנה התירה ותקנה טמאה כמגע וכן שנייה התיר
השלישית טהור׳ שהרביעית כמגע ואין מגע עוש׳ מגע ״ ט׳ מטה שנגנב
חציה או שאבד חציה וחלקוה אחים או שותפי׳ טהורה החזירוה מקבלת טומא׳
מיכן ולהבא המטה מטמא׳ חבילה ומטהרת חבילה דברי ר׳ אליע׳ וחכמ׳ או׳ מטמאת
אברים ומטהרת אברים ״

פליק פירקא

המפרק את המטה להטבילה הנוגע
בחבלים טהור החבל מאמתי הוא חיבור למטה משיסרג בו שלשה בתים הנוגע
מן הקשר ולפנים טמא מן הקשר ולחוץ טהור נומי הקשר הנוגע בצרכו טמא
וכמה הוא צרכו ר׳ יהוד׳ או׳ שלש אצבעות ״ ב׳ החבל היוצא מן המטה עד
חמשה טפחי׳ טהור מחמשה ועד עשרה טמא מעשרה ולחוץ טהור שבו
קושרין את הפסחי׳ ומשלשלין את המטות ״ ג׳ המזרן היוצא מן המטה כל
שהו דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי או׳ עד עשר׳ טפחים שירי המזרן שבעה טפחים כדי
לעשותו חבק לחמור ״ ד׳ נשא הזב על המטה ועל המזרן מטמ׳ שנים ופוסל
אחד דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי או׳ נישא הזב על המטה והמזרן עשרה טפחים מטמא

שנים ופוסל אחד מעשרה ולחוץ מטמ׳ אחד ופוסל אחד נשא על המזרן מעשר
טמא מעשרה ולחוץ טהור ״ ה׳ מטה שהיתה טמאה מדרס וכרך לה מזרן
כולה טמאה מדרס פרשה היא טמאה מדרס והמזרן מגע מדרס היתה טמאה טומא
שבעה וכרך לה מזרן כולן טמאו טומאת שבעה פרשה היא טמאה והמזרן טמא
טומא ערב היתה טמאה טומא ערב וכרך לה מזרן כולה טמאה טומא ערב פרשה
היא טמאה טומא ערב והמזרן טהור ״ ו׳ מטה שכרך לה מזרן נגע בהן
המת טמאין טומא ערב פרשו טמאין טומא שבעה נגע בהן השרץ טמאין טומא
ערב פרשו טמאין טומא ערב ״ ז׳ מטה שניטלו שתי ארוכות שלה ועשה
לה שתי חדשות ולא שינה בה את הנקבים נשתברו בה חדשות טמאות וישנות
טהורו׳ שהכל הולך אחר הישנות ״ ח׳ תבה שפתחה מלמעלן טמאה טמא
מת נפחתה מלמעלן טמא טמא מת נפחתה מלמטן טהורה מגורו׳ שנה טמאות
ואינן חיבור לה ״ ט׳ התורמל שנפחת הכיס שבתוכו טמא ואינו חיבור לו
החמת שהכיסים שלה מקבלו׳ עמה נפחתו טהורו׳ שאינן מקבלין כדרכן ״ י׳
תבה שפחתה מיערה טמאה מדרס וטמא מת א״ר יוסי אימתי בזמן שאינה גבוהה
עשר׳ טפחים או שאין לה ליזביז טפח נפחתה מלמעל׳ טמאה טמא מת נפחתה מ
מלמטן ר׳ מאיר מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין מפני שביטל העיקר ובטלה הטפילה משפלה
שנפחתה מלקבל רמונים ר׳ מאיר מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין מפני שבטל העיקר ובט
הטפילה ״

סליק פירקא

הכרים והכסתות
השקין
והמריצופין שנפחתו
הרי אילו טמאין מדרס הגלנטר ארבעה קבין התורמל חמש קבין הכריפיה סאה
החמת של שבעה קבין ר׳ יהוד׳ או׳ את הארכיעל והמזרה כל שהן הרי אלו טמאין
מדרס וכלן שנפחתו טהורין מפני שבטל העיקר ובטל הטפילה ״ ב׳ חמת
חלולים טהור מן המדרס עריבת פיסונה כ״ש או׳ מדריס וב״ה או׳ טמא מת עריבה
משני לוג ועד תשע קבין שנסדקה טמאה מדרס הניח בגשמים ונפחה טמאה
טמא מת בקדים ונפרך מדרס זה חומר בשירי כלי עץ מבתחלתן וחומר בשירי כלי
נסרים מבתחילתן שמתחלתן אין מקבלין טומא ער שיעשו תמו נפחתו אעפ׳ יר׳
שנשרו שפתותיהן כל שהן טמאין ״ ג׳ מיחל שעשאו יר לקורדום חיבור
לטומאה בשעת מלאכה קבעו בקלונס טמא ואינו חיבור לו עשה נרריסטיר אין
טמא אלא ערכו כנ״א שקבעו בקלונס טמא ואינו חיבור לה עשה בראשה כנא
טהור מפני שאו׳ לו עמוד ונעש׳ מלאכתינו ״ ד׳ עריבה גדולה שנפחתה
מלקבל רמונים והתקינה לישיבה ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכ׳ מטהרין עד שיקצע עשאה
איבוס לבהמ׳ אעפ׳ שקבעה בכותל טמאה ״ ה׳ כופת שקבעו בדרכן קבעו ולא
בנה עליו בנה עליו ולא קבעו טמא קבעו ובנה עליו טהור מפני שנתנו על גביו
קבעו ולא נתנו עליו את המעזיבה נתן עליו את המעזיבה ולא קבעו טמא קבעו ו
ונתן עליו את המעזיבה טהור קערה שקבעה בשידה בתיבה ובמגדל כדרך קבלה טמא
ושלא כדרך קבלתה טהורה ״ ו׳ כרין שהוא טמ׳ מדרס ועשאו וילון טהר מן
המדרס אבל טמא טמא מת מאמתי היא טהרתו כ״ש או׳ משיתכיר וב״ה או׳ משיקשר
ר׳ עקי׳ או׳ משיקבע ״ ז׳ מחצלת שעשה לה קנים לארכה טהור וחכמ׳ או׳ עד

שיעשם כמין כי עשאו לרחבה אם אין בין קנה לחבירו ארבעה טפחים טהור נחלק
לרחבה ר׳ יהוד׳ מטהר וכן המהיר ראשי המערנים מערנים טהור נחלק לארכה ונשתיי
בה שלשה מערנים של ששה טפחים טמאה מחליצה מאמתי מקבלה טומאה

משתהקנב והוא גמר מלאכתה״ **סליק פירקא** הנוגע בכבר

העליון בכבר התחתון בצריב וכקירוב וכחוט
שהעבירו על גבי ארגמן ובעירה שאינו עתיד להחזירה טהור בנפש המסכ׳ בשתי
העמר והכפול שהעבירו על גבי ארגמן ובעירה שהוא עתיד להחזירה טמאה
הנוגע בעמר שעל העימה באשמיה טהור הנוגע בפיקה עד שלא פירעה טמא
משפירעה טהור״ ב׳ הנוגע בעול ובקטרב בעין ובעבות אפי׳ בשע׳ מלאכה
טהור בחרב ובכורך ובייתול טמא בעין של מתכה בלחיים ובעריים טמא ר׳ יהוד׳ מטהר
בלחיים שאינן עשויין אלא לרמות את העפר״ ג׳ הנוגע ביר מגירה מיכן ומיכן
טמא בחוט ובמשיחה באמה ובכנבין במכבש ובחרש ובקשטניה טהור ר׳ יהוד׳ או׳
את הנוגע במלכן של מסר הגדול טהור הנוגע ביהר ובקשת אע״פ מתוחה טהור
מיעור האשות טהור ר׳ יהוד׳ או׳ כל זמן שהיא מתוחה חיבור״

סליק פירקא השלחן והדלפקי שנפחתו או שחיפן ד׳
כשש ושייר בהן מקום הנחת הכוס׳ טמאין
ר׳ יהוד׳ או׳ מקום הנחת החתיכות״ ב׳ השלחן שניטלה אחת מרגליו טהור
ניטלה שלישי טמא כשיחשוב עליו ר׳ יוסי או׳ אינו צריך מחשב׳ וכן הדלפקי״
ג׳ הספסל שניטל אחת מראשיו טהור ניטל השני אם יש ט גובה טפח טמ׳
שרפרת שניטל אחת מראשיו טמא וכן כסא שלפני הקתדרה״ ד׳ כסא שלא
היו חיפוין יוצאין וניטלו טמא כסא שקבעו בעריבה ב״ש מטמאין וב״ה מטהרין״
שמאי או׳ העשוי בה״ ו׳ כסא שניטל חיפויו האמצעי והחיצונים קיימין טמ׳
ניטלו החיצונים והאמצעי קיים טהור ר׳ שמע׳ או׳ אם היה רחב טפח״ ז׳ כסא
שניטלו שנים מחופיו זה כנגד זה ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין אמ׳ ר׳ יהוד׳ אף כסא
של כלה שניטלו חוויו ונשתייר בו כמין קבלה טהור מפני שבטל העיקר ובטלה
הטפלה״ ח׳ שידה שניטל העליון טמאה מפני התחתון ניטל התחתון טמא׳
מפני העליון ניטל העליון והתחתון ר׳ יהוד׳ מטמ׳ מפני הרפין וחכמ׳ מטהרין ויש׳׳
הסתה טמאה כופה שסרקו וכיכמו ועשה בו פנים ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין עד
שיחוק בו הסל והכלכלה שמילאן תבן או מוכין אם התקינן לישיבה טהורין פירגן
גמי או במשיחה טמאין״ ט׳ האסלה טמא׳ מדרס וטמא מת פרשה העור
טמא׳ מדרס והברזל טמא טמא מת הטרסקל שחיפויו של עור טמא מדרס וטמ׳
מת פרש העור טמא מדרס והטרסקל טהור מכלום הספסלים שבמרחץ ששתי
רגליו של עץ טמא אחת של עץ ט ואחת של אבן טהור הנסרי׳ שבמרחץ שנ׳
ששיקמן ר׳ מאיר מטמ׳ וחכ׳ מטהרין שאינן עשויין אלא שיהו המים מהלכין
התחתיהן הנהילן שיש בה בית קיבול כסות טמא העשויה ככוורת טהורה״

סליק פירקא הכרור והאימין והקמיע והתפל׳ שנקרעו
הנוגע בהן טמא ובמה שבתוכן טהור
האיכות שנקרע הנוגע במה שבתוכו טמא מפני שהתפר מחברו״ ב׳ אלו

שכן דרכו להיות יושב עליו
ויושב עליו״ ה׳ כסא של
כלה שנטלו חיפוין ב״ש מטמ׳
וב״ה מטהרין שמאי אומ׳ אף
מולבן של כסא טמא״
כסא

טמאין משום מרכב הרז האשקלוני ומריצה המדית ועביט של גמל ותפיטן של סוס ר' יוסי או' אף תפיטן של סוס טמא מושב מפני שעומדין עליו בקומפון אבל אוכפה של נקה טמאה מה בין מרכב למושב מרכב חלק מגע וחלק משא ומושב הבגד שלמטה שלחמור שהוא יושב עליו טהורה שינה כלאים בגבין אבל אסור להניחה ולא להניח זה מטפחת המטה הבר והכבת של מת הרי אלו טמאין מדרס ובמת של כלה ומעטפת של חיה ובגד של כובס שהוא כובס עליו את הכלים א"ר אין בהם משום מושב " ד' החרם טמא מפני הרוח והשטות והמכמורות והמקרת והפליצור מעשה הסבכין טמאין והאיבן והרטוב והכליב טהורין " :

סליק פרקא

שלשה תריסין הן התריס הכפוף טמא מדרס ושמשחקין בו בקומפון טמא טמא מת ודיסת הערביים טהורה מכלום " ב' שלש עגלות הן העשויה כקתדרא טמאה מדרס כמטה טמאה טמא מת ושל אבנים טהורה מכלום " ג' שלש עריבות הן עריבה משני לוגין ועד תשעה קבין שנסדקה טמאה מדרס ושלימה טמאה טמא מת והבאה במדה טהורה מכלום " ד' שלש תיבות הן תיבה שפתחה מצידה טמאה מדרס מלמעלן טמאה טמא והבאה במדה טהורה " ה' שלשה תמחוטין הן של ספרים טמא מדרס שאוכלין עליו טמא טמא מת ושל זיתים טהור מכלום " ו' שלש כסיסאות הן שלפני המטה ושלפני הסופרים טמאה מדרס ושל דלפקי טמאה טמא מת ושל מגדל טהור מכלום " ז' שלש פינקסיות הן האפיפורין טמאה מדרס ושיש בה בית קיבול שעוה טמאה טמא מת וחלקה טהור מכלום " ח' שלש מיטות הן העשויה לשכיבה טמאה מדרס ושל זגגין טמאה טומ' מת ושל סרגין טהורה מכלום " ט' שלש משפלות הן של זבל טמאה מדרס ושל תבן טמאה טמ' מת והפחלין של גמלים טהור מכלום " י' שלשה מפצין הן העשוי לשיבה טמא מדרס ושל צבעין טמא טמ' מת ושל גיתות טהור מכלום " יא' שלש פרחליות הן של עיירין טמא מדרס ושל חנונים טמא מת ושל קייצים טהור מכלום " יב' שלש סבכות הן סבכה של ילדה מדרס ושל זקנה טמא מת ושל יוצאה חוץ טהור מכלום " יג' שלש חמתות הן ושלש תרמלין הן המקבלין כשיעור טמאין מדרס ושאינן מקבלין כשיעור טמאין טמ' מת ושל עור הדג טהור מכלום " יד' שלשה עורות הן העשוי לשטח טמא מדרס להכריך הכלים טמא טמא מת ושל רצועות ושל סנדלין טהור מכלום " טו' שלש סדינין הן העשוי לשכיבה טמא מדרס לוילון טמא טמא מת ושל צורות טהור מכלום " טז' שלש מטפחות הן של ידים טמאה מדרס ושל ספרין טמא טמא מת ושל תכריך ושל נבלי בני לוי טהור מכלום " יז' שלש קוטות הן מהוהה שטליה על הבריאה הולכין אחר הבריאה קטנה על הגדולה הולכין אחר הגדול היו שוות הולכין אחר הפנימית ר' שמע' או' כף של מאזנים שטליה על שולי המיחם מבפנ' טמא מבחוץ טהור טליה על צדו בין מבפנים בין מבחוץ טהור "

סליק פרקא

כל הכלים יש להם אחוריים ותוך כגו הכרים והכסתות השקין והמרצפין /

דברי ר' יהוד' ר' מאיר או' כל שיש לו תוריות השלחן והדולפקי יש לו אחורים ותוך דברי
ר' יהוד' ר' מאיר או' אין להם אחורים וכן טבלא שיש לה ליזביז ג' המרדע
יש לו אחוריים ותוך משבעה לחרחר מארבעה לדרבן דברי ר' יהוד' ר' מאיר אומ'
אין להם לא הוזכרו שבעה וארבעה אלא לשירים ד' מידות יין ושמן וזומל
פטר' ומסננת של חרדל ומשמרת של יין יש להם אחורים ותוך דברי ר' יהוד' ר' מא'
או' אין להם נטמאו מאחוריהן מה שבתוכן טהור וצריך טב' להטביל ה'
הרובע וחצי הרובע נטמ' הרובע לא נטמ' חצי הרובע נטמ' חצי הרובע לא נטמ' הרוב'
אמרו לפני ר' עק' הואיל וחצי הרובע אחוריו לרובע כלי שנטמ' תוכו לא נטמאו אחו'
א' להן של בית הורמין היא או שמא הרובע אחוריין לחצי הרובע כלי שנטמאו
אחוריו ולא נטמא תוכו ו' נטמ' הרובע הרובע ואחוריו טמאין חצי
הרובע ואחוריו טהורין נטמאו אחרי הרובע אחורי חצי הרובע טהורין דברי ר'
מאיר וחכמ' או' אין חולקין את הגביין כשהוא מטביל מטביל את כולו ז'
בני כלים והוגניהם ואזניהם וירו' הכלים המקבלים שנפלו עליהם משקין מנגבן והן
טהורין ושאר כל הכלים שאינן יכולין לקבל רמון שאין להם אחורים ותוך שנפלו
משקין על מקצתן טלו טמא כלי שנטמאו אחוריו במשקין אחוריו טמאין תוכו
והוגנו ואזניו ויריו טהורין נטמא תוכו טלו טמא ח' כל הכלים יש להם אחורים
ותוך ויש להם בית צביעה ר' טרפון או' לעריבה גדולה של עץ ר' עק' או' לכוסות ר'
מאיר או' לידים הטמא' והטהור' א"ר יוסי לא אמרו אלא לידים הטהורות בלבד
ט' כיצד היו ידיו טהור' ואחורי הכוס טמאין אחזו בבית צביעתו אינו חושש שמא
נטמאו ידיו באחוריו הכוס היה שותה בכוס שאחוריו טמאין אינו חושש שמא
נטמו משקין שבפיו באחורי הכוס וחזרו וטמאו את הכוס קומקומוס המרותח
אינו חושש שמא יצאו משקין מתוכו ונגעו באחוריו וחזרו לתוכו י'
כלי הקדש אין לו אחורים ותוך ואין להם בית צביעה ואין מטבילין כלים בתוך
כלים מקדש כל הכלים יורדין לידי טומאתן במחשבה ואין עולין מידי טומא'
אלא בשינוי מעשה המעשה מבטל מיד המעשה ומיד המחשבה ומחשב'
אינה מוציא' לא מיד מעש' ולא מיד מחשבה

כליך פירקא

סנדל עמקי וכיס של שנוצה ר' יהוד' או'
את הקפיפה מצרית רשב"ג או' את כנדל
הדליקי כיועא בהן הר' אלו מטמאין ומטהרין שלא באומן א"ר יוסי והלא
כל הכלים מטמאין ומטהרין שלא באומן אבל אלו אע"פ מותרין טמאין
שהדיוט יכול להחזירן לא אמרו אלא בקפיפה מצרי' שאת האומן אינו
יכול להחזירה ב' כיס של שנוצה שניטלו שניניו טמא נפשט טהור
טלה עליו את המטליה מלמטן טמא כיס לתוך כיס טמא שניטמ' אחד במשק'
ולא נטמ' חבירו צרור המרגלית טמ' צרור המעות ר' א"ע מטמ' וחכמ' מטהרין
ג' כת לוקטי קוצים טהור' הזון והבורכיה טמאין השרכלין טמאין והפרקמלין
טהורין וכל בית מיצבעות טהורו' חוץ משל קייצין מפני שהיא מקבל' את האוג
גקועה אם אינה מקבלה את רוב האוג טהורה ד' סנדל שנפסקה אחת מאזניו
והקנה טמא מדרס נפסקה השנייה והקנה טהר מן המדרס אבל טמא מגע מדרס לא

הספיק להתקין את הראשונה עד שנפסקה השניה נפסק עיקרו ניטל חוטמו או שנחלק
לשנים טהור כולים שנפחת מכל מקו׳ טהור מנעל שנפחת אם אינו מקבל את רוב
הרגל טהור מנעל שהוא על גבי האימום ר׳ אליע׳ מטהר וחכמ׳ מטמאין ״ ה׳ כל
חמתות צרורות טהורו׳ חוץ משל ערביים ר׳ מאיר או׳ צרור שעה טהורו׳ צרור עולם
טמאו׳ ר׳ יוסי או׳ כל חמתות צרורו׳ טהורות ״ ו׳ ואלו עורות מטמאין מדרס עור
שחשב עליו לשטיח עור סקורטיא עור קטבוליא עור החמור עור החמר עור הכתף
עור הרופא עור העריסה עור הלב שלקטן עור הכר ועור הכסת מדרס עור הסרוק ועור
הסרק ר׳ אליע׳ או׳ טמא מדרס וחכמ׳ או׳ טמ׳ מת עב כסות ותכריך ארגמן כש׳ או׳ מדרס
וכה׳ או׳ טמ׳ מת עור שעשאו חיפוי לכלים טהור ולמשקלות טמא ר׳ מטהר משום
אביו ״ ז׳ כל שאין חסרון מלאכה המחשבה מטמאתו וכל מקום שיש חסרון
מלאכה אין המחשבה מטמאתו אלא העינבה ״ ח׳ עורות בעל הבית מחשבה
מטמאתן ושל גזלן אין המחשבה מטמאתן מפני שלא נתייאשו הבעלים ״
ט׳ עור שהוא טמא מדרס וחשב עליו לרצועות ולסנדלין כיון שנתן בו את
האיזמל טהר דברי׳ יהוד׳ וחכמ׳ או׳ עד שימעטנו פחות מחמשה טפחים ר׳ אליע׳ בר׳
צדוק או׳ את העושה מטפחו׳ מן העור טמאה ומן הכסתות טהורה ״

פירקא כליך

הבגד מטמ׳ משו׳ חמשה שמות השק משו׳
ד׳ העור משו׳ ג׳ העץ משום שנים כלי חר׳
משו׳ אחד כלי חרס מטמ׳ משום קיבול כל שאין לו תוך בכלי חרס אין לו אחוריים ״
ב׳ מוסת עליו העור שהוא מטמ׳ משום אריג מוסת עליו הבגד שהוא מטמ׳ משום שלש
על שלש ״ ד׳ הבגד מטמ׳ משום שלשה על שלשה למדרס ומשו׳ שלש על
שלש לטמא מת השק ארבע על ארבע העור חמשה על חמשה מפץ ששה על
ששה שוין למדרס ולטמא מת ר׳ מאיר או׳ השק שיריו ארבעה תחלתו משיגמור
היה עושה שנים מן הבגד ואחד מן השק שלש מן השק ואחד מן העור ארבעה מן
העור ואחד מן השק ואחד מן הבגד טמא זה הכלל כל שחיבר לו מן החמור ממנו טמ׳
ומן הקל ממנו טהור ״ ה׳ המקציע מכולן טפח על טפח טמא משולי הקופה
טפח על טפח טמא מיעדרי הקופה ר׳ שמע׳ מטהר וחכמ׳ או׳ את המקציע טפח
על טפח מכל מקום טמא ״ ו׳ בלויי נפה וכברה שהתקינן לישיבה ר׳ עקי׳ מטמ׳
וחכמ׳ מטהרין עד שיקציע כסא של קטן שיש לו רגלים אעפ׳ שאין לו גובה טפח
טמא חלוק על קטן ר׳ אליע׳ או׳ כל שהו וחכמ׳ או׳ עד שיהא בו כשיעור ונמדד כפול ״
ז׳ אלו נמדדין כפולים אמפליא ופימלניא ומכנסים וקובע וכיס של פונדא ומטלית
שטלייה על השפה אם פשוטה נמדדת פשוטה ואם כפולה נמדדת כפולה ״ ח׳
הבגד שארג בו שלשה על שלש נטמא מדרס אבל טמא מגע מדרס נטל חוט
אחר מתחלתו ואחר כך השלים עליו את כל הבגד טמא כמגע מדרס ״ ט׳ וכן
בגד שארג שלש על שלש נטמ׳ טמא מת והשלים עליו את כל הבגד נטל חוט אח׳
מתחלתו טהר מטמא מת אבל טמ׳ מגע טמא מת נטל חוט אחר מתחלתו ואחר
כך השלים את כל הבגד טהור ״ י׳ מפני שאמרו שלש על שלש שנתמעטה
טהורה אבל שלש על שלשה שנתמעט אעפ׳ שטהר מן המדרס טמא בכל
הטמאות ״ יא׳ סדין שהוא טמא מדרס ועשאו וילון טהר מן המדרס אבל
טמא מגע מדרס ״

העץ שהוין ומטורין ונישום
ונושב רק שכלין פוזין לה
וידכו ככלי עץ טוניוה וכלי
חרס טהורה ״ ג׳ ונוכן
עלין העור שהוין נטו׳ נושו
והלים ונוסן. עלין השק
שהוין

אמ׳ ר׳ יוסי וכי באיזה מדרס נגעו זה אלא אם כן נגע בו טמא כמגע הזב ׃ יג׳ שלשה
על שלשה שנחלק טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס באשפות בריא ויורד
מלח וכביה או עגריר מלח או בריא וכמה מלח יהא יורד רובע ר׳ יהוד׳ או׳ רקה וחכמ׳ או׳
גסה ואלו ואלו מתכוונין להקל ר׳ שמע׳ או׳ שוין שלשה על שלשה באשפות
לשלש על שלש שניה ׃ יד׳ על שלשה על שלשה שנקרע אם נתנו על הכסא
וכשרו נוגע בכסא טהור ואם לאו טמא שלש על שלש שנמחה ממנו חוט אחד
או שנמצא בה קשר או שני חוטין מתאימין טהורה ׃ טו׳ ושלש על שלש
שהשליכה באשפות טהור החזירה טמאה לעולם השלכה מטהרתה וחזרתה מטמ׳
חוץ משל ארגמן ושל זהורית טובה דברי ר׳ אליע׳ או׳ את מטליה חדשה כיוצא בהן ר׳ שמע׳ או׳
כולן טהורין לא הוזכר אלא מפני השב אבדה ׃

סליק פירקא

שלש על שלש שנתנה בכדור או שעשא
כדור בפני עצמו טהור אבל שלש על שלש
שנתנו בכדור טמא עשאו כדור בפני עצמו טהור מפני שהתפר ממעטו ׃ ב׳
פחות משלשה על שלש שהתקינו לפקק בו את המרחץ לנער בו את הקדרה לקנח
בו את הרחיים בין מן המוכן ובין שאינו מן המוכן טמא דברי ר׳ אליע׳ ר׳ יהוש׳ או׳ בין
מן המוכן בין שאינו מן המוכן טהור ר׳ עקי׳ או׳ מן המוכן טמא ושאינו מן המוכן
טהור ׃ ג׳ העושה אספלנית בין בבגד בין בעור טהור מלוגמ׳ בבגד טהורה
ובעור טמאה רשב״ג או׳ את בבגד טמאה מפני שהיא ננערת ׃ ד׳ מטפחות
הספרים בין מצויירות בין שאינן מצויירות טמאות כדברי ב״ש וב״ה או׳ מצויירות
טהורות ושאינן מצויירות טמאות רשב״ג או׳ אלו ואלו טהורות ׃ ה׳ כפה
שהוא טמא מדרס ונתנו על הספר טהר מן המדרס אבל טמא מגע טמא מת חמת
שעשאה שטיח ושטיח שעשאו חמת טהור חמת שעשאו תרמיל ותרמיל שעשאו
חמת כר שעשאו סדין וסדין שעשאו כר כסת שעשאה מטפחות ומטפחות
שעשאן כסת טהור זה הכלל כל ששינהו לשמו טמא לשם אחר טהור ׃
ו׳ מטלית שתלאה על הקופה מטמאה אחד ופוסל אחד הפרישה מן הקופה
הקופה מטמאה אחד ופוסל אחד והמטלית טהורה תלייה על הכסא מטמאה
שנים ופוסל אחד הפרישה מן הכסא הכסא מטמ׳ אחד ופוסל אחד והמטלית מטמאה
שנים ופוסלת אחד וכן הטולה על השק או על העור דברי ר׳ מאיר ר׳ שמע׳ מטהר ר׳
יוסי או׳ על העור טהור ועל השק טמא מפני שהוא ארוג ׃ ז׳ שלש על שלש
שאמרו חוץ מן המוכל דברי ר׳ שמע׳ וחכמ׳ או׳ שלש על שלש מכוונות טלאו על
הבגד מרוח אחת אינו חיבור משתי רוחות הרי זה חיבור עשאו כמין גם ר׳ עקי׳
מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין אמ׳ ר׳ יהוד׳ בד״א בטלית אבל בחלוק מלמעלן חיבור מלמטן
אינו חיבור ׃ ח׳ בגדי עניים אע״פ שאין בהם שלשה על שלשה הרי אילו
טמאין מדרס טלית שהתחיל בה לקורעה כיון שנקרע בה רובה אינו חיבור העבים
והרכים אין בהם משום שלש על שלש ׃ ט׳ כפה הבבלים טמאה מדרס
ומשמרת של יין אין בה משום מושב כבה של זקינה טמאה משום מושב ׃
י׳ חלוק של יוצאה החוץ שהוא עשוי כסבכה טהור העושה בגד מן החרם טהו׳
טהור מזוטו טמ׳ ר׳ אליעזר בן יעקב או׳ את העושה בגד מן החרם וכיפלו טמא ׃

יא׳ כבכא שהתחיל בה מפיה טהורה עד שיגמר את זורקורתה התחיל בה מקורקיו
טהור עד שיגמר את פיה שבים שלה טמא בפני עצמו החוטין שלה טמאין משום
חיבור כבכא שנקרעה אם אינה מקבל רוב השער טהורה״

חסליק פירקא

עמי הסרין והכודרין והטלטי׳ והסליין של
ראש שש אצבעו׳ עמי הכפה של זקינה
והגומריב של ערביים והקילקלין והפונדה והמעפור׳ והפרגוד טמאין בכל שהן״
ב׳ שלש כפתות של צמר שש של פשתן שלשה פרירין ושנים עשרה
מטפחות ושני כובריקין וחלוק אחד וטלית אחת וגלוקרין אחת חיבור לטומאה
ולהזאה יותר מכאן חיבור לטומאה ואינן חיבור להזאה ר׳ יוסי או׳ את לא לטומאה״
ג׳ חוט משקלת שנים עשר ושל חרשי׳ שמנה עשר ושל בנאים חמשי׳ אמה
יותר מכאן אם רצה לקיים טהור של ציירין כל שהן״ ד׳ חוט מאזנים של
חטונים ושל בעלי בתי׳ טפח יד קרדום מלפניו טפח ושיריי פרגל טפח וירמקבלת
של מסתתי אבנים טפח״ ה׳ חוט מאזנים של זהבי׳ ושל שוקלי ארגמן טוב
שלש אצבעות יד קרדום מאחריו של אצבעה ריוכי או׳ טפח טהור״ ו׳ חוט
מאזנים של צמרים ושל שוקלי זכוכית טפחיים יד המקור טפחיים יד המעצד של
לגיונות טפחיים יד קורנס של זהבים טפחיים ושל חרשים שלשה טפחים״
ז׳ שירי הדרבן מלמעלה ארבעה יד היבריר ארבע יד קורדום של בכיש חמיש
חמשה וירבן פטיש חמשה ושל פטיש ששה יד הרדום של ביקוע ושל עדר
חמש׳ יד מקבת של סתתים ששה״ ח׳ שירי חרחור מלמטה שבעה יד מגריפה
של בעלי בתים כ״ש או׳ שבעה וב״ה או׳ שמנה ושל פיירין כ״ש או׳ השעה וב״ה
או׳ עשרה יתר מיכן אם רוצה לקיים טמא ויד משמשי האור כל שהן״

סליק פירקא

כלי זכוכית פשוטיהן טהורין ומקבליהן
טמאין נשברו טהרו חזר ועשה מהם כלים
מקבלין טומא׳ מיכן ולהבא הטבלא והאסקוטלא של זכוכי׳ טהורין ואם יש להן
ליזבו טמאין שולי הקערה ושולי האסקוטל׳ של זכוכי׳ שהתקינן להשמיש טהור׳
קירטן ושפן בשופין טמאין״ ב׳ ספקלריא טהור׳ והמחוי שעשאו ספקלריא
טמא אם מתחלה עשאו לשם ספקלריא טהור הרווד שהוא נותנו על השלחן
אם מקבל כל שהו טמא ואם לאו ר׳ עקי׳ מטמ׳ ור׳ יוחנן בן נורי מטהר״ ג׳ כוס
שנפגם רובו טהור נפגם בו שלש ברובו טהור ר׳ שמעון או׳ אם מפור הוא את רוב
המים טהור ניקב ועשאו בין בכעין בין בוספה טהור ר׳ יוסי או׳ בכעין טמא ובוספה
טהור״ ד׳ צלוחית קטנה שניטל פה טמא וגדולה שניטל פיה טהור מפני
שהיא סורחת את היד לגינים הגדולים שניטל פיהם טמאין מפני שהוא מתקינן
לכבשים והארפקס של זכוכי׳ טהורה א״ר יוסי אשריך כלי שנכנסת לטומאה
ויצאת בטהרה״

חסלת מסכת כלים

מס׳ אהילות

שנים טמאים במת אחד טמא טומא׳ שבע׳
ואחר טמא טומא׳ ערב שלשה טמאי׳ במת
שנים טמאין טומא׳ שבעה ואחד טמ׳ טומאה ערב ארבע׳ טמאין במת שלשה
טמאי׳ טומא׳ שבעה ואחד טמא טומא׳ ערב כיצד שנים אדם הנוגע במת טמא
טומאת ז׳ אדם הנוגע בו טמא טומא׳ ערב ב׳ כיצד שלשה כלים הנוגעים
במת וכלים בכלים טמאי׳ טומא׳ ז׳ הרביעי בין אדם בין כלים טמא טומא׳ ערב
ג׳ כיצד ארבעה כלים הנוגעין במת ואדם בכלים וכלים באדם טמאין טומאת ז׳
הרביעי בין אדם בין כלים טמאין טומא׳ ערב ד׳ א״ר עקי׳ יש לי חמישי השפוד
שהוא תחוב באהל והאהל והשפוד ואדם הנוגע בשפוד וכלים באדם טמאין טומא׳
שבעה החמישי בין אדם בין כלים טמא טומא׳ ערב אמרו לו אין האהל מתחשב
ה׳ אדם וכלים מטמאין במת חומר באדם מבכלים ובכלים מבאדם שהכלים שלש
והאדם שנים חומר באדם שכל זמן שהוא באמצע הן ד׳ אינו באמצע הן שלשה
ו׳ אדם ובגדים מטמאין בזב חומר באדם מבבגדים ובבגדים מבאדם שאדם הנוגע
בזב מטמ׳ בגדים ואין בגדי׳ הנוגעין בזב מטמאין בגדים וחומר בבגדים מבאדם שהבגדי׳
הנושאין את הזב מטמאין אדם ואין אדם הנושא את הזב מטמ׳ אדם ז׳ אדם
אינו מטמ׳ עד שתצא נפשו אפי׳ מגוייד ואפי׳ גוסס זוקק לייבום ופוטר מן הייבום
ומאכיל בתרומ׳ ופוסל מן התרומ׳ וכן בהמ׳ וחיה אינן מטמאין עד שתצא נפש הותזו
ראשיהם אע״פ שמפרכסין טמאין כגון הזנב של הלטאה שהיא מפרכסת ח׳
האברים אין להם שיעור אפי׳ פחות מכזית מן הנבלה ופחות מכעד׳ שהם מטמאין טור
טומאתן ט׳ רמ״ח אברים באדם ל׳ בפיסת הרגל ששה בכל אצבע י׳ בקרסל
ב׳ בשוק ה׳ בארכובה א׳ בירך ג׳ בקוטלית י״א צלעות ל׳ בפיסת היד ו׳ בכל אצבע ב׳ בקנה
וד׳ בקנה ב׳ במרפק א׳ בזרוע וד׳ בכתף מאה ואחד מזה ומאה ואחד מזה י״ח חוליות
בשדרה ט׳ בראש ח׳ בצואר ו׳ במפתח של לב וה׳ בנקוביו וכל אחד ואחד מטמ׳ במגע
ובמשא ובאהל המת ובזמן שיש עליהן בשר כראוי אם אין עליהן בשר כראוי מטמ׳
במגע ובמשא ואין מטמאין באהל

פר׳ ב׳

ואלו מטמאין
באהל המת וכזית מן המת וכזית נצל ומלא תרווד
רקב והשדרה והגלגלת ואבר מן המת ואבר מן החי שיש עליהן בשר כראוי ורובע
עצמות מרוב בנינו של מת אע״פ שאין בהם רובע טמאין וכמ׳ הוא רוב מנינו ק׳
כ״ה ב׳ רביעית דם ורביעית דם תבוסה ממת אחד ר׳ עקי׳ או׳ מב׳ מתים ודם קטן
שיצא כולו ר׳ עקי׳ או׳ כל שהו וחכמ׳ או׳ רביעית כזית רימה בין חיה ובין מתה ר׳ ליעז׳
מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין אפר שרופין ר׳ ליעז׳ או׳ שיעורו ברובע וחכמ׳ מטהרין מלא תרווד
ועוד עפר קברות טמא ור׳ שמע׳ מטהר מלא תרווד רקב שגבלו במים אינו חיבור
לטומאה ג׳ ואלו מטמאין במגע ובמשא ואין מטמ׳ באהל עצם כשעור
וארץ העמים ובית הפרס אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליהן בשר כראוי השדרה
והגלגלת שחסרו וכמ׳ הוא חסרונו בשדרה ב״ש או׳ שתי חוליות וב״ה או׳ אפי׳ חוליא אחת ובגלגל׳
ב״ש או׳ כמלא מקדח וב״ה או׳ כדי שינטל מן החי וימות ובאיזה מקדח אמרו במקדח
קטן של רופאים דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ כגודל של לשכה ד׳ הגולל והדופק
מטמאין במגע ובאהל ואין מטמאין במשא ר׳ ליעז׳ או׳ מטמאין במשא ר׳ יהוש׳ או׳

אם יש שם רחתיהן עפר קברות מטמאין במשא ואם לאו אין מטמאין במשא איזהו
הרופק את שהגולל נשען עליו אבל דפק רופקין טהור ״ ה אלו אם חסרו טהורין
כזית מן המת כזית נצל ומלא תרווד רקב ורביעי' דם ועצם כשעור' ואבר מן החי שחסר
עצם השדרה והגלגלת מב' מתים ורביעית דם מב' מתים ורובע עצמו' מב' מתים ואבר
מן המת מב' מתים ואבר מן החי מב' אנשים ר' עקי' מטמ' וחכמ' מטהרין ״ ו עצם
כשעור' שנחלק לשנים ר' עקי' מטמא ור' יוחנן בן נורי מטהר א"ר יוחנן בן נורי לא אמ'
עצמות כשעורה אלא עצם כשעורה רובע עצמו' שנדקדקו ואין בכל אחד ואחד
כשעורה ר' שמע' מטהר וחכמ' מטמאין אבר מן החי שנחלק לשנים טהור
ור' יוסה מטמ' ומודה ר' יוסה שאם נטל חצאין שהוא טהור ״

פרק ג

כל המטמאין באהל שנחלקו והכניסן לתוך הבית ר' דוסא
בן הרכינס מטהר וחכמ' מטמאין כיצד הנוגע בכשני חצאי
זיתים מן הנבלה או נושאן ובמת הנוגע בכחצי זית ומאהל על כחצי זית או נוגע
בכחצי זית ובחצי זית מאהל עליו או מאהל על כשני חצאי זיתים או מאהיל על
כחצי זית ובחצי זית מאהיל עליו ר' דוסא בן הרכינס מטהר וחכמי' מטמאין ״
ב אבל הנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית או מאהל
על כחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית טהור א"ר מאיר אף בזה ר'
דוסא בן הרכינס מטהר וחכמ' מטמאין הכל טמא חוץ מן המגע עם המשא והמשא
עם האהל זה הכלל כל שהוא משם אחד טמא ומשני שמות טהור ״ ג
מלא תרווד רקב שנתפזר בתוך הבית הבית טמא ור' שמעון מטהר רביעית דם שנבלע
בתוך הבית הבית טהור נבלעה בכסות אם מתכבסת כסות טמא ויוצא ממנה רביעית
דם טמאה ואם לאו טהור שכל הבלוע שאינו יכול לצאת טהור ״ ד נשפך
בארץ אם היה קטפרס והאהיל על מקצתו טהור היה אשבורן או שקרש טמא ״
נשפך על האסקופה והיא קטפרס בין מבפנים בין מבחוץ והבית מאהיל עליו טהור
היה אשבורן או שקרש טמא כל שבמת טמא חוץ מן השינים והשער והצפורן
ובשעת חיבורן הכל טמא ״ ה כיצד המת בחוץ ושערו בפנים הבית טמא
עצם שיש עליו כזית בשר והכניס מקצתו בפנים והבית מאהיל עליו טמא שני
עצמות ועליהן כשני חצאי זיתים בשר והכניס מקצתן בפנים והבית מאהיל עליו טמ'
היו תחובין בידי אדם טהור שאין חיבורי אדם חיבור ״ ו איזהו דם תבוסא
המת שיצא ממנו שמינית בחייו ושמינית במותו דברי ר' עקי' ר' ישמע' א' רביעית
בחייו ורביעית במותו נוטל מזה ומזה רביעית ר' אלעזר בן יהודה א' זה וזה במים ״
ז איזהו דם תבוסה צלוב שדמו שותת ונמצא תחתיו רביעי' דם טמא אבל המת
שדמו מנטף ונמצא תחתיו רביעית דם טהור ר' יהוד' א' לא כי אלא השותת טהור
והמנטף טמא ״ ח כזית מן המת פתחו כטפח והמת פתחו כד' טפחים להציל
את הטומאה על הפתחים אבל להוציא את הטומאה בפותח טפח וגדול מכזית כמת
טמא ר' יוסי א' השדרה והגלגלת כמת ״ ט טפח על טפח על רום טפח מרובע
מביא את הטמאה וחוצץ בפני הטומאה כיצד ביב שהוא קמור תחת הבית יש בו פותח
טפח ויש ביציאתו פותח טפח ויש טומאה בתוכו הבית טהור טומאה בבית מה
שבתוכו טהור שדרך טומאה לצאת ואין דרכה ליכנס יש בו פותח טפח ואין ביציאה

פותח טפח ויש טומאה בתוכו הבית טהור טומאה בבית מה שבתוכו טהור שדרך ד׳
הטומאה ליצאת ואין דרכה ליכנס אין בו פותח טפח ואין ביציאתו פותח טפח טומא׳
בתוך הבית טמא טומאה בבית מה שבתוכו טמא ״ ו׳ חור שחררוהו מים או ד׳
שרצים או שאכלתן מלחת וכן מדבך של אבנים וכן סוור של קורות ר׳ יהוד׳ או׳ כל
אהל שאינו בידי אדם אינו אהל ומודה בשקפים ובסלעים ״

פרק ד

מגדל שהוא עומד באויר וטומאה בתוכו כלים שבעוביו טה׳
בעוביו כלים שבתוכו טהורין ר׳ יוסי או׳ מחיצה למחיצה היה עומ׳
בתוך הבית טומא׳ בתוכו הבית טמא טומאה בבית מה שבתוכו טהור שדרך טומא׳
ליצאת ואין דרך טומאה ליכנס כלים שבינו לבין הארץ שבינו לבין הכותל שבינו
לבין הארץ שבין הקורות אם יש שם פותח טפח טמאין ואם לאו טהורין טומאה
שם הבית טמא ״ ב׳ היבה המגדל יש בה פותח טפח ואין ביציאתה פותח טפח
טומא׳ בתוכה הבית טמא טומאה מה שבתוכה טהור שדרך טומאה ליצאת ואין
דרכה ליכנס היתה מכנה שלו משוכה לאחרין שלש אצבע׳ טומאה שם כנגד
הקורו׳ הבית טהור בד״א בזמן שיש שם פותח טפח אינה יוצאה והמגדל בא במדה ״

פרק ה

התנור שהוא עומד תוך הבית ועינו קמורה לחוץ והאהילו עליו
קוברי המת בש״א הכל טמא ובה״א התנור טמא והבית טהור
ר׳ עקי׳ או׳ את התנור טהור ״ ב׳ ארובה שבין הבית לעליה וקדירה נתונה עליה ונקוב׳
בטונם בש״א הכל טמא ובה״א הקדירה טמאה ועלייה טהור ר׳ עקי׳ או׳ את הקדרה
טהורה ״ ג׳ היתה שלימה בה״א ש׳ מיצלה על הכל ובש״א אינה מיצל׳ אלא
על האוכלין ועל המשקין ועל כלי חרש חזרו בה׳ להורות כבש״ ״ ד׳ לגין שהו׳
מלא משקין טהורין הלגין טמא טומאה ז׳ והמשקין טהורין ואם פינן לכלי אחר
טמאין האשה שהיא לשה בעריבה האשה והעריבה טמאין טומאה ז׳ והבצק
טהור ואם פינתו לכלי אחר טמ׳ חזרו בה׳ להורות כדברי בש״ ״ ה׳ היו כלי אבנים
כלי גללים כלי אדמ׳ הכל טהור היה כלי טהור לקדש ולחטאת הכל טהור שהכל נאמני׳
על החטאת מפני שהכלים טהורין וכלי חרס טהורין ומצילין עם דפנות אהלים ״
ו׳ כיור הבור והדות שבבית וכפישה נתונה עליו טהור ואם היה באר חלקה או
כוורת פתוח וכפישא נתונה טמא אם היה נבר חלק או פרירה שאין לה גפיים טהור
שאין הכלים מיצילין על דפנו׳ אהלים עד שיהא להם דפנות וכמה הוא הדופן טפח
היה לה חיצי טפח מיכן וחיצי טפח מיכן אינה דופן עד שיהא לה טפח ממקו׳ אחד ״
ז׳ כשם שמיצילין בפנים כך מיצילין מבחוץ כיצד כפישא שהיא נתונה על היתד׳
מבחוץ טומאה תחתיה כלים שבכפיש׳ טהורין ואם היתה כותל חיצר או כותל הגינה
אינו מיציל קורה שהיא נתונה מכותל לכותל וקדירה תלויה בה טומאה תחתיה
כלים שבקדיר׳ טהורין דברי ר׳ עקי׳ וחכמ׳ מטמאין ׳

צ׳ לכתב חסר
טיות הבבין פיגות
שבין כש לבה
ונדלית חזרו וכ׳

פרק ו

אדם וכלים עשויין אהלים לטמא אבל לא לטהר כיצד
ארבעה נושאין את הנדך טומאה תחתיו כלים שעל גביו טמאי׳
טומאה על גביו כלים שתחתיו טמאין ור׳ אליע׳ מטהר נתון על ארבעה כלי׳ אפי׳
כלי גללים וכלי אבנים וכלי אדמ׳ טומאה תחתיו כלים שעל גביו טמאין טומאה
על גביו כלים שתחתיו טמאין נתון על ארבע אבנים או על דבר שיש בו רוח

חיים טומאה תחתיו כלים שעל גביו טהורין טומא׳ על גביו כלים שתחתיו טהורין ״
ב׳ קורי המה שהיו עוברין באסכררה ותגית אחר מהן את הדלה וסמכו את המפה
אם יכולה הדלה לעמוד בפני עצמו טהור ואם לאו טמא וכן חבית של גרוגרו׳ וכן קופ׳
של תבן שהן נתונין בחלון אם יכול הגרוגרות והתבן לעמוד בפני עצמו טהורין ואם
לאו טמאין בית שחיצו בקנקנים וטח בטיט אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו
טהור ואם לאו טמא ״ ג׳ כותל המשמש את הבית ידון מחיצה למחיצה כיצד
כותל שהוא לאויר וטומאה בתוכו מחיצו ולפנים הבית טמא והעומד מלמעלה
טהור מחיצו ולחוץ הבית טהור והעומד מלמעלן טמא מחיצה על מחיצה הבית
טמ׳ והעומד מלמעלן ר׳ מאיר מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ר׳ יהוד׳ או׳ כל הכותל לבית ״
ד׳ כותל שבין שני בתים וטומאה בתוכו הבית הקרוב לטומאה טמא לטהרה טהור
מחיצה למחיצה שניהם טמאים טומא׳ כאחר מהם ועליו כותל מחיצו וכלפי טומא׳ טמא׳
מחיצו וכלפי טהרה טהורין מחיצה למחיצ׳ הרי הן טמאין מעזיבה שבין הבית לעלייה
ועלייה וטומאה בתוכה מחיציה ולמטן הבית טמא והעלייה טהורה מחיציה ולמעל׳
העלייה טמאה והבית טהור מחיצה למחיצ׳ שניהן טמאין טומאה כאחר מהם וכלי׳
במעזיבה מחיציה וכלפי טומאה טמאין מחיציה וכלפי טהרה טהורין מחיצה למחיצ׳
הרי הן טמאין ר׳ יהוד׳ או׳ כל המעזיבה לעלייה ״ ה׳ טומאה בין הקורות ותחתיה
כקליפת השום אם יש שם פותח טפח הכל טמא ואם אין שם פותח טפח רואין את
הטומאה כאילו היא אוטם היתה נראית בתוך הבית בין כך ובין כך הבית טמא ״
ו׳ בית המשמש את הכותל ידון כקליפת השום כיצד כותל שבין שני טבנין או בין
שני מערות טומאות בבת׳ וכלים בטהל ועליהם כקליפת השום טהורין טומאה תחת
העמוד טומא׳ בוקעת ועולה טומאה בוקעת ויורדת ״ ז׳ כלים שתחת הפרח
טהורין ר׳ יוחנן בן נורי מטמ׳ הטומאה והכלים שתחת הפרח אם יש בהן פותח טפח
טמאין ואם לאו טהורין שני פרדיסקין זה כנגד זה או זה על גבי זה נפתח אחר מהן
הוא והבית טמא וחבירו טהור ורואין את הפרדיסקין כאילו הוא אוטם ידון מחיצ׳
למחיצה להביא את הטומאה לבית ״

פר׳ ז׳

הטומא׳ בכות׳
ומקומה טפח על טפח ועל רוב׳
טפח כל העליות
שעל גבה אפי׳ הן עשר טמאות היתה עלייה אחת על גבי שני בתי׳ היא טמאה וכל
העליות שעל גבה טהורו׳ כותל טל׳ טומאה בוקעת ועולה טומאה בוקע׳ ויורדת ״
ב׳ נפש אטומה הטגעטה מן היצדדין טהור מפני שהטומאה בוקע׳ ועולה בוקעת
ויורדת ואם מקום הטומאה טפח על טפח ועל רום טפח הטגעטה מכל מקו׳ טמא
מפני שהיא כקבר סתום סמך לה כוטה טמאו׳ ר׳ יהוד׳ מטהר ״ ג׳ כל שיפועי
אהלים כאהלים אהל שהוא שופע ויורד וכלה ער כאצבע טומא׳ באהל כלי׳ שתח׳
השיפוע טמאין טומא׳ תחת השיפוע כלים שבאהל טמאין טומאה מתוכו הטגע
ט מתוכו טמ׳ טומאת ז׳ ומאחוריו טמא טומאת ערב טומא׳ מאחוריו הטגע בו
מאחוריו טמא טומא׳ ז׳ ומתוכו טמא טומא׳ ערב בחיצי זית מתוכו וכחיצי זית מאחו׳
הטגע בו בין מתוכו בין מאחוריו טמא טומא׳ ערב ״ ד׳ מקיפו מרודד על
הארץ טומאה תחתיו או על גביו טומא׳ בוקעת ועולה וטומאה בוקעת ויורד׳ אהל
שהוא נטוי בעלייה מקיפו מרודד על הארובה שבין הבית לעליה ר׳ יוסה או׳ מציל ר׳

ר׳ שמעון או׳ אינו מיטמ׳ עד שיהא נעוי כנטיית האהל ״ ה׳ המת בבית ובו פתחי׳
הרבה כולן טמאין נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טהורין חשב להוציאו באחד
מהן או בחלון שהוא ד׳ על ד׳ פתחים מציל על כל הפתחים כולן ב״ש יחשוב עד ש׳
שלא ימות המת וב״ה את משימות המת היה סתום ונמלך לפותחו ב״ש כשיפתח
ד׳ טפחים וב״ה או׳ משיתחיל ומודי׳ בפותח תחלה כשיפתח ארבעה טפח ״ ו׳ האשה
שהיא מקשה לילד והוציאה מביתה לבית הראשון טמא בספק והשני בוודאי א״ר
יהוד׳ אימתי בזמן שהיא נטולה בכפים אבל אם היתה מהלכה הראשון טהור שמי׳
שמשנפתח הקבר שיהלך וראש כפיקא ״ ז׳ יצא הראשון מת והשני
חי טהור הראשון חי והשני מת טמא ר׳ מאיר בשפיר אחד טמא בשני שפירי׳ טהו׳ ״
ח׳ האשה שהיא מקשה לילד מחתכין את הולד במעיה ומוציאין אותו אברים
אברים מפני שחייה קודמין לחייו יצא רובו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש ד
מפני נפש ״

פר׳ ח׳

יש מביאין את הטומאה וחוצצין ומבי׳ ולא חוצצין
חוצצין ולא מביאין לא מביאין ולא
חוצצין אלו מביאין וחוצצין השידה והתיבה והמגדל וכוורת הקש וכוורת הקנים
ובור ספינה אלכסנדרית שיש להם שולים והם מחזיקין ארבעים סאה בלח שהן
כוריים ביבש והיריעה והקורטיא וקטבוליא וסירין ומפץ ומחצלת שהם עשויים
אהלים ועדר בהמ׳ טמאה וטהורה ומכוורת חיה והעוף ששכן ועשה מקום לקנו ד׳
בשבלים והאירוס והקיסוס וירקות חמור ודלעת יוונית ואכלים טהורים ר׳ יוחנן בן נורי
לא היה מוד׳ באוכלים טהורין חוץ מן העיגול של דבילה ״ ב׳ הזיזים והגזוזטרו׳
והשובכות והשקיפים והסלעים והנחירי׳ והשרעים והסככות והפרעות שהן יכולין
לקבל מעזיבה בינונית כדברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ מעזיבה קטנה אלו הן הסככות אילן המיסך
על הארץ והפרעות היוצאו׳ מן הגדר ״ ג׳ ואלו מביאין ולא חוצצין השידה
והתיבה והמגדל וכוורת הקש וכוורת הקנים ובור ספינה אלכסנדרי׳ שיש להם שוליים
ואין מחזיקין מ׳ סאה בלח שהם כוריים ביבש והיריעה והקורטיא וקטבוליא וסירין ומפ׳
ומחצלת שאין עשויין אהלים ובהמ׳ וחיה שמתו ואוכלים טמאין ומוסף עליהם
הריחיים של אדם ״ ד׳ ואלו חוצצין ולא מביאין הזרעים והירקות המחוברים
לקרקע חוץ מן הירקו׳ שמנו וכיפת הברד והשלג והכפור והגליד והמלח והחרול
ממקום למקום והעוף הפורח וטלית המנפנפת וספינה שהיא שטה על פני המים
קשר את הספינה בדבר שהוא יכול להעמיד כגון את האבן על גבי מטלית מביאה
את הטומאה ר׳ יוסי או׳ הבית שבספינה אינו מביא את הטומאה ״ ו׳ שדה כי
חביות וכהן כשני חיצאי דיהים מוקפו׳ צמיד פתיל ומונחות לתוך הבית הן טהורות
והמת טמא נפתחה אחת מהן היא טמאה והבית טמא וחברתה טהורה וכן שני חדרי׳
שהן פתוחין לבית ״

פר׳ ט׳

כוורת שהיא לתוך הפתח ופיה
לחוץ וכזית מן המת נתון תחתיה או על גבה
מבחוץ כל שהן כנגד הדית תחתיה וגבה טמא וכל שאינו כנגד הדית תוכה והבית טהו׳
בבית אין טמא אלא הבית תוכה הכל טמא ״ ב׳ היתה גבוהה מעל הארץ טפח
וטומאה תחתיה או בביתה או על גבה הכל טמא ״ ג׳ בד״א בזמן שהיא כלי מחולחל
היתה פחותה ופקוקה בקש או אפויה כל שאין לה טפח ממקו׳ אחר כזית מן המת נתון׳

התחתיה כנגדו עד התהום טמא על גבה כנגדו עד הרקיע טמא בבית הבית אין טמא אל'
הבית בתוכה אין טמא אלא תוכה ·· ד' היתה גבוהה מן הארץ טפח טומאה
התחתיה או בבית התחתיה והבית טמא ותוכה וגבה טהור בתוכה אין טמא אלא תוכה על
גבה כנגדו עד הרקיע טמא ·· ה' ר"א כומן שפיה לחוץ היה פיה לפנים וכזית
מן המת נתון תחתיה או על גבה מבחוץ כל שהוא כנגד הזוית התחתיה וגבה טמא וכל
שאינו כנגד הזוית תוכה והבית טהור או בבית הכל טמא ·· ו' היתה גבוהה מן הארץ
טפח וטומאה תחתיה או בבית או בתוכה או על גבה הכל טמא ·· ז' ר"א כומן
שהיא כלי מחולחלת היתה פחותה ופקוקה בקש או אפויה איזוהי אפויה כל שאין
לה טפח ממקום אחר כזית מן המת נתון התחתיה כנגדו עד הרקיע טמא תוכה או בבית
תוכה והבית טמא ·· ח' היתה גבוהה מן הארץ טפח טומאה התחתיה או בבית
או בתוכה הכל טמא אלא גבה על גבה כנגדו עד הרקיע טמא ·· ט' היתה
ממולאה את כל הבית ואין בינה לבין הקורות פותח טפח וטומאה בתוכה הבית טמא
טומאה בבית מה שבתוכה טהור שדרך הטומאה לצאת ואין דרכה ליכנס בין עומדת בין
מוטה על צדה בין אחת בין שתים ·· י' היתה עומדת בתוך הפתח ואין בינה
לבין השקוף פותח טפח טומאה בתוכה הבית טהור טומאה בבית מה שבתוכה טמא
שדרך טומאה ליצאת ואין דרכה ליכנס ·· יא' היתה מוטה על צדה באויר
וכזית מן המת נתון התחתיה שהוא כל שהוא כנגד הזוית התחתיה וגבה טמא וכל שאינו
כנגד הזוית ותוכה טהור בתוכה הכל טמא ·· יב' היתה גבוהה מן הארץ טפח
טומאה התחתיה או על גבה הכל טמא אלא תוכה ובתוכה הכל טמא ·· יג' ר"א
כומן שהיא כלי היתה פחותה ופקוקה בקש או מחוזקת ארבעה כדברי חכמ' כזית
מן המת נתון ע' התחתיה כנגדו עד התהום טמא על גבה כנגדו עד הרקיע טמא בתוכ'
אין טמא אלא תוכה ·· יד' היתה גבוהה מן הארץ טפח טומאה התחתיה
התחתיה טמא בתוכה תוכה טמא על גבה כנגדו עד הרקיע טמא ·· טו' היתה
יושבת על שוליה והיא כלי וטומאה התחתיה בתוכה או על גבה טומאה בוקע' ועולה
בוקעת ויורדת היתה גבוהה מן הארץ טפח או מוטפ' או כפויה על פיה טומאה
התחתיה בתוכה או על גבה הכל טמא ·· טז' ר"א כומן שהיא כלי היתה פחות'
או פקוקה בקש או מחוזקת מ' פאה כדברי חכמ' טומאה התחתיה בתוכה או על גבה
טומאה בוקעת ועולה בוקע' ויורדת ר' אליע' ור' שמע' או' אין טומאה עולה לה את
לא יורדת ממנה ·· יז' היתה גבוה מן הארץ טפח טומאה התחתיה התחתיה
טמא בתוכה או על גבה כנגדו עד הרקיע טמא ·· יח' ארון שהיא רחבה
מלמטה וקצרה מלמעלה והמת בתוכה הנוגע בה מכל מקו' טמא היתה שוה
הנוגע בה מכל מקום טמא דברי ר' אליע' ור' יהוש' או' מטפח ולמטן טהור ומטפח
ולמעלן טמא ·· יט' העשויה כמין קמטרא הנוגע בה מכל מקו' טמ' כמין
גלוסקום הנוגע בה מכל מקום טהור חוץ ממקו' פתיחתה ·· כ' חבית
שהיא יושבת על שוליה באויר וכזית מן המת נתון תחתיה או בתוכה כנגד קורקורת'
טומאה בוקע' ועולה בוקעת ויורדת והחבית טמאה תחת דופנה מבחוץ טומאה
בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ר"א מטהר אבל אם היתה טמאה או גבוהה מן הא'
טפח או מוטפה או כפויה על פיה טומאה התחתיה בתוכה או על גבה הכל טמא ··

ולמטן טהור ולמעלן טמא
רחבה ולמעלן וקצרה ולמטן
הנוגע בה

פר' י'

ארובה שהיא בתוך הבית ויש בה פותח טפח טומאה בבית
כנגד ארובה טהור הטומאה בין בבית בין כנג' ארובה נתן את
רגלו מלמע' ע"ג את הטומאה מקיצת הטומא' בבית ומקיצתה כנגד ארובה הבית
טמא וכנגד הטומאה טמא " ב' אין בארובה פותח טפח טומא' בבית כנגד
ארובה טהור טומא' כנגד ארובה הבית טהור הטומאה בבית נתן את רגלו מלמע' ר'
מאיר מטמ' וחכמ' או' אם טומאה קדמ' את רגלו טמא ואם רגלו קדמ' את הטומא'
טהור ר' שמע' או' שהיו רגלים זו על גבי זו שקדמו את הטומאה משך הראשון
את רגלו ונמצא רגלו של שני שם טהור מפני שקדמ' רגלו על ראשון את הטומ' "
ג' מקיצת הטומאה בבית מקיצתה כנגד ארובה הבית טמא וכנגד ארובה
הטומאה טמא דברי ר' מאיר ר' יהוד' או' הבית טמ' וכנגד הטומאה טהור ר' יוסי או' אם
יש בטומא' כדי שתחלק ותטמ' את הבית ותטמ' כנגד הטומאה כנגד הטומאה טמא
ואם לאו הבית טמא וכנגד הטומא' טהור " ד' ארובות זו על גבי זו ויש בהן פות'
טפח טומאה בבית כנגד ארובו' טהור טומאה כנגד ארובו' הבית טהור טומאה בין
בבית בין כנגד ארובו' נתן דבר שהוא מקבל טומא' בין מלמעלן בין מלמטן הכל טמא
ודבר שאינו מקבל טומא' ממנו ולמטן טמא ממנו ולמעלן טהור " ה' אין
בארובו' פותח טפח טומאה בבית כנגד ארובות הבית טהור הטומא' בבית נתן בין דבר
שהוא מקבל טומא' בין דבר שאינו מקבל טומא' בין מלמעלן בין מלמטן אינו טמ'
אלא החתון טומאה כנגד ארובו' נתן דבר שהוא מקבל טומא' בין מלמעלן בין
מלמטן הכל טמא ודבר שאינו מקבל טומא' בין מלמעלן בין מלמטן אינו טמ'
אלא החתון " ו' ארובה שהיא בתוך הבית וקדירה נתונה תחתיה שאם
נעלה ואין שפתיה נוגעו' בארובה טומאה תחתיה בתוך או על גבה טומאה בוקעת
ועולה ובוקע' ויורדת והבית טהור היתה גבוהה מן הארץ טפח טומאה תחתיה או
בבית תחתיה והבית טמ' תוכה וגבה טהור בתוכה או על גבה טמא " ז' היתה נתונה
כנגד האסקופה שאם תעלה והגע משקות בפותח טפח טומאה תחתיה בתוכה או על
גבה טומא' בוקעת ועולה בוקע' ויורדת היתה גבוהה מעל הארץ טפח טומאה
תחתיה או בבית תחתיה והבית טמא תוכה וגבה טהור תוכה או על גבה הכל טמא "

פר' יא'

בית שנסדק טומאה בחוץ כלים שבפנים טהורי'
טומאה בפנים כלים שבחוץ ב"ש או' עד שיהא
בסדק ד' טפחי' וב"ה או' כל שהן ר' יוסי או' משום ב"ה פותח טפח " ב' אכסדרה
שנסדקה טומא' בצד זה כלים שבצד השני טהורין נתן את רגלו או קנה מלמעלן
ועירב את הטומאה נתן את הקנה בארץ אינו מביא את הטומא' עד שיהא גבוה מן
הארץ פותח טפח " ג' סגוס עבה וכיפה עבה אינן מביאין את הטומאה עד
שיהו גבוהין מן הארץ פותח טפח קפילין זו על גבי זו אינן מביאין את הטומא'
עד שיהא העליונה גבוהה מן הארץ פותח טפח היה אדם נתון שם ב"ש אינו מביא
את הטומא' וב"ה אדם חלול הוא והצד העליון מביא את הטומאה " ד' היה
משקיף בעד החלון והאהיל על קוברי המת ב"ש או' אין מביא את הטומאה וב"ה
או' מביא את הטומאה ומודי' שאם היה לבוש בכליו או שהיו זה על גבי זה שהן
מביאין את הטומאה " ה' היה מוטל על האסקופ' והאהילו עליו קוברי המת

כ״ש או׳ אין מביאין את הטומא׳ וב״ה או׳ מביאין את הטומאה הטומאה בבית וד
והאהילו עליו טהורין כ״ש מטהרין וב״ה מטמאין ״ ו׳ כלב שאכל בשר המת
ומת מוטל על האסקופא ר׳ מאיר או׳ אם יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומ׳
ואם לאו אינו מביא את הטומאה ר׳ יוסי או׳ רואין את הטומא׳ מכנגד השקוף
ולחוץ הבית טהור ר׳ אלעזר או׳ פיו כלפנים הבית טהור פיו ולחוץ הבית טמא ע״ד
שהטומא׳ יוצאה דרך שוליו ר׳ יהוד׳ בן בתיר׳ או׳ בין כך ובין כך הבית טמא ״
ז׳ וכמ׳ תשהא במעיו ג׳ ימים מעת לעת ובעופות ובדגים כדי שתפול לאור ותשרף
דברי ר׳ שמע׳ ר׳ יהוד׳ בן בתיר׳ או׳ בעופות ובדגים מעת לעת ״ ח׳ החרות שבבית
ומנורה בתוכו והפרח שלה יוצא וכפיש׳ נתונה עליה שאם הנטל מנורה וכפישא
עומדת על פי החרות כ״ש או׳ החרות טהור והמנורה טמאה וב״ה או׳ את המנורה
טהור ומודים שאם הנטל המנור׳ וכפישא נופל׳ הכל טמא ״ ט׳ כלים שבין
שפתי כפישא לשפתי החרות אפי׳ עד התהום טהורין טומא׳ שם הבית טמא טומא׳
בבית כלים שבכותל החרו׳ אם יש במקומם טפח על טפח על רום טפח טהורין ואם
לאו טמאין ואם היו כותלי החרו׳ רחבין משל בית בין כך ובין כך טהורין ״

פר׳ יב

נסר שהוא נתון על פי תנור חדש ועודף מכל צדדין
כפותח טפח טומא׳ תחתיו כלים שעל גביו טהורין
טומאה על גביו כלים שתחתיו טהורין ובישן טמא ר׳ יוחנן בן נורי מטהר ״
ב׳ כירה שהיא נתונה על פי התנור והית׳ צמיד פתיל טומאה תחתיה או על
גבה הכל טמא ובנגדו אוירו של תנור טהור טומא׳ כנגד אוירו של תנור כנגדו עד
הרקיע טמא ״ ג׳ נסר שהוא נתון על פי התנור ישן יוצא מיכן ומיכן טפח
אבל לא מן הצדדין טומא׳ בצד זה כלים שבצד השני טהורין ור׳ יוסי מטמא ״
ד׳ הבטח אינו מביא את הטומא׳ היה בו דיוד ר׳ אליע׳ או׳ אינו מביא את
הטומא׳ ור׳ יהוש׳ או׳ רואין את הבטח כאילו אינו והדיוד את העליון מביא את
הטומאה ״ ה׳ כתל של עריב׳ שפתחו בתוך הבית אם יש בפותח טפח מביא
את הטומאה ואם לאו מונין בו דרך שמונין במת ״ ו׳ קורות הבית והעליה
שאין עליהן מעזיבה והן מכוונות טומא׳ תחת אחת מהן תחתיה טמא בין העליונה
לתחתונה מיהן טמא על גבי העליונה כנגדו עד הרקיע טמא ״ ז׳ היו העליונו׳
כנגד התחתונו׳ טומאה תחת אחת מהן תחת כולן טמא על גביהן כנגדו עד הרקיע
טמא ״ ח׳ קורה שהיא נתונה מכותל לכותל והטומאה תחתיה אם יש בה
פותח טפח מביאה את הטומא׳ תחת כולה ואם לאו טומאה בוקעת ועולה בוקעת
ויורדת ״ ט׳ וכמה יהא בהקיפ׳ ויהא בה פותח טפח בזמן שהיא עגול׳ היקפה
ג׳ טפחים ובזמן שהיא מרובעת היקפה ד׳ טפחים שהמרובע יתר על העגול רביע׳ ״
י׳ עמוד שהוא מוטל באויר אם יש בו היקף כ״ד טפחים מביא את הטומאה
תחת רפנו ואם לאו טומא׳ בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ״ יא׳ כזית מן המת
מודבק לאסקופה ר׳ אליע׳ מטמא את הבית ור׳ יהוש׳ אמטהר היה נתון תחת
האסקופה ירון מחיצה למחיצה מודבק לשקוף הבית טמא ור׳ יוסי מטהר היה נתון
בתוך הבית הנוגע בשקוף טמא הנוגע באסקופה ר׳ אליע׳ מטמ׳ ור׳ יהוש׳ או׳ מטפח
ולמטן טהור ומעלן טמא ״

פר׳ יג׳

העושה מאור לכתחלה שיעורו מלא מקדח גדול של לשכ׳
שיורי המאור אם איצבעיים של רוחב הגודל אלו הן שיורי
המאור חלון שסתמ׳ ולא הספיק לגומרה שחררוהו מים או שרצים או שאכלתו
מלחת שיעורו מלא אגרות חשב עליו להשמיש שיעורו כפותח טפח למאור
שיעורו מלא מקדח ״ ב׳ הסריגות והרפפות מצטרפות כמלא מקדח כדברי
בש׳ ובה׳ או׳ עד שיהא במקום אחד מלא מקדח כדברי להביא את הטומא׳ ולהוצי׳
את הטומאה ר׳ שמעון או׳ להביא את הטומאה להוציא את הטומאה כפותח
טפח ״ ג׳ חלון שהיא לאויר שיעורה מלא מקדח כנה בית חוצה לה
שיעורה כפותח טפח נתן את הקורא באמצע החלון התחתון כפותח טפ׳ והעליון
מלא מקדח ״ ד׳ החור שנדלה שיעורו מלא אגרות דברי ר׳ עקי׳ ר׳ טרפון
או׳ כפותח טפח שיור החרש מלמטן או מלמעלן הגיפה ולא מרקה או שפתחתו
הרוח שיעורו מלא אגרות ״ ה׳ העושה מקום לקנה ולאכפתי ולנר שיעורו כל
שהו כדברי בש׳ ובה׳ או׳ כפותח טפח לזון את עיניו לדבר עם חבירו ולהשמיש כפות׳
טפח ״ ו׳ ואלו ממעטין את הטפח פחות מטויה כשר ממעט על ידי עצמות
פחות מכשיעורה ממעט על ידי בריה כשר פחו׳ מכזית בשר מן המת פחות מכזית מן
הנבילה פחו׳ מכעדשה מן השרץ ופחו׳ מכביצה אוכלין הטמאה שבחלון וכני שיש
בה ממש ונבלת העוף הטהור שלא חשב עליה ונבלת העוף הטמא שחשב עליה
ולא הכשירה או הכשירה ולא חישב עליה ״ ז׳ ואלו שאינן ממעטין את
הטפח ממעט על ידי עצמות ולא כשר על ידי כשר ולא כזית מן הנבלה ולא כעדש׳
מן השרץ ולא כביצה אוכלין ולא תבואה ולא דבר שאין בה ממש ולא נבלת עוף
הטהור שחשב עליה ולא נבלת עוף הטמאה שחישב עליה והכשירה ולא השתי
והערב המנוגעין ולא לבינה מבית הפרס דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ הלבינה ממעט׳
מפני שעפרה טהור זה הכלל הטהור ממעט והטמא אינו ממעט ״

פר׳ יד׳

הזיז מביא את הטומא׳ בכל שהוא והגזרא והציבור
כפותח טפח איזהו הזיז שפניו למטה והגזרא שפניה
למעל׳ למה אמרו הזיז מביא את הטומאה כל שהוא בזיז שהוא גבוה מן הפתח
ג׳ נדבכין שהן יב׳ טפחים ירמיכן מביא את הטומאה כפותח טפח והעטרות
והפיתוחין מביאין את הטומא׳ בפותח טפח ״ ב׳ זיז שעל גבי הפתח מביא
את הטומא׳ כפותח טפח ושעל גבי החלון כרום איצבעיים ושעל גבי מלא מקדח
כל שהו ור׳ יוסי או׳ מלואו ״ ג׳ קנה שעל גבי הפתח אפי׳ גבוה מאה אמה
מביא את הטומאה כל שהו דברי ר׳ יהוש׳ ור׳ יוחנן בן נורי או׳ אל יחמור זה מן
הזיז ״ ד׳ זיז שהוא סובב את כל הבית ואוכל בפתח שלש איצבעות
טומא׳ בבית כלים שתחתיו טומאה תחתיו ר׳ אליע׳ מטמ׳ את הבית ור׳ יהוש׳ מטהר׳
וכן בחצר שהיא מוקפה אכסדרא ״ ה׳ שני זיזין זה על גבי זה אם יש בהן
פותח טפח וביניהן פותח טפח טומא׳ תחתיהן תחתיהן טמא ביניהן ביניהן טמא
על גביהן כנגדן עד הרקיע טמא ״ ו׳ היה העליון עודף על התחתון טפח
טומא׳ תחתיהן או ביניהן תחתיהן וביניהן טמא על גביהן כנגדו עד הרקיע טמ׳ ״
ז׳ היה העליון עודף על התחתון פחות מטפח טומאה תחתיהן תחתיהן וביניה

טמא ביניהן או תחת המותר ר' ליעזר או תחתיהן וביניהן טמא ור' יהושע או' ביניהן ותחת
המותר טמא ותחתיהן טהור יש כאן פותח טפח ואין ביניהן פותח טפח טומאה
תחתיהן טמא ביניהן או על גביהן כנגדן עד הרקיע טמא ״ ח׳ אין כאן פותח
טפח בין שיש ביניהן פותח טפח ובין שאין ביניהן פותח טפח וטומא תחתיהן וביניהן
ועל גביהן טומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת וכן ב׳ יריעות שהן גבוהות מן הארץ
פותח טפח ״

פר' טו

גוף עבה וטפת עבה אינן מביאין
את הטומא עד שיהו גבוהין מן הארץ פותח
טפח קפולין זו על גבי זו אינן מביאין את הטומא עד שתהא העליונה גבוה מן
הארץ פותח טפח שהי טבליות של עץ זו על גבי זו אינן מביאו' את הטומא עד
שתהא העליונה גבוה מן הארץ פותח טפח ואם היו של שיש טומאה בוקע ועו'
בוקעת ויורדת ״ ב׳ טבליות של עץ שהן נוגעות זו בזו בקרנותיהן והן גבוהות
מן הארץ פותח טפח וטומאה תחת אחת מהן הנוגע בשניה טמא טומא שנעה
כלים שתחת הראשנה טמאין שתחת השנייה טהורין השלחן אינו מביא את
הטומאה עד שיהא בו ריבוע בפותח טפח ״ ג׳ חביות שהן יושבו' על שוליהן
או מוטות על צידיהן באוירוהן נוגעות זו בזו בפותח טפח טומאה תחת אחת מהן
טומאה בוקע ועולה בוקעת ויורדת במ״א בטהורות אבל בטמאות או גבוהות מן
הארץ פותח טפח וטומא תחת אחת מהן תחת כלן טמא ״ ד׳ בית שחיצצו
בנסרים או ביריעות מן הצדדין או מן הקורו' טומאה בבית כלים שבחוצץ טהורין
טומאה בחוצץ כלים שבבית אם יש שם פותח טפח טמאין ואם לאו טהורין ״
ה׳ חיצצו מאריצו וטומאה בחוצץ כלים שבבית טמאין טומאה בבית כלים שבחוצץ
אם יש במקומו' טפח על טפח על רום טפח טהורין ואם לאו טמאין שאריצו של בית
כמוהו עד התהום ״ ו׳ בית שהוא מלא תבן ואין בינו לבין הקורות פותח טפח
וטומא בפנים כלים שכנגד היציאה טמאין טומאה בחוץ כלים שבפנים אם יש
במקומן טפח על טפח על רום טפח טהורין ואם לאו טמאין ואם יש בין התבן ולקורו'
פותח טפח בין כך ובין כך טמאין ״ ז׳ בית שמילאו עפר או צרורות בטלו
וכן כרי של תבואה או גל של צרורות אפי' כגלו של עקן אפי' טומאה בצד הכלים
טומא בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ״ ח׳ חיצר הקבר העומד בתוכה טהור עד
שיהא בה ד' אמות כדברי ב״ש ובה״א ד' טפחים ״ ט׳ קורה שעשאה גולל
לקבר בין עומד בין מוטה על צדה אין טמא אלא כנגד הפתח עשה ראשה גולל
לקבר אין טמ' אלא ד' טפחים כזמן שהוא עתיד לגוד ר' יהוד' או' חיבור ״ י׳
חבית שהיא מליאה משקין מוקפ' צמיד פתיל ועשאה גולל לקבר הנוגע בה טמ'
טומאת ז' והחבית והמשקין טהורין בהמ' שעשאה גולל לקבר הנוגעבה טמא
טומאת ז' ר' מאיר או' כל שיש בו רוח חיים אינו מטמ' משום גולל ״ יא׳
הנוגע במת ונוגע בכלים המאהיל על המת ונוגע בכלי' טמאין מאהיל על המת
ומאהיל על הכלים נוגע במת ומאהיל על הכלים טהורין ואם יש בידיו פותח טפח
טמאין שני בתים ובהן כשני חצאי זיתים ופשט שתי ידיו להם אם יש בידיו פותח
טפח מביא את הטומאה ״

פר' יו

כל המיטלטלין מביאין
את הטומא כעובי המרדע א״ר טרפון אקפח את

יצילני היצר ונפל ונחסור

בני שהלכה זו מקופחת ששמע השומע וטעה שהאומר עונה והמדרע על כתיפו

והאהיל יתרו אחר על הקבר ושמעאוהו משום כלים המאהילין על המת אר עקיבא אני

אתקן שיהו דברי חכמ׳ מקויימין ויהיו כל המיטלטלין מביאין את הטומאה על האדם

הנושאן בעובי המרדע ועל עצמן בכל שהן ועל שאר אדם וכלים בפותח טפח׳

ב׳ כיצד כוש שהוא תחוב בכותל בחיצה ד׳ית מתחתיו ובחיצו ד׳ית מעל גביו אעפ׳ שאו׳

מטונין טמ׳ נמצא מביאות הטומאה על עצמן בכל שהוא ״ ג׳ הקדרשהו׳

עונר והיאכל על כתיפו והאהיל יצתו אחת על הקבר כלים שבעד השני טהורי׳ואם

יש בכל פותח טפח טמאין ׳ התלוליות הקרובו׳ בין לעיר בין לדרך אחת חדשות

ואחת ישנות טמאות והרחוקות חדשות טהורו׳ וישנות טמאות איזו היא הקרובה

חמשים אמה וישנה ששים יא שנה דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ קרובה שאין קרובה

הימנה וישנה שאין אדם זוכרה ״ ד׳ המוצא מת בתחלה מושכב כדרכו

נוטלו ואת תפוסתו מצא שנים נוטלן ואת תפוסתן מצא שלשה אם יש בין זה

לזה מד׳ אמות ועד ח׳ כמלא מיטה וקוברים הרי זו שכונת קברות בודק הימנו ולהלן

עשרי׳ אמה שהגיעו לדבר שאילו מתחלה מצאו נוטלו ואת תפוסתו ״ ה׳

הבודק בודק אמה על אמה ומניח אמה עד שהוא מגיע להלע או לבתולה והמוציא

את העפר ממקום הטומאה אוכל מדמעו המפקח בגל אינו אוכל בדמעו ״ ו׳ היה

בודק והגיע לנחל או לשלוליה או לדרך הרבים מפסיק שדה שנהרגו בה הרוגים

מלקט עצם עצם והכל טהור ״ ז׳ המפנה את קברו מתוך שדהו מלקט עצם

עצם עצם והכל טהור בור שמטילין להם נפלים או הרוגים מלקט עצם עצם

והכל טהור ר׳ שמעון או׳ אם התקינו לקבר מתחל׳ יש לו תפוסה ״

פר׳ יז החורש את הקבר הרי הוא עושה בית הפרס עד כמה הוא

עושה מלא המענה מאה אמה כארבע סאין ר׳ יוסי או׳

את בית חמש סאין במורד ובמעל׳ ונותן רובע כרשנין על טורך המחרשה עד

מקום שיצמחו ג׳ כרשנין זה בצד זה עד שם הוא עושה בית הפרס ר׳ יוסי במורד א׳

ולא במעלה ״ ב׳ היה חורש והטיח בסלע או בגדר או שניער את המחרש

עד שם הוא עושה בית הפרס ר׳ אליעזר או׳ בית הפרס עושה בית פרס ור׳ יהושע או׳

פעמים עושה ופעמי׳ אינו עושה כיצד חורש חיצי מענה וחזר וחרש חיציה וכן

הצדדין הרי זה עושה בית הפרס חרש מלא מענה וחזר וחרש ממנה ולחוץ אין

עושין אותו בית הפרס ״ ג׳ החורש מלא טמיה מגבירות העצמות ומשדה

שאבד קבר בתוכה או שנמצא בה קבר החורש את שאינו שלו וכן נכרי שחרש

אין עושין אותו בית הפרס שאין בית הפרס לכותים ״ ד׳ שדה בית הפרס

על גבי טהור׳ שטפו גשמים מבית הפרס לטהרה אפי׳ לאדום והלבינה או לבנה

והאדימה אין עושין אותה בית הפרס ״ ה׳ שדה שאבד בה קבר טהורה ובנה

בה בית ועליה על גביו אם היה פתחה של עלייה מכוון כנגד פתח של בית העלייה

טהור׳ ואם לאו העלייה טמאה עפר בית הפרס ועפר חוצה לארץ שבא בירק

מצטרפין כחותם המרצופין דברי ר׳ אליעזר וחכמ׳ או׳ עד שיהא במקום אחד כחותם

המרצופין אר׳ יהוד׳ מעשה שהיו איגרות באו׳ למדינת הים לבני כהנים גדולים

והיו בהם כסאה וכסאתים חותמו׳ ולא חשו להם משום טומאה ״

פר׳ יח׳

כיצד בוצרין בית הפרס
מזים על האדם ועל הכלים ושנ׳
בוצרין ומוציאין חוץ לבית הפרס ואחרים מקבלין מהן
ומוליכין לגת ואם נגעו אילו ואלו טמאין כדברי ב״ה וב״ש או׳ אוחז את המגל בסיב
או בוצר בצור ונותן לתוך הכפיש ומוליך לגת א״ר יוסי בד״א בכרם הנעשה בית הפרס
אבל הנוטע בית פרס ימכר לשוק״ ב׳ שלשה בית הפרסות הן החורש את
הקבר ניטעת כל נטע ואינה נזרע׳ כל זרע חוץ מן הזרע הנקצר ואם עקרו יצובר
את הגורן לתוכו וכוברו בשתי כברות והקטניות בשלש כברו׳ ושורפת את הקש ואת
העצה ומטמאין במגע ובמשא ואינן מטמאין באהל״ ג׳ שד׳ שאבד
קבר בתוכה נזרעת כל זרע ואינה ניטעת כל נטע ואין מקיימין בה אילנות חוץ
מאילן סרק שאינו עושה פירו׳ ומטמא׳ במגע ובמשא ובאהל״ ד׳ שדה בוכי׳
לא ניטעת ולא נזרעת ועפרה טהור ועושין ממנה תנורי׳ לקדש ומודים ב״ש
וב״ה שבודקין לעושה פסח ואין בודקין לתרומ׳ ולנזיר ב״ש או׳ בודקין וב״ה או׳ אין
בודקין כיצד הוא בודק מביא את העפר שהוא יכול להסיטו ונותן לתוך כברה
שנקביה דקין וממחה אם נמצא שם עצם כשעור׳ טמא׳״ ה׳ כיצד מטהרין
בית הפרס נוטל הימנו ג׳ טפחים ונותן על גביו ג׳ טפחים ואם נטל מחיציו אחר ג׳
טפחים ונתן על גבי חיציו אחר ג׳ טפחי׳ טהור ור׳ שמעון או׳ אפי׳ נטל ממנו טפח
ומחיצה ונתן עליו טפח ומחיצה ממקום אחר טהור״ ו׳ הרוצף בית הפרס
באבנים שאינו יכול להסיטן טהור ר׳ שמע׳ או׳ את העורק בית הפרס טהור״
ז׳ המהלך בבית הפרס על אבני׳ שיכול להסיטן ועל האדם ועל הבהמ׳ שכוחן
רע טמ׳״ ח׳ המהלך בארץ העמים בהרים ובסלעי׳ טמא בים ובשונית טהור
איזוהי השונית כל מקום שהים עולה בזעפו״ ט׳ הקונה שדה בסוריא סמוכ׳
לארץ ישר׳ אם יכול ליכנס לה בטהרה טהור׳ וחייבת במעשרות ובשביעי׳ ואם
אינו יכול ליכנס לה בטהר׳ טמאה וחייבת במעשרו׳ ובשביעית ומדורות הגוים
טמאין וכמה ישהא להטט ויהא צריך בדיק׳ ארבעים יום אע״פ שאין עמו אשה
ואם היה עבד או אשה משמרין אותו אין צריך בדיקה״ י׳ את מה הן
בודקין את הבבין ואת העמקין ואת המים הסרוחין ב״ש או׳ את האשפתות ועפר
היחוח ב״ה או׳ כל מקום שהחזיר והחולד׳ יכולין להלכו אין צריך בדיקה״
יא׳ האיסטוניות אין בהם משו׳ מדורות גוים רשב״ג׳ עיר גוים שחריבה אין בה
משום מדורות גוים מזרח קיסרין ומערב קיסריין קברות מזרח עכו היה ספק וטיהרו׳״
יב׳ עשרה מקומות אין בהן משו׳ מדורות גוים אהלי הערביים והסוכות
והיצריפין והבורגנין והאליקוטיות ובית שער ואוירה של חצר והמרחץ
ומקום החוצים ומקו׳ הלגיונות״

יפה טהור על אבנים שאינו להסיט ועל האדם ועל הבהמה שכחן

חסלת מסכ׳ אהילות תה״ל״ מסכ׳ נגעים

מראות נגעים שנים שהם ארבעה בהרת עזה כשלג שנייה לה כסיד ההיכל
והשאת כקרום ביצה שנייה לה כצמר לבן דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ השאת כצמר
לבן שנייה לה כקרום ביצה״ ב׳ הפתוך שבשלג כיין המזוג בשלג ד׳
הפתוך שבסיד כדם המזוג בחלב דברי ר׳ ישמע׳ ור׳ עקי׳ או׳ אדמדם שבזה ושבזה

כיון המזוג במים אלא של שלג עזה ושל כיר דיהה הימנה ׃ ג מארבע
מראות הללו מיצטרפין זה עם זה לפטור ולהחליט ולהסגיר את העומד
בס״ש ראשון לפטור את העומד בסוף שבוע שני להחליט את שנולד לו מחיה או
שער לבן בתחלה בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני לאחר הפטור להחליט ׳
את שנולד לו פסיון בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור להחליט
את ההופך כולו לבן מתוך הפטור לפטור את ההופך כולו לבן מתוך הסגר או מתוך
החלט הרי אלו מראות נגעים שמהן הנגעים תלויין כהן ׃ ד ר׳ דוסא בן הרכינס או׳
מראות נגעים שלשים ושישה עקביא בן מהללאל או׳ שבעים ושנים ר׳ חנינא סגן
הכהנים או׳ ששה עשר אין רואין את הנגעים בתחלה לאחר השבת שהשבוע ד
שלו חל בשבת ולא בשני בשבת ששבוע שני חל להיות בשבת ר׳ עקי׳ או׳ לעולם
רואין חל להיות בתוך השבת מעבירין לאחר השבת ויש דבר להקל ולהחמיר ׃
ה כיצד להקל היה בו שער לבן והלך לו שער היו לבנות והשחירו אחת לבנה ואחת
שחור׳ והשחירו שתיהן היו ארוכות והקצירו אחת ארוכה ואחת קצרה והקצירו שתי׳
נסמך השחין לשתיהן או לאחת מהן הקית השחין או שתיהן או אחת מהן או ׳
חלקן השחין ומחיית השחין והמכוה ומחיית המכוה והבוהק היתה בה מחיה והלכ׳
לה המחיה היתה מרובעת ונעשת עגולה או ארוכה מכונס ונעשת מן הצד מכונסת
ונתפזרה ובא השחין ונכנס לתוכה והקיפה חלקה השחין או מיעטה השחין ומחיית
השחין והמכוה ומחיית המכוה והבוהק היה בו פסיון והלך לו או שהלכה לה האם׳
ונתמעטה ואין בה ובוה כגריס השחין ומחיית השחין המכוה ומחיית המכוה והבוה ק
וחולקין בין האם לפסיון הרי אלו להקל ׃ ו כיצד להחמיר לא היה בו שער
לבן ונולד לו שער לבן היו שחורין והלבינו או אחת שחור׳ ואחת לבנה והלבינו ב׳
שתיהן קצרות והאריכו או אחת קצרה ואחת ארוכה והאריכו שתיהן נסמך השחין
לשתיהן לאחת מהן הקית השחין לשתיהן או אחת מהן או חלקן השחין ומחיית
השחין והמכוה ומחיית המכוה והבוהק והלכו להן לא היתה בו מחיה ונולד לו מחי׳
היתה עגול או ערוכה ונעשית מרובע מן הצד ונעשה מכונסת ומפוזרת ונתכנסה
ובא השחין ונכנס לתוכה הקיפה חלקה או מיעטה השחין ומחיית השחין המכוה
ומחיית המכוה והבוהק והלכו להן ולא היה בו פסיון ונולד לו פסיון השחין ומחיית
השחין המכוה ומחיית המכוה והבוהק חולקין בין האם לפסיון והלכו להם הרי
אלו להחמיר ׃

פר׳ ב׳

בהרת עזה נראית בגרמני כהה
והכהה בכושי עזה ר׳ ישמע׳ או׳ בית ישר׳ אני
כפרתן הרי הן כאשכרוע לא שחורים ולא לבנים אלא בינוניים ר׳ עקי׳ או׳ יש
לציירים סממנין שהן צרים צורות שחורה ולבנה ובינוני מביא סם בינוני ומקיפו ׳
מבחוץ והראה כבינוני ר׳ יהוד׳ או׳ מראות נגעים להקל אבל לא להחמיר ויראה
הגרמני בבשרו להקל והכושי כבינוני להקל וחכמ׳ או׳ זה וזה כבינוני ׃ ב אין
רואין את הנגע׳ בשחרית ומן הערבים ובתוך הבית ולא ביום המעונן לפי שכהה
נראית עזה ולא בצהרים לפי שעזה נראית כהה ואימתי רואין בשליש וברביע
ובחמש ובשש ובשבע ובשמונה ובתשע דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ בארבע ובשמנ׳
ובתשע ׃ ג הכהן הסומא באחת מעיניו או שכהה מאור עיניו לא יראה

את הנגעים שנ׳ לכל מראה עיני הכהן בית האפל אין פותחין בו חלונות לראות נגעו״
ד׳ כיצד ראיית הנגע האיש נראה כעודר וכמוסק והאשה כעורכת
וכמניקה את בנה וכאורגת בעומדו לשתי ולאור הימני׳ ר׳ יהוד׳ אומ׳ אף כטווה
בפשתן לשמאלית. כשם שהוא לנגעו כך הוא נראה לתגלחתו כל הנגעים אדם
רואה חוץ מנגעי עצמו ר׳ מאי׳ אומ׳ אף לא נגעי קרוביו״ ה׳ כל הנדרים אדם
מתיר חוץ מנדרי עצמו ר׳ יהוד׳ אומ׳ אף לא נדרי אשתו שבינה לבין אחרים כל
הבכורות אדם רואה חוץ מבכורי עצמו״

פר׳ ג׳

הכל מיטמאין בנגעים חוץ מן הגוים וגר תושב הכל
כשרין לראות את הנגעים אלא שהטומאה והטהרה בידי כהן אומרין לו אמור
טמא והוא אומ׳ טמ׳ אמור טהור והוא אומ׳ טהור אין רואין שני נגעים כאחת בין
באיש אחד בין בשני אנשים אלא רואה את הראשון ומסגירו ומחליטו ופוטרו
וחוזר לשני אין מסגירין את המוסגר ואין מחליטין את המוחלט ואין מסגירין
את המוחלט ואין מחליטין את המוסגר אבל בתחלה בסוף שבוע מסגיר ומסגיר
מחליט ומחליט מסגיר ופוטר מחליט ופוטר״ ב׳ חתן שנראה בו נגע נותנין
לו שבעת ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל״
ג׳ עור הבשר מיטמ׳ בשני שבועים ובשלש סימנין בשער לבן ובמחיה ובפסיון
בשער לבן ובמחיה בתחל׳ בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור
ובפסיון בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ומיטמאין בשני
שבועים שהם שלשה עשר יום״ ד׳ השחין והמכוה מיטמאין בשבוע
אחד ובשני סימנין בשער לבן ובפסיון לבן בתחל׳ בסוף שבוע לאחר הפטור
ומיטמאין בשבוע אחד שהוא שבעת ימים״ ה׳ הנתקין בשני שבועות
ובשני סימנין בשער הצהוב דק ובפסיון בשער צהוב בתחל׳ בסוף שבוע ראשו׳
ובסוף השבוע שני לאחר הפטור ומיטמאין בשני שבוע׳ שהן שלש עשר יום״
ו׳ הקרחת והגבחת מיטמאו׳ בשני שבועות ובשני סימנין במחיה ובפסיון
במחיה בתחל׳ בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ובפסיון בסוף
שבוע ראשון ובסוף שבוע שני אחר הפטור ומיטמאות בשני שבועות שהן של׳
עשר יום״ ז׳ הבגדים מיטמאין בשני שבוע׳ ובשלשה סימנין בירקרק
ובאדמדם בתחל׳ בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ובפסיון
בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ומיטמין בשני שבוע׳ שהן
שלשה עשר יום״ ח׳ הבתים מטמאין בשלשה שבועות ובשלשה
סימנין בירקרק ובאדמדם בתחל׳ בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני ובסוף
שבוע שלישי לאחר הפטור ובפסיון בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני
ובסוף שבוע שלישי לאחר הפטור ומיטמאין בשלשה שבועו׳ שהן תשעה
עשר יום אין בנגעים פחו׳ משבוע אחד ולא יתר על שלשה שבועות״

פר׳ ד׳

יש בשער לבן מה שאין כן בפסיון ויש בפסיון מה שאין
כן בשער לבן ששער לבן מטמ׳ בתחלה ומטמאה בכל
מראה לובן ואין בו סימן טהר׳ יש בפסיון שהפסיון מטמ׳ בכל שהו ומטמ׳ בכל הנגעי׳
חוץ לנתק מה שאין כן בשער לבן״ ב׳ יש במחיה מה שאין כן בפסיון ויש

בפסיון מה שאין כן במחיה ויש במחיה מה שאין כשער לבן שהמחיה מטמאה
בתחלה ומטמאה בכל מראה ואין בה סימן טהרה ויש בפסיון שהפסיון מטמ׳
בכל שהו ומטמ׳ בכל הנגעים חוץ לנגע מה שאין כן במחיה ״ ג׳ יש
בשער לבן מה שאין במחיה ויש במחיה מה שאין בשער לבן ששער לבן מטמ׳
בשחין ובמכוה בכונס ובמפוזר מכונס ושלא מכונס ויש במחיה שהמחיה
מטמאה בקרחת ובגבחת הפוכה ושלא הפוכה ומעכבת את ההפך כולו לבן ד
ומטמ׳ בכל מראה מה שאין כן בשער לבן ״ ד׳ שתי שערות עיקרן משחי׳
וראשן מלבין טהור עיקרן מלבין וראשן משחיר טמא וכמ׳ יהא בליבלוניה ר׳
מאיר או׳ כל שהו ור׳ שמעון או׳ כדי לקרוץ בזוג היתה אחת מלמטה ונחלקה
מלמעלן ונראית כשתים טהור בהרת ובה שער לבן או שחור טמא ואין חושש
שמא מיעט מקו׳ שער שחור את הבהרת מפני שאין בו ממש ״ ה׳ בהרת
כגריס וחוט יוצא הימנה אם יש בו רוחב שתי שערות זוקקה לשער לבן ולפסיון
אבל לא למחיה שתי בהרו׳ וחוט יוצא מזו לזו אם יש בו רוחב שתי שערות
מצטרפין ואם לאו אין מצטרפין ״ ו׳ בהרת כגריס ובה מחיה כעדשה ושער
לבן בתוך המחיה הלכה המחיה טמא מפני שער לבן הלך שער לבן טמא מפני
המחיה ור׳ שמע׳ מטהר מפני שלא הפכתו בהרת. בהרת היא ומחיתה כגריס ושער
לבן בתוך הבהרת הלכה המחיה טמאה מפני שער לבן הלך שער לבן טמ׳ המחיה
ר׳ שמע׳ מטהר מפני שלא הפכתו בהרת כגריס ומודה שאם יש במקום שער לבן
כגריס שהוא טמא ״ ז׳ בהרת ובה מחיה ופסיון הלכה המחיה טמא משו׳
הפסיון הלך הפסיון טמ׳ מפני המחיה וכן בשער לבן ובפסיון הלכה וחזרה בסוף
שבוע הרי היא כמו שהייתה לאחר הפטור תראה כתחלה הייתה עזה ונעשית כהה
כהה ונעשית עזה הרי היא כמו שהייתה ובלבד שלא תתמעט מארבע מראות
כנסה ופשתה או פשתה וכנסה ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ״ ח׳ בהרת כגריס
ופשתה כחצי גריס ר׳ עקי׳ או׳ תראה כתחל׳ וחכמ׳ מטהרין ״ ט׳ בהרת כגריס
ופשתה כחצי גריס ועור והלך מן האום כחצי גריס ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ״
י׳ בהרת כגריס ופשתה כגריס ועור והלכה לה האום ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ או׳ תרא׳
כתחלה ״ יא׳ בהרת כגריס ופשתה כגריס ונולד לפסיון מחיה או שער
לבן והלכה לה האום ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ או׳ תראה כתחלה ״ יב׳ בהרת כחצי גרי׳
ואין בה כלום נולדה בהרת כחצי גריס ובה שערה אחת ונולדה בהרת כחצי גריס
ובה שערה אחת הרי זו להסגיר ״ יג׳ בהרת כחצי גריס ובה שערה אחת
ונולדה בה כחצי גריס ובה שערה אחת הרי זו להסגיר ״ יד׳ בהרת כחצי
גריס ובה שתי שערו׳ ונולדה בהרת כחצי גריס ובה שערה אחת הרי זו להסגיר ״
טו׳ בהרת כחצי גריס ואין בה כלום ונולדה בהרת כחצי גריס ובה שתי שע׳
הרי זו להחליט מפני שאמרו אם בהרת קדמ׳ לשער לבן טמ׳ ואם שער לבן
קדם לבהרת טהור ואם ספק טמא ור׳ יהוש׳ קיהה ׳

פר׳ ה׳

כל ספק נגעים טהור חוץ מזה ועוד אחר ואיזה זה
זה מי שהיתה בהרת בו כגריס והסגירו בסוף שבוע
הרי הוא כבלע ספק שהיא היא ספק שאחר באה תחתיה טמא ״ ב׳ החליטו

כשער לבן והלך שער לבן וחזר שער לבן וכן במחיה ובפסיון בתחל׳ בסוף שבוע׳
ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור הרי כמו שהיה ״ ג׳ החליטו במחיה
והלכה המחיה וחזרה המחיה וכן בשער לבן ובפסיון בתחל׳ בסוף שבוע ראשון
בסוף שבוע שני לאחר הפטור והרי הוא כמו שהיה החליטו בפסיון והלך לו הפסיון
וחזר הפסיון וכן בשער לבן בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור
הרי הוא כמו שהיה ״ ד׳ שער פקודה עקבי׳ בן מהלל׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהר׳
איזהו שער פקוד מי שהיתה ט׳ בהרת ובה שער לבן והלכה הבהר׳ והניחה לשער לב׳
במקומו וחזרה עקבי׳ בן מהלל׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין א״ר עקי׳ מודה אני בזה שהו׳
טהור ואיזהו שער פקוד מי שהיתה ט׳ בהרת כגריס ובה שתי שערו׳ והלך ממנה
כחצי גריס והניחו לשער לבן במקו׳ הבהרת וחזר אמרו לו כשם שבטלו את דברי
עקבי׳ את דבריך אינן קיימין ״ ה׳ כל ספק נגעים בתחל׳ טהור עד שלא
נזקק לטומא׳ ספיקו טהור משנזקק לטומא׳ ספיקו טמא כיצד שנים שבאו אצ׳
כהן בזה בהרת כגריס ובזה כסלע בסוף שבוע בזה כסלע ובזה כסלע ואין ידוע באיז
מהן פסה בין באיש אחד בין בשני אנשים טהור ״ ו׳ משנזקק לטומא׳
ספיקו טמ׳ כיצד שנים שבאו אצל כהן בזה בהרת כגריס ובזה כסלע בסוף שבוע
בזה כסלע ועוד ובזה כסלע ועוד שניה׳ טמאין אע״פ שיחזרו להיות כסלע וכסל׳
שניהם טמאין עד שיחזרו להיות כגריס זהו שאמרו משנזקק לטומא׳ ספיקו
טמא ״

פר׳ ו׳

גופה שלבהרת כגריס הקילקי מרובע ומקום
הגריס תשע עדשות ומקום העדשה
ארבע שערות נמצאו שלשים ושש שערות ״ ב׳ בהרת כגריס ובה
מחיה כעדשה רבת הבהרת טמא׳ נתמעטה טהורה רבת המחיה טמאה נתמעט׳
טהורה ״ ג׳ בהרת כגריס ובה מחיה פחותה מכעדשה רבת הבהרת טמאה
נתמעטה טהורה רבת המחיה טמא׳ נתמעטה ר׳ מאיר מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין מ״ן
שאין הנגע פושה להוכה ״ ד׳ בהרת יתירה מכגריס ובה מחיה יתירה
מכעדשה רבו או שנתמעטו טמאין ובלבד שלא נתמעטו מכשיעור ״ ה׳
בהרת כגריס ומחיה כעדש׳ מקפתה וחוץ למחיה בהרת הפנימית להסגיר והחיצונ׳
להחליט א״ר יוסה אין מחיה סימן טומא׳ לחיצונה שבהרת להוכה נתמעטה
והלכה לה ר״ג או אם מבפנים היא כלה סימן בסימן פסיון לפנימית והחיצונה
טהורה ואם מבחוץ החיצונה ט׳ ר׳ עקי׳ או׳ בין כך ובין כך טהורה ״
ו׳ א״ר שמעון אימתי בזמן שהיא כעדש׳ מוכאה היתה יתירה מכעדשה
והמותר סימן פסיון והחיצונה טמאה היה בוהק פחו׳ מכעדשה סימן פסיון ל
לפנימית ואין סימן פסיון לחיצונה ״ ז׳ עשרים וארבעה ראשי
אברים באדם אינן מטמאין מחמ׳ מחיה ראשי אצבע׳ ידים ורגלים וראשי
אזנים וראש החוטם וראש הגויה וראשי הדדין שבאשה ר׳ יהוד׳ או׳ אף של
איש ור׳ אליע׳ או׳ את היבלות והדלדולים אינן מטמאין משו׳ מחיה ״ ח׳
ואילו מקומו׳ באדם אין מטמאין בבהרת תוך העין ותוך האוזן תוך החוט׳ תוך
הפה הקמטים והקמטים שבצואר תחת הדד ובית השחי כף הרגל והצפורן הרא׳
והזקן השחין והמכוה הקרח המורדין אינן מטמאין בנגעים ואין מצטרפין

ואין הנגע פושה לתוכן ואינן מטמאין משום מחיה ואין מעכבין את ההופך כולו
לבן חזר הראש והזקן ונקרחו השחין והמכוה והקרח ונעשו צרבת הרי אלו מיטמ׳
בנגעים ואינן מיצטרפין עם הנגעים ואין הנגע פושה לתוכן ואין מטמאין משו׳
מחיה אבל מעכבין את ההופך כולו לבן הראש והזקן שלא העלו שער חזר
להיות שבראש ושבזקן נידונין כעור הבשר ״

פר׳ ז ואלו בהרות טהורות שהיו בו קודם למתן תורה בגוי ונתגייר
בקטן ונולד בקמט ונגלה בראש ובזקן בשחין ומכוה ובקרח
במורדין חזר הראש והזקן ונקרחו השחין והמכוה והקרח ונעשו צרבת טהורין
הראש והזקן עד אשר לא העלו שער והעלו שער העלו שער ונקרחו השחין
והמכוה והקרח עד שלא נעשו צרבת ונעשו צרבת וחזרו ר׳ אלעזר בן עזריה מטמ׳
שתחילתו וסופו טמא׳ וחכמ׳ מטהרין ״ ב׳ נשתנו מראיהן בין להקל בין
להחמיר כיצד להקל היתה כשלג ונעשית כסיד ההיכל כצמר לבן וכקרום ביצה ג׳
ונעשית מספחת שאת או מספחת עור כיצד להחמיר היתה כקרום ביצה ונעשית
כצמר לבן כסיד ההיכל וכשלג ר׳ אלעזר בן עזריה מטהר ור׳ אלעזר בן חסמא או׳ להקל
טהור ולהחמיר תיראה כתחלה ר׳ עק׳ או׳ בין להקל בין להחמיר תרא׳ כתחלה ׳
ג׳ בהרת ואין בה כלום כתחלת סוף שבוע ראשון יסגיר בסוף שבוע שני ואחר
הפטור יפטור עודהו מסגירו ומוטרו נולדו לו סימני טומאה יחליט בהר
ובה סימני טומא׳ כתחל׳ בסוף שבוע שני לאחר הפטור יפטור ״ ד׳ התולש
סימני טומאה והכווה את המחיה עובר בלא תעשה ולטהר עד שלא בא אצל
כהן טהור החליטו טמא אמ׳ ר׳ עק׳ שאלתי את ר׳ ג׳ ואת ר׳ יהושע בהולכין לערבה
בתוך הסגרו מהו אמרו לו לא שמענו אבל שמענו עד שלא בא אצל הכהן
טהור אחר החליטו טמא התחילו מביא׳ להם ראיות אחד עומד לפני הכהן ד׳
ואחר כך בתוך הסגרו טהור עד שיטמאנו הכהן מאימתי היא טהרתו ר׳ אליעזר
כשיולד לו נגע אחר ויטהר ממנו וחכמ׳ או׳ עד שתפרח בכולו או עד שתתמעט
בהרתו מכגריס ״ ה׳ מי שהיתה בהרת בו ונקציצה טהורה קיצצה מתכוין
ר׳ אליעזר או׳ כשיולד לו נגע אחר ויטהר ממנו וחכמ׳ או׳ עד שתפרח בכולו היה
ברא׳ שהערלה ימול ״

פר׳ ח הפורח מן הטמא טהור
וחזרו בו ראשי איברים טמא עד שתתמעט
בהרתו מכגריס מטהור טמא חזרו בו ראשי אברים טמא עד שתחזור בהרתו
לכמות שהיתה ״ ב׳ בהרת כגריס ובה מחיה כעדשה פרח בכולו ואחר כך הלכה
לה המחיה או שהלכה לה מחיה ואחר כך פרח בכולו טהור נולד לו טמא נולד
לו שער לבן ר׳ יהוש׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין ״ ג׳ בהרת ובה שער לבן פרח בכולו
אע״פ שהשער לבן במקומו טהור בהרת ובה פסיון פרח בכולו טהור וכולן שחזרו
בהן ראשי אברים הרי אלו טמאין פרחה במקצתו טמא פרח בכולו הרי הוא טהור ״
ד׳ כל פריחות ראשי אברים שבפריחתן טהור טמא וכשחזרו טמאין ולד
חזירת אברים שבחזירתן טימאו טהור נתגלו טמא אפי׳ מאה פעמים ״
ה׳ כל הראוי ליטמא בנגע הבהרת מעכב את הפריחה וכל שאינו ראוי ליטמא
בנגע הבהרת אינו מעכב את הפריחה כיצד פרחה בכולו אבל לא בראש או בזקן

בשחין

כשחין וכמכוה והמורדים חזר הראש והזקן ונקרחו השחין והמכוה והקרח ונעשו
צרבא טהורין פרחה בכולו אבל לא בכחוי עדשה הסמוך לראש ולזקן לשחין ו
ולמכוה ולקרח חזר הראש והזקן ונקרחו השחין והמכוה והקרח ונעשו צרבת
אע״פ שנעשה מקום המחיה בהרת טמא עד שתפרח בכולו ״ ו׳ שתי בהרות
אחת טמאה ואחת טהורה פרחה מזו לזו ואחר כך פרחה טהור בשפתו העליונה
ובשפתו התחתונה בשתי אצבעותיו בשני ריסי עיניו אע״פ שמדביקן זה לזה והן
נראין כאחת טהור פרחה בכולו אבל לא בבהק טמא חזרו בו ראשי אברים כמין בהק
טהור חזרו בו ראשי אברים פחות מכגריס ר׳ מאיר מטמ׳ וחכמ׳ או׳ בהק פחות מכ־
מכגריס סימן טומא בתחלה ואין סימן טומאה בסוף ״ ז׳ הבא בכולו לבן ובגו׳
נולדו לו שער לבן וכימני טומאה יחליט השחירו שתיהן או אחת מהן הקצירו
שתיהן או אחת מהן נסמך השחין לשתיהן או לאחת מהן הקיף השחין את
שתיהן או אחת מהן או הקיפת השחין ומחית המטה והבוהק טהור נולד לו מכוה
או שער לבן טמא לא נולד לו לא מחיה ולא שער לבן טהור והלן שחזרו בהן
ראשי אברים הרי אילו כמות שהיו פרחה במקצתו טמא פרחה בכולו הריהו טהור ״
ח׳ אם בכולו פרחה כאחת מתוך הטהרה טמא ומתוך הטומאה טהור מתוך
הסגר פטור מן הפריעה ומן הפרימ׳ ומן התגלח ומן הצפורים ומתוך החלט חייב
בכולן וזה וזה מטמאין בביאה ״ ט׳ הבא בכולו לבן ובו מחיה כעדש ופרחה
בכולו ואחר כך חזרו בו ראשי ר׳ ישמעא׳ או׳ כחזירת ראשי אברים בבהרת גדולה ר׳
אלעזר בן עזריה או׳ כחזיר׳ ראשי אברים בבהרת קטנה ״ י׳ יש מראה לכהן
נגעו ונשכר ויש מראה ומפסיד כיצד מי שהיה מוחלט והלכו להם סימני טומאה
לא הספיק להראותו לכהן עד שפרח בכולו טהור שאילו הראה לכהן היה טמא
בהרת ואין בה כלום לא הספיק להראותה לכהן עד שפרחה בכולו טמא שאילו
הראה לכהן היה טהור ״

פר׳ ט׳

השחין והמכוה
מטמאין בשבוע אחד
ובשני סימנין
ובשער לבן ובפסיון איזהו השחין לקה בעץ או באבן או בגפת או במי טבריא וכל
שאינו מחמ׳ האש זהו שחין ואיזוהי המכוה נכוה בגחלת או ברמץ וכל שהוא מ׳
מחמ׳ האש זהו המכוה ״ ב׳ השחין והמכוה מצטרפין זה עם זה ואינן פושין
בעור הבשר ואין עור הבשר פושה לתוכן היו מורדין טהורין ועשו היום כקליפ׳ השום
זו היא צרבת השחין האמור בתורה חזרו וחיו אע״פ שמקומה צלקת נידונין בעור
הבשר ״ ג׳ שאלו את ר׳ אליע׳ מי שעלה לתוך ידו בהרת כסלע ומקום׳ צרבת
השחין א׳ להם יסגיר אמרו למה לגדל שער לבן אינה ראויה ולפסיון אינה פושה
ולמחיה אינה מטמ׳ א׳ להן שמא תכנס ותפשה אמרו לו והלא מקומ׳ כגריס א׳ להן
לא שמעתי א׳ לו ר׳ יהודה בן בתירא אלמדך בו א׳ לו אם לקיים דברי חכמ׳ הן א׳ל שמא
יולד לו שחין אחר חוצה לו ויפשה לתוכו א׳ל חכם גדול אתה שקיימת דברי
חכמים ״

פר׳ י׳

הנתקין מטמאין בשני שבועות
ובשני סימנין בשער צהוב דק ובפסיון בשע׳
צהוב דק לקוי קצר דברי ר׳ עקי׳ ר׳ יוחנן בן נורי או׳ אפי׳ ארוך א׳ר יוחנן בן נורי מה
הלשון אומר דק מקל זה דק קנה זה דק לקוי קצר דק לקוי ארוך א׳ל ר׳ עקי׳ עד שאנו

למרין מן הנה נלמד מן השער דק שערו של פלוני דק לקוי קומד לא דק לקויש׳
ארוך״ ב׳ שער צהוב דק מטמ׳ מכונס ומפוזר ומכויצר ושלא מכויצר הפוך
ושלא הפוך דברי ר׳ יהוד׳ ור׳ שמעון או׳ אינו מטמ׳ אלא הפוך א״ר שמעון ודין הוא
ומה אם שער לבן שאין שער אחר מציל מידו אינו מטמ׳ אלא הפוך שער צה׳
צהוב דק שיש שער אחר מציל מידו אינו דין שלא יטמ׳ אלא הפוך ר׳ יהוד׳ או׳
כל מקו׳ שצריך לומ׳ הפוך אומר הפוך אבל הנתק ע״נ ט ולא היה ט שער צהוב מ׳
מטמ׳ הפוך ושלא הפוך״ ג׳ הצומח מציל מיד שער צהוב ומיד הפסיון
מכונס ומפוזר ומכויצר ושלא מכויצר והמשואר מציל מיד שער צהוב ומיד
הפסיון מכונס ומפוזר ומכויצר ואינו מציל מן הצד עד שיהא רחוק הימנה שתי
שערות שתי שערו׳ צהובה ואחת שחורה אחת צהובה ואחת לבנה אינן מצילו׳״
ד׳ שער צהוב שקדם את הנתק טהור ר׳ יהוד׳ מטמא ר׳ אלעזר בן יעקב או׳ לא
מטמ׳ ואינו מציל ור׳ שמעון או׳ כל שאינו סימן טומאה בנתק הרי הוא סימן טהרה
בנתק״ ה׳ כיצד מגלחין את הנתק מגלח חוצה לו ומניח שתי שערות
סומך לו כדי שיהא ניכר אם פשה החליטו בשער צהוב הלך שער צהוב וחזר שע׳
צהוב וכן בפסיון כתחלה כפות שבוע ראשון וכסות שבוע שני לאחר הפטור הרי
הוא כמות שהיה״ ו׳ שני נתקין זה בצד זה ושיטה של שער מפסקת
ביניהן נפרץ ממקום אחד טמא ומשני מקומו׳ טהור כמה תהא הפריצה מקו׳ שתי
שערות נפרץ ממקו׳ אחד כגריס טמא״ ז׳ שני נתקין זה לפנים מזה
ושיטה של שער מפסקת ביניהם נפרץ ממקום אחד טמא ומשני מקומות טהור
כמ׳ תהא הפריצה מקום שתי שערו׳ נפרץ ממקום אחד כגריס טהור״ ח׳ מי
שהיה בו נתק ובו שער צהוב טמא ונולד לו שער שחור טהור אע״פ שהלך לו שע׳
שחור טהור ר׳ שמעון בן יהוד׳ משום ר׳ שמע׳ או׳ כל הנתק שטהר שעה אחת אין
לו טומאה עולמית״ ט׳ מי שהיה לו נתק כגריס וניתק כל ראשו טהור
הראש והזקן אין מעכבין זה את זה דברי ר׳ יהוד׳ ור׳ שמעון או׳ מעכבין זה את זה
א״ר שמעון ודין הוא מה אם עור הפנים ועור הבשר שיש דבר מפסיק ביניהם וד׳
ומעכבין זה את זה הראש והזקן שאין דבר אחר מפסיק אינו דין שיעכבו זה את
זה הראש והזקן אין מיצטרפין זה עם זה ואינן פוסין מזה לזה איזהו הזקן מ־
מפרק של לחי עד פיקה של גרגרת״ י׳ הקרחת והגבחת מטמאות בשני
שבועות ובשני סימנין במחיה ובפסיון איזהו קרחת אם לגשם כן נשם מכה
שאינה ראויה לגדל שער איזהו הקרחת מן הקדקד השופע לפני הקרח׳ והגבח׳
אינן מיצטרפו׳ זו עם זו ואינן פוסות מזו לזו ר׳ יהוד׳ או׳ אם יש שער ביניהם אינן
מיצטרפות ואינן פוסות מזו לזו ר׳ יהוד׳ או׳ אם יש שער ביניהם אינן מיצטרפו׳ ואם
לאו מיצטרפות״

פר׳ יא׳

כל הבגדי׳ מיטמאין
בנגעים חוץ משל גוים הלוקח בגדים
מן הגוים יראו כתחלה עורות הים אינן מיטמאין בנגעים חבר להם מן הגדל בארץ
אפי׳ חוט אפי׳ משיחה דבר שהוא מקבל טומא׳ טמא״ ב׳ צמר גמלים
וצמר רחלים שטרפן זה בזה אם רוב מן הגמלים אינו מטמ׳ בנגעים ואם רוב
מן הרחלים מטמ׳ בנגעים מחצה על מחצה מטמ׳ בנגעים וכן הפשתן והקנבוס שט׳

שטרפו והכהה״ ג׳ העורות והבגדים הצבועים אינן מטמאין בנג׳ על׳
הבתים בין צבועים בין שאינן צבועים מטמאין בנגעי׳ דברי ר׳ מאיר ר׳ יהודה או׳
העורות כבתים ר׳ שמעון או׳ הצבועין בידי שמים מטמאין ובידי אדם אינן מיטמ׳״
ד׳ בגד ששתיו צבוע וערבו לבן ערבו צבוע ושתיו לבן הכל הולך אחר הנראה
הבגדים מיטמאין בירוקין שבירוקין ובאדומים שבאדומים היה ירקרק ופשה
אדמדם אדמדם ופשה ירקרק טמא נשתנה ופשה נשתנה ולא פשה כאילו לא
נשתנה ר׳ יהוד׳ או׳ יראנה כתחלה״ ה׳ העומד בראשון יכבס ויסגיר העומד
בשני ישרף הפושה בזה ובזה ישרף הכהה בתחלה ר׳ ישמעאל או׳ יכבס ויסגיר וחכמ׳
או׳ אינו זקוק לו״ ו׳ הכהה בראשון יכבס ויסגיר הכהה בשני קורע ושורף
מה שקרע וצריך מטלית ר׳ נחמיה או׳ אינו צריך מטלית״ ז׳ חזר נגע לבגד
מציל את המטלית חזר למטלית שורף את הבגד הראשון המסגר בטהור חזר
נגע לבגד מציל את המטלית חזר למטלית הבגד הראשון ישרף והמטלית
תשמש הבגד השני בסימנין״ ח׳ הקישי שיש בה פספסין צבועין ולבנים
פוסים מזה לזה שאלו את ר׳ א״ע והרי הוא פספס יחידי א׳ להם לא שמעתי א״ל
ר׳ יהוד׳ בן בתירא אלמדך א״ל אם לקיים דברי חכמ׳ הין א״ל שמא יעמוד בו שני ז׳
שבועות טמא א״ל חכם גדול אתה שקיימת דברי חכמ׳ הפסיון הסמוך כל שהוא ד׳
הרחוק כגריס והחוזר כגריס״ ט׳ השתי והערב מיטמאין בנגעים מיד ר׳
יהוד׳ או׳ השתי משישלה והערב מיד והאונין של פשתן משיתלבנו כמ׳ יהא
כפקעת והיא מיטמ׳ בנגעים כדי לארוג ממנה שלש על שלש שתי וערב אפי׳
כולה ערב היתה פסיקו׳ אינה מיטמ׳ בנגעים ר׳ יהוד׳ או׳ אפי׳ פסיקה אחת וקשרה
אינה מיטמ׳ בנגעים״ י׳ המעלה מן הפקעת לחבירתה ומן הסליל לחבירו
מן הכבר העליונה לכבר התחתונה וכן שני דפי חלוק שנראה נגע באחד השני ז׳
טהור בנפש המסכת ובשתי העומד הרי אלו מטמאין בנגעים ר׳ שמעון או׳ ד׳
השתי אם היה רצוף מטמא״ י״א נראה בשתי העומד האריג טהור
נראה באריג השתי העומד טהור נראה בסדין שורף את הטמין נראה בטמין
הסדין טהור חלוק שנראה בו נגע מציל את האמריות שבו אפי׳ הן ארגמן״
י״ב כל הראוי ליטמ׳ טמא מת אע״פ שאינו ראוי ליטמא מדרס מטמא
בנגעים כגון קלע של ספינה ווילון קשרים של סבכה ומטפחות הספרים וגלגילון
ורצועות מנעל וסנדל שיש בהן רוחב כגריס הרי אילו מטמאין בנגעים בגוב
שמראה בו נגע ר׳ א״ע בן יעקב או׳ עד שיראה באריג ובמוכין התמה והגומל
נראין כדרכן ומוסה מתוך לאחוריו ומאחוריו לתוך״ י״ג בגד המסגר
שנערב באחרים כולן טהורין קצצו ועשאו מוכין טהור ומותר בהנייתו ז׳
המוחלט שנערב בכולן טמאין קצצו ועשאו מוכין טמא ואסור בהנייתו״

פר׳ י״ב כל הבתים מיטמאין בנגעים חוץ משל גוים הלוקח
בתים מן הגוים יראו כתחלה בית עגול בית טריגון בית
הבנוי בספינה ובאסקריא על ארבע קורות אינו מיטמ׳ בנגעים אם היה מרובע אפי׳
על ארבעה עמודים מטמא״ ב׳ בית שאחד מצדדין מחופה
בשיש ואחד בסלע ואחד בלבנים ואחד בעפר טהור בית שלא היו בו אבני׳ ועצים

ועפר טהור וכן בגד שלא ארג בו שלש על שלש ונראה בו נגע ואחר כך ארג בו ב'
שלש על שלש טהור אין הבית מטמ' בנגעים עד שיהו בו אבנים ועצים ועפר ״
ג' וכמה אבנים יהו בו ר' ישמע' או' ארבע ר' עקי' או' שמנה שר' ישמע' או' עד
שיראה כשני גריסין על שתי אבנים או על אבן אחת ר' עקי' או' עד שיראה כשני
גריסין על שתי אבני' ולא על אבן אחת ר' אלעזר בר' שמעון או' עד שיראה כשני
גריסין על שתי אבני' בשני כתלים בזוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגריס ״ ד'
עצים כדי ליתן תחת השקוף ר' יהוד' או' כדי לעשות סנדל לאחורי השקוף עפר
כדי ליתן בין פצים לחבירו קירות האיבוס וקירות המחיצ' אינן מטמאין בנגעים
ירושלם וחוצה לארץ אינן מטמאין בנגעים ״ ה' כיצד ראית את הבית
ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית אפי' תלמיד חכם ויודע
שהוא נגע ודאי לא יגזור ויאמר נגע נרא' לי בבית אלא כנגע נרא' לי בבית ״
ו' ויצוה הכהן ופינו את הבית אפי' חבילי עצי' אפי' חבילי קנים דברי ר' יהוד'
ר' שמעון או' עסק הוא לפינוי אמ' ר' מאיר וכי מה מיטמ' לו אם תאמ' כלי עציו ובגדיו
ומתכתו מטבילן והן טהורין ועל מה חסה התור' על כלי חרסו על פכו ועל תפיו
אם חסה התור' על ממונו הבזוי ק"ו על ממונו החביב אם כך על ממונו ק"ו על נפש
בניו ובנותיו אם כך על של רשע ק"ו על של צדיק ״ ז' אינו הולך לתוך
ביתו ומסגיר ולא עומד בתוך הבית שהנגע בתוכו ומסגיר אלא עומד על פתח הבית
שהנגע בתוכו ומסגיר שנ' ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית שבעת
ימים ״ ח' ובא בסוף שבוע וראה אם פשה ויצוה הכהן וחלצו את האבני'
אשר בהם הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ לעיר אל מקו' טמא ולקחו אבני' אחרו'
והביאו אל תחת האבני' ועפר אחר יקח וטח את הבית אינו נוטל אבנים מצד זה
ומביא לזה ולא עפר זה ומביא לזה ולא סיד מכל מקו' לא אחת תחת שתים ולא
שתים תחת אחת אלא מביא שתים תחת שלש תחת ארבע מיכן אמרו
אוי לרשע אוי לשכנו שניהם חולצין שניהם קוצעין שניהם מביאין את האבני'
אבל הוא לבדו מביא את העפר שנ' ועפר אחר יקח וטח את הבית אין חבירו מיטפל
עמו בטיחה ״ ט' ובא בסוף שבוע וראה אם חזר ונתץ את הבית את אבניו
ואת עציו ואת כל עפר הבית והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום טמא הפשיון הסמו'
כל שהן והרחוק כגריס והחוזר בבתי' כשני גריסין ״

פר' יג

עשרה בתים הן הכהה בראשון והולך לו קולפו והוא
טהור הכהה בשני והולך לו קולפו והוא טעון צפרים
הפושה בראשון חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חזר ונתץ לא חזר טעון צפרים
עמד בראשון ופשה בשני חולץ וקוצע וטח ונותן לו שבוע חזר ונותץ לא חזר
טעון צפורי' עמד בזה ובזה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע חזר ונותץ לא חזר
טעון צפרי' אם עד שלא טהרו בצפרים נראה בו נגע הרי זה ינתץ ואם משטהרו
בצפרי' נראה בו נגע יראה בתחלה ״ ב' האבן שבזוית בזמן שהוא חולץ
את כולה בזמן שהוא נותץ נותץ את שלו ומניח את של חבירו נמצא חומר
בחליצ' מבנתיצה ״ ג' ר' אלעזר או' בית הבנוי ראש ופתן נראה בראשו נוטל
את כולו נרא' בפתים נוטל את שלו ומניח את של חבירו ״ ד' בית

שנראה בו נגעו והיתה עלייה על גביו נותן את הקורות לעלייה נראה לעלייה נותן את
הקורות לבית לא היתה עלייה על גביו אבניו ועציו ועפרו נותצין עמו ומיצילאה
המלבנין ועל כרעי החלונות ר' יהוד' מלבן הבנוי על גביו נותץ עמו אבניו ועציו
מיטמאין בכזית ר' לעזר חסמא או' כמה שהן ה בית המוסגר מיטמ' מתוכו
והמוחלט מתוכו ומאחוריו וזה וזה מיטמאין בביאה ו הבונה מן המוסגר
בטהור וחזר נגע על הבית חולץ את האבני' חזר על האבנים הבי' הראשון יותץ
והאבני' ישמשו את הבית השני בסימנין ז בבית שהוא מיסך על גבי
בית המנוגע וכן אילן שהוא מיסך על גבי בית המנוגע הנכנס לחיצון טהור דברי
ר' לעזר בן עזריה א"ר לעזר ומה אבן אחת מימני מטמ' בביאה הוא עצמו לא יטמ'
בביא' כיוצ' הטמא עומד תחת האילן והטהור עובר טמא הטהור עומד תחת האיל'
והטמא עובר טהור ואם עמד טמא וכן באבן המנוגעת טהור ואם הניחה הרי זה
טמא ח טהור שהכניס ראשו ורובו לבית טמא נטמ' וטמא שהכניס
ראשו ורובו לבית טהור טימאהו טלית טהורה שהכניס הימנה שלש על שלש לבי'
טמא נטמא' וטמאה שהכניס ממנה אפי' כזית לבית טהור טמאתהו ט
מי שנכנס לבית המנוגע וכליו על כתפיו וסנדליו וטבעותיו בידיו הוא והן טמאין
מיד היה לבוש כליו וסנדליו ברגליו וטבעותיו בידיו הוא טמא מיד והן ~~טמא~~
טהורין עד שישהא כדי אכיל' פרס פת חיטין ולא פת שעורין מיסב ואוכל בליפתן
י היה עומד בפנים ופשט ידיו לחוץ וטבעותיו בידיו אם שהא כדי אכיל' פרס
טמאות היה עומד בחוץ ופשט ידיו לפנים וטבעותיו בידיו ר' יהוד' או' מטמא מיד
וחכמ' או' עד שישהא כדי אכיל' פרס יא אמרו לו לר' יהוד' מה אם בזמן
שכל גופו טמא ליטמ' את מה שעליו עד שישהא כדי אכיל' פרס בזמן שאין כל גופו
טמא לא יטמ' את מה שעליו עד שישהא כדי אכיל' פרס יב מצורע
שנכנס לבית כל הכלים ששם טמאין ר' יהוד' או' אם שהא כדי הדלק' הנר יג
נכנס לבית הכנסת עושין לו מחיצה גבוהה עשרה טפחי' על רוחב ארבע אמות נכנס ראשון
ויוצא אחרון כל המציל צמיד פתיל באהל המת מציל צמיד פתיל בבית המנוגע ו ר
וכל המציל מכוסה באהל המת מציל מכוס' בבית המנוגע דברי ר' מאיר ר' יוסה או' כל
המציל צמיד פתיל באהל המת מציל מכוסה בבית המנוגע וכל המציל מכוסה באהל
המת אפי' מגולה בבית המנוגע טהור

פר' יד

כיצד מטהרין את המצורע היה מביא פיילי
של חרש חדשה ונותן לתוכה רביעי' מים חיים ומביא שתי צפרים דרור ושוחט את אחת
מהן על כלי חרש ועל מים חיים וחופר וקוברה בפניו נוטל עץ ארז ואזוב ושני תולע'
וכורכן בשיירי הלשון והבית להן ראשי גפין וראש הזנב של שנייה וטבל והזה
שבע פעמים לאחר ידו של מצורע וי"א על מצחו וכך היה מזה על השקוף שבבית
מבחוץ ב בא לו לשלח את הצפור החיה אינו הופך את פניו לא לים ולא ל
לעיר ולא למדבר שנ' ושלח את הצפור אל מחוץ לעיר אל פני השדה ג
בא לו לגלח את המצורע העביר תער על כל בשרו וכבס בגדיו וטבל וטהר מלטמא
בביאה והרי הוא מטמ' כשרץ נכנס לפנים מן החומה מנודה מביתו שבעת ימים ואסו'
את שמיש המטה ד ביום השביעי היה מגלחו הגלח' שנייה כתגלחת הראשו'

נכנס טבל וטבל טהר מלטמ׳ בשרץ והריהוא טבול יום אוכל במעשר העריב שמשו
אוכל בתרומ׳ הביא כפרתו אוכל בקדשים נמצאו שלש טהרו׳ למצורע ושלש
ליולדה״ ה שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה הנזיר והמצורע והלוים וכול׳
שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערו׳ לא עשו כלום״ ו שתי צפרי׳
מצותן שיהו שוות במראה ובקומ׳ ובדמים ולקיחתן כאחת אעפ׳ שאינן שוות
כשרות לקח אחת היום ואחת למחר כשרו׳ שחט את אחת מהן ונמצא שלא דרור
יקח זוג לשניה והראשונ׳ מותרת בהנאה נשפך הדם תמות המשתלחת מתה ה׳
המשתלחת ישפך הדם״ ז מצות עץ ארז ארכו אמה ועוביו כרביע
כרע המטה אחד לשנים ושנים לארבעה מצות אזוב לא אזוביון ולא אזוב כ
כחלית ולא אזוב רומי ולא אזוב מדברי ולא כל אזוב שיש לו שם לווי״
ח ביום השמיני מביא שלש בהמות ומצורע עני מביא חטאת העוף ועולת
העוף ואשם״ ט בא לו אצל האשם וסמך שתי ידיו עליו ושחטו וקבלו
שני כהני׳ את דמו אחד בכלי ואחד ביד זה שקיבל בכלי בא וזרקו על קיר המזבח
וזה שקיבל ביד בא לו אצל המצורע והמצורע טבל בלשכת המצורעי׳ ובא ועמד
בשערי ניקנור ר׳ יהוד׳ או׳ לא היה צריך טבילה״ י׳ הכניס ראשו ונתן
על תנוך אזנו ידו ונתן על בהן ידו רגלו ונתן על בהן רגלו ר׳ יהוד׳ או׳ שלשתן היה
מכניס כאחת אין לו בהן יד בהן רגל אוזן ימנית אין לו טהרה עולמית ר׳ אליעזר אומ׳
נותנו הוא על מקומו ר׳ שמעון או׳ אם נתן על שמאל יצא״ יא נטל
מלוג השמן ויצק לתוך כפו של חבירו ואם יצק לתוך כף עצמו יצא טבל והזה ש
שבע פעמים כנגד בית קדש הקדשי׳ על כל הזייה טבילה בא לו אצל המצורע מקום
שהוא נותן לו את הדם הוא נותן את השמן שנ׳ אל מקו׳ דם האשם והנותר מן השמן
אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר אם נתן כיפר ואם לא נתן לא כיפר דברי
ר׳ עקי׳ ר׳ יוחנן בן נורי או׳ שירי מצוה הם בין שנתן בין שלא נתן כיפר ומעלים עליו
כאילו לא כיפר״ יב חסר הלוג עד שלא יצק ימלאנו משיצק יביא אחר
בתחלה דברי ר׳ עקי׳ ר׳ שמע׳ או׳ חסר הלוג עד שלא נתן ימלאנו משנתן יביא אחר
בתחילה״ יג מצורע שהביא קרבנו עני והעשיר או עשיר והעני הכל
הולך אחר החטאת דברי ר׳ שמעון ר׳ יהוד׳ או׳ אחר האשם״ יד מצורע
עני שהביא קרבן עשיר יצא ועשיר שהביא קרבן עני לא יצא מביא אדם על ידי
בנו ועל ידי בתו ועל ידי עבדו ושפחתו קרבן עני ומאכילן בזבחים ר׳ יהוד׳ או׳ אף על
ידי אשתו מביא קרבן עשיר וכן כל קרבן שהיא חייבת״ טו שני מצורעי׳
שנתערבו קרבנותיהם וקרב קרבנו של אחד מהם ומת אחד מהם זו שאל׳ ששאלו
אנשי אלכסנדריא את ר׳ יהושע וא׳ להם יכתוב כל נכסיו לאחר ויביא קרבן עני״

חסלת מסכ[illegible] נגעים

מסכת פרה

ר׳ אליעזר או׳ עגלה בת שנה ופרה בת שתים וחכמ׳ או׳ עגלה בת שתים ופרה בת ש
שלש או בת ארבע ר׳ מאיר או׳ אף בת חמש כשרה הזקנה אלא שאין ממתינין לה
שמא תשחיר שלא תפסל״ ב א״ר יהוש׳ לא שמעתי אלא שלישית אמ׳

לו מה הלשון שלישית א' להם כך שמעתי סתם א' בן עזאי אני אפרש אם אומר
אתה שלישית לאחרות במניין וכשאתה או' שלשיה בת שלש שנים ״ ג'
כיוצא בו כרם רבעי אמרו לו מה הלשון רבעי א' להם כך שמעתי סתם א' בן עזאי אני א'
או' אתה רביעי לאחרים במניין וכשאתה או' רבעי בן ארבע שנים ״ ד' כיוצא
בו אמרו האוכל בבית המנוגע פרס משלש לקב אמרו משמונה עשרה לסאה אלא
כך שמעתי א' בן עזאי אני אפרש אם או' אתה משלש לקב אין בו חלה וכשאתה
או' משמונה עשרה לסאה מיעטתו חלתו ״ ה' ר' יוסי הגלילי או' פרים בני
שתים ש'נ' ופר שני בן בקר תקח לחטאת וחכמ' או' בני שלש ר' מאיר או' אף בני ארב'
ובני חמש כשרים אלא שאין מביאין זקנים מפני הכבוד ״ ו' כבשים בני שנה
ואלים בני שתים וכולם מיום ליום בן שלשה עשר חדש אינו כשר לא לאיל ולא
לכבש ר' טרפון קורהו פלגס בן עזאי קורהו נוקד ר' ישמע' קורהו פרכדגמ' הקריבו
והביא עליו נסכי איל לא עלה לו מזבחו בן שלש' עשר ויום אחד הריהו איל ״
ז' חטאות הצבור ועולותיה חטאת היחיד ואשם נזיר ואשם מצורע כשרים
מיום שלשים והלאה אף ביום שלשו' הקריבן ביום השמיני כשרו' נדרים ונדבות
הבכור והמעשר והפסח כשרי' מיום השמיני והלאה אף ביום השמיני ״ ח'

פר' ב

ר' אליע' או' פרה חטאת העוברה כשרה וחכמ' פוסלין
ר' אליע' או' אינה נלקחת מן הגוים וחכמ' מכשירין ולא
זו בלבד אלא כל קרבנו' הציבור והיחיד באין מהארץ ומחוצה לארץ מן החדש
ומן הישן חוץ מן העומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ ״
ב' פרה שקרניה וטלפיה שחורין יגוד גלגל העינים והשינים והלשון אינן
פוסלין בפרה והננסת כשרה היתה בה יבלת וחתכ' ר' יהוד' פוסל ר' שמע' או' כל מקום
שניטל ולא העלה מקומו שער אדום פסולה ״ ג' יוצאת דופן ואתנן ומחי'
פסול' ר' אליע' מכשיר ש'נ' לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' אלהיך אין זו באה
לבית ״ ד' כל המומין הפוסלין במוקדשין פוסלין בפרה רכב עליה נשען עליה
נתלה בזנבה עבר בה את הנהר קיפל עליה את המוסירה נתן טליתו עליה פסולה
אבל קשרה במוסרה עשה לה סנדל בשביל שלא תחליק פרס טליתו עליה מפני
הזבובים כשרה זה הכלל כל שהוא לצרכה כשר לצורך אחר פסולה ״ ה'
שכן עליה העוף כשירה עלה עליה הזכר פסולה ר' יהוד' או' אם העלהו פסולה אם
קשרה במוסרה ויאם מעצמו כשירה ״ ו' היו בה שתי שערות שחורות
או לבנות בתוך גומא אחת פסולה ר' יהוד' אפי' בתוך כוס אחד היו בתוך שני כוסו'
והן מוכיחות זו את זו פסולה ר' עקי' או' אפי' ארבע אפי' חמש והן מפוזרו' יתלוש
ר' אליעזר או' אפי' חמשים ר' יהוד' בן בתירא או' אפי' אחת בראשה ואחת בזנבה
פסולה ״ ז' היו בה שתי שערות עיקרן משחיר וראשן מאדים עיקרן
מאדים וראשן משחיר הכל הולך אחר הנראה ״

פר' ג

שבעת ימים קודם לשריפת הפרה מפרישין
כהן השורף את הפרה מביתו ללשכה שעל
פני הבירה צפונה מזרחה ובית אבן היתה נקראת והיו מזין עליו כל שבעת הימים
מכל החטאות שהיו שם ר' יוסי או' לא היו מזין עליו אלא שלישי ושביעי ״

בלבד ר' חנינא סגן הכהנים או' על הכהן השורף את הפרה מזין עליו כל שבע' הימי'
ועל של יום הכפורים לא היו מזין עליו אלא שלישי ושביעי בלבד ׃ ב
חצרות היו בירושלם בנויות על גבי הסלע ותחתיה' חלול מפני קבר התהום ומביאי'
שם נשים עוברות ויולדו שם ומגדלו' שם את בניהם ומביאין שוורים ועל גביהן
דלתות והתינוקו' יושבין על גביהן ובידם כוסות של אבן מירם הגיעו לשילוח ירדו
ומלאום ועלו וישבו על גביהם ר' יוסי או' ממקומו היה משלשל וממלא ׃
ג באו להר הבית וירדו הר הבית והעזרה ותחתיהם חלול מפני קבר התהום ובפתח
העזרה היה מתוקן קלל של חטאת ומביאין זכר של רחלים וקושרין חבל בין
קרניו וקושרין מקל מסבך בראשו של חבל וזרקו לתוך הקלל ומכה את הזכר
ונרתע לאחורין ונוטל ומקדש כדי שיראה על פני המים ר' יוסה או' אל תתנו מקו'
למינים לרדות אלא הוא נוטל ומקדש ׃ ד לא היו עושין לא חטאת
על גב חטאת ולא תינוק על גב חבירו וצריכין היו התינוקו' להזות דברי ר' יוסי הגלי'
ר' עקי' או' לא היו צריכין להזות ׃ ה לא מיצאו משבע עושין משש
מחמש מארבע משלש משתים מאחת ומי עשאן הראשונ' עשה משה
והשניה עשה עזרא וחמש מעזרא ואילך דברי ר' מאיר וחכמ' או' שבע מעזרא
ואילך ׃ ו ומי עשאן שמעון הצדיק ויוחנן כהן גדול עשו שתי שתי
אליהועיני בן הקיף וחנמאל המיצרי וישמע' בן פיאבי עשו אחת אחת ׃
ז וכבש היו עושין מהר הבית להר המשחה כיפין על כיפין וכיפה כנגד
האוטם מפני קבר התהום שבו כהן שורף את הפרה ופרה וכל מסעדיה יוצאין
להר המשחה ׃ ח לא היתה פרה רוצה לצאת אין מוציאין עמה
שחורה שלא יאמרו שחורה שחטו ולא אדומ' שלא יאמרו שתים שחטו
ר' או' לא משום זה אלא משום שנ' והוציא אותה לבדה ׃ ט וזקני ישר'
היו מקדמין ברגליהם להר המשחה ובית טבילה היתה שם ומטמאין היו את הכהן
השורף את הפרה מפני הצדוקין שלא יהו או' במעורבי שמש היתה נעשית ׃
י סמכו ידיהם עליו ואו' לו אישי כהן גדול טבול אחד ירד וטבל ועלה
ונסתפג ועצים היו מסודרים שם עצי ארזים וברושי' ועצי תאנה חלק'
ועושין אות כמין מגדל ומפתחין בה חלונו' ומראיתה מערבה ׃ יא כפתוה
בחבל של מצע נתנוה על גבי המערכה ראשה דרום ופניה למערב והכהן עומד
במזרח ופניו למערב ושחט בימינו וקבל בשמאלו ר' יהוד' או' בימינו היה מקבל
ונותן לשמאלו ומזה בימינו טבל והזה שבע פעמ' כנגד בית קדש על כל הזייה
טבילה גמר מלהזות קינח את ידיו בגופה של פרה ירד והצית את האש באליתות
ר' עקי' או' בחריות ׃ יב נקרעה ועמד חוץ מגתה נטל עץ ארז ואזוב ושני
תולעת ואמר להם עץ ארז זה עץ ארז זה אזוב זה אזוב זה שני תולעת זה שני
תולעת זה שלשה שלשה על כל דבר ודבר והם או' לו הין הין הין ׃ יג כרכן
בשירי הלשון והשליך לתוך שריפתה נשרפה חובטין אותה במקלות וכוברין
אותה בכברות ר' ישמע' או' במקבות של אבן ובכברות של אבן היתה נעשית
שחור שיש בו אפר כותשין אותו ושאין בו מניחין אותו העצם בין כך ובין כך
היה נכתש וחולקין אותו שלשה חלקין אחד ניתן בחיל ואחד נתן בהר המשחה ואחד

היה מהלך לכל המשמרות׃

פר׳ ד׳

פרה החטאה ששחטה שלא לשמ׳ קבל והזה שלא
לשמ׳ או לשמ׳ ושלא לשמה או שלא לשמ׳ ולשמ׳ פסולה ר׳ אעזר מכשי׳ שלא
בכהן גדול פסול ור׳ יהוד׳ מכשיר ובמחוסר בגדים פסולה ובכלי לבן היה נעשית׃
ב׳ שרפה חוץ מגיתה או בשני גיתות או ששרפה שתים כאחת פסולה
הזה ולא כיון כנגד הפתח פסול׳ הזה מששית שביעי׳ וחזר והזה שביעית פסולה
משביעי׳ שמינית ש׳ וחזר והזה שמינית כשרה׃ ג׳ שרפה שלא בעצי׳
או בכל עצים אפי׳ בקש אפי׳ בגבבה כשרה הפשיט׳ ונתחה כשרה שחטה על מנ׳
לאכול מבשרה ולשתות מדמ׳ למחר פסול׳ ר׳ אליע׳ או׳ אין המחשבה פוסל׳ בפרה׃
ד׳ כל העוסקין בפרה מתחלה ועד סוף מטמאין בגדים ופוסלין אותה במלא׳
אירע בה פסול בשחיטתה אינה מטמא׳ בגדים אירע בה בהזייתה כל שעוסק בה
לפני פסולה מטמ׳ בגדים לאחר פסול׳ אינו מטמא בגדים נמצא חומרה קולה
לעולם מועלין בה ומרבין לה עצים ומעשיה ביום ובכהן והמלאכה פוסלה בה
עד שתעש׳ אפר והמלאכה פוסל׳ במים עד שיטילו את האפר׃

פר׳ ה׳

המביא כלי חרש לחטאת טובל ולן על הכבשן ר׳ יהוד׳
או׳ את מן הבית הוא מביא כשר שהכל נאמנין על
החטאת ובתרומ׳ פותח את הכבשן ונוטל ר׳ שמעון או׳ מן הסדר השני ר׳ יוסי או׳
מן הסדר השלישי׃ ב׳ המטביל כלי לחטאת במים שאינן ראויין לקדש
צריך לנגב ובמים שהן ראויין לקדש אינו צריך לנגב אם לאסוף לתוכו מי׳
מקודשים בין כך ובין כך צריך לנגב׃ ג׳ קרויה שהטבילה במים שאינן
ראויין לקדש מקדשין בה עד שתטמ׳ נטמאת אין מקדשין בה ר׳ יהושע או׳
אם מקדש בה כתחל׳ את כהות אם אינו מקדש בה כבות אף לא כתחילה ובין כך לא
יאסוף לתוכה מים מקודשין׃ ד׳ שפופרת שהפכה לחטאת ר׳ אליע׳ או׳
יטביל מיד ר׳ יהוש׳ או׳ יטמ׳ ויטביל הכל כשרי׳ לקדש חוץ מחרש שוטה וקטן
ר׳ יהוד׳ מכשיר בקטן ופוסל באשה ובאנדרוגינס׃ ה׳ בכל הכלי׳ מקדשי׳
אפי׳ בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמ׳ ובספינה מקדשין בה אין מקדשין לא
בדפנות הכלים ולא בשולי המחץ ולא במגופ׳ החבית ולא בחפניו מפני שאין
ממלאין ואין מקדשין ואין מזין מי חטאת אלא בכלי אין מצילין בצמיד פתיל
אלא כלים שאין מצילין מיד כלי חרש אלא כלים׃ ו׳ ביצה היוצרים
כשרה ר׳ יוסה פוסל ביצה התרנגול ר׳ מאיר ור׳ יהוד׳ מכשירין וחכמ׳ פוסלין׃
ז׳ השוקת שבסלע אין ממלאין בה ואין מזין בה ואינה צריכה צמיד פתיל
ואינה פוסל׳ את המקוה היתה כלי וחברה בסיד ממלאין בה ומקדשין ומזין הימנ׳
וצריכה צמיד פתיל ואינה פוסל׳ את המקוה ניקבה מלמטה ופקקה במרטוט
המים שבתוכה פסולין מפני שאין עגולין כלי מן הצד ופקקה במרטוט המים
שבתוכה כשרין מפני שהן עגולים׃ ח׳ עשה לה עטרה של טיט והלט
המים לשם פסולין אם היה כדי שינטל עמה כשרים׃ ט׳ שתי
שקתות שבאבן אחת וקידש את אחת מהן המים שבשנייה אינן מקודשין אם
היו נקובות זו לזו כשפופרת הנוד או שהיו המים צפים על גביהן אפי׳ כקליפת השום

ויקר שאה אחת מהן המים שבשוקה מקודשין ״ ו' שתי אבנים שהקיפ
זו לזו ועשאן שוקה וכן שתי עריבות וכן שוקה שנחלק' המים שביניהם אינן מקוד
עשאן בסיד או בגפסס והן ניסולות להינטל כאחת המים שביניהן מקודשין ״

פר' ו' המקדש ונפל הקידוש על ידו או על הצד ואחר כך נפל על
השוקה פסול נפל מן השפופ' על השוקה פסול נטל מן השפופ'
וכסה או שהגיח את הדלת הקידוש כשר והמים פסולין זקפה בארץ פסול לתוך ידו
כשר מפני שאיפשר ״ ב' היה הקידוש צף על פני המים ר' מאיר ור' שמעון
או' נוטל ומקדש וחכמ' או' כל שנגע במים אין מקדשין בו ״ ג' דלת את
המים ונמצא הקידוש מלמטן ר' מאיר ור' שמעון או' מנגב ומקדש וחכמ' או' כל
שנגע במים אין מקדשין בו ״ ד' המקדש בשוקה והטפיה לתוכה אעפ' פיו
צרכל שהו המים שבתוכו מקודשי' אם היה כפוג המים שבתוכו פסולין כיצ' יעשה
זולת עד שהוא מגיע להפוג נגע בפוג אעפ' שהמים צפין על גביו כל שהן
פסולין ״ ה' נתן ידו על רגלו או על הירכו עד שיעברו המים לחבית פסולין
עלי קנים ועלי אגוז כשרין זה הכלל דבר שהוא מקבל טומאה פסול ודבר שאינו
מקבל טומאה כשר ״ ו' המפנה את המעין לתוך הגת או לתוך הגבי פסולין
לזבין ולמצורעין ולקדש בהן מי חטאת מפני שלא נתמלאו בכלי ״

פר' ז' חמשה שמלאו חמש חביות לקדש חמשה קידושין
ונמלכו לקדשן קידוש אחד או לקדש קידוש אחד ונמלכו
לקדשן חמשה קידושין הרי כולן כשרין ויחיד שמילא חמש חביות לקדשן
חמשה קידושין ונמלך לקדשן קידוש אחד אין זה כשר אלא זה שמילא
אחרון או לקדשן קידוש אחד ונמלך לקדשן חמש קידושין אין כשר אלא זה
שקידש ראשון א' לאחר קדש לך את אילו אין כשר אלא ראשון קדש לי את
אילו הרי כולן כשרים ״ ב' הממלא באחת ידו ועשה מלאכה באחת ידו
הממלא לו ולאחר או שמילא לשנים כאחת שניהם פסולין שהמלאכה פוסלה
במילוי בין לו בין לאחר ״ ג' המקדש באחת ידו ועשה מלאכה באחת
אם לו פסול ואם לאחר כשר המקדש לו ולאחר שלו פסול ושל אחר כשר המקד'
לשנים כאחת שניהם כשרין ״ ד' קדש לי ואקדש לך הראשון כשר
מלא לי ואמלא לך האחרון כשר קדש לי ואמלא לך שניהם כשרין מלא לי
ואקדש לך שניהם פסולין ״ ה' הממלא לו ולחטאת ממלא לו תחלה (יות שלו)
וקושרו כאיסל ואחר כך ממלא את של חטאת ואם מילא את של חטאת ואחר
כך מילא את שלו פסול נותן את שלו לאחריו ואת של חטאת לפניו ואם נתן את
של חטאת לאחריו פסול היו שניהם של חטאת נותן אחד לפניו ואחד לאחריו
כשר מפני שאפשר ״ ו' המוליך את החבל בידו לדרכו כשר שלא לדרכו
פסול זה שהלך ליבנה שלשה מועדות ובמועד השלישי הכשירו לו הוריית שעה ״
ז' המכרך את החבל על ידו כשר ואם כרכו באחרונה פסול אמ' ר' יוסי לזה
הכשירו הוריית שעה ״ ח' המגיף את החבית שלא השבר או שכפאה
על פיה על מנת לנגבה למלאות בה כשר להוליך בה את הקידוש פסול המפנה
חרסים מתוך השוקה בשביל שתחזיק מים כשרים ואם בשביל שלא יהו מעכבין

אותו כשעה שהוא דולת את המים פסול״ ט׳ מי שהיו מימיו על כתיפיו
והורה הוריה והראה לאחרים את הדרך והרג נחש ועקרב ונטל אוכלין להצניען
פסול אכלים לאכלן כשר והנחש והעקרב שהיו מעככין אותו כשר אר׳ יהוד׳ זה הכל׳
דבר שהוא משום מלאכה בין עומד בין שלא עומד פסול ודבר שאינו משום
מלאכה אם עמד פסול ואם לא עמד כשר״ י׳ המוסר את מימיו לטמא
פסולין לטהור כשרין ר׳ אליע׳ או׳ את לטמא כשרין אם לא עשו הבעלים מלאכה״
י״א שנים שהיו ממלאין לחטאת והגביהו זה על זה ונטל זה לזה קוצץ
בקידוש אחד כשר אם הע בינהם״ י״ב הפורץ על מנת לגדור כשר ואם
גדר פסול האוכל על מנת לקצוץ כשר ואם קצה פסול היה אוכל והותיר ודרק מה
שבידו לתחת התאינה או לתוך המוקצה בשביל שלא יאכר פסול״

פר׳ ח

שנים שהיו שומרין את השוקת ניטמא אחד מהב
כשרים מפני שהם ברשותו של שני טהור ונטמ׳ שני
כשרים מפני שהן ברשותו של ראשון נטמאו שניהם כאחת פסולין״
ב׳ עשה אחד מהן מלאכה כשרין מפני שהן ברשותו של שני עמד ועש׳
השני מלאכה כשרין מפני שהן ברשותו של ראשון עשו שניהם כאחת פסולי׳״
ג׳ המקדש מי חטאת לא ינעול את הסנדל שאם נפלו משקין על הסנדל ניטמ׳
וניטמאו הרי זה או׳ מטמאיך לא טימאוני ואתה טמאתני״ ד׳ נפלו משקי׳
על בשרו טהור נפלו על כסותו ניטמא׳ וטימאתו הריזה או׳ מטמאיך לא טימאו ני
ואתה טמאתני״ ה׳ השורף פרה ופרים והמשלח את השעיר מטמ׳ בגדים
הרי או׳ מטמאיך לא טמאוני ואתה טמאתני״ ו׳ האוכל מנבלת עוף ד
הטהור והיא בבית הבליע׳ מטמא בגדים הנבילה עצמה אינה מטמא בגדים הרי א
זה או׳ מטמאיך לא טימאוני ואתה טמאתני״ ז׳ כל ולד הטמאות אינו
מטמא כלים אלא משקה ניטמ׳ משקה טימאן הרי זה או׳ מטמאיך לא טימאו׳
ואתה טמאתני״ ח׳ אין כלי חרש מטמא את חבירו אלא במשקה ניטמ׳
משקה טמא הן הרי זה או׳ מטמאיך לא טימאוני ואתה טמאתני״ ט׳ כל
הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחלה לטמא אחד ולפסול אחד חוץ
מטבול יום הרי זה או׳ מטמאיך לא טמאוני ואתה טמאתני״ י׳ כל הימים
כמקוה שנ׳ ולמקוה המים קרא ימים דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ הים הגדול כמקוה לא
נאמר אלא שיש בו מיני ימים הרבה ר׳ יוסי או׳ כל הימים מטהרין בזוחלין ופסו׳
לזבין ולמצורעין ולקדש מהן מי חטאת״ י״א המים המוכין פסולין
אילו הן המוכין המלוחין והפושרין המים המכזבים פסולין אילו הן המכזבים אחד
בשבוע כפולמי נסיות ובשני בצרות כשרי׳ ר׳ יהוד׳ פוסל״ י״ב מי הרמיון
ומי פיגה פסולין מפני שהן מי בצים מי הירדן ומי הירמוך פסולין מפני שהן מי
התערובת אילו הן התערובת אחד כשר ואחד פסול ונתערבו שנים כשרים ונתערבו
כשרים ור׳ יהוד׳ פוסל״ י״ג באר אחאב ומערת פניאס כשרה המים שנשתנו ט
ושינויין מחמת עצמן כשרין אמת המים הבאה מרחוק כשרה ובלבד שישמרנ׳
שלא יפסקנה אדם ר׳ יהוד׳ או׳ הרי היא כחזקתה מותרת״ י״ד באר שנפל
לתוכה חרסית או אדמה ימתין לה עד שתצלל דברי ר׳ ישמע׳ ר׳ עקי׳ או׳ אינו צריך
להמתין״

פר' ט'

צלוחית שנפל לתוכה מים כל שהן ר' אליע' או' יזה שתי
הזאות וחכמ' פוסלין נפל לתוכה משקין ומי פירות יערה
ויצריך לנגב דיו קומוס וקלקנתוס וכל דבר שהוא רושם יערה ואינו צריך לנגב ״
ב' נפל לתוכה שקצים ורמשים ונתבקעו או שנשתנו מראיהן פסולין חפושית
בין כך ובין כך פוסלת מפני שהיא כשפופ' ר' שמעון ור' אליעזר בן יעקב או' הדיר' והנמה
שבתבואה כשרין מפני שאין בהם ליחה ״ ג' שתת מהם בהמה או חיה פסולין
וכל העופות פוסלין חוץ מן היונה מפני שהיא מוצצת כל השרצים אינן פוסלין חוץ
מן החולדה מפני שהיא מלקקת רג' או' את הנחש מפני שהוא מקיא ר' אליע' או' אף
העכבר ״ ד' החושב על מי חטאת לשותם ר' אליע' או' פסל ר' יהוש' או' כשיטה
א"ר יוסי בד"א במים שאינן מקודשין אבל במים מקודשין ר' אליע' או' כשיטה ר' יהוש'
או' כשישתה ואם גרגר כשר ״ ה' מי חטאת שנפסלו לא יגבלם בטיט שלא
יעשם תקלה לאחרים ר' יהוד' או' בטלו פרה ששתת מי חטאת בשרה טמא מעת
לעת ר' יהוד' או' בטלו במעיה ״ ו' מי חטאת ואפר חטאת לא יעבירם בנהר
ובספינה ולא ישיטם על פני המים ולא יעמוד בצד זה ויזרקם לצד זה אבל עובר הו'
במים עד צוארו עובר הוא הטהור לחטאת ובידו כלי ריקם הטהור לחטאת במים
שאינן מקודשין ״ ז' אפר כשר שנתערב באפר מקלה הולכין אחר הרוב לטמ'
ואין מקדשין בו ר' אליע' או' מקדשין בכולו ״ ח' מי חטאת שנפסלו מטמאין
את הטהור לתרומה בידיו ובגופו את הטהור לחטאת לא בידיו ולא בגופו ״ ט'
נטמאו מטמאין את הטהור לתרומה בידיו ובגופו את הטהור לחטאת בידיו אבל לא
בגופו ״ י' נטמאו מטמאין את הטהור אפר כשר שנתנו על גבי המים שאינן
ראויין לקדש מטמאין את הטהור לתרומה בידיו ובגופו את הטהור לחטאת לא
בידיו ולא בגופו ״

פר' י'

כל הראוי לטמא מדרס מדרס
לחטאת בין טמא ובין טהו' בין טמא ואדם כיוצא בו כל
הראוי לטמא טמא מת בין טמא ובין טהור ר' אליעזר או' אינו מדרס ר' יהוש' או' מדרס
וחכמ' או' הטמא מדרס והטהור אינו מדרס ״ ב' הטהור לחטאת שנגע במדרס
טמא ולגין של חטאת שנגע במדרס טמא הטהור לחטאת שנגע באוכלין ובמשקי'
בידו טמא ברגלו טהור הסיטן בידו ר' יהוש' מטמא וחכמ' מטהרין ״ ג' קלל
של חטאת שנגע בשרץ טהור נתנו על גביו ר' אליע' מטהר וחכמ' מטמאין ״ ד'
נגע באוכלין ובמשקין ובכתבי הקדש טהור נתנו על גביהן ר' יוסי מטהר וחכמים
מטמאין ״ ה' הטהור לחטאת שנגע בתנור בידו טמא וברגלו טהור היה
עומד על גבי התנור ופשט ידו חוץ לתנור והלגין לתוכה וכן האהל שהוא נתון על
גבי התנור ר' עקי' מטמא וחכמ' מטהרין אבל עומד הוא הטהור לחטאת על גבי התנ'
ובידו כלי ריקם הטהור לחטאת במים שאינן מקודשין ״ ו' לגין של חטאת
שנגע בשל קדש ובשל תרומה של חטאת טמא ושל קדש ושל תרומ' טהורי' שניהן
בשתי ידיו שניהם טמאין בשני כירות שניהן טהורין של חטאת בכיר ושל תרומה
בידו שניהם טמאין של תרומ' בכיר ושל חטאת בידו שניהם טהורין ר' יהושע או'
של חטאת טמא היו מונחין על גבי הארץ ונגע בהן של חטאת טמא ושל קדש
ושל תרומה טהורין הסיטן ר' יהוש' מטמא וחכמ' מטהרין ״

וכן שני קללות יוחד נייבן ויוחד
נייבן ר' עקי' מטמא וחכ' מטהרין ״
ו' היה עומד חוץ לתנור ופש'
ידו חוץ לחלון ונטל הלגין
והעבירו על גבי התנור ״

פר׳ י״א

צלוחית שהניחה מגולה ובא ומצאה מכוסה פסולה הניח
מכוסה ובא ומצאה מגולה אם יכולה האשה לשתות
הימנה או נחש לדברי ר״ג או שירד בה טל בלילה פסולה החטאת אינה ניצלת
בצמיד פתיל והמים שאינן מקודשין ניצולין בצמיד פתיל׳ ב׳ כל הספק
הטהור לתרומ׳ טהור לחטאת כל התלוי לתרומ׳ נשפך לחטאת אם עשו על גביו טהרו
הופתה טהורו לקדש ולתרומה ולחטאת ר׳ א״ע או׳ הרעה טמאות לחטאת׳
ג׳ דבילה של תרומה שנפלה לתוך מי חטאת ונטלה ואכלה אם יש בה כביצה בין
טמאה בין טהור המים טמאין והאוכלה חייב מיתה אם אין בה כביצה המים טהורי׳
והאוכלה חייב מיתה ר׳ יוסי או׳ בטהורה המים טהורין הטהור לחטאת שהכני׳ ראשו
ורובו לתוך מי חטאת נטמא׳ ד׳ כל הטעון ביאת מים מדברי תורה מטמ׳ את
הקדש ואת התרומ׳ ואת החולין ואת המעשר ואסור על ביאת המקדש לאחר ביאתו
מטמא את הקדש ופוסל את התרומה דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ פוסל קדש ומותר בחולי׳
ובמעשר ואם בא אל המקדש בין לפני ביאתו בין לאחר ביאתו חייב׳ ה׳ כל
הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא את הקדש ופוסל את התרומה ומותר בחולין
ובמעשר דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ אוסרין במעשר לאחר ביאתו מותר בכולן אם בא אל
המקדש בין לפני ביאתו בין לאחר ביאתו פטור׳ ו׳ כל הטעון ביאת מים בין
מדברי תור׳ בין מדברי סופרים מטמ׳ את מי חטאת ואת אפר החטאת ומזה מי חטאת
במגע ובמשא האזוב המוכשר ומים שאינן מקודשין וכלי ריקם הטהור לחטאת
במגע ובמשא דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ במגע אבל לא במשא׳ ז׳ כל אזוב
שיש לו שם לווי פסול אזוב זה כשר אזוביון אזוב כוחלית אזוב רומית אזוב מדברי׳
פסול של תרומה טמאה פסול ושל טהור לא יזה ואם הזה כשר אין מזין לא בינקו
ולא בתמרות אין חייבין על ביאת מקדש ר׳ א״ע או׳ את על התמרות אילו הן
היונקות גבעולין שלא גמלו׳ ח׳ אזוב שהזה בו כשר לטהר בו את המצורע
לקטו לעצים ונפלו עליו משקין מנגבו והוא כשר לקטו לאכלו ונפלו עליו משקין
אע״פ שנגבו פסול לקטו לחטאת כמלקט לאכלים דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ ור׳ יוסי ור׳ שמע׳
או׳ כמלקט לעצים׳ ט׳ מצות אזוב שלשה קלחים ובהן שלשה גבעולין ר׳ יהוד׳
או׳ של שלשה שלשה אזוב שיש בו שלשה קלחים מפסגו ואוגדו פסגו ולא אגדו
אגדו ולא פסגו לא פסגו ולא אגדו כשר ר׳ יוסי או׳ מצות אזוב שלשה גבעולין
ושיריו שנים וגרדומיו כל שהוא׳

פר׳ י״ב

האזוב הקצר מקפקו בחוט ובכוש וטובל ומעלה
ואוחז באזוב ומזה ר׳ יהוד׳ ור׳ שמעון או׳ כשם שהזייה באזוב כך טביל׳ באזוב׳
ב׳ הזה ספק מן החוט ספק מן הכוש ספק מן הגבעול הזייתו פסולה הזה על
שני כלים ספק על שניהם הזה ספק על חבירו ומיצא עליו הזייתו פסולה מחט
שהיא נתונה על החרס והזה עליה ספק על המחט הזה ספק על החרס ומיצ׳ עליו
הזייתו פסולה צלוחית שפיה צר טובל ומעל׳ כדרכו ר׳ יהוד׳ או׳ הזיה ראשונה מי
חטאת שנתמעטו טובל אפי׳ ראשי גבעולין ומזה ובלבד שלא יספג׳ ג׳
נתכוין להזות לפניו והזה לאחריו לאחריו והזה לפניו הזייתו פסולה לפניו והזה
על הצדדין שלפניו הזייתו כשרה מזין על האדם לדעתו ושלא לדעתו מזין על

האדם ועל כל הכלים אפי׳ הן מאה ״ ד׳ נתכוון להזות על דבר שהוא מקב׳
טומאה והזה על דבר שאינו מקבל טומאה אם יש באזוב ישנה על דבר שאינו
מקבל טומאה והזה על דבר שהוא מקבל טומאה אם יש באזוב לא ישנה המים
המנטפין כשרין לפיכך מטמאין לשם מי חטאת ״ ה׳ המזה מי חלון של
רבים ונכנס למקדש נמצאו המים פסולין פטור מחלון של יחיד ונכנס למקדש
ונמצאו המים פסולין חייב אבל כהן גדול בין מחלון של יחיד ובין מחלון של
רבים פטור שאין כהן גדול חייב על ביאת המקדש מחליקין היו לפני חלון של
רבים פטור שאין כהן גדול ודורסין ולא נמנעין מפני שאמרו מי חטאת
שעשו מיצותן אינן מטמאין ״ ו׳ אוחז הוא הטהור בקרדום הטמא
ובכנפו מזה עליו אע״פ שיש עליו מים כדי הזאה טהור כמה יהא המים ויהא כדי
כדי הזאה כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה ר׳ יהוד׳ או׳ רואין אותן כאילו הן על
אזוב של נחשת ״ ז׳ המזה באזוב הטמא אם יש בו כביצה המים פסולין
והזייתו פסולה אין בו כביצה והמים כשרין והזייתו פסולה אין בו כביצה ומטמא
את חבירו וחבירו את חבירו אפי׳ הן מאה ״ ח׳ הטהור לחטאת שנטמאו
ידיו נטמא גופו ומטמא את חבירו וחבירו את חבירו אפי׳ הן מאה ״ ט׳
לגין של חטאת שנטמאו אחוריו נטמא תוכו ומטמ׳ את חבירו וחבירו את
חבירו אפי׳ הן מאה ״ י׳ הזוג והענבל חיבור כוש של לובן לא יזה על
הכוש ולא על הפיקה ואם הזה מזה של פשתן חיבור עד של עריסה שהוא
מחובר חיבור המלבן אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה כל ידות הכלים הקרובין
חיבור ר׳ יוחנן בן נורי או׳ את הרחוקות ״ יא׳ הכלים שבקנה והמיטה של
טרכל והקן של כליסה והקרנים של יוצאי דרכים ושלשלת המפתחות ושל
הכובסין והבגד שהוא תפור בכלאים חיבור לטומאה ואינו חיבור להזייה ״
יב׳ כיסוי המיחם שהוא מחובר לשלשלת ב״ש או׳ חיבור לטומאה ואינו
חיבור להזייה ב״ה או׳ הזה על המיחם הוזה הכיסוי הזה על הכיסוי לא הוזה המיחם ״
יג׳ הכל כשרין להזות חוץ מטומטום ואנדרוגינס והאשה וקטן שאין
בו דעת האשה מסעדתו ומזה ואוחזת לו במים והוא טובל ומזה ואם אחזה
בידו אפי׳ בשעת הזיה פסול ״ יד׳ טבל את האזוב והזה ביום כשר ביום
והזה בלילה בלילה והזה ביום פסול ביום והזה ביום שלאחריו פסול אבל הוא
עצמו טובל בלילה ומזה ביום שאין מזין עד שתנץ החמה וכולם שעשו
משעלה עמוד השחר כשר ״

חסלת מסכת פרה // מסכת טהרות

שלשה עשר דבר נאמרו בנבלת עוף הטהור צריכה מחשבה ואינה צריכה
הכשר ומטמ׳ טומאת אוכלין בכביצה וכזית בבית הבליעה והאוכלה טעון הערב
שמש וחייבין עליה על ביאת המקדש ושורפין עליה את התרומ׳ והאוכל אבר
מן החי ממנה סופג את הארבעים ושחיטתה ומליקתה מטהרות טריפתה
טריפתה דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ אינן מטהרות ר׳ יוסי או׳ שחיטתה מטהר׳ ולא
מליקתה ״ ב׳ הכנפים והנוצה מטמאות ומטמאות ולא מיצטרפות ר׳

ישמע' או' הנוצה מיצטרפה. החרטום והצפרנים מיטמאין ומטמאין ומיצטרפין
ר' יוסי או' את ראשי גפים וראש הזנב מיצטרפין שכן מניחין בפטומות ׃ ג'
נבלת העוף הטמא צריכה מחשבה והכשר ומיטמאה טומאת אוכלין בכביצה
ובחצי אכיל פרס לפסול את הגויה ואין בה כזית. כבית הבליעה והאוכלה אינו
טעון הערב שמש ואין חייבין עליה על ביאת המקדש אבל שורפין עליה את
את התרומה והאוכל אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה
מטהרתה. הכנפים והנוצה מיטמאות ומטמאות ומיצטרפות. החרטום והצפרנים
מיטמאין ומטמאין ומיצטרפין ׃ ד' וכנגדן בבהמה העור והרוטב והקיפה והאלל
והעצמות והגידין והקרנים והטלפים מיצטרפין לטמא טומאת אוכלין אבל
לא טומאת נבלות. כיוצא בו השוחט בהמה טמאה לנכרי והיא מפרכסת מטמאה
טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלות עד שתמות או עד שיותיז את ראשה.
ריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבה לטמא טומאת נבלות. האוכל שנטמא
באב הטומאה ושנטמא בולד הטומאה מיצטרפין זה עם זה לטמא כקל שבשניהם ׃
ה' כיצד כחצי ביצה אוכל ראשון וכחצי ביצה אוכל שני שבללן זה בזה
שני כחצי ביצה אוכל שלישי כחצי ביצה אוכל שני שבללן זה בזה שלישי
כביצה אוכל ראשון וכביצה אוכל שני שבללן ראשון חלקן זה וזה שני נפל
זה לעצמו וזה לעצמו על ככר של תרומה פסלוהו נפלו שניהם כאחת עשאוהו
שני כביצה אוכל שני כביצה אוכל שלישי שבללן זה בזה שחלקן זה
שלישי וזה שלישי נפל זה לעצמו ונפל זה לעצמו על ככר של תרומה לא פסלו
נפלו שניהם כאחת עשאוהו שלישי כביצה אוכל ראשון כביצ' אוכל שלישי
זה בזה ראשון חלקן זה שני וזה שני שאת זה שלישי שנגע בראשון נעשה
שני ׃ ו' כשתי ביצים אוכל ראשון כשתי ביצים אוכל שני שבללן
זה בזה ראשון חלקן זה זה ראשון וזה ראשון לשלשה או לארבעה הרי אלו
שני ׃ ח' כשתי ביצים אוכל שני כשתי ביצים אוכל שלישי שבללן זה בזה
שני חלקן זה שני וזה שני לשלשה או לארבעה הרי אלו שלישי ׃ ט'
מקריצות נשוכות זו בזו וככרים נושכים זה בזה שנטמאה אחת מהן בשרץ כולן
תחלה פרשו כולן תחלה במשקין כולן שניות פרשו כולן שניות. לידים כולן שלישיו'
פרשו כולן שלישיות ׃ י' מקריצה שהיתה תחלה והשיך לה אחרות כולן
שניות. פרשה היא שנייה וכולן שלישיות [שניות] היתה שלישית [שנייה] והשיך לה אחרות
כולן שניות. פרשה היא שנייה והן שלישיות היתה שלישית והשיך לה אחרו'
היא שלישית וכולן טהורות. בין שפרשו ובין שלא פרשו ׃ יא' ככרות
הקדש בתוך גומותיהם מים מקודשים נטמאה אחת מהם בשרץ כלן טמאות
ובתרומה מטמא שנים ופוסל אחד אם יש ביניהם משק' טופח את בתרומה
הכל טמא ׃

פר' ב'

האשה שהיתה מכשרת ירק בקדירה ונגעה בעלה חוץ לקדירה
אם במקום הנגוב אע"פ שיש בו כביצה הוא טמא והכל טהור נגעה במקו' המשק'
אם יש בו כביצה הכל טמא אין בו כביצה הוא טמא והכל טהור חזר לקדירה הכל
טמא היתה מגע טמא מת ונגעה בו בין במקום המשקה ובין במקום הנגוב אם

יש בו ככביצה הכל טמא אין בו כביצה הוא טמא והכל טהור היתה טבולת יום מן
מנערת את הקדירה בידים מסואבות ראת משקין על ידיה ספק מן הקדירה נתזו
ספק שהקלח נגעבידה הירק פסול וקדירה טהורה ״ ג׳ ר׳ אליעזר או׳ האוכל
אוכל ראשון ראשון אוכל שני שני אוכל שלישי שלישי ר׳ יהוש׳ או׳ האוכל
אוכל ראשון ואוכל שני שני שלישי שני לקדש ולא שני לתרומה בחולין
שנעשו על טהרת תרומה ״ ד׳ הראשון והשני שבתרומה טמאי׳ ומטמאי׳
השלישי פסול ולא מטמא והרביעי באכל בנזיר הדמע ״ ה׳ הראשון
והשניה שלישי שבקדש טמאין ומטמאין והרביעי פסול ולא מטמא
והחמשי באכל בנזיר הקדש ״ ו׳ השני שבחולין מטמא משקה חולין
ופוסל לאוכלי תרומה השלישי שבתרומה מטמא משקה קדש ופוסל לאוכלי
קדש שנעשה על טהרת הקדש אבל אם נעשה לטהרת תרומה מטמא שנים
ופוסל אחד בקדש ״ ז׳ ר׳ אלע׳ או׳ שלשתן שוין הראשון שבקדש
ושבתרומה ושבחולין מטמא שנים ופוסל אחד בקדש ומטמא אחד ופוסל
אחד בתרומה ופוסל את החולין השני שבכולן מטמ׳ אחד ופוסל אחר בקדש
מטמא משקה חולין ופוסל לאוכלי תרומה השלישי שבכלן מטמא משקה
קדש ופוסל לאוכלי קדש ״ ח׳ האוכל אוכל שני לא יעשה בבית הבד וחולי׳
שנעשו על גבי הקדש הרי אילו כחולין ר׳ אליעזר בר׳ צדוק או׳ הרי אילו כתרומה
לטמא שנים ולפסול אחד ״ הרוטב והגריסין

פר׳ ג׳

טופח הרי אלו תחלה
והחלב בזמן שהן משקה
קרשו הרי אילו שניים חזרו ונימוחו כביצה מכוון טהור יותר מכביצה טמא שכיון
שיצאה טיפה הראשונה ניטמא׳ בכביצה ״ ב׳ ר׳ מאיר או׳ השמן תחל׳ לעול׳
וחכמים או׳ את הדבש ר׳ שמעון שזורי או׳ היין גוש של זיתים שנפל לתנור והוסק
כביצה מכוון טהור יתר מכביצה טמא שכיון שיצאה טיפה הראשונה ניטמאה
בכביצה אם היו פרודין אפי׳ הן מאה טהור ״ ג׳ טמא מת שסחט זיתים וענבים
כביצה מכוון טהור ובלבד שלא יגע במקום המשקה יתר מכביצה טמא שכיון
שיצאת טיפה הראשונה ניטמאת בכביצה אם היה זב או זבה אפי׳ גרגר יחידי :
טמא שכיון שיצאת טיפה הראשונה נטמאה במשא זב שחלב את העז אחר
החלב טמא שכיון שיצאה טיפה הראשונה ניטמאה במשא ״ ד׳ כביצה
אוכלין שהניחן בחמה ונתמעטו וכן כזית מן המת וכזית מן הנבילה וכעדשה
מן השרץ כזית פיגול כזית נותר כזית חלב הרי אילו טהורין ואין חייבין עליהן
משום פיגול ונותר וטמא הניחן בגשמים ונתפחו טמאין וחייבין עליהן משום
פיגול ונותר וטמא ״ ה׳ כל הטמאות כשעת מציאתן אם טמאות טמאות
ואם טהורות טהורו׳ ואם מכוסות מכוסות ואם מגולות מגולות מחט שנמצאה
מליאה חלודה או שבורה טהורה שכל הטמאות כשעת מציאתן ״ ו׳ חרש
שוטה וקטן שנמצאו במבוי שיש בו טומאה הרי אלו בחזקת טהרה וכל הפיקח
בחזקת טומאה וכל שאין בו דעת לישאל ספיקו טהור ״ ז׳ תינוק שנמצא
בצד בית הקברות והשושנים בידו ואין השושנים אלא ממקום הטומאה טהור
שאני או׳ אחר ליקטן ונתנן לו וכן חמור בית הקברות כליו טהורין ״ ח׳ תינוק

שנמצא כעד העכה והכעך בידו ר' מאיר מטהר וחכמ' מטמאין שדרך הדעק לטפח
ביעק שיש בו נקירה הרעגלין ומשקים טמאים בתוך הבית אם יש בין משקין לככרות
כדי שיגנבו את פיהם בארץ הרי אלו טהורין ובפרה ובכלב כדי שילחכו בלשונם
ושאר כל הבהמ' כדי שתגגב ר' יהושע בן יעקב מטהר בכלב שהוא פקח שאין דרכו
להניח את המזון ולילך לו את המזון למים ״

פר' ד'

הזורק טומאה ממקום למקום וככר לבין המפתחות
ומפתח לבין הככרות טהור ר' יהוד' או' ככר לבין המפתחות
טמא מפתח לבין הככרות טהור ״ ב' השרץ בפי החולדה והמהלכת על גבי
ככרות של תרומ' ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור השרץ בפי החולדה והנבילה בפי
כלב ועברו בין טהורים או שעברו טהורים ביניהם ספיקן טהור מפני שאין לטומא
מקום היו מנקרין בהן על הארץ ואמ' הילכתי למקום הלז ואין ידוע אם נגעתי ואם
לא נגעתי ספיקו טמא מפני שיש לטומאה מקום ״ ג' בדיה מן המת בפי
העורב ספק האהיל על האדם ועל הכלים ברשו' היחיד ספק אדם טמא ספק הכלים
טהור הממלא בעשרה דליים ונמצא השרץ בתחתון העליון טהור ״ ד' על
ששה ספיקות שורפין את התרומ' על ספק בית הפרס ועל עפר הבא מארץ העמים
ועל ספק בגדי עם הארץ ועל ספק כלים הנמצאים ועל ספק רוקים ועל ספק מי רגלי
אדם שהן כנגד מי רגלי בהמה ועל ודאי מגעו שהוא ספק טומאתו שורפי' את
התרומ' ר' יוסי או' אף על ספק מגען ברשות היחיד וחכמ' או' ברשות היחיד תולים
ברשות הרבים טהור ״ ה' שני רוקין אחד טמא ואחד טהור תולין על מגען
ועל משאן ועל היסטן ברשו' היחיד ועל מגען ברשות הרבים בזמן שהן לחין
ועל משאן בין לחין בין יבשין היה רוק יחידי ונגע בו ונשאו והסיטו ברשות הרבי'
שורפין עליו את התרומה ואין צריך לומר ברשות היחיד ״ ו' אלו ספיקו'
שטיהרו חכמי' ספק מים שאובין למקוה ספק טומאה צפה על פני המים ספק
משקין ליטמא טמא ולטמא טהור ספק ידים ליטמא ולטמא ולטהר טהור
ספק רשות הרבים ספק דברי סופרים ספק החולין ספק שרצים ספק נגעים ספק נזירו'
ספק בכורות ספק קרבנות ספק טומאה צפה על פני המים בין בכלים בין בקרקע ר' שמע'
או' בכלים טמאין ובקרקע טהור ר' יהוד' או' ספק ירידתו טמא ספק עלייתו טהור ר'
יוסי או' אפי' אין שם אלא מלא אדם וטומאה טהור ״ ז' ספק משקין
ליטמא טמא שפשט את רגלו לבין משקין טהורין ספק נגע ספק לא נגע ספיקו
טמא היתה ככר טמאה בידו ופשטה לבין ככרות טהורות ספק נגע ספק לא נגע
ספיקו טמא ״ ח' ולטמא טהור כיצד היתה מקל בידו ובראשה משקין
טמאין וזרקה לבין ככרות טהורו' ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טהור ״ ט'
ר' יוסי או' ספק משקין לאוכלין טמא ולכלים טהור כיצד שתי חביות אחת
טמאה ואחת טהורה ועשה עיסה מאחת מהן ספק מן הטמאה עשה ספק מן
הטהורה עשה זה ספק משקין לאוכלין טמא ולכלים טהור ״ י' ספק ידים
ליטמא ולטהר טהור ספק רשות הרבים טהור ספק דברי סופרים אכל אוכלין טמאי'
שתה משקין טמאין בא ראשו ורובו במים שאובין או שנפלו על ראשו ועל
רובו שלשה לוגין מים שאובין ספיקו טהור אבל דבר שהוא אב הטומא' מדברי

ספיקו טמא ״ יא׳ ספק החולין זו טהרת פרישות. ספק שרצים כשעת
מציאתן ספק נגעים בתחלה טהור עד שלא נזקק לטומאה ומשנזקק לטומאה
ספיקו טמא ״ יב׳ ספק נזירות מותר ספק בכורות אחד בכורי אדם ואחד
בכורי בהמה טמאה וטהורה שהמוציא מחבירו עליו הראיה ״ יג׳ ספק קרבנות
האשה שיש עליה ספק חמש לידות ספק חמש זיבות מביאה קרבן אחד ואוכל׳
בזבחים ואין השאר עליה חובה ״

פר׳ ה׳

השרץ והצפרדע ברשות הרבים וכן כזית מן המת
וכזית מן הנבילה ועצם מן המת ועצם מן הנבילה וגוש מארץ טהורה וגוש מאר׳
הפרס וגוש מארץ העמים שני שבילים אחד טמא ואחד טהור הילך באחד מהם
ואינו יודע באיזה מהם הילך האהיל על אחד מהם ואין ידוע על איזה מהם
האהיל הסיט את אחד מהם ואינו ידוע איזו מהם הסיט ר׳ עק׳ מטמא וחכמים
מטהרין ״ ב׳ אחד שא׳ נגעתי בזה ואין ידוע אם הוא טמא ואם הוא
טהור נגעתי ואיני יודע באיזה משניהם נגעתי ר׳ עק׳ מטמא וחכמ׳ מטהרין ר׳ יוסי
מטמא בכולן ומטהר בשביל שדרך אדם להלך ואין דרכו ליגע ״ ג׳ שני
שבילין אחד טמא ואחד טהור הילך באחד מהן ועשה טהרו׳ ונאכלו הזה ושנה
וטבל והילך בשני ועשה טהרות הרי אילו טהורות אם קיימות הרי אלו תלויות
ואם לא טהר בינתים הראשונות תלויות והשניות ישרפו ״ ד׳ השרץ
והצפרדע ברשות הרבים ונגע באחד מהם ועשה טהרות ונאכלו טבל ונגע בשני
ועשה טהרות הרי אלו טהורות ואם קיימות הראשונות אלו ואלו תלויות ואם
לא טבל בנתים הראשונות תלויות והשניות ישרפו ״ ה׳ שני שבילין אחד
טמא ואחד טהור הילך באחד מהן ועשה טהרות ובא חבירו והילך בשני ועשה
טהרות ר׳ יהוד׳ או׳ אם נשאלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורין ואם נשאלו
שניהם כאחת טמאין ר׳ יוסי או׳ בין כך ובין כך טמאין ״ ו׳ מי שישב ברשו׳
הרבים ובא אחר ודרס על בגדיו או שרקק ונגע ברוקו על רוקו שורפין את התרומ׳
ועל בגדיו הולכין אחר הרוב ישן ברשות הרבים כליו טמאין מדרס ר׳ מאיר
וחכמ׳ מטהרין נגע באחר בלילה ואין ידוע אם חי ואם מת ובשחר עמד ומצאו
מת ר׳ מטהר וחכמ׳ מטמאין שכל הטמאו׳ כשעת מציאתן ״ ח׳ שוטה
אחת בעיר או נכרית או כותית כל הרוקין שבעיר טמאין מי שדרסה אשה על
בגדיו או שישבה עמו בספינה אם מכירה שהוא אוכל בתרומה כליו טהורי׳ ואם
ישאלנה ״ ט׳ עד אחד או׳ נטמאה והוא או׳ לא נטמאתי טהור שנים
או׳ נטמאת והוא או׳ לא נטמאתי ר׳ מאיר מטמא וחכמ׳ או׳ הוא נאמן על ידי
עצמו ״ י׳ עד או׳ נטמא ושנים או׳ לא נטמא בין ברשות היחיד ובין ברשו׳
הרבים טמא עד או׳ נטמא ועד או׳ לא נטמא אשה אומרת נטמא ואשה אומ׳
לא נטמא ברשות היחיד טמא וברשות הרבים טהור ״

פר׳ ו׳

מקום שהיה רשות היחיד ונעשה רשות הרבים וחזר
ונעשה רשות היחיד כשהוא רשות היחיד ספיקו טמא
כשהוא רשות הרבים ספיקו טהור המהלכן ברשות היחיד והוציאוהו לרשות הרבים
והחזירוהו לרשות היחיד כשהוא ברשות היחיד ספיקו טמא כשהוא ברשו׳ הרבים

ספיקו טהור ר׳ שמעון או׳ רשות הרבים מפסקת ״ ב׳ ארבעה ספיקות ר׳ יהושע
מטמא וחכמ׳ מטהרין כיצד הטמא עומד והטהור עובר הטהור עומד והטמ׳ עובר
טומאה ברשות היחיד וטהרה ברשות הרבים טהרה ברשות היחיד וטומאה ברשות
הרבים ספק נגע ספק לא נגע ספק האהיל ספק לא האהיל ספק הסיט ספק לא הסיט
ר׳ יהוש׳ מטמא וחכמ׳ מטהרין ״ ג׳ אילן עומד ברשות הרבים וטומאה
בתוכו עלה לראשו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא הכניס ידו לחור שיש בו טומא׳
ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טמא חנות שהיא טמאה ופתוחה לרשות הרבים ספק נכנ׳
ספק לא נכנס ספיקו טהור שתי חנויות אחת טמאה ואחת טהורה ונכנס לאחת מהן
ספק לטמאה נכנס וספק לטהורה נכנס ספיקו טמא כל שאתה יכול לרבות ספיקו׳ וספק
ספיקות ברשות היחיד ספיקו טמא וברשות הרבים טהור ״ ד׳ נכנס למבוי והטומ׳
בחיצר ספק נכנס ספק טומאה בבית ספק נכנס ספק לא נכנס ואפי׳ נכנס ספק היתה שם
ספק לא היתה שם ואפי׳ לא היתה שם ספק יש בה כשיעור וספק אין בה כשיעור
ואפי׳ יש בה ספק טמאה וספק טהור ואפי׳ היא טמאה ספק נגע ספק לא נגע ספיקו
טמא ר׳ אלעזר או׳ ספק ביאה טהור וספק מגע טומאה טמא ״ ה׳ נכנס לבקע׳
בימות הגשמים וטומאה בשדה פלו׳ ואו׳ הילכתי למקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי
לאותה שדה ואם לא נכנסתי ר׳ אליע׳ מטהר וחכמ׳ מטהרין ״ ו׳ ספק רשות
היחיד טמ׳ עד שיאמר לא נגעתי ספק רשות הרבים טהור עד שיאמר נגעתי ואיזו
היא רשו׳ היחיד שבילי בית גולגול ~~וכן כיוצא בהן~~ רשות היחיד לשבת רשו׳ הרבים
לטומאה ובימות הגשמים רשות היחיד לכך ולכך ״ ח׳ בסילקי רשות היחיד
לשבת ורשות הרבים לטומאה ר׳ יהוד׳ או׳ עומד בפתח הזה ורואה את הנכנסי׳ ואת
היוצאים בפתח הלז רשות היחיד לכך ולכך ואם לאו רשו׳ היחיד לשבת ורשו׳ הרב׳
לטומאה ״ ט׳ הפרן רשות היחיד לשבת ורשו׳ הרבים לטומאה וכן היצרי׳
ר׳ מאיר או׳ רשות הרבים היחיד לכך ולכך ״ י׳ האיצטווניות רשות היחיד
לשבת ורשות הרבים לטומאה ״

פר׳ ז׳

הקדר שהניח
את קדירותיו וירד לשתות הפנימיו׳ טהורות
והחיצונות טמאות או׳ יוסי בר״א במותרות אבל באגודות הכל טהור המוסר מפתחו
לעם הארץ הבית טהור שלא מסר לו אלא שמירת המפתח ״ ב׳ המניח
עם הארץ בתוך ביתו ער ומיצאו ער ישן ומיצאו ישן ער ומיצאו ישן הבית טהור
ישן ומיצאו ער הבית טמא דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ אין טמא אלא במקום שהוא
יכול לפשוט את ידו וליגע ״ ג׳ המניח אומנין בתוך ביתו הבית טמא דברי ר׳
מאיר וחכמ׳ או׳ אין טמא אלא עד מקום שהן יכולין לפשוט את ידן וליגע ״
ד׳ אשת חבר שהניחה לאשת עם הארץ טוחנת בתוך ביתה פסקה הריחים
הבית טמא אלא עד מקום שהיא יכולה לפשוט את ידה וליגע היו שתים בין כך
ובין כך הבית טמא שאחת טוחנת ואחת משמשת דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ או׳ אין
טמא אלא עד מקום שהן יכולות לפשוט את ידן וליגע ״ ה׳ המניח
עם הארץ בתוך ביתו לשמרו בזמן שהוא רואה את הנכנסין ואת היוצאין האוכלין
והמשקין וכלי חרש פתוחין טמאין אבל המשכבות והמושבות וכלי חרש מוקפין
צמיד פתיל טהורין ואם אינו רואה לא את הנכנסין ולא את היוצאין אפי׳ מוכל אפי׳

אלו שהן רשות היחיד
לכך ולכך השבילין היורדי׳
למערות ולשיחין ולמערות
רשות היחיד לשבת ורשו׳
הרבים לטומאה ״ ד׳
הבקעה בימות החמה

כפות הכל טמא״ ו׳ הגנבאין שנכנסו לתוך הבית הבית טמא אם יש עמהם גוי ו
נאמני׳ לומר לא נכנסנו אבל אין נאמנין לומר לא נכנסנו אבל אין טמא אלא מקו׳
רגלי הגנבים ומה הם מטמאין האוכלין והמשקין וכלי חרש פתוחין אבל המשכבו׳
והמושבות וכלי חרש מוקפין צמיד פתיל טהורי׳ אם יש עמהם גוי או אשה הכל
טמא״ ח׳ המניח את כליו בחלון של אוריארין ר׳ אלעזר בן עזריה מטהר
וחכמ׳ או עד שיתן לו את המפתח או חותם או עד שיעשה לו סימן המניח את
כליו מגודו לגודו הבאה כליו טהורין וכיש׳ עד שיאמ׳ כלכי היה לשמרן״
ט׳ מי שהיה בלבו מלאכול ר׳ יהוד׳ מטהר שדרך טמאין פורשין ממנו וחכמ׳
מטמאין היו ידיו טהורות והכניס את לבו מלאכול א״ע״פ שא׳ יודע אני שלא ית
נטמאו ידי ידיו טמאות שהידים עסקניות״ י׳ האשה שנכנסה להוציא
פת לעני׳ ויצאה ומצאתה שמי׳ ביצר ככרות של תרומה וכן האשה שיצאה ומצ׳
את חבירתה חותה גחלים תחת קדירה של תרומ׳ ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין״
יא׳ אמ׳ ר׳ אלעזר בן פילא וכי מפני מה ר׳ עקי׳ מטמ׳ וחכמ׳ מטהרין אלא שהנשים
גרגרניות הן שהיא חשודה לגלות את קדירה של חבירתה לידע מה היא מבשלת״

פר׳ ח

הדר עם עם הארץ בחצר ושכח כלים בחצר אפי׳ חביות
מוקפות צמיד פתיל או תנור מוקף צמיד פתיל הרי אלו
טמאין ר׳ יהוד׳ מטהר בתנור בזמן שהוא מוקף צמיד פתיל ר׳ יוסי או׳ את התנור
טמא עד שיעשה לו מחיצה גבוהה עשרה טפחים״ ב׳ המפקיד כלי׳ אצל
עם הארץ טמאים טמא מת וטמאי׳ מדרס אם מכירו שהוא אוכל בתרומה טהורין
מטמא מת אבל טמאין מדרס ר׳ יוסי או׳ מסר לו תיבה מליאה בגדים בזמן שהיא
חוצצה טמאין מדרס אם איננה חוצצה טמאין א״ע״פ שהמפתח ביד הבעלים״
ג׳ המאבד ביום ומצא ביום טהור ביום ומצא בלילה בלילה ומצא ביום ביום ומצ׳
ביום שלאחריו טמא זה הכלל כל שעבר עליו הלילה או מקצתו טמא״ ד׳
השוטח כלים ברשות הרבים טהורים וברשות היחיד טמאים אם היה משמרן
טהורין נפלו והלך להביאם טמאים נפל דליו לתוך בורו של עם הארץ והלך להבי׳
כמה יעלנו טמא מפני שהוא ברשות עם הארץ שעה אחת״ ה׳ המניח את
ביתו פתוח ומצאו פתוח נעול ומצאו נעול פתוח ומצאו נעול טהור נעול ומצאו
פתוח טמא ר׳ מאיר מטמא וחכמ׳ מטהרין שהיו הגנבים ונמלכו והלכו להם״
ו׳ אשת עם הארץ שנכנסה לתוך ביתו של חבר להוציא א בנו או בתו או ב׳
בהמתו הבית טהור מפני שנכנסה שלא ברשות״ ז׳ כלל אמרו בטהרות כל
המיוחד לאכל אדם טמא עד שיפסל מלאכול כלב וכל שאינו מיוחד לאכל אדם
טהור עד שיוחדנו לאדם כיצד גוזל שנפל לגת וחישב עליו להעלותו לנכרי טמ׳
לכלב טהור ר׳ יוחנן בן נורי מטמ׳ חשב עליו לחרש שוטה וקטן אם העלהו טמ׳
שיש להם מעשה ואין להם מחשבה״ ח׳ אחורי הכלים שנטמאו במשקי׳
ר׳ אליעזר או׳ מטמאין את המשקין ואינן פוסלין את האוכלים ר׳ יהוש׳ או׳ מטמא
את המשקין ופוסלין את האוכלין שמעון אחי עזריה או׳ לא כך ולא כך אלא
משקין שנטמאו מאחורי הכלים מטמאין אחד ופוסלין אחד הרי זה אומר
מטמאין לא טמאוני ואתה טמאתני״ ט׳ עריבה שהיא קטפרס והבצק

לוי נגעמו ד׳ הגנבים
שנכנסו לתוך הבית וכו׳

טהור והמיעיות

מלמעלן ומשקה טופח מלמטן שלש חתיכות כביצה אינן מיצטרפות ר' יוסי או' אף
שתים אין מיצטרפות. אלא אם כן היו רוציצות משקה ואם היה משקה עומד אפי'
כעין החרדל ר' דוסא או' אוכל פרור אינו מיצטרף. ו' מקל שהיא מליאה
משקין כיון שהשיקה למשקה טהורה דברי ר' יהוש' וחכמ' או' עד שיטביל את כול'
הניצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטמאה ולא לטהרה והאשבורן חיבו'
לטומאה ולטהרה.

פר' ט

זיתים מאימתי מקבלין טומאה
משיזובו זיעת המעטן אבל לא זיעת הקופ'
כדברי ב"ש ר' שמעון או' שיעור זיעה שלשה ימים וב"ה משיתחברו שלשה זה לזה
ר"ג או' משיגמר מלאכתן וחכמ' או' כדבריו. ב' גמר מלמסוק אבל עתיד
ליקח גמר מליקח אבל עתיד ללוות. אירע אבל או משתה או אונס אפי' זמן אפי'
זכות. מהלכין עליהן טהורים נפלו עליהם משקין אין טמא אלא מקום מגען והמוחל
היוצא מהן טהור. ג' נגמרה מלאכתן הרי אילו מוכשרין נפלו עליהן
משקין טמאין המוחל היוצא מהן ר' אליע' מטהר וחכמ' מטמאין אר' שמעון לא
נחלקו על המוחל היוצא מן הזיתים שהוא טהור ועל מה נחלקו על היוצא מן
הבור שר' אליע' מטהר וחכמ' מטמאין. ד' הגומר את זיתיו ישייר קופה אחת
יתננה לעיני הכהן דברי ר' מאיר ר' יהוד' או' יולך לו את המפתח מיד ר' שמעון או'
מעת לעת. ה' המניח זיתים בפופש שיהו נוחים לכתוש הרי אילו
מוכשרין שימהם ושימלחם ב"ש או' מוכשרין וב"ה או' אינן מוכשרין הפוצע
זיתים בידים טמאות טמאן. ו' המניח זיתיו בגג להרג אפי' הן רום אמה
הרי אילו מוכשרין נתנן בבית שילקו ועתיד להעלותן לגג או נתנן בגג שילקו ועתיד
שיפתחם הרי אילו מוכשרין נתנן בבית עד שישמר את הגג או עד שיוליכם למקו'
אחר אינן מוכשרין. ז' רוצה ליטול מהם כר אחד או שני כרים ב"ש או' קוטף
בטומאה ומחפה בטהרה וב"ה או' את מחפה בטומאה. ר' יוסי או' חופר בקרדומו של
מתכת והולך לבית הבד בטומאה. ח' שרץ שנמצא בריחים אין טמ'
אלא מקום מגעו אם היה משקה מהלך הכל טמא. ט' נמצא על גבי
העלים ישאלו הכרכים לומר לא נגענו אם היה נוגע כאוב אפי' כשעורה
טמא. י' נמצא על גבי פירורין והוא נוגע בכביצה טמא פירורי על
גבי פירורים אע"פ שהוא נוגע בכביצה אין טמא אלא מקום מגעו נמצא בין
כותל לזיתים טהור נמצא בגג המעטן [illegible] טהור נמצא במעטן
הגג. טמא נמצא יבלות על גבי זיתים וכן מטלית מהוהה טהורה שכל הטמאות
כשעת מציאתן.

פר' י

הנועל בית הבד בפני חברו
והיו שם כלים טמאין מהרס ר' מאיר או'
בית הבד טמא ר' יהוד' או' בית הבד טהור ר' שמעון או' אם טהורים הם להם בית הבד
טמא ואם טמאין בית הבד טהור אר' יוסי וכי מפני מה טימאום אלא מפני ש
שאין עמי הארץ בקיאין בהיסט. ב' הכורתין שהיו נכנסין ויוצאין ומ'
ומשקין טמאין בתוך בית הבד אם יש בין משקין לזיתים כדי שינגבו את רגליהם בארץ
הרי אילו טהורים הכורתים והבוערים שנמצאת טומאה לפניהם נאמנין לומר לא
נגענו וכן התינוקות שבניהן יוצאין לפתח מבית הבד ופונין לאחורי הגדר והם טהור'

עד כמית ירוקין ויהיו טהורין עד כדי שיבאו זיתן ״ ג׳ הבדדים והבוצרי׳ כיון
כיון שהכניסן לרשות המערה דיין דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי או׳ צריך לעמוד עליהם
עד שיטמאו ואם טמאים להם אינו צריך לעמוד עליהם עד שיטבלו ״
ד׳ הנוטן מן הכלים או מן המשטיח של אדמה כש״ או׳ נוטן בידים טהורות
ואם נטן בידים טמאות טמאין ב״ה או׳ נוטן בידים טמאות. ומפריש תרומתו
בטהרה מן העבט ומן המשטיח של עלים הכל שוים שהוא נוטן בידים טהורות
ואם נטן בידים טמאות טמאין ״ ה׳ האוכל מן הכלים ומן המשטיח של
אדמה אע״פ מטקשקשות מ׳ נטפות לא הוכשרו. הגת טהורה מן העבט ומן המשטיח ו׳
של עלים ונפל ממנו גרגר וחידי אם יש לו חותם טהור אם אין לו חותם טמא
נפלו ממנו ענבים טמאות ודרכן במקום המופנה כביצה מכוון טהור יותר מכביצ׳
טמא שכיון שיצאה טיפה הראשונה ניטמא בכביצה ״ ו׳ מי שהיה
עומד ומדבר על שפת הבור וניתזה צינורה מתוך פיו ספק הגיעה לבור ספק לא
הגיעה לבור טהור ״ ז׳ הזולת את הבור ונמצא השרץ בראשונה כולן
טמאות. באחרונה היא טמאה וכולן טהורות. אימתי אמרו בזמן שהוא זולת
כל אחת ואחת. היה זולת במחץ ונמצא השרץ באחת מהן והיא כל כך טמאה ״
ח׳ אימתי בזמן שהוא בודק ולא מכסה או מכסה ולא בודק היה בודק ומכס׳
ונמצא השרץ בחבית הכל טמא ובבור הכל טמא ובמחץ הכל טמא ״
ט׳ בין העגולין לזוגין רשות הרבים אימתי בזמן שהרבים נכנסין בהן ויוצאין
בהן כלי בית הבד והגת והעיקל בזמן שהן של עץ מנגבן והן טהורין בזמן שהן
של גמי מישנן שנים עשר חדש או חולטן בחמין ר׳ יוסי או׳ אם נתן לשיבול
הנהר דיין ״

חסלת מסכת טהרות ״ מסכ׳ מקואות

שש מעלות במקואות זו למעלה מזו מי גבאין שתה טמא ושתה טהור טמא
ואוכל את התרומה שתה טמא ומילא בכלי טהור טמא שתה טמא ונפל ככר
של תרומ׳ אם הדיח טמא ואם לא הדיח טהור ״ ב׳ מילא בכלי טמא ושתה
טהור טמא מילא בכלי טמא ונפל ככר של תרומה אם הדיח טמא ואם לא הדיח
טהור ״ ג׳ נפלו ה׳ מים טמאין ושתה טהור טמא נפלו מים טמאין ונפל
ככר של תרומה אם ונכנס / / / הדיח טמא ואם לא הדיח טהור ר׳ שמעון
או׳ בין הדיח בין לא הדיח טמא ״ ד׳ נפלו לתוכן מה או שהילך בהן טמא ושתה
טהור טהור אחר מי גבאין מי בורות מי שיחין מי מערות ומי המציאות שפסקו
ומקוות שאין בהן ארבעים סאה בשעת הגשמים הכל טהור מע״פ ששטפו פסקו
הג׳ שמים הקרובים לעיר ולדרך טמאים והרחוקים טהורין עד שיעברו בהן רוב אדם ״
ה׳ מאימתי היא טהורין כש״ או׳ משירבו וישטפו וב״ה או׳ משירבו אע״פ שלא ישטפו ו׳
שטפו ר׳ שמעון או׳ ששטפו אע״פ שלא רבו מתרין להלחה של מהם לידים ״
ו׳ למעלה מהם מי תמציות שלא פסקו שתה טמא ושתה טהור טהור שתה
טמא ומילא בכלי טהור [illegible] ונפל ככר של תרומה אע״פ שהדיח טהור ״
ז׳ מילא בכלי טמא ושתה טהור [illegible] ומילא בכלי טהור טהור

[illegible] כב׳ [illegible] ונפל לתוך [illegible] תרומה [illegible] טהור ״ [illegible]

[illegible] טהור [illegible] שנפל [illegible] ונפל לכר [illegible] תרומה [illegible]

[illegible] אבל אין כשרין [illegible] ולא [illegible] לרש ״ [illegible]

[illegible] שני [illegible] ומטבילין [illegible] מהן [illegible] מטמאין [illegible]

[illegible] שהוא לטהר [illegible] ולמעין [illegible]

מים [illegible] שהן [illegible] ומטהרין [illegible]

[illegible] טהורין [illegible] מי [illegible] ״

[illegible] טבל [illegible] טבל [illegible]

[illegible] ארבעים סאה ספק שאין בו [illegible]

[illegible] שאין בו [illegible] ואין ידוע [illegible]

[illegible] ״ מקוה שנמדד ונמצא חסר כל טהרות שנעשו על גביו

למפרע בין [illegible] מטהרין [illegible] כר״א כטומאה חמורה אבל

[illegible] טמאין [illegible] משקין טמאין בא ראשו ורובו במים

ספק טבל ספק לא טבל ואע״פ טבל ספק יש בו ארבעים סאה ספק שאין בו שני

מקואות אחד יש בו ארבעים ואחד שאין בו טבל באחד מהן ואין ידוע איזה מהן

טבל ספיקו טהור ר׳ יוסי מטמא שהיה ר׳ יוסי או׳ על דבר שהוא בחזקת טומאה לעולם

היא [illegible] עד שידע שטהר אבל ספיקו ליטמא וליטמא טהור ״ ג׳

ספק מים שאובין שטיהרו [illegible] ספק [illegible] ואפי׳ נפלו ספק יש כאן

ארבעים [illegible] שאין כאן ארבעים [illegible] ואחד שאין

[illegible] מהן ואין ידוע איזה מהן נפל [illegible] מפני שיש לו במה יתל

[illegible] מארבעים סאה ונפל לאחד מהם ואין ידוע לאיזו מהן נפל

[illegible] ״ ד׳ ר׳ [illegible] רביעית מים שאובין

[illegible] לוגין על פני המים [illegible] בין [illegible] וכן כבות

[illegible] שלשה לוגין ״ ה׳ מקוה שיש לו [illegible] של מים שאובין

של [illegible] ידוע שנפל [illegible] כשרים עד [illegible]

[illegible] ואם לאו פסול ר׳ שמעון מכשיר מפני [illegible] כמקוה סמוך

[illegible] ״ ו׳ [illegible] ליערין משך [illegible] שלשה לוגין כשרה

[illegible] שלשה לוגין [illegible] ר׳ שמעון מכשיר מפני [illegible] לשאוב ״

ז׳ [illegible] מים [illegible] עונת הגשמים

[illegible] ר׳ [illegible] בין כך ובין כך

[illegible] ״ ח׳ [illegible] מים

[illegible] כל שהן ישבר [illegible] ר׳ אליעזר ור׳

[illegible] ישבר ״ ט׳ [illegible] בתוך הבור [illegible]

[illegible] הרי זה ישבר ״ י׳ מקוה שיש בו ארבעים

[illegible] ר׳ [illegible] מטבילין במים ואין מטבילין [illegible] ר׳ יהוש׳ או׳ [illegible] בטיט

[illegible] מטבילין בטיט שהמים [illegible] על גביו [illegible] המים [illegible] אחד

[illegible] שמטבילין במים ואין מטבילין בטיט ״ י״א [illegible]

טיט אמרו כטיט שהקנה יורד מאיליו דברי ר' מאיר ר' יהוד' או' מקום שאין קנה ד
המדה עומד אבא לעזר בן דלעאי או' מקום שהמשקולת יורדת ר' אליעזר אומ'
היורד כפי חוביה ר' שמעון או' הנכנס בשפופרת הנוד ר' אלעזר בר' צדוק או' הנמדד
בלוג ״

פר' ג

ר' יוסי או' שני מקוות ואין בהן ארבעים
סאה ונפל לזה לוג ומחצה ולזה לוג ומחצה
ונתערבו כשרי' מפני שלא נקרא עליהם שם פסול אבל מקוה שאין בו ארבעים
סאה ונפלו לו שלשה לוגין ונחלק לשנים פסול מפני שנקרא עליו שם פסול
ר' יהושע מכשיר שהיה ר' יהוש' או' כל מקוה שאין בו ארבעים סאה ונפלו בו ג
שלשה לוגין וחסר אפי' קורטוב כשר מפני שחסרו משלשה לוגין וחכמים אומ'
לעולם הוא בפסולו עד שיצא ממנו מלואו ועוד ״ ב כיצד בור שבחצר
ונפלו בו שלשה לוגין לעולם הוא בפסולו עד שיצא ממנו מלואו או עד
שיעמיד בחצר ארבעים סאה ויטהרו העליונים מן התחתונים ר' אלעזר בן עזר'
או' אלא אם פסק ״ ג עד שהוא מלא מים שאובין והאמה נכנסת לו
ויוצאת הימנו לעולם הוא בפסולו עד שיתחשב שלא נשתייר מן הראשון שלש
לוגין שנים שהיו מטילין במקוה זה לוג ומחצה וזה לוג ומחצה המוחט את
כסותו ומטיל ממקומו הרבה והמערה מן הצינור ומטיל ממקומות ר' ע' מכשיר
וחכמ' פוסלין א"ר ע' לא אמרו מטילין אלא מטיל אמרו לו לא כך ולא כך אמרו
אלא שנפלו בו שלש' לוגין ״ ד מכלי אחד משנים או משלשה מיצטרפין
ומארבעה אינן מיצטרפין בעל קרי ה החולי שנפלו עליו תשעה קבין מים וטהור
שנפלו על ראשו ועל רובו שלש' לוגין מים שאובין מכלי אחד משנים או ב
משלשה מיצטרפין כר"א כזמן שהתחיל השני עד שלא הפסיק הראשון כר"א
בזמן שלא נתכוון לרבות אבל נתכוון לרבות אפי' קורטוב בכל שנה מיצטרפין ד
כשל' לוגין ״

פר' ד

המניח כלים תחת הצינור אחד
כלים גדולי' ואחד כלים קטנים אפי' כלי גללי'
כלי אבנים כלי אדמה פוסלין את המקוה אחד המניח ואחד השוכח כדברי ב"ש וב"ה
מטהרין בשוכח בחצר א"ר מאיר נמנו ורבו ב"ש על ב"ה ומודים בשוכח בחצר שהו'
טהור א"ר יוסי עדיין המחלוק' במקומה ״ ב המניח טבלה תחת הצינור אם
יש לה לזבז פוסלת את המקוה ואם לאו אינה פוסלת את המקוה זקפה לידוח בין
כך ובין כך אינה פוסלת את המקוה ״ ג החוטט בצינור לקבל צרורות בשל
עץ כל שהוא ובשל חרס רביעית ר' יוסי או' את בשל חרס כל שהוא לא אמרו רביע'
אלא בשברי כלי חרס היו צרורות מתחלחלים לתוכו פוסלין את המקוה ירד לתוכו
עפר ונכבש כשר סילון יצר מיכן ומיכן ורחב מן האמצע אינו פוסל מפני שלא
נעשה לקבלה ״ ד מים שאובין ומי גשמים שנתערבו בחצר ובעוקה
ועל המעלות המערה אם רובו מן הכשר כשר ואם רובו מן הפסול פסול למחצה על
מחצה פסול אימתי בזמן שמתערבין עד שלא יגיעו למקוה היו מהלכין בתוך
המים ואין ידוע שנפל לתוכו ארבעים סאה מים כשרים עד שלא ירדו לתוכו
שלשה לוגין שאובין כשר ואם לאו פסול ״ ה השוקת שבסלע אין
ממלאין בה ואין מקדשין בה ואין מזין הימנה ואינה צריכה צמיד פתיל ואינה

פוסלת את המקוה היתה כלי וחיברה בסיד ממלאין בה ומקדשין בה ומזין הימנה
וצריכה צמיד פתיל ופוסלת את המקוה ניקבה מלמטה או מן הצד אם אינה יכול׳
לקבל מים כל שהן כשירה כמה יהא בנקב כשפופרת הנוד א״ר יהוד׳ בן בתירה
מעשה בשוקת יהוא שהיתה נקובה כשפופרת הנוד והיכל טהרות שבירושלם
נעשות על גבה ושלחו ב״ש ופחתוה שב״ש או׳ עד שיפחת רובה

פר׳ ה׳

מעין שהעבירו על גבי השוקת פסול העבירו על גבי
השפה כל שהוא כשר חוצה לו שהמעיין מטהר בכל
שהוא העבירו על גבי בריכה והפסיקו הרי הוא כמקוה חזר והמשיכו פסול לזבי׳
ולמצורעים ולקדש מהם מי חטאת עד שידע שיצאו הראשונים
ב׳ העבירו על גבי כלים או על גבי ספסל ר׳ יהוד׳ או׳ הרי הוא כמות שהיה ר׳ יוסי
או׳ הרי הוא כמקוה ובלבד שלא יטביל על גבי הספסל ג׳ מעין שהוא
מושך כדל ריבה עליו והמשיכו הרי הוא כמות שהיה היה עומד וריבה עליו
והמשיכו שוה למקוה לטהר באשבורן ולמעיין להטביל בכל שהוא
ד׳ כל הימים כמקוה שנ׳ ולמקוה המים קרא ימים דברי ר׳ מאיר ר׳ יהוד׳ או׳ הים
הגדול כמקוה לא נאמ׳ ימים אלא שיש בו מיני ימים הרבה ר׳ יוסי או׳ כל הימים
מטהרין בזוחלין ופסולין לזבין ולמצורעים ולקדש בהם מי חטאת
ה׳ הזוחלין כמעיין והנוטפין כמקוה העיד ר׳ צדוק על הזוחלין שרבו על
הנוטפין שהן כשרין ונוטפין שעשאן זוחלין סוכר ואפי׳ במקל ואפי׳ בקנה
ואפי׳ זב ואפי׳ זבה יורד וטובל דברי ר׳ יהוד׳ ר׳ יוסי או׳ כל דבר שהוא מקבל טומאה
אין מזחילין בו ו׳ גל שנתלש ובו ארבעים סאה ונפל על האדם ועל
הכלים טהורין כל מקום שיש בו ארבעים סאה טובלין ומטבילין מטבילין
בחריצין ובנעיצין ובפרסת חמור המעורבת בבקע׳ ב״ש או׳ מטבילין בחרדליות
וב״ה או׳ אין מטבילין ומודים שהוא גודר בכלים וטובל בהם וכלים שגדר בהם
לא הוטבלו

פר׳ ו׳

כל המעורב למקוה כמקוה
חורי המער׳
וסדקי המערה מטבילין בהן
כמה שהן עוקץ המערה אין מטבילין בה אלא אם כן היתה נקובה כשפופרת הנוד
א״ר יהוד׳ אימתי בזמן שהיא מעורה את עצמה אם אינה מעורה את עצמה
מטבילין בה כמשהו ב׳ דלי שהוא מלא כלים והטבילו הרי אלו טהורין
במים מעורבין עד שיהו מעורבין כשפופרת הנוד ג׳ שלש מקואות בזה
עשרים ובזה עשרים סאה מים שאובין והשאוב מן הצד וירדו שלשה בהם
ונתערבו המקוות כמות שהיו והטובלין כמות שהיו ד׳ הספוג והדלי שהיו
בהן שלשה לוגין מים ונפלו למקוה לא פסלוהו שלא אמרו אלא שלשה
לוגי׳ מים ונפלו למקוה לא פסלוהו שלא אמרו אלא שלשה לוגין שנפלו
ה׳ השידה והתיבה והמגדל שבים אין מטבילין בהן אלא אם היו נקובין
כשפופרת הנוד ר׳ יהוד׳ או׳ בכלי גדול ארבעה טפחים ובקטן רובו אם היה שק או
קופה מטבילין בהן כמשהן מפני שהמים מעורבין היו נתונין תחת הצינור אין ו׳
פוסלין את המקוה אלא מטבילין אותן ומעלין אותן כדרכן ז׳ עריבה
שבמקוה והטביל בה את הכלים טהרו מטומאתן אבל טמאין על גב כלי חרס אם

היו המים צפין על גבן כל שהן טהורין מעיין שהיא מן הנער ויורד ועבר ולהלן
הוא טהור ודריו טמאות אם היו על גביו אם ידיו את הריו טהורה ״ ז׳ עירוב
מקואות כשפופרת הנוד בעוביה ובחללה ובשתי אצבעות חוזרות למקומן ספק
שהיא כשפופרת הנוד ספק שאינה כשפופרת הנוד פסולה מפני שהיא מן התורה
וכן כויה מן המת וכויה מן הנבילה וכשיעור מן השרץ כל שעומד כשפופרת הנוד
ומעטה השנה או כל ר׳ שהוא כמרית המים טהור ״ ח׳ מטהרין את המקוה
העליון מן התחתון והרחוק מן הקרוב כיצד מביא סילון של חרס או של אבר ומניח
ידו תחתיו עד שהוא מתמלא מים ומושכו ומשיקו אפי׳ כשער שהדריו היה בעליון
ארבעים סאה ובתחתון אין כלום ממלא בכתף ונותן לעליון עד שירדו לתחתון ארבעים
סאה ״ ט׳ כותל שבין שני מקוות שנסדק לשתי מקצעות ולערב אין מיכסר
עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד ״ י׳ האמבטי שבמרחץ בזמן שהו׳
מן האמצע טובל מן הינר טובל מפני שהוא כמקוה כמין לפחה ומיו׳ פאיר
וחכמ׳ או׳ אם מקבלת האמבטי רביעית עד שלא יגיעו לאמבטי כשר ואם לאו פסול
י״א המטהרת שבמרחץ התחתונה מליאה שאובין והעליונה מליאה כשרין
אם יש כנגד הנקב שלשה לוגין פסול כמה יהא בנקב ויהא בו שלשה לוגין אחד
משלש מאות ועשרים לבריכה דברי ר׳ יוסי ר׳ אלעזר או׳ אפי׳ התחתונה מליא׳ כשרין
והעליונה מליאה שאובין אם יש כנגד הנקב שלשה לוגין כשר שלא אמרו אל׳
שלשה לוגין שנפלו ״

פר׳ ז

יש מעלין את המקוה ולא פוסלין פוסלין ולא מעלין לא מעלין
ולא פוסלין אילו מעלין ולא פוסלין השלג והברד והכפור והגליד והמלח והטיט
הערוך אמ׳ ר׳ עקיבה היה ר׳ ישמעאל דן כנגדי לומר השלג אינו מעלה את המקוה והעידו
אנשי מידבא משמו שאמ׳ להם צאו והביאו שלג ועשו מקוה בתחלה ר׳ יוחנן בן
נורי או׳ אבן הברד כמים ״ ב׳ כיצד מעלין ולא פוסלין את המקוה ארבעים סאה
חסר אחת נפל מהם סאה לתוכו ועלה העלהו נמצא מעלין ולא פוסלין ״ ג׳
אילו פוסלין ולא מעלין המים בין טמאין ובין טהורין מי כבשים ומי שלקות
והתמד עד שלא החמיץ ״ ד׳ כיצד פוסלין ולא מעלין מקוה שיש בו
ארבעים סאה חסר קורטוב נפל מהם קורטוב לתוכו העלהו ופוסלו בשלשה לוגין ״
אבל שאר משקין ומי פירות והציר והמורייס והתמד משהחמיץ פעמים מעלין
פעמים שאינן מעלין כיצד מקוה שיש בו ארבעים סאה וחסר אחת ונפל מהם
סאה לתוכו ולא העלהו היה בו ארבעים סאה נתן סאה ונטל סאה הרי זה כשר ״
ה׳ הדיח בו כלי דיהים וכלי ענבים ושינו את מראיו כשר ר׳ יוסי או׳ מי היצבע פוסלי׳
אותו בשלשה לוגין ואין פוסלין אותו בשינוי מראה נפל לתוכו יין ומוחל ושינו
את מראיו פסול כיצד יעשה ימתין עד שירדו גשמים ויחזרו מראיהן למראה
המים ״ ו׳ נפל לתוכו יין ומוחל ושינו מקצת מראיו ואין בו מראה מים ארבעי׳
סאה הרי זה לא יטבול בו ״ ז׳ שלשה לוגין מים ונפל לתוכן קורטוב יין והרי
מראה כמראה היין ונפלו למקוה לא פסלוהו שלשה לוגין מים חסר קורטוב ונפל
לתוכן קורטוב חלב והרי מראיהן כמראה המים ונפלו למקוה לא פסלוהו ר׳ יוחנן
בן נורי או׳ הכל הולך אחר המראה ״ ח׳ מקוה שיש בו ארבעים סאה

מכוונת ירדו שנים וטבלו זה אחר זה הראשון טהור והשני טמא ר' יהוד' או' אם
היו רגליו של ראשון נוגעו' במים את השני טהור ט' הטביל בו את הכוס
והעלהו ומקיצתו נוגע במים טהור הכר והכסת של עור כיון שהגביה שפתותיה' מן
המים שבתוכו שאובין כיצד יעשה מטבילן ומעלה אותן דרך שוליהן י'
הטביל בו את המטה אע"פ שרגליה שוקעות בטיט העבה טהורה מפני שהמים
מקדמין מקוה שמימיו מרודדים כובש אפי' חבילי זיתים ואפי' חבילי קנים כדי
שיתפחו המים ויורד וטובל מחט שהיא נתונה על מעלות המערה היה מוליך ומביא
במים כיון שעבר עליה הגל טהורה

פר' ח

ארץ ישר' טהורה ומקוואותיה טהורין מקוות המים שבחוצ'
לארץ כשרי' לבעלי קריין ואפי' נתמלאו מן הקילון את שבארץ ישר' את שבחוץ
למפתח כשרין את לנדה את שלפנים מן המפתח כשרים לבעלי קריין ופסולין
לכל הטמאין ר' אליע' או' הקרובים לעיר ולדרך טמאין מפני הכביס' והרחוקים טהורין
ב' אילו בעלי קריין שהן צריכין טבילה ראה מים חלוקין או עכורין בתחל'
באמיצע ובסוף טמא מתחלה ועד סוף טהור לבנים נמשכין טמא ר' יוסי או'
לבנים כעכורין ג' המטיל טיפים עבות מהור האמה טמא דברי ר' אליע' חכמים
המהרהר בלילה ועמד ומצא בשרו חם טמא הפולטת שכבת זרע ביום השלישי
טהורה דברי ר' אלעזר בן עזריה ר' ישמעא' או' פעמים שהן ארבע עונות פעמים
שהן חמש עונות שהן שש ר' עקי' או' לעולם חמש ד' נכרית שפלטה
שכבת זרע מישר' טמאה בת ישר' שפלטה שכבת זרע מנכרי טהורה האשה
ששמשה את ביתה וירדה וטבלה ולא כיבדה את הבית כאילו לא טבלה בעל קרי
שטבל ולא הטיל מים כשיטיל מים טמא ר' יוסי או' בחולה וזקן טמא בילד
ובבריא טהור ה' נדה שנתנה מעות בפיה וירדה וטבלה טהרה מטומאתה
אבל טמאה היא על גב רוקה נתנה שער בפיה קפצה ידה קרצה שפתותיה כאילו
לא טבלה האוחז באדם ובכלים ומטבילן טמאין כשהוא מדיח את ידיו במים
טהורין ר' שמעון או' ירפה כדי שיבאו המים בהן בית הסתרים ובית הקמטים אינן
צריכין שיבאו בהן המים

פר' ט

א' אילו חוצצין באדם חוטי צמר וחוטי פשתן והריצועות
שבראש הבנות ר' יהוד' או' של צמר ושל שער אינן חוצצין מפני שהמים באו'
בהם ב' קילקי הלב והזקן ובית הסתרים באשה רפלות שחוץ לעין וגלד
שחוץ למכה והרטייה שעליה ושרף היבש וגלדי צואה שעל בשרו ובצק
שעל הצפורן והמלמולין וטיט היון וטיט היוצרין וטיט יווני איזהו טיט היון
זה טיט הבורות שנ' ויעלני מבור שאון מטיט היון ג' טיט היוצרין
כשמועו ר' יוסי מטהר בשל יוצרין ומטמא בשל מרקא וטיט יווני אילו יתדות
הדרכים שאין טובלין בהן ואין מטבילין אותו ושאר כל הטיט מטבילין הוות
כשהוא לחין לא יטבול בעפר שעל רגליו ולא יטביל הקומקום בפחמין אל'
אם כן שפשף ד' אילו שאינן חוצצין קילקי הראש ובית השחי ובית
הסתרים באיש ר' אליע' או' אחד האיש ואחד האשה כל המקפיד עליו חוצץ
ושאינו מקפיד עליו אינו חוצץ ה' רפלות שבעין וגלד שעל המכ'

ושרת הלח ולכלוכי צואה שעל בשרו וצואה שתחת הצפורן וצפורן המדולדלת
כשות שלקטן לא מטמא ולא מיטמא והקרום שעל גבי המכה טמא ומטמא ״
ו׳ אילו חוצצין בכלים הזפת והמור בכלי זכוכית בין מבפנים בין מבחוץ על השלחן
ועל הטבלא ועל הדרגש ועל הנקליט חוצצין ועל הכלוסים אינן חוצצין על מטות
בעל הבית חוצץ ועל של עני אינו חוצץ ועל איכות שלבעל הבית חוצץ על של
זקים אינו חוצץ על המרדעת חוצץ רשב״ג או׳ עד כאיסר האיטלקי ״ ז׳ על
הבגדים מיצר אחד אינו חוצץ משני צדדין חוצץ ר׳ יהוד׳ או׳ משום ר׳ ישמע׳ מיצד
אחד ר׳ יוסי׳ או׳ של בנאים מיצר אחד ובכור משני צדדין ״ ח׳ מטפחת של
זפתים ושל יוצרים ושל מפלי אילנות אינן חוצצין ר׳ יהוד׳ או׳ את של קייצי
כיוצא בהן זה הכלל כל המקפיד עליו חוצץ וכל שאינו מקפיד עליו אינו חוצץ ״

פר׳ י׳

כל ידות הכלים שהכניסן שלא כדרכן או שהכניסן כדרכן
ולא מירקן או שמירקן ונשברו הרי אילו חוצצין כלי :
שהטבילו דרך פיו כאילו לא טבל הטבילו כדרכו בלא זכוכית עד שיטנו על צדו
כלי שהוא צר מיכן ומיכן ורחב מן האמצע אינו טהור עד שיטנו על צידו
צלוחית שפיה שוקע אינה טהורה עד שיקבינה מיצדה והקלמרין אינה טהורה עד
שיקבנה מיצדה והקלמרין של יוסף הכהן היתה נקובה מיצדה ״ ב׳ הכר והכסת
של עור הרי אלו צריכין שיבאו בהן המים כפת עגולה הכדור והאימום והקמיע
והתפילה אין צריכין שיבאו בהן המים זה הכלל כל שדרכו להכניס ולהוציא טובל
סתומין ״ ג׳ אילו שאינן צריכין שיבאו בהם המים קשרי העני והנימין :
וחבט של בגד והתפילה של ראש בזמן שהיא ושל זרוע בזמן שאינה עולה ויורד
ואזני החמת ואזני התורמל ״ ד׳ אילו שצריכין שיבאו בהם המים הקשר
שבכתנת ושפה של סדין צריך למתח והתפילה של ראש בזמן שאינה חוצה
ושל זרוע בזמן שהיא עולה ויורדת ושנץ של סנדל וטרים שהטבילן מטפסים
עד שיתבעבעו הטבילן נציכים עד שיתבעבעו ויניחו אנפטין ״ ה׳ כל ידות
הכלים שהן ארוכין ועתיד לקוצן מטבילין עד מקום המדה ר׳ יהוד׳ או׳ עד שיטביל
את כולו שלשלת דלי גדול ארבעה טפחים ושל קטן עשרה ומטבילין עד מקום
המדה ר׳ טרפון או׳ עד שיטביל את כל הטבעת החבל שהוא קשור בקופה אינו
חיבור אלא אם תפר ״ ו׳ כש״א אין מטבילין חמין כצוננין ולא צוננים
בחמין ולא יפים ברעים ולא רעים ביפים וכה״א מטבילין כלי שהוא מלא משקי׳
והטבילן כאילו לא טבל מלא מי רגלים רואין אותו כאילו הן מים מלא מי חטאת
עד שירבו מים על מי חטאת ר׳ יוסי או׳ אפי׳ כלי מחזיק כור ואין בו אלא רביעית כאילו
לא טבל ״ ז׳ כל האוכלין מיצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס כל המשקין
מיצטרפין לפסול את הגויה ברביעית זה חומר בשותה משקין טמאין מבמקוה
שעשה בו שארמ׳ שקין כמים ״ ח׳ אכל אוכלין טמאים ושתה משקין
טמאים טבל והקיאן טמאין מפני שאינן טהורין בגוף שתה מים טמאין טבל
והקיאן טהורין מפני שהן טהורין בגוף בלע טבעת טהור ונכנס לאהל המת הזה
ושנה וטבל והקיאה הרי היא כמות שהיה בלע טבעת טמא׳ טובל ואוכל בתרומתו
הקיאה טמאה וטמאתו חץ שהוא תחוב בארם בזמן שהוא נרא׳ חוצץ אם אינו

נראה טובל ואוכל בתרומה״

חסלת מסכת מקואות

בכאן היה ראוי לכתוב מסכת נדה
אך כתבתיה כבר בסדר נשים

מסכת מכשירין

כל משקה שתחלתו ברצון אע״פ שאין
סופו ברצון או שסופו ברצון אע״פ
שאין תחלתו ברצון הרי זה בכי יותן משקין טמאין מטמאין לרצון ושלא לרצון׳
ב המרעיד את האילן להשיר ממנו אוכלין או את הטומאה אינו בכי יותן
להשיר ממנו משקין ב״ש או׳ היוצאין ואת שבו הרי הן בכי יותן וב״ה או׳ היוצאין ואת
שבו אינן בכי יותן שהוא מתכוין שייצאו מכולו״ ג המרעיד את האילן
ונפל על חבירו או סוכה ונפלה על חבירתה ותחתיהם זרעים וירקות מחוברין לקרקע
ב״ש או׳ בכי יותן וב״ה או׳ אינן בכי יותן א״ר יהוש׳ משום אבא יוסי חולי קופרי
איש טבעין תמה עצמך אם יש משקה טמא בתורה עד שיתכוין ויתן ט״נ וכי יתן
מים על זרע״ ד הנוער אגודה של ירק וירדו מצד העליון לתחתון ב״ש או׳
בכי יתן וב״ה או׳ אינו בכי יתן אמרו ב״ה לב״ש והרי הנוער את הקלח חוששין אנו
שמא יצאו מן העלה לעלה אמרו להם ב״ש שהקלח אחד ואגודה קלחים הרבה
אמרו להם ב״ה והרי המעלה שק מלא פירות ונתנו על גב הנהר חוששין אנו שמ׳
ירדו מצד העליון לתחתון אבל אם העלה שנים ונתנם זה על גבי זה התחתון בכי ׳
יתן ר׳ יוסי או׳ התחתון טהור״ ה הממחק את הכרישה והכותש שער
בכסותו ר׳ יוסי או׳ היוצאין בכי יתן ואת שבו אינו בכי יתן מפני שהוא מתכוין
שייצאו מכולו״ ו הנופח בעדשים לבדקן אם יפות הן ר׳ שמעון או׳ אינן בכי
יתן וחכמ׳ או׳ בכי יתן האוכל שמשמשין באצבע ומשקין שעל ידיו ר׳ שמעון או׳
אינן בכי יתן הטומן פירותיו במים מפני הגנבים אינן בכי יתן מעשה באנשי ירושל׳
שטמנו דבילה במים מפני הסיקרין וטיהרו להם חכמים הנותן פירותיו לשיטפת
הנהר להביאן עמו אינן בכי יתן״

פרק ב

זיעת בתים
בורות שיחין ומערות טהורה
זיעת הארב
טהורה שהם מים טמאין והזיע זיעתו טהורה בא במים שאובין והזיע זיעתו ׃
טמאה נסתפג ואחר כן הזיע זיעתו טהורה״ ב מרחץ טמאה זיעתה טמא׳
זיעת כל הבית שמחוצה הבריכה טמאה שתי בריכות אחת טמאה ואחת טהורה
המזיע הרוב לטומאה טמאת הרוב לטהורה טהור מחיצה למחיצה טמא כותל טמ׳
שבללו עם כותל טהור אם רוב מן הטמא טמא אם רוב מן הטהור טהור מחיצ׳
למחיצה טהור׳ טמא ג עריבות שישר׳ וגוים מטילין לתוכן אם רוב מן הטמא טמ׳
ואם רוב מן הטהור טהור מחיצה למחיצה טמא אימתי בזמן שקדמו מי שפיכו׳
אבל אם קדמו מי גשמים אפי׳ כל שהן למי שפיכות טמא״ ד הטורח
את גגו והמכבס את כסותו וירדו עליהן גשמים אם רוב מן הטמא טמא ואם
רוב מן הטהור טהור מחיצה למחיצה טמא ר׳ יהוד׳ או׳ אם הוסיפו לנטף״

ה עיר שישר' וגוים פ דרים בתוכה ויש בה מרחץ מרחצת בשבת אם רוב גוים
רוחץ מיד אם רוב ישר' מחיצה על מחיצה ימתין כדי שיחמו החמין ר' יהוד' או' אמבטי
קטנה אם יש בה רשות רוחץ בה מיד ו מיצא בה ירק נמכר אם רוב גוים לוקח מיד
אם רוב ישר' ימתין כדי שיבא ממקום קרוב מחיצה למחיצה ימתין כדי שיבא ממקום קרוב
ואם יש בה רשות לוקח מיד ז מיצא בה תינוק מושלך אם רוב גוים גוי אם
רוב ישר' ישר' מחיצה למחיצה ישר' ר' יהוד' או' הולכין אחר רוב המשליכים ח
מיצא בה מציאה אם רוב גוים אינו צריך להכריז אם רוב ישר' צריך להכריז מחיצה
למחיצה צריך להכריז מיצא בה פת הולכין אחר רוב הנחתומין פת עיסה הולכין אחר
רוב אוכלי פת עיסה ר' יהוד' או' אם היה פת קיבר הולכין אחר רוב אוכלי פת קיבר
ט מיצא בה בשר הולכין אחר רוב הטבחין אם היה מבשל הולכין אחר רוב אוכלי
בשר י המוציא פירות בדרך אם רוב מכניסין לבתיהם פטור למכור בשוק חייב
מחיצה למחיצה דמאי אוצר שישר' וגוים מטילין לתוכן אם רוב מן הגוים ודאי אם
רוב ישר' דמאי מחיצה למחיצה ודאי דברי ר' מאיר וחכמ' או' אפי' כולן גוים וישר'
מטיל לתוכו דמאי יא פירות שנייה שרבו על שלישיה ושל שלישיה
על של רביעית ושל רביעית על של חמישית ושל חמישית על של ששית ושל
ששית על של שביעית ושל שביעית על מוצאי שביעית מחיצה על מחיצה
להחמיר

פר' ג

שק שהוא מלא פירות ונתון על גב
הנהר או על פי הטור או על מעלות המערה
ושאנו כל שאנו בכי יתן ר' יהוד' או' כל שהוא כנגד המים בכי יתן ושאינו כנגד המים
אינו בכי יתן ב חבית שהיא מלאה פירות ונתונה לתוך מלאה משקין או
נתנו לתוכה ונתונה לתוך הפירות וששאבו כל ששאבו בכי יתן באילו משקין אמרו
במים וביין ובחומץ ושאר כל המשקין טהורין ר' נחמיה מטהר בקיטני שאק' קיטני
שואבת ג הורדה פת חמה ונתנה על פי חבית של יין ר' מאיר מטמא ור'
יהוד' מטהר ר' יוסי מטהר בשל חיטין ומטמא בשל שעורין מפני שהשעורין
שואבות ד המרביץ את ביתו ונתן בו חיטין וטנו אם מחמת המים בכי יתן אם
מחמת הסלע אינן בכי יתן המכבס את כסותו בעריבה ונתן בה חיטין וטנו אם מחמת
המים בכי יתן מעשה באנשי המחוז שהיו מעינין בחול אמרו להם חכמים אם עד
הייתם עושין לא עשיתם טהרה מימיכם ה המטן בטיט הנוגב ר' שמע'
או' אם יש בו משקה טופח בכי יתן ואם לא אינו בכי יתן המרביץ את גרנו אינו חושש
שמא טנו בה חיטין וכונסו ו המלקט עשבים כשהטל עליהם להטן בהם
חטין אינן בכי יתן אם נתכוון לכך הרי הן בכי יתן המוליך חיטין לטחון וירדו עליהן גשמ'
אם שמח בכי יתן ר' יהוד' או' אי אפשר שלא לשמוח אלא אם עמד היו ויהיו נהוני
בגג וירדו עליהן גשמים אם שמח בכי יתן ר' יהוד' או' אי אפשר שלא לשמוח אלא
אם פקק את הינור או אם חילחל להוכן ז החמרין שהיו עוברין את
הנהר ונפלו שקיהן בנהר אם שמחו בכי יתן ר' יהוד' או' אי אפשר שלא לשמוח
אלא אם הפכה השקין היו ת' רגליו מלאות טיט וכן רגלי בהמתו ועבר בנהר אם שמח
בכי יתן ר' יהוד' או' אי אפשר שלא לשמוח אלא אם עמד ורחץ באדם ובבהמה
טמאה לעולם טמא ח המוריד את הגלגלים ואת כלי הכור בשעת הקדים

למים בשביל שירחוצו הרי זה בכי יתן המעביר בהמ׳ לשתות המים העולים בפיה הרי
זה בכי יתן וברגליה אינן בכי יתן ואם חשב שירוחו רגליה את העולים ברגליה בכי
יתן בשעת גיתות והדייש לשלם טמא הורידה חרש שוטה וקטן אע״פ שחשב
שירוחו רגליה אינן בכי יתן שיש להם מחשבה

פר׳ ד׳

השוחה לשתות מים העולין בפיו ובשפמו בכי יתן בחוטמו ובר׳
ובראשו ובזקנו אינן בכי יתן הממלא בחבית המים העולים
אחריה ובחבל המים שהוא מטנן על צוארה ובחבל שהוא לצרכה הרי זה בכי יתן
כמה הם הוא צרכה ר׳ שמעון בן עזאי או׳ טפח ר׳ נתנה תחת הצינור אינה בכי יתן
ב׳ מי שירדו עליו גשמים אפי׳ אב הטומאה אינן בכי יתן עמ׳ אם נער בכי יתן עמ׳
תחת הצינור להקר או להדיח בטמא טמאין ובטהור בכי יתן ג׳ הטופח קערה
על הכותל בשביל שתודח הרי זה בכי יתן ואם בשביל שלא ילקה הכותל אינה
בכי יתן ד׳ חבית שירד הדלף לתוכה ב״ש או׳ ישבר וב״ה או׳ יערה מודים שהוא
מושיט את ידו ונוטל פירות מתוכה והן טהורין ה׳ עריבה שירד הדלף
לתוכה הניתזים והצפים אינן בכי יתן נטלה לשפכה ב״ש או׳ בכי יתן וב״ה או׳ אינן
בכי יתן ו׳ המניח את כליו תחת הצינור שירד הדלף לתוכה הניתזים והצפי׳ ב״ש
או׳ בכי יתן וב״ה או׳ אינן בכי יתן נטלה לשפכה אילו ואילו מודים שהן בכי יתן
ז׳ המטביל את כליו והמטבל את כסותו במערה המים העולים בידיו בכי יתן ברגליו
ר׳ אליעזר או׳ אי אפשר שלא ירד אלא אם כן ניטנפו רגליו את העולים ברגליו בכי
יתן ח׳ קופה שהיא מליאה תורמוסין ונתונה לתוך המקוה מושיט ידו ונוטל
תורמוסין מתוכה והן טהורין העלה מן המים הנוגעים בקופה טמאין ושאר כל התורמו׳
טהורין צנון שבמערה ערה מדיחתו והוא טהור העלהו כל שהוא מן המים טמא
ט׳ פירות שנפלו לתוך המים פשט מי שהיו ידיו טמאות ונטלן ידיו טהורו
ופירות טהורין אם חישב שירוחו ידיו ידיו טהורות והפירות בכי יתן י׳ קדירה
שהיא מליאה מים ונתונה לתוך המקוה ופשט אב הטומאה את ידו לתוכה טמא׳
מגע טמאות טהורה ושאר כל המשקין טמאין שאין המים מטהרין את שאר
המשקין י״א הממלא בקילון עד שלשה ימים טמאין ר׳ עקי׳ או׳ אם נגבו
מיד טהורין ואם לא נגבו אפי׳ עד שלשים יום י״ב עצים שנפלו עליהם
משקין טמאין וירדו עליהם גשמים אם רבו טהורים הוציאם שירדו עליה׳ גשמי׳
אע״פ שרבו טמאין בלעו משקין טמאין את שהוציאם שירדו עליהם גשמי׳
טהורין ולא יסיקם אלא בידים טהורו׳ כלר׳ שמעון או׳ אם היו לחים והסיקן ורבו
משקין היוצאין מהן על המשקין שבלעו טהורין

פר׳ ה׳

מי שטבל בנהר והיה לפניו נהר אחר ועבר בו טיהרו שניים
את הראשונים רחץ חבירו לשכרו וכן לבהמתו טיהרו
שניים את הראשונים ואם כמשחק עמו הרי זה בכי יתן ב׳ השט על פני
המים הניתזין אינן בכי יתן אם נתכוין להתיז את חבירו הרי זה בכי יתן העושה צפור
במים הניתזין ואת שבה אינן בכי יתן ג׳ פירות שירד הדלף להן וכללן
שיצאו ר׳ או׳ בכי יתן וחכמ׳ או׳ אינן בכי יתן ד׳ המודד בבור בין לעמקו בין ו
לרחבו הרי זה בכי יתן דברי ר׳ טרפון ר׳ עקי׳ או׳ לעמקו בכי יתן ה׳ פשט ידו או

רגליו או קנה למוד לידע אם יש בו מים אינו בכי יתן כמה מים יש בו הרי זה בכי יתן זרק את
האבן למוד לידע אם יש בו מים הנתזים אינן בכי יתן ואת שבאבן טהורין ׃ ו
החובט על השלח חוץ למים בכי יתן לתוך המים אינו בכי יתן ר' יוסי או' את כנגד המים
בכי יתן מפני שהוא מתכוין שיצאו עם היציאה ׃ ז המים העולים בספינה ובעוקל
ובמשוטות אינן בכי יתן ואם נער בכי יתן המוליך את הספינה לים הגדול ליטרפה המוצ'
מספר לגשמים ליטרפו המניח את האורנא לגשמים לכתתו הרי זה בכי יתן ׃ ח
זכוית של שלחני וחשיפה של לבנים אינן בכי יתן ואם נער הרי זה בכי יתן ׃ ט כל
הניצוק טהור חוץ מדבש הזיפים והצפחת ב"ש או' את המקפה של גריסין ושל פול ׃
מפני שהיא כולרת לאחריה ׃ י המערה מחם לחם ומצונן לצונן מחם לצונן
טהור ומצונן לחם טמא ר' שמעון או' את המערה מחם לחם וכחו של התחתון יפה
משל עליון טמא ׃ יא האשה שהיו ידיה טהורות ומגיסה בקדירה טמאה אם
הזיעו ידיה טמאות היו ידיה טמאות ומגיסה בקדירה טהורה אם הזיעו ידיה קדיר' טמא'
ר' יוסי או' אם נטפו השוקל ענבים בכף מאזנים היין שבכף טהור עד שיערה לתוך
הכלי הרי זה דומה לכלי זה"ב וענבים שהן מנטפין ׃

פר' ו

המעלה פירותיו לגג מפני הכנימה וירד עליהן טל אינן בכי
יתן ואם נתכוון לכן הרי זה בכי יתן העלם חרש שוטה וקטן ׃
אע"פ שחשב שירד עליהם טל אינן בכי יתן שיש להם מעשה ואין להם מחשבה ׃
ב המעלה את האגודות ואת הקציעות ואת השום לגג בשביל שיתקיימו אינן
בכי יתן כל האגודות של בית השווקים טמאים החלין ר' יהוד' מטהר בלחים או' ר' מאיר
וכי מפני מה טימאום אלא מפני משקה הפה כל הקמחים והסלתות של בית השווקי'
טמאים החליקה הטרגס והטיסני טמאין בכל מקום ׃ ג כל הביצים בחזקת טהרה
חוץ משל מוכרי משקה אם היו מוכרין עמהם פירות יבשין טהורין כל הדגים בחזקת
טומאה ר' יהוד' או' חתיכה אילתית ודג המצרי הבא בקופה וקוליס האספנין הרי אילו
בחזקת טהרה וכל הציר בחזקת טומאה ועל כולם עם הארץ נאמן לומר טהורין ׳
הפחוץ מן הרגה מפני שמשקיין אותם אע"פ עם הארץ ר' אליעזר בן יעקב או' ציר
טהור שנפל לתוכו מים כל שהן טמא ׃ ד שבעה משקין הן הטל והמים
והיין והחלב והדם ודבש דבורים דבש צרעין טהור ומותר באכילה ׃ ה תולדות למים
היוצא מן העין מן האוזן מן החוטם מן הפה מי רגלים בין גדולים בין קטנים
לדעתו ושלא לדעתו תולדות לדם דם שחיטה לבהמה טה' ובעופות הטהורים
ודם הקז לשתיה גמי החלב כחלב והמוחל כשמן שאין המוחל יוצא מידי שמן
דברי ר' שמעון ר' מאיר או' אע"פ שאין בו שמן דם השרץ כבשרו מטמא ואינו
מכשיר ואין לנו כיוצא בו ׃ ו אילו מטמאין ומכשירין זובו של זב ורוקו
ושכבת זרעו ומימי רגליו ורביעית מן המת ודם הנדה ר' א"ע או' שכבת זרע אינה
מכשרת ר' אלעזר בן עזריה או' דם הנדה ר' שמע' או' דם המת אינו מכשיר ואם נפל
על הדלעת גורדה והיא טהורה ׃ ז אילו לא מטמאין ולא מכשירין ׃
הזיעה והליחה סרוחה והרעי והדם היוצא עמהם ומשקה בן שמונה ר' יוסי אומ'
חוץ מדמו והשותה מי טבריא אע"פ שיוצאין נקיים ׃ ח דם שחיטה בבהמ'
ובחיה ובעופות הטמאים ודם הקז לרפואה ר' א"ע מטמא באילו ר' שמעון אומ'

חלב הזכר טהור׃ ט חלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון וחלב בהמה אינו
מטמא אלא לרצון א״ר עקי׳ ק״ו הדברים מה אם חלב אשה שאינו מיוחד אלא לקטני׳
מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה שהוא מיוחד לקטנים ולגדולים שיטמא
לרצון ושלא לרצון אמרו לו לא אם טימא חלב האשה שלא לרצון שדם מגפתה
טמא יטמא חלב בהמה ש לא לרצון שדם מגפתה טהור א להם מחמיר אני בחלב
מבדם שהחולב לרפואה טמא והמקיז לרפואה טהור אמרו לו ויוכיחו סלים וענבים
שהמשקין היוצאין מהן לרצון טמאין ושלא לרצון טהורין אלהם לא אם
אמרתם בסלי זיתים וענבים שתחילתן אוכל וסופן משקה תאמרו בחלב שתחילתו
וסופו משקה עד כאן היתה תשובה א״ר שמעון מיכן ואילך היינו משיבין לפניו
מי גשמים יוכיחו שתחילתן וסופן משקה ואינן מטמאין אלא לרצון א׳ לנו לא
אם אמרתם במי גשמים שאין רובן לאדם אלא לארצות ולאילנות ורוב החלב
לאדם׃

חסלת מסכת מכשירין׃

מסכת זבין

הרואה ראיה אחת של זוב ב״ש או כשומרת יום כנגד יום ב״ה או כבעל קרי ראה אחת
ובשני הפסיק ובשלישי ראה שתים או אחת מרובה כשתים ב״ש או זב גמור ב״ה או
מטמא משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן׃ ב א״ר לעזר
בן יהודה מודים ב״ש וב״ה שאינו זב גמור ועל מה נחלקו על הרואה שתים או אחת מרובה
כשתים ובשני הפסיק ובשלישי ראה אחת ב״ש או זב גמור וב״ה או מטמא משכב
ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן׃ ג הרואה קרי ביום השלישי
ב״ש או סותר שני ימים שלפניו ב״ה או לא סותר אלא את יומו ר׳ ישמע׳ או בשני סותר
שלפניו ר׳ עקי׳ או אחד הרואה בשני ואחד הרואה בשלישי ש״ש או סותר שני ימי׳
שלפניו וב״ה או לא סותר אלא יומו בלבד ומודים ברואה בתשיעי שלא סותר אלא
יומו ברואה הרי אבל אם ראה זוב אפי׳ ביום שביעי סותר את שלפניו׃ ד ראה
אחת היום ושתים למחר שתים היום ואחת למחר שלש לשלשה ימים או לשלש
לילות הרי זה זב גמור׃ ה ראה אחת והפסיק כדי טבילה וסיפוג ואחר כך
ראה שתים או אחת מרובה כשתים או שראה שתים או אחת מרובה כשתים והפסיק
כדי טבילה וסיפוג ואחר כך ראה אחת הרי זה זב גמור׃ ו ראה אחת מרובה כשלש
שהיא כמגד יון לשילה שהן כדי שתי טבילות ושני סיפוגין הרי זב גמור׃ ז
ראה אחת מרובה כשתים מטמא משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן
הקרבן א״ר יוסי לא אמרו אחת מרובה אלא אם יש בה כדי שלש׃ ח ראה
אחת היום ואחת בין השמשות אחת בין השמשות ואחת למחר אם ידוע שמקצ׳
הראיה מהיום ומקצתה למחר ודאי לטומאה ולקרבן ואם ספק שמקצת הראייה
מהיום ומקצתה למחר ודאי לטומאה וספק לקרבן ראה שני ימים בין השמשות
ספק לטומאה ולקרבן אחת בין השמשות ספק לטומאה׃

פר׳ ב

הכל מטמאין בזיבה את הגרים את העבדים בין משוחררי׳
בין שאינן משוחררין חרש ושוטה וקטן סריס אדם וסריס
חמה ואנדרוגינס נותנין עליו חומרי האיש וחומרי האשה ומטמאין בדם כאשה

וכלוכן באיש וטומאתו כנפק ״ ב׳ בשבעה דרכים בודקין את הזב עד שלא נזק
לזיבה במאכל ובמשתה במשא בקפיצה בחולי ובמראה ובהרהור הרהר עד שלא ראה
או ראה עד שלא הרהר ר׳ יהוד׳ או׳ אפי׳ בהמה חיה ועוף מתעסקין זה עם זה אפי׳ ראה
בגדי צבע האשה ר׳ עקי׳ או׳ אכל כל מאכל בין רע ובין יפה ושתה כל משקה אמרו
לו אין כאן זבין מעתה א׳ להן אין אחריות זבין מעתה א׳ עליכם משטהק לזיבה אין
בודקין אותו אנסו הספקו ושכבת זרעו טמאין שרגלים לדבר ״ ג׳ ראה ראייה
הראשונה בודקין אותו בשניה בודקין אותו בשלישית אין בודקין ר׳ אליעזר או׳ את
בשלישית בודקין אותו מפני הקרבן ״ ד׳ הרואה קרי אינו מטמא זיבה
מעת לעת ר׳ יוסי או׳ יומו. גוי שנתגייר וראה מיד הוא מיטמא זיבה הרואה דם
והמקשה מעת לעת המכה את עברו יום או יומים מעת לעת כל שאוכל בשר המת
שלשה ימים מעת לעת והרי הוא כבריית ״ ה׳ הזב מטמ׳ את המשכב :
בחמשה דרכים לטמא אדם ולטמא בגדים עומד ויושב ושוכב ונתלה ונשען ו
והמשכב מטמ׳ את האדם בשבע׳ דרכים לטמא בגדים עומד גושב ושוכב ונתלה
ונשען במגע ובמשא ״

פר׳ ג׳

הזב והטהור שישבו
בספינה אובאסדה או שרכבו על גבי בהמה
אע״פ שאין בגדיהם נוגעין הרי אלו טמאין מדרס ישבו על הנסר ועל הספסל
ועל הגשיש שלמטה ועל האכלונס בזמן שהם מחגירים על האילן שכוחו רע
בסוכה שטחה רע ובאילן יפה ובסולם מיצרי בזמן שאינו קבוע במסמר על הכבש
ועל הקורה ועל הדלת בזמן שאינן כטיט טמאין ר׳ יהוד׳ מטהר ״ ב׳ מגיפין
אופותחין ר׳ יהוד׳ או׳ עד שיהא זה מגיף וזה פותח מעלין זה את זה מן הבור ר׳ יהוד׳
או׳ עד שיהא הטמא מפשילין בחבל וחכמ׳ או׳ עד שיהא זה מושך הלך אורגים
בין בעומדים בין ביושבין או טוחנין ר׳ שמעון מטהר בכולן חוץ מן הטוחנין ׃
בריחים של יד ״ ג׳ זב וטהור שהיו פורקין מן החמור או טוענין טמן
שמשאן קל טהורין ובולן טהורין לבני הכנסת וטמאין לתרומ׳ הזב והטהור
שישבו בספינה גדולה איזוהי ספינה גדולה ר׳ יהוד׳ או׳ כל שאינה יכול׳ להמיט בא׳
אדם ״ ד׳ ישבו על הנסר ועל הספסל ועל הגשיש של מטה ועל האכלונס
בזמן שהן מחגירין על האילן שכוחו יפה בסוכה שכוחה יפה על סולם מצרי או
מיצרי בזמן שהוא קבוע במסמר בכבש ובקורה ובדלת בזמן שהן עשויין בטיט
אפי׳ מצד אחר טהורין ״ ה׳ הטהור מכה את הטמא טהור והטמא מכה
את הטהור טמא שאם ימשך הטהור הרי הטמא נופל ״

פר׳ ד׳

ר׳ יהוש׳ או׳ נדה שישנה עם הטהורה במטה בפח שבראש
טמא מדרס ישבה בספינה כלים שבראשה הנס שבכפיה
טמאין מדרס נטל׳ עריבה מליאה בגדים בזמן שמשאן כבד טמאין משואן
קל טהורין זב שהקיש על מעורה ונפל בכר של תרומ׳ טהור ״ ב׳ הקיש על
המריש על המלבן על המעזר על הדת אע״פי שהוא עשוי בחבלים על הנסר
על הים ועל האיצטרביל ועל חמור של ריחים של יד ועל הפאה של ריחים של
זתים ר׳ יוסי או׳ את על קורת הכלים טהור ״ ג׳ הקיש על הדלת על הנגר
ועל המנעול על המשוט ועל הדלה על אילן שכחו רע ועל סוכה שכחה ׃

רע על אילן יפה ועל סולם מצרי בזמן שאינו קבוע במסמר על הכבש ועל הקור
ועל הדלת בזמן שאין עשוין בטיט טמאין על השדה ועל הבכה ועל המגדל
טמאין ר' נחמיה ור' שמעון מטהרין באילו ״ ד' זב שהיה מוטל על
חמשה ספסלין או על חמש פונדיותה לארכן טמאין לרחבן טהורין ישן ספק
נהפך עליהן כולן טמאין היה מוטל על ששה כסאות שני ידיו על שנים שתי
רגליו על שנים ראשו על אחד וגופו על אחד אין טמא אלא זה שתחת גופו
עומד על שני כיסאות ר' שמעון או' אם רחוקין מזה טהורין ״ ה' עשר
טליות זו על גבי זו ישב על גבי העליונה כולן טמאות הזב בכף מאזנים ומשכ'
ומושב כנגדו כרע הזב טהורין כרעו הם טמאין ר' שמעון או' ביחידי טמ' ובמרובי'
טהור שאין אחד נושא את רובו ״ ו' הזב בכף מאזנים והאוכלין והמשקי'
בכף שנייה טמאין ובמת הכל טהור חוץ מן האדם זה חומר בזב מבמת וחומר
שבזב מבמת שהזב עושה משכב ומושב מתחתיו לטמא אדם ולטמא בגדי'
ועל גביו מדף לטמא אוכלין ומשקין מה שאין המת מטמא ״ ז' חומר
במת שהמת מטמא באהל ומטמא טומא' שבעה מה שאין הזב מטמא ״
ח' היה יושב על יושב על גבי מיטה וארבע טליות תחת ארבע רגלי המטה
טמאות מפני שאינה יכולה לעמוד על שלש ר' שמעון מטהר היה רכוב על גבי
בהמה וארבע טליות תחת ארבע רגלי הבהמה טהורות מפני שהיא יכולה לעמ'
על שלש היתה טליה אחת תחת שתי ידים תחת שתי רגלים תחת היד ותחת הרגל
טמאה ר' יוסי או' הסוס מטמ' ברגליו והחמור בידיו שמשענת הסוס על רגליו
ומשענת החמור על רגליו ידיו ישב על קורות בית הבד כלים שבעקל טמאים
על המכבש של כובה כלים שתחתיו טהורין ר' נחמיה מטמא ״

פר' ה

הנוגע בזב או שהזב נוגע בו המסיט את הזב או שהזב
מסיטו מטמא אוכלין ומשקין וכלי שטף במגע
אבל לא במשא כלל אר' יהוש' כלל המטמ' בגדים בשעת מגעו מטמא אוכלין
ומשקין להיות תחלה והידים להיות שניות ואינו מטמ' לא אדם ולא כלי חרש
לאחר פרישתו ממטמאיו מטמ' משקין להיות תחלה והאוכלין והידים להיות
שניות ואינו מטמ' בגדים ״ ב' ועוד כלל אחר אמרו כל הנישא על גבי
הזב טמא וכל שהזב נישא עליו טהור חוץ מן הראוי למשכב ומושב והאדם
כיצד אצבעו של זב תחת הנדבך והטהור מלמעלן מטמ' שנים ופוסל אחד פרש
מטמ' אחד ופוסל אחד ״ ג' הטמא מלמעלן והטהור מלמטן מטמ' שנים
ופוסל אחד פרש מטמ' אחד ופוסל אחד האוכלין והמשקין והמשכב והמושב
והמדף מלמעלן מטמאין אחד ופוסלין אחד פרשו מטמאין אחד ופוסלין אחד
המשכב והמושב מלמטן מטמאין שנים ופוסלין אחד פרשו מטמאין אחד
ופוסלין אחד פרשו מטמאין שנים ופוסלין אחד האוכלין והמשקין והמדף
מלמטן טהורין ״ ד' מפני שאמרו כל הנושא ונישא על גבי משכב
טהור חוץ מן האדם כל הנושא ונישא על גבי נבילה טהור חוץ מן המסיט ה'
יע או' את הנושא כל הנושא ונישא על גבי המת טהור חוץ מן המאהיל
והאדם בזמן שהוא מסיט ״ ה' מקצת טמא על הטהור ומקצת הטהור

על הטמא חיבורי טמא על הטהור וחיבורי טהור על הטמא טמא ר׳ שמע׳ או׳
מקיעה טמא על הטהור טמא ומקיעה טהור על הטמא טהור ׃ ו׳ הטמא
על משכב והטהור על מקיעה משכב מקיעה טמא על המשכב ומקיעה טהור
על המשכב טהור במקיאה טומאה נכנסת לו ויוצאת הימנו במיעוטו כגון של
הרום שהיא נתונה על משכב והציר כיצד בין מלמעלן בין מלמטן טהור וכן
באבן המנוגעת טהור ר׳ שמעון מטמא בזו ׃ ז׳ הנוגע בזב ובזבה ובנדה וביולדת
ובמצורע ובמשכב ובמושב מטמ׳ שנים ופוסל אחד פורש מטמ׳ אחד ופוסל אחד
אחד הנוגע ואחד המסיט אחד הנושא ואחד הנישא ׃ ח׳ הנוגע ׃
בזובו של זב ברוקו ובשכבת זרעו ובמימי רגליו ובדם הנדה מטמ׳ שנים ופוסל אחד
פרש מטמ׳ אחד ופוסל אחד אחד הנוגע ואחד המסיט ר׳ אליע׳ או׳ את הנושא ׃
ט׳ הנושא את המרכב והנישא עליו והמסיטו מטמ׳ שנים ופוסל אחד
פרש מטמ׳ אחד ופוסל אחד הנושא את הנבילה ואת מי חטאת שיש בהם כדי
הזייה מטמ׳ שנים ופוסל אחד פרש מטמ׳ אחד ופוסל אחד האוכל מנבלת עוף ׳
טהור והיא בבית הבליעה מטמ׳ שנים ופוסל הכניסה בראשו לאויר התנור טהור
התנור הקיאה בלעה מטמ׳ אחד ופוסל אחד כשהוא כרוך פיו עד שלא יבלענה
טהור ׃ י׳ הנוגע בשרץ ובשכבה ובטמא מת ובמצורע בימי ספרו ובמי
חטאת שאין בהן כדי הזייה ובנבילה ובמרכב מטמ׳ אחד ופוסל אחד זה הכלל כל
הנוגע באחד מכל אבות הטמאות שבתורה מטמ׳ אחד ופוסל אחד חוץ מן ׃
האדם פרש מטמ׳ אחד ופוסל ׃ יא׳ בעל קרי כמגע השרץ ובועל נטמא
מת אלא שחמור ממנו בועל נדה שהוא מטמ׳ משכב ומושב טומאה קלה
לטמא אוכלין ומשקין ׃ יב׳ אילו פוסלין את התרומ׳ האוכל אוכל ראשון
ראשון והאוכל אוכל שני והשותה משקין טמאין והבא ראשו ורובו במים שאו׳
וטהור שנפלו על ראשו ועל רובו שלשה לוגין מים שאובין והספר והיורד
וטבול יום והאוכלין והכלים שנטמאו במשקין ׃

חסלת מסכ׳ זבין ׃ מסכ׳ טבול יום

המכנס חלות על מנת להפריש ונשכו כ״ש או׳ חיבור בטבול יום וב״ה או׳ אינו חיבור
קריצות עששת זו בזו וככרים עששים זה בזה האופה חמיטה על גבי חמיטה עד שלא
קרמו בתנור וקולית של מים המחולחלת ורתוחת גריסין של פול ראשונה ורתוחת
יין חדש ר׳ יהוד׳ או׳ את של אורז כ״ש או׳ חיבור בטבול יום וב״ה או׳ אינו חיבור מוד׳
בשאר כל הטמאות בין קלות ובין חמורות ׃ ב׳ המכנס חלות על מנת שלא
להפריש האופה חמיטה על גבי חמיטה משקרמו בתנור וקולית של מים שאינה
מחולחלת ורתוחת גריסין של פול שניה ורתוחת יין ישן ושל שמן לעולם ושל
עדשים ר׳ יהוד׳ או׳ את של טופח טמאים בטבול יום ואין צריך לומר בכל הטמאו׳ ׃
ג׳ מסמר שאחר הככר וצרור מלח קטן והחרחור פחות מכאצבע ר׳ יוסי או׳
כל שהוא נאכל עמו טמאים בטבול יום ואין צריך לומר בכל הטמאות ׃ ד׳
הצרור שבככר וצרור מלח גדול והתרמוס והחרחור יותר מכאצבע ר׳ יוסי או׳ כל שאי׳
נאכל עמו טהורין באב הטומאה ואין צריך לומר בטבול יום ׃ ה׳ השעורה

והכוהמת כומן שא[illegible] ר' יהוד' או' את אפוניב
שחורים טהורין [illegible] כטבול יום דברי ר' מאיר וחכמ' אומ' ב
טהורין כטבול יום [illegible] לכל הטמאות

פר' ב'

משקה
טבול יום ומשקין שהוא נוגע בהן אילו ואילו
אין מטמאין ושאר כל הטמאין בין קלין בין חמורים המשקין היוצאין מהן
משקין שהוא נוגע אילו ואילו תחלה חוץ מן המשקה שהוא אב הטומאה
ב' קדירה שהיא מליאה משקין ונגע בה טבול יום אם היה משקה תרומה
המשקין פסולין והקדירה טהורה ואם היה משקה חולין הכל טהור ואם היו ידיו
מס' ואביה הכל טמא זה חומר בידים מבטבול יום וחומר בטבול יום שספק טבולי
פוסל את התרום' והידים ספיקן טהור ג' המקפה של תרומ' השום והשמן
של חולין שנגע טבול יום במקצתן פסל את כולן המקפה של חולין והשום
והשמן של תרום' שנגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו ואם היה
השום מרוכה הולכין אחר המרובה אמ' ר' יהוד' אימתי בזמן שהן גוש בקערה אבל
היה מפורר במרינה טהור מפני שהוא רוצה בפיזורו ושאר כל הנירוכין שהן
במשקין ואלו שדרכן לידך במשקין ודרכן שלא במשקין והן גוש בקערה הרי אילו
כפיגול של דבילה ד' המקפה והחמיטה של חולין ושמן של תרום' צף
על גביהן ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא השמן ואם חיבץ כל מקום שהלך
השמן פסל ה' בשר הקדש שקרוש עליו הקופה ונגע טבול יום בקופה החיטין
מותרות נגע בחתיכה חתיכה וכל העולין עמה חיבור ר' יוחנן בן נורי או' שניהם חיבור
זה לזה וכן בקיטניות שקרמו על גבי פרוסות ו' מעשה קדירה בקיטניות בזמן
שהן פרורים אינן חיבור בזמן שהן גוש חיבור אם היו גושים הרבה הרי אלו נמנע
שמן שהוא צף על גבי המים ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא השמן ר' יוחנן בן
נורי או' שניהם חיבור זה לזה ז' חמה ששפעה להוך הכור שליון ונגע בה
טבול יום מן השפה ולפנים חיבור מן השפה ולחוץ אינו חיבור ר' יוחנן בן נורי או'
אפי' על גבה רוב קומה ונגע כנגד פיה חיבור ח' חבית שניקבה בין משוליה
ובין מצידיה ונגע בה טבול יום טמאה ר' יהוד' או' מפיה ומשוליה טמאה מן
הצדדין מכאן ומכאן טהורה המערה מכלי לכלי ונגע טבול יום בקילוח אם יש בו
יעלה באחד ט' צנצנת שניקבה בין מלפנים ובין מבחוץ בין
מלמעלה ובין מלמטה והבגד זה טמא בגב הטומאה וטמא באהל המת
הפנימי מלמטה והחיצון מלמעלה טמא בגב הטומאה וטמא באהל המת
הפנימי מלמעלה והחיצון מלמטן טהור בגב הטומאה באהל המת

פר' ג'

כל ידות האוכלין שהן חיבור באב הטומאה חיבור בטבול
יום אוכל שנפרס ומעורה מקצתו ר' מאיר או' אם אוחז
בגדול והקטן עולה עמו הרי הוא כמוהו ר' נחמיה או' כטהור וחכמ' אומ' ושאר
כל האוכלין אם שדרכו לאחוז בעלה אוחזין אותו בעלה בקלח אוחזין בקלח
ב' ירק של תרומ' וביצה טרופה נתונה על גביו ונגע טבול יום בביצה לא פסל
אלא הקלח שנגע בו ר' יוסי או' כל הפרה העליון ואם היתה כמין כובע אינה חיבור
ג' חוט של ביצה שקרום על דפנה של לפס ונגע טבול יום מן השפה ולפנים

חיבור מן השפה ולחוץ אינו חיבור ר' יהודה אומ' כל שבקלחו עמו חיבור וכן בעמודה
שקרמו על שפתה של קדירה ״ ב עיסה שהודמעה או שנתחמצה בשאור של
תרומ' אינה נפסלת בטבול יום ר' יוסי ור' שמעון פוסלין עיסה שבמשרה במשקה
ונילושה במי פירות ונגע בה טבול יום ר' אליעזר בן יהודה איש ברתותא או' משו' ר'
יהוש' פסל את כולה ר' עקי' או' משמו לא פסל אלא מקום מגעו ״ ג ירק של
חולין שבישלן בשמן של תרומ' ונגע בו טבול יום ר' אלעזר בן יהודה איש ברתותא
א' משום ר' יהוש' פסל את כולו ר' עקי' או' משמו לא פסל אלא מקום מגעו ״
ד טהור שעשה מן האוכל ונפל על גביו ועל כדי של תרומ' טהור היה אוכל
זיתים מעוכים ובמרוח רטובה כל שהוא רוצה למוץ את גלעינתו ונפל על גביו
ועל כדי של תרומ' טמא היה אוכל זיתים צמוקין ובמריה יבשות כל שאינו רוצה
למוץ את גלעינתו ונפל על גביו ועל כדי של טהור אחר טהור ואחד טבול יום
כאילו ר' מאיר או' אילו ואילו טמאים כטבול יום שמשקין של טמא מכשירין
שלא לר' צונו ושלא לרצונו וחכמ' או' אין טבול יום טמא ״

פר' ד

אוכל מוכשר ... במשקה ונגע בו טבול יום או
ידים מסואבות מפרישין ממנו תרומ' מעשר בטהר' מפני
שהוא שלישי והשלישי טהור לחולין ״ ב האשה שהיא טבולת
יום לשה את העיסה וקוצה לה חלה ומנחתה בכפישה ובנחושת ומקפה וקורא לה
שם מפני שהוא שלישי והשלישי טהור לחולין ״ ג עריבה שהיא טבול
יום לשים בה עיסה וקוצים ממנה חלה ומקפה וקרא לה שם מפני שהוא שלישי
והשלישי טהור לחולין ״ ד לגין שהוא טבול יום ומילאהו מן החבית
מעשר טבל אם אמ' הרי זו עירוב לא אמ' ולא כלום נשברה החבית הלגין כטבלו ד
נשבר הלגין חבית כטבלה ״ ה בראשונה היו או' מחללין על פירות עם הארץ
חזרו לומ' אף על מעותיו בראשונה היו או' היוצא בקולר ואמ' כתבו גט ותנו לאשתו
הרי אילו יכתבו ויתנו וחזרו לומ' את המפרש והיוצא בשיירא ר' שמעו' שזורי
או' אף על המסוכן ״ ו המדומין האשקלונין שנשברו ואנקלי שלהן
קיים הרי אילו טמאין המעבר והמזרה והמגוב וכן מסרק של ראש שניטלה אחת
משיניהם ועשאן של מתכת הרי אילו טמאין ועל כולם או' ר' יהוש' דבר חדש
חידשו סופרים ואין לי מה אשיב ״ ז התורם את הבור ואמ' הרי זו תרומ' על
מנת שתעלה שלום מן השבר ומן השפיכ' אבל לא מן הטומא' ר' שמעו'
או' אף מן הטומאה נשברה אינה מדמעת עד איכן השבר ולא דימעו עד כדי
שתתגלגל ותגיע לבור ר' יוסי או' אף מי שהיה רע לה תגלגל ולא הגיע נשברה
אינה מדמעת מפני שהוא תנאי בית דין ״

חסלת טבול יום ״ מסכת ידים

מי רביעית נותנין לידים לאחד ואף לשנים מחצי לוג לשלשה ולארבעה
מלוג לחמשה ולעשרה ולמאה ר' יוסי או' ובלבד שלא יפחות לאחרון שבהן
מרביעית מוסיפין על הראשנים ואין מוסיפין על השניים ״ ב בכל הכלים
נותנין לידים אפי' בכלי גללים בכלי אבנים ובכלי אדמ' אין נותנין לידים לא בדפנ'

הכלים ולא בשולי המחוץ ולא כמוטפת החכיה ולא יתן לחבירו בחפניו מפני שאין
ממלאין ואין מקדשין ואין מזין מי חטאת ואין נותנין לידים אלא בכלי ואין
מיצילין בצמיד פתיל אלא כלים ... המים שנפסלו משתיית הבהמה
בכלים פסולין ובקרקעות כשרין. נפל לתוכן דיו קומוס וקלקנתוס ונשתנו מראיהן פסו
עשה בהן מלאכה או ששרה בהן פתו פסולין שמעון התימני או אפי׳ נתכון לשרות
בזה ונפל לשני פסולין ... הרחיץ בהם כלים או שמיחה בהם את המדות
פסולין הדיח בהם כלים מודחים וחדשים כשרין ר׳ יוסי פוסל בחדשים ... המים
שהנחתום מטביל בהן את הגלוסקין פסולין וכשהוא מדיח את ידיו בהן כשרין
הכל כשרין ליתן לידים אפי׳ חרש שוטה וקטן מניח חבית בין ברכיו ונוטל מטה
חבית על צידה ונוטל והקוף נותן לידים ר׳ יוסי פוסל בשני אילו ...

פר׳ ב׳

נטל לידו אחת משטיפה אחת ידו טהורה לשתי ידיו
משטיפה אחת ר׳ מאיר מטמא עד שיטול מרביעית
נפל ככר של תרומה טהור ר׳ יוסי מטמא נטל את הראשונים ואת השניים למקום אחד
ונפל ככר של תרומה טמא על השניים טהור נטל את הראשונים ואת השניים
למקום אחר ונפל ככר של תרומה טמא ונמצא על ידיו קיסם או צרור ידיו טמאות
שאין המים האחרונים מטהרין אלא המים שעל גבי היד רשב״ג או׳ כל שהוא
מבריית המים טהור ... ב׳ הידים מטמאות ומיטהרות עד הפרק כיצד נטל
את הראשונים עד הפרק ואת השניים חוץ לפרק וחזרו ליד טהורה נטל את
הראשונים ואת השניים חוץ לפרק וחזרו ליד טמאה נטל את הראשונים לידו
אחת ונמלך ונטל את השניים לשתי ידיו טמאות נטל את הראשונים לשתי ידיו
ונמלך ונטל את השניים לידו אחת ושפשפה בחברתה טמאה רבי מאיר או׳
טהורה נוטלין ארבעה וחמשה זה בצד זה או זה על גבי זה ובלבד שירפו ויבואו
בהן המים ... ג׳ ספק נעשה בהן מלאכה וספק לא נעשה בהם מלאכה ספק
יש בהן כשיעור וספק שאין בהם כשיעור ספק טמאין וספק טהורין ספיקן טהור
מפני שאמרו ספק ידים ליטמא ולטמא ולטהר טהור ... ד׳ כיצד היו
ידיו טהורות ולפניו שני ככרים טמאין ספק נגע ספק לא נגע היו ידיו טמאות ולפניו
שני ככרים טהורים ספק נגע ספק לא נגע היו ידיו אחת טמאה ואחת טהור ולפניו
שני ככרים טהורין נגע באחת מהן ספק בטמאה נגע וספק בטהור נגע היו ידיו
טהורות ולפניו שני ככרים אחד טמא ואחד טהור נגע באחד מהן ספק בטמא נגע
ספק בטהור נגע היו ידיו אחת טמאה ואחת טהורה ולפניו שני ככרים אחד טמא
ואחד ונגע כשהיהן ספק טמאה בטמא וטהורה בטהורה או טמאה בטהורה
וטהורה בטמאה הידים כמות שהיו והככרים כמות שהיו ...

פר׳ ג׳

המכניס ידיו לבית המנוגע ידיו תחלה דברי ר׳ עקי׳ וחכמ׳
או׳ ידיו שניות כל המטמא בגדים בשעת מגעו מטמא
את הידים להיות תחלה דברי ר׳ עקי׳ וחכמ׳ או׳ להיות שניות אמרו לו לר׳ עקי׳ באיזה
מיצינו שהידים תחלה בכל מקום אלהן וכי אפשר להם להיות תחל׳ אלא אם כן
נטמא גופו חוץ מזה האוכלין והכלים שניטמאו במשקין מטמאין את הידים
להיות שניות דברי ר׳ יהוש׳ וחכמ׳ או׳ את שניטמ׳ באב הטומאה מטמ׳ את הידים

בולד הטומאה אינו מטמ׳ את הידים ״ ב׳ א״ר צ׳ מעשה באשה אחת שבאה לפני
אבא ואמרה לו נכנסה ידי לאויר כלי חרש א׳ לה היות׳ טומאתו ולא שמענו מה
אמרה לו אמרו חכמ׳ מבאור הדב׳ הא שנטמא באב הטומאה מטמ׳ את הידים
בולד הטומאה אינו מטמ׳ את הידים ״ ג׳ כל הפוסל את התרומ׳ מטמא את
הידים להיות שניות והיד מטמ׳ את חברתה דברי ר׳ יהוש׳ וחכמ׳ או׳ אין שני עושה
שני א׳ להם והלא כתבי הקדש שניים ומטמאין את הידים אמרו לו אין דנין ו
דברי תורה מדברי סופרים ולא דברי סופרי׳ מדברי תורה ולא דברי סופרי׳ מדברי סופרי׳ ״
ד׳ רצועות תפילין עם התפילין מטמאות את הידים ר׳ שמעון או׳ רצועות
התפילין אינן מטמאות את הידים ״ ה׳ גיליון שבספר שמלמעלן ושמלמטן
שבתחל׳ ושבסוף מטמ׳ את הידים ר׳ יהוד׳ או׳ שבסוף אינו מטמא עד שיעשה לו
עמוד ״ ו׳ ספר שנמחק ונשתיירו בו שמונים וחמש אותיות כפר׳ ויהי בנסע
הארון מטמ׳ את הידים מגילה שכתו׳ בה שמונים וחמש אותיות כפר׳ ויהי בנסע הארו׳
מטמא את הידים כל כתבי הקדש מטמאין את הידים שיר השירי׳ וקהלת מטמא
את הידים ״ ז׳ ר׳ יהוד׳ או׳ שיר השירים מטמא הידים וקהלת מחלוקת ר׳
יוסי או׳ קהלת אינה מטמאה את הידים ושיר השירים מחלוקת ר׳ שמע׳ או׳ קהלת
מקולי ב״ש ומחומרי ב״ה ״ ח׳ א״ר שמעון בן עזאי מקובלני מפי שבעים
ושנים זקן ביום שהושיבו את ר׳ אלעזר בן עזר׳ בישיבה ששיר השירים וקהלת מטמ׳
את הידים א״ר עקי׳ ח״ו לא נחלק אדם בישר׳ על שיר השירים שלא תטמ׳ את הידים
שאין העולם כדי כיום שנתנה בו שיר השירים לישר׳ שכל הכתובים קדש ושיר
השירים קדש קדשים ואם נחלקו לא נחלקו אלא על קהלת א״ר יוחנן בן ישוע
בן חמיו של ר׳ עקי׳ כדברי בן עזאי כן נחלקו וכן גמרו ״

פר׳ ד׳

בו ביום נמנו וגמרו על עריבת הרגלים שהיא משני לוג ועד
תשעה קבין שנסדקה שהיא טמאה מדרס שר׳ עקיב׳ או׳
עריבת הרגלים כשמה ״ ב׳ בו ביום אמרו כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשר׳
אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת והאשם בכ״ל זמן
א׳ שמעון בן עזאי מקובלני מפי שבעים ושנים זקני׳ ביום שהושיבו את ר׳ אלעזר בן
עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלין שנזבחו שלא לשמן כשרין אלא שלא
עלו לבעלים משום חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת ולא הוסיף בן עזאי אלא
העול׳ ולא הודו לו חכמים ״ ג׳ בו ביום אמרו עמון ומואב מה הם בשביעית
גזר ר׳ טרפון מעשר עני וגזר ר׳ אלעזר בן עזריה מעשר שני א״ר ישמע׳ אלעזר בן עזרי׳
עליך הראיה ללמד שאתה שכל המחמיר עליו הראיה ללמד ״
ד׳ א״ל ר׳ אלע׳ בן עזרי׳ ישמע׳ אחי אני לא שניתי מסדר השנים טרפון אחי שינה
ועליו הראיה ללמד ״ ה׳ השיב ר׳ טרפון מצרים חוצה לארץ ועמון ומואב
חוצה לארץ מה מצרים מעשר עני בשביעי׳ את עמון ומואב מעשר עני בשביע׳
ו׳ השיב ר׳ אלע׳ בן עזרי׳ בבל חוצה לארץ ועמון ומואב חוצה לארץ מה בבל
מעשר שני בשביעי׳ את עמון ומואב מעשר שני בשביעית ״ ז׳ א״ר טרפון
מצרים מפני שהיא קרובה עשאוה מעשר עני שיהו עניי ישר׳ נסמכין עליה בשביע׳
את עמון ומואב שהן קרובין נעשין מעשר עני שיהו עניי ישר׳ נסמכי׳ עליהן בשבי׳

ח אמרו לו לר' אלעזר בן עזרי' הרי אתה כמהנן ממון ואי אתה אלא כמפקיר נפשו'
קובע אתה את השמים מלהוריד טל ומטר שנ' היקבע אדם אלהים כי אתם קובעים אותי
ואמרתם במה קבענוך המעשר והתרומ' השיב ר' טרפון ״ ט אמ' יהוש' הריני
כמשיב על דברי ר' טרפון אחי אבל לא לענין דבריו מצרים מעשה חדש ובבל מעש'
ישן והדין שלפנינו מעש' חדש ידון מעשה חדש ממעש' חדש ואל ידון מעשה
חדש ממעש' ישן מצרים מעשה זקנים ובבל מעשה נביאים והדין שלפנינו
מעשה זקנים ידון מעש' זקנים ממעשה זקנים ואל ידון מעשה זקנים ממעש' נביאי'
נמנו וגמרו עמון ומואב מעשר עני בשביעית ״ י' וכשבא ר' יוסי בן דורמסקי'
אצל ר' אליע' בלוד א"ל מה חידוש היה לכם בבית המדרש היום א"ל נמנו וגמרו עמון
ומואב מעשר עני בשביעית ״ יא בכה ר' אליעזר ~~בן עזרי'~~ וא' סוד י"י ליראיו
ובריתו להודיעם צא אמור להם אל תחושו למניינכם מקובלני מרבן יוחנן בן זכאי
ששמע מרבו ורבו מרבו ח' הלכ' למשה מסיני שעמון ומואב מעשר עני בשביעית ״
יב בו ביום בא יהוד' גר עמוני ועמד לפניהם בבית המדרש א' להם מה אני לבא
בקהל א"ל רב"ג אסור אתה א"ל ר' יהוש' מותר אתה א"ל רב"ג הכתו' או' לא יבא עמוני
ומואבי בקהל י"י א"ל ר' יהוש' וכי עמונים ומואבים במקומן הן כבר עלה סנחריב מלך אשו'
ובלבל את כל האומו' שנ' ואסיר גבולות עמים ועתודותיה' שוסתי ואוריד כאביר
יושבים א"ל רב"ג הכתו' או' ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון וכבר חזרו א"ר יהושע
הכתו' או' ושבתי את שבות עמי ישר' ויהוד' אמר י"י ועדיין לא שבו והתירוהו לבא
בקהל ״ יג תרגום שבעזרא ושבדניא' מטמ' את הידים תרגו' שכתבו עברי'
ועברית שכתבו תרגום וכתב עברי אינו מטמ' את הידים לעול' אינו מטמ' עד שיכתב
אשורית על הספר ובדיו ״ יד אומרי' צדוקין קובלין אנו עליכ' פרושין
שאתם או' כתבי הקדש מטמאין את הידים וספרי המירס אינן מטמ' את הידים
א' רבן יוחנן בן זכאי וכי אין לנו על הפרושין אלא זו בלבד הרי הן או' עצמו' חמור
טהורין ועצמות יוחנן כהן גדול טמאין אמרו לו לפי חיבתן היא טומאתן שלא
יעש' אדם עצמות אביו ואמו תורוות א' להן את כתבי הקדש לפי חיבתן היא
טומאתן וספרי המירס שאינן חביבין אינן מטמאין את הידים ״ טו אומ'
צדוקין קובלין אנו עליכם פרושין שאתם מטהרין את הנצוק או' פרושין קובלין
אנו עליכם צדוקין שאתם מטהרין את אמת המים הבאה מבית הקברות או' צדוקי'
קובלין אנו עליכם פרושין שאתם או' מה אם שורי וחמורי שאיני חייב בהם
מצות הריני חייב בנזקן עבדי ואמתי שאני חייב בהן מצות אינו דין שאהא חייב
בנזקן אמרו להן לא אם אמרתם בשורי וחמורי שאין בהם דעת תאמרו בעבדי ואמתי
שיש בהם דעת שאם אקניטנו ילך וידליק גדישו של אחר ואהא חייב לשלם ״
יו' א' מין גלילי קובל אני עליכם פרושין שאתם כותבין את המושל עם
משה בגט או' פרושין קובלין אנו עליך מין גלילי שאתם כותבין את המושל עם
השם בדף ולא עוד אלא שאתם כותבין את המושל מלמעלן ואת השם מלמטן
שנ' ויאמר פרעה מי י"י אשר אשמע בקולו וכשלקה מה הוא או' י"י הצדיק ואני
ועמי הרשעים ״

חסלת ידים

מסכת עוקצים

כל שהוא יד ולא שומר מיטמ׳ ומטמא
ולא מיצטרת שומר אע״פ שהוא יד מיטמ׳
ומטמ׳ ומיצטרת לא שומר ולא יד לא מיטמ׳ ולא מטמא ״ ב׳ אילו טמאו׳
ומיצטרפין שרשי השום והבצלים והקפלוטות בזמן שהן לחין והפטמא שלהם
בין לחה בין יבשה והעמוד שהוא מכוון כנגד האוכל ושרשי החזרים והיפנון ד׳
והנפוס דברי ר׳ מאיר או׳ שרש צנון גדול מיצטרף והסיב שלו אינו מיצטר׳
שרשי המנתא והפיגם ירקות שדה וירקו׳ גינה שעקרם לשתלים והשדרה של
שבולת והלבוש שלה ר׳ אלעזר או׳ את הסיג של ריעפיס הרי אלו מטמאין ומיטמאין
ומיצטרפין ״ ג׳ אילו מיטמאין ומטמאין ומיצטרפין שרשי השו׳ והבצלי׳
והקפלוטות בזמן שהן יבשין והיבשין בזמן שאינו מכוון כנגד האוכל ויד הפרטר
טפח מיכן וטפח מכאן יד האשכול כל שהוא וזנב של אשכול שריקנו ויד מכב׳
של תמרה ארבעה טפחים וקנה של שבולת שלשה טפחים ויד כל הנקצרי׳ שלשה
שאין דרכן ליקצר ידיהן ושרשיהן כל שהן ומלען של שבלין הרי אלו מיטמ׳
ומטמאין ומיצטרפין ״ ד׳ אילו מטמאין ולא מיטמאין ולא מיצטרפין
שרשי קלפי אכרוב וחליפו׳ הרדין והלפת את שדרכן להגיז ונעקרו ר׳ יוסי מטמא
בכולן ומטהר בכל בשרשי קלפי אכרוב והלפת ״ ה׳ כל ידות האוכלין שכססן
בגרן טהורין ר׳ יוסי מטמ׳ פסיגה של אשכול שריקנה שייר בה גרגר אחד טמאה
שרביט של תמרה שריקנו טהור שייר בו תמ׳ אחת טמא וכן בקטניות שרבייט
שריקנו טהור שייר בו גרגר אחד טמא ר׳ אלעזר בן עזרי׳ מטהר בשל פול ומטמ׳ בשל
קיטניות מפני שהוא רוצה במישמושן ״ ו׳ עוקצי תאנים וגרוגרו׳ והכליסי׳
והחרובין הרי אלו מיטמאין ומטמאין ומיצטרפין ר׳ יוסי או׳ את עוקץ דלעת ״ ז׳
עוקצי האגסים והקרוסטמלין הפרישין והחוזררין עוקץ דלעת טפח עוקץ
קרנס טפח ר׳ א״ע בר׳ יצדוק או׳ טפחים הרי אילו מיטמאין ומטמאין ומיצטרפין ח׳
ושאר כל העוקצים לא מיטמאין ולא מיצטרפין ״

פר׳ ב׳

זיתים שכבשן בטרפיהן טהורין לפי שלא כבשן אלא
למראה כשות של קישות והנץ שלה טהור ר׳ יהודה
או׳ כל זמן שהיא לפני התגר טמאה ״ ב׳ כל הגלעינין מיטמאו׳ ומטמאו׳
ולא מיצטרפו׳ גלעינה של רוטב אע״פ יוצא מצטרפת ושל יבשה אינה מיצטרפת
לפיכך חוטם של יבשה מיצטרף ושל רוטב אינו מיצטרף גלעינ׳ שמקצת
יוצא שכנגד האוכל מיצטרף עמו כשר שיש עליו כשר שכנגד האוכל מיצטרף ״
ג׳ היו עליו במיקצ׳ אמר ר׳ ישמע׳ או׳ רואין אותו כאילו הוא מוקיפו בטבעת וחכ׳
או׳ שכנגד האוכל מיצטרף כגון הסאה והאזוב והקורנית ״ ד׳ הרמון והאבטיח
שנימוק מקצתו אינו מיצטרף שלם מיכן ומיכן ונימוק מן האמצע אינו מיצטר׳
הפטמ׳ של רימון מיצטרפת והנץ שלו אינו מיצטרף ר׳ אליעזר או׳ את המסרק טהור ״
ה׳ כל הקליפין מיטמאות ומטמאו׳ ומיצטרפות ר׳ יהוד׳ או׳ שלש קליפו׳ בבצל
הפנימית בין שלימה בין קרורה מיצטרפת והאמצעית שלימה מיצטרפת וקרורה
אינה מיצטרפת והחיצונה בין כך ובין כך טהורה ״ ו׳ המחתך לבשל אע״פ
שאינו מרק אינו חיבור לכמש ולשלוק ולהניח על השלחן [illegible]

563

אר׳ שהתחיל אינו חיבור״ יו׳ האגוזים שאמנק׳ והמצליים שחמרן הרי אילו
חיבור התחיל לפרק באגוזים ולקל׳ בבצלים אינו חיבור האטונים והשקדים חיבור
עד שירסס״ יח׳ הקישות מש׳ שתגיע עד שיגם ושל׳ יקה עד שירסס ע׳צם שיש
בו משום חיבור עד שירצצו הרמון שפירד חיבור עד שחקיש עליו בקנה כיוצא בו
של׳ הבוסם והכוש שהוא דפור בלבלים חיבור עד שיתחיל להתיר״ יט׳
עלה ירקות ירוקין מיצטרפין ולבנים אין מיצטרפין ר׳ יוס׳ או׳ יצרוק או הלבנים
מיצטרפין מפני שהן אוכל׳ וקוחין מפני שהן משמרין את האוכל״
י׳ עלי בצלים ובני בצלים אם יש בהן ריר משערין כבמות שהן אם יש בהן
חלל משערין אם חלין את פעמה משפני בריות שהיא אביש בחלל משערין
את חללה כשר העגל שנפוח וכשר וקנה שנמעט משערין כבמות שהן״
יא׳ הקישות שנטעה בעציץ והגדילה ויצאת חוץ לעציץ טהורה אר׳ שמעון
מה טיבה ליטהר אלא הטמא בטומאתו והכשר יאכל״ יב׳ כלי גללים
וכלי אדמ׳ שהשרשין יכו׳ לצאת הכן אינן מכשירין את הזרעים עציץ נקוב
אינו מכשיר את הזרעים ושאינו נקוב מכשיר את הזרעים כמה הוא שיעורו
כדי שיצא בו שרש קטן מילאהו עפר עד שפתו הרי הוא כטבל׳ שאין לה ליזבו״

פר׳ ג׳

יש צריכין הכשר ואין צריכין מחשבה
והכשר לא הכשר ולא מחשבה כל האוכלין המוגדרים
לאדם צריכין הכשר ואינן צריכין מחשבה״ ב׳ החותך מן האדם ומן
הבהמ׳ ומן החיה ומן העופות מנבלת העוף הטמא והחלב בכפרים ושאר כל ירקו׳
שדה ושמירקעין ופטריות ר׳ יהוד׳ או׳ חוץ מכרישי שדה והרגילה ונץ החלב ר׳
שמעון או׳ חוץ מן העכביות ר׳ יוסי או׳ חוץ מן הטלבסין הרי אילו צריכין הכשר
ג׳ נבלת בהמ׳ טמאה בכל מקום נבלת העוף הטהור והחלב בכפרים צריכין
מחשבה ואינן צריכין הכשר נבלת בהמ׳ טהורה בכל מקום נבלת העוף הטהור
והחלב בשווקים אינן צריכין מחשבה ולא הכשר ר׳ שמעון או׳ את הגמל
והארנבת והשפן והחזיר״ ד׳ השבת משנתנה טעם בקדירה אין בה משו׳
ובו׳ ואינה מטמאה טומאת אוכלין לולבי ורדים ושל ערל ועלה הלות הגשוש
אינן מטמאין טומאת אוכלין עד שימתקו ר׳ שמעון או׳ את של פקוע כיוצא
בהם הקושט והחימום וראשי בשמים הדניא והחילתה והפלפלין וחלות הריע ו׳
נלקחין בכסף מעשר ואינן מטמאין טומאת אוכלין דברי ר׳ עקי׳ אר׳ יוחנן בן נורי
אם נלקחין בכסף מעשר מפני מה אינן מטמאין טומאת אוכלין אם אינן מטמאי׳
טומאת אוכלין את הם לא ילקחו בכסף מעשר״ ו׳ הפגים והבוסר ר׳ עקי׳
מטמ׳ טומאת אוכלין ר׳ יוחנן בן נורי או׳ משיבאו לעונת המעשרות פריעי והז׳
וענבים כ״ש מטמאין וב״ה מטהרין הקיצח כ״ש מטהרין וב״ה מטמאין וכן למעשרו׳
ז׳ הקור כעץ לכל דבריו אלא שהוא נלקח בכסף מעשר כפוניות באוכלין
שפטורין מן המעשרות״ ח׳ דגים מאימתי מקבלין טומא׳ כ״ש או׳
משיצודו וב״ה או׳ משימותו ר׳ עקי׳ או׳ אם יכולין לחיות יחור של תאנים
שנפשח ומעורה בקליפה ר׳ יהוד׳ מטהר וחכמ׳ או׳ אם יכול לחיות תבוא׳ שנעקרה
ומעורה ואפי׳ בשרש קטן טהורה״ ט׳ חלב בהמ׳ טהורה אינו מטמ׳ טומ׳

נבלה לפיכך אינו צריך הכשר חולב טמ׳ טומאה מטמ׳ טומאת נבילה לפיכך אינו צריך הכשר רבים טמאין והגנים טמאין צריכין מחשבה גכפויים טוהר רבותינו ר׳ ציע או הרי נקודין ע וטתקן עליה פרוכול ואינה מקבלת טומאה במקומה והרוה ממנה כשבת חייב וחכמ׳ אה אונה מקדין ואין טתבין עליה פרוכול ומקבלת טומאה במקומה והרודה ממנה כשבת פטור חלות רבש מאמת משמאנד משום משקה כש״ו או משחרחרו וכה או משירסק ״

חסלת מס׳ עוקצין תל׳

חזק ונתחזק הכותב לא יוזק

אני שלמה בר׳ שמשון זלה״ה כתבתי כל הששה

כדרי״ב לארני [illegible]

הרב ר׳ יוסף זלה״ה וסיימתים בשבעה עשר יום לחדש

טבת שנת מאה ושלש לאלף ששי ליצירה ״

היוצר ית׳ יאריך ימיו ושניו וירבה את גבולו

בתלמידים ויזכה זרעו וזרע זרעו עד סוף כל הדורות

להגות בו ויקיים בו מקרא זה לא ימושו מפיך

ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר י״י מעתה ועד

עולם אמן סלה ותורה רבא חוזרת לאכסניא שלה ״

כל

ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנ' ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר"

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה הם אמרו שלשה דברים הוו מתונ' בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג לתורה" שמעון הצדי' היה משירי כנסת הגדולה הוא היה או' על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים" אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה או' אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס אלא הוו כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם" יוסי בן יועזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים קבלו מהם. יוסי בן יועזר או' יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם" יוסי בן יוחנן או' יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו ק"ו באשת חברו מכאן אמרו חכמים כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם" יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם יהושע בן פרחיה או' עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות" נתאי הארבלי או' הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתייאש מן הפורענות" יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם

יהודה

בן טבאי או' אל תעש עצמך כעורכי הדיינין וכשיהיו בעלי הדין עומדין לפניך יהו בעיניך כרשעים וכשנפטרין מלפניך יהיו בעיניך כזכאין כשקבלו עליהן את הדין" שמעון בן שטח או' הוי מרבה לחקור את העדים והוי זהיר בדבריך שמא מתוכם ילמדו לשקר" שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה או' אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות" אבטליון או' חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו ונמצא שם שמים מתחלל" הלל ושמאי קבלו מהם הלל או' הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" הוא היה או' נגד שמא אבד שמיה ודלא מוסיף יסיף ודלא יליף קטלא חייב ודאשתמש בתגא חלף" הוא היה או' אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי" שמאי או' עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות" רבן גמליאל אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אומדות" שמעון בנו או' כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה ולא המדרש עיקר אלא המעשה וכל המרבה דברים מביא חטא" רשב"ג או' על שלשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום שנ' אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם"

סליק פירקין

רבי

או' איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה למעלה ממך עין רואה ואזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבין" ר"ג בנו של ר' יהוד' הנשיא או' יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון וכל העמלים עם הציבור יהיו עמלים עמהם לשם שמים שזכות אבותם מסייעתם וצדקתם עומדת לעד ואתם מעלה אני עליכם שכר כאילו עשיתם" הוו זהירין ברשות שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך נראין כאוהבין בשעת הנאתן ואין עומדים לו לאדם בשעת דחקו" הלל או' אל תפרוש מן הציבור ואל תאמין בעצמך עד יום מותך ואל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו ואל תאמ' דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה" הוא היה או' אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא הביישן למד ולא הקפדן מלמד ולא כל המרבה בסחורה מחכים ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש" הוא היה או' עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך" אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על פני המים או' לה על דאטפת אטפוך וסוף מטיפיך יטופון" הוא היה או' מרבה בשר מרבה רמה מרבה נכסים מרבה דאגה מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה זמה מרבה עבדים מרבה גזל מרבה תורה מרבה חיים מרבה ישיבה מרבה חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא" רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה או' אם עשית תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת" חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן ר' אליעזר בן הורקנוס ור' יהושע בן חנניה ור' יוסי הכהן ור' שמעון בן נתנאל ור' אלעזר בן ערך" הוא היה מונה שבחן ר' אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד טיפה ור' יהושע בן חנניה אשרי יולדתו יוסי הכהן חסיד שמעון בן נתנאל ירא חטא אלעזר בן ערך כמעיין המתגבר" הוא היה או' אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ור' אליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כולם" אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישר' בכף מאזנים ור' אליעזר בן הורקנוס אף עמהם ור' אלעזר בן ערך בכף שניה מכריע את כלם" [illegible]

להם צאו וראו איזו היא דרך ישרה שידבק בה האדם ר' אליעזר או' עין טובה ר' יהושע או' חבר טוב ר' יוסי או' שכן טוב ר' שמעון או' הרואה את הנולד ר' אלעזר או' לב טוב" א' להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם" אמ' להם צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק ממנה האדם ר' אליעזר או' עין רעה ר' יהושע או' חבר רע ר' יוסי או' שכן רע ר' שמעון או' הלוה ואינו משלם אחד הלוה מן האדם כלוה מן המקום שנ' לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן ר' אלעזר או' לב רע" א' להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם" הם אמרו שלשה דברים ר' אליעזר או' יהי כבוד חבירך חביב עליך כשלך ואל תהי נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש" ר' יהושע או' עין הרע ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאין את האדם מן העולם" ר' יוסי או' יהי ממון חבירך חביב עליך כשלך והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך וכל מעשיך יהיו לשם שמים" ר' שמעון או' הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא תחנונים לפני המקום שנ' כי חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה ואל תהי רשע בפני עצמך" ר' אליעזר או' הוי שקוד ללמוד תורה ודע מה שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך" ר' טרפון או' היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים והשכר הרבה ובעל הבית דוחק" הוא היה או' לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא"

סליק פירקין

עקביא

בן מהללאל או' הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון מאין באת מטפה סרוחה ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה" ר' חנינא סגן הכהנים או' הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו" ר' חנינא בן תרדיון או' שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים שנ' ובמושב לצים לא ישב. אבל שנים שיושבין ויש ביניהן דברי תורה שכינה שרויה ביניהם שנ' אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו" אין לי אלא שנים ומנין שאפי' אחד שיושב ועוסק בתורה שהקב"ה קובע לו שכר שנ' ישב בדד וידום כי נטל עליו" ר' שמעון או' שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים שנ' כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום" אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משלחנו של מקום שנ' וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'" ר' חנינא בן חכינאי או' הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו" ר' נחוניה בן הקנה או' כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ וכל הפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ" ר' חלפתא איש כפר חנניה או' עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם שנ' אלהים נצב בעדת אל ומנין אפי' חמשה שנ' ואגדתו על ארץ יסדה ומנין אפי' שלשה שנ' בקרב אלהים ישפט ומנין אפי' שנים שנ' אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ומנין אפי' אחד שנ' בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך" ר' אלעזר בן יהודה איש ברתותא או' תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא או' כי ממך הכל ומידך נתנו לך" ר' יעקב או' המהלך בדרך ושונה ומפסיק משנתו ואו' מה נאה אילן זה ומה נאה ניר זה מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו" ר' דוסתאי בר' ינאי או' משום ר' מאיר כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו שנ' רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך יכול אפי' תקפה עליו משנתו ת"ל ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מלבו"

ר' חנינא

בן דוסא או' כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין חכמתו מתקיימת" הוא היה או' כל שמעשיו מרובין מחכמתו חכמתו מתקיימת וכל שחכמתו מרובה ממעשיו אין חכמתו מתקיימת" הוא היה או' כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו" ר' דוסא בן הרכינס או' שינה של שחרית ויין של צהרים ושיחת הילדים וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם" ר' אלעזר המודעי או' המחלל את הקדשים והמבזה את המועדות והמפר בריתו של אברהם אבינו והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה אע"פ שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא" ר' ישמעאל או' הוי קל לראש ונוח לתשחורת והוי מקבל את כל האדם בשמחה" ר' עקיבא או' שחוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה מסורת סייג לתורה מעשרות סייג לעושר נדרים סייג לפרישות סייג לחכמה שתיקה" הוא היה או' חביב אדם שנברא בצלם חיבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם אלהים שנ' כי בצלם אלהים עשה את האדם" חביבין ישראל שנקראו בנים למקום חבה יתירה נודעת להם שנקראו בנים למקום שנ' בנים אתם לה' אלהיכם" חביבין ישר' שנתן להם כלי חמדה חבה יתירה נודעת להם שנתן להם כלי חמדה שבו נברא העולם שנ' כי לקח טוב

[illegible]

סליק פירקא

בן

זומא אומ' איזהו חכם הלומד מכל אדם שנ' מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי. איזהו גבור הכובש את יצרו שנ' טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר. איזהו עשיר השמח בחלקו שנ' יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא. איזהו מכובד המכבד את הבריות שנ' כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו.

בן עזאי אומ' הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה שש' מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה.

[illegible]

סליק פירקא

בעשרה

מאמרות נברא העולם ומה ת"ל והלא במאמר אחד יכול להבראות אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות ולתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות.

[illegible]

ארבע

[illegible]

בן תימא אומ' הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים / שמואל הקטן אומ' בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך פן יראה יי' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו [illegible] / הוא היה אומ' בן חמש שנים למקרא בן עשר למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לתלמוד בן שמונה עשרה לחופה בן עשרים לרדוף בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעצה בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה בן שמונים לגבורה בן תשעים לשוח בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם / ר' [illegible] אומ' עזי פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן [illegible]
[illegible]
טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו [illegible]

סליק פירקין

ר' מאיר

אומ' כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו נקרא ריע אהוב אוהב את המקום ואוהב את הבריות ומשמח את המקום ומשמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין שאינו פוסק וכנהר המתגבר והולך והוה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים / אמ' ר' יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף שנ' נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם / ואו' והלוחות מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חירות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה וכל מי שעוסק בתורה הרי זה מתעלה שנ' וממתנה נחליאל ומנחליאל במות / הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד צריך לנהוג בו כבוד שכן מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו שנ' ואתה אנוש כערכי אלופי ומיודעי / והלא דברים קל וחומר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או אפי' אות אחת על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד ואין כבוד אלא תורה שנ' כבוד חכמים ינחלו ותמימים ינחלו טוב ואין טוב אלא תורה שנ' כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו / כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא / אל תבקש גדולה לעצמך ואל תחמוד כבוד יותר מלמודך ואל תתאוה לשלחנם של מלכים ששלחנך גדול משלחנם וכתרך גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך / גדולה תורה יותר מן הכהונה ומן המלכות שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והכהונה בעשרים וארבעה והתורה נקנית בארבעים ושמונה

ר' אלעזר

[illegible] בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתים בבינת הלב בשכלות הלב באימה ביראה בענוה בשמחה בשמוש חכמים בדקדוק חברים ובפלפול התלמידים ביישוב במקרא במשנה במיעוט סחורה במיעוט דרך ארץ במיעוט תענוג במיעוט שינה במיעוט שיחה במיעוט שחוק בארך אפים בלב טוב באמונת חכמים בקבלת היסורין [illegible] המכיר את מקומו והשמח בחלקו והעושה סייג לדבריו ואינו מחזיק טובה לעצמו אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות אוהב את הצדקות אוהב את המישרים אוהב את התוכחות ומתרחק מן הכבוד ולא מגיס לבו בתלמודו ואינו שמח בהוראה ונושא בעול עם חבירו ומכריעו לכף זכות ומעמידו על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמודו שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות והמחכים את רבו והמכוין את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם שנ' ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי / גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא שנ' כי חיים הם למוצאיהם ולכל בשרו מרפא / ואו' רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך / ואו' עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר / ואו' כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרותיך / ואו' תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך / ואו' כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים / ואו' אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד / ואו' כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך / ר' שמעון בן יהודה אומ' משום ר' שמעון בן יוחי הנוי והכח והעושר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנ' עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא / ואו' עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם / ואו' תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה / ואו' וחפרה הלבנה ובושה החמה כי מלך יי' צבאות בהר ציון ובירושלם ונגד זקניו כבוד / ר' שמעון בן מנסיא אומ' אלו שבע מדות שמנו חכמים בצדיקים כולם נתקיימו ברבי ובניו / אמ' ר' יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום אמר לי ר' מאיזה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני אמ' לי ר' רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב [illegible] אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף ולא עוד אלא שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד שנ' בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך בהתהלכך תנחה אותך בעולם הזה בשכבך תשמור עליך בקבר והקיצות היא תשיחך לעולם הבא / חמשה קנינים קנה הקב"ה בעולמו ואלו הן תורה קנין אחד שמים וארץ קנין אחד אברהם קנין אחד ישראל קנין אחד בית המקדש קנין אחד / תורה קנין אחד מנין [illegible] קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז / שמים וארץ קנין אחד מנין כה אמר יי' השמים כסאי והארץ הדום רגלי [illegible] / ישראל קנין אחד מנין עד יעבור עמך יי' עד יעבור עם זו קנית / ואו' לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם / בית המקדש קנין אחד מנין מכון לשבתך פעלת יי' מקדש יי' כוננו ידיך / ואו' ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו / וכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו שנ' כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו / בן בג בג אומ' הפוך בה והפוך בה דכולא בה [illegible] ומינה לא תזוע שאין לך מדה טובה הימנה

סליק פירקין

חסלת מסכת אבות ה'ל'

אתחיל מס' דרך ארץ בע"ה

דרכן של תלמידי חכמים להיות ענו ושפל רוח זריז ומהולל עלוב ואהוב לכל ושפל רוח לאנשי ביתו ירא חטא ודורש אדם לפי מעשיו ואומר כל עסק שיש לו בעולם הזה אין לי חפץ בו לפי שאין העולם הזה שלי יושב ומתעטף [illegible] [illegible] / הוי כאור [illegible]
[illegible]

שבעה

[illegible]
תשעה נכנסו בחייהם לגן עדן ואלו הן חנוך בן ירד ואליהו ומשיח ואליעזר עבד אברהם ועבד מלך הכושי וחירם מלך צור ויעבץ בן בנו של ר' יהודה הנשיא וסרח בת אשר ובתיה בת פרעה [illegible] ר' יהושע בן לוי [illegible]

[illegible]

פרק ב׳

למד

[illegible]

פרק ג׳

התלמידים

[illegible]

[illegible]

פרק ד׳

מי

[illegible]

פרק ה׳

ארבעה

[illegible]

פרק ו׳

שבעה

[illegible]

פרק ז׳

הרי

[illegible]

[illegible]

סליק מס' דרך ארץ ת"ל יה

הי' לך פרקי בן עזאי

בן עזאי [illegible]

[illegible]

לעולם [illegible]

[illegible]

לא [illegible]

[illegible]

הנכנס [illegible]

[illegible]

[illegible]

יורדין משני מרחות והיו לו שלש מנה והניחן לפניהם וכו׳ [illegible]

[illegible]

ותורה סם חיים פליק פירקין

שלמו פרקין עזאי ה״ל

כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה וכו׳
כלה שלא טבלה אסורה לבעלה וכו׳
כלה בלא ברכה אסורה לבעלה וכו׳

[illegible]

[illegible]

סליק פירקא

חסלת מסכת כלה הל'

הי' לך מסכת סופרים

אין מתבין ספרים לא על עורות בהמה טמאה ולא על עורות חיה טמאה ולא תופרין מהן ולא כורכין מהן

[illegible]

כרויש השיטה ותהא נקרית פתוחה כדי ליקרות לכתב שמעי

שלש אותיות׳ ומה יעש כותב בשיטה ותהא נקרית פתוחה

כדי לכתוב שם של שלש אותיות גוזר אות אחת הפרשה בסופה

נשייר שיטה אחת חלוטה ואם שייר מתחלה כדי לכתוב שם

של שלש אותיות ונתמלא מלותה ״

ומניחין בין שם לשם כדי שיהא נכרין

פרק ב

[illegible]

פרק ג

[illegible]

פרק ד

[illegible]

פרק ה

הכותב שם על שני שאות קדש וקדשים את הראשון ומעכב את האחרון ...

[illegible]

פרק ו

[illegible]

פרק ז

[illegible]

פרק ח

[illegible]

פרק ט

[illegible]

פר' י

ומשה היקנה היתה כותבן המנין לאותו ר' מאיר
אין ורקין לה על פי שנים ומשקה על פי עד אחד שאין
התורה מותרת וכו' שאינה יכולה לומר לאו התרתי אבל נאמר הערד
ותאמר לאו התרתי. היקנו להן לישר' שיהו קורין בתורה בשבתות ובימים
טובים ובראשי חדשים ובחולו של מועד שנ' וידבר משה את מועדי ייי
אל בני ישר' ׳׳ ב שהוא תקן לישר' שיהו קורין בתורה במוצ'
ובחמשי ובשבת במנחה ׳׳ ג אין בין יט לשבת אלא אוכל
נפש בלבד אין בין שבת ליום הכפורים אלא שזה זדונו בידי אדם וזה
זדונו בכרת ׳׳ ד א"ר יהודה ומקום שנהגו שמפסיקין שחרית שב
קורין במנחה בשני ובחמשי ובשבת הבאה ׳׳ ה בראשי
חדשים ובחולו של מועד קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסי'
בשני ובחמשי ובשבת במנחה קורין שלשה אין פוחתין מהן ואין
מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא ואין הפותח והחותם בתור' מברך
לפניה ולאחריה ׳׳ ו בראשי חדשים ובחולו של מועד
קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין
בנביא הפותח והחותם בתור' מברך לפניה ולאחריה זה הכלל כל שיש
בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה ׳׳ ז ביום טוב חמשה
ביום הכפורים ששה ובשבת שבעה אין פוחתין מהן אבל מוסיפין על
יום טוב ראשון לאו ה יום הכפורים והיתרתו ושבת ויום כפור כדיל'
ומפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה ׳׳
ח אין פורסין על שמע פחות מעשרה ולא משיאין את כפיהם ואין עוברין
לפני התיבה ואין עושין כפיהן בכהנים ואין קורין בתורה ואין
מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב על האנשים כלשון לנשים
שאין עושין מעמד ומושב לנשים ואין אומ' קדיש וברכו פחות מי' רבותי'
שבמערב אומרין אותו בשבעה ועתה נוהגין להתירם רב כהנא עמ'
בישר' כתוב שם בתוך בני ישראל מנין התיבות ואין לנו כשעה לפי שנים
ששה ובתוקום שיש שב ט אין שמשוע בין ת"ט ובין קדיש ואחר
התפלה עובר היוחד בפני אלו ואבי כרמי קדיש ועם אלו ואחרי
ידי חובתו וכמו התקינו חכמים אחרון לומר לאחרונה ויהי שם
ייי מבורך ועתה ועד עולם ואחרי כן את ייי המבורך כדי להוציא
אותן שלא שמעו ר"א יוחנן ולא שתפלו עם כל דיבור ועם
ונשי ועבר ואין שש נערה לאחר לאחר עשר השלום משלוש תפלו'
של שמונה עשרה גוירה ונשים האנשים ונערי ונשים האמורין ויאמ'
לאחר קריאת ספר תורה ולעניין פריקת קדשות תשעה ומן ואחר
כיוצא בהן ׳׳

פר' יא

הקורא בתורה לא יפחות
מג' פסוקין ולא
יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ומבנביא ג' ואם היו שלשתן ג' פרש'
קורין אחר אחד כגון כה אמר ייי חנם נמכרתם ולא בכסף. וכגון כה
אמר ייי מצרים ירד עמי בראשונה. וכגון ועתה מה לי פה נאם ייי. עד שאין
בה קורין אלא אחד קורין הוין כל הקריאות וכולם שיש בהן קריאה
לקריאה ׳׳ ב ומדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה לפי
שנגלין נביא ברבים ואין גוללין ספר תורה ברבים. וכן א"ר יהודה
משם ר' ישמעאל אין גוללין ספר תורה ברבים. ר' יוסי פתר לה כגון
שהיתה הפרשה קטנה כדי שישמעו ישר' את התורה על הסדר
והתרגום קורין אחרי אחת ויך מעשה שגיה הוין נהגו ופרחו
של יום הרעלך ראש לקישאו כל וקופוידע קורין עד פה וכן הוין
קורין עד פה ׳׳ ג ר' יוסי הוה ופקד לרבנן חרנו
דכי משתיו דבלאי כך היו קורין ואריתנו תביו כל אחרי פרק
אין קוראין תמפר תביו ואמל הריו ועייתי חריו עד היכן א"ר חוסיא
כגון פרשת יהושע הכהן ׳׳ ד החותן שבה קורין בתורה
משבת פחותה מג' קריות ושכן כבתר שקריו יחדיו ויקריו ויאילו
ז' קריות ויפטור שני ובלבד שתהיו בסדר מג' פסוקין אותן לא קורין
וקורין ג' פסוקין ואם פחותין יוכיח על הסדר הזה ומפרשה אחת ׳׳
ה ואם היתה הפרשה של ארבעה וחמשה פסוקין קור'
אותה כולה אבל פרשה של ששה פסוקין קוריו ומפסיק לפי שיש
בה שיעור שתי קריות ואם קרין בשני ובחמשי ובמנחה בשבת
ובמנחה של יום טוב פחות מג' פסוקין יחדיו ויקראו עד ישלים עשר'
פסוקין ובמה קורין במנחה של יט כסדר שפסק ומפי הקהל ׳׳
ו ואם קרין עולה על פסוק ולא קרוא אם קראו ואין המפטיר ד
הגדול במנחתו ידע חוזר ואם לאו הוא יחזור ויקרא עשרה על
סדור על שיטתו שאין מדלגין לא בחול ובמנחה בשבת ומנחה
כל יום טוב בשבת יום שכח ועבר על פסוק ואחר כך נזכר או חוזר
וקורא אותו לאחר שהפטיר מבנביא והתפלל מוסף ואם הפסיק עמו
וקורא שיחזור ומעבירין תפלת המוספין פעם שניה ׳׳

פר' יב

ומפסיקין בברכות ואין מפסיקין בקללות
א"ר חייא בר גמדא ואמר שע רבינו אל
תקין בתוכחות אלא תעשם קוצין קוצין ׳׳ ב א"ר לוי בנה
אינו רוין שיהו בני ישראל מקללין ואין מתברך. א"ר יוסי בר יוחנן לא וכ'
ורבונו והיאו זה שהוא עומד לקרות בתורה פותח בדבר טוב וחותם
בדבר טוב ׳׳ ג לוי בן פיטי שאל לר' חייא אילין
ארבע ברכות שקורין אחד ומברך לפניהם ולאחריהן אל אין לך קשה
קללות שבתורה ברכה לפני ולאחריו אלא כתיב שמונה תורה
ד ר' יונתן ציפורי הנהיג עית התקיל ר' חגי אבונו:
תקיש ספרו קריו שירת הים ומברך לפניה ולאחריה אל ועבירין כן
אל עד מין יוצא אין צריך על השירות טעונות ברכה לפניהם ולאחר'
ה ישיבו לה ר' סימון אל משם ר' יהושע בן לוי אין לך
טעון ברכה לפניו ולאחריו אלא שירת הים והדברות וקללות שבמשנה
תורה ׳׳ ו א"ר יונה יוצא לא שמעתי אלא ברכין הדברים
מעשרת הדברות. ר' יוסי בר יוחנן משום ר' ותמונתי פסוקים אחריה וכן
ומשנה תורה טעון ברכה לפניהן ולאחריהן לא כך אין הפותח והחות'
בתורה מברך לפניהן ולאחריהן ׳׳ ז ר' יצחק סחורה שואל
אמר ראש חדש טבת שחל להיות בשבת במה קורין לענין כלות
והמפטיר בשל שבת וראש חדש שחל להיות בחול קורין ביום
ראשון שלשה בשל ראש חדש ורביעי בשל חנוכה כי התדירה
ומחברין קורא אות חמרו והוי אל וקרו בשל ראש חדש כיום שני
יקרו לחנוכה והרביעי של ראש חדש ובראשי חדשים עד שד
שישלים על השטה ולגה כן שלא כל הרביעי אלו ואחד ואחד
ראש חדש ויום הכפורים בשבת תוקנין אף דרוש ומפטירין בנביא אין
שלשה פסוקים על חמשה או שנים. ואינו חושש לעשרה
ואחד פסוקים ׳ ט א"ר יוסי בר יוחנן שירת הים לא
יפחות לה משלשה קריות ופסוקה הדין אין הוא היא וירמיהו
משמע ׳ לא פירין אין ענין ויש לה פסוק שיטה ולויה וגד
ולוקען ושיטה ולויה ולוקען כגון לקט לעשן שיטותיה
של תורה ׳׳ ח וסימן תהלת השטין האזינו השמים ותגל
משעירים כי שם ייי יוקראו היצור לו שחת הלייי הלוא
הוא ובר ישראל בהנחל עליון ייעב מחלק ימצאהו ירכבהו
בשר ירפש ייי בד ירכבהו וימיקהו חמאת ואלים ורם
ענבים שועה ויבל כתו עבות אלים לו שעירים ותשכח
ויבעס ויאמר בנים כיעסוני בעינוני ותיקד ותלהט חיצי
וקטב עם חרבות ואמרתי לוג אשביתה לא ולמו
ואין עמם ימינו ושניהם ויאל הצבים ואורכנו ומשרווה
ואשכלות וחש לעת וחש ועל עבדיו ויופף יער
יהי עליכם ואין אלהים עמדי ואחיתי כי ישא אל ורם
שנתי ואשמר ורם הרעע ונקם ׳׳ ט ר' זעירא
א"ר ירמיה אומר משם רב שירת הים ושירת האזינו נכתבות אריח
על גבי לבנה ולבנה על גבי אריח ׳ י שירת הים שלשים
שיטין אז ישיר לאמר ויאמר לאמר לישועה זה אלי שלישיו אבי
ייי אל זרוע ימינך עולים ירויב נפשי וארם יורדים מוך פלאו
במחרן קדשך אחזו יוהים כל ופחד עד יעבור קנית ישבתך
ידיך מו ורי ׳׳ יא סימן שירת התורה ששים ואחת
שיטין ותשבו לאמר ברוחניה לאל ושעיר ועשה שמים
כיני יבש עתיות הדלו יום חדשים וכו כשר' בעם יבחרות
על ושאתים ועזו ייי שרי ומענם ירד בנעלך ותמר
מפר בן בנימין חקקי המשפטים ראובן שוקן ישמרון על
נלחמו על להו עושהלותם גרמש נפש פרס ורגו ושנים
ייי יעל מחל נתנה ליחד עולים ראשו שדור כיסרו
לביו שרותיה וחותיה לכריו ויקומה ואורבך האורך

פר' יג

אל בשירות דוד שבשמואל ובתהלים
לא נהגו העם שיעמו אלא לדר'
ואמר ויפתח מפתחות באותיותיה וכו' וכן תהלים ואיוב ומשלי
ב ויגילת יוסף ארוכה שאינה מאותיות שלתורה כפר
נקרין ׳׳ ג עשרת בני המן ואישי כגון נכתבין אריח
על גבי אריח ולבנה על גבי לבנה כל בניין כן לא קיים ואריח
מון לאריח ולבנה לבנה ׳׳ ד א"ר יוסי א"ר חנינא בר
אחוי רבי הושעיה חמין ר' אמי בר ורבי עם ושאולין ליה
בשם רב לעיכובא ׳׳ ה ר' חייא בריה דרב יודא ישב ר' יחני
בשם ר' זעירא צריך לאומרן בנפיחה אחת עשרת בני המן
ועוזן ׳׳ ו א"ר יוסי בר יוחנן מכאן צריך שיהא איש
בראש דפה ואת בסופה משום שלשין עשרת מגלת רפה שלן
ובחן ערבין ואחר מנה כדי שיכלו ולא תהיו לבן תפוגה.
ז א"ר חנינא א"ר זעירא ולמי אתיו צריך לאיקפיה כמון
רדיו דלימרין ׳ ח מי שהוא אוחז ספר תורה צריך
שיהא שני תנינין חד אל פותח ורואה ומברך וחד אל פותח וגו'
טעם ובפתחו עמדו כל העם וזה כל בורא ויברך עזרא את ייי
האלהים הגדול במה גדלו בשם המפורש ויאמרוה ייי בברכה
גדולה והלל ומברך בעשרה אז ברכו את ייי המבורך ואחד שהוא
השמים ויקראו ברוך אתה ייי אלהינו מלך העולם נותן תור' אשר
בשמים חיי עולמים ומרומים מכל נותן התורה. וגל אומר
ברוך אתה ייי אשר נתן לנו תורת אמת חיי עולם נטע בתוכנו כל
אתה נותן התורה ׳׳ ט וכן בנביאים אין מוכן אתה ייי
אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם
הנאמרים באמת ברוך אתה ייי הבוחר בתורה במשה עבדו ובנ'
האמת והצדק ׳׳ י ולבסוף ומברך ברוך אתה ייי אלהינו
מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האו'
ועושה שכל דבריו אמת וצדק ׳ ואחד נאמנים דבריך ואין אחד
אתה ייי אלהינו ונאמנים דבריך נאמן הוא וקיים שאתה ודבר אחד
מדבריך אחור לא ישוב ריקם כי אל נאמן אתה בא"י האל הנאמן בכל דבריו
יב רחם ייי אלהינו על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת
נפש תושיע במהרה בימינו בא"י משמח ציון בבניה.
שמחנו ייי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך
במהרה יבוא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים
את כבודו כי בשם קדשך נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ועד
בא"י מגן דוד ביום ישועה ויהודה וישר' ישכון לבטח וזה שמו

אשרי קרייא) יברכנו בג״י ומצויה סרן ישועה ושמו ישר׳״
יג׳ על התורה ועל הנביאים ועל יום פלוני הקדוש הזה אשר
נתת לנו יי׳ אלהינו לקדושה ולמנוחה לחיים ולכבוד ולתפארת על
הכל יי׳ אלהינו אנו מודים לך ומברכין את שם קדשך תמיד [illegible]
ישענו מ״י מקדש ישר׳ ויום פלוני חוץ משבת שאינו מזכיר
בחתימה ישר׳ [illegible] מקדש השבת מפני שהשבת קודמת לישראל
כי ששת ימים עשה יי׳ את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש [illegible] כי יי׳ נתן לכם את השבת [illegible]
ולהבדיל [illegible]

פר׳ יד׳

ברכות שבע מנגד שבעה קרואים [illegible]

[illegible]

[illegible]

ג׳ כבמה מן תפלה מן כמה ערך להזכיר כ״ט ובקרי קדש הזה

[illegible]

ד׳ מתן שמעות [illegible] ובקרי קדש הזה [illegible]

ה׳ [illegible] בראש חדש [illegible]

[illegible]

פר׳ א׳

[illegible]

פר׳ ב׳

[illegible]

[illegible]

נוטע בהודיה והיכן ש' ישר' להיות בלשון הקדש״

חסלת מסכת סופרים ה״ל

הילך מ' גרים״

הרוצה

להתגייר אין מקבלין אותו ... להתגייר ...

[illegible]

חסלת מסכת גרים ה״ל

הילך סדר תנאי ואמוראים״

משה

קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ...

[illegible]

הללו בבית שני ״ ובשנת שע״ו למנין שטרות חרב הבית

בשנת תקל׳ שנים ...

טופסי שטרות

כתובה

בכך לירח פלוני שנת כך וכך לבריאת עולם למנין שאנו
מונין כאן במתא פלוני איך פלוני בר פלוני חתן
אמר לה להדא פלונית בת פלוני הוי לי לאנתו כדת משה וישראל
[illegible]

כתובה אלמנה

ביום [illegible]

כתובה דמרכסא

איך [illegible]

כתובה יבמין

איך [illegible]

תנאי כתובה

אנו [illegible]

[illegible]

סליק סדר תנאים ושטרות [illegible]

[illegible]

מתנה בריא לאחריתו

אנו [illegible]

מתנה לחוד

כך [illegible]

מתנה

אנו [illegible]

יפויא

אנו [illegible]

[illegible]

גט מאון

ביום [illegible]

גט חליצה

במאי [illegible]

גט שחרור

ביום [illegible]

מכירה

אנו [illegible]

מכר בהמה

ביום [illegible]

[illegible]

מכירת עבד

כך [illegible]

הלואה

כך [illegible]

משכנתא

מחמה [illegible]

משכונ שדה או כרם או גינה

מחמה [illegible]

פשרה

כך [illegible]

[illegible]

שוכר

כך [illegible]

שותפות

כך [illegible]

הרשאה

כך [illegible]

מחילה

כך [illegible]

ערבות

כך [illegible]

[illegible]

מורעא

כך היה שמו לפנינו פלוני בר פלוני ואמר ... [illegible]

שליח לקבל גט

בפנינו ... [illegible]

שבועת אלמנה

בפנינו ... [illegible]

שומא

אנחנו ... [illegible]

מחאה

כך היה ... [illegible]

חלוקה

כך היה ... [illegible]

[illegible]

שליח להולכה (?)

כך היה ... [illegible]

שליח ...

איך ... [illegible]

הקנאה

אם ... [illegible]

שליח ...

זכרון עדות ... [illegible]

סדר חליצה

צריכין ... [illegible]

בכן ... [illegible]

סדר מיאונה (?)

קטנה ... [illegible]

כתובה שניה

טופס הגט ומשפטו ופירושו

בששי בשבת בחמשה ימים לירח איר שנת חמשת
אלפים וששים ושמונה לבריאת עולם למנין שאנו מנין
כאן בפריש מתא דיתבא על נהר שינא ועל נהר אישונא
אנא אליאב בר רבי יוסף הלוי העומד היום בפריש מתא
דיתבא על נהר שינא ועל נהר אישונא צביתי ברעות נפשי בדלא
אניסנא ושבקית ופטרית ותרוכית יתיכי ליכי אנת אנתתי רבקה
בת רבי אברהם הכהן דהוית אנתתי מן קדמת דנא וכדן פטרית
ושבקית ותרוכית יתיכי ליכי די תיהוויין רשאה ושלטאה בנפשכי
למהך להתנסבא לכל גבר די תיצביין ואנש לא ימחה בידיכי מן
יומא דנן ולעלם והרי את מותרת לכל אדם ודן די יהוי ליכי
מנאי ספר תרוכין ואגרת שבוקין וגט פטורין
כדת משה וישראל

יחיאל בן החבר רבי שמעיה הלוי עד
עזריאל בן הרב הקדוש רבי חשמונאי הכהן עד

משנה

[illegible]

תשלב״ע

תהלה לאל עולם

אלו

הדקדוקים שיש בו חרם כו׳ [illegible]

תקנת רבינו גרשם מאור הגולה נ״ע

[illegible]

החרם

שהחרים רבנו גרשם שלא לישא שתי נשים [illegible]

תשובת

[illegible]

והחרם

כשאדם

המשאיל

מי

[illegible]

אם עשו

[illegible]

המפקיד

[illegible]

מי

[illegible]

בני

[illegible]

העוברים

[illegible]

אם

[illegible]

ונשבטל תקנת הקהל [illegible] וכתפלה ויותר:

[illegible]

זכרון

[illegible]

ביום

[illegible]

576

אף

תקנת רבינו יעקב שהחרים רבינו תם

ויקדם ומסתייע יש שם חרם בית

שלא והזכיר פשעו לבעל תשובה:

דין ודיין שוה: ... ורס

נתן להגט ורעונה נמיישן פסול יכול לחזור ולגרשה בעל כרחה

ויכול להוכיח הוולשין בכח חרם שיודר לו וזה שיוורי יול הוושל:

להעילו ויכל נזק על פי שבעה טובי העיר המשרים ואם לא יהיו בעיר על פי הסמוכים לה

אין יודם יכול להשתרר על ידי מלך ומושל כדי לקנס ולענוש ולמח לאין כדברי הכלי

גם החרם וחלות על המוסר וכל המוסרו עמו ... אין החרם ...

עמו: גיס:

שלא תחול החרם על השם ... בערליות של ...

שותה אשתו תוך שנתה כלי ולד ... יחזיר לה

הקטרה: חרם ... החרם חלה עליו עד שלשים יום אחר שישאלו לו:

חבר

כו ושוב לעשות קשרה ...

חדש אחד טעיר

שלא גזית: **אפשר העיר** ... **העובר**

קנס ... **שלא** ... **אדם** ... **מקום** ... **צבן** ... **אפילו** ... **להכנס** ... **שלא** ... **שלא** ... **אין צריך** ... **אם**

[illegible]

ל ליב יהודה   תשרק צב ענ ... בא על העולם ...

אלה הקדוש ברוך הוא השרה שכינתו אלא על משפחות המיוחסות שבישראל ... [illegible]

רבנו ידידיה [illegible]

[illegible]

שבת עירובין פסח ראשון פסח שני חגיגה יומא ביצה
סכה ותענית יום טוב שקלים מגילה תענית מועד קטן [illegible]
יבמות כתובות קדושין גיטין נזיר סוטה [illegible]
[illegible] בבא סנהדרין מכות שבועות עבודה זרה [illegible]
זבחים מנחות חולין בכורות ערכין תמורה מעילה כריתות קינים
[illegible] כלאים שביעית תרומות מעשרות מעשר שני חלה ערלה בכורים
כלים אהלות נגעים פרה טהרות מקואות נדה מכשירין זבים טבול יום ידים עוקצין
[illegible] דרך ארץ [illegible] [illegible]

שבת עירובין פסח ראשון

שבת עירובין פסח ראשון פסח
שני חגיגה ראש השנה

קטנה

מרדוש בן לאזר מרדכי רומנו
דוד עזירה מחרים מרמשפיין
אנש יפה

אני שמעון בן שלמה שליט

אולמא

נאיב אליעזר בן כ"ה"ר שמעון זצ"ל

אני יודא בר יצחק

אני אורי יהודא
שליטא